

www.libtool.com.cn

24542 e. $\frac{28}{3,4}$

1ent. 126

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

5

FLAVII IOSEPHI

www.libtool.com.cn

OPERA OMNIA

AB

IMMANUELE BEKKERO

RECOGNITA.

VOLUMEN TERTIUM.

LIPSIAE.

SUMPTIBUS ET TYPIS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLVI.

126.

www.libtool.com.cn

P R A E F A T I O .

P. 16 v. 19. tolle numerum	25	23. tolle τὸν	35
21. γίνεσθαι?*	61	30. ὀλλῶ*: ὀλλῶ	63
28. ᾠκονο- μεῖτο*: ᾠκονόμητο	81	11. ὑπὲρ*: πρὸ	91
18. τὸν εἰς Ἱεροσόλυμα παραγενηθέντα?*	100	21. γράμματα?*	
103 2. καθισταμένους*: καθισταμένους		17. αὐτό?*	
107 4. κείμενον (vel προκείμενον) ὑμῖν?*	116	9. τοῖς τῆν*: τὴν	121
2. ἀφεῖσθαι?*	123	1. περιεβάλετο*: περιεβάλλετο	127
32. προῖέναι*: προσιέναι	134	10. Ἄν- τιόχου τοῦ ἐπιφανοῦς?*	153
30. περιμένειν*: παραμένειν	166	26. ἐνδιδόνταν*: ἐκδιδόνταν	186
16. φονεύοντες*: οἱ φονεύοντες	211	19. προσκαλεῖτο*: προσεκαλεῖτο	214
10 et 220 31. δὲ*: τε	220	22. ὁ αὐτὸς*: αὐτὸς ὁ	221
5. δὲ*: καὶ	11.	θῆσθαι*: ἔσεσθαι	223
20. οἱ Ἰουδαῖοι οἱ Ἀγύπτιοι?*	226	27. συμπρόεδροι. ἔδοξεν τῷ Boeckhius	228
20. ἐκαθάρισεν*: ἐκαθάρευσεν	233	24. Ἰουδαίων*: Ἰουδαῖον	237
10. Ἰούνιος Petitus, deleto mox ὑπατος	241	23. Πομπήιος Gronovius: Πήιος	246
11. πιστεύσει*: πιστεύσῃ	247	15. εἰσπραξάμενος*: εἰσπραξόμενος	270
26. φυγῆν*: φυγὰς	28.	φεύγοντας]	
φεύγοντας ἄλλους?*	271	30. μὲν δὴ?*	273
31. αὐτὸς*: αὐτὸν	274	1. ᾠρηκεν*: ᾠρηκεν	276
21. ἐξέλιπον*: ἐξέλειπον	287	21. οὐκ ἀσκέπτως, ὅπερ ἤξιον, ἀλλὰ?*	291
20. τὸν βλον*: βλον	295	7. συγγινόμενον*: συγγενό- μενον	297
18. μισθωσαμένου*: Ἡρώδου μισθωσαμένου	31.	ἐνεδρεύουσα*: συνεδρεύουσα	298
10. γὰρ ἂν*: γὰρ			

299 21. ἠύξημένων?* 300 20. ἐγκλιναντες*: ἐκ-
 κλιναντες 302 30. δεινόν?* 306 21. ἐγκλινάντων*:
 ἐκκλινάντων 320 15. και πρότερον, ὡς*: ὡς και πρότε-
 ρον 321 22. ταύτας*: ταῦτα 322 25. Ἰουδαίων*: Ἰου-
 δαίοις 323 4. ἃ*: ἃς 325 11. παραδέδοται*: παρα-
 δίδοται 333 20. νομιζομένην*: νομιζομένων 337 30.
 εἶργε*: εἶργει 341 21. ἐφειμένη*: ἐφειμένη 30. ἧ ἔχου-
 σιν? an ἦν ἔχουσι γνώμην?* 344 14. πάντων? an πάν-
 τως?* 346 13 et 349 7. μὲν deorat*, non secus ac
 30. τὴν

Τῷ δὲ πρώτῳ ἔτει τῆς Κύρου βασιλείας (τοῦτο δ'
 ἦν ἑβδομηκοστὸν ἀφ' ἧς ἡμέρας μεταναστῆναι τὸν λαὸν
 ἡμῶν ἐκ τῆς οἰκείας εἰς Βαβυλῶνα συνέπεσεν) ἠλέησεν
 ὁ θεὸς τὴν αἰχμαλωσίαν καὶ τὴν συμφορὰν ἐκείνων τῶν
 5 ταλαιπῶρων, καθὼς προεῖπεν αὐτοῖς διὰ Ἰερεμίου τοῦ
 προφήτου πρὶν ἢ κατασκαφῆναι τὴν πόλιν, ὡς μετὰ τὸ
 δουλεῦσαι Ναβουχοδονοσόρῳ καὶ τοῖς ἐκγόνοις αὐτοῦ,
 καὶ ταύτην ὑπομεῖναι τὴν δουλείαν ἐπὶ ἑτῆ ἑβδομή-
 κοντα, πάλιν αὐτοὺς εἰς τὴν πάτριον ἀποκαταστήσει
 10 γῆν, καὶ τὸν ναὸν οἰκοδομήσουσι, καὶ τῆς ἀρχαίας ἀπο-
 λαύσουσιν εὐδαιμονίας. ταῦτ' αὐτοῖς παρέσχε· παρορ-
 μήσας γὰρ τὴν Κύρου ψυχὴν ἐποίησεν αὐτὸν γράψαι
 κατὰ πᾶσαν τὴν Ἀσίαν ὅτι Κύρος ὁ βασιλεὺς λέγει
 "ἐπεὶ με ὁ θεὸς ὁ μέγιστος τῆς οἰκουμένης ἀπέδειξε βα-
 15 σιλέα, κείδομαι τοῦτον εἶναι ὃν τὸ τῶν Ἰσραηλιτῶν
 ἔθνος προσκυνεῖ. καὶ γὰρ τοῦμὸν προεῖπεν ὄνομα διὰ
 τῶν προφητῶν, καὶ ὅτι τὸν ναὸν αὐτοῦ οἰκοδομήσω ἐν
 Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ χώρᾳ." ταῦτα δ' ἔγνω Κῦ- 2
 ρος ἀναγινώσκων τὸ βιβλίον ὃ τῆς αὐτοῦ προφητείας ὁ
 20 Ἡσαίας κατέλιπε πρὸ ἑτῶν διακοσίων καὶ δέκα. οὗτος
 γὰρ ἐν ἀπορρήτῳ εἶπε ταῦτα λέγειν τὸν θεὸν ὅτι βού-
 λουμαι Κῦρον ἐγώ, ὃν πολλῶν ἔθνῶν καὶ μεγάλων ἀπέ-
 δεῖξα βασιλέα, πέμψαι μου τὸν λαὸν εἰς τὴν ἰδίαν γῆν
 καὶ οἰκοδομῆσαι μου τὸν ναόν. ταῦτα Ἡσαίας προεῖπεν

ἐμπροσθεν ἢ κατασκαφῆναι τὸν ναὸν ἔτεσιν ἑκατὸν καὶ τεσσαράκοντα. ταῦτ' οὖν ἀναγνόντα τὸν Κῦρον καὶ θαυμάσαντα τὸ θεῖον ὄρητίς ἔλαβε καὶ φιλοτιμία ποιῆσαι τὰ γεγραμμένα τοῦ καλέσασ τε τοὺς ἐπιφανεστάτους τῶν ἐν Βαβυλῶνι Ἰουδαίων συγχωρεῖν αὐτοῖς ἔφη βα- 5
 δίζειν εἰς τὴν αὐτῶν πατρίδα, καὶ ἀναστῆσαι τὴν πόλιν Ἱεροσόλυμα καὶ τὸν τοῦ θεοῦ ναόν· ἔσεσθαι γὰρ αὐτοῖς καὶ τοῦτον σύμμαχον, αὐτός τε γράφειν τοῖς γειτονεύουσιν ἐκείνη τῇ χώρᾳ τῶν ἰδίων ἡγεμόνων καὶ σατραπῶν, ἵνα συμβάλωνται χρυσὸν αὐτοῖς καὶ ἄργυρον 10
 εἰς τὴν οἰκοδομίαν τοῦ ναοῦ, καὶ πρὸς τούτοις θρέμματα πρὸς τὰς θυσίας.

- 3 ταῦτα Κύρου καταγγέλλαντος τοῖς Ἰσραηλίταις, ἐξώρμησαν οἱ τῶν δύο φυλῶν ἄρχοντες τῆς Ἰούδα καὶ τῆς Βενιαμίτιδος, οἳ τε Δευταῖαι καὶ ἱερεῖς εἰς τὰ Ἱερο- 15
 σόλυμα. πολλοὶ δὲ κατέμειναν ἐν τῇ Βαβυλῶνι, τὰ κτήματα καταλιπεῖν οὐ θέλοντες. καὶ παραγινόμενοι αὐτοῖς οἱ τοῦ βασιλέως φίλοι πάντες ἐβοήθουν καὶ συνεισέφερον εἰς τὴν τοῦ ναοῦ κατασκευὴν οἳ μὲν χρυσὸν οἳ δὲ ἄργυρον οἳ δὲ βοσκημάτων πλῆθος σὺν ἵπποις· 20
 καὶ τὰς τε εὐχὰς ἀπεδίδοσαν τῷ θεῷ καὶ τὰς νομιζόμενας κατὰ τὸ παλαιὸν θυσίας ἐπετέλουν, ὥσπερ ἀνακτιζομένης αὐτοῖς τῆς πόλεως καὶ ἀναβιούσης τῆς ἀρχαίας περὶ τὴν θρησκείαν συνηθείας. ἀπέπεμψε δὲ αὐτοῖς Κῦρος καὶ τὰ σκεύη τοῦ θεοῦ, ἃ συλήσας τὸν ναὸν βα- 25
 σιλεὺς Ναβουχοδονόσορος εἰς τὴν Βαβυλῶνα ἐκόμισε. παρέδωκε δὲ ταῦτα φέρειν Μιθριδάτῃ τῷ γαζοφύλακι αὐτοῦ, προστάξας δοῦναι αὐτὰ Ἀβασσάρῳ, ὅπως φυλάττῃ μέχρι τῆς οἰκοδομίας τοῦ ναοῦ, τελεσθέντος δὲ αὐτοῦ παραδῶ τοῖς ἱερεῦσι καὶ ἄρχουσι τοῦ πλήθους, 30
 εἰς τὸν ναὸν ἀποδοθησόμενα. πέμπει δὲ καὶ ἐπιστολὴν πρὸς τοὺς ἐν Συρίᾳ σατράπας Κῦρος τάδε λέγουσαν.

"βασιλεὺς Κῦρος Σισίνη καὶ Σαραβασάνη χαίρειν.
 Ἰουδαίων τῶν ἐν τῇ ἐμῇ χώρᾳ κατοικούντων ἐπέτρεψα
 τοῖς βουλομένοις εἰς τὴν ἰδίαν ἀπελθοῦσι πατρίδα τὴν
 τε πόλιν ἀνακτίσαι καὶ τὸν ναὸν οἰκοδομηῆσαι τὸν ἐν
 5 Ἱεροσολύμοις τοῦ θεοῦ, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τόπου ἐφ' οὗ
 καὶ πρότερον. κατέπεμψα δέ μου καὶ τὸν γαζοφύλακα
 Μιθριδάτην καὶ Ζοροβάβηλον τὸν ἄρχοντα τῶν Ἰου-
 δαίων, ἵνα θεμελίους βάλωνται τοῦ ναοῦ καὶ οἰκοδο-
 μήσωσιν αὐτόν, ὕψος μὲν ἐξήκοντα πηχῶν, τῶν δ' αὐ-
 10 τῶν καὶ τὸ εὖρος, λίθου μὲν ξεστοῦ τρεῖς ποιησάμενοι
 δόμους καὶ ἓνα ξύλινον ἐγκώριον, ὁμοίως δὲ καὶ θυ-
 σιαστήριον ἐφ' οὗ θύουσι τῷ θεῷ. τὴν δὲ εἰς ταῦτα
 δαπάνην ἐκ τῶν ἐμαντοῦ γενέσθαι βούλομαι. καὶ τὰ
 σκεύη δέ, ἃ ἐσύλησεν ἐκ τοῦ ναοῦ Ναβουχοδονόσορος
 15 ὁ βασιλεὺς, ἐπεμψα παραδοὺς Μιθριδάτῃ τῷ γαζοφύ-
 λακῇ καὶ Ζοροβαβήλῳ τῷ ἄρχοντι τῶν Ἰουδαίων, ἵνα
 διακομίσωσιν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἀποκαταστήσωσιν εἰς
 τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ. ὁ δὲ ἀριθμὸς αὐτῶν ἐστὶ τοσοῦτος,
 ψυκτῆρες χρύσειοι πεντήκοντα, ἀργύρεοι πεντακόσιοι,
 20 Θηρίκλεια χρύσεια τεσσαράκοντα, ἀργύρεα πεντακόσια,
 κάδοι χρύσειοι πεντήκοντα, ἀργύρεοι πεντακόσιοι, σπον-
 δεῖα χρύσεια τριάκοντα, ἀργύρεα τριακόσια, φιάλαι χρύ-
 σεαι τριάκοντα, ἀργύρεαι δισχίλιαι τετρακόσiai, σκευή
 τε ἄλλα μεγάλα χίλια. συγχωρῶ δὲ αὐτοῖς καὶ τὴν ἐκ προ-
 23 γόνων εἰδισμένην τιμὴν, κτηνῶν καὶ οἴνου καὶ ἐλαίου
 δραχμὰς εἴκοσι μυριάδας πεντακισχιλίας καὶ πεντακο-
 σίας, καὶ εἰς σεμίδαλιν πυρῶν ἀρτάβας δισμυρίας πεντα-
 κοσίας. κελεύω δὲ τὴν τούτων χορηγίαν ἐκ τῶν τῆς Σα-
 μαρείας γίνεσθαι φόρων. ἐπόλσουσι δὲ τὰ ἱερεῖα ταῦτα
 20 κατὰ τοὺς Μωυσέως νόμους οἱ ἱερεῖς ἐν Ἱεροσολύμοις,
 καὶ προσφέροντες εὐξονται τῷ θεῷ περὶ σωτηρίας τοῦ
 βασιλέως καὶ τοῦ γένους αὐτοῦ, ὅπως ἡ Περσῶν βασι-

λεία διαμένη. τοὺς δὲ παρακούσαντας τούτων καὶ ἀν-
 ράσαντας ἀνασταυρωθῆναι βούλομαι καὶ τὰς οὐσίας
 αὐτῶν εἶναι βασιλικάς.”

καὶ ἡ μὲν ἐπιστολὴ ταῦτα ἐδήλου, τῶν δ' ἐκ τῆς αἰχ-
 μαλωσίας συνελθόντων εἰς Ἱεροσόλυμα μυριάδες ἦσαν 5
 τέσσαρες καὶ δισχίλιοι τετρακόσιοι καὶ ἐξήκοντα δύο.

- 2 βαλλομένων δὲ τοὺς θεμελλοὺς τοῦ ναοῦ καὶ περὶ
 τὴν οἰκοδομὴν αὐτοῦ λίαν ἐσπουδακότων, τὰ πέριξ
 ἔθνη, καὶ μάλιστα τὸ Χουθαίων, οὓς ἐκ τῆς Περσίδος
 καὶ Μηδικῆς ἀγαγὼν Σαλμανασάρης ὁ τῶν Ἀσσυρίων 10
 βασιλεὺς κατώκισεν ἐν Σαμαρείᾳ, ὅτε τὸν τῶν Ἰσραη-
 λιτῶν λαὸν ἀνάστατον ἐποίησε, παρεκάλουν τοὺς σα-
 τραπας καὶ τοὺς ἐπιμελομένους ἐμποδίξουν τοὺς Ἰου-
 δαίους πρὸς τε τὴν τῆς πόλεως ἀνάστασιν καὶ τὴν τοῦ
 ναοῦ κατασκευήν. οἱ δὲ καὶ χρήμασι διαφθαρέντες ὑπ' 15
 αὐτῶν ἀπημπούλησαν τοῖς Χουθαίοις τὸ περὶ τοὺς Ἰου-
 δαίους ἀμελεῖς καὶ ῥάθυμον τῆς οἰκοδομίας· Κύρῳ γὰρ
 περὶ τε ἄλλους ἀσχοληθέντι πολέμους ἄγνοια τούτων
 ἦν, καὶ στρατευσαμένῳ ἐπὶ Μασσαγέτας ἐκεῖ συνέβη
 τελευτῆσαι τὸν βίον. Καμβύσου δὲ τοῦ Κύρου παιδὸς 20
 τὴν βασιλείαν παραλαβόντος, οἱ ἐν Συρίᾳ καὶ Φοινίᾳ
 καὶ Ἀμμανίτιδι καὶ Μωαβίτιδι καὶ Σαμαρείᾳ γράφου-
 σιν ἐπιστολὴν Καμβύσῃ δηλοῦσαν τάδε. “δέσποτα, οἱ
 παῖδές σου, Ῥάθυμος ὁ πάντα τὰ πραττόμενα γράφων
 καὶ Σεμέλιος ὁ γραμματεὺς καὶ οἱ τῆς βουλῆς τῆς ἐν 25
 Συρίᾳ καὶ Φοινίᾳ κριταί. γινώσκουν σε δεῖ, βασιλεῦ,
 ὅτι Ἰουδαῖοι οἱ εἰς Βαβυλῶνα ἀναχθέντες ἐληλύθασιν
 εἰς τὴν ἡμετέραν, καὶ τὴν τε πόλιν τὴν ἀποστάτιν καὶ
 πονηρὰν οἰκοδομοῦσι καὶ τὰς ἀγορὰς αὐτῆς, καὶ ἐπι-
 σκευάζουσι τὰ τεῖχη καὶ ναὸν ἀνεγείρουσιν. ἴσθι μέντοι 30
 γε τούτων γενομένων οὔτε φόρους αὐτοὺς τελεῖν ὑπο-
 μενοῦντας οὔτε ὑπακούειν ἐθελήσαντας, ἀλλὰ καὶ βασι-

λεῦσιν ἀντιστήσονται καὶ ἄρχειν μᾶλλον ἢ ὑπακούειν ἐθέλησουσιν. ἐνεργουμένων οὖν τῶν περὶ τὸν ναὸν καὶ σπουδαζομένων καλῶς ἔχειν ἔδοξεν ἡμῖν γράψαι σοι, βασιλεῦ, καὶ μὴ περιθῆναι, ὅπως ἐπισκέψῃ τὰ τῶν πα-
 5 τέρων σου βιβλία· εὐρήσεις γὰρ ἐν αὐτοῖς ἀποστάτας καὶ τῶν βασιλέων ἐχθρούς Ἰουδαίους καὶ τὴν πόλιν αὐ-
 τῶν, ἣ διὰ τοῦτο καὶ νῦν ἠρημώθη. ἔδοξε δ' ἡμῖν καὶ τοῦτό σοι δηλῶσαι, ἀγνοούμενον ἴσως, ὅτι τῆς πόλεως οὕτω συνοικισθείσης καὶ τὸν κύκλον τῶν τειχῶν ἀπο-
 10 λαβούσης ἀποκλείεται σοι ἡ ὁδὸς ἣ ἐπὶ Κοίλην Συρίαν καὶ Φοινίκην.”

ἀναγνοὺς δὲ ὁ Καμβύσης τὴν ἐπιστολὴν, καὶ φύσει 2
 πονηρὸς ὢν, κινεῖται πρὸς τὰ δεδηλωμένα, καὶ γράφει τάδε λέγων. “ βασιλεὺς Καμβύσης Ῥαθύμφ τῷ γράφοντι
 15 τὰ προσπίπτοντα καὶ Βελσέμφ καὶ Σεμελίφ γραμματεῖ καὶ τοῖς λοιποῖς τοῖς συντασσομένοις καὶ οἰκοῦσιν ἐν Σαμαρείᾳ καὶ Φοινίκῃ τάδε λέγει. ἀναγνοὺς τὰ πεμ-
 φθέντα μοι παρ' ὑμῶν γράμματα, ἐκέλευσα ἐπισκέψασθαι τὰ τῶν προγόνων μου βιβλία, καὶ ἠύρεθῃ ἡ πόλις
 20 ἐχθρὰ βασιλεῦσιν ἀεὶ γεγενημένη, καὶ στάσεις καὶ πολέμους οἱ ἐνοικοῦντες πραγματευσάμενοι· καὶ βασιλεῖς αὐτῶν ἐγνωμὲν δυνατοὺς καὶ βιαίους, φορολογήσαντας Κοίλην Συρίαν καὶ Φοινίκην. ἐγὼ τοίνυν προσέταξα μὴ συγχωρεῖν τοῖς Ἰουδαίοις ἀνοικοδομεῖν τὴν πόλιν,
 25 μὴ ἐπὶ πλέον ἀύξηθῇ τὰ τῆς κακίας αὐτῶν, ἣ χρώμενοι πρὸς τοὺς βασιλεῖς διατετελέκασι.” τούτων ἀναγνωσθέντων τῶν γραμμάτων, ὁ Ῥάθυμος καὶ Σεμέλιος ὁ γραμματεὺς καὶ οἱ τούτοις συντεταγμένοι παραχορῆμα ἐπιπηδήσαντες ἵπποις ἔσπευσαν εἰς Ἱερουσόλυμα, πλη-
 30 θος ἐπαγόμενοι πολὺ, καὶ διεκάλυψαν οἰκοδομεῖν τοὺς Ἰουδαίους τὴν πόλιν καὶ τὸν ναόν. καὶ ταῦτα μὲν ἐπεσχέθη τὰ ἔργα μέχρι τοῦ δευτέρου ἔτους τῆς Δαρείου

βασιλείας τῶν Περσῶν ἐπ' ἄλλα ἔτη ἐννέα· Καμβύσης γὰρ ἕξ ἔτη βασιλεύσας, καταστρεφάμενος ἐν τούτοις τὴν Αἴγυπτον, ὑποστρέψας ἐτελεύτησεν ἐν Δαμασκῷ.

- 3 μετὰ δὲ τὴν τῶν Μάγων ἀναίρεσιν, οἱ μετὰ τὸν Καμβύσου θάνατον τὴν Περσῶν ἀρχὴν ἐνιαυτῷ κατέ- 5
σχον, οἱ λεγόμενοι ἑπτὰ οἴκοι τῶν Περσῶν τὸν Ὑστά-
σπου παῖδα Δαρείου ἀπέδειξαν βασιλέα. οὗτος ἰδιώτης
ὢν ἠϋξάτο τῷ θεῷ, εἰ γένοιτο βασιλεύς, πάντα τὰ
σκεύη τοῦ θεοῦ, ὅσα ἦν ἔτι ἐν Βαβυλῶνι, πέμψειν εἰς
τὸν ναὸν τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις. ἔτυχε δὲ κατ' ἐκείνους 10
τὸν καιρὸν ἀφικόμενος πρὸς Δαρείου ἐξ Ἱεροσολύμων
Ζοροβάβηλος, ὃς τῶν αἰχμαλώτων Ἰουδαίων ἡγεμὼν
ἀπεδέδεικτο· πάλαι γὰρ ἦν αὐτῷ φιλία πρὸς τὸν βασι-
λέα, δι' ἣν καὶ σωματοφυλακεῖν αὐτὸν μετ' ἄλλων δύο
2 κριθεὶς ἄξιος ἀπέλαυεν ἧς ἠλπίσε τιμῆς. τῷ δὲ πρώτῳ 15
τῆς βασιλείας ἔτει Δαρείος ὑποδέχεται λαμπρῶς καὶ
μετὰ πολλῆς παρασκευῆς τοὺς τε περὶ αὐτὸν καὶ τοὺς
οἴκοι γεγονότας καὶ τοὺς τῶν Μήδων ἡγεμόνας καὶ σα-
τράπας τῶν Περσῶν καὶ τοπάρχους τῆς Ἰνδικῆς ἄχρι τῆς
Αἰθιοπίας, καὶ τοὺς στρατηγούς τῶν ἑκατὸν εἰκοσι καὶ 20
ἑπτὰ σατραπειῶν. ἐπεὶ δὲ κατευωχηθέντες ἄχρι κόρου
καὶ πλησμονῆς ἀνέλυσαν κοιμηθησόμενοι παρ' αὐτοῖς
ἕκαστοι, Δαρείος ὁ βασιλεὺς ἐλθὼν ἐπὶ τὴν κοίτην, καὶ
βραχὺ τῆς νυκτὸς ἀναπαυσάμενος, ἔξυπνος γίνεται, καὶ
μηκέτι κατακοιμηθῆναι δυνάμενος εἰς ὀμίλιαν τρέπεται 25
μετὰ τῶν τριῶν σωματοφυλάκων, καὶ τῷ λόγον ἐροῦντι
περὶ ὧν αὐτὸς ἀνακρίνειν μέλλει τὸν ἀληθέστερον καὶ
συνετώτερον, τούτῳ γέρας δώσειν ὑπισχνεῖται νικητή-
ριον, πορφύραν ἐνδύσασθαι καὶ ἐν ἐκπώμασι χρυσοῖς
πίνειν καὶ ἐπὶ χρυσίου καθεῦδειν, καὶ ἄρμα χρυσοχά- 30
λινον καὶ κίδαριν βυσσίνην καὶ περιανχένιον χρύσειον,
καὶ μετ' αὐτὸν ἕξειν προεδρίαν διὰ τὴν σοφίαν, καὶ

“συγγενής μου” ἔφη “κληθήσεται.” ταύτας ἐπαγγειλά-
 μενος αὐτοῖς παρέξιεν τὰς δωρεὰς ἐρωτᾷ μὲν τὸν πρῶ-
 τον εἰ ὁ οἶνος ὑπερισχύει, τὸν δεύτερον δὲ εἰ οἱ βασι-
 λεις, τὸν τρίτον δὲ εἰ αἱ γυναῖκες, ἢ τούτων μᾶλλον ἢ
 5 ἀλήθεια. ταῦτα προθεῖς αὐτοῖς ζητεῖν ἡσύχασεν. ὄρ-
 θρου δὲ μεταπεμφάμενος τοὺς μεγιστᾶνας καὶ σατράπας
 καὶ τοπάρχους τῆς Περσίδος καὶ Μηδικῆς, καὶ καθίσας
 ἐν ᾧ χρηματίζειν εἰώθει τόπῳ, τῶν σωματοφυλάκων
 ἕκαστον ἐκέλευσε πάντων ἀκούοντων ἀποφαίνεσθαι τὸ
 10 δοκοῦν αὐτῷ περὶ τῶν προκειμένων.

καὶ ὁ πρῶτος ἤρξατο λέγειν τὴν τοῦ οἴνου δύναμιν, 3
 οὕτως αὐτὴν ἐμφανίζων. “ἄνδρες” γὰρ εἶπεν, “ἐγὼ τὴν
 ἰσχὺν τοῦ οἴνου τεκμαιρόμενος πάντα ὑπερβάλλουσαν
 εὕρισκω τούτῳ τῷ τρόπῳ. σφάλλει τε γὰρ τῶν πινόν-
 15 των αὐτὸν καὶ ἀπατᾷ τὴν διάνοιαν, καὶ τὴν τοῦ βασι-
 λέως τῆ τοῦ ὄρφανοῦ καὶ δεομένου κηδεμόνος ὁμοίαν
 τίθησι, καὶ τὴν τοῦ δούλου διεγείρει πρὸς παρρησίαν
 τοῦ ἐλευθέρου, ἢ τε τοῦ πένητος ὁμοία γίνεται τῆ τοῦ
 πλουσίου. μεταποιεῖ γὰρ καὶ μεταγεννᾷ τὰς ψυχὰς ἐν
 20 αὐταῖς ἐγγενόμενος, καὶ τῶν μὲν ἐν συμφορᾷ καθεστη-
 κότων σβέννυσι τὸ λυποῦν, τοὺς δὲ ἀλλότρια χρέα λα-
 βόντας εἰς λήθην ἄγει, καὶ ποιεῖ δοκεῖν αὐτοὺς ἀπάν-
 των πλουσιωτάτους, ὡς μηδὲν μὲν μικρὸν φθέγγεσθαι,
 ταλάντων δὲ μεμνηῆσθαι καὶ τῶν τοῖς εὐδαίμοσι προση-
 25 κόντων ὀνομάτων. ἔτι γε μὴν στρατηγῶν καὶ βασιλέων
 ἀναισθήτους ἀπεργάζεται, καὶ φίλων καὶ συνηθῶν ἔξαι-
 ρεῖ μνήμην· ὀπλίζει γὰρ τοὺς ἀνθρώπους καὶ κατὰ τῶν
 φιλιτάτων, καὶ δοκεῖν ποιεῖ πάντων ἀλλοτριωτάτους. καὶ
 ὅταν νήψαντες τύχῳσι καὶ καταλίπη διὰ τῆς νυκτὸς αὐ-
 30 τὺς ὁ οἶνος κοιμωμένους, ἀνίστανται μηδὲν ὧν ἔπραξαν
 παρὰ τὴν μέθην εἰδότες. τούτοις ἐγὼ τεκμαιρόμενος εὐ-
 ρίσκω τὸν οἶνον ὑπερκρατοῦντα πάντων καὶ βιαιότατον.”

4 ὡς δ' ὁ πρῶτος ἀποφηνάμενος περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ
 οἴνου τὰ προειρημένα ἐπαύσατο, ὁ μετ' αὐτὸν ἤρξατο
 λέγειν περὶ τῆς τοῦ βασιλέως δυνάμεως, ταύτην ἀπο-
 δεικνὺς τὴν **ἰσχυροτάτην** καὶ πλεον τῶν ἄλλων δυνα-
 μένην, ὅσα βίαν ἔχειν ἢ σύνεσιν δοκεῖ. τὸν δὲ τρόπον 5
 τῆς ἀποδείξεως ἐντεῦθεν ἐλάμβανεν. ἀπάντων μὲν εἶ-
 πεν ἀνθρώπους περικρατεῖν, οἳ καὶ τὴν γῆν καταναγ-
 κάζουσι καὶ τὴν θάλασσαν εἶναι χρησίμην αὐτοῖς πρὸς
 ἃ θέλουσι, "τούτων δ' ἄρχουσιν οἱ βασιλεῖς καὶ τὴν
 ἐξουσίαν ἔχουσιν· οἱ δὲ τοῦ κρατίστου καὶ ἰσχυροτάτου 10
 ζῆφου δεσπόζοντες, ἀνυπέβλητοι τὴν δύναμιν οὔτοι καὶ
 τὴν ἰσχὺν εἰκότως ἂν εἶεν. ἀμέλει πολέμους ἐπιτάττον-
 τες καὶ κινδύνους τοῖς ἀρχομένοις ἀκούονται, καὶ πέμ-
 ποντες αὐτοὺς ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς καταπειθεῖς διὰ τὴν
 ἰσχὺν τὴν αὐτῶν ἔχουσι· καὶ ὄρη μὲν κατεργάζεσθαι 15
 καὶ τελεῖα κατασπᾶν καὶ πύργους κελεύουσι. καὶ κτεί-
 νεσθαι δὲ οἱ κελευσθέντες καὶ κτείνειν ὑπομένουσιν,
 ἵνα μὴ τὰ τοῦ βασιλέως δόξωσι παραβαίνειν προστάγ-
 ματα. νικῆσαντες δὲ τὴν ὠφέλειαν τὴν ἐκ τοῦ πολέ-
 μου τῷ βασιλεῖ κομίζουσι. καὶ οἱ μὴ στρατευόμενοι 20
 δέ, ἀλλὰ γῆν ἐργαζόμενοι καὶ ἀροῦντες, ὅταν πονή-
 σαντες καὶ πᾶσαν τὴν τῶν ἔργων ταλαιπωρίαν ὑπο-
 μείναντες θερίσωσι καὶ τοὺς καρποὺς συνέλωσι, τοὺς
 φόρους τῷ βασιλεῖ κομίζουσιν. ὃ δ' ἂν οὗτος εἶπη
 καὶ κελεύσῃ, τοῦτο ἐξ ἀνάγκης οὐδὲν ὑπερβαλλόμε- 25
 νον γίνεται. ἔπειθ' ὁ μὲν τρυφῆς ἀπάσης καὶ ἡδο-
 νῆς ἀναπιμπλάμενος καθεύδει, φυλάσσεται δὲ ὑπὸ
 γρηγορούντων καὶ ὄσανει δεδεδμένων ὑπὸ τοῦ φόβου·
 καταλιπεῖν γὰρ οὐδεὶς τολμᾷ κοιμώμενον, οὐδὲ τῶν
 ἰδίων ἀναχωρήσας ποιείσθαι πρόνοιαν, ἀλλ' ἐν ἔργῳ 30
 ἡγούμενος ἀναγκαῖον τὸ φυλάττειν τὸν βασιλέα, τοῦτο
 προσμένει. πῶς οὖν οὐκ ἂν ὁ βασιλεὺς δόξειε τὴν πᾶν-

των ἰσχὺν ὑπερβάλλειν, ᾧ τοσοῦτον πλῆθος πείθεται
κελεύοντι;”

σιωπήσαντος δὲ καὶ τούτου, περὶ τῆς τῶν γυναικῶν 5
καὶ τῆς ἀληθείας ὁ τρίτος Ζοροβάβηλος διδάσκειν αὐ-
15 τοὺς ἤρξατο, λέγων οὕτως. “ἰσχυρὸς μὲν καὶ ὁ οἶνος
καὶ ὁ βασιλεύς, ᾧ πάντες ὑπακούουσιν, ἀλλὰ κρείττους
τὴν δύναμιν τούτων αἱ γυναῖκες· τὸν τε γὰρ βασιλέα
γυνὴ παρήγαγεν εἰς τὸ φῶς, καὶ τοὺς φυτεύσαντας ἀμ-
πέλους, αἱ ποιοῦσι τὸν οἶνον, γυναῖκές εἰσιν αἱ τίκτου-
10 σαί τε καὶ τρέφουσαι. καθ’ ὅλου δ’ οὐδὲν ἔστιν ὃ μὴ
παρὰ τούτων ἔχομεν. καὶ γὰρ τὰς ἐσθῆτας αὐταὶ ὑφαί-
νουσιν ἡμῖν, καὶ τὰ κατ’ οἶκον διὰ ταύτας ἐπιμελείας
καὶ φυλακῆς ἀξιοῦνται, καὶ οὐκ ἔστιν ἀποξευχθῆναι
γυναικῶν, ἀλλὰ χρυσὸν πολὺν κτησάμενοι καὶ ἄργυρον
15 καὶ ἄλλο τι τῶν πολυτελῶν καὶ σπουδῆς ἀξίων, ὅταν
ἰδωμεν εὐμορφον γυναῖκα, πάντα ἐκεῖνα ἀφέντες τῷ
εἶδει τῆς ὀραθείσης προσκεχῆναμεν, καὶ ὑπομένομεν
παραχωρῆσαι τῶν ὄντων ἡμῖν, ἵνα τοῦ κάλλους ἀπο-
λαύσωμεν καὶ μεταλάβωμεν. ἐγκαταλείπομεν δὲ καὶ
20 πατέρα καὶ μητέρα καὶ τὴν θρησαμένην γῆν, καὶ τῶν
φιλτάτων λήθην πολλάκις ἔχομεν διὰ τὰς γυναῖκας, καὶ
τὰς ψυχὰς ἀφιέναι μετ’ αὐτῶν καρτεροῦμεν. οὕτω δ’
ἂν μάλιστα τὴν ἰσχὺν τῶν γυναικῶν κατανοήσαιτε.
οὐχὶ πονοῦντες καὶ πᾶσαν τάλαιπωρίαν ὑπομένοντες
25 καὶ διὰ γῆς καὶ θαλάττης, ὅταν ἡμῖν περιγένηται τινα
ἐκ τῶν πόνων, αὐτὰ φέροντες ὡς δεσποίναις ταῖς γυ-
ναιξὶ διδοάμεν; καὶ τὸν βασιλέα δὲ τὸν τοσοῦτων κύ-
ριον εἶδόν ποτε ὑπὸ τῆς Ῥαβεζάκου τοῦ Θαυμασίου παι-
δὸς Ἀπάμης, παλλακῆς δ’ αὐτοῦ, ῥαπιζόμενον, καὶ τὸ
30 διάδημα ἀφαιρουμένης καὶ τῇ ἰδίᾳ κεφαλῇ περιτιθεί-
σης ἀνεχόμενον, καὶ μειδιώσης μὲν μειδιῶντα ὀργιζο-
μένης δὲ σκυθρωπάζοντα, καὶ τῇ τῶν παθῶν μεταβολῇ

κολακεύοντα τὴν γυναῖκα, καὶ διαλλάττοντα αὐτὴν ἐκ τοῦ σφόδρα ταπεινὸν αὐτὸν ποιεῖν, εἴ ποτε δυσχεραίνουσαν ἔβλεπεν.”

6 εἰς ἀλλήλους δὲ ἀφορώντων τῶν σατραπῶν καὶ ἡγεμόνων περὶ τῆς ἀληθείας ἤρξατο λέγειν, “ἀπέδειξα 5 μὲν” εἰπὼν “ὅσον ἰσχύουσιν αἱ γυναῖκες· ἀσθενέστεραι δὲ ὅμως καὶ αὐταὶ καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς ἀληθείας ὑπάρχουσιν. εἰ γάρ ἐστιν ἡ γῆ μεγίστη καὶ ὑψηλὸς ὁ οὐρανὸς καὶ ταχὺς ὁ ἥλιος, ταῦτα δὲ πάντα κινεῖται κατὰ βούλησιν τοῦ θεοῦ, ἀληθινὸς δ’ ἐστὶν οὗτος καὶ δίκαιος, 10 ἀπὸ τῆς αὐτῆς αἰτίας δεῖ καὶ τὴν ἀλήθειαν ἰσχυροτάτην ἡγεῖσθαι, καὶ μηδὲν πρὸς αὐτὴν τὸ ἄδικον δυνάμενον. ἔτι γε μὴν τὰ μὲν ἄλλα θνητὰ καὶ ὠκύμορα εἶναι συμβέβηκε τῶν ἰσχὺν ἐχόντων, ἀθάνατον δὲ ἡ ἀλήθεια χρῆμα καὶ αἰδίου. παρέχει δὲ ἡμῖν οὐ κάλλος χρόνῳ 15 μαραινόμενον, οὐδὲ περιουσίαν ἀφαιρετὴν ὑπὸ τύχης, ἀλλὰ τὰ δίκαια καὶ τὰ νόμιμα, διακρίνουσα ἀπ’ αὐτῶν τὰ ἄδικα καὶ ἀπελέγχουσα.”

7 καὶ καταπαύει μὲν ὁ Ζοροβάβηλος τὸν περὶ τῆς ἀληθείας λόγον, ἐπιβοήσαντος δὲ τοῦ πλήθους ὡς ἄρι- 20 στα εἰπόντος καὶ ὅτι τὸ ἀληθὲς ἰσχὺν ἄτρεπτον καὶ ἀγήρω μόνον ἔχει, προσέταξεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς αἰτήσασθαι τι πάρεξ ὧν αὐτὸς ἦν ὑπεσχημένος· δώσειν γὰρ ὄντι σοφῷ καὶ τῶν ἄλλων μᾶλλον φανέντι συνετῷ. “συγκαθεσθῆσθαι δέ μοι” φησι, “καὶ κληθῆσθαι συγγενῆς 25 ἐμός.” ταῦτ’ εἰπόντος, ὑπέμνησεν αὐτὸν τῆς εὐχῆς ἣν ἐποίησατο, εἰ λάβοι τὴν βασιλείαν· αὕτη δ’ ἦν ἀνοικοδομησαί μὲν Ἱεροσόλυμα, κατασκευάσαι δὲ ἐν αὐτοῖς τὸν τοῦ θεοῦ ναόν, ἀποκαταστήσαι δὲ καὶ τὰ σκεύη, ὅσα συλῆσας Ναβουχοδονόσορος εἰς Βαβυλῶνα ἐκόμισε. 30 “καὶ τοῦτο” ἔφη “τοῦ μὲν αἰτημά ἐστιν, ὃ μοι νῦν ἐπιτρέπεις αἰτήσασθαι κριθέντι σοφῷ καὶ συνετῷ.”

ἦσθεῖς ἐπὶ τούτοις ὁ βασιλεύς, ἀναστὰς κατεφίλησέ 8
 τε αὐτὸν καὶ τοῖς τοπάρχοις καὶ σατράπαις γράφει, κε-
 λεύων προπέμψαι τὸν Ζοροβάβηλον καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ
 μέλλοντας ἐπὶ τὴν οἰκοδομὴν ἐξιέναι τοῦ ναοῦ. ἐπέ-
 5 στείλε δὲ καὶ τοῖς ἐν Συρίᾳ καὶ Φοινίκῃ ξύλα κέδρινα
 κατακομίζειν ἐκ τοῦ Λιβάνου τεμόντας εἰς Ἱεροσόλυμα
 καὶ συγκατασκευάζειν αὐτῷ τὴν πόλιν. καὶ πάντας
 ἔγραψεν ἐλευθέρους εἶναι τοὺς εἰς τὴν Ἰουδαίαν τῶν
 αἰχμαλώτων ἀπελθόντας, καὶ τοὺς αὐτοῦ ἐπιτρόπους
 10 καὶ σατράπας ἐκώλυσεν ἐπιτάττειν τοῖς Ἰουδαίοις τὰς
 βασιλικὰς χρείας· ἀνῆκέ τε πᾶσαν ἣν ἂν κατασχεῖν
 δυναθῶσι τῆς χώρας ἀτελῆ φόρων αὐτοῖς νέμεσθαι.
 προσέταξε δὲ καὶ τοὺς Ἰδουμαίους καὶ Σαμαρείτας
 καὶ τοὺς ἐκ τῆς Κόλλης Συρίας ἀφείναι τὰς κώμας ἄς
 15 τῶν Ἰουδαίων κατεῖχον, καὶ προσέτι τάλαντα πεντή-
 κοντα εἰς τὴν οἰκοδομίαν τοῦ ἱεροῦ δοθῆναι. θύειν τε
 αὐτοῖς τὰς νενομισμένας θυσίας ἐπέτρεψε· καὶ τὴν χο-
 ρηγίαν ἄπασαν, καὶ τὴν ἱερὰν στολὴν ἣ ἠθεραπεύουσι
 τὸν θεὸν ὃ τε ἀρχιερεὺς καὶ οἱ ἱερεῖς, ἐκ τῶν ἰδίων γί-
 20 νεσθαι, καὶ τοῖς Λευίταις τὰ ὄργανα οἷς ὑμνοῦσι τὸν
 θεόν, καὶ τοῖς φύλαξι τῆς πόλεως καὶ τοῦ ναοῦ προσέ-
 ταξε κλήρους γῆς δοθῆναι, καὶ κατὰ ἕκαστον ἔτος ὠρι-
 σμένον τι πρὸς τὴν τοῦ βίου χρείαν ἀργύριον, πέμψαι
 δὲ καὶ τὰ σκεύη. καὶ πάντα ὅσα Κύρος πρὸ αὐτοῦ ἔβου-
 25 λήθη περὶ τῆς τῶν Ἰουδαίων ἀποκαταστάσεως, ταῦτα
 καὶ Δαρεῖος διετάξατο.

τυχῶν δὲ τούτων παρὰ τοῦ βασιλέως ὁ Ζοροβάβη- 9
 λος, ἐξελθὼν ἀπὸ τῶν βασιλείων καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν
 οὐρανὸν εὐχαριστεῖν ἤρξατο τῷ θεῷ τῆς σοφίας καὶ τῆς
 30 ἐπ' αὐτῇ νίκης, ἣν Δαρεῖον παρόντος ἔλαβεν· οὐ γὰρ
 ἂν τούτων ἀξιωθῆναι, “μὴ σου” φησί, “δέσποτα, τυχῶν
 εὐμενοῦς.” ταῦτ' οὖν περὶ τῶν παρόντων εὐχαριστήσας

τῷ θεῷ, καὶ πρὸς τὰ μέλλοντα δεηθεὶς αὐτὸν παρέχειν ὅμοιον, ἤκεν εἰς Βαβυλῶνα καὶ τοῖς ὁμοφύλοις εὐηγγελίσαστο τὰ παρὰ τοῦ βασιλέως. οἱ δὲ ἀκούσαντες εὐχαριστοῦσι μὲν τῷ θεῷ πάλιν αὐτοῖς ἀποδιδόντι τὴν πατριον γῆν, εἰς δὲ πότον καὶ κώμους τραπέντες ἐφ' ἡμέρας ἑπτὰ διήγαγον εὐωχούμενοι καὶ τὴν ἀνάκτισιν καὶ παλιγγενεσίαν τῆς πατρίδος ἐορτάζοντες. ἔπειτα τοὺς ἀναβησομένους εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα ἡγεμόνας ἐκ τῶν πατριῶν φυλῶν σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις καὶ ὑποζυγίοις ἐπελέξαντο, οἱ Δαριεῦ συμπέμφαντος ἕως τῶν Ἱεροσολύμων ᾧδευον μετὰ χαρᾶς καὶ τρυφῆς, ψαλλόμενοι καὶ καταυλούμενοι καὶ περιψοφούμενοι τοῖς κυμβάλοις. προέπεμψε δὲ αὐτοὺς καὶ τὸ ὑπολειπούμενον τῶν Ἰουδαίων πλήθος μετὰ παιδιᾶς.

- 10 καὶ οἱ μὲν οὕτως ἀπήεσαν ἐξ ἑκάστης πατριᾶς ἀριθμὸς ὄντες ὠρισμένος· ἐμοὶ δὲ οὐκ ἔδοξε τὰ τῶν πατριῶν καταλέγειν ὀνόματα, ἵνα μὴ τὴν τῶν ἀναγινωσκόντων διάνοιαν τῆς συναφῆς τῶν πραγμάτων ἀποσπάσας δυσπαρακολούθητον αὐτοῖς ποιήσω τὴν διήγησιν. τὸ δὲ κεφάλαιον τῶν ἀπερχομένων ὑπὲρ ἑτη δώδεκα τὴν ἡλικίαν γεγονότων ἐκ τῆς Ἰούδα φυλῆς καὶ Βενιαμίτιδος ἦν μυριάδες τετρακόσιοι ἐξήκοντα δύο καὶ ὀκτακισχίλιοι, Λευῖται δὲ τέσσαρες καὶ ἑβδομήκοντα· γυναικῶν δὲ ἀναμιξ καὶ παιδῶν σώματα ἦν τετρακισμύρια ἑπτακόσια τεσσαράκοντα δύο. πάρεξ δὲ τούτων Λευῖται μὲν ἦσαν ὕμνωδοὶ ἑκατὸν εἴκοσι καὶ ὀκτώ, πυλωροὶ δὲ ἑκατὸν καὶ δέκα, δοῦλοι δὲ ἱεροὶ τριακόσιοι ἐνενήκοντα δύο. ἄλλοι τε πρὸς τούτοις, λέγοντες μὲν εἶναι τῶν Ἰσραηλιτῶν, οὐ δυνάμενοι δὲ ἐπιδειξθαι τὸ γένος αὐτῶν, ἑξακόσιοι ἐξήκοντα δύο. ἐξεβλήθησαν δὲ τινες καὶ τῶν ἱερέων ἐκ τῆς τιμῆς, ἡγμένοι γυναικῶν ὧν οὔτε αὐτοὶ τὸ γένος εἶχον εἰπεῖν οὔτε ἐν ταῖς γενεαλογίαις τῶν Λευι-

τῶν καὶ ἱερέων ἠρέθησαν· ἦσαν δὲ ὡς πεντακόσιοι καὶ εἴκοσι καὶ πέντε. τὸ δὲ τῶν θεραπεύοντων πλῆθος εἶπετο τοῖς ἀναβαίνουσιν εἰς Ἱεροσόλυμα ἑπτακισχίλιοι τριακόσιοι ~~τριακόσιαι~~ ~~ἑπτὰ~~, ψάλται δὲ καὶ ψάλτριαι διακόσιοι τεσσαράκοντα πέντε, κάμηλοι τετρακόσιοι τριάκοντα πέντε, ὑποζύγια δὲ πεντακισχίλια πεντακόσια εἴκοσι πέντε. ἡγεμῶν δὲ τῆς κατηριθυμημένης πληθὺς ἦν ὁ Σαλαθιήλου παῖς Ζοροβάβηλος ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ Δαβίδου, γεγονῶς ἐκ τῆς Ἰούδα φυλῆς, καὶ Ἰησοῦς υἱὸς Ἰωσεδέκου τοῦ ἀρχιερέως. πρὸς τοῦτοις δὲ καὶ ὁ Μαρδοχαῖος καὶ Σερεβαῖος ἐκ τοῦ πλῆθους κεκριμένοι ἄρχοντες ἦσαν, οἳ καὶ συνεβάλλοντο μνᾶς μὲν χρυσίου ἑκατόν, ἀργύρου δὲ πεντακισχιλίας. οὕτω μὲν οὖν οἷτε ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ μέρος τι τοῦ παντὸς λαοῦ τῶν Ἰουδαίων, ὅσον ἦν ἐν τῇ Βαβυλῶνι, κατωκίσθησαν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα· τὸ δὲ ἄλλο πλῆθος εἰς τὰς ἰδίας ἀνεχώρησαν πατρίδας.

ἔβδόμῃ δὲ μηνὶ τῆς ἀπὸ Βαβυλῶνος αὐτῶν ἐξόδου ⁴ περιπέμφαντες ὁ τε ἀρχιερεὺς Ἰησοῦς καὶ ὁ Ζοροβάβηλος ἄρχων τοὺς ἀπὸ τῆς χώρας συνήγαγον εἰς Ἱεροσόλυμα πανδημεῖ, μηδὲν προθυμίας ἀπολιπόντας, καὶ κατεσκεύασαν θυσιαστήριον ἐφ' οὗ καὶ πρότερον ἦν ῥυοδομημένον τόπου, ὅπως τὰς νομίμους ἀναφέρωσι θυσίας ἐπ' αὐτοῦ τῷ θεῷ κατὰ τοὺς Μωϋσέως νόμους. ²⁰ ταῦτα δὲ ποιοῦντες οὐκ ἦσαν ἐν ἡδονῇ τοῖς προσχώροις ἔθνεσι, πάντων αὐτοῖς ἀπεχθανομένων. ἤγαγον δὲ καὶ τὴν σκηνοπηγίαν κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν, ὡς ὁ νομοθέτης περὶ αὐτῆς διετάξατο, καὶ προσφοράς μετὰ ταῦτα καὶ τοὺς καλουμένους ἐνδελεχισμοὺς καὶ τὰς θυσίας ²⁵ τῶν σαββάτων καὶ πασῶν τῶν ἁγίων ἑορτῶν, οἳ τε πεποιημένοι τὰς εὐχὰς ἀπεδίδοσαν, θύοντες ἀπὸ νομηνίας τοῦ ἔβδόμου μηνός. ἤρξαντο δὲ καὶ τῆς οἰκοδομίας

τοῦ ναοῦ, πολλὰ τοῖς τε λατόμοις καὶ τέκτοσι χρήματα δόντες καὶ τὰ πρὸς τροφήν τῶν ἐργαζομένων. τοῖς τε Σιδωνίοις ἠδὲ καὶ κοῦφον ἦν τὰ τε κέδρινα κατάγουσιν ἐκ τοῦ Λιβάνου ξύλα, **οὕτως δὲ ἔδρασαν αὐτὰ καὶ σχεδίαν** πηξάμενοι, εἰς τὸν τῆς Ἰόπης κομῆσιν λιμένα. τοῦτο γὰρ ⁵ πρῶτον μὲν Κῦρος ἐκέλευσε, τότε δὲ Δαρείου κελεύσαντος ἐγένετο.

- 2 ἐν τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς εἰς Ἱεροσόλυμα καθόδου, τῶν Ἰουδαίων μηνὶ δευτέρῳ παραγενομένων, συνείχετο ἢ τοῦ ναοῦ κατασκευή, καὶ τοὺς θεμελίους ἐγεί- ¹⁰ ραντες τῇ νομηνίᾳ τοῦ δευτέρου μηνὸς τοῦ δευτέρου ἔτους ἐπικροδοῦν, προστησάμενοι τῶν ἔργων Λευιτῶν τε τοὺς εἰκοστὸν ἔτος ἤδη γεγονότας, καὶ Ἰησοῦν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀδελφούς, καὶ Ζωδμήλον τὸν ἀδελφὸν Ἰούδα τοῦ Ἀμιναδάβου καὶ τοὺς υἱοὺς ¹⁵ αὐτοῦ. καὶ ὁ μὲν ναός, πάση χρησαμένων σπουδῇ τῶν τὴν ἐπιμέλειαν ἐγκεχειρισμένων, θᾶττον ἢ προσεδόκησεν ἄν τις ἔλαβε τέλος· ἀπαρτισθέντος δὲ τοῦ ἱεροῦ, μετὰ σαλπίγγων οἱ ἱερεῖς ταῖς συνήθεσι στολαῖς κεκοσμημένοι, καὶ οἱ Λευῖται καὶ οἱ Ἀσάφου παῖδες, ἀνα- ²⁰ στάντες ὕμνον τὸν θεόν, ὡς τὴν εἰς αὐτὸν εὐλογίαν Δαυίδης κατέδειξε πρῶτος. οἱ δ' ἱερεῖς καὶ Λευῖται καὶ τῶν πατριῶν οἱ πρεσβύτεροι, τὸν πρότερον ναὸν ταῖς μνήμαις ἀναπολοῦντες μέγιστόν τε καὶ πολυτελέστατον, καὶ τὸν γεγεννημένον ὀρῶντες ὑπὸ πτωχείας ἐνδεέστερον ²⁵ τοῦ πάλαι κατασκευαζόμενον, ὅσον εἶεν τῆς ἀρχαίας εὐδαιμονίας ὑποβεβηκότες καὶ τῆς ἀξίας τοῦ ναοῦ λογιζόμενοι, κατήφουν καὶ τῆς ἐπὶ τούτῳ λύπης κρατεῖν οὐ δυνάμενοι μέχρι θρήνων καὶ δακρύων προήγοντο. ὁ δὲ λαὸς ἠγάπα τοῖς παροῦσι καὶ τῷ μόνον οἰκοδομῆσαι τὸ ³⁰ ἱερόν, τοῦ πρότερον ὄντος οὐδένα λόγον ποιούμενος οὐδ' ἀνάμνησιν, οὐδὲ πρὸς τὴν σύγκρισιν ἐκείνου βα-

σανίζων αὐτὸν ὡς ἐπ' ἐλάττωσιν ἢ οἷς ὑπέλαβεν. ὑπερφώνει δὲ τὸν τῶν σαλπίνγων ἤχον καὶ τὴν τοῦ πλήθους χαρὰν ἢ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἱερέων, ἐφ' οἷς ἐδόκουν ἐλαττωσάσθαι τὸν ναὸν τοῦ κατασκευέντος,

5 οὐμωγή.

τῆς δὲ βοῆς τῶν σαλπίνγων ἀκούσαντες οἱ Σαμα- 3
ρεῖται (ἐτύγχανον γὰρ ἀπεχθανόμενοι τῇ τε Ἰούδα φυλῇ καὶ τῇ Βενιαμίτιδι) συνέδραμον, τὴν αἰτίαν τοῦ θορύβου μαθεῖν θέλοντες. γνόντες δὲ τοὺς αἰχμαλωτισθέν-
10 τας εἰς Βαβυλῶνα τῶν Ἰουδαίων ἀνακτίζοντας τὸ ἱερόν, προσίασι τῷ Ζοροβαβήλῳ καὶ Ἰησοῦ καὶ τοῖς ἡγουμένοις τῶν πατριῶν, ἀξιοῦντες αὐτοῖς ἐπιτραπῆναι συγκατασκευάσαι τὸν ναὸν καὶ κοινωνῆσαι τῆς οἰκοδομίας· “σεβόμεθα γὰρ οὐκ ἐλαττον ἐκείνων τὸν θεόν” ἔφασκον,
15 “καὶ τούτων ὑπερευχόμεθα καὶ τῆς θρησκείας ἐσμέν ἐπιθυμηταί, ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου ἅφ' οὗ Σαλμανασάρης ὁ τῶν Ἀσσυρίων βασιλεὺς ἐκ τῆς Χουθίας ἡμᾶς μετήγαγε καὶ Μηθίας ἐνθάδε.” τούτους αὐτῶν ποιησαμένων τοὺς λόγους, Ζοροβάβηλος καὶ Ἰησοῦς ὁ ἀρχιε-
20 ρεὺς καὶ οἱ τῶν πατριῶν ἡγεμόνες τῶν Ἰσραηλιτῶν πρὸς αὐτοὺς ἔφασαν τῆς μὲν οἰκοδομίας αὐτοῖς ἀδύνατον εἶναι κοινωνεῖν, αὐτῶν προσταχθέντων κατασκευάσαι τὸν ναόν, πρότερον μὲν ὑπὸ Κύρου νῦν δὲ ὑπὸ Δαρείου, προσκυνεῖν δὲ αὐτοῖς ἐφίεναι, καὶ τοῦτο
25 μόνον εἶναι κοινόν, εἰ βούλονται, πρὸς αὐτοὺς καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις, ἀφικνουμένους εἰς τὸ ἱερόν σέβειν τὸν θεόν.

ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Χουθαῖοι (τὴν γὰρ προσηγο- 4
ρίαν οἱ Σαμαρεῖται ταύτην ἔχουσιν) ἠγανάκτησαν, καὶ
30 πείθουσι τὰ ἐν Συρίᾳ ἔθνη τῶν σατραπῶν δεηθῆναι τὸν αὐτὸν τρόπον ὅνπερ ἐπὶ Κύρου πρότερον, εἴτ' ἐπὶ Καμβύσου μετ' αὐτόν, ἐπισχεῖν τὴν τοῦ ναοῦ κατα-

σκευήν, καὶ σπουδάξουσι περὶ αὐτήν τοῖς Ἰουδαίοις ἀναβολὴν καὶ τριβὴν πραγματεύσασθαι. κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τοῦτον ἀναβάντων εἰς Ἱεροσόλυμα Σισίνου τοῦ τῆς Συρίας καὶ Φοινίκης ἐπάρχου καὶ Σαραβαζάνου μετὰ καὶ τινῶν ἐτέρων, καὶ τοὺς ἡγεμόνας τῶν Ἰου- 5 δαίων ἐρομένων τίνος αὐτοῖς συγχωρήσαντος οὕτως οἰκοδομοῦσι τὸν ναὸν ὡς φρουρίον αὐτὸν εἶναι μᾶλλον ἢ ἱερόν, καὶ τί δήποτε τὰς στοᾶς καὶ τὰ τεῖχη περιβεβλήκασι τῇ πόλει σφόδρα ὄχυρά, Ζοροβάβηλος καὶ ὁ ἀρχιερεὺς Ἰησοῦς δούλους μὲν αὐτοὺς ἔφασαν εἶναι τοῦ 10 μεγίστου θεοῦ, τὸν δὲ ναὸν τοῦτον αὐτῷ κατασκευασθέντα ὑπὸ βασιλέως αὐτῶν εὐδαίμονος καὶ πάντας ὑπερβάλλοντος ἀρετῇ πολὺν διαμεῖναι χρόνον· “ἐπεὶ δέ, τῶν πατέρων ἀσεβησάντων εἰς τὸν θεόν, Ναβουχοδονόσορος ὁ Βαβυλωνίων καὶ Χαλδαίων βασιλεὺς, ἐλὼν 15 τὴν πόλιν κατὰ κράτος, αὐτὴν τε καθείλε καὶ τὸν ναὸν συλῆσας ἐνέπρησε καὶ τὸν λαὸν μετώκισεν αἰχμάλωτον, μεταγαγὼν εἰς Βαβυλῶνα, Κῦρος ὁ μετ’ αὐτὸν τῆς Βα- 45 βυλωνίας καὶ Περσίδος βασιλεύσας ἔγραψεν οἰκοδομηθῆναι τὸν ναόν, καὶ πάντα ὅσα μετήνεγκεν ἐξ αὐτοῦ 20 Ναβουχοδονόσορος ἀναθήματα καὶ σκεύη, Ζοροβαβήλφ παραδοὺς καὶ Μιθριδάτη τῷ γαζοφύλακι προσέταξε κομίσαι εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ πάλιν εἰς τὸν ἴδιον ἀποκαταστήσαι ναὸν οἰκοδομηθέντα. τοῦτο γὰρ ἐπέστειλεν ἐν τάχει γενέσθαι, Ἀβάσσαρον κελεύσας ἀναβάντα εἰς Ἱε- 23 ροσόλυμα τῆς οἰκοδομίας τοῦ ναοῦ ποιήσασθαι πρόνοιαν· ὃς μετὰ τὸ λαβεῖν παρὰ Κύρου γράμματα παραγενόμενος εὐθύς τοὺς θεμελίους κατεβάλετο. καὶ ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου κατασκευαζόμενος μέχρι καὶ τοῦ δεῦρο διὰ τὴν τῶν ἐχθρῶν κακοήθειάν ἐστίν ἀτελής. 30 εἰ τοίνυν βούλεσθε καὶ δοκιμάζετε, γράψατε ταῦτα Δαρεῖφ, ὅπως ἐπισκεψάμενος τὰ τῶν βασιλέων ὑπο-

μνήματα, εὔρη μὴδὲν ἡμᾶς ὧν λέγομεν καταφεισα-
μένωνς.”

ταῦτα εἰπόντων τοῦ Ζοροβαβήλου καὶ τοῦ ἀρχιε- 5
ρέως, ὁ Σισίνης καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τὴν οἰκοδομίαν ἐπι-
σχεῖν οὐ διέγνωσαν, ἕως ἂν ταῦτα δηλωθῇ τῷ βασιλεὶ
Δαρείῳ, παραχρῆμα δ' αὐτῷ περὶ τούτων ἔγραψαν.
τῶν δὲ Ἰουδαίων κατεπτηχότων καὶ δεδιότων μὴ μετα-
δόξῃ τῷ βασιλεὶ περὶ τῆς τῶν Ἱεροσολύμων καὶ τοῦ
ναοῦ κατασκευῆς, ὄντες κατὰ τὸν καιρὸν ἐκείνου δύο
10 προφῆται παρ' αὐτοῖς Ἀγγαῖος καὶ Ζαχαρίας θαρρεῖν
αὐτοὺς παρώρμων, καὶ μὴδὲν ἐκ τῶν Περσῶν ὑφορᾶ-
σθαι δύσκολον, ὡς τοῦ θεοῦ ταῦτα προλέγοντος αὐτοῖς.
πιστεύοντες δὲ τοῖς προφήταις ἐντεταμένως εἶχοντο τῆς
οἰκοδομίας, μηδεμίαν ἡμέραν ἀνιέμενοι.

15 Δαρείος δέ, τῶν Σαμαρειτῶν αὐτῷ γραφάντων καὶ 6
κατηγορούντων διὰ τῆς ἐπιστολῆς τῶν Ἰουδαίων ὡς τὴν
τε πόλιν ὀχυροῦσι καὶ τὸν ναὸν φρουρίῳ προσεικότα
μᾶλλον ἢ ἱερῷ κατασκευάζουσι, λεγόντων δὲ μὴ συνολ-
σειν αὐτῷ τὰ γινόμενα, καὶ προσέτι τὰς ἐπιστολάς ἐπι-
20 δεικνύντων τοῦ Καμβύσου δι' ὧν ἐκώλυσεν ἐκεῖνος
οἰκοδομῆν τὸν ναόν, μαθὼν παρ' αὐτῶν οὐκ ἀσφαλῆ
τοῖς πράγμασιν αὐτοῦ τὴν τῶν Ἱεροσολύμων ἀποκατά-
στασιν ἔσεσθαι, ἐπεὶ καὶ τὰ παρὰ τοῦ Σισίνου καὶ τῶν
σὺν αὐτῷ κομισθέντα ἀνέγνω γράμματα, προσέταξεν
25 ἐν τοῖς βασιλικοῖς ὑπομνήμασι ζητηθῆναι τὰ περὶ τού-
των· καὶ ἠρέθη ἐν Ἐκβατάνοισ, τῇ βάρει τῇ ἐν Μη-
δίᾳ, βιβλίον, ἐν ᾧ τάδε ἦν ἀναγεγραμμένα. “ἐν τῷ
πρώτῳ τῆς βασιλείας ἔτει Κῦρος ὁ βασιλεὺς ἐκέλευσε
τὸν ναὸν οἰκοδομηθῆναι τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις καὶ τὸ
30 θυσιαστήριον, ὕψος μὲν πηχῶν ἑξήκοντα, εὔρος δὲ τῶν
αὐτῶν, διὰ δόμων λιθίνων εὐξέστων τριῶν καὶ ξυλίνου
δόμου ἐνὸς ἐγγωρίου· καὶ τὴν εἰς ταῦτα δαπάνην ἐκ

τῶν τοῦ βασιλέως γίνεσθαι διετάξατο. προσέταξε δὲ καὶ τὰ σκευή, ἃ συλήσας Ναβουχοδονόσορος εἰς Βαβυλῶνα ἐκόμισεν, ἀποδοθῆναι τοῖς Ἱεροσολυμίταις· τὴν δὲ ἐπιμέλειαν τούτων εἶναι Ἀβασσάρου τοῦ ἐπάρχου καὶ τῆς Συρίας τε καὶ Φοινίκης ἡγεμόνος καὶ τῶν ἐταίρων αὐτοῦ, ὅπως αὐτοὶ μὲν ἀφέξονται τοῦ τόπου, τοῖς δὲ δούλοις τοῦ θεοῦ, Ἰουδαίοις καὶ ἡγεμόσιν αὐτῶν, ἐπιτρέψωσιν οἰκοδομῆσαι τὸν ναόν. καὶ συλλαβέσθαι δὲ πρὸς τὸ ἔργον διετάξατο, καὶ τοῦ φόρου τῆς χώρας ἧς ἐπετροπεύοντο τελεῖν τοῖς Ἰουδαίοις εἰς θυσίας λόγον ταύρους καὶ κριοὺς καὶ ἄρνas καὶ ἐρίφους καὶ σεμίδαλιν καὶ ἔλαιον καὶ οἶνον, καὶ ἄλλα ὅσα ἂν οἱ ἱερεῖς ὑπαγορεύσωσιν, εὐχωνται δὲ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ βασιλέως καὶ Περσῶν. τοὺς δὲ παραβάντας τι τῶν ἐπεσταλμένων συλληφθέντας ἐκέλευσεν ἀνασταυρωθῆναι, καὶ τὴν οὐσίαν αὐτῶν εἰς τὴν βασιλικὴν καταταγῆναι κτήσιν. καὶ κατηύξατο πρὸς τοὺτοις τῷ θεῷ, ὅπως εἰ τις ἐπιχειρήσειε διακωλύσαι τὴν οἰκοδομίαν τοῦ ναοῦ, βαλὼν αὐτὸν ὁ θεὸς ἐπίσχη τῆς ἀδικίας.”

7 ταῦθ' εὐρῶν ἐν τοῖς ὑπομνήμασι τοῦ Κύρου Δαρεῖος ἀντιγράφει τῷ Σισίνῃ καὶ τοῖς ἐταίροις αὐτοῦ τάδε λέγων. “βασιλεὺς Δαρεῖος Σισίνῃ τῷ ἐπάρχῳ καὶ Σαραβαζάνῃ καὶ τοῖς ἐταίροις αὐτῶν χαίρειν. τὸ ἀντίγραφον ὑμῖν τῆς ἐπιστολῆς ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν εὐρῶν τοῖς Κύρου ἀπέσταλκα, καὶ βούλομαι γίνεσθαι πάντα καθὼς ἐν αὐτῇ περιέχει. ἔρρωσθε.” μαδόντες οὖν ἐπὶ τῆς ἐπιστολῆς ὁ Σισίνης καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τὴν τοῦ βασιλέως προαίρεσιν, ταύτη τὰ λοιπὰ ἀκόλουθα ποιεῖν διεγνώσαν. ἐπεστάτον οὖν τῶν ἱερῶν ἔργων, συλλαμβανόμενοι τοῖς πρεσβυτέροις τῶν Ἰουδαίων, καὶ τῶν γερόντων τοῖς ἄρχουσι. καὶ ἠνύετο κατὰ πολλὴν σπουδὴν ἢ κατασκευὴ τοῦ ναοῦ, προφητευόντων Ἀγγαίου καὶ

Ζαχαρίου, κατὰ τὰ προστάγματα τοῦ Θεοῦ καὶ μετὰ
 βουλήσεως Κύρου τε καὶ Δαρείου τῶν βασιλέων. ὠκο-
 δομήθη δ' ἐν ἔτεσιν ἑπτὰ. τοῦ δ' ἐνάτου τῆς Δαρείου
 βασιλείας ἔτους, εἰκαδὶ καὶ τρίτῃ μηνὸς δωδεκάτου, ὃς
 5 καλεῖται παρ' ἡμῖν μὲν Ἄδαρ παρὰ δὲ Μακεδόσι Δύ-
 στρος, προσφέρουσι θυσίας οἱ τε ἱερεῖς καὶ Λευῖται καὶ
 τὸ ἄλλο τῶν Ἰσραηλιτῶν πλῆθος, ἀνανεωτικὰς τῶν προ-
 τέρων ἀγαθῶν μετὰ τὴν αἰχμαλωσίαν καὶ τοῦ τὸ ἱερὸν
 ἀνακαινισθῆν ἀπειληθέναι, ταύρους ἑκατόν, κριοὺς
 10 διακοσίους, ἄρνας τετρακοσίους, χιμάρους δώδεκα κατὰ
 φυλὴν (τοσαῦται γὰρ εἰσιν αἱ τῶν Ἰσραηλιτῶν φυλαί),
 ὑπὲρ ὧν ἤμαρτεν ἐκάστη. ἔστησάν τε κατὰ τοὺς Μωϋ-
 σέως νόμους οἱ τε ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται θυρωροὺς ἐφ'
 ἐκάστου πυλῶνος· ὠκοδομήκεσαν γὰρ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ
 15 τὰς ἐν κύκλῳ τοῦ ναοῦ στοὰς τοῦ ἐνδοθεν ἱεροῦ.

ἐνστάσης δὲ τῆς τῶν ἀξύμων ἑορτῆς, μηνὶ τῷ πρώτῳ, 8
 κατὰ μὲν Μακεδόνας Ξανθικῷ λεγομένῳ κατὰ δὲ ἡμᾶς
 Νισάν, συνέρρηξεν πᾶς ὁ λαὸς ἐκ τῶν κωμῶν εἰς τὴν πό-
 λιν. καὶ τὴν ἑορτὴν ἤγαγον ἀγνεύσαντες μετὰ γυναικῶν
 20 καὶ τέκνων τῷ πατρῷῳ νόμῳ, καὶ τὴν Πάσχα προσαγο-
 ρευομένην θυσίαν τῇ τετάρτῃ καὶ δεκάτῃ τοῦ αὐτοῦ
 μηνὸς ἐπιτελέσαντες κατευωγήθησαν ἐπὶ ἡμέρας ἑπτὰ,
 μηδεμιᾶς φειδόμενοι πολυτελείας, ἀλλὰ καὶ τὰς ὀλο-
 καυτώσεις ἐπιφέροντες τῷ θεῷ καὶ χαριστηρίους θυσίας
 25 ἱεροουργοῦντες, ἀνθ' ὧν αὐτοὺς τὸ θεῖον πάλιν εἰς τὴν
 πατριὸν γῆν καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ νόμους ἤγαγε, καὶ τὴν
 τοῦ Περσῶν βασιλέως διάνοιαν εὐμενῆ κατέστησεν αὐ-
 τοῖς. καὶ οἱ μὲν ὑπὲρ τούτων ἐπιδαφιλευόμενοι ταῖς
 θυσίαις καὶ τῇ περὶ τὸν θεὸν φιλοτιμίᾳ κατόκησαν ἐν
 30 τοῖς Ἱεροσολύμοις, πολιτεία χρώμενοι ἀριστοκρατικῇ
 μετ' ὀλιγαρχίας· οἱ γὰρ ἀρχιερεῖς προεστήκεσαν τῶν
 πραγμάτων, ἄχρις οὗ τοὺς Ἀσαμωναίου συνέβη βασι-

λεύειν ἐκγόνους. πρὸ μὲν γὰρ τῆς αἰχμαλωσίας καὶ τῆς ἀναστάσεως ἐβασιλεύοντο ἀπὸ Σαούλου πρῶτον ἄρξα-
 μένου καὶ Δαυίδου, ἐπὶ ἕτη πεντακόσια εἰκοσι δύο,
 μῆνας ἕξ, ἡμέρας δέκα. πρὸ δὲ τῶν βασιλέων τούτων
 ἄρχοντες αὐτοὺς διείπον οἱ προσαγορευόμενοι κριταὶ⁵
 καὶ μόναρχοι, καὶ τοῦτον πολιτευόμενοι τὸν τρόπον
 ἔτεσι πλείοσιν ἢ πεντακοσίοις διήγαγον μετὰ Μαυῦσῃν
 ἀποθανόντα καὶ Ἰησοῦν τὸν στρατηγόν.

καὶ τὰ μὲν περὶ τῶν ἀνασωθέντων ἐκ τῆς αἰχμαλω-
 σίας Ἰουδαίων ἐν τοῖς Κύρου καὶ Δαρείου χρόνοις ἐν¹⁰
 9 τούτοις ὑπῆρχεν· οἱ δὲ Σαμαρεῖς ἀπεχθῶς πρὸς αὐ-
 τοὺς καὶ βασιλάνως διακεείμενοι πολλὰ κακὰ τοὺς Ἰου-
 δαίους εἰργάσαντο, πλοῦτῳ τε πεποιδθότες καὶ συγγέ-
 νειαν προσποιούμενοι τῶν Περσῶν, ἐπειδήπερ ἐκειθεν
 ἦσαν. ὅσα τε γὰρ ἐκελεύσθησαν ἐκ τῶν φόρων ὑπὸ τοῦ¹⁵
 βασιλέως εἰς τὰς θυσίας τελεῖν τοῖς Ἰουδαίοις, παρέχειν
 οὐκ ἤθελον, τοὺς τε ἐπάρχους σπουδάζοντας αὐτοῖς
 πρὸς τοῦτο καὶ συνεργοῦντας εἶχον, ἄλλα τε ὅσα βλά-
 πτειν ἢ δι' ἑαυτῶν ἢ δι' ἑτέρων ἠδύναντο τοὺς Ἰου-
 δαίους οὐκ ἀπώκνονν. ἔδοξεν οὖν πρεσβευσασμένοις²⁰
 τοῖς Ἱεροσολυμίταις πρὸς τὸν βασιλέα Δαρείου κατηγο-
 ρῆσαι τῶν Σαμαρειτῶν. καὶ πρεσβεύουσι Ζοροβάβηλος
 καὶ ἄλλοι τῶν ἀρχόντων τέσσαρες. ὡς δὲ τὰ ἐγκλήματα
 καὶ τὰς αἰτίας, ἃς κατὰ τῶν Σαμαρειτῶν ἐπέφερον,
 ἔγνω παρὰ τῶν πρέσβων ὁ βασιλεὺς, δούς αὐτοῖς ἐπι-²⁵
 στολὴν κομίζειν πρὸς τοὺς ἐπάρχους τῆς Σαμαρείας καὶ
 τὴν βουλὴν ἀπέπεμψε. τὰ δὲ γεγραμμένα ἦν τοιαῦδε.
 "βασιλεὺς Δαρείος Ταγγανᾶ καὶ Σαμβαβᾶ τοῖς ἐπάρ-
 χοις Σαμαρειτῶν, Σαδράκη καὶ Βοβήλωνι καὶ τοῖς λοι-
 ποῖς συνδούλοις αὐτῶν τοῖς ἐν Σαμαρείᾳ. Ζοροβάβη-³⁰
 λος καὶ Ἀνανίας καὶ Μαρδοχαῖος, Ἰουδαίων πρεσβευταί,
 ἡτιῶντο ὑμᾶς ὡς ἐνοχλοῦντας αὐτοῖς πρὸς τὴν οἰκοδο-

μίαν τοῦ ναοῦ καὶ μὴ χορηγοῦντας ἃ προσέταξα ὑμῖν εἰς τὰς θυσίας τελεῖν αὐτοῖς ἀναλώματα. βούλομαι οὖν ὑμᾶς ἀναγνόντας τὴν ἐπιστολὴν χορηγεῖν αὐτοῖς ἐκ τοῦ βασιλικοῦ γαζοφυλακίου τῶν φόρων τῆς Σαμαρείας
 5 πάνθ' ὅσα πρὸς τὰς θυσίας αὐτοῖς ἐστὶ χρήσιμα, καθὼς οἱ ἱερεῖς ἀξιούσιν, ἵνα μὴ διαλείπωσι καθ' ἡμέραν θύοντες καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ καὶ Περσῶν εὐχόμενοι τῷ θεῷ."

καὶ ἡ μὲν ἐπιστολὴ ταῦτα περιεῖχεν, Δαρείου δὲ 5
 τελευτήσαντος παραλαβὼν τὴν βασιλείαν Ξέρξης ὁ παῖς
 10 αὐτοῦ ἐκληρονόμησεν αὐτοῦ καὶ τὴν πρὸς θεὸν εὐσέβειάν τε καὶ τιμὴν· ἅπαντα γὰρ ἀκολουθῶν τῷ πατρὶ τὰ πρὸς τὴν θρησκείαν ἐποίησε, καὶ πρὸς τοὺς Ἰουδαίους ἔσχε φιλοτιμώτατα. κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἀρχιερεὺς ἦν Ἰησοῦ παῖς, Ἰωάκειμος ὄνομα. ὑπῆρχε δὲ
 15 καὶ ἐν Βαβυλῶνι δίκαιος ἀνὴρ καὶ δόξης ἀπολαύων ἀγαθῆς παρὰ τῷ πλήθει, πρῶτος ἱερεὺς τοῦ λαοῦ, καλούμενος Ἔσδρας, ὃς τῶν Μωϋσέως νόμων ἱκανῶς ἐμπειρος ὢν γίνεται φίλος τῷ βασιλεὶ Ξέρξει. γνοὺς δὲ ἀναβῆναι εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ἐπαγαγέσθαι τινὰς
 20 τῶν ἐν Βαβυλῶνι τυγχανόντων Ἰουδαίων, παρεκάλεσε τὸν βασιλεῖα δοῦναι αὐτῷ πρὸς τοὺς σατράπας τῆς Συρίας ἐπιστολὴν, ἃφ' ἧς αὐτοῖς γνωρισθήσεται τίς εἴη. ὁ δὲ βασιλεὺς γράφει πρὸς τοὺς σατράπας ἐπιστολὴν τοιάνδε. "βασιλεὺς βασιλέων Ξέρξης Ἔσδρα ἱερεὶ καὶ
 25 ἀναγνώστη τοῦ θεοῦ νόμου χαίρειν. τῆς ἐμαντοῦ φιλανθρωπίας ἔργον εἶναι νομίσας τὸ τοὺς βουλομένους ἐκ τοῦ Ἰουδαίων ἔθνους καὶ ἱερέων καὶ Λευιτῶν ὄντων ἐν τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ συναπαίρειν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, τοῦτο προσέταξα. καὶ ὁ βουλόμενος ἀπίτω, καθάπερ
 30 ἔδοξε κάμοι καὶ τοῖς ἐπτά μου συμβούλοις, ὅπως τὰ κατὰ τὴν Ἰουδαίαν ἐπισκέψωνται τῷ νόμῳ τοῦ θεοῦ ἀκολούθως, καὶ ἀπενέγκωσι δῶρα τῷ Ἰσραηλιτῶν θεῷ,

ἄπερ ἠὲξάμην ἐγὼ τε καὶ οἱ φίλοι· καὶ ἀργύριον καὶ χρυσίον ὅσον ἂν εὐρεθῇ ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Βαβυλωνίων ὀνομασμένον τῷ θεῷ, τοῦτο πᾶν εἰς Ἱεροσόλυμα κομισθῆναι τῷ θεῷ εἰς τὰς θυσίας. πάντα τε ὅσα βούλη ἐξ ἀργύρου καὶ χρυσοῦ κατασκευάσαι, ποιεῖν ἐξέστω σοι 5 μετὰ τῶν ἀδελφῶν. καὶ τὰ δεδομένα σοι ἱερὰ σκευὴ ἀναθήσεις, καὶ ὅσων ἂν ἐπίνοιαν λάβῃς, καὶ ταῦτα προσεξεργάσῃ, τὴν εἰς αὐτὰ δαπάνην ἐκ τοῦ βασιλικοῦ ποιούμενος γαζοφυλακίου. ἔγραψα δὲ καὶ τοῖς γαζοφύλαξι τῆς Συρίας καὶ τῆς Φοινίκης, ἵνα τῶν ὑπὸ 10 Ἔσδρα τοῦ ἱερέως καὶ ἀναγνώστου τῶν τοῦ θεοῦ νόμων ἐπισταλέντων ἐπιμεληθῶσιν. ὅπως δὲ μηδεμίαν ὀργὴν ἐπ' ἐμὲ λάβῃ τὸ θεῖον ἢ τοὺς ἐμούς ἐκρόνους, πάντα ἄξιῶ καὶ μέχρι τοῦ πυροῦ κόρων ἑκατὸν ἐπιτελεῖσθαι τῷ θεῷ κατὰ τὸν νόμον. καὶ ὑμῖν δὲ λέγω 15 ὅπως τοῖς ἱερεῦσι καὶ Λευίταις καὶ ἱεροφάλταις καὶ θυρωροῖς καὶ ἱεροδούλοις καὶ γραμματεῦσι τοῦ ἱεροῦ μήτε φόρους ἐπιτάξῃτε μήτε ἄλλο μηδὲν ἐπίβουλον ἢ φορτικὸν εἰς αὐτοὺς γένηται. καὶ σὺ δέ, Ἔσδρα, κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ σοφίαν ἀπόδειξον κριτὰς, ὅπως δικάσωσιν ἐν 20 Συρίᾳ καὶ Φοινίᾳ πάσῃ, τοὺς ἐπισταμένους σου τὸν νόμον, καὶ τοῖς ἀγνοοῦσι παρέξεις αὐτὸν μαθεῖν, ἵν' ἂν τις τῶν ὁμοεθνῶν σου παραβαίῃ τὸν τοῦ θεοῦ νόμον ἢ τὸν βασιλικόν, ὑπόσχῃ τιμωρίαν ὡς οὐ κατ' ἀγνοίαν αὐτὸν παραβαίνων, ἀλλ' ὡς ἐπιστάμενος μὲν, 25 τολμηρῶς δὲ παρακούων καὶ καταφρονῶν. κολασθήσονται δὲ ἢ θανάτῳ ἢ ζημίᾳ χρηματικῇ. ἔρρωσο."

2 λαβὼν δὲ Ἔσδρας ταύτην τὴν ἐπιστολὴν ὑπερήσθη καὶ τῷ θεῷ προσκυνεῖν ἤρξατο, τῆς τοῦ βασιλέως πρὸς αὐτὸν χρηστότητος ἐκεῖνον αἴτιον ὁμολογῶν γεγε- 30 νῆσθαι, καὶ διὰ τοῦτο τὴν πᾶσαν αὐτῷ χάριν ἔλεγεν εἰδέναι. ἀναγνοὺς δ' ἐν Βαβυλῶνι τὴν ἐπιστολὴν τοῖς

αὐτόθι παροῦσιν Ἰουδαίους αὐτήν μὲν κατέσχε, τὸ δ' ἀντίγραφον αὐτῆς πρὸς ἅπαντας ἐπεμψε τοὺς ὁμοεθνεῖς τοὺς κατὰ τὴν Μηδίαν ὄντας. μαθόντες δ' οὗτοι τοῦ βασιλέως καὶ τὴν πρὸς τὸν θεὸν εὐσέβειαν καὶ τὴν πρὸς τὸν Ἔσδραν εὐνοίαν, ἅπαντες μὲν ὑπερηγάπησαν, πολλοὶ δ' αὐτῶν καὶ τὰς κτήσεις ἀναλαβόντες ἦλθον εἰς Βαβυλῶνα, ποθοῦντες τὴν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα κάθοδον. ὁ δὲ πᾶς λαὸς τῶν Ἰσραηλιτῶν κατὰ χῶραν ἔμεινε. διὸ καὶ δύο φυλὰς εἶναι συμβέβηκεν ἐπὶ τε τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης Ῥωμαίους ὑπακουούσας· αἱ δὲ δέκα φυλαὶ πέραν εἰσὶν Εὐφράτου ἕως δεῦρο, μυριάδες ἄπειροι καὶ ἀριθμῷ γνωσθῆναι μὴ δυνάμεναι. πρὸς δὲ Ἔσδραν ἀφικνουῦνται ἱερέων καὶ Λευιτῶν καὶ θυρωρῶν καὶ ἱεροψαλτῶν καὶ ἱεροδούλων πολλοὶ τὸν ἀριθμὸν. συναγαγὼν δὲ τοὺς ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας εἰς τὸ πέραν τοῦ Εὐφράτου καὶ τρεῖς ἐπιδιατρίψας ἐκεῖ ἡμέρας, νηστειὰν αὐτοῖς παρήγγειλεν, ὅπως εὐχὰς ποιήσωνται τῷ θεῷ περὶ τῆς αὐτῶν σωτηρίας καὶ τοῦ μηδὲν κατὰ τὴν ὁδὸν παθεῖν ἄτοπον ἢ πρὸς τῶν πολεμίων ἢ τινος ἄλλου δυσκόλου προσπεσόντος αὐτοῖς· φθάσας γὰρ ὁ Ἔσδρας εἰπεῖν τῷ βασιλεῖ ὅτι διασώσει αὐτοὺς ὁ θεός, οὐκέτ' ἤξιωσεν ἰππεῖς αὐτὸν αἰτῆσαι τοὺς προπέμψοντας. ποιησάμενοι δὲ τὰς εὐχὰς, ἄραντες ἀπὸ τοῦ Εὐφράτου δωδεκάτῃ τοῦ πρώτου μηνὸς τοῦ ἐβδόμου ἔτους τῆς Ξέρξου βασιλείας, παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα μηνὶ πέμπτῳ τοῦ αὐτοῦ ἔτους. καὶ παραχρῆμα τοῖς γαζοφύλαξιν ὁ Ἔσδρας, οὓσιν ἐκ τοῦ τῶν ἱερέων γένους, παρέστησε τὰ ἱερὰ χρήματα, ἀργυρίου τάλαντα ἑξακόσια πεντήκοντα, σκευὴ ἀργυρᾶ τάλαντων ἑκατόν, χρυσᾶ σκευὴ τάλαντων εἰκοσι, χαλκᾶ σκευὴ χρυσοῦ κρείττονα σταδμοῦ τάλαντων δώδεκα· ταῦτα γὰρ ἔδωρήσατο ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ σύμβουλοι αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ ἐν Βαβυλῶνι μένοντες Ἰσραη-

λται. παραδοὺς δὲ ταῦτα τοῖς ἱερεῦσιν ὁ Ἔσδρας ἀπέδωκε τῷ θεῷ τὰς ἐκ τῶν ὀλοκαντώσεων νενομισμένας γίνεσθαι θυσιάς, ταύρους δώδεκα ὑπὲρ κοινῆς τοῦ λαοῦ σωτηρίας, κρινοὺς ἑνενήκοντα καὶ ἄρνας ἑβδομήκοντα δύο, ἐρίφους εἰς παραλίτησιν τῶν ἡμαρτημένων δώδεκα. 5 τοῖς δὲ τοῦ βασιλέως οἰκονόμοις καὶ τοῖς ἐπάρχοις τῆς Κόλλης Συρίας καὶ Φοινίκης τὰ γράμματα τοῦ βασιλέως ἀπέδωκεν. οἱ δὲ τὸ προσταχθὲν ὑπ' αὐτοῦ ποιεῖν ἀνάγκην ἔχοντες ἐτίμησάν τε τὸ ἔθνος καὶ πρὸς πᾶσαν αὐτῷ χρεῖαν συνήργησαν. 10

- 3 ταῦτα μὲν οὖν καὶ αὐτὸς ἐβουλεύσατο Ἔσδρας, προεχώρησε δ' αὐτῷ, κρίναντος αὐτὸν ἄξιον, οἶμαι, τοῦ θεοῦ τῶν βουληθέντων διὰ χρηστότητα καὶ δικαιοσύνην. χρόνῳ δὲ ὕστερον προσελθόντων αὐτῷ τινῶν καὶ κατηγορούντων ὡς ἕντες τοῦ πλήθους καὶ τῶν ἱερέων 15 καὶ Λευιτῶν παραβεβήκασιν τὴν πολιτείαν καὶ λελύκασιν τοὺς πατρῷους νόμους, ἄλλοεθνεῖς ἡγμένοι γυναικάς, καὶ τὸ ἱερατικὸν γένος συγκεχύκασιν, δεομένων δὲ βοηθῆσαι τοῖς νόμοις, μὴ κοινὴν ἐπὶ πάντας ὀργὴν λαβῶν ὁ θεὸς πάλιν αὐτοὺς εἰς συμφορὰς ἐμβάλλῃ, διέρρηξε 20 μὲν εὐθύς ὑπὸ λύπης τὴν ἐσθῆτα, καὶ τὴν κεφαλὴν σπαράσσων καὶ τὰ γένηα ὑβρίζων ἐπὶ τὴν γῆν ἑαυτὸν ἔρριψεν ἐπὶ τῷ τὴν αἰτίαν ταύτην λαβεῖν τοὺς πρώτους τοῦ λαοῦ, λογιζόμενος δὲ ὅτι, ἐὰν ἐκβαλεῖν αὐτοὺς τὰς γυναῖκας καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν προστάξῃ τέκνα, οὐκ 25 ἀκουσθήσεται, διέμενευ ἐπὶ τῆς γῆς κείμενος. συνέτρεχον οὖν πρὸς αὐτὸν οἱ μέτριοι πάντες, κλαίοντες καὶ αὐτοὶ καὶ τῆς ἐπὶ τῷ γεγενημένῳ λύπης συμμεταλαμβάνοντες. ἀναστὰς δὲ ἀπὸ τῆς γῆς ὁ Ἔσδρας καὶ τὰς χεῖρας ἀνατείνας εἰς τὸν οὐρανὸν αἰσχύνησθαι μὲν ἔλε- 30 γεν εἰς αὐτὸν ἀναβλέψαι διὰ τὰ ἡμαρτημένα τῷ λαῷ, ὃς τῆς μνήμης ἐξέβαλε τὰ τοῖς πατράσιν ἡμῶν διὰ τὴν

ἀσέβειαν αὐτῶν συμπεσόντα, παρεκάλει δὲ τὸν θεὸν σπέρμα τι καὶ λείψανον ἐκ τῆς τότε συμφορᾶς αὐτῶν καὶ αἰχμαλωσίας περισώσαντα καὶ πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ τὴν οἰκίαν τὴν ἀποκαταστήσαντα, καὶ τοὺς
 5 Περσῶν βασιλέας ἀναγκάσαντα λαβεῖν οἶκτον αὐτῶν, συγγνωμονῆσαι καὶ τοῖς νῦν ἡμαρτημένοις, ἄξια μὲν θανάτου πεποιηκόσιν, εἶναι δ' ἐπὶ τῇ τοῦ θεοῦ χρηστότητι καὶ τούτους ἀφεῖναι τῆς κολάσεως.

καὶ ὃ μὲν ἐπαύσατο τῶν εὐχῶν· θρηνοῦντων δὲ 4
 10 πάντων ὅσοι πρὸς αὐτὸν σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις συνῆλθον, Ἀχάνιός τις ὀνόματι, πρῶτος τῶν Ἱεροσολυμιτῶν, προσελθὼν αὐτούς μὲν ἀμαρτεῖν ἔλεγεν ἄλλοεθνεῖς ἐνοικισαμένους γυναῖκας, ἐπειθε δ' αὐτὸν ἐξορκίσαι πάντας ἐκβαλεῖν αὐτάς καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν γεγεννημένα, κολασθήσεσθαι δὲ τοὺς οὐχ ὑπακούσαντας τῷ νόμῳ. πεισθεῖς οὖν τούτοις Ἔσδρας ἐποίησεν ὁμοῦσαι τοὺς φυλάρχους τῶν ἱερῶν καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ Ἰσραηλιτῶν ἀποπέμψασθαι τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα κατὰ τὴν Ἀχωνίου συμβουλίαν. λαβὼν δὲ τοὺς ὄρκους εὐθύς ὤρμησεν
 15 ἐκ τοῦ ἱεροῦ εἰς τὸ παστοφόριον Ἰωάννου τοῦ Ἐλιασίβου, καὶ μηδενὸς ὄλως διὰ τὴν λύπην γενσάμενος ἐκείνην τὴν ἡμέραν διήγαγεν αὐτόθι. γενομένου δὲ κηρύγματος ὥστε πάντας τοὺς ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας συνελθεῖν εἰς Ἱεροσόλυμα, ὡς τῶν ἐν δυσὶν ἢ τρισὶν ἡμέραις οὐκ
 20 ἀπαντησάντων ἀπαλλοτριωθησομένων τοῦ πλήθους καὶ τῆς οὐσίας αὐτῶν κατὰ τὴν τῶν πρεσβυτέρων κρίσιν ἀφιερωθησομένης, συνῆλθον οἱ ἐκ τῆς Ἰούδα φυλῆς καὶ Βενιαμίνιδος ἐν τρισὶν ἡμέραις, εἰκάδι τοῦ ἐνάτου μηνός, ὃς κατὰ μὲν Ἑβραίους Τεβέθος κατὰ δὲ Μακεδόνας Ἀπελλάιος καλεῖται. καθισάντων δὲ ἐν τῷ ὑπερφῶ τοῦ ἱεροῦ, παρόντων ἅμα καὶ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ὑπὸ τοῦ κρῦους ἀηδῶς διακειμένων, ἀναστὰς Ἔσδρας

ἤτιᾱτο ἐκείνους, λέγων παρανομήσαι γήμαντας οὐκ ἐξ ὁμοφύλων· νῦν μέντοι γε ποιήσειν αὐτοὺς τῷ μὲν θεῷ κεχαρισμένα, συμφέροντα δὲ αὐτοῖς, ἀποπεμφαμένους τὰς γυναῖκας· οἱ δὲ ποιήσειν μὲν τοῦτο πάντες ἐξεβόησαν, τὸ δὲ πλήθος εἶναι πολὺ καὶ τὴν ὥραν τοῦ ἔτους χειμέριον καὶ τὸ ἔργον οὐ μιᾶς οὐδὲ δευτέρας ὑπάρχειν ἡμέρας· “ἀλλ’ οἱ τε ἡγεμόνες τούτοις καὶ οἱ συνοικοῦντες ταῖς ἀλλοφύλοις παραγενέσθωσαν λαβόντες χρόνον καὶ πρεσβυτέρους, ἐξ ὧν ἂν θελήσωσι τόπου, τοὺς συνεπισκεψομένους τὸ τῶν γεγαμηκότων πλήθος.” καὶ τοῦτο δόξαν αὐτοῖς, ἀρξάμενοι τῇ νομηνίᾳ τοῦ δεκάτου μηνὸς ἀναζητεῖν τοὺς συνοικοῦντας ταῖς ἀλλοεθνέσιν ἦϋρον, ἕως τῆς τοῦ μηνὸς τοῦ ἐχομένου νομηνίας ποιησάμενοι τὴν ἔρευναν, πολλοὺς ἐκ τε τῶν τοῦ Ἰησοῦ ἐκρόνων τοῦ ἀρχιερέως καὶ τῶν ἱερέων καὶ Λευιτῶν καὶ Ἰσραηλιτῶν, οἱ καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν γεγεννημένα, τῆς τῶν νόμων φυλακῆς ἢ τῶν πρὸς αὐτὰ φίλτρων ποιούμενοι πλείονα λόγον, εὐθύς ἐξέβαλον, καὶ θυσίας ἐξευμενίζοντες τὸν θεὸν ἐπήνεγκαν, κριοὺς καταθύσαντες αὐτῷ. τὰ δὲ ὀνόματα αὐτῶν λέγειν οὐκ ἔδοξεν ἡμῖν ἀναγκαῖον εἶναι.

τὸ μὲν οὖν ἀμάρτημα τὸ περὶ τοὺς γάμους τῶν προειρημένων οὕτως ἐπανορθώσας Ἔσδρας ἐκαθάριξε τὴν περὶ ταῦτα συνήθειαν, ὡς ταύτην τοῦ λοιποῦ νόμου εἶναι· τῷ δὲ ἑβδόμῳ μηνὶ τὴν σκηνοπηγίαν ἔορτάζοντες, καὶ σχεδὸν παντὸς τοῦ λαοῦ συνεληλυθότος ἐπ’ αὐτήν, ἀνελθόντες εἰς τὸ ἀνειμένον τοῦ ναοῦ πρὸς τὴν πύλην τὴν ἐπὶ τὴν ἀνατολήν ἀποβλέπουσαν, ἐδεήθησαν τοῦ Ἔσδρα τοὺς νόμους αὐτοῖς ἀναγνωσθῆναι τοὺς Μωϋσείως. ὃ δὲ μέσος τοῦ πλήθους σταθεὶς ἀνέγνω, καὶ τοῦτο ἐποίησεν ἀπ’ ἀρχομένης ἡμέρας ἕως μεσημβρίας. οἱ δὲ ἀκούσαντες ἀναγινωσκομένων τῶν

νόμων δίκαιοι μὲν πρὸς τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον ἐδιδάσκοντο εἶναι, περὶ δὲ τῶν παρωχημένων ἐδυσφόρουν, καὶ μέχρι τοῦ θακρῦειν προήχθησαν, ἐνθυμούμενοι πρὸς ἑαυτοὺς ὅτι μηδὲν αὐτῶν. ~~πεπειραμένων κακῶν~~
 5 ἐπαθόν, εἰ τὸν νόμον διεφύλαττον. ὁ δὲ Ἔσδρας οὕτως ὁρῶν αὐτοὺς ἔχοντας ἐκέλευσεν ἀπιέναι πρὸς αὐτοὺς καὶ μὴ θακρῦειν· εἶναι γὰρ ἑορτὴν καὶ μὴ δεῖν ἐν αὐτῇ κλαίειν· οὐ γὰρ ἔξειναι· προυτρέπετο δὲ μᾶλλον πρὸς εὐωχίαν ὀρμήσαντας ποιεῖν τὰ πρόσφορα τῇ ἑορτῇ καὶ
 10 κεχαρισμένα, καὶ μετάνοιαν καὶ λύπην τὴν ἐπὶ τοῖς ἔμπροσθεν ἐξημαρτημένοις ἀσφάλειάν τε ἔξειν καὶ φυλακὴν τοῦ μηδὲν ὅμοιον συμπεσεῖν. οἱ δέ, ταῦτα Ἔσδρα παραινοῦντος, ἑορτάζειν ἤρξαντο, καὶ τοῦτο ποιοῦντες ἐφ' ἡμέρας ὀκτῶ ἐν ταῖς σκηναῖς ἀνεχώρησαν εἰς τὰ
 15 οἰκεία μετὰ ὕμνων τοῦ θεοῦ, τῆς ἐπανορθώσεως τῶν περὶ τὸ πολίτευμα παρανομηθέντων Ἔσδρα χάριν εἰδότες. ᾧ συνέβη μετὰ τὴν παρὰ τῷ λαῷ δόξαν γηραιῷ τελευτῆσαι τὸν βίον καὶ ταφῆναι μετὰ πολλῆς φιλοτιμίας ἐν Ἱεροσολύμοις. ὑπὸ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν καὶ Ἰωακίμ
 20 μόνου τοῦ ἀρχιερέως ἀποθανόντος, καὶς αὐτοῦ Ἐλιάσιβος τὴν ἀρχιερωσύνην διεδέξατο.

τῶν δὲ αἰχμαλωτισθέντων τις Ἰουδαίων, οἰνοχόος 6 τοῦ βασιλέως Ξέρξου, Νεεμίας ὄνομα, περιπατῶν πρὸ τῆς μητροπόλεως τῶν Περσῶν Σούσων, ξένων τινῶν
 25 ἀπὸ μακρᾶς ὁδοιπορίας εἰς τὴν πόλιν εἰσιόντων ἐπακούσας ἔβραίστι πρὸς ἀλλήλους ὁμιλούντων, προσελθὼν αὐτοῖς ἐπυνθάνετο πόθεν εἶεν παραγεγόμενοι. ἀποκριναμένων δ' ἦκειν ἐκ τῆς Ἰουδαίας, πῶς αὐτῶν ἔχει τὸ πλῆθος καὶ ἡ μητρόπολις Ἱεροσόλυμα πάλιν ἤρξατο
 30 πυνθάνεσθαι. κακῶς δ' ἔχειν εἰπόντων, καθηρηῆσθαι γὰρ αὐτῶν εἰς ἔδαφος τὰ τεῖχη καὶ τὰ ἐπέριξ ἔθνη πολλὰ διατιθέναι κακὰ τοὺς Ἰουδαίους, ἡμέρας μὲν κατατρε-

χόντων τὴν χώραν καὶ διαρπαζόντων, τῆς δὲ νυκτὸς κακῶς ἀπεργαζομένων, ὡς πολλοὺς ἐκ τῆς χώρας καὶ ἐξ αὐτῶν Ἱεροσολύμων αἰχμαλώτους ἀπῆχθαι καὶ τὰς ὁδοὺς πλήρεις εὐφρανέσθαι καθ' ἡμέραν νεκρῶν, ἐδάκρυσεν ὁ Νεεμίᾳς ἐλεήσας τῆς συμφορᾶς τοὺς ὁμοφύ- 5 λους, καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν "ἄχρι τίνος" εἶπεν, "ὦ δέσποτα, ὑπερόψει ταῦτα πάσχον τὸ ἔθνος ἡμῶν, οὕτως ἄρπαγμα πάντων καὶ λάφυρον γενόμενον." δια- τριβόντος δ' αὐτοῦ πρὸς τῇ πύλῃ καὶ ταῦτ' ἀποδυρο- μένου, προσελθὼν τις ἠγγειλεν αὐτῷ μέλλειν ἤδη κα- 10 τακλίνεσθαι τὸν βασιλέα. ὃ δ' εὐθύς ὡς εἶχε, μηδ' ἀπολουσάμενος, διακονήσων ἔσπευσε τῷ βασιλεὶ τὴν ἐπὶ τοῦ ποτοῦ διακονίαν. ὡς δὲ μετὰ τὸ δεῖπνον ὁ βα- σιλεὺς διεχύθη καὶ ἠδίων αὐτοῦ γενόμενος ἀπέβλεψεν εἰς τὸν Νεεμίαν, κατεσκυθρωπακότα θεασάμενος, διὰ 15 τί κατηφῆς εἴη ἀνέκριεν. ὃ δὲ τοῦ θεοῦ δεηθεὶς χάριν τινὰ καὶ πειθῶ παρασχεῖν αὐτῷ λέγοντι, "πῶς" φησὶν, "ὦ βασιλεῦ, δύναμαι σοι μὴ βλέπεσθαι τοιοῦτος, μηδὲ τὴν ψυχὴν ἀλγεῖν, ὅπου τῆς πατρίδος μου Ἱεροσολύμων, ἐν ἧ' τάφοι καὶ μνήματα προγόνων τῶν ἐμῶν εἰσὶν, 20 ἀκούω βεβληῆσθαι κατὰ τῆς γῆς τὰ τεῖχη, καὶ τὰς πύλας ἐμπεπερησμένας αὐτῆς; ἀλλὰ χάρισαι μοι πορευθέντι τὸ τεῖχος ἀνεγείραι καὶ τοῦ ἱεροῦ τὸ λοιπὸν προσοικοδο- μῆσαι." ὃ δὲ βασιλεὺς διδόναι τε αὐτῷ τὴν δωρεάν κα- τένευσε καὶ πρὸς τοὺς σατράπας κομίσαι γράμματα, 25 ὅπως τιμῆς τε αὐτὸν ἀξιώσωσι καὶ πᾶσαν παράσχωσι χορηγίαν εἰς ἅπερ βούλεται. "πέπαυσο δέ" φησι "λυ- πούμενος, καὶ χαίρων ἡμῖν τοῦ λοιποῦ διακόνει." ὁ μὲν οὖν Νεεμίᾳς προσκυνήσας τῷ θεῷ, καὶ τῷ βασιλεὶ τῆς ὑποσχέσεως εὐχαριστήσας, τὸ κατηφές τοῦ προσώπου καὶ 30 συγκεχυμένον ἀπεκάθηρε τῇ τῶν ἐπηγγεμένων ἡδονῇ· καλέσας δὲ αὐτὸν τῇ ἐπιούσῃ δίδωσιν αὐτῷ πρὸς Ἀδαῖον

ἐπιστολὴν κομίσαι τὸν τῆς Συρίας καὶ Φοινίκης καὶ Σαμαρείας ἑπαρχον, ἐν ἣ περιέ τῆς τιμῆς τοῦ Νεεμίου καὶ χορηγίας τῆς εἰς τὴν οἰκοδομίαν ἐπεστάλκει.

- γενόμενος οὖν ἐπὶ Βαβυλῶν καὶ πολλοὺς τῶν ὁμο- 7
 5 φύλων ἐθελοντὰς ἀκολουθοῦντας αὐτῷ παραλαβὼν, ἦκεν εἰς Ἱεροσόλυμα πέμπτον καὶ εἰκοστὸν ἔτος ἦδη βασιλεύοντος Ξέρξου, καὶ δείξας τῷ θεῷ τὰς ἐπιστολάς ἀποδίδωσι τῷ Ἀδαίῳ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐπάρχοις, καὶ συγκαλέσας πάντα τὸν λαὸν εἰς Ἱεροσόλυμα, στὰς ἐν
 10 μέσῳ τῷ ἱερῷ τοιοῦτους ἐποιήσατο πρὸς αὐτοὺς λόγους. "ἄνδρες Ἰουδαῖοι, τὸν μὲν θεὸν ἴστε μνήμη τῶν πατέρων Ἀβράμου καὶ Ἰσάκου καὶ Ἰακώβου παραμένοντα, καὶ διὰ τῆς ἐκείνων δικαιοσύνης οὐκ ἐγκαταλείποντα τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πρόνοιαν. ἀμέλει συνήργησέ μοι παρὰ
 15 τοῦ βασιλέως λαβεῖν ἐξουσίαν ὅπως ἡμῶν τὸ τεῖχος ἀναστήσω καὶ τὸ λείψανον τοῦ ἱεροῦ τελειώσω. βούλομαι δ' ὑμᾶς τὴν τῶν γειτονευόντων ἡμῖν ἐθνῶν δυσμένειαν σαφῶς εἰδόντας, καὶ ὅτι πρὸς τὴν οἰκοδομίαν, εἰ μάθοιεν ἡμᾶς περὶ ταύτην φιλοτιμονομένους,
 20 ἐνστήσονται καὶ πολλὰ πραγματεύονται πρὸς αὐτὴν ἡμῖν ἐμπόδια, θαρρεῖν μὲν τῷ θεῷ πρῶτον ὡς καὶ πρὸς τὴν ἐκείνων ἀπέχθειαν στησομένῳ, μήτε δὲ ἡμέρας μήτε νυκτὸς αὐτοὺς ἀνιέναι τῆς οἰκοδομίας, ἀλλὰ πάσῃ σπουδῇ χρωμένους συνέχειν τὸ ἔργον, ὡς γε και-
 25 ρὸς τούτου ἴδιος ἐστί." ταῦτα εἰπὼν ἐκέλευσεν εὐθύς τοὺς ἄρχοντας μετρηῆσαι τὸ τεῖχος καὶ διανεῖμαι τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ τῷ λαῷ κατὰ κώμας τε καὶ πόλεις, κατὰ τὸ ἐκάστοις δυνατὸν. ὑποσχόμενος δὲ καὶ αὐτὸς μετὰ τῶν οἰκετῶν συλλήψεσθαι πρὸς τὴν οἰκοδομίαν διέλυσε
 30 τὴν ἐκκλησίαν. καὶ οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς τὸ ἔργον παρεσκευάζοντο. ἐκλήθησαν δὲ τὸ ὄνομα ἐξ ἧς ἡμέρας ἀνέβησαν ἐκ Βαβυλῶνος, ἀπὸ τῆς Ἰούδα φυλῆς, ἧς πρώτης

ἐλθούσης εἰς ἐκείνους τοὺς τόπους αὐτοὶ τε καὶ ἡ χώρα τῆς προσηγορίας αὐτῆς μετέλαβον.

- 8 ἀκούσαντες δὲ τὴν τῶν τειχῶν οἰκοδομὴν σπευδομένην Ἀμμανίται καὶ Μωαβίται καὶ Σαμαρείται καὶ πάντες οἱ ἐν τῇ Κοίλῃ Συρία νεμόμενοι χαλεπῶς ἔφερον, καὶ διετέλουν ἐπιβουλὰς αὐτοῖς συντιθέντες, τὴν προαίρεσιν αὐτῶν ἐμποδίζοντες, πολλοὺς τε τῶν Ἰουδαίων ἀπέκτειναν, καὶ αὐτὸν ἐζήτουν τὸν Νεεμίαν διαφθεῖραι, μισθούμενοί τινας τῶν ἀλλοφύλων ἵνα αὐτὸν ἀνέλωσιν. εἰς φόβον δὲ καὶ ταραχὴν αὐτοὺς ἐνέβαλλον, καὶ φήμας αὐτοῖς διέστελλον ὡς πολλῶν ἐπιστρατεύειν αὐτοῖς μελλόντων ἔθνων· ὑφ' ὧν ἔκταρασσόμενοι μικροῦ τῆς οἰκοδομίας ἀπέστησαν. τὸν δὲ Νεεμίαν οὐδὲν τούτων ἐξέστησε τῆς σπουδῆς τῆς περὶ τὸ ἔργον, ἀλλὰ στίφος τι φυλακῆς ἕνεκα τοῦ σώματος περιβαλλόμενος ἀτρύτως ὑπέμενεν, ὑπὸ τῆς περὶ τὸ ἔργον ἐπιθυμίας ἀναισθητῶν καὶ τῆς τλαιπωρίας. οὕτω τε συντεταμένως καὶ προνοητικῶς αὐτοῦ τῆς σωτηρίας εἶχεν, οὐχ φοβούμενος τὸν θάνατον, ἀλλὰ πεπεισμένος ὅτι μετὰ τὴν αὐτοῦ τελευτὴν οὐκέτ' αὐτοῦ τοῖς πολίταις ἀναστήσεται τὰ τείχη· ἐκέλευσε δὲ ἐξῆς τοὺς οἰκοδομοῦντας ὄπλα περιζωννυμένους ἐργάζεσθαι. καὶ ὁ μὲν οἰκοδόμος μάχαιραν εἶχε καὶ ὁ τὴν ὕλην παρακομίζων, θυρεοὺς δ' ἔγγιστα αὐτῶν ἐκέλευσε κεῖσθαι, καὶ σαλπικτὰς ἀπὸ πεντακοσίων ἔστησε ποδῶν, προσταξάς, ἂν ἐπιφανῶσιν οἱ πολέμιοι, τοῦτο σημεῖναι τῷ λαῷ, ἵνα ὠπλισμένοι μάχωνται καὶ μὴ γυμνοὶς αὐτοῖς ἐπιπέσωσιν. αὐτὸς δὲ νύκτωρ περιήρχετο τῆς πόλεως τὸν κύκλον, οὐδὲν κάμνων οὔτε τοῖς ἔργοις οὔτε τῇ διατῆ καὶ τοῖς ὕπνοις· οὐδενὶ γὰρ τούτων πρὸς ἡδονὴν ἀλλὰ πρὸς ἀνάγκην ἐχρῆτο. καὶ ταύτην ὑπέμεινε τὴν τλαιπωρίαν ἐπ' ἔτη δύο καὶ μῆνας τέσσαρας· ἐν τοσοῦτῳ

γὰρ χρόνῳ τοῖς Ἱεροσολύμοις ἀνφοδομήθη τὸ τεῖχος,
 ὀγδόῳ καὶ εἰκοστῷ τῆς Ξέρξου βασιλείας ἔτει, μηνὶ
 ἐνάτῳ. τέλος δὲ τῶν τειχῶν λαβόντων, Νεεμίας καὶ τὸ
 πληθὸς ἔθυσαν τῷ θεῷ ὑπὲρ τῆς τούτων οἰκοδομίας,
 5 καὶ διῆγον ἐφ' ἡμέρας ὀκτὼ εὐωχούμενοι. τὰ μὲν οὖν
 ἔθνη τὰ ἐν τῇ Συρίᾳ κατοικοῦντα τῆς τῶν τειχῶν οἰκο-
 δομίας πέρας ἔχειν ἀκουσθεΐσης ἐδυσφόρει· Νεεμίας
 δὲ τὴν πόλιν ὄρων ὀλιγανθρωπουμένην τοὺς ἱερεῖς καὶ
 Λευίτας παρεκάλεσε τὴν χώραν ἐκλιπόντας μετελθεῖν
 10 εἰς τὴν πόλιν καὶ μένειν ἐν αὐτῇ, κατασκευάσας τὰς
 οἰκίας αὐτοῖς ἐκ τῶν ἰδίων ἀναλωμάτων· τὸν τε γεωρ-
 γοῦντα λαὸν τὰς δεκάτας τῶν καρπῶν ἐκέλευσε φέρειν
 εἰς Ἱεροσόλυμα, ἵνα τρέφεσθαι διηνεκῶς ἔχοντες οἱ ἱε-
 ρεῖς καὶ Λευῖται μὴ καταλίπωσι τὴν θρησκείαν. καὶ οἱ
 15 μὲν ἠδέως ὑπήκουσαν οἷς ὁ Νεεμίας διατάξατο· πολυ-
 ανθρωποτέραν δὲ τὴν τῶν Ἱεροσολυμιτῶν πόλιν οὕτω
 συνέβη γενέσθαι. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα καλὰ καὶ ἐπαίνων
 ἄξια φιλοτιμησάμενος ὁ Νεεμίας ἐτελεύτησεν εἰς γῆρας
 ἀφικόμενος. ἀνὴρ δὲ ἐγένετο χρηστός τὴν φύσιν καὶ
 20 δίκαιος, καὶ περὶ τοὺς ὁμοεθνεῖς φιλοτιμότερος, μνη-
 μειον αἰώνιον αὐτῷ καταλιπὼν τὰ τῶν Ἱεροσολύμων
 τείχη.

ταῦτα μὲν οὖν ἐπὶ Ξέρξου βασιλείᾳ ἐγένετο, τελευ- 6
 τήσαντος δὲ Ξέρξου τὴν βασιλείαν εἰς τὸν υἱὸν Κῦρον,
 25 ὃν Ἀρταξέρξης Ἕλληνας καλοῦσι, συνέβη μεταβῆναι.
 τούτου τὴν Περσῶν ἔχοντος ἡγεμονίαν ἐκινδύνευσε τὸ
 τῶν Ἰουδαίων ἔθνος ἅπαν σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἀπο-
 λέσθαι. τὴν δ' αἰτίαν μετ' οὐ πολὺ δηλώσομεν· πρό-
 πει γὰρ τὰ τοῦ βασιλέως διηγεσθαι πρῶτον, ὡς ἔγρημεν
 30 Ἰουδαίαν γυναῖκα, τοῦ γένους οὐσαν τοῦ βασιλικοῦ, ἣν
 καὶ σῶσαι τὸ ἔθνος ἡμῶν λέγουσι. παραλαβὼν γὰρ τὴν
 βασιλείαν ὁ Ἀρταξέρξης καὶ καταστήσας ἀπὸ Ἰνδίας

ἄχρις Αἰθιοπίας- τῶν σατραπειῶν ἑκατὸν καὶ εἰκοσιε-
 πτὰ οὐσῶν ἄρχοντας, τῷ τρίτῳ τῆς βασιλείας ἔτει τοὺς
 τε φίλους καὶ τὰ Περσῶν ἔθνη καὶ τοὺς ἡγεμόνας αὐ-
 τῶν ὑποδεξάμενος ἐστὶ πολυτελῶς, οἷον εἰκὸς παρὰ
 βασιλεὶ τοῦ πλοῦτου παρασκευαζομένῳ τὴν ἐπίδειξιν 5
 ποιήσασθαι, ἐπὶ ἡμέρας ἑκατὸν ὀγδοήκοντα.. ἔπειτα τὰ
 ἔθνη καὶ τοὺς πρεσβευτὰς αὐτῶν ἐν Σούσοις ἐπὶ ἡμέ-
 ρας κατευώχησεν ἑπτὰ. τὸ δὲ συμπόσιον ἦν αὐτοῖς τὸν
 τρόπον τοῦτον γεγενημένον· σκῆνωμα ἡγεῖσθαι ἐκ
 χρυσέων καὶ ἀργυρέων κίονων ὑψηλὴν λίνεα καὶ πορφύρεα 10
 κατ' αὐτῶν διεπέτασεν, ὥστε πολλὰς μυριάδας κατα-
 κλίνεσθαι· διηκονοῦντο δὲ ἐκπώμασι χρυσείοις καὶ τοῖς
 διὰ λίθου πολυτελοῦς εἰς τέρψιν ἅμα καὶ θεῶν πεποιη-
 μένοις. προσέταξε δὲ καὶ τοῖς διακόνοις μὴ βιάζεσθαι
 πίνειν τὸ ποτὸν αὐτοῖς συνεχῶς προσφέροντας, ὡς καὶ 15
 παρὰ Πέρσαις γίνεται, ἀλλ' ἐπιτρέπειν αὐτοῖς καὶ πρὸς
 ὃ βούλεται τῶν κατακειμένων ἕκαστος φιλοφρονεῖσθαι.
 διαπέμψας δὲ καὶ κατὰ τὴν χώραν παρήγγειλεν ἀνεῖσθαι
 τῶν ἔργων ἀφιεμένους, καὶ ἐφορτάζειν ὑπὲρ τῆς βασι-
 λείας αὐτοῦ πολλὰς ἡμέρας. ὁμοίως τε τῶν γυναικῶν 20
 ἢ βασίλισσα Οὐάστη συνήγαγε συμπόσιον ἐν τοῖς βασι-
 λείοις· ἦν ἐπιδειξθαι βουλόμενος τοῖς ἐστιωμένοις ὁ βα-
 σιλεὺς, πέμψας ἐκέλευσεν αὐτὴν εἰς τὸ συμπόσιον ἦκειν,
 κάλλει τὰς γυναῖκας ἀπάσας ὑπερβάλλουσαν. ἦ δὲ φυ-
 λακῆ τῶν παρὰ Πέρσαις νόμων, οἱ τοῖς ἀλλοτρίοις βλέ- 25
 πεσθαι τὰς γυναῖκας ἀπηγορεύεσθαι, οὐκ ἐπορεύετο
 πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ πολλάκις τοῖς εὐνούχοις ἀπο-
 στέλλοντος πρὸς αὐτὴν, οὐδὲν ἤττον ἀνέμεινε παραι-
 τουμένη τὴν ἄφιξιν, ὡς εἰς ὄργην παροξυνθέντα τὸν
 βασιλέα λῦσαι μὲν τὸ συμπόσιον, ἀναστάντα δὲ καὶ τοὺς 30
 ἑπτὰ τῶν Περσῶν, οἱ τὴν τῶν νόμων ἐξήγησιν ἔχουσι
 παρ' αὐτοῖς, καλέσαντα κατηγορεῖν τῆς γυναικὸς καὶ

λέγειν ὡς ὑβρισθείη παρ' αὐτῆς· κληθεῖσα γὰρ πολλά-
 κισ ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ συμπόσιον ὑπήκουσεν οὐδ' ἄπαξ.
 προσέταξεν οὖν δηλοῦν τίνα κατ' αὐτῆς νόμον ὀρίζουσιν.
 ἐνὸς δὲ ἐξ αὐτῶν, Μουχάλου ὄνομα, εἰπόντος οὐκ αὐτῷ
 5 μόνῳ ταύτην γερονέουαι τὴν ὑβρίν, ἀλλὰ πᾶσι Πέρσαις,
 οἷς κινδυνεύεται καταφρονουμένοις ὑπὸ τῶν γυναικῶν
 αἰσχίστα διαγερονέουαι τὸν βίον ("οὐδεμία γὰρ τοῦ συν-
 οικοῦντος ἀνδρὸς αἰδῶ ποιήσεται, παράδειγμα τὴν τῆς
 βασιλίσσης ὑπερηφανίαν πρὸς σὲ τὸν κρατοῦντα ἀπάν-
 10 των ἔχουσα"), παρακελευομένου τε τὴν οὕτως ἐνυβρί-
 ζουσαν αὐτῷ ζημιῶσαι μεγάλη ζημίᾳ, καὶ τοῦτο ποιή-
 σαντα διαγγεῖλαι τοῖς ἔθνεσι τὰ περὶ τῆς βασιλίσσης
 κεκυρωμένα, ἔδοξε τὴν Οὐάστην ἐκβαλεῖν καὶ δοῦναι
 τὴν ἐκείνης τιμὴν ἑτέρα γυναικί.

15 διακέλευμος δὲ ὁ βασιλεὺς πρὸς αὐτὴν ἐρωτικῶς καὶ 2
 μὴ φέρων τὴν διάξενξι, καταλλαγῆναι μὲν αὐτῇ διὰ
 τὸν νόμον οὐκ ἠδύνατο, λυπούμενος δὲ ὡς ἐπ' ἀδυνά-
 τοις οἷς ἠθέλε διετέλει. βλέποντες δ' αὐτὸν οὕτως
 20 ἔχοντα χαλεπῶς οἱ φίλοι συνεβούλευον τὴν μὲν τῆς γυ-
 ναικὸς μνήμην καὶ τὸν ἔρωτα μηδὲν ὠφελούμενον ἐκ-
 βάλλειν, ζητῆσαι δὲ περιπέμψαντα καθ' ὅλην τὴν οἰκου-
 μένην παρθένους εὐπρεπεῖς, ἃν τὴν προκριθεῖσαν ἔχειν
 γυναικα· σβέννυσθαι γὰρ τὸ πρὸς τὴν προτέραν φιλό-
 στοργον ἑτέρας ἐπεισαγωγῇ, καὶ τὸ πρὸς ἐκείνην εὖνον
 25 ἀποσπῶμενον κατὰ μικρὸν γίνεσθαι τῆς συνοῦσης. πει-
 σθεῖς δὲ τῇ συμβουλίᾳ ταύτῃ προσέταξέ τισιν ἐπιλεξα-
 μένοις τὰς εὐδοκίμους ἐπ' εὐμορφίᾳ τῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ
 παρθένων ἀγαγεῖν πρὸς αὐτόν. συναχθεῖσάν δὲ πολ-
 λῶν ἠρέθη τις ἐν Βαβυλῶνι κόρη, τῶν γονέων ἀμφο-
 30 τέρων ὀρφανή, παρὰ τῷ θείῳ Μαρδοχαίῳ (τοῦτο γὰρ
 ἦν ὄνομα αὐτῷ) τρεφομένη. οὗτος δ' ἦν ἐκ τῆς Βενια-
 μίτιδος φυλῆς, τῶν δὲ πρώτων παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις.

πασῶν δὲ τὴν Ἑσθῆρα συνέβαινε (τοῦτο γὰρ ἦν αὐτῆ
 τοῦνομα) τῷ κάλλει διαφέρειν καὶ τὴν χάριν τοῦ προ-
 σώπου τὰς ὄψεις τῶν θεωμένων μᾶλλον ἐπάγεσθαι.
 παραδοθεῖσα δὲ αὐτῇ τινὶ τῶν εὐνοῦχων εἰς ἐπιμέλειαν
 πάσης ἐτύγχανε προνοίας, ἀρωμάτων ἀφθονία καὶ πο- 5
 λυτελεία τῶν ἀλειμμάτων, ὧν χρῆζει τὰ σώματα, καταρ-
 δομένη. καὶ τούτων ἀπέλανον ἐπὶ μῆνας ἕξ τετρακόσiai
 τὸν ἀριθμὸν οὔσαι. ὅτε δὲ ἐνόμιζεν ἀποχρώντως τῷ
 προειρημένῳ χρόνῳ τὴν ἐπιμέλειαν ἔχειν τὰς παρθένους
 καὶ τοῦ βαδίζειν αὐτὰς ἐπὶ κοίτην βασιλέως ἀξίας ἦδη 10
 γεγονέαι, καθ' ἑκάστην ἡμέραν μίαν ἐπεμπε τῷ βασι-
 λει συνεσομένην. ὃ δὲ πλησιάζων εὐθύς ἀπέπεμπε πρὸς
 τὸν εὐνοῦχον. ἀφικομένης δὲ τῆς Ἑσθῆρος πρὸς αὐτόν,
 ἦσθεις αὐτῇ καὶ πεσῶν τῆς κόρης εἰς ἔρωτα νομίμως
 αὐτὴν ἄγεται γυναῖκα, καὶ γάμους αὐτῇ ποιεῖται τῷ 15
 δωδεκάτῳ μηνὶ ἐβδόμου ἔτους τῆς αὐτοῦ βασιλείας,
 Ἀδάρω καλουμένῳ. διέπεμψε δὲ τοὺς ἀγγάρους λεγο-
 μένους εἰς πᾶν ἔθνος, ἐορτάζειν αὐτοῖς τοὺς γάμους
 παραγγέλλων· αὐτὸς δὲ Πέρσας καὶ τοὺς πρώτους τῶν
 ἔθνῶν εἰστία ἐπὶ μῆνα ὅλον ὑπὲρ τῶν γάμων αὐτοῦ. 20
 εἰσελθούσῃ δὲ εἰς τὸ βασιλεῖον περιτίθησι τὸ διάδημα.
 καὶ συμφώκησεν οὕτως Ἑσθῆρ, μὴ ποιήσασα φανερόν
 αὐτῷ τὸ ἔθνος ἕξ οὐπερ εἶη τυγχάνουσα. μεταβάς δὲ
 καὶ ὁ θεὸς αὐτῆς ἐκ τῆς Βαβυλῶνος εἰς Σοῦσα τῆς Περ-
 σίδος αὐτόθι διῆγεν, ἐκάστης ἡμέρας πρὸς τοῖς βασι- 25
 λείοις διατρέβων καὶ πυνθανόμενος περὶ τῆς κόρης
 τίνα διάγει τρόπον· ἔστειργε γὰρ αὐτὴν ὡς αὐτοῦ θυ-
 γατέρα.

- 3 ἔθηκε δὲ καὶ νόμον ὁ βασιλεὺς ὥστε μηδένα τῶν
 ἰδίων αὐτῷ προσιέναι μὴ κληθέντα, ὀπηνίκα ἐπὶ τοῦ 30
 θρόνου καθέξοιτο. περιεστήκεσαν δὲ τὸν θρόνον αὐτοῦ
 πελέκεις ἔχοντες ἄνθρωποι πρὸς τὸ κολάζειν τοὺς προσ-

ιόντας ἀκλήτους τῷ θρόνῳ. καθῆστο μέντοι λόγον χρυσέαν ἔχων αὐτὸς ὁ βασιλεύς, ἦν, ὅτε τινὰ σώζειν ἤθελε τῶν ἀκλήτως προσιόντων, ἐξέτεινε πρὸς αὐτόν. ὁ δὲ ἀπτόμενος αὐτῆς ἀκίνδυνος ἦν.

5 καὶ περὶ μὲν τούτων ἀρκούντως ἡμῖν δεδήλωται· χρόνῳ δὲ ὕστερον ἐπιβουλευσάντων τῷ βασιλεῖ Βαγα- 4 θάου καὶ Θεόδέστου, Βαρνάβαζος τῶν εὐνούχων οἰκείτης τοῦ ἐτέρου, τὸ γένος ὦν Ἰουδαῖος, συνελθὼν τὴν ἐπιβουλήν τῷ θεῷ κατεμήνυσε τῆς γυναικὸς τοῦ βασι- 10 λέως. Μαρδοχαῖος δὲ διὰ τῆς Ἑσθῆρος φανεροῦς ἐποίησε τῷ βασιλεῖ τοὺς ἐπιβουλεύοντας. ταραχθεὶς δὲ ὁ βασιλεὺς ἀληθῆς ἐξηῦρε, καὶ τοὺς μὲν εὐνούχους ἀνεσταύρωσε, τῷ δὲ Μαρδοχαίῳ τότε μὲν οὐδὲν παρέσχεν ὡς αἰτία τῆς σωτηρίας γεγονότι, μόνον δὲ αὐτοῦ τὸ 15 ὄνομα τοῖς τὰ ὑπομνήματα συγγραφομένοις ἐκέλευσε σημειώσασθαι, καὶ προσμένειν αὐτὸν τοῖς βασιλεῖσι, ὄντα φίλον ἀναγκαιότατον τῷ βασιλεῖ.

Ἀμάνην δὲ Ἀμιαδάθου μὲν υἱόν, τὸ γένος δὲ Ἀμα- 5 ληκίτην, εἰσιόντα πρὸς τὸν βασιλέα προσεπύνουν οἱ τε 20 ξένοι καὶ Πέρσαι, ταύτην αὐτῷ τὴν τιμὴν παρ' αὐτῶν Ἀραξέρξου κελεύοντος γενέσθαι. Μαρδοχαίου δὲ διὰ σοφίαν καὶ τὸν οἰκοθεν αὐτοῦ νόμον οὐ προσκυνῶντος τὸν ἄνθρωπον, παραφυλάξας ὁ Ἀμάνης ἐπυνθάνετο πόθεν εἴη. μαθὼν δὲ αὐτὸν ὄντα Ἰουδαῖον ἠγανάκτη- 25 σε, καὶ πρὸς ἑαυτὸν εἶπεν ὡς οἱ μὲν ἐλεύθεροι Πέρσαι προσκυνούσιν αὐτόν, οὗτος δὲ δοῦλος ὦν οὐκ ἀξιοῖ τοῦτο ποιεῖν. καὶ τιμωρήσασθαι θελήσας τὸν Μαρδοχαῖον αὐτὸν μὲν αἰτήσασθαι πρὸς κόλασιν παρὰ τοῦ βασιλέως μικρὸν ἠγγήσατο, τὸ δὲ ἔθνος αὐτοῦ διέγνω πᾶν 30 ἀφανίσαι· καὶ γὰρ φύσει τοῖς Ἰουδαίοις ἀπηχθάνετο, ὅτι καὶ τὸ γένος τῶν Ἀμαληκитῶν, ἐξ ὧν ἦν αὐτός, ὑπ' αὐτῶν διέφθαρτο. προσελθὼν οὖν τῷ βασιλεῖ κατηγό-

ρει λέγων ἔθνος εἶναι τι πονηρόν, διεσπάρθαι δὲ τοῦτο κατὰ τῆς ὑπ' αὐτοῦ βασιλευομένης οἰκουμένης, ἄμικτον, ἀσύμφυλον, οὔτε θρησκείαν τὴν αὐτὴν τοῖς ἄλλοις ἔχον οὔτε νόμοις χρῶμενον ὁμοίους, "ἐχθρόν δὲ καὶ τοῖς ἔθεσι καὶ τοῖς ἐπιτηδεύμασι τῷ σῶ λαῷ καὶ ἅπασιν ἀνθρώ- 5 ποις. τοῦτο τὸ ἔθνος, εἴ τινα θέλεις τοῖς ὑπηκόοις εὐεργεσίαν καταθέσθαι, κελεύσεις πρόρριζον ἀπολέσαι, μηδὲ τι αὐτοῦ λείψανον καταλιπεῖν, μήτε εἰς δουλείαν τινῶν φυλαχθέντων μήτε αἰχμαλωσίαν." ἵνα μέντοι μὴ ζημιωθῇ τοὺς φόρους τοὺς παρ' αὐτῶν γινομένους, ἐκ 10 τῆς ἰδίας οὐσίας αὐτὸς ἐπηγγείλατο μυριάδας δώσειν ταλάντων ἀργυρίου τέσσαρας, ὅπου ἂν κελεύσῃ. ταῦτα δὲ τὰ χρήματα παρέχειν ἠδέως ἔλεγεν, ἵν' ἀπὸ τούτων εἰρηνευθῇ τῶν κακῶν ἢ βασιλεία.

- 6 ταῦτα τοῦ Ἀμάνου ἀξιόσαντος ὁ βασιλεὺς καὶ τὸ 15 ἀργύριον αὐτῷ χαρίζεται καὶ τοὺς ἀνθρώπους, ὥστε ποιεῖν αὐτοὺς ὅ τι βούλεται. τυχῶν δὲ ὧν ἐπεθύμει Ἀμάνης, παραχρῆμα πέμπει διάταγμα ὡς τοῦ βασιλέως εἰς ἅπαντα τὰ ἔθνη, περιέχον τοῦτον τὸν τρόπον. "βασιλεὺς μέγας Ἀρταξέρξης τοῖς ἀπὸ Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰ- 20 θιοπίας ἑπτὰ καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν σατραπειῶν ἀρχουσι τάδε γράφει. πολλῶν ἐθνῶν ἄρξας, καὶ πάσης ἧς ἐβουλήθη κρατήσας οἰκουμένης, καὶ μηδὲν ὑπὸ τῆς ἐξουσίας ὑπερήφανον μηδὲ σκαιὸν εἰς τοὺς ἀρχομένους ἀναγκασθεὶς ἁμαρτεῖν, ἀλλ' ἐπιεικῆ καὶ πρᾶον ἐμαυτὸν 25 παρασχών, καὶ προνοησάμενος εἰρήνης καὶ εὐνομίας αὐτοῖς, ἐζήτησεν πῶς εἰς ἅπαντα τούτων ἀπολαύειν αὐτοῖς γένοιτο, τοῦ δὲ διὰ σωφροσύνην καὶ δικαιοσύνην παρ' ἐμοὶ τὴν πρώτην μοῖραν δόξης καὶ τιμῆς ἔχοντος, καὶ μετ' ἐμὲ δευτέρου διὰ πίστιν καὶ βεβαίαν εὐνοιαν, 30 Ἀμάνου, κηδεμονικῶς ὑποδείξαντός μοι παντάπασιν ἀνθρώποις ἀναμεμιχθαι δυσμενὲς ἔθνος καὶ τοῖς νόμοις

ἀλλόκοτον καὶ τοῖς βασιλεῦσιν ἀνυπότακτον καὶ παρη-
 λαγμένον τοῖς ἔθεσι καὶ τὴν μοναρχίαν μισοῦν καὶ δύσ-
 νουν τοῖς ἡμετέροις πράγμασι, κελεύω τοὺς δηλουμέ-
 νους ὑπὸ τοῦ δευτέρου μου πατρὸς Ἀμάνου πάντας σὺν
 5 γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἀπολέσαι, μηδεμίαν φειδῶ ποιησα-
 μένους, μηδ' ἐλέω πλέον ἢ τοῖς ἐπεσταλμένοις πεισθέν-
 τας παρακοῦσαι τῶν γραμμάτων. καὶ τοῦτο γενέσθαι
 βούλομαι τῇ τετάρτῃ καὶ δεκάτῃ τοῦ δωδεκάτου μηνὸς
 τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ὅπως οἱ πανταχόθεν ἡμῖν πολέ-
 10 μοι μιᾷ ἡμέρᾳ διαφθαρέντες τοῦ λοιποῦ μετ' εἰρήνης
 ἡμῖν τὸν βίον διάγειν παρέχωσι." τούτου κομισθέντος
 τοῦ προστάγματος εἰς τὰς πόλεις καὶ τὴν χώραν, ἐτοι-
 μοι πάντες ἐπὶ τὴν τῶν Ἰουδαίων ἀπώλειαν καὶ παντε-
 λῇ ἐξολόθρευσιν εἰς τὴν προειρημένην ἡμέραν ἐγίνοντο.
 15 ἔσπεύδeto δὲ τοῦτο καὶ ἐν τῇ Σούσῃ. ὁ μὲν οὖν βασι-
 λεὺς καὶ ὁ Ἀμάνης πρὸς εὐωχίαις καὶ πότοις ἦσαν, ἐν
 ταραχῇ δ' ἦν ἡ πόλις.

ὁ δὲ Μαρδοχαῖος μαθὼν τὸ γινόμενον, περιρρηξά- 7
 μενος τὴν ἐσθῆτα καὶ σάκκον ἐνδυσάμενος καὶ καταχεά-
 20 μενος σποδιάν, διὰ τῆς πόλεως ἐφέρετο βοῶν ὅτι μηδὲν
 ἀδικῆσαν ἔθνος ἀναιρεῖται. καὶ τοῦτο λέγων ἕως τῶν
 βασιλείων ἦλθεν καὶ πρὸς αὐτοῖς ἔστη· οὐ γὰρ ἐξῆν εἰσ-
 ελθεῖν αὐτῷ τοιοῦτον περικειμένῳ σχῆμα. τὸ δ' αὐτὸ
 καὶ πάντες ἐπόησαν οἱ ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰουδαῖοι ἐν αἷς
 25 τὰ περὶ τούτων προετέθη γράμματα, θρηνοῦντες καὶ
 τὰς καταγγελεμένας αὐτοῖς συμφορὰς ὀδυρόμενοι. ὥς δ'
 ἀπήγγειλάν τινες τῇ βασιλίσῃ τὸν Μαρδοχαῖον ἐν οὔ-
 τως οἰκτρῷ σχήματι πρὸ τῆς αὐλῆς ἐστῶτα, ταραχθεῖσα
 πρὸς τὴν ἀκοήν ἐξέπεμψε τοὺς μεταμφιάσσοντας αὐτόν.
 30 οὐ πεισθέντος δ' ἀποδύσασθαι τὸν σάκκον (οὐ γὰρ ἐφ'
 ᾧ τοῦτον ἀναγκασθεῖη λαβεῖν δεινῶ, πεπαῦσθαι τοῦτο),
 προσκαλεσαμένη τὸν εὐνοῦχον Ἀχράθειον (καὶ γὰρ ἐτύγ-

χανεν αὐτῇ παρῶν) ἀπέστειλε πρὸς Μαρδοχαῖον, γνω-
 σόμενον τίνος συμβεβηκότες αὐτῷ σκυθρωποῦ πενθεῖ
 καὶ τὸ σχῆμα τοῦτο περικείμενος οὐδ' αὐτῆς παρακα-
 λούσης ἀπέθετο. ὁ δὲ Μαρδοχαῖος ἐπέδειξε τῷ εὐνού-
 χῳ τὴν αἰτίαν, τό τε γράμμα τὸ κατὰ τῶν Ἰουδαίων εἰς 5
 ἅπασαν τὴν ὑπὸ τῷ βασιλεῖ χώραν διαπεμφθὲν καὶ τὴν
 τῶν χρημάτων ὑπόσχεσιν, ἣ τὴν ἀπώλειαν τοῦ ἔθνους
 ὠνήσατο παρὰ τοῦ βασιλέως Ἀμάνης. δούς δὲ αὐτῷ καὶ
 τὸ ἀντίγραφον τῶν ἐν Σούσοις προτεθέντων κομίσαι τῇ
 Ἑσθῆρι, καὶ περὶ τούτων δεηθῆναι τοῦ βασιλέως ἐνε- 10
 τέλλετο, καὶ σωτηρίας ἕνεκα τοῦ ἔθνους μὴ ἀδοξῆσαι
 λαβεῖν σχῆμα ταπεινόν, ᾧ παραιτήσεται τοὺς Ἰουδαίους
 κινδυνεύοντας ἀπολέσθαι· τὸν γὰρ τὴν δευτέραν ἔχον-
 τα τῷ βασιλεῖ τιμὴν Ἀμάνην, κατηγορήσαντα τῶν Ἰου-
 δαίων, παρωξυγκένοι κατ' αὐτῶν τὸν βασιλέα. ταῦτα 15
 γνοῦσα πέμπει πάλιν πρὸς Μαρδοχαῖον δηλοῦσα ὅτι
 μήτε κληθεῖη πρὸς τοῦ βασιλέως καὶ ὁ εἰσερχόμενος
 πρὸς αὐτὸν ἄκλητος ἀποθνήσκει, πλὴν εἰ μὴ τινα σώ-
 ξειν βουλόμενος προτείνειεν τὴν χρυσέαν ῥάβδον· ᾧ
 γὰρ ἂν τοῦτο ποιήσειεν ὁ βασιλεὺς ἀκλήτῳ πρὸς αὐτὸν 20
 εἰσελθόντι, οὗτος οὐκ ἀποθνήσκει μόνος, ἀλλὰ συγγνώ-
 μης τυχὼν σώζεται. Μαρδοχαῖος δέ, τούτους κομίσαντος
 αὐτῷ τοῦ εὐνούχου παρὰ τῆς Ἑσθῆρος τοὺς λόγους,
 ἀπαγγέλλειν ἐκέλευσεν αὐτῇ μὴ τὴν ἰδίαν οὕτω σκο-
 πεῖν σωτηρίαν, ἀλλὰ τὴν κοινὴν τοῦ ἔθνους· εἰ γὰρ 25
 ἀμελήσειε τούτου νῦν, ἔσσεσθαι μὲν αὐτῷ βοήθειαν πα-
 ρὰ τοῦ θεοῦ πάντως, αὐτὴν δὲ καὶ τὸν πατρῶον οἶκον
 αὐτῆς ὑπὸ τῶν ὀλιγορηθέντων διαφθαρήσεσθαι. ἡ δὲ
 Ἑσθῆρ ἐπέστειλε μὲν τῷ Μαρδοχαίῳ τὸν αὐτὸν πέμψασα
 διάκονον εἰς Σοῦσα πορευθέντι τοὺς ἐκεῖ Ἰουδαίους εἰς 30
 ἐκκλησίαν συναγαγεῖν, καὶ νηστεῦσαι πάντων ἀποσχο-
 μένους ὑπὲρ αὐτῆς ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας· τὸ δ' αὐτὸ ποιή-

σασαν μετὰ τῶν θεραπαινίδων τότε προσελεύσεσθαι τῷ βασιλεὶ παρὰ τὸν νόμον ὑπισχυεῖτο, καὶ ἀποθανεῖν δέη, τοῦτο ὑπομένειν.

καὶ Μαρδοχατος μὲν κατὰ τὰς τῆς Ἑσθῆρος ἐντολὰς 8
 5 τὸν τε λαὸν ἐποίησε νηστεῦσαι, καὶ τὸν θεὸν σὺν αὐτοῖς
 ἰκέτευσε μὴδὲ νῦν ὑπεριδεῖν αὐτοῦ τὸ ἔθνος ἀπολλύμε-
 νον, ἀλλ' ὡς καὶ πρότερον αὐτοῦ πολλάκις προενόησε
 καὶ ἁμαρτόντι συνέγνω, καὶ νῦν αὐτὸ ῥύσασθαι τῆς
 κατηγγελημένης ἀπώλειας. οὐδὲ γὰρ ἁμαρτῶν τι κινδυ-
 10 νεύει ἀκλεῶς ἀποθανεῖν, ἀλλ' αὐτὸν εἶναι τὴν αἰτίαν
 τῆς Ἀμάνου ὀργῆς, ὅτι μὴ προσεκύνησα, μὴδ' ἦν σοί,
 δέσποτα, φησί, τιμὴν παρῆχον, ταύτην ἐκείνω παρα-
 σχεῖν ὑπέμεινα, ὀργισθεὶς ταῦτα κατὰ τῶν μὴ παραβαι-
 νόντων τοὺς σοὺς νόμους ἐμηχανήσατο. τὰς δ' αὐτὰς
 15 ἠφίει καὶ τὸ πλῆθος φωνάς, παρακαλοῦν προνοῆσαι τὸν
 θεὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν, καὶ τοὺς ἐν ἀπάσῃ γῇ Ἰσραη-
 λίτας ἐξελέσθαι τῆς μελλούσης συμφορᾶς· καὶ γὰρ πρὸ
 ὀφθαλμῶν αὐτὴν εἶχον ἤδη καὶ προσεδόκων. καὶ Ἑσθῆρ
 δὲ ἰκέτευε τὸν θεὸν τῷ πατρὶ φίλῳ νόμῳ, ῥίψασα κατὰ τῆς
 20 γῆς ἑαυτήν, καὶ πενθικὴν ἑσθῆτα περιθεμένη καὶ τρο-
 φῆ καὶ ποτῷ καὶ τοῖς ἡδέσιν ἀποταξαμένη τρισὶν ἡμέ-
 ραις, ἤπει τὸν θεὸν ἐλεθῆναι μὲν αὐτήν, δόξαι δ'
 ὀφθελσαν τῷ βασιλεὶ πιθανὴν μὲν τοὺς λόγους παρα-
 καλοῦσαν, τὸ δὲ εἶδος εὐπρεπεστέρα τῆς προτέρας οὐ-
 25 σαν, ἵνα ἀμφοτέροις καὶ πρὸς τὴν παραίτησιν τῆς ὀργῆς,
 εἰ τι παροξυνθείη πρὸς αὐτήν ὁ βασιλεὺς, χρήσαιτο, καὶ
 πρὸς τὴν συνηγορίαν τῶν ὁμοεθνῶν ἐν τοῖς ἐσχάτοις
 σαλευόντων, μίσος τε γενέσθαι τῷ βασιλεὶ πρὸς τοὺς
 ἐχθροὺς τῶν Ἰουδαίων, καὶ τὴν ἀπώλειαν αὐτοῖς τὴν
 30 μέλλουσαν, εἰν ὀλιγορηθῶσιν ὑπ' αὐτοῦ, κατασκευά-
 σαντας.

ταῦτα ἰκετεύουσα τὸν θεὸν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἀπο- 9

δύεται μὲν τὴν ἐσθῆτα ἐκείνην καὶ τὸ σχῆμα μεταβάλλει, κοσμησαμένη δ' ὡς ἐχρῆν τὴν βασίλισσαν, σὺν δυοῖς θεραπαινίαις, ὧν ἡ μὲν ἐπερειδομένην αὐτὴν κούφως ἔφερον, ἡ δὲ ἐπομένη τὸ βαθὺ τοῦ ἐνδύματος καὶ μέχρι τῆς γῆς κεχυμένον ἄκροισ ἀπηώρει τοῖς δακτύλοισ, ἡκεί πρὸς τὸν βασιλέα, μεστή μὲν τὸ πρόσωπον ἐρυθρήματος, προσηγνὲς δὲ καὶ σεμνὸν ἐπικειμένη τὸ κάλλος. εἰσῆει δὲ πρὸς αὐτὸν μετὰ δέους. ὡς δὲ κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ καθεζομένου ἐπὶ τοῦ θρόνου γίνεται, τὸν βασιλικὸν περικειμένον κόσμον, ὃς ἦν ἐκ ποικίλης μὲν ἐσθῆτος χρυσοῦ δὲ καὶ λίθου πολυτελοῦς, φοβερώτερον καὶ δι' αὐτὰ μᾶλλον θεασαμένη, καὶ τι κάκεινου προσιδόντος αὐτὴν ἀπηνέστερον καὶ διακεκαυμένη ὑπὸ τῆς ὀργῆς τῷ προσώπῳ, πάρεσις εὐθύς αὐτὴν ὑπὸ δέους λαμβάνει, καὶ τοῖς παρὰ πλευρὰν οὖσιν ἀχανῆς ἐπέπε-
 5
 10
 15
 20
 25
 30
 35
 40
 45
 50
 55
 60
 65
 70
 75
 80
 85
 90
 95
 100
 105
 110
 115
 120
 125
 130
 135
 140
 145
 150
 155
 160
 165
 170
 175
 180
 185
 190
 195
 200
 205
 210
 215
 220
 225
 230
 235
 240
 245
 250
 255
 260
 265
 270
 275
 280
 285
 290
 295
 300
 305
 310
 315
 320
 325
 330
 335
 340
 345
 350
 355
 360
 365
 370
 375
 380
 385
 390
 395
 400
 405
 410
 415
 420
 425
 430
 435
 440
 445
 450
 455
 460
 465
 470
 475
 480
 485
 490
 495
 500
 505
 510
 515
 520
 525
 530
 535
 540
 545
 550
 555
 560
 565
 570
 575
 580
 585
 590
 595
 600
 605
 610
 615
 620
 625
 630
 635
 640
 645
 650
 655
 660
 665
 670
 675
 680
 685
 690
 695
 700
 705
 710
 715
 720
 725
 730
 735
 740
 745
 750
 755
 760
 765
 770
 775
 780
 785
 790
 795
 800
 805
 810
 815
 820
 825
 830
 835
 840
 845
 850
 855
 860
 865
 870
 875
 880
 885
 890
 895
 900
 905
 910
 915
 920
 925
 930
 935
 940
 945
 950
 955
 960
 965
 970
 975
 980
 985
 990
 995

νία καὶ ταραχὴ κατελάμβανε, καὶ τὴν Ἑσθῆρα εὐψυχεῖν καὶ τὰ κρείττω προσδοκᾶν παρεθάρρυνεν, ὡς αὐτοῦ καὶ τὰ ἡμίση τῆς βασιλείας, εἰ δέοιτο τούτων, παραχωρή-
 5 σοντος αὐτῆ. ἢ δὲ Ἑσθῆρ ἐπὶ ἐστίασιν αὐτὸν μετὰ Ἀμάνου τοῦ φίλου πρὸς αὐτὴν ἔλθειν ἠξίωσε· παρεσκευα-
 κέναι γὰρ αὐτὴν δεῖπνον ἔλεγεν. ὡς δὲ ἐπένευσε καὶ παρῆσαν, μεταξὺ πίνων τὴν Ἑσθῆρα ἐκέλευσεν αὐτῷ
 δηλοῦν τί βούλεται· μηθενὸς γὰρ ἀτυχήσειν, μηδ' ἂν το
 μέρος τῆς βασιλείας ἐθελήσῃ λαβεῖν. ἢ δὲ εἰς τὴν ἐπιού-
 10 σαν ἀνεβάλλετο φράζειν αὐτῷ τὴν αὐτῆς βούλησιν, εἰ
 πάλιν ἔλθοι πρὸς αὐτὴν μετὰ Ἀμάνου πρὸς ἐστίασιν.

τοῦ δὲ βασιλέως ὑποσχομένου, ὁ Ἀμάνης ἐξῆλθε 10
 περιχαρῆς ἐπὶ τῷ μόνον ἠξιῶσθαι συνδειπνεῖν τῷ βασι-
 λει παρὰ τῆ Ἑσθῆρι καὶ ὅτι μηδεὶς ἄλλος τοσαύτης τυγ-
 15 χάνει παρὰ τοῖς βασιλεῦσι τιμῆς. ἰδὼν δ' ἐν τῇ αὐλῇ
 Μαρδοχαίου ὑπερηγανάκτησεν· οὐδὲν γὰρ αὐτῷ παρ'
 αὐτοῦ θεασαμένου πρὸς τιμὴν ἐγένετο. καὶ παρελθὼν
 πρὸς αὐτὸν τὴν γυναικὰ Ζάραξαν ἐκάλεσε καὶ τοὺς φί-
 λους· ὧν παρόντων διηγεῖται τὴν τιμὴν, ἧς οὐ παρὰ τοῦ
 20 βασιλέως ἀπολαύοι μόνου ἀλλὰ καὶ παρὰ τῆς βασιλίς-
 σης· καὶ γὰρ σήμερον ὡς δειπνήσεις παρ' αὐτῆ μόνος
 σὺν τῷ βασιλεῖ, καὶ κληθείη πάλιν εἰς τὴν ἐπιούσαν.
 ἔλεγέ τε μὴ ἀρέσκεσθαι Μαρδοχαίου ὀρώντα ἐν τῇ αὐ-
 λῇ τὸν Ἰουδαίου. τῆς δὲ γυναικὸς αὐτοῦ Ζαράξας εἰ-
 25 πούσης κελεῦσαι ξύλον κοπῆναι πηχῶν πεντήκοντα, καὶ
 πρωτὶ παρὰ τοῦ βασιλέως αἰτησάμενον ἀνασταυρῶσαι
 τὸν Μαρδοχαίου, ἐπαινέσας τὴν γνώμην προσέταξε τοῖς
 οἰκέταις ξύλον ἐτοιμασαμένοις στήσαι τοῦτο ἐν τῇ αὐλῇ
 πρὸς τιμωρίαν Μαρδοχαίου. καὶ τοῦτο μὲν ἦν ἔτοιμον,
 30 ὁ δὲ θεὸς κατεγέλα τῆς Ἀμάνου πονηρᾶς ἐλπίδος, καὶ τὸ
 συμβησόμενον εἰδὼς ἐτέρπετο τῷ γεννησομένῳ. τοῦ γὰρ
 βασιλέως διὰ νυκτὸς ἐκείνης ἀφαιρεῖται τὸν ὕπνον. ὁ

δ' οὐ βουλόμενος ἀργῶς ἀπολέσαι τὴν ἀγρουπνίαν, ἀλλ'
 εἰς τι τῶν τῆ βασιλείᾳ διαφερόντων αὐτὴν ἀναλώσαι,
 τὸν γραμματεῖα κομίσαντα καὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ βασιλέων
 τὰ ὑπομνήματα καὶ τῶν ἰδίων πράξεων ἀναγινώσκειν
 αὐτῷ προσέταξεν. κομίσαντος δὲ καὶ ἀναγινώσκοντος 5
 ἠύρεθῃ τις δι' ἀριστείαν ἐν τινι γέρας εἰληφὼς χῶραν,
 ἧς καὶ τὸ ὄνομα ἐγγράπτο· ἕτερον δὲ διὰ πίστιν δω-
 ρεῖς τετυχηκότα μνηύων, ἦλθε καὶ ἐπὶ Βαγαθῶν καὶ
 Θεοδέστην τοὺς ἐπιβουλεύσαντας εὐνούχους τῷ βασιλεῖ,
 ὧν Μαρδοχαῖος μνηυτῆς ἦν γενόμενος. φράσαντος δὲ 10
 τοῦτο μόνον τοῦ γραμματέως καὶ μεταβαίνοντος εἰς ἐτέ-
 ραν προᾶξιν, ἐπέσχευ ὁ βασιλεὺς πυθόμενος εἰ μὴ ἔχει
 γέρας αὐτῷ δοθὲν ἀναγεγραμμένον. ὃ δ' ὡς ἔφη μηδὲν
 εἶναι, κελεύσας ἡσυχάζειν, τίς εἰη τῆς νυκτὸς ὥρα παρὰ
 τῶν ἐπὶ τούτῳ τεταγμένων ἐπνυθάνετο. μαθὼν δὲ ὡς 15
 ὄρθρος ἐστὶν ἤδη, προσέταξε τῶν φίλων ὃν ἂν πρὸ τῆς
 αὐλῆς εὔρωσιν ἤδη παρόντα, τοῦτον αὐτῷ δηλοῦν.
 ἔτυχε δὲ ὥστε Ἀμάνην εὔρεθῆναι· θάττον γὰρ τῆς συν-
 ῆθους ὥρας ἐληλύθει, περὶ τοῦ Μαρδοχαίου θανάτου
 δεησόμενος αὐτοῦ. τῶν οὖν θεραπεόντων εἰπόντων ὅτι 20
 Ἀμάνης εἶη πρὸ τῆς αὐλῆς, ἐκέλευσεν αὐτὸν εἰσκαλέσαι.
 εἰσελθόντος δέ, "φίλον" εἶπεν "εἰδώς σε ἔμαντῷ μόνον
 εὔνουν, συμβουλευσαί μοι παρακαλῶ πῶς ἂν τιμήσαιμι
 τινα στεργόμενον ὑπ' ἐμοῦ σφόδρα, τῆς ἔμαντοῦ μεγα-
 λοφροσύνης ἀξίως." ὃ δὲ Ἀμάνης λογισάμενος, ἦν ἂν δῶ 25
 γνώμην, ταύτην δῶσειν ὑπὲρ αὐτοῦ (φιλεῖσθαι γὰρ αὐ-
 τὸν ὑπὸ τοῦ βασιλέως μόνον), ἦν ᾤετο ἀρίστην εἶναι,
 ταύτην φανεράν ἐποίησεν. εἶπε γάρ "εἰ βούλοιο τὸν
 ἄνθρωπον, ὃν φῆς ἀγαπᾶν, δόξῃ περιβαλεῖν, ποιήσον
 ἐφ' ἵππου βαδίζειν τὴν αὐτὴν ἐσθῆτα σοὶ φοροῦντα καὶ 30
 περιαιχένιον χρυσοῦν ἔχοντα, καὶ προάγοντα τῶν ἀναγ-
 καίων φίλων ἕνα κηρύσσειν δι' ὅλης τῆς πόλεως ὅτι ταύ-

της τυγχάνει τῆς τιμῆς ὃν ἂν ὁ βασιλεὺς τιμήσῃ.” ὁ μὲν οὖν Ἀμάνης ταῦτα συνεβούλευσεν, οἴόμενος εἰς αὐτὸν ἦξειν τοῦτο τὸ γέρας· ὁ δὲ βασιλεὺς ἠσθελς τῇ παραινήσει, “προελθῶν” φησί, (ἔχεις γὰρ καὶ τὸν ἵππον καὶ τὴν **σ**τολὴν καὶ τὸν στρεπτόν) ἐπιζήτησον **Μ**αρδοχαίου τὸν Ἰουδαίου, καὶ ταῦτα ἐκέλευε δοῦς κήρυττε προάγων αὐτοῦ τὸν ἵππον. σὺ γάρ” ἔφη “μοι φίλος ἀναγκαῖος, καὶ ἴσθι διάκονος ὢν χρηστὸς σύμβουλος ἐγένου. ταῦτα δὲ αὐτῷ παρ’ ἡμῶν ἔσται σώσαντί μου τὴν ψυχὴν.” τούτων **α**κούσας παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα τὴν διάνοιαν συνεχύθη, καὶ πληγείς ὑπὸ ἀμηχανίας ἔξεισιν ἄγων τὸν ἵππον καὶ τὴν πορφύραν καὶ τὸ χρυσοῦν περιανχένιον. καὶ τὸν **Μ**αρδοχαίου εὐρῶν πρὸ τῆς αὐλῆς σάκκον ἐνδεδυμένον, ἐκέλευσεν ἀποθέμενον ἐνδύσασθαι τὴν πορφύραν. ὁ δὲ **ο**ὐκ εἰδὼς τάληθές, ἀλλὰ χλευάζεσθαι νομίζων, “ὦ κάκιστε πάντων ἀνθρώπων” εἶπεν, “οὕτως ἡμῶν ταῖς συμφοραῖς ἐπιγελαῶς;” πεισθεὶς δὲ ὡς ὁ βασιλεὺς αὐτῷ γέρας τοῦτ’ εἶη δεδωκὼς ἀντὶ τῆς σωτηρίας, ἣν αὐτῷ παρέσχε τοὺς τότε ἐπιβουλεύσαντας εὐνούχους ἐλέγξας, **ἐ**νδύεται τὴν πορφύραν ἣν ὁ βασιλεὺς ἀεὶ φορῶν διετέλει, καὶ περιτίθεται τὸ περιανχένιον, καὶ ἐπιβὰς ἐπὶ τὸν ἵππον ἐν κύκλῳ περιήει τὴν πόλιν, Ἀμάνου προάγοντος καὶ κηρῦσσοντος ὅτι ταῦτ’ ἔσται παρὰ τοῦ βασιλέως τούτῳ ὃν ἂν στέρεξῃ καὶ τιμῆς ἄξιον δοκιμάσῃ. **ἐ**πεὶ δ’ ἐκπεριήλθον τὴν πόλιν, ὁ μὲν **Μ**αρδοχαῖος εἰσεῖσι πρὸς τὸν βασιλέα, Ἀμάνης δ’ ὑπ’ αἰσχύνης πρὸς αὐτὸν παραγίνεται, καὶ μετὰ δακρύων τῇ γυναικὶ καὶ τοῖς φίλοις τὰ συμβεβηκότα διηγεῖτο. οἱ δ’ οὐκέτ’ ἀμύνασθαι τὸν **Μ**αρδοχαίου ἔλεγον δυνήσεσθαι· τὸν γὰρ **θ**εὸν εἶναι σὺν αὐτῷ.

ταῦτα δὲ τούτων ἔτι πρὸς ἀλλήλους ὁμιλούντων, **11**
 ἦγον οἱ τῆς Ἑσθῆρος εὐνούχοι τὸν Ἀμάνην ἐπὶ τὸ δεῖ-

πνον ἐπισπεύδοντες. Σαβουχάδας τε τῶν εὐνούχων εἷς,
 ἰδὼν τὸν σταυρὸν ἐν τῇ Ἀμάνου οἰκίᾳ πεπηγότα, ὃν
 ἐπὶ Μαρδοχαίου παρεσκευάκεισαν, καὶ πυθόμενος παρὰ
 τίνος τῶν οἰκετῶν ἐπὶ τίνα τοῦτον ἦσαν ἐτοιμασάμενοι,
 γνοὺς ὡς ἐπὶ τὸν τῆς βασιλίσσης θείον (τὸν γὰρ Ἀμάνην 5
 μέλλειν αὐτὸν αἰτεῖσθαι παρὰ τοῦ βασιλέως πρὸς τιμω-
 ρίαν), τότε μὲν ἤσυχίαν ἤγεν· ὡς δὲ ὁ βασιλεὺς, μετὰ
 τοῦ Ἀμάνου εὐαχηθεὶς, ἤξιλον τὴν βασιλίσσαν λέγειν
 αὐτῷ τίς βούλεται δωρεᾶς ἐπιτυχεῖν, ὡς ληφομένην
 οὐπερ ἂν ἐπιθυμίαν ἔχη, τὸν τοῦ λαοῦ κίνδυνον ἀπω- 10
 δύρετο καὶ πρὸς ἀπώλειαν ἔλεγε μετὰ τοῦ ἔθνους ἐκδε-
 δόσθαι, διὸ καὶ ποιεῖσθαι περὶ τούτων τοὺς λόγους· οὐ
 γὰρ ἂν ἠνωχληκέαι αὐτῷ, εἰ πρὸς δουλείαν πικρὰν
 ἐκέλευσεν αὐτοὺς ἀπεμποληθῆναι (μέτριον γὰρ τοῦτο
 τὸ κακόν). παρεκάλει τε τούτων ἀπαλλαγῆναι. ἐρωτή- 15
 σαντος δὲ τοῦ βασιλέως ὑπὸ τίνος εἶη ταῦτα γεγενημέ-
 να, κατηγορεῖ τὸ λοιπὸν ἤδη φανερωῶς τοῦ Ἀμάνου, καὶ
 τοῦτον ὄντα πονηρὸν ἐπ' αὐτοὺς κατεσκευακέναι τὴν
 ἐπιβουλὴν ἤλεγχε. ταραχθέντος δὲ πρὸς τοῦτο τοῦ βα- 20
 σιλέως καὶ ἀναπηδήσαντος εἰς τοὺς κήπους ἐκ τοῦ συμ-
 ποσίου, τῆς Ἐσθῆρος ὁ Ἀμάνης ἤρξατο δεῖσθαι καὶ πα-
 ρακαλεῖν συγγνωῖναι τῶν ἡμαρτημένων· συνηκε γὰρ
 αὐτὸς ἐν κακοῖς ὢν. ἐπὶ τε τῆς κλίνης αὐτῆς αὐτοῦ πε-
 σόντος καὶ τὴν βασιλίσσαν παρακαλοῦντος, ἐπεισελθῶν 25
 ὁ βασιλεὺς καὶ πρὸς τὴν ὄψιν ἔτι μᾶλλον παροξυνθεὶς
 εἶπεν· ὦ κάκιστε πάντων ἀνθρώπων, καὶ βιάζεσθαι μου
 τὴν γυναῖκα ἐπιχειρεῖς; Ἀμάνου δὲ πρὸς τοῦτο κατα-
 πλαγέντος καὶ μηδὲν ἔτι φθέγγασθαι δυνηθέντος, καὶ
 Σαβουχάδας ὁ εὐνούχος παρελθὼν κατηγορεῖ τοῦ Ἀμά-
 νου, ὡς εὖροι σταυρὸν ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ παρεσκευα- 30
 σμένον ἐπὶ Μαρδοχαίου· τοῦτο γὰρ αὐτῷ πυνθανομένῳ
 τὸν οἰκέτην εἰπεῖν, ὅτε καλέσων αὐτὸν ἐπὶ τὸ δεῖπνον

ἔλθοι πρὸς αὐτόν· εἶναι δὲ τὸν σταυρὸν ἔλεγε πεντήκοντα πῆχεων τὸ ὕψος. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀκούσας οὐκ ἄλλη τιμωρίᾳ περιβαλεῖν ἔκρινε τὸν Ἀμάνην ἢ τῇ κατὰ Μαρδοχαίου νενοημένῃ, καὶ κελεύει παραχρῆμα αὐτὸν ἐξ ἐκείνου τοῦ σταυροῦ ἀνακρεμασθέντα ἀποθανεῖν. ὅθεν ἐπέρχεται μοι τὸ θεῖον θανατάζειν καὶ τὴν σοφίαν αὐτοῦ καὶ δικαιοσύνην καταμανθάνειν, μὴ μόνον τὴν Ἀμάνου κολάσαντος πονηρίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν κατ' ἄλλου μεμηχανημένην τιμωρίαν, ταύτην ἐκείνου ποιήσαντος εἶναι, καὶ τοῖς ἄλλοις μαθεῖν οὕτω καὶ γινῶναι παρεσχηκός ὡς ἂ καθ' ἑτέρου τις παρεσκεύασε, ταῦτα λανθάνει καθ' ἑαυτοῦ πρῶτον ἐτοιμασάμενος.

Ἀμάνης μὲν οὖν ἀμετρήτῳ τῇ παρὰ τοῦ βασιλέως 12
 χρώμενος τιμῇ τοῦτον διεφθάρη τὸν τρόπον· τὴν δὲ
 15 οὐσίαν αὐτοῦ ἐχαρίσατο τῇ βασιλίσῃ. Μαρδοχαίου δὲ προσκαλεσάμενος (καὶ γὰρ ἐδήλωσεν αὐτῷ τὴν πρὸς αὐτὸν συγγένειαν Ἐσθῆρ), ὃν ἔδωκεν Ἀμάνῃ δακτύλιον, τοῦτον Μαρδοχαίῳ δίδωσι. δωρεῖται δὲ καὶ ἡ βασίλισσα Μαρδοχαίῳ τὴν Ἀμάνου κτῆσιν, καὶ δεῖται τοῦ βασιλέως ἀπαλλάξαι τοῦ περὶ τῆς ζωῆς φόβου τὸ τῶν Ἰουδαίων ἔθνος, δηλοῦσα τὰ γραφέντα κατὰ πᾶσαν τὴν γῶραν ὑπὸ Ἀμάνου τοῦ Ἀμαδάθου· τῆς γὰρ πατρίδος αὐτῆς διαφθαρείσης καὶ τῶν ὁμοφύλων ἀπολομένων οὐκ ἂν ὑπομένειν τὸν βίον. ὁ δὲ βασιλεὺς ὑπέσχετο μηδὲν ἄχαρι αὐτῇ ἐσπουδακέναι, μηδ' οἷς βούλεται ἐναντίον ἔσεσθαι· γράφειν δὲ ἂ βούλεται προσέταξε περὶ τῶν Ἰουδαίων ἐκείνην ἐκ τοῦ βασιλέως ὀνόματος, καὶ σημηναμένην αὐτοῦ τῇ σφραγίδι πέμπειν εἰς πᾶσαν τὴν βασιλείαν· τοὺς γὰρ ἀναγνωσομένους τὰς ὑπὸ τοῦ βασιλικῆς σημαντῆρος ἡσφαλισμένας ἐπιστολάς οὐδὲν περὶ τῶν ἐγγεγραμμένων ἐναντιώσεσθαι. μεταπεμφθέντας οὖν τοὺς βασιλικούς γραμματεῖς ἐκέλευσε γράφειν τοῖς

ἔθνεσιν ὑπὲρ τῶν Ἰουδαίων, τοῖς τε οἰκονόμοις καὶ ἄρ-
 χουσί, ἀπὸ Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας, ἑκατὸν καὶ εἰ-
 κοσιεπτὰ σατραπειῶν ἡγουμένοις. τὰ δὲ γραφέντα τοῦ-
 τον εἶχε τὸν τρόπον. "βασιλεὺς μέγας Ἀρταξέρξης τοῖς
 ἄρχουσι καὶ τὰ ἡμέτερα φρονουῖσι χαίρειν. πολλοὶ διὰ 5
 μέγεθος εὐεργεσίας καὶ τιμῆς, ἦν δι' ὑπερβολὴν τῆς
 χρηστότητος τῶν παρεχόντων ἑκαρποῦντο, οὐκ εἰς τοὺς
 ὑποδεεστέρους μόνον ἐξυβρίζουσιν, ἀλλ' οὐδ' αὐτοὺς
 ἀδικεῖν ᾠκνησαν τοὺς εὐεργετοῦντας, τὸ εὐχάριστον ἐξ
 ἀνθρώπων ἀναιροῦντες, καὶ δι' ἀπειροκαλίαν τῶν οὐκ 10
 ἐξ ὧν προσεδόκησαν ἀγαθῶν κόρον εἰς τοὺς αἰτίους
 ἀφέντες, λήσεσθαι τὸ θεῖον ἐπὶ τούτοις νομίζουσι καὶ
 τὴν ἐξ αὐτοῦ διαφευξέσθαι δίκην. ἔνιοι δὲ τούτων προ-
 στασίαν πραγμάτων ἐπιτραπέντες παρὰ τῶν φίλων καὶ
 μῖσος ἴδιον ἔχοντες πρὸς τινάς, παραλογισάμενοι τοὺς 15
 κρατοῦντας ψευδέσιν αἰτίαις καὶ διαβολαῖς ἐπεισαν κα-
 τὰ μηδὲν ἡδικηκότων ὀργὴν ἀναλαβεῖν, ὑφ' ἧς ἐκινδύ-
 νευσαν ἀπολέσθαι. τοῦτο δὲ οὐκ ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων
 οὐδ' ἀκοῇ γνωρίμων ἡμῖν οὕτως ἰδεῖν ἔστιν ἔχον, ἀλλ'
 ἐκ τῶν παρὰ τὰς ἡμετέρας ὄψεις τετολημμένων ὡς δια- 20
 βολαῖς μὲν καὶ κατηγορίαις μὴ προσέχειν ἔτι τοῦ λοι-
 ποῦ, μηδ' οἷς ἕτεροι πείθειν ἐπιχειροῦσι, κρίνειν δὲ
 ὅσα τις αὐτὸς οἶδε πεπραγμένα, καὶ κολάζειν μὲν ἂν ἢ
 τοιαῦτα, χαρίζεσθαι δ' ἂν ἑτέρως ἔχη, τοῖς ἔργοις αὐτοῖς
 ἀλλὰ μὴ τοῖς λέγουσι προστιθέμενον. ὡς μὲν οὖν Ἀμά- 25
 νης Ἀμαδάθου μὲν παῖς, Ἀμαληκίτης δὲ τὸ γένος, ἀλ-
 λότριως ὦν τοῦ Περσῶν αἵματος, ἐπίξενωθεις ἡμῖν ἀπέ-
 λανσε τῆς πρὸς ἅπαντας χρηστότητος, ἐπὶ τοσοῦτον ὡς
 πατέρα μου τὸ λοιπὸν προσαγορεύεσθαι καὶ προσκυνού-
 μενον διατελεῖν καὶ μεθ' ἡμᾶς τὰ δευτέρα τῆς βασιλικῆς 30
 παρὰ πάντων τιμῆς ἀποφέρεσθαι, τὴν εὐτοχίαν οὐκ
 ἤνεγκεν, οὐδὲ σάφρονι λογισμῷ τὸ μέγεθος τῶν ἀγα-

θῶν ἐταμίευσεν, ἀλλὰ τῆς βασιλείας ἐπεβούλευσέ με
 καὶ τῆς ψυχῆς, τὸν αἷτιον αὐτῷ τῆς ἔξουσίας, ἀφελέ-
 σθαι, τὸν εὐεργέτην μου καὶ σωτῆρα Μαρδοχαίου καὶ
 τὴν κοινωνὸν ἡμῶν τοῦ τε βίου καὶ τῆς ἀρχῆς Ἐσθῆρα
 5 κακούργως καὶ μετ' ἀπάτης πρὸς ἀπώλειαν αἰτησάμε-
 νος· τούτῳ γὰρ με τῷ τρόπῳ τῶν εὐνοούντων ἐρημάσας
 ἐβούλετο τὴν ἀρχὴν εἰς ἄλλους μεταβαλεῖν. ἐγὼ δὲ τοὺς
 ὑπὸ τοῦ ἀλιτηρίου πρὸς ἀπώλειαν ἐκδοθέντας Ἰουδαίους
 οὐ πονηροὺς κατανοήσας, ἀλλὰ τὸν ἄριστον πολιτευο-
 10 μένους τρόπον, καὶ τῷ θεῷ προσανέχοντας ὃς ἐμοί τε
 καὶ τοῖς προγόνοις ἡμῶν τὴν βασιλείαν διεφύλαξεν, οὐ
 μόνον ἀπολύω τῆς ἐκ τῶν προαπεσταλμένων ὑπὸ Ἀμά-
 νου γραμμάτων τιμωρίας, οἷς ποιήσετε καλῶς μὴ προσ-
 ἔχοντες, ἀλλὰ καὶ τιμῆς αὐτοὺς ἀπάσης τυγχάνειν βού-
 15 λομαι, καὶ τὸν ταῦτα κατ' αὐτῶν μηχανησάμενον πρὸ
 τῶν πυλῶν τῶν ἐν Σούσοις ἀνεσταύρωσα μετὰ τῆς γε-
 νεᾶς, τοῦ πάντα ἐφορῶντος θεοῦ ταύτην αὐτῷ τὴν δί-
 κην ἐπιβαλόντος. κελεύω δὲ ὑμᾶς, τὸ ἀντίγραφον τῆς
 ἐπιστολῆς ἐκθέντας εἰς ἅπασαν τὴν βασιλείαν, τοὺς
 20 Ἰουδαίους ἀφείναι τοῖς ἰδίοις νόμοις χρωμένους ζῆν
 μετ' εἰρήνης, καὶ βοηθεῖν αὐτοῖς ὅπως τοὺς ἐν οἷς ἠτύ-
 χησαν καιροὺς ἀδικήσαντας αὐτοὺς ἀμύνωνται, τῇ τρις-
 καιδεκάτῃ τοῦ δωδεκάτου μηνός, ὃς ἐστὶν Ἄδαρ, τῇ
 αὐτῇ ἡμέρᾳ· ταύτην γὰρ αὐτοῖς ὁ θεὸς ἀντὶ ὀλεθρίας
 25 σωτήριον πεποιήκεν. ἔστω δὲ ἀγαθὴ μὲν τοῖς εὐνοού-
 σιν ἡμῖν, ὑπόμνησις δὲ τῆς τῶν ἐπιβουλευσάντων κο-
 λάσεως. εἰδέναι μέντοι γε βούλομαι καὶ πόλιν καὶ πᾶν
 ἔθνος, κἂν τῶν γεγραμμένων τινὸς παρακούσῃ, ὅτι καὶ
 πυρὶ καὶ σιδήρῳ θαπανηθήσεται. τὰ μέντοι γεγραμμένα
 30 προτεθήτω καθ' ὅλης τῆς ἡμῖν ὑπηκόου χώρας, καὶ πα-
 ρασκευαξέσθωσαν πάντως εἰς τὴν προγεγραμμένην ἡμέ-
 ραν, ἵνα τοὺς ἐχθροὺς μετέλθωσιν."

13 οἱ μὲν οὖν ἱππεῖς οἱ τὰς ἐπιστολάς διακομίζοντες
 εὐθύς ἐξορμήσαντες τὴν προκειμένην ὁδὸν ἤννου· ὁ δὲ
 Μαρδοχαῖος ὡς ἀναλαβὼν τὴν βασιλικὴν στολὴν καὶ
 τὸν στέφανον ~~τὸν χρυσοῦν καὶ τὸν~~ στρεπτὸν περιθέμε-
 νος προῆλθεν, ἰδόντες αὐτὸν οὕτω τετιμημένον ὑπὸ τοῦ 5
 βασιλέως οἱ ἐν Σούσοις ὄντες Ἰουδαῖοι κοινὴν ὑπέλα-
 βον τὴν εὐπραγίαν αὐτοῦ. χαρὰ δὲ καὶ σωτήριον φέγ-
 γος, ἐκτιθεμένων τῶν τοῦ βασιλέως γραμμάτων, καὶ
 τοὺς κατὰ πόλιν τῶν Ἰουδαίων καὶ τοὺς κατὰ χώραν
 περιεῖχεν, ὡς πολλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἔθνων, διὰ τὸν ἐκ 10
 τῶν Ἰουδαίων φόβον περιτεμνόμενα τὴν αἰδῶ, τὸ ἀκίν-
 δυνον αὐτοῖς ἐκ τούτου πραγματεύεσθαι. καὶ γὰρ τοῦ
 δωδεκάτου μηνὸς τῆ τρισκαιδεκάτῃ, ὃς κατὰ μὲν
 Ἑβραίους Ἄδαρ καλεῖται κατὰ δὲ Μακεδόνας Δύστρος,
 οἱ κομίσαντες τὰ τοῦ βασιλέως γράμματα ἐδήλουν ὅπως 15
 καθ' ἣν ἡμέραν αὐτοὶ κινδυνεύειν ἐμελλον, ἐν ταύτῃ
 τοὺς ἐχθροὺς ἀπολέσωσιν. οἱ δὲ ἄρχοντες τῶν σατρα-
 πειῶν καὶ οἱ τύραννοι καὶ οἱ βασιλικοὶ γραμματεῖς
 εἶχον ἐν τιμῇ τοὺς Ἰουδαίους· ὁ γὰρ ἐκ Μαρδοχαίου
 φόβος ἠγάγκαζεν αὐτοὺς σωφρονεῖν. τοῦ δὲ γράμματος 20
 τοῦ βασιλικοῦ διὰ πάσης τῆς ὑπ' αὐτῷ χώρας γενομέ-
 νου, συνέπεσεν ὥστε καὶ τοὺς ἐν Σούσοις Ἰουδαίους
 ἀποκτεῖναι τῶν ἐχθρῶν περὶ πεντακοσίους. τοῦ δὲ βα-
 σιλέως τὸν τῶν ἀπολωλότων ἐν τῇ πόλει δηλώσαντος
 ἀριθμὸν Ἑσθῆρι, καὶ περὶ τῶν ἐπὶ τῆς χώρας τί ποτ' 25
 εἶη γεγονὸς διαποροῦντος, καὶ εἴ τι πρὸς τούτοις ἐπ'
 αὐτοὺς γενέσθαι βούλεται πυνθανομένου (πραχθήσε-
 σθαι γάρ), παρεκάλεσεν ἐπιτραπήναι τοῖς Ἰουδαίοις καὶ
 τὴν ἐπιούσαν ἡμέραν οὕτω χρήσασθαι τοῖς ὑπολειπομέ-
 νοις τῶν ἐχθρῶν καὶ τοὺς δέκα τοῦ Ἀμάνου παιδας ἀνα- 30
 σταυρῶσαι. καὶ τοῦτο μὲν προσέταξε τοῖς Ἰουδαίοις ὁ
 βασιλεύς, μηδὲν ἀντιλέγειν Ἑσθῆρι βουλόμενος· οἱ δὲ

κάλιν συστραφέντες τῇ τετράδι καὶ δεκάτῃ τοῦ Δύστρου
 μηνὸς ἀπέκτειναν τῶν ἐναντίων ὡς τριακοσίους, καὶ
 οὐδενὸς τῶν ἐκείνοις ὑπαρχόντων ἦσαντο κτημάτων.
 ἀπέθανον δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ἐν τῇ χώρα καὶ ταῖς ἄλλαις
 5 πόλεσιν Ἰουδαίων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῖς ἑπτακισμῦριοι
 καὶ πεντακισχίλιοι. καὶ τούτους μὲν ἀπέκτειναν τῇ
 τρισκαιδεκάτῃ τοῦ μηνός, τὴν δὲ ἐχομένην ἑορτάσιμον
 ἐποίησαν. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἐν τοῖς Σούσοις Ἰουδαῖοι
 τὴν τετράδα καὶ δεκάτην καὶ τὴν ἐχομένην τοῦ αὐτοῦ
 10 μηνὸς συναθροισθέντες εὐωχήθησαν. ὄθεν καὶ νῦν οἱ
 ἐν τῇ οἰκουμένῃ Ἰουδαῖοι πάντες τὰς ἡμέρας ταύτας
 ἑορτάζουσι, διαπεμπόμενοι μερίδας ἀλλήλοις. Ἐγραψε
 δὲ Μαρδοχαῖος τοῖς ἐν τῇ Ἀρταξέρξου βασιλείῳ ζῶσιν
 Ἰουδαίοις ταύτας παραφυλάσσειν τὰς ἡμέρας, καὶ ἑορ-
 15 τὴν ἄγειν αὐτὰς καὶ τοῖς ἐκγόνοις παραδοῦναι, τοῦ
 πρὸς πάντα διαμῆναι τὸν χρόνον τὴν ἑορτὴν ἕνεκα τοῦ
 καὶ μὴ λήθῃ παραπολέσθαι· μελλήσαντας γὰρ αὐτοὺς
 ἐν ταύταις διαφθεῖρεσθαι ταῖς ἡμέραις ὑπὸ Ἀμάνου,
 δίκαια ποιήσειν εἰ διαφυγόντες μὲν τὸν κίνδυνον ἐν
 20 αὐταῖς, τοὺς δ' ἐχθροὺς τιμωρησάμενοι, παρατηρήσου-
 νται αὐτὰς εὐχαριστοῦντες τῷ θεῷ. διὰ ταῦτα μὲν οἱ
 Ἰουδαῖοι τὰς προειρημένας ἡμέρας ἑορτάζουσι, προσα-
 γορεύοντες αὐτὰς φουραίους· ὁ δὲ Μαρδοχαῖος μέγας
 τε ἦν καὶ λαμπρὸς παρὰ τῷ βασιλεῖ, καὶ συνδιείπεν
 25 αὐτῷ τὴν ἀρχήν, ἀπολαύων ἅμα καὶ τῆς κοινωνίας τοῦ
 βίου τῇ βασιλείῃ. ἦν δὲ καὶ τοῖς Ἰουδαίοις τὰ πράγ-
 ματα δι' αὐτοὺς ἀμείνω πάσης ἐλπίδος.

καὶ τὰ μὲν τούτοις βασιλεύοντος Ἀρταξέρξου συμ-
 βάντα τοῦτον εἶχε τὸν τρόπον· ἀποθανόντος δὲ τοῦ ἄρ-
 7 μερέως Ἐλιασίβου τὴν ἀρχιερωσύνην Ἰούδας ὁ παῖς αὐ-
 20 τοῦ διεδέξατο, τελευτήσαντος δὲ καὶ τούτου τὴν τιμὴν
 Ἰωάννης υἱὸς ᾧν αὐτοῦ παρέλαβε, δι' ὃν καὶ Βαγῶσης

ὁ στρατηγὸς τοῦ ἄλλου Ἀρταξέρξου τὸν ναὸν ἐμίανε, καὶ φόρους ἐπέταξε τοῖς Ἰουδαίοις, πρὶν ἢ τὰς καθημερινὰς ἐπιφέρειν θυσίας ὑπὲρ ἁμνοῦ ἐκάστου τελειν αὐτοὺς δημοσίᾳ δραχμὰς πενήκοντα. τούτου δὲ τὴν αἰτίαν τοιαύτην συνέβη γενέσθαι. ἀδελφὸς ἦν τῷ Ἰωάννῃ 5 Ἰησοῦς· τούτῳ φίλῳ τυγχάνοντι ὁ Βαγῶσης ὑπέσχετο τὴν ἀρχιερωσύνην παρέξειν. ἀπὸ ταύτης οὖν τῆς πεποιθήσεως Ἰησοῦς ἐν τῷ ναῷ διενεχθεὶς τῷ Ἰωάννῃ παρώξυνε τὸν ἀδελφὸν ὥστε αὐτὸν ἀνελεῖν διὰ τὴν ὀργήν. τηλικούτου δὲ ἀσέβημα δρᾶσαι κατ' ἀδελφοῦ τὸν Ἰωάν- 10 νην ἱερώμενον δεινὸν ἦν, καὶ τὸ δεινότερον, ὡς μήτε παρ' Ἑλλήσι μήτε παρὰ βαρβάροις ὠμὸν οὕτω καὶ ἀσεβὲς πρᾶγμα γεγονέναι. τὸ μέντοι θεῖον οὐκ ἠμέλησεν, ἀλλὰ καὶ ὁ λαὸς δι' αὐτὴν τὴν αἰτίαν ἐδουλώθη καὶ ὁ ναὸς ἐμιάνθη ὑπὸ Περσῶν. Βαγῶσης δὲ ὁ στρατηγὸς 15 Ἀρταξέρξου, γνοὺς ὅτι ὁ ἀρχιερεὺς τῶν Ἰουδαίων Ἰωάννης τὸν ἴδιον ἀδελφὸν Ἰησοῦν ἐν τῷ ἱερῷ ἐφόνευσεν, εὐθύς ἐπιστὰς τοῖς Ἰουδαίοις μετὰ θυμοῦ ἤρξατο λέγειν "ἐτολήσατε ἐν τῷ ὑμετέρῳ ναῷ φόνον ἐργάσασθαι;" πειρωμένου δὲ αὐτοῦ εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν ἐκώλυον 20 αὐτόν. ὃ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔφη "πῶς οὐκ ἐγὼ καθαρώτερός εἰμι τοῦ ἀνηρηκότος ἐν τῷ ναῷ;" καὶ τούτους ποιησάμενος τοὺς λόγους εἰς τὸν ναὸν εἰσέρχεται.

ταύτη μὲν οὖν χρησάμενος τῇ ἐπινοίᾳ Βαγῶσης τοὺς Ἰουδαίους ἔτεσιν ἑπτὰ ὑπὲρ τοῦ Ἰησοῦ τελευτῆς μετῆλ- 25 θεν· καταστρέψαντος δὲ τοῦ Ἰωάννου τὸν βίον, διαδέχεται τὴν ἀρχιερωσύνην ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἰαδδοῦς. ἦν δὲ καὶ τούτῳ ἀδελφὸς Μανασσῆς ὄνομα, ᾧ Σαναβαλλέτης ὁ πεμφθεὶς εἰς Σαμάρειαν ὑπὸ Δαρείου τοῦ τελευταίου βασιλέως σατράπης, Χουθαῖος τὸ γένος, ἐξ ὧν καὶ οἱ 30 Σαμαρεῖς εἰσίν, εἰδὼς λαμπρὰν οὔσαν πόλιν τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ πολλὰ τοῖς Ἀσσυριοῖς καὶ τοῖς ἐν τῇ Κοίλῃ

Συρία κατοικοῦσι τοὺς ἐν αὐτῇ βασιλεῖς πράγματα πα-
 ρασχόντας, ἀσμένως συνώκισε τὴν αὐτοῦ θυγατέρα,
 Νικασῶ καλουμένην, οἰόμενος τὴν ἐπιγαμίαν ὄμηρον
 αὐτῷ γενήσεσθαι πρὸς τὴν ἀπὸ τοῦ τῶν Ἰουδαίων
 5 ἔθνους παντὸς εὐνοίαν.

κατὰ δὲ τοῦτον τὸν καιρὸν καὶ Φίλιππος ὁ τῶν Μα- 8
 κεδόνων βασιλεὺς ἐν Αἰγαῖς ὑπὸ Πανσανίου τοῦ Κερά-
 στου, ἐκ δὲ τοῦ τῶν Ὀρεστών γένους, δολοφονηθεὶς
 ἀπέθανε. παραλαβὼν δ' ὁ παῖς αὐτοῦ τὴν βασιλείαν
 10 Ἀλέξανδρος καὶ διαβὰς τὸν Ἑλλήσποντον νικᾷ μὲν τοὺς
 Δαρείου στρατηγούς ἐπὶ Γρανίκῳ συμβαλὼν αὐτοῖς,
 ἐπελθὼν δὲ τὴν Λυδίαν καὶ τὴν Ἰωνίαν δουλωσάμενος
 καὶ τὴν Καρίαν ἐπιδραμὼν τοῖς ἐν Παμφυλίᾳ τόποις
 ἐπέβαλε, καθὼς ἐν ἄλλοις δεδήλωται.

15 οἱ δὲ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν πρεσβύτεροι δεινοπαθοῦν- 2
 τες ἐπὶ τῷ τὸν Ἰαδδοῦ τοῦ ἀρχιερέως ἀδελφὸν ἄλλοφύλῳ
 συνοικοῦντα μετέχειν τῆς ἀρχιερωσύνης, ἐστασίαζον
 πρὸς αὐτόν· ἡγοῦντο γὰρ τὸν τούτου γάμον ἐπιβάθραν
 τοῖς παρανομεῖν περὶ τὰς τῶν γυναικῶν συνοικήσεις
 20 βουλησομένοις γενέσθαι, καὶ τῆς πρὸς τοὺς ἄλλοφύλους
 αὐτοῖς κοινωνίας ἀρχὴν τοῦτο ἔσεσθαι, ὑπάρξαι μέντοι
 καὶ τῆς προτέρας ἀίχμαλωσης αὐτοῖς καὶ τῶν κακῶν
 αἰτιον τὸ περὶ τοὺς γάμους πλημμελῆσαι τινὰς καὶ ἀγα-
 γέσθαι γυναῖκας οὐκ ἐπιχωρίους. ἐκέλευον οὖν τὸν Μα-
 25 νασσῆν διαξέγγυσθαι τῆς γυναικός, ἢ μὴ προσιέναι
 τῷ θυσιαστηρίῳ. τοῦ δ' ἀρχιερέως τῷ λαῷ συναγανα-
 κτοῦντος καὶ εἰργοντος τὸν ἀδελφὸν τοῦ βωμοῦ, παραγε-
 νόμενος ὁ Μανασσῆς πρὸς τὸν πενθερὸν Σαναβαλλέτην
 στέργειν μὲν ἔλεγεν αὐτοῦ τὴν θυγατέρα Νικασῶ, τῆς
 30 μέντοι ἱερατικῆς τιμῆς, μεγίστης οὔσης ἐν τῷ ἔθνει καὶ
 τῷ γένει παραμενούσης, οὐ βούλεσθαι δι' αὐτὴν στέ-
 ρεσθαι. τοῦ δὲ Σαναβαλλέτου μὴ μόνον τηρήσειν αὐτῷ

τὴν ἱερωσύνην ἀλλὰ καὶ τὴν ἀρχιερατικὴν παρέξειν δύναμιν καὶ τιμὴν ὑπισχνουμένου, καὶ πάντων ἀποδείξειν ὧν αὐτὸς ἐπῆρχε τόπων ἡγεμόνα, βουλόμενον συνοικεῖν αὐτοῦ τῇ **θυγατρίδι** καὶ λέγοντος οἰκοδομήσειν ναὸν ὁμοιον τῷ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τοῦ Γαριζεῖν ὄρους, ὃ κατὰ τὴν Σαμάρειαν ὄρων ἐστὶν ὑψηλότατον, καὶ τοῦτο ποιήσειν ἐπαγγελλομένου μετὰ τῆς Δαρείου γνώμης τοῦ βασιλέως, ἐπαρθεῖς ταῖς ὑποσχέσεσιν ὁ Μανασσῆς παρέμενε τῷ Σαναβαλλέτῃ, τὴν ἀρχιερωσύνην οἰόμενος ἔξειν Δαρείου δόντος· καὶ γὰρ συνέβαινε τὸν Σαναβαλλέτην ἤδη πρεσβύτερον εἶναι. πολλῶν δὲ ἱερέων καὶ Ἰσραηλιτῶν τοιοῦτοῖς γάμοις ἐπιπεπλεγμένων, κατελθεν οὐ μικρὰ ταραχὴ τοὺς Ἱεροσολυμίτας· ἀφίσταντο γὰρ ἅπαντες πρὸς τὸν Μανασσῆν, τοῦ Σαναβαλλέτου χορηγοῦντος αὐτοῖς καὶ χρήματα καὶ χώραν εἰς γεωργίαν καὶ κατοίκησιν ἀπομερίζοντος, καὶ παντὶ τρόπῳ τῷ γαμβρῷ συμφιλοκαλοῦντος.

3 κατὰ δὲ τοῦτον τὸν καιρὸν Δαρείος ἀκούσας ὅτι τὸν Ἑλλήσποντον διαβὰς Ἀλέξανδρος, καὶ τοὺς σατραπῆς αὐτοῦ τῇ κατὰ Γράνικον μάχῃ κρατήσας, προσωτέρω χωρεῖ, στρατιὰν ἱππικὴν τε καὶ πεζικὴν συνήθροισεν, ἀπαντῆσαι διαγνοὺς τοῖς Μακεδόσι πρὶν ἢ πάσαν αὐτοὺς ἐπιόντας καταστρέψασθαι τὴν Ἀσίαν. περαιοσάμενος οὖν τὸν Εὐφράτην ποταμὸν, καὶ τὸν Ταῦρον τὸ Κιλικιον ὄρος ὑπερελθὼν, ἐν Ἰσσω τῆς Κιλικίας τοὺς πολεμίους, ὡς ἐκεῖ μαχησόμενος αὐτοῖς, ἐξεδέχετο. ἡσθεῖς δὲ τῇ Δαρείου καταβάσει ὁ Σαναβαλλέτης εὐθύς ἔλεγε τῷ Μανασσῆ τὰς ὑποσχέσεις τελέσειν, ὡς ἂν Δαρείος κρατήσας τῶν πολεμιῶν ὑποστρέψῃ· πέπειστο γὰρ οὐκ αὐτὸς μόνος, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, μηδ' εἰς χεῖρας τοῖς Πέρσαις ἦξειν τοὺς Μακεδόνάς διὰ τὸ πλῆθος. ἀπέβη δ' οὐχ ὡς προσεδόκων· συμβαλὼν γὰρ

ὁ βασιλεὺς τοῖς Μακεδόσιν ἠτήθη, καὶ πολλὴν τῆς στρατιᾶς ἀπολέσας, ληφθέντων ἀχμαλώτων αὐτοῦ τῆς μητρὸς καὶ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν τέκνων, ἔφυγεν εἰς Πέρσας. Ἀλέξανδρος δὲ εἰς Συρίαν παραγενόμενος Δαμασκὸν αἶρει καὶ Σιδῶνος κρατήσας ἐπολιόρκει Τύρον, ἤξιλον τε ἀποστείλας γράμματα πρὸς τὸν τῶν Ἰουδαίων ἀρχιερέα συμμαχίαν τε αὐτῷ πέμπειν καὶ ἀγορὰν τῷ στρατεύματι παρασχεῖν, καὶ ὅσα Δαρείῳ πρότερον ἐτέλουν δῶρα τούτῳ δίδοναι, τὴν Μακεδόνων φιλίαν ἐλόμενον· οὐ γὰρ μετανοήσκει ἐπὶ τούτοις. τοῦ δ' ἀρχιερέως ἀποκριναμένου τοῖς γραμματοφόροις ὡς ὄρκους εἶη Δαρείῳ δεδωκὸς μὴ βαστάζειν ὄπλα κατ' αὐτοῦ, καὶ τούτους ἕως ἂν ἢ Δαρείος ἐν τοῖς ζῶσι μὴ παραβήσεται φήσαντος, ἀκούσας Ἀλέξανδρος παρωξύνθη, καὶ τὴν μὲν Τύρον οὐκ ἔκρινε καταλιπεῖν, ὅσον οὐδέπω μέλλουσιν αἰρεῖσθαι, παραστησάμενος δὲ ταύτην ἠκέλησε στρατεύσειν ἐπὶ τὸν τῶν Ἰουδαίων ἀρχιερέα καὶ διδάξειν πάντας δι' αὐτοῦ πρὸς τίνες δὴ αὐτοῖς φυλακτέον τοὺς ὄρκους. ὅθεν πονικώτερον χρησάμενος τῇ πολιορκίᾳ λαμβάνει τὴν Τύρον· καταστησάμενος δὲ τὰ ἐν αὐτῇ ἐπὶ τὴν Γαζάλων πόλιν ἦλθε, καὶ τὴν τε Γάζαν καὶ τὸν ἐν αὐτῇ φρούραρχον ὄνομα Βαβημήσην ἐπολιόρκει.

νομίσας δὲ καιρὸν ἐπιτήδειον ἔχειν ὁ Σαναβαλλέ- 4
 25 τῆς τῆς ἐπιβολῆς, Δαρείου μὲν ἀπέγνω καὶ λαβὼν ὀτακισχιλλοὺς τῶν ἀρχομένων ὑπ' αὐτοῦ πρὸς Ἀλέξανδρον ἦκε, καὶ καταλαβὼν αὐτὸν ἀρχόμενον τῆς Τύρου πολιορκίας, ὧν τε αὐτὸς ἄρχει τόπων ἔλεγεν αὐτὸν παραδιδόναι τούτους, καὶ δεσπότην αὐτὸν ἔχειν ἠδέως
 30 ἀντὶ Δαρείου τοῦ βασιλέως. ἀσμένως δ' αὐτὸν προσδεξαμένου, θαρρῶν ἤδη περὶ τῶν προκειμένων ὁ Σαναβαλλέτης αὐτῷ λόγους προσέφερε, δηλῶν ὡς γαμβρὸν

μὲν ἔχοι Μανασσῆν, τοῦ τῶν Ἰουδαίων ἀρχιερέως Ἰαδ-
 δοῦ ἀδελφόν, πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους αὐτῷ συμπαρόντας
 τῶν ὁμοεθνῶν θέλειν ἱερὸν ἐν τοῖς ὑπ' ἐκείνῳ τόποις
 ἤδη κατασκευάσαι **τὸ τοῦτο**. **οὐδεὶς** καὶ τῷ βασιλεῖ συμ-
 φέρον, εἰς δύο διηρῆσθαι τὴν τῶν Ἰουδαίων δύναμιν, **5**
 ἵνα μὴ ὁμογενωμονοῦν τὸ ἔθνος μηδὲ συνεστός, εἰ νεω-
 τερίσειε ποτε, χαλεπὸν ἢ τοῖς βασιλεῦσι, καθὼς καὶ
 πρότερον τοῖς Ἀσσυρίων ἄρξασιν ἐγένετο. συγχωρήσαν-
 τος δὲ Ἀλεξάνδρου, πᾶσαν εἰσενεγκάμενος σπουδὴν
 ᾠκοδόμησεν ὁ Σαναβαλλέτης τὸν ναὸν καὶ ἱερέα τὸν Μα- **10**
 νασσῆν κατέστησε, μέγιστον γέρας ἡγησάμενος τοῖς ἐκ
 τῆς θυγατρὸς γενησομένοις τοῦτ' ἔσσεσθαι. μηνῶν δὲ
 ἑπτὰ τῇ Τύρου πολιορκία διεληλυθότων καὶ δύο τῇ Γά-
 ξης, ὁ μὲν Σαναβαλλέτης ἀπέθανεν, ὁ δὲ Ἀλέξανδρος
 ἐξελὼν τὴν Γάξαν ἐπὶ τὴν τῶν Ἱεροσολυμιτῶν πόλιν **15**
 ἀναβαίνειν ἐσπουδάκει. ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἰαδδοῦς τοῦτο
 ἀκούσας ἦν ἐν ἀγωνίᾳ καὶ δέει, πῶς ἀπαντήσῃ τοῖς
 Μακεδόσιν ἀμυχανῶν, ὀργιζομένου τοῦ βασιλέως ἐπὶ
 τῇ πρότερον ἀπειθείᾳ. παραγγέλλας οὖν ἰκεσίας τῷ
 λαῷ, καὶ θυσίαν μετ' αὐτοῦ τῷ θεῷ προσφέρων, ἐδεῖτο **20**
 ὑπερασπίσαι τοῦ ἔθνους καὶ τῶν ἐπερχομένων κινδύ-
 νων ἀπαλλάξαι. κατακοιμηθέντι δὲ μετὰ τὴν θυσίαν
 ἐχηρημάτισεν αὐτῷ κατὰ τοὺς ὕπνους ὁ θεὸς θαρρεῖν
 καὶ στεφανοῦντας τὴν πόλιν ἀνοίγειν τὰς πύλας, καὶ
 τοὺς μὲν ἄλλους λευκαῖς ἐσθήσεσιν, αὐτὸν δὲ μετὰ τῶν **25**
 ἱερέων ταῖς νομίμοις στολαῖς ποιησθαι τὴν ὑπάντησιν,
 μηδὲν προσδοκῶντας πείσεσθαι δεινὸν προνοουμένου
 τοῦ θεοῦ. διαναστὰς δὲ ἐκ τοῦ ὕπνου ἐχαιρέ τε μεγάλως
 αὐτός, καὶ τὸ χρηματισθὲν αὐτῷ πᾶσι μηνύσας καὶ ποι-
 ήσας ὅσα κατὰ τοὺς ὕπνους αὐτῷ παρηγγέληθαι, τὴν τοῦ **30**
 βασιλέως παρουσίαν ἐξεδέχετο.

5 πυθόμενος δὲ αὐτὸν οὐ πόρρω τῆς πόλεως ὄντα,

πρόεισι μετὰ τῶν ἱερέων καὶ τοῦ πολιτικοῦ πλήθους,
 ἱεροπρεπῆ καὶ διαφέρουσαν τῶν ἄλλων ἐθνῶν ποιούμε-
 νος τὴν ὑπάντησιν, εἰς τόπον τινὰ Σαφὰ λεγόμενον·
 τὸ δὲ ὄνομα τοῦτο μεταφερόμενον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν
 5 γλῶτταν σκοπὴν σημαίνει· τὰ τε γὰρ Ἱεροσόλυμα καὶ
 τὸν ναὸν ἐκεῖθεν συνέβαινε ἀφοραῖσθαι. τῶν δὲ Φοι-
 νίκων καὶ τῶν ἀκολουθούντων Χαλδαίων, ὅσα βασιλέως
 ὀργὴν εἰκὸς ἐπιτρέφειν αὐτοῖς, τὴν τε πόλιν διαρπάσειν
 καὶ τὸν ἀρχιερέα μετ' αἰκίας ἀπολέσειν λογιζομένων,
 10 τὰ ἐναντία τούτων ἐγένετο. ὁ γὰρ Ἀλέξανδρος ἐτι πόρ-
 ρωθεν ἰδὼν τὸ μὲν πλῆθος ἐν ταῖς λευκαῖς ἐσθήσεσι,
 τοὺς δὲ ἱερεῖς προεσιτῶτας ἐν ταῖς βυσσῖναις αὐτῶν, τὸν
 δὲ ἀρχιερέα ἐν τῇ ὑακινθίνῃ καὶ διαχρύσῳ στολῇ, καὶ
 ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔχοντα τὴν κίδαριν καὶ τὸ χρυσοῦν ἐπ'
 15 αὐτῆς ἔλασμα, ᾧ τὸ τοῦ θεοῦ ἐπεγέγραπτο ὄνομα, προσ-
 ελθὼν μόνος προσεκύνησε τὸ ὄνομα καὶ τὸν ἀρχιερέα
 πρῶτος ἠσπάσατο. τῶν δὲ Ἰουδαίων πάντων ὁμοῦ μᾶ-
 φωνῇ τὸν Ἀλέξανδρον ἀσπασαμένων καὶ κυκλωσαμέ-
 νων αὐτόν, οἱ μὲν τῆς Συρίας βασιλεῖς καὶ οἱ λοιποὶ
 20 τοῦτο ποιήσαντος κατεπλάγησαν, καὶ διεφθάρθαι τῷ
 βασιλεῖ τὴν διάνοιαν ὑπελάμβανον· Παρμενίωνος δὲ
 μόνου προσελθόντος αὐτῷ, καὶ πυθομένου τί δὴ ποτε
 προσκυνούντων αὐτόν ἀπάντων αὐτὸς προσκυνήσειε
 τὸν Ἰουδαίων ἀρχιερέα, "οὐ τοῦτον" εἶπε "προσεκύνη-
 25 σα, τὸν δὲ θεὸν οὐ τῇ ἀρχιερωσίῃ αὐτὸς τετίμηται·
 τοῦτον γὰρ καὶ κατὰ τοὺς ὕπνους εἶδον ἐν τῷ νῦν σχή-
 ματι, ἐν Δίῳ τῆς Μακεδονίας τυγχάνων, καὶ πρὸς ἐμαυ-
 τὸν διασκεπτομένῳ μοι πῶς ἂν κρατήσαιμι τῆς Ἀσίας
 παρεκελεύετο μὴ μέλλειν, ἀλλὰ θαρσοῦντα διαβαίνειν·
 30 αὐτὸς γὰρ ἠγήσασθαι μοι τῆς στρατείας καὶ τὴν Περσῶν
 παραδώσειν ἀρχὴν. ὅθεν ἄλλον μὲν οὐδένα θεασάμε-
 νος ἐν τοιαύτῃ στολῇ, τοῦτον δὲ νῦν ἰδὼν, καὶ τῆς κατὰ

τοὺς ὕπνου ἀναμνησθεὶς ὄψεώς τε καὶ παρακλεύσεως,
 νομίζω θεία κομπῆ τὴν στρατείαν πεπονημένος Δαρείου
 νικήσειν καὶ τὴν Περσῶν καταλύσειν δύναμιν, καὶ
 πάνθ' ὅσα κατὰ νόον ἐστὶ μοι προχωρήσειν." ταῦτ'
 εἰπὼν πρὸς τὸν Παρμενίωνα, καὶ δεξιωσάμενος τὸν ἄρ- 5
 χιερέα, τῶν ἱερέων παραθεόντων εἰς τὴν πόλιν παρα-
 γίνεται, καὶ ἀνελθὼν ἐπὶ τὸ ἱερὸν θύει μὲν τῷ θεῷ κατὰ
 τὴν τοῦ ἀρχιερέως ὑφήγησιν, αὐτὸν δὲ τὸν ἀρχιερέα καὶ
 τοὺς ἱερεῖς ἀξιοπρεπῶς ἐτίμησε. δειχθείσης δὲ αὐτῷ τῆς
 Δανιήλου βίβλου, ἐν ἧ' τινὰ τῶν Ἑλλήνων καταλύσειν 10
 τὴν Περσῶν ἀρχὴν ἐδήλου, νομίσας αὐτὸς εἶναι ὁ σημα-
 νόμενος, τότε μὲν ἡσθεὶς ἀπέλυσε τὸ πλῆθος, τῇ δὲ
 ἐπιούσῃ προσκαλεσάμενος ἐκέλευσεν αὐτοὺς αἰτεῖσθαι
 δωρεὰς ἃς ἂν αὐτοὶ θέλωσι. τοῦ δ' ἀρχιερέως αἰτήσα-
 μένου χρῆσθαι τοῖς πατρῷοις νόμοις καὶ τὸ ἑβδομον ἔτος 15
 ἀνείσφορον εἶναι, συνεχώρησε πάντα. παρακαλεσάντων
 δ' αὐτῶν ἵνα καὶ τοὺς ἐν Βαβυλῶνι καὶ Μηδίᾳ Ἰουδαίους
 τοῖς ἰδίοις ἐπιτρέψῃ νόμοις χρῆσθαι, ἀσμένως ὑπέσχετο
 ποιήσειν ἅπερ ἀξιούσιν. εἰπόντος δ' αὐτοῦ πρὸς τὸ πλῆ-
 θος, εἰ τινες αὐτῷ βούλονται συστρατεύειν τοῖς πα- 20
 τρῷοις ἔθεσιν ἐμμένοντες καὶ κατὰ ταῦτα ζῶντες, ἐτόι-
 μως ἔχειν ἐπάγεσθαι, πολλοὶ τὴν σὺν αὐτῷ στρατείαν
 ἠγάπησαν.

- 6 ὁ μὲν οὖν Ἀλέξανδρος ταῦτα διοικησάμενος ἐν τοῖς
 Ἱεροσολύμοις ἐξεστράτευσεν ἐπὶ τὰς ἐχομένας πόλεις· 25
 πάντων δ' αὐτὸν πρὸς οὓς ἀφίκετο φιλοφρόνως ἐκδεχο-
 μένων, Σαμαρείται, μητρόπολιν τότε τὴν Σίκιμα ἔχον-
 τες, κειμένην πρὸς τῷ Γαριζελν ὄρει καὶ κατωκημένην
 ὑπὸ τῶν ἀποστατῶν τοῦ Ἰουδαίων ἔθνους, ἰδόντες ὅτι
 τοὺς Ἰουδαίους Ἀλέξανδρος οὕτω λαμπρῶς τετίμηκεν, 30
 ἔγνωσαν ἑαυτοὺς Ἰουδαίους ὁμολογεῖν. εἰσὶ γὰρ οἱ Σα-
 μαρεῖς τοιοῦτοι τὴν φύσιν, ὡς ἤδη που καὶ πρότερον δε-

δηλώσαμεν· ἐν μὲν ταῖς συμφοραῖς ὄντας τοὺς Ἰουδαίους ἀρνοῦνται συγγενεῖς ἔχειν, ὁμολογοῦντες τότε τὴν ἀλήθειαν· ὅταν δέ τι περὶ αὐτοὺς λαμπρὸν ἰδῶσιν ἐκ τύχης, ἐξάλφνης ἐπιπηδῶσιν αὐτῶν ἐν τῇ κοινῶνίᾳ, προσήκειν αὐτοῖς λέγοντες καὶ ἐκ τῶν Ἰωσῆπου γενεαλογοῦντες αὐτοὺς ἐκγόνων Ἐφραΐμου καὶ Μανασσοῦ. μετὰ λαμπρότητος οὖν, καὶ πολλὴν ἐνδεικνύμενοι περὶ αὐτὸν προθυμίαν, ἀπήντησαν τῷ βασιλεῖ, μικροῦ δεῖν ἐγγὺς τῶν Ἱεροσολύμων. ἐπαινέσαντος δὲ αὐτοὺς Ἀλεξάνδρου, οἱ

10 Σικιμιῖται προσῆλθον αὐτῷ, προσπαραλαβόντες καὶ οὓς Σαναβαλλέτης πρὸς αὐτὸν στρατιώτας ἀπέστειλε, καὶ παρεκάλουν παραγενόμενον εἰς τὴν πόλιν αὐτῶν τιμῆσαι καὶ τὸ παρ' αὐτοῖς ἱερὸν. ὃ δ' ἐκείνοις μὲν αὐτίς ὑποστρέφων ἤξιεν ὑπέσχετο πρὸς αὐτούς· ἀξιούντων δ' ἀφιέναι τὸν φόρον αὐτοῖς τοῦ ἑβδομαδικοῦ ἔτους (οὐδὲ γὰρ αὐτοὺς σπείρειν ἐν αὐτῷ), τίνες ὄντες ταῦτα παρακαλοῦσιν ἐπυθάνετο. τῶν δ' εἰπόντων Ἐβραῖοι μὲν εἶναι, χρηματίζειν δ' οἱ ἐν Σικίμοις Σιδῶνιοι, πάλιν αὐτοὺς ἐκηρώτησεν εἰ τυγχάνουσιν Ἰουδαῖοι· τῶν δ' οὐκ εἶναι

20 φαμένων, "ἀλλ' ἔγωγε" εἶπεν "Ἰουδαίους ταῦτ' ἔδωκα· ὑποστρέψας μέντοι γε καὶ διδαχθεὶς ὑφ' ὑμῶν ἀκριβέστερον ποιήσω τὰ δόξαντα." τοῖς μὲν οὖν Σικιμίταις οὕτως ἀπετάξατο, τοὺς δὲ τοῦ Σαναβαλλέτου στρατιώτας ἐκέλευσεν ἐπεσθαι εἰς Αἴγυπτον· ἐκεῖ

25 γὰρ αὐτοῖς δώσειν κλήρους γῆς. ὃ καὶ μετ' ὀλίγου ἐποίησεν ἐν τῇ Θηβαίδι, φρουρεῖν τὴν χώραν αὐτοῖς προστάξας.

τελευτήσαντος δὲ Ἀλεξάνδρου ἡ μὲν ἀρχὴ εἰς τοὺς 7 διαδόχους ἐμερίσθη, τὸ δ' ἐπὶ τοῦ Γαριζεῖν ὄρους ἱερὸν

30 ἔμεινεν. εἰ δέ τις αἰτίαν ἔσχε παρὰ τοῖς Ἱεροσολυμίταις κοινοφαγίας ἢ τῆς ἐν τοῖς σαββάτοις παρανομίας ἢ τινος ἄλλου τοιοῦτου ἁμαρτήματος, παρὰ τοὺς Σικιμίτας

ἔφηνγε, λέγων ἀδίκως ἐγκεκλήσθαι. τετελευτήκει δὲ κατ' ἐκείνου τὸν καιρὸν καὶ ὁ ἀρχιερεὺς Ἰαδδοῦς καὶ τὴν ἀρχιερωσύνην Ὀνίας ὁ παῖς αὐτοῦ παρειλήφει. τὰ μὲν δὲ περὶ τοὺς Ἱεροσολυμίτας ἐν τούτοις ἐτύγχανεν ὄντα.

5

BIBΛΟΣ ΔΩΔΕΚΑΤΗ.

10

1 Ἀλέξανδρος μὲν οὖν ὁ τῶν Μακεδόνων βασιλεὺς καταλύσας τὴν Περσῶν ἡγεμονίαν, καὶ τὰ κατὰ τὴν Ἰουδαίαν τὸν προειρημένον καταστησάμενος τρόπον, τελευτᾷ τὸν βίον· μεταπεσοῦσης δὲ εἰς πολλοὺς τῆς ἀρχῆς, Ἀντίγονος μὲν τῆς Ἀσίας ἐπεκράτει, Σέλευκος δὲ 15 Βαβυλῶνος καὶ τῶν ἐκεῖ ἔθνῶν, Λυσίμαχος δὲ τὸν Ἑλλησποντον διεπέε, τὴν δὲ Μακεδονίαν εἶχε Κάσανδρος, Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγου τὴν Αἴγυπτον εἰλήφει. στασιαζόντων δὲ τούτων καὶ πρὸς ἀλλήλους φιλοτιμουμένων ὑπὲρ τῆς ἰδίας ἀρχῆς, πολέμους τε συνεχεῖς καὶ μακροὺς 20 συνέβαινε γίνεσθαι, καὶ τὰς πόλεις κακοπαθεῖν καὶ πολλοὺς ἐν τοῖς ἀγῶσιν ἀποβάλλειν τῶν οἰκητόρων, ὡς καὶ τὴν Συρίαν ἅπασαν ὑπὸ Πτολεμαίου τοῦ Λάγου, σωτήρος τότε χρηματίζοντος, τάναντία παθεῖν αὐτοῦ τῇ ἐπικλήσει. κατέσχε δὲ οὗτος καὶ τὰ Ἱεροσόλυμα δόλφ 25 καὶ ἀπάτη χρησάμενος· εἰσελθὼν γὰρ σαββάτοις εἰς τὴν πόλιν ὡς θύσων, μήτε τῶν Ἰουδαίων αὐτὸν ἀμνημονίων (οὐδὲ γὰρ ὑπενόουν πολέμιον) καὶ διὰ τὸ ἀνύπνοτον καὶ τὴν ἡμέραν ἐν ἀργίᾳ καὶ φαθυμίᾳ τυγχανόντων, ἀπόνως ἐγκρατῆς γίνεται τῆς πόλεως καὶ πικρῶς 30 ἤρξεν αὐτῆς. μαρτυρεῖ δὲ τῷ λόγῳ τούτῳ καὶ Ἀγαθαρχίδης ὁ Κνίδιος ὁ τὰς τῶν διαδόχων πράξεις συγγρα-

φάμενος, ὄνειδιζων ἡμῖν δεισιδαιμονίαν ὡς δι' αὐτήν
 ἀποβαλοῦσι τὴν ἐλευθερίαν, λέγων οὕτως. "ἔστιν ἔθνος
 Ἰουδαίων λεγόμενον, οἳ πόλιν ὄχυράν καὶ μεγάλην
 ἔχοντες Ἱεροσόλυμα ταύτην ὑπερείδου ὑπὸ Πτολεμαίῳ
 5 γενομένην, ὄπλα λαβεῖν οὐ θελήσαντες, ἀλλὰ διὰ τὴν
 ἄκαιρον δεισιδαιμονίαν χαλεπὸν ὑπέμειναν ἔχειν δε-
 σπότην." Ἀγαθαρχίδης μὲν οὖν ταῦτα περὶ τοῦ ἔθνους
 ἡμῶν ἀπεφήνατο· ὁ δὲ Πτολεμαῖος πολλοὺς αἰχμαλώ-
 10 τούς λαβὼν ἀπὸ τε τῆς ὄρεινῆς Ἰουδαίας καὶ τῶν περὶ
 τὰ Ἱεροσόλυμα τόπων καὶ τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τῶν ἐν
 τῷ ὄρει τῷ Γαριζεῖν, κατ᾿έκτισεν ἅπαντας εἰς Αἴγυπτον
 ἀγαγών. ἐπεγνωκῶς δὲ τοὺς ἀπὸ τῶν Ἱεροσολύμων
 περὶ τε τὴν τῶν ὄρκων φυλακὴν καὶ τὰς πίστεις βεβαιο-
 15 σβευσάμενῳ πρὸς αὐτοὺς μετὰ τὸ κρατῆσαι Δαρείου τῆ
 μάχῃ, πολλοὺς αὐτῶν εἰς τὰ φρούρια καταλογίσας καὶ
 τοῖς Μακεδόσιν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ποιήσας ἰσοπολίτας,
 ὄρκους ἔλαβε παρ' αὐτῶν ὅπως τοῖς ἐγγόνοις τοῦ παρα-
 θεμένου τὴν πίστιν διαφυλάξωσιν. οὐκ ὀλίγοι δὲ καὶ
 20 τῶν ἄλλων Ἰουδαίων ἐκουσίως εἰς τὴν Αἴγυπτον παρε-
 γέροντο, τῆς τε ἀρετῆς τῶν τόπων αὐτοὺς καὶ τῆς τοῦ
 Πτολεμαίου φιλοτιμίας προσκαλουμένης. στάσεις μὲν-
 τοι γε τοῖς ἐγγόνοις αὐτῶν πρὸς τοὺς Σαμαρείτας, τὴν
 πατριὸν ἀγωγὴν τῶν ἐθνῶν ἀποσώζειν προαιρουμένοις,
 25 ἐγίνοντο, καὶ πρὸς ἀλλήλους ἐπολέμου, τῶν μὲν Ἱερο-
 σολυμιτῶν τὸ παρ' αὐτοῖς ἱερὸν ἅγιον εἶναι λεγόντων
 καὶ τὰς θυσίας ἐκεῖ πέμπειν ἀξιούντων, τῶν δὲ Σαμα-
 ρειτῶν εἰς τὸ Γαριζεῖν ὄρος κελεούτων.

βασιλεύσαντος δὲ Ἀλεξάνδρου ἔτη δώδεκα καὶ μετ' 2
 30 αὐτὸν Πτολεμαίου τοῦ σωτήρος τεσσαράκοντα, ἔπειτα
 τὴν βασιλείαν τῆς Αἴγυπτου παραλαβὼν ὁ φιλάδελφος,
 καὶ κατασχὼν αὐτήν ἐπ' ἔτη ἐνὸς δέοντα τεσσαράκοντα,

τόν τε νόμον ἠρμήνευσε καὶ τοὺς δουλεύοντας ἐν Αἰγύ-
 πτῳ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν ἀπέλυσε τῆς δουλείας, ὄντας
 περὶ δώδεκα μυριάδας, ἕξ αἰτίας τοιαύτης. Δημήτριος
 ὁ Φαληρεὺς, ὃς ἦν ἐπὶ τῶν βιβλιοθηκῶν τοῦ βασιλέως,
 σπουδαίων εἰ δυνατόν εἶη πάντα τὰ κατὰ τὴν οἰκουμέ- 5
 νην συναγαγεῖν βιβλία, καὶ συνωνούμενος εἰ τί ποῦ μό-
 νον ἀκούσειε σπουδῆς ἄξιον ἢ ἡδύ, τῇ τοῦ βασιλέως
 προαιρέσει (μάλιστα γὰρ περὶ τὴν συλλογὴν τῶν βιβλίων
 εἶχε φιλοκάλως) συνηγωνίζετο. ἐρομένου δ' αὐτόν ποτε
 τοῦ Πτολεμαίου πόσας ἤδη μυριάδας ἔχει συνελεγμέ- 10
 νας βιβλίων, τῶν μὲν ὑπαρχόντων εἶπεν εἶναι περὶ εἴ-
 κοσιν, ὀλίγον δὲ χρόνου εἰς πενήκοντα συναθροίσειν.
 μεμνηῦσθαι δ' ἔλεγεν αὐτῷ πολλὰ εἶναι καὶ παρὰ τοῖς
 Ἰουδαίοις τῶν παρ' αὐτοῖς νομίμων συγγράμματα σπου-
 δῆς ἄξια καὶ τῆς βασιλέως βιβλιοθήκης, ἃ τοῖς ἐκείνων 15
 χαρακτηρῶσι καὶ τῇ διαλέκτῳ γεγραμμένα πόνον αὐτοῖς
 οὐκ ὀλίγον παρέξειν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν μεταβαλλόμενα
 γλώτταν· δοκεῖ μὲν γὰρ εἶναι τῇ ιδιότητι τῶν Σύρων
 γραμμάτων ἐμφορῆς ὁ χαρακτήρ αὐτῶν, καὶ τὴν φωνὴν 20
 ὁμοίαν αὐτοῖς ἀπηχεῖν, ιδιότροπον δὲ αὐτὴν εἶναι συμ-
 βέβηκεν. οὐδὲν οὖν ἔλεγε κωλύειν καὶ ταῦτα μεταβα-
 λόντα (δύνασθαι γὰρ τῆς εἰς ταῦτα χορηγίας εὐπο-
 ροῦντα) ἔχειν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ καὶ τὰ παρ' ἐκείνοις.
 δόξας οὖν ὁ βασιλεὺς ἄριστα τὸν Δημήτριον φιλοτιμού-
 μενον περὶ τὸ πλῆθος αὐτῷ τῶν βιβλίων ὑποτίθεσθαι, 25
 γράφει τῷ τῶν Ἰουδαίων ἀρχιερεὶ ταῦτα γίνεσθαι.

2 Ἄριστατος δὲ τις, φίλος ὢν ἐν τοῖς μάλιστα τῷ βα-
 σιλεὶ καὶ σπουδαζόμενος ὑπ' αὐτοῦ διὰ μετριότητα,
 πολλάκις μὲν καὶ πρότερον ἔγνω παρακαλέσαι τὸν βα-
 σιλέα ὅπως ἀπολύσῃ τοὺς αἰχμαλώτους Ἰουδαίους, ὅσοι 30
 κατὰ τὴν βασιλείαν ἦσαν αὐτοῦ, καιρὸν δ' ἐπιτήδειον
 εἶναι τοῦτον δοκιμάσας τῆς δεήσεως, πρώτοις περὶ τού-

του διαλέγεται τοῖς ἄρχουσι τῶν σωματοφυλάκων, Σωσιβίῳ τῷ Ταραντίνῳ καὶ Ἀνδρέᾳ, συναγωνίσασθαι περὶ ὧν ἐντυγχάνειν μέλλει τῷ βασιλεῖ παρακαλῶν αὐτούς. προσλαβὼν οὖν καὶ τὴν τῶν προειρημένων γνώμην ὁ

5 Ἀρισταῖος, προσελθὼν τῷ βασιλεῖ λόγους πρὸς αὐτὸν τοιούτους ἐποίησατο. "οὐ χρὴ ἀπατωμένους ἡμᾶς, ὦ βασιλεῦ, περιορᾶν, ἀλλὰ τάληθες ἀπελέγχειν. τοὺς γὰρ τῶν Ἰουδαίων νόμους οὐ μεταγράψαι μόνον ἀλλὰ καὶ μεθερμηνεῦσαι διεγνωκότες εἰς τὸ σοὶ κεχαρισμένον,

10 τίνι λόγῳ χρώμενοι τοῦτο πράξιαιμεν ἄν, πολλῶν Ἰουδαίων ἐν τῇ σῇ βασιλείᾳ δουλευόντων; οὓς, τῇ σαυτοῦ μεγαλοψυχίᾳ καὶ χρηστότητι ποιῶν ἀκολούθως, ἀπόλυσον τῆς τάλαιπωρίας, τὴν βασιλείαν σου διέποντος τοῦ θεμένου τοὺς νόμους αὐτοῖς θεοῦ, καθὼς ἐμοὶ πολυ-

15 πραγμονήσαντι μαθεῖν ὑπῆρξε. τὸν γὰρ ἅπαντα συστησάμενον θεὸν καὶ οὗτοι καὶ ἡμεῖς σεβόμεθα, Ζῆνα καλοῦντες αὐτὸν ἐτύμως, ἀπὸ τοῦ σύμπασιν ἐμφύειν τὸ ζῆν τὴν ἐπίκλησιν αὐτοῦ νοήσαντες. ὅθεν εἰς τιμὴν τοῦ θεοῦ τοῖς ἐξαίρετον τὴν εἰς αὐτὸν θρησκείαν πεποιημέ-

20 νοις ἀπόδος αὐτοῖς τὴν πατρίδα καὶ τὸν ἐν αὐτῇ βίον ἀπολελοιπόσιν. ἴσθι μέντοι γε, ὦ βασιλεῦ, ὡς οὔτε γένει προσήκων αὐτοῖς οὔτε ὁμόφυλος ὢν ταῦτα περὶ αὐτῶν ἀξιῶ. πάντων δὲ ἀνθρώπων δημιουργημάτων ὄντων τοῦ θεοῦ, καὶ γινώσκων αὐτὸν ἠδόμενον τοῖς εὖ ποιούσιν,

25 ἐπὶ τοῦτο καὶ σὲ παρακαλῶ."

ταῦτα εἰπόντος τοῦ Ἀρισταίου, ἀναβλέψας εἰς αὐ- 3
τὸν ὁ βασιλεὺς ἰλαρῶ καὶ γεγηθότι τῷ προσώπῳ "πόσας" εἶπεν "ὑπολαμβάνεις τῶν ἀπολυθησομένων ἔσεσθαι μυριάδας; ὑποτυχόντος δὲ Ἀνδρέου (παρειστήκει
20 γάρ) καὶ φήσαντος ὀλίγῳ πλείονας ἔσεσθαι τῶν δέκα μυριάδων, "οὐ μικρὰν ἄρα ἡμᾶς" εἶπεν, "Ἀρισταίε, δωρεὰν αἰτείς." Σωσιβίου δὲ καὶ τῶν παρόντων φη-

σάντων ὡς ἄξιον αὐτὸν δεῖ τῆς αὐτοῦ μεγαλοφυχίας τῷ παρεσχῆκότε τὴν βασιλείαν θεῷ χαριστήριον ποιήσασθαι, διαχυθεὶς ὑπ' αὐτῶν ἐκέλευσεν, ὅταν τοῖς στρατιώταις ἀποδιδῶσι τὸ μισθοφορικόν, καὶ ὑπὲρ ἐκάστου τῶν παρ' αὐτοῖς αἰχμαλώτων καταβαλεῖν δραχμὰς ἑκα- 5 τὸν εἴκοσι. καὶ περὶ ὧν ἠξίου προθεῖναι γράμματα ὑπέσχετο μεγαλοπρεπῶς ἔχοντα καὶ τὴν Ἀρισταίου προαίρεσιν βεβαιοῦντα, καὶ πρὸ ταύτης τὴν τοῦ θεοῦ βούλησιν, καθ' ἣν οὐ μόνον τοὺς ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἀχθέντας αὐτοῦ καὶ τῆς ἐκείνου στρατιᾶς ἀπολύσειν 10 ἔλεγεν, ἀλλὰ καὶ τοὺς προϋπάρχοντας ἐν τῇ βασιλείᾳ, καὶ εἰ τινες αὐτῶν ἐπεισῆχθησαν. πλείονων δὲ ἢ τετρακοσίων ταλάντων τὰ τῆς ἀπολυτρώσεως γενήσεσθαι φαμένων, ταῦτά τε συνεχῶρει, καὶ τὸ ἀντίγραφον τοῦ προστάγματος εἰς δῆλωσιν τῆς τοῦ βασιλέως μεγαλο- 15 φροσύνης ἔγνωσαν διαφυλάξαι. ἦν δὲ τοιοῦτο.

“Ὅσοι τῶν συστρατευσαμένων ἡμῶν τῷ πατρὶ τὴν τε Συρίαν καὶ Φοινίκην ἐπέδραμον καὶ τὴν Ἰουδαίαν καταστρεφάμενοι σώματα λαβόντες αἰχμάλωτα διεκόμισαν εἰς τε τὰς πόλεις ἡμῶν καὶ τὴν χώραν καὶ ταῦτα ἀπημ- 20 πόλησαν, τοὺς τε πρὸ αὐτῶν ὄντας ἐν τῇ ἐμῇ βασιλείᾳ καὶ εἰ τινες νῦν εἰσῆχθησαν, τούτους ἀπολυέτωσαν οἱ παρ' αὐτοῖς ἔχοντες, ὑπὲρ ἐκάστου σώματος λαμβάνοντες δραχμὰς ἑκατὸν εἴκοσι, οἱ μὲν στρατιῶται μετὰ καὶ τῶν ὄψωνίων, οἱ δὲ λοιποὶ ἀπὸ τῆς βασιλικῆς τραπέζης 25 κομιζόμενοι τὰ λύτρα. νομίζω γὰρ αὐτοὺς καὶ παρὰ τὴν τοῦ πατρὸς προαίρεσιν καὶ παρὰ τὸ δέον ἠχμαλωτίσθαι, τὴν δὲ χώραν αὐτῶν διὰ τὴν στρατιωτικὴν ἀνθαδίαν κεκακῶσθαι, καὶ διὰ τὴν εἰς Αἴγυπτον αὐτῶν μεταγωγὴν πολλὴν ἀφέλειαν ἐκ τούτου τοῖς στρατιώταις γεγο- 30 νέναι. τὸ δίκαιον οὖν σκοπῶν καὶ τοὺς καταδεδυναστευμένους παρὰ τὸ προσῆμον ἐλεῶν, ἀπολύειν κελεύω

τοὺς ἐν ταῖς οἰκετείαις ὄντας Ἰουδαίους, τὸ προγεγραμ-
 μένον κομιζομένους ὑπὲρ αὐτῶν κεφάλαιον τοὺς κεκτη-
 μένους, καὶ μηδένα περὶ τούτων κακουργεῖν, ἀλλ' ὑπα-
 κούειν τοῖς προστάγμασι· βούλομαι δὲ τὰς ἀπογρα-
 φὰς ἀφ' ἧς ἐξεπέμφθησαν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ποιεῖσθαι
 πρὸς τοὺς ἐπ' αὐτῶν ὑπάρχοντας, παραδεικνύντας εὐ-
 θύς καὶ τὰ σώματα· τοῦτο γὰρ καὶ τοῖς ἔμαντοῦ πράγ-
 μασιν ἡγοῦμαι συμφέρειν. προσαγγελλέτω δὲ τοὺς
 ἀπειθήσαντας ὁ βουλόμενος, ὧν τὰς οὐσίας εἰς τὴν βα-
 10 σιλικὴν κτῆσιν ἀνενεχθῆναι βούλομαι.”

τούτου δὲ τοῦ προστάγματος ἀναγνωσθέντος τῷ
 βασιλεῖ, καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἔχοντος, μόνου δὲ λείποντος
 τοῦ περὶ τῶν πρότερον καὶ τῶν αὐθις εἰσηγμένων Ἰου-
 δαίων μὴ διεστάλθαι, προσέθηκεν αὐτὸς μεγαλοφρόνως
 15 καὶ τὸ περὶ τούτων φιλάνθρωπον, καὶ τὴν τῶν διαφό-
 ρων δόσιν οὖσαν ἀθρόαν ἐκέλευσε τοῖς ὑπηρέταις τῶν
 πραγμάτων ἀπομερίσαι καὶ τοῖς βασιλικοῖς τραπεζίταις.
 γενομένου δὲ τούτου, ταχέως ἐν ἑπτὰ ταῖς πάσαις ἡμέ-
 ραις τέλος εἰλήφει τὰ δοχθέντα τῷ βασιλεῖ. τάλαντα δὲ
 20 ὑπὲρ ἑξήκοντα καὶ τετρακόσια τῶν λύτρων ἐγένετο· καὶ
 γὰρ ὑπὲρ τῶν νηπίων εἰσέπραττον οἱ δεσπότες τὰς εἰ-
 κοσι καὶ ἑκατὸν δραχμὰς, ὡς τοῦ βασιλέως καὶ ὑπὲρ
 τούτων διδόναι κελεύσαντος ἐν τῷ προσγράψαι ὑπὲρ
 ἑκάστου σώματος λαμβάνειν τὸ προειρημένον.

ἔπειθ' ἡ δὲ ταῦτ' ἐγένετο κατὰ τὴν τοῦ βασιλέως 3
 βούλησιν μεγαλοπρεπῶς, ἐκέλευσε τὸν Δημήτριον ἐκ-
 δοῦναι καὶ τὸ περὶ τῆς τῶν Ἰουδαϊκῶν βιβλίων ἀναγρα-
 φῆς δόγμα· οὐδὲν γὰρ εἰκῆ τοῖς βασιλεῦσι τούτοις ὠκο-
 νομεῖτο, πάντα δὲ μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας ἐπράττετο.
 25 διὸ καὶ τὸ τῆς ἐκδόσεως ἀντίγραφον καὶ τὸ τῶν ἐπιστο-
 λῶν κατατέτακται, καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀπεσταλμένων
 ἀναθημάτων, καὶ τὸ ἐφ' ἑκάστου κατασκευασθέν, ὡς

ἀκριβεστάτην εἶναι τὴν τοῦ τεχνίτου τοῖς ὄρωσι μεγα-
λουργίαν, καὶ διὰ τὴν τῶν κατασκευασμάτων ἐξοχὴν τὸν
ἐκάστου δημιουργὸν εἶναι εὐθέως γινώριμον. τῆς μέν-
τοι γε ἐκδόσεως τὸ ἀντίγραφον ὑπῆρχε τοιοῦτον.

“ βασιλεῖ μεγάλῳ παρὰ Δημητρίου. προστάξαντός 5
σου, ὦ βασιλεῦ, περὶ τε τῶν ἐτι λειπόντων εἰς ἀναπλή-
ρωσιν τῆς βιβλιοθήκης συγγραμμάτων, ὅπως συναχθῆ,
καὶ περὶ τῶν διαπεπτωκότων, ὅπως τῆς δεούσης ἐπιμε-
λείας τύχῃ, πάσῃ κεχρημένος περὶ ταῦτα σπουδῆ δηλῶ
σοι τὰ τῆς Ἰουδαίων νομοθεσίας βιβλία λείπειν ἡμῖν 10
σὺν ἑτέροις. χαρακτηῆρσι γὰρ Ἑβραϊκοῖς γεγραμμένα
καὶ φωνῆ τῇ ἔθνικῇ ἐστὶν ἡμῖν ἀσαφῆ. συμβέβηκε δ’
αὐτὰ καὶ ἀμελέστερον ἢ ἔδει σεσημάνθαι διὰ τὸ βασι-
λικῆς οὕτω τετυχηκέαι προνοίας. ἔστι δὲ ἀναγκαῖον
εἶναι καὶ ταῦτα παρὰ σοὶ διηκριβωμένα· φιλοσοφωτέ- 15
ραν γὰρ καὶ ἀκέραιον τὴν νομοθεσίαν εἶναι συμβέβηκεν
ὡς ἂν οὕσαν θεοῦ. διὸ καὶ τοὺς ποιητὰς αὐτῆς καὶ
συγγραφεῖς τῶν ἱστοριῶν οὐκ ἐπιμνησθῆναί φησιν Ἐκα-
ταῖος ὁ Ἀβδηρίτης, οὐδὲ τῶν κατ’ αὐτὴν πολιτευσαμέ-
νων ἀνδρῶν, ὡς ἀγνῆς οὕσης καὶ μὴ δέον αὐτὴν βεβή- 20
λοις στόμασι διασαφείσθαι. ἐὰν οὖν σοὶ δοκῆ, βασιλεῦ,
γράψεις τῷ τῶν Ἰουδαίων ἀρχιερεῖ ὅπως ἀποστείλῃ τῶν
πρεσβυτέρων ἕξ ἀφ’ ἐκάστης φυλῆς τοὺς ἐμπειροτάτους
τῶν νόμων, παρ’ ὧν τὸ τῶν βιβλίων σαφές καὶ σύμ-
φωνον ἐκμαθόντες, καὶ τὸ κατὰ τὴν ἐρμηνείαν ἀκριβές 25
λαβόντες τῶν πραγμάτων, ἀξίως ταῦτα τῆς σῆς προαι-
ρέσεως συναγάγωμεν.”

4 τοιαύτης οὖν τῆς ἐκδόσεως γενομένης, ὁ βασιλεὺς
ἐκέλευσεν Ἐλεαζάρῳ τῷ ἀρχιερεῖ τῶν Ἰουδαίων γραφῆ-
ναι περὶ τούτων, ἅμα καὶ τὴν ἄφεςιν τῶν δουλευόντων 30
παρ’ αὐτοῖς Ἰουδαίων δηλοῦντας αὐτῷ. καὶ πρὸς κα-
τασκευὴν δὲ κρατήρων καὶ φιαλῶν καὶ σπονδείων

ἐπεμψε χρυσοῦ μὲν ὀκτῆς τάλαντα πενήκοντα, λίθων δὲ πολυτελῶν ἀσυλλόγιστόν τι πλήθος· προσέταξε δὲ καὶ τοὺς φύλακας τῶν κιβωτῶν, ἐν αἷς ἐτίγγανον οἱ λίθοι, τὴν ἐκλογὴν τοῖς τεχνίταις αὐτῶν, οὐπερ ἂν
 5 ἐθελήσωσιν εἶδους, ἐπιτρέπειν. διατάξατο δὲ καὶ νομί-
 σματος εἰς θυσίας καὶ τὰς λοιπὰς χρείας πρὸς ἑκατὸν
 τάλαντα τῷ ἱερῷ δοθῆναι. διηγῆσομαι δὲ τὰ κατασκευά-
 σματα καὶ τὸν τρόπον τῆς δημιουργίας αὐτῶν μετὰ τὸ
 προεκθέσθαι τὸ ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς τῆς γραφεί-
 10 σης Ἐλεαζάρῳ τῷ ἀρχιερεὶ, ταύτην λαβόντι τὴν τιμὴν
 ἕξ αἰτίας τοιαύτης. τελευτήσαντος Ὀνίου τοῦ ἀρχιερέως
 ὁ παῖς αὐτοῦ Σίμων γίνεται διάδοχος, ὁ καὶ δίκαιος
 ἐπικληθεὶς διὰ τε τὸ πρὸς τὸν θεὸν εὐσεβὲς καὶ τὸ πρὸς
 τοὺς ὁμοφύλους εὖνουν. ἀποθανόντος δὲ τούτου καὶ
 15 νήπιον υἱὸν καταλιπόντος τὸν κληθέντα Ὀνίαν, ὁ ἀδελ-
 φὸς αὐτοῦ Ἐλεάζαρος, περὶ οὗ τὸν λόγον ποιούμεθα,
 τὴν ἀρχιερωσύνην παρέλαβεν· ᾧ γράφει Πτολεμαῖος
 τοῦτον τὸν τρόπον.

“βασιλεὺς Πτολεμαῖος Ἐλεαζάρῳ τῷ ἀρχιερεὶ χαί-
 20 ρειν. πολλῶν ἐν τῇ ἐμῇ βασιλείᾳ κατακλισμένων Ἰου-
 δαίων, οὓς αἰχμαλωτισθέντας ὑπὸ Περσῶν, ὅτ’ ἐκρά-
 τουν, ὁ ἐμὸς πατήρ ἐτίμησε, καὶ τοὺς μὲν εἰς τὰ στρα-
 τιωτικὰ κατέταξεν ἐπὶ μελίσσι μισθοφορῆαις, τισὶ δὲ
 γενομένοις ἐν Αἰγύπτῳ σὺν αὐτῷ τὰ φρούρια καὶ τὴν
 25 τούτων φυλακὴν παρέθετο, ἵνα τοῖς Αἰγυπτίοις ὡς
 φοβεροί, τὴν ἀρχὴν ἐγὼ παραλαβὼν πᾶσι μὲν φιλαν-
 θρώπως ἐχρησάμην, μάλιστα δὲ τοῖς σοῖς πολίταις, ὧν
 ὑπὲρ δέκα μὲν μυριάδας αἰχμαλώτων δουλενόντων ἀπέ-
 λυσα, τοῖς δεσπόταις αὐτῶν ἐκ τῶν ἐμῶν λύτρα κατα-
 30 βαλῶν, τοὺς δὲ ἀκμάζοντας ταῖς ἡλικίαις εἰς τὸν στρα-
 τιωτικὸν κατάλογον κατέταξα, τινὰς δὲ τῶν περὶ ἡμᾶς
 εἶναι δυναμένων καὶ ἐπὶ τὴν τῆς αὐτῆς πίστιν ἰκανῶν

ταύτης ἤξιωμα, νομίζων ἡδὺ τῷ θεῷ τῆς ὑπὲρ ἐμοῦ
 , προνοίας ἀνάθημα τοῦτο καὶ μέγιστον ἀναθήσειν. βου-
 λόμενος δὲ καὶ τούτοις χαρίζεσθαι καὶ πᾶσι τοῖς κατὰ
 τὴν οἰκουμένην Ἰουδαίοις, τὸν νόμον ὑμῶν ἔγνων με-
 θερμηνεῦσαι καὶ γράμμασιν Ἑλληνικοῖς ἐκ τῶν Ἑβραϊ- 5
 κῶν μεταγραφέντα κεισθαι ἐν τῇ ἐμῇ βιβλιοθήκῃ. κα-
 λῶς οὖν ποιήσεις ἐπιλεξάμενος ἄνδρας ἀγαθοὺς ἕξ ἀφ’
 ἑκάστης φυλῆς, ἥδη πρεσβυτέρους, οἱ καὶ διὰ τὸν χρό-
 νον ἐμπείρως ἔχουσι τῶν νόμων καὶ δυνήσονται τὴν
 ἐρμηνείαν αὐτῶν ἀκριβῆ ποιήσασθαι· νομίζω γὰρ τοῦ- 10
 των ἐπιτελεσθέντων μεγίστην δόξαν ἡμῖν περιγενήσε-
 σθαι. ἀπέσταλκα δὲ σοὶ περὶ τούτων διαλεξομένους
 Ἀνδρέαν τὸν ἀρχισωματοφύλακα καὶ Ἀρισταῖον, ἐμολ-
 τιμιωτάτους· δι’ ὧν καὶ ἀπαρχὰς ἀναθημάτων εἰς τὸ
 ἱερὸν καὶ θυσιῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀπέσταλκα, τάλαντα 15
 ἀργυρίου ἑκατόν. καὶ σὺ δ’ ἡμῖν ἐπιστέλλων περὶ ὧν
 ἂν ἐθέλης ποιήσεις κεχαρισμένα.”

5 τῆς οὖν ἐπιστολῆς τοῦ βασιλέως κομισθείσης πρὸς
 Ἐλεάζαρον, ἀντιγράφει πρὸς αὐτὴν ὡς ἐνῆν μάλιστα
 φιλοτίμως. “ἀρχιερεὺς Ἐλεάζαρος βασιλεῖ Πτολεμαίῳ 20
 χαίρειν. ἐρωμένων σοῦ τε καὶ τῆς βασιλίσσης Ἀρσι-
 νόης καὶ τῶν τέκνων καλῶς ἡμῖν ἔχει πάντα. τὴν δ’
 ἐπιστολὴν λαβόντες μεγάλως ἠσθημεν ἐπὶ τῇ προαιρέσει
 σου, καὶ συναθροίσαντες τὸ πλῆθος ἀνέγνωμεν αὐτήν,
 ἐμφανίζοντες αὐτῷ ἦν ἔχεις πρὸς τὸν θεὸν εὐσέβειαν. 25
 ἐπεδείξαμεν δ’ αὐτῷ καὶ τὰς φιάλας ἃς ἐπεμφας χρυσᾶς
 εἴκοσι καὶ ἀργυρᾶς τριάκοντα καὶ κρατῆρας πέντε καὶ
 τράπεζαν εἰς ἀνάθεσιν, ἃ τε εἰς θυσίαν καὶ εἰς ἐπι-
 σκευὴν ὧν ἂν δέηται τὸ ἱερόν, τάλαντα ἑκατόν, ἃπερ
 ἐκόμισαν Ἀνδρέας καὶ Ἀρισταῖος οἱ τιμιώτατοί σου τῶν 30
 φίλων, ἄνδρες ἀγαθοὶ καὶ παιδείᾳ διαφέροντες καὶ τῆς
 σῆς ἀρετῆς ἄξιοι. ἴσθι δ’ ἡμᾶς τό σοι συμφέρον, κἂν

ἤ τι παρὰ φύσιν, ὑπομενουῦντας· ἀμείβεσθαι γὰρ ἡμᾶς
 δεῖ τὰς σὰς εὐεργεσίας, πολυμερῶς εἰς τοὺς ἡμετέρους
 πολίτας κατατεθείσας. εὐθύς οὖν ὑπὲρ σοῦ καὶ τῆς
 ἀδελφῆς σου καὶ τῶν τέκνων καὶ φίλων προσηγάγομεν
 5 θυσίας, καὶ τὸ πλῆθος εὐχὰς ἐποιήσατο γενέσθαι σοι
 τὰ κατὰ νοῦν καὶ φυλαχθῆναι σου τὴν βασιλείαν ἐν
 εἰρήνῃ, τὴν τε τοῦ νόμου μεταγραφὴν ἐπὶ συμφέροντι
 τῷ σῶ λαβεῖν ὃ προαιρῆ τέλος. ἐπελεξάμην δὲ καὶ πρε-
 σβυτέρους ἄνδρας ἕξ ἀπὸ φυλῆς ἐκάστης, οὓς πετόμ-
 10 φαμεν ἔχοντας τὸν νόμον. ἔσται δὲ τῆς σῆς εὐσεβείας
 καὶ δικαιοσύνης τὸ μεταγραφέντα τὸν νόμον εἰς ἡμᾶς
 ἀποπέμψαι μετὰ ἀσφαλείας τῶν κομιζόντων. ἔρρωσο.”

ταῦτα μὲν ὁ ἀρχιερεὺς ἀντέγραψεν, ἐμοὶ δ' οὐκ 6
 ἀναγκαῖον ἔδοξεν εἶναι τὰ ὀνόματα τῶν ἑβδομήκοντα
 15 πρεσβυτέρων, οἱ τὸν νόμον ἐκόμιζον ὑπὸ Ἑλεαζάρου
 πεμφθέντες, δηλοῦν· ἦν γὰρ ταῦτα ὑπογεγραμμένα ἐν
 τῇ ἐπιστολῇ. τὴν μὲντοι γε τῶν ἀναθημάτων πολυτέ-
 λειαν καὶ κατασκευὴν, ἣν ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς τῷ
 θεῷ, οὐκ ἀνεπιτήδειον ἡγησάμην διελθεῖν, ὅπως ἄπα-
 20 σιν ἢ τοῦ βασιλέως περὶ τὸν θεὸν φιλοτιμία φανερὰ
 γένηται. ἄφθονον γὰρ τὴν εἰς ταῦτα δαπάνην χορη-
 γῶν ὁ βασιλεὺς, καὶ παρῶν αἰεὶ τοῖς τεχνίταις καὶ τὰ
 ἔργα ἐπιβλέπων, οὐδὲν ἀμελῶς οὐδὲ φραθύμως εἶα γί-
 νεσθαι τῶν κατασκευασμάτων. ἂν ἐκάστου, ὡς οἶόν τε,
 25 τὴν πολυτέλειαν διηγῆσομαι, τῆς μὲν ἱστορίας ἴσως οὐκ
 ἀπαιτούσης τὴν ἀπαγγελίαν, τὸ δὲ τοῦ βασιλέως φιλό-
 καλον καὶ μεγαλόφρον οὕτω συστήσειν τοῖς ἐντευξομέ-
 νοις ὑπολαμβάνων.

πρῶτον δὲ τὰ περὶ τῆς τραπέξης ἐκδήσομαι. εἶχε 7
 30 μὲν οὖν δι' ἐννοίας ὁ βασιλεὺς ὑπερμεγεθέστατον τοῖς
 μέτροις ἀπεργάσασθαι τὸ κατασκευάσμα, προσέταξε δὲ
 μαθεῖν τὸ μέγεθος τῆς ἀνακειμένης ἐν τοῖς Ἱεροσολύ-

μοις τραπέζης, πόσον τέ ἐστι καὶ εἰ δύναται μείζον τοῦτου κατασκευασθῆναι. μαθῶν δὲ καὶ τὴν οὖσαν ἡλική τις ἦν, καὶ ὅτι αὐτῆς οὐδὲν κωλύει μείζονα γενέσθαι, φήσας καὶ πενταπλάσιον αὐτῆς ὑπαρχούσης τῷ μεγέθει βούλεσθαι κατασκευάσαι, φοβείσθαι δὲ μὴ πρὸς τὰς λειτουργίας ἄχρηστος διὰ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ μεγέθους γένηται (βούλεσθαι γὰρ οὐκ ἀνακεισθαι μόνον εἰς θεῶν τὰ ἀναθήματα, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς λειτουργίας εὐχρηστα), καὶ διὰ τοῦτο λογισάμενος σύμμετρον κατεσκευάσθαι τὴν προτέραν τράπεζαν, ἀλλ' οὐ διὰ σπάνιν τοῦ χρυσοῦ, τῷ μεγέθει μὲν οὐκ ἔγνω τὴν προϋπάρχουσαν ὑπερβαλεῖν, τῇ δὲ ποικιλίᾳ καὶ τῷ κάλλει τῆς ὕλης ἀξιολογωτέραν κατασκευάσαι. δεινὸς δὲ ὢν συνιδεῖν πραγμάτων παντοδαπῶν φύσιν καὶ λαβεῖν ἐπίνοιαν ἔργων καινῶν καὶ παραδόξων, καὶ ὅσα ἦν ἄγραφα τὴν εὐρεσίᾳ αὐτὸς παρέχων διὰ τὴν σύνεσιν καὶ ὑποδεικνὺς τοῖς τεχνίταις, ἐκέλευσε ταῦτα κατασκευάζεσθαι, καὶ τὰ ἀναγεγραμμένα πρὸς τὴν ἀκρίβειαν αὐτῶν ἀποβλέποντας ὁμοίως ἐπιτελεῖν.

- 8 ὑποστησάμενοι τοίνυν ποιήσασθαι τὴν τράπεζαν 20
 δύο μὲν καὶ ἡμίσεους πηχῶν τὸ μῆκος, ἐνὸς δὲ τὸ εὖρος, τὸ δ' ὕψος ἐνὸς καὶ ἡμίσεους, ἐκ χρυσοῦ τὴν ὅλην καταβολὴν τοῦ ἔργου ποιούμενοι, τὴν μὲν στεφάνην παλαιστικαίαν εἰργάσαντο, τὰ δὲ κυμάτια στρεπτά, τὴν ἀναγλυφὴν ἔχοντα σχοινοειδῆ, τῇ τορείᾳ θαυμαστικῶς ἐκ τῶν 25
 τριῶν μερῶν μεμιμημένην· τριγώνων γὰρ ὄντων αὐτῶν ἐκάστη γωνία τὴν αὐτὴν τῆς ἐκτυπώσεως εἶχε διαθέσειν, ὡς στρεφομένων αὐτῶν μίαν καὶ μὴ διάφορον τὴν ἰδέαν αὐτοῖς συμπεριφέρεσθαι. τῆς δὲ στεφάνης τὸ μὲν ὑπὸ τὴν τράπεζαν ἐγκεκλιμένον ὠραίαν εἶχε τὴν 30
 διατύπωσιν, τὸ δ' ἔξωθεν περιηγημένον ἔτι μᾶλλον τῷ κάλλει τῆς ἐργασίας ἦν ἐκπεπονημένον, ὡς ὑπ' ὄψιν καὶ

θεωρίαν ἐρχόμενον. διὸ καὶ τὴν μὲν ὑπεροχὴν ἀμφο-
 τέρων τῶν μερῶν ὄξειαν συνέβαινε γίνεσθαι, καὶ μη-
 δεμίαν γωνίαν, τριῶν οὐσῶν ὡς προειρήκαμεν, περὶ
 τὴν μεταγωγὴν τῆς τραπέξης ἐλάττονα βλέπεσθαι. ἐν-
 5 διέκειντο δὲ ταῖς σχοινίσι τῆς τορείας λίθοι πολυτελεῖς
 παράλληλοι, περόναις χρυσαῖς διὰ τρημάτων κατειλημ-
 μένοι. τὰ δ' ἐκ πλαγίου τῆς στεφάνης καὶ ὑπ' ὄψιν
 ἀνατείνοντα ῥῶν ἐκ λίθου καλλίστου πεπονημένων θέ-
 σει κατακεκόσμητο, ῥάβδους τὴν ἀναγλυφὴν ἑοικότων
 10 πυκναῖς, αἱ περὶ τὸν κύκλον τῆς τραπέξης εἴληντο. ὑπὸ
 δὲ τὴν τῶν ῥῶν διατύπωσιν στέφανον περιήγαγον οἱ
 τεχνῖται, παντοίου καρποῦ φύσιν ἐντετορευμένον, ὡς
 ἀποκρέμασθαι τε βότρους καὶ στάχους ἀναστῆναι καὶ φοιᾶς
 ἀποκεκλεισθαι. τοὺς δὲ λίθους εἰς πᾶν γένος τῶν προει-
 15 ρημένων καρπῶν, ὡς ἐκάστου τὴν οἰκείαν ἐντετυπῶ-
 σθαι χρῶαν, ἐξεργασάμενοι συνέδησαν τῷ χρυσῷ περὶ
 ὄλην τὴν τράπεζαν. ὑπὸ δὲ τὸν στέφανον ὁμοίως ἢ τῶν
 ῥῶν διάθεσις πεπονήτο καὶ ἡ τῆς ῥαβδώσεως ἀναγλυφὴ,
 τῆς τραπέξης ὡς ἐπαμφοτέρον μέρος ἔχειν τὴν αὐτὴν τῆς
 20 ποικιλίας τῶν ἔργων καὶ γλαφυρότητος θεῶν κατε-
 σκευασμένην, ὡς καὶ τὴν τῶν κυμάτων θεῶν καὶ τὴν
 τῆς στεφάνης, μηδὲ τῆς τραπέξης ἐφ' ἕτερον μέρος ἐναλ-
 λατομένης γίνεσθαι διάφορον, τὴν δ' αὐτὴν ἄχρι καὶ
 τῶν ποδῶν ὄψιν τῆς ἐπιτεχνήσεως διατετάσθαι. ἔλασμα
 25 γὰρ χρυσοῦ τὸ πλάτος τεσσάρων δακτύλων ποιήσαντες
 καθ' ὅλου τοῦ τῆς τραπέξης πλάτους, εἰς τοῦτο τοὺς πό-
 δας αὐτῆς ἐνέθεσαν, ἔπειτα περόναις καὶ κατακλει-
 σιν αὐτοὺς ἐνέσφιγγον τῇ τραπέξει κατὰ τὴν στεφά-
 νην, ἵνα τὴν θεῶν τῆς καινουργίας καὶ πολυτελείας, ἐφ'
 30 ᾧ τις ἂν στήσῃ τὴν τράπεζαν μέρει, παρέχῃσι τὴν αὐ-
 τήν. ἐπὶ δὲ τῆς τραπέξης μαλανδρον ἐξέγλυψαν, λίθους
 αὐτῷ κατὰ μέσον ἀξιολόγους, ὥσπερ ἀστέρας, ποικίλης

ιδέας ἐνθέντες, τόν τε ἄνθρωπον καὶ τὸν σμάραγδον, ἡδιστον προσαναγάζοντας αὐτῶν ἐκάτερον τοῖς ὄρωσι, τῶν τε ἄλλων γενῶν ὅσοι περισπούδαστοι καὶ ζηλωτοὶ πᾶσι διὰ τὴν πολυτέλειαν τῆς φύσεως ὑπάρχουσι. μετὰ δὲ τὸν μαίανδρον πλέγμα τι σχοινοειδὲς περιῆκτο, **5** ῥόμβω τὴν κατὰ μέσον ὄψιν ἐμφερές, ἐφ' οὗ κρύσταλλός τε λίθος καὶ ἤλεκτρον ἐντετύπωτο, τῇ παραλλήλῳ τῆς ιδέας γεινιάσει ψυχαγωγίαν θαυμαστὴν παρέχον τοῖς βλέπουσι. τῶν δὲ ποδῶν ἦσαν αἱ κεφαλίδες εἰς κρίνα μεμιμημέναι τὰς ἐκφύσεις τῶν πετάλων ὑπὸ τὴν **10** τραπέξαν ἀνακλωμένων, εἰς ὄρθον δὲ τὴν βλάστησιν ἐνδοθεν παρεχόντων ὄραν. ἡ δὲ βάσις αὐτοῖς ἦν ἐξ ἄνθρωπος λίθου παλαιστιαία πεποιημένη, σχῆμα κρητῖδος ἀποτελοῦσα, τὸ δὲ πλάτος ὀκτώ δακτύλων ἔχουσα, καθ' οὗ τὸ πᾶν ἔλασμα τῶν ποδῶν ἐρήρειστο. ἀνέγλυψαν δὲ **15** λεπτομερεῖ καὶ φιλοπόνῳ τῇ τορεῖα τῶν ποδῶν ἕκαστον, κισσὸν αὐτοῖς καὶ κλήματα ἀμπέλων σὺν βότρυσιν ἐκφύσαντες, ὡς εἰκάσαι μηδὲν ἀποδεῖν τῆς ἀληθείας· καὶ γὰρ πρὸς τὸ πνεῦμα, διὰ λεπτότητα καὶ τὴν ἐπ' ἄκρον αὐτῶν ἕκτασιν, κινούμενα φαντασίαν τῶν κατὰ φύσιν **20** μᾶλλον ἢ τέχνης μιμημάτων παρεῖχεν. ἐκαινούργησαν δὲ ὥστε τρίπτυχον οἶονεῖ τὸ σχῆμα τῆς ὄλης κατασκευάσαι τραπέξης, τῆς ἁρμονίας πρὸς ἄλληλα τῶν μερῶν οὕτω συνδεδεμένης ὡς ἀόρατον εἶναι καὶ μηδ' ἐπινοεῖσθαι τὰς συμβολάς. ἤμισυ δὲ πῆγχεως οὐκ ἔλαττον τῇ **25** τραπέξῃ τὸ πάχος συνέβαινε εἶναι.

9 τὸ μὲν οὖν ἀνάθημα τοῦτο κατὰ πολλὴν τοῦ βασιλέως φιλοτιμίαν τοιοῦτο τῇ τε πολυτελείᾳ τῆς ὕλης καὶ τῇ ποικιλίᾳ τῆς καλλονῆς καὶ τῇ μιμήσει τῇ κατὰ τὴν τορεῖαν τῶν τεχνιτῶν συνετελέσθη, σπουδάσαντος, εἰ **30** καὶ μὴ τῷ μεγέθει τῆς προανακειμένης τῷ θεῷ τραπέξης ἐμέλλεν ἔσεσθαι διάφορος, τῇ μέντοι γε τέχνῃ καὶ τῇ

καινουργία και τῇ λαμπρότητι τῆς κατασκευῆς πολὺ
 κρείττονα και περιβλεπτον ἀπεργάσασθαι· τῶν δὲ κρα- 9
 τήρων χρύσειοι μὲν ἦσαν δύο, φολιδοτήν δὲ εἶχον ἀπὸ
 τῆς βάσεως μέχρι τοῦ διαζώσματος τὴν τορεῖαν, λίθων
 5 ταῖς σπείραις ποικίλων ἐνδεδεμένων. εἶτα ἐπ' αὐτῇ
 μάλανδρος πηχυαῖος τὸ ὕψος ἐξείργαστο κατὰ σύνθεσιν
 λίθων παντοίων τὴν ἰδέαν. κατ' αὐτοῦ δὲ θάβδωσις ἀνε-
 γέλυπτο, καθ' ἧς πλέγμα ῥομβωτὸν δικτύοις ἐμφερὲς
 ἕως τοῦ χείλους ἀνεῖλκυστο. τὰ δὲ μέσα λίθων ἀσπίδια
 10 τετραδακτύλων ἀνεπλήρου τὸ κάλλος. περιεστέφετο δὲ
 τὰ χεῖλη τοῦ κρατήρος κρῖνων σμίλαξι και ἀνθεμίσι και
 βοτρυῶν σχοινίαις εἰς κύκλον περιγηγμέναις. τοὺς μὲν
 οὖν χρυσεύους κρατήρας, δύο χωροῦντας ἐκάτερον ἀμ-
 φορέας, τοῦτον κατεσκεύασαν τὸν τρόπον· οἱ δ' ἀργύ-
 15 ροιοι τῶν ἐσόπτρων τὴν λαμπρότητα πολὺ διαυγέστεροι
 γηγόνεισαν, ὡς τρανοτέρας διὰ τούτων τὰς τῶν προσφε-
 ρομένων ὄψεις ὀραῖσθαι. προσκατεσκεύασε δὲ τούτοις ὁ
 βασιλεὺς και φιάλας τριάκοντα, ὧν ὅσα χρυσοὺς ἦν ἀλλὰ
 μὴ λίθῳ πολυτελεῖ διεῖληπτο, σμίλαξι κισσοῦ και πε-
 20 τάλοις ἀμπέλων ἐσκίαστο φιλοτέχνως ἐντετορευμένων.
 ταῦτα δ' ἐγίνετο μὲν και διὰ τὴν ἐμπειρίαν τῶν ἐργα-
 ζομένων, θαυμασίων ὄντων περὶ τὴν τέχνην, πολὺ δὲ
 μᾶλλον ὑπὸ τῆς τοῦ βασιλέως σπουδῆς και φιλοτιμίας
 διαφερόντως ἀπηρτίζετο· οὐ γὰρ τῆς χορηγίας τὸ ἄφθο-
 25 νον και μεγαλόψυχον τοῖς τεχνίταις παρεῖχε μόνον, ἀλλὰ
 και τὸ χρηματίζειν τοῖς δημοσίοις πράγμασιν ἀπειρηκῶς
 αὐτὸς τοῖς κατασκευάζουσι παρῆν και τὴν ὄλην ἐργα-
 σίαν ἐπέβλεπεν. αἴτιον δ' ἦν τοῦτο τῆς τῶν τεχνιτῶν
 ἐπιμελείας, οἱ πρὸς τὸν βασιλέα και τὴν τούτου σπου-
 30 δὴν ἀποβλέποντες φιλοπονώτερον τοῖς ἔργοις προσελι-
 κάφουν.

ταῦτα μὲν τὰ πεμφθέντα εἰς Ἱεροσόλυμα ὑπὸ Πτο- 10

λεμάλου ἀναθήματα· ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἐλεάζαρος ἀνα-
 θείς αὐτὰ καὶ τιμήσας τοὺς κομίσαντας, καὶ δῶρα δοὺς
 τῷ βασιλεὶ κομίζειν, ἀπέλυσε πρὸς τὸν βασιλέα. παρα-
 γενομένων δὲ εἰς τὴν Ἀλεξανδρείαν, ἀκούσας Πτολε-
 ματος τὴν παρουσίαν αὐτῶν καὶ τοὺς ἑβδομήκοντα τῶν 5
 πρεσβυτέρων ἐληλυθότας, εὐθὺς μεταπέμπεται τὸν
 Ἀνδρείαν καὶ τὸν Ἀρισταῖον τοὺς πρέσβεις. οἱ δὲ ἀφι-
 κόμενοι τὰς τε ἐπιστολάς, ἃς ἐκόμιζον αὐτῷ παρὰ τοῦ
 ἀρχιερέως, ἀπέδοσαν, καὶ ὅσα φράζειν ἀπὸ λόγων ἐπύ-
 θετο, ταῦτα ἐδήλωσαν. σπεύδων δ' ἐντυχεῖν τοῖς ἀπὸ 10
 τῶν Ἱεροσολύμων ἤκουσι πρεσβυτέροις ἐπὶ τὴν ἑρμη-
 νεῖαν τῶν νόμων, τοὺς μὲν ἄλλους, οὓς χρεῖων ἔνεκα
 παρεῖναι συνέβαινεν, ἐκέλευσεν ἀπολυῖναι, παράδοξον
 τοῦτο ποιῶν καὶ παρὰ τὸ ἔθος· οἱ μὲν γὰρ ὑπὸ τοιού-
 των αἰτιῶν ἀχθέντες διὰ πέμπτης ἡμέρας αὐτῷ προσή- 15
 εσαν, οἱ δὲ πρεσβεύοντες διὰ μηνός. τότε τοίνυν ἀπο-
 λύσας ἐκείνους τοὺς πεμφθέντας ὑπὸ Ἐλεαζάρου περιέ-
 μενεν. ὥς δὲ παρῆλθόν μετὰ καὶ τῶν δῶρων οἱ γέρον-
 τες ἂ τῷ βασιλεὶ κομίσαι ὁ ἀρχιερεὺς αὐτοῖς ἔδωκε, καὶ
 τῶν διφθερῶν αἰς ἐγγεγραμμένους εἶχον τοὺς νόμους 20
 χρυσοῖς γράμμασιν, ἐπηρώτησεν αὐτοὺς περὶ τῶν βι-
 βλλίων. ὥς δ' ἀποκαλύψαντες τῶν ἐνειλημάτων ἐπέδει-
 ξαν αὐτῷ, θαυμάσας ὁ βασιλεὺς τῆς ἰσχυρότητος τοὺς
 ὑμένας καὶ τῆς συμβολῆς τὸ ἀνεπίγνωστον (οὕτω γὰρ
 ἦρμοστο), καὶ τοῦτο ποιήσας χρόνῳ πλείονι, χάριν εἰ- 25
 πεν ἔχειν αὐτοῖς τε ἐλθοῦσι καὶ μελίζονα τῷ πέμψαντι,
 πρὸ δὲ πάντων τῷ θεῷ οὐ τοὺς νόμους εἶναι συμβέβη-
 κεν. ἐκβοησάντων δ' ὑφ' ἑν καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ
 τῶν συμπαρόντων γίνεσθαι τὰ ἀγαθὰ τῷ βασιλεὶ, δι'
 ὑπερβολὴν ἡδονῆς εἰς δάκρυα προύπεσε, φύσει τῆς με- 30
 γάλης χαρᾶς πασχούσης καὶ τὰ τῶν λυπηρῶν σύμβολα.
 κελεύσας δὲ τὰ βιβλία δοῦναι τοῖς ἐπὶ τῆς τάξεως, τότε

τοὺς ἄνδρας ἠσπάσατο, δίκαιον εἰπὼν εἶναι πρῶτον
 περὶ ὧν αὐτοὺς μετεπέμψατο ποιησάμενον τοὺς λόγους,
 ἔπειτα κἀκείνους προσεῖπειν. τὴν μέντοι γε ἡμέραν
 καθ' ἣν ἦλθον πρὸς αὐτὸν, ἐπιφανῆ ποιήσειν καὶ κατὰ
 5 πᾶν ἔτος ἐπίσημον εἰς ὄλον τὸν τῆς ζωῆς χρόνον ἐπη-
 γέλλετο· ἔτυχε γὰρ ἡ αὐτῆ εἶναι τῆς παρουσίας αὐτῶν
 καὶ τῆς νίκης ἣν Ἀντίγονον ναυμαχῶν ἐνίκησε. συνε-
 στιαθῆναί τε αὐτῷ αὐτοὺς ἐκέλευσε, καὶ καταλύσεις
 αὐτοῖς προσέταξε δοθῆναι τὰς καλλίστας πρὸς τῇ ἄκρᾳ.
 10 ὁ δὲ ἐπὶ τῆς τῶν ξένων ἀποδοχῆς τεταγμένος Νικάνωρ 11
 Δωρόθεον καλέσας, ὃς εἶχε τὴν περὶ τούτων πρόνοιαν,
 ἐκέλευσεν ἐτοιμάζειν ἐκάστῳ τὰ δέοντα πρὸς τὴν διαί-
 ταν. διετέτακτο δὲ τοῦτον ὑπὸ τοῦ βασιλέως τὸν τρό-
 πον· κατὰ γὰρ πόλιν ἐκάστην, ὅσαι οὐ τοῖς αὐτοῖς
 15 χρωῶνται περὶ τὴν διαίταν, ἦν τούτων ἐπιμελόμενος, καὶ
 κατὰ τὸ τῶν ἀφικνουμένων πρὸς αὐτὸν ἔθος πάντ' αὐ-
 τοῖς παρεσκευάζετο, ἵνα τῷ συνήθει τρόπῳ τῆς διαίτης
 εὐωχοῦμενοι μᾶλλον ἦδωνται καὶ πρὸς μηδὲν ὡς ἄλλο-
 τρίως ἔχον δυσχεραίνωσιν. ὃ δὴ καὶ περὶ τούτους ἐγέ-
 20 νετο, Δωροθέου διὰ τὴν περὶ τὸν βίον ἀκριβειαν ἐπὶ
 τούτοις καθεστῶτος. συνεπόρισε δὲ πάντα δι' αὐτοῦ
 τὰ πρὸς τὰς τοιαύτας ὑποδοχάς, καὶ διμερῆ τὴν κλι-
 σίαν ἐποίησεν, οὕτω προστάξαντος τοῦ βασιλέως· τοὺς
 μὲν γὰρ ἡμίσεις ἐκέλευσεν ἀνὰ χεῖρα κατακλιθῆναι,
 25 τοὺς δὲ λοιποὺς μετὰ τὴν αὐτοῦ κλισίαν, οὐδὲν ἀπολι-
 πῶν τῆς εἰς τοὺς ἄνδρας τιμῆς. ἐπεὶ δ' οὕτω κατεκλί-
 θησαν, ἐκέλευσε τὸν Δωρόθεον, οἷς ἔθεσι χρωόμενοι
 διατελοῦσι πάντες οἱ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας πρὸς αὐτὸν ἀφιγ-
 μένοι, κατὰ ταῦτα ὑπηρετεῖν. διὸ καὶ τοὺς ἱεροκῆρυκας
 30 καὶ θύτας καὶ τοὺς ἄλλους οἱ τὰς κατευχὰς ἐποιοῦντο
 παρητήσατο, τῶν δὲ παραγενομένων ἕνα, Ἐλισσαῖον
 ὄνομα, ὄντα ἱερέα παρεκάλεσεν ὁ βασιλεὺς ποιήσασθαι

κατευχάς. ὁ δὲ στὰς εἰς μέσον ἤρχετο τῷ βασιλεὶ τὰ ἀγαθὰ καὶ τοῖς ἀρχομένοις ὑπ' αὐτοῦ. εἶτα κρότος ἐξ ἀπάντων μετὰ χαρᾶς καὶ βοῆς ἦρθη, καὶ παυσάμενοι πρὸς εὐωχίαν καὶ τὴν ἀπόλαυσιν τῶν παρεσκευασμένων ἐτράπησαν. διαλιπὼν δὲ ὁ βασιλεὺς ἐφ' ὅσον ἐδόξεν ἀποχωρῶντα καιρὸν εἶναι, φιλοσοφεῖν ἤρξατο, καὶ ἕκαστον αὐτῶν λόγους ἐπηρώτα φυσικοὺς καὶ πρὸς τὴν τῶν ζητουμένων θεωρίαν. ἀκριβῶς δ' ἐκείνων περὶ παντὸς οὐτινοσοῦν, ὃ λέγειν αὐτοῖς προβληθεῖη, διασαφούντων, ἠδόμενος τοιοῦτον ἐφ' ἡμέρας δώδεκα τὸ συμπόσιον ἐποίησατο, ὡς τῷ βουλομένῳ τὰ κατὰ μέρος γινῶναι τῶν ἐν τῷ συμπόσιῳ ζητηθέντων εἶναι μαθεῖν ἀναγνόντι τὸ 12 Ἀρισταίου βιβλίον, ὃ συνέγραψε διὰ ταῦτα. θαυμάζοντος δ' αὐτοὺς οὐ μόνον τοῦ βασιλέως, ἀλλὰ καὶ Μενεδήμου τοῦ φιλοσόφου προνοία διοικεῖσθαι πάντα φήσαντος, καὶ διὰ τοῦτ' εἰκὸς καὶ τοῦ λόγου δύναμιν καὶ κάλλος ἠύρῃσθαι, παύονται μὲν περὶ τούτων ἐπιζητούντες, γεγενῆσθαι δ' αὐτῷ τὰ μέγιστα τῶν ἀγαθῶν ὁ βασιλεὺς ἔλεγεν ἤδη παρόντων αὐτῶν· ὠφελῆσθαι γὰρ παρ' αὐτῶν μεμαθηκότα πῶς δεῖ βασιλεύειν. κελεύει τε αὐτοῖς ἀνὰ τρία δοθῆναι τάλαντα καὶ τοὺς ἀποκαταστήσοντας ἐπὶ τὴν κατάλυσιν.

διελθουσῶν δὲ τριῶν ἡμερῶν παραλαβῶν αὐτοὺς ὁ Δημήτριος, καὶ διελθὼν τὸ ἑπταστάδιον χῶμα τῆς θαλάσσης πρὸς τὴν νῆσον, καὶ διαβὰς πρὸς τὴν γέφυραν, προελθὼν ἐπὶ τὰ βόρεια μέρη συνέδριον ἐποίησατο ἐν τῷ παρὰ τὴν ἥονα κατεσκευασμένῳ οἴκῳ, πρὸς διάσκεψιν πραγμάτων ἡρεμίας καλῶς ἔχοντι. ἀγαθῶν οὖν αὐτοὺς ἐκεῖ παρεκάλει πάντων, ὧν ἂν δεηθεῖεν εἰς τὴν ἐρμηνεῖαν τοῦ νόμου, παρόντων ἀκωλύτως ἐπιτελεῖν τὸ ἔργον. οἱ δ' ὡς ἐνὶ μάλιστα φιλοτίμως καὶ φιλοπόνως τὴν ἐρμηνεῖαν ἀκριβῆ ποιούμενοι μέχρι μὲν ὄρας ἐνά-

της πρὸς τοῦτο διετέλουν ὄντες, ἔπειτ' ἐπὶ τὴν τοῦ σώματος ἀπηλλάττοντο θεραπείαν, ἀφθόνως αὐτοῖς τῶν πρὸς τὴν δίαιταν χορηγουμένων, καὶ προσέτι τοῦ Ἀσροθέου πολλὰ καὶ τῶν παρασκευαζομένων τῷ βασιλεῖ (προσέταξε γάρ) αὐτοῖς παρέχοντος. πρῶτ' δὲ πρὸς τὴν αὐλὴν παραγινόμενοι καὶ τὸν Πτολεμαίου ἀσπαζόμενοι πάλιν ἐπὶ τὸν αὐτὸν ἀπήεσαν τόπον, καὶ τῇ θαλάσῃ τὰς χειρας ἀπονιπτόμενοι καὶ καθαίροντες ἑαυτοὺς οὕτως ἐπὶ τὴν τῶν νόμων ἐρμηνείαν ἐτρέποντο. 10 μεταγραφέντος δὲ τοῦ νόμου καὶ τοῦ κατὰ τὴν ἐρμηνείαν ἔργου τέλος ἐν ἡμέραις ἑβδομήκοντα καὶ δυοὶ λαβόντος, συναγαγὼν ὁ Δημήτριος τοὺς Ἰουδαίους ἅπαντας εἰς τὸν τόπον ἐνθα καὶ μετεβλήθησαν οἱ νόμοι, παρόντων καὶ τῶν ἐρμηνέων ἀνέγνω τούτους. τὸ δὲ πλῆθος 15 ἀπεδέξατο μὲν καὶ τοὺς διασαφήσαντας πρεσβυτέρους τὸν νόμον; ἐπήνεσαν δὲ καὶ τὸν Δημήτριον τῆς ἐπινοίας ὡς μεγάλων ἀγαθῶν αὐτοῖς εὐρετὴν γεγεννημένον, παρεκάλεσάν τε δοῦναι καὶ τοῖς ἡγουμένοις αὐτῶν ἀναγνῶναι τὸν νόμον. ἤξιωσάν τε πάντες, ὃ τε ἱερεὺς καὶ 20 τῶν ἐρμηνέων οἱ πρεσβύτεροι καὶ τοῦ πολιτεύματος οἱ προεσθηκότες, ἐπεὶ καλῶς τὰ τῆς ἐρμηνείας ἀπήρτισται, καὶ διαμεῖναι ταῦθ' ὡς ἔχει καὶ μὴ μετακινεῖν αὐτά. ἀπάντων δὲ αὐτῶν ἐπαινεσάντων τὴν γνώμην, ἐκέλευσαν, εἴ τις ἢ περισσόν τι προσγεγραμμένον ὄρᾳ τῷ νόμῳ ἢ λείπον, πάλιν ἐπισκοποῦντα τοῦτο καὶ ποιοῦντα 25 φανερόν διορθοῦν, σωφρόνως τοῦτο πράττοντες, ἵνα τὸ κριθὲν ἅπαξ ἔχειν καλῶς εἰς αἰὲ διαμένῃ.

Ἐχάρη μὲν οὖν ὁ βασιλεὺς καὶ ἐπὶ τούτῳ τὴν αὐτοῦ 13 προαίρεσιν εἰς τὸ χρήσιμον ὄρῶν τετελειωμένην, μάλιστα δὲ τῶν νόμων ἀναγνωσθέντων αὐτῷ καὶ τὴν διανοίαν καὶ τὴν σοφίαν ἐξεπλάγη τοῦ νομοθέτου. καὶ πρὸς τὸν Δημήτριον ἤρξατο ποιεῖσθαι λόγους, πῶς οὕτω

θαυμαστῆς οὐσῆς τῆς νομοθεσίας οὐδεὶς οὔτε τῶν ιστορικῶν αὐτῆς οὔτε τῶν ποιητῶν ἐπεμνήσθη. ὁ δὲ Δημήτριος μηδένα τολμῆσαι τῆς τῶν νόμων τούτων ἀναγραφῆς ἄψασθαι δια τὸ θεῖαν αὐτὴν εἶναι καὶ σεμνὴν ἔφασκε, καὶ ὅτι βλαβεῖεν ἤδη τινὲς τούτοις ἐπιχειρήσαντες 5 ὑπὸ τοῦ θεοῦ, δηλῶν ὡς Θεόπομπος βουληθεὶς ιστορῆσαι περὶ τούτων ἐταράχθη τὴν διάνοιαν πλείοσιν ἢ τριάκοντα ἡμέραις, καὶ παρὰ τὰς ἀνέσεις ἐξιλάσκετο τὸν θεόν, ἐντεῦθεν αὐτῷ γενέσθαι τὴν παραφροσύνην ὑπονοῶν· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὄναρ εἶδεν ὅτι τοῦτ' αὐτῷ 10 συμβαίη περιεργαζομένῳ τὰ θεῖα καὶ ταῦτ' ἐκφέρειν εἰς κοινούς ἀνθρώπους θελήσαντι, καὶ ἀποσχόμενος κατέστη τὴν διάνοιαν. ἐδήλου δὲ καὶ περὶ Θεοδέκτου τοῦ τῶν τραγωδιῶν ποιητοῦ ἀναφέρεσθαι ὅτι βουληθεὶς ἐν τινι δρᾶματι τῶν ἐν τῇ ἱερᾷ βίβλῳ γεγραμμένων 15 μνησθῆναι τὰς ὄψεις γλανκωθεῖη, καὶ συνιδῶν τὴν αἰτίαν ἀπαλλαγείη τοῦ πάθους, ἐξευμεινισάμενος τὸν θεόν.

- 14 παραλαβὼν δὲ ταῦτα ὁ βασιλεὺς παρὰ τοῦ Δημητρίου, καθὼς προείρηται, προσκνήσας αὐτοῖς, ἐκέλευσε πολλὴν ποιεῖσθαι τῶν βιβλίων τὴν ἐπιμέλειαν, 20 ἵνα διαμείνῃ ταῦτα καθαρῶς, τοὺς τε ἐρμηνεύσαντας παρεκάλεσε συνεχῶς πρὸς αὐτὸν ἐκ τῆς Ἰουδαίας παραγίνεσθαι· τοῦτο γὰρ αὐτοῖς καὶ πρὸς τιμὴν τὴν παρ' αὐτοῦ καὶ πρὸς τὰς ἀπὸ τῶν δώρων ὠφελείας λυσιτελήσειν. νῦν μὲν γὰρ εἶναι δίκαιον αὐτοὺς ἐκπέμπειν 25 ἔλεγεν, ἔκουσίως δὲ πρὸς αὐτὸν ἐλθόντας τεύξεσθαι πάντων ὧν ἢ τε αὐτῶν ἐστὶ σοφία δίκαια τυχεῖν καὶ ἡ ἐκείνου μεγαλοφροσύνη παρασχεῖν ἱκανή. τότε μὲν οὖν ἐξέπεμψεν αὐτούς, δούς ἐκάστῳ στολὰς ἀρίστας τρεῖς καὶ χρυσοῦ τάλαντα δύο καὶ κυλίκιον ταλάντου καὶ τὴν 30 τοῦ συμποσίου στρωμνὴν. καὶ ταῦτα μὲν ἐκείνοις ἔχειν ἐδώρησατο, τῷ δ' ἀρχιερεὶ Ἐλεαζάρῳ δι' αὐτῶν ἔπεμψε

κλίνας ἀργυρόποδας δέκα καὶ τὴν ἀκόλουθον αὐτῶν ἐπισκευὴν καὶ κυλίκιον ταλάντων τριάκοντα, πρὸς τούτοις δὲ καὶ στολὰς δέκα καὶ πορφύραν καὶ στέφανον διαπρεπῆ καὶ χρυσοῦν ἰσοτούς ἑκατόν, ἔτι γε μὴν φιάλας καὶ τρύβλια καὶ σπονδεῖα καὶ κρατῆρας χρυσοῦς πρὸς ἀνάθεσιν δύο. παρεκάλεσε δ' αὐτὸν καὶ διὰ τῶν ἐπιστολῶν ὅπως, εἴ ποτε τῶν ἀνδρῶν τούτων θελήσειάν τινες πρὸς αὐτὸν ἔλθειν, ἐπιτρέψῃ, περὶ πολλοῦ ποιούμενος τὴν μετὰ τῶν ἐν παιδείᾳ τυγχανόντων συνουσίαν, καὶ τὸν πλοῦτον εἰς τούτους ἡδέως ἔχων κατατίθεσθαι.

καὶ τὰ μὲν εἰς δόξαν καὶ τιμὴν Ἰουδαίους τοιαῦτα παρὰ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου συνέβη γενέσθαι, ἔτυχον δὲ καὶ τῆς παρὰ τῶν βασιλέων τῆς Ἀσίας τιμῆς, 3
 15 ἐπειδὴ συνεστράτευσαν αὐτοῖς. καὶ γὰρ Σέλευκος ὁ Νικάτωρ ἐν αἷς ἔκτισε πόλεις ἐν τῇ Ἀσίᾳ καὶ τῇ κάτω Συρίᾳ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ μητροπόλει Ἀντιοχείᾳ πολιτείας αὐτοῦς ἤξίωσε, καὶ τοῖς ἐνοικισθεῖσιν ἰσοτίμους ἀπέδειξε Μακεδόσι καὶ Ἑλλήσιν, ὡς τὴν πολιτείαν ταύτην
 20 ἔτι καὶ νῦν διαμένειν. τεκμήριον δὲ τὸ τοὺς Ἰουδαίους μὴ βουλομένους ἄλλοφύλῳ ἐλαίῳ χρῆσασθαι λαμβάνειν ὠφισμένον τι παρὰ τῶν γυμνασιάρχων εἰς ἐλαίου τιμὴν ἀργύριον· ὃ τοῦ δήμου τῶν Ἀντιοχέων ἐν τῷ νῦν πολέμῳ λῦσαι προαιρουμένου, Μουκιανὸς ἡγεμῶν ὦν
 25 τότε τῆς Συρίας ἐτήρησε. καὶ μετὰ ταῦτα κρατήσαντος Ἰεσπασιανοῦ καὶ Τίτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τῆς οἰκουμένης, δεηθέντες οἱ Ἀλεξανδρεῖς καὶ Ἀντιοχεῖς ἵνα τὰ δίκαια τῆς πολιτείας μηκέτι μένη τοῖς Ἰουδαίοις, οὐκ ἐπέτυχον. ἔξ ὧν τις ἂν κατανοήσειεν τὴν Ῥωμαίων ἐπιείκειαν καὶ
 30 μεγαλοφροσύνην, μάλιστα δὲ τὴν Ἰεσπασιανοῦ καὶ Τίτου, ὅτι καίτοι πολλὰ πονήσαντες ἐν τῷ πρὸς Ἰουδαίους πολέμῳ, καὶ πικρῶς πρὸς αὐτοὺς ἔχοντες ὅτι μὴ παρέ-

δοσαν τὰ ὄπλα αὐτοῖς, μέχρι δ' ἐσχάτου πολεμοῦντες ὑπέμειναν, οὐδενὸς αὐτοῦς τῶν ὑπαρχόντων κατὰ τὴν προειρημένην πολιτείαν ἀφείλοντο, ἀλλὰ καὶ τῆς πρότερον ὀργῆς καὶ τῆς τῶν Ἀλεξανδρέων καὶ Ἀντιοχέων δῆμων μεγίστων ὄντων παρακλήσεως ἐκράτησαν, ὥστε 5 μηδὲν μῆθ' ὑπὸ τῆς πρὸς τούτους χάριτος μῆθ' ὑπὸ τῆς πρὸς τοὺς πολεμηθέντας μισοπονηρίας ἐνδοῦναι πρὸς τὸ λῦσαι τι τῶν ἀρχαίων τοῖς Ἰουδαίοις φιλανθρωπῶν, ἀλλὰ τοὺς ἀνταραμένους αὐτοῖς ὄπλα καὶ χωρήσαντας διὰ μάχης δεδωκέναι τιμωρίαν φήσαντες, τοὺς 10 οὐδὲν ἐξαμαρτόντας οὐκ εἶναι δίκαιον ἀποστρεφῆναι τῶν ὑπαρχόντων.

- 2 ὅμοιον δέ τι τούτων καὶ Μάρκον Ἀγρίππαν φρονήσαντα περὶ τῶν Ἰουδαίων οἶδαμεν. τῶν γὰρ Ἰώνων κινήθέντων ἐπ' αὐτούς, καὶ δεομένων τοῦ Ἀγρίππα 15 ἵνα τῆς πολιτείας ἦν αὐτοῖς ἔδωκεν Ἀντίοχος ὁ Σελεύκου υἱωνός, ὁ παρὰ τοῖς Ἑλλησι θεὸς λεγόμενος, μόνου μετέχωσιν, ἀξιούντων δ', εἰ συγγενεῖς εἰσὶν αὐτοῖς Ἰουδαῖοι, σέβεσθαι τοὺς αὐτῶν θεούς, καὶ δίκης περὶ τούτων συστάσης, ἐνίκησαν Ἰουδαῖοι τοῖς αὐτῶν ἔθεσι 20 χρῆσθαι, συνηγορήσαντος αὐτοῖς Νικολάου τοῦ Δαμασκηνοῦ· ὁ γὰρ Ἀγρίππας ἀπεφήνατο μηδὲν αὐτῶ καίνιζειν ἐξεῖναι. τὸ δ' ἀκριβὲς εἰ τις βούλεται καταμαθεῖν, ἀναγνώτω τῶν Νικολάου ἱστοριῶν τὴν ἑκατοστὴν καὶ εἰκοστὴν τρίτην καὶ τετάρτην. περὶ μὲν οὖν τῶν 25 ὑπ' Ἀγρίππα κριθέντων οὐκ ἔστιν ἴσως θαυμάζειν (οὐ γὰρ ἐπολέμει τότε Ῥωμαῖοις τὸ ἡμέτερον ἔθνος), ὕεσπασιανοῦ δ' ἂν τις καὶ Τίτου τὴν μεγαλοφροσύνην εἰκότως ἐκπλαγείη, μετὰ πολέμους καὶ τηλικούτους ἀγῶνας, οὓς ἔσχον πρὸς ἡμᾶς, μετριοπαθεσάντων. ἐπανάξω δὲ 30 τὸν λόγον ὅθεν ἐπὶ ταῦτ' ἐξέβην.

- 3 τοὺς γὰρ Ἰουδαίους ἐπ' Ἀντιόχου τοῦ μεγάλου βα-

σιλεύοντος τῆς Ἀσίας ἔτυχεν αὐτούς τε πολλὰ τάλαιπω-
 ρῆσαι τῆς γῆς αὐτῶν κακουμένης καὶ τοὺς τὴν Κοίλην
 Συρίαν νεμομένους. πολεμοῦντος γὰρ αὐτοῦ πρὸς τὸν
 φιλοπάτορα Πτολεμαῖον καὶ πρὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ Πτο-
 5 λεμαῖον τὸν ἐπικληθέντα ἐπιφανῆ, κακοπαθεῖν συνέ-
 βαινεν αὐτοῖς καὶ νικῶντος καὶ πταίνοντος ταῦτὰ πά-
 σχειν, ὥστ' οὐδὲν ἀπέλειπον χειμαζομένης νεῶς καὶ πο-
 νουμένης ἐκατέρωθεν ὑπὸ τοῦ κλύδωνος, μεταξὺ τῆς
 εὐπραγίας τῆς Ἀντιόχου καὶ τῆς ἐπὶ θάτερον αὐτοῦ
 10 τροπῆς τῶν πραγμάτων κείμενοι. νικῆσας μέντοι τὸν
 Πτολεμαῖον ὁ Ἀντιόχος τὴν Ἰουδαίαν προσάγειται. τε-
 λευτήσαντος δὲ τοῦ φιλοπάτορος ὁ παῖς αὐτοῦ μεγάλην
 ἐξέπεμψε δύναμιν καὶ στρατηγὸν Σκόπαν ἐπὶ τοὺς ἐν
 τῇ Κοίλῃ Συρίᾳ, ὃς πολλὰς τε αὐτῶν πόλεις ἔλαβε καὶ
 15 τὸ ἡμέτερον ἔθνος· πολεμούμενον γὰρ αὐτῷ προσέθετο.
 μετ' οὐ πολὺ δὲ τὸν Σκόπαν Ἀντιόχος νικᾷ συμβαλὼν
 αὐτῷ πρὸς ταῖς πηγαῖς τοῦ Ἰορδάνου, καὶ πολλὴν αὐ-
 τοῦ τῆς στρατιᾶς διέφθειρεν. ὕστερον δ' Ἀντιόχου χει-
 ρωσαμένου τὰς ἐν τῇ Κοίλῃ Συρίᾳ πόλεις, ἃς ὁ Σκόπας
 20 κατεσχῆκει, καὶ τὴν Σαμάρειαν, ἐκουσίως αὐτῷ προσ-
 ἔθεντο Ἰουδαῖοι, καὶ τῇ πόλει δεξάμενοι πάσῃ αὐτοῦ τῇ
 στρατιᾷ καὶ τοῖς ἐλέφασιν ἀφθονίαν παρέσχον, καὶ τοὺς
 ὑπὸ Σκόπα καταλειφθέντας ἐν τῇ ἄκρᾳ τῶν Ἱεροσολύ-
 μων φρουροὺς πολιορκοῦντι προθύμως συνεμάχησαν.
 25 ὁ οὖν Ἀντιόχος δίκαιον ἡγησάμενος τὴν τῶν Ἰουδαίων
 πρὸς αὐτὸν σπουδὴν καὶ φιλοτιμίαν ἀμείψασθαι, γράφει
 τοῖς τε στρατηγοῖς αὐτοῦ καὶ τοῖς φίλοις, μαρτυρῶν τοῖς
 Ἰουδαίοις ὑπὲρ ὧν εὐ πρὸς αὐτῶν πάθει, καὶ τὰς δω-
 ρεὰς ἃς ὑπὲρ τούτων διέγνω παρασχεῖν αὐτοῖς ἐμφανί-
 30 ζων. παραθήσομαι δὲ τὰς ἐπιστολάς τὰς τοῖς στρατη-
 γοῖς περὶ αὐτῶν γραφείσας, προδιελθὼν ὡς μαρτυρεῖ
 τούτοις ἡμῶν τοῖς λόγοις Πολύβιος ὁ Μεγαλοπολίτης.

ἐν γὰρ τῇ ἐκκαίδεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν αὐτοῦ φησὶν οὕτως
 "ὁ δὲ τοῦ Πτολεμαίου στρατηγὸς Σκόπας ὀρμήσας εἰς
 τοὺς ἄνω τόπους κατεστρέψατο ἐν τῷ χειμῶνι τὸ τῶν
 Ἰουδαίων ἔθνος." λέγει δ' ἐν τῇ αὐτῇ βίβλῳ ὡς τοῦ
 Σκόπα νικηθέντος ὑπὸ Ἀντιόχου "τὴν μὲν Βαταναίαν 5
 καὶ Σαμάρειαν καὶ Ἄβιλα καὶ Γάδαρα παρέλαβεν Ἀν-
 τίοχος, μετ' ὀλίγον δὲ προσεχώρησαν αὐτῷ καὶ τῶν
 Ἰουδαίων οἱ περὶ τὸ ἱερὸν προσαγορευόμενον Ἱεροσό-
 λυμα κατοικοῦντες· ὑπὲρ οὗ καὶ πλείω λέγειν ἔχοντες,
 καὶ μάλιστα διὰ τὴν περὶ τὸ ἱερὸν ἐπιφάνειαν, εἰς ἔτε- 10
 ρον καιρὸν ὑπερθησόμεθα τὴν διήγησιν." καὶ Πολύ-
 βιος μὲν ταῦτα ἱστόρηκεν· ἡμεῖς δ' ἐπανάξομεν τὸν
 λόγον ἐπὶ τὴν διήγησιν, παραθέμενοι πρῶτον τὰς ἐπι-
 στολὰς τοῦ βασιλέως Ἀντιόχου.

"βασιλεὺς Ἀντιόχος Πτολεμαίῳ χαίρειν. τῶν Ἰου- 13
 δαίων καὶ παραντίκα μὲν, ἡνίκα τῆς χώρας ἐπέβημεν
 αὐτῶν, ἐπιδειξαμένων τὸ πρὸς ἡμᾶς φιλότιμον, καὶ
 παραγενομένους δ' εἰς τὴν πόλιν λαμπρῶς ἐκδεξαμέ-
 νων καὶ μετὰ μὲν τῆς γερουσίας ἀπαντησάντων, ἄφθο-
 νον δὲ τὴν χορηγίαν τοῖς στρατιώταις καὶ τοῖς ἐλέφασι 20
 παρεσχημένων, συνεξελόντων δὲ καὶ τοὺς ἐν τῇ ἄκρᾳ
 φρουροὺς τῶν Αἰγυπτίων, ἤξιώσαμεν καὶ ἡμεῖς τού-
 των αὐτοὺς ἀμείψασθαι καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἀναλα-
 βεῖν κατεφθαρμένην ὑπὸ τῶν περὶ τοὺς πολέμους συμ-
 πεσόντων, καὶ συνοικίσει τῶν διεσπαρμένων εἰς αὐτὴν 25
 πάλιν συνελθόντων. πρῶτον δ' αὐτοῖς ἐκρίναμεν διὰ τὴν
 εὐσέβειαν παρασχεῖν τὴν εἰς τὰς θυσίας σύνταξιν κτη-
 νῶν τε θυσίμων καὶ οἴνου καὶ ἐλαίου καὶ λιβάνου, ἀργυ-
 ρίου τιμὴν μυριάδας δύο, καὶ σεμιδάλεως ἀρτάβας ἑκατὰ
 ἑξὲς κατὰ τὸν ἐπιχώριον νόμον, πυρῶν μεδίμνους χίλους 30
 τετρακοσίους καὶ ἑξήκοντα, καὶ ἄλῶν μεδίμνους τρια-
 κοσίους ἑβδομήκοντα πέντε. τελεῖσθαι δ' αὐτοῖς ταῦτα

βούλομαι καθὼς ἐπέσταλκα, καὶ τὸ περὶ τὸ ἱερὸν ἀπαρ-
 τισθῆναι ἔργον, τὰς τε στοὰς καὶ εἰ τι ἕτερον οἰκοδο-
 μῆσαι δεῖοι. ἡ δὲ τῶν ξύλων ὕλη κατακομιζέσθω ἐξ
 αὐτῆς τε τῆς Ἰουδαίας καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ἐθνῶν καὶ ἐκ
 5 τοῦ Λιβάνου μηθενὸς εἰσπρασσομένου τέλους· ὁμοίως
 δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐν οἷς ἂν ἐπιφανεστέραν γίνεσθαι
 τὴν τοῦ ἱεροῦ ἐπισκευὴν δεῖοι. πολιτευέσθωσαν δὲ
 πάντες οἱ ἐκ τοῦ ἔθνους κατὰ τοὺς πατέρας νόμους·
 ἀπολυέσθω δὲ ἡ γερουσία καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ γραμμα-
 10 τεις τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἱεροψάλται ὧν ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς
 τελοῦσι καὶ τοῦ στεφανίτου φόρου καὶ τοῦ ὑπὲρ τῶν
 ἄλλων. ἵνα δὲ θάπτον ἡ πόλις κατοικισθῆ, δίδωμι τοῖς
 τε νῦν κατοικοῦσι καὶ κατελευσομένοις ἕως τοῦ Ὑπερ-
 βερεταίου μηνὸς ἀτελέσιν εἶναι μέχρι τριῶν ἐτῶν. ἀπο-
 15 λύομεν δὲ καὶ εἰς τὸ λοιπὸν αὐτοὺς τοῦ τρίτου μέρους
 τῶν φόρων, ὥστε αὐτῶν ἐπανορθωθῆναι τὴν βλάβην.
 καὶ ὅσοι ἐκ τῆς πόλεως ἀρπαγέντες δουλεύουσιν, αὐ-
 τοὺς τε τούτους καὶ τοὺς ὑπ' αὐτῶν γεννηθέντας ἐλευ-
 θέρους ἀφίεμεν, καὶ τὰς οὐσίας αὐτοῖς ἀποδίδοσθαι
 20 κελεύομεν."

ἡ μὲν οὖν ἐπιστολὴ ταῦτα περιεῖχε, σεμνύνων δὲ 4
 καὶ τὸ ἱερόν, πρόγραμμα κατὰ πᾶσαν τὴν βασιλείαν
 ἐξέσθηκε περιέχον τάδε, μηδενὶ ἐξὸν εἶναι ἄλλοφύλῳ εἰς
 τὸν περίβολον εἰσιέναι τοῦ ἱεροῦ τὸν ἀπηγορευμένον
 25 τοῖς Ἰουδαίοις, εἰ μὴ οἷς ἀγνισθεῖσιν ἔστιν ἔθιμον κατὰ
 τὸν πάτριον νόμον. μηδ' εἰς τὴν πόλιν εἰσφερέσθω
 ἵππεια κρέα μήτε ἡμιόνεια μήτε ἀγρίων ὄνων καὶ ἡμέ-
 ρων, παρδάλεων τε καὶ ἀλωπέκων καὶ λαγωῶν, καὶ
 καθόλου πάντων τῶν ἀπηγορευμένων ζώων τοῖς Ἰου-
 30 δαίοις. μηδὲ τὰς δορὰς εἰσφέρειν ἐξεῖναι, ἀλλὰ μηδὲ
 τρέφειν τι τούτων ἐν τῇ πόλει, μόνοις δὲ τοῖς προγονι-
 κοῖς θύμασιν, ἀφ' ὧν καὶ τῶ θεῶ δει καλλιερεῖν, ἐπι-

τετράφθαι χρῆσθαι. ὁ δὲ τούτων τι παραβάς ἀποτινύτω τοῖς ἱερεῦσιν ἀργυρίου δραχμὰς τρισχιλίας.

ἔγραψε δὲ μαρτυρῶν ἡμῖν εὐσέβειάν τε καὶ πίστιν, ἦν ἡκα νεωτερίζοντά τὰ κατὰ τὴν Φρυγίαν καὶ Λυδίαν ἐπύθετο, καθ' ὃν ἦν καιρὸν ἐν ταῖς ἄνω σατραπείαις, 5 κελεύων Ζευῆν τὸν αὐτοῦ στρατηγὸν καὶ ἐν τοῖς μάλιστα φίλον πέμψαι τινὰς τῶν ἡμετέρων ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Φρυγίαν. γράφει δὲ οὕτως.

“ βασιλεὺς Ἀντίοχος Ζευξίδι τῷ πατρὶ χαίρειν. εἰ ἔρρωσαι, εὖ ἂν ἔχοι, ὑγιαίνω δὲ καὶ αὐτός. πυνθανό- 10 μενος τοὺς ἐν Λυδίᾳ καὶ Φρυγίᾳ νεωτερίζοντας, μεγάλης ἐπιστροφῆς ἠγησάμην τοῦτό μοι δεῖσθαι. καὶ βουλευσαμένῳ μοι μετὰ τῶν φίλων τί δεῖ ποιεῖν, ἔδοξεν εἰς τὰ φρούρια καὶ τοὺς ἀναγκαιοτάτους τόπους τῶν ἀπὸ τῆς Μεσοποταμίας καὶ Βαβυλωνίας Ἰουδαίων 15 οἴκους δισχιλίους σὺν ἐπισκευῇ μεταγαγεῖν· πέπεισμαι γὰρ εὖνους αὐτοὺς ἔσσεσθαι τῶν ἡμετέρων φύλακας διὰ τὴν πρὸς τὸν θεὸν αὐτῶν εὐσέβειαν, καὶ μαρτυρουμένους δ' αὐτοὺς ὑπὸ τῶν προγόνων πίστιν οἶδα καὶ προθυμίαν εἰς ἃ παρακαλοῦνται. βούλομαι τοίνυν, 20 καίπερ ἐργάδους ὄντος, τούτους μεταγαγεῖν, ὑποσχόμενος νόμοις αὐτοὺς χρῆσθαι τοῖς ἰδίοις. ὅταν δ' αὐτοὺς ἀγάγῃς εἰς τοὺς προειρημένους τόπους, εἰς τε οἰκοδομὰς οἰκιῶν δώσεις αὐτοῖς τόπον ἑκάστῳ καὶ χώραν εἰς γεωργίαν καὶ φυτεῖαν ἀμπέλων, καὶ ἀτελεῖς τῶν ἐκ 25 τῆς γῆς καρπῶν ἀνήσεις ἐπ' ἔτη δέκα. μετρεῖσθωσαν δὲ καὶ ἄχρις ἂν τοὺς παρὰ τῆς γῆς ἄρτους λαμβάνωσι, σίτον εἰς τὰς τῶν θεραπόντων διατροφάς· διδόσθω δὲ καὶ τοῖς εἰς τὰς χρεῖας ὑπηρετοῦσι τὸ αὐταρκές, ἵνα τῆς παρ' ἡμῶν τυγχάνοντες φιλανθρωπίας προθυμο- 30 τέρους παρέχωσιν αὐτοὺς περὶ τὰ ἡμέτερα. πρόνοιαν

δὲ ποιοῦ καὶ τοῦ ἔθνους κατὰ τὸ δυνατόν, ὅπως ὑπὸ μηδενοῦ ἐνοχλῆται.”

περὶ μὲν οὖν τῆς Ἀντιόχου φιλίας τοῦ μεγάλου πρὸς τοὺς Ἰουδαίους ταῦτα ἡμῖν ἀποχρώντως εἰρήσθω
 5 μαρτύρια· μετὰ δὲ ταῦτα φιλίαν καὶ σπονδὰς πρὸς 4
 τὸν Πτολεμαῖον Ἀντίοχος ἐποίησατο, καὶ δίδωσιν αὐτῷ
 τὴν θυγατέρα Κλεοπάτραν πρὸς γάμον, παραχωρήσας
 αὐτῷ τῆς Κόλλης Συρίας καὶ Σαμαρείας καὶ Ἰουδαίας
 καὶ Φοινίκης φερνῆς ὀνόματι. καὶ διαιρεθέντων εἰς
 10 ἀμφοτέρους τοὺς βασιλεῖς τῶν φόρων, τὰς ἰδίας ἑκα-
 στοι τῶν ἐπισήμων ἀνοῦντο πατρίδας φορολογεῖν, καὶ
 συναθροίζοντες τὸ προστεταγμένον κεφάλαιον τοῖς βα-
 σιλεῦσιν ἐτέλουν. ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ Σαμαρεῖς εὐ-
 πρᾶσσοι πολλὰ τοὺς Ἰουδαίους ἐκάκωσαν, τὴν τε
 15 χώραν αὐτῶν τεμόντες καὶ σώματα διαρπάσαντες.
 ἐγένετο δὲ ταῦτα ἐπὶ ἀρχιερέως Ὀνίου· τελευτήσαντος
 γὰρ Ἐλεαζάρου τὴν ἀρχιερωσύνην ὁ θεὸς αὐτοῦ Μα-
 νασσῆς παρέλαβε, μεθ’ ὃν καταστρέψαντα τὸν βίον
 Ὀνίας τὴν τιμὴν ἐδέξατο, Σίμωνος υἱὸς ὢν τοῦ δικαίου
 20 κληθέντος, Σίμων δ’ ἦν ἀδελφὸς Ἐλεαζάρου, καθὼς
 προεῖπον. οὗτος ὁ Ὀνίας βραχὺς ἦν τὴν διάνοιαν καὶ
 χρημάτων ἥττων, καὶ διὰ τοῦτο τὸν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ φό-
 ρον, ὃν τοῖς βασιλεῦσιν οἱ πατέρες αὐτοῦ ἐτέλουν ἐκ
 τῶν ἰδίων, τάλαντα εἰκοσιν ἀργυρίου, μὴ δοὺς εἰς
 25 ὀργὴν ἐκίνησε τὸν βασιλέα Πτολεμαῖον εὐεργέτην, ὃς
 ἦν πατὴρ τοῦ φιλοπάτορος. καὶ πέμψας εἰς Ἱεροσό-
 λυμα πρεσβευτὴν ἤτιᾶτο τὸν Ὀνίαν ὡς οὐκ ἀποδιδόντα
 τοὺς φόρους, καὶ ἠπέλει κληρονομήσειν αὐτῶν τὴν γῆν
 οὐκ ἀπολαβάν, καὶ πέμψει τοὺς ἐνοικησοντας στρα-
 30 τιώτας. ἀκούσαντες δὲ τὰ παρὰ τοῦ βασιλέως οἱ Ἰου-
 δαῖοι συνεχύθησαν· τὸν δὲ Ὀνίαν οὐδὲν τούτων ἐδυ-
 σῶπει διὰ τὴν φιλοχρηματίαν.

2 Ἰώσηπος δέ τις, νέος μὲν ἔτι τὴν ἡλικίαν, ἐπὶ σε-
 μνότητι δὲ καὶ προνοίᾳ καὶ δικαιοσύνῃ δόξαν ἔχων
 παρὰ τοῖς Ἱεροσολυμίταις, Τωβίου μὲν πατρός, ἐκ δὲ
 τῆς Ὀνίου τοῦ ἀρχιερέως ἀδελφῆς γεγονώς, δηλωσά-
 σης αὐτῷ τῆς μητρὸς τὴν τοῦ πρεσβευτοῦ παρουσίαν 5
 (ἔτυχε γὰρ αὐτὸς ἀποδημῶν εἰς Φιχόλαν κώμην ἐξ ἧς
 ὑπῆρχεν), ἐλθὼν εἰς τὴν πόλιν ἐπέκλητε τῷ Ὀνίᾳ μὴ
 προνοουμένῳ τῆς ἀσφαλείας τῶν πολιτῶν, ἀλλ' εἰς κιν-
 δύνους τὸ ἔθνος βουλομένῳ περιστῆσαι διὰ τὴν τῶν
 χρημάτων ἀποστέρησιν, δι' ἃ καὶ τοῦ λαοῦ τὴν προ- 10
 στασίαν λαβεῖν αὐτὸν ἔλεγε καὶ τῆς ἀρχιερατικῆς τι-
 μῆς ἐπιτυχεῖν· εἰ δ' ἐρωτικῶς οὕτως ἔχοι τῶν χρημά-
 των ὡς δι' αὐτὰ καὶ τὴν πατρίδα κινδυνεύουσαν ἰδεῖν
 ὑπομεῖναι καὶ πᾶν ὀτιοῦν παθόντας αὐτοῦ τοὺς πολί-
 τας, συνεβούλευσεν ἀπελθόντα πρὸς τὸν βασιλέα δεη- 15
 θῆναι αὐτοῦ ἢ πάντων αὐτῷ παραχωρῆσαι τῶν χρημά-
 των ἢ μέρους. τοῦ δὲ Ὀνίου μῆτε ἄρχειν θέλειν ἀπο-
 κριναμένου, καὶ τὴν ἀρχιερωσύνην δ', εἰ δυνατὸν,
 ἐτοιμῶς ἔχειν ἀποθέσθαι λέγοντος, μῆτε ἀναβῆσεσθαι
 πρὸς τὸν βασιλέα (μέλειν γὰρ οὐδὲν αὐτῷ περὶ τού- 20
 των), εἰ πρεσβεῦειν αὐτῷ πρὸς τὸν Πτολεμαῖον συγ-
 χωρεῖ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ἐπηρώτησε. φήσαντος δὲ ἐπι-
 τρέπειν, ἀναβὰς εἰς τὸ ἱερόν ὁ Ἰώσηπος καὶ συγκαλέ-
 σασ τὸ πλῆθος εἰς ἐκκλησίαν, μηδὲν ταράττεσθαι μηδὲ
 φοβεῖσθαι παρῆναι διὰ τὴν Ὀνίου τοῦ θείου περὶ αὐ- 25
 τῶν ἀμέλειαν, ἀλλ' ἐν ἀδείᾳ τῶν ἀπὸ τῆς σκυθρωπο-
 τέρας ἐλπίδος διάνοιαν αὐτοὺς ἔχειν ἡξίου· πρεσβεύ-
 σειν γὰρ αὐτὸς ἐπηγγέλλετο πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ
 πείσειν αὐτὸν ὅτι μηδὲν ἀδικοῦσιν. καὶ τὸ μὲν πλῆθος
 τούτων ἀκοῦσαν ἠὲ χαρίσται τῷ Ἰωσήπῳ, καταβὰς δ' 30
 αὐτὸς ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ξενία τε ὑποδέχεται τὸν παρὰ τοῦ
 Πτολεμαίου πεπρεσβευκότα, καὶ δωρησάμενος αὐτὸν

- πολυτελέσι δωρεαῖς καὶ ἐπὶ πολλὰς ἐστίασας φιλοτίμως
 ἡμέρας προέπεμψε πρὸς τὸν βασιλέα, φράσας αὐτῷ
 καὶ αὐτὸς ἀκολουθήσειν. καὶ γὰρ ἔτι μᾶλλον ἐγγερόνει
 πρόθυμος πρὸς τὴν ἀφίξιν τὴν παρὰ τὸν βασιλέα τοῦ
 5 πρεσβευτοῦ προτρεψαμένου καὶ παρορμήσαντος εἰς
 Αἴγυπτον ἐλθεῖν, καὶ πάντων ὧν ἂν δέηται παρὰ τοῦ
 Πτολεμαίου τυχεῖν αὐτὸν ποιήσῃ ὑποσχομένου· τὸ
 γὰρ ἔλευθέριον αὐτοῦ καὶ τὸ σεμνὸν τοῦ ἥθους λίαν
 ἠγάπησεν.
- 10 καὶ ὁ μὲν πρεσβευτῆς ἐλθὼν εἰς τὴν Αἴγυπτον 3
 ἀπήγγειλε τῷ βασιλεὶ τὴν τοῦ Ὀνίου ἀγνωμοσύνην καὶ
 περὶ τῆς τοῦ Ἰωσήπου χρηστότητος ἐδήλου, καὶ ὅτι
 μέλλοι πρὸς αὐτὸν ἤξειν· παραιτησόμενος τῶν ἀμαρ-
 τημάτων τὸ πλῆθος· εἶναι γὰρ αὐτοῦ προστάτην. ἀμέ-
 15 λει τοσαύτη περὶ τῶν ἐγκωμίων τοῦ νεανίσκου διετέ-
 λεσε χρώμενος περιουσίᾳ ὥστε καὶ τὸν βασιλέα καὶ τὴν
 γυναῖκα αὐτοῦ Κλεοπάτραν προδιέθηκεν οἰκείως ἔχειν
 πρὸς τὸν Ἰωσήπον οὐπω παρόντα. ὁ δὲ Ἰωσήπος δια-
 πέμψας πρὸς τοὺς φίλους εἰς Σαμάρειαν, καὶ δανεισά-
 20 μενος ἀργύριον καὶ τὰ πρὸς τὴν ἀποδημίαν ἐτοιμασά-
 μενος, ἐσθῆτάς τε καὶ ἐκπώματα καὶ ὑποζύγια, καὶ
 ταῦθ' ὡς περὶ δισμυρίας δραχμὰς παρασκευασάμενος,
 εἰς Ἀλεξάνδρειαν παρεγένετο. ἔτυχε δὲ κατ' ἐκείνον
 τὸν καιρὸν πάντας ἀναβαίνειν τοὺς ἐκ τῶν πόλεων τῶν
 25 τῆς Συρίας καὶ Φοινίκης πρώτους καὶ ἄρχοντας ἐπὶ
 τὴν τῶν τελευτῶν ὥνῃν· κατ' ἔτος δὲ ταῦτα τοῖς δυνατοῖς
 τῶν ἐν ἐκάστη πόλει ἐπίπρασκεν ὁ βασιλεὺς. ὄρωντες
 οὖν οὗτοι κατὰ τὴν ὁδὸν τὸν Ἰωσήπον ἐχλεύαζον ἐπὶ
 πενίᾳ καὶ λιτότητι. ὡς δ' εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἀφι-
 30 κόμενος ἐν Μέμφει τὸν βασιλέα Πτολεμαίου ἤκουσεν
 ὄντα, ὑπαντησόμενος αὐτῷ ἀνέβαινεν. καθεξομένου δὲ
 τοῦ βασιλέως ἐπὶ ὀχήματος μετὰ τῆς γυναικὸς καὶ μετὰ

Ἀθηνίωνος τοῦ φίλου (οὗτος δ' ἦν ὁ πρεσβεύσας εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ παρὰ Ἰωσήφω ξενισθεὶς), θεασάμενος αὐτὸν ὁ Ἀθηνίων εὐθὺς ἐποίει τῷ βασιλεὶ γνώριμον, λέγων τοῦτου εἶναι περὶ οὗ παραγεγνημένος ἔξ Ἱεροσολύμων ἀπήγγειλεν ὡς ἀγαθός τε εἴη καὶ φιλότιμος 5 νεανίσκος. ὁ δὲ Πτολεμαῖος πρῶτός τε αὐτὸν ἠσπάσατο καὶ ἀναβῆναι ἐπὶ τὸ ὄχημα παρεκάλεσε, καὶ καθεδέντος περὶ τῶν Ὀνία πραττομένων ἤρξατο ἐγκαλεῖν. ὁ δὲ "συγγίνωσκε" φησὶν "αὐτῷ διὰ τὸ γῆρας" οὐ γὰρ λανθάνει σε πάντως ὅτι καὶ τοὺς πρεσβύτας 10 καὶ τὰ νῆπια τὴν αὐτὴν διάνοιαν ἔχειν συμβέβηκε. παρὰ δὲ ἡμῶν ἔσται σοι τῶν νέων ἅπαντα, ὥστε μηδὲν αἰτιασασθαι." ἤσθεῖς δὲ ἐπὶ τῇ χάριτι καὶ τῇ εὐτραπελίᾳ τοῦ νεανίσκου, μᾶλλον αὐτὸν ὡς ἤδη καὶ πεπειραμένος ἀγαπᾶν ἤρξατο, ὡς ἐν τε τοῖς βασιλείοις αὐτὸν 15 κελεῦσαι ἐνδιαιτᾶσθαι καὶ καθ' ἡμέραν ἐπὶ τῆς ἐστίασεως τῆς ἰδίας ἔχειν. γενομένου δ' ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τοῦ βασιλέως ἰδόντες οἱ πρῶτοι τῆς Συρίας συγκαθεζόμενον αὐτῷ τὸν Ἰώσηπον ἀηδῶς ἔφερον.

4 ἐνστάσης δὲ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἐμελλε τα τέλη 20 πιπράσκεισθαι τῶν πόλεων, ἠγόραζον οἱ τοῖς ἀξιωμασὶν ἐν ταῖς πατρίσι διαφέροντες. εἰς ὀκτακισχίλια δὲ τάλαντα συναθροισζομένων τῶν τῆς Κόλλης Συρίας τελῶν καὶ τῶν τῆς Φοινίκης καὶ Ἰουδαίας σὺν τῇ Σαμαρείᾳ, προσελθὼν ὁ Ἰώσηπος τοὺς μὲν ἀνουμένους διέβαλλεν 25 ὡς συνθεμένους ὀλίγην αὐτῷ τιμὴν ὑψίστασθαι τῶν τελῶν, αὐτὸς δὲ διπλασίονα δώσειν ὑπισχνεῖτο, καὶ τῶν ἀμαρτόντων εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ τὰς οὐσίας ἐκπέμψειν αὐτῷ· καὶ γὰρ τοῦτο τοῖς τέλεσι συνεπιπράσκειτο. τοῦ δὲ βασιλέως ἠδέως ἀκούσαντος, καὶ ὡς αὐ- 30 ξοντι τὴν πρόσοδον αὐτοῦ κατακυροῦν τὴν ὤνῃν τῶν τελῶν ἐκείνῳ φήσαντος, ἐρομένου δ' εἰ καὶ τοὺς ἐγγυη-

- σομένους αὐτὸν ἔχει δοῦναι, σφόδρα ἀστείως ἀπεκρίνατο. “δῶσω” γὰρ εἶπεν “ἀνθρώπους ἀγαθοὺς τε καὶ καλοὺς, οἷς οὐκ ἀπιστήσετε.” λέγειν δὲ τούτους οἱ τινὲς εἰσὶν εἰπόντος, “αὐτῶν” εἶπεν, Ἰ. Ὁ βασιλεῦ, σέ τε καὶ τὴν γυναικα τὴν σὴν ὑπὲρ ἑκατέρου μέρους ἐγγνησομένους δίδωμί σοι.” γελάσας δ’ ὁ Πτολεμαῖος συνεχώρησεν αὐτῷ δίχα τῶν ὁμολογούντων ἔχειν τὰ τέλη. τοῦτο σφόδρα τοὺς ἀπὸ τῶν πόλεων εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐλθόντας ἐλύπησεν ὡς παρευδοκιμηθέντας.
- 10 καὶ οἱ μὲν ἐπανῆκον εἰς τὰς οἰκείας ἕκαστοι πατρίδας μετ’ αἰσχύνης, ὁ δὲ Ἰώσηπος λαβὼν παρὰ τοῦ βασιλέως περὶ τῶν στρατιωτῶν δισχιλίους (ἤξίωσε γὰρ τινα βοήθειαν λαβεῖν, ἵνα τοὺς ἐν ταῖς πόλεσι καταφρονοῦντας ἔχη βιάζεσθαι), καὶ δανεισάμενος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ
- 15 παρὰ τῶν τοῦ βασιλέως φίλων τάλαντα πεντακόσια, εἰς Συρίαν ἐξώρμησε. γενόμενος δὲ ἐν Ἀσκάλωνι καὶ τοὺς φόρους ἀπαιτῶν τοὺς Ἀσκαλωνίτας, ἐπεὶ μηδὲν ἐβούλοντο δίδοναι ἀλλὰ καὶ προσύβριζον, συλλαβὼν αὐτῶν τοὺς πρωτεύοντας ὡς εἰκοσι ἀπέκτεινε, καὶ τὰς οὐσίας αὐτῶν εἰς χίλια τάλαντα ἀθροισθείσας ἐπεμψε τῷ βασιλεῖ, δηλῶν αὐτῷ καὶ τὰ γεγενημένα. θαυμάσας δ’ αὐτὸν ὁ Πτολεμαῖος τοῦ φρονήματος καὶ τῶν πεπραγμένων ἐπαινέσας αὐτόν, ἐφίησιν αὐτῷ ποιεῖν ὅ τι βούλεται. τοῦτ’ ἀκούσαντες οἱ Σύροι κατεπλάγησαν,
- 25 καὶ παράδειγμα τῆς ἀπειθείας χαλεπὸν ἔχοντες τοὺς τῶν Ἀσκαλωνιτῶν ἄνδρας ἀνηρημένους, ἀνοίγοντες τὰς πύλας ἐδέχοντο προθύμως τὸν Ἰώσηπον καὶ τοὺς φόρους ἐτέλουν. ἐπιχειρούντων δὲ καὶ Σκυθοπολιτῶν ὑβρίζειν αὐτὸν καὶ μὴ παρέχειν τοὺς φόρους αὐτῷ
- 30 οὐδὲ μηδὲν ἀμφισβητοῦντες ἐτέλουν, καὶ τούτων ἀποκτείνας τοὺς πρῶτους τὰς οὐσίας αὐτῶν ἀπέστειλε τῷ βασιλεῖ. συναγαγὼν δὲ πολλὰ χρήματα, καὶ κέρδη

ποιήσας μεγάλα ἐκ τῆς ὠνῆς τῶν τελῶν, εἰς το διαμελ-
 ναι τὴν ὑπάρχουσαν αὐτῷ δύναμιν τοῖς οὔσι κατεχρή-
 σατο, τὴν ἀφορμὴν αὐτῷ καὶ τὴν ὑπόθεσιν τῆς τότε
 εὐτυχίας τηρεῖν φρόνιμον ἡγούμενος ἐξ αὐτῶν ὧν αὐ-
 τὸς ἐκέκτητο. πολλὰ γὰρ ὑπὸ χεῖρα τῷ βασιλεὶ καὶ τῷ 6
 Κλεοπάτρῃ δῶρα ἐπεμπε καὶ τοῖς φίλοις αὐτῶν καὶ
 πᾶσι τοῖς περὶ τὴν αὐτὴν δυνατοῖς, ἀνούμενος διὰ
 τούτων τὴν εὐνοίαν τὴν παρ' αὐτῶν.

- 6 ἀπέλαυσε δὲ ταύτης τῆς εὐτυχίας ἐπ' ἔτη εἴκοσι
 καὶ δύο, πατὴρ μὲν γενόμενος ἐκ μιᾶς γυναικὸς παίδων 10
 ἑπτὰ, ποιησάμενος δὲ καὶ ἐκ τῆς τοῦ ἀδελφοῦ Σολυ-
 μίου θυγατρὸς ἓνα Ἰρκανὸν ὄνομα. γαμει δὲ ταύτην
 ἐξ αἰτίας τοιαύτης. σὺν τῷ ἀδελφῷ ποτὲ εἰς Ἀλεξάν-
 δρειαν ἐλθὼν, ἄγοντι καὶ τὴν θυγατέρα γάμων ὦραν
 ἔχουσαν ὅπως αὐτὴν συνοικίσῃ τινὶ τῶν ἐπ' ἀξιώματος 15
 Ἰουδαίων, καὶ δειπνῶν παρὰ τῷ βασιλεὶ, ὄρχηστρίδος
 εἰσελθούσης εἰς τὸ συμπόσιον εὐπρεποῦς ἔρασθεις τῷ
 ἀδελφῷ τοῦτο μηνύει, παρακαλῶν αὐτόν, ἐπεὶ καὶ
 νόμῳ κεκώλυται παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις ἄλλοφύλῳ πλη- 20
 σιάζειν γυναικί, συγκρούσαντα τὸ ἀμάρτημα καὶ διά-
 κωνον ἀγαθὸν γενόμενον παρασχεῖν αὐτῷ ὥστε πλη-
 ρῶσαι τὴν ἐπιθυμίαν. ὁ δὲ ἀδελφὸς ἀσμένως δεξάμε-
 νος τὴν διακονίαν, κοσμήσας τὴν αὐτοῦ θυγατέρα νυ-
 κτὸς ἤγαγε πρὸς αὐτόν καὶ συγκατεκοίμησεν. ὁ δὲ ὑπὸ
 μέθης ἀγνοήσας τὸ ἀληθὲς συνέρχεται τῇ τοῦ ἀδελφοῦ 25
 θυγατρὶ, καὶ τούτου γενομένου πολλάκις ἠράσθη σφο-
 δρότερον. ἔφη δὲ καὶ πρὸς τὸν ἀδελφὸν ὡς κινδυνεῖοι
 τὸ ζῆν ἐρῶν τῆς ὄρχηστρίδος, ἧς ἴσως οὐκ ἂν αὐτῷ
 παραχωρήσειν τὸν βασιλεῖα. τοῦ δὲ ἀδελφοῦ μηδὲν
 ἀγωνιᾶν παρακαλοῦντος, ἀπολαύειν δ' ἧς ἐρᾷ μετ' 30
 ἀδείας καὶ γυναικα ἔχειν αὐτὴν φήσαντος, καὶ τῷ ἀληθὲς
 αὐτῷ φανερὸν ποιήσαντος, ὡς ἔλοιτο μᾶλλον τὴν ἰδίαν

ὑβρίσαι θυγατέρα ἢ περιιδεῖν ἐκεῖνον ἐν αἰσχύνη γενόμενον, ἐπαινέσας αὐτὸν ὁ Ἰώσηπος τῆς φιλαδελφίας συνώκησεν αὐτοῦ τῇ θυγατρὶ καὶ παῖδα ἐξ αὐτῆς ἐγέννησεν Ἰρκανόν, ὡς προειρήκαμεν. ἐπεὶ δὲ ὦν τρισκαίδεκα ἐτῶν οὗτος ὁ παῖς νεώτερος ἐπεδείκνυτο τὴν φυσικὴν ἀνδρείαν καὶ σύνεσιν, ὡς ζηλοτυπηθῆναι δεινῶς αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν ὄντα πολὺ κρείττονα καὶ φθονηθῆναι δυνάμενον, τοῦ δὲ Ἰωσήπου γινῶναι θελήσαντος τίς αὐτῷ τῶν υἱῶν πρὸς ἀρετὴν εὐπέφυκε, καὶ καθ' ἓνα πέμψαντος πρὸς τοὺς παιδεύειν τότε δόξαν ἔχοντας, οἱ λοιποὶ μὲν ὑπὸ φραθυμίας καὶ τῆς πρὸς τὸ φιλεργεῖν μαλακίας ἀνόητοι καὶ ἀμαθεῖς ἐπανῆκον αὐτῷ. μετὰ δ' ἐκείνους τὸν νεώτατον Ἰρκανόν, δοὺς αὐτῷ τριακόσια ζεύγη βοῶν, ἐξέπεμψεν ὁδὸν ἡμερῶν δύο εἰς τὴν ἔρημον, σπεροῦντα τὴν γῆν, ἀποκρύψας τοὺς ζευκτῆρας ἱμάντας. ὃ δὲ γενόμενος ἐν τῷ τόπῳ καὶ τοὺς ἱμάντας οὐκ ἔχων, τῆς μὲν τῶν βοηλατῶν γνώμης κατηλόγησε, συμβουλευόντων πέμπειν πρὸς τὸν πατέρα κομιοῦντάς τινας τοὺς ἱμάντας, τὸν δὲ καιρὸν ἡγησάμενος μὴ δεῖν ἀπολλύναι περιμένοντα τοὺς ἀποσταλησομένους, ἐπενόησέ τι στρατηγικὸν καὶ τῆς ἡλικίας πρεσβύτερον. κατασφάξας γὰρ δέκα ζεύγη, τὰ μὲν κρέα τοῖς ἐργάταις διένειμε, τεμῶν δὲ τὰς δορὰς αὐτῶν καὶ ποιήσας ἱμάντας ἐνέδησε τούτοις τὰ ζυγά, καὶ τοῦτον τὸν τρόπον σπείρας ἦν ὁ πατὴρ αὐτῷ προσέταξε γῆν ὑπέστρεψε πρὸς αὐτόν. ἐλθόντα δ' ὁ πατὴρ ὑπερηγάπησε τοῦ φρονήματος, καὶ τὴν ὀξύτητα τῆς διανοίας καὶ τὸ ἐπ' αὐτῇ τολμηρὸν ἐπαινέσας, ὡς μόνον ὄντα γνησίον ἔτι μᾶλλον ἔστεργε, ἀχθομένων τῶν ἀδελφῶν ἐπὶ τούτῳ.

ὡς δ' ἀπήγγελλέ τις αὐτῷ κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἦν υἱὸν τῷ βασιλεῖ Πτολεμαίῳ γεγενῆσθαι, καὶ πάντες οἱ

πρῶτοι τῆς Συρίας καὶ τῆς ὑπηκόου χώρας φορτάζοντες
 τὴν γενέσιον ἡμέραν τοῦ παιδίου μετὰ μεγάλης παρα-
 σκευῆς εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἐξώρμων, αὐτὸς μὲν ὑπὸ
 γήρως κατείχετο, τῶν δ' ὑιῶν ἀπειραῖτο εἰ τις αὐτῶν
 βούλεται ἀπελθεῖν πρὸς τὸν βασιλέα. τῶν δὲ πρεσβυ- 5
 τέρων παραιτησαμένων καὶ πρὸς τὰς τοιαύτας συνου-
 σίας ἀγροικότερον ἔχειν φησάντων, τὸν ἀδελφὸν δὲ
 Ἰρκανὸν πέμπειν συμβουλευσάντων, ἠδέως ἀκούσας
 καλεῖ τὸν Ἰρκανόν, καὶ εἰ δύναιτο πρὸς τὸν βασιλέα
 βαδίσαι καὶ εἰ πρόθυμός ἐστιν ἀνέκρινεν. ἐπαγγελια- 10
 μένου δὲ πορεύσεσθαι, καὶ δεῖσθαι χρημάτων οὐ πολ-
 λῶν φήσαντος εἰς τὴν ὁδόν (ζήσεσθαι γὰρ ἐπιεικῶς,
 ὥστε ἀρκέσειν αὐτῷ δραχμὰς μυρίας), ἦσθη τοῦ παιδὸς
 τῇ σωφροσύνη. διαλιπὼν δ' ὀλίγον ὁ παῖς συνεβού-
 λευε τῷ πατρὶ δῶρα μὲν αὐτόθεν μὴ πέμπειν τῷ βασι- 15
 λεῖ, δοῦναι δ' ἐπιστολὴν πρὸς τὸν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ οἰ-
 κονόμον, ὅπως αὐτῷ παρέχῃ πρὸς ὤνην ὧν ἂν εὖρη
 καλλίστων καὶ πολυτελῶν χρήματα. ὁ δὲ νομίζων δέκα
 ταλάντων ἔσεσθαι τὴν εἰς τὰς δωρεὰς τῷ βασιλεῖ δα-
 πάνην, καὶ τὸν υἱὸν ἐπαινέσας ὡς παραινούντα καλῶς, 20
 γράφει τῷ οἰκονόμῳ Ἀρίωνι, ὃς ἅπαντα τὰ ἐν Ἀλεξαν-
 δρείᾳ χρήματα αὐτοῦ διώκει, οὐκ ὄντα ἐλάσσω τρισχι-
 λίων ταλάντων· ὁ γὰρ Ἰώσηπος τὰ ἀπὸ τῆς Συρίας
 χρήματα ἐπεμπεν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ τῆς προ-
 θεσμίας ἐνισταμένης, καθ' ἣν ἔδει τῷ βασιλεῖ τοὺς φό- 25
 ρους ἀπαριθμεῖν, ἔγραφε τῷ Ἀρίωνι τοῦτο ποιεῖν.
 πρὸς οὖν τοῦτον ἀπαιτήσας τὸν πατέρα καὶ λαβὼν
 ἐπιστολὴν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ὤρμησεν. ἐξελθόντος
 δ' αὐτοῦ γράφουσιν οἱ ἀδελφοὶ πᾶσι τοῖς τοῦ βασιλέως
 8 φίλοις ἵν' αὐτὸν διαφθείρωσιν. ὡς δὲ παραγενόμενος 30
 εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἀπέδωκε τῷ Ἀρίωνι τὴν ἐπιστο-
 λήν, ἐπερωτήσαντος αὐτοῦ πόσα βούλεται τάλαντα

λαβεῖν (ἤλιξε δ' αὐτὸν αἰτήσκειν δέκα ἢ βραχεῖ τούτων πλέον), εἰπόντος χιλίων χρηΐσειν, ὀργισθεὶς ἐπέπληττεν αὐτῷ ὡς ἀσώτως ζῆν διεγνωκότε, καὶ πῶς ὁ πατήρ αὐτοῦ συναγάγοι τὴν οὐσίαν, ὡς πονῶν καὶ ταῖς ἐκιδυμῖαις ἀντέχων, ἐδήλου, καὶ μιμητὴν αὐτὸν ἤξειλον γενέσθαι τοῦ γεννήσαντος· δῶσειν δ' οὐδὲν πλέον ἔλεγε ταλάντων δέκα, καὶ ταῦτ' εἰς δωρεὰν τῷ βασιλεῖ. παροξυνθεὶς δὲ ὁ παῖς εἰς δεσμὰ τὸν Ἀρίωνα ἐνέβαλε. τῆς δὲ τοῦ Ἀρίωνος γυναικὸς τοῦτο δηλωσάσης τῇ

¹⁰ Κλεοπάτρα, καὶ δεηθείσης ὅπως ἐπιπλήξῃ τῷ παιδί (σφόδρα γὰρ ἦν ὁ Ἀρίων ἐν τιμῇ παρ' αὐτῇ), φανερὸν τῷ βασιλεῖ τοῦτο ἐποίησεν ἡ Κλεοπάτρα. ὁ δὲ Πτολεμαῖος πέμψας πρὸς τὸν Ἰρκανὸν θαυμάζειν ἔλεγε πῶς ἀποσταλεὶς πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ πατρὸς οὔτε ὀφθειῇ

¹⁵ αὐτῷ καὶ προσέτι δῆσειε τὸν οἰκονόμον· ἐλθόντα οὖν τὴν αἰτίαν αὐτῷ μηνύειν ἐκέλευσε. τὸν δὲ φασιν ἀποκρινάμενον τῷ παρὰ τοῦ βασιλέως λέγειν αὐτῷ ὅτι νόμος ἐστὶ παρ' αὐτοῖς κωλύων τὸν γεννηθέντα γεύσασθαι θυσίας, πρὶν εἰς τὸ ἱερόν ἔλθῃ καὶ θύσῃ τῷ

²⁰ θεῷ. κατὰ δὴ τοῦτον τὸν λογισμόν οὐδ' αὐτὸς ἐλθεῖν πρὸς αὐτόν, περιμένων δῶρα κομίσαι τοῦ πατρὸς εὐεργέτη γενομένῳ, τὸν δὲ δοῦλον κολάσαι παρακούσαντα ἂν προσέταξε· διαφέρειν γὰρ οὐδὲν ἢ μικρὸν εἶναι τινα δεσπότην ἢ μέγαν. “ἂν οὖν μὴ κολάζωμεν τοὺς

²⁵ τοιούτους, καὶ σὺ προσδόκα ὑπὸ τῶν ἀρχομένων καταφρονηθήσεσθαι.” ταῦτ' ἀκούσας ὁ Πτολεμαῖος εἰς γέλωτα ἐτρέπη καὶ τὴν μεγαλοφροσύνην τοῦ παιδὸς ἐθαύμασε.

μαθὼν δὲ ὁ Ἀρίων ὅτι τοῦτον ὁ βασιλεὺς διετέθη ⁹
²⁶ τὸν τρόπον καὶ ὅτι μηδεμία βοήθεια ἔστιν αὐτῷ, δούς τὰ χίλια τάλαντα τῷ παιδί τῶν δεσμῶν ἀπελύθη, καὶ τρεῖς διαλιπὼν ἡμέρας ὁ Ἰρκανὸς ἤσπασατο τοὺς βα-

σιλίας. οἱ δὲ ἀσμένως αὐτὸν εἶδον καὶ φιλοφρόνως
 εἰστίασαν διὰ τὴν πρὸς τὸν πατέρα τιμὴν. λάθρα δὲ
 πρὸς τοὺς ἐμπόρους ἀπελθὼν ὠνεῖται παρ' αὐτῶν πα-
 δας μὲν ἑκατὸν γράμματα ἐπισταμένους καὶ ἀκμαιο-
 τάτους, ἑνὸς ἕκαστον ταλάντου, ἑκατὸν δὲ παρθένους, 5
 τῆς αὐτῆς τιμῆς ἑκάστην. κληθεὶς δ' ἐφ' ἐστίασιν
 πρὸς τὸν βασιλέα μετὰ τῶν πρώτων τῆς χώρας ὑποκα-
 τακλίνεται πάντων, καταφρονηθεὶς ὡς παῖς ἐτι τὴν
 ἡλικίαν ὑπὸ τῶν τοὺς τόπους κατὰ τὴν ἀξίαν διανε-
 μόντων. τῶν δὲ συγκατακειμένων πάντων τῶν με- 10
 ρῶν τὰ ὅσῃ (ἀφήρουν γὰρ αὐτοὶ τὰς σάρκας) σωρευ-
 ὄντων ἔμπροσθεν τοῦ Ἰρκανοῦ ὡς πληρῶσαι τὴν πα-
 ρακειμένην αὐτῷ τράπεζαν, Τρύφων, ὃς ἦν τοῦ βασι-
 λέως ἄθυρμα καὶ πρὸς τὰ σκώμματα καὶ τοὺς ἐν τοῖς
 πότοις γέλωτας ἀνεδέδεκτο, παρακαλεσάντων αὐτὸν 15
 τῶν κατακειμένων τῇ τραπέζῃ, παρεστὼς τῷ βασιλεῖ
 "ὄρῳς" εἶπεν, "ὦ δέσποτα, τὰ παρακείμενα Ἰρκανῷ
 ὅσῃ; ἐκ τούτου στόχασαι ὅτι καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ τὴν
 Συρίαν ἅπασαν περιέδυσεν ὡς οὗτος ταῦτα τῶν σαρκῶν
 ἐγύμνωσε." γελᾶσαντος δὲ πρὸς τὸν τοῦ Τρύφω- 20
 νος λόγον τοῦ βασιλέως, καὶ ἐρομένου τὸν Ἰρκανὸν ὅ-
 τι τοσαῦτα αὐτῷ παράκειται ὅσῃ, "εἰκότως" εἶπεν, "ὦ
 δέσποτα" τοὺς μὲν γὰρ κύνας τὰ ὅσῃ σὺν τοῖς κρέασι
 κατεσθίειν ὡσπερ οὗτοι (πρὸς τοὺς κατακειμένους ἐπι-
 βλέπων, ὅτι μηδὲν ἔμπροσθεν αὐτῶν ἔκειτο), "οἱ δ' 25
 ἄνθρωποι τὸ κρέας ἐσθίουσι, τὰ δὲ ὅσῃ φηπτοῦσιν,
 ὅπερ ἄνθρωπος ὦν κἀγὼ νῦν πεποίηκα." ὁ δὲ βασι-
 λεὺς θαναμάσας τὴν ἀπόκρισιν αὐτοῦ σοφὴν οὕτω γενο-
 μένην, πάντας ἐκέλευσεν ἀνακροτῆσαι, τῆς εὐτραπέλλας
 ἀποδεχομένους αὐτόν. τῇ δ' ἐπιούσῃ πρὸς ἕκαστον τῶν 30
 τοῦ βασιλέως φίλων πορευόμενος καὶ τῶν περὶ τὴν
 αὐλήν δυνατῶν τοὺς μὲν ἠσπάζετο, παρὰ δὲ τῶν οἰκε-

τῶν ἐπυρθάνετο τί μέλλουσι διδόναι τῷ βασιλεὶ δῶ-
 ρον ἐν τῇ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ γενεθλίῳ. τῶν δὲ τοὺς
 μὲν ἀνὰ δέκα τάλαντα μέλλειν διδόναι φησάντων, τοὺς
 δ' ἐν ἄξια κατὰ τὸ μέγεθος τῆς οὐσίας ἕκαστον αὐτῶν,
 5 ὑπεκρίνετο λυπεῖσθαι διὰ τὸ μὴ δύνασθαι τοιαύτην
 προσευγεῖν δωρεάν· πλεον γὰρ πέντε ταλάντων οὐκ
 ἔχειν. οἱ δὲ θεράποντες ταῦτ' ἀκούσαντες ἀπήγγελλον
 τοῖς δεσπόταις. χαιρόντων δ' αὐτῶν ὡς καταγνωσθη-
 σομένου τοῦ Ἰωσήπου καὶ προσκρούσοντας τῷ βασιλεὶ
 10 διὰ τὴν βραχύτητα τῆς δωρεᾶς, ἐνστάσης τῆς ἡμέρας οἱ
 μὲν ἄλλοι προσέφερον τῷ βασιλεὶ τάλαντα οἱ λίαν με-
 γαλοδωρεῖσθαι νομίζοντες οὐ πλείω εἴκοσιν, ὁ δὲ Ἴρ-
 κανὸς οὓς ᾠνήσατο παῖδας ἑκατὸν καὶ παρθένους το-
 σαύτας ἀνὰ τάλαντον ἕκαστῳ φέρειν δοὺς προσήγαγε,
 15 τοὺς μὲν τῷ βασιλεὶ τὰς δὲ τῇ Κλεοπάτρᾳ. πάντων δὲ
 θαυμασάντων τὴν παρ' ἐλπίδα τῶν δῶρων πολυτέλειαν
 καὶ τῶν βασιλέων αὐτῶν, καὶ τοῖς φίλοις ἔτι καὶ τοῖς
 περὶ τὴν θεραπείαν τοῦ βασιλέως οὔσι πολλῶν ἄξια
 ταλάντων δῶρα ἔδωκεν ὡς διαφυγεῖν τὸν ἐξ αὐτῶν
 20 κίνδυνον· τούτοις γὰρ ἐγεγράφεισαν αὐτοῦ οἱ ἄδελφοὶ
 διαχορήσασθαι τὸν Ἴρκανόν. Πτολεμαῖος δὲ τὴν μεγα-
 λοψυχίαν ἀγασάμενος τοῦ μειρακίου, προσέταττεν αὐ-
 τῷ δωρεὰν ἣν βούλεται λαμβάνειν. ὁ δ' οὐδὲν πλεον
 ἠέλωσεν αὐτῷ γενέσθαι παρ' αὐτοῦ ἢ γράψαι τῷ πατρὶ
 25 καὶ τοῖς ἀδελφοῖς περὶ αὐτοῦ. τιμήσας οὖν αὐτὸν φι-
 λοτιμώτατα καὶ δωρεὰς δοὺς λαμπράς, καὶ τῷ τε πατρὶ
 γράψας καὶ τοῖς ἀδελφοῖς καὶ πᾶσι τοῖς ἡγεμόσιν αὐ-
 τοῦ καὶ ἐπιτρόποις, ἐξέπεμψεν. ἀκούσαντες δὲ οἱ
 ἀδελφοὶ τούτων τετυχηκότα τὸν Ἴρκανὸν παρὰ τοῦ
 30 βασιλέως καὶ μετὰ μεγάλης ἐπανερχόμενον τιμῆς, ἐξῆλ-
 θον ὑπαντησόμενοι καὶ διαφθεροῦντες αὐτόν, καὶ τοῦ
 πατρὸς εἰδότες· ὀργιζόμενος γὰρ αὐτῷ ἔνεκεν τῶν εἰς

τὰς δωρεὰς χρημάτων οὐκ ἐφρόντιζε τῆς σωτηρίας αὐ-
 τοῦ. τὴν ὀργὴν μέντοι τὴν πρὸς τὸν υἱὸν ὁ Ἰώσηπος
 ἀπεκρύπτετο, φοβούμενος τὸν βασιλέα. συμβαλόντων
 δ' αὐτῷ τῶν ἀδελφῶν εἰς μάχην, ἄλλους τε τῶν σὺν
 αὐτοῖς πολλοὺς ἀπέκτεινε καὶ δύο τῶν ἀδελφῶν, οἱ δὲ
 λοιποὶ διεσώθησαν εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τὸν πατέρα.
 παραγενόμενον δ' αὐτὸν εἰς τὴν πόλιν ἐπεὶ μηδεὶς
 ἐδέχετο, δεισας ἀνεχώρησεν εἰς τὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου
 ποταμοῦ, κακεὶ διέτριβε φορολογῶν τοὺς βαρβάρους.

10 ἐβασίλευσε δὲ κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν τῆς Ἀσίας 10
 Σέλευκος ὁ φιλοπάτωρ ἐπικαλούμενος, υἱὸς ὦν Ἀντι-
 ὄχου τοῦ μεγάλου. τελευτᾷ δὲ καὶ ὁ τοῦ Ἰρκανοῦ πα-
 τῆρ Ἰώσηπος, ἀνὴρ ἀγαθὸς γενόμενος καὶ μεγαλόφρων
 καὶ τὸν τῶν Ἰουδαίων λαὸν ἐκ πτωχείας καὶ πραγμά-
 των ἀσθενῶν εἰς λαμπροτέρας ἀφορμὰς τοῦ βίου κα- 15
 ταστήσας, εἴκοσιν ἔτη καὶ δύο τὰ τῆς Συρίας τέλη καὶ
 Φοινίκης καὶ Σαμαρείας κατασχών. ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ
 θεῖος αὐτοῦ Ὀνίας, τὴν ἀρχιερωσύνην Σίμωνι τῷ παιδί
 καταλιπών. τελευτήσαντος δὲ καὶ τούτου, ὁ υἱὸς αὐ-
 τοῦ διάδοχος τῆς τιμῆς αὐτοῦ Ὀνίας γίνεται, πρὸς ὃν 20
 ὁ Λακεδαιμονίων βασιλεὺς Ἄρειος πρεσβείαν τε ἐπεμ-
 πε καὶ ἐπιστολάς, ὧν τὸ ἀντίγραφόν ἐστι τοιοῦτον.

“βασιλεὺς Λακεδαιμονίων Ἄρειος ἑὸν Οὐνίαν χαιρεῖν.
 ἐντυχόντες γραφῇ τιμὴν ἠῦρομεν ὡς ἐξ ἑνὸς εἶεν γένους
 Ἰουδαῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι καὶ ἐκ τῆς πρὸς Ἀβραμὸν 25
 οἰκειότητος. δίκαιον οὖν ἐστὶν ἀδελφοὺς ὑμᾶς ὄντας
 διαπέμπεσθαι πρὸς ἡμᾶς περὶ ὧν ἂν βούλησθε. ποιή-
 σομεν δὲ καὶ ἡμεῖς τὸ αὐτό, καὶ τὰ τε ὑμέτερα ἴδια
 νομιοῦμεν καὶ τὰ αὐτῶν κοινὰ πρὸς ὑμᾶς ἔξομεν. Δη-
 μοτέλης ὁ φέρων τὰ γράμματα διαπέμπει τὰς ἐπιστολάς. 30
 τὰ γεγραμμένα ἐστὶ τετράγωνα, ἡ σφραγὶς ἐστὶν ἀετὸς
 δράκοντος ἐπιλημμένος.”

ἡ μὲν οὖν ἐπιστολὴ ἡ πεμφθεῖσα παρὰ τοῦ Λακε- 11
 δαιμονίων βασιλέως τοῦτον περιεῖχε τὸν τρόπον, ἀπο-
 θανόντος δὲ Ἰωσήπου τὸν λαὸν συνέβη στασιάζαι διὰ
 τοὺς παῖδας αὐτοῦ· τῶν γὰρ πρεσβυτέρων πόλεμον
 ἐξενεγκαμένων πρὸς Ἰρκανόν, ὃς ἦν νεώτατος τῶν
 Ἰωσήπου τέκνων, διέστη τὸ πλῆθος, καὶ οἱ μὲν πλείους
 τοῖς πρεσβυτέροις συνεμάχον καὶ ὁ ἀρχιερεὺς Σίμων
 διὰ τὴν συγγένειαν. ὁ δὲ Ἰρκανὸς ἐπανελθεῖν μὲν οὐκ-
 ἔτι διέγνω εἰς Ἱεροσόλυμα, προσκαθίσας δὲ τοῖς πέραν
 10 τοῦ Ἰορδάνου συνεχῶς ἐπολέμει τοὺς Ἀραβας, ὡς πολ-
 λοὺς αὐτῶν καὶ ἀποκτείνει καὶ λαβεῖν αἰχμαλώτους.
 ᾠκοδόμησε δὲ βᾶριν ἰσχυράν, ἐκ λίθου λευκοῦ κατα-
 σκευάσας ἅπασαν μέγρι καὶ τῆς στέγης, ἐγγλύψας ξῶα
 παμμεγεθέστατα. περιήγαγε δὲ αὐτῇ εὐριπον μέγαν
 15 καὶ βαθύν· ἐκ δὲ τῆς καταντικρῦ τοῦ ὄρους πέτρας,
 διατεμῶν αὐτῆς τὸ προέχον, σπήλαια πολλῶν σταδίων
 τὸ μῆκος κατεσκεύασεν, ἔπειτα οἴκους ἐν αὐτῇ, τοὺς
 μὲν εἰς συμκόσια τοὺς δὲ εἰς ὕπνον καὶ δίαιταν, ἐποίη-
 σεν· ὑδάτων δὲ διαθεόντων πλῆθος, ἃ καὶ τέρψις ἦν
 20 καὶ κόσμος τῆς αὐλῆς, εἰσήγαγε. τὰ μέντοι στόμια τῶν
 σπηλαίων, ὥστε ἓνα δι' αὐτῶν εἰσδύνειν καὶ μὴ
 πλείους, βραχύτερα ἤνοιξε· καὶ ταῦτ' ἐπίτηδες, ἀσφα-
 λείας ἕνεκα τοῦ μὴ πολιορκηθεῖς ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν
 κινδυνεῦσαι ληφθεῖς, κατεσκεύασε. προσᾠκοδόμησε
 25 δὲ καὶ αὐλὰς τῷ μεγέθει διαφερούσας, ἃς καὶ παραδεί-
 σοις ἐκόσμησε παμμήκεσι. καὶ τοιοῦτον ἀπεργασάμε-
 νος τὸν τόπον Τύρον ᾠνόμασεν. οὗτος ὁ τόπος ἐστὶ
 μεταξὺ τῆς τε Ἀραβίας καὶ τῆς Ἰουδαίας, πέραν τοῦ
 Ἰορδάνου, οὐ πόρρω τῆς Ἑσσεβωνίτιδος. ἤρξε δ' ἐκεί-
 30 νων τῶν μερῶν ἐπὶ ἔτη ἑπτὰ, πάντα τὸν χρόνον ὃν
 Σέλευκος τῆς Συρίας ἐβασίλευσεν. ἀποθανόντος γὰρ
 τούτου, μετ' αὐτὸν ὁ ἀδελφὸς Ἀντίοχος ὁ κληθεὶς ἐπι-

φανῆς τὴν βασιλείαν κατέσχε. τελευταῖα δὲ καὶ Πτολε-
 μαῖος ὁ τῆς Αἰγύπτου βασιλεὺς, καὶ αὐτὸς καλούμενος
 ἐπιφανῆς, καταλιπὼν δύο παῖδας ἔτι βραχεῖς τὴν ἡλι-
 κίαν, ὧν ὁ μὲν πρεσβύτερος Φιλομήτωρ ἑκαλεῖτο, Φύ-
 σκων δὲ ὁ νεώτερος. Ἰρκανὸς δὲ ὄρων μεγάλην δύνα- 5
 μιν ἔχοντα τὸν Ἀντίοχον, καὶ δεῖσας μὴ καὶ συλλη-
 φθῆις ὑπ' αὐτοῦ κολασθῆ δια τὰ πρὸς τοὺς Ἀραβας
 αὐτῷ πεπραγμένα, τελευταῖα τὸν βίον αὐτόχειρ αὐτοῦ
 γενόμενος τὴν δ' οὐσίαν αὐτοῦ πᾶσαν Ἀντίοχος
 λαμβάνει. 10

- 5 Ὑπὸ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἀποθανόντος καὶ Ὀνίου
 τοῦ ἀρχιερέως, τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ τὴν ἀρχιερω-
 σύνην Ἀντίοχος δίδωσιν· ὁ γὰρ παῖς ὄν Ὀνίας κατελε-
 λοίπει, νήπιος ἦν ἔτι. δηλώσωμεν δὲ τὰ περὶ τοῦ παι-
 δίου τούτου κατὰ χώραν ἕκαστα. Ἰησοῦς δὲ (οὗτος γὰρ 15
 ἦν ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ὀνίου) τὴν ἀρχιερωσύνην ἀφηρέθη
 προσοργισθέντος αὐτῷ τοῦ βασιλέως καὶ δόντος αὐτὴν
 τῷ νεωτάτῳ αὐτοῦ ἀδελφῷ, Ὀνίᾳ τὸννομα· Σίμωνι
 γὰρ οὗτοι τρεῖς ἐγένοντο παῖδες, καὶ εἰς τοὺς τρεῖς
 ἤκεν ἡ ἀρχιερωσύνη, καθὼς δεδηλώκαμεν. ὁ μὲν οὖν 20
 Ἰησοῦς Ἰάσονα ἑαυτὸν μετωνόμασεν, ὁ δὲ Ὀνίας ἐκλή-
 θη Μενέλαος. στασιάζαντος οὖν τοῦ προτέρου ἀρχιε-
 ρέως Ἰησοῦ πρὸς τὸν μετὰ ταῦτα κατασταθέντα Μενέ-
 λαον, καὶ τοῦ πλήθους διανεμηθέντος εἰς ἑκατέρους,
 ἐκ τῆς Μενελάου μοίρας οἱ Γωβίου παῖδες ἐγένοντο· 25
 τὸ δὲ πλεῖον τοῦ λαοῦ τῷ Ἰάσονι συνελάμβανεν, ὑφ'
 οὗ καὶ πονούμενοι ὅ τε Μενέλαος καὶ οἱ Γωβίου παῖ-
 δες πρὸς Ἀντίοχον ἀνεχώρησαν, δηλοῦντες αὐτῷ ὅτι
 βούλονται τοὺς πατέρας νόμους καταλιπόντες καὶ τὴν
 κατ' αὐτοὺς πολιτείαν ἔπεσθαι τοῖς βασιλικῶς καὶ τὴν 30
 Ἑλληνικὴν πολιτείαν ἔχειν. παρεκάλεσαν οὖν αὐτὸν
 ἐπιτρέψαι αὐτοῖς οἰκοδομηῆσαι γυμνάσιον ἐν Ἱεροσο-

λύμοις. συγχωρήσαντος δὲ καὶ τὴν τῶν αἰδοίων περι-
τομὴν ἐπεκάλυψαν, ὡς ἂν εἶεν καὶ τὰ περὶ τὴν ἀπόδυ-
σιν Ἕλληνες, τὰ τε ἄλλα πάνθ' ὅσα ἦν αὐτοῖς πάτρια
καρέντες, ἐμιμούντο τὰ τῶν ἄλλων ἔθνων ἔργα.

5 Ἀντίοχος δέ, τῆς βασιλείας αὐτῷ χωρούσης κατὰ 2
τρόπον, ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον διέγνω στρατεύεσθαι, πόθον
αὐτῆς λαβῶν, καὶ διὰ τὸ τῶν Πτολεμαίου παιδῶν κα-
ταφρονεῖν, ἀσθενῶν ἔτι τυγχανόντων καὶ μηδέπω
πράγματα τηλικαῦτα διέπειν δυναμένων. γενόμενος
10 οὖν μετὰ πολλῆς δυνάμεως κατὰ τὸ Πηλούσιον καὶ
δόλω τὸν φιλομήτορα Πτολεμαίου ἐκπεριελθὼν κατα-
λαμβάνει τὴν Αἴγυπτον, καὶ γενόμενος ἐν τοῖς περὶ
Μέμφιν τόποις καὶ κατασχὼν ταύτην ὄρησεν ἐπὶ τὴν
Ἀλεξάνδρειαν, ὡς πολιορκία παραστησόμενος αὐτὴν
15 καὶ τὸν ἐκεῖ βασιλεύοντα χειρωσόμενος Πτολεμαίου.
ἀπεκρούσθη δ' οὐ τῆς Ἀλεξανδρείας μόνον ἀλλὰ καὶ
τῆς ὅλης Αἰγύπτου, Ῥωμαίων αὐτῷ παραγγειλάντων
ἀπέχεσθαι τῆς χώρας, καθὼς ἤδη πού καὶ πρότερον ἐν
ἄλλοις δεδηλώκαμεν. Ἐγγήσομαι δὲ κατὰ μέρος τὰ
20 περὶ τοῦτον τὸν βασιλέα, ὡς τὴν Ἰουδαίαν ἐχειρώσατο
καὶ τὸν ναόν· ἐν γὰρ τῇ πρώτῃ μου πραγματείᾳ κε-
φαλαιωδῶς αὐτῶν ἐπιμνησθεὶς ἀναγκαῖον ἠγησάμην
νῦν εἰς τὴν ἐπ' ἀκριβὲς αὐτῶν ἐπανελθεῖν ὑφήγησιν.

ὑποστρέψας ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου διὰ τὸ παρὰ Ῥω- 3
25 μαίων δέος ὁ βασιλεὺς Ἀντίοχος ἐπὶ τὴν Ἱεροσολυμι-
τῶν πόλιν ἐξεστράτευσε, καὶ γενόμενος ἐν αὐτῇ ἔτει
ἑκατοστῷ καὶ τεσσαρακοστῷ καὶ τρίτῳ μετὰ τοὺς ἀπὸ
Σελεύκου βασιλεῖς ἀμαχητὶ λαμβάνει τὴν πόλιν, ἀνοι-
ξάντων αὐτῷ τὰς πύλας ὅσοι τῆς ἐκείνου προαιρέσεως
30 ἦσαν. ἐγκρατῆς δ' οὕτω τῶν Ἱεροσολύμων γενόμε-
νος πολλοὺς ἀπέκτεινε τῶν τἀναντία φρονούντων, καὶ
χρήματα πολλὰ συλήσας ὑπέστρεψεν εἰς Ἀντιόχειαν.

4 συνέβη δὲ μετὰ ἔτη δύο, τῷ ἑκατοστῷ καὶ τεσσα-
 ρακοστῷ καὶ πέμπτῳ ἔτει, μῆνός πέμπτη καὶ εἰκάδι,
 ὃς καλεῖται κατὰ μὲν ἡμᾶς Χασλεὺ κατὰ δὲ Μακεδό-
 νας Ἀπελλατος, ὀλυμπιάδι ἑκατοστῇ καὶ πεντηκοστῇ
 καὶ τρίτῃ, μετὰ πολλῆς δυνάμεως ἀναβῆναι τὸν βασι- 5
 λέα εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ προσποησάμενον εἰρήνην
 ἀπάτη περιγενέσθαι τῆς πόλεως. ἐφείσατο δὴ τότε
 οὐδὲ τῶν εἰσδεξαμένων αὐτὸν διὰ τὸν ἐν τῷ ναῷ πλοῦ-
 τον, ἀλλ' ὑπὸ πλεονεξίας (χρυσὸν γὰρ ἑώρα πολὺν ἐν
 τῷ ἱερῷ, καὶ τὸν ἄλλον τῶν ἀναθημάτων κόσμον πο- 10
 λυτελέστατον), ἵνα συλήσῃ τοῦτον, ὑπέμεινε τὰς πρὸς
 ἐκείνους αὐτῷ σπονδὰς παραβῆναι. περιδύσας οὖν τὸν
 ναὸν ὡς καὶ τὰ σκεύη τοῦ θεοῦ βαστάσαι, λυχνίας
 χρυσέας καὶ βωμὸν χρύσειον καὶ τράπεζαν καὶ τὰ θυ-
 μιαστήρια, καὶ μηδὲ τῶν καταπετασμάτων ἀποσχόμε- 15
 νος, ἄπερ ἦν ἐκ βύσσου καὶ κόκκου πεποιημένα, κενώ-
 σας καὶ τοὺς θησαυροὺς τοὺς ἀποκρύφους καὶ μηδὲν
 ὄλως ὑπολιπῶν, εἰς μέγα τοὺς Ἰουδαίους ἐπὶ τούτοις
 πένθος ἐνέβαλε. καὶ γὰρ τὰς καθημερινὰς θυσίας, ἃς
 προσέφερον τῷ θεῷ κατὰ τὸν νόμον, ἐκώλυσεν αὐτοὺς 20
 προσφέρειν, καὶ διαρπάσας πᾶσαν τὴν πόλιν τοὺς μὲν
 ἀπέκτεινε, τοὺς δὲ αἰχμαλώτους γυναιξὶν ἅμα καὶ τέ-
 κνοις ἔλαβεν, ὡς τῶν ζωογονηθέντων περὶ μυρίους γε-
 νέσθαι τὸ πλῆθος. ἐνέπρησε δ' αὐτῆς τὰ κάλλιστα, καὶ
 καταβαλὼν τὰ τεῖχη τὴν ἐν τῇ κάτω πόλει ὠκοδόμησεν 25
 ἄκραν· ἦν γὰρ ὑψηλὴ καὶ ὑπερκειμένη τὸ ἱερόν, καὶ
 διὰ τοῦτ' αὐτὴν ὀχυρώσας τείχεσιν ὑψηλοῖς καὶ πύρ-
 ροις φρουρὰν Μακεδονικὴν ἐγκατέστησεν. ἔμενον δ'
 οὐδὲν ἦττον ἐν τῇ ἄκρᾳ καὶ τοῦ πλῆθους οἱ ἀσεβεῖς
 καὶ πονηροὶ τὸν τρόπον, ὅφ' ὦν πολλὰ καὶ δεινὰ τοὺς 30
 πολίτας συνέβη παθεῖν. ἐποικοδομήσας δὲ καὶ τῷ θυ-
 σιαστηρίῳ βωμὸν ἑ βασιλεὺς σῦας ἐπ' αὐτοῦ κατέσφαξε,

θυσίαν οὐ νόμιμον οὐδὲ πάτριον τῇ Ἰουδαίων θρησκείᾳ
 ταύτην ἐπιτελῶν. ἠνάγκασε δ' αὐτοὺς ἀφαιρέτους τῆς
 περὶ τὸν αὐτῶν θεὸν θρησκείας τοὺς ὑπ' αὐτοῦ νομι-
 ζομένους σέβασθαι, οἰκοδομήσαντας δὲ ἐν ἐκάστη πόλει
⁵ καὶ κώμη τεμένη αὐτῶν καὶ βωμοὺς καθιδρῦσαντας
 θύειν ἐπ' αὐτοῖς σὺς καθ' ἡμέραν. ἐκέλευσε δὲ καὶ
 μὴ περιτέμνειν αὐτοὺς τὰ τέκνα, κόλασιν ἀπειλήσας
 εἰ τις παρὰ ταῦτα ποιῶν εὐρεθείη. κατέστησε δὲ καὶ
 ἐπισκόπους, οἱ προσαναγκάσουσιν αὐτοὺς τὰ ἐπεσταλ-
¹⁰ μένα ποιεῖν. καὶ πολλοὶ μὲν τῶν Ἰουδαίων, οἱ μὲν
 ἔκοντι οἱ δὲ καὶ δι' εὐλάβειαν τῆς ἐπηγγελμένης τιμω-
 ρίας, κατηκολούθουν οἷς ὁ βασιλεὺς διετέτακτο· οἱ δὲ
 δοκιμώτατοι καὶ τὰς ψυχὰς εὐγενεῖς οὐκ ἐφρόντισαν
 αὐτοῦ, τῶν δὲ πατρῶν ἐθῶν πλείονα λόγον ἔσχον ἢ
¹⁵ τῆς τιμωρίας ἣν οὐ πειθομένοις ἠπέλλησεν αὐτοῖς, καὶ
 διὰ τοῦτο κατὰ πᾶσαν ἡμέραν αἰκιζόμενοι καὶ πικρὰς
 βασάνους ὑποφέροντες ἀπέθνησκον. καὶ γὰρ μαστι-
 γούμενοι καὶ τὰ σώματα λυμαινόμενοι ζῶντες ἔτι καὶ
 ἐμπνέοντες ἀνεσταυροῦντο, τὰς δὲ γυναῖκας καὶ τοὺς
²⁰ παῖδας αὐτῶν, οὓς περιέτεμνον, κατὰ τὴν τοῦ βασι-
 λέως προαίρεσιν ἀπῆγγον, ἐκ τῶν τραχίλων αὐτοὺς
 τῶν ἀνεσταυρωμένων γονέων ἀπαρτῶντες. ἠφανίζετο
 δὲ εἰ που βίβλος εὐρεθείη ἱερὰ καὶ νόμος, καὶ παρ' οἷς
 εὐρεθείη καὶ οὗτοι κακοὶ κακῶς ἀπώλλυντο.

²⁵ ταῦτα δὲ βλέποντες οἱ Σαμαρεῖται πάσχοντας τοὺς 5
 Ἰουδαίους οὐκέθ' ὠμολόγουν ἑαυτοὺς εἶναι συγγενεῖς
 αὐτῶν, οὐδὲ τὸν ἐν Γαριζελὶν ναὸν τοῦ μεγίστου θεοῦ,
 τῇ φύσει ποιοῦντες ἀκόλουθα ἦν δεδηλώκαμεν, καὶ
 λέγοντες αὐτοὺς Μήδων ἀποίκους καὶ Περσῶν· καὶ
³⁰ γὰρ εἰσὶ τούτων ἄποικοι. πέμψαντος οὖν πρὸς τὸν
 Ἀντίοχον πρέσβεις καὶ ἐπιστολὴν ἐδήλουν τὰ ὑπογε-
 γραμμένα. " βασιλεῖ Ἀντιόχῳ θεῶ ἐπιφανεῖ ὑπόμνημα

παρὰ τῶν ἐν Σικίμοις Σιδωνίων. οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι
 διὰ τινὰς συχνούς τῆς χώρας λοιμούς, παρακαλουθήσαν-
 τες ἀρχαῖα τιτὶ δεισιδαιμονία, ἔθος ἐποίησαν σέβειν
 τὴν παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις λεγομένην τῶν σαββάτων ἡμέ-
 ραν, ἰδρυσάμενοι δὲ ἀνώνυμον ἐν τῷ Γαριζεῖν λεγο- 5
 μένῳ ὄρει ἱερὸν ἔθρον ἐπ' αὐτοῦ τὰς καθηκούσας θυ-
 σίας. σοῦ δὲ τοῖς Ἰουδαίοις τῆς πονηρίας αὐτῶν ἀξίως
 χρησαμένου, οἱ τὰ βασιλικὰ διοικοῦντες, οἴομενοι κατὰ
 συγγένειαν ἡμᾶς ταῦτα ποιεῖν ἐκείνοις, ταῖς ὁμοίαις
 αἰτίαις περιάπτουσιν, ὄντων ἡμῶν τὸ ἀνέκαθεν Σι- 10
 δωνίων. καὶ τοῦτο φανερόν ἐστιν ἐκ τῶν πολιτικῶν
 ἀναγραφῶν. ἀξιούμεν οὖν σε, τὸν εὐεργέτην καὶ σω-
 τῆρα, προστάξαι Ἀπολλωνίῳ τῷ μεριδάρχη καὶ Νικά-
 νορι τῷ τὰ βασιλικὰ πράττοντι μηδὲν ἡμῖν ἐνοχλεῖν,
 προσάπτουσι τὰς τῶν Ἰουδαίων αἰτίας, ἡμῶν καὶ τῷ 15
 γένει καὶ τοῖς ἔθεσιν ἀλλοτρίων ὑπαρχόντων· προσ-
 αγορευθῆναι δὲ τὸ ἀνώνυμον ἱερὸν Διὸς Ἑλληνίου.
 γενομένου γὰρ τούτου παυσόμεθα μὲν ἐνοχλούμενοι,
 τοῖς δ' ἔργοις μετ' ἀδείας προσανέχοντες μελζονάς σοι
 ποιήσομεν τὰς προσόδους." ταῦτα τῶν Σαμαρειτῶν 20
 δεηθέντων, ἀντέπεμψεν αὐτοῖς γράμμασιν ὁ βασιλεὺς
 τοιάδε. "βασιλεὺς Ἀντίοχος Νικάνορι. οἱ ἐν Σικίμοις
 Σιδωνιοὶ ἐπέδωκαν τὸ κατακεχωρισμένον ὑπόμνημα.
 ἐπεὶ οὖν συμβουλευομένοις ἡμῖν μετὰ τῶν φίλων παρέ-
 στησαν οἱ πεμψθέντες ὑπ' αὐτῶν ὅτι μηδὲν τοῖς τῶν 25
 Ἰουδαίων ἐγκλήμασι προσήκουσιν, ἀλλὰ τοῖς Ἑλληνι-
 κοῖς ἔθεσιν αἰρουῦνται χρώμενοι ζῆν, ἀπολύομέν τε
 αὐτοὺς τῶν αἰτιῶν, καὶ τὸ παρ' αὐτοῖς ἱερὸν, καθάπερ
 ἤξιώκασι, προσαγορευθῆτω Διὸς Ἑλληνίου." ταῦτα δὲ
 καὶ Ἀπολλωνίῳ τῷ μεριδάρχη ἐπέστειλεν ἔτει ἕκτῳ 30
 καὶ τεσσαρακοστῷ, μηνὸς Ἑκατομβαιῶνος ὀκτωκαιδε-
 κάτῃ.

κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἦν τις οἰκῶν ἐν Μωδεεὶ 6
 κώμη τῆς Ἰουδαίας ὄνομα Ματταθίας, υἱὸς Ἰωάννου
 τοῦ Συμεῶνος τοῦ Ἀσαμωναίου, ἱερεὺς ἐξ ἡφμερίας
 Ἰωάριβος, Ἱεροσολυμίτης. ἦσαν δ' αὐτῷ υἱοὶ πέντε,
 5 Ἰωάννης ὁ καλούμενος Γαδδῆς καὶ Σίμων ὁ κληθεὶς
 Ματθῆς καὶ Ἰούδας ὁ καλούμενος Μακκαβαῖος καὶ
 Ἐλεάζαρος ὁ κληθεὶς Αὐρὰν καὶ Ἰωνάθης ὁ κληθεὶς
 Ἀφρούς. οὗτος οὖν ὁ Ματταθίας ἀπωδύρετο τοῖς
 τέκνοις τὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων καὶ τὴν τῆς
 10 πόλεως διαρπαγὴν καὶ τοῦ ναοῦ τὴν σύλησιν καὶ τοῦ
 κλήθους τὰς συμφοράς, ἔλεγέ τε κρείττον αὐτοῖς εἶναι
 ὑπὲρ τῶν πατριῶν νόμων ἀποθανεῖν ἢ ζῆν οὕτως ἀδό-
 ξως. ἐλθόντων δὲ εἰς τὴν Μωδεεὶ κώμην τῶν ὑπὸ τοῦ 2
 βασιλέως καθισταμένων ἐπὶ τῷ ποιεῖν ἀναγκάξειν
 15 τοὺς Ἰουδαίους ἃ διετέτακτο, καὶ θύειν τοὺς ἐκεῖ κε-
 λευόντων ὡς ὁ βασιλεὺς κελεύσειε, διὰ δὲ τὴν δόξαν
 τὴν τε διὰ τᾶλλα καὶ διὰ τὴν εὐπαιδίαν ἀξιούντων τὸν
 Ματταθίαν προκατάρχειν τῶν θυσιῶν (κατακολουθή-
 σειν γὰρ αὐτῷ καὶ τοὺς πολίτας, καὶ διὰ τοῦτο τιμηθή-
 20 σεσθαι πρὸς τοῦ βασιλέως), ὁ Ματταθίας οὐκ ἔφασκε
 ποιήσειν, οὐδ' εἰ τᾶλλα πάντα ἔθνη τοῖς Ἀντιόχου
 προστάγμασιν ἢ διὰ φόβον ἢ δι' εὐαρέστησιν ὑπακούοι,
 πεισθήσεσθαι ποτ' αὐτὸς μετὰ τῶν τέκνων τὴν πάτριον
 θρησκείαν καταλιπεῖν. ὡς δὲ σιωπήσαντος αὐτοῦ
 25 προσελθὼν τις τῶν Ἰουδαίων εἰς μέσον ἔθυσσε καθ' ἃ
 προσέταξεν Ἀντιόχος, θυμωθεὶς ὁ Ματταθίας ὤρμησεν
 ἐπ' αὐτὸν μετὰ τῶν παίδων ἐχόντων κοπίδας, καὶ αὐ-
 τὸν τε ἐκέλευον διέφθειρε, καὶ τὸν στρατηγὸν τοῦ βασι-
 λέως Ἀπελλῆν, ὃς ἐπηνάγκαζε, διεχορήσατο μετ' ὀλίγων
 30 στρατιωτῶν, καὶ τὸν βωμὸν καθελὼν ἀνέκραγεν "εἴ
 τις ζηλωτὴς ἐστί τῶν πατριῶν ἔθῶν καὶ τῆς τοῦ θεοῦ
 θρησκείας, ἐπέσθω" φησὶν "ἐμοί." καὶ ταῦτα εἰπὼν

μετὰ τῶν τέκνων εἰς τὴν ἔρημον ἐξώρμησε, καταλιπὼν
 ἅπασαν τὴν αὐτοῦ κτῆσιν ἐν τῇ κώμῃ. τὸ δ' αὐτὸ καὶ
 πολλοὶ ποιήσαντες μετὰ τέκνων καὶ γυναικῶν ἐφυγον
 εἰς τὴν ἔρημον καὶ ἐν τοῖς σπηλαίοις διῆγον. ἀκούσαν-
 τες δὲ ταῦτα οἱ τοῦ βασιλέως στρατηγοί, καὶ τὴν δύνα- 5
 μιν ὄσῃν εἶναι συνέβαινε ἐν τῇ ἀκροπόλει τῶν Ἱερο-
 σολύμων ἀναλαβόντες, ἐδίωξαν εἰς τὴν ἔρημον τοὺς
 Ἰουδαίους, καὶ καταλαβόντες τὸ μὲν πρῶτον αὐτοὺς
 ἐπεχείρουν πείθειν μετανοήσαντας αἰρεῖσθαι τὰ συμ-
 φέροντα καὶ μὴ προσάγειν αὐτοῖς ἀνάγκην ὥστε αὐτοῖς 10
 χρήσασθαι πολέμου νόμῳ, μὴ προσδεχομένων δὲ τοὺς
 λόγους ἀλλὰ τάναντία φρονούντων συμβάλλουσι αὐ-
 τοῖς εἰς μάχην σαββάτων ἡμέρα, καὶ ὡς εἶχον οὕτως
 ἐν τοῖς σπηλαίοις αὐτοὺς κατέφλεξαν, οὐδὲν ἀμυνομέ-
 νους ἀλλ' οὐδὲ τὰς εἰσόδους ἐμφράξαντας. τοῦ δὲ 15
 ἀμύνεσθαι διὰ τὴν ἡμέραν ἀπέσχοντο, μηδ' ἐν κακοῖς
 παραβῆναι τὴν τοῦ σαββάτου τιμὴν θελήσαντες· ἀρ-
 γεῖν γὰρ ἡμῖν ἐν αὐτῷ νόμιμον ἐστίν. ἀπέθανον μὲν
 οὖν σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἐμπυγέυτες τοῖς σπηλαίοις
 ὡς χίλιοι, πολλοὶ δὲ καὶ διασωθέντες τῷ Ματθαθαία 20
 προσέθεντο, κάκεινον ἄρχοντα ἀπέδειξαν. ὃ δὲ καὶ
 σαββάτοις αὐτοὺς ἐδίδασκε μάχεσθαι, λέγων ὡς εἰ μὴ
 ποιήσουσι τοῦτο, φυλαττόμενοι τὸ νόμιμον, ἑαυτοῖς
 ἔσονται πολέμιοι, τῶν μὲν ἐχθρῶν κατ' ἐκείνην τὴν
 ἡμέραν αὐτοῖς προσβαλλόντων, αὐτῶν δ' οὐκ ἀμυνο- 25
 μένων, κωλύσειν τε μηδὲν οὕτως ἀμαχητὶ πάντας ἀπο-
 λέσθαι. ταῦτ' εἰπὼν ἐπεισεν αὐτούς, καὶ ἄχρι δεῦρο
 μένει παρ' ἡμῖν καὶ σαββάτοις, εἴ ποτε δεήσειε, μάχε-
 σθαι. ποιήσας οὖν δύναμιν πολλὴν περὶ αὐτὸν Ματ-
 ταθαίας τοὺς τε βωμοὺς καθείλε καὶ τοὺς ἑξαμαρτόντας 30
 ἀπέκτεινε, ὅσους λαβεῖν ὑποχειροὺς ἐδυνήθη (πολ-
 λοι γὰρ δι' εὐλάβειαν διεσπάρησαν εἰς τὰ περίξ ἔθνη).

τῶν τε παίδων τοὺς οὐ περιτετμημένους ἐκέλευσε περι-
τέμνεσθαι, τοὺς ἐπὶ τῷ κωλύειν καθεσταμένους ἐκβαλῶν.

ἄρξας δ' ἐνιαυτὸν καὶ καταπεσὼν εἰς νόσον προσ- 3
καλεῖται τοὺς παῖδας, καὶ περιστησάμενος αὐτούς "ἐγὼ
5 μὲν" εἶπεν, "ὦ παῖδες, ἄπειμι τὴν εἰμαρμένην πορείαν,
παρατίθεμαι δὲ ὑμῖν τοῦμὸν φρόνημα καὶ παρακαλῶ
μὴ γενέσθαι κακοὺς αὐτοῦ φύλακας, ἀλλὰ μεμνημέ-
νους τῆς τοῦ φύσαντος ὑμᾶς καὶ θρηψαμένου προαιρέ-
σεως ἔθῃ τε σώζειν τὰ πάτρια καὶ κινδυνεύουσιν οὐ-
10 χεσθαι τὴν ἀρχαίαν πολιτείαν ἀνακτᾶσθαι, μὴ συμπε-
ρομένους τοῖς ἢ διὰ βούλησιν ἢ δι' ἀνάγκην προδι-
δοῦσιν αὐτήν, ἀλλ' ἀέλους παῖδας ὄντας ἐμοῦ, καὶ βίας
πάσης καὶ ἀνάγκης ἐπάνω γενέσθαι, τὰς ψυχὰς οὕτω
παρεσκευασμένους ὥστε ἀποθανεῖν ὑπὲρ τῶν νόμων,
15 ἂν δέῃ, λογιζομένους τοῦθ', ὅτι τὸ θεῖον τοιούτους
ὑμᾶς ὄρων οὐχ ὑπερόψεται, τῆς δ' ἀρετῆς ἀρασάμενον
ἀποδώσει πάλιν ὑμῖν αὐτό, καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἐν ἣ
ζήσεσθε μετ' ἀδείας τῶν ἰδίων ἀπολαύοντες ἔθῶν
ἀποκαταστήσει. θνητὰ μὲν γὰρ τὰ σώματα ὑμῶν καὶ
20 ἐπίκηρα, τῇ δὲ τῶν ἔργων μνήμη τάξις ἀθανασίας
λαμβάνει· ἥς ἐρασθέντας ὑμᾶς βούλομαι διώκειν τὴν
εὐκλειαν, καὶ τὰ μέγιστα ὑφισταμένους μὴ ὀκνεῖν ὑπὲρ
αὐτῶν ἀπολιπεῖν τὸν βίον. μάλιστα δ' ὑμῖν ὁμοιοεῖν
παραίνῳ, καὶ πρὸς ὃ τις ὑμῶν πέφυκεν ἀμείνων θατέ-
25 ρου, πρὸς τοῦτ' εἰκοντας ἀλλήλοις οικείαις χρῆσθαι
ταῖς ἀρεταῖς. καὶ Σίμωνα μὲν τὸν ἀδελφὸν συνέσει
προύχοντα πατέρα ἡγήσθε, καὶ οἷς ἂν οὗτος συμβου-
λεύῃ πελθεσθε· Μακκαβαῖον δὲ τῆς στρατιᾶς δι' ἀν-
δρείαν καὶ ἰσχὺν στρατηγὸν ἔξετε· τὸ γὰρ ἔθνος οὗτος
30 ἐκδικήσει καὶ ἀμυνεῖται τοὺς πολεμίους. προσίεσθε δὲ
καὶ τοὺς δικαίους καὶ θεοσεβεῖς, καὶ τὴν δύναμιν αὐ-
τῶν αὔξετε."

4 ταῦτα διαλεχθεὶς τοῖς παισὶ, καὶ τὸν θεὸν εὐξάμε-
νος σύμμαχον αὐτοῖς γενέσθαι καὶ τῷ λαῷ τὴν ἰδίαν
ἀνασῶσαι πάλιν τοῦ βίου συνήθειαν, μετ' οὐ πολὺ τε-
λευτᾷ. καὶ θάπτεται μὲν ἐν Μωδεεὶ, πένθος δ' ἐπ'
αὐτῷ μέγα τοῦ λαοῦ παντὸς ποιησαμένου διεδέξατο 5
τὴν προστασίαν τῶν πραγμάτων ὁ παῖς αὐτοῦ Ἰούδας
ὁ καὶ Μακκαβαῖος, ἑκατοστῷ ἔτει καὶ τεσσαρακοστῷ
ἔκτῳ. συναραμένων δ' αὐτῷ προθύμως τῶν ἀδελφῶν
καὶ τῶν ἄλλων τοὺς τε πολεμίους ἐξέβαλεν ἐκ τῆς χώ-
ρας, καὶ τοὺς παρανομήσαντας εἰς τὰ πάτρια τῶν ὁμο- 10
φύλων διεχρήσατο, καὶ ἐκαθάρισεν ἀπὸ παντὸς μιά-
σματος τὴν γῆν.

7 ταῦτ' ἀκούσας Ἀπολλώνιος ὁ τῆς Σαμαρείας στρα-
τηγός, ἀναλαβὼν τὴν δύναμιν ὤρμησεν ἐπὶ τὸν Ἰού-
δαν. ὁ δὲ ἀπήντησεν αὐτῷ, καὶ συμβαλὼν κρατεῖ τῇ 15
μάχῃ, καὶ πολλοὺς μὲν αὐτῶν ἀπέκτεινεν, ἐν οἷς καὶ
τὸν στρατηγὸν Ἀπολλώνιον, οὗ καὶ τὴν μάχαιραν, ἣ
χρησθῆναι συνέβαινεν ἐκεῖνον, σκυλεύσας αὐτὸς εἶχε,
πλείους δὲ τραυματίας ἐποίησε, καὶ πολλὴν λείαν ἐκ
τοῦ στρατοπέδου λαβὼν τῶν πολεμίων ἀνεχώρησε. 20
Σήρων δὲ ὁ τῆς Κοίλης Συρίας στρατηγός, ἀκούσας ὅτι
πολλοὶ προσκεχωρήκασι τῷ Ἰούδα καὶ δύναμιν ἤδη
περιβέβληται πρὸς ἀγῶνας καὶ πολέμους ἀξιόλογον, ἐπ'
αὐτὸν ἔγνω στρατεύσασθαι, προσήκειν ὑπολαμβάνων
τοὺς εἰς τὰ τοῦ βασιλέως προσταγμάτων παρανομοῦντας 25
πειρᾶσθαι κολάζειν. συναγαγὼν οὖν δύναμιν ὅση
παρῆν αὐτῷ, προσκαταλέξας δὲ καὶ τῶν Ἰουδαίων τοὺς
φυγάδας καὶ ἄσεβεις, ἐπὶ τὸν Ἰούδαν παρεγίνετο· προσ-
ελθὼν δὲ ἄχρι Βεθωρῶν κώμης τῆς Ἰουδαίας αὐτόθι
στρατοπεδεύεται. ὁ δὲ Ἰούδας ἀπαντήσας αὐτῷ καὶ 30
συμβαλεῖν προαιρούμενος, ἐπεὶ τοὺς στρατιώτας ἐώρα
πρὸς τὴν μάχην διὰ τε τὴν ὀλιγότητα καὶ δι' ἀσιτίαν

(νενηστεύκεισαν γάρ) ὀκνοῦντας, παρεθάρσυνε λέγων οὐκ ἐν τῷ πλήθει τὸ νικᾶν εἶναι καὶ τῶν πολεμίων κρατεῖν, ἀλλ' ἐν τῷ πρὸς τὸ θεῖον εὐσεβεῖν, καὶ τούτου σαφέστατον ἔχειν παραδείγμα τοὺς προγόνους, οἱ διὰ
 15 δικαιοσύνην καὶ τὸ περὶ τῶν ἰδίων νόμων καὶ τέκνων ἀγωνίζεσθαι πολλὰς πολλὰκις ἠττησαν μυριάδας· τὸ γὰρ μηδὲν ἀδικεῖν ἰσχυρὰ δύναμις. ταῦτ' εἰπὼν πείθει τοὺς σὺν αὐτῷ καταφρονήσαντας τοῦ πλήθους τῶν ἐναντίων ὁμοσε χωρῆσαι τῷ Σήρῳ, καὶ συμβα-
 20 λὰν τρέπει τοὺς Σύρους· πεσόντος γὰρ τοῦ στρατηγοῦ πάντες φεύγειν ὤρμησαν ὡς ἐν τούτῳ τῆς σωτηρίας αὐτοῖς ἀποκειμένης. ἐπιδιώκων δ' ἄχρι τοῦ πεδίου κτείνει τῶν πολεμίων εἰς ὀκτακοσίους· οἱ δὲ λοιποὶ διεσώθησαν εἰς τὴν παραλίαν.

15 ταῦτ' ἀκούσας ὁ βασιλεὺς Ἀντίοχος μεγάλως ὠρ- 2
 γίσθη τοῖς γεγενημένοις, καὶ πᾶσαν τὴν οἰκίαν δύναμιν ἀθροίσας καὶ πολλοὺς ἐκ τῶν νήσων μισθοφόρους παραλαβὼν ἠτοιμάζετο περὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔαρος εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἐμβαλεῖν. ἐπεὶ δὲ τὸ στρατιωτικὸν
 20 διανείμας ἑώρα τοὺς θησαυροὺς ἐπιλείποντας καὶ χρημάτων ἐνδειαν οὖσαν (οὔτε γὰρ οἱ φόροι πάντες ἐτελοῦντο διὰ τὰς τῶν ἐθνῶν στάσεις, μεγαλόψυχός τε ὢν καὶ φιλόδωρος οὐκ ἤρκετο τοῖς οὖσιν), ἔγνω πρῶτον εἰς τὴν Περσίδα πορευθεὶς τοὺς φόρους τῆς χώρας
 25 συναγαγεῖν. καταλιπὼν οὖν ἐπὶ τῶν πραγμάτων Ἀσίαν τινά, δόξαν ἔχοντα παρ' αὐτῷ καὶ τὰ μέχρι τῶν Αἰγύπτου ὄρων καὶ τῆς κάτωθεν Ἀσίας ἀπ' Εὐφράτου διέκοντα ποταμοῦ καὶ μέρος τι τῆς δυνάμεως καὶ τῶν ἰλεφάντων, τρέφειν μὲν Ἀντίοχον τὸν υἱὸν αὐτοῦ μετὰ
 30 πάσης φροντίδος ἐνετείλατο, ἕως ἂν παραγένηται, καταστρεφάμενον δὲ τὴν Ἰουδαίαν καὶ τοὺς οἰκοῦντας αὐτὴν ἐξανδραποδισάμενον ἀφανίσαι τὰ Ἱεροσόλυμα

και τὸ γένος αὐτῶν ἀπολέσαι. καὶ ταῦτα μὲν ἐπιστεί-
 λας τῷ *Λυσία* ὁ βασιλεὺς *Ἀντίοχος* ἐξήλασεν εἰς τὴν
Περσίδα τῷ ἑκατοστῷ καὶ τεσσαρακοστῷ καὶ ἐβδόμῳ
 εἶτι, καὶ περαιωσάμενος τὸν *Εὐφράτην* ἀνέβαινε πρὸς
 3 τοὺς ἄνω σατραπάς· ὁ δὲ *Λυσίας* ἐπιλεξάμενος *Πτολε-* 5
μαῖον τὸν *Δορυμένους* καὶ *Νικάνορα* καὶ *Γοργίαν*,
 ἄνδρας δυνατοὺς τῶν τοῦ βασιλέως φίλων, καὶ παρα-
 δούς αὐτοῖς πεξῆς μὲν δυνάμεως μυριάδας τέσσαρας
 ἰππεῖς δὲ ἑπτακισχιλίους, ἐξέπεμψεν ἐπὶ τὴν *Ἰουδαίαν*.
 οἱ δ' ἄχρις *Ἐμμαοῦς* πόλεως ἐλθόντες ἐν τῇ πεδινῇ 10
 καταστρατοπεδεύονται. προσγίνονται δὲ αὐτοῖς σύμ-
 μαχοι ἀπὸ τε *Συρίας* καὶ τῆς πέριξ χώρας καὶ πολλοὶ
 τῶν πεφευγόντων *Ἰουδαίων*, εἶτι γε μὴν καὶ τῶν ἐμπό-
 ρων τινὲς ὡς ὠνησόμενοι τοὺς ἀλχηλωτισθησομένους,
 πέδας μὲν κομιζόντες αἷς δήσουσι τοὺς ληφθησομένους, 15
 ἄργυρον δὲ καὶ χρυσὸν τιμὴν αὐτῶν καταθησόμενοι.
 τὸ δὲ στρατόπεδον καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἐναντίων ὁ *Ἰου-*
δας κατανοήσας ἐπειθε τοὺς οἰκείους στρατιώτας
 θαρρεῖν, καὶ παρεκελεύετο τὰς ἐλπίδας τῆς νίκης ἔχου-
 τας ἐν τῷ θεῷ τοῦτον ἰκετεύειν τῷ πατρὶν νόμῳ, σάκ- 20
 κους περιθεμένους, καὶ τὸ σύνηθες αὐτῷ σχῆμα τῆς
 ἰκετείας παρὰ τοὺς μεγάλους κινδύνους ἐπιδείξαντας,
 τούτῳ δυσωπῆσαι παρασχεῖν αὐτοῖς τὸ κατὰ τῶν ἐχ-
 θρῶν κράτος. διατάξας δὲ τὸν ἀρχαῖον αὐτοῦς τρόπον
 καὶ πάτριον κατὰ χιλιάρχους καὶ ταξiάρχους, καὶ τοὺς 25
 νεογάμους ἀπολύσας καὶ τοὺς τὰς κτήσεις νεωστὶ πε-
 ποιημένους, ὅπως μὴ διὰ τὴν τούτων ἀπόλαυσιν φιλο-
 ζωοῦντες ἀτολμότερον μάχωνται, καταστὰς τοιούτοις
 παρορμᾷ λόγοις πρὸς τὸν ἀγῶνα τοὺς αὐτοῦ στρατιώ-
 τας. "καιρὸς μὲν ὑμῖν οὐκ ἄλλος ἀναγκαϊότερος τοῦ 30
 παρόντος, ᾧ ἑταῖροι, εἰς εὐψυχίαν καὶ κινδύνων κατα-
 φρόνησιν καταλέλειπται. νῦν γὰρ ἔστιν ἀνδρείως

ἀγωνισαμένοις τὴν ἐλευθερίαν ἀπολαβεῖν, ἣν καὶ δι' αὐτὴν ἄπασιν ἀγαπητὴν οὖσαν ἡμῖν ὑπ' ἐξουσίας τοῦ θρησκευεῖν τὸ θεῖον ἐτι ποθεινοτέραν εἶναι συμβέβηκεν. ὡς οὖν ἐν τῷ παρόντι κειμένων ὑμῶν ταύτην τε ἀπολαβεῖν καὶ τὸν εὐδαίμονα καὶ μακάριον ἀνακτήσασθαι βίον (οὗτος δὲ ἦν ὁ κατὰ τοὺς νόμους καὶ τὴν πάτριον συνήθειαν) ἢ τὰ αἰσχιστα παθεῖν καὶ μηδὲ σπέρμα τοῦ γένους ὑμῶν ὑπολειφθῆναι κακῶν ἐν τῇ μάχῃ γενομένων, οὕτως ἀγωνίξεσθε. τὸ μὲν οὖν ἀποθανεῖν καὶ μὴ πολемоῦσιν ὑμῖν ὑπάρξειν ἡγούμενοι, τὸ δ' ὑπὲρ τηλικούτων ἐπάθλων, ἐλευθερίας πατρίδος νόμων εὐσεβείας, αἰώνιον τὴν εὐκλειαν κατασκευάζειν πεπιστευκότες, ἐτοιμάξεσθε τοιγαροῦν, οὕτω τὰς ψυχὰς ἠντρεπισμένοι ὡς αὔριον ἅμ' ἡμέρα συμβαλοῦντες τοῖς πολέμοις."

καὶ ὁ μὲν Ἰούδας ταῦτα παραθαρσύνων τὴν στρατιὰν ἔλεγε· τῶν δὲ πολεμίων πεμψάντων Γοργίαν μετὰ πεντακισχιλίων πεζῶν καὶ χιλίων ἱππέων, ὅπως διὰ τῆς νυκτὸς ἐπιπέσῃ τῷ Ἰούδα, καὶ πρὸς τοῦτο ὁδηγούς ἔχοντος αὐτοῦ τινὰς τῶν πεφευγόντων Ἰουδαίων, αἰσθόμενος ὁ τοῦ Ματθαίου παῖς ἔγνω καὶ αὐτὸς τοῖς ἐν τῇ παρεμβολῇ τῶν πολεμίων ἐπιπεσεῖν, καὶ ταῦτα διηρημένης αὐτῶν τῆς δυνάμεως. καθ' ὧραν οὖν δειπνοποιησάμενος, καὶ πολλὰ πυρὰ καταλιπὼν ἐπὶ τοῦ στρατοπέδου, δι' ὅλης ᾤδευε τῆς νυκτὸς ἐπὶ τοὺς ἐν Ἐμμαοῦς τῶν πολεμίων. οὐχ εὐρῶν δ' ἐν τῷ στρατοπέδῳ τοὺς ἐχθροὺς ὁ Γοργίας, ἀλλ' ὑπονοήσας ἀναχωρήσασθαι αὐτοὺς ἐν τοῖς ὄρεσι κεκρούφθαι, πορευθεὶς ἔγνω ζητεῖν ὅπου ποτ' εἴεν. περὶ δὲ τὸν ὄρθρον ἐπιφαίνεται τοῖς ἐν Ἐμμαοῦς πολέμοις ὁ Ἰούδας μετὰ τρισχιλίων φαύλως ὀπλισμένων διὰ πενίαν, καὶ θεασάμενος τοὺς ἐχθροὺς ἄριστα πεφραγμένους καὶ μετ' ἐμπειρίας πολ-

λῆς ἐστρατοπεδευμένους, προτρεψάμενος τοὺς Ἰουδαίους
 ὡς καὶ γυμνοὶς τοῖς σώμασι μάχεσθαι θεοὶ καὶ τὸ θεῖον
 ἦδη πού καὶ τοῖς οὕτως ἔχουσι τὸ κατὰ τῶν πλειόνων
 καὶ ὠπλισμένων κρατος ἐδώκεν, ἀγασάμενον αὐτοὺς τῆς
 εὐψυχίας, ἐκέλευσε σημῆναι τοὺς σαλπικτάς. εἶτα ἐπι- 5
 πεσῶν ἀπροσδοκῆτως τοῖς πολεμίοις, καὶ ἐκπλήξας αὐ-
 τῶν τὴν διάνοιαν καὶ ταραξας, πολλοὺς μὲν ἀπέκτεινεν
 ἀνθισταμένους, τοὺς δὲ λοιποὺς διώκων ἦλθεν ἄχρι
 Γαδάρων καὶ τῶν πεδίων τῆς Ἰδουμαίας καὶ Ἀζώτου
 καὶ Ἰαμνείας. ἔπεσον δὲ αὐτῶν ὡς περὶ τρισχιλίουσ. 10
 Ἰούδας δὲ τῶν μὲν σκύλων παρεκελεύετο μὴ ἐπιθυμῆναι
 τοὺς αὐτοῦ στρατιώτας· ἔτι γὰρ αὐτοῖς ἀγῶνά τινα καὶ
 μάχην εἶναι πρὸς Γοργίαν καὶ τὴν σὺν αὐτῷ δύναμιν·
 κρατήσαντας δὲ καὶ τούτων, τότε σκυλεύσειν ἐπ’
 ἀδείας ἔλεγε, τοῦτο μόνον ἔχοντας καὶ μηδὲν ἕτερον 15
 ἐκδεχομένους. ἔτι δὲ αὐτοῦ διαλεγομένου ταῦτα πρὸς
 τοὺς στρατιώτας, ὑπερκύψαντες οἱ τοῦ Γοργίου τὴν
 μὲν στρατιάν, ἣν ἐν τῇ παρεμβολῇ κατέλιπον, ὁρῶσι
 τετραμμένην, τὸ δὲ στρατόπεδον ἐμπερησμένον· ὁ γὰρ
 καπνὸς αὐτοῖς πόρρωθεν οὔσι τοῦ συμβεβηκότος δῆ- 20
 λωσιν ἔφερεν. ὡς οὖν ταῦθ’ οὕτως ἔχοντα ἔμαθον οἱ
 σὺν Γοργίᾳ καὶ τοὺς μετὰ Ἰούδα πρὸς παράταξιν ἐτοι-
 μους κατενόησαν, καὶ αὐτοὶ δεισαντες εἰς φυγὴν ἐτρέ-
 πησαν. ὁ δὲ Ἰούδας, ὡς ἀμαχητὶ τῶν Γοργίου στρα-
 τιωτῶν ἠττημένων, ὑποστρέψας ἀνῆρτειτο τὰ σκύλα, 25
 πολὺν δὲ καὶ χρυσὸν καὶ ἄργυρον καὶ πορφύραν καὶ
 ὑάκινθον λαβὼν εἰς τὴν οἰκίαν ὑπέστρεψε, χαίρων
 καὶ ὑμῶν τὸν θεὸν ἐπὶ τοῖς κατωρθωμένοις· οὐ μι-
 κρὰ γὰρ αὐτοῖς ἡ νίκη πρὸς τὴν ἐλευθερίαν συνε-
 βάλλετο. 30

5 Δυσίας δὲ συγχυθεὶς ἐπὶ τῇ τῶν ἐκπεμφθέντων
 ἠττη, τῷ ἐχομένῳ ἔτει μυριάδας ἀνδρῶν ἐπιλέκτων

συναθροίσας ἕξ, καὶ πεντακισχιλίους λαβὼν ἰππεῖς, ἐν-
 έβαλεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν, καὶ ἀναβάς εἰς τὴν ὄρεινήν
 ἐν Βεθσοῦροις κώμῃ τῆς Ἰουδαίας ἐστρατοπεδεύσατο.
 ἀπήνητησε δὲ μετὰ μυρίων Ἰούδας, καὶ τὸ πλῆθος ἰδὼν
 5 τῶν πολεμίων σύμμαχον ἐπ' αὐτὸ ἐσεσθαι τὸν θεὸν εὐ-
 ξάμενος, συμβαλὼν τοῖς προδορῶμοις τῶν πολεμίων νικᾷ
 τούτους, καὶ φονεύσας αὐτῶν ὡς πεντακισχιλίους τοῖς
 λοιποῖς ἦν ἐπίφοβος. ἀμέλει κατανοήσας ὁ Λυσίας τὸ
 φρόνημα τῶν Ἰουδαίων, ὡς ἔτοιμοί εἰσι τελευτᾶν εἰ μὴ
 10 ζήσουσιν ἐλεύθεροι, καὶ δείσας αὐτῶν τὴν ἀπόγνωσιν
 ὡς ἰσχυράν, ἀναλαβὼν τὴν λοιπὴν δύναμιν ὑπέστρεψεν
 εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ διέτριβεν ἐκεῖ ξενολογῶν καὶ πα-
 ρασκευαζόμενος μετὰ μείζονος στρατοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν
 ἐμβαλεῖν.

15 τοσαυτάκις οὖν ἠττημένων ἤδη τῶν Ἀντιόχου τοῦ 6
 βασιλέως στρατηγῶν, ὁ Ἰούδας ἐκκλησιάσας ἔλεγε μετὰ
 πολλὰς νίκας, ὡς ὁ θεὸς αὐτοῖς ἔδωκεν, ἀναβῆναι δεῖν
 εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ τὸν ναὸν καθαρῖσαι καὶ τὰς νενο-
 μισμένας θυσίας προσφέρειν. ὡς δὲ παραγενόμενος

20 μετὰ παντὸς τοῦ πλῆθους εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ τὸν ναὸν
 ἔρημον ἤυρε καὶ καταπερησμένας τὰς πύλας καὶ φυτὰ
 διὰ τὴν ἔρημίαν αὐτόματα ἐν τῷ ἱερῷ ἀναβεβλαστηκό-
 τα, θρηνεῖν ἤρξατο μετὰ τῶν ἰδίων ἐπὶ τῇ ὄψει τοῦ ναοῦ
 συγχυθεῖς. ἐπιλεξάμενος δὲ τινὰς τῶν αὐτοῦ στρατιω-

25 τῶν προσέταξε τούτοις ἐκπολεμῆσαι τοὺς τὴν ἄκρην φυ-
 λάττοντας, ἅχρι ἂν αὐτὸς τὸν ναὸν ἀγνίσσειε. καθάρως
 δ' ἐπιμελῶς αὐτὸν εἰσεκόμισε καινὰ σκεύη, λυχνίαν
 τράπεζαν βωμόν, ἐκ χρυσοῦ πεποιημένα, ἀπήνητησε δὲ
 καὶ τὰ περιπετάσματα τῶν θυρῶν, καὶ τὰς θύρας αὐτὰς

30 ἐπέθηκε. καθελῶν δὲ καὶ τὸ θυσιαστήριον καινὸν ἐκ
 λίθων συμμίκτων ᾠκοδόμησεν, οὐ λελαξευμένων ὑπὸ
 σιδήρου. πέμπτη δὲ καὶ εἰκάδι τοῦ Χασλεὺ μηνός, ὃν

οἱ Μακεδόνες Ἀπελλαίου καλοῦσιν, ἤψάν τε φῶτα ἐπὶ τῆς λυχνίας καὶ ἐθυμίασαν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ, καὶ ἄρτους ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἐπέθεσαν, καὶ ὠλοκαύτωσαν ἐπὶ τοῦ καινοῦ ~~θυσιαστηρίου~~ ~~ἔτυχε~~ δὲ ταῦτα κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην γίνεσθαι καθ' ἣν καὶ μετέπεσεν αὐτῶν ἡ ἀγία 5
 θρησκεία εἰς βέβηλον καὶ κοινὴν συνήθειαν, μετὰ ἔτη τρία. τὸν γὰρ ναὸν ἐρημωθέντα ὑπ' Ἀντιόχου διαμεναι τοιοῦτον ἔτεσι συνέβη τρισίν· ἔτει γὰρ πέμπτῳ καὶ 10
 τεσσαρακοστῷ καὶ ἑκατοστῷ ταῦτα περὶ τὸν ναὸν ἐγένετο, πέμπτη καὶ εἰκάδι τοῦ Ἀπελλαίου μηνός, Ὀλυμπιάδι ἑκατοστῇ καὶ πεντηκοστῇ καὶ τρίτῃ· ἀνενεώθη δὲ κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν πέμπτη καὶ εἰκοστῇ τοῦ Ἀπελλαίου μηνός, ὀγδόῳ καὶ τεσσαρακοστῷ καὶ ἑκατοστῷ 15
 ἔτει, Ὀλυμπιάδι ἑκατοστῇ καὶ πεντηκοστῇ καὶ τετάρτῃ. τὴν δ' ἐρήμωσιν τοῦ ναοῦ συνέβη γενέσθαι κατὰ τὴν 15
 Δαυιήλου προφητείαν, πρὸ τετρακοσίων καὶ ὀκτῶ γενομένην ἐτῶν· ἐδήλωσε γὰρ ὅτι Μακεδόνες καταλύσουσιν αὐτόν.

7 ἑώραξε δὲ Ἰούδας μετὰ τῶν πολιτῶν ἀνάκτησιν τῆς περὶ τὸν ναὸν θυσίας ἐφ' ἡμέρας ὀκτώ, μηδὲν 20
 ἀπολιπῶν ἡδονῆς εἶδος, ἀλλὰ πολυτελέσι μὲν καὶ λαμπραῖς ταῖς θυσίαις κατευωγῶν αὐτούς, ὕμνοις δὲ καὶ ψαλμοῖς τὸν θεὸν μὲν τιμῶν αὐτούς δὲ τέρπων. τοσαύτη δ' ἐχρήσαντο τῇ περὶ τὴν ἀνανέωσιν τῶν ἐθῶν ἡδονῇ, μετὰ χρόνον πολὺν ἀπροσδοκίτως ἐν ἔξουσίᾳ 25
 γενόμενοι τῆς θρησκείας, ὡς νόμον θεῖναι τοῖς μετ' αὐτούς ἐφορτᾶζειν τὴν ἀνάκτησιν τῶν περὶ τὸν ναὸν ἐφ' ἡμέρας ὀκτώ. καὶ ἐξ ἐκείνου μέχρι δεῦρο τὴν ἐορτὴν ἄγομεν καλοῦντες αὐτὴν φῶτα, ἐκ τοῦ παρ' ἐλπίδας, οἶμαι, ταύτην ἡμῖν φανῆναι τὴν ἐξουσίαν τὴν προση- 30
 γορίαν θέμενοι τῇ ἐορτῇ. τειχίσας δ' ἐν κύκλῳ τὴν πόλιν, καὶ πρὸς τὰς ἐπιδρομὰς τῶν πολεμίων πύργους

οικοδομησάμενος ὑψηλοῦς, φύλακας ἐν αὐτοῖς ἐγκατέστησε. καὶ τὴν Βεθσοῦραν δὲ πόλιν ὠχύρωσεν, ὅπως ἀντὶ φρουρίου αὐτῇ πρὸς τὰς ἀπὸ τῶν πολεμίων ἀνάγκας ἔχη χρῆσθαι.

5 τούτων οὕτω γενομένων, τὰ περίξ ἔθνη πρὸς τὴν 8 ἀναξωπύρῃσιν καὶ τὴν ἰσχὺν τῶν Ἰουδαίων χαλεπῶς διακείμενα πολλοὺς ἐπισυνιστάμενα διέφθειρεν, ἐνέδραιοι καὶ ἐπιβουλαῖς αὐτῶν ἐγκρατῆ γενόμενα. πρὸς τούτους πολέμους συνεχεῖς ἐκφέρων ὁ Ἰούδας ἐπέχειν αὐτοῦς 10 τῆς καταδρομῆς, καὶ ὧν ἐποιοῦν κακῶν τοῖς Ἰουδαίοις, ἐπειρᾶτο. καὶ τοῖς Ἡσαίου υἱοῖς Ἰδουμαίοις κατ' Ἀκραβατηνὴν ἐπιπεσὼν πολλοὺς αὐτῶν ἀπέκτεινε καὶ ἐσκύλευσε· συγκλείσας δὲ καὶ τοὺς υἱοὺς τοῦ Βαάνου λοχῶντας τοὺς Ἰουδαίους, περικαθίσας ἐπολιόρκει, καὶ 15 τοὺς τε πύργους αὐτῶν ἐνεπίμπρα καὶ τοὺς ἄνδρας διέφθειρεν. ἔπειτ' ἐκεῖθεν ἐπὶ τοὺς Ἀμμανίτας ὀρμήσας, δύναμιν μεγάλην καὶ πολυάνθρωπον ἔχοντας, ἧς ἠγείτο Τιμόθεος, καὶ τούτους χειρωσάμενος τὴν Ἰαζωρὸν ἐξῆρε πόλιν, καὶ τὰς τε γυναῖκας αὐτῶν καὶ τὰ 20 τέκνα λαβῶν αἰχμαλώτους καὶ τὴν πόλιν ἐμπρήσας εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἀνέστρεψε. μαθόντα δ' αὐτὸν τὰ γειτονεύοντα τῶν ἔθνῶν ἀναστραφέντα συναθροίζεται εἰς τὴν Γαλααδίτιν ἐπὶ τοὺς ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτῶν Ἰουδαίους. οἱ δὲ καταφυγόντες εἰς Δάθεμα τὸ φρούριον, 25 πέμψαντες πρὸς Ἰούδαν ἐδήλουν αὐτῷ ὅτι λαβεῖν ἐσπούδακεν ὁ Τιμόθεος τὸ χωρίον εἰς ὃ συνεπεφεύγασαν. ἀναγινωσκομένων δὲ τῶν ἐπιστολῶν τούτων, κακῆς τῆς Γαλιλαίας ἄγγελοι παραγίνονται σημαίνοντες ἐπισυνῆχθαι τοὺς ἐκ Πτολεμαῖδος καὶ Τύρου καὶ Σιδῶνος 30 καὶ τῶν ἀλλογενῶν τῆς Γαλιλαίας. πρὸς οὖν ἀμφοτέρω 2 ρας τὰς τῶν ἠγγελμένων χρείας σκεψάμενος ὁ Ἰούδας ὅτι χρῆ ποιεῖν, Σίμωνα μὲν τὸν ἀδελφὸν προσέταξεν ὡς

τρισχιλίους τῶν ἐπιλέκτων λαβόντα τοῖς ἐν Γαλιλαίᾳ
 βοηθὸν ἐξελθεῖν Ἰουδαίους, αὐτὸς δὲ καὶ Ἰωνάθης ὁ
 ἕτερος ἀδελφὸς μετὰ στρατιωτῶν ὀκτακισχιλίων ὤρμη-
 σαν εἰς τὴν Γαλααδίτιν. κατέλειπε δὲ ἐπὶ τῶν ὑπολοί-
 πων τῆς δυνάμεως Ἰώσηπόν τε τὸν τοῦ Ζαχαρίου καὶ 5
 Ἀζαρίαν, προστάξας αὐτοῖς φυλάττειν ἐπιμελῶς τὴν
 Ἰουδαίαν καὶ συνάπτειν πόλεμον πρὸς μηδένα, ἕως ἂν
 αὐτὸς ἐπανέλθῃ. ὁ μὲν οὖν Σίμων παραγενόμενος εἰς
 τὴν Γαλιλαίαν καὶ συμβαλὼν τοῖς ἐχθροῖς εἰς φυγὴν 10
 αὐτοὺς ἔτρεψε, καὶ μέχρι τῶν πνλῶν τῆς Πτολεμαίδος
 διώξας ἀπέκτεινεν αὐτῶν ὡς περὶ τρισχιλίους, καὶ τὰ
 τε σκῦλα λαβὼν τῶν ἀνηρημένων καὶ τοὺς ἡχμαλω-
 τισμένους ὑπ' αὐτῶν Ἰουδαίους, καὶ τὴν ἀποσκευὴν
 3 αὐτῶν ἐπαγόμενος, εἰς τὴν οἰκίαν ἀνέστρεψεν. Ἰου-
 δας δὲ ὁ Μακκαβαῖος καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἰωνάθης, 15
 διαβάντες τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν καὶ ὁδὸν ἀπ' αὐτοῦ
 τριῶν ἀνύσαντες ἡμερῶν, τοῖς Ναβαταίοις εἰρηνικῶς
 ὑπαντῶσι περιτυγγάνουσιν· ὧν διηγησαμένων τὰ περὶ
 τοὺς ἐν τῇ Γαλααδίτιδι, ὡς πολλοὶ κακοπαθοῦσιν αὐ-
 τῶν ἐν τοῖς φρουροῖς ἀπειλημμένοι καὶ ταῖς πόλεσι 20
 τῆς Γαλααδίτιδος, καὶ παραινεσάντων αὐτῷ σπεύδειν
 ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους καὶ ζητεῖν ἀπ' αὐτῶν σῶζειν τοὺς
 ὁμοεθνεῖς, πεισθεὶς ὑπέστρεψεν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ
 προσπεσὼν πρώτοις τοῖς τῆς Βοσορρᾶν κατοικοῦσι καὶ
 λαβὼν αὐτήν, [καταβαλὼν] πᾶν τὸ ἄρρεν καὶ μάχεσθαι 25
 δυνάμενον διέφθειρε καὶ τὴν πόλιν ὑφῆψεν. ἐπιγενο-
 μένης δὲ νυκτὸς οὐδ' οὕτως ἐπέσχευ, ἀλλ' ὀδεύσας δι'
 αὐτῆς ἐπὶ τὸ φρούριον ἔνθα τοὺς Ἰουδαίους ἐγκεκλι-
 σθαι συνέβαινε, περικαθεζομένου τὸ χωρίον Τιμοθέου
 μετὰ τῆς δυνάμεως, ἕωθεν ἐπ' αὐτὸ παραγίνεται. καὶ 30
 καταλαβὼν ἤδη τοῖς τείχεσι προσβεβληκότας τοὺς πο-
 λεμίους, καὶ τοὺς μὲν κλίμακας ὥστε ἀναβαίνειν ἐπ'

αὐτὰ τοὺς δὲ μηχανήματα προσφέροντας, κελύσας τὸν σαλπικτιῆν σημήναι, καὶ παρορησάσας τοὺς στρατιώτας ὑπὲρ ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν διακινδυνεύσαι προθύμως, εἰς τρία διελαῶν τοῦ στρατοῦ ἐπιπίπτει κατὰ νό-
 5 του τοῖς πολεμίοις. οἱ δὲ περὶ τὸν Τιμόθεον αἰσθόμενοι ὅτι Μακκαβαῖος εἴη, πείραν ἤδη καὶ πρότερον αὐτοῦ τῆς ἀνδρείας καὶ τῆς ἐν τοῖς πολέμοις εὐτυχίας ἐληφότες εἰς φυγὴν τρέπονται. ἐφεπόμενος δὲ μετὰ τοῦ στρατεύματος ὁ Ἰούδας ἀναιρεῖ μὲν αὐτῶν εἰς ὀκτα-
 10 κισχιλίους, ἀπονεύσας δ' εἰς Μάλλην πόλιν οὕτω λεγομένην τῶν ἄλλοφύλων λαμβάνει καὶ ταύτην, καὶ τοὺς μὲν ἄρρενας ἅπαντας ἀποκτείνει, τὴν δὲ πόλιν αὐτὴν ἐμπλήρησιν. ἄρας δ' ἐκεῖθεν τὴν τε Χάσφωμα καὶ Βοσόρ καὶ πολλὰς ἄλλας πόλεις τῆς Γαλααδίτιδος
 15 καταστρέφεται.

χρόνον δ' ὕστερον οὐ πολλῶ Τιμόθεος δύναμιν με-
 4 γάλην παρασκευασάμενος, καὶ συμμάχους ἄλλους τε παραλαβὼν καὶ Ἀράβων τινὰς μισθῶ πείσας αὐτῶ συστρατεύειν, ἤκεν ἄγων τὴν στρατιάν πέραν τοῦ χει-
 20 μάργου Ῥαφῶν ἀντικρὺς (πόλις δὲ ἦν αὕτη), καὶ παρεκλεύετο τοὺς στρατιώτας, εἰ συμβάλοιεν εἰς μάχην τοῖς Ἰουδαίοις, προθύμως ἀγωνίζεσθαι καὶ κωλύειν αὐτοὺς διαβαίνειν τὸν χεῖμαρρον· διαβάντων γὰρ ἦτταν αὐτοῖς προύλεγεν. Ἰούδας δ' ἀκούσας παρεσκευάσθαι
 25 τὸν Τιμόθεον πρὸς μάχην, ἀναλαβὼν πᾶσαν τὴν οἰκείαν δύναμιν ἐσπευδεν ἐπὶ τὸν πολέμιον, καὶ περαιωσάμενος τὸν χεῖμαρρον ἐπιπίπτει τοῖς ἐχθροῖς, καὶ τοὺς μὲν αὐτῶν ὑπαντιάζοντας ἀνήρει, τοὺς δ' εἰς δέος ἐμβαλὼν ῥίψαντας τὰ ὄπλα φεύγειν ἠνάγκασε. καὶ τινὲς μὲν αὐ-
 30 τῶν διέδρασαν, οἳ δ' εἰς τὸ καλούμενον ἐν Καρναῖν τέμενος συμφυγόντες ἤλπισαν τεύξεσθαι σωτηρίας. Ἰούδας δὲ τὴν πόλιν καταλαβόμενος αὐτούς τε ἀπέκτεινε

καὶ τὸ τέμενος ἐνέπηρσε, ποικίλη χρησάμενος ἰδέα τῆς ἀπωλείας τῶν πολεμίων.

5 ταῦτα διαπραξάμενος καὶ συναγαγὼν τοὺς ἐν τῇ Γαλααδίτιδι Ἰουδαίους μετὰ τῶν τέκνων καὶ γυναικῶν καὶ τῆς ὑπαρχούσης αὐτοῖς ἀποσκευῆς, οἷός τε ἦν εἰς 5 τὴν Ἰουδαίαν ἐπαναγαγεῖν. ὡς δ' ἦκεν ἐπὶ τινὰ πόλιν Ἐφρων ὄνομα, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ κειμένην, καὶ οὔτε ἄλλην αὐτῷ τραπομένῳ βαδίζειν δυνατὸν ἦν οὔτε ἀναστρέφειν ἤθελεν, πέμψας πρὸς τοὺς ἐν αὐτῇ παρεκάλει τὰς πύλας ἀνοίξαντας ἐπιτρέπειν αὐτῷ διὰ τῆς πόλεως 10 ἀπελθεῖν· τὰς τε γὰρ πύλας λίθοις ἐπεφράκεσαν καὶ τὴν διέξοδον ἀπετέμνοντο. μὴ πειθομένων δὲ τῶν Ἐφραίων, παρορμήσας τοὺς μεθ' ἑαυτοῦ καὶ κυκλωσάμενος ἐπολιόρκει. καὶ δι' ἡμέρας καὶ νυκτὸς προσκαθίσας ἐξαιρεῖ τὴν πόλιν, καὶ πᾶν ὄσον ἄρρεν ἦν ἐν αὐ- 15 τῇ κτείνας καὶ καταπρήσας ἅπασαν αὐτὴν ὁδὸν ἐσχετοσοῦτο δ' ἦν τὸ τῶν πεφονευμένων πλῆθος ὡς ἐπ' αὐτῶν βαδίζειν τῶν νεκρῶν. διαβάντες δὲ τὸν Ἰορδάνην ἦκον εἰς τὸ μέγα πεδῖον, οὗ κεῖται κατὰ πρόσωπον πόλις Βεθσάνη, καλουμένη πρὸς Ἑλλήνων Σκυθό- 20 πολις, κακεῖθεν ὀρμηθέντες εἰς τὴν Ἰουδαίαν παρεγέροντο, ψάλλοντές τε καὶ ὑμνωδοῦντες καὶ τὰς συνήθεις ἐν τοῖς ἐπινικίοις παιδιὰς ἄγοντες. ἔθυσαν δὲ χαριστηρίους θυσίας ὑπὲρ τε τῶν κατωρθωμένων καὶ ὑπὲρ τῆς τοῦ στρατεύματος σωτηρίας· οὐδεὶς γὰρ ἐν τούτοις τοῖς 25 πολέμοις τῶν Ἰουδαίων ἀπέθανεν.

6 Ἰώσηπος δὲ ὁ Ζαχαρίου καὶ Ἀζαρίας, οὓς κατέλιπε στρατηγούς Ἰούδας καθ' ὃν καιρὸν Σίμων μὲν ὑπῆρχεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ πολεμῶν τοὺς ἐν Πτολεμαίδι, αὐτὸς δὲ ὁ Ἰούδας καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἰωνάθης ἐν τῇ Γαλααδί- 30 τιδι, βουληθέντες καὶ αὐτοὶ δόξαν περιποιήσασθαι στρατηγῶν τὰ πολεμικὰ γενναίων, τὴν ὑπ' αὐτοὺς δι-

ναμιν ἀναλαβόντες ἦλθον εἰς Ἰάμνεια. Γοργίου δὲ τοῦ τῆς Ἰαμνείας στρατηγοῦ ὑπαντήσαντος, συμβολῆς γενομένης διςχιλίους ἀποβάλλουσι τῆς στρατιᾶς, καὶ φεύγοντες ἄχρωτων ἰβτῆς Ἰουδαίας ὄρων διώκονται. 5 συνέβη δ' αὐτοῖς τὸ πταῖσμα τοῦτο παρακούσασιν ὧν αὐτοῖς Ἰούδας ἐπέστειλε, μὴ συμβαλεῖν εἰς μάχην μηδενὶ πρὸ τῆς ἐκείνου παρουσίας· πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις αὐτοῦ στρατηγήμασι καὶ τὸ κατὰ τοὺς περὶ τὸν Ἰώσηπον καὶ τὸν Ἀξαρίαν πταῖσμα θαυμάσειεν ἂν τις, ὃ 10 συνῆκεν, εἰ παρακινήσουσί τι τῶν ἐπεσταλμένων αὐτοῖς, ἐσόμενον. ὁ δὲ Ἰούδας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ πολεμοῦντες τοῖς Ἰδουμαίοις οὐκ ἀνέισαν, ἀλλ' ἐνέκειντο πανταχόθεν αὐτοῖς, τὴν τε Χεβρωῶνα πόλιν καταλαβόμενοι, ὅσον ἦν ὄχυρόν αὐτῆς καθείλον, καὶ τοὺς πύργους ἐμπρήσαντες ἔδηουν τὴν ἀλλόφυλον χώραν καὶ 15 Μάρισσαν πόλιν, εἰς τε Ἀξωτον ἐλθόντες καὶ λαβόντες αὐτὴν διήρπασαν. πολλὰ δὲ σκῦλα καὶ λείαν κομίζοντες εἰς τὴν Ἰουδαίαν ὑπέστρεψαν.

ὑπὸ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἐκείνον καὶ ὁ βασιλεὺς 9 20 Ἀντίοχος τὴν ἄνω χώραν ἐπερχόμενος ἀκούει πόλιν ἐν τῇ Περσίδι πλούτῳ διαφέρουσαν, Ἐλυμαῖδα τοῦνομα, καὶ πολυτελὲς ἱερὸν Ἀρτέμιδος ἐν αὐτῇ καὶ παντοδαπῶν ἀναθημάτων πλήρες εἶναι, ἔτι γε μὴν ὄπλα καὶ θώρακας, ἃ κατὰλιπεῖν ἐκνυθάνετο τὸν υἱὸν τοῦ Φιλίππου βασιλέα δὲ Μακεδόνων Ἀλέξανδρον. κινήθει 25 οὖν ἐπὶ τούτῳ ὄρμησεν ἐπὶ τὴν Ἐλυμαῖδα, καὶ προσβαλὼν αὐτὴν ἐπολιόρκει. τῶν δ' ἐν αὐτῇ μὴ καταπλαγέντων τὴν ἔφοδον αὐτοῦ μηδὲ τὴν πολιορκίαν, ἀλλὰ καρτερῶς ἀντισχόντων, ἀποκρούεται τῆς ἐλπίδος· 30 ἀπώσαμενοι γὰρ ἀπὸ τῆς πόλεως καὶ ἐπεξελθόντες ἐδίωξαν, ὥστ' αὐτὸν ἐλθεῖν εἰς Βαβυλῶνα φεύγοντα καὶ πολλοὺς ἀποβαλόντα τῆς στρατιᾶς. λυπουμένων δ'

ἐπὶ τῇ διαμαρτία ταύτῃ προσαγγέλλουσί τινες καὶ τὴν τῶν στρατηγῶν ἦταν οὓς πολεμήσοντας τοῖς Ἰουδαίοις κατελελοίπει, καὶ τὴν ἰσχὺν ἤδη τὴν τῶν Ἰουδαίων. προσγενομένην οὖν καὶ τῆς περὶ τούτων φροντίδος τῇ προτέρᾳ, συγχυθεὶς ὑπὸ ἀθυμίας εἰς νόσον κατέπεσεν, ἧς μηκνυομένης καὶ ἀύξανομένων τῶν παθῶν, συνεῖς ὅτι μέλλει τελευτᾶν σύγκαλεῖ τοὺς φίλους, καὶ τὴν τε νόσον αὐτοῖς χαλεπὴν οὖσαν ἐμήνυε, καὶ τοῦτο, ὅτι ταῦτα πάσχει κακῶσας τὸ Ἰουδαίων ἔθνος, παρεδήλου, συλῆσας τε τὸν ναὸν καὶ τοῦ θεοῦ καταφρονήσας. καὶ 10 ταῦτα λέγων ἐξέπνευσεν· ὥστε θαυμάζειν Πολύβιον τὸν Μεγαλοπολίτην, ὃς ἀγαθὸς ἂν ἀνὴρ ἀποθανεῖν λέγει τὸν Ἀντίοχον βουληθέντα τὸ τῆς ἐν Πέρσαις Ἀρτέμιδος ἱερὸν συλῆσαι. τὸ γὰρ μηκέτι ποιῆσαι τὸ ἔργον βουλευσάμενον οὐκ ἔστι τιμωρίας ἄξιον. εἰ δὲ διὰ 15 τοῦτο Πολυβίῳ δοκεῖ καταστρέφειν τὸν βίον Ἀντίοχον οὕτω, πολὺ πιθανώτερον διὰ τὴν ἱεροσυλίαν τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις ναοῦ τελευτῆσαι τὸν βασιλέα. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτου οὐ διαφέρωμαι τοῖς τὴν ὑπὸ τοῦ Μεγαλοπολίτου λεγομένην αἰτίαν παρὰ τὴν ὑφ' ἡμῶν ἀληθῆ 20 νομίζουσιν· ὁ δ' Ἀντίοχος, πρὶν ἢ τελευτᾶν καλέσας Φίλιππον ἓνα τῶν ἐταίρων, τῆς βασιλείας αὐτὸν ἐπιτροπον καθίστησι, καὶ δοὺς αὐτῷ τὸ διάδημα καὶ τὴν στολὴν καὶ τὸν δακτύλιον, Ἀντιόχῳ τῷ παιδί αὐτοῦ ταῦτα ἐκέλευσε κομίσαντα δοῦναι, δεηθεὶς προνοῆσαι 25 τῆς ἀνατροφῆς αὐτοῦ καὶ τηρῆσαι τὴν βασιλείαν ἐκεῖνον. ἀπέθανε δὲ Ἀντίοχος ἐνάτῳ καὶ τεσσαρακοστῷ καὶ ἑκατοστῷ ἔτει. Ἀσσίας δὲ αὐτοῦ τὸν θάνατον δηλώσας τῷ πλήθει, τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἀντίοχον (αὐτὸς γὰρ εἶχε τὴν ἐπιμέλειαν) ἀποδείκνυσι βασιλέα, καλέσας αὐτὸν 30 εὐπάτορα.

3 ἐν δὲ τούτῳ τῷ καιρῷ οἱ ἐν τῇ ἄκρᾳ τῶν Ἱεροσολύ-

μων φρουροι και φυγάδες τῶν Ἰουδαίων πολλὰ τοὺς Ἰουδαίους εἰργάσαντο. τοὺς γὰρ ἀναβαίνοντας εἰς τὸ ἱερὸν θῦσαι βουλομένους ἐξαίφνης ἐκτρέχοντες οἱ φρουροι διέφθειραν. ἐπέκειτο γὰρ τῷ ἱερῷ ἡ ἄκρα. 5 τούτων οὖν συμβαινόντων αὐτοῖς Ἰούδας ἐξελεῖν διέγνω τὴν φρουράν, καὶ συναγαγὼν τὸν λαὸν ἅπαντα τοὺς ἐν τῇ ἄκρᾳ καρτερῶς ἐπολιόρκει. ἔτος δ' ἦν τοῦτο τῆς ἀρχῆς τοῖς ἀπὸ Σελεύκου ἑκατοστὸν καὶ πεντηκοστόν. κατασκευάσας οὖν μηχανήματα καὶ χῶματα 10 ἐγείρας φιλοπόνως προσέκειτο τῇ τῆς ἄκρας αἰρέσει. πολλοὶ δὲ τῶν ἐν αὐτῇ φυγάδων νύκτωρ ἐξελθόντες εἰς τὴν χώραν, καὶ τινὰς τῶν ὁμοίων καὶ ἀσεβῶν συναγαγόντες, ἦκον πρὸς Ἀντίοχον τὸν βασιλέα οὐκ ἀξιοῦντες ἑαυτοὺς ὑπεροῦσθαι δεινὰ πάσχοντας ὑπὸ τῶν ὁμοφύλων καὶ ταῦθ' ὑπομένοντας διὰ τὸν πατέρα αὐτοῦ, 15 τὴν μὲν πάτριον αὐτῶν καταλείψαντας θρησκείαν, ἣν δὲ προσέταξε, ταύτην ποιουμένους. κινδυνεύειν οὖν ὑπὸ Ἰούδα καὶ τῶν σὺν αὐτῷ τὴν ἀκρόπολιν αἰρεθῆναι καὶ τοὺς φρουροὺς τοὺς ὑπὸ τοῦ βασιλέως κατασταθέντας, εἰ μὴ τις παρ' αὐτοῦ βοήθεια πεμφθεῖη. ταῦτ' ἀκούσας ὁ παῖς Ἀντίοχος ὠργίσθη, καὶ τοὺς ἡγεμόνας καὶ φίλους μεταπεμπάμενος ἐκέλευσε μισθοφόρους συναγαγεῖν καὶ ἐκ τῆς βασιλείας τοὺς στρατεύσιμον ἡλικίαν ἔχοντας. καὶ συνήχθη στρατὸς πεζῶν μὲν ὡσεὶ 20 δέκα μυριάδες, ἵππεις δὲ δισμῦριοι, ἐλέφαντες δὲ δύο καὶ τριάκοντα.

ταύτην οὖν ἀναλαβὼν τὴν δύναμιν ἐξώρμησεν 4 ἐκ τῆς Ἀντιοχείας μετὰ Λυσίου, πάσης τῆς στρατιᾶς ἔχοντας τὴν ἡγεμονίαν. καὶ παραγενόμενος εἰς τὴν Ἰδομαίαν ἐκείθεν εἰς Βεθσοῦραν ἀναβαίνει πόλιν σφόδρα ὀχυρὰν καὶ δυσάλωτον, καὶ περικαθίσας ἐπολιόρκει τὴν πόλιν. ἰσχυρῶς δὲ ἀντεχόντων τῶν Βεθ-

σουραίων και τὴν παρασκευὴν αὐτοῦ τῶν μηχανημάτων
 ἐμπρησάντων (ἐπεξῆλθον γὰρ αὐτῶ) χρόνός ἐτρόβητο
 πολὺς περὶ τὴν πολιορκίαν. Ἰούδας δὲ τὴν ἐφοδὸν τοῦ
 βασιλέως ἀκούσας ἀφίσταται μὲν τοῦ τὴν ἄκραν πο-
 λιορκεῖν, ἀπαντήσας δὲ τῶ βασιλεὶ βάλλεται στρατό- 5
 πεδον ἐπὶ τῶν στενωῶν, ἐν τινι τόπῳ Βεθζαχαρία λε-
 γομένῳ, σταδίους ἀπέχοντι τῶν πολεμίων ἑβδομήκοντα.
 ὁ δὲ βασιλεὺς ὀρμήσας ἀπὸ τῆς Βεθσούρας ἤγαγε τὴν
 δύναμιν ἐπὶ τὰ στενα καὶ τὸ τοῦ Ἰούδα στρατόπεδον,
 ἅμ' ἡμέρα δὲ πρὸς μάχην διέτασσε τὴν στρατιάν. τοὺς 10
 μὲν οὖν ἐλέφαντας ἐποίησεν ἀλλήλοις ἔπεσθαι, διὰ τὴν
 στενοχωρίαν οὐ δυναμένων αὐτῶν ἐπὶ πλάτος τε-
 τάχθαι, εἰς δὲ κύκλον ἐλέφαντος ἐκάστου συμπαρήσαν
 πεζοὶ μὲν χίλιοι ἱππεῖς δὲ πεντακόσιοι· ἔφερον δὲ οἱ
 ἐλέφαντες πύργους τε ὑψηλοὺς καὶ τοξότας. τὴν δὲ 15
 λοιπὴν δύναμιν ἐκατέρωθεν ἐποίησεν ἀναβαίνειν ἐπὶ
 τὰ ὄρη, τοὺς φίλους αὐτῆς προτάξας. κελεύσας δὲ
 ἀλαλάξαι τὴν στρατιάν προσβάλλει τοῖς πολεμίοις, γυ-
 μνώσας τὰς τε χρυσᾶς καὶ χαλκᾶς ἀσπίδας, ὥστε αὐγὴν
 ἀπ' αὐτῶν ἀφίεσθαι λαμπράν· συνεπήχει δὲ τὰ ὄρη κε- 20
 κραγόντων αὐτῶν. ταῦτα ὁρῶν ὁ Ἰούδας οὐ κατε-
 πλάγη, δεξιόμενος δὲ γενναίως τοὺς πολεμίους τῶν
 προδρόμων περὶ ἑξακοσίου ἀναιρεῖ. Ἐλεάζαρος δ' ὁ
 ἀδελφὸς αὐτοῦ, ὃν Ἀύραν ἐκάλου, ἰδὼν τὸν ὑψηλότα-
 τον τῶν ἐλεφάντων ὀπλισμένον θώραξι βασιλικῶς, 25
 καὶ νομίζων ἐπ' αὐτοῦ τὸν βασιλέα εἶναι, παρεβάλετο
 σφόδρα εὐκαρδίως ἐπ' αὐτὸν ὀρμήσας. καὶ πολλοὺς
 μὲν τῶν περὶ τὸν ἐλέφαντα κτείνας, τοὺς ἄλλους διε-
 σκέδασεν, ὑποδὺς δὲ ὑπὸ τὴν γαστέρα καὶ πλήξας
 ἀπέκτεινε τὸν ἐλέφαντα· ὃ δ' ἐπικατενεχθεὶς τῶ Ἐλεα- 30
 ζάρῳ διαφθείρει τὸν ἄνδρα ὑπὸ τοῦ βάρους. καὶ οὗτος
 μὲν εὐψύχως πολλοὺς τῶν ἐχθρῶν ἀπολέσας τῶ τρόπῳ

τούτῳ τὸν βίον κατέστρεψεν, ὁ δὲ Ἰούδας ὄρων τὴν 5
 τῶν πολεμίων ἰσχὺν ἀνεχώρησεν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ
 πρὸς πολιορκίαν παρεσκευάζετο. Ἀντίοχος δὲ τὸ μὲν
 τῆς στρατιᾶς εἰς Βεθσουραν ἐπεμψε, πολεμήσων αὐ-
 5 τήν, τῷ λοιπῷ δὲ τῆς δυνάμεως αὐτὸς ἦκεν ἐπὶ τὰ Ἱε-
 ροσόλυμα. οἱ μὲν οὖν Βεθσουρατοὶ τὴν ἰσχὺν κατα-
 πλαγύντες καὶ σπανίζοντα βλέποντες τὰ ἐπιτήδεια πα-
 ραδιδόασιν ἑαυτούς, ὄρκους λαβόντες ὑπὲρ τοῦ μηδὲν
 πείσεσθαι δεινὸν ὑπὸ τοῦ βασιλέως· Ἀντίοχος δὲ λα-
 10 βῶν τὴν πόλιν ἄλλο μὲν αὐτούς οὐδὲν διέθηκεν ἢ μό-
 νον γυμνοὺς ἐξέβαλε, φρουρὰν δὲ κατέστησεν ἰδίαν ἐν
 τῇ πόλει. πολλῷ δὲ χρόνῳ τὸ ἱερὸν πολιορκῶν τὸ ἐν
 Ἱεροσολύμοις προσεκαθίζετο, καρτερῶς τῶν ἐνδοθεν
 ἀμυνομένων· πρὸς ἕκαστον γὰρ ὧν ὁ βασιλεὺς ἐπ' αὐ-
 15 τοὺς ἔστησε μηχανήματα, κάκεινοι πάλιν ἀντεμηχανῶντο.
 τροφή δ' αὐτοῖς ἐπελελοίπει, τοῦ μὲν ὄντος ἀπανηλω-
 μένου καρποῦ, τῆς δὲ γῆς ἐκείνῳ τῷ ἔτει μὴ γεγεωργη-
 μένης, ἀλλὰ διὰ τὸ εἶναι τὸ ἑβδομον ἔτος, καθ' ὃ νόμος
 ἦν ἡμῖν ἀργὴν εἶναι τὴν χώραν, ἀσπόρου μεμενηκυίας.
 20 πολλοὶ τοιγαροῦν τῶν πολιορκουμένων ἀπεδίδρασκον
 διὰ τὴν τῶν ἀναγκαίων ἀπόρίαν, ὡς ὀλίγους ἐν τῷ ἱερῷ
 καταλειφθῆναι.

καὶ τοῖς μὲν πολιορκουμένοις ἐν τῷ ἱερῷ τοιαῦτα 6
 συνέβαινεν εἶναι τὰ πράγματα· Λυσίας δὲ ὁ στρατη-
 25 γός καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀντίοχος, ἐπειδὴ Φίλιππος αὐτοῖς
 ἀπὸ τῆς Περσίδος ἦκων ἐδηλώθη [καὶ] τὰ πράγματα εἰς
 ἑαυτὸν κατασκευάζειν, εἶχον μὲν ὥστε τὴν πολιορκίαν
 ἀφέντες ἐπὶ τὸν Φίλιππον ὀρμαῖν, οὐ μὴν τοῦτο ποιῆσαι
 φανερόν τοῖς στρατιώταις καὶ τοῖς ἡγεμόσιν ἔγνωσαν,
 30 ἀλλ' ἐκέλευσε τὸν Λυσίαν ὁ βασιλεὺς αὐτοῖς τε καὶ
 τοῖς ἡγεμόσιν ἐν κοινῷ διαλεχθῆναι, μηδὲν μὲν τῶν
 περὶ τὸν Φίλιππον ἐμφανίζοντα, τὴν δὲ πολιορκίαν ὅτι

πολυχρονωτάτη γένοιτ' ἄν δηλοῦντα, καὶ τὴν ὀχυρό-
 τητα τοῦ χωρίου, καὶ ὅτι τὰ τῆς τροφῆς αὐτοῖς ἤδη ἐπε-
 λελοῖπει, καὶ ὡς πολλὰ δεῖ καταστῆσαι τῶν ἐν τῇ βασι-
 λείᾳ πραγμάτων, καὶ ὡς δοκεῖ πολὺ κρείττον εἶναι
 σπονδὰς ποιησαμένους πρὸς τοὺς πολιορκουμένους καὶ 5
 φιλίαν πρὸς ὅλον αὐτῶν τὸ ἔθνος, ἐπιτρέψαντας
 αὐτοῖς χρῆσθαι τοῖς πατρίοις νόμοις ὧν ἀφαιρεθέντες
 ἐξεπολεμώθησαν, χωρεῖν ἐπὶ τὰ οἰκεία. ταῦτα τοῦ
 Δυσίου φήσαντος ἠρέσθη τό τε στράτευμα καὶ οἱ ἡγε-
 7 μόνες τῇ γνώμῃ. καὶ πέμψας ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν 10
 Ἰούδαν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ πολιορκουμένους εἰρήνην τε
 ἐπηγγέλλατο καὶ συγχωρεῖν τοῖς πατρίοις νόμοις χρωμέ-
 νους ξῆν. οἱ δὲ ἀσμένως δεξάμενοι τοὺς λόγους, λαβόν-
 τες ὄρκους τε καὶ πίστεις ἐξῆλθον ἐκ τοῦ ἱεροῦ. εἰσελ-
 θὼν δὲ Ἀντίοχος εἰς αὐτὸ καὶ θεασάμενος ὀχυρὸν οὐ- 15
 τω τὸ χωρίον παρέβη τοὺς ὄρκους, καὶ κελεύει τὴν δύ-
 ναμιν περιστάσασιν καθελεῖν τὸ τεῖχος εἰς ἔδαφος. καὶ
 ταῦτα ποιήσας ἀνέστρεψεν εἰς Ἀντιόχειαν, ἐπαγόμενος
 Ὀνίαν τὸν ἀρχιερέα, ὃς καὶ Μενέλαος ἐκαλεῖτο. Δυσίας
 γὰρ συνεβούλευσε τῷ βασιλεὶ τὸν Μενέλαον ἀνελεῖν, εἰ 20
 βούλεται τοὺς Ἰουδαίους ἡρεμεῖν καὶ μηδὲν ἐνοχλεῖν
 αὐτῷ. τοῦτον γὰρ ἄρξαι τῶν κακῶν, πείσαντ' αὐτοῦ
 τὸν πατέρα τοὺς Ἰουδαίους ἀναγκάσαι τὴν πάτριον
 θρησκείαν καταλιπεῖν. πέμψας οὖν τὸν Μενέλαον ὁ
 βασιλεὺς εἰς Βέροιαν τῆς Συρίας διέφθειρεν, ἀρχιερα- 25
 τέυσαντα μὲν ἔτη δέκα, πονηρὸν δὲ γενόμενον καὶ
 ἀσεβῆ, καὶ ἵνα αὐτὸς ἄρχῃ, τὸ ἔθνος ἀναγκάσαντα
 παραβῆναι τοὺς ἰδίους νόμους. ἀρχιερεὺς δ' ἐγένετο
 μετὰ τὸν τοῦ Μενελάου θάνατον Ἀλκιμος ὁ καὶ Ἰά-
 κειμος κληθεῖς. ὁ δὲ βασιλεὺς Ἀντίοχος εὐρών ἤδη 30
 τὸν Φίλιππον κρατοῦντα τῶν πραγμάτων ἐπολέμει
 πρὸς αὐτόν, καὶ λαβὼν αὐτὸν ὑποχείριον ἀπέκτεινε.

ὁ δὲ τοῦ ἀρχιερέως υἱὸς Ὀνίας, ὃν προεῖπομεν ἔτι παῖδα τελευτήσαντος ἀφίεσθαι τοῦ πατρός, ἰδὼν ὅτι τὸν θεῖον αὐτοῦ Μενέλαον ὁ βασιλεὺς ἀνελὼν τὴν ἀρχιερωσύνην Ἀλκιμῷ δέδωκεν, οὐκ ὄντι ἐκ τῆς τῶν ἀρχιερέων γενεᾶς, ἀλλ' ὑπὸ Δυσίου πεισθεὶς μεταθεῖναι τὴν τιμὴν ἀπὸ ταύτης τῆς οἰκίας εἰς ἕτερον οἶκον, φεύγει πρὸς Πτολεμαῖον τὸν Αἰγύπτου βασιλέα, καὶ τιμῆς ἀξιωθεὶς ὑπὸ τε αὐτοῦ καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Κλεοπάτρας λαμβάνει τόπον ἀξιώσας ἐν τῷ νομῷ τῷ Ἡλιοπολίτῃ, ἐν ᾧ καὶ ὅμοιον τῷ ἐν Ἱεροσολύμοις ἠκοδόμησεν ἱερόν.

περὶ τούτων μὲν οὖν εὐκαιρότερον ἡμῖν ἔσται διελθεῖν· ὑπὸ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν φυγῶν Δημήτριος ἀπὸ Ῥώμης ὁ Σελεύκου υἱός, καὶ καταλαβόμενος τῆς Συρίας Τρίπολιν, περιτίθησι μὲν ἑαυτῷ διάδημα, συναγαγὼν δέ τινας περὶ αὐτὸν μισθοφόρους εἰς τὴν βασιλείαν εἰσῆλθε, πάντων αὐτὸν ἠδέως προσδεχομένων καὶ παραδιδόντων αὐτούς· συλλαβόντες δὲ καὶ Ἀντιόχον τὸν βασιλέα καὶ Δυσίαν ζῶντας ἀνάγουσιν αὐτῷ. καὶ οὗτοι μὲν κελεύσαντος παραχρῆμα Δημητρίου διεφθάρησαν, βασιλεύσαντος Ἀντιόχου ἔτη δύο, καθὼς ἤδη που καὶ ἐν ἄλλοις δεδήλωται· συστραφέντες δὲ πρὸς αὐτὸν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων πονηροὶ καὶ φυγάδες, καὶ μετ' αὐτῶν Ἀλκιμος ὁ ἀρχιερεὺς, κατηγοροῦν τοῦ ἔθνους παντὸς καὶ τοῦ Ἰούδα καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, λέγοντες ὡς τοὺς φίλους αὐτοῦ πάντας ἀπεκτονήκασι, καὶ ὅσοι τὰ ἐκείνου φρονοῦντες καὶ περιμένοντες αὐτὸν ὑπῆρχον ἐν τῇ βασιλείᾳ τούτους ἀπολωλέκασιν, αὐτούς τε τῆς οἰκίας γῆς ἐκβαλόντες ἄλλοτριὰς ἐπήλυδας πεποιήκασιν. ἤξιουν τε πέμψαντα τῶν ἰδίων τινὰ φίλων γνῶναι δι' αὐτοῦ τὰ ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Ἰούδαυα τετολμημένα. ὁ δὲ Δημήτριος παροξυνθεὶς 2

ἐκπέμπει Βακχίδην, φίλον Ἀντιόχου τοῦ ἐπιφανοῦς βασιλέως, ἄνδρα χρηστὸν καὶ τὴν Μεσοποταμίαν ἄπασαν πεπιστευμένον, δοῦς αὐτῷ δύναμιν καὶ τὸν ἀρχιερέα παραθέμενος αὐτῷ Ἀλκιμον, ἐντειλάμενος ἀποκτείναι Ἰούδαν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ. ἐξορμήσας δὲ ἀπὸ τῆς Ἀντιοχείας ὁ Βακχίδης μετὰ τῆς δυνάμεως καὶ παραγερόμενος εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἐπεμψε πρὸς τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ περὶ φιλίας καὶ εἰρήνης διαλεγόμενος· δόλω γὰρ αὐτὸν ἐβούλετο λαβεῖν. ὁ δ' οὐκ ἐπίστευσεν· ἑώρα γὰρ ὅτι μετὰ στρατιᾶς πάρεστι τσαούτης μεθ' ὅσης ἐπὶ πόλεμόν τις, ἀλλ' οὐκ ἐπ' εἰρήνην ἐρχεται. τινὲς μὲντοι γε τῶν ἐκ τοῦ δήμου προσέχοντες οἷς ὁ Βακχίδης ἐπεκηρυκεύσατο, καὶ νομίσαντες οὐδὲν αὐτοὺς ὑπὸ Ἀλκίμου πείσεσθαι δεινὸν ὄντος ὁμοφύλου, πρὸς αὐτὸν ἀνεχώρησαν, καὶ λαβόντες ὄρκους παρ' ἀμφοτέρων μήτε αὐτοῦσι παθεῖν μήτε τοὺς ἐκ τῆς αὐτῆς ὄντας προαιρέσεως, ἐπίστευσαν αὐτοὺς ἐκείνοις. ὁ δὲ Βακχίδης ὀλιγωρήσας τῶν ὄρκων ἐξήκοντα μὲν αὐτῶν ἀπέκτεινε, τοὺς δὲ ἄλλους ὅσοι διενουοῦντο πρὸς αὐτὸν ἀναχωρεῖν ἀπέτρεψε, τοῖς πρώτοις τὴν πίστιν μὴ φυλάξας. ἐπεὶ δ' ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων ἀπελθὼν κατὰ κώμην Βηθζηθῶ λεγομένην ἐγένετο, πέμψας συλλαμβάνει πολλοὺς τῶν αὐτομολούντων καὶ τινὰς τοῦ λαοῦ, καὶ πάντας ἀποκτείνας προσέταξε τοῖς ἐν τῇ χώρᾳ πᾶσιν ὑπακούειν Ἀλκίμῳ· καὶ μετὰ στρατιᾶς τινός, ἐν' ἔχῃ τηρεῖν τὴν χώραν αὐτῷ, καταλιπὼν αὐτὸν εἰς Ἀντιόχειαν πρὸς τὸν βασιλέα Δημήτριον ὑπέστρεψεν.

- 3 Ἀλκιμος δὲ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ βουλόμενος βεβαιώσασθαι, καὶ συνεῖς ὅτι κατασκευάσας εὖνουν τὸ πλῆθος ἀσφαλέστερον ἄρξει, χρηστοῖς ἅπαντας ὑπήγετο λόγοις, [καὶ] πρὸς ἡδονὴν ἐκάστω καὶ χάριν ὁμιλῶν. ταχὺ

δὴ μάλα χεῖρα πολλήν καὶ δύναμιν περιεβάλετο· τού-
 των δ' ἦσαν οἱ πλείους ἐκ τῶν ἀσεβῶν καὶ πεφυγαδευ-
 μένων, οἷς ὑπηρέταις καὶ στρατιώταις χρώμενος ἐπήρ-
 χετο τὴν χώραν, καὶ ὅσους ἐν αὐτῇ τὰ Ἰούδα φρονοῦν-
 5 τας ἠῦρισκεν ἐφόνευσεν. ὁρῶν δὲ τὸν Ἄλκιμον ἤδη
 μέγαν ὁ Ἰούδας γενόμενον καὶ πολλοὺς διεφθαρκότα
 τῶν ἀγαθῶν καὶ ὀσίων τοῦ ἔθνους, καὶ αὐτὸς ἐπιπορευό-
 μενος τὴν χώραν διέφθειρε τοὺς τὰ αὐτὰ ἐκείνῳ φρο-
 νοῦντας. βλέπων δ' αὐτὸν ὁ Ἄλκιμος ἀντέχειν τῷ
 10 Ἰούδα μὴ δυνάμενον ἀλλ' ἠττώμενον αὐτοῦ τῆς ἰσχύος,
 ἐπὶ τὴν παρὰ Δημητρίου τοῦ βασιλέως συμμαχίαν
 ἔγνω τραπέσθαι. παραγενόμενος οὖν εἰς Ἀντιόχειαν
 παρῶξινεν αὐτὸν ἐπὶ τὸν Ἰούδα, κατηγορῶν ὡς πολ-
 λά μὲν ὑπ' αὐτοῦ πεπόνθοι κακά, πλείω δὲ γένοιτ' ἄν,
 15 εἰ μὴ προκαταληφθεῖη καὶ δοίη δίκην, δυνάμεως ἰσχυ-
 ρᾶς ἐπ' αὐτὸν ἀποσταλείσης. ὁ δὲ Δημήτριος τοῦτ' 4
 ἤδη καὶ τοῖς ἰδίῳ αὐτοῦ πράγμασιν ἐπισφαλὲς ἠγησά-
 μενος εἶναι, τὸ περιδεῖν Ἰούδα ἐν ἰσχύϊ τοσαύτῃ γε-
 νόμενον, ἐκπέμπει Νικάνορα τὸν εὐνοῦστάτου αὐτῷ καὶ
 20 πιστότατον τῶν φίλων (οὗτος γάρ ἐστιν ὁ καὶ ἀπὸ τῆς
 Ῥωμαίων πόλεως αὐτῷ σιμφυγῶν), καὶ δοὺς δύναμιν
 ὄσσην ἀρκέσειν ὑπέλαβεν αὐτῷ πρὸς τὸν Ἰούδα, ἐκέ-
 λευσε μηδεμίαν φειδῶ ποιεῖσθαι τοῦ ἔθνους. ὁ δὲ Νι-
 κάνωρ παραγενόμενος εἰς Ἱεροσόλυμα πολεμεῖν μὲν
 25 εὐθύς οὐ διέγνω τῷ Ἰούδα, δόλῳ δ' ὑποχείριον λαβεῖν
 κρίνας προσπέμπει λόγους εἰρηνικοὺς αὐτῷ, μηδεμίαν
 μὲν ἀνάγκην εἶναι φάσκων πολεμεῖν καὶ κινδυνεύειν,
 ὄρκους δ' αὐτῷ δίδουσι περὶ τοῦ μηδὲν πείσεσθαι δει-
 νόν· ἤκειν γὰρ μετὰ φίλων ἐπὶ τῷ ποιῆσαι φανεράν
 30 αὐτοῖς τὴν Δημητρίου τοῦ βασιλέως διάνοιαν, ὡς περὶ
 τοῦ γένους αὐτῶν φρονεῖ. ταῦτα διαπρεσβευσάμε-
 νου τοῦ Νικάνωρος, ὁ Ἰούδας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ

πεισθέντες καὶ μηδεμίαν ἀπάτην ὑποπτεύσαντες δι-
 δόασιν πίστευσαι αὐτῷ καὶ δέχονται τὸν Νικάνωρα μετὰ
 τῆς δυνάμεως. ὁ δὲ ἀσπασάμενος τὸν Ἰούδαν, μεταξὺ
 προσομιλῶν διδάσκει τοὺς οἰκείους τι σημεῖον ὅπως συλ-
 λάβωσιν τὸν Ἰούδαν. ὁ δὲ συνελθὼν τὴν ἐπιβουλήν ἐκπη- 5
 δήσας πρὸς τοὺς ἰδίους συνέφυγε. φανερᾶς δὲ τῆς
 προαιρέσεως αὐτοῦ καὶ τῆς ἐνέδρας γενομένης, ὁ Νι-
 κάνωρ πολεμῆν ἔκρινε τῷ Ἰούδᾳ· ὁ δὲ συγκροτή-
 σας καὶ παρασκευασάμενος τὰ πρὸς τὴν μάχην, συμ-
 βαλὼν κατὰ τινα κώμην Καφαρσαλαμὰ καὶ νικήσας 10
 ἀναγκάζει αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἄκραν
 φεύγειν.

- 5 ἔτι δ' αὐτῷ κατιόντι ἐκ τῆς ἄκρας εἰς τὸ ἱερὸν
 ἀπαντήσαντες τῶν ἱερέων τινὲς καὶ πρεσβυτέρων ἠσπά-
 ζοντο, καὶ τὰς θυσίας ἐπεδείκνυον ἄς ὑπὲρ τοῦ βασι- 15
 λέως ἔλεγον προσφέρειν τῷ θεῷ. ὁ δὲ βλασφημήσας
 αὐτοῖς ἠπειλήσεν, εἰ μὴ παραδοίῃ τὸν Ἰούδαν ὁ λαὸς
 αὐτῷ, καθαιρήσειν, ὅταν ἐνανέλθῃ, τὸν ναόν. καὶ ὁ
 μὲν ταῦτα ἀπειλήσας ἐξῆλθεν ἀπὸ τῶν Ἱεροσολύμων·
 οἱ δὲ ἱερεῖς εἰς δάκρυα διὰ τὴν ἐπὶ τοῖς εἰρημένοις λύ- 20
 πην προέπεσον, καὶ τὸν θεὸν ἵκέτενον ῥύσασθαι ἐκ τῶν
 πολεμίων αὐτούς. ὁ δὲ Νικάνωρ ὡς ἐκ τῶν Ἱεροσο-
 λύμων ἐξελθὼν ἐγένετο κατὰ τινα κώμην Βεθωρὸν λε-
 γομένην, αὐτόθι στρατοπεδεύεται, προσγενομένης αὐ-
 τῷ καὶ ἄλλῃ ἀπὸ Συρίας δυνάμεως. Ἰούδας δὲ ἐν Ἀδα- 25
 σοῖς, ἑτέρα κώμη σταδίου ἀπεχούσῃ τριάκοντα τῆς Βε-
 θωροῦ, στρατοπεδεύεται εἰς χιλίους ἔχων τοὺς ἅπαντας.
 οὓς παρορμήσας μὴ καταπλαγῆναι τὸ τῶν ἐναντίων
 πλῆθος, μηδὲ λογίζεσθαι πρὸς πόσους ἀγωνίζεσθαι μέλ-
 λουσιν, ἀλλὰ τίνες ὄντες καὶ περὶ οἷων ἐπάθλων κινδυ- 30
 νεύουσιν ἐνθυμουμένους εὐψύχως ὁμόσε χωρῆσαι τοῖς
 πολεμίοις, ἐπὶ τὴν μάχην ἐξάγει· καὶ συμβαλὼν τῷ Νι-

κάνορι καρτεράς τῆς μάχης γενομένης κρατεῖ τῶν ἐναν-
 τίων, καὶ πολλοὺς τε αὐτῶν ἀπέκτεινε καὶ τελευταίου
 αὐτὸς ὁ Νικάνωρ λαμπρῶς ἀγωνιζόμενος ἔπεσεν. οὐ
 πεσόντος οὐδὲ τὸ στρατεύμα ἔμεινε, ἀλλὰ τὸν στρατη-
 5 γὸν ἀπολέσαντες εἰς φυγὴν ἐτράπησαν, ῥίψαντες τὰς
 πανοπλίας. ἐπιδιώκων δὲ ὁ Ἰούδας ἐφόνησε, καὶ ταῖς
 σάλπιξι ταῖς πέριξ κώμαις ἐσήμαινε ὅτι νικῶν τοὺς
 πολεμίους. οἱ δ' ἐν αὐταῖς ἀκούοντες ἐξεπήδων ὠπλι-
 σμένοι καὶ τοῖς φεύγουσιν ἀπαντῶντες ἔκτεινον αὐτούς,
 10 γενόμενοι κατὰ πρόσωπον, ὥστε ἐκ τῆς μάχης ταύτης
 οὐδεὶς διέφυγεν, ὄντων αὐτῶν ἑκακισχιλίων. τὴν δὲ
 νίκην συνέβη γενέσθαι ταύτην τῇ τρισκαίδεκάτῃ τοῦ
 μηνὸς τοῦ λεγομένου παρὰ μὲν Ἰουδαίοις Ἀδάρ, κατὰ
 δὲ Μακεδόνας Δύστρου. ἄγουσι δ' ἐν τούτῳ τὰ νικη-
 15 τήρια κατὰ πᾶν ἔτος, καὶ ἑορτὴν νομίζουσι τὴν ἡμέραν.
 ἐξ ἐκεῖνου μέντοι τοῦ χρόνου πρὸς ὀλίγον τὸ τῶν
 Ἰουδαίων ἔθνος τῶν πολέμων ἀναπαυσάμενον καὶ εἰ-
 ρῆνης ἀπολαῦον, ἔπειτα πάλιν εἰς ἀγῶνας καὶ κινδύ-
 νους κατέστη.

20 τῷ δ' ἀρχιερεὶ τῷ Ἀλκίμῳ βουληθέντι καθελεῖν τὸ
 τεῖχος τοῦ ἁγίου, ὃν παλαιὸν καὶ κατεσκευασμένον ὑπὸ
 τῶν ἁγίων προφητῶν, πληγὴ τις αἰφνίδιος ἐκ τοῦ θεοῦ
 προσέπεσεν, ὅφ' ἧς ἄφρονός τε ἐπὶ τὴν γῆν κατηνέχθη
 καὶ βασανισθεὶς ἐπὶ συχνὰς ἡμέρας ἀπέθανεν, ἀρχιε-
 25 ρατεύσας ἔτη τέσσαρα. τελευτήσαντος δὲ τούτου τὴν
 ἀρχιερωσύνην ὁ λαὸς τῷ Ἰούδᾳ δίδωσιν, ὃς ἀκού-
 σας περὶ τῆς Ῥωμαίων δυνάμεως, καὶ ὅτι καταπε-
 πολεμήκασιν τὴν τε Γαλατίαν καὶ τὴν Ἰβηρίαν καὶ Καρ-
 χηδόνα τῆς Λιβύης, καὶ πρὸς τούτοις τὴν Ἑλλάδα
 30 κεχείρωνται καὶ τοὺς βασιλεῖς Περσέα τε καὶ Φίλιπ-
 πον καὶ τὸν μέγαν Ἀντίοχον, ἔγνω φιλίαν πρὸς αὐτοὺς
 ποιήσασθαι. πέμψας οὖν εἰς τὴν Ῥώμην τῶν αὐτοῦ

φίλων Εὐπ'λεμον τὸν Ἰωάννου υἱὸν καὶ Ἰάσονα τὸν Ἐλεαζάρου, παρεκάλει δι' αὐτῶν συμμάχους εἶναι καὶ φίλους, καὶ Δημητρίῳ γράφαι ὅπως μὴ πολεμῇ τοῖς Ἰουδαίοις. ἐλθόντας δὲ εἰς τὴν Ῥώμην τοὺς παρὰ τοῦ Ἰούδα πρεσβευτὰς ἢ σύγκλητος δέχεται, καὶ διαλεχθεῖσα 5 περὶ ᾧν ἐπέμφθησαν τὴν συμμαχίαν ἐπινεύει. ποιήσασα δὲ περὶ τούτου δόγμα τὸ μὲν ἀντίγραφον εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἀπέστειλεν, αὐτὸ δ' εἰς τὸ Καπιτώλιον εἰς χαλκᾶς ἐγγράφαντες δέλτους ἀνέθεσαν. ἦν δὲ τοιοῦτον. "δόγμα συγκλήτου περὶ συμμαχίας καὶ εὐνοίας 10 τῆς πρὸς τὸ ἔθνος τῶν Ἰουδαίων. μηδένα τῶν ὑποτεταγμένων Ῥωμαίοις πολεμεῖν τῷ τῶν Ἰουδαίων ἔθνει, μηδὲ τοῖς πολεμοῦσι χορηγεῖν ἢ σίτον ἢ πλοῖα ἢ χρήματα. ἔαν δὲ ἐπίωσί τινες Ἰουδαίους, βοηθεῖν Ῥωμαίους αὐτοῖς κατὰ τὸ δυνατόν, καὶ πάλιν, ἂν τῇ Ῥωμαίων 15 ἐπίωσί τινες, Ἰουδαίους αὐτοῖς συμμαχεῖν. ἂν δὲ τι πρὸς ταύτην τὴν συμμαχίαν θελήσῃ τὸ τῶν Ἰουδαίων ἔθνος ἢ προσθεῖναι ἢ ἀφελεῖν, τοῦτο κοινῇ γενέσθαι γνώμη τοῦ δήμου τῶν Ῥωμαίων· ὃ δ' ἂν προστεθῇ, τοῦτ' εἶναι κύριον. ἐγράφη τὸ δόγμα ὑπὸ Εὐπολέμου 20 τοῦ Ἰωάννου παιδὸς καὶ ὑπὸ Ἰάσονος τοῦ Ἐλεαζάρου, ἐπὶ ἀρχιερέως μὲν τοῦ ἔθνους Ἰούδα, στρατηγοῦ δὲ Σίμωνος τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ."

καὶ τὴν μὲν πρώτην Ῥωμαίοις πρὸς Ἰουδαίους φι-
 11 λίαν καὶ συμμαχίαν οὕτω συνέβη γενέσθαι· Δημή- 25
 τριος δὲ, ἀπαγγελεῖσθαι αὐτῷ τῆς Νικάνορος τελευτῆς
 καὶ τῆς ἀπωλείας τοῦ σὺν αὐτῷ στρατεύματος, πάλιν
 τὸν Βακχίδην μετὰ δυνάμεως εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἐξέπεμ-
 ψεν, ὃς ἐκ τῆς Ἀντιοχείας ἐξορμήσας καὶ παραγενόμε-
 νος εἰς Ἰουδαίαν ἐν Ἀρβήλοις πόλει τῆς Γαλιλαίας στρα- 30
 τοπεδεύεται. καὶ τοὺς ἐν τοῖς ἐκεῖ σπηλαίοις ὄντας
 (πολλοὶ γὰρ εἰς αὐτὰ συμπεφεύγασαν) ἐκπολιορκήσας

καὶ λαβὼν, ἄρας ἐκείθεν ἐπὶ τὰ Ἱεροσόλυμα σπουδῆν ἐποιεῖτο. μαθὼν δὲ τὸν Ἰούδαν ἐν τινὶ κώμῃ Βηθθζηθῶ τοῦνομα κατεστρατοπεδευμένον, ἐπ' αὐτὸν ἠπειύετο μετὰ πεζῶν μὲν δισμυρίων ἰππέων δὲ δισχιλίων. τῷ

5 Ἰούδα δ' ἦσαν οἱ πάντες χίλιοι. οὗτοι τὸ Βακχίδου πλῆθος θεωρήσαντες ἔδεισαν, καὶ τὴν παρεμβολὴν καταλιπόντες ἔφυγον πάντες πλὴν ὀκτακοσίων. Ἰούδας δὲ καταλειφθεὶς ὑπὸ τῶν οἰκείων στρατιωτῶν, καὶ πολεμίων ἐπικειμένων καὶ μηδένα καιρὸν αὐτῷ πρὸς συλ-

10 λογὴν τὴν δυνάμειος ἐπιτρεπόντων, οἷός τε ἦν μετὰ τῶν ὀκτακοσίων συμβαλεῖν τοῖς μετὰ τοῦ Βακχίδου, καὶ προτρεπόμενός γε τούτους εὐψύχως ὑφίστασθαι τὸν κίνδυνον, παρεκάλει χωρεῖν ἐπὶ τὴν μάχην. τῶν δὲ λεγόντων ὡς οὐκ εἰσὶ πρὸς τοσοῦτον μέγεθος στρα-

15 τιάς ἀξιόμαχοι, συμβουλευόντων δὲ νῦν μὲν ἀναχωρεῖν καὶ σώζειν αὐτούς, αὐθις δὲ συναγαγόντα τοὺς ἰδίους τοῖς ἐχθροῖς συμβαλεῖν, "μὴ τοῦτ'" εἶπεν "ἥλιος ἐπίδοι γενόμενον, ἵνα ἐγὼ τὰ νῶτά μου δεῖξω τοῖς πολεμίοις. ἀλλ' εἰ καὶ τελευτατὴν ὁ παρών μοι καιρὸς φέρει καὶ δεῖ

20 πάντως ἀπολέσθαι μαχόμενον, στήσομαι γενναίως πᾶν ὑπομένων τὸ μέλλον ἢ τοῖς ἤδη καταφρωμένοις καὶ τῇ περὶ αὐτῶν δόξῃ προσβαλὼν τὴν ἐκ τῆς νῦν φυγῆς ὕβριν." καὶ ὁ μὲν ταῦτα πρὸς τοὺς ὑπολειφθέντας, παρακαλῶν τοῦ κινδύνου καταφρονήσαντας ὁμόσε χω-

25 ρῆσαι τοῖς πολεμίοις, ἔλεγεν· ὁ δὲ Βακχίδης ἐξαγαγὼν ἔκ τοῦ στρατοπέδου τὴν δύναμιν πρὸς μάχην παρετάσσετο, καὶ τοὺς μὲν ἰππεῖς ἐξ ἑκατέρων τῶν κεράτων ἔταξε, τοὺς δὲ φιλοὺς καὶ τοξότας προεστήσατο ἀπάσης τῆς φάλαγγος, αὐτὸς δ' ἦν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρως. οὕτω

30 δὲ συντάξας τὴν στρατιάν, ἐπεὶ προσέμιξε τῷ τῶν πολεμίων στρατοπέδῳ, σημῆναι τὸν σαλπικτῆν ἐκέλευσε καὶ τὴν στρατιάν ἀλαλάξασαν προίεναι. τὸ δ' αὐτὸ

ποιήσας ὁ Ἰούδας συμβάλλει τοῖς πολεμίοις, καὶ καρτερῶς ἀμφοτέρων ἀγωνιζομένων καὶ τῆς μάχης μέχρι δυσμῶν παρατεινομένης, ἰδὼν ὁ Ἰούδας τὸν Βακχίδην καὶ τὸ κρατερὸν ἐν τῷ δεξιῷ κέρατι τυγγάνου τῆς στρατιᾶς, παραλαβὼν τοὺς εὐψυχοτάτους ὤρμησεν ἐπ' 5 ἐκεῖνο τὸ μέρος τῆς τάξεως, καὶ προσβαλὼν τοῖς ἐκεῖ διασπᾶ αὐτῶν τὴν φάλαγγα. ὠσάμενος δ' εἰς μέσους εἰς φυγὴν αὐτοὺς ἐβιάσατο, καὶ διώκει μέχρις Ἀζᾶ ὄρους οὕτω λεγομένου. Θεασάμενοι δὲ τὴν τροπὴν τὴν ἐν τῷ δεξιῷ κέρατι οἱ τὸ εὐώνυμον ἔχοντες ἐκυκλώσαντο τὸν Ἰούδαν διώκοντες, καὶ λαμβάνουσι μέσον αὐτὸν κατόπιν γενόμενοι. ὁ δὲ φυγεῖν οὐ δυνάμενος ἀλλὰ περιεσχημένος ὑπὸ τῶν πολεμίων, στὰς ἐμάχετο μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ· πολλοὺς δὲ κτείνας τῶν ἀντιπάλων καὶ κατάκοπος γενόμενος καὶ αὐτὸς ἔπεσεν, ἐπὶ καλοῖς 15 μὲν πρότερον γεγεννημένοις, ἐφ' ὁμοίοις δέ, ὅτε ἀπέθνησκε, τὴν ψυχὴν ἀφείξ. πεσόντος δὲ Ἰούδα, πρὸς μηδένα τὸ λοιπὸν ἀφορᾶν ἔχοντες οἱ σὺν αὐτῷ, στρατηγοῦ δὲ τοιοῦτου στερηθέντες ἔφυγον· λαβόντες δὲ τὸ σῶμα παρὰ τῶν πολεμίων ὑπόσπονδον Σίμων καὶ 20 Ἰωνάθης οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰούδα, κομισάντες εἰς τὴν Μωδεεὶ κώμην, ὅπου καὶ ὁ πατήρ αὐτῶν τέθραπτο, κηδεύουσι, πενθήσαντος ἐπὶ συχνὰς αὐτὸν τοῦ πλήθους ἡμέρας καὶ τιμήσαντος κοινῇ τοῖς νενομισμένοις. καὶ τέλος μὲν τοιοῦτον κατέσχευ Ἰούδαν, ἄνδρα γενναῖον 25 καὶ μεγαλοπόλεμον γενόμενον, καὶ τῶν τοῦ πατρὸς ἐντολῶν Ματταθίου μνήμονα, καὶ πάνθ' ὑπὲρ τῆς τῶν πολιτῶν ἐλευθερίας καὶ δρᾶσαι καὶ παθεῖν ὑποστάντα. τοιοῦτος οὖν τὴν ἀρετὴν ὑπάρξας μέγιστον αὐτοῦ κλέος καὶ μνημεῖον κατέλιπεν ἐλευθερώσας τὸ ἔθνος καὶ τῆς 30 ὑπὸ Μακεδόσιν ἑξαρκάσας αὐτὸ δουλείας. καὶ τὴν ἀρχιερωσύνην ἕτος τρίτον κατασχὼν ἀπέθανεν.

Τίνα μὲν οὖν τρόπον τῶν Ἰουδαίων ἔθνος, κα- 1
 ταδουλωσαμένων αὐτὸ τῶν Μακεδόνων, ἀνεκτίσατο
 τὴν ἐλευθερίαν, καὶ δι' ὅσων καὶ πηλίκων ἀγώνων ὁ
 στρατηγὸς αὐτῶν ἔλθων Ἰούδας ἀπέθανεν ὑπὲρ αὐτῶν
 5 μαχόμενος, ἐν τῇ πρὸ ταύτης βίβλῳ δεδηλώκαμεν·
 μετὰ δὲ τὴν τελευταίαν Ἰούδα πάλιν ὅσον ἦν τῶν ἀσε-
 βῶν καὶ παραβεβηκότων τὴν πατριον πολιτείαν ἐπε-
 φύη τοῖς Ἰουδαίοις καὶ πανταχόθεν αὐτοὺς ἀκμάζον
 ἐκάκου. συνελάμβανε δὲ τῇ τούτων πονηρίᾳ καὶ λι-
 10 μὸς τὴν χώραν καταλαβών, ὡς πολλοὺς διὰ τὴν σπά-
 νιν τῶν ἀναγκαιῶν καὶ τὸ μὴ δύνασθαι τοῖς παρ' ἀμ-
 φοτέρων, ἀπὸ τε τοῦ λιμοῦ καὶ τῶν ἐχθρῶν, δεινοὶς
 ἀντέχειν αὐτομολῆσαι πρὸς τοὺς Μακεδόνας. Βακχι-
 δης δὲ τῶν Ἰουδαίων τοὺς ἀποστάντας τῆς πατρῴου
 15 συνηθείας καὶ τὸν κοινὸν βίον προσηρημένους συνα-
 θροίσας, τούτοις ἐνεχείρισε τὴν τῆς χώρας ἐπιμέλειαν·
 οἱ καὶ συλλαμβάνοντες τοὺς Ἰούδα φίλους καὶ τὰ ἐκεί-
 νου φρονοῦντας τῷ Βακχίδῃ παρεδίδοσαν. ὃ δὲ βα-
 σανίζων πρῶτον αὐτοὺς καὶ πρὸς ἠδονὴν αἰκιζόμενος,
 20 ἔπειθ' οὕτω διέφθειρε. ταύτης δὲ τῆς συμφορᾶς τοῖς
 Ἰουδαίοις τηλικαύτης γενομένης ἡλικῆς οὐκ ἦσαν πε-
 πειραμένοι μετὰ τὴν ἐκ Βαβυλῶνος ἐπάνοδον, οἱ περι-
 λειφθέντες τῶν ἐταίρων τοῦ Ἰούδα βλέποντες ἀπολ-
 λύμενον οἰκτρῶς τὸ ἔθνος, προσελθόντες αὐτοῦ τῷ
 25 ἀδελφῷ Ἰωνάθῃ μιμεισθαι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ τὴν
 ἐκείνου περὶ τῶν ὁμοφύλων πρόνοιαν ἠξίουσαν, ἀποθα-
 νόντος ὑπὲρ τῆς ἀπάντων ἐλευθερίας, καὶ μὴ περιορᾶν
 ἀπροστάτητον τὸ ἔθνος μηδ' ἐν οἷς φθείρεται. ὁ δ'
 Ἰωνάθης φήσας ἐτοίμως εἶχειν ἀποθνήσκειν ὑπὲρ αὐ-

τῶν, καὶ νομισθεὶς κατὰ μηδὲν εἶναι χείρων τοῦ ἀδελφοῦ, στρατηγὸς ἀποδείκνυται τῶν Ἰουδαίων.

2 ὁ δὲ Βακχίδης ἀκούσας τοῦτο, καὶ φοβηθεὶς μὴ παράσχη πράγματα τῷ βασιλεῖ καὶ τοῖς Μακεδόσιν ὁ Ἰωνάθης ὡς καὶ πρότερον Ἰούδας, ἀποκτείνει δόλῳ 5 τοῦτον ἐξήτει. ταύτην δ' ἔχων τὴν προαίρεσιν οὐκ ἔλαθε τὸν Ἰωνάθην οὐδὲ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Σίμωνα· ἀλλὰ γὰρ μαθόντες οὗτοι καὶ παραλαβόντες τοὺς ἐταίρους ἅπαντας εἰς τὴν ἐρημίαν τὴν ἐγγίστα τῆς πόλεως τὸ τάχος ἐφυγον, καὶ παραγενόμενοι ἐπὶ τὸ ὕδωρ τὸ 10 καλούμενον λάκκου Ἀσφὰρ αὐτόθι διῆγον. ὁ δὲ Βακχίδης αἰσθόμενος αὐτοὺς ἀπηρόκτας καὶ ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ τυγχάνοντας, ὤρμησεν ἐπ' αὐτοὺς μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως, καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου στρατοπεδεύσάμενος ἀνελάμβανε τὴν δύναμιν. Ἰωνάθης δὲ γνούς 15 τὸν Βακχίδην ἐπ' αὐτὸν ἤκοντα, πέμπει τὸν ἀδελφὸν Ἰωάννην, τὸν καὶ Γαδδὴν λεγόμενον, πρὸς τοὺς Ναβαταίους Ἀραβας, ἵνα παρ' αὐτοῖς ἀπόδηται τὴν ἀποσκευὴν ἕως ἂν πολεμήσωσι πρὸς Βακχίδην· ἦσαν γὰρ φίλοι. τὸν δὲ Ἰωάννην ἀπιόντα πρὸς τοὺς Ναβαταίους 20 ἐνεδρεύσαντες ἐκ Μηδάβας πόλεως οἱ Ἀμαραίου παῖδες αὐτόν τε συλλαμβάνουσι καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ, καὶ διαρπάσαντες ὅσα ἐπεκομίζετο κτείνουσι καὶ τὸν Ἰωάννην καὶ τοὺς ἐταίρους αὐτοῦ πάντας. δίκην μέντοι γε 25 τούτων ὑπέσχον τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ τὴν ἀξίαν, ἣν 25 μετ' οὐ πολὺ δηλώσομεν.

3 ὁ δὲ Βακχίδης γνούς τὸν Ἰωνάθην ἐν τοῖς ἔλεσι τοῦ Ἰορδάνου κατεστρατοπεδευμένον, παραφυλάξας τὴν τῶν σαββάτων ἡμέραν ἐπ' αὐτὸν ἤκεν ὡς οὐ μαχόμενον ἐν ἐκείνῃ διὰ τὸν νόμον. ὁ δὲ παρορμήσας τοὺς 30 ἐταίρους καὶ περὶ τῶν ψυχῶν αὐτοῖς εἶναι τὸν κίνδυνον εἰπών, μέσοις ἀπειλημένοις τοῦ τε ποταμοῦ καὶ

τῶν πολεμίων, ὡς φυγεῖν οὐκ ἔχουσιν (οἱ μὲν γὰρ ἐμ-
 προσθεν ἐπήσαν, ὁ ποταμὸς δ' ἦν κατόπιν αὐτῶν),
 εὐξάμενος δὲ καὶ τῷ θεῷ νίκην αὐτοῖς παρασχεῖν,
 συνάπτει τοῖς πολεμίοις. ὢν πολλοὺς καταβαλὼν, ἐπέ-
 5 τολμηρῶς εἶδεν ἐπερχόμενον αὐτῷ τὸν Βακχίδην, ἐξέ-
 τεινε τὴν δεξιὰν ὡς πλήξων αὐτόν. τοῦ δὲ προῖδομέ-
 νου καὶ τὴν πληγὴν ἐκκλίνας, ἀποπηδήσας μετὰ
 τῶν ἑταίρων εἰς τὸν ποταμὸν διενήξατο, καὶ τοῦτον
 διασώζονται τὸν τρόπον εἰς τὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου,
 10 τῶν πολεμίων οὐκέτι τὸν ποταμὸν ἐπιδιαβάντων, ἀλλ'
 ὑποστρέψαντος εὐθύς τοῦ Βακχίδου εἰς τὴν ἐν Ἱεροσο-
 λύμοις ἄκραν. ἀπέβαλε δὲ τῆς στρατιᾶς ὡς περὶ δισχι-
 λίους. πολλὰς δὲ τῆς Ἰουδαίας καταλαβόμενος πόλεις
 ὠχύρωσε, καὶ τὴν Ἰεριχοῦντα καὶ Ἐμμαοῦν καὶ Βεθω-
 15 ρὸν καὶ Βεθήλαν καὶ Θαμναθὰ καὶ Φαραθῶ καὶ Το-
 χόαν καὶ Γάζαρα. καὶ πύργους ἐν ἐκάστη τῶν πόλεων
 οἰκοδομήσας, καὶ τείχη περιβαλὼν αὐταῖς καρτερὰ καὶ
 τῷ μεγέθει διαφέροντα, δύναμιν εἰς αὐτὰς κατέστησεν,
 ὅπως κακοῦν ἐκεῖθεν ὀρμώμενοι τοὺς Ἰουδαίους ἔχωσι·
 20 μάλιστα δὲ τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις ἄκραν ὠχύρωσε. λα-
 βὼν δὲ καὶ τοὺς τῶν πρώτων τῆς Ἰουδαίας παῖδας ὁμή-
 ρους, εἰς τὴν ἄκραν αὐτοὺς ἐνέκλεισε καὶ τοῦτον ἐφύ-
 λαττε τὸν τρόπον.

ὑπὸ τὸν αὐτὸν δὲ καιρὸν παραγενόμενός τις πρὸς 4
 25 Ἰωνάθην καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Σίμωνα, τοὺς Ἀμα-
 ραίου παῖδας ἀπήγγειλεν αὐτοῖς γάμον ἐπιτελοῦντας
 καὶ τὴν νύμφην ἄγοντας ἀπὸ Γαβαθὰ πόλεως, θυγα-
 τέρα τινὸς οὔσαν τῶν ἐπιφανῶν παρὰ τοῖς Ἀραβι· μέλ-
 λειν δὲ γίνεσθαι παραπομπὴν τῆς κόρης λαμπρὰν καὶ
 30 πολυτελεῖ. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἰωνάθην καὶ Σίμωνα καιρὸν
 ἐπιτηδειότατον εἰς τὴν ἐκδικίαν τῆς ἀδελφοῦ τοῦτον νο-
 μίσαντες αὐτοῖς παραφανῆναι, καὶ λήψεσθαι τὴν ὑπὲρ

Ἰωάννου δίκην παρ' αὐτῶν ἐπὶ πολλῆς ἐξουσίας ὑπολαβόντες, ἐξώρμησαν εἰς Μηδάβαν καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἐν τῷ ὄρει λοχῶντες ἔμενον. ὡς δὲ εἶδον αὐτοὺς ἄγοντας τὴν παρθένον καὶ τὸν νυμφίον καὶ φίλων σὺν αὐτοῖς οἶον εἰκὸς ἐν γάμοις ὄχλον, ἀναπηθήσαντες ἐκ τῆς 5 ἐνέδρας ἀπέκτειναν ἅπαντας, καὶ τὸν κόσμον καὶ τὴν ἄλλην ὄση τότε εἶπετο λεία τοῖς ἀνθρώποις λαβόντες ὑπέστρεψαν. καὶ τιμωρίαν μὲν ὑπὲρ Ἰωάννου τὰ δελφοῦ παρὰ τῶν νῆδων Ἀμαραίου τοιαύτην ἀπέλαβον· αὐτοὶ τε γὰρ οὗτοι καὶ οἱ συνεπόμενοι φίλοι καὶ γυ- 10 ναῖκες αὐτῶν καὶ τέκνα διεφθάρησαν, ὄντες ὡς τετρακόσιοι.

5 Σίμων μὲν οὖν καὶ Ἰωνάθης εἰς τὰ ἔλη τοῦ ποταμοῦ ὑποστρέψαντες αὐτόθι κατέμενον, Βακχίδης δὲ τὴν Ἰουδαίαν ἅπασαν φρουραῖς ἀσφαλισάμενος ὑπέστρεψε πρὸς τὸν βασιλέα. καὶ τότε μὲν ἐπ' ἔτη δύο τὰ 15 τῶν Ἰουδαίων ἠρέμησε πράγματα· οἱ δὲ φυγάδες καὶ οἱ ἀσεβεῖς ὀρῶντες τὸν Ἰωνάθην καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ μετὰ πολλῆς ἀδείας ἐνδιατρίβοντας τῇ χώρᾳ διὰ τὴν εἰρήνην, πέμπουσι πρὸς Δημήτριον τὸν βασιλέα, παρα- 20 καλοῦντες ἀποστελεῖν Βακχίδην ἐπὶ τὴν Ἰωνάθου σύλληψιν. ἐθῆλουν γὰρ αὐτὴν ἀπόνως ἐσομένην, καὶ νυκτὶ μᾶ μὴ προσδοκῶσιν αὐτοῖς ἐπιπεσόντας ἀποκτενεῖν ἅπαντας. τοῦ δὲ βασιλέως ἐκπέμψαντος τὸν Βακχίδην, γενόμενος οὗτος ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ πᾶσιν ἔγραψε τοῖς φί- 25 λοις καὶ Ἰουδαίοις καὶ συμμάχοις συλλαβεῖν αὐτῷ τὸν Ἰωνάθην. σπουδαζόντων δὲ πάντων καὶ μὴ δυναμένων κρατῆσαι τοῦ Ἰωνάθου (ἐφυλάττετο γὰρ σφόδρα τὴν ἐπιβουλήν ἠσθημένος), ὁ Βακχίδης ὀργισθεὶς τοῖς φυγάσιν ὡς ψευσαμένοις αὐτόν τε καὶ τὸν βασιλέα, πεν- 30 τήκοντα αὐτῶν τοὺς ἠγουμένους συλλαβῶν ἀπέκτεινεν. ὁ δὲ Ἰωνάθης σὺν τὰδελφῷ καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ εἰς Βη-

θαλαγὰν ἀναχωρεῖ, κώμην οὔσαν ἐν τῇ ἐρήμῳ, φοβη-
 θείς τὸν Βακχίδην· καὶ οἰκοδομήσας πύργους καὶ
 τείχη περιβαλόμενος αὐτὸν ἔσχεν ἀσφαλῶς πεφρονη-
 μένον. Βακχίδης δὲ ταῦτα ἀκούσας τὴν τε μεθ' ἑαν-
 5 τοῦ στρατιὰν ἄγαν καὶ τῶν Ἰουδαίων τοὺς συμμάχους
 παραλαβὼν ἐπὶ τὸν Ἰωνάθην ἤκε, καὶ προσβαλὼν αὐ-
 τοῦ τοῖς ὀχυρώμασιν ἐπὶ πολλὰς αὐτὸν ἡμέρας ἐπο-
 λιόρκει. ὃ δὲ πρὸς τὴν σπουδὴν τῆς πολιορκίας οὐκ
 ἐνδίδωσιν, ἀλλὰ καρτερῶς ἀντιστάς Σίμωνα μὲν τὸν
 10 ἀδελφὸν ἐν τῇ πόλει καταλείπει τῷ Βακχίδῃ πολεμή-
 σοντα, λάθρᾳ δ' αὐτὸς εἰς τὴν χώραν ἐξελθὼν, καὶ
 συναγαγὼν χεῖρα πολλὴν παρὰ τῶν τὰ αὐτοῦ φρονούν-
 των, νυκτὸς ἐπιπίπτει τῷ τοῦ Βακχίδου στρατοπέδῳ,
 καὶ συχνοὺς αὐτῶν διαφθείρας φανερὸς καὶ τὰδελφῶ
 15 Σίμωνι γίνεται τοῖς ἐχθροῖς ἐπιπεσῶν· καὶ γὰρ οὗτος
 αἰσθόμενος τοὺς πολεμίους ὑπ' αὐτοῦ κτεινομένους
 ἐπέξεισιν αὐτοῖς, καὶ τὰ τε μηχανήματα τὰ πρὸς τὴν
 πολιορκίαν ἐνέπρησε τῶν Μακεδόνων καὶ φόνον αὐ-
 τῶν ἱκανὸν εἰργάσατο. θεασάμενος δ' αὐτὸν ὁ Βακχι-
 20 δης ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ἀπειλημμένον, καὶ τοὺς μὲν ἔμ-
 προσθεν αὐτῷ τοὺς δ' ὀπισθεν προσκειμένους, εἰς
 ἀθυμίαν ἅμα καὶ ταραχὴν τῆς διανοίας ἐνέπεσε, τῷ
 παρ' ἐλπίδας ἀποβάντι τῆς πολιορκίας συγχυθεὶς. τὸν
 μέντοι γε ὑπὲρ τούτων θυμὸν εἰς τοὺς φρυγάδας, οἱ με-
 25 τεπέμψαντο παρὰ τοῦ βασιλέως αὐτόν, ἀπέσκηψεν ὡς
 ἐξηπατηκότηας. ἐβούλετο δὲ τελευτήσας τὴν πολιορκίαν
 εὐπρεπῶς, εἰ δυνατόν, εἰς τὴν οἰκίαν ὑποστρέψαι.
 μαθὼν δ' αὐτοῦ τὴν διάνοιαν Ἰωνάθης πρεσβεύε- 6
 ται πρὸς αὐτὸν περὶ φιλίας καὶ συμμαχίας, ὅπως ἀπο-
 30 δῶσιν ἀλλήλοις οὓς εἰλήφασιν ἀλχημαλώτους ἑκάτεροι.
 νομίσας δὲ ταύτην εὐπρεπεστέραν ὁ Βακχίδης τὴν ἀνα-
 χώρησιν, σπένδεται πρὸς τὸν Ἰωνάθην φιλίαν, καὶ

ἔμοσαν μὴ στρατεύσειν ἐπὶ τὴν ἀλλήλων. καὶ τοὺς τε αἰχμαλώτους ἀποδοὺς καὶ τοὺς ἰδίους κομισάμενος ὑπέστρεψεν εἰς Ἀντιόχειαν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ μετὰ ταύτην τὴν ἀναχώρησιν οὐκέτι εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἐνέβαλεν. ὁ δὲ Ἰωνάθης ταύτης τῆς ἀδείας λαβόμενος, 5 καὶ ποιούμενος ἐν Μαχμᾶ πόλει τὴν δλαιοταν, αὐτόθι τοῖς ὄχλοις διείπε τα πράγματα, καὶ τοὺς πονηροὺς καὶ ἀσεβεῖς κολάζων ἐκάθηρεν οὕτως ἀπὸ τούτων τὸ ἔθνος.

2 ἔτει δ' ἑξηκοστῷ καὶ ἑκατοστῷ Ἀλέξανδρον τὸν Ἀντιόχου ἐπιφανοῦς υἱὸν ἀναβάντα εἰς Συρίαν συνέβη 10 καταλαβέσθαι Πτολεμαῖδα ἐκ προδοσίας τῶν ἐνδοθεν στρατιωτῶν· ἀπεχθῶς γὰρ εἶχον πρὸς τὸν Δημήτριον διὰ τὴν ὑπερηφανίαν αὐτοῦ καὶ τὸ δυσέντευκτον. ἀποκλείσας γὰρ αὐτὸν εἰς τετραπύργιον τι βασιλείον, ὃ κατεσκεύασεν αὐτὸς οὐκ ἄπωθεν τῆς Ἀντιοχείας, 15 οὐδένα προσέτετο, ἀλλὰ καὶ περὶ τὰ πράγματα φάθυμος ἦν καὶ ὀλίγωρος· ὅθεν αὐτῷ καὶ μᾶλλον τὸ παρὰ τῶν ὑποτεταγμένων μῖσος ἐξήφθη, καθὼς ἦδη καὶ ἐν ἄλλοις δεδηλώκαμεν. γενόμενον οὖν ἐν Πτολεμαῖδι τὸν Ἀλέξανδρον ἀκούσας ὁ Δημήτριος ἤγεν ἅπασαν ἀναλα- 20 βῶν τὴν δύναμιν ἐπ' αὐτόν. ἐπεμψε δὲ καὶ πρὸς Ἰωνάθην πρέσβεις περὶ συμμαχίας καὶ εὐνοίας· φθάσαι γὰρ τὸν Ἀλέξανδρον διέγνω, μὴ προδιαλεχθεῖς ἐκεῖνος αὐτῷ σχῆ τὴν παρ' αὐτοῦ βοήθειαν. τοῦτο δ' ἐποίει φοβηθεῖς μὴ μνησικακήσας ὁ Ἰωνάθης αὐτῷ τῆς ἐχθρας 25 συνεπιθῆται. προσέταξεν οὖν αὐτῷ συναθροίζειν δύναμιν καὶ κατασκευάζειν ὄπλα, καὶ τοὺς ὀμήρους, οὓς τῶν Ἰουδαίων ἐνέκλεισε Βακχίδης ἐν τῇ ἄκρᾳ τῶν Ἱεροσολύμων, ἀπολαβεῖν. τοιούτων οὖν αὐτῷ τῶν παρὰ Δημητρίου προσπεσόντων, ὁ Ἰωνάθης παραγενόμενος 30 εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα τὴν ἐπιστολὴν ἀνέγνω τοῦ βασιλέως, ἀκουόντων τοῦ τε λαοῦ καὶ τῶν φρουρούντων τὴν

ἀκρόπολιν. ἀναγνωσθέντων δὲ τούτων, οἱ ἀσεβεῖς καὶ φυγάδες οἱ ἐκ τῆς ἀκροπόλεως λίαν ἔδεισαν, ἐπιτετραφότες Ἰωνάθῃ τοῦ βασιλέως στρατιὰν συλλέγειν καὶ τοὺς ὁμήρους ἀπολαβεῖν. ὃ δὲ τοῖς γονεῦσιν ἑκάστου τὸν ἴδιον ἀπέδωκε. καὶ οὕτω μὲν Ἰωνάθης ἐν Ἱεροσολύμοις τὴν μονὴν ἐποιεῖτο, καινίζων τὰ κατὰ τὴν πόλιν καὶ πρὸς τὴν αὐτοῦ βούλησιν κατασκευάζων ἕκαστον· ἐκέλευσε γὰρ οἰκοδομηθῆναι καὶ τὰ τεῖχη τῆς πόλεως ἐκ λίθων τετραγώνων, ὡς ἂν ἦ πρὸς τοὺς πολεμίους ἀσφαλέστερα. ταῦτα δ' ὀρῶντες οἱ τῶν φρουρίων τῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φύλακες, ἐκλιπόντες αὐτὰ πάντες ἔφυγον εἰς Ἀντιόχειαν, πάρεξ τῶν ἐν Βεθσοῦρα πόλει καὶ τῶν ἐν τῇ ἄκρᾳ τῶν Ἱεροσολύμων· οὗτοι γὰρ ἦ πλείων μοῖρα τῶν ἀσεβῶν Ἰουδαίων καὶ πεφευγότων ἦσαν, καὶ

15 διὰ τοῦτο τὰς φρουρὰς οὐκ ἐγκατέλιπον.

γνοὺς δὲ Ἀλέξανδρος τὰς τε ὑποσχέσεις ἃς ἐποίησασατο Δημήτριος πρὸς Ἰωνάθην, καὶ εἰδὼς καὶ τὴν ἀνδρείαν αὐτοῦ καὶ ὅποσα διέθηκε πολεμῶν τοὺς Μακεδόνας, καὶ πάλιν οἷα πεπονθὼς αὐτὸς εἶη ὑπὸ Δημητρίου καὶ Βακχίδου τοῦ Δημητρίου στρατηγοῦ, σύμμαχον οὐκ ἂν εὐρεῖν Ἰωνάθου ἀμείνω πρὸς τοὺς φίλους ἔλεγεν ἐν τῷ παρόντι καιρῷ, ὅς καὶ πρὸς τοὺς πολεμίους ἐστὶν ἀνδρεῖος καὶ μίσος οἰκεῖον ἔχει πρὸς Δημήτριον, πολλὰ πεπονθὼς ὑπ' αὐτοῦ κακὰ καὶ πεποιηκώς. “εἰ τοιγαροῦν δοκεῖ φίλον ποιεῖσθαι αὐτὸν κατὰ Δημητρίου, νῦν ἐστὶν οὐκ ἄλλο τι χρησιμώτερον ἢ παρακαλεῖν αὐτὸν ἐπὶ τὴν συμμαχίαν.” δόξαν οὖν αὐτῷ καὶ τοῖς φίλοις πέμπειν πρὸς τὸν Ἰωνάθην, γράφει τοιαύτην ἐπιστολήν. “βασιλεὺς Ἀλέξανδρος Ἰωνάθῃ

20 τῷ ἀδελφῷ χαίρειν. τὴν μὲν ἀνδρείαν σου καὶ πίστιν ἀκηκόαμεν πάλαι, καὶ διὰ τοῦτο πεπόμφαμεν πρὸς σε περὶ φιλίας καὶ συμμαχίας, χειροτονοῦμεν δὲ σε σήμε-

ρον ἀρχιερέα τῶν Ἰουδαίων καὶ φίλον ἐμὸν καλεῖσθαι. ἀπέσταλκα δὲ σοὶ καὶ δωρεάς, στολὴν πορφυρᾶν καὶ στέφανον χρύσειον, καὶ παρακαλῶ τιμηθέντα ὑφ' ἡμῶν ὅμοιον γίνεσθαι περὶ ἡμᾶς."

- 3 δεξάμενος δὲ τὴν ἐπιστολὴν Ἰωνάθης ἐνδύεται μὲν 5
τὴν ἀρχιερατικὴν στολὴν, τῆς σκηνοπηγίας ἐνστάσης, μετὰ ἔτη τέσσαρα ἢ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Ἰούδαν ἀποθάνειν (καὶ γὰρ οὐδὲ κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον ἀρχιερεὺς τις ἐγεγόνει), συνάγει δὲ δύναμιν πολλὴν καὶ πλήθος ὀπλων ἐχάλκευε. Δημήτριον δὲ ταῦτα σφόδρα ἐλύπησε 10
μαθόντα, καὶ τῆς βραδυτῆτος ἑαυτὸν ἐποίησεν αἰτιᾶσθαι, ὅτι μὴ προλαβὼν Ἀλέξανδρον αὐτὸς ἐφιλανθρωπέυσατο τὸν Ἰωνάθην, ἀλλ' ἐκείνῳ καταλίποι καιρὸν εἰς τοῦτο. γράφει μέντοι καὶ αὐτὸς ἐπιστολὴν τῷ Ἰωνάθῃ καὶ τῷ δήμῳ δηλοῦσαν τάδε. "βασιλεὺς Δημή- 15
τριος Ἰωνάθῃ καὶ τῷ ἔθνει τῶν Ἰουδαίων χαίρειν. ἐπειδὴ διετηρήσατε τὴν πρὸς ἡμᾶς φιλίαν καὶ πειράσασιν ὑμᾶς τοῖς ἐμοῖς ἐχθροῖς οὐ προσέθεσθε, καὶ ταύτην μὲν ὑμῶν ἐπαινώ τὴν πίστιν, παρακαλῶ δὲ τοῖς αὐτοῖς ἐμμένειν, ἀποληψομένους ἀμοιβᾶς παρ' ἡμῶν 20
καὶ χάριτας. τοὺς γὰρ πλείστους ὑμῖν ἀνήσω τῶν φόρων καὶ τῶν συντάξεων ἃς προετελεῖτε τοῖς πρὸ ἐμοῦ βασιλεῦσι καὶ ἐμοί, νῦν τε ὑμῖν ἀφήμι τοὺς φόρους οὓς αἰεὶ παρείχετε. πρὸς τούτοις καὶ τιμὴν ὑμῖν χαρίζομαι τῶν ἀλῶν καὶ τῶν στεφάνων, οὓς προσεφέρετε 25
ἡμῖν, καὶ ἀντὶ τῶν τρίτων τοῦ καρποῦ καὶ τοῦ ἡμίσιου τοῦ ξυλλίνου καρποῦ τὸ γενόμενον ἐμοὶ μέρος ὑμῖν ἀφήμι ἀπὸ τῆς σήμερον ἡμέρας. καὶ ὑπὲρ κεφαλῆς ἐκάστης ὃ ἔδει μοι δίδοσθαι τῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ κατοικούντων καὶ τῶν τριῶν τοπαρχιῶν τῶν τῇ Ἰουδαίᾳ 30
προσκειμένων, Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας καὶ Περσίας, τοῦτο παραχωρῶ ὑμῖν ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὸν ἅπαντα

χρόνον. καὶ τὴν Ἱεροσολυμιτῶν πόλιν ἱερὰν καὶ ἄσυ-
 λον εἶναι βούλομαι καὶ ἐλευθέραν ἕως τῶν ὄρων αὐτῆς
 ἀπὸ τῆς δεκάτης καὶ τῶν τελῶν. τὴν δὲ ἄκραν ἐπι-
 τρέπω τῷ ἀρχιερεὶ ὑμῶν Ἰωνάθῃ, οὓς δ' ἂν αὐτὸς δο-
 5 κιμάσῃ πιστοὺς καὶ φίλους, τούτους ἐν αὐτῇ φρουροὺς
 καταστήσαι, ἵνα φυλάσσωσιν ἡμῖν αὐτήν. καὶ Ἰου-
 δαίων δὲ τοὺς αἰχμαλωτισθέντας καὶ δουλεύοντας ἐν
 τῇ ἡμετέρᾳ ἀφήμι ἐλευθέρους. κελεύω δὲ μηδὲ ἀγγα-
 ρεῦσθαι τὰ Ἰουδαίων ὑποζύγια· τὰ δὲ σάββατα καὶ
 10 ἑορτὴ ἅπασα καὶ τρεῖς αἱ πρὸ τῆς ἑορτῆς ἡμέραι ἔστω-
 σαν ἀτελεῖς. τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τοὺς ἐν τῇ ἐμῇ κα-
 τοικοῦντας Ἰουδαίους ἐλευθέρους καὶ ἀνεπηρεάστους
 ἀφήμι, καὶ τοῖς στρατεύεσθαι μετ' ἐμοῦ βουλομένοις
 ἐπιτρέπω, καὶ μέχρι τρισμυρίων ἐξέστω τοῦτο· τῶν δ'
 15 αὐτῶν, ὅποι ἂν ἀπίωσι, τεύξονται ὧν καὶ τὸ ἐμὸν στρα-
 τευμα μεταλαμβάνει. καταστήσω δ' αὐτῶν οὓς μὲν εἰς
 τὰ φρούρια, τινὰς δὲ καὶ περὶ τὴν φυλακὴν τοῦμοῦ
 σώματος, καὶ ἡγεμόνας δὲ ποιήσω τῶν περὶ τὴν ἐμὴν
 αὐλήν. ἐπιτρέπω δὲ καὶ τοῖς πατρώοις χρῆσθαι νόμοις
 20 καὶ τούτους φυλάσσειν, καὶ τοῖς τρισὶ τοῖς προσκειμέ-
 νοις τῇ Ἰουδαίᾳ νομοῖς ἐπιτάσσεσθαι βούλομαι, καὶ τῷ
 ἀρχιερεὶ ἐπιμελὲς εἶναι, ἵνα μηδὲ εἰς Ἰουδαῖος ἄλλο ἔχη
 ἱερὸν προσκυνεῖν ἢ μόνον τὸ ἐν Ἱεροσολύμοις. δίδωμι
 δ' ἐκ τῶν ἐμῶν εἰς τὴν δαπάνην τῶν θυσιῶν κατ' ἔτος
 25 μυριάδας πεντεκαίδεκα, τὰ δὲ περισσεύοντα τῶν χρη-
 μάτων ὑμέτερα εἶναι βούλομαι· τὰς δὲ μυρίας δραχμὰς
 ἅς ἐλάμβανον ἐκ τοῦ ἱεροῦ οἱ βασιλεῖς, ὑμῖν ἀφήμι
 διὰ τὸ προσήκειν αὐτὰς τοῖς ἱερεῦσι τοῖς λειτουργοῦσι
 τῷ ἱερῷ. καὶ ὅσοι δ' ἂν φύγωσιν εἰς τὸ ἱερὸν τὸ ἐν
 30 Ἱεροσολύμοις καὶ εἰς τὰ ὑπ' αὐτῷ χρηματίζοντα, ἢ βα-
 σιλικὰ ὀφείλοντες χρήματα ἢ δι' ἄλλην αἰτίαν, ἀπολε-
 λύσθωσαν αὐτοὶ καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῖς σῶα ἔστω.

ἐπιτρέπω δὲ καὶ ἀνακαινίζειν τὸ ἱερὸν καὶ οἰκοδομεῖν, τῆς εἰς ταῦτα δαπάνης ἐκ τῶν ἐμῶν γινομένης, καὶ τὰ τεῖχη δὲ συγχρωρῶ τὰ τῆς πόλεως οἰκοδομεῖν καὶ πύργους ὑψηλοὺς ἐγείρειν, καὶ ταῦτα ἐκ τῶν ἐμῶν ἀνιστᾶν πάντα. εἰ δέ τι καὶ φρούριόν ἐστίν ὃ συμφέρει τῇ Ἰουδαίων χώρα ὀχυρὸν εἶναι, καὶ τοῦτ' ἐκ τῶν ἐμῶν κατασκευασθήτω.”

4 ταῦτα μὲν οὖν ὑπισχνούμενος καὶ χαριζόμενος τοῖς Ἰουδαίοις ἔγραψε Δημήτριος· Ἀλέξανδρος δὲ ὁ βασιλεὺς δύναμιν μεγάλην συναγαγὼν μισθοφόρων καὶ τῶν προσθεμένων ἐκ τῆς Συρίας αὐτῷ στρατιωτῶν ἐπὶ τὸν Δημήτριον ἐστράτευσεν. καὶ μάχης γενομένης τὸ μὲν εὐάνθυμον κέρας τοῦ Δημητρίου τρέπεται τοὺς ἐναντίους εἰς φυγὴν καὶ ἐδίωξεν ἄχρι πολλοῦ, κτείνει τε συκνοὺς αὐτῶν καὶ διαρπάξει τὸ στρατόπεδον· τὸ δὲ δεξιόν, οὗ συνέβαινε εἶναι τὸν Δημήτριον, ἠττάται. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἔφυγον, Δημήτριος δὲ γενναίως μαχόμενος οὐκ ὀλίγους μὲν ἀναιρεῖ τῶν πολεμίων, διώκων δὲ τοὺς ἄλλους εἰσελαύνει τὸν ἵππον εἰς τέλμα βαθὺ καὶ δυσεκπόρευτον, ἐνθα συνέβη πεσόντος αὐτῷ τοῦ ἵππου μὴ δυνάμενον διαφυγεῖν ἀναιρεθῆναι. τὸ γὰρ συμβεβηκὸς περὶ αὐτὸν ἰδόντες οἱ πολέμιοι ἀνέστρεψαν, καὶ κνκλωσάμενοι τὸν Δημήτριον πάντες ἐπ' αὐτὸν ἠκόντιζον· ὃ δὲ πεζὸς ὢν γενναίως ἀπεμάχετο, καὶ τελευταῖον τραύματα λαβὼν πολλὰ καὶ μηκέτ' ἀντέχειν δυνάμενος κατέπεσε.

καὶ τέλος μὲν τοιοῦτο Δημήτριον κατέλαβεν, ἔτη βασιλεύσαντα ἔνδεκα, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις δεδηλώκαμεν· ὃ δὲ Ὀνίου τοῦ ἀρχιερέως υἱός, ὁμώνυμος δὲ ὢν τῷ πατρί, ὃς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ φυγῶν πρὸς τὸν βασιλέα Πτολεμαίου τὸν ἐπικαλούμενον φιλομήτορα διῆγεν, ὡς καὶ πρότερον εἰρήκαμεν, ἰδὼν τὴν Ἰουδαίαν κακουμένην

ὑπὸ τῶν Μακεδόνων καὶ τῶν βασιλέων αὐτῶν, βουλό-
 μενος δὲ αὐτῷ μνήμην καὶ δόξαν αἰώνιον κατασκευάσαι,
 διέγνω πέμψας πρὸς Πτολεμαῖον τὸν βασιλέα καὶ τὴν
 βασίλισσαν Κλεοπάτραν αἰτησασθαι παρ' αὐτῶν ἔξου-
 5 σίαν, ὅπως οἰκοδομήσειε ναὸν ἐν Αἰγύπτῳ παραπλή-
 σιον τῷ ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ Λευίτας καὶ ἱερεῖς ἐκ τοῦ
 ἰδίου γένους καταστήσῃ. τοῦτο δὲ ἐβούλετο θαρρῶν
 μάλιστα τῷ προφήτῃ Ἡσαΐα, ὃς ἔτεσιν ἔμπροσθεν ἑξα-
 κοσίων πλείοσι γερονῶς προεῖπεν ὡς δεῖ πάντως ἐν Αἰ-
 10 γύπτῳ οἰκοδομηθῆναι ναὸν τῷ μεγίστῳ θεῷ ὑπ' ἀνδρὸς
 Ἰουδαίου. διὰ ταῦτα οὖν ἐπηρμένος ὁ Ὀνίας γράφει
 Πτολεμαῖῳ καὶ Κλεοπάτρᾳ τοιαύτην ἐπιστολήν. "πολ-
 λὰς καὶ μεγάλας ὑμῖν χρείας τετελεκῶς ἐν τοῖς κατὰ
 πόλεμον ἔργοις μετὰ τῆς τοῦ θεοῦ βοηθείας, καὶ γενό-
 15 μενος ἐν τῇ Κοίλῃ Συρίας καὶ Φοινίκῃ, καὶ εἰς Λεόντων
 δὲ πόλιν τοῦ Ἡλιοπολίτου σὺν τοῖς Ἰουδαίοις καὶ εἰς
 ἄλλους τόπους ἀφικόμενος τοῦ ἔθνους, καὶ πλείστους
 εὐρῶν παρὰ τὸ καθῆκον ἔχοντας ἱερὰ καὶ διὰ τοῦτο
 δύσνους ἀλλήλοις, ὃ καὶ Αἰγυπτίοις συμβέβηκε διὰ τὸ
 20 πλῆθος τῶν ἱερῶν καὶ τὸ περὶ τῆς θρησκείας οὐχ ὁμο-
 δοξεῖν, ἐπιτηδειότατον τόπον εὐρῶν ἐν τῷ προσαγο-
 ρευομένῳ τῆς ἀγρίας Βουβάστεως ὀχυρώματι, βρύοντα
 ποικίλης ὕλης καὶ τῶν ἱερῶν ζώων μεστόν, δέομαι συγ-
 χωρῆσαι μοι, τὸ ἀδέσποτον ἀνακαθάραντι ἱερὸν καὶ
 25 συμπεπτωκός, οἰκοδομήσαι ναὸν τῷ μεγίστῳ θεῷ καθ'
 ὁμοίωσιν τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις, τοῖς αὐτοῖς μέτροις, ὑπὲρ
 τε σοῦ καὶ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν τέκνων, ἵν' ἔχωσιν οἱ
 τὴν Αἰγυπτὸν κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι, εἰς αὐτὸ συν-
 ιόντες κατὰ τὴν πρὸς ἀλλήλους ὁμόνοιαν, ταῖς σαῖς ἑξ-
 30 υπηρετεῖν χρεῖαις. καὶ γὰρ Ἡσαΐας ὁ προφήτης τοῦτο
 προεῖπεν· ἔσται θυσιαστήριον ἐν Αἰγύπτῳ κυρίῳ τῷ

θεῶ· και πολλὰ δὲ προεφήτευσεν ἄλλα τοιαῦτα διὰ τὸν τόπον.”

2 και ταῦτα μὲν ὁ Ὀνίας τῷ βασιλεὶ Πτολεμαίῳ γράφει, κατανοήσεις δ' ἂν τις αὐτοῦ τὴν εὐσέβειαν και Κλεοπάτρας τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ και γυναικὸς ἐξ ἧς ἂν- 5 τέγραψαν ἐπιστολῆς· τὴν γὰρ ἁμαρτίαν και τὴν τοῦ νόμου παράβασιν εἰς τὴν Ὀνίου κεφαλὴν ἀνέθεσαν. ἀντέγραψαν γὰρ οὕτως. “ βασιλεὺς Πτολεμαῖος και βασίλισσα Κλεοπάτρα Ὀνία χαίρειν. ἀνέγνωμέν σου τὴν παράκλησιν, ἄξιουόντος ἐπιτραπήναί σοι τὸ ἐν Λεοντο- 10 πόλει τοῦ Ἡλιοπολίτου ἱερὸν συμπεπτωκὸς ἀνακαθάραι, προσαγορευόμενον δὲ τῆς ἀγρίας Βουβάστεως. διὸ και θανμάζομεν εἰ ἔσται τῷ θεῷ κεχαρισμένον τὸ καθιδρυθησόμενον ἱερὸν ἐν ἄσελγει τόπῳ και πλήρει ζῶων ἱερῶν. ἐπεὶ δὲ σὺ φῆς Ἡσαΐαν τὸν προφήτην ἐκ 15 πολλοῦ χρόνου τοῦτο προειρηκέναι, συγχωροῦμέν σοι, εἰ μέλλει τοῦτο ἔσσεσθαι κατὰ τὸν νόμον, ὥστε μηδὲν ἡμᾶς δοκεῖν εἰς τὸν θεὸν ἐξημαρτηκέναι.”

3 λαβὼν οὖν τὸν τόπον ὁ Ὀνίας κατεσκεύασεν ἱερὸν και βωμὸν τῷ θεῷ, ὅμοιον τῷ ἐν Ἱεροσολύμοις, μικρό- 20 τερον δὲ και πενιχρότερον. τὰ δὲ μέτρα αὐτοῦ και τὰ σκεύη νῦν οὐκ ἔδοξέ μοι δηλοῦν· ἐν γὰρ τῇ ἑβδόμῃ μου βίβλῳ τῶν Ἰουδαϊκῶν πολέμων ἀναγέγραπται. ἦν δὲ Ὀνίας και Ἰουδαίους τινὰς ὁμοίους αὐτῷ και ἱερεῖς και Λευίτας τοὺς ἐκεῖ θρησκευόντας. 25

ἀλλὰ περὶ μὲν τοῦ ἱεροῦ τούτου ἀρκούντως ἡμῖν 4 δεδήλωται· τοὺς δ' ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Ἰουδαίους και Σαμαρεῖς, οἳ τὸ ἐν Γαριζελὶν ὄρει προσεκύνουν ἱερὸν οἰκοδομηθὲν κατὰ τοὺς Ἀλεξάνδρου χρόνους, συνέβη στασιάσαι πρὸς ἀλλήλους, και περὶ τῶν ἱερῶν ἐπ' αὐ- 30 τοῦ Πτολεμαίου διεκρίνοντο, τῶν μὲν Ἰουδαίων λεγόντων κατὰ τοὺς Μωϋσέως νόμους ᾠκοδομησθαι τὸ ἐν

Ἱεροσολύμοις, τῶν δὲ Σαμαρέων τὸ ἐν Γαριζεῖν. παρεκάλεσαν οὖν σὺν τοῖς φίλοις καθίσαντα τὸν βασιλέα τοὺς περὶ τούτων ἀκοῦσαι λόγους καὶ τοὺς ἡττηθέντας θανάτῳ ζημιῶσαι. τὸν μὲν οὖν ὑπὲρ τῶν Σαμαρέων 5 λόγον Σαββατος ἐποίησατο καὶ Θεοδόσιος, τὸν δ' ὑπὲρ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν καὶ Ἰουδαίων Ἀνδρόνικος ὁ Μεσσαλάμου. ᾤμωσαν δὲ τὸν θεὸν καὶ τὸν βασιλέα ἢ μὴν ποιήσεσθαι τὰς ἀποδείξεις κατὰ τὸν νόμον, παρεκάλεσαν τε τὸν Πτολεμαῖον ὅπως ὄν ἂν λάβῃ παραβαίνοντα 10 τοὺς ὄρκους ἀποκτείνῃ. ὁ μὲν οὖν βασιλεὺς πολλοὺς τῶν φίλων εἰς συμβουλίαν παραλαβὼν ἐκάθισεν ἀκουσόμενος τῶν λεγόντων, οἱ δ' ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ τυγχάνοντες Ἰουδαῖοι σφόδρα ἠγωνίσαν περὶ τῶν ἀνδρῶν οἷς ἀρνακτεῖν ὑπὲρ τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις ἱεροῦ συνέ- 15 βαινε· χαλεπῶς γὰρ ἔφερον εἰ τοῦτό τινες καταλύσουσιν, οὕτως ἀρχαῖον καὶ διασημότερον τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην ὑπάρχον. τοῦ δὲ Σαββαίου καὶ Θεοδοσίου συγχωρησάντων τῷ Ἀνδρονίκῳ πρώτῳ ποιήσεσθαι τοὺς λόγους, ἤρξατο τῶν ἀποδείξεων ἀπὸ τε τοῦ νόμου καὶ 20 τῶν διαδοχῶν τῶν ἀρχιερέων, ὡς ἕκαστος παρὰ πατρός τὴν τιμὴν ἐκδεξάμενος ἤρξε τοῦ ναοῦ, καὶ ὅτι πάντες οἱ τῆς Ἀσίας βασιλεῖς τὸ ἱερὸν ἐτίμησαν ἀναθήμασι καὶ λαμπροτάταις δωρεαῖς, τοῦ δ' ἐν Γαριζεῖν ὡς οὐδὲ ὄντος οὐδεὶς λόγον οὐδ' ἐπιστροφὴν ἐποίησατο. ταῦτα λέ- 25 γων Ἀνδρόνικος καὶ πολλὰ τούτοις ὅμοια, πείθει τὸν βασιλέα κρῖναι μὲν κατὰ τοὺς Μωϋσέως νόμους οἰκοδομηθῆναι τὸ ἐν Ἱεροσολύμοις ἱερὸν, ἀποκτεῖναι δὲ Σαββαῖον καὶ Θεοδόσιον.

καὶ τὰ μὲν γενόμενα τοῖς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Ἰουδαίοις 30 κατὰ Πτολεμαῖον τὸν φιλομήτορα ταῦτα ἦν· Δημη- 4 τρίου δ' ἀποθανόντος ἐν τῇ μάχῃ, καθὼς ἐπάνω δεδηλώκαμεν, Ἀλέξανδρος τὴν τῆς Συρίας παραλαβὼν βα-

σιλείαν γράφει τῷ φιλομήτορι Πτολεμαίῳ μνηστευόμε-
 νος αὐτοῦ πρὸς γάμον τὴν θυγατέρα, δίκαιον εἶναι
 λέγων τῷ τὴν πατρίαν ἀρχὴν κομισαμένῳ καὶ διὰ τὴν
 τοῦ θεοῦ προνοιαν εἰς αὐτὴν προαχθέντι καὶ κρατή-
 σαντι Δημητρίου, καὶ μηδὲ τᾶλλα ἔσομένῳ τῆς πρὸς 5
 αὐτὸν οἰκειότητος ἀναξίῳ, συνάψαι συγγένειαν. Πτο-
 λεμαῖος δὲ προσδεξάμενος ἠδέως τὴν μνηστείαν ἀντι-
 γράφει, χαίρειν τε λέγων ἐπὶ τῷ τὴν ἀρχὴν αὐτῷ πα-
 τρίαν οὔσαν ἀπειληφέναι, καὶ τὴν θυγατέρα δώσειν
 ὑπισχνεῖται, συναντᾶν δ' αὐτῷ εἰς Πτολεμαῖδα τὴν θυ- 10
 γατέρα μέλλοντι ἄγειν ἐκέλευσεν· αὐτὸς γὰρ αὐτὴν μέ-
 χρι ταύτης παραπέμψειν ἀπ' Αἰγύπτου, ἀκαεὶ συνοι-
 κίσειν αὐτῷ τὴν παιδα. καὶ Πτολεμαῖος μὲν ταῦτα
 γράψας παραγίνεται μετὰ σπουδῆς εἰς Πτολεμαῖδα,
 Κλεοπάτραν ἄγων τὴν θυγατέρα, εὐρῶν δ' ἐκεῖ τὸν 15
 Ἀλέξανδρον, καθὼς ἐπέστειλε, προαπηνηκότα, δίδω-
 σιν αὐτῷ τὴν παιδα καὶ φερνὴν, ἄργυρόν τε καὶ χρυ-
 2 σόν, ὅσον εἰκὸς ἦν δοῦναι βασιλέα. τῶν δὲ γάμων ἐπι-
 τελουμένων Ἀλέξανδρος Ἰωνάθῃ τῷ ἀρχιερεὶ γράψας
 ἐκέλευσεν αὐτὸν ἦκειν εἰς Πτολεμαῖδα. παραγενόμενος 20
 δὲ πρὸς τοὺς βασιλεῖς καὶ δωρησάμενος αὐτοὺς λαμ-
 πρῶς, τῆς παρ' ἀμφοτέρων ἀπέλαυσε τιμῆς. Ἀλέξαν-
 δρος δὲ αὐτὸν ἠνάγκασεν ἀποδυσάμενον τὴν ἰδίαν
 ἐσθῆτα λαβεῖν πορφύραν, καὶ συγκαθεσθῆναι ποιήσας
 αὐτὸν ἐπὶ τοῦ βήματος, προσέταξε τοὺς ἡγεμόνας εἰς 25
 μέσσην μετ' αὐτοῦ προσθόντας τὴν πόλιν κηρυξάει μη-
 δενὶ λέγειν κατ' αὐτοῦ ἐφεισθαι, μηδὲ παρέχειν αὐτῷ
 πράγματα. τοῦτο δὲ ποιησάντων τῶν ἡγεμόνων, ὁρῶν-
 τες τὴν παρὰ τοῦ βασιλέως κекηρυγμένην Ἰωνάθῃ τι-
 μὴν οἱ κατηγορεῖν παρεσκευασμένοι καὶ πρὸς αὐτὸν 30
 ἀπεχθῶς ἔχοντες ἀπέδρασαν, μὴ καὶ προσλάβωσι τι κα-
 κὸν δεδιότες. τοσαύτη δὲ σπουδῆ· περὶ τὸν Ἰωνάθην ὁ

βασιλεὺς Ἀλέξανδρος ἐχρῆτο ὥστε αὐτὸν καὶ πρῶτον ἀναγράψαι τῶν φίλων.

ἔτει δὲ πέμπτῳ καὶ ἐξηκοστῷ πρὸς τοὺς ἑκατὸν Δη- 3
μήτριος ὁ Δημητρίου μετὰ πολλῶν μισθοφόρων, οὓς
5 παρέσχευ αὐτῷ Δασθένης ὁ Κρής, ἄρας ἀπὸ Κρήτης
κατέπλευσεν εἰς Κιλικίαν. τοῦτο Ἀλέξανδρον ἀκού-
σαντα εἰς ἀγωνίαν καὶ ταραχὴν ἐνέβαλε, καὶ παραχρῆ-
μα ἐκ τῆς Φοινίκης εἰς Ἀντιόχειαν ἔσπευσεν, ἵνα τὰ
ἐκεῖ, πρὶν ἢ Δημήτριον ἐλθεῖν, ἀσφαλῶς θῆται. κατέ-
10 λιπε δὲ τῆς Κοίλης Συρίας Ἀπολλώνιον τὸν Δάον ἡγε-
μόνα, ὃς μετὰ πολλῆς δυνάμεως εἰς Ἰάμνειαν ἐλθὼν
ἔπεμψε πρὸς Ἰωνάθην τὸν ἀρχιερέα, λέγων ἄδικον εἶ-
ναι μόνον αὐτὸν ἐπ' ἀδειας ζῆν καὶ μετ' ἐξουσίας, οὐχ
ὑποτασσόμενον τῷ βασιλεῖ· τοῦτο δ' αὐτῷ παρὰ πάν-
15 των ὄνειδος φέρειν, ὅτι μὴ ὑποτάξειεν αὐτὸν τῷ βασι-
λεῖ. "μὴ τοίνυν σαντὸν ἐν τοῖς ὄρεσι καθήμενος ἑξα-
πάτα, νομίζων ἰσχὺν ἔχειν, ἀλλ' εἰ θαρροὺς τῇ σαντοῦ
δυνάμει, καταβὰς εἰς τὸ πεδίον τῇ ἡμετέρᾳ στρατιᾷ
συγκρίθητι, καὶ τὸ τέλος τῆς νίκης ἐπιδείξει τὸν ἀν-
20 θρειότατον. ἰσθι μέντοι γε τοὺς ἀρίστους ἐξ ἐκάστης
πόλεως ἐμολ συστρατεύεσθαι· καὶ γὰρ δὴ τοὺς σοὺς
προγόνους οἱ ἀεὶ νικῶντές εἰσιν οὗτοι. ποιήσῃ δὲ τὸν
πρὸς ἡμᾶς ἀγῶνα ἐν τοιαύτῃ γῆ ἐν ἣ λίθοις οὐκ ἔστιν
ἀλλ' ὄπλοις ἀγωνίσασθαι, οὐδὲ τόπος εἰς ὃν ἠττώμενος
25 φεύξῃ."

παροξυνθεὶς δ' ἐπὶ τούτοις ὁ Ἰωνάθης μυρίους ἐπι- 4
λεξάμενος στρατιώτας ὤρμησεν ἐξ Ἱεροσολύμων, μετὰ
καὶ Σίμωνος τὰδελφοῦ, καὶ γενόμενος ἐν Ἰόπῃ στρατο-
πεδεύεται τῆς πόλεως ἐξω, τῶν Ἰοπηνῶν ἀποκλεισάν-
30 των αὐτῷ τὰς πύλας· φρουρὰν γὰρ ἐνδον εἶχον ὑπὸ
Ἀπολλωνίου κατασταθεῖσαν. τοῦ δὲ Ἰωνάθου πρὸς πο-
λιορκίαν αὐτῶν παρασκευαζομένου, φοβηθέντες μὴ τὴν

πόλιν αὐτῶν ἐξέλη κατὰ κράτος, ἀνοίγουσιν αὐτῷ τὰς
 πύλας. ὁ δὲ Ἰπολλώνιος ἀκούσας τὴν Ἰόπην ὑπὸ Ἰω-
 νάθου κατειλημμένην, τρισχιλλοὺς ἵππεις παραλαβὼν
 καὶ πεζοὺς ὀκτακισχιλλοὺς εἰς Ἄξωτον ἦλθε, κάκειθεν
 ἄρας ἡρέμα καὶ βράδην ἐποιεῖτο τὴν πορείαν· ἐλθὼν δ' 5
 εἰς τὴν Ἰόπην ὡς ἀναχωρῶν, ἔλκει τὸν Ἰωνάθην εἰς τὸ
 πεδίον, τῇ ἵππῳ καταφρονῶν καὶ τὰς τῆς νίκης ἐλπί-
 δας ἔχων ἐν αὐτῇ. προελθὼν δὲ ὁ Ἰωνάθης ἐδίωκεν εἰς
 Ἄξωτον τὸν Ἰπολλώνιον. ὁ δὲ, ὡς ἐν τῷ πεδίῳ συν-
 ἔβη γενέσθαι τὸν πολέμιον, ὑποστρέψας εἰς μάχην αὐ- 10
 τῷ συνέβαλε. τοῦ δ' Ἰπολλωνίου χιλλοὺς ἵππεις κα-
 θίσαντος εἰς ἐνέδραν ἐν τινι χειμάρρῳ, ὡς ἂν κατόπιν
 ἐπιφανεῖεν τοῖς πολεμοῖς, αἰσθόμενος ὁ Ἰωνάθης οὐ
 κατεπλάγη, τάξας δὲ τὴν στρατιὰν ἐν πλινθίῳ κατ' ἀμ-
 φότερα τοὺς πολεμίους ἀμύνεσθαι παρεκελεύσατο, καὶ 15
 κατὰ πρόσωπον καὶ κατόπισθεν ἐπελευσομένοις ἐναν-
 τιον ἀντιτάξας. τῆς δὲ μάχης ἕως ἑσπέρας προβαινού-
 σης, δοὺς Σίμωνι τὰδελφῷ μέρος τῆς δυνάμεως τοῦτον
 μὲν ἐκέλευσε συμβαλεῖν τῇ φάλαγγι τῶν ἐχθρῶν, αὐτὸς
 δὲ τοὺς σὺν αὐτῷ προσέταξε φραξαμένους τοῖς ὄπλοις 20
 ἀποδέχεσθαι τὰ βέλη τὰ παρὰ τῶν ἱππέων. καὶ οἱ μὲν
 ἐπόησαν τὸ κελευσθέν, οἱ δὲ τῶν πολεμίων ἵππεις, ἐπ'
 αὐτοὺς ἀφέντες τὰ βέλη μέχρι καὶ ἐξεκενωθήσαν, οὐδὲν
 αὐτοὺς ἔβλαπτον· οὐ γὰρ δικνεῖτο τῶν σωματῶν τὰ
 βαλλόμενα, συμπεφραγμέναις δὲ ταῖς ἀσπίσι καὶ συνη- 25
 νωμέναις ὑπὸ πυκνότητος ἐπαφιέμενα ῥαδίως ἐκρατεῖτο
 καὶ ἀπράκτως ἐφέρετο. ὡς δὲ παρείθησαν ἀπὸ πρῶτ'
 μέχρι δείλης ὀψίας ἀκοντίζοντες εἰς αὐτοὺς οἱ πολέμοι,
 νοήσας Σίμων κεκμηκότας αὐτοὺς συμβάλλει τῇ φά-
 λαγγι, καὶ προθυμίᾳ χρησαμένων πολλῇ τῶν στρατιω- 30
 τῶν αὐτοῦ τρέπει τοὺς ἐχθροὺς εἰς φυγὴν. θεασάμενοι
 δὲ τοὺς πεζοὺς φεύγοντας οἱ ἵππεις οὐδ' αὐτοὶ μένου-

σιν, ἀλλὰ πάρετοι μὲν ὄντες αὐτοὶ διὰ τὸ μέχρι δειλῆς μάχεσθαι, τῆς δὲ παρὰ τῶν πεξῶν ἐλπίδος αὐτοῖς ἀπολωλυίας ἀκόσμως καὶ συγκεχυμένως ἔφευγον, ὡς διασχισθέντας αὐτοὺς διὰ παντός διασκορπισθῆναι τοῦ πεδίου. διώκων δ' αὐτοὺς Ἰωνάθης μέχρι τῆς Ἀζώτου καὶ πολλοὺς ἀναιρῶν, ἀπογνόντας τῆς σωτηρίας ἠνάγκασεν ἐπὶ τὸν τοῦ Λαγῶνος ναὸν καταφυγεῖν, ὃς ἦν ἐν Ἀζώτῳ. λαβὼν δ' ἐξ ἐπιδρομῆς Ἰωνάθης τὴν πόλιν αὐτὴν τε ἐνέπρησε καὶ τὰς περὶ αὐτὴν κώμας· ἀπέσχετο δ' οὐδὲ τοῦ Λαγῶνος ἱεροῦ, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἐνέπρησε καὶ τοὺς εἰς αὐτὸ συμφυγόντας διέφθειρε. τὸ δὲ πᾶν πλῆθος τῶν ἐν τῇ μάχῃ πεσόντων καὶ καταφλεγέντων ἐν τῷ ἱερῷ τῶν πολεμίων ἦσαν ὀκταμισχίλιοι. κρατήσας οὖν τοσαύτης δυνάμεως, ἄρας ἀπὸ τῆς Ἀζώτου εἰς Ἀσκάλωνα παραγίνεται, καὶ καταστρατοπεδεύσαντος ἔξω τῆς πόλεως αὐτοῦ προῆλθον εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ οἱ Ἀσκαλωνῖται, ξένια προσφέροντες αὐτῷ καὶ τιμῶντες. ὃ δὲ ἀποδεξάμενος αὐτοὺς τῆς προαιρέσεως ἀνέστρεψεν ἐκεῖθεν εἰς Ἱεροσόλυμα, πολλὴν ἐπαγόμενος λείαν, ἣν ἤλασεν ἐκεῖθεν νικήσας τοὺς πολεμίους. Ἀλέξανδρος δὲ ἀκούσας ἠττημένον τὸν αὐτοῦ στρατηγὸν Ἀπολλώνιον πρόσεποιεῖτο χαίρειν, ὅτι παρὰ τὴν αὐτοῦ γνώμην συνέβαλεν Ἰωνάθῃ φίλῳ ὄντι καὶ συμμάχῳ· καὶ πέμπει πρὸς Ἰωνάθην μαρτυρῶν αὐτῷ καὶ γέρα καὶ τιμὰς διδούς, πόρπην χρυσέαν, ὡς ἔθος ἐστὶ δίδοσθαι τοῖς τῶν βασιλέων συγγενέσι, καὶ Ἀκκάρωνα καὶ τὴν τοπαρχίαν αὐτῆς εἰς κληρουχίαν ἐπιτρέπει.

ὑπὸ δὲ τοῦτον τὸν καιρὸν καὶ ὁ βασιλεὺς Πτολεμαῖος ὁ φιλομήτωρ ἐπικληθεὶς ναυτικὴν ἄγων δύναμιν καὶ πεξὴν εἰς Συρίαν ἦκε, συμμαχῶν Ἀλεξάνδρῳ· γαμβρὸς γὰρ ἦν αὐτοῦ. καὶ πᾶσαι προθύμως αἱ πόλεις αὐτὸν Ἀλεξάνδρου κελεύσαντος ἐκδεχόμεναι παρέπεμ-

πον ἕως Ἀζώτου πόλεως, ἐνθα πάντες κατεβόων αὐτοῦ περὶ τοῦ ἔμπερησμένου ἱεροῦ αὐτῶν Δαγῶνος, κατηγόρουν τε Ἰωνάθου τοῦτο ἀφανίσαντος καὶ τὴν χώραν πυρπολήσαντος καὶ πολλοὺς αὐτῶν ἀποκτείναντος. καὶ Πτολεμαῖος μὲν ταῦτα ἀκούσας ἠσύχασεν, Ἰωνάθης δὲ εἰς Ἰόπην ἀπαντήσας Πτολεμαίῳ ξενίων τε λαμπρῶν παρ' αὐτοῦ τυγχάνει καὶ τιμῆς ἀπάσης· ἔπειτα προπέμφας αὐτὸν ἕως τοῦ Ἐλευθέρου καλουμένου ποταμοῦ πάλιν ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα.

6 γενόμενος δ' ἐν Πτολεμαίδι παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν μικροῦ διεφθάρη Πτολεμαῖος, ἐπιβουλευθεὶς ὑπ' Ἀλεξάνδρου δι' Ἀμμωνίου, ὃς ἐτύγγανεν αὐτῷ φίλος ᾤν. φανερᾶς δὲ τῆς ἐπιβουλῆς γενομένης, Πτολεμαῖος γράφει τῷ Ἀλεξάνδρῳ πρὸς κόλασιν ἐξαιτῶν τὸν Ἀμμωνιον, ἐπιβουλευθῆναι λέγων πρὸς αὐτοῦ, καὶ δίκην διὰ τοῦτ' αὐτὸν ἀξιαῖν ὑποσχεῖν. οὐκ ἐκδιδόντος δὲ τοῦ Ἀλεξάνδρου, συνεῖς αὐτὸν ἐκείνον εἶναι τὸν ἐπιβουλευσάντα χαλεπῶς πρὸς αὐτὸν διετέθη. τοῖς δ' Ἀντιοχεῦσι καὶ πρότερον ἦν προσκεκρουκῶς Ἀλεξάνδρος διὰ τὸν Ἀμμωνιον· πολλὰ γὰρ ὑπ' αὐτοῦ πεπόνθεισαν κακὰ τιμωρίαν μέντοι τῶν τετολμημένων Ἀμμωνίος ὑπέσχε, κατασφαγεῖς αἰσχροῦς ὡς γυνή, κρύπτειν ἑαυτὸν σπουδάσας στολῇ γυναικείᾳ, καθὼς ἐν ἄλλοις δεδηλώκαμεν.

7 Πτολεμαῖος δὲ μεμφάμενος αὐτὸν τοῦ τε συνοικίσαι τὴν θυγατέρα Ἀλεξάνδρῳ τῆς τε συμμαχίας τῆς κατὰ Δημητρίου, διαλύεται τὴν πρὸς αὐτὸν συγγένειαν· ἀποσπάσας γὰρ τὴν θυγατέρα, πέμπει πρὸς Δημήτριον εὐθύς περὶ συμμαχίας καὶ φιλίας, συντιθέμενος τὴν θυγατέρα δῶσειν αὐτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ καταστήσειν αὐτὸν εἰς τὴν πατρῴαν ἀρχήν. ὁ δὲ Δημήτριος ἠσθεὶς δέχεται τε τὴν συμμαχίαν καὶ τὸν γάμον. ἐν δ' ἔτι Πτολεμαίῳ λοιπὸν ἀγώνισμα ὑπελείπετο, πείσαι τοὺς Ἀν-

τιοχεῖς δέξασθαι Δημήτριον, ἀπεχθῶς πρὸς αὐτὸν δια-
 κειμένους ὑπὲρ ὧν ὁ πατὴρ αὐτοῦ Δημήτριος εἰς αὐτοὺς
 παρηγόμησε. κατεπράξατο δὲ καὶ τοῦτο· μισοῦντες
 γὰρ τὸν Ἀλέξανδρον οἱ Ἀντιοχεῖς διὰ τὸν Ἀμμόνιου,
 5 ὡς δεδηλώκαμεν, φάδιως αὐτὸν ἐκ τῆς Ἀντιοχείας ἐξέ-
 βαλον. καὶ ὁ μὲν ἐκπεσὼν τῆς Ἀντιοχείας ἦκεν εἰς Κι-
 λικίαν· ἐλθὼν δὲ πρὸς τοὺς Ἀντιοχεῖς Πτολεμαῖος βα-
 σιλεὺς ὑπ' αὐτῶν καὶ τῶν στρατευμάτων ἀναδεικνυται,
 καὶ ἀναγκασθεὶς δύο περιτίθεται διαδήματα, ἐν μὲν τὸ
 10 τῆς Ἀσίας, ἕτερον δὲ τὸ τῆς Αἰγύπτου. χρηστὸς δὲ ὧν
 φύσει καὶ δίκαιος καὶ τῶν ἀλλοτριῶν οὐκ ἐπιέμενος,
 πρὸς δὲ τούτοις καὶ τὰ μέλλοντα λογίσασθαι συνετός,
 φείσασθαι τοῦ μὴ δόξαι εἶναι τοῖς Ῥωμαίοις ἐπιφθονος
 ἔκρινε, καὶ συναγαγὼν τοὺς Ἀντιοχεῖς εἰς ἐκκλησίαν
 15 πείθει δέξασθαι τὸν Δημήτριον αὐτούς, λέγων οὐδενὸς
 μνησικακήσειν αὐτοῖς ὑπὲρ τοῦ πατρὸς αὐτὸν εὐεργε-
 τηθέντα· διδάσκαλός τε ἀγαθῶν αὐτῷ καὶ ἡγεμῶν ἐσε-
 σθαι διωμολόγει, καὶ φάυλοις ἐγχειροῦντι πράγμασιν
 οὐκ ἐπιτρέψειν ὑπέσχετο· αὐτῷ δ' ἐφασκεν ἀρκεῖν τὴν
 20 τῆς Αἰγύπτου βασιλείαν. ταῦτ' εἰπὼν πείθει τοὺς Ἀν-
 τιοχεῖς δέξασθαι τὸν Δημήτριον.

τοῦ δ' Ἀλεξάνδρου σὺν στρατεύματι πολλῷ καὶ με- 8
 γάλῃ παρασκευῇ ὀρμήσαντος ἐκ τῆς Κιλικίας εἰς τὴν
 Συρίαν, καὶ τὴν τῶν Ἀντιοχέων γῆν ἐμπρήσαντος καὶ
 25 διαρπάσαντος, ὁ Πτολεμαῖος ἐπ' αὐτὸν ἐξεστράτευσε
 μετὰ τοῦ γαμβροῦ Δημητρίου (ἤδη γὰρ αὐτῷ πρὸς γά-
 μον ἐδεδώκει τὴν θυγατέρα), καὶ νικήσαντες εἰς φυ-
 γὴν ἐτρέψαντο τὸν Ἀλέξανδρον. οὗτος μὲν οὖν εἰς
 Ἀραβίαν φεύγει, συνέβη δ' ἐν τῇ μάχῃ τὸν ἵππον τὸν
 30 Πτολεμαίου φωνῆς ἀκούσαντα ἐλέφαντος ταραχθῆναι
 καὶ τὸν Πτολεμαῖον ἀποσεισάμενον καταβαλεῖν, τοὺς
 δὲ πολεμίους ἰδόντας ἐπ' αὐτὸν ὀρμηῆσαι καὶ τραύματα

πολλὰ δόντας αὐτῷ κατὰ τῆς κεφαλῆς εἰς κίνδυνον τὸν περὶ θανάτου καταστῆσαι· τῶν γὰρ σωματοφυλάκων αὐτὸν ἔξαρπασάντων, χαλεπῶς οὕτως εἶχεν ὡς ἐφ' ἡμέρας τέσσαρας μῆτε συνειναί τι μῆτε φθέγγασθαι δυνήθῃναι. τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου τὴν κεφαλὴν ὁ τῶν Ἀράβων 5 δυνάστης ἀποτεμὼν Ζάβηλος ἀπέστειλε Πτολεμαίῳ, ὃς τῇ πέμπτῃ τῶν ἡμερῶν ἀνενεγκῶν ἐκ τῶν τραυμάτων καὶ φρονήσας ἡδιστον ἄκουσμα καὶ θέαμα, τὴν Ἀλεξάνδρου τελευτὴν ἄμα καὶ τὴν κεφαλὴν, ἀκούει καὶ θεᾶται. καὶ μετ' οὐ πολὺ πλησθεὶς τῆς ἐπ' Ἀλεξάνδρῳ τε- 10 θνηκότη χαρᾶς καὶ αὐτὸς κατέστρεψε τὸν βίον. ἐβασίλευσε δὲ τῆς Ἀσίας Ἀλέξανδρος ὁ Βάλας λεγόμενος ἕτη πέντε, καθὼς καὶ ἐν ἄλλοις δεδῆλωται.

- 9 παραλαβὼν δὲ τὴν βασιλείαν Δημήτριος ὁ νικᾶτωρ ἐπιλεγόμενος, ὑπὸ πονηρίας ἤρξατο διαφθεῖρειν τὸ τοῦ 15 Πτολεμαίου στρατιωτικόν, τῆς τε πρὸς αὐτὸν συμμαχίας ἐκλαθόμενος, καὶ ὅτι πενθερὸς ἦν αὐτοῦ καὶ διὰ τὸν τῆς Κλεοπάτρας γάμον συγγενής. οἱ μὲν οὖν στρατιῶται φεύγουσιν αὐτοῦ τὴν πείραν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, τῶν δὲ ἐλεφάντων Δημήτριος ἐγκρατὴς γίνεται. Ἰω- 20 νάθης δ' ὁ ἀρχιερεὺς ἐξ ἀπάσης τῆς Ἰουδαίας στρατιᾶν συναγαγὼν ἐπολιόρκει τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις ἄκρην, ἔχουσαν Μακεδονικὴν φρουρὰν καὶ τῶν ἀσεβῶν τινὰς καὶ τῶν πεφευγόντων τὴν πάτριον συνήθειαν. οὗτοι δὲ τὸ μὲν πρῶτον κατεφρόνουν ὧν Ἰωνάθης ἐμηχανᾶτο 25 περὶ τὴν αἴρεσιν, πεπιστευκότες τῇ ὀχυρότητι τοῦ χωρίου· νυκτὸς δὲ τινες τῶν ἐν αὐτῇ πονηρῶν ἐξεληθόντες ἤκον πρὸς Δημήτριον καὶ τὴν πολιορκίαν αὐτῷ τῆς ἄκρας ἐμήνυον. ὃ δὲ τοῖς ἠγγελημένοις παροξυνθεὶς, ἀναλαβὼν τὴν δύναμιν ἤκεν ἐκ τῆς Ἀντιοχείας ἐπὶ 30 τὸν Ἰωνάθην. γενόμενος δὲ ἐν Πτολεμαίῳ γράφει κελύων αὐτὸν σπεῦσαι πρὸς αὐτὸν εἰς Πτολεμαῖδα. ὃ δὲ

τὴν μὲν πολιορκίαν οὐκ ἔπαυσε, τοὺς δὲ πρεσβυτέρους
 τοῦ λαοῦ παραλαβὼν καὶ τοὺς ἱερεῖς, καὶ χρυσὸν καὶ
 ἄργυρον καὶ ἐσθῆτα καὶ πλήθος ξενίων κομίζων, ἦκε
 πρὸς τὸν Δημήτριον, καὶ τοῦτοις δωρησάμενος αὐτὸν
 5 θεραπεύει τὴν ὀργὴν τοῦ βασιλέως, καὶ τιμηθεὶς ὑπ'
 αὐτοῦ λαμβάνει βεβαίως ἔχειν τὴν ἀρχιερωσύνην, καθὼς
 καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ βασιλέων ἐκέκτετο. κατηγορούν-
 των δὲ αὐτοῦ τῶν φυγάδων ὁ Δημήτριος οὐκ ἐπίστευ-
 σεν, ἀλλὰ καὶ παρακαλοῦντος αὐτὸν ὅπως ὑπὲρ τῆς
 10 Ἰουδαίας ἀπάσης καὶ τῶν τριῶν τοπαρχιῶν, Σαμαρείας
 καὶ Περσίας καὶ Γαλιλαίας, τριακόσια τελεῖ τάλαντα,
 δίδωσι περὶ πάντων ἐπιστολὰς αἱ περιεῖχον τὸν τρόπον
 τοῦτον. " βασιλεὺς Δημήτριος Ἰωνάθῃ τῷ ἀδελφῷ καὶ
 τῷ Ἰουδαίων ἔθνει χαίρειν. τὸ ἀντίγραφον τῆς ἐπιστο-
 15 λῆς ἧς ἐγράψαμεν Λασθένει τῷ συγγενεῖ ἡμῶν ἀπεστάλ-
 καμεν ὑμῖν, ἵν' εἰδῆτε. βασιλεὺς Δημήτριος Λασθένει
 τῷ πατρὶ χαίρειν. τῷ Ἰουδαίων ἔθνει ὄντι φίλῳ καὶ τὰ
 δίκαια τὰ πρὸς ἡμᾶς φυλάττοντι τῆς εὐνοίας ἔκρινα χά-
 ριν παρασχεῖν, καὶ τοὺς τρεῖς νομούς, Ἀφερειμὰ καὶ
 20 Ἀύδδα καὶ Ῥαμαθὰ, οἱ τῇ Ἰουδαίᾳ προσετέθησαν ἀπὸ
 τῆς Σαμαρείτιδος, καὶ τὰ προσκυροῦντα τοῦτοις, ἔτι τε
 ὅσα παρὰ τῶν θυνόντων ἐν Ἱεροσολύμοις ἐλάμβανον οἱ
 πρὸ ἐμοῦ βασιλεῖς καὶ ὅσα ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς γῆς καὶ
 τῶν φυτῶν, καὶ τὰλλα τὰ προσήκοντα ἡμῖν, καὶ τὰς
 25 λίμνας τῶν ἀλῶν καὶ τοὺς κομιζομένους ἡμῖν στεφά-
 νους, ἀφήμι αὐτοῖς, καὶ οὐδὲν παραβιασθήσεται τού-
 των ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδ' εἰς τὸν ἐπιόντα χρόνον. φρόντι-
 σον οὖν ἵνα τούτων ἀντίγραφον γένηται καὶ δοθῇ Ἰω-
 νάθῃ, καὶ ἐν ἐπισήμῳ τόπῳ τοῦ ἁγίου ἱεροῦ τεθῆ."

30 τὰ μὲν δὴ γραφέντα ταῦτ' ἦν, ὁρῶν δὲ ὁ Δημή-
 τριος εἰρήνην οὐσαν καὶ μηδένα κίνδυνον μηδὲ πολέ-
 μου φόβον ὑπάρχοντα, διέλυσε τὴν στρατιὰν καὶ τὸν

μισθὸν αὐτῶν ἐμείωσε· καὶ μόνοις τοῦτον ἐχορήγει τοῖς
 ξενολογηθεῖσιν, οἱ συνανέβησαν ἐκ Κρήτης αὐτῷ καὶ
 ἐκ τῶν ἄλλων νήσων. ἔχθρα τοιγαροῦν αὐτῷ καὶ μίσος
 ἐκ τούτου γίνεται παρὰ τῶν στρατιωτῶν, οἷς αὐτὸς μὲν
 οὐδὲν οὐκέτι παρῆχεν, οἱ δὲ πρὸ αὐτοῦ βασιλεῖς καὶ 5
 ἐπ' εἰρήνης χορηγοῦντες αὐτοῖς ὁμοίως διετέλουν, ἵν'
 εὐνοοῦντας ἔχωσι καὶ ἐν τοῖς ὑπὲρ αὐτῶν ἀγῶσιν, εἰ
 5 δεήσειέ ποτε, προθύμους. ἀμέλει ταύτην νοήσας τὴν
 δύσνοιαν τῶν στρατιωτῶν πρὸς Δημήτριον Ἀλεξάνδρου
 τις στρατηγός, Ἀπαμεὺς τὸ γένος, Διόδωτος ὁ καὶ Τρύ- 10
 φων ἐπικληθεῖς, παραγίνεται πρὸς Μάλχον τὸν Ἀραβα,
 ὅς ἔτρεφε τὸν Ἀλεξάνδρου υἱὸν Ἀντίοχον, καὶ δηλώ-
 σασ αὐτῷ τὴν δυσμένειαν τὴν τῶν στρατευμάτων πρὸς
 τὸν Δημήτριον, ἐπειθεὶν αὐτῷ δοῦναι τὸν Ἀντίοχον·
 βασιλέα γὰρ αὐτὸν ποιήσειν καὶ τὴν ἀρχὴν αὐτῷ τὴν 15
 τοῦ πατρὸς ἀποκαταστήσειν. ὁ δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἀντεί-
 χεν ὑπ' ἀπιστίας, ὕστερον δὲ πολλῷ χρόνῳ προσλιπα-
 ρήσαντος τοῦ Τρύφωνος ἐκνικᾶται τὴν προαίρεσιν εἰς
 ἃ Τρύφων παρεκάλει. καὶ τὰ μὲν περὶ τούτου τάνδρος
 2 ἐν τούτοις ὑπῆρχεν· ὁ δ' ἀρχιερεὺς Ἰωνάθης ὑπέξε- 20
 λειν βουλόμενος τοὺς ἐν τῇ ἄκρᾳ τῶν Ἱεροσολύμων καὶ
 τοὺς Ἰουδαίων φυγάδας καὶ ἀσεβεῖς καὶ τοὺς ἐν ἅπασι
 τοῖς ἐν τῇ χώρᾳ φρουροῖς, πέμψας πρὸς Δημήτριον
 δῶρα καὶ πρεσβευτὰς παρεκάλει τοὺς ἐν τοῖς ὀχυρώμασι
 τῆς Ἰουδαίας ἐκβαλεῖν. ὁ δὲ οὐ ταῦτα μόνον αὐτῷ παρ- 25
 ἔξειν, ἀλλὰ καὶ μείζω τούτων ὑπισχνεῖται μετὰ τὸν ἐν
 χειρὶ πόλεμον· τούτῳ γὰρ νῦν ἀσχολεῖν. ἤξιον δ' αὐ-
 τὸν καὶ συμμαχίαν πέμψαι, δηλῶν ἀποστῆναι τὴν δύ-
 ναμιν αὐτοῦ. καὶ Ἰωνάθης μὲν τρισχιλίους ἐπιλεξάμε- 30
 3 νος στρατιώτας ἐπέμψεν, Ἀντιοχεῖς δὲ μισοῦντες τὸν
 Δημήτριον ὑπὲρ ὧν πεπόνθεισαν ὑπ' αὐτοῦ κακῶς,
 ἀπεχθανόμενοι δ' αὐτῷ καὶ διὰ τὸν πατέρα Δημήτριον

πολλὰ εἰς αὐτοὺς ἐξαμαρτόντα, καιρὸν ἐπετήρουν λα-
 βεῖν καθ' ὃν ἐπίθωιντο αὐτῷ. νοήσαντες δὲ συμμαχίαν
 παροῦσαν παρὰ Ἰωνάθου τῷ Δημητρίῳ, καὶ συμφρο-
 νήσαντες ὅτι πολλὴν ἀθροίσει δύναμιν εἰ μὴ φθάσαν-
 5 τες προκαταλάβοιεν αὐτόν, ἀρπάσαντες τὰ ὄπλα καὶ
 περιστάντες τοῖς βασιλείοις αὐτοῦ τρόπῳ πολιορκίας,
 καὶ τὰς ἐξόδους διαλαβόντες, ἐξήτουν χειρώσασθαι τὸν
 βασιλέα. ὃ δὲ τὸν δῆμον ὀρώων τῶν Ἀντιοχέων ἐκπεπο-
 λεμωμένον πρὸς αὐτόν καὶ ἐν ὄπλοις ὄντα, παραλαβὼν
 10 τοὺς μισθοφόρους καὶ τοὺς πεμφθέντας ὑπὸ τοῦ Ἰωνά-
 θου Ἰουδαίους συμβάλλει τοῖς Ἀντιοχεῦσι, καὶ βιασθεὶς
 ὑπ' αὐτῶν (πολλοὶ γὰρ ἦσαν μυριάδες) ἤττάται. βλέ-
 ποντες δὲ τοὺς Ἀντιοχεῖς κρατοῦντας οἱ Ἰουδαῖοι, ἐπὶ
 τὰς στέγας τῶν βασιλείων ἀναβάντες ἐκεῖθεν ἔβαλλον
 15 αὐτούς, καὶ τοῦ μὲν αὐτοὶ τι πάσχειν ὑπ' αὐτῶν ὄντες
 πορρωτάτω διὰ τὸ ὕψος, ποιοῦντες δ' αὐτούς κακῶς
 διὰ τὸ ἄνωθεν μάχεσθαι, τῶν σύνεγγυς αὐτούς οἰκιῶν
 ἀπώσαντο. καὶ ταύταις μὲν εὐθύς πῦρ ἐνήκαν, ἣ δὲ
 20 φλόξ ἐφ' ὅλην διατείνουσα τὴν πόλιν, πυκνῶν τῶν οἰ-
 κιῶν οὐσῶν καὶ τὰ πλεῖστα ἐκ ξύλων φικοδομημένων,
 πᾶσαν αὐτὴν ἐνέμετο. οἱ δ' Ἀντιοχεῖς μὴ δυνάμενοι
 βοηθῆσαι μηδὲ κρατῆσαι τοῦ πυρός, εἰς φυγὴν ἐτράπη-
 σαν. τῶν δὲ Ἰουδαίων ἀπὸ δώματος ἐπὶ δῶμα διαπη-
 δάωντων καὶ τοῦτον αὐτοὺς διωκόντων τὸν τρόπον, πα-
 25 ράδοξον συνέβη γενέσθαι τὴν δίωξιν. ὁ δὲ βασιλεὺς
 ὀρώων τοὺς Ἀντιοχεῖς σῶσαι τὰ τέκνα καὶ τὰς γυναῖκας
 ἐσπουδακότας καὶ διὰ τοῦτο μηκέτι μαχομένους, δι' ἄλ-
 λων αὐτοῖς ἐπιτίθεται στενωπῶν, καὶ συμβαλὼν πολ-
 λούς μὲν αὐτῶν ἀπέκτεινεν, ὡς ἀναγκασθῆναι εἶψαι
 30 τὰς πανοπλίαις καὶ παραδοῦναι αὐτοὺς τῷ Δημητρίῳ,
 συγγυνοὺς δ' αὐτοῖς τῶν τετολμημένων καταπαύει τὴν
 στάσιν. δωρησάμενος δὲ τοὺς Ἰουδαίους ταῖς ἐκ τῶν

σπύλων ὄφελειαις, καὶ ὡς αἰτίοις αὐτῷ τῆς νίκης γε-
 γεννημένοις εὐχαριστήσας, ἀπέπεμφεν εἰς Ἱεροσόλυμα
 πρὸς Ἰωνάθην, μαρτυρῶν αὐτῷ τῆς συμμαχίας. ὕστε-
 ρον δὲ **κονηρὸς εἰς αὐτὸν ἐγένετο** καὶ τὰς ὑποσχέσεις
 διεψεύσατο, καὶ πόλεμον ἤπειλυσεν εἰ μὴ τοὺς φόρους ⁵
 αὐτῷ πάντας ἀποδώσει, οὓς ὄφειλε τὸ τῶν Ἰου-
 δαίων ἔθνος ἀπὸ τῶν πρώτων βασιλέων. καὶ ταῦτα
 ἐποίησεν ἄν, εἰ μὴ Τρύφων αὐτὸν ἐπέσχε καὶ τὴν ἐπὶ
 τὸν Ἰωνάθην αὐτοῦ παρασκευὴν ἀντιμετέσπασεν εἰς
 τὰς περὶ αὐτοῦ φροντίδας. ὑποστρέψας γὰρ ἐκ τῆς ¹⁰
 Ἀραβίας εἰς τὴν Συρίαν μετὰ τοῦ παιδὸς Ἀντιόχου
 (μειράκιον δ' ἦν οὗτος ἔτι τὴν ἡλικίαν) περιτίθη-
 σιν αὐτῷ τὸ διάδημα, καὶ προσχωρήσαντος τοῦ στρα-
 τιωτικοῦ παντός, ὃ καταλελοίπει τὸν Δημήτριον διὰ
 τὸ μὴ τυγχάνειν μισθῶν, πόλεμον ἐκφέρει πρὸς τὸν ¹⁵
 Δημήτριον, καὶ συμβαλὼν αὐτῷ κρατεῖ τῇ μάχῃ, καὶ
 τοὺς τ' ἐλέφαντας καὶ τὴν τῶν Ἀντιοχέων πόλιν λαμ-
 βάνει.

⁴ Δημήτριος μὲν οὖν ἠττηθεὶς ἀνεχώρησεν εἰς Κι-
 λικίαν· ὃ δὲ παῖς Ἀντιόχος πέμψας πρὸς Ἰωνάθην πρε- ²⁰
 σβευτὰς καὶ γράμματα φίλον τε καὶ σύμμαχον αὐτὸν
 ἐποιεῖτο, καὶ τὴν ἀρχιερωσύνην ἐβεβαίον, καὶ τῶν
 τεσσάρων παρεχώρει νομῶν οἱ τῇ χώρᾳ τῶν Ἰουδαίων
 προσετέθησαν· ἔτι γε μὴν σκευὴ χρυσᾶ καὶ ἐκπώ-
 ματα καὶ πορφυρᾶν ἐσθῆτα, χρῆσθαι τούτοις ἐπιτρέ- ²⁵
 πων, ἀπέστειλε· καὶ πόρπη δ' αὐτὸν δωρεῖται χρυ-
 σείᾳ, καὶ τῶν πρώτων αὐτοῦ καλεῖσθαι φίλων. τὸν
 ἀδελφὸν δ' αὐτοῦ Σίμωνα στρατηγὸν τῆς στρατιᾶς ἀπὸ
 Κλίμακος Τυρίων ἕως Αἰγύπτου καθίστησιν. Ἰωνά-
 θης δὲ ἐπὶ τούτοις παρ' Ἀντιόχου γεγεννημένοις εἰς ³⁰
 αὐτὸν ἡσθεὶς, πέμψας πρὸς αὐτόν τε καὶ Τρύφωνα
 πρεσβευτὰς, εἰναί τε φίλος ὁμολογεῖ καὶ σύμμαχος

καὶ πολεμήσειν σὺν αὐτῷ πρὸς Δημήτριον, διδάσκων ὡς οὐδ' αὐτῷ χάριτας ἀποδοίη, πολλῶν παρ' αὐτοῦ χρησιῶν ἐν οἷς ἐδεῖτο τυχῶν, ἀλλὰ προσαδικήσειεν ἀνδ' ὧν εὐ πάθοι. www.libtool.com.cn

- 5 συγχωρήσαντος οὖν Ἀντιόχου δύναμιν αὐτῷ συν-
 αγαρόντι πολλήν ἐκ τε Συρίας καὶ Φοινίκης τοῖς Δη-
 μητρίου πολεμήσαι στρατηγοῖς, εὐθύς ὤρμησεν ἐπὶ τὰς
 πόλεις. αἱ δὲ λαμπρῶς μὲν αὐτὸν ἐξεδέξαντο, στρα-
 τιὰν δ' οὐκ ἔδοσαν. παραγενόμενος δ' ἐκεῖθεν εἰς
 10 Ἀσκάλωνα πόλιν, καὶ τῶν Ἀσκαλωνιτῶν φιλοτιμῶς αὐ-
 τῷ μετὰ δώρων ἀπαντησάντων, αὐτούς τε τούτους πα-
 ρεκάλει καὶ τῶν ἐν τῇ Κοίλῃ Συρία πόλεων ἐκάστην
 ἀποστᾶσαν Δημητρίου προσθέσθαι μὲν Ἀντιόχῳ, σὺν
 15 αὐτῷ δὲ πολεμούσας πειρᾶσθαι παρὰ Δημητρίου δίκην
 λαμβάνειν ὧν ἀμάροτι ποτὲ εἰς αὐτούς· εἶναι δ' αὐταῖς
 βουλομέναις ταῦτα φρονεῖν πολλὰς αἰτίας. πείσας δ'
 ὁμολογῆσαι πρὸς τὸν Ἀντιόχον συμμαχεῖν τὰς πόλεις,
 εἰς Γάζαν παρεγένετο, προσαξόμενος καὶ τὴν παρὰ
 τούτων εὐνοίαν Ἀντιόχῳ. πολὺ δ' ἠῦρε τῆς προσδο-
 20 κίας τοὺς Γαζάλους ἄλλοτριώτερον ἔχοντας· ἀπέκλει-
 σαν γὰρ αὐτῷ τὰς πύλας, καὶ τὸν Δημήτριον ἐγκαταλι-
 πόντες οὐκ ἔγνωσαν Ἀντιόχῳ προσχωρῆσαι. τοῦτο
 παρώξυνεν εἰς πολιορκίαν τὸν Ἰωνάθην καὶ τῆς χώρας
 τὴν κάκωσιν· μέρος γὰρ τῆς στρατιᾶς περικαθίσας τῇ
 25 Γάζῃ, τῷ λοιπῷ τὴν γῆν αὐτὸς ἐπιῶν διέφθειρε καὶ ἐνε-
 πίμπρα. ταῦτα δὲ πάσχοντας αὐτούς ὀρῶντες οἱ Γα-
 ζάλοι καὶ μηδεμίαν ἀπὸ Δημητρίου βοήθειαν αὐτοῖς
 γινομένην, ἀλλὰ τὸ μὲν λυποῦν ἤδη παρόν, τὸ δ' ὠφε-
 λῆσον μακρὰν ἔτι καὶ ἄδηλον εἰ παραγένοιτο, σῶφρον
 30 ἔκριναν εἶναι τοῦτο ἀφέντας περιμένειν ἐκεῖνο θερα-
 πεύειν. πέμπσαντες οὖν πρὸς τὸν Ἰωνάθην φιλίαν τε
 ὠμολόγουν καὶ συμμαχίαν· οἱ μὲν γὰρ ἄνθρωποι πρὸ

πειρας τῶν δεινῶν οὐ συνιᾶσι τὸ συμφέρον, ἀλλ' ὅταν ἐν τινι κακῷ γενόμενοι τύχῳσι, τότε γνωσιμαχῆσαντες ἃ μηδ' ὄλωσ βλαβέντας ἄμεινον ἢ ποιεῖν, ταῦτα ὕστερον ζημιωθέντες αἰροῦνται. ὃ δὲ συνθέμενος πρὸς αὐτοὺς φιλλαν καὶ λαβῶν ὀμήρους, τούτους μὲν ἀπέστει- 5 λεν εἰς Ἱεροσόλυμα, αὐτὸς δὲ τὴν χώραν ἄπασαν ἐπῆλθεν ἄχρι Δαμασκοῦ.

6 τῶν δὲ Δημητρίου στρατηγῶν ἀκουσθέντων αὐτῷ προσελθεῖν εἰς Κέδασαν πόλιν σὺν πολλῇ στρατιᾷ (μεταξὺ δ' ἐστὶν αὕτη τῆς τε Τυρίων γῆς καὶ τῆς Γαλι- 10 λαίας· ἀπάξειν γὰρ αὐτὸν ἐκ τῆς Συρίας ὑπέλαβον ἐπὶ τὴν Γαλιλαίαν ὡς σύμμαχον· τοὺς γὰρ Γαλιλαίους ὄντας αὐτοῦ οὐ περιόψεσθαι πολεμουμένους) ὑπήντησεν οὖν αὐτοῖς, τὸν ἀδελφὸν Σίμωνα καταλιπὼν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, ὃς καὶ στρατὸν ἐκ τῆς χώρας συναγαγὼν ὡς ἐνῆν 15 ἱκανώτατον, τὴν Βεθσοῦραν πολιορκῶν προσεκάθητο, χωρίον τῆς Ἰουδαίας ὄχυρώτατον· κατειχε γὰρ αὐτὸ φρουρὰ Δημητρίου. δεδήλωται δὲ ἡμῖν τοῦτο καὶ πρότερον. ὡς δὲ χώματα μὲν ἐγείραντος τοῦ Σίμωνος, μηχανήματα δ' ἰστάντος καὶ πολλῇ σπου- 20 δῆ χρωμένου περὶ τὴν τῆς Βεθσοῦρας πολιορκίαν ἔδεισαν οἱ φρουροὶ μὴ κατὰ κράτος ἐξαιρεθέντος τοῦ χωρίου διαφθαρεῶσι, πέμψαντες πρὸς τὸν Σίμωνα ἠξίουν, ὄρκους λαβόντες ὥστε μηδὲν ὑπ' αὐτοῦ παθεῖν, καταλιπεῖν τὸ χωρίον καὶ πρὸς Δημήτριον ἀπελ- 25 θεῖν. ὃ δὲ δοὺς ταύτας αὐτοῖς τὰς πίστεις, ἐκβάλλει μὲν ἐκείνους ἐκ τῆς πόλεως, αὐτὸς δὲ φρουρὰν καθίστησιν ἰδίαν.

7 Ἰωνάθης δὲ ἄρας ἐκ τῆς Γαλιλαίας ἀπὸ τῶν ὑδάτων τῶν Γεννησάρων λεγομένων (ἐκεῖ γὰρ ἐτύγγανεν 30 ἐστρατοπεδευκῶς) εἰς τὸ καλούμενον Ἀσὼρ πεδῖον προῆλθεν, οὐκ εἰδὼς ὄντας ἐν αὐτῷ τοὺς πολεμίους.

μαθόντες δὲ πρὸ μιᾶς ἡμέρας οἱ τοῦ Δημητρίου μέλ-
 λειν Ἰωνάθην ἐπ' αὐτοὺς βαδίζειν, ἐνέδραν αὐτῷ καὶ
 τοὺς λοχίησοντας ἐν τῷ ὄρει καθίσαντες αὐτοὶ μετὰ τῆς
 στρατιᾶς ἀπῆρταν εἰς τὸ πεδion. οὓς ἰδὼν ὁ Ἰωνάθης
 5 ἐτόλμους πρὸς μάχην, παρεσκευάζετο καὶ αὐτὸς τοὺς
 ἰδίους στρατιώτας πρὸς τὸν ἀγῶνα, ὡς ἠδύνατο. τῶν δὲ
 εἰς τὴν ἐνέδραν ὑπὸ τῶν Δημητρίου στρατηγῶν καταστα-
 θέντων κατὰ νότου τοῖς Ἰουδαίοις γενομένων, δεισαν-
 τες μὴ μέσοι ληφθέντες ἀπόλωνται φεύγειν ὤρμησαν·
 10 καὶ οἱ μὲν ἄλλοι πάντες τὸν Ἰωνάθην κατέλιπον, ὀλίγοι
 δέ τινες, ὡς περὶ πεντήκοντα τὸν ἀριθμόν, ὑπέμειναν,
 καὶ Ματταθίας ὁ Ἀφαλώμου καὶ Ἰούδας ὁ Χαφαίου
 τῆς ἀπάσης δυνάμεως ἡγεμόνες ὄντες, οἱ τολμηρῶς τε
 καὶ μετ' ἀπογνώσεως εἰς τοὺς πολεμίους ὠσάμενοι τῷ
 15 τε θάρσει κατέπληξαν αὐτοὺς καὶ ταῖς χερσὶν ἀπέ-
 στρεψαν εἰς φυγὴν. οἱ δ' ἀναχωρήσαντες τῶν Ἰωνά-
 θου στρατιωτῶν ὡς εἶδον τοὺς πολεμίους τραπέντας,
 ἐπισυλλεγέντες ἐκ τῆς φυγῆς ὤρμησαν αὐτοὺς διώκειν,
 καὶ τοῦτ' ἐποίησαν μέχρι Κεδασῶν, οὗ τὸ στρατόπεδον ἦν
 20 τῶν πολεμίων.

κρατήσας οὖν Ἰωνάθης τῇ μάχῃ λαμπρῶς καὶ 8
 δισχίλους τῶν ἐχθρῶν ἀποκτείνας ὑπέστρεψεν εἰς Ἰε-
 ροσόλυμα. ὁρῶν δ' ὅτι πάντ' αὐτῷ κατὰ νοῦν προνοία
 θεοῦ χωρεῖ, πρὸς Ῥωμαίους πρεσβευτὰς ἀπέστειλεν,
 25 ἀνανεώσασθαι βουλόμενος τὴν γενομένην τῷ ἔθνει πρὸς
 αὐτοὺς ἔμπροσθεν φιλίαν. τοῖς δ' αὐτοῦ πρεσβευταῖς
 ἐπέστειλεν ἀπὸ τῆς Ῥώμης ἀναστρέφουσι πρὸς τοὺς
 Σπαρτιάτας ἀφικέσθαι καὶ τὴν πρὸς αὐτοὺς ὑπομνη-
 σαι φιλίαν καὶ συγγένειαν. οἱ δὲ ὡς ἦλθον εἰς τὴν Ῥώ-
 30 μην, παρελθόντες εἰς τὴν βουλὴν αὐτῶν καὶ τὰ παρὰ
 Ἰωνάθου τοῦ ἀρχιερέως εἰπόντες, ὡς πέμψειεν αὐτοὺς
 ἐπὶ τὴν τῆς συμμαχίας βεβαίωσιν, τῆς βουλῆς ἐπικυ-

ρωσάσης τὰ πρότερον αὐτῇ περὶ τῆς Ἰουδαίων φιλίας ἐγνωσμένα, καὶ δούσης ἐπιστολὰς πρὸς ἅπαντας τοὺς βασιλεῖς τῆς Ἀσίας καὶ Εὐρώπης καὶ τῶν πόλεων ἄρχοντας αὐτοὺς κομίζειν, ὅπως ἀσφαλῶς τῆς εἰς τὴν οἰκείαν κομιδῆς δι' αὐτῶν τύχωσιν, ἀναστρέφοντες εἰς 5 τὴν Σπάρτην παρεγένοντο, καὶ τὰς ἐπιστολὰς ἃς ἔλαβον παρὰ Ἰωνάθου αὐτοῖς ἀπέδρσαν. τὸ δ' ἀντίγραφον ἦν τότε.

“ ἀρχιερεὺς Ἰωνάθης τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων καὶ ἡ γερουσία καὶ τὸ κοινὸν τῶν Ἰουδαίων Λακεδαι- 10 μονίων ἐφόροις καὶ γερουσίᾳ καὶ δήμῳ τοῖς ἀδελφοῖς χαίρειν. εἰ ἐρωμένοις ὑμῖν καὶ τὰ κοινὰ καὶ τὰ ἴδια χωρεῖ κατὰ νοῦν, οὕτως ἂν ἔχοι ὡς βουλόμεθα· ἐρωμέθα δὲ καὶ ἡμεῖς. ἐπὶ τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις κομισθείσης Οὐλᾶ τῷ γενομένῳ ἀρχιερεὶ παρ' ἡμῖν παρὰ 15 Ἀρείου τοῦ βασιλεύσαντος ὑμῶν ἐπιστολῆς διὰ Δημοτέλους περὶ τῆς ὑπαρχούσης ἡμῖν πρὸς ὑμᾶς συγγενείας, ἧς ὑποτέτακται τὸ ἀντίγραφον, τὴν τε ἐπιστολὴν ἐδέξαμεθα προθύμως καὶ τῷ Δημοτέλει καὶ τῷ Ἀρείῳ εὐνοικῶς διετέθημεν, οὐ δεόμενοι τῆς τοιαύτης 20 ἀποδείξεως διὰ τὸ ἐκ τῶν ἱερῶν ἡμῶν πεπεισθαι γραμμάτων. τὸ μὲν οὖν προκατάρχειν τῆς ἀναγνωρίσεως οὐκ ἐδοκιμάζομεν, μὴ καὶ προαρπάξῃν δοκῶμεν τὴν παρ' ὑμῶν διδομένην δόξαν· πολλῶν δὲ χρόνων διαγεγενημένων ἀπὸ τῆς ἐξ ἀρχῆς ἀναποληθείσης ἡμῖν οἰ- 25 κειότητος, ἐν ταῖς ἱεραῖς καὶ ἐπωνύμοις ἡμέραις θυσίας τῷ θεῷ προσφέροντες καὶ ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας σωτηρίας τε καὶ νίκης αὐτὸν παρακαλοῦμεν. πολλῶν δ' ἡμᾶς πολέμων περιστάντων διὰ τὴν τῶν γειτνιαύτων πλεονεξίαν, οὗθ' ὑμῖν οὗτ' ἄλλοις τῶν προσηγόντων ἡμῖν 30 ἐνοχλεῖν ἐκρίναμεν. καταγωνισάμενοι δὲ τοὺς πολέμους, πέμποντες πρὸς Ῥωμαίους Νουμήνιον τὸν Ἀν-

τιόχου και Ἀντίπατρον τὸν Ἰάσονος, τῶν ἀπὸ τῆς γε-
 ρουσίας ὄντων παρ' ἡμῖν ἐν τιμῇ, ἐδώκαμεν αὐτοῖς και
 πρὸς ὑμᾶς ἐπιστολάς, ὅπως ἀνανεώσωνται τὴν πρὸς
 ὑμᾶς ὑπάρχουσαν ἡμῖν φιλίαν. καλῶς οὖν ποιήσετε και
 5 αὐτοὶ γράφοντες ἡμῖν, και περὶ ὧν ἂν δέησθε ἐπιστέλ-
 λοντες ὡς εἰς ἅπαντα προθυμηθησομένοις ὑπὲρ τῆς ὑμε-
 τέρας προαιρέσεως.”

οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι τοὺς τε πρεσβευτὰς φιλοφρό-
 νως ὑπεδέξαντο, και ψήφισμα ποιησάμενοι περὶ φιλίας
 10 και συμμαχίας πρὸς αὐτοὺς ἀπέστειλαν.

κατὰ δὲ τὸν χρόνον τοῦτον τρεῖς αἰρέσεις τῶν Ἰου- 9
 δαίων ἦσαν, αἱ περὶ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων δια-
 φόρως ὑπελάμβανον· ὧν ἡ μὲν Φαρισαίων ἐλέγετο, ἡ δὲ
 Σαδδουκαίων, ἡ τρίτη δὲ Ἑσσηνῶν. οἱ μὲν οὖν Φαρι-
 15 σαῖοι τινὰ και οὐ πάντα τῆς εἰμαρμένης εἶναι λέγουσιν
 ἔργον, τινὰ δ' ἐφ' ἑαυτοῖς ὑπάρχειν, συμβαίνειν τε και
 μὴ γίνεσθαι. τὸ δὲ τῶν Ἑσσηνῶν γένος πάντων τὴν εἰ-
 μαρμένην κυρίαν ἀποφαίνεται, και μηδὲν ὃ μὴ κατ' ἐκεί-
 νης ψῆφον ἀνθρώποις ἀπαντᾷ. Σαδδουκαῖοι δὲ τὴν μὲν
 20 εἰμαρμένην ἀναιροῦσιν, οὐδὲν εἶναι ταύτην ἀξιοῦντες,
 οὐδὲ κατ' αὐτὴν τὰ ἀνθρώπινα τέλος λαμβάνειν, ἅπαν-
 τα δ' ἐφ' ἡμῖν αὐτοῖς τίθενται, ὡς και τῶν ἀγαθῶν αἰ-
 τίους ἡμᾶς αὐτοὺς γινομένους και τὰ χεῖρω παρὰ ἡμε-
 τέραν ἀβουλίαν λαμβάνοντας.

25 ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἀκριβεστέραν πεποιήμαι
 δήλωσιν ἐν τῇ δευτέρῃ βίβλῳ τῆς Ἰουδαϊκῆς πραγμα-
 τείας· οἱ δὲ τοῦ Δημητρίου στρατηγοὶ τὴν γεγενη- 10
 μένην ἤτταν ἀναμαχέσασθαι βουλόμενοι, πλείω τῆς
 προτέρας δύναμιν συναγαγόντες ἦλθον ἐπὶ τὸν Ἰωνά-
 30 θην. ὃ δὲ ἐπιόντας πυθόμενος ὀξέως ὑπήντησεν αὐτοῖς
 εἰς τὴν Ἀμαθίτιν· οὐ γὰρ ἔγνω σχολὴν αὐτοῖς παρα-
 σχεῖν ὡστ' εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἐμβαλεῖν. στρατοπεδευσά-

μενος δὲ τῶν πολεμίων ἄπωθεν σταδίοις πεντήκοντα, πέμπει τοὺς κατοφομένους αὐτῶν τὴν παρεμβολὴν καὶ πῶς εἶεν ἐστρατοπεδευκότες. τῶν δὲ κατασκόπων πάντ' αὐτῷ φρασάντων καὶ τινὰς συλλαβόντων νυκτός, οὗ αὐτῷ μέλλειν ἐπιτίθεσθαι τοὺς πολεμίους ἐμήνουν, 5 προγνοὺς ἠσφαλίσατο, προφυλακὰς τε ποιησάμενος ἔξω τοῦ στρατοπέδου καὶ τὴν δύναμιν δι' ὅλης τῆς νυκτός ἐν τοῖς ὄπλοις ἔχων ἄπασαν, καὶ παρηγγελκῶς αὐτοῖς τὰς ψυχὰς ἐρρωμένοις εἶναι καὶ ταῖς διανοαῖσι οὕτως ἔχειν ὡς καὶ διὰ τῆς νυκτός, εἰ δεήσῃε, μαχησομένους, 10 ὥστε μὴ λαθεῖν αὐτῶν τὴν προαίρεσιν. οἱ δὲ τοῦ Δημητρίου στρατηγοὶ πυθόμενοι τὸν Ἰωνάθην μεμαθηκότα οὐκέτι τὴν γνώμην ἦσαν ὑγιεῖς, ἀλλ' ἐτάραττεν αὐτοὺς τὸ καταφώρους τοῖς ἐχθροῖς γερονέαι, μηδενὶ προσδοκῶντας αὐτῶν ἐπικρατήσῃεν ἐτέρῳ, τῆς 15 ἐπιβουλῆς διημαρτημένης· ἐκ γὰρ τοῦ φανεροῦ διακινδυνεύοντες οὐκ ἐνόμιζον εἶναι τοῖς Ἰωνάθου ἀξιόμαχοι. φυγὴν οὖν ἐβουλεύσαντο, καὶ πυρὰ καύσαντες πολλὰ, ὡς ἂν ὀρῶντες οἱ πολέμιοι μένειν αὐτοὺς ὑπολαμβάνωσιν, ἀνεχώρησαν. ὁ δὲ Ἰωνάθης ἔωθεν προσ- 20 μίξας αὐτῶν τῷ στρατοπέδῳ καὶ καταλαβὼν ἐρημον αὐτό, συνελθὼν πεφεύγασιν, ἐδίωκεν. οὐ μέντοι φθάνει καταλαβεῖν· ἤδη γὰρ τὸν Ἐλεύθερον διαβεβηκότες ποταμὸν ἦσαν ἐν ἀσφαλεῖ. ποιησάμενος οὖν ἐκέ- 25 θεν τὴν ὑποστροφὴν πρὸς Ἀραβίαν, καὶ πολεμήσας τοὺς Ναβαταίους καὶ πολλὴν αὐτῶν λείαν ἀπελάσας καὶ λαβὼν αἰχμαλώτους, ἐλθὼν εἰς Δαμασκὸν ἐκεῖ πάντα ἀπέδοτο. ὑπὸ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν καὶ Σίμων ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν Ἰουδαίαν ἄπασαν ἐπελθὼν καὶ τὴν Παλαιστίνην ἕως Ἀσκάλωνος, ἠσφαλίσατο τὰ φρούρια, 30 καὶ ποιήσας ταῦτα καὶ τοῖς οἰκοδομήμασι καὶ ταῖς φυλακαῖς ὄχυρὰ ἤκεν εἰς Ἰόπην, καὶ καταλαβόμενος αὐ-

τὴν εἰσήγαγε μεγάλην φρουράν· ἤκουσε γὰρ τοὺς Ἰο-
πηνοὺς βούλεσθαι τοῖς Δημητρίου στρατηγοῖς παρα-
δοῦναι τὴν πόλιν.

ταῦτ' οὖν **διοικησάμενοι** οἱ τε Σίμων καὶ Ἰωνάθης 11
 5 ὑπέστρεψαν εἰς Ἱεροσόλυμα. συναγαγὼν δὲ τὸν λαὸν
 ἅπαντ' εἰς τὸ ἱερὸν Ἰωνάθης συνβουλευέτο τά τε τῶν
 Ἱεροσολύμων ἐπικατασκευάσασθαι τείχη, καὶ τὸ καθη-
 ρημένον τοῦ περὶ τὸ ἱερὸν περιβόλου πάλιν ἀναστῆσαι,
 καὶ πύργοις ὑψηλοῖς ἐξοχυρῶσαι τὰ περὶ αὐτό, πρὸς
 10 τούτοις δὲ καὶ μέσον τῆς πόλεως ἄλλο τεῖχος ἀνοικοδο-
 μησαμένους ἀποφράξαι τοῖς ἐν τῇ ἄκρᾳ φρουροῖς τὴν
 ἀγοράν, καὶ τῆς εὐπορίας αὐτοῦ τῶν σιτίων τοῦτον
 ἀποκλείσαι τὸν τρόπον, ἔτι γε μὴν καὶ τὰ ἐν τῇ χώρᾳ
 φρούρια ποιῆσαι πολὺ τῆς ὑπαρχούσης αὐτοῖς ἀσφα-
 15 λείας ἰσχυρότερα. τῆς δὲ γνώμης δοκιμασθείσης καὶ
 τῷ πλήθει καλῶς ἔχειν, αὐτὸς μὲν τὰ κατὰ τὴν πόλιν
 ἀνοδομεῖ, Σίμωνα δὲ τὰ κατὰ τὴν χώραν ἐξέπεμψεν
 ἀσφαλισόμενον.

ὁ δὲ Δημήτριος διαβὰς εἰς τὴν Μεσοποταμίαν ἦκε,
 20 ταύτην βουλόμενος καὶ τὴν Βαβυλῶνα κατασχεῖν καὶ
 τῶν ἄνω σατραπειῶν ἐγκρατὴς γενόμενος ἐντεῦθεν
 ποιησθαι τὰς ὅλης τῆς βασιλείας ἀφορμὰς. καὶ γὰρ
 οἱ ταύτῃ κατοικοῦντες Ἕλληνες καὶ Μακεδόνες συνε-
 χῶς ἐπρεσβεύοντο πρὸς αὐτόν, εἰ πρὸς αὐτοὺς ἀφίκοιτο,
 25 παραδώσειν μὲν αὐτοὺς ὑπισχνόμενοι, συγκαταπολε-
 μήσειν δὲ Ἀρσάκην τὸν Πάρθων βασιλέα. ταύταις
 ἐπαρθεῖς ταῖς ἐλπίσιν ὤρμησε πρὸς αὐτούς, εἰ κατα-
 στρέψαιτο τοὺς Πάρθους καὶ γένοιτο αὐτῷ δύναμις,
 τὸν Τρύφωνα πολεμῆσαι διεγνώκως καὶ τῆς Συρίας
 30 ἐκβαλεῖν. δεξαμένων δ' αὐτὸν προθύμως τῶν ἐν τῇ
 χώρᾳ, συναγαγὼν δύναμιν ἐπολέμησε πρὸς τὸν Ἀρσά-

κην, και την στρατιάν ἄπασαν ἀποβαλὼν αὐτὸς ζῶν ἐλήφθη, καθὼς και ἐν ἄλλοις δεδηλώκαμεν.

- 6 Τρῦφων δ' ἐπειδὴ τὰ περὶ τὸν Δημήτριον ἔγνω τοιοῦτο λαβόντα τέλος, οὐκέτι ἦν Ἀντιόχῳ βέβαιος, ἀλλ' ἐπεβούλευεν ὥστ' αὐτὸν ἀποκτείνας τὴν βασιλείαν 5 αὐτὸς κατασχεῖν. ἐνεπόδιξέ γε μὴν αὐτοῦ τὴν προαίρεσιν ταύτην ὁ παρὰ Ἰωνάθου φόβος, φίλου τυγχάνοντος Ἀντιόχῳ. και διὰ τοῦτ' ἐκποδῶν ποιήσασθαι τὸν Ἰωνάθην πρῶτον ἔγνω, και τότε τοῖς περὶ τὸν Ἀντιόχον ἐγχειρεῖν. ἀπάτη δ' αὐτὸν και δόλω κρύνας 10 ἀνελεῖν, εἰς Βεθσάνην ἐκ τῆς Ἀντιοχείας παραγίνεται, τὴν καλουμένην ὑφ' Ἑλλήνων Σκυθόπολιν, εἰς ἣν μετὰ τεσσάρων αὐτῷ μυριάδων Ἰωνάθης ἀπήντησεν ἐπιλέκτου στρατοῦ· πολεμήσουτα γὰρ αὐτὸν ἦκειν ὑπέλαβεν. ὁ δ' ἔτοιμον εἰς μάχην γνούς τὸν Ἰωνά- 15 θην ὑπέρχεται δῶροις αὐτὸν και φιλοφρονήσει, και τοῖς ἡγεμόσιν αὐτοῦ πειθαρχεῖν Ἰωνάθῃ προσέταξε, τούτοις πιστώσασθαι βουλόμενος εὖνοϊαν και πᾶσαν ὑπόνοϊαν ἐξελεῖν εἰς τὸ καταφρονήσαντα λαβεῖν ἀφύ- 20 λακτον, οὐδὲν προορώμενον. τὴν τε στρατιάν συνεβούλευσεν ἀπολύσαι· και γὰρ νῦν οὐ δεόντως αὐτὴν ἐπάγεσθαι, πολέμου μὲν οὐκ ὄντος, εἰρήνης δ' ἐχούσης τὰ πράγματα. κατασχόντα μέντοι γε περὶ αὐτὸν ὀλίγους εἰς Πτολεμαῖδα συνελθεῖν παρεκάλει· παραδώσειν γὰρ αὐτῷ τὴν πόλιν, τὰ τε ἄλλα πάνθ' ὅσα κατὰ τὴν χώραν 25 εἰσὶν ὀχυρώματα ποιήσειν ἐπ' αὐτῷ· και γὰρ τούτων 2 ἕνεκα παρεῖναι. ὁ μὲν οὖν Ἰωνάθης οὐδὲν τούτων ὑπονοήσας, ἀλλ' ὑπ' εὖνοϊας και γνώμῃ ἀληθεῖ τὸν Τρῦφωνα συμβουλεῦσαι ταῦτα πιστεύσας, τὴν μὲν στρατιάν ἀπέλυσε, τρισχιλίους δὲ κατασχῶν μόνους τοὺς 30 μὲν δισχιλίους ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ κατέλιπεν, αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν χιλίων ἦκεν εἰς Πτολεμαῖδα σὺν τῷ Τρῦφωνι.

τῶν δ' ἐν τῇ Πτολεμαίδι κλεισάντων τὰς πύλας (τοῦτο γὰρ ἦν αὐτοῖς ὑπὸ Τρύφωνος προστεταγμένον) τὸν μὲν Ἰωνάθην ἐξώργησε, τοὺς δὲ σὺν αὐτῷ πάντα ἀπέκτεινεν. Ἐπειψε δὲ καὶ ἐπὶ τοὺς ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ κατα-
 5 λειφθέντας δισχιλίους, ὅπως ἂν καὶ τούτους ἀπολέσω-
 σιν. ἀλλ' αὐτοὶ μὲν ὑπὸ φήμης τῶν περὶ τὸν Ἰωνάθην συμβεβηκότων ἐφθασαν, πρὶν ἢ τοὺς ὑπὸ τοῦ Τρύφω-
 νος ἀπεσταλμένους ἀφικέσθαι, φραξάμενοι τοῖς ὄπλοις ἐκ τῆς χώρας ἀπελθεῖν· οἱ δ' ἐπ' αὐτοὺς πεμφθέντες
 10 ἰδόντες ἐτοίμους ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἀγωνίζεσθαι, μηδὲν αὐτοῖς ἐνοχλήσαντες πρὸς τὸν Τρύφωνα ὑπέστρεψαν.

οἱ δ' ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἀκούσαντες τὴν Ἰωνάθου 3
 σύλληψιν καὶ τὴν τῶν σὺν αὐτῷ στρατιωτῶν ἀπώλειαν, αὐτόν τε ἐκείνουν ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσιν ὠλοφύροντο
 15 καὶ δεινὴ τάνδρὸς ἐπιζήτησις παρὰ πᾶσιν ἦν, δέος τε μέγα καὶ κατὰ λόγον αὐτοῖς ἐμπεσὸν ἐλύπει, μὴ τῆς Ἰωνάθου ἀνδρείας ἅμα καὶ προνοίας ἀφηρημένων τὰ πέριξ ἔθνη, χαλεπῶς ἔχοντα πρὸς αὐτοὺς καὶ διὰ Ἰω-
 νάθην ἠρεμοῦντα, νῦν αὐτοῖς ἐπισυστῆ, καὶ πολεμοῦν-
 20 τες εἰς τοὺς περὶ τῶν ἐσχάτων κινδύνους ἀναγκάζονται καθίστασθαι. καὶ δὴ τοῦτ' αὐτοῖς ὡς ὑπενόουν συν-
 ἔπεσε· τὸν γὰρ Ἰωνάθου ἀκούσαντες θάνατον οἱ ἐκ τῶν ἔθνῶν πολεμεῖν ἤρξαντο τοὺς Ἰουδαίους ὡς ἀπο-
 ροῦντας ἡγεμόνος, αὐτὸς δὲ ὁ Τρύφων δύναμιν συνα-
 25 γαγῶν γνώμην εἶχεν ἀναβάς εἰς τὴν Ἰουδαίαν πολεμεῖν τοὺς ἐν αὐτῇ. Σίμων δὲ ὄρων πρὸς ταῦτα τοὺς Ἱεροσολυ-
 μίτας καταπεπληγότας, βουλόμενος αὐτοὺς εἰς τὸ ὑπο-
 στῆναι προθύμως ἐπιόντα τὸν Τρύφωνα θαρραλεωτέ-
 ρους ποιῆσαι τῷ λόγῳ, συγκαλέσας τὸν δῆμον εἰς τὸ ἱερὸν
 30 ἐντεῦθεν αὐτοὺς παρακαλεῖν ἤρξατο. "τὸ μὲν ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας ἐλευθερίας, ἄνδρες ὁμόφυλοι, μετὰ τοῦ πα-
 τρός ἐγὼ τε καὶ οἱ ἀδελφοί μου ὡς ἐτολμήσαμεν ἀσμέ-

νως ἀποθανεῖν, οὐκέτ' ἀγνοεῖτε· παραδειγμάτων δὲ
 τοιούτων εὐποροῦντός μου, καὶ τοῦ θνησκεῖν ὑπὲρ
 τῶν νόμων καὶ τῆς θρησκείας τοὺς ἐκ τῆς ἡμετέρας
 οἰκίας γενομένους ἡγήσαμένους, φόβος οὐδεὶς ἔσται
 τηλικούτος ὃς ταύτην ἡμῶν τὴν διάνοιαν ἐκβαλεῖ τῆς
 ψυχῆς, ἀντεισάξει δ' εἰς αὐτὴν φιλοζωίαν καὶ δόξης
 καταφρόνησιν. ὄθεν ὡς οὐκ ἀποροῦντες ἡγεμόνος οἴου
 τε καὶ πάσχειν ὑπὲρ ὑμῶν τὰ μέγιστα καὶ δρᾶν, ἔπεσθέ
 μοι προθύμως ἐφ' οὓς ἂν ἡγῶμαι· οὔτε γὰρ κρείττων
 ἐγὼ τῶν ἐμῶν ἀδελφῶν, ἵνα φείδωμαι τῆς ἐμαντοῦ
 ψυχῆς, οὔτε χείρων, ἵνα ὁ κάλλιστον ἐκείνοις ἔδοξε, τὸ
 τελευτᾶν ὑπὲρ τῶν νόμων καὶ τῆς τοῦ θεοῦ θρησκείας
 ὑμῶν, τοῦτ' ἐγὼ φύγω καὶ καταλίπω. οἷς δέ με δεῖ
 γνήσιον ἀδελφὸν ἐκείνων φανῆναι, τούτοις ἐμαντὸν
 ἐπιδείξω· θαρρῶ γὰρ ὡς καὶ δίκην ληψόμενος παρὰ
 τῶν πολεμίων, καὶ πάντας ὑμᾶς μετὰ γυναικῶν καὶ
 τέκνων τῆς ἐξ αὐτῶν ὕβρεως ἑνσόμενος, καὶ τὸ ἱερὸν
 ἀπόρθητον μετὰ τοῦ θεοῦ διαφυλάξων· τὰ γὰρ ἔθνη
 βλέπω καταφρονήσαντα ὑμῶν ὡς οὐκ ἐχόντων ἡγεμόνα
 πρὸς τὸ πολεμεῖν ὠρμηκέναι.”

- 3 τούτους ποιησαμένον τοῦ Σίμωνος τοὺς λόγους
 ἀνεθάρρησε τὸ πλῆθος, καὶ ταῖς ψυχαῖς ἐνδεδωκὸς ὑπὸ
 δειλίας ἀνηγέρθη πρὸς τὰ ἀμείνω καὶ ἀγαθὰς ἐλπίδας,
 ὡς ἀθρόως πάντα τὸν λαὸν ἐκβοῆσαι τὸν Σίμονα αὐ-
 τῶν ἡγεῖσθαι καὶ ἀντὶ Ἰούδα καὶ Ἰωνάθου τῶν ἀδελ-
 φῶν αὐτὸν τὴν προστασίαν ἔχειν· ἔσεσθαι γὰρ πρὸς ὃ
 τι κελεύσει πειθηνίους. συναθροίσας δὲ πᾶν εὐθύς
 ὅσον ἦν τὸ πολεμικὸν τῆς οἰκείας ἰσχύος, ἔσπευδε τὰ
 τεῖχη τῆς πόλεως ἀνοικοδομῆσαι. καὶ πύργους αὐτὴν
 ὑψηλοῖς τε καὶ καρτεροῖς ἀσφαλισάμενος ἀπέστειλε μὲν
 Ἰωνάθην τινὰ φίλον, Ἀψαλώμου παῖδα, μετὰ στρατιᾶς
 εἰς Ἰόπην, προσταξάς αὐτῷ τοὺς οἰκήτορας ἐκβαλεῖν

(ἐδεδίει γὰρ μὴ παραδῶσιν οὗτοι τὴν πόλιν τῷ Τρύφῳ), αὐτὸς δ' ὑπομείνας ἐφύλαττε τὰ Ἱεροσόλυμα.

ὁ δὲ Τρύφων ἄρας ἐκ Πτολεμαῖδος μετὰ στρατιᾶς 4
πολλῆς, εἰς τὴν Ἰουδαίαν παραγίνεται τὸν Ἰωνάθην
5 δέσμιον ἄγων. ἀπήντησε δ' αὐτῷ καὶ Σίμων μετὰ τῆς
αὐτοῦ δυνάμεως εἰς Ἄδδιδα πόλιν, ἣτις ἐπ' ὄρους κει-
μένη τυγχάνει, ὑφ' ἧς ὑπόκειται τὰ τῆς Ἰουδαίας πεδία.
γνούς δὲ ὁ Τρύφων ἡγεμόνα τὸν Σίμωνα ὑπὸ τῶν
Ἰουδαίων καθεστῶτα, ἐπεμψε πρὸς αὐτόν, καὶ τοῦτον
10 ἀπάτη καὶ δόλῳ περιελθεῖν βουλόμενος, κελεύων αὐ-
τόν, εἰ θέλει λυθῆναι τὸν ἀδελφὸν Ἰωνάθην, πέμψαι
τάλαντα ἑκατὸν ἀργυρίου καὶ δύο τῶν παίδων τῶν Ἰω-
νάθου ὁμήρους, ὅπως μὴ ἀφειδὸς ἀποστήσῃ τὴν Ἰου-
δαίαν τοῦ βασιλέως· ἄρτι γὰρ αὐτόν διὰ τὸ ἀργύριον,
15 ὃ τῷ βασιλεῖ χρησάμενος ᾤφειλε, φυλάττεσθαι δεδε-
μένον. ὁ δὲ Σίμων τὴν τέχνην τὴν τοῦ Τρύφωνος οὐκ
ἠγνόησεν, ἀλλὰ συνεῖς ὅτι καὶ τὸ ἀργύριον ἀπολέσει
δοῦς καὶ τὸν ἀδελφὸν οὐ λύσει, μετ' αὐτοῦ δὲ καὶ τοὺς
παῖδας ἐκδώσει τῷ πολεμίῳ, φοβούμενος δὲ μὴ διαβλη-
20 θῆ πρὸς τὸ πλῆθος ὡς αἴτιος αὐτὸς τῶν ἀδελφῶν θανάτου
γενόμενος ὅτι μηδὲ τὰ χρήματα μηδὲ τοὺς υἱοὺς ἔδωκεν
ὑπὲρ αὐτοῦ, συναγαγὼν τὴν στρατιὰν ἐδήλωσεν αὐτῇ
τὰ παρὰ τοῦ Τρύφωνος, εἰπὼν ὅτι ταῦτα καὶ ἐνέδραν
καὶ ἐπιβουλήν ἔχει· ὅμως αἰρετώτερον εἶναι πέμψαι
25 τὰ χρήματα αὐτῷ καὶ τοὺς υἱοὺς ἢ τοῖς ὑπὸ Τρύφωνος
προβαλλομένοις μὴ ὑπακούσαντα λαβεῖν αἰτίαν ὡς τὸν
ἀδελφὸν σῶσαι μὴ θελήσας. καὶ Σίμων μὲν τοὺς τε
Ἰωνάθου παῖδας ἐμπεμψε καὶ τὰ χρήματα, λαβὼν δὲ ὁ
Τρύφων οὐκ ἐτήρησε τὴν πίστιν οὐδὲ ἀπέλυσεν Ἰω-
30 νάθην, ἀλλὰ τὴν στρατιὰν ἀναλαβὼν ἐκπεριῆλθε τὴν
χώραν, καὶ διὰ τῆς Ἰδουμαίας ἀναβαίνειν διεγνώκει τὸ
λοιπὸν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ παραγενόμενος ἦκεν εἰς

Ἄδωρα πόλιν τῆς Ἰδουμαίας. ἀντιπαρῆγε δ' ὁ Σίμων μετὰ τῆς στρατιᾶς, αἰὲν καταστρατοπεδευόμενος ἐξ ἑναντίας αὐτοῦ.

5 τῶν δ' ἐν τῇ ἄκρᾳ πεμφάντων πρὸς Τρύφωνα καὶ παρακαλούντων σπεῦσαι πρὸς αὐτοὺς καὶ τροφὰς αὐ-⁵ τοῖς πέμψαι, παρεσκεύασε τὴν ἵππον ὡς διὰ τῆς νυκτὸς ἐκείνης ἐν Ἱεροσολύμοις ἐσόμενος. ἀλλὰ χιῶν διὰ τῆς νυκτὸς πολλὴ πεσοῦσα, καὶ τὰς τε ὁδοὺς καλύψασα καὶ ἄπορον ἵπποις μάλιστα ὀδεύειν ὑπὸ βάρους τὴν πο-
ρεΐαν παρασχῶσαι, διεκώλυσεν αὐτὸν ἐλθεῖν εἰς Ἱερο-¹⁰ σόλυμα. διόπερ ἐκεῖθεν ἄρας ὁ Τρύφων εἰς τὴν Κοίλην ἀφικνεῖται Συρίαν, σπουδῆ τε εἰς τὴν Γαλααδίτιν ἐμ-
βαλὼν, τὸν τε Ἰωνάθην ἀποκτείνας αὐτόθι καὶ ταφῆ-
ναι κελεύσας, αὐτὸς εἰς τὴν Ἀντιόχειαν ὑπέστρεψεν. ὁ δὲ Σίμων πέμψας εἰς Βασκὰ πόλιν μετακομίζει τὰ¹⁵ τοῦ ἀδελφοῦ ὄσῳ, καὶ κηδεύει μὲν ταῦτα ἐν Μωδεεῖ τῇ πατρίδι, πένθος δ' ἐπ' αὐτῷ μέγα πᾶς ὁ λαὸς ἐποίη-
σατο. Σίμων δὲ καὶ μνημεῖον μέγιστον ᾠκοδόμησε τῷ πατρὶ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ ἐκ λίθου λευκοῦ καὶ ἀνεξεσμένου. εἰς πολὺ δ' αὐτὸ καὶ περίοπτον ἀναγα-²⁰ γῶν ὕψος στοᾶς περὶ αὐτὸ βάλλεται, καὶ στύλους μονο-
λίθους, θανμαστὸν ἰδεῖν χρῆμα, ἀνίστησι· πρὸς τού-
τοις δὲ καὶ πυραμίδας ἑπτὰ, τοῖς τε γονεῦσι καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ἐκάστῳ μίαν, ᾠκοδόμησεν, εἰς ἐκπληξιν μεγέ-
θους τε ἕνεκα καὶ κάλλους πεποιημένας, αἱ καὶ μέχρι²⁵ δεῦρο σώζονται. καὶ περὶ μὲν τῆς Ἰωνάθου ταφῆς καὶ τῆς τῶν μνημείων οἰκοδομίας τοῖς οἰκείοις Σίμωνος τοσαύτην σπουδὴν οἶδαμεν γενομένην· ἀπέθανε δὲ Ἰωνάθης ἀρχιερατεύσας ἔτη τέσσαρα, προστὰς τοῦ γένους...

καὶ τὰ μὲν περὶ τῆς τούτου τελευτῆς ἐν τούτοις ἦν,³⁰
6 Σίμων δὲ κατασταθεὶς ἀρχιερεὺς ὑπὸ τοῦ πλήθους,

- τῷ πρώτῳ τῆς ἀρχιερωσύνης ἔτει τῆς ὑπὸ Μακεδόσι
 δουλείας τὸν λαὸν ἠλευθέρωσεν, ὡς μηκέτι φόρους
 αὐτοῖς τελεῖν. ἡ δὲ ἑλευθερία καὶ τὸ ἀνεῖσφορον Ἰου-
 δαίοις μετὰ ἔβδομηκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη τῆς Ἀσσυρίων
 5 βασιλείας, ἔξ οὗ χρόνου Σέλευκος ὁ νικᾶτωρ ἐπικλη-
 θεις κατέσχε Συρίαν, ὑπῆρξε. τοσαύτη δ' ἦν ἡ τοῦ
 πληθους περὶ τὸν Σίμωνα φιλοτιμία ὥστ' ἐν τοῖς πρὸς
 ἀλλήλους συμβολαίοις καὶ τοῖς δημοσίοις γράμμασιν
 ἐπὶ τοῦ πρώτου ἔτους γράφειν Σίμωνος τοῦ εὐεργέτου
 10 Ἰουδαίων καὶ ἐθνάρχου· ἠτύχησαν γὰρ ἐπ' αὐτοῦ σφό-
 δρα καὶ τῶν ἐχθρῶν τῶν περιοίκων ἐκράτησαν. κατεστρέ-
 ψατο γὰρ Σίμων Γάζαρά τε πόλιν καὶ Ἰόπην καὶ Ἰάμνειαν·
 ἐκπολιορκήσας δὲ καὶ τὴν ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἄκραν
 εἰς ἔδαφος αὐτὴν καθείλεν, ὡς ἂν μὴ τοῖς ἐχθροῖς ὄφ-
 15 μητήριον ἢ καταλαμβανομένοις αὐτὴν τοῦ κακῶς ποιεῖν
 ὥς καὶ τότε. καὶ τοῦτο ποιήσας, ἄριστον ἐδόκει καὶ
 συμφέρον εἶναι καὶ τὸ ὄρος, ἐφ' ᾧ τῶν ἄκραν εἶναι
 συνέβαινε, καθείλεν, ὅπως ὑψηλότερον ἢ τὸ ἱερόν. καὶ
 δὴ τοῦτο ἐπειθεὺς εἰς ἐκκλησίαν καλέσας τὸ πλῆθος ὑπ'
 20 αὐτοῦ γίνεσθαι, ὧν τε ἔπαθον ὑπὸ τῶν φρουρῶν καὶ
 τῶν φυγάδων Ἰουδαίων ὑπομιμνήσκων, ἃ τε πάθοιεν
 ἂν, εἰ πάλιν κατάσχοι τὴν βασιλείαν ἀλλόφυλος, φρουρᾶς
 ἐν αὐτῇ κατασταθείσης. ταῦτα λέγων πείθει τὸ πλῆ-
 θος, παραινῶν αὐτῷ τὰ συμφέροντα. καὶ πάντες προσ-
 25 βαλόντες καθήρουν τὸ ὄρος, καὶ μήτε ἡμέρας μήτε
 νυκτὸς ἀπολύμενοι τοῦ ἔργου τρισὶν αὐτὸ τοῖς πᾶσιν
 ἔτεσι κατήγαγον εἰς ἔδαφος καὶ πεδινὴν λειότητα, καὶ
 τὸ λοιπὸν ἐξείλεν ἀπάντων τὸ ἱερόν, τῆς ἄκρας καὶ τοῦ
 ὄρους, ἐφ' ᾧ ἦν, ἀνηρημένων.
- 30 καὶ τὰ μὲν ἐπὶ Σίμωνος πραχθέντα τοῦτον εἶχε τὸν
 τρόπον· μετ' οὐ πολὺ δὲ τῆς αἰχμαλωσίας τοῦ Δημη-
 τρίου, τὸν Ἀλεξάνδρου υἱὸν Ἀντίοχον, ὃς καὶ θεὸς

ἐπεκλήθη, Τρύφων διέφθειρεν ἐπιτροπεύων αὐτοῦ, τέσσαρα βασιλεύσαντα ἔτη. καὶ τὸν μὲν ὡς χειριζόμενος ἀποθάνοι διήγγειλε, τοὺς δὲ φίλους καὶ τοὺς οἰκειοτάτους διεπέμπε πρὸς τοὺς στρατιώτας, ἐπαγγελ-
 λόμενος αὐτοῖς χρήματα πολλὰ δώσειν εἰ βασιλέα χει- 5
 ροτονήσουσιν αὐτόν, Δημητρίον μὲν ὑπὸ Πάρθων αἰχ-
 μάλωτον γεγενῆσθαι μηνύων, τὸν δ' ἀδελφὸν αὐτοῦ
 Ἀντίοχον παρελθόντα εἰς τὴν ἀρχὴν πολλὰ ποιήσειν
 αὐτοῖς κακά, τῆς ἀποστασίας ἀμυνόμενον. οἱ δὲ ἐλπί-
 σαντες εὐπορίαν ἐκ τῆς Τρύφωνι δοθησομένης βασι- 10
 λείας ἀποδεικνύουσιν αὐτόν ἄρχοντα. γενόμενος δὲ
 τῶν πραγμάτων ἐγκρατῆς ὁ Τρύφων διέδειξε τὴν αὐ-
 τοῦ φύσιν οὕσαν πονηράν· ἰδιώτης μὲν γὰρ ὢν ἐθε-
 ράπευε τὸ πλῆθος καὶ μετριότητα ὑπεκρίνετο, δελεά-
 ζων αὐτὸ τούτοις εἰς ἅπερ ἐβούλετο, τὴν δὲ βασιλείαν 15
 λαβὼν ἀπεδύσατο τὴν ὑπόκρισιν καὶ ὁ ἀληθῆς Τρύ-
 φων ἦν. τοὺς οὖν ἐχθροὺς διὰ ταῦτα ἐποίει κρείττο-
 νας. τὸ μὲν γὰρ στρατιωτικὸν αὐτὸν μισοῦν ἀπίστατο
 πρὸς Κλεοπάτραν τὴν Δημητρίου γυναῖκα, τότε ἐν Σε-
 λευκειᾷ μετὰ τῶν τέκνων ἐγκεκλεισμένην· ἀλωμένου 20
 δὲ καὶ Ἀντιόχου τοῦ Δημητρίου ἀδελφοῦ, ὃς ἐπεκα-
 λείτο σωτήρ, καὶ μηδεμιᾶς αὐτὸν πόλεως δεχομένης διὰ
 Τρύφωνα, πέμπει πρὸς αὐτὸν Κλεοπάτρα, καλοῦσα
 πρὸς αὐτὴν ἐπὶ τε γάμφῳ καὶ βασιλείᾳ. ἐκάλει δὲ τὸν
 Ἀντιόχον ἐπὶ τούτοις ἅμα μὲν τῶν φίλων αὐτὴν ἀνα- 25
 πεισάντων, ἅμα δὲ καὶ τὴν πόλιν ἐνδιδόντων τινῶν ἐκ
 τῆς Σελευκειᾶς τῷ Τρύφωνι δεῖσασα.

- 2 γενόμενος δὲ ἐν τῇ Σελευκειᾷ ὁ Ἀντιόχος, καὶ τῆς
 ἰσχύος αὐτῷ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν ἀξιομένης, ὤρησε
 πολεμήσων τὸν Τρύφωνα, καὶ κρατήσας αὐτοῦ τῇ μά- 30
 χῃ τῆς ἄνω Συρίας ἐξέβαλεν εἰς τὴν Φοινίκην, διώξας
 ἄχρι ταύτης, εἰς τε Δώραν φρουρίον τι δυσάλωτον

ἐπολιόρκει συμφυγόντα. πέμπει δὲ καὶ πρὸς Σίμωνα τὸν τῶν Ἰουδαίων ἀρχιερέα περὶ φιλίας καὶ συμμαχίας πρέσβεις. ὃ δὲ προσδέχεται προθύμως αὐτοῦ τὴν ἀξίωσιν, καὶ χρήματά τε πολλὰ καὶ τροφήν τοῖς τὴν Δώραν

15 πολιορκοῦσι στρατιώταις, πέμψας πρὸς Ἀντίοχον, ἀφθόως ἐχορήγησεν, ὡς τῶν ἀναγκαιοτάτων αὐτὸν πρὸς ὀλίγον καιρὸν κριθῆναι φίλων. ὁ μὲν γὰρ Τρύφων ἐκ τῆς Δώρας φυγὼν εἰς Ἀπάμειαν καὶ ληφθεὶς ἐν αὐτῇ τῇ πολιορκίᾳ διεφθάρη, βασιλεύσας ἔτη τρία· ὁ δ' 3

10 Ἀντίοχος ὑπὸ πλεονεξίας καὶ φανλότητος λήθην τῶν ἐκ Σίμωνος αὐτῷ πρὸς τὰς χρείας ὑπηρετηθέντων ἐποιήσατο, καὶ δυνάμιν στρατιωτικὴν Κενδεβαίῳ παραδοὺς τῷ φίλῳ ἐπὶ τὴν τῆς Ἰουδαίας πόρθησιν καὶ τὴν Σίμωνος ἄλωσιν ἐξαπέστειλε. Σίμων δ' ἀκούσας τὴν

15 ὑπ' Ἀντιόχου παρανομίαν, καίτοι πρεσβύτερος ὢν ἤδη, ὁμως ὑπὸ τοῦ μὴ δικαίων τῶν παρὰ Ἀντιόχου γινομένων τυγχάνειν παρορμηθεὶς, καὶ τῆς ἡλικίας φρόνημα κρεῖττον λαβῶν, νεανικῶς ἐστρατήγει τοῦ πολέμου. καὶ τοὺς μὴν υἱοὺς μετὰ τῶν μαχιμωτέρων προεκπέμ-

20 πει στρατιωτῶν, αὐτὸς δὲ κατ' ἄλλο μέρος προῆει μετὰ τῆς δυνάμεως. καὶ πολλοὺς ἐν τοῖς φαραγγώδεσι τῶν ὄρων τούτων εἰς ἐνέδραν καταστήσας διαμαρτάνει μὲν οὐδεμιᾶς τῶν ἐπιχειρήσεων, κρατήσας δὲ διὰ πά-

25 νου, ποιησάμενος καὶ αὐτὸς πρὸς Ῥωμαίους συμμαχίαν. ἤρξε μὲν οὖν ὁκτῶ τὰ πάντα τῶν Ἰουδαίων ἔτη, 4

τελευτᾶ δὲ ἐξ ἐπιβουλῆς ἐν συμποσίῳ, Πτολεμαίου τοῦ γαμβροῦ ταύτην ἐπ' αὐτὸν συστησαμένου, ὃς καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τοὺς δύο παῖδας συλλαβὼν καὶ δε-

30 δεμένους ἔχων ἐπεμψε καὶ ἐπὶ Ἰωάννην τὸν τρίτον (τούτῳ δὲ καὶ Ἰρκανὸς ἦν ὄνομα) τοὺς αὐτὸν διαφθεροῦντας. αἰσθόμενος δὲ τοὺς ἐλθόντας ὁ νεανίσκος,

διαφυγῶν τὸν ἐξ αὐτῶν κίνδυνον εἰς τὴν πόλιν ἠπέι-
 γετο, θαρρῶν τῷ πλήθει διὰ τὰς τοῦ πατρὸς εὐεργε-
 σίας καὶ διὰ τὸ Πτολεμαίου τοῖς ὄχλοις μῖσος. σπου-
 δάσαντα δὲ καὶ Πτολεμαίου εἰσελθεῖν δι' ἄλλης πύλης
 ὁ δῆμος ἀπεώσατο, τὸν Ἰρκανὸν ἤδη προσδεδεγμένος. 5

8 καὶ ὁ μὲν εἰς ἓν τι τῶν ὑπὲρ Ἰεριχοῦντα ἐρυμάτων
 ἀνεχώρησε, Λαγῶν λεγόμενον· ἀπολαβὼν δὲ τὴν πά-
 τριον ἀρχιερωσύνην Ἰρκανός, καὶ τὸν θεὸν πρῶτα
 θυσίαις παραιτησάμενος, ἐπὶ τὸν Πτολεμαίου ἐξεστρά-
 τευσε, καὶ προσβαλὼν τῷ χωρίῳ τοῖς μὲν ἄλλοις περιῆν 10
 αὐτοῦ, ἠτῶτο δὲ μόνῳ τῷ πρὸς τὴν μητέρα καὶ τοὺς
 ἀδελφοὺς οἰκτῶ. τούτους γὰρ ὁ Πτολεμαῖος ἀνάγων
 ἐπὶ τὸ τεῖχος ἐξ ἀπόπτου ἠκίζετο, καὶ κατακρημνίσειν
 οὐκ ἀφισταμένου τῆς πολιορκίας ἠπέλλει. ὁ δ' ὅσον
 ἂν ἐνδοιῆ τῆς περὶ τὴν αἴρεσιν τοῦ χωρίου σπουδῆς, 15
 τοσοῦτο χαρίζεσθαι τοῖς φιλάτοις ἠγούμενος πρὸς τὸ
 μὴ κακῶς πάσχειν, ἐξέλυε τὸ πρόθυμον. ἡ μέντοι μή-
 τηρ ὀρέγουσα τὰς χεῖρας ἰκέτευε μὴ μαλακίζεσθαι δι'
 αὐτήν, ἀλλὰ πολὺ πλεον ὀργῇ χρώμενον ἔλειν σπου-
 δάσαι τὸ χωρίον, καὶ τὸν ἐχθρὸν ὑφ' ἑαυτῷ ποιήσαντα 20
 τιμωρῆσαι τοῖς φιλάτοις· ἠδὺν γὰρ αὐτῇ τὸν μετ'
 αἰκίας εἶναι θάνατον, εἰ δίκην ὑπόσχοι τῆς εἰς αὐτοὺς
 παρανομίας ὁ ταῦτα ποιῶν πολέμιος. τὸν δ' Ἰρκα-
 νὸν ταῦτα μὲν λεγούσης τῆς μητρὸς ὀρμὴ τις ἐλάμβανε
 πρὸς τὴν αἴρεσιν τοῦ φρουρίου, ἠνίκα δὲ αὐτήν τυ- 25
 πτομένην ἴδοι καὶ σπαραττομένην, ἐξελύετο καὶ τῆς
 ἐπὶ τοῖς εἰς τὴν μητέρα πραττομένοις συμπαθείας ἠτ-
 των ἐγένετο. ἐλκομένης δὲ οὕτως εἰς χρόνον τῆς πο-
 λιορκίας ἐνίσταται τὸ ἔτος ἐκεῖνο καθ' ὃ συμβαίνει
 τοῖς Ἰουδαίοις ἀργεῖν· κατὰ δὲ ἑπτὰ ἔτη τοῦτο πα- 30
 ρατηροῦσιν, ὡς ἐν ταῖς ἐν ἑβδομάσιν ἡμέραις. καὶ
 Πτολεμαῖος ὑπὸ ταύτης ἀνεθῆκε τῆς αἰτίας τοῦ πο-

λέμον, ἀποκτείνει τοὺς ἀδελφοὺς τοῦ Ἰρκανοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ τοῦτο δράσας πρὸς Ζήνωνα φεύγει τὸν ἐπικληθέντα Κοτυλᾶν, τυραννεύοντα τῆς Φιλαδελφείων πόλεως.

- 5 Ἀντίοχος δὲ χαλεπῶς ἔχων ἐφ' οἷς ὑπὸ Σίμωνος 2
 ἔπαθεν, εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἐνέβαλε, τετάρτῳ μὲν ἔτει
 τῆς βασιλείας αὐτοῦ, πρώτῳ δὲ τῆς Ἰρκανοῦ ἀρχῆς,
 ὀλυμπιάδι ἑκατοστῇ καὶ ἑξηκοστῇ δευτέρᾳ. δηώσας δὲ
 τὴν χώραν, τὸν Ἰρκανὸν εἰς αὐτὴν ἐνέκλεισε τὴν πό-
 10 λιν· ἦν ἑπτὰ στρατοπέδοις περιλαβὼν ἦννε μὲν οὐδὲν
 ὄλως τὸ πρῶτον διὰ τε τὴν τῶν τειχῶν ὀχυρότητα καὶ
 δι' ἀρετὴν τῶν ἐμπολιορκουμένων, ἔτι γε μὴν ὕδατος
 ἀπορίαν, ἧς αὐτοὺς ἀπέλυσεν ὄμβρος κατενεχθεὶς πο-
 15 λὺς δυομένης πλειάδος. κατὰ δὲ τὸ βόρειον μέρος τοῦ
 τείχους, καθ' ὃ συνέβαινεν αὐτὸ καὶ ἐπίπεδον εἶναι,
 πύργους ἀναστήσας ἑκατὸν τριωρόφους, ἀνεβίβασεν
 ἐπ' αὐτοὺς στρατιωτικὰ τάγματα· καὶ προσβολὰς ὄση-
 μέραι ποιησάμενος, τάφρον τε βαθεῖαν καὶ πολλὴν τὸ
 εὖρος καὶ διπλὴν τεμόμενος, ἀπετείχισε τοὺς ἐνοικοῦν-
 20 τας. οἱ δὲ πολλὰς ἐκδρομὰς ἀντεπινοοῦντες, εἰ μὲν
 ἀφυλάκτοις που προσπέσοιεν τοῖς πολεμίοις, πολλὰ
 ἔδρων αὐτούς, αἰσθομένων δὲ ἀνεχώρουν εὐμαρῶς.
 ἐπεὶ δὲ βλαβερὰν κατενόησεν Ἰρκανὸς τὴν πολυαν-
 θρωπίαν, ἀναλίσκομένων τε τῶν ἐπιτηδείων τάχιον
 25 ὑπ' αὐτῆς, καὶ μηδενὸς οἶον εἰκὸς ἐκ πολυχειρίας ἔργου
 γινομένου, τὸ μὲν ἀχρεῖον αὐτῆς ἀποκρίνας ἐξέβαλεν,
 ὅσον δ' ἦν ἀκμαῖον καὶ μάχιμον, τοῦτο μόνον κατέσχευ.
 Ἀντίοχος μὲν οὖν τοὺς ἀπολεχθέντας ἐξελεθεῖν ἐκώλυεν,
 οἱ δὲ ἐν τοῖς μεταξὺ τείχεσι πλανώμενοι καὶ προανα-
 30 λούμενοι τῷ λιμῷ ἀπέθνησκον οἰκτρῶς. ἐπιστάσης γὰρ
 μὴν τῆς σκηνοπηγίας ἐορτῆς, ἔλεσύντες αὐτοὺς οἱ ἐν-
 τὸς πάλιν εἰσεδέξαντο. πέμψαντος δ' Ἰρκανοῦ πρὸς

Ἄντιοχον, καὶ σπονδὰς ἡμερῶν ἑπτὰ διὰ τὴν ἑορτὴν ἀξιῶσαντος γενέσθαι, τῇ πρὸς τὸ θεῖον εὐσεβείᾳ εἰκὼν σπένδεται, καὶ προσέτι θυσίαν εἰσέπεμψε μεγαλοπρεπῆ, ταύρους χρυσοκίερωτας καὶ μεστὰ παντοίων ἀρωμάτων ἐκπώματα χρύσεά τε καὶ ἀργύρεα. καὶ τὴν μὲν 5 θυσίαν δεξάμενοι παρὰ τῶν κομιζόντων οἱ πρὸς ταῖς πύλαις ὄντες ἄγουσιν εἰς τὸ ἱερόν, Ἄντιοχος δὲ τὴν στρατιάν εἰστία, πλείστον Ἄντιόχου τοῦ ἐπιφανοῦς διενέγκας, ὃς τὴν πόλιν ἐλὼν ὕς μὲν κατέθυεν ἐπὶ τὸν βωμόν, τὸν νεῶν δὲ τῷ ζωμῷ τούτων περιέφραϊνε, 10 συγγέας τὰ Ἰουδαίων νόμιμα καὶ τὴν πάτριον αὐτῶν εὐσέβειαν· ἐφ' οἷς ἐξεπολεμώθη τὸ ἔθνος καὶ ἀκαταλλάκτως εἶχε. τοῦτον μέντοι τὸν Ἄντιοχον δι' ὑπερβολὴν τῆς θρησκείας εὐσεβῆ πάντες ἐκάλεσαν.

- 3 ἀποδεξάμενος δὲ αὐτοῦ τὴν ἐπιείκειαν Ἰρκανός, 15 καὶ μαθὼν τὴν περὶ τὸ θεῖον σπονδὴν, ἐπρεσβεύσατο πρὸς αὐτόν, ἀξιῶν τὴν πάτριον αὐτοῖς πολιτείαν ἀποδοῦναι. ὃ δὲ ἀπασάμενος τὴν συμβουλήν τῶν παραινούντων ἐξελεῖν τὸ ἔθνος διὰ τὴν πρὸς ἄλλους αὐτῶν τῆς διαίτης ἀμιξίαν, οὐκ ἐφρόντιζε· πειθόμενος δὲ 20 κατ' εὐσέβειαν πάντα ποιεῖν, τοῖς πρεσβευταῖς ἀπεκρίνατο παραδοῦναι μὲν τὰ ὄπλα τοὺς πολιορκουμένους, καὶ δασμὸν αὐτῷ τελεῖν Ἰόπης καὶ τῶν ἄλλων πόλεων τῶν περὶ τῆς Ἰουδαίας, φρουρὰν τε δεξαμένους ἐπὶ τούτοις ἀπηλλάχθαι τοῦ πολέμου. οἱ δὲ τᾶλλα μὲν 25 ὑπέμενον, τὴν δὲ φρουρὰν οὐχ ὠμολόγουν, διὰ τὴν ἀμιξίαν οὐκ ἐφικνούμενοι πρὸς ἄλλους. ἀντὶ μέντοι γε τῆς φρουρᾶς ὀμήρους ἐδίδοσαν καὶ τάλαντα ἀργυρίου πεντακόσια· ὧν εὐθύς τὰ τριακόσια καὶ τοὺς ὀμήρους προσδεξαμένου τοῦ βασιλέως ἔδωσαν, ἐν οἷς 30 ἦν καὶ Ἰρκανοῦ ἀδελφός. καθεῖλε δὲ καὶ τὴν στεφάνην τῆς πόλεως.

ἐπὶ τούτοις μὲν οὖν Ἀντίοχος τὴν πολιορκίαν λύ-
 σασ ἀνεχώρησεν· Ἰρκανὸς δὲ τὸν Δαυίδου τάφον 4
 ἀνοίξας, ὃς πλούτω τοὺς πάποτε βασιλεῖς ὑπερέβαλλε,
 τρισχίλια μὲν ἀργυρίου τάλαντα ἐξεκόμισεν, ὀρμώμενος
 5 δ' ἀπὸ τούτων πρῶτος Ἰουδαίων ξενοτροφεῖν ἤρξατο.
 γίνεται δ' αὐτῷ καὶ πρὸς Ἀντίοχον φιλία καὶ συμμα-
 χία· καὶ δεξιόμενος αὐτὸν εἰς τὴν πόλιν, ἀφθόνως
 πάντα τῇ στρατιᾷ καὶ φιλοτίμως παρέσχε. καὶ ποιου-
 μένῳ τὴν ἐπὶ Πάρθους αὐτῷ στρατείαν συνεξώρμησεν
 10 Ἰρκανός. μάρτυς δὲ τούτων ἡμῖν ἐστὶ καὶ Νικόλαος
 ὁ Δαμασκηνός, οὕτως ἱστορῶν "τρόπαιον δὲ στήσας
 Ἀντίοχος ἐπὶ τῷ Δύκῳ ποταμῷ, νικήσας Ἰνδάτην τὸν
 Πάρθων στρατηγόν, αὐτόθι ἔμεινεν ἡμέρας δύο, δεη-
 θέντος Ἰρκανοῦ τοῦ Ἰουδαίου διὰ τινα ἑορτὴν πά-
 15 τριον, ἐν ἣ τοῖς Ἰουδαίοις οὐκ ἦν νόμιμον ἐξοδεύειν."
 καὶ ταῦτα μὲν οὐ ψεύδεται λέγων· ἐνέστη γὰρ ἡ πεν-
 τηκοστὴ ἑορτὴ μετὰ τὸ σάββατον, οὐκ ἔξεστι δ' ἡμῖν
 οὔτε ἐν τοῖς σαββάτοις οὔτε ἐν τῇ ἑορτῇ ὀδεύειν. συμ-
 βαλὼν δὲ Ἀντίοχος Ἀρσάκῃ τῷ Πάρθῳ πολλὴν τε τῆς
 20 στρατιᾶς ἀπέβαλε καὶ αὐτὸς ἀπόλλυται. τὴν δὲ τῶν
 Σύρων βασιλείαν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ διαδέχεται Δημή-
 τριος, Ἀρσάκου αὐτὸν ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας ἀπολύσαν-
 τος καθ' ὃν χρόνον Ἀντίοχος εἰς τὴν Παρθυηνὴν ἐνέ-
 βαλεν, ὡς καὶ πρότερον ἐν ἄλλοις δεδήλωται.
 25 Ἰρκανὸς δὲ ἀκούσας τὸν Ἀντιόχου θάνατον εὐθύς 9
 ἐπὶ τὰς ἐν Συρίᾳ πόλεις ἐξεστράτευσεν, οἰόμενος αὐτὰς
 εὐρήσειν, ὅπερ ἦν, ἐρήμους τῶν μαχίμων καὶ φύεσθαι
 δυναμένων. Μηδάβαν μὲν οὖν, πολλὰ τῆς στρατιᾶς
 αὐτῷ ταλαιπωρηθείσης, ἔκτω μηνὶ εἶλεν· ἔπειτα καὶ
 30 Σαμεγὰν καὶ τὰ πλησίον αὐτῆς αἰρεῖ, Σίκιμά τε πρὸς
 τούτοις καὶ Γαριζεῖν, τό τε Χουθαίων γένος, ὅπερ ᾤκει
 τὸν εἰκασθέντα τῷ ἐν Ἱεροσολύμοις ἱερῷ ναόν, ὃν Ἀλέ-

ξανδρος ἐπέτρεψεν οἰκοδομηῆσαι Σαναβαλλέτη τῷ στρατηγῷ διὰ τὸν γαμβρὸν Μανασσῆν τὸν Ἰάδδου τοῦ ἀρχιερέως ἀδελφόν, ὡς καὶ πρότερον δεδηλώκαμεν. συνέβη δὲ τὸν ναὸν τούτου ἐρημῶν γενέσθαι μετὰ ἔτη διακόσια. Ἐρκανὸς δὲ καὶ τῆς Ἰδουμαίας αἰρεῖ πόλεις 5 Ἄδωρα καὶ Μάρισσαν, καὶ ἅπαντας τοὺς Ἰδουμαίους ὑποχειρίους ποιησάμενος ἐπέτρεψεν αὐτοῖς μένειν ἐν τῇ χώρᾳ, εἰ περιτέμνειν τε τὰ αἰδοῖα καὶ τοῖς Ἰουδαίων νομίμοις χρῆσθαι θέλοιν. οἱ δὲ πόθῳ τῆς πατρίου γῆς καὶ τὴν περιτομὴν καὶ τὴν ἄλλην τοῦ βίου διαίταν 10 ὑπέμειναν τὴν αὐτὴν Ἰουδαίους ποιήσασθαι. κάκεινος αὐτοῖς χρόνος ἤρχεν ὥστε εἶναι τὸ λοιπὸν Ἰουδαίους.

2 Ἐρκανὸς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς ἀνανεώσασθαι τὴν πρὸς Ῥωμαίους φιλίαν βουλόμενος πέμπει πρὸς αὐτοὺς πρεσβείαν. καὶ ἡ σύγκλητος δεξαμένη τὰ παρ' αὐτοῦ 15 γράμματα, ποιεῖται πρὸς αὐτὸν φιλίαν τούτῳ τῷ τρόπῳ. Ἔφάνιος Μάρκου υἱὸς στρατηγὸς βουλήν συνήγαγε πρὸ ὀκτῶ εἰδῶν Φεβρουαρίων ἐν Κομιτίῳ, παρόντος Λουκίου Μαννίου Λουκίου υἱοῦ Μεντινᾶ, καὶ Γάτου Σεμπρωνίου Πενναίου υἱοῦ Φαλερνᾶ, περὶ ὧν ἐπρέσβευσε 20 Σίμων Δοσιθέου καὶ Ἀπολλώνιος Ἀλεξάνδρου καὶ Διόδωρος Ἰάσονος, ἄνδρες καλοὶ κάγαθοί, πεμφθέντες ὑπὸ δήμου τῶν Ἰουδαίων, οἱ καὶ διελέχθησαν περὶ φιλίας τῆς ὑπαρχούσης τούτοις καὶ συμμαχίας πρὸς Ῥωμαίους καὶ τῶν δημοσίων πραγμάτων, ὅπως τε Ἰόπη 25 καὶ λιμένες καὶ Γάζαρα καὶ πηγαί, καὶ ὅσας πόλεις αὐτῶν ἄλλας καὶ χωρία πολεμῶν ἔλαβεν Ἀντίοχος παρὰ τὸ τῆς συγκλήτου δόγμα, ταῦτα ἀποκατασταθῆ, ἵνα τε τοῖς στρατιώταις τοῖς βασιλικοῖς μὴ ἐξῆ διὰ τῆς χώρας τῆς αὐτῶν καὶ τῶν ὑπηκόων αὐτῶν διέρχεσθαι, καὶ 30 ὅπως τὰ κατὰ τὸν πόλεμον ἐκείνον ψηφισθέντα ὑπ' Ἀντιόχου παρὰ τὸ τῆς συγκλήτου δόγμα ἄκυρα γένη-

ται, ἵνα τε πρέσβεις πέμψαντες ἀποδοθῆναι τε αὐτοῖς ποιήσωσι τὰ ὑπ' Ἀντιόχου ἀφαιρεθέντα, καὶ τὴν χώ-
 ραν διατιμήσωνται τὴν ἐν τῷ πολέμῳ διεφθαρμένην,
 ὅπως τε αὐτοῖς πρὸς ~~ἱε~~ βασιλεῖς καὶ δῆμους ἐλευθέρους
 5 γράμματα δῶσιν εἰς ἀσφάλειαν τῆς εἰς οἶκον ἐπανόδου.
 ἔδοξεν οὖν περὶ τούτων ταῦτα, ἀνανεώσασθαι φιλίαν
 καὶ συμμαχίαν πρὸς ἄνδρας ἀγαθοὺς καὶ ὑπὸ δῆμου
 πεμφθέντας ἀγαθοῦ καὶ φίλου." περὶ μέντοι τῶν
 γραμμάτων ἀπεκρίναντο βουλευέσασθαι, ὅταν ἀπὸ τῶν
 10 ἰδίων ἢ σύγκλητος εὐσκολήσῃ, σπουδάσειν τε τοῦ λοι-
 ποῦ μηδὲν εἰς αὐτοὺς ἀδίκημα τοιοῦτο γενήσεσθαι,
 δοῦναι τε αὐτοῖς τὸν στρατηγὸν Φάνιον χρήματα ἐκ
 τοῦ δημοσίου, ὅπως ἂν εἰς τὴν οἰκείαν ἐπανέλθοιεν.
 Φάνιος μὲν οὖν οὕτως ἀποπέμπει τοὺς τῶν Ἰουδαίων
 15 πρέσβεις, χρήματα δὸς αὐτοῖς ἐκ τοῦ δημοσίου, καὶ
 δῶγμα συγκλήτου πρὸς τοὺς διαπέμψοντας καὶ ἀσφαλῆ
 παρεξομένους τὴν οἰκαδε παρουσίαν.

τὰ μὲν οὖν περὶ Ἰρκανὸν τὸν ἀρχιερέα ἐν τούτοις 3
 ὑπῆρχε· Δημητρίῳ δὲ τῷ βασιλεῖ προθυμουμένῳ στρα-
 20 τεύειν ἐπὶ Ἰρκανὸν οὐκ ἐξεγένετο καιρὸς οὐδ' ἀφορμή,
 τῶν τε Σύρων καὶ τῶν στρατιωτῶν πρὸς αὐτὸν ἀπεχθα-
 νομένων (πονηρὸς γὰρ ἦν) καὶ πεμφάντων πρὸς Πτολε-
 μαίου τὸν Φύσκωνα ἐπικληθέντα πρέσβεις, ὅπως τινα
 τῶν ἐκ τοῦ Σελεύκου γένους παραδῶ αὐτοῖς ἀποληφό-
 25 μενον τὴν βασιλείαν, τοῦ δὲ Πτολεμαίου πέμψαντος
 Ἀλέξανδρον μετὰ στρατοῦ τὸν Ζεβινᾶν ἐπιλεγόμενον.
 καὶ μάχης πρὸς τὸν Δημήτριον γενομένης ὃ μὲν ἦττη-
 θεις τῇ μάχῃ φεύγει πρὸς Κλεοπάτραν τὴν γυναῖκα εἰς
 Πτολεμαῖδα, καὶ μὴ δεξαμένης αὐτὸν τῆς γυναικὸς
 30 ἐκεῖθεν εἰς Τύρον ἀπελθὼν ἀλίσκεται, καὶ πολλὰ πα-
 θῶν ὑπὸ τῶν μισούντων ἀπέθανεν, Ἀλέξανδρος δὲ τὴν
 βασιλείαν παραλαβὼν φιλίαν ποιεῖται πρὸς Ἰρκανὸν

τὸν ἀρχιερέα. ἔπειτα πολεμήσαντος αὐτῶ τοῦ Δημητρίου παιδὸς Ἀντιόχου τοῦ γρυποῦ ἐπικληθέντος ἡττηθεὶς τῇ μάχῃ διαφθείρεται.

10. παραλαβῶν δὲ τὴν τῆς Συρίας βασιλείαν ὁ Ἀντιόχος ἐπὶ μὲν τὴν Ἰουδαίαν στρατεύειν εὐλαβῆς ἦν, τὸν 5 ἀδελφὸν ἀκούων τὸν ὁμομήτριον (Ἀντιόχος δὲ καλεῖται) δύναμιν ἐπ' αὐτὸν ἀπὸ Κυζίκου συλλέγειν, μένων δὲ κατὰ χώραν ἔγνω παρασκευάζειν αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἐφοδὸν τὴν ταδελοφῶ, ὃς Κυζικηνὸς μὲν ἐπεκλήθη διὰ τὸ τραφῆναι ἐν ταύτῃ τῇ πόλει, πατὴρ δ' 10 ἦν Ἀντιόχου τοῦ σωτήρος ἐπικληθέντος, ὃς ἐν Πάρθοις ἀπέθανεν· οὗτος δὲ ἀδελφὸς ἦν Δημητρίου τοῦ γρυποῦ πατρός. συνέβη μέντοι μίαν τοῖς δυσὶν ἀδελφοῖς γῆμαι Κλεοπάτραν, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις ἱστορήκαμεν. ὁ δὲ Κυζικηνὸς Ἀντιόχος παραγενόμενος εἰς τὴν Συρίαν 15 πολλοῖς ἔτεσι πρὸς τὸν ἀδελφὸν πολεμῶν διετέλει. Ἰρκανὸς δὲ πάντα τὸν χρόνον ἐκεῖνον ἐν εἰρήνῃ διῆγε. καὶ γὰρ αὐτὸς μετὰ τὴν Ἀντιόχου τελευτὴν τῶν Μακεδόνων ἀπέστη, καὶ οὔτε ὡς ὑπήκοος οὔτε ὡς φίλος αὐτοῖς οὐδὲν ἔτι παρεῖχεν, ἀλλ' ἦν αὐτῶ τὰ πράγματα ἐν 20 ἐπιδόσει πολλῇ καὶ ἀκμῇ κατὰ τοὺς Ἀλεξάνδρου τοῦ Ζεβινᾶ καιροῦς, καὶ μάλιστα ἐπὶ τούτοις τοῖς ἀδελφοῖς· ὁ γὰρ πρὸς ἀλλήλους αὐτοῖς πόλεμος σχολὴν Ἰρκανῶ καρποῦσθαι τὴν Ἰουδαίαν ἐπ' ἀδείας παρέσχεν, ὡς ἀπειρόν τι πλῆθος χρημάτων συναγαγεῖν. τοῦ μέντοι γε 25 Κυζικηνοῦ τὴν γῆν κακοῦντος φανερῶς καὶ αὐτὸς τὴν ἑαυτοῦ προαίρεσιν ἐπεδείκνυτο· καὶ τῶν ἀπ' Αἰγύπτου συμμάχων ἔρημον ὄρων τὸν Ἀντιόχον, καὶ αὐτὸν τε πράττοντα κακῶς καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τοῖς 2 πρὸς ἀλλήλους ἀγῶσιν, ἀμφοτέρων κατεφρόνησεν. καὶ 30 στρατεύει μὲν ἐπὶ Σαμάρειαν πόλιν ὀχυρωτάτην, περὶ ἧς ὅτι καλεῖται νῦν Σεβαστὴ κτισθεῖσα ὑπὸ Ἡρώδου

κατὰ χώραν δηλώσομεν, προσβαλὼν δ' αὐτῇ φιλοπό-
 νως ἐπολιόρκει, μισοπονηρῶν τοῖς Σαμαρεῦσιν ὑπὲρ
 ὧν Μαρισσηνοῦς, ἀποίκους ὄντας Ἰουδαίων καὶ συμ-
 μάχους, ἠδίκησαν, ὑπακούοντες τοῖς τῶν Σύρων βασι-
 5 λεῦσι. περιβαλὼν οὖν τάφρον πανταχόθεν τῇ πόλει
 καὶ διπλοῦν τεῖχος ἀπὸ σταδίων ὀγδοήκοντα, τοὺς
 υἱοὺς ἐφίστησιν, Ἀντίγονον καὶ Ἀριστόβουλον. ὧν
 ἐγκειμένων εἰς τοῦτο ἀνάγκης ὑπὸ λιμοῦ προαχθῆναι
 τοὺς Σαμαρεῖς συνέπεσεν ὡς ἄψασθαι μὲν τῶν ἀήθων,
 10 ἐπικαλέσασθαι δὲ βοηθὸν Ἀντίοχον τὸν Κυζικηνόν· ὃς
 ἐτοίμως ἐπὶ τὴν συμμαχίαν ἀφικόμενος ὑπὸ τῶν περὶ
 Ἀριστόβουλον ἠττᾶται, διωχθεὶς δ' ἄχρι Σκυθοπόλεως
 ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν διέφυγεν. οἱ δ' ἐπὶ τοὺς Σαμαρεῖς
 ὑποστρέψαντες συγκλείουσι πάλιν εἰς τὸ τεῖχος αὐ-
 15 τοὺς, ὡς καὶ δευτέρον ἐπικαλέσασθαι σύμμαχον, πέμ-
 ψαντας πρὸς τὸν αὐτὸν Ἀντίοχον, ὃς παρὰ Πτολεμαίου
 τοῦ Λαθούρου μεταπεμψάμενος ἄνδρας εἰς ἑξακισχι-
 λλους, οὓς ἀκούσης τῆς μητρὸς ἐκεῖνος καὶ ὅσον οὐπω
 τῆς ἀρχῆς αὐτὸν ἐκβεβληκυίας ἐξαπέστειλε, τὸ μὲν
 20 πρῶτον ἐπιῶν ἐπόρθει τὴν Ἰρκανοῦ χώραν μετὰ τῶν
 Αἰγυπτίων ληστρικῶς, μάχεσθαι μὲν αὐτῷ κατὰ πρό-
 σωπον οὐ τολμῶν (οὐ γὰρ ἦν ἀξιόχρεως ἢ δύναμις αὐ-
 τοῦ), νομίζων δὲ τῇ κακώσει πῆς γῆς ἀναγκάσειν Ἰρκα-
 νὸν λῦσαι τὴν ἐπὶ τῆς Σαμαρείας πολιορκίαν· ἐπεὶ δὲ
 25 πολλοὺς τῶν στρατιωτῶν ἀπώλλυεν ἐνέδραις περιπί-
 πτων, ἀπῆρεν εἰς Τρίπολιν, Καλλιμάνδρῳ καὶ Ἐπι-
 κράτει τὸν πρὸς τοὺς Ἰουδαίους πόλεμον ἐπιτρέψας.
 Καλλιμάνδρος μὲν οὖν θρασύτερον τοῖς πολεμίοις προσ-
 3 ενεχθεὶς εἰς φυγὴν τραπόμενος παραχορῆμα διεφθάρη·
 30 Ἐπικράτης δὲ ὑπὸ φιλοχορηματίας τὴν τε Σκυθόπολιν
 καὶ τὰλλα πρὸς ταύτη χωρία προὔδωκε φανερωῶς τοῖς
 Ἰουδαίοις, τὴν δὲ Σαμαρείας πολιορκίαν διαλύειν οὐκ

ἡδύνατο. Ἐγκανὸς μὲν οὖν τὴν πόλιν ἔλθων ἐνιαυτῷ πολιορκήσας οὐκ ἤρκεσθη μόνῳ τούτῳ, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν αὐτὴν ἠφάνισεν, ἐπίκλυστον τοῖς χειμάρροις ποιήσας· διασκάψας γὰρ αὐτὴν ὥστε εἰς χαράδρας μεταπεσεῖν, τὰ σημεῖα τοῦ γενέσθαι ποτὲ πόλιν αὐτὴν ἀφείλετο. 5

παράδοξον δέ τι περὶ τοῦ ἀρχιερέως Ἐγκανοῦ λέγεται, τίνα τρόπον αὐτῷ τὸ θεῖον εἰς λόγους ἦλθε. φασὶ γὰρ ὅτι κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν καθ' ἣν οἱ παῖδες αὐτοῦ τῷ Κυζικηνῷ συνέβαλον, αὐτὸς ἐν τῷ ναῷ θυμιῶν μόνος ὢν ὁ ἀρχιερεὺς ἀκούσειε φωνῆς ὡς οἱ 10 παῖδες αὐτοῦ νενικήκασιν ἀρτίως τὸν Ἀντίοχον· καὶ τοῦτο προελθὼν ἐκ τοῦ ναοῦ παντὶ τῷ πλήθει φανερὸν ἐποίησεν. καὶ συνέβη οὕτω γενέσθαι.

4 καὶ τὰ μὲν περὶ Ἐγκανὸν ἐν τούτοις ἦν, κατὰ δὲ τοῦτον ἔτυχε τὸν καιρὸν μὴ μόνον τοὺς ἐν Ἱεροσολύμοις καὶ τῇ χώρᾳ Ἰουδαίους εὐπραγεῖν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κατοικοῦντας καὶ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Κύπρῳ. Κλεοπάτρα γὰρ ἡ βασίλισσα πρὸς τὸν υἱὸν στασιάζουσα Πτολεμαῖον τὸν Λάθουρον ἐπιλεγόμενον κατέστησεν ἡγεμόνας Χελκίαν καὶ Ἀνανίαν, υἱοὺς ὄντας 20 Ὀνίου τοῦ οἰκοδομήσαντος τὸν ναὸν ἐν τῷ Ἡλιοπολίτη νομῷ πρὸς τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις δεδηλώκαμεν. παραδοῦσα δὲ τούτοις ἡ Κλεοπάτρα τὴν στρατιὰν οὐδὲν δίχα τῆς τούτων γνώμης ἐπραττεν, ὡς μαρτυρεῖ καὶ Στράβων ἡμῖν ὁ Καππάδοξ, λέγων 25 οὕτως. "οἱ γὰρ πλείους, οἳ τε συγκατελθόντες ἡμῖν καὶ οἱ ὕστερον ἐπιπεμπόμενοι παρὰ τῆς Κλεοπάτρας εἰς Κύπρον, μετεβάλλοντο παραχρῆμα πρὸς τὸν Πτολεμαῖον· μόνοι δὲ οἱ ἐκ τῆς Ὀνίου λεγόμενοι συνέμενον Ἰουδαῖοι, διὰ τὸ τοὺς πολίτας αὐτῶν εὐδοκιμεῖν μά- 30 λιστα παρὰ τῇ βασιλίσσει, Χελκίαν τε καὶ Ἀνανίαν."

5 ταῦτα μὲν οὖν ὁ Στράβων φησὶν, Ἐγκανῷ δὲ

φθόνον ἐκίνησεν ἡ εὐπραγία παρὰ τῶν Ἰουδαίων· μάλιστα δὲ οἱ Φαρισαῖοι κακῶς πρὸς αὐτὸν εἶχον, αἵρεσις ὄντες μία τῶν Ἰουδαίων, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἐπάνω δεδηλώκαμεν. **5** τσαυτήν δὲ ἔχουσι τὴν ἰσχὺν παρὰ τῷ πλήθει ὡς καὶ κατὰ βασιλείως τι λέγοντες καὶ κατ' ἀρχιερέως εὐθὺς πιστεύεσθαι. μαθητῆς δ' αὐτῶν καὶ Ἰρκανὸς ἐγγένοι, καὶ σφόδρα ὑπ' αὐτῶν ἠγαπᾶτο. καὶ δὴ καλέσας αὐτοὺς ἐφ' ἐστίασιν καὶ φιλοφρόνως ὑποδέξάμενος, ἐπεὶ σφόδρα ἠδομένους ἑώρα, λέγειν ἤρξατο **10** πρὸς αὐτοὺς ὡς Ἰσασι μὲν αὐτὸν βουλόμενον εἶναι δίκαιον καὶ πάντα ποιοῦντα ἐξ ὧν ἀρέσειεν ἂν τῷ θεῷ καὶ αὐτοῖς (οἱ γὰρ Φαρισαῖοι φιλοσοφοῦσιν), ἡξίου γε μὴν, εἰ τι βλέπουσιν αὐτὸν ἀμαρτάνοντα καὶ τῆς ὁδοῦ τῆς δικαίας ἐκτρέπόμενον, εἰς αὐτὴν ἐπανάγειν καὶ **15** ἐπανορθοῦν. τῶν δὲ μαρτυρησάντων αὐτῷ πᾶσαν ἀρετὴν, ὃ μὲν ἦσθη τοῖς ἐπαύνοις· εἰς δὲ τις τῶν κατακειμένων Ἐλεάζαρος ὄνομα, κακοήθης ὧν φύσει καὶ στάσει χαίρων, "ἐπεὶ" φησὶν "ἡξίωσας γνῶναι τὴν ἀλήθειαν, εἰ θέλεις εἶναι δίκαιος, τὴν ἀρχιερωσύνην ἀπόθου, καὶ μόνον ἀρκείτω σοι τὸ ἄρχειν τοῦ λαοῦ." τὴν δ' αἰτίαν αὐτοῦ πυθομένου δι' ἣν ἀπόδοιτο τὴν ἀρχιερωσύνην, "ὅτι" φησὶν "ἀκούομεν παρὰ τῶν πρεσβυτέρων ἀλχμάλωτόν σου γεγενῆσθαι τὴν μητέρα βασιλεύοντος Ἀντιόχου τοῦ ἐπιφανοῦς." ψευδῆς δὲ ὁ λόγος **20** ἦν, καὶ πρὸς αὐτὸν Ἰρκανὸς παρωξύνθη, καὶ πάντες δ' οἱ Φαρισαῖοι σφοδρῶς ἠγανάκτησαν. τῶν δ' ἐκ τῆς **6** Σαδδουκαίων αἵρέσεως, οἱ τὴν ἐναντίαν τοῖς Φαρισαίοις προαίρεσιν ἔχουσιν, Ἰωνάθης τις ἐν τοῖς μάλιστα φίλος ὧν Ἰρκανῷ, τῇ κοινῇ πάντων Φαρισαίων **30** γνώμῃ ποιήσασθαι τὰς βλασφημίας τὸν Ἐλεάζαρον ἔλεγε, καὶ τοῦτο ἔσεσθαι φανερὸν αὐτῷ πυθομένῳ παρ' ἐκείνων τίνος ἀξίός ἐστιν ἐπὶ τοῖς εἰρημένοις κο-

λάσεως. τοῦ δ' Ἰρκανοῦ τοὺς Φαρισαίους ἐρομένου τί-
 νος αὐτὸν ἄξιον ἠγοῦνται τιμωρίας (πεισθήσεσθαι γὰρ
 οὐ μετὰ τῆς ἐκείνων γνώμης γεγονέναι τὰς βλασφη-
 μίας, τιμησαμένῳ αὐτὸν τῷ μέτρῳ τῆς δίκης) πληγῶν
 ἔφασαν καὶ δεσμῶν. οὐ γὰρ ἐδόκει λοιδορίας ἕνεκα 5
 θανάτῳ ζημιοῦν· ἄλλως τε καὶ φύσει πρὸς τὰς κολά-
 σεις ἐπεικῶς ἔχουσιν οἱ Φαρισαῖοι. πρὸς τοῦτο λίαν
 ἐχάλεπνε, καὶ πρὸς τὸ δοκοῦν ἐκείνοις ποιήσασθαι
 τὰς βλασφημίας τὸν ἄνθρωπον ἐνόμισε. μάλιστα δὲ
 αὐτὸν ἐπιπαρώξυνεν Ἰωνάθης, καὶ διέδηκεν οὕτως 10
 ὥστε τῇ Σαδδουκαίων προσθέσθαι μοῖρα, τῶν Φαρι-
 σαίων ἀποστάντα, καὶ τὰ τε ὑπ' αὐτῶν κατασταθέντα
 νόμιμα τῷ δήμῳ καταλῦσαι καὶ τοὺς φυλάττοντας αὐ-
 τὰ κολάσαι. μῖσος οὖν ἐντεῦθεν αὐτῷ τε καὶ τοῖς υἱοῖς
 παρὰ τοῦ πλήθους ἐγένετο. περὶ μέντοι τούτων αὐτίς 15
 ἐροῦμεν· νῦν δὲ δηλῶσαι βούλομαι ὅτι νόμιμα πολλὰ
 τινα παρέδοσαν τῷ δήμῳ οἱ Φαρισαῖοι ἐκ πατέρων δια-
 δοχῆς, ἅπερ οὐκ ἀναγέγραπται ἐν τοῖς Μωϋσέως νό-
 μοις, καὶ διὰ τοῦτο ταῦτα τὸ Σαδδουκαίων γένος ἐκ-
 βάλλει, λέγον ἐκεῖνα δεῖν ἠγεῖσθαι νόμιμα τὰ γεγραμ- 20
 μένα, τὰ δ' ἐκ παραδόσεως τῶν πατέρων μὴ τηρεῖν.
 καὶ περὶ τούτων ζητήσεις αὐτοῖς καὶ διαφορὰς γενέ-
 σθαι συνέβαινε μεγάλας, τῶν μὲν Σαδδουκαίων τοὺς
 εὐπόρους μόνον πειθόντων, τὸ δὲ δημοτικὸν οὐχ ἐπό-
 μενον αὐτοῖς ἐχόντων, τῶν δὲ Φαρισαίων τὸ πλήθος 25
 σύμμαχον ἐχόντων.

ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων τῶν δύο καὶ τῶν Ἑσσηνῶν
 ἐν τῇ δευτέρᾳ μοι τῶν Ἰουδαϊκῶν ἀκριβῶς δεδήλωται·
 7 Ἰρκανὸς δὲ παύσας τὴν στάσιν καὶ μετ' αὐτὴν βιώσας
 εὐδαιμόνως, καὶ τὴν ἀρχὴν διοικησάμενος τὸν ἄριστον 30
 τρόπον ἔτεσιν ἐνὶ καὶ τριάκοντα, τελευτᾷ καταλιπὼν
 υἱοὺς πέντε, τριῶν τῶν μεγίστων ἄξιος ὑπὸ τοῦ θεοῦ

κριθείς, ἀρχῆς τοῦ ἔθνους καὶ τῆς ἀρχιερατικῆς τιμῆς καὶ προφητείας. συνῆν γὰρ αὐτῷ τὸ θεῖον, καὶ τὴν τῶν μελλόντων πρόγνωσιν παρεῖχεν αὐτῷ τε εἰδέναι καὶ προλέγειν οὕτως ὥστε καὶ περὶ τῶν δύο τῶν πρε-
 5 σβυτέρων αὐτοῦ παίδων ὅτι μὴ μενοῦσι τῶν πραγμά-
 των κύριοι προεῖπεν· ὧν τὴν καταστροφὴν εἰς τὸ μαθεῖν ὅσον τῆς τοῦ πατρὸς ὑπέβησαν εὐτυχίας ἄξιον ἀφηγήσασθαι.

τελευτήσαντος γὰρ αὐτοῖς τοῦ πατρὸς, ὁ πρεσβύτα- 11
 10 τος Ἀριστόβουλος τὴν ἀρχὴν εἰς βασιλείαν μεταθεῖναι δόξας (ἔκρινεν γὰρ οὕτω) διάδημα πρῶτος ἐπιτίθεται μετὰ τετρακοσίων ἀριθμὸν ἐτῶν καὶ ὀγδοήκοντα καὶ ἑνὸς καὶ μηνῶν τριῶν, ἀφ' οὗ τῆς ἀπὸ Βαβυλῶνος δου-
 λείας ἀπαλλαγείς ὁ λαὸς εἰς τὴν οἰκίαν ἐπανῆλθε.
 15 στέργων δὲ τῶν ἀδελφῶν τὸν μετ' αὐτὸν Ἀντίγονον, τοῦτον μὲν τῶν ὁμοίων ἡξίου, τοὺς δ' ἄλλους εἶχεν ἐν δεσμοῖς. εἰρξε δὲ καὶ τὴν μητέρα περὶ τῆς ἀρχῆς αὐτῷ διενεχθεῖσαν (ἐκείνην γὰρ Ἰρκανὸς τῶν ὄλων κυρίαν καταλελοίπει), καὶ μέχρι τωσαύτης ὁμοίτητος προῆλθεν
 20 ὥστ' αὐτὴν καὶ λιμῶ διαφθεῖραι δεδεμένην. προστί-
 θησι δὲ τῇ μητρὶ καὶ τὸν ἀδελφὸν Ἀντίγονον, ὃν στέργειν ἐδόκει μάλιστα καὶ κοινωνὸν εἶχε τῆς βασιλείας, ἐκ διαβολῶν ἀπαλλοτριωθεὶς πρὸς αὐτόν, αἷς τὸ μὲν πρῶτον οὐκ ἐπίστευσε, τὰ μὲν ὑπὸ τοῦ φιλεῖν αὐτόν
 25 οὐ προσέχων τοῖς λεγομένοις, τὰ δὲ καὶ φθονούμενον ἠγοῦμενος διαβάλλεσθαι· τοῦ δὲ Ἀντιγόνου ποτὲ λαμπρῶς ἀπὸ στρατείας ἐπανελθόντος, καὶ τῆς ἐορτῆς καθ' ἣν σκηνοπηγοῦσι τῷ θεῷ κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν ἐν-
 στάσης, ἔτυχε τὸν μὲν Ἀριστόβουλον εἰς νόσον καταπε-
 30 σεῖν, τὸν δὲ Ἀντίγονον ἐπιτελοῦντα τὴν ἐορτὴν ἀναβῆναι λαμπρῶς σφόδρα κεκοσμημένον μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν ὀπλιτῶν εἰς τὸ ἱερόν, καὶ τὰ πλείω περὶ τῆς

τὰδελφοῦ σωτηρίας εὐχεσθαι, τοὺς δὲ πονηροὺς καὶ
 διαστῆσαι τὴν ὁμόνοιαν αὐτῶν ἐσπουδακότας, ἀφορμῇ
 χρησαμένους τῇ τε πρὸς τὴν πομπὴν τοῦ Ἀντιγόνου
 φιλοτιμία καὶ τοῖς ὑπ' αὐτοῦ καταρωθωμένοις, ἐλθεῖν
 πρὸς τὸν βασιλέα καὶ κακοήθως ἐπὶ τὸ μείζον ἐξαίρειν ⁵
 τὰ περὶ τὴν πομπὴν τὴν ἐν τῇ ἑορτῇ, καὶ ὡς οὐ κατ'
 ἰδιώτην ἕκαστον ἦν τῶν γινομένων, ἀλλὰ φρονήματος
 ἐνδειξιν ἔχειν βασιλικῶν τὰ πραττόμενα, καὶ ὡς κτεί-
 νειν αὐτὸν μέλλοι μετὰ στίφους ἐληλυθῶς καρτεροῦ,
 λογιζόμενος εὐθὺς αὐτόν, βασιλεύειν ἐνόν, τιμῆς με- ¹⁰
²ταλαμβάνοντα δοκεῖν μεγάλων τυγχάνειν. Ἀριστό-
 βουλος δὲ τούτων ἀκούων καὶ πειθόμενος, καὶ τοῦ
 ἀνύποπτος εἶναι τὰδελφῶν προνοῶν καὶ τῆς ἀσφαλείας
 ἅμα φροντίζων, διίστησι τοὺς σωματοφύλακας ἐν τινι
 τῶν ὑπογείων ἀφωτιστῶ (κατέκειτο δὲ ἐν τῇ βάρει, ¹⁵
 μετονομασθεῖσθαι δὲ Ἀντωνία), καὶ προσέταξεν ἀνόπλου
 μὲν ἄπτεσθαι μηδενός, κτείνειν δὲ τὸν Ἀντίγονον, ἂν
 ὤπλισμένος πρὸς αὐτὸν εἰσίῃ. πέμπει μέντοι πρὸς τὸν
 Ἀντίγονον αὐτὸς ἄνοπλον αὐτὸν ἀξιῶν ἤκειν. ἡ δὲ
 βασίλισσα καὶ οἱ συνεπιβουλεύοντες αὐτῇ κατ' Ἀντι- ²⁰
 γόνου πείθουσι τὸν πεμφθέντα τὰ ἐναντία λέγειν, ὡς
 ὁ ἀδελφὸς ἀκούσας ὅτι κατασκευάσειεν ὄπλα καὶ κό-
 σμον πολεμικόν, παραγενέσθαι πρὸς αὐτὸν παρακαλεῖ
 ὤπλισμένον, ὅπως ἴδοι τὴν κατασκευήν. ὁ δ' Ἀντί-
 γονος μηδὲν ὑπιδόμενος κακοῦργον, ἀλλὰ θαρρῶν τῇ ²⁵
 παρὰ τὰδελφοῦ διαθέσει, ὡς εἶχεν ἐνδεδυμένος τὴν
 πανοπλίαν παρεγίνετο πρὸς τὸν Ἀριστόβουλον, ἐπιδεί-
 ξων αὐτῷ τὰ ὄπλα. γενόμενον δ' αὐτὸν κατὰ τὸν Στρά-
 τωνος καλούμενον πύργον, οὗ συνέβαινεν ἀφώτιστον
 εἶναι σφόδρα τὴν πάροδον, ἀποκτείνουσιν οἱ σωματο- ³⁰
 φύλακες. διέδειξέ γε μὴν ὁ τούτου θάνατος ὅτι μηδὲν
 μήτε φθόνου μήτε διαβολῆς ἰσχυρότερον, μηδ' ὁ τι

μᾶλλον εὐνοίαν καὶ φυσικὴν οἰκειότητα δίστησιν ἢ
 ταῦτα τὰ πάθη. μάλιστα δ' ἂν τις θαυμάσειε καὶ Ἰου-
 δαν τινα, Ἐσσηνὸν μὲν τὸ γένος, οὐδέποτε δὲ ἐν οἷς
 προεῖπε διαψευσαμένον τάληθές. οὗτος γὰρ ἰδὼν τὸν
 5 Ἀντίγονον παριόντα τὸ ἱερὸν, ἀνεβόησεν ἐν τοῖς ἑταί-
 ροις αὐτοῦ καὶ γνωρίμοις, οἳ διδασκαλίας ἕνεκα τοῦ
 προλέγειν τὰ μέλλοντα παρέμενον, ὡς ἀποθανεῖν αὐτῷ
 καλὸν διεψευσμένῳ ζῶντος Ἀντιγόνου, ὃν σήμερον τε-
 θνηξέσθαι προειπῶν ἐν τῷ καλουμένῳ Στράτωνος
 10 πύργῳ παριόντα ὄρα, καὶ τοῦ μὲν χωρίου σταδίους
 ἀπέχοντος ἑξακοσίου, ὅπου φονευθήσεσθαι προεῖπε
 αὐτόν, τῆς δὲ ἡμέρας ἤδη τοῦ πλείονος ἡνυσμένου,
 ὥστ' αὐτῷ κινδυνεύειν τὸ μάντευμα ψευδὲς εἶναι.
 ταῦτ' οὖν λέγοντος αὐτοῦ καὶ κατηφοῦντος, ἀγγέλλεται
 15 τεθνεὼς Ἀντίγονος ἐν τῷ ὑπογείῳ, ὃ καὶ αὐτὸ Στρά-
 τωνος πύργος ἑκαλεῖτο, ὁμωνύμως τῇ παραλλῆλῃ Και-
 σαρείᾳ.

τὸν μὲν οὖν μάντιν τοῦτο διετάραξεν· Ἀριστόβου- 3
 λον δὲ τῆς ἀδελφοκτονίας εὐθύς εἰσῆλθε μετάνοια καὶ
 20 νόσος ἐπ' αὐτῇ, τῆς διανοίας ὑπὸ τοῦ μύσουσ κεκακω-
 μένης, ὡς διαφθαρέντων αὐτῷ ὑπὸ ἀκράτου τῆς ὀδύ-
 νης τῶν ἐντὸς αἷμα ἀναφέρειν, ὃ τῶν διακονουμένων
 τις παίδων, κατὰ δαιμόνιον, οἶμαι, πρόνοιαν, εἰς τὸν
 αὐτὸν τόπον οὗ σφαγέντος Ἀντιγόνου σπίλους ἔτι τοῦ
 25 αἵματος ἐκείνου συνέβαινε εἶναι, κομίζων ὀλισθῶν
 ἐξέχεε. γενομένης δὲ βοῆς παρὰ τῶν ἰδόντων ὡς τοῦ
 παιδὸς ἐξεπλήθους ἐκχέαντος ἐκεῖ τὸ αἷμα, ἀκούσας
 Ἀριστόβουλος τὴν αἰτίαν ἐπύθετο, καὶ μὴ λεγόντων
 ἔτι μᾶλλον ἐπέτεινε τοῦ μαθεῖν, φύσει τῶν ἀνθρώπων
 30 ὑπονοούντων ἐν τοῖς τοιούτοις εἶναι χεῖρονα τὰ σιγώ-
 μενα. ὡς δὲ ἀπειλοῦντος καὶ βιαζομένου τοῖς φόβοις
 τάληθές εἶπον, προχέεται μὲν αὐτῷ πληγέντι τὴν διά-

νοιαν ὑπὸ τοῦ συνειδότος πολλὰ δάκρυα, βύθιον δὲ
 ἀνοιμῶξας “οὐκ ἄρα” εἶπε “λήσειν ἐπ’ ἀσεβέσιν οὕτω
 καὶ μιαιοῖς τολμήμασι τὸν θεὸν ἐμελλον, ἀλλὰ με τα-
 χεῖα ποιῆ σὺγγενούς φόνου μετελήλυθε. καὶ μέχρι
 τίνος, ὧ σῶμα ἀναιδέστατον, ψυχὴν ὀφειλομένην ἀδελ- 5
 φοῦ καὶ μητρὸς καθέξεις δαίμοσι; τί δ’ οὐκ ἀθρόαν
 αὐτὴν [ταύτην] ἀποδίδως, κατὰ μέρος δ’ ἐπισπένδεις
 τοῦμὸν αἷμα τοῖς μαιφονηθεῖσι;” ταῦτ’ εἰπὼν ἐπαπο-
 θνήσκει τοῖς λόγοις, βασιλεύσας ἐνιαυτόν, χρηματίσας
 μὲν φιλέλλην, πολλὰ δ’ εὐεργετήσας τὴν πατρίδα, πο- 10
 λεμήσας Ἰουραϊάν, καὶ πολλὴν αὐτῶν τῆς χώρας τῇ
 Ἰουδαίᾳ προσκτησάμενος, ἀναγκάσας τε τοὺς ἐνοικοῦν-
 τας, εἰ βούλονται μένειν ἐν τῇ χώρᾳ, περιτέμνεσθαι
 καὶ κατὰ τοὺς Ἰουδαίων νόμους ζῆν. φύσει δ’ ἐπιεικεῖ
 ἐκέχρητο, καὶ σφόδρα ἦν αἰδοῦς ἡττων, ὡς μαρτυρεῖ 15
 τοῦτο καὶ Στράβων ἐκ τοῦ Τιμαγένους ὀνόματος λέγων
 οὕτως “ἐπιεικῆς τε ἐγένετο οὗτος ὁ ἀνὴρ καὶ πολλὰ τοῖς
 Ἰουδαίοις χρήσιμος· χώραν τε γὰρ αὐτοῖς προσεκτί-
 σατο, καὶ τὸ μέρος τοῦ τῶν Ἰουραίων ἔθρους ὠκειώ-
 σατο, δεσμῶ συνάψας τῇ τῶν αἰδολῶν περιτομῇ.” 20

12 τελευτήσαντος δὲ Ἀριστοβούλου Σαλώμη ἡ γυνὴ
 αὐτοῦ, λεγομένη δὲ ὑφ’ Ἑλλήνων Ἀλεξάνδρα, λύσασα
 τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ (δεδεμένους γὰρ αὐτοὺς εἶχεν
 Ἀριστόβουλος, ὡς προειρήκαμεν), Ἰαννέαν τὸν Ἀλέξαν- 25
 δρον βασιλεῖα καθίστησι, τὸν καθ’ ἡλικίαν προύχοντα
 καὶ μετριότητα· ὧ καὶ συνέβη γεννηθέντι εὐθύς μιση-
 θῆναι ὑπὸ τοῦ πατρὸς καὶ μέχρι τῆς τελευτῆς αὐτοῦ
 μηδέποτε εἰς ὄψιν ἀφικέσθαι. τὸ δ’ αἴτιον τοῦ μίσους
 τοιούδε λέγεται γεγενηῆσθαι. στέργων μάλιστα τῶν παί- 30
 δων Ἰρκανὸς τοὺς πρεσβυτέρους, Ἀντίγονον καὶ Ἀρι-
 στόβουλον, φανέντα κατὰ τοὺς ὕπνους αὐτῶ τὸν θεὸν
 ἐπηρεῶτα τίς αὐτοῦ τῶν παιδῶν μέλλει ἐσεσθαι διαδό-

χος· τοῦ δὲ θεοῦ τοὺς τούτου χαρακτῆρας δείξαντος, λυπηθεὶς ὅτι τῶν ἀγαθῶν αὐτοῦ πάντων οὗτος ἔσται κληρονόμος, γενόμενος εἶασεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ τρέφεσθαι. ὁ μὲντοι θεός οὐ διεψεύσατο τὸν Ἴσραηλῆα· τὴν δὲ βασιλείαν, μετὰ τὴν Ἀριστοβούλου τελευτήν, οὗτος παραλαβὼν τὸν μὲν τῶν ἀδελφῶν ἐπιχειροῦντα τῇ βασιλείᾳ διεχρήσατο, τὸν δ' ἕτερον ἀπραγμόνως ζῆν προαιρούμενον εἶχεν ἐν τιμῇ.

καταστησάμενος δὲ τὴν ἀρχὴν ὃν ᾤετο συμφέρειν 2
 10 αὐτῷ τρόπον, στρατεύει ἐπὶ Πτολεμαῖδα· τῇ δὲ μάχῃ κρατήσας ἐνέκλεισε τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν πόλιν, καὶ περικαθίσας αὐτοὺς ἐπολιόρκει. τῶν γὰρ ἐν τῇ παραλίᾳ Πτολεμαῖς αὐτῷ καὶ Γάζα μόναι χειρωθῆναι ὑπελείποντο, καὶ Ζωίλος δὲ ὁ κατασχὼν τὸν Στράτωνος
 15 πύργον τύραννος καὶ Λωρᾶ. τοῦ δὲ φιλομήτορος Ἀντιόχου καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἀντιόχου, ὃς ἐπεκαλεῖτο Κυζικηνός, πολεμούντων ἀλλήλους καὶ τὴν αὐτῶν δύναμιν ἀπολλύντων, ἦν οὐδεμία τοῖς Πτολεμαῖεῦσι βοήθεια παρ' αὐτῶν, ἀλλὰ πονουμένοις τῇ πολιορκίᾳ Ζωίλος ὁ τὸν Στράτωνος πύργον κατεσχηκῶς καὶ τὰ Λωρᾶ παρῆν σύνταγμα τρέφων στρατιωτικόν, καὶ τυραννίδι ἐπιχειρῶν διὰ τὴν τῶν βασιλέων πρὸς ἀλλήλους ἄμιλλαν μικρὰ τοῖς Πτολεμαῖεῦσι παρεβοήθει. οὐδὲ γὰρ οἱ βασιλεῖς οὕτως οἰκείως εἶχον πρὸς αὐτοὺς ὥστ' ἐλπῖσαι
 20 τινὰ παρ' αὐτῶν ὠφέλειαν· ἐκάτεροι γὰρ ταῦτό τοις ἀθληταῖς ἐπασχον, οἱ τῇ δυνάμει μὲν ἀπηγορευκότες, αἰσχυρόμενοι δὲ παραχωρῆσαι διετέλουν ἀργία καὶ ἀναπαύσει διαφέροντες τὸν ἀγῶνα. λοιπὴ δ' αὐτοῖς ἐλπίς ἦν ἢ παρὰ τῶν Αἰγύπτου βασιλέων καὶ τοῦ Κύ-
 30 πρου ἔχοντος Πτολεμαίου τοῦ Λαθοῦρου, ὃς ὑπὸ τῆς μητρὸς Κλεοπάτρας τῆς ἀρχῆς ἐκπεσὼν εἰς Κύπρον παρεγένετο. πέμψαντες οὖν πρὸς τούτον οἱ Πτολεμαεῖς

παρεκάλουν ἐλθόντα σύμμαχον ἐκ τῶν Ἀλεξάνδρου
 χειρῶν αὐτοὺς ῥύσασθαι κινδυνεύοντας. ἐπελιπίσαν-
 των δ' αὐτὸν τῶν πρέσβειων ὡς διαβάς εἰς Συρίαν ἔξει
 Γαζαίους ~~συνεστῶτας μετὰ τῶν Πτολεμαίων~~ καὶ Ζωί-
 λου, ἔτι γε μὴν Σιδωνίους καὶ πολλοὺς ἅμα αὐτῶν 5
 συλλήψεσθαι λεγόντων, ἐπαρθεῖς πρὸς τὸν ἔκπλου
 3 ἔσπευδεν. ἐν τούτῳ δὲ τοὺς Πτολεμαίους Δημαῖνετος,
 πιθανὸς ὢν αὐτοῖς τότε καὶ δημαγωγῶν, μεταβάλλε-
 σθαι τὰς γνώμας ἐποίησεν, ἅμεινον εἶναι φήσας ἐπ'
 ἀδήλω τῷ γενησομένῳ διακινδυνεύειν πρὸς τοὺς Ἰου-
 δαίους, μᾶλλον ἢ φανερὰν εἰσδέξασθαι δουλείαν, δε-
 σπότη παραδόντας αὐτούς, καὶ πρὸς τούτῳ μὴ τὸν
 παρόντα μόνον ἔχειν πόλεμον, ἀλλὰ καὶ πολὺν μείζονα
 τὸν ἀπ' Αἰγύπτου· τὴν γὰρ Κλεοπάτραν οὐ περιόψε-
 σθαι δύναμιν αὐτῷ κατασκευαζόμενον Πτολεμαῖον ἐκ 15
 γειτόνων, ἀλλ' ἤξειν ἐπ' αὐτοὺς μετὰ μεγάλης στρα-
 τιᾶς· σπουδάσαι γὰρ αὐτὴν ὥστε καὶ τῆς Κύπρου τὸν
 νῆδον ἐκβαλεῖν. εἶναι δὲ Πτολεμαίῳ μὲν διαμαρτῶντι
 τῆς ἐλπίδος ἀποφυγεῖν πάλιν εἰς τὴν Κύπρον, αὐτοῖς
 δὲ κίνδυνον τὸν ἔσχατον. ὁ μὲν οὖν Πτολεμαῖος κατὰ 20
 τὴν πορείαν μαθὼν τὴν τῶν Πτολεμαίων μεταβολὴν
 οὐδὲν ἤττον ἐπλευσε, καὶ καταχθεῖς εἰς τὴν λεγομένην
 Συκάμινου ἐνταυθοῖ τὴν δύναμιν ἐξεβίβασεν. ἦν δὲ ὁ
 πᾶς στρατὸς αὐτοῦ περὶ ἅμα σὺν ἱππεῦσι περὶ τρισμυ-
 ρίους, οὓς προαγαγὼν πλησίον τῆς Πτολεμαίδος καὶ 25
 στρατοπεδευσάμενος, ἐπεὶ μήτε τοὺς παρ' αὐτοῦ πρέ-
 σβεις ἐδέχοντο μήτε τῶν λόγων ἠκροῶντο, μεγάλως
 4 ἐφρόντιζεν. ἐλθόντων δὲ πρὸς αὐτὸν Ζωίλου τε καὶ
 τῶν Γαζαίων, καὶ δεομένων συμμαχεῖν αὐτοῖς πορθου-
 μένης αὐτῶν τῆς χώρας ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων καὶ Ἀλεξάν- 30
 δρου, λύει μὲν τὴν πολιορκίαν δεισας τὸν Πτολεμαῖον
 ὁ Ἀλέξανδρος, ἀπαγαγὼν δὲ τὴν στρατιὰν εἰς τὴν οἰ-

κείαν ἐστρατήγει τὸ λοιπόν, λάθρα μὲν τὴν Κλεοπά-
 τραν ἐπὶ τὸν Πτολεμαῖον μεταπεμπόμενος, φανερῶς δὲ
 φιλιαν καὶ συμμαχίαν πρὸς αὐτὸν ὑποκρινόμενος· καὶ
 τετρακόσια δὲ ἀργυρίου τάλαντα δώσειν ὑπέσχετο, χά-
 5 ριν ἀντὶ τούτων αἰτῶν Ζωίλον ἐκποδῶν ποιήσασθαι
 τὸν τύραννον καὶ τὴν χώραν τοῖς Ἰουδαίοις προσνεῖμαι.
 τότε μὲν οὖν ὁ Πτολεμαῖος ἠδέως τὴν πρὸς Ἀλέξανδρον
 ποιησάμενος φιλιαν χειροῦται τὸν Ζωίλον, ὕστερον δὲ
 ἀκούσας λάθρα διαπεμπόμενον αὐτὸν πρὸς τὴν μητέρα
 10 αὐτοῦ Κλεοπάτραν, λύει τοὺς γεγεννημένους πρὸς αὐ-
 τὸν ὄρκους, καὶ προσβαλὼν ἐπολιόρκει τὴν Πτολεμαῖδα
 μὴ δεξαμένην αὐτόν. καταλιπὼν δ' ἐπὶ τῆς πολιορκίας
 στρατηγούς καὶ μέρος τι τῆς δυνάμεως, αὐτὸς τῷ λοιπῷ
 τὴν Ἰουδαίαν καταστρεψόμενος ὤρμησεν. ὁ δὲ Ἀλέξαν-
 15 δρος τὴν τοῦ Πτολεμαίου διάνοιαν μαθὼν συνῆθροισε
 καὶ αὐτὸς περὶ πέντε μυριάδας τῶν ἐγχωρίων, ὡς δ'
 ἐνιοὶ συγγραφεῖς εἰρήκασιν, ὀκτώ, καὶ ἀναλαβὼν τὴν
 δύναμιν ἀπήντα τῷ Πτολεμαίῳ. Πτολεμαῖος δ' ἐξαι-
 20 φνης ἐπιπεσὼν Ἀσώχει τῇ τῆς Γαλιλαίας πόλει σάββα-
 σιν αἰρεῖ κατὰ κράτος αὐτήν, καὶ περὶ μύρια σώματα
 καὶ πολλὴν ἐτέραν ἔλαβε λείαν. πειράσας δὲ καὶ Σέπ- 5
 φωριν μικρὸν ἄπαθεν τῆς κεπορθημένης, πολλοὺς ἀπο-
 βαλὼν ἤει πολεμήσων Ἀλεξάνδρῳ. ὑπήντησε δ' αὐτῷ
 πρὸς τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ Ἀλέξανδρος, περὶ τινὰ τόπον
 25 λεγόμενον Ἀσωφῶν, οὐ πόρρωθεν τοῦ Ἰορδάνου ποτα-
 μοῦ, καὶ βάλλεται στρατόπεδον πλησίον τῶν πολεμίων.
 εἶχε μέντοι τοὺς προμαχομένους ὀκτακισχιλίους, οὓς
 ἑκατονταμάχους προσηγόρευσεν, ἐπιχάλκους χρωμένους
 τοῖς θυρεοῖς. ἦσαν δὲ καὶ τοῖς τοῦ Πτολεμαίου προμα-
 30 χοῦσιν ἐπιχάλκoi αἱ ἀσπίδες. τοῖς μέντοι γε ἄλλοις ἔλατ-
 τον ἔχοντες οἱ τοῦ Πτολεμαίου εὐλαβέστερον συνῆψαν
 εἰς τὸν κίνδυνον· θάρσος δὲ αὐτοῖς οὐκ ὀλίγον ἐνε-

ποίησεν ὁ τακτικὸς Φιλοστέφανος, διαβῆναι κελεύσας τὸν ποταμὸν, οὐ μεταξὺ ἦσαν ἐστρατοπεδευκότες. Ἀλεξάνδρῳ δὲ κωλύειν αὐτῶν τὴν διάβασιν οὐκ ἔδοξεν· ἐνόμιξε γάρ, εἰ κατὰ τὸ αὐτοῦ λαβοῖεν τὸν ποταμὸν, ῥᾶον αἰρήσειν τοὺς πολεμίους, φεύγειν ἐκ τῆς μάχης οὐ δυναμένους. ὡς δὲ συνῆψαν, κατ' ἀρχὰς μὲν παρ' ἀμφοτέρων ἦν ἔργα χειρῶν καὶ προθυμίας παραπλήσια, καὶ πολὺς ἐγένετο φόνος ἐξ ἑκατέρων τῶν στρατευμάτων· ὑπερτέρων δὲ τῶν Ἀλεξάνδρου γινομένων, Φιλοστέφανος διελὼν τὴν δύναμιν δεξιῶς τοῖς ἐνδιδοῦσιν ἐπεκούρει. μηδενὸς δὲ τῶ κλιθέντι μέρει τῶν Ἰουδαίων προσβοηθοῦντος, τούτοις μὲν συνέβαινε φεύγειν, μὴ βοηθούντων μηδὲ τῶν πλησίον, ἀλλὰ κοινωονούντων τῆς φυγῆς, οἱ δὲ τοῦ Πτολεμαίου τάναντία τούτων ἔπραττον· ἐπόμενοι γὰρ ἔκτεινον τοὺς Ἰουδαίους, καὶ 15 τὸ τελευταῖον τραπέντας αὐτοὺς ἅπαντας ἐδίωκον φονεύοντες, ἕως οὐ καὶ ὁ σίδηρος αὐτοῖς ἠμβλύνθη κτείνουσι καὶ αἱ χεῖρες παρείδθησαν. τρισμυρίους γοῦν ἔφασαν αὐτῶν ἀποθανεῖν (Τιμαγένης δὲ πεντακισμυρίους εἶρηκε), τῶν δὲ ἄλλων τοὺς μὲν αἰχμαλώτους 20 ληφθῆναι τοὺς δ' εἰς τὰ οἰκεῖα διαφεύγειν χωρία.

6 Πτολεμαῖος δὲ μετὰ τὴν νίκη^α προσκαταδραμῶν τὴν χώραν, ὀψίας ἐπιγενομένης ἐν τισὶ κώμαις τῆς Ἰουδαίας κατέμεινεν, ἃς γυναικῶν εὐρῶν μεστὰς καὶ νηπίων, ἐκέλευσε τοὺς στρατιώτας ἀποσφάττοντας αὐτούς καὶ κρεουργοῦντας, ἔπειτα εἰς λέβητας ζέοντας ἐνιέντας τὰ μέλη ἀπάρχεσθαι. τοῦτο δὲ προσέταξεν, ἵν' οἱ διαφυγόντες ἐκ τῆς μάχης καὶ πρὸς αὐτοὺς ἐλθόντες σαρκοφάγους ὑπολάβωσιν εἶναι τοὺς πολεμίους, καὶ διὰ τοῦτο ἔτι μᾶλλον αὐτοὺς καταπλαγῶσι ταῦτ' 30 ἰδόντες. λέγει δὲ καὶ Στράβων καὶ Νικόλαος ὅτι τοῦτον αὐτοῖς ἐχρήσαντο τὸν τρόπον, καθὼς καγὰ προεί-

ρηκα. ἔλαβε δὲ καὶ τὴν Πτολεμαΐδα κατὰ κράτος, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις φανερόν πεποιήκαμεν.

Κλεοπάτρα δ' ὄρωσα τὸν υἱὸν ἀύξανόμενον καὶ 13
τὴν τε Ἰουδαίαν ἀδελφῶς πορθοῦντα καὶ τὴν Γαζαίων
5 πόλιν ὑπήκοον ἔχοντα, περιιδεῖν οὐκ ἔγνω τοῦτον ἐπὶ
ταῖς πύλαις ὄντα καὶ ποθοῦντα τὴν τῶν Αἰγυπτίων
ἀρχὴν μείζω γενόμενον, ἀλλὰ παραχρῆμα μετὰ ναυτι-
κῆς καὶ πεζῆς δυνάμεως ἐπ' αὐτὸν ἐξώρμησεν, ἡγεμό-
νας τῆς ὅλης στρατιᾶς ἀποδείξασα Χελκίαν καὶ Ἀνανίαν
10 τοὺς Ἰουδαίους. τὰ δὲ πολλὰ τοῦ πλούτου αὐτῆς καὶ
τοὺς υἱωνοὺς καὶ διαθήκας πέμψασα Κῆροις παρέθετο.
κελεύσασα δὲ τὸν υἱὸν Ἀλέξανδρον στόλῳ μεγάλῳ πα-
ραπλεῖν εἰς Φοινίκην ἢ Κλεοπάτρα, μετὰ πάσης αὐτῆς
τῆς δυνάμεως ἦκεν εἰς Πτολεμαΐδα· μὴ δεξαμένων δὲ
15 αὐτὴν τῶν Πτολεμαίων ἐπολιόρκει τὴν πόλιν. Πτολε-
μαῖος δ' ἀπελθὼν ἐκ τῆς Συρίας εἰς τὴν Αἰγυπτὸν
ἔσπευσεν, αἰφνιδίως αὐτὴν οἰόμενος κενὴν οὖσαν
στρατιᾶς καθέξειν. ἀλλὰ διαμαρτάνει τῆς ἐλπίδος. κατὰ
τοῦτον δὴ τὸν χρόνον συνέβη καὶ Χελκίαν, τὸν ἕτερον
20 τῶν τῆς Κλεοπάτρας ἡγεμόνων, ἀποθανεῖν περὶ Κό-
λην Συρίαν, διώκοντα Πτολεμαῖον.

ἀκούσασα δ' ἡ Κλεοπάτρα τὴν ἐπιχειρήσειν τὴν τοῦ 2
υἱοῦ, καὶ ὅτι τὰ περὶ τὴν Αἰγυπτὸν οὐχ ὄν προσεδόκα
τρόπον προκεχώρηκεν αὐτῷ, πέμψασα μέρος τῆς στρα-
25 τιᾶς ἐξέβαλεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς χώρας. καὶ ὁ μὲν ἐκ τῆς
Αἰγύπτου πάλιν ὑποστρέψας τὸν χειμῶνα διέτριβεν ἐν
Γάζῃ, Κλεοπάτρα δ' ἐν τούτῳ τὴν ἐν Πτολεμαΐδι φρου-
ρὰν ἐκ πολιορκίας λαμβάνει καὶ τὴν πόλιν. Ἀλεξάν-
δρου δ' αὐτῇ μετὰ δώρων προσελθόντος καὶ θεραπειᾶς
30 ὁποίας ἄξιον ἦν, πεπονθότος μὲν κακῶς ὑπὸ Πτολε-
μαίου, καταφυγῆς δ' οὐκ ἄλλης ἢ ταύτης εὐποροῦντος,
τινὲς μὲν τῶν φίλων καὶ ταῦτα συνεβούλευον αὐτῆν

λαβειν, και την χώραν ἐπελθοῦσαν κατασχειν, και μη περιμειν ἐπὶ ἐνὶ ἀνδρὶ τοσοῦτον πληθος ἀγαθῶν Ἰουδαίων κείμενον· Ἀνανίας δὲ συνεβούλευε τούτοις τάναντία, λέγων ἀδίκᾳ ποιῆσειν αὐτήν, εἰ σύμμαχον ἀνθρωπον ἀφαιρήσεται τῆς ἰδίας ἐξουσίας, και ταῦτα 5 συγγενῇ ἡμέτερον. "οὐ γὰρ ἀγνοεῖν σε βούλομαι" φησιν "ὅτι τὸ πρὸς τοῦτον ἀδικον ἐχθροὺς ἅπαντας ἡμᾶς σοι τοὺς Ἰουδαίους καταστήσει." ταῦτα δὲ Ἀνανίου παρακαλέσαντος, ἡ Κλεοπάτρα πείθεται μηδὲν ἀδικῆσαι τὸν Ἀλέξανδρον, ἀλλὰ συμμαχίαν πρὸς αὐτὸν ἐποιή- 10 σατο ἐν Σκυθοπόλει τῆς Κολίης Συρίας.

3 ὁ δὲ τῶν ἐκ Πτολεμαίου φόβων ἐλευθερωθεὶς στρατεύεται μὲν εὐθὺς ἐπὶ τὴν Κολίην Συρίαν, αἰρεῖ δὲ Γάδαρα πολιορκήσας δέκα μηνσίν. αἰρεῖ δὲ και Ἀμαθοῦντα, μέγιστον ἔρυμα τῶν ὑπὲρ τὸν Ἰορδάνην κατω- 15 κημένων, ἐνθα και τὰ κάλλιστα και σπουδῆς ἄξια Θεόδωρος ὁ Ζήμωνος εἶχεν, ὃς οὐ προσδοκῶσιν ἐπιπεσῶν τοῖς Ἰουδαίοις μυρίους αὐτῶν ἀποκτείνει, και τὴν ἀποσκευὴν Ἀλεξάνδρου διαρπάξει. ταῦτα μὲν οὖν οὐ καταπλήττει τὸν Ἀλέξανδρον, ἀλλ' ἐπιστρατεύει τοῖς ἐπι- 20 θαλαττιοῖς μέρεσι, Ῥαφία και Ἀνθηδόνη, ἣν ὕστερον Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς Ἀγριππιάδα μετωνόμασε, και κατὰ κράτος εἶλε και ταύτην. ὄρων δὲ τὸν Πτολεμαῖον ἐκ τῆς Γάζης εἰς Κύπρον ἀνακεχωρηκότα, τὴν δὲ μητέρα αὐτοῦ Κλεοπάτραν εἰς Αἴγυπτον, ὀργιζόμενος δὲ τοῖς Γα- 25 ζαίοις ὅτι Πτολεμαῖον ἐπεκαλέσαντο βοηθόν, ἐπολιόρκει τὴν πόλιν και τὴν χώραν αὐτῶν προενόμευσεν. Ἀπολλοδότου δὲ τοῦ στρατηγοῦ τῶν Γαζαίων μετὰ δισχίλων ξένων και μυρίων οἰκετῶν νύκτωρ ἐπιπεσόντος τῷ τῶν Ἰουδαίων στρατοπέδῳ, ἐφ' ὅσον μὲν ὑπῆρχεν 30 ἡ νύξ, ἐνίκων οἱ Γαζαῖοι, δόκησιν παρέχοντες τοῖς πολεμίοις ὡς ἐπεληλυθότος αὐτοῖς Πτολεμαίου· γενομέ-

νης δ' ἡμέρας καὶ τῆς δόξης ἐλεγχθείσης, μαθόντες οἱ Ἰουδαῖοι τάληθές ἐπισυστρέφονται, καὶ τοῖς Γαζαίοις προσβαλόντες ἀναιρουῦσιν αὐτῶν περὶ χιλλούς. τῶν δὲ Γαζαίων ἀντεχόντων καὶ μήτε ὑπὸ τῆς ἐνδείας μήτε ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἀναιρουμένων ἐνδιδόντων (πᾶν γὰρ ὅτιοῦν ὑπέμενον παθεῖν ἢ ὑπὸ τῷ πολεμῷ γενέσθαι) προσεπήγειρεν αὐτῶν τὴν εὐψυχίαν καὶ Ἀρέτας ὁ Ἀράβων βασιλεύς, ἐπίδοξος ὢν ἤξειν αὐτοῖς σύμμαχος ἐπαγγειλάμενος. ἀλλὰ συνέβη πρῶτον τὸν Ἀπολλόδοτον διαφθαρεῖναι. *Α*υσίμαχος γὰρ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ζηλοτυπῶν αὐτὸν ἐπὶ τῷ παρὰ τοῖς πολίταις εὐδοκιμεῖν, κτείνας αὐτὸν καὶ στρατιωτικὸν συγκροτήσας ἐκδίδωσιν Ἀλεξάνδρῳ τὴν πόλιν. ὃ δ' εὐθύς μὲν εἰσελθὼν ἠρέμει, μετὰ δὲ ταῦτα τὴν δύναμιν ἐπαφῆκε τοῖς Γαζαίοις, ἐπιτρέψας τιμωρεῖν αὐτούς. οἱ δὲ ἄλλοι ἀλλαγῇ τραπόμενοι τοὺς Γαζαίους ἀπέκτειναν. ἦσαν δ' οὐδ' ἐκεῖνοι τὰς ψυχὰς ἀγεννεῖς, ἀλλὰ καὶ τοῖς παραπίπτουσιν ἀμνυόμενοι τοὺς Ἰουδαίους οὐκ ἐλάττονας αὐτῶν διεφθειραν. ἔνιοι δὲ μονοῦμενοι τὰς οἰκίας ἐνεπίμπρασαν, ὡς μηδὲν αὐτῶν λάφυρον εἶναι τοῖς πολεμίοις λαβεῖν· οἱ δὲ καὶ τῶν τέκνων καὶ γυναικῶν αὐτόχειρες ἐγίνοντο, τῆς ὑπὸ τοῖς ἐχθροῖς αὐτοῦ δουλείας οὕτως ἀπαλλάττειν ἠναγκασμένοι. τῶν δὲ βουλευτῶν ἦσαν οἱ πάντες πεντακόσιοι συμφυγόντες εἰς τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερὸν (συνεδρευόντων γὰρ τὴν ἐπίθεσιν συνέβη γενέσθαι)· ὃ δ' Ἀλέξανδρος τούτους τε ἀναιρεῖ καὶ τὴν πόλιν αὐτοῖς ἐπικατασκάψας ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐνιαυτῷ πολιορκήσας.

ὑπὸ τὸν αὐτὸν δὲ τοῦτον καιρὸν καὶ Ἀντίοχος ὁ 4
 30 γρυπὸς ἐπικληθεὶς ἀποθνήσκει ὑπὸ Ἡρακλέωνος ἐπιβουλευθεὶς, βιώσας μὲν ἔτη τεσσαράκοντα καὶ πέντε, βασιλεύσας δ' ἑννέα καὶ εἰκοσι. διαδεξάμενος δὲ τὴν

βασιλείαν ὁ παῖς αὐτοῦ Σέλευκος ἐπολέμει μὲν τῷ τοῦ
 πατρὸς ἀδελφῷ Ἀντιόχῳ, ὃς ἐπεκαλεῖτο Κυζικηνός,
 νικήσας δ' αὐτὸν καὶ λαβὼν ἀπέκτεινε. μετ' οὐ πολὺ
 δὲ τοῦ Κυζικηνοῦ παῖς Ἀντίοχος ὁ εὐσεβῆς καλούμε-
 νος, παραγεννηθεὶς εἰς Ἄραδον καὶ περιθήμενος διάδημα 5
 πολεμει τῷ Σελεύκῳ, καὶ κρατήσας ἐξήλασεν αὐτὸν ἐξ
 ἀπάσης τῆς Συρίας. ὃ δὲ φυγῶν εἰς Κιλικίαν καὶ γε-
 νόμενος ἐν τῇ Μόψου ἐστία πάλιν αὐτοὺς εἰσέπραττε
 χρήματα. ὁ δὲ τῶν Μοψουεστιέων δῆμος ἀγανακτήσας
 ὑπῆψεν αὐτοῦ τὰ βασίλεια καὶ διέφθειρεν αὐτὸν μετὰ 10
 τῶν φίλων. Ἀντιόχου δὲ τοῦ Κυζικηνοῦ παιδὸς βασι-
 λεύοντος τῆς Συρίας, Ἀντίοχος ὁ Σελεύκου ἀδελφὸς
 ἐκφέρει πόλεμον πρὸς αὐτὸν, καὶ νικηθεὶς ἀπόλλυται
 μετὰ τῆς στρατιᾶς. μετὰ δ' αὐτὸν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Φί-
 λιππος ἐπιθήμενος διάδημα μέρους τινὸς τῆς Συρίας 15
 ἐβασίλευσε. Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάβουρος τὸν τέταρτον
 αὐτοῦ ἀδελφὸν Δημήτριον, τὸν εὐκαιρον λεγόμενον, ἐκ
 Κνίδου μεταπεμφάμενος κατέστησεν ἐν Λαμασκῇ βα-
 σιλέα. τούτοις δὲ τοῖς δυσὶν ἀδελφοῖς καρτερῶς ἀντι-
 στάμενος Ἀντίοχος ταχέως ἀπέθανεν· Λαοδίκη γὰρ ἐλ- 20
 θὼν σύμμαχος τῇ τῶν Γαλαθηῶν βασιλίσση, Πάρθους
 πολεμούσῃ, μαχόμενος ἀνδρείως ἔπεσε. τὴν δὲ Συρίαν
 κατεῖχον οἱ δύο ἀδελφοὶ Δημήτριος καὶ Φίλιππος, κα-
 θὼς ἐν ἄλλοις δεδήλωται.

5 Ἀλέξανδρος δὲ τῶν οἰκείων πρὸς αὐτὸν στασιασάν- 25
 των (ἐπανέστη γὰρ ἐπ' αὐτὸν τὸ ἔθνος) τῆς ἐορτῆς ἀγο-
 μένης, καὶ ἐστῶτος αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ καὶ θύειν μέλ-
 λοντος, κιτρίοις αὐτὸν ἐβαλλον, νόμου ὄντος παρὰ τοῖς
 Ἰουδαίοις ἐν τῇ σκηνοπηγίᾳ ἔχειν ἕκαστον θύρσους ἐκ
 φοινίκων καὶ κιτρίων· δεδηλώκαμεν δὲ καὶ ταῦτα ἐν 30
 ἄλλοις. προσελαιοδόρησαν δ' αὐτὸν ὡς ἐξ αἰχμαλώτου
 γεγονότα καὶ τῆς τιμῆς καὶ τοῦ θύειν ἀνάξιον. ἐπὶ τού-

τοῖς ὄργισθεις κτείνει μὲν αὐτῶν περὶ ἑξακισχιλίους, δρῦφακτον δὲ ξύλινον περὶ τὸν βωμὸν καὶ τὸν ναὸν βαλλόμενος μέχρι τοῦ θριγκοῦ, εἰς ὃν μόνους ἔξῃν τοῖς Ιερεῦσιν εἰσιέναι, τούτῳ τὴν τοῦ πλήθους ἐπ' αὐτὸν ἀπέφραττεν εἰσοδοῦν. ἔτρεφε δὲ καὶ ξένους, Πισίδας καὶ Κίλικας· Σύροις γὰρ πολέμιος ὢν οὐκ ἔχορῆτο. καταστρεφάμενος δὲ τῶν Ἀράβων Μωαβίτας καὶ Γαλααδίτας εἰς φόρου ἀπαγωγὴν, κατέρριπτε καὶ Ἀμαδοῦντα, Θεοδώρου μὴ τολμῶντος αὐτῷ συμβαλεῖν. συνάψας δὲ μάχην πρὸς Ὀβεδαν τὸν Ἀράβων βασιλέα, καὶ πεσὼν εἰς ἐνέδραν ἐν χωρίοις τραχέσι καὶ δυσβάτοις, ὑπὸ πλήθους καμήλων εἰς βαθειαν κατερράχθη φάραγγα κατὰ Γάδα-ρα κώμην τῆς Γαλααδίτιδος, καὶ μόλις αὐτὸς διασώζεται. φεύγων δ' ἐκεῖθεν εἰς Ἱεροσόλυμα παραγίνεται, καὶ πρὸς τὴν κακοπραγίαν αὐτοῦ ἐπιθεμένοιο τοῦ ἔθνους, πολεμήσας πρὸς αὐτὸ ἔτεσιν ἕξ ἀναιρεῖ τῶν Ἰουδαίων οὐκ ἔλαττον πέντε μυριάδων. παρακαλοῦντος δὲ παῦσαι τὴν πρὸς αὐτὸν δυσμένειαν, ἔτι μᾶλλον ἐμίσουν αὐτὸν διὰ τὰ συμβεβηκότα· πνιθανομένου δ' αὐτοῦ τὸ ὄφελον γενέσθαι, πάντες ἐβρόησαν ἀποθανεῖν αὐτόν, καὶ πρὸς Δημήτριον τὸν εὐκαιρον ἐπεμψαν, παρακαλοῦντες αὐτὸν ἐπὶ συμμαχίαν.

ὃ δὲ μετὰ στρατοῦ ἔλθων καὶ παραλαβὼν τοὺς 14 ἐπικαλεσαμένους περὶ Σίκιμα πόλιν ἔστρατοπέδευσεν. 25 Ἀλέξανδρος δὲ μετὰ μισθοφόρων ἑξακισχιλίων καὶ διακοσίων, Ἰουδαίων τε περὶ δισμυρίους οὐκ ἐφρόνουσι τὰ ἐκείνου παραλαβὼν, ἀντεπήγει τῷ Δημητρίῳ· τούτῳ δ' ἦσαν ἰκπεῖς μὲν τρισχίλιοι, πεζῶν δὲ μυριάδες τέσσαρες. πολλὰ μὲν οὖν ἑκατέροις ἐπράχθη, τοῦ μὲν ἀποστῆσαι τοὺς μισθοφόρους ὡς ὄντας Ἑλλήνας πειρωμένου, τοῦ δὲ τοὺς σὺν Δημητρίῳ Ἰουδαίους· μηδετέρου δὲ πείσαι δυννηθέντος, ἀλλ' εἰς μάχην συμβαλόντων,

νικᾷ Δημήτριος, καὶ ἀποδνήσκουσι μὲν οἱ Ἀλεξάνδρου
 μισθοφόροι πάντες, πίστεώς τε ἅμα καὶ ἀνδρείας ἐπί-
 δεῖξιν ποιησάμενοι, πολλοὶ δὲ καὶ τῶν Δημητρίου
 2 στρατιωτῶν. φυγόντος δ' Ἀλεξάνδρου εἰς τὰ ὄρη, κατ'
 οἶκτον τῆς μεταβολῆς συλλέγονται παρ' αὐτῷ Ἰουδαίων 3
 ἑξακισχίλιοι. καὶ τότε μὲν δείσας ὑπεχώρει Δημήτριος,
 μετὰ δὲ ταῦτα Ἰουδαῖοι ἐπολέμουν Ἀλεξάνδρῳ, καὶ
 νικώμενοι πολλοὶ ἀπέθνησκον ἐν ταῖς μάχαις. κατα-
 κλείσας δὲ τοὺς δυνατωτάτους αὐτῶν ἐν Βεθόμῃ πόλει
 ἐπολιόρκει. λαβὼν δὲ τὴν πόλιν καὶ γενόμενος ἐγκρα-
 τῆς αὐτῶν ἀπήγαγεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ πάντων
 ᾠμότατον ἔργον ἔδρασεν· ἐστιώμενος γὰρ ἐν ἀπό-
 πτῳ μετὰ τῶν παλλακίδων ἀνασταυρωῶσαι προσέταξεν
 αὐτῶν ὡς ὀκτακοσίους, τοὺς δὲ παῖδας αὐτῶν καὶ τὰς
 γυναικῆς ἔτι ζώντων παρὰ τὰς ἐκείνων ὄψεις ἐπέσφατ- 15
 τευ, ὑπὲρ μὲν ὧν ἠδίκητο ἀμυνόμενος, ἄλλως δὲ ὑπὲρ
 ἄνθρωπον ταύτην εἰσπραττόμενος τὴν δίκην, εἰ καὶ τὰ
 μάλιστα, ὅπερ ἦν εἰκός, ἐταλαιπωρήθη τοῖς πρὸς
 αὐτὸν πολέμοις καὶ εἰς τοῦσχατον ἦλθε κινδύνου ψυχῆς
 τε πέρι καὶ βασιλείας, οὐκ ἀρκουμένων ἀγωνίζεσθαι 20
 κατὰ σφᾶς αὐτοὺς ἀλλὰ καὶ ἄλλοφύλους ἐπαγόντων,
 καὶ τὸ τελευταῖον εἰς τοῦτο ἀνάγκης ἀγόντων ὥστε ἦν
 κατεστρέψατο γῆν ἐν Μωαβίτιδι καὶ Γαλααδίτιδι καὶ
 τὰ ἐν αὐτῇ χωρία τῶν Ἀράβων τῷ βασιλεῖ παραδοῦναι,
 ὅπως ἂν μὴ ξυνάρηται σφίσιν εἰς τὸν κατ' αὐτοῦ πόλε- 25
 μον, ἀλλὰ τε μυρία εἰς ὕβριν αὐτοῦ καὶ ἐπήρειαν πρα-
 ξάντων. ἀλλ' οὖν οὐκ ἐπιτηδείως δοκεῖ ταῦτα δρᾶσαι,
 ὥστε διὰ τὴν τῆς ᾠμότητος ὑπερβολὴν ἐπικληθῆναι
 αὐτὸν παρὰ τῶν Ἰουδαίων Θρακίδα. οἱ δ' ἀντιστα-
 σιωπῶνται αὐτοῦ, τὸ πλῆθος ὄντες περὶ ὀκτακισχιλίους, 30
 φεύγουσι νυκτός, καὶ παρ' ὃν ἕξῃ χρόνον Ἀλέξανδρος
 ἦσαν ἐν τῇ φυγῇ.

καὶ οὗτος μὲν ἀπηλλαγμένος τῆς ἐκ τούτων ταρα-
 χῆς μετὰ πάσης τὸ λοιπὸν ἡρεμίας ἐβασίλευσε· Δημή- 3
 τριος δ' ἐκ τῆς Ἰουδαίας ἀπελθὼν εἰς Βεροίαν ἐπο-
 λιόρκει τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Φίλιππον, ὄντων αὐτῷ
 5 πεζῶν μὲν μυρίων χιλιῶν δὲ ἰππέων. Στράτων δ'
 ὁ τῆς Βεροίας τύραννος, Φιλίππῳ συμμαχῶν, Ζίζον
 τὸν Ἀράβων φύλαρχον ἐπεκαλεῖτο, καὶ Μιθριδάτην τὸν
 Σινάκην, τὸν Παρθυαίων ἐπαρχον. ὧν ἀφικομένων
 μετὰ πολλῆς δυνάμεως καὶ πολιορκούντων Δημήτριον
 10 ἐντὸς τοῦ χαρακώματος, εἰς ὃ τοῖς τε τοξεύμασι καὶ τῇ
 δίψῃ συνέχοντες αὐτὸν ἠνάγκασαν τοὺς σὺν αὐτῷ σφᾶς
 παραδοῦναι. λαφυραγωγῆσαντες δὲ τὰ ἐν τῇ χώρᾳ
 καὶ τὸν Δημήτριον παραλαβόντες, τὸν μὲν τῷ Μιθρι-
 δάτῃ τῷ τότε βασιλεύοντι Πάρθων ἐπεμψαν, τῶν δ'
 15 Ἀντιοχέων ὅσους αἰχμαλώτους εἶναι συνέβαινε, τούτους
 προῖκα τοῖς Ἀντιοχεῦσιν ἀπέδωκαν. Μιθριδάτης δ'
 ὁ τῶν Πάρθων βασιλεὺς τὸν Δημήτριον εἶχεν ἐν τῇ
 τιμῇ τῇ πάσῃ, μέχρι νόσῳ κατέστρεψε Δημήτριος
 τὸν βίον. Φίλιππος δὲ ἀπὸ τῆς μάχης εὐθύς ἐπὶ
 20 Ἀντιόχειαν ἔλθων καὶ κατασχὼν αὐτὴν ἐβασίλευσε τῆς
 Συρίας.

ἔπειτα Ἀντίοχος ὁ κληθεὶς Διόνυσος, ἀδελφὸς ὧν 15
 Φιλίππου, τῆς ἀρχῆς ἀντικοιούμενος εἰς Λαμασκὸν πα-
 ραγίνεται, καὶ τῶν ἐκεῖ πραγμάτων ἐγκρατῆς γενόμε-
 25 νος ἐβασίλευσεν. ἐστρατεύσαντος δ' αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς
 Ἀραβας, Φίλιππος ὁ ἀδελφὸς ταῦτα ἀκούσας ἐπὶ Λαμα-
 σκὸν ἦλθε. Μιλησίου δέ, ὃς καταλείπειτο τῆς ἄκρας
 φύλαξ τῶν Λαμασκηνῶν, παραδόντος αὐτῷ τὴν πόλιν,
 ἀχάριστος εἰς αὐτὸν γενόμενος καὶ μηδὲν ὧν ἐλπίσας
 30 ἐδέξατο αὐτὸν παρασχών, ἀλλὰ τῷ παρ' αὐτοῦ φόβῳ
 βουληθεὶς δοκεῖν παραλαβεῖν τὴν πόλιν ἢ τῇ χάριτι τῇ
 Μιλησίου, μὴ δωρούμενος αὐτὸν οἷς ἐχρῆν ὑπωπιτεύετο,

καὶ πάλιν ἐκπίπτει τῆς Δαμασκοῦ· ἐξορμήσαντα γὰρ αὐ-
 τὸν εἰς ἱππόδρομον ἀπέκλεισεν ὁ Μιλήσιος, καὶ τὴν Δα-
 μασκὸν Ἀντιόχῳ διεφύλαξεν. ὁ δὲ ἀκούσας τὰ περὶ τὸν
 Φίλιππον ὑπεστρεψεν ἐκ τῆς Ἀραβίας. στρατεύεται δὲ
 εὐθύς ἐλθὼν ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν ὀπλίταις μὲν ὀκτακισχι- 5
 λίοις ἱππεῦσι δὲ ὀκτακοσίοις. δεισας δὲ Ἀλέξανδρος τὴν
 ἐφοδὸν αὐτοῦ τάφρον ὀρύττει βαθεῖαν, ἀπὸ τῆς Χαβαρ-
 ζαβᾶ καταρξάμενος, ἣ νῦν Ἀντιπατρὶς καλεῖται, ἄχρι
 τῆς εἰς Ἰόπην θαλάσσης, ἣ καὶ μόνον ἦν ἐπίμαχον· τετ-
 χὸς τε ἐγείρας καὶ πύργους ἀναστήσας ξυλλίνους καὶ με- 10
 σοπύργια ἐπὶ σταδίους ἑκατὸν πεντήκοντα τὸν Ἀντιό-
 χον ἐξεδέχετο. ὁ δὲ ταῦτα πάντα ἐμπρήσας διεβίβαξε
 ταύτη τὴν δύναμιν ἐπὶ τὴν Ἀραβίαν. ἀναχωροῦντος δὲ
 τοῦ Ἀραβὸς τὰ πρῶτα, ἔπειτα μετὰ μυριάων ἱππέων
 ἐξαίφνης ἐπιφανέντος, ὑπαντήσας τούτοις Ἀντιόχος 15
 καρτερῶς ἐμάχετο, καὶ δὴ νικῶν ἀπέθανε, παραβοηθῶν
 τῷ ποιοῦντι μέρει. πεσόντος δὲ Ἀντιόχου καὶ τὸ στρα-
 τευμα φεύγει εἰς Κανὰ κώμην, ἐνθα τὸ πλεῖστον αὐτῶν
 λιμῷ φθείρεται.

2 βασιλεύει δὲ μετὰ τοῦτον τῆς Κοίλης Συρίας Ἀρτέ- 20
 τας, κληθεὶς εἰς τὴν ἀρχὴν ὑπὸ τῶν τὴν Δαμασκὸν ἐχόν-
 των διὰ τὸ πρὸς Πτολεμαῖον τὸν Μενναίου μῖσος. στρα-
 τεύσας δ' ἐκείθεν ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν, καὶ περὶ Ἀδδίδα χω-
 ρίον μάχῃ νικήσας Ἀλέξανδρον, ἐπὶ συνθήκαις ἀνεχώ-
 ρησεν ἐκ τῆς Ἰουδαίας. 25

3 Ἀλέξανδρος δὲ ἐλάσας αὐθις ἐπὶ Λίον πόλιν αἰρεῖ 25
 ταύτην, καὶ στρατεύεται ἐπὶ Ἔσσαν, οὗ τὰ πλεῖστον
 ἄξια Ζήνωνι συνέβαινεν εἶναι· καὶ τρισὶ μὲν περιβάλ-
 λει τείχεσι τὸ χωρίον, μάχῃ δὲ λαβὼν τὴν πόλιν ἐπὶ
 Γαυλάνην καὶ Σελεύκειαν ἐξώρμησε. παραλαβὼν δὲ 30
 καὶ ταύτας, προσεξείλε καὶ τὴν Ἀντιόχου λεγομένην
 φάραγγα καὶ Γάμαλα τὸ φρούριον. ἐγκαλῶν δὲ Δημη-

τρίῳ πολλά, τῷ τῶν τόπων ἄρχοντι, περιέδυσεν αὐτόν, καὶ τρίτον ἤδη πεπληρωκῶς ἔτος τῆς στρατείας εἰς τὴν οἰκίαν ὑπέστρεψε, προθύμως αὐτὸν τῶν Ἰουδαίων διὰ τὴν εὐπραγίαν δεχομένων.

5 κατὰ τοῦτον δὲ τὸν καιρὸν ἤδη τῶν Σύρων καὶ 4 Ἰδουμαίων καὶ Φοινίκων πόλεις εἶχον οἱ Ἰουδαῖοι, πρὸς θαλάσση μὲν Στράτωνος πύργον, Ἀπολλωνίαν Ἰόπην Ἰάμνειαν Ἄζωτον Γάζαν Ἀνθηδόνα Ῥαφίαν Ῥινοκούρουραν, ἐν δὲ τῇ μεσογείᾳ κατὰ τὴν Ἰδουμαίαν Ἄδωρα 10 καὶ Μάρισσαν καὶ Σαμάρειαν, Καρμήλιον ὄρος καὶ τὸ Ἰταβύριον ὄρος, Σκνυδόπολιν Γάδαρα Γαυλαντίτιδα Σελεύκειαν Γάβαλα, Μωαβίτιδας Ἑσσεβῶν Μήδαβα Λέμβα Ὀρώνας Τελίθωνα Ζᾶρα, Κιλίκιον αὐλῶνα, Πέλλαν (ταύτην δὲ κατέσκαψαν, οὐχ ὑποσχομένων τῶν ἐν- 15 κούντων εἰς τὰ πάτρια τῶν Ἰουδαίων ἔθι μεταβαλέσθαι), ἄλλας τε πόλεις πρωτευούσας τῆς Συρίας, αἱ ἦσαν κατεστραμμένοι.

μετὰ δὲ ταῦτα Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς ἐκ μέθης εἰς 5 νόσον καταπεσὼν καὶ τρισὶν ἔτεσι τεταρταίῳ πυρετῷ 20 συσχεθεὶς οὐκ ἀπέστη τῶν στρατειῶν, ἕως οὗ τοῖς πόνοις ἐξαναλωθεὶς ἀπέθανεν ἐν τοῖς Γερασηνῶν ὄροις, πολιορκῶν Ῥαγαβᾶ φρούριον πέραν τοῦ Ἰορδάνου. ὀρφῶσα δ' αὐτὸν ἢ βασίλισσα πρὸς τῷ τελευτᾶν ὄντα καὶ μηδεμίαν ὑπογράφοντα μηκέτι σωτηρίας ἐλπίδα, κλαί- 25 ουσα καὶ κοπτομένη τῆς μελλούσης ἐρημίας αὐτῆν τε καὶ τοὺς παῖδας ἀπωθύρετο, καὶ "τίμι καταλείπεις οὕτως ἐμέ τε καὶ τὰ τέκνα τῆς παρ' ἄλλων βοηθείας δεόμενά" πρὸς αὐτὸν ἔλεγε, "καὶ ταῦτ' εἰδὼς πῶς διάκειται πρὸς σὲ δυσμενεῶς τὸ ἔθνος;" ὃ δὲ συννεβούλευεν 30 αὐτῇ πεῖθεσθαι μὲν οἷς ὑποθήσεται πρὸς τὸ τὴν βασιλείαν ἀσφαλῶς κατέχειν μετὰ τῶν τέκνων, κρύψαι δὲ τὸν θάνατον αὐτοῦ πρὸς τοὺς στρατιώτας ἕως ἂν

ἔξελθὲν τὸ χωρίον, ἔπειτα ὡς ἀπὸ νίκης λαμπρῶς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα παραγενομένην τοῖς Φαρισαίοις ἐξουσίαν τινὰ παρασχεῖν· τούτους γὰρ ἐπαινοῦντας αὐτὴν ἀντὶ τῆς τιμῆς καταστήσειν αὐτῇ τὸ ἔθνος. δύνασθαι δὲ πολὺν παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις τούτους ἔφρασκε βλά- 5 ψαι τε μισοῦντας καὶ φιλίως διακειμένους ὠφελῆσαι· μάλιστα γὰρ πιστεύεσθαι παρὰ τῷ πλήθει περὶ ὧν κἄν φθονοῦντές τι χαλεπὸν λέγωσιν, αὐτόν τε προσκροῦσαι τῷ ἔθνει διὰ τούτους ἔλεγε ὑβρισθέντας ὑφ' αὐτοῦ. "σὺ τοίνυν" εἶπεν "ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις γενομένη με- 10 τάπεμψαι μὲν τοὺς πρωτεύοντας αὐτῶν, ἐπιδείξασα δὲ τὸ σῶμα τοῦμόν ἐκείνοις, ὅπως μοι βούλονται χρῆσθαι μετὰ πολλῆς ἀξιοπιστίας ἐπίτρεπε, εἴτε καθυβρίζειν ἀταφία μου θελήσουσι τὸν νεκρὸν ὡς πολλὰ πεπονθότες ἐξ ἐμοῦ, εἴτ' ἄλλην τινὰ κατ' ὄργην 15 αἰκίαν τῷ σώματι προσφέρειν βουλήσονται· καὶ μηδὲν δίχα τῆς ἐκείνων γνώμης ἐν τῇ βασιλείᾳ διαπράξεσθαι ὑπισχνοῦ. καὶ ταῦτά σου πρὸς αὐτοὺς εἰπούσης, ἐγὼ τε λαμπροτέρας ἀξιοθήσομαι πρὸς αὐτῶν κηδείας ἢς ἂν ἔτυχον ἐκ σοῦ, μηδὲν διὰ τὸ ἐξεῖναι ποιεῖν μου κακῶς 20 τὸν νεκρὸν διαθεῖναι θελησάντων, σὺ τε βεβαίως ἄρξεις." ταῦτα παραινέσας τῇ γυναικὶ τελευτᾷ, βασιλεύσας ἔτη ἑπτὰ καὶ εἴκοσι, βιώσας δ' ἑνὸς δέοντα πενήκοντα.

16 ἡ δὲ Ἀλεξάνδρα τὸ φρούριον ἐξελοῦσα κατὰ τὰς τοῦ 25 ἀνδρὸς ὑποθήκας τοῖς τε Φαρισαίοις διελέχθη, καὶ πάντα ἐπ' ἐκείνοις θεμένη, τὰ τε περὶ τοῦ νεκροῦ καὶ τὰ περὶ τῆς βασιλείας, τῆς μὲν ὀργῆς αὐτοὺς τῆς πρὸς Ἀλέξανδρον ἔπαυσεν, εὐνοῦς δ' ἐποίησε καὶ φίλους. οἱ δ' εἰς τὸ πλήθος παρελθόντες ἐδημηγόρουν, τὰς πράξεις τὰς 30 Ἀλεξάνδρου διηγούμενοι καὶ ὅτι δίκαιος αὐτοῖς ἀπόλοιτο βασιλεύς, καὶ τὸν δῆμον εἰς πένθος καὶ τὴν ὑπὲρ

αὐτοῦ κατήφειαν ἔξεκαλέσαντο τοῖς ἐπαίνοις, ὥστε καὶ
 λαμπρότερον ἢ τινὰ τῶν πρὸ αὐτοῦ βασιλέων αὐτὸν
 ἐκήδευσαν. δύο μέντοι υἱοὺς Ἀλέξανδρος κατέλιπεν,
 Ἐρκανὸν καὶ Ἀριστόβουλον, τὴν δὲ βασιλείαν εἰς τὴν
 5 Ἀλεξάνδρῳ διέθετο. τῶν δὲ παίδων Ἐρκανὸς μὲν
 ἦν ἀσθενὴς πράγματα διοικεῖν καὶ βίον ἡσύχιον μᾶλλον
 ἠγαπηκώς, ὁ δὲ νεώτερος Ἀριστόβουλος δραστήριός τε
 ἦν καὶ θαρσαλέος. ἐστέρητο μὲν οὖν ὑπὸ τοῦ πλῆ-
 θους ἢ γυνῆ διὰ τὸ δοκεῖν ἐφ' οἷς ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἐξή-
 10 μαρτε δυσχεραίνειν· ἢ δὲ ἀρχιερέα μὲν ἀποδείκνυσιν 2
 Ἐρκανὸν διὰ τὴν ἡλικίαν, πολὺ μέντοι πλέον διὰ τὸ
 ἄπραγμον αὐτοῦ, καὶ πάντα τοῖς Φαρισαίοις ἐπιτρέπει
 ποιεῖν, οἷς καὶ τὸ πλῆθος ἐκέλευσε πειθαρχεῖν, καὶ εἰ τι
 15 δὲ καὶ τῶν νομίμων Ἐρκανὸς ὁ πενθερὸς αὐτῆς κατέλυ-
 σεν ὧν εἰσῆνεγκαν οἱ Φαρισαῖοι κατὰ τὴν πατρῴαν πα-
 ράδοσιν, τοῦτο πάλιν ἀποκατέστησε. τὸ μὲν οὖν ὄνομα
 τῆς βασιλείας εἶχεν αὐτῆ, τὴν δὲ δύναμιν οἱ Φαρισαῖοι·
 καὶ γὰρ φυγάδας οὗτοι κατήγον καὶ δεσμώτας ἔλθον,
 καὶ καθάπαξ οὐδὲν δεσποτῶν διέφερον. ἐποιεῖτο μὲν-
 20 τοι καὶ ἡ γυνὴ τῆς βασιλείας πρόνοιαν, καὶ πολὺ μισθο-
 φορικὸν συνέστησε, καὶ τὴν ἰδίαν δύναμιν ἀπέδειξε δι-
 πλασίονα, ὡς καταπλήξαι τοὺς πέριξ τυράννους καὶ λα-
 βεῖν ὄμηρα αὐτῶν. ἠρέμει δὲ ἡ χώρα πᾶσα πάρεξ τῶν
 Φαρισαίων. οὗτοι γὰρ ἐπετάραττον τὴν βασίλισσαν,
 25 πείθοντες ὡς κτείνειε τοὺς Ἀλεξάνδρῳ παραινέσαντας
 ἀνελεῖν τοὺς ὀκτακοσίους. εἶτα αὐτοὶ τούτων ἕνα σφάτ-
 τουσι Διογένη, καὶ μετ' αὐτὸν ἄλλους ἐπ' ἄλλοις, ἕως οἱ
 δυνατοὶ παρελθόντες εἰς τὰ βασίλεια καὶ μετ' αὐτῶν
 Ἀριστόβουλος (ἐφίκει γὰρ τοῖς γινομένοις δυσανασχε-
 30 τῶν, καὶ δῆλος ἦν καθάπαξ, εἰ ἀφορμῆς λάβοιτο, μὴ
 ἐπιτρέψων τῇ μητρὶ) ἀνεμίμνησκον ὅσα κατωρθώσαντο
 τοῖς κινδύνοις, δι' ὧν τὸ βέβαιον ἐν σφίσι τῆς πίστεως

πρὸς τὸν δεσπότην ἐπεδείξαντο, ἀνθ' ὧν ὑπ' αὐτοῦ μεγίστων ἠξιώθησαν, καὶ ἐδέοντο μὴ ἄκρι τοῦ παντὸς ἔμπαλιν τρέψαι σφίσι τὰς ἐλπίδας· ἀποφυγόντας γὰρ τὸν ἐκ πολεμίων κίνδυνον, ἐν τῇ οἰκείᾳ ὑπὸ ἐχθρῶν δίκην βοσκημάτων κόπτεσθαι, μηδεμιᾶς τιμωρίας οὐ- 5
σης. ἔλεγόν τε, εἰ μὲν ἀρκεσθεῖεν τοῖς ἀνηρημένοις οἱ ἀντίδικοι, διὰ τὸ πρὸς τοὺς δεσπότης γνήσιον μετρίως οἰσεῖν τὰ ξυμβάντα, εἰ δ' αὖ μέλλοιεν ταῦτα μετιέναι, ἤτοῦντο μάλιστα μὲν δοθῆναι σφίσιν ἀπαλλαγὴν· οὐ γὰρ ἂν ὑπομῆναι χωρὶς αὐτῆς πορίσασθαι τι σω- 10
τήριον, ἀλλ' ἀσμενίζειν θνήσκοντες πρὸς τοῖς βασιλεῖσι, ὡς μὴ συγγνωστέον ἑαυτοῖς. αἰσχρὸς τε εἶναι σφίσι καὶ τῇ βασιλίᾳ, εἰ πρὸς αὐτῆς ἀμελούμενοι ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τοῦ ἀνδρὸς ἐκδεχθείησαν· ἀντι παντὸς γὰρ ἂν τιμῆσασθαι Ἀρέταν τε τὸν Ἄραβα καὶ τοὺς μονάρχους, 15
εἰ ἀποξενολογήσαιεν τοσοῦσδε ἄνδρας, οἷς ἦν τάχα φρικῶδες καὶ τοῦνομα πρὶν ἀκουσθῆναι. εἰ δὲ μὴ, τό γε δεύτερον, εἰ τοὺς Φαρισαίους αὐτῇ προτιμᾶν ἔγνωσται, κατατάξαι ἕκαστον αὐτῶν ἐν τοῖς φρουρίοις· εἰ γὰρ ὦθε δαίμων τις ἐνεμέσῃσε τῷ Ἀλεξάνδρου οἴκῳ, αὐτοῦς 20
γε μὴν ἂν ἀποδείξαι καὶ ἐν ταπεινῷ σχήματι βιοτεύου-
τας . . .

3 πολλὰ δὲ τοιαῦτα λεγόντων αὐτῶν καὶ εἰς οἶκτον τῶν τεθνεώτων καὶ τῶν κινδυνευόντων τοὺς Ἀλεξάνδρου δαίμονας ἐπικαλουμένων, ἅπαντες οἱ περιεστῶτες 25
ᾤφρησαν εἰς δάκρυα· μάλιστα δὲ Ἀριστόβουλος ὅπως σχολῆ γνώμης ἐδήλου πολλὰ τὴν μητέρα κακίζων. ἀλλὰ γὰρ ἐκεῖνοι μὲν αἴτιοι σφίσιν αὐτοῖς τῶν συμφορῶν ἐγένοντο, κατὰ φιλαρχίαν ἐκλελυσσηκυῖα γυναικὶ παρὰ τὸ εἰκὸς βασιλεύειν, γενεᾶς ἐν ἀκμῇ οὔσης, ἐπιτρέψαν- 30
τες· ἢ δὲ οὐκ ἔχουσα ὅτι πράξειε μετὰ τοῦ εὐπρεποῦς, τὴν φυλακὴν τῶν χωρίων σφίσιν ἐπίστευσεν, ὅτι μὴ

Ἰρκανίας καὶ Ἀλεξανδρείου καὶ Μαχαιρούντος, ἔνθα τὰ πλείστου ἄξια ἦν αὐτῇ. καὶ μετ' οὐ πολὺ τὸν υἱὸν Ἀριστόβουλον μετὰ στρατιᾶς ἐξέπεμψεν ἐπὶ Λαμασκόν, κατὰ Πτολεμαίου τοῦ Μένναλου λεγομένου, ὃς βαρὺς ἦν τῇ πόλει γείτων.

ἀλλ' ὃ μὲν οὐδὲν ἐργασάμενος σπουδῆς ἄξιον ὑπέστρεψεν, κατὰ δὲ τοῦτον τὸν καιρὸν ἀγγέλλεται Τιγρᾶνης ὁ τῶν Ἀρμενίων βασιλεὺς ἅμα μυριάσι στρατιωτῶν πεντήκοντα ἐμβεβληκῶς εἰς τὴν Συρίαν καὶ ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν ἀφιζόμενος. τοῦτο, ὥσπερ εἰκός, ἐφόβησε τὴν βασίλισσαν καὶ τὸ ἔθνος. δῶρα δὲ πολλὰ καὶ λόγου ἄξια πέμπουσιν αὐτῷ καὶ πρέσβεις πολλορκοῦντι τὴν Πτολεμαίδα· βασίλισσα γὰρ Σελήνη, ἣ καὶ Κλεοπάτρα καλουμένη, τῶν ἐν τῇ Συρίᾳ κατήρχεν, ἣ καὶ ἐνήγαγε τοὺς ἐνοικοῦντας ἀποκλεῖσαι Τιγρᾶνην. συνεντύγχανον οὖν αὐτῷ, καὶ ἐδέοντο χρηστὰ περὶ τῆς βασιλείσης καὶ τοῦ ἔθνους συγγινώσκειν. ὃ δὲ ἀποδεξάμενος αὐτοὺς τῆς ἐκ διαστήματος θεραπειᾶς ἐλπιδας ὑπέθετο χρηστίας. ἄρτι δὲ τῆς Πτολεμαίδος ἐαλωκυίας, ἀγγέλλεται Τιγρᾶνη Λεύκουλλον διώκοντα Μιθριδάτην ἐκείνου μὲν διαμαρτεῖν εἰς τοὺς Ἰβήρας ἀναφυγόντος, τὴν δὲ Ἀρμενίαν πορθήσαντα πολιορκεῖν. Τιγρᾶνης δὲ ταῦτα ἐπιγνοὺς ἀνεχώρει τὴν ἐπ' οἴκου.

μετὰ δὲ τοῦτο τῆς βασιλείσης εἰς νόσον χαλεπὴν ἐμπεσοῦσης, δόξαν Ἀριστοβούλῳ τοῖς πράγμασι ἐπιτίθεσθαι, τῆς νυκτὸς ὑπεξελθὼν μεθ' ἐνὸς τῶν θεραπόντων ἦει ἐπὶ τὰ φρούρια, ἵνα οἱ πατρῷοι κατετάχθησαν αὐτῷ φίλοι. πάλαι γὰρ ἀχθόμενος οἷς ἔπραττεν ἣ μήτηρ, πολὺ μᾶλλον ἐδεισε μὴ ἀποθανοῦσης ἐπὶ τοῖς Φαρισαίοις τὸ πᾶν γένος αὐτῆς ὑπάρξειεν· ἐώρα γὰρ τὸ ἀδύνατον τοῦ μέλλοντος διαδέχεσθαι τὴν ἀρχὴν

ἀδελφοῦ. ξυνήδει δ' ἡ αὐτοῦ γυνὴ τῇ πράξει μόνη, ἣν
 κατέλιπεν αὐτόθι μετὰ τῆς γενεᾶς. καὶ πρῶτον ἀφι-
 κόμενος εἰς Ἄραβα, ἐνθα Γαλαιστῆς ἦν τῶν δυνατῶν,
 ὑπέδεχθη πρὸς αὐτοῦ· μεθ' ἡμέραν δὲ τῇ βασιλίσση
 αἰσθησις γίνεται τῆς Ἀριστοβούλου φυγῆς, καὶ μέ- 5
 χρι τινὸς ᾤετο γεγονέναι τὴν ἀναχώρησιν οὐκ ἐπι-
 νεωτερισμῶ· ὡς μέντοι ἤκον ἀπαγγέλλοντες ἄλλοι ἐπ'
 ἄλλοις ὅτι κατειλήφει τὸ πρῶτον χωρίον καὶ τὸ δεύ-
 τερον καὶ ξύμπαντα (εὐθύς γὰρ ἐνὸς ἀρξαμένου πάν-
 τα ὑπήγετο πρὸς τὸ ἐκείνου βούλημα), τότε δὴ ἐν με- 10
 γίσταις ταραχαῖς ὑπῆρχεν ἡ τε βασίλισσα καὶ τὸ ἔθνος.
 ἤδεισαν γὰρ οὐ πόρρω τοῦ δύνασθαι τὴν ἀρχὴν αὐτῶ
 κρατῦναι τὸν Ἀριστόβουλον ὄντα· μάλιστα δ' ἔδει-
 σαν μὴ ποιηὴν εἰσπράξαιτο ᾧν παρῶνησαν αὐτοῦ τὸν
 οἶκον. δόξαν οὖν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γενεὰν εἰς τὸ 15
 ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ φρούριον κατέθεσαν. Ἀριστοβούλω δὲ
 ὡς ἂν ἐκ πολλῶν συχνὰ συνανηνέχθη, ἀφ' ᾧν δὴ καὶ
 κόσμος ἤδη βασίλειος περὶ αὐτὸν ἦν. σχεδὸν γὰρ ἐν
 ἡμέραις δεκαπέντε χωρίων ἐκράτησεν εἴκοσι δύο,
 ὅθεν ἀφορμὰς ἔχων στρατιὰν ἤθροιζεν ἀπὸ τε Λι- 20
 βάνου καὶ Τράχωνος καὶ τῶν μονάρχων· οἱ γὰρ ἄν-
 θρωποι τῶ πλείονι ὑπαγόμενοι ραδίως ὑπήκουον,
 ἄλλως τε καὶ νομιζοντες, εἰ ξυλλάβοιεν αὐτῶ τῶν μὴ
 προσδοκωμένων, οὐχ ἤσσον καρπώσεσθαι τὴν βασι-
 λείαν ὡς αὐτοὶ τοῦ κρατῆσαι πρόφασις γεννηθέντες. 25
 τῶν δὲ Ἰουδαίων οἱ πρεσβύτεροι καὶ Ἰρκανὸς εἰσήσαν
 ὡς τὴν βασίλισσαν, καὶ ἐδέοντο ὑποθέσθαι γνώμην
 περὶ τῶν ἐνεστῶτων· τὸν γὰρ Ἀριστόβουλον τῶν πάν-
 των σχεδὸν ἤδη κυριεύειν, ὁπότε χωρίων τοσοῦτων
 κρατήσειεν, ἄτοπον δέ, εἰ καὶ τὰ μάλιστα κάμνοι, πε- 30
 ριούσης αὐτῆς κατὰ σφᾶς βουλευέσθαι· περιεστάναι δὲ
 τὸν κίνδυνον οὐ διὰ μακροῦ σφίσι. ἡ δὲ αὐτοὺς ἐκέ-

λευσε πράττειν ὅ τι δοκοῦσι χρήσιμον εἶναι· πολλὰς δὲ αὐτοῖς ἀφορμὰς λιπέσθαι, τὸ ἔθνος ἐρρωμένον καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὰ ἐν τοῖς γαστροφυλακίοις χρήματα· αὐτῇ γὰρ μικρὸν ἐτι μέλει τῶν πραγμάτων ὡς ὑπολείποντος
 5 ἤδη τοῦ σώματος.

ταῦτ' εἰποῦσα μετ' οὐ πολὺ ἐτελεύτησε, βασιλεύ- 6
 σασα ἔτη ἑννέα, τὰ δὲ σύμπαντα βιώσασα τρία καὶ ἑβδομήκοντα, γυνὴ τῷ ἀσθενεῖ τοῦ φύλου κατ' οὐδὲν χρησαμένη. δεινὴ γὰρ εἰς τὸ φίλαρχον ἐν τοῖς μά-
 10 λιστα γενομένη διήλεγξεν ἔργοις τό τε πρακτικὸν τῆς ἐν αὐτῇ γνώμης καὶ τὸ ἀσύνετον τῶν ἀειπαι-
 όντων περὶ τὰς δυναστείας ἀνδρῶν. τὸ γὰρ παρὸν κρεῖττον ἀξιούσα τοῦ μέλλοντος καὶ πάντα δεύτερα
 15 τιθεμένη τοῦ ἐγκρατῶς ἄρχειν, οὔτε καλοῦ οὔτε δι-
 καίου ἕνεκά γε τούτων ἐπεστρέφετο. εἰς γοῦν τοῦτο τῷ οἴκῳ ἀτυχίας τὰ πράγματα περιέστησεν ὥστε, ἦν μετὰ πλείστων κινδύνων καὶ τάλαιπωριῶν πε-
 ριεκτήσατο δυναστείαν ἐπιθυμία τῶν μὴ προσηκό-
 20 ντων γυναικί, χρόνοις οὐ πολλοῖς ὕστερον ἀφαιρε-
 θῆναι, τοῖς μὲν δυσμενῶς ἔχουσι πρὸς τὸ γένος αὐ-
 τῶν τὴν αὐτὴν γνώμην προθεῖσα, τὴν δὲ ἀρχὴν ἐρη-
 μον τῶν προκηδομένων ποιησαμένη· καὶ ξυμφορῶν δὲ ἐνέπλησε καὶ ταραχῆς, ἐξ ὧν ζῶσα ἐπολιτεύσατο, καὶ μετὰ τὴν τελευταίαν τὸ βασίλειον. οὐ μὴν ἀλλὰ
 25 καίπερ οὕτως ἄρξασα, ἐν εἰρήνῃ τὸ ἔθνος διεφύλαξε. τὰ μὲν οὖν περὶ Ἀλεξάνδραν τοῦτο εἶχε τὸ τέλος.

ΒΙΒΛΟΣ ΤΕΣΣΑΡΕΣΚΑΙΔΕΚΑΤΗ.

www.libtool.com.cn

- 1 Τὰ μὲν οὖν περὶ Ἀλεξάνδραν τὴν βασίλισσαν καὶ τὸν θάνατον αὐτῆς ἐν τῇ πρὸ ταύτης ὑμῖν βίβλῳ δεδηλώκαμεν, τὰ δὲ τούτοις ἀκόλουθα καὶ προσεχῆ νῦν ἐροῦμεν, οὐκ ἄλλου τινὸς ἢ τοῦ μηδὲν παραλιπεῖν τῶν πραγμάτων ἢ δι' ἄγνοιαν ἢ διὰ κάματον τῆς μνήμης 5 προμηθούμενοι. τὴν γὰρ ἱστορίαν καὶ τὴν μήνυσιν τῶν ἀγνοουμένων τοῖς πολλοῖς πραγμάτων διὰ τὴν ἀρχαιότητα δίμεν, καὶ τὸ τῆς ἀπαγγελίας κάλλος, ὅσον δὴ τοῦτ' ἐστὶν ἐκ τε τῶν ὀνομάτων καὶ τῆς τούτων ἀρμονίας, καὶ ὅσα πρὸς τούτοις συμβάλλεται τῷ λόγῳ 10 ἔχειν κόσμον τοῖς ἀναγνωσομένοις, ὡς ἂν μετὰ χάριτός τινος καὶ ἡδονῆς τὴν ἐμπειρίαν παραλαμβάνουεν. πάντων δὲ μᾶλλον τῆς ἀκριβείας τοὺς συγγραφεῖς στοχάζεσθαι δεῖ, καὶ τοῦ ἀληθῆ λέγειν τοῖς περὶ ὧν οὐκ ἴσασιν αὐτοὶ πιστεύειν αὐτοῖς μέλλουσιν. 15
- 2 ἀρξαμένου τοίνυν τῆς ἀρχιερωσύσης Ἰρκανοῦ τῷ τρίτῳ ἔτει τῆς ἐβδόμης καὶ ἐβδομηκοστῆς πρὸς ταῖς ἑκατὸν ὀλυμπιάδος, ὑπατεύοντος Ῥωμαίων Κοῖντου Ὀρτησίου καὶ Κοῖντου Μετέλλου, ὃς δὴ καὶ Κρητικὸς ἐπεκαλεῖτο, πόλεμον εὐθύς ἐκφέρει πρὸς αὐτὸν Ἀριστόβουλος, καὶ τῆς μάχης αὐτῷ γενομένης πρὸς Ἱεριχοῦντι πολλοὶ τῶν στρατιωτῶν αὐτοῦ πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτομολοῦσιν. οὗ γενομένου φεύγει πρὸς τὴν ἀκρόπολιν Ἰρκανός, ἐνθα συνέβαινε κατεῖρχθαι τὴν Ἀριστοβούλου γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ ὑπὸ τῆς μητρὸς, 20 καθὼς προειρήκαμεν· καὶ τοὺς ἀντιστασιώτας δὲ καταφυγόντας εἰς τὸν τοῦ ἱεροῦ περίβολον αἰρεῖ προσβαλῶν. καὶ λόγους ποιησάμενος πρὸς τὸν ἀδελφὸν περὶ

συμβάσεως καταλύεται τὴν ἐχθρὰν ἐπὶ τῷ βασιλεύειν
 μὲν Ἀριστόβουλον, αὐτὸν δὲ ζῆν ἀπραγμόνως, καρπού-
 μενον ἀδεῶς τὴν ὑπάρχουσαν αὐτῷ κτήσιν. ταῦτα ἐπὶ
 τοῖς ἐν τῷ ἱερῷ συνθεμένοι, καὶ ὄρκοις καὶ δεξιαῖς
 5 πιστωσάμενοι τὰς ὁμολογίας, καὶ κατασπασάμενοι τοῦ
 πλήθους παντὸς ὄρῳντος ἀλλήλους, ἀνεχώρησαν, ὃ μὲν
 εἰς τὰ βασίλεια, Ἴρκανὸς δὲ ὡς ἰδιώτης εἰς τὴν οἰκίαν
 τὴν Ἀριστοβούλου.

φίλος δὲ τις Ἴρκανοῦ Ἰδουμαῖος, Ἀντίπατρος λε- 3
 10 γόμενος, πολλῶν μὲν εὐπορῶν χρημάτων, δραστήριος
 δὲ τὴν φύσιν ὦν καὶ στασιαστής, ἀλλοτριῶς εἶχε πρὸς
 τὸν Ἀριστόβουλον καὶ διαφόρως διὰ τὴν πρὸς Ἴρκανὸν
 εὐνοίαν. Νικόλαος μέντοι φησὶν ὃ Λαμασκηνὸς τοῦ-
 τον εἶναι γένος ἐκ τῶν πρώτων Ἰουδαίων τῶν ἐκ Βα-
 15 βυλῶνος εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἀφικομένων. ταῦτα δὲ λέγει
 χαριζόμενος Ἡρώδῃ τῷ παιδί αὐτοῦ, βασιλεῖ τῶν Ἰου-
 δαίων ἐκ τύχης τινὸς γενομένῳ· περὶ οὗ κατὰ καιρὸν
 δηλώσομεν. οὗτος τοίνυν ὃ Ἀντίπατρος Ἀντίπας τὸ
 20 πρῶτον ἐκαλεῖτο, καὶ τῷ πατρὶ αὐτοῦ τοῦτο ἦν τοῦνο-
 μα· ὃν Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως καὶ τῆς γυναικὸς
 αὐτοῦ στρατηγὸν ἀποδειξάντων ὅλης τῆς Ἰδουμαίας,
 ποιήσασθαι φιλίαν πρὸς τοὺς ὁμοροῦντας αὐτῷ Ἀρα-
 βας καὶ Γαζαλοὺς καὶ Ἀσκαλωνίτας λέγουσι, πολλαῖς
 αὐτοὺς καὶ μεγάλας ἐξειδιωσάμενον δωρεαῖς. τὴν οὖν
 25 τοῦ Ἀριστοβούλου δυναστείαν ὁ νεώτερος Ἀντίπατρος
 ὑφορώμενος, καὶ δεδιὼς μή τι πάθῃ διὰ τὸ πρὸς αὐ-
 τὸν μῖσος, ἐπισυνιστᾷ κατ' αὐτοῦ κρύφα διαλεγόμενος
 τῶν Ἰουδαίων τοὺς δυναστεύοντας, ἄδικον εἶναι λέγων
 περιορᾶν Ἀριστόβουλον ἀδίκως ἔχοντα τὴν ἀρχήν, καὶ
 30 τὸν μὲν ἀδελφὸν ταύτης ἐκβεβληκότα πρεσβύτερον
 ὄντα, κατέχοντα δ' αὐτὴν οὕσαν ἐκείνου διὰ τὸ πρε-
 σβεῖον. τούτους δὲ συνεχῶς καὶ πρὸς τὸν Ἴρκανὸν

ποιούμενος διετέλει τοὺς λόγους, καὶ ὅτι κινδυνεύσει τὸ ζῆν, εἰ μὴ φυλάξαιτο ποιήσας αὐτὸν ἐκποδῶν· τοὺς γὰρ φίλους τοῦ Ἀριστοβούλου μηδένα παραλείπειν καιρὸν ἔλεγε συμβουλευόντας αὐτὸν ἀνελεῖν, ὡς τότε βεβαίως ἔξοντα τὴν ἀρχήν. τούτοις Ἰρκανὸς ἠπίσται 5 τοῖς λόγοις, φύσει χρηστὸς ὢν καὶ διαβολὴν δι' ἐπιείκειαν οὐ προσιέμενος ῥαδίως. ἐποίησε δὲ αὐτὸν τὸ ἄπραγμον καὶ τὸ παρειμένον τῆς διανοίας τοῖς ὀρθῶσιν ἀγεννή καὶ ἄνανδρον δοκεῖν· τῆς δ' ἐναντίας φύσεως ἦν Ἀριστόβουλος, δραστήριος καὶ διεγρηγερμένος τὸ 10 φρόνημα.

4 ἐπειδὴ τοίνυν ὁ Ἀντίπατρος οὐ προσέχοντα εἶώρα τοῖς λόγοις τὸν Ἰρκανόν, οὐ διέλιπεν ἐκάστης ἡμέρας πλαττόμενος καὶ διαβάλλων πρὸς αὐτὸν Ἀριστόβουλον ὡς ἀποκτείνειν θέλοντα. καὶ μόλις ἐγκείμενος πείθει 15 πρὸς Ἀρέταν αὐτῷ συμβουλεύσας φυγεῖν τὸν Ἀράβων βασιλέα· πεισθέντι γὰρ καὶ αὐτὸς ἐσσεσθαι σύμμαχος ὑπισχνεῖτο. ὁ δὲ ταῦτ' ἀκούων ἔλεγε συμφέρον εἶναι τὸ πρὸς τὸν Ἀρέταν ἀποδρᾶναι· ἔστι δὲ ὁμορος τῆ Ἰουδαία ἢ Ἀραβία. καὶ δὴ πέμπει πρῶτον Ἰρκανὸς 20 πρὸς τὸν Ἀράβων βασιλέα τὸν Ἀντίπατρον, ληψόμενον πίστεις ὡς οὐκ ἐκδώσει τοῖς ἐχθροῖς ἰκέτην αὐτοῦ γενομένον. λαβὼν δὲ τὰς πίστεις ὁ Ἀντίπατρος ὑπέστρεψε πρὸς Ἰρκανόν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ μετ' οὐ πολὺ παραλαβὼν αὐτὸν καὶ τῆς πόλεως ὑπεξελθὼν νύκτωρ 25 καὶ πολλὴν ἀνύσας ὁδόν, ἤκεν ἄγων αὐτὸν εἰς τὴν καλουμένην Πέτραν, ὅπου τὰ βασίλεια ἦν τοῦ Ἀρέτα. μάλιστα δὲ ὢν φίλος τῷ βασιλεὶ κατάγειν τὸν Ἰρκανόν εἰς τὴν Ἰουδαίαν παρεκάλει, καὶ τοῦθ' ἐκάστης ἡμέρας ποιῶν καὶ οὐκ ἀνιείς, ἀλλὰ καὶ δωρεὰς προλιέμενος, 30 πείθει τὸν Ἀρέταν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ Ἰρκανὸς ὑπέσχετο αὐτῷ καταχθεῖς καὶ τὴν βασιλείαν κομισάμενος ἀπο-

δώσειν τὴν τε χώραν καὶ τὰς δώδεκα πόλεις, ὡς Ἀλέξανδρος ὁ πατὴρ αὐτοῦ τῶν Ἀράβων ἀφείλετο. ἦσαν δ' αὐταὶ Μήδαβα, Ναβαλλώ, Λιβιάς, Θαραβασά, Ἀγαλα, Ἀθώνη, Ζώρα, Ὀρώναι, Μάρισσα, Ρύδδα, Δοῦσα, 5 Ὀρμβα.

τούτων αὐτῶ τῶν ὑποσχέσεων γενομένων, Ἀρέτας 2 ἐστράτευσεν ἐπὶ τὸν Ἀριστόβουλον μετὰ πέντε μυριάδων ἵπποτῶν ἅμα καὶ πεζῆς στρατιᾶς, καὶ νικᾷ τῇ μάχῃ. πολλῶν δὲ μετὰ τὴν νίκην πρὸς Ἴρκανὸν αὐτο- 10 μολησάντων, μονωθεὶς ὁ Ἀριστόβουλος ἐφυγεν εἰς Ἱεροσόλυμα. ὁ δὲ τῶν Ἀράβων βασιλεὺς πᾶσαν τὴν στρατιὰν ἀγαγὼν καὶ προσβαλὼν τῷ Ἰερῶ τὸν Ἀριστόβουλον ἐπολιορκεῖ, προστιθεμένου καὶ τοῦ δήμου τῷ Ἴρκανῶ καὶ συμπολιορκοῦντος αὐτῶ, μόνων δὲ τῶν 15 Ἰερῶν τῷ Ἀριστοβούλῳ προσμενόντων. ὁ μὲν οὖν Ἀρέτας ἐξῆς βαλόμενος τὰ στρατόπεδα τῶν Ἀράβων καὶ τῶν Ἰουδαίων ἰσχυρῶς ἐνέκειτο τῇ πολιορκίᾳ· τούτων δὲ γινομένων κατὰ τὸν καιρὸν τῆς τῶν ἀζύμων ἐορτῆς, ἦν φάσκα λέγομεν, οἱ δοκιμώτατοι τῶν Ἰουδαίων ἐκλι- 20 πόντες τὴν χώραν εἰς Αἴγυπτον ἐφυγον. Ὀνίας δὲ τις ὄνομα, δίκαιος ἀνὴρ καὶ θεοφιλῆς, ὃς ἀνομβρίας ποτὲ οὔσης ἠὔξατο τῷ θεῷ λῦσαι τὸν ἀνχμὸν καὶ γενόμενος ἐπήκοος ὁ θεὸς ὕψεν, ἐκρυψεν αὐτὸν διὰ τὸ τὴν στάσιν ὄραν ἐπιμένουσιν. ἀναχθέντα δ' εἰς τὸ στρατόπεδον 25 τῶν Ἰουδαίων ἠξίουν, ὡς ἐπαυσε τὴν ἀνομβρίαν εὐξάμενος, ἔν' οὕτως ἀφὰς θῆ κατὰ Ἀριστοβούλου καὶ τῶν συστασιαστῶν αὐτοῦ. ἐπεὶ δὲ ἀντιλέγων καὶ παραιτούμενος ἐβιάσθη ὑπὸ τοῦ πλήθους, στὰς μέσος αὐτῶν εἶπεν "ὦ θεὲ βασιλεῦ τῶν ὄλων, ἐπεὶ οἱ μετ' ἐμοῦ νῦν 30 ἐστῶτες σὸς δῆμὸς ἐστὶ καὶ οἱ πολιορκούμενοι δὲ Ἰερεῖς σοί, δέομαι μῆτε κατὰ τούτων ἐκείνοις ἐπακοῦσαι μῆτε κατ' ἐκείνων ἢ οὗτοι παρακαλοῦσιν εἰς τέλος ἀγαγεῖν."

καὶ τὸν μὲν ταῦτ' εὐξάμενον περιστάντες οἱ πονηροὶ τῶν
 2 Ἰουδαίων κατέλευσαν, ὁ δὲ θεὸς ταύτης αὐτοὺς παρα-
 χρήμα ἐτιμωρήσατο τῆς ἠμότητος, καὶ δίκην εἰσεπρά-
 ξατο τοῦ Ὀνίου φόνου τούτῳ τῷ τρόπῳ. πολιορκουμέ-
 νων τῶν Ἰερέων καὶ τοῦ Ἀριστοβούλου, συνέβη τὴν 5
 ἑορτὴν ἐπιστῆναι τὴν καλουμένην φάσκα, καθ' ἣν ἔθος
 ἐστὶν ἡμῖν πολλὰ θύειν τῷ θεῷ. ἀποροῦντες δὲ θυμάτων
 οἱ περὶ τὸν Ἀριστόβουλον ἤξιωσαν αὐτοῖς τοὺς ὁμοφύ-
 λους παρασχεῖν, χρήματα λαβόντας ἀντὶ τῶν θυμάτων
 ὅσα θέλουσι. τῶν δέ, εἰ βούλονται λαβεῖν, χιλίας δραχ- 10
 μὰς ὑπὲρ ἐκάστης κεφαλῆς καταβαλεῖν κελεύοντων,
 προθύμως ὃ τε Ἀριστόβουλος καὶ οἱ Ἰερεῖς ὑπέστησαν,
 καὶ διὰ τῶν τειχῶν καθιμήσαντες ἔδωκαν αὐτοῖς τὰ
 χρήματα. κάκεινοι λαβόντες οὐκ ἀπέδωκαν τὰ θύματα,
 ἀλλ' εἰς τοῦτο πονηρίας ἤλθον ὥστε παραβῆναι τὰς 15
 πίστεις καὶ ἀσεβῆσαι εἰς τὸν θεόν, τὰ πρὸς τὴν θυσίαν
 μὴ παρασχόντες τοῖς δεομένοις. παρασπονδηθέντες
 δὲ οἱ Ἰερεῖς ἠΐξαντο τῷ θεῷ δίκην εἰσεπράξασθαι παρὰ
 τῶν ὁμοφύλων. ὃ δὲ οὐκ ἀνεβάλετο τὴν τιμωρίαν,
 ἀλλὰ πνεῦμα πολὺ καὶ βίαιον ἐπιπέμφας τὸν καρπὸν 20
 ἀπάσης τῆς χώρας διέφθειρεν, ὡς τὸν μόνδιον τοῦ σίτου
 τότε αὐτοὺς ἐξωνεῖσθαι δραχμῶν ἕνδεκα.

3 ἐν τούτῳ πέμπει καὶ Σκαῦρον εἰς Συρίαν Πομ-
 πῆιος, αὐτὸς ὢν ἐν Ἀρμενίᾳ καὶ πολεμῶν ἐτι Τιγράνῃ.
 ὃ δὲ ἀφικόμενος εἰς Λαμασκὸν Δόλλιον μὲν καὶ Μέτελ- 25
 λον νεωστὶ τὴν πόλιν ἡρηκότας εὐρῶν αὐτὸς εἰς τὴν
 Ἰουδαίαν ἠπέιγετο· παραγενομένου δὲ πρέσβεις ἤκου
 παρ' αὐτοῦ τε Ἀριστοβούλου πρὸς αὐτὸν καὶ Ἰρκανοῦ,
 συμμαχεῖν ἀξιούντων ἑκατέρῳ. ὑπισχνουμένων δὲ Ἀρι-
 στοβούλου μὲν τετρακόσια δῶσειν τάλαντα, τοῦ δὲ 30
 Ἰρκανοῦ τούτων οὐκ ἐλάττονα παρεῖχειν, προσδέχεται
 τὴν Ἀριστοβούλου ὑπόσχεσιν· καὶ γὰρ εὐπορος χρη-

μάτων και μεγαλόψυχος ἦν και μετριωτέρων ἤξιον τυγχάνειν, ὃ δὲ και πένης ἦν και γλίσχρος και περιμειζόνων τὴν ἄπιστον προὔτεινεν ἐπαγγελίαν· οὐ γὰρ ἴσον ἦν βία πολλῶν ἐλεῖν ἐν τοῖς μάλιστα ὀχυρὰν και δυνατὴν ἢ φυγάδας ἐκβαλεῖν μετὰ τοῦ Ναβαταίων πλήθους, οὐκ εὖ πρὸς πόλεμον διακειμένων. τούτῳ τοίνυν προσθέμενος διὰ τὰς προειρημένας αἰτίας, λαβὼν τὰ χρήματα λύει τὴν πολιορκίαν, κελύσας ἀναχωρεῖν τὸν Ἀρέταν, ἢ πολέμιον αὐτὸν Ῥωμαίων ἀποδεῖχθῆσεσθαι. και Σκαῦρος μὲν εἰς Δαμασκὸν πάλιν ἀνεχώρησεν, Ἀριστόβουλος δὲ μετὰ πολλῆς δυνάμεως ἐπὶ τε Ἀρέταν και Ἰρκανὸν ἐστράτευσσε, και συμβαλὼν αὐτοῖς ἐπὶ τὸν καλούμενον Παπυρῶνα νικᾷ τῇ μάχῃ, και κτείνει περι ἑξακισχιλίους τῶν πολεμίων, μεθ' ὧν ἐπεσε και Φαλλίων ὁ Ἀντιπάτρου ἀδελφός.

μετ' οὐ πολὺ δὲ Πομπηίου εἰς Δαμασκὸν ἀφικομένου και Κοίλην Συρίαν ἐπιόντος, ἦγον παρ' αὐτὸν πρέσβεις ἐξ ὅλης Συρίας και Αἰγύπτου και ἐκ τῆς Ἰουδαίας. ἐπεμψε γὰρ αὐτῷ μέγα δῶρον Ἀριστόβουλος, ἄμπελον χρυσῆν ἐκ πεντακοσίων ταλάντων. μέμνηται δὲ τοῦ δῶρου και Στράβων ὁ Καππάδοξ, λέγων οὕτως "ἦλθε δὲ και ἐξ Αἰγύπτου πρεσβεία και στέφανος ἐκ χρυσῶν τετρακισχιλίων, και ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἶτε ἄμπελος εἶτε κῆπος· τερωπὴν ὠνόμαζον τὸ δημιούργημα." τοῦτο μέντοι τὸ δῶρον ἱστορήκαμεν και ἡμεῖς ἀνακείμενον ἐν Ῥώμῃ, ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Διὸς τοῦ Καπετωλίου, ἐπιγραφὴν ἔχον "Ἀλεξάνδρου τοῦ τῶν Ἰουδαίων βασιλέως." ἐτιμήθη δὲ εἶναι πεντακοσίων ταλάντων. Ἀριστόβουλον μὲν οὖν τοῦτο λέγεται πέμψαι τὸν Ἰουδαίων δυνάστην· μετ' οὐ πολὺ δὲ ἦγον πάλιν 2 πρέσβεις πρὸς αὐτόν, Ἀντίπατρος μὲν ὑπὲρ Ἰρκανοῦ, Νικόδημος δὲ ὑπὲρ Ἀριστοβούλου· ὃς δὴ και κατηγό-

ρει τῶν λαβόντων χρήματα, Γαβινίου μὲν πρότερον
 Σκαύρου δὲ ὕστερον, τοῦ μὲν τριακόσια τοῦ δὲ τετρα-
 κόσια τάλαντα, πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐχθρὸς καὶ τούτους
 αὐτῷ κατασκευάξων. κελυσθῆς δὲ ἤκειν τοὺς διαμ-
 φισβητοῦντας ἐνισταμένου τοῦ ἕαρος, ἀναλαβὼν τὴν 5
 δύναμιν ἐκ τῶν χειμαδίων ὥρμησεν ἐπὶ τὴν Δαμασκη-
 νὴν, καὶ τὴν τε ἄκραν ἐν παρόδῳ τὴν ἐν Ἀπαμεῖα κα-
 τέσκαψεν, ἣν ὁ Κυζικηνὸς ἐτείχισεν Ἀντίοχος, καὶ τὴν
 Πτολεμαίου τοῦ Μενναίου χώραν κατεπόνησεν, ἀν-
 δρὸς πονηροῦ καὶ οὐδὲν ἐλάττονος Διονυσίου τοῦ Τρι- 10
 πολίτου τοῦ πελεκισθέντος, ὅσπερ καὶ κηδεύων ἐτύγ-
 χανεν αὐτῷ, χιλίοις μέντοι τάλαντοις ἐξωνησαμένου
 τὴν ὑπὲρ τῶν ἡμαρτημένων τιμωρίαν, οἷς Πομπήιος
 τοὺς στρατιώτας ἐμισθοδότησεν. ἐξεῖλε δὲ καὶ Λυσιάδα 15
 χωρίον, οὗ τύραννος ἦν Σίλλας ὁ Ἰουδαῖος. διελθὼν 15
 δὲ τὰς πόλεις τὴν τε Ἡλιόπολιν καὶ τὴν Χαλκίδα, καὶ
 τὸ διεῖργον ὄρος ὑπερβαλὼν τὴν Κοίλην προσαγορευο-
 μένην Συρίαν, ἀπὸ τῆς Πέλλης εἰς Δαμασκὸν ἤκειν,
 ἐνθα δὴ καὶ τῶν Ἰουδαίων διήκουσε καὶ τῶν ἡγουμέ-
 νων αὐτῶν, οἳ πρὸς τε ἀλλήλους διεφέροντο, ὃ τε Ἴρ- 20
 κανὸς καὶ Ἀριστόβουλος, καὶ τὸ ἔθνος πρὸς ἀμφοτέ-
 ρους, τὸ μὲν οὐκ ἀξιοῦν βασιλεύεσθαι· πατριον γὰρ
 εἶναι τοῖς ἱερεῦσι τοῦ τιμωμένου παρ' αὐτοῖς θεοῦ
 πειθαρχεῖν, ὄντας δὲ τούτους ἀπογόνους τῶν ἱερέων
 εἰς ἄλλην μετὰγειν ἀρχὴν τὸ ἔθνος ζητῆσαι, ὅπως καὶ 25
 δοῦλοι γένοιτο. Ἴρκανὸς δὲ κατηγορεῖ ὅτι πρεσβύτε-
 ρος ὢν ἀφαιρεθείη τὸ πρεσβεῖον ὑπ' Ἀριστοβούλου,
 καὶ μικρὸν ἔχει μέρος τῆς χώρας ὑφ' αὐτῷ, τὴν δὲ ἄλ-
 λην βία λαβὼν Ἀριστόβουλος· τὰς τε καταδρομὰς τὰς
 ἐπὶ τοὺς ὁμόρους καὶ τὰ πειρατήρια τὰ ἐν θαλάττῃ 30
 τοῦτον εἶναι τὸν συστήσαντα διέβαλλεν, οὐκ ἂν οὐδ'
 ἀποστῆναι λέγων τὸ ἔθνος, εἰ μὴ βίαιός τε καὶ ταρ-

χώδης ὑπῆρχε. συνηγόρουν δὲ αὐτῷ ταῦτά λέγοντες
 πλείους ἢ χίλιοι τῶν δοκιμωτάτων Ἰουδαίων, Ἀντιπά-
 τρου παρασκευάσαντος. ὃ δὲ τοῦ μὲν ἐκπεσεῖν αὐτὸν
 τῆς ἀρχῆς τὴν ἐκείνου φύσιν ἠτιάτο, ἄπρακτον οὖσαν
 5 καὶ διὰ τοῦτ' εὐκαταφρόνητον· αὐτὸν δὲ ἔλεγε φόβῳ
 τοῦ μὴ πρὸς ἄλλους μεταστῆναι τὴν ἀρχήν, ἐξ ἀνάγκης
 αὐτὴν ὑπελθεῖν, προσαγορεύεσθαι δὲ αὐτὸν τοῦτο
 ὄπερ καὶ Ἀλέξανδρον τὸν πατέρα. καὶ δὴ μάρτυρας
 τούτων ἐκάλει τοὺς νέους καὶ σοβαρωτέρους, ὧν ἐβδε-
 10 λύττοντο τὰς πορφυρίδας καὶ τὰς κόμας καὶ τὰ φάλαρα
 καὶ τὸν ἄλλον κόσμον, ὃν ὥσπερ οὐ δίκην ὑπέξοντες
 ἀλλ' ὡς εἰς πομπὴν προϊόντες περιέκειντο.

Πομπῆιος δὲ τούτων ἀκούσας, καὶ καταγνοὺς Ἀρι- 3
 στοβούλου βίαν, τότε μὲν αὐτοὺς ἀπέπεμψε διαλεχθεῖς
 15 πρῶτος, ἐλθὼν δ' εἰς τὴν χώραν αὐτῶν ἔλεγε διατάξειν
 ἕκαστα, ἐπειδὴν τὰ τῶν Ναβαταίων πρῶτον ἴδῃ· τέως
 δ' ἐκέλευσεν ἡσυχίαν ἄγειν, θεραπεύων ἅμα τὸν Ἀρι-
 στόβουλον, μὴ τὴν χώραν ἀποστήσῃ καὶ διακλεισθεῖη
 τῶν παρόδων. ἔτυχε μέντοι τοῦτο ἐξ Ἀριστοβούλου
 20 γενόμενον· οὐ γὰρ ἀναμείνας οὐδὲν ὧν διελέχθη πρὸς
 αὐτὸν ὁ Πομπῆιος, εἰς Δίον πόλιν ἦλθε, κάκειθεν εἰς
 τὴν Ἰουδαίαν ἀπῆρεν.

ὀργίζεται δὲ ἐπὶ τούτοις Πομπῆιος, καὶ τὴν ἐπὶ τοὺς 4
 Ναβαταίους ἀναλαβὼν στρατιάν, ἐκ τε Δαμασκοῦ καὶ
 25 τῆς ἄλλης Συρίας ἐπικουρίαν, σὺν τοῖς ἄλλοις τοῖς
 ὑπάρχουσιν αὐτῷ Ῥωμαίων τάγμασιν ἐστράτευσεν ἐπὶ
 τὸν Ἀριστόβουλον. ὡς δὲ παραμειψάμενος Πέλλαν καὶ
 Σκυθόπολιν εἰς Κορέας ἦκεν, ἣτις ἐστὶν ἀρχὴ τῆς Ἰου-
 δαίας διεξιόντι τὴν μεσόγειον, ἐνταῦθα εἰς τι περικαλ-
 30 λὲς ἔρυμα ἐπ' ἄκρου τοῦ ὄρους ἰδρυσμένον, Ἀλεξάν-
 δρειον, Ἀριστοβούλου συμπεφυγότες, πέμψας ἐκέλευ-
 σεν ἦκειν πρὸς αὐτόν. ὃ δὲ παραινούντων πολλῶν μὴ

πολεμῆν Ῥωμαίοις κάτεισι, καὶ δικαιολογησάμενος πρὸς τὸν ἀδελφὸν περὶ τῆς ἀρχῆς, πάλιν εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἀναβαίνει Πομπηίου συγχωρήσαντος. καὶ τοῦτ' ἐποίησε δις καὶ τρίς, ἅμα μὲν κολακεύων τὴν ἀπ' αὐτοῦ περὶ τῆς βασιλείας ἐλπίδα, καὶ πρὸς ἕκαστον ὧν κελεύσει Πομπήιος ὑπακούειν ἑποκρινόμενος, ἅμα δὲ ἀναχωρῶν εἰς τὸ ἔρημα ὑπὲρ τοῦ μὴ καταλύειν αὐτόν, καὶ πρὸς τὸ πολεμῆν ἀφορμὴν αὐτῷ παρασκευαζόμενος, δεδιὼς μὴ τὴν ἀρχὴν εἰς Ἴρκανὸν περιστήσῃ. κελεύοντος δὲ Πομπηίου παραδιδόναι τὰ ἐρύματα καὶ τοῖς φρουράρχοις ἐπιστέλλειν τῇ ἑαυτοῦ χειρὶ (παραδέχεσθαι δὲ ἄλλως ἀπείρητο), πείθεται μὲν, δυσανασχετῶν δὲ ἀνεχώρησεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἐν παρασκευῇ τοῦ πολεμῆν ἐγίνετο.

καὶ μετ' οὐ πολὺ Πομπηίῳ στρατιὰν ἐπ' αὐτὸν ἄγοντι καθ' ὁδὸν ἀφικόμενοι τινες ἐκ Πόντου τὴν Μιθριδάτου τελευτηνὴν ἐμήνουν, διὰ Φαρνάκου τοῦ παιδὸς αὐτοῦ γενομένην. στρατοπεδευσάμενος δὲ περὶ Ἱεριχοῦντα, οὗ τὸν φοῖνικα τρέφεσθαι συμβέβηκε καὶ τὸ ὀποβάλαμον μύρον ἀκρότατον, ὃ τῶν θάμνων τρυμμένων ὄξει λίθῳ ἀναπιδύει ὡσπερ ὀπός, ἔωθεν ἐπὶ Ἱεροσόλυμα ἐχώρει. καὶ μετανοήσας Ἀριστόβουλος ἀφικνεῖται πρὸς Πομπήιον, καὶ χρήματα διδοὺς καὶ τοῖς Ἱεροσολύμοις αὐτὸν εἰσδεχόμενος παρεκάλει πάνσασθαι τοῦ πολέμου καὶ πράττειν μετ' εἰρήνης ὅτι βούλεται. συγγνούς οὖν Πομπήιος αὐτῷ δεομένῳ, πέμπει Γαβίνιον καὶ στρατιώτας ἐπὶ τε τὰ χρήματα καὶ τὴν πόλιν. οὐ μὴν ἐπράχθη τι τούτων, ἀλλ' ἐπανῆλθεν ὁ Γαβίνιος τῆς τε πόλεως ἀποκλεισθεὶς καὶ τὰ χρήματα μὴ λαβῶν, τῶν Ἀριστοβούλου στρατιωτῶν οὐκ ἐπιτρέψάντων τὰ συγκείμενα γενέσθαι. ὀργῇ δ' ἐπὶ τούτοις Πομπήιον λαμβάνει, καὶ τὸν Ἀριστόβουλον ἐν φυλακῇ

καταστήσας αὐτὸς ἐπὶ τὴν πόλιν ἔρχεται, τὰ μὲν ἄλλα πάντα οὐσαν ὀχυράν, μόνῳ δὲ τῷ βορείῳ μέρει φαύλως ἔχουσαν· περιέρχεται γὰρ αὐτὴν φάραγξ εὐρεία τε καὶ βαθεῖα, ἐντὸς ἀπολαμβάνουσα τὸ ἱερόν, λιθίνῳ περι-
 5 βόλῳ καρτερῶς πάνυ τειχισμένον. ἦν δὲ τῶν ἀν- 2
 θρώπων ἐνδον στάσις οὐχ ὁμοουσύντων περὶ τῶν ἐνε-
 στῶτων, ἀλλὰ τοῖς μὲν ἐδόκει παραδιδόναι Πομπηίῳ
 τὴν πόλιν, οἱ δὲ τὰ Ἀριστοβούλου φρονοῦντες ἀπο-
 κλείειν τε καὶ πολεμεῖν παρήνουν τῷ κἀκείνῳ ἔχασθαι
 10 δεδεμένον. φθάσαντες δὲ οὗτοι τὸ ἱερόν καταλαμβά-
 νουσι, καὶ τὴν τείνουσαν ἀπ' αὐτοῦ γέφυραν εἰς τὴν
 πόλιν ἔκοψαν, εἰς πολιορκίαν εὐτρεπιζόμενοι· οἱ δὲ
 ἕτεροι δεξάμενοι τὴν στρατιὰν ἐνεχείρισαν Πομπηίῳ
 τὴν τε πόλιν καὶ τὰ βασίλεια. Πομπήιος δὲ Πίσωνα
 15 τὸν ὑποστράτηγον πέμψας σὺν στρατῷ τὴν τε πόλιν
 καὶ τὰ βασίλεια ἐφρούρει, καὶ τὰς οἰκίας τὰς πρὸς τῷ
 ἱερῷ καὶ ὅσα ἦν ἔξω περὶ τὸ ἱερόν ὠχύρου. καὶ τὸ μὲν
 πρῶτον λόγους συμβατηρίους τοῖς ἐντὸς προσέφερον,
 οὐχ ὑπακούοντων δὲ εἰς ἃ προεκαλεῖτο, τὰ πέριξ εἰτείχισε
 20 χωρία, πρὸς ἅπαντα Ἴτρικανοῦ προθύμως ὑπηρετοῦντος.
 Πομπήιος δὲ ἔσωθεν στρατοπεδεύεται κατὰ τὸ βόρειον
 τοῦ ἱεροῦ μέρος, ὅθεν ἦν ἐπίμαχον. ἀνεστήκεσαν δὲ
 καὶ ἐνταῦθα μεγάλοι πύργοι, καὶ τάφρος δὲ ὀρώ-
 ρυκτο καὶ βαθεῖα περιείχετο φάραγγι· ἀπερρώγει γὰρ
 25 καὶ τὰ πρὸς τὴν πόλιν, τῆς γεφύρας ἀνατετραμμένης
 ἐφ' οὗ διῆγε Πομπήιος· καὶ τὸ χῶμα ὀσημέραι ταλαι-
 πώρως ἐγήγερτο, τεμνόντων τὴν πέριξ ὕλην Ῥωμαίων.
 καὶ ἐπειδὴ τοῦτ' εἶχεν ἱκανῶς, μόλις πλησθείσης τῆς
 τάφρου διὰ βάρους ἄπειρον, προσβαλὼν μηχανὰς καὶ
 30 ὄργανα ἐκ Τύρου κομισθέντα ἐπιστήσας κατήρασε τὸ
 ἱερόν τοῖς πετροβόλοις. εἰ δὲ μὴ πάτριον ἦν ἡμῖν ἀρ-
 γεῖν τὰς ἐβδομάδας ἡμέρας, οὐκ ἂν ἠνύσθη τὸ χῶμα

κωλύοντων ἐκείνων· ἄρχοντας μὲν γὰρ μάχης καὶ τύ-
 πτοντας ἀμύνασθαι δίδωσιν ὁ νόμος, ἄλλο δὲ τι θρω-
 3 τας τοὺς πολεμίους οὐκ ἔῃ. ὃ δὴ καὶ Ῥωμαῖοι συνι-
 δόντες, κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας, ὡς δὴ σάββατα καλοῦ-
 μεν, οὐτ' ἔβαλλον τοὺς Ἰουδαίους οὐτ' εἰς χεῖρας αὐ- 5
 τοῖς ὑπήντων, χοῦν δὲ καὶ πύργους ἀνίστασαν καὶ τὰ
 μηχανήματα προσῆγον, ὥστε αὐτοῖς εἰς τὴν ἐπιούσαν
 ἐνεργὰ ταῦτα εἶναι. μάθοι δ' ἂν τις ἐντεῦθεν τὴν
 ὑπερβολὴν ἧς ἔχομεν περὶ τὸν θεὸν εὐσεβείας καὶ τὴν
 φυλακὴν τῶν νόμων, μηδὲν ὑπὸ τῆς πολιορκίας διὰ 10
 φόβον ἐμποδιζομένου πρὸς τὰς ἱερουργίας, ἀλλὰ δις τῆς
 ἡμέρας, πρωὶ τε καὶ περὶ ἐνάτην ὥραν, ἱερουργούν-
 των ἐπὶ τοῦ βωμοῦ, καὶ μηδ' εἴ τι περὶ τὰς προσβολὰς
 δύσκολον εἶη, τὰς θυσίας παριέντων. καὶ γὰρ ἀλούσης
 τῆς πόλεως περὶ τρίτον μῆνα τῇ τῆς νηστείας ἡμέρᾳ, 15
 κατὰ τὴν ἐνάτην καὶ ἑβδομηκοστὴν καὶ ἑκατοστὴν ὀλυμ-
 πιάδα, ὑπατευόντων Γαίου Ἀντωνίου καὶ Μάρκου
 Τυλλίου Κικέρωνος, οἱ πολέμιοι μὲν εἰσπεσόντες
 ἔσφαττον τοὺς ἐν τῷ ἱερῷ, οἱ δὲ πρὸς ταῖς θυσίαις οὐ-
 δὲν ἤττον ἱερουργοῦντες διατέλουν, οὔτε ὑπὸ τοῦ φό- 20
 βου τοῦ περὶ τῆς ψυχῆς οὔτε ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν
 ἤδη φονευμένων ἀναγκασθέντες ἀποδρᾶναι, πᾶν δ'
 ὃ τι δεοὶ παθεῖν τοῦτο παρ' αὐτοῖς ὑπομεῖναι τοῖς βω-
 μοῖς κρείττον εἶναι νομίζοντες ἢ παρελθεῖν τι τῶν νο-
 μίμων. ὅτι δὲ οὐ λόγος ταῦτα μόνον ἐστὶν ἐγκώμιον 25
 ψευδοῦς εὐσεβείας ἐμφανίζων, ἀλλ' ἀλήθεια, μαρτυ-
 ροῦσι πάντες οἱ τὰς κατὰ Πομπήμιον πράξεις ἀναγρά-
 φαντες, ἐν οἷς καὶ Στράβων καὶ Νικόλαος καὶ πρὸς
 τούτοις Τίτος Λίσιος ὁ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἱστορίας συγ-
 γραφεύς.

4 ἐπεὶ δὲ τοῦ μηχανήματος προσαχθέντος σεισθεῖς
 ὁ μέγιστος τῶν πύργων κατηνέχθη καὶ παρέρρηξέ τι

χωρίον, εἰσεχέοντο μὲν οἱ πολέμιοι, πρῶτος δὲ αὐτῶν Κορνήλιος Φαῦστος Σύλλα παῖς σὺν τοῖς ἑαυτοῦ στρατιώταις ἐπέβη τοῦ τείχους, μετὰ δὲ αὐτὸν Φούριος ἑκατόνταρχος ἅμα τοῖς ἐπομενοῖς κατὰ θάτερον μέρος, 5 διὰ μέσων δὲ Φάβιος, καὶ αὐτὸς ἑκατόνταρχος, σὺν στίφει καρτερῶ. φόνου δ' ἦν πάντα ἀνάπλεω, καὶ τῶν Ἰουδαίων οἱ μὲν ὑπὸ Ῥωμαίων οἱ δὲ ὑπ' ἀλλήλων ἀνηροῦντο, εἰσὶ δὲ οἱ καὶ κατὰ κρημνῶν ἑαυτοὺς ἔρριπτον καὶ πῦρ ἐνιέντες εἰς τὰς οἰκίας ἐνεπίμπραντο, τὰ γινόμενα 10 καρτερεῖν οὐχ ὑπομένοντες. ἔπεσον δὲ τῶν μὲν Ἰουδαίων εἰς μυρίους καὶ δισχιλίους, Ῥωμαίων δὲ πάνυ ὀλίγοι. ἐλήφθη δὲ αἰχμάλωτος καὶ Ἀψάλωμος, θεῖος ἅμα καὶ πενθερὸς Ἀριστοβούλου. παρηνομήθη δὲ οὐ μικρὰ περὶ τὸν ναόν, ἄβατόν τε ὄντα ἐν τῷ πρὶν 15 χρόνῳ καὶ ἀόρατον· παρήλθε γὰρ εἰς τὸ ἐντὸς ὁ Πομπήιος καὶ τῶν περὶ αὐτὸν οὐκ ὀλίγοι, καὶ εἶδον ὅσα μὴ θεμιτὸν ἦν τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ἢ μόνοις τοῖς ἀρχιερεῦσιν. εὐρῶν δὲ τράπεξαν τε χρυσῆν καὶ λυχνίας πέριξ καὶ σπονδεῖα καὶ πλήθος ἀρωμάτων, χω 20 ρῖς δὲ τούτων ἐν τοῖς θησαυροῖς ἱερῶν χρημάτων εἰς δύο χιλιάδας ταλάντων, οὐδενὸς ἤψατο δι' εὐσέβειαν, ἀλλὰ κἂν τούτῳ τῆς περὶ αὐτὸν ἀξίως ἔπραξεν ἀρετῆς. τῇ τε ὑστεραίᾳ καθαίρειν παραγγείλας τὸ ἱερὸν τοῖς ναοπόλοις καὶ τὰ νόμιμα ἐπιφέρειν τῷ θεῷ, τὴν ἀρ- 25 χιερωσύνην ἀπέδωκεν Ἰρκανῶ διὰ τε τᾶλλα ὅσα χρήσιμος ὑπῆρξεν αὐτῷ καὶ ὅτι τοὺς κατὰ τὴν χώραν Ἰουδαίους Ἀριστοβούλῳ συμπολεμεῖν ἐκάλυσε, καὶ τοὺς αἰτίους τοῦ πολέμου τῷ πελέκει διεχρήσατο, τὸν δὲ Φαῦστον καὶ τοὺς ἄλλους, ὅσοι τῷ τείχει προθύμως 30 ἐπέβησαν, τῶν πρεπόντων ἀριστείων ἤξλωσε. καὶ τὰ μὲν Ἱεροσόλυμα ὑποτελῆ φόρου Ῥωμαίοις ἐποίησεν· αἳ δὲ οἱ ἔνοικοι πρότερον πόλεις ἐχειρώσαντο τῆς Κοί-

λης Συρίας, ἀφελόμενος ὑπὸ τῷ σφετέρῳ στρατηγῷ ἔταξε, καὶ τὸ σύμπαν ἔθνος, ἐπὶ μέγα πρότερον αἰρόμενον, ἐντὸς τῶν ἰδίων ὄρων συνέσπειλεν. καὶ Γάδαρα μὲν, μικρὸν ἐμπρόσθεν κατασκαφίσαν, ἀνέκτισε, Δημητρίῳ χαριζόμενος τῷ Γαδαρεῖ, ἀπελευθέρῳ ἑαυτοῦ, 5 τὰς δὲ λοιπὰς, Ἴππον καὶ Σκυθόπολιν καὶ Πέλλαν καὶ Λίον καὶ Σαμάρειαν, ἔτι τε Μάρισσαν καὶ Ἄζωτον καὶ Ἰάμνειαν καὶ Ἀρέθουσαν, τοῖς οἰκήτορσιν ἀπέδωκε. καὶ ταύτας μὲν ἐν τῇ μεσογείῳ, χωρὶς τῶν κατεσκαμμένων, Γάζαν δὲ πρὸς τῇ θαλάσῃ καὶ Ἰόπην καὶ Λῶρα 10 καὶ Στράτωνος τὸν πύργον, ἧ, κτίσαντος αὐτὴν Ἡρόδου μεγαλοπρεπῶς καὶ λιμέσι τε καὶ ναοῖς κοσμήσαντος, μετωνομάσθη Καισάρεια, πάσας ὁ Πομπήιος ἀφῆκεν ἐλευθέρως καὶ προσένειμε τῇ ἐπαρχίᾳ.

5 τούτου τοῦ πάθους τοῖς Ἱεροσολύμοις αἰτιοὶ κατέστησαν Ὑρκανὸς καὶ Ἀριστόβουλος πρὸς ἀλλήλους στασιάσαντες· τὴν τε γὰρ ἐλευθερίαν ἀπεβάλομεν καὶ ὑπήκοοι Ῥωμαίων κατέστημεν, καὶ τὴν χώραν ἣν τοῖς ὄπλοις ἐκτησάμεθα τοὺς Σύρους ἀφελόμενοι, ταύτην ἠναγκάσθημεν ἀποδοῦναι τοῖς Σύροις, καὶ προσέτι 20 πλείω ἢ μύρια τάλαντα Ῥωμαῖοι ἐν βραχεῖ χρόνῳ παρ' ἡμῶν εἰσεπράξαντο, καὶ ἡ βασιλεία, ἡ πρότερον τοῖς κατὰ γένος ἀρχιερεῦσι διδομένη τιμὴ, δημοτικῶν ἀνδρῶν ἐγένετο.

καὶ περὶ μὲν τούτων κατὰ χώραν ἐροῦμεν, Πομπήιος δὲ τὴν Κολλὴν Συρίαν ἕως Εὐφράτου ποταμοῦ καὶ Αἰγύπτου Σκαύρῳ παραδούς καὶ δύο τάγματα Ῥωμαίων, ἐπὶ Κιλικίαν ὄχθητο, ἐπειγόμενος εἰς Ῥώμην. ἐπήγχετο δὲ μετὰ τῆς γενεᾶς καὶ Ἀριστόβουλον δεδεμένον· δύο γὰρ ἦσαν αὐτῷ θυγατέρες καὶ τοσοῦτοι 30 υἱεῖς, ὧν εἰς Ἀλέξανδρος μὲν ἀπέδρα, ὁ δὲ νεώτερος Ἀντίγονος συναπεκομίζετο εἰς Ῥώμην ἅμα ταῖς ἀδελφαῖς.

Σκαύρου δ' ἐπὶ Πέτραν τῆς Ἀραβίας στρατεύσαν- 5
 τος καὶ διὰ τὸ δυσεμβολωτάτην εἶναι τὰ ἐν κύκλῳ
 θηοῦντος αὐτῆς, καὶ τοῦ στρατεύματος λιμώττοντος,
 Ἀντίπατρος καὶ ἐντολὴν Ἰρκανοῦ σέτον ἐκ τῆς Ἰου-
 5 δαίας καὶ τὰλλα ὅσων ἐνέδει παρείχεν· πεμφθεὶς τε
 πρὸς Ἀρέταν πρεσβευτῆς ὑπὸ Σκαύρου διὰ τὴν ὑπού-
 σαν ξενίαν, πείθει καὶ αὐτὸν ἀργύριον ὑπὲρ τοῦ μὴ
 θηωθῆναι τὴν χώραν δοῦναι, καὶ αὐτὸς ἐγγυητῆς τρια-
 κοσίων ταλάντων γίνεται. καὶ ἐπὶ τούτοις ἔλυσε τὸν
 10 πόλεμον Σκαῦρος, οὐχ ἦττον αὐτὸς ἢ συνέβαινεν Ἀρέ-
 ταν ἐπιθυμεῖν τοῦτο γενέσθαι βουλόμενος.

χρόνῳ δὲ ὕστερον Ἀλεξάνδρου τὴν Ἰουδαίαν κατα- 2
 τρέχοντος τοῦ Ἀριστοβούλου παιδός, στρατηγὸς Γαβί-
 νιος ἐκ Ρώμης εἰς Συρίαν ἦκεν· ὃς ἄλλα τε λόγου ἄξια
 15 διεπράξατο καὶ ἐπὶ Ἀλέξανδρον ἐστράτευσε, μηκέτι
 Ἰρκανοῦ πρὸς τὴν ἐκείνου φώμην ἀντέχειν δυναμένου,
 ἀλλ' ἀνεγείρειν ἤδη καὶ τὸ τῶν Ἱεροσολύμων τεῖχος
 ἐπιχειροῦντος, ὅπερ εἶλε Πομπήιος. ἀλλὰ τούτου μὲν
 αὐτὸν ἐπέσχον οἱ ἐνταῦθα Ῥωμαῖοι· περιωπὸν δὲ ἐν κύ-
 20 κλῳ τὴν χώραν πολλοὺς ὤπλιξε τῶν Ἰουδαίων, καὶ συν-
 ἔλεξε ταχὺ μυρίους μὲν ὀπλίτας πεντακοσίους δὲ πρὸς
 τοῖς χιλλίοις ἵππεις, Ἀλεξάνδρειόν τε ὠχύρου, τὸ πρὸς
 ταῖς Κορέαις ἔρυμα, καὶ Μαχαιροῦντα πρὸς τοῖς Ἀρα-
 βίοις ὄρεσιν. ἐρχεται οὖν ἐπ' αὐτὸν Γαβίνιος, Μάρ-
 25 κον Ἀντώνιον προπέμψας σὺν ἄλλοις ἡγεμόσιν· οἱ δὲ
 ὀπλίσαντες Ῥωμαίων τοὺς ἐπομένους, καὶ σὺν τούτοις
 τοὺς ὑπηκόους Ἰουδαίους, ὧν Πειθόλαος ἡγεῖται καὶ
 Μάλιχος, προσλαβόντες δὲ καὶ τὸ Ἀντιπάτρου ἑταιρι-
 κόν, ὑπήνταν Ἀλεξάνδρῳ· ἠκολούθει δὲ καὶ Γαβίνιος
 30 σὺν τῇ φάλαγγι. καὶ ἀναχωρεῖ μὲν ἐγγὺς Ἱεροσολύμων
 Ἀλέξανδρος, συμπεσόντων δὲ ἀλλήλοις ἐκεῖ καὶ μάχης

γενομένης κτείνουσι μὲν οἱ Ῥωμαῖοι τῶν πολεμίων περὶ τρισχιλίους, ζωγοῦσι δὲ οὐκ ἐλάττους.

3 ἐν τούτῳ Γαβίνιος ἐπὶ τὸ Ἀλεξάνδρειον ἐλθὼν προυκαλεῖτο τοὺς Ἴνδου εἰς διαλύσεις, συγγνώσεσθαι περὶ τῶν πρόσθεν αὐτοῖς ἡμαρτημένων ὁμολογῶν. 5 στρατοπεδευομένων δὲ πολλῶν πρὸ τοῦ ἐρύματος πολεμίων, ἐφ' οὓς ἀνῆσαν οἱ Ῥωμαῖοι, Μάρκος Ἀντώνιος ἐπιφανῶς ἀγωνισάμενος καὶ πολλοὺς ἀποκτείνας ἔδοξεν ἠρίστευκέναι. Γαβίνιος μὲν οὖν μέρος τῆς στρατιᾶς ἐνταῦθα καταλιπὼν, ὡς ἂν ἐκπολιορκηθῆ τὸ χω- 10 ριον, αὐτὸς ἐπήει τὴν ἄλλην Ἰουδαίαν, καὶ ὅσαις γε ἐνετύγχανε καθηρημέναις τῶν πόλεων, κτίζειν παρεκ- λεύετο. καὶ ἀνεκτίσθησαν Σαμάρεια καὶ Ἄζωτος καὶ Σκυθόπολις καὶ Ἀνθηθῶν καὶ Ῥαφία καὶ Δῶρα Μά- ρισσά τε καὶ Γάζα καὶ ἄλλαι οὐκ ὀλίγαι. τῶν δὲ ἀν- 15 θρώπων πειθομένων οἷς ὁ Γαβίνιος προσέταττε, βεβαίως οἰκηθῆναι συνέβαινε τότε τὰς πόλεις, πολὺν χρό- νον ἐρήμους γενομένας.

4 ταῦτα δὲ διαπραξάμενος κατὰ τὴν χώραν ἐπάνεισιν εἰς τὸ Ἀλεξάνδρειον, καὶ τὴν πολιορκίαν αὐτοῦ κρατῦ- 20 ναντος διαπρεσβεύεται πρὸς αὐτὸν Ἀλέξανδρος, συγγι- νώσκειν τε αὐτῷ τῶν ἡμαρτημένων δεόμενος καὶ παρα- διδοὺς τῶν ἐρυμάτων Ἰρκανίαν τε καὶ Μαχαιροῦντα, ὕστερον δὲ καὶ Ἀλεξάνδρειον. καὶ ταῦτα μὲν Γαβίνιος κατέσκαψε, τῆς Ἀλεξάνδρου δὲ μητρὸς πρὸς αὐτὸν ἐλ- 25 θούσης, ἣ ἐφρόνει τὰ Ῥωμαίων τοῦ τε ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ τῶν ἄλλων τέκνων ἐν Ῥώμῃ ἐχομένων, συνεχώρησεν αὐτῇ ταῦθ' ἅπερ ἤξιον· καὶ διοικησάμενος τὰ πρὸς αὐτήν, Ἰρκανὸν κατήγευ εἰς Ἱεροσόλυμα, στήσοντα τὴν τοῦ ἱεροῦ ἐπιμέλειαν. πέντε δὲ συνέδρια καταστήσας 30 εἰς Ἰσας μοίρας διένειμε τὸ ἔθνος, καὶ ἐπολιτεύοντο οἱ μὲν ἐν Ἱεροσολύμοις οἱ δὲ ἐν Γαδάρουσι οἱ δ' ἐν Ἀμα-

θοῦντι, τέταρτοι δὲ ἦσαν οἱ ἐν Ἰεριχοῦντι, καὶ τὸ πέμ-
πτον ἐν Σεπφώρει τῆς Γαλιλαίας.

καὶ οἱ μὲν ἀπηλλαγμένοι τῆς δυναστείας ἐν ἀριστο-
κρατία διῆγον· **Ἀριστοβούλου** δὲ διαδράντος ἐκ Ῥώ- 6
μης εἰς τὴν Ἰουδαίαν, καὶ τὸ Ἀλεξάνδρειον, ὅπερ ἦν
νεωστὶ κατασκευασμένον, ἀνατειχίζειν προαιρουμένου,
πέμπει Γαβίνιος ἐπ' αὐτὸν στρατιώτας καὶ ἡγεμόνας
Σίσειναν τε καὶ Ἀντώνιον καὶ Σερελίον, κωλύσον-
τάς τε τὸ χωρίον αὐτὸν κατασχεῖν καὶ συλληψομέ-
10 νους αὐτόν. πολλοὶ δ' Ἀριστοβούλῳ τῶν Ἰουδαίων
κατὰ τὴν παλαιὰν εὐκλείαν προσέρρουσιν, καὶ δὴ καὶ
νεωτέροις χαίροντες πράγμασι. Πειθόλαος γοῦν τις,
ὑποστράτηγος ἐν Ἱεροσολύμοις ᾧν, μετὰ χιλίων ἡτο-
μόλησε πρὸς αὐτόν. πολλοὶ δὲ τῶν προστιθεμένων
15 ἦσαν ἄνοπλοι. διεγνωκῶς δὲ εἰς Μαχαιοῦντα ἀπανί-
στασθαι Ἀριστόβουλος τούτους μὲν ἀπέλυσεν ἀπόρους
ὄντας (οὐ γὰρ ἐγίνοντο αὐτῷ χρήσιμοι πρὸς τὰ ἔργα),
τούς δὲ ὀπλισμένους περὶ ὀκτακισχιλίους ὄντας ἀναλα-
βῶν ᾤχετο. καὶ προσπεσόντων αὐτοῖς τῶν Ῥωμαίων
20 καρτερῶς, ἠτιῶνται τῇ μάχῃ [γενναίως] οἱ Ἰουδαῖοι,
καίπερ προθύμως ἀγωνισάμενοι, βιασαμένων τε τῶν
πολεμίων εἰς φυγὴν τρέπονται. καὶ φονεύονται μὲν
αὐτῶν εἰς πεντακισχιλίους, οἱ δὲ λοιποὶ διασκευασθέν-
τες ὡς ἐδύναντο σώζειν αὐτούς ἐπειρῶντο. χιλίων
25 μέντοι πλείονας ἔχων Ἀριστόβουλος εἰς Μαχαιοῦντα
διέφυγεν, ὡχύρου τε τὸ χωρίον, καὶ πρᾶττων κακῶς
οὐδὲν ἦττον ἐλπίδος ἀγαθῆς εἶχετο. δύο δ' ἡμέρας ἀν-
τισχῶν τῇ πολιορκίᾳ καὶ πολλὰ τραύματα λαβὼν αἰχμᾶ-
λωτος μετ' Ἀντιγόνου τοῦ παιδός, ὃς δὴ καὶ συνέφυ-
30 γεν ἐκ Ῥώμης αὐτῷ, πρὸς Γαβίνιον ἄγεται. καὶ τοι-
αύτη μὲν Ἀριστόβουλος χρησάμενος τύχῃ πάλιν εἰς
Ῥώμην ἀναπέμπεται, καὶ δεθεὶς αὐτόθι κατείχετο, βα-

σιλεύσας μὲν καὶ ἀρχικρατεύσας ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ, ἀνὴρ δὲ λαμπρὸς καὶ μεγαλόψυχος γενόμενος· τὰ μέντοι τέκνα αὐτοῦ ἀνῆκεν ἢ σύγκλητος, Γαβινίου γράψαντος τοῦθ' ὑποσχέσθαι τῇ μητρὶ παραδόσθαι τὰ ἐρύματα.

καὶ τότε μὲν εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἐπανέρχονται, 5
 2 Γαβινίῳ δ' ἐπὶ Πάρθους στρατεύονται καὶ τὸν Εὐφράτην ἤδη πεπεραιωμένῳ μετέδοξεν εἰς Αἴγυπτον ὑποστρέψαντι καταστήσασαι Πτολεμαῖον εἰς αὐτήν. καὶ ταῦτα μὲν καὶ ἐν ἄλλοις δεδήλωται· Γαβινίῳ μέντοι κατὰ τὴν στρατείαν ἦν ἐπ' Ἀρχέλαον ἐστέλλετο, Ἀντί- 10
 πατρος ὑπηρέτησε σίτον καὶ ὄπλα καὶ χρήματα, καὶ τοὺς ὑπὲρ Πηλούσιον τῶν Ἰουδαίων οὗτος αὐτῷ προσηγάγετο καὶ συμμάχους ἐποίησε, φύλακας ὄντας τῶν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐμβολῶν. ἐπανελθὼν δ' ἐκ τῆς Αἰγύπτου καταλαμβάνει τὴν Συρίαν στάσει καὶ ταραχῇ 15
 νοσοῦσαν· ὁ γὰρ Ἀριστοβούλου παῖς Ἀλέξανδρος, παρελθὼν ἐξ ὕστερου πάλιν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν κατὰ βίαν, πολλοὺς μὲν τῶν Ἰουδαίων ἀπέστησεν, στρατεύματι δὲ μεγάλῳ τὴν χώραν ἐπερχόμενος ἔκτεινε πάντας ὅσους ἐπιτύχοι τῶν Ῥωμαίων εἰς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Γαρι- 20
 ζεῖν συμφυγόντας, καὶ προσέκειτο πολιορκῶν.

3 ὁ δὲ Γαβίνιος τοιαῦτα κατὰ τὴν Συρίαν καταλαβὼν, Ἀντίπατρον (συνετὸς γὰρ ἦν) προπέμπει πρὸς τοὺς νενοσηκότας, εἰ παῦσαι δυναθεῖν τῆς παραφροσύνης αὐτοῦ καὶ πείσαι πρὸς τὸν ἀμείνω λογισμὸν 25
 ἐπανελθεῖν. ὁ δὲ ἐλθὼν πολλοὺς μὲν ἐσωφρόνισε καὶ προσηγάγετο τῷ δέοντι, τὸν δὲ Ἀλέξανδρον οὐκ ἠδυνήθη κατασχεῖν· στρατοῦ γὰρ τρεῖς οὗτος ἔχων μυριάδας Ἰουδαίων ἀπήντησε Γαβινίῳ, καὶ συμβαλὼν ἠττάται, πεσόντων αὐτῷ μυρίων περὶ τὸ Ἰταβύριον ὄρος. 30

4 καταστησάμενος δὲ Γαβίνιος τὰ κατὰ τὴν Ἱεροσολυμιτῶν πόλιν ὡς ἦν Ἀντιπάτρῳ θέλοντι, ἐπὶ Ναβα-

ταίους ἔρχεται. καὶ κρατεῖ μὲν τούτων τῇ μάχῃ, Πάρθων δὲ φυγάδας Μιθριδάτην καὶ Ὀρσάνην πρὸς αὐτὸν ἐλθόντας προὔπεμψε, τῷ δὲ λόγῳ ἀπέδρασαν αὐτόν. καὶ Γαβίνιος μὲν ἔργα μεγάλα καὶ λαμπρὰ κατὰ τὴν στρατηγίαν δράσας ἀπῆρεν εἰς Ῥώμην, Κράσσω παραδοὺς τὴν ἀρχήν· περὶ δὲ τῆς Πομπηίου καὶ Γαβινίου στρατείας ἐπὶ Ἰουδαίους γράφει Νικόλαος ὁ Λαμασκηνὸς καὶ Στράβων ὁ Καππάδοξ, οὐδὲν ἕτερος ἐτέρου καινότερον λέγων.

- 10 Κράσσος δ' ἐπὶ Πάρθους μέλλων στρατεύειν ἤκεν 7 εἰς τὴν Ἰουδαίαν· καὶ τὰ ἐν τῷ ἱερῷ χρήματα, ἃ Πομπήιος καταλελοίπει (δισχίλια δ' ἦν τάλαντα), βαστάσας, οἷός τε ἦν καὶ τὸν χρυσὸν ἅπαντα (τάλαντα δὲ καὶ οὗτος ἦν ὀκτακισχίλια) περιδύειν τοῦ ναοῦ. λαμβάνει
- 15 δὲ καὶ δοκὸν ὀλοσφυρήλατον χρυσῆν, ἐκ μυῶν τριακοσίων πεποιημένην· ἡ δὲ μυᾶ παρ' ἡμῶν ἰσχύει λίτρας δύο καὶ ἡμισυ. παρέδωκε δὲ αὐτῷ ταύτην τὴν δοκὸν ὁ τῶν θησαυρῶν φύλαξ ἱερεὺς, Ἐλεάζαρος ὄνομα, οὐ διὰ πονηρίαν (ἀγαθὸς γὰρ ἦν καὶ δίκαιος), ἀλλὰ πεπιστευ-
- 20 μένος τὴν τῶν καταπετασμάτων τοῦ ναοῦ φυλακὴν, ὄντων θαυμασίων τὸ κάλλος καὶ πολυτελῶν τὴν κατασκευὴν, ἐκ δὲ τῆς δοκοῦ ταύτης ἐκκρεμαμένων, ἐπεὶ τὸν Κράσσον ἑώρα περὶ τὴν τοῦ χρυσοῦ γινόμενον συλλογὴν, δείσας περὶ τῷ παντὶ κόσμῳ τοῦ ναοῦ, τὴν δοκὸν
- 25 αὐτῷ τὴν χρυσῆν λύτρον ἀντὶ πάντων ἔδωκεν, ὄρκους παρ' αὐτοῦ λαβὼν μηδὲν ἄλλο κινήσειν τῶν ἐκ τοῦ ναοῦ, μόνῳ δὲ ἀρκεσθῆσεσθαι τῷ ὑπ' αὐτοῦ δοθησομένῳ, πολλῶν ὄντι μυριάδων ἀξίῳ. ἡ δὲ δοκὸς αὕτη ἦν ἐν ξυλλίῃ δοκῷ κενῇ· καὶ τοῦτο τοὺς μὲν ἄλλους
- 30 ἐλάνθανεν ἅπαντας, ὁ δὲ Ἐλεάζαρος μόνος ἠπίστατο. ὁ μὲντοι Κράσσος καὶ ταύτην, ὡς οὐδενὸς ἀψόμενος

ἄλλου τῶν ἐν τῷ ἱερῷ, λαμβάνει, καὶ παραβάς τοὺς ὄρκους ἅπαντα τὸν ἐν τῷ ναῷ χρυσὸν ἐξεφόρησεν.

- 2 θαναμάση δὲ μηδεὶς εἰ τοσοῦτος ἦν πλοῦτος ἐν τῷ ἡμετέρῳ ἱερῷ, πάντων τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην Ἰουδαίων καὶ σεβομένων τὸν θεόν, ἔτι δὲ καὶ τῶν ἀπὸ τῆς 5 Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης εἰς αὐτὸ συμφερόντων ἐκ πολλῶν πάνυ χρόνων. οὐκ ἔστι δὲ ἀμάρτυρον τὸ μέγεθος τῶν προειρημένων χρημάτων, οὐδὲ ὑπὸ ἀλαξονείας ἡμετέρας καὶ περιττολογίας ἐπὶ τοσοῦτον ἐξαίρεται πλῆθος, ἀλλὰ πολλοὶ τε ἄλλοι τῶν συγγραφέων ἡμῖν 10 μαρτυροῦσι καὶ Στράβων ὁ Καππάδοξ οὕτω λέγων "πέμψας δὲ Μιθριδάτης εἰς Κῶ ἔλαβε τὰ χρήματα ἅπερ ἔθετο ἐκεῖ Κλεοπάτρα ἡ βασίλισσα, καὶ τὰ τῶν Ἰουδαίων ὀκτακόσια τάλαντα." ἡμῖν δὲ δημόσια χρήματα οὐκ ἔστιν ἢ τὰ τοῦ θεοῦ μόνα, καὶ δῆλον ὅτι 15 ταῦτα μετήνεγκαν εἰς Κῶ τὰ χρήματα οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ Ἰουδαῖοι διὰ τὸν ἐκ Μιθριδάτου φόβον· οὐ γὰρ εἰκὸς τοὺς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, πόλιν τε ὀχυρὰν ἔχοντας καὶ τὸν ναόν, πέμπειν χρήματα εἰς Κῶ. ἀλλ' οὐδὲ τοὺς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κατοικοῦντας Ἰουδαίους πιθανὸν τοῦτ' 20 ἔστι ποιῆσαι, μηδὲν Μιθριδάτην δεδιότας. μαρτυρεῖ δὲ καὶ ἐν ἐτέρῳ τόπῳ ὁ αὐτὸς Στράβων ὅτι, καθ' ὃν καιρὸν διέβη Σύλλας εἰς τὴν Ἑλλάδα πολεμήσων Μιθριδάτην, καὶ Λεύκουλλον πέμψαι ἐπὶ τὴν ἐν Κυρήνῃ στάσιν τοῦ ἔθνους ἡμῶν, ὧν ἡ οἰκουμένη πεπλήρωται, 25 λέγων οὕτως. "τέτταρες δ' ἦσαν ἐν τῇ πόλει τῶν Κυρηναίων, ἢ τε τῶν πολιτῶν καὶ ἢ τῶν γεωργῶν, τρίτη δ' ἢ τῶν μετοίκων καὶ τετάρτη ἢ τῶν Ἰουδαίων. αὕτη δ' εἰς πᾶσαν πόλιν ἤδη παρεληλύθει, καὶ τόπον οὐκ ἔστι φράδιως εὑρεῖν τῆς οἰκουμένης ὅς οὐ παραδέδεκται 30 τοῦτο τὸ φῦλον, μηδ' ἐπικρατεῖται ὑπ' αὐτοῦ. τὴν δὲ Αἴγυπτον καὶ τὴν Κυρηναίαν, ἅτε τῶν αὐτῶν ἡγεμό-

νων τυχοῦσαν, τῶν τε ἄλλων συχνὰ ζηλωᾶσαι συνέβη, καὶ δὴ τὰ συντάγματα τῶν Ἰουδαίων θρῆψαι διαφερόντως καὶ συναυξῆσαι χρώμενα τοῖς πατρίοις τῶν Ἰουδαίων νόμοις. ἐν γοῦν Αἰγύπτῳ κατοικία τῶν Ἰουδαίων ἐστὶν ἀποδεδειγμένη, χωρὶς δὲ τῆς τῶν Ἀλεξανδρέων πόλεως ἀφώριστο μέγα μέρος τῷ ἔθνει τούτῳ· καθίσταται δὲ καὶ ἔθναρχης αὐτῶν, ὃς διοικεῖ τε τὸ ἔθνος καὶ διαιτᾷ κρίσεις καὶ συμβολαίων ἐπιμελεῖται καὶ προσταγμάτων, ὡς ἂν πολιτείας ἄρχων αὐτοτελοῦς. ἐν Αἰγύπτῳ μὲν οὖν ἴσχυσε τὸ ἔθνος διὰ τὸ Αἰγυπτίους εἶναι ἐξ ἀρχῆς Ἰουδαίους καὶ διὰ τὸ πλησίον θῆσθαι τὴν κατοικίαν τοῦς ἀπελθόντας ἐκεῖθεν, εἰς δὲ τὴν Κυρηναίαν μετέβη διὰ τὸ καὶ ταύτην ὁμορον εἶναι τῇ τῶν Αἰγυπτίων ἀρχῇ, καθάπερ τὴν Ἰουδαίαν, μᾶλλον δὲ τῆς ἀρχῆς ἐκείνης πρότερον.”

Στραβῶν μὲν οὖν ταῦτα λέγει, Κράσσος δὲ πάντα 3 διοικήσας ὃν αὐτὸς ἐβούλετο τρόπον, ἐξώρμησεν ἐπὶ τὴν Παρθυαίαν. καὶ αὐτὸς μὲν δὴ σὺν παντὶ διεφθάρη τῷ στρατῷ, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις δεδήλωται, Κάσσιος δὲ εἰς 20 Συρίαν φυγὼν καὶ περιποιησάμενος αὐτὴν Πάρθοις ἐμποδῶν ἦν ἐκτρέχουσιν ἐπ’ αὐτὴν διὰ τὴν κατὰ Κράσσου νίκην. αὐτίς δὲ εἰς Τύρον ἀφικόμενος ἀνέβη καὶ εἰς τὴν Ἰουδαίαν. Ταριχέας μὲν οὖν προσπεσὼν εὐθέως αἰρεῖ, καὶ περὶ τρισμυρίου ἀνθρώπους 25 ἀνδραποδίζει, Πειθόλαόν τε τὸν τὴν Ἀριστοβούλου στάσιν διαδεδεγμένον κτείνει, πρὸς τοῦτο αὐτὸν Ἀντιπάτρου παραστησαμένου, ὃν πολὺ καὶ παρ’ αὐτῷ συνέβαινε δύνασθαι καὶ πλείστον τότε ἄξιός ἦν καὶ παρὰ Ἰδουμαίοις, παρ’ ὧν ἄγεται γυναικὰ τῶν ἐπισήμων ἐξ 30 Ἀραβίας, Κύπρον ὄνομα, ἐξ ἧς αὐτῷ τέσσαρες ἐγένοντο παῖδες, Φασάηλος καὶ Ἡρώδης, ὃς ὕστερον βασιλεὺς γίνεται, Ἰώσηπός τε καὶ Φερῶρας, θυγάτηρ δὲ

Σαλώμη. οὗτος ὁ Ἄντίπατρος ἐπεποιήτο καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους δυνάστας φιλίαν καὶ ξενίαν, μάλιστα δὲ πρὸς τὸν Ἄραβα, ᾧ καὶ τὰ τέκνα πολεμῶν πρὸς Ἀριστόβουλον παρέθετο. www.libtool.com.cn

Κάσσιος μὲν οὖν ἀναστρατοπεδευσάμενος ἐπὶ τὸν 5
 Εὐφράτην ἠπείγετο, ὑπαντιάσων τοῖς ἐκεῖθεν ἐπιού-
 4 σιν, ὡς καὶ ὑπ' ἄλλων δεδήλωται· χρόνῳ δὲ ὕστερον
 Καίσαρ κατασχὼν Ῥώμην μετὰ τὸ Πομπήιον καὶ τὴν
 σύγκλητον φυγεῖν πέραν τοῦ Ἰονίου, παραλύσας τῶν
 δεσμῶν Ἀριστόβουλον εἰς Συρίαν διεγνώκει πέμπειν, 10
 δύο παραδοὺς αὐτῷ τάγματα, ὡς ἂν εὐτρεπίξοι τὰ
 κατὰ ταύτην δυνατὸς ᾶν. Ἀριστόβουλος δὲ οὐκ ἀπώ-
 νατο τῶν ἐλπίδων ἐφ' αἷς ἐτυχε τῆς παρὰ Καίσαρος
 ἐξουσίας, ἀλλ' αὐτὸν φθάσαντες οἱ τὰ Πομπηίου φρο-
 νοῦντες φαρμάκῳ διαφθείρουσι, θάπτουσι δ' αὐτὸν οἱ 15
 τὰ Καίσαρος θεραπεύοντες πράγματα. καὶ ὁ νεκρὸς
 αὐτοῦ ἔκειτο ἐν μέλιτι κεκηδευμένος ἐπὶ χρόνον πολύν,
 ἕως Ἀντώνιος αὐτὸν ὕστερον ἀποπέμψας εἰς τὴν Ἰου-
 δαίαν ἐν ταῖς βασιλικαῖς θήκαις ἐποίησε τεθῆναι. Σκι-
 πίων δέ, ἐπιστείλαντος αὐτῷ Πομπηίου ἀποκτεῖναι 20
 Ἀλέξανδρον τὸν Ἀριστοβούλου, αἰτιασάμενος τὸν νεα-
 νίσκον ἐπὶ τοῖς τὸ πρῶτον εἰς Ῥωμαίους ἐξημαρτημέ-
 νοις τῷ πελέκει διεχρήσατο. καὶ ὁ μὲν οὕτως ἐν Ἀντι-
 οχείᾳ τελευτᾷ, τοὺς δὲ ἀδελφοὺς αὐτοῦ Πτολεμαῖος ὁ
 Μενναίου παρέλαβε, δυναστεύων Χαλκίδος τῆς ὑπὸ 25
 τῷ Διβάνῳ ὄρει· καὶ πέμψας τὸν υἱὸν Φιλιππίωνα εἰς
 Ἀσκάλωνα παρὰ τὴν Ἀριστοβούλου γυναικα, ἐκέλευσεν
 αὐτὴν συναποστέλλειν τὸν υἱὸν Ἀντίγονον καὶ τὰς θυ-
 γατέρας, ὧν τῆς ἐτέρας Ἀλεξάνδρας ἐρασθεῖς ὁ Φιλιπ-
 πίων ἄγεται γυναικα. μετὰ δὲ ταῦτα ἀνελὼν αὐτὸν ὁ 30
 πατὴρ Πτολεμαῖος γαμῆ τε τὴν Ἀλεξάνδραν, καὶ τῶν
 ἀδελφῶν αὐτῆς πρόνοιαν ποιούμενος διετέλει.

μετὰ δὲ τὸν Πομπηίου θάνατον καὶ τὴν νίκην τὴν 8
ἐπ' αὐτῷ, Καίσαρι πολεμοῦντι κατ' Αἴγυπτον πολλὰ
χρήσιμον αὐτὸν παρέσχεν Ἀντίπατρος ὁ τῶν Ἰουδαίων
ἐπιμελητής, ἐξ ἐντολῆς Ἰρμανοῦ. Μιθριδάτῃ γὰρ τῷ
5 Περσαμηνῷ κομίζοντι ἐπικουρικὸν καὶ ἀδυνάτως ἔχοντι
διὰ Πηλουσίου ποιήσασθαι τὴν πορείαν, περὶ δὲ Ἀσκά-
λωνα διατρίβοντι, ἤκεν Ἀντίπατρος ἄγων Ἰουδαίων
ὀπλίτας τρισχιλλίους, ἐξ Ἀραβίας τε συμμάχους ἐλθεῖν
ἐπραγματεύσατο τοὺς ἐν τέλει· καὶ δι' αὐτὸν οἱ κατὰ
10 τὴν Συρίαν ἅπαντες ἐπεκούρουν, ἀπολείπεσθαι τῆς
ὑπὲρ Καίσαρος προθυμίας οὐ θέλοντες, Ἰάμβλιχός τε ὁ
δυναστής καὶ Πτολεμαῖος ὁ υἱὸς αὐτοῦ, Αἰβανὸν ὄρος
οἰκῶν, αἷ τε πόλεις σχεδὸν ἅπασαι. Μιθριδάτης δὲ
ἄρας ἐκ Συρίας εἰς Πηλούσιον ἀφικνεῖται, καὶ μὴ δε-
15 χομένων αὐτὸν τῶν ἀνθρώπων ἐπολιόρκει τὴν πόλιν.
ἠρίστευε δὲ Ἀντίπατρος, καὶ πρῶτος κατασύρας τι τοῦ
τείχους ὁδὸν εἰσπεσεῖν παρέσχετο τοῖς ἄλλοις εἰς τὴν
πόλιν. καὶ τὸ μὲν Πηλούσιον οὕτως εἶχε, τοὺς δὲ περὶ
Ἀντίπατρον καὶ Μιθριδάτην ἀπιόντας πρὸς Καίσαρα
20 διεκώλυον οἱ Ἰουδαῖοι Αἰγύπτιοι οἱ τὴν Ὀύλου λεγομέ-
νην χώραν κατοικοῦντες. πείθει δὲ καὶ τούτους τὰ αὐ-
τῶν φρονῆσαι κατὰ τὸ ὁμόφυλον Ἀντίπατρος, καὶ μά-
λιστα ἐπιδείξας αὐτοῖς τὰς Ἰρμανοῦ τοῦ ἀρχιερέως ἐπι-
στολάς, ἐν αἷς αὐτοὺς φίλους εἶναι Καίσαρος παρεκά-
25 λει καὶ ξένια καὶ πάντα τὰ ἐπιτήδεια χορηγεῖν τῷ
στρατῷ. καὶ οἱ μὲν ὡς ἐώρων τὸν Ἀντίπατρον καὶ τὸν
ἀρχιερέα συνθέλοντας, ὑπήκουον· τούτους δὲ προσθε-
μένους ἀκούσαντες οἱ περὶ Μέμφιν ἐκάλουν καὶ αὐτοὶ
τὸν Μιθριδάτην πρὸς αὐτούς, κάκεινος ἐλθὼν καὶ τού-
30 τος παραλαμβάνει. ἐπεὶ δὲ τὸ καλούμενον Δέλτα ἦδη 2
περιεληλύθει, συμβάλλει τοῖς πολεμοῖς περὶ τὸ καλού-
μενον Ἰουδαίων στρατόπεδον. εἶχε δὲ τὸ μὲν δεξιὸν κέ-

ρας Μιθριδάτης, τὸ δὲ εὐάνυμον Ἀντίπατρος. συμπε-
 σόντων δὲ εἰς μάχην κλίνεται τὸ τοῦ Μιθριδάτου κέρας,
 καὶ παθεῖν ἂν ἐκινδύνευσεν τὰ δεινότερα, εἰ μὴ παρὰ
 τὴν ἡῶνα τοῦ ποταμοῦ σύντο οἰκείοις στρατιώταις
 Ἀντίπατρος παρέθεεν, ὃς νενικηκῶς ἤδη τοὺς πολε- 5
 μίους τὸν μὲν ῥύεται, τρέπει δὲ εἰς φυγὴν τοὺς νενικη-
 κώτας Αἰγυπτίους. αἰρεῖ δὲ αὐτῶν καὶ τὸ στρατόπεδον,
 ἐπιμείνας τῇ διωξεί, τὸν τε Μιθριδάτην ἐκάλεϊ πλει-
 στον ἐν τῇ τροπῇ διασχόντα. ἔπεσον δὲ τῶν μὲν περὶ
 τοῦτου ὀκτακίσσιοι, τῶν δὲ Ἀντιπάτρου τεσσαράκοντα. 10
 Μιθριδάτης δὲ περὶ τούτων ἐπιστέλλει Καίσαρι, τῆς τε
 νίκης αὐτοῖς ἅμα καὶ τῆς σωτηρίας αἴτιον τὸν Ἀντίπα-
 τρον ἀποφαίνων, ὥστε τὸν Καίσαρα τότε μὲν ἐπαι-
 νεῖν αὐτόν, κεχρησθῆναι δὲ παρὰ πάντα τὸν πόλεμον εἰς
 τὰ κινδυνωδέστατα τῷ Ἀντιπάτρῳ. καὶ δὴ καὶ τρωθῆ- 15
 3 ναι συνέβη παρὰ τοῦ ἀγῶνας αὐτῷ. καταλύσας μὲν-
 τοι Καίσαρ μετὰ χρόνον τὸν πόλεμον καὶ εἰς Συρίαν
 ἀποπλεύσας ἐτίμησε μεγάλως, Ἰρκανῶ μὲν τὴν ἀρχιερω-
 σύνην βεβαιώσας, Ἀντιπάτρῳ δὲ πολιτείαν ἐν Ῥώμῃ
 δοῦς καὶ ἀτέλειαν πανταχοῦ. 20

λέγεται δὲ ὑπὸ πολλῶν Ἰρκανὸν ταύτης κοινωνῆ-
 σαι τῆς στρατείας καὶ ἐλθεῖν εἰς Αἴγυπτον· μαρτυρεῖ
 δέ μου τῷ λόγῳ Στράβων ὁ Καππάδοξ λέγων ἐξ
 Ἀσινίου ὀνόματος οὕτως “μετὰ δὲ τὸ τὸν Μιθριδά-
 την εἰσβαλεῖν εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ Ἰρκανὸν τὸν 25
 τῶν Ἰουδαίων ἀρχιερέα.” ὁ δ’ αὐτὸς οὗτος Στρά-
 βων καὶ ἐν ἑτέρῳ πάλιν ἐξ Ἰψικράτους ὀνόματος λέγει
 οὕτως, τὸν μὲν Μιθριδάτην ἐξελθεῖν μόνου, κληθέντα
 δ’ εἰς Ἀσκάλωνα Ἀντίπατρον ὑπ’ αὐτοῦ, τὸν τῆς Ἰου-
 δαίας ἐπιμελητὴν, τρισχιλίους αὐτῷ στρατιώτας συμ- 30
 παρασκευάσαι, καὶ τοὺς ἄλλους δυνάστας προτρέψαι,
 κοινωνῆσαι δὲ τῆς στρατείας καὶ Ἰρκανὸν τὸν ἀρχιερέα.

ταῦτα μὲν Στράβων φησίν, ἔλθων δὲ καὶ Ἀντίγο- 4
 νος ὁ Ἀριστοβούλου τότε πρὸς Καίσαρα τὴν τε τοῦ πα-
 τρὸς ἀπωδύρετο τύχην, καὶ ὡς δι' αὐτὸν ἀποθάνου
 φαρμάκοις ἀναιρεθεὶς Ἀριστοβουλος καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐ-
 5 τοῦ κτείναντος πελέκει Σκιπίωνος, ἐδεῖτό τε λαβεῖν
 οἶκτον αὐτοῦ τῆς ἀρχῆς ἐκβεβλημένου· Ἰρκανοῦ δὲ
 ἐπὶ τούτοις καὶ Ἀντιπάτρου κατηγόρει βιαίως ἔξηγου-
 μένων τοῦ ἔθνους καὶ εἰς αὐτὸν παρανομησάντων. πα-
 ρῶν δὲ Ἀντίπατρος ἀπελογεῖτο μὲν ὑπὲρ ὧν ἑώρα καθ'
 10 αὐτοῦ τὴν κατηγορίαν γενομένην, νεωτεριστὰς δὲ ἀπέ-
 φαινε τοὺς περὶ τὸν Ἀντίγονον καὶ στασιώδεις, ὅσα τε
 πονήσειεν αὐτὸς καὶ συνεργήσειεν ὑπεμίμνησκεν, ἐπὶ
 τοῖς στρατηγήμασι ποιούμενος τοὺς λόγους ὧν αὐτὸς
 ἦν μάρτυς. δικαίως δὲ ἔλεγεν Ἀριστόβουλον μὲν εἰς
 15 Ῥώμην ἀνάρπαστον γεγονέναι, πολέμιον αἰεὶ καὶ μηδέ-
 ποτε εὖνον ὑπάρξαντα Ῥωμαίοις, τὸν δὲ ἀδελφὸν αὐ-
 τοῦ κολασθέντα ἐπὶ ληστεία ὑπὸ Σκιπίωνος τυχεῖν ὧν
 ἄξιός ἦν, ἀλλ' οὐ κατὰ βίαν καὶ ἀδικίαν τοῦτο παθεῖν
 ὑπὸ τοῦ δράσαντος.
 20 τούτους Ἀντιπάτρου ποιησαμένου τοὺς λόγους 5
 Καίσαρ Ἰρκανὸν μὲν ἀποδείκνυσιν ἀρχιερέα, Ἀντι-
 πάτρω δὲ δίδωσι δυναστείαν ἣν αὐτὸς προαιρεῖται,
 τούτου δὲ ἐπ' αὐτῷ ποιησαμένου τὴν κρίσιν ἐπίτροπον
 αὐτὸν ἀποδείκνυσι τῆς Ἰουδαίας. ἐπιτρέπει δὲ καὶ Ἰρ-
 25 κανῷ τὰ τῆς πατρίδος ἀναστῆσαι τεῖχη, ταύτην αἰ-
 τησαμένῳ τὴν χάριν· ἐρήριπτο γὰρ ἔτι Πομπηίου κα-
 ταβαλόντος. καὶ τοῦτ' ἐπιστέλλει τοῖς ὑπάτοις εἰς Ῥώ-
 μην ἀναγράψαι ἐν τῷ Καπετωλίῳ. καὶ τὸ γενόμενον
 ὑπὸ τῆς συγκλήτου δόγμα τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον.
 30 "Λεύκιος Ἐαλέριος Λευκίου υἱὸς στρατηγὸς συνεβου-
 λέυσάτο τῇ συγκλήτῳ εἰδοῖς Δεκεμβρίαις ἐν τῷ τῆς
 ὁμονοίας ναῶ. γραφομένῳ τῷ δόγματι παρήσαν Λεύ-

μιος Κωπώνιος Λευκίου υἱὸς Κολλίνα καὶ Παπίριος
 Κυρίνα, περὶ ὧν Ἀλέξανδρος Ἰάσονος καὶ Νουμήνιος
 Ἀντιόχου καὶ Ἀλέξανδρος Δωροθέου, Ἰουδαίων πρε-
 σβευταί, ἄνδρες ἀγαθοὶ καὶ συμμαχοὶ, διελέχθησαν,
 ἀνανεούμενοι τὰς προϋπηγομένας πρὸς Ῥωμαίους χά- 5
 ριτας καὶ τὴν φιλίαν, καὶ ἀσπίδα χρυσοῦν σύμβολον τῆς
 συμμαχίας γενομένην ἀνήνεγκαν ἀπὸ χρυσοῦν μυριάδων
 πέντε, καὶ γράμματα ἑξήλωσαν δοθῆναι πρὸς τε
 τὰς αὐτονομουμένας πόλεις καὶ πρὸς βασιλεῖς ὑπὲρ
 τοῦ τὴν τε χώραν αὐτῶν καὶ τοὺς λιμένας ἀδείας τυγ- 10
 χάνειν καὶ μηδὲν ἀδικεῖσθαι. ἔδοξεν οὖν συνθέσθαι
 φιλίαν καὶ χάριτας πρὸς αὐτούς, καὶ ὅσων ἐδεήθησαν
 τυχεῖν, ταῦτ' αὐτοῖς παρασχεῖν, καὶ τὴν κοιμισθεῖσαν
 ἀσπίδα προσδέξασθαι." ταῦτα ἐγένετο ἐπὶ Ἰρκα-
 νοῦ ἀρχιερέως καὶ ἐθναρχοῦ, ἔτους ἐνάτου μηνὸς Πα- 15
 νέμου.

ἡῦρατο δὲ καὶ παρὰ τοῦ τῶν Ἀθηναίων δήμου τι-
 μὰς Ἰρκανός, πολλὰ χρήσιμος γενόμενος εἰς αὐτούς·
 ἐπεψάν τε ψήφισμα γράψαντες αὐτῷ τοῦτον ἔχον τὸν
 τρόπον. "ἐπὶ πρυτάνεως καὶ ἱερέως Διονυσίου τοῦ 20
 Ἀσκληπιάδου, μηνὸς Πανέμου πέμπτη ἀπίοντος, ἀπε-
 δόθη τοῖς στρατηγοῖς ψήφισμα Ἀθηναίων, ἐπὶ Ἀγα-
 θεοκλέους ἀρχοντος. Εὐκλῆς Μενάνδρου Ἀλιμονύσιος
 ἐγραμμάτευε, Μουνυχιῶνος ἐνδεκάτη, ἐνδεκάτη τῆς
 πρυτανείας, ἐκκλησίας γενομένης ἐν τῷ θεάτρῳ. 25
 τῶν προέδρων ἐπεψήφισε Δωρόθεος Ἐρχιεύς καὶ οἱ
 συμπρόεδροι τῷ δήμῳ. Διονύσιος Διονυσίου εἶπεν.
 ἐπειδὴ Ἰρκανός Ἀλεξάνδρου, ἀρχιερεὺς καὶ ἐθναρχ-
 χης τῶν Ἰουδαίων, διατελεῖ κοινῇ τε τῷ δήμῳ καὶ
 ἰδίᾳ τῶν πολιτῶν ἐκάστῳ εὐνοῶν καὶ πάσῃ χρωόμενος 30
 περὶ αὐτούς σπουδῇ, καὶ τοὺς παραγινομένους Ἀθη-
 ναίων ἢ κατὰ πρεσβείαν ἢ κατ' ἰδίαν πρόφασιν ὡς

αὐτὸν ὑποδέχεται φιλοφρόνως καὶ προπέμπει τῆς ἀσφαλοῦς αὐτῶν ἐπανόδου προνοούμενος, ἐμαρτυρήθη μὲν καὶ πρότερον περὶ τούτων, δέδοκται δὲ καὶ νῦν, Θεοδοσίου τοῦ Θεοδώρου Σουνιέως εἰσηγησαμένον καὶ
 5 περὶ τῆς ἀνδρὸς ἀρετῆς ὑπομνήσαντος τὸν δῆμον, καὶ ὅτι προαίρεσιν ἔχει ποιεῖν ἡμᾶς ὅτι ποτ' ἂν δύνηται ἀγαθόν, τιμῆσαι τὸν ἄνδρα χρυσῶ στεφάνῳ ἀριστείῳ κατὰ τὸν νόμον, καὶ στήσαι αὐτοῦ εἰκόνα χαλκῆν ἐν τῷ τεμένει τοῦ δήμου καὶ τῶν χαρίτων,
 10 ἀνείπειν δὲ τὸν στέφανον ἐν τῷ θεάτρῳ, διονυσίοις, τραγωδῶν τῶν καινῶν ἀγομένων, καὶ παναθηναίοις καὶ ἔλευσινίοις, καὶ ἐν τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσιν, ἐπιμεληθῆναι δὲ τοὺς στρατηγούς διαμένοντί τε αὐτῷ καὶ διαφυλάττοντι τὴν πρὸς ἡμᾶς εὐνοίαν εἶναι πᾶν ὅτι
 15 ἂν ἐπινοήσωμεν εἰς τιμὴν καὶ χάριν τῆς ἀνδρὸς σπουδῆς καὶ φιλοτιμίας, ἵνα τούτων γενομένων φαίνηται ὁ δῆμος ἡμῶν ἀποδεχόμενος τοὺς ἀγαθοὺς καὶ τῆς προσηκούσης ἀμοιβῆς ἀξιῶν, καὶ ζηλώσῃ τὴν περὶ ἡμᾶς σπουδὴν ἐκ τῶν ἤδη τετιμημένων. ἐλέσθαι δὲ
 20 καὶ πρέσβεις ἐξ ἀπάντων Ἀθηναίων, οἳ τινὲς τε αὐτῷ κομιοῦσι τὸ ψήφισμα, καὶ παρακαλέσουσι προσδεξάμενον τὰς τιμὰς πειραῖσθαι τι ποιεῖν ἀεὶ ἀγαθὸν ἡμῶν τὴν πόλιν."

αἱ μὲν οὖν παρὰ Ῥωμαίων καὶ τοῦ δήμου τῶν
 25 Ἀθηναίων τιμαὶ πρὸς Ἰρκανὸν ἡμῖν δεδήλωται ἰκανῶς· ὁ Καῖσαρ δὲ διοικήσας τὰ κατὰ τὴν Συρίαν ἀπέπλευσεν. ὡς δὲ Καῖσαρα προπέμψας ἐκ τῆς Συρίας Ἀντίπατρος εἰς τὴν Ἰουδαίαν ὑπέστρεψεν, ἀνεγείρει μὲν εὐθύς τὸ τεῖχος ὑπὸ Πομπηίου καθηρημένον, καὶ τὸν
 30 κατὰ τὴν χώραν θόρυβον ἐπιῶν κατέστειλεν, ἀπειλῶν τε ἅμα καὶ συμβουλεύων ἡρεμεῖν· τὰ μὲν γὰρ Ἰρκανοῦ φρονοῦντας ἐν εὐδαιμονίᾳ διάξειν καὶ βιώσεσθαι τῶν

ιδίων ἀπολαύοντας κτημάτων ἀταράχως, προστιθεμέ-
 νους δὲ ταῖς ἐκ τοῦ νεωτερίζειν ἐλπίσι καὶ τοῖς ἀπ' αὐ-
 τῶν κέρδεσι προσανέχοντας αὐτὸν μὲν ἔξειν ἀντὶ προ-
 στάτου δεσπότην, Τρκανὸν δὲ ἀντὶ βασιλείως τύραννον,
 Ῥωμαίους δὲ καὶ Καίσαρα πικροὺς ἀνθ' ἡγεμόνων πο- 5
 λεμίους· οὐ γὰρ ἀνέξεσθαι μετακινούμενον ὄν αὐτοὶ κα-
 τέστησαν. ταῦτα λέγων καθίστα δι' ἑαυτοῦ τὰ κατὰ τὴν
 2 χάραν. βραδὺν δ' ὄρων καὶ νωθῆ τὸν Τρκανόν, Φασάη-
 λον μὲν τὸν πρεσβύτατον αὐτοῦ τῶν παίδων Ἱεροσολύ-
 μων καὶ τῶν πέριξ στρατηγὸν ἀποδείκνυσι, τῷ δὲ μετ' 10
 αὐτὸν Ἡρώδην τὴν Γαλιλαίαν ἐπέτρεψε, νέω παντάπα-
 σιν ὄντι· πέντε καὶ εἴκοσι γὰρ αὐτῷ ἐγεγόνει μόνα ἔτη.
 βλάπτει δὲ οὐδὲν αὐτὸν ἡ νεότης, ἀλλ' ὢν τῷ φρονήματι
 γενναῖος ὁ νεανίας ἀφορμὴν εὐρίσκει παραχοῆμα εἰς
 ἐπίδειξιν τῆς ἀρετῆς· καταλαβὼν γὰρ Ἐξελίαν τὸν ἀρ- 15
 χιληστὴν τὰ προσεχῆ τῆς Συρίας κατατρέχοντα σὺν με-
 γάλῳ στίφει, τοῦτον συλλαβὼν κτείνει καὶ πολλοὺς τῶν
 σὺν αὐτῷ ληστῶν. σφόδρα δ' αὐτοῦ τὸ ἔργον τοῦτο
 ἠγάπησαν οἱ Σύροι· ποθοῦσι γὰρ αὐτοῖς ἀπηλλάχθαι
 τοῦ ληστηρίου τὴν χάραν ἐκαθάρισεν. ὕμνον γοῦν 20
 αὐτὸν ἐπὶ τούτῳ κατὰ κώμας καὶ πόλεις ὡς εἰρήνην αὐ-
 τοῖς παρεσχηκότα καὶ ἀσφαλῆ τῶν κτημάτων ἀπόλαυ-
 σιν. ἐγένετο δὲ διὰ τοῦτο καὶ Σέξτω Καίσαρι γνώρι-
 μος, ὄντι συγγενεὶ τοῦ μεγάλου Καίσαρος καὶ διέποντι
 τὴν Συρίαν. ξῆλος δ' ἐμπίπτει τῶν Ἡρώδην πεπραγμέ- 23
 νων Φασαήλῳ τῷ ἀδελφῷ, καὶ πρὸς τὴν εὐδοκίμησιν αὐ-
 τοῦ κινήθεις ἐφιλοτιμεῖτο μὴ ἀπολειφθῆναι τῆς ὁμοίας
 εὐφημίας, καὶ τοὺς ἐν Ἱεροσολύμοις εὐνουστάτους
 ἐποιεῖτο, δι' αὐτοῦ μὲν ἔχων τὴν πόλιν, οὔτε δ' ἀπει-
 ροκάλως τοῖς πράγμασι προσφερόμενος οὔτ' ἐξυβρίζων 30
 εἰς τὴν ἐξουσίαν. ταῦτ' Ἀντίπατρον ἐποίει θεραπειίας
 παρὰ τοῦ ἔθνους τυγχάνειν βασιλικῆς καὶ τιμῶν οἴων

ἂν τις μεταλαμβάνοι τῶν ὄλων ὧν δεσπότης· ὑπὸ μέν-
τοι τῆς ἐκ τούτων λαμπρότητος, οἷα φιλεῖ συμβάλειν
πολλάκις, οὐδὲν τῆς πρὸς Ἰρκανὸν εὐνοίας καὶ πίστεως
παρέβη. www.libtool.com.cn

5 οἱ δ' ἐν τέλει τῶν Ἰουδαίων ὀρῶντες τὸν Ἀντίπα- 3
τρον καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ μεγάλως ἀύξανομένους εὐ-
νοία τε τῇ παρὰ τοῦ ἔθνους καὶ προσόδῳ τῇ τε παρὰ
τῆς Ἰουδαίας καὶ τῶν Ἰρκανοῦ χρημάτων, κακοήθως
εἶχον πρὸς αὐτόν. καὶ γὰρ φιλιαν Ἀντίπατρος ἦν πε-
10 ποιημένος πρὸς τοὺς Ῥωμαίων ἀτοκράτορας, καὶ χρή-
ματα πείσας πέμψαι τὸν Ἰρκανὸν αὐτὸς λαβὼν νοσφί-
ζεται τὴν δωρεάν· ὡς γὰρ ἰδίαν, ἀλλ' οὐχ ὡς Ἰρκανοῦ
διδόντος, ἐπέμψε. ταῦθ' Ἰρκανὸς ἀκούων οὐκ ἐφρόντι-
15 ζεν ἀλλὰ καὶ σφόδρα ἐχαιρεν. ἐν δεῖε δὲ ἦσαν οἱ πρῶ-
τοι τῶν Ἰουδαίων, ὀρῶντες τὸν Ἡρώδην βίαιον καὶ
τολμηρὸν καὶ τυραννίδος γλιχόμενον, καὶ προσελθόν-
τες Ἰρκανῷ φανερωῶς ἤδη κατηγοροῦν Ἀντίπατρον, καὶ
"μέχρι πότε" ἔφασαν "ἐπὶ τοῖς πραττομένοις ἡσυχάσεις;
ἢ οὐχ ὀρθῶς Ἀντίπατρον μὲν καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ τὴν
20 ἀρχὴν διεξωσμένους, σαυτὸν δὲ τῆς βασιλείας ὄνομα
μόνον ἀκούοντα; ἀλλὰ μὴ λανθανέτω σε ταῦτα, μηδὲ
ἀκίνδυνος εἶναι νόμιζε, ῥαθυμῶν περὶ τε σαυτῷ καὶ τῇ
βασιλείᾳ. οὐ γὰρ ἐπίτροποι σου τῶν πραγμάτων Ἀντί-
πατρος καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ νῦν εἰσί, μηδὲ ἀπάτα
25 σαυτὸν τοῦτο οἰόμενος, ἀλλὰ δεσπότης φανερωῶς ἀνω-
μολόγηται. καὶ γὰρ Ἡρώδης ὁ παῖς αὐτοῦ Ἐζεκίαν
ἀπέκτεινε καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ παραβάς τὸν ἡμέτερον νό-
μον, ὃς κεκάλυκεν ἄνθρωπον ἀναιρεῖν καὶ πονηρὸν
ὄντα, εἰ μὴ πρότερον κατακριθείη τοῦτο παθεῖν ὑπὸ
30 τοῦ συνεδρίου· μὴ λαβὼν δὲ ἐξουσίαν παρὰ σοῦ ταῦτα
ἐτόλμησεν."

Ἰρκανὸς δὲ ἀκούσας ταῦτα πείθεται· προσεξήψαν 4

δ' αὐτοῦ τὴν ὀργὴν καὶ αἱ μητέρες τῶν ὑπὸ Ἡρώδου
 πεφρονευμένων· αὐταὶ γὰρ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐν
 τῷ ἱερῷ παρακαλοῦσαι τὸν βασιλέα καὶ τὸν δῆμον, ἵνα
 δίκην Ἡρώδης ἐν τῷ συνεδρίῳ τῶν πεπραγμένων ὑπό-
 σχῃ, διετέλουν. κινηθεῖς οὖν ὑπὸ τούτων Ἴρκανὸς 5
 Ἡρώδην ἐκάλει δικασόμενον ὑπὲρ ὧν διεβάλλετο. ὃ δὲ
 ἦκε, τοῦ πατρὸς αὐτῷ παραινέσαντος μὴ ὡς ἰδιώτης
 μετὰ δὲ ἀσφαλείας προσελθεῖν καὶ φυλακῆς τῆς περὶ τὸ
 σῶμα, τὰ τε κατὰ τὴν Γαλιλαίαν ὃν ἐνόμισεν αὐτῷ
 συμφέρειν τρόπον ἀρμοσάμενος, καὶ μετὰ στίφους ἀπο- 10
 χρῶντος αὐτῷ πρὸς τὴν ὁδόν, ὡς μήτε ἐπίφοβος Ἴρ-
 κανῷ δόξειε μετὰ μείζονος παραγινόμενος τάγματος,
 μήτε γυμνὸς καὶ ἀφύλακτος εἶη πρὸς τὴν δίκην. Σέξτος
 μέντοι, ὃ τῆς Συρίας ἡγεμῶν, γράφει παρακαλῶν Ἴρ-
 κανὸν ἀπολῦσαι τὸν Ἡρώδην ἐκ τῆς δίκης, καὶ προσ- 15
 απειλῶν παρακούσαντι. τῷ δ' ἦν ἀφορμὴ καὶ τὰ παρὰ
 τοῦ Σέξτου γράμματα πρὸς τὸ μηδὲν ἐκ τοῦ συνεδρίου
 παθόντα ἀπολῦσαι τὸν Ἡρώδην· ἡγάπα γὰρ αὐτὸν ὡς
 υἱόν. καταστὰς δὲ ἐν τῷ συνεδρίῳ μετὰ τοῦ σὺν αὐτῷ
 τάγματος Ἡρώδης κατέπληξεν ἅπαντας, καὶ κατηγορεῖν 20
 ἐθάρρει τὸ λοιπὸν οὐδεὶς τῶν πρὶν ἀφικέσθαι διαβαλ-
 λόντων, ἀλλ' ἦν ἡσυχία καὶ τοῦ τί χρῆ ποιεῖν ἀπορία.
 διακειμένων δ' οὕτως, εἰς τις Σαμείας τοῦνομα, δίκαιος
 ἀνὴρ καὶ διὰ τοῦτο τοῦ δεδιέναι κρείττων, ἀναστὰς εἶ-
 πεν ἄνδρες σύνοδοι καὶ βασιλεῦ, εἰς δίκην μὲν οὔτ' 25
 αὐτὸς οἰδά τινα τῶν πώποτε ὑπ' αὐτῆς εἰς ἡμᾶς κεκλη-
 μένων οὔτω παραστάντα, οὔτε ὑμᾶς ἔχειν εἰπεῖν ὑπο-
 λαμβάνω, ἀλλὰ πᾶς ὅστις δὴ ποτ' οὖν ἀφίκεται εἰς τοῦτο
 τὸ συνέδριον κριθησόμενος, ταπεινὸς παρίσταται καὶ
 σχήματι δεδοικότες καὶ ἔλεον θηρωμένου παρ' ἡμῖν, 30
 κόμην τε ἐπιθρέψας καὶ ἐσθῆτα μέλαιναν ἐνδεδυμένος·
 ὃ δὲ βέλτιστος Ἡρώδης, φόνου δίκην φεύγων καὶ ἐπ'

αίτια τοιαύτη κεκλημένος, ἔστηκε τὴν πορφύραν περι-
 κείμενος καὶ τὴν κεφαλὴν κεκοσμημένος τῇ συνθέσει
 τῆς κόμης, καὶ περὶ αὐτὸν ἔχων ὀπλίτας, ἵν' ἂν κατα-
 κρίνωμεν αὐτὸν κατὰ τὸν νόμον, κτείνῃ μὲν ἡμᾶς, ἀν-
 5 τὸς δὲ σωθῆν βιασάμενος τὸ δίκαιον. ἀλλ' Ἡρώδην μὲν
 ἐπὶ τούτοις οὐκ ἂν μεμψαίμην, εἰ τὸ αὐτοῦ συμφέρον
 ποιεῖται περὶ πλείονος ἢ τὸ νόμιμον, ὑμᾶς δὲ καὶ τὸν
 βασιλέα τοσαύτην ἄδειαν αὐτῷ παρασχόντας. ἴστε μὲν-
 10 τοι μέγαν τὸν θεόν, καὶ οὗτος ὄν νῦν δι' Ἐρκανὸν ἀπο-
 λῦσαι βούλεσθε, κολάσει ὑμᾶς ποτὲ καὶ αὐτὸν τὸν βα-
 σιλέα." διήμαρτε δ' οὐδὲν τῶν εἰρημένων. ὁ γὰρ Ἡρώ-
 δης τὴν βασιλείαν παράλαβὼν πάντας ἀπέκτεινε τοὺς
 ἐν τῷ συνεδρίῳ καὶ Ἐρκανὸν αὐτόν, χωρὶς τοῦ Σα-
 μέου· σφόδρα γὰρ αὐτὸν διὰ τὴν δικαιοσύνην ἐτίμησε,
 15 καὶ ὅτι τῆς πόλεως μετὰ ταῦτα πολιορκουμένης ὑπὸ τε
 Ἡρώδου καὶ Σοσσίου παρήνευσε τῷ δήμῳ δέξασθαι τὸν
 Ἡρώδην, εἰπὼν διὰ τὰς ἁμαρτίας οὐ δύνασθαι διαφύ-
 γειν αὐτόν.

καὶ περὶ μὲν τούτων κατὰ χώραν ἐροῦμεν· Ἐρκα- 5
 20 νὸς δὲ ὄρων ἄρμημένους πρὸς τὴν ἀναίρεσιν τὴν Ἡρώ-
 δου τοὺς ἐν τῷ συνεδρίῳ, τὴν δίκην εἰς ἄλλην ἡμέραν
 ἀνεβάλετο, καὶ πέμψας κρύφα πρὸς Ἡρώδην συνε-
 βούλευσεν αὐτῷ φυγεῖν ἐκ τῆς πόλεως· οὕτω γὰρ
 τὸν κίνδυνον διαφεύξασθαι. καὶ ὁ μὲν ἀνεχώρησεν εἰς
 25 Λαμασκὸν ὡς φεύγων τὸν βασιλέα, καὶ παραγενόμενος
 πρὸς Σέξτου Καίσαρα καὶ τὰ κατ' αὐτὸν ἀσφαλισάμενος
 οὕτως εἶχεν ὡς, εἰ καλοῖτο πάλιν εἰς τὸ συνέδριον ἐπὶ
 δίκην, οὐχ ὑπακουσόμενος· ἠγανάκτουν δ' οἱ ἐν τῷ
 συνεδρίῳ, καὶ τὸν Ἐρκανὸν ἐπειρῶντο διδάσκειν ὅτι
 30 πάντα ταῦτ' εἶη κατ' αὐτοῦ· τὸν δ' οὐκ ἐλάτθανε μὲν,
 πράττειν δ' οὐδὲν εἶχεν ὑπὸ ἀνανδρίας καὶ ἀνοίας.
 Σέξτου δὲ ποιήσαντος Ἡρώδην στρατηγὸν τῆς Κολίης

Συρίας (χρημάτων γὰρ αὐτῷ τοῦτο ἀπέδοτο), Ἰρκα-
 νὸς ἦν ἐν φόβῳ μὴ στρατεύσῃται Ἡρώδης καὶ ἐπ' αὐ-
 τόν. οὐ πολὺ δὲ τοῦ θεοῦς ἐβράδυνεν, ἀλλ' ἦκεν
 ἄγων ὁ Ἡρώδης στρατιὰν ἐπ' αὐτόν, ὀργιζόμενος τῆς
 δίκης αὐτῷ καὶ τοῦ κληθῆναι πρὸς τὸ λόγον ὑπο- 5
 σχεῖν ἐν τῷ συνεδρίῳ. διεκώλυσαν δ' αὐτόν προσβα-
 λειν τοῖς Ἱεροσολύμοις ὑπαντήσαντες ὃ τε πατήρ Ἀν-
 τίπατρος καὶ ὁ ἀδελφός, καὶ τὴν ὀρμὴν αὐτοῦ καταπαύ-
 σαντες, καὶ παρακαλέσαντες ἔργῳ μὲν ἐγγχειρεῖν μηδεμί,
 καταπληξάμενον δὲ ἀπειλῇ μόνον μὴ χωρῆσαι περαι- 10
 τέρω κατὰ τοῦ παρασχόντος αὐτόν εἰς τοῦτο παρελθεῖν
 τὸ ἄξιωμα. ἤξιουν τε περὶ τοῦ κληθέντα ἐπὶ δίκην
 ἔλθειν ἀγανακτοῦντα, μεμνησθαι καὶ τῆς ἀφέσεως καὶ
 χάριν αὐτῆς εἶδέναι, καὶ μὴ πρὸς μὲν τὸ σκυθρωπότε- 15
 ρον ἀπαντᾶν περὶ δὲ τῆς σωτηρίας ἀχαριστεῖν, λογί-
 ζεσθαι δὲ ὡς, εἰ καὶ πολέμου ῥοπᾶς βραβεύει τὸ θεῖον,
 πλεόν ἐστὶ τῆς στρατείας τὸ ἄδικον· διὸ καὶ τὴν νίκην
 μὴ πάντῃ προσδοκᾶν μέλλοντα πολεμεῖν βασιλεῖ καὶ
 συντρόφῳ, καὶ πολλὰ μὲν εὐεργετήσαντι, μηδὲν δὲ χα- 20
 λεπὸν εἰς αὐτόν εἰργασμένῳ, περὶ δ' ὧν ἐγκαλοῖη, διὰ
 πονηροὺς συμβούλους, ἀλλὰ μὴ δι' αὐτόν, ὑπόνοιαν
 αὐτῷ καὶ σκιὰν δυσκόλου τινὸς παρεσχημένῳ. πείθε-
 ται τούτοις Ἡρώδης, ὑπολαβὼν εἰς τὰς ἐλπίδας ἀπο-
 χρῆναι αὐτῷ καὶ τὸ τὴν ἰσχὺν ἐπιδείξασθαι τῷ ἔθνει
 μόνον. 25

10 καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἰουδαίαν οὕτως εἶχεν, ὁ
 δὲ Καῖσαρ ἔλθων εἰς Ῥώμην ἔτοιμος ἦν πλεῖν ἐπ'
 Ἀφρικῆς, πολεμήσων Σικιλιῶνι καὶ Κάτωνι. πέμ-
 ψας δ' Ἰρκανὸς πρὸς αὐτόν παρεκάλει βεβαιώσασθαι
 τὴν πρὸς αὐτόν φιλίαν καὶ συμμαχίαν. ἔδοξε δ' 30
 ἀναγκαῖον εἶναι μοι πάσας ἐκθέσθαι τὰς γεγενημένας
 Ῥωμαίοις καὶ τοῖς αὐτοκράτορσιν αὐτῶν τιμὰς καὶ

συμμαχίας πρὸς τὸ ἔθνος ἡμῶν, ἵνα μὴ λανθάνῃ τοὺς
 ἄλλους ἅπαντας ὅτι καὶ οἱ τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης
 βασιλεῖς διὰ σπουδῆς ἔσχον ἡμᾶς, τὴν τε ἀνδρείαν ἡμῶν
 καὶ τὴν πίστιν ἀγαπήσαντες. ἐπεὶ δὲ πολλοὶ διὰ
 5 τὴν πρὸς ἡμᾶς δυσμένειαν ἀπιστοῦσι τοῖς ὑπὸ Περσῶν
 καὶ Μακεδόνων ἀναγεγραμμένοις περὶ ἡμῶν, τῷ μὴ
 καὶ ταῦτα πανταχοῦ μὴδ' ἐν τοῖς δημοσίοις ἀποκεῖ-
 σθαι τόποις ἀλλὰ παρ' ἡμῖν τε αὐτοῖς καὶ τισιν ἄλλοις
 τῶν βαρβάρων, πρὸς δὲ τὰ ὑπὸ Ῥωμαίων δόγματα οὐκ
 10 ἔστιν ἀντειπεῖν (ἐν τε γὰρ δημοσίοις ἀνάκειται τόποις
 τῶν πόλεων καὶ ἔτι νῦν ἐν τῷ Καπετωλίῳ, ἀλλὰ καὶ
 στήλαις ἀναγέγραπται χαλκαῖς· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ Καί-
 σαρ Ἰούλιος τοῖς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Ἰουδαίοις ποιήσας
 χαλκῆν στήλην ἐδήλωσεν ὅτι Ἀλεξανδρέων πολῖται εἰ-
 15 σίν), ἐκ τούτων ποιήσομαι καὶ τὴν ἀπόδειξιν. παρα-
 θήσομαι δὲ καὶ τὰ γενόμενα ὑπὸ τε τῆς συγκλήτου δό-
 γματα καὶ Ἰουλίου Καίσαρος πρὸς τὸ Ἰρκανὸν καὶ τὸ
 ἔθνος ἡμῶν.

Ἰούλιος Καίσαρ αὐτοκράτωρ καὶ ἀρχιε- 2
 20 ρεὺς, δικτάτωρ τὸ δεύτερον, Σιδωνίων ἄρχουσι βουλῆ
 δήμῳ χαίρειν. εἰ ἔρρωσθε, εὖ ἂν ἔχοι, κἀγὼ δὲ ἔρ-
 ρωμαι σὺν τῷ στρατοπέδῳ. τῆς γενομένης ἀναγρα-
 φῆς ἐν τῇ δέλτῳ πρὸς Ἰρκανὸν υἱὸν Ἀλεξάνδρου,
 ἀρχιερεῖα καὶ ἐθνάρχην Ἰουδαίων, πέπομφα ὑμῖν τὸ
 25 ἀντίγραφον, ἵνα ἐν τοῖς δημοσίοις ὑμῶν ἀνακείται
 γράμμασι. βούλομαι δὲ καὶ ἑλληνιστὶ καὶ ῥωμαιστὶ
 ἐν δέλτῳ χαλκῇ τοῦτο ἀνατεθῆναι. ἔστι δὲ δὴ τοῦτο.
 Ἰούλιος Καίσαρ, αὐτοκράτωρ τὸ δεύτερον καὶ ἀρχιε-
 ρεὺς, μετὰ συμβουλίου γνώμης ἐπέκρινα. ἐπεὶ Ἰρ-
 30 κανὸς Ἀλεξάνδρου Ἰουδαῖος καὶ νῦν καὶ ἐν τοῖς
 ἔμπροσθεν χρόνοις, ἐν τε εἰρήνῃ καὶ πολέμῳ, πίστιν
 τε καὶ σπουδὴν περὶ τὰ ἡμέτερα πράγματα ἐνδείξατο,

ὡς αὐτῷ πολλοὶ μεμαρτυρήκασιν αὐτοκράτορες, καὶ ἐν τῷ ἔγγιστα ἐν Ἀλεξανδρείᾳ πολέμῳ μετὰ χιλίων πεντακοσίων στρατιωτῶν ἦκε σύμμαχος, καὶ πρὸς Μιθριδάτην ἀποστάλεις ὑπ' ἐμοῦ πάντας ἀνδρείᾳ τοὺς ἐν τῇ τάξει ὑπερέβαλε, διὰ ταύτας τὰς αἰτίας Ἰρκανὸν Ἀλεξάνδρου καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ ἐθνάρχας Ἰουδαίων εἶναι βούλομαι, ἀρχιερωσύνην τε Ἰουδαίων διὰ παντὸς ἔχειν κατὰ τὰ πάτρια ἔδη, εἶναι τε αὐτὸν καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ συμάχους ἡμῖν, ἔτι δὲ καὶ ἐν τοῖς κατ' ἄνδρα φίλοις ἀριθμῆσθαι· ὅσα τε κατὰ τοὺς ἰδίους αὐτῶν νόμους ἐστὶν ἀρχιερατικὰ ἢ φιλάνθρωπα, ταῦτα κελεύω κατέχειν αὐτὸν καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ. ἂν δὲ μεταξὺ γένηται τις ζήτησις περὶ τῆς Ἰουδαίων ἀγωγῆς, ἀρέσκει μοι κρίσιν γίνεσθαι παρ' αὐτοῖς. παραχειμασίαν δὲ ἢ χρήματα πράττεσθαι οὐ δοκιμάζω.”

- 3 “Γαίου Καίσαρος ὑπάτου δεδογμένα συγκεχωρημένα προσκεκριμένα ἐστὶν οὕτως ἔχοντα, ὅπως τὰ τέκνα αὐτοῦ τοῦ Ἰουδαίων ἐθνους ἄρχῃ, καὶ τοὺς δεδομένους τόπους καρπίζωνται, καὶ ὁ ἀρχιερεὺς αὐτὸς καὶ ἐθνάρχης τῶν Ἰουδαίων προῖστίται τῶν ἀδικουμένων. πέμψαι δὲ πρὸς Ἰρκανὸν Ἀλεξάνδρου υἱόν, ἀρχιερέα τῶν Ἰουδαίων, πρεσβευτὰς τοὺς περὶ φιλίας καὶ συμμαχίας διαλεξομένους. ἀνατεθῆναι δὲ καὶ χαλκῆν δέλτον ταῦτα περιέχουσιν ἐν τε τῷ Καπετωλίῳ καὶ Σιδῶνι καὶ Τύρῳ καὶ ἐν Ἀσκάλωνι καὶ ἐν τοῖς ναοῖς, ἐγκεχαραγμένην γράμμασι Ῥωμαίοις τε καὶ Ἑλληνικοῖς. ὅπως τε τὸ δόγμα τοῦτο πᾶσι τοῖς κατὰ πόλιν ταμίαις καὶ τοῖς τούτων ἡγουμένοις εἰς τε τοὺς φίλους ἀνευέγκωσι. καὶ ξένια τοῖς πρεσβευταῖς παρασχεῖν, καὶ διατάγματα πέμψαι πανταχοῦ.”
- 4 “Γάιος Καίσαρ, αὐτοκράτωρ δικτάτωρ ὑπάτος, τι-

μῆς καὶ ἀρετῆς καὶ φιλανθρωπίας ἔνεκεν συνεχώρησεν ἐπὶ συμφέροντι τῆς συγκλήτου καὶ τοῦ δήμου τῶν Ῥωμαίων Ἰρκανὸν Ἀλεξάνδρου υἱόν, αὐτόν τε καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ, ἀρχιερεῖς τε καὶ ἱερεῖς Ἱεροσολύμων καὶ τοῦ ἔθνους εἶναι ἐπὶ τοῖς δικαίοις καὶ τοῖς νομίμοις οἷς καὶ οἱ πρόγονοι αὐτῶν τὴν ἱερωσύνην διακατέσχον.”

“Γάιος Καίσαρ, ὕπατος τὸ πέμπτον, ἔκρινε τούτους 5 ἔχειν καὶ τειχίσαι τὴν Ἱεροσολυμιτῶν πόλιν, καὶ κατέχειν αὐτὴν Ἰρκανὸν Ἀλεξάνδρου, ἀρχιερέα Ἰουδαίων καὶ ἔθναρχην, ὡς ἂν αὐτὸς προαιρηῖται· ὅπως τε Ἰουδαίοις ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς μισθώσεως ἔτει τῆς προσόδου κόρον ὑπεξέλωνται, καὶ μῆτε ἐργολαβῶσί τινες μῆτε φόρους τοὺς αὐτοὺς τελῶσιν.”

15 “Γάιος Καίσαρ, αὐτοκράτωρ τὸ δεύτερον, ἔστησε κατ’ ἐνιαυτὸν ὅπως τελῶσιν ὑπὲρ τῆς Ἱεροσολυμιτῶν πόλεως, Ἰόπης ὑπεξαιρουμένης, χωρὶς τοῦ ἐβδόμου ἔτους, ὃν σαββατικὸν ἐνιαυτὸν προσαγορεύουσιν, ἐπειδὴ ἐν αὐτῷ μῆτε ἀπὸ τῶν δένδρων καρπὸν λαμβάνουσι μῆτε σπείρουσι· καὶ ἵνα ἐν Σιδῶνι 20 τῷ δευτέρῳ ἔτει τὸν φόρον ἀποδιδῶσι, τὸ τέταρτον τῶν σπειρομένων· πρὸς τούτοις ἔτι καὶ Ἰρκανῷ καὶ τοῖς τέκνοις αὐτοῦ τὰς δεκάτας τελῶσιν, ἃς ἐτέλουν καὶ τοῖς προγόνοις αὐτῶν· καὶ ὅπως μηδεὶς 25 μῆτε ἀρχῶν μῆτε στρατηγὸς ἢ πρεσβευτῆς ἐν τοῖς ὄροις τῶν Ἰουδαίων ἐνιστᾶ συμμαχίαν, μηδὲ στρατιώτας ἐξείη τὰ χρήματα τούτων εἰσπράττεσθαι ἢ εἰς παραχειμασίαν ἢ ἄλλῳ τινὶ ὀνόματι, ἀλλ’ εἶναι πανταχόθεν ἀνεπηρέαστους· ὅσα τε μετὰ ταῦτα ἔσχον 30 καὶ ἐνεμέθησαν ἢ ἐπρίαντο, ταῦτα πάντα αὐτοὺς ἔχειν. Ἰόπην δὲ πόλιν, ἣν ἀπ’ ἀρχῆς ἔσχον Ἰουδαῖοι ποιούμενοι τὴν πρὸς Ῥωμαίους φιλίαν, αὐτῶν εἶναι,

καθὼς καὶ τὸ πρότερον, ἡμῖν ἀρέσκειν· φόρους τε ὑπὲρ ταύτης τῆς πόλεως Ἰρκανὸν ἔχειν Ἀλεξάνδρου υἱὸν καὶ παῖδας αὐτοῦ παρὰ τῶν τὴν γῆν νεμομένων, χώρας καὶ λιμένος εξαγωγίου κατ' ἐνιαυτὸν Σιδῶνι, μοδίοις δισμυρίοις ἑξακισχιλίοις καὶ ἑβδομήκοντα 5 πέντε, ὑπεξαίρουμένου τοῦ ἑβδόμου ἔτους, ὃ σαββατικὸν καλοῦσι, καθ' ὃ οὔτε ἀροῦσιν οὔτε τὸν ἀπὸ τῶν δένδρων καρπὸν λαμβάνουσι. τὰς τε κώμας τὰς ἐν τῷ μεγάλῳ πεδίῳ, ἃς Ἰρκανὸς καὶ οἱ πρόγονοι αὐτοῦ πρότερον διακατέσχον, ἀρέσκειν τῇ συγκλήτῳ ταῦτα Ἰρκα- 10 νὸν ἔχειν καὶ Ἰουδαίους ἐπὶ τοῖς δικαίοις οἷς καὶ πρότερον εἶχον· μένειν δὲ καὶ τὰ ἀπ' ἀρχῆς δίκαια, ὅσα πρὸς ἀλλήλους Ἰουδαίοις καὶ τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἦν, τὰ τε φιλάνθρωπα, ὅσα τοῦ τε δήμου ψηφισαμένου καὶ τῆς συγκλήτου ἔσχον. ἐπὶ τούτοις τε 15 τοῖς δικαίοις χρῆσθαι αὐτοῖς ἔξεσθαι ἐν Λύδδοις. τοὺς τε τόπους καὶ χώρας καὶ ἐποίκια, ὅσα βασιλεῦσι Συρίας καὶ Φοινίκης συμμάχοις οὔσι Ῥωμαίων κατὰ δωρεὰν ὑπῆρχε καρποῦσθαι, ταῦτα δοκιμάξει ἡ σύγκλητος Ἰρκανὸν τὸν ἐθνάρχην καὶ Ἰουδαίους ἔχειν· δι- 20 δοσθαί τε Ἰρκανῷ καὶ παισὶ τοῖς αὐτοῦ καὶ πρεσβευταῖς τοῖς ὑπ' αὐτοῦ πεμφθεῖσιν ἐν τε πυγμαῖ μονομάχων καὶ θηρίων καθεζομένους μετὰ τῶν συγκλητικῶν θεωρεῖν, καὶ αἰτησαμένοις παρὰ δικτάτορος ἢ παρὰ ἱπάρχου παρελθεῖν, ὅταν εἰς τὴν σύγκλητον εἰσάγωσι, τὰ ἀποκρίματα αὐτοῖς ἀποδίδοσθαι ἐν ἡμέραις δέκα ταῖς ἀπάσαις, ἀφ' ἧς ἂν τὸ δόγμα γένηται.”

- 7 “Γάιος Καίσαρ, αὐτοκράτωρ τὸ τέταρτον ὑπατός τε τὸ πέμπτον, δικτάτωρ ἀποδεδειγμένος διὰ βίου, λόγους ἐποιήσατο περὶ τῶν δικαίων τῶν Ἰρκανοῦ τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἀρχιερέως Ἰουδαίων καὶ ἐθνάρχου, τοιούτους.

τῶν πρὸ ἑμοῦ αὐτοκρατόρων ἐν ταῖς ἐπαρχίαις μαρτυρησάντων Ἰρκανῶ ἀρχιερεῖ Ἰουδαίων καὶ Ἰουδαίοις, ἐπί τε συγκλήτου καὶ δήμου Ῥωμαίων, εὐχαριστήσαντός τε τοῦ δήμου καὶ τῆς συγκλήτου αὐτοῖς, καλῶς ἔχει καὶ ἡμᾶς ἀπομνημονεύειν καὶ προνοεῖν ὅπως Ἰρκανῶ καὶ τῷ ἔθνει τῶν Ἰουδαίων καὶ τοῖς Ἰρκανοῦ παισὶν ὑπὸ συγκλήτου καὶ δήμου Ῥωμαίων ἀξία τῆς πρὸς ἡμᾶς εὐνοίας αὐτῶν καὶ ὧν εὐεργέτησαν ἡμᾶς χάρις ἀνταποδοθῆ.

10 "Ἰούλιος Γάιος, στρατηγός, ὕπατος Ῥωμαίων, 8
 Παριανῶν ἄρχουσι βουλῇ δήμῳ χαίρειν. ἐνέτυχόν μοι Ἰουδαῖοι ἐν Ἀθήνῃ καὶ τινες τῶν παροίκων Ἰουδαίων, παρόντων καὶ τῶν ὑμετέρων πρέσβεων, καὶ ἐνεφάνισαν ὡς ὑμεῖς ψηφίσματι καλύετε αὐτοὺς τοῖς πατρίοις
 15 ἔθεσι καὶ ἱεροῖς χρῆσθαι. ἐμοὶ τοίνυν οὐκ ἀρέσκει κατὰ τῶν ἡμετέρων φίλων καὶ συμμάχων τοιαῦτα γίνεσθαι ψηφίσματα, καὶ καλύεσθαι αὐτοὺς ζῆν κατὰ τὰ αὐτῶν ἔθη, καὶ χρήματα εἰς σύνδειπνα καὶ τὰ ἱερὰ εἰσφέρειν, τοῦτο ποιεῖν αὐτῶν μηδ' ἐν Ῥώμῃ κεκωλυμένων.
 20 μένων. καὶ γὰρ Γάιος Καίσαρ ὁ ἡμέτερος στρατηγός καὶ ὕπατος, ἐν τῷ διατάγματι κωλύων θιάσους συνάγεσθαι κατὰ πόλιν, μόνους τούτους οὐκ ἐκώλυσεν οὔτε χρήματα συνεισφέρειν οὔτε σύνδειπνα ποιεῖν. ὁμοίως δὲ καὶ γὰρ τοὺς ἄλλους θιάσους κωλύων, τούτους μόνους
 25 ἐπιτρέπω κατὰ τὰ πάτρια ἔθη καὶ νόμιμα συνάγεσθαι τε καὶ ἴστασθαι. καὶ ὑμᾶς οὖν καλῶς ἔχει, εἴ τι κατὰ τῶν ἡμετέρων φίλων καὶ συμμάχων ψήφισμα ἐποιήσατε, τοῦτο ἀκυρῶσαι διὰ τὴν περὶ ἡμᾶς αὐτῶν ἀρετὴν καὶ εὐνοίαν."

30 μετὰ δὲ τὸν Γαίου θάνατον Μάρκος Ἀντώνιος καὶ 9
 Πόπλιος Δολοβέλλας, ὕπατοι ὄντες, τὴν τε σύγκλητον συνήγαγον καὶ τοὺς Ἰρκανοῦ πρέσβεις παραγαγόντες

διελέχθησαν περὶ ὧν ἤξιουν, καὶ φιλίαν πρὸς αὐτοὺς ἐποίησαν· καὶ πάντα συγχωρεῖν αὐτοῖς ἢ σύγκλητος ἐψηφίσατο, ὅσων τυγχάνειν ἐβούλοντο. παρατίθεμαι δὲ καὶ τὸ δόγμα, ὅπως τὴν ἀπόδειξιν τῶν λεγομένων ἐγγύθεν ἐχῶσιν οἱ ἀναγινώσκοντες τὴν πραγματείαν. 5 ἦν δὲ τοιοῦτο.

- 10 “δόγμα συγκλήτου ἐκ τοῦ ταμείου ἀντιγεγραμμένον ἐκ τῶν δέλτων τῶν δημοσίων τῶν ταμειντικῶν, Κοῖντῳ Ῥουτιλίῳ Κορνηλίῳ ταμίαις κατὰ πόλιν, δέλτῳ δευτέρῳ καὶ ἐκ τῶν πρώτων. τῇ πρὸ τριῶν εἰδῶν 10 Ἀπριλλίων ἐν τῷ ναῷ τῆς ὁμονοίας γραφομένῳ παρήσαν Λούκιος Καλπούρνιος Μενενία Πίσων, Σέριος Παπίνιος Λεμωνία Ποτῆτος, Γάιος Κανίνιος Τηρηντίνα Ῥεβίλιος, Πόπλιος Τιδήτιος, Λεύκιος Ἀπουλῖνος Λευκίου υἱὸς Σεργία, Φλάσιος Λευκίου Λεμωνία, Πόπλιος Πλάτιος Ποπλίου Παπιρία, Μάρκος Ἀκύλιος Μάρκου Μεκία, Λούκιος Ἐρούκιος Λουκίου Στελλατίνα, Μάρκος Κύντιος Μάρκου υἱὸς Πολλία Πλάγκυλλος, Πόπλιος Σέριος. Πόπλιος Δολοβέλλας Μάρκος Ἀντώνιος ὑπάτοι λόγους ἐποίησαντο. περὶ ὧν δόγματι 20 συγκλήτου Γάιος Καῖσαρ ὑπὲρ Ἰουδαίων ἔκρινε καὶ εἰς τὸ ταμεῖον οὐκ ἐφθάσεν ἀνενεχθῆναι, περὶ τούτων ἀρέσκει ἡμῖν γενέσθαι ὡς καὶ Ποπλίῳ Δολοβέλλα καὶ Μάρκῳ Ἀντωνίῳ τοῖς ὑπάτοις ἔδοξεν, ἀνενεγεῖν τε ταῦτα εἰς δέλτους καὶ πρὸς τοὺς κατὰ πόλιν ταμίαις, 25 ὅπως φροντίσωσι καὶ αὐτοὶ ἐν δέλτοις ἀναθεῖναι διπτύχοις. ἐγένετο πρὸ πέντε εἰδῶν Φεβρουαρίων ἐν τῷ ναῷ τῆς ὁμονοίας. οἱ δὲ πρεσβεύοντες παρ’ Ἰρκανοῦ τοῦ ἀρχιμερέως ἦσαν οὗτοι, Λυσίμαχος Πανσανίου, Ἀλέξανδρος Θεοδώρου, Πάτροκλος Χαιρέου, Ἰωνάθης 30 Ὀνίου.”

- 11 ἐπεμψε δὲ τούτων Ἰρκανὸς τῶν πρεσβευτῶν ἕνα

καὶ πρὸς Δολοβέλλαν τὸν τῆς Ἀσίας τότε ἡγεμόνα, παρακαλῶν ἀπολύσαι τοὺς Ἰουδαίους τῆς στρατείας καὶ τὰ πάτρια τηρεῖν αὐτοῖς ἔθνη, ἐπιτρέπειν τε κατὰ ταῦτα ξῆν. λαβὼν γὰρ ὁ Δολοβέλλας τὰ παρὰ τοῦ Ἴρκανοῦ
 5 γράμματα, μηδὲ βουλευσάμενος ἐπιστέλλει τοῖς κατὰ τὴν Ἀσίαν ἅπασιν, γράψας καὶ τῇ Ἐφεσίων πόλει πρωτευούσῃ τῆς Ἀσίας περὶ τῶν Ἰουδαίων. ἡ δὲ ἐπιστολὴ τοῦτον περιεῖχε τὸν τρόπον.

“ἐπὶ πρυτάνεως Ἀρτέμωνος, Ἀθηναῖονος πρώτη, 12
 10 Δολοβέλλας αὐτοκράτωρ Ἐφεσίων βουλῇ καὶ ἄρχουσι καὶ δήμῳ χαίρειν. Ἀλέξανδρος Θεοδώρου, πρεσβευτῆς Ἴρκανοῦ τοῦ Ἀλεξάνδρου υἱοῦ, ἀρχιερέως καὶ ἐθναρχοῦ τῶν Ἰουδαίων, ἐνεφάνισέ μοι περὶ τοῦ μὴ δύνασθαι στρατεῦσθαι τοὺς πολίτας αὐτοῦ διὰ τὸ μήτε
 15 ὄπλα βαστάζειν δύνασθαι μήτε ὁδοιπορεῖν αὐτοὺς ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν σαββάτων, μήτε τροφῶν τῶν πατρῶν καὶ συνήθων κατ’ αὐτοὺς εὐπορεῖν. ἐγὼ τε οὖν αὐτοῖς, καθὼς καὶ οἱ πρὸ ἐμοῦ ἡγεμόνες, δίδωμι τὴν ἀστρατείαν, καὶ συγχωρῶ χρῆσθαι τοῖς πα-
 20 τρῶσι ἐθισμοῖς ἱερῶν ἕνεκα καὶ ἁγίων συναγομένους, καθὼς αὐτοῖς νόμιμον, καὶ τῶν πρὸς τὰς θυσίας ἀφαιρεμάτων, ὑμᾶς τε βούλομαι ταῦτα γράψαι κατὰ πόλεις.”

καὶ ταῦτα μὲν Δολοβέλλας Ἴρκανοῦ πρεσβευσαμέ- 13
 25 νου πρὸς αὐτὸν ἐχαρίσατο τοῖς ἡμετέροις, Λένκιος δὲ Λέντλος ὑπάτος εἶπε “πολίτας Ῥωμαίων Ἰουδαίους, ἱερὰ Ἰουδαϊκὰ ἔχοντας καὶ ποιοῦντας ἐν Ἐφέσῳ, πρὸ τοῦ βήματος δεισιδαιμονίας ἕνεκα στρατείας ἀπέλυσα, πρὸ δώδεκα καλανδῶν Ὀκτωβρίων, Λευκίῳ Λέντλῳ Γαίῳ
 30 Μαρκέλλῳ ὑπάτοις. παρῆσαν Τίτος Ἀππίος Τίτου υἱὸς Βάλγος Ὀρατία πρεσβευτῆς, Τίτος Τόγγιος Τίτου υἱὸς Κροστομίνα, Κόιντος Ραίσιος Κοῖντου, Τίτος Πομ-

πίος Τίτου Λογγίνος, Γάιος Σεραίλιος Γαίου Τηρη-
 νίνα Βράχχος χιλίαρχος, Πόπλιος Κλούσιος Ποπλίου
 Ἐτεωρία Γάλλος, Γάιος Σέντιος Γαίου . . . υἱὸς Σαβα-
 τίννα. Τίτος Αππίος Τίτου υἱὸς Βόλβος, πρεσβευτὴς
 καὶ ἀντιστρατήγος, Ἐφεσίων ἄρχουσι βουλῇ δήμῳ χαί- 5
 ρειν. Ἰουδαίους τοὺς ἐν τῇ Ἀσίᾳ Λούκιος Λέντλος
 ὕπατος, ἐμοῦ ἐντυγχάνοντος ὑπὲρ αὐτῶν, ἀπέλυσε τῆς
 στρατείας. αἰτησάμενος δὲ μετὰ ταῦτα καὶ παρὰ Φαν-
 νίου τοῦ ἀντιστρατήγου καὶ παρὰ Λευκίου Ἀντωνίου
 τοῦ ἀντιταμίου ἐπέτυχον, ὑμᾶς τε βούλομαι φροντίσαι 10
 ἵνα μὴ τις διανοχλῇ.”

14 ψήφισμα Ἀηλιῶν. “ἐπὶ ἄρχοντος Βοιωτοῦ, μηνὸς
 Θαργηλιῶνος εἰκοστῆ, χρηματισμὸς στρατηγῶν. Μάρ-
 κος Πίσων πρεσβευτὴς ἐνδημῶν ἐν τῇ πόλει ἡμῶν, ὁ
 καὶ τεταγμένος ἐπὶ τῆς στρατολογίας, προσκαλεσάμενος 15
 ἡμᾶς καὶ ἱκανοὺς τῶν πολιτῶν, προσέταξεν ἵνα, εἰ τι-
 νες Ἰουδαῖοι πολῖται Ῥωμαίων, τούτοις μηδεὶς ἐνοχλῇ
 περὶ στρατείας, διὰ τὸ τὸν ὕπατον Κορνήλιον Λέντλον
 δεισιδαιμονίας ἕνεκα ἀπολελυμέναι τοὺς Ἰουδαίους τῆς
 στρατείας. διὸ πείθεσθαι ὑμᾶς δεῖ τῷ στρατηγῷ.” 20
 ὅμοια δὲ τούτοις καὶ Σαρδιανοὶ περὶ ἡμῶν ἐψηφί-
 σαντο.

15 “Γάιος Φάννιος Γαίου υἱός, στρατηγός, ὕπατος,
 Κῶων ἄρχουσι χαίρειν. βούλομαι ὑμᾶς γνῶναι ὅτι
 πρέσβεις Ἰουδαίων μοι προσῆλθον, ἀξιούντες λαβεῖν τὰ 25
 ὑπὸ τῆς συγκλήτου δόγματα περὶ αὐτῶν γεγονότα.
 ὑποτέτακται δὲ τὰ δεδογμένα. ὑμᾶς θέλω φροντίσαι
 καὶ προνοῆσαι τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὸ τῆς συγκλήτου
 δόγμα, ὅπως διὰ τῆς ὑμετέρας χώρας εἰς τὴν οἰκίαν
 ἀσφαλῶς ἀνακομισθῶσι.” 30

16 “Λούκιος Λέντλος ὕπατος λέγει, πολῖτας Ῥω-
 μαίων Ἰουδαίους, οἳ τινὲς μοι ἰσθὰ ἔχειν καὶ ποιεῖν

Ἰουδαϊκὰ ἐν Ἐφέσῳ ἐδόκουν, δεισιδαιμονίας ἕνεκα ἀπέ-
 λυσα. τοῦτο ἐγένετο πρὸ δεκατριῶν καλανδῶν Ὀκτω-
 βρίων.”

“Λούκιος Ἀντανίου Μάρκου υἱὸς, ἀντιταμίας καὶ 17
 5 ἀντιστράτηγος, Σαρδιανῶν ἄρχουσι βουλῇ δήμῳ χαί-
 ρειν. Ἰουδαῖοι πολῖται ἡμέτεροι προσελθόντες μοι ἐπέ-
 δεῖξαν ἑαυτοὺς σύνοδον ἔχειν ἰδίαν κατὰ τοὺς πατέρας
 νόμους ἀπ’ ἀρχῆς καὶ τόπον ἰδίον, ἐν ᾧ τὰ τε πράγματα
 καὶ τὰς πρὸς ἀλλήλους ἀντιλογίας κρίνουσι· τοῦτο τε
 10 αἰτησαμένους ἵν’ ἐξῆ ἀὐτοῖς ποιεῖν, τηρῆσαι καὶ ἐπιτρέ-
 ψαι ἔκρινα.”

“Μάρκος Πόπλιος ὁ Σπουρίου υἱὸς καὶ Μάρκος 18
 Μάρκου καὶ Ποπλίου υἱὸς Λούκιος λέγουσι. Λέντλω
 τῷ ἀνθυπάτῳ προσελθόντες ἐδιδάξαμεν αὐτὸν περὶ ὧν
 15 Δωσίθεος Κλεοπατρίδου Ἀλεξανδρεὺς λόγους ἐποιή-
 σατο, ὅπως πολῖτας Ῥωμαίων Ἰουδαίους ἱερά Ἰουδαϊκὰ
 ποιεῖν εἰωθότας, ἂν αὐτῷ φανῆ, δεισιδαιμονίας ἕνεκα
 ἀπολύσῃ· καὶ ἀπέλυσε πρὸ δεκατριῶν καλανδῶν Ὀκτω-
 βρίων.”

“Κυντιλίῳ Λευκίῳ Λέντλω, Γαίῳ Μαρκέλλῳ ὑπά- 19
 τοις. παρῆσαν Τίτος Ἄππιος Τίτου υἱὸς Βάλβος Ὀρα-
 τία πρεσβευτής, Τίτος Τόγγιος Κροστομίνα, Κόιντος
 Ῥαίσιος Κοῖντου, Τίτος Πομπήσιος Τίτου υἱὸς, Κορνήλιος
 Λογγίνος, Γάιος Σερελίος Γαῖου Τηρηνητίνα Βράχκος
 25 χιλίαρχος, Πόπλιος Κλούσιος Ποπλίου υἱὸς Ἰετωρία
 Γάλλος, Γάιος Τεύτιος Γαῖου Αἰμιλία χιλίαρχος, Σέξτος
 Ἀτίλιος Σέξτου υἱὸς Αἰσομία Σερρανόσ, Γάιος Πομ-
 πήσιος Γαῖου υἱὸς Σαβατίνα, Τίτος Ἄππιος Τίτου Μέ-
 νανδρος, Πόπλιος Σερελίος Ποπλίου υἱὸς Στράβων,
 30 Λεύκιος Πάκκιος Λευκίου Κολλίνα Καπίτων, Αὔλος
 Φούριος Αὔλου υἱὸς Τέρτιος, Ἄππιος Μηναῖ. ἐπὶ
 τούτων ὁ Λέντλος δόγμα ἐξήνεγκε· πολῖτας Ῥω-

μαίων Ἰουδαίους, οἵτινες ἱερὰ Ἰουδαϊκὰ ποιεῖν εἰώθασιν ἐν Ἐφέσῳ, πρὸ τοῦ βήματος δεισιδαιμονίας ἔνεκα ἀπέλυσα.”

20 “Λαοδικέων ἄρχοντες Γαῖῳ Ῥαβιλῶ Γαῖου υἱῷ ὑπάτῳ χαίρειν. Σώπατρος Ἰρκανοῦ τοῦ ἀρχιερέως πρεσβευτῆς ἐπέδωκεν ἡμῖν τὴν παρὰ σοῦ ἐπιστολὴν, δι’ ἧς ἐδήλου ἡμῖν παρ’ Ἰρκανοῦ τοῦ Ἰουδαίων ἀρχιερέως ἐληλυθότας τινὰς γράμματα κομίσαι περὶ τοῦ ἔθνους αὐτῶν γεγραμμένα, ἵνα τὰ σάββατα τοῖς Ἰουδαίοις ἐξῆ καὶ τὰ λοιπὰ ἱερὰ ἐπιτελεῖν κατὰ τοὺς πα- 10 τριοὺς νόμους, ὅπως τε μηδεὶς αὐτοῖς ἐπιτάσῃ διὰ τὸ φίλους αὐτοὺς ἡμετέρους εἶναι καὶ συμμάχους, ἀδικήσῃ τε μηδεὶς αὐτοὺς ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐπαρχίᾳ, ὡς Τραλλιανῶν τε ἀντειπόντων κατὰ πρόσωπον μὴ ἀρέσκεισθαι τοῖς περὶ αὐτῶν δεδογμένοις ἐπέταξας ταῦτα 15 οὕτω γίνεσθαι· παρακεκλησθαι δέ γε ὥστε καὶ ἡμῖν ταῦτα γράψαι περὶ αὐτῶν. ἡμεῖς οὖν κατακολουθοῦντες τοῖς ἐπεσταλμένοις ὑπὸ σοῦ, τὴν τε ἐπιστολὴν τὴν ἀποδοθεῖσαν ἐδεξάμεθα καὶ κατεχωρίσαμεν εἰς τὰ δημόσια ἡμῶν γράμματα, καὶ περὶ τῶν ἄλλων ὧν ἐπέ- 20 σταλκας προνοήσομεν ὥστε μηδὲν μεμφθῆναι.”

21 “Πόπλιος Σερεῖλιος Ποπλίου υἱὸς Γάλβας ἀνθύπατος Μιλησίων ἄρχουσι βουλῇ δήμῳ χαίρειν. Πρύτανις Ἐρμοῦ υἱός, πολίτης ὑμέτερος, προσελθὼν μοι ἐν Τράλλεσιν ἄγοντι τὸν ἀγόραιον, ἐδήλου παρὰ τὴν 25 ἡμετέραν γνώμην Ἰουδαίοις ὑμᾶς προσφέρεισθαι, καὶ καλύειν αὐτοὺς τὰ τε σάββατα ἄγειν καὶ τὰ ἱερὰ τὰ πάτρια τελεῖν καὶ τοὺς καρποὺς μεταχειρίζεσθαι καθὰς ἔθος ἐστὶν αὐτοῖς, αὐτόν τε κατὰ τοὺς νόμους τεθεικέναι τὸ ψήφισμα. βούλομαι οὖν ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι 30 ἀκούσας ἐγὼ λόγων ἐξ ἀντικαταστάσεως γενομένων

ἐπέκρινα μὴ κωλύεσθαι Ἰουδαίους τοῖς αὐτῶν ἔθουσι
χρησθαι.”

ψήφισμα Περγαμηνῶν. “ἐπὶ πρυτάνεως Κρατίπ- 22
που, δαισίου πρώτη, γνώμη στρατηγῶν. ἐπεὶ οἱ Ῥω-
μαῖοι κατακολουθοῦντες τῇ τῶν προγόνων ἀγωγῇ τοὺς
ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἀπάντων ἀνθρώπων ἀσφαλείας κιν-
δύνους ἀναδέχονται, καὶ φιλοτιμοῦνται τοὺς συμμάχους
καὶ φίλους ἐν εὐδαιμονίᾳ καὶ βεβαίᾳ καταστήσαι εἰ-
ρήνῃ, πέμψαντος πρὸς αὐτοὺς τοῦ ἔθνους τῶν Ἰου-
δαίων καὶ Ἰρκανοῦ τοῦ ἀρχιερέως αὐτῶν πρέσβεις,
Στράτωνα Θεοδοῦτου, Ἀπολλώνιον Ἀλεξάνδρου, Αἰ-
νεῖαν Ἀντιπάτρου, Ἀριστόβουλον Ἀμύντου, Σωσίπα-
τρον Φιλίππου, ἄνδρας καλοὺς κἀγαθοὺς, καὶ περὶ
τῶν κατὰ μέρη ἐμφανισάντων, ἐδογματίσεν ἡ σύγκλη-
τος, περὶ ὧν ἐποιήσαντο τοὺς λόγους, ὅπως μηδὲν ἀδι-
κῆ Ἀντίοχος ὁ βασιλεὺς Ἀντιόχου υἱὸς Ἰουδαίους συμ-
μάχους Ῥωμαίων, ὅπως τε φρούρια καὶ λιμένας καὶ
χώραν, καὶ εἰ τι ἄλλο ἀφείλετο αὐτῶν, ἀποδοθῆ, καὶ
ἐξῆ ἁυτῶν ἐκ τῶν λιμένων ἐξάγειν, ἵνα τε μηδεὶς ἀτε-
λής ἢ τῆς Ἰουδαίων χώρας ἢ τῶν λιμένων αὐτῶν ἐξά-
γων βασιλεὺς ἢ δῆμος, ἢ μόνος Πτολεμαῖος ὁ Ἀλεξαν-
δρέων βασιλεὺς διὰ τὸ εἶναι σύμμαχος ἡμέτερος καὶ
φίλος, καὶ τὴν ἐν Ἰόπῃ δὲ φρουρὰν ἐκβαλεῖν, καθὼς
ἐδεήθησαν. τῆς τε βουλῆς ἡμῶν Λούκιος Πέττιος,
ἄνθρωπος καλὸς κἀγαθός, προσέταξεν ἵνα φροντίσωμεν
ταῦτα οὕτω γίνεσθαι καθὼς ἡ σύγκλητος ἐδογματίσει,
προνοῆσαι τε τῆς ἀσφαλοῦς εἰς οἶκον τῶν πρεσβευτῶν
ἀνακομιδῆς. ἀπεδεξάμεθα δὲ καὶ εἰς τὴν βουλὴν καὶ
τὴν ἐκκλησίαν τὸν Θεόδωρον, ἐπιλαβόντες τε τὴν ἐπι-
στολὴν παρ’ αὐτοῦ καὶ τὸ τῆς συγκλήτου δόγμα, καὶ
τὴν Ἰρκανοῦ ἐμφανίσαντος ἀρετὴν καὶ μεγαλοψυχίαν,

καὶ ὅτι κοινῇ πάντας εὐεργετεῖ καὶ κατ' ἰδίαν τοὺς πρὸς αὐτὸν ἀφικνουμένους, τὰ τε γράμματα εἰς τὰ δημόσια ἡμῶν ἀπεθέμεθα, καὶ αὐτοὶ πάντα ποιεῖν ὑπὲρ Ἰουδαίων, www.libetol.com.cn Ῥωμαίων, κατὰ τὸ τῆς συγκλήτου δόγμα ἐψηφισάμεθα. ἐδεήθη δὲ καὶ ὁ Θεόδωρος, ὁ τὴν ἐπιστολὴν ἡμῖν ἀποδούς, τῶν ἡμετέρων στρατηγῶν ἵνα πέμψωσι πρὸς Τροκανὸν τὸ ἀντίγραφον τοῦ ψηφίσματος, καὶ πρέσβεις δηλώσοντας τὴν τοῦ ἡμετέρου δήμου σπουδὴν, καὶ παρακαλέσοντας συντηρεῖν καὶ αὔξειν αὐτῶν τὴν πρὸς ἡμᾶς φιλίαν καὶ ἀγαθοῦ τινὸς αἴτιον γίνεσθαι, ὡς ἀμοιβὰς τε τὰς προσηκούσας ἀποληψόμενον, μεμνημένον τε ὡς καὶ ἐν τοῖς κατὰ Ἄβραμον καιροῖς, ὃς ἦν πάντων Ἑβραίων πατήρ, οἱ πρόγονοι ἡμῶν ἦσαν αὐτοῖς φίλοι, καθὼς ἐν τοῖς δημοσίοις εὐρίσκομεν γράμμασι.”

23 ψήφισμα Ἀλικαρνασσεῶν. “ἐπὶ ἱερέως Μέμνονος τοῦ Ὀρεστειδου, κατὰ δὲ ποιήσιν Εὐωνύμου, ἀνθεστηριῶνος . . , ἔδοξε τῷ δήμῳ, εἰσηγησαμένου Μάρκου Ἀλεξάνδρου. ἐπεὶ τὸ πρὸς τὸ θεῖον εὐσεβὲς καὶ ὄσιον ἐν ἅπαντι καιρῷ διὰ σπουδῆς ἔχομεν, κατακολουθοῦντες τῷ δήμῳ τῶν Ῥωμαίων πάντων ἀνθρώπων ὄντι εὐεργέτη, καὶ οἷς περὶ τῆς Ἰουδαίων φιλίας καὶ συμμαχίας πρὸς τὴν πόλιν ἔγραψεν, ὅπως συντελῶνται αὐτοῖς αἰ εἰς τὸν θεὸν ἱεροποιῖαι καὶ ἑορταὶ αἰ εἰδισμέναι καὶ σύνοδοι, δέδοκται ἡμῖν Ἰουδαίων τοὺς βουλομένους ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας τὰ τε σάββατα ἄγειν καὶ τὰ ἱερά συντελεῖν κατὰ τοὺς Ἰουδαϊκοὺς νόμους, καὶ τὰς προσευχὰς ποιεῖσθαι πρὸς τῇ θαλάσῃ κατὰ τὸ πατριον ἔθος, ἃν δέ τις κωλύσῃ ἢ ἄρχων ἢ ἰδιώτης, τῷδε τῷ ζημιώματι ὑπεύθυνος ἔστω καὶ ὀφειλέτω τῇ πόλει.”

24 ψήφισμα Σαρδιανῶν. “ἔδοξε τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ, στρατηγῶν εἰσηγησαμένων. ἐπεὶ οἱ κατοικοῦντες

ἡμῶν ἐν τῇ πόλει Ἰουδαῖοι πολλοὶ καὶ πολλὰ καὶ μεγάλα
 φιλάνθρωπα ἐσχηκότες διὰ παντὸς ὑπὸ τοῦ δήμου, καὶ
 νῦν εἰσελθόντες ἐπὶ τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον παρε-
 κάλεσαν, ἀποκαθιστάμενων αὐτοῖς τῶν νόμων καὶ τῆς
 5 ἐλευθερίας ὑπὸ τῆς συγκλήτου καὶ τοῦ δήμου τοῦ
 Ῥωμαίων, ἵνα κατὰ τὰ νομιζόμενα ἔθνη συνάγωνται,
 καὶ μὴ διαδικαζώμεθα πρὸς αὐτούς, δοθῆ τε αὐτοῖς καὶ
 τόπος εἰς ὃν συλλεγόμενοι μετὰ γυναικῶν καὶ τέκνων
 ἐπιτελοῖεν τὰς πατέρας εὐχὰς καὶ θυσίας τῷ θεῷ, δέ-
 10 δοκταὶ οὖν τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ συγκεχωρησθαι αὐ-
 τοῖς συνερχομένοις ἐν ταῖς προαποδεδειγμέναις ἡμέ-
 ραις πράσσειν τὰ κατὰ τοὺς αὐτῶν νόμους, ἀφορισθῆ-
 ναι δ' αὐτοῖς καὶ τόπον ὑπὸ τῶν στρατηγῶν εἰς οἰκο-
 δομίαν καὶ οἰκησιν αὐτῶν, ὃν ἂν ὑπολάβωσι πρὸς
 15 τοῦτ' ἐπιτήδειον, ὅπως τε τοῖς τῆς πόλεως ἀγορανόμοις
 ἐπιμελὲς ἦ καὶ τὰ ἐκείνοις πρὸς τροφήν ἐπιτήδεια
 ποιεῖν εἰσάγεσθαι."

ψήφισμα Ἐφεσίων. "ἐπὶ πρυτάνεως Μηνοφίλου, 25
 μηνὸς ἄρτεμισίου τῇ προτέρᾳ, ἔδοξε τῷ δήμῳ. Νικά-
 20 νωρ Εὐφῆμου εἶπεν, εἰσηγησαμένων τῶν στρατηγῶν.
 ἐπεὶ ἐντυχόντων τῶν ἐν τῇ πόλει Ἰουδαίων Μάρκῳ
 Ἰουλίῳ Πομπηίῳ υἱῷ Βρονύτου ἀνθυπάτῳ, ὅπως ἄγωσι
 τὰ σάββατα καὶ πάντα ποιῶσι κατὰ τὰ πάτρια αὐτῶν
 ἔθνη μηδενὸς αὐτοῖς ἐμποδῶν γινομένου, ὁ στρατηγὸς
 25 συνεχώρησε, δέδοκται τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ, τοῦ πράγ-
 ματος Ῥωμαίοις ἀνήκοντος, μηδένα κωλύεσθαι παρα-
 τηρεῖν τὴν τῶν σαββάτων ἡμέραν, μηδὲ πράσσεσθαι
 ἐπιτίμιον, ἐπιτεράφθαι δ' αὐτοῖς πάντα ποιεῖν κατὰ
 τοὺς ἰδίους αὐτῶν νόμους."

30 πολλὰ μὲν οὖν ἐστὶ καὶ ἄλλα τῇ συγκλήτῳ τοιαῦτα 26
 καὶ τοῖς αὐτοκράτορσι Ῥωμαίων δόγματα πρὸς Ἰρκα-
 νὸν καὶ τὸ ἔθνος ἡμῶν γεγεννημένα, καὶ πόλεσι ψηφί-

σματα, και γράμματα πρὸς τὰς περὶ τῶν ἡμετέρων δικαίων ἐπιστολὰς ἀντιπεφωνημένα τοῖς ἡγεμόσι, περὶ ὧν ἀπάντων ἐξ ὧν παρατιθέμεθα πιστεύειν τοῖς ἀγνωσσομένοις **οὐν βασκάνως ἡμῶν** τὴν συγγραφὴν παρέστιν. ἐπεὶ γὰρ ἐναργῆ και βλεπόμενα τεκμήρια παρε- 5
 χόμεθα τῆς πρὸς Ῥωμαίους ἡμῖν φιλίας γενομένης, ἐπιδεικνύντες αὐτὰ χαλκαῖς στήλαις και δέλτοις ἐν τῷ Καπετωλίῳ μέχρι νῦν διαμένοντα και διαμενοῦντα, τὴν μὲν πάντων παράθεσιν ὡς περιττὴν τε ἅμα και ἀτερπῆ παρητησάμην, οὐδένα δ' οὕτως ἡγησάμην σκαι- 10
 ὄν ὃς οὐχὶ περὶ τῆς Ῥωμαίων ἡμῖν πιστεύσει φιλίας, ὅτι ταύτην και διὰ πλειόνων ἐπεδείξαντο πρὸς ἡμᾶς δογμάτων, και ἡμᾶς οὐχ ὑπολήφεται περὶ ὧν εἶναι φραμεν ἀληθεύειν ἐξ ὧν ἐπεδείξαμεν.

τὴν μὲν οὖν πρὸς Ῥωμαίους φιλίαν και συμμαχίαν 15
 κατ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς γενομένην δεδηλώκαμεν·
 11 συνέβη δ' ὑπὸ τὸν αὐτὸν καιρὸν ταραχθῆναι τὰ κατὰ τὴν Συρίαν ἐξ αἰτίας τοιαύτης. Βάσσος Καικίλιος, εἰς τῶν τὰ Πομπηίου φρονούντων, ἐπιβουλήν συνθεῖς ἐπὶ Σέξτου Καίσαρα κτείνει μὲν ἐκείνον, αὐτὸς δὲ τὸ στρα- 20
 τευμα αὐτοῦ παραλαβὼν ἐκράτει τῶν πραγμάτων, πόλεμος τε μέγας περὶ Ἀπάμειαν συνέστη τῶν Καίσαρος στρατηγῶν ἐπ' αὐτὸν ἐλθόντων μετὰ Ἰπποτῶν και πεξῆς δυνάμεως. τούτοις δὲ και Ἀντίπατρος συμμα-
 χίαν ἐπεμφε μετὰ τῶν τέκνων, κατὰ μνήμην ὧν εὐεφ- 25
 γετηθείη ὑπὸ τοῦ Καίσαρος, και διὰ τοῦτο τιμωρεῖν αὐτῷ και δίκην παρὰ τοῦ πεφρονευκότος εἰσπράξασθαι δίκαιον ἡγούμενος. χρονιζόμενου δὲ τοῦ πολέμου Μοῦρκος μὲν ἦλθεν ἐκ Ῥώμης εἰς τὴν ἀρχὴν τὴν τοῦ Σέξτου, Καίσαρ δ' ὑπὸ τῶν περὶ Κάσσιον και Βροῦτον 30
 ἐν τῷ βουλευτηρίῳ κτείνεται, κατασχὼν τὴν ἀρχὴν ἔτη τρία και μῆνας ἕξ. τοῦτο μὲν οὖν και ἐν ἄλλοις δεδη-

λωται, τοῦ δ' ἐπὶ τῷ Καίσαρος θανάτῳ πολέμου συνε- 2
 ρωγότες καὶ τῶν ἐν τέλει πάντων ἐπὶ στρατιᾶς συλλο-
 γὴν ἄλλων ἄλλη διεσπαρμένων, ἀφικνεῖται Κάσσιος ἐκ
 Ῥώμης εἰς Συρίαν, παραληψόμενος τὸ περὶ τὴν Ἀπά-
 5 μειαν στρατοπέδον, καὶ λύσας τὴν πολιορκίαν ἀμφοτέ-
 ρους προσάγει τὸν τε Βάσσον καὶ τὸν Μοῦρκον, τὰς
 τε πόλεις ἐπερχόμενος ὅπλα τε καὶ στρατιώτας συνή-
 θροϊξε, καὶ φόρους αὐταῖς μεγάλους ἐπέτιθει· μά-
 λιστα δὲ τὴν Ἰουδαίαν ἐκάκωσεν, ἑπτακόσια τάλαντα
 10 ἀργυρίου εἰσπραττόμενος. Ἀντίπατρος δὲ ὄρων ἐν
 μεγάλῳ φόβῳ καὶ ταραχῇ τὰ πράγματα, μερίζει τὴν
 τῶν χρημάτων εἰσπραξίαν, καὶ ἑκατέρῳ τῶν υἱῶν συνά-
 γειν δίδωσι, τὰ δὲ Μαλίχῳ κακοήθως πρὸς αὐτὸν δια-
 κειμένῳ, τὰ δὲ ἄλλοις προσέταξεν εἰσπράττεσθαι. καὶ
 15 πρῶτος Ἡρώδης ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰσπραξάμενος ὅσα
 ἦν αὐτῷ προστεταγμένα, φίλος ἦν εἰς τὰ μάλιστα Κασ-
 σίῳ· σῶφρον γὰρ ἔδοξεν αὐτῷ Ῥωμαίους ἤδη θερα-
 πεύειν καὶ παρ' αὐτῶν κατασκευάζειν εὐνοίαν ἐκ τῶν
 ἀλλοτριῶν πόνων. ἐπιπράσκοντο δ' αὐτανδροὶ ὅσοι
 20 τῶν ἄλλων πόλεων ἐπιμεληταί, καὶ τέσσαρας πόλεις
 ἐξανδραποδίζεταί Κάσσιος, ὧν ἦσαν αἱ δυνατώταται
 Γόφνα τε καὶ Ἐμμαοῦς, πρὸς ταύταις δὲ Λύδδα καὶ
 Θαμνά. ἐπεξῆλθε δ' ἂν ὑπ' ὀργῆς Κάσσιος ὥστε καὶ
 Μάλιχον ἀνελεῖν (ᾧρητο γὰρ ἐπ' αὐτόν), εἰ μὴ Ἵρκα-
 25 νὸς δι' Ἀντιπάτρου ἑκατὸν τάλαντα ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῷ
 πέμψας ἐπέσχε τῆς ὀργῆς.

ἐπεὶ δὲ Κάσσιος ἐκ τῆς Ἰουδαίας ἀπῆρε, Μάλιχος 3
 ἐπεβούλευσεν Ἀντιπάτρῳ, τὴν τούτου τελευτὴν ἀσφά-
 λειαν Ἵρκανοῦ τῆς ἀρχῆς ἔσεσθαι νομίζων. οὐ μὴν
 30 ἔλαθε τὸν Ἀντιπάτρον ταῦτα φρονῶν· αἰσθόμενος γὰρ
 ἐκείνος ἐχώρει πέραν Ἰορδάνου, καὶ στρατὸν Ἀράβιον
 ἄμα καὶ ἐγγώριον συνήθροϊξε. δεινὸς μέντοι ὧν ὁ Μά-

λιχος ἤρνεϊτο τὴν ἐπιβουλήν, ἀπολογούμενος μεθ' ὄρων αὐτῷ τε καὶ τοῖς παισὶ, καὶ ὡς Φασαήλου μὲν τὰ Ἱεροσόλυμα φρουροῦντος, Ἡρώδου δὲ ἔχοντος τὴν φυλακὴν τῶν ὀπλων, οὐδ' ἂν εἰς νοῦν ἔβαλε τοιοῦτον οὐδέν. ὄρων δὲ τὴν ἀπορίαν καταλλάσσεται πρὸς τὸν Ἀντίπατρον, καὶ συνέβησαν Μούρκου κατὰ Συρίαν στρατηγοῦντος, ὃς αἰσθόμενος νεωτεροποιῦντα κατὰ τὴν Ἰουδαίαν τὸν Μάλιχον ἤλθε μὲν ὥστε παρὰ μικρὸν αὐτὸν ἀνελεῖν, Ἀντιπάτρου δὲ παρακαλέσαντος περιέσωσεν.

4 ἔλαθε δὲ ἄρα φονέα περισώσας Ἀντίπατρος αὐτοῦ τὸν Μάλιχον. Κάσσιος μὲν γὰρ καὶ Μούρκος στρατὸν ἀθροίσαντες τὴν ἐπιμέλειαν ἅπασαν ἐνεχείρισαν Ἡρώδη, καὶ στρατηγὸν αὐτὸν Κόλλης Συρίας ἐποίησαν, πλοῖα δόντες καὶ δύναμιν ἰππικὴν τε καὶ πεζικὴν, ὑποσχόμενοι δὲ καὶ βασιλέα τῆς Ἰουδαίας ἀναδείξειν μετὰ τὸν πόλεμον· συνειστίκει γὰρ τότε πρὸς τε Ἀντώνιον καὶ τὸν νέον Καίσαρα. Μάλιχος δὲ τότε δεισας μάλιστα τὸν Ἀντίπατρον ἐκποδῶν ἐποιεῖτο, καὶ πείσας ἀργυρίῳ τὸν Ἰρκανοῦ οἰνοχόον, παρ' ᾧ ἑκάτεροι ἐστιῶντο, φαρμάκῳ κτείνει τὸν ἄνδρα, καὶ ὀπίστας ἔχων ἠντρεπίξε τὰ κατὰ τὴν πόλιν. γνόντων δὲ τὴν ἐπιβουλήν τὴν κατὰ τοῦ πατρὸς Ἡρώδου καὶ Φασαήλου καὶ χαλεπῶς ἔχόντων, ἤρνεϊτο πάλιν ὁ Μάλιχος καὶ ἕξαρος ἦν τοῦ φόνου.

καὶ Ἀντίπατρος μὲν εὐσεβείᾳ καὶ δικαιοσύνῃ διενεγκῶν καὶ τῇ περὶ τὴν πατρίδα σπουδῇ τοῦτον ἐτελεύτησε τὸν τρόπον, τῶν δὲ παιδῶν αὐτοῦ Ἡρώδης μὲν εὐθύς ἐγνω τιμωρεῖν τῷ πατρὶ μετὰ στρατιᾶς ἐπὶ Μάλιχον ἐλθὼν, Φασαήλῳ δὲ τῷ πρεσβυτέρῳ δόλῳ μᾶλλον ἐδόκει περιγίνεσθαι τὰνδρός, μὴ πολέμου κατάρχειν νομισθῶσιν ἐμφυλίου. τὴν τε οὖν ἀπολογία

τὴν Μαλίχου προσδέχεται, καὶ πιστεύειν ὑποκρίνεται
 μηδὲν αὐτὸν περὶ τὸν Ἀντίπατρον κακουργῆσαι θά-
 νατον, τάφον δὲ ἐκόσμηε τῷ πατρὶ. καὶ παραγενόμενος
 Ἡρώδης εἰς Σαμαρείαν καὶ καταλαβὼν αὐτὴν κεκακω-
 5 μένην ἀνεκτᾶτο καὶ τὰ νεύκη διέλυσε τοῖς ἀνθρώποις.
 μετ' οὐ πολὺ δέ, ἐυστάσης τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις ἑορτῆς, 5
 παραγίνεται σὺν τοῖς στρατιώταις εἰς τὴν πόλιν, καὶ
 δεῖσας Μάλιχος ἐπεισεν Ἰρκανὸν μὴ ἐπιτρέπειν αὐτῷ
 εἰσιεῖναι. καὶ πείθεται μὲν Ἰρκανός, προβέβληται δ'
 10 αἰτίαν τῆς ἀποκωλύσεως τὸ μὴ δεῖν ὄχλον ἄλλοδαπὸν
 ἀγνεύοντος εἰσδέχεσθαι τοῦ πλήθους. ὀλίγον δὲ φρον-
 τίσας Ἡρώδης τῶν ἀγγέλων νύκτωρ εἰσεῖσιν εἰς τὴν
 πόλιν, καὶ φοβερὸς μὲν ἦν τῷ Μαλίχῳ, ὃ δ' οὐκ ἀνήσει
 τὴν ὑπόκρισιν, ἀλλ' ἐδάκρυε τὸν Ἀντίπατρον καὶ ἀνε-
 15 καλεῖτο φανερῶς ὡς φίλος, κρύφα δὲ φυλακὴν τοῦ σώ-
 ματος ἐποιεῖτο. ἔδοξε δὲ καὶ τοῖς περὶ Ἡρώδην μὴ
 ἀπελέγχειν αὐτοῦ τὴν προσποίησιν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς
 εἰς τὸ ἀνύποπτον ἀντιφιλοφρονεῖσθαι τὸν Μάλιχον.
 Κασσίω μέντοι περὶ τῆς τελευτῆς τοῦ πατρὸς Ἡρώδης 6
 20 ἐπέστειλε. κἀκεῖνος εἰδὼς οἷος εἶη τὸν τρόπον Μάλι-
 χος, ἀντεπιστέλλει τιμωρεῖν τῷ πατρὶ, καὶ λάθρα δια-
 πέμπει πρὸς τοὺς ἐν Τύρῳ χιλιάρχους, κελεύων αὐ-
 τοὺς συμπράττειν Ἡρώδῃ δίκαια μέλλοντι πράξειν. ὡς
 δὲ Λαοδίκειαν ἤρηκότος Κασσίου πρὸς αὐτὸν ἀπήεσαν
 25 κοινῇ στεφάνους τε αὐτῷ καὶ χρήματα κομίζοντες,
 Ἡρώδης μὲν προσεδόκα δάσειν τὸν Μάλιχον τιμωρίαν
 ἐκεῖ γινόμενον, ὃ δὲ περὶ Τύρον τῆς Φοινίκης ὑπιδό-
 μενος τὸ πρᾶγμα μειζόνων ἐφήπτετο, καὶ τοῦ παιδὸς
 αὐτοῦ ὀμηρεύοντος ἐν Τύρῳ παρελθὼν εἰς τὴν πόλιν
 30 ἔγνω τοῦτόν τε ὑπεκκλέψαι καὶ εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἀπαί-
 ρειν, σπεύδοντός τε ἐπ' Ἀντώνιον Κασσίου τὸ ἔθνος
 ἀποστήσας αὐτὸς τὴν ἀρχὴν καθέξειν. τοῖς δὲ βεβου-

λευμένοις ὃ τε δαίμων ἀντέπραξε, καὶ δεινὸς ὢν Ἡρώ-
 δης, τὴν προαίρεσιν αὐτοῦ κατανοήσας, προεισπέμφας
 θεράποντα τῷ μὲν δοκεῖν ἐπὶ δειπνου παρασκευῆν
 (καὶ γὰρ ἐστίασεν αὐτοὺς ἅπαντας προειρήκει) ταῖς δὲ
 ἀληθείαις πρὸς τοὺς χιλιάρχους, ἐξελθεῖν ἐπὶ Μάλιχον 5
 πελθεῖ μετὰ ξιφιδίων. οἱ δ' ἐξελθόντες καὶ πλησίον
 τῆς πόλεως αὐτῷ περιτυχόντες ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ κατα-
 κεντοῦσι τὸν ἄνδρα. Ἐρκανὸς μὲν οὖν ὑπ' ἐκπλήξεως
 τοῦ γεγονότος εἰς ἀφωρίαν ἐτράπη, μόλις δ' ἀνευγκῶν
 ἐπυυθάνετο τῶν περὶ τὸν Ἡρώδην τί ποτ' εἶη τὸ γεγε- 10
 νημένον καὶ τίς ὁ Μάλιχον ἀνηρηκῶς. εἰπόντων δὲ
 Κάσσιον τοῦτο προστάξαι, ἐπήνεσε τὸ ἔργον· πονηρὸν
 γὰρ εἶναι πάνυ καὶ τῆς πατρίδος ἐπίβουλον.

καὶ Μάλιχος μὲν ταύτην ὑπερ τῆς εἰς Ἀντίπατρον
 7 παρανομίας δίκην ἐξέτισε, Κασσίου δ' ἐκ Συρίας ἀπά- 15
 ραντος ταραχὴ γίνεται κατὰ τὴν Ἰουδαίαν· Ἐλιξ γὰρ
 ὑπολειφθεὶς ἐν Ἱεροσολύμοις μετὰ στρατιᾶς ὤρμησεν
 ἐπὶ Φασάηλον, ὃ τε δῆμος ἐν ὄπλοις ἦν. Ἡρώδης δὲ
 παρὰ Φάβιον ἐπορεύετο ἐν Λαμασκῶ στρατηγοῦντα,
 καὶ βουλόμενος προσδραμεῖν πρὸς τὸν ἀδελφὸν ὑπὸ νό- 20
 σου κωλύεται, ἕως οὗ Φασάηλος δι' αὐτοῦ Ἐλικὸς
 κρείττων γενόμενος κατακλείει μὲν αὐτὸν εἰς πύργον,
 εἶτα δὲ ὑπόσπονδον ἀφήσι. τὸν τε Ἐρκανὸν ἐμέμφετο
 ὡς πολλὰ μὲν εὖ παθόντα ὑπ' αὐτῶν, συμπράττοντα
 δὲ τοῖς ἐχθροῖς· ὁ γὰρ ἀδελφὸς Μαλίχου τότε ἀποστή- 25
 σας οὐκ ὀλίγα χωρία ἐφρουρεῖ, καὶ Μασάδαν τὸ πάν-
 των ἐρυμνότατον. ἐπὶ μὲν οὖν τοῦτον φαῖσας ὁ Ἡρώ-
 δης ἐκ τῆς νόσου παραγίνεται, καὶ ἀφελόμενος αὐτὸν
 πάντα ὅσα εἶχε χωρία ὑπόσπονδον ἀπέλυσεν.

12 Ἀντίγονον δὲ τὸν Ἀριστοβούλου, στρατιᾶν ἀθροί- 30
 σαντα καὶ Φάβιον τεθραπευκότα χρήμασι, κατάγει
 Πτολεμαῖος ὁ Μενναίου διὰ τὸ κήδευμα. συνεμάχει δ'

αὐτῷ καὶ Μαρίων, ὃν Τυρίων καταλελοίπει Κάσσιος
 τύραννον· τυραννίσι γὰρ διαλαβῶν τὴν Συρίαν οὗτος
 ὁ ἀνὴρ ἐφρουρήσεν. ὁ δὲ Μαρίων καὶ εἰς τὴν Γαλι-
 λαίαν ὁμοροῦσαν ἐπέβαλε, καὶ τρία καταλαβῶν ἐρύ-
 5 ματα διὰ φρουρᾶς εἶχεν. ἔλθων δὲ καὶ ἐπὶ τοῦτον
 Ἡρώδης ἅπαντα μὲν αὐτὸν ἀφείλετο, τοὺς δὲ Τυρίων
 φρουροὺς φιλανθρώπως ἀπέλυσεν, ἔστιν οἷς καὶ δω-
 ρεᾶς δοῦς διὰ τὸ πρὸς τὴν πόλιν εὔνουν. ταῦτα δια-
 πραξάμενος ὑπήντησεν Ἀντιγόνῳ, καὶ μάχην αὐτῷ
 10 συνάψας νικᾷ καὶ ὅσον οὐκω τῶν ἄκρων ἐπιβάντα τῆς
 Ἰουδαίας ἐξέωσεν. εἰς Ἱεροσόλυμα δὲ παραγευόμενον
 στεφάνοις ἀνέδουν Ἰρκανός τε καὶ ὁ δῆμος. ἐπεγαμ-
 βρεύετο δὲ ἤδη καθ' ὁμολογίαν τῷ Ἰρκανοῦ γένει, καὶ
 διὰ τοῦτο μᾶλλον αὐτοῦ προειστήκει, μέλλων ἄγεσθαι
 15 τὴν Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀριστοβούλου θυγατέρα Ἰρκα-
 νοῦ δὲ θυγατριδίην, ἐξ ἧς πατήρ γίνεται τριῶν μὲν ἀρ-
 ρένων δύο δὲ θηλειῶν. ἤκτο δὲ καὶ πρότερον γυναίκα
 δημότιν, Δορὴν ὄνομα, ἐκ τοῦ ἔθνους, ἐξ ἧς αὐτῷ προ-
 σβύτατος γίνεται παῖς Ἀντίπατρος.

20 Κάσσιον μὲν οὖν χειροῦνται Ἀντώνιος τε καὶ Καί-
 σαρ περὶ Φιλίππους, ὡς καὶ παρ' ἄλλοις δεδηλώται,
 μετὰ δὲ τὴν νίκην Καίσαρ μὲν ἐπ' Ἰταλίας ἐχώρει, Ἀν-
 τώνιος δὲ εἰς τὴν Ἀσίαν ἀπῆρε. γενομένῳ δ' ἐν τῇ
 Βιθυνίᾳ αἱ πανταχόθεν ἀπήντων πρεσβεῖαι. παρῆσαν
 25 δὲ καὶ Ἰουδαίων οἱ ἐν τέλει, κατηγοροῦντες τῶν περὶ
 Φασάηλον καὶ Ἡρώδην, πρόσχημα μὲν εἶναι λέγοντες
 τῆς βασιλείας Ἰρκανόν, τούτους δὲ τὴν πᾶσαν ἔχειν
 ἐξουσίαν. Ἡρώδην δὲ Ἀντώνιος διὰ πολλῆς εἶχε τι-
 μῆς, ἐλθόντα πρὸς αὐτὸν ἐπ' ἀπολογία τῶν κατηγο-
 30 ρούντων, καὶ διὰ τοῦτο συνέβη μηδὲ λόγου τυχεῖν τοὺς
 ἀντιστασιώτας· διεπέπρακτο δὲ τοῦτο χρήμασιν Ἡρώ-
 δης παρ' Ἀντωνίου. ἐπεὶ δ' εἰς Ἐφεσον ἦκεν Ἀντώ-

νιος, ἐπεμψεν Ἰρκανὸς ὁ ἀρχιερεὺς καὶ τὸ ἔθνος πρεσβείαν πρὸς αὐτόν, στέφανόν τε κομίζουσαν χρυσοῦν καὶ παρακαλοῦσαν τοὺς αἰχμαλωτισθέντας ὑπὸ Κασσίου Ἰουδαίους, οὐ νόμῳ πολέμου, γράφοντα τοῖς κατὰ τὰς ἐπαρχίας ἐλευθέρους ἀπολύσαι, καὶ τὴν χάραν ἣν 5 ἐν τοῖς Κασσίου καιροῖς ἀφηρέθησαν ἀποδοῦναι. ταῦτα κρίνας Ἀντώνιος δίκαια τοὺς Ἰουδαίους ἀξιοῦν, παραχρῆμα ἔγραψεν Ἰρκανῶ καὶ τοῖς Ἰουδαίοις, ἐπέστειλε δὲ ἅμα καὶ Τυρίοις διάταγμα περιέχον ταῦτα.

- 3 “Μάρκος Ἀντώνιος αὐτοκράτωρ Ἰρκανῶ ἀρχιερεὶ 10 καὶ ἐθνάρχῃ τῶν Ἰουδαίων χαιρεῖν. εἰ ἔρρωσθε, εὖ ἂν ἔχοι, ἔρρωμαι δὲ καὶ αὐτὸς μετὰ τοῦ στρατεύματος. Αὐσίμαχος Πανσανίου καὶ Ἰώσηπος Μενναίου καὶ Ἀλέξανδρος Θεοδώρου πρεσβευταὶ ἐν Ἐφέσῳ μοι συντυχόντες τὴν τε ἐμπροσθεν ἐν Ῥώμῃ τελεσθεῖσαν αὐτοῖς 15 πρεσβείαν ἀνενεώσαντο, καὶ τὴν νῦν ὑπὲρ σοῦ καὶ τοῦ ἔθνους σπουδαίως διέθεντο, ἣν ἔχεις εὖνοιαν πρὸς ἡμᾶς ἐμφανίσαντες. πεπεισμένος οὖν καὶ ἐκ τῶν πραγμάτων καὶ ἐκ τῶν λόγων ὅτι οἰκειότατα ἔχετε πρὸς ἡμᾶς, καὶ τὸ ἀραρὸς ὑμῶν ἦθος καὶ τὸ θεοσεβὲς κατανοήσας, ἴδιον ἤγημαι. καταδραμόντων δὲ τὴν Ἀσίαν 20 ἅπασαν τῶν ἐναντιωθέντων ἡμῖν τε καὶ τῷ δήμῳ τῶν Ῥωμαίων, καὶ μῆτε πόλεων μῆτε ἱερῶν ἀποσχομένων μῆτε ὄρκους οὓς ἐποιήσαντο φυλαξάντων, ἡμεῖς, ὡς οὐχ ὑπὲρ ἴδιου μόνον ἀγῶνος ἀλλ’ ὑπὲρ ἀπάντων κοινοῦ, τοὺς αἰτίους καὶ τῶν εἰς ἀνθρώπους παρανομιῶν καὶ τῶν εἰς θεοὺς ἀνομημάτων ἡμυνάμεθα, δι’ ἃ καὶ τὸν ἥλιον ἀπεστράφθαι δοκοῦμεν, ὃς καὶ αὐτὸς ἀηδῶς 25 ἐπειδε τὸ ἐπὶ Καίσαρι μῦθος. ἀλλὰ τὰς ἐπιβουλάς αὐτῶν τὰς θεομάχους, ἃς ὑπεδέξατο ἡ Μακεδονία καθάπερ ἴδιος αὐτοῖς τῶν ἀνοσιῶν τολμημάτων ἀήρ, καὶ τὴν σύγχυσιν τῆς ἡμιμανοῦς κακοηθείας, ἣν κατὰ Φι-

λίππους τῆς Μακεδονίας συνεκρότου, [καί] τόπους εὐφυνεῖς καταλαμβανόμενοι μέχρι θαλάττης ἀποτετε-
 χισμένους ὄρεσιν, ὡς πύλη μιᾷ τὴν πάροδον ταμιεύσα-
 σθαι, τῶν θεῶν αὐτοὺς ἐπὶ τοῖς ἀδίκους ἐγχειρήμασι
 5 κατεψηφισμένων ἐκρατήσαμεν, καὶ Βροῦτος συμφυ-
 γῶν εἰς Φιλίππους καὶ συγκλεισθεὶς ὑφ' ἡμῶν ἐκοινώ-
 νησε Κασσίω τῆς αὐτῆς ἀπωλείας. τούτων κεκολασμέ-
 νων, εἰρήνης τὸ λοιπὸν ἀπολαύειν ἐλπίζομεν καὶ ἀνα-
 πεπαῦσθαι τὴν Ἀσίαν ἐκ τοῦ πολέμου. κοινήν οὖν
 10 ποιοῦμεθα καὶ τοῖς συμμάχοις τὴν ὑπὸ θεοῦ δοθεῖσαν
 ἡμῖν εἰρήνην. ὥσπερ οὖν ἐκ νόσου μεγάλης τὸ τῆς
 Ἀσίας σῶμα νῦν διὰ τὴν ἡμετέραν νίκην ἀναφέρει.
 ἔχων τοίνυν καὶ σὲ διὰ μνήμης καὶ τὸ ἔθνος αὖξιν,
 φροντίσω τῶν ὑμῖν συμφερόντων. ἐξέθηκα δὲ καὶ
 15 γράμματα κατὰ πόλεις, ὅπως εἴ τινες ἐλεύθεροι ἢ δοῦ-
 λοι ὑπὸ δόρυ ἐπράθησαν ὑπὸ Γαίου Κασσίου ἢ τῶν
 ὑπ' αὐτῷ τεταγμένων, ἀπολυθῶσιν οὗτοι. τοῖς τε ὑπ'
 ἐμοῦ δοθεῖσι καὶ Δολοβέλλα φιλανθρωπῶς χρῆσθαι
 ὑμᾶς βούλομαι. Τυρίους τε κωλύω βίαιους εἶναι περὶ
 20 ὑμᾶς, καὶ ὅσα κατέχουσιν Ἰουδαίων, ταῦτα ἀποκατα-
 στῆσαι κελεύω. τὸν δὲ στέφανον, ὃν ἐπεμψας, ἐδε-
 ξάμην.”

“Μάρκος Ἀντώνιος αὐτοκράτωρ Τυρίων ἄρχουσι 4
 βουλῇ δήμῳ χαίρειν. ὑπαντησάντων μοι ἐν Ἐφέσῳ
 25 Ἐρκανοῦ τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἐθναρχοῦ πρεσβευτῶν, καὶ
 χώραν αὐτῶν ὑμᾶς κατέχειν λεγόντων, εἰς ἣν ἐνέβητε
 κατὰ τὴν τῶν ἐναντιωθέντων ἡμῖν ἐπικράτειαν, ἐπεὶ
 τὸν περὶ τῆς ἡγεμονίας πόλεμον ἀνεδεξάμεθα καὶ τῶν
 εὐσεβῶν καὶ δικαίων ποιοῦμενοι πρόνοϊαν ἡμννάμεθα
 30 τοὺς μῆτε χάριτος ἀπομνημονεύσαντας μῆτε ὄρκους
 φυλάξαντας, βούλομαι καὶ τὴν ἀφ' ὑμῶν εἰρήνην τοῖς
 συμμάχοις ἡμῶν ὑπάρχειν, καὶ ὅσα παρὰ τῶν ἡμετέρων

ἐλάβετε ἀνταγωνιστῶν, μὴ συγχωρεῖν, ἀλλὰ ταῦτ' ἀποδοῦναι τοῖς ἀφηρημένοις. οὔτε γὰρ ἐπαρχίας ἐκείνων οὐδεὶς οὔτε στρατόπεδα τῆς συγκλήτου δούσης ἔλαβεν, ἀλλὰ βία καθαρὰ πάντες ἐχαρίσαντο βιαίως τοῖς πρὸς ἃ ἠδίκουν χρησίμοις αὐτοῖς γενομένοις. δίκην αὐτῶν 5 οὖν δεδωκότων, τοὺς τε συμμάχους τοὺς ἡμετέρους ὅσα ποτ' εἶχον ἀξιοῦμεν ἀκωλύτους διακατέχειν, καὶ ὑμᾶς, εἰ τινα χωρία Ἰρκανοῦ ὄντα τοῦ ἐθναρχοῦ Ἰουδαίων πρὸ μιᾶς ἡμέρας ἢ Γάιον Κάσσιον πόλεμον οὐ συγκεχωρημένον ἐπάγοντα ἐπιβῆναι τῆς ἐπαρχίας ἡμῶν, νῦν ἔχετε, ἀποδοῦναι αὐτῷ, βίαν τε αὐτοῖς μηδεμίαν προσφέρειν ἐπὶ τῷ ἀσθενεῖς αὐτοὺς ποιεῖν τῶν ἰδίων δεσπόζειν. εἰ δέ τινα ἔχετε πρὸς αὐτὸν δικαιολογίαν, ὅταν ἔλθωμεν ἐπὶ τοὺς τόπους, ἐξέσται ὑμῖν ταύτῃ χρῆσθαι, ἡμῶν ἕκαστα τοῖς συμμάχοις ὁμοίως 15 τοῖς κρίμασι φυλασσόντων.”

- 5 “Μάρκος Ἀντώνιος αὐτοκράτωρ Τυρίων ἄρχουσι βουλῇ δήμῳ χαίρειν. διάταγμα ἐμὸν ἀπέσταλκα πρὸς ὑμᾶς, περὶ οὗ βούλομαι ὑμᾶς φροντίσαι, ἵν' αὐτὸ εἰς τὰς δημοσίους ἐντάξῃτε δέλτους γράμμασι Ῥωμαίοις 20 καὶ Ἑλληνικοῖς, καὶ ἐν τῷ ἐπιφανεστάτῳ ἔχητε αὐτὸ γεγραμμένον, ὅπως ὑπὸ πάντων ἀναγινώσκεσθαι δύνηται. Μάρκος Ἀντώνιος αὐτοκράτωρ, τριῶν ἀνδρῶν καταστάτων περὶ τῶν δημοσίων πραγμάτων, εἶπεν. ἐπεὶ Γάιος Κάσσιος ταύτῃ τῇ ἀποστάσει ἄλλοτρίαν 25 ἐπαρχίαν κατεχομένην ὑπὸ στρατοπέδων καὶ συμμάχους ὄντας διήρπασε, καὶ ἐξεπολιόρησε τὸ Ἰουδαίων ἔθνος, φίλον ὑπάρχον τοῦ Ῥωμαίων δήμου, τὴν ἀπόνοιαν τὴν ἐκείνου τοῖς ὅπλοις κρατήσαντες, διατάγμασι καὶ κρίμασιν ἐπανορθούμεθα τὰ ὑπ' αὐτοῦ διηρησμένα, ὥστε ἀποκατασταθῆναι ταῦτα τοῖς συμμάχοις 30 ἡμῶν, καὶ ὅσα ἐπράθη Ἰουδαίων, ἥτοι σώματα ἢ κτῆ-

σεις, ταῦτα ἀφεθήτω, τὰ μὲν σώματα ἐλεύθερα εἶναι ὡς ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ἡ δὲ κτήσις τοῖς πρότερον κυρίοις. τὸν δ' οὐχ ὑπακούσαντα τῷ ἐμῷ διατάγματι δίκην συστήσασθαι βούλομαι· κἀν ἄλλῳ, τότε κατὰ τὴν τοῦ πράγματος ἀξίαν μελήσει μοι ἐπεξελθεῖν τὸν οὐχ ὑπακούσαντα."

τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ Σιδωνίοις καὶ Ἀντιοχεῦσι 6 καὶ Ἀραβίοις ἔγραψε. παρεθέμεθα μὲν οὖν καὶ ταῦτα εὐκαιρῶς, τεκμήρια γενησόμενα ἧς φαμὲν Ῥωμαίους 10 ποιήσασθαι προνοίας ὑπὲρ τοῦ ἡμετέρου ἔθνους· μετὰ 13 δὲ ταῦτα εἰς Συρίαν Ἀντωνίου παραγενομένου, Κλεοπάτρα περὶ Κιλικίαν ἐντυχοῦσα δι' ἔρωτος αὐτὸν ἐκχειρώτω. καὶ δὴ πάλιν Ἰουδαίων ἑκατὸν οἱ δυνατωτάτοι παραγίνονται πρὸς αὐτόν, κατηγοροῦντες Ἡρώδου 15 καὶ τῶν περὶ αὐτόν, προστησάμενοι σφῶν αὐτῶν τοὺς δεινοτάτους λέγειν. ἀντέλεγε δ' αὐτοῖς Μεσσήλας ὑπὲρ τῶν νεανίσκων, παρόντος καὶ Ἰρκανοῦ, ὃς κηδεστῆς ἐτύγχανεν ἤδη γενόμενος. ἀκροασάμενος δ' ἀμφοτέρων Ἀντώνιος ἐπὶ Δάφνης, πυνθάνεται Ἰρκανοῦ πότεροι 20 τοῦ ἔθνους ἄμεινον προΐστανται. φήσαντος δὲ τοὺς περὶ Ἡρώδην, Ἀντώνιος καὶ πάλαι οἰκείως ἔχων πρὸς αὐτούς διὰ τὴν πατρῴαν ξενίαν, ἦν ἡλικία σὺν Γαβινίῳ παρῆν ἐπεπολήτο πρὸς τὸν πατέρα αὐτῶν, τούτους μὲν ἀμφοτέρους τετράρχας καθίστησι καὶ τὰ τῶν Ἰουδαίων αὐτοῖς ἐπιτρέπει πράγματα, γράφει δὲ καὶ γράμματα, καὶ πεντεκαίδεκα τῶν ἀντιστασιαστῶν ἔδησε· μέλλοντος δὲ καὶ κτείνειν αὐτούς παρητήσαντο οἱ περὶ Ἡρώδην.

ἠρέμουν δὲ οὐδ' οὕτως ἐπανελθόντες ἐκ τῆς πρε- 2 σβείας, ἀλλ' ἀπήντων πάλιν Ἀντωνίῳ χίλιοι εἰς Τύρον, ἐκεῖ δόξαντι ἀφικέσθαι. καὶ ὁ Ἀντώνιος πολλοὺς ἤδη διεφθαρμένους χρήμασιν ὑπὸ τε Ἡρώδου καὶ τοῦ ἀδελ-

φοῦ αὐτοῦ, τῷ κατὰ τόπον ἄρχοντι προσέταξε κολάσαι τοὺς πρεσβευτὰς τῶν Ἰουδαίων νεωτέρων ἐπιθυμοῦντας πραγμάτων, καὶ τοὶς περὶ Ἡρώδην συγκαθιστάναί τὴν ἀρχήν. ταχὺ δὲ Ἡρώδης (ἴδρυτο γὰρ ἐπὶ τῆς ψάμμου πρὸ τῆς πόλεως) προῖων ἀπιέναι παρεκελεύετο 5 (συνῆν δὲ αὐτῷ καὶ Ἰρκανός) ὡς μεγάλου κακοῦ, εἰ προέλθοιεν εἰς φιλονεικίαν, ἐσομένου. καὶ οἱ μὲν οὐκ ἐπέιδοντο, παραχορῆμα δὲ ἐκδραμόντες Ῥωμαῖοι σὺν ἐγχειριδίῳ τοὺς μὲν αὐτῶν ἀπέκτειναν ἐνίους δὲ κατέτρωσαν· οἱ δὲ λοιποὶ διαφυγόντες ἐπ' οἶκου περι- 10 δεεῖς ἤσύχαζον. τοῦ δὲ δήμου καταβοῶντος Ἡρώδου, παροξυνθεὶς Ἀντώνιος τοὺς δεδεμένους ἀπέκτεινεν.

- 3 δευτέρῳ δὲ ἔτει Συρίαν κατέσχον Πάκορός τε ὁ βασιλέως παῖς καὶ Βαρσαφάρνης σατράπης ὧν Πάρθων. τελευτᾷ δὲ καὶ Πτολεμαῖος ὁ Μενναίου, καὶ τὴν ἀρχὴν αὐ- 15 τοῦ ὁ παῖς Ἀνθίας παραλαβὼν διαπράττεται φιλίαν πρὸς Ἀντίγονον τὸν Ἀριστοβούλου, πρὸς τοῦτο χρήσιμον τὸν σατράπην παραλαβὼν, μέγα παρ' αὐτῷ δυνάμενον. Ἀντίγονος δ' ὑπισχνεῖτο χίλια τάλαντα καὶ πεντακοσίας γυναικας δάσειν Πάρθοις, εἰ τὴν ἀρχὴν Ἰρκανὸν 20 ἀφελόμενοι παραδώσουσιν αὐτῷ καὶ τοὺς περὶ τὸν Ἡρώδην ἀνέλοιεν· οὐ μὴν ἔδωκεν. ἀλλ' οἱ μὲν Πάρθοι διὰ τοῦτο ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν ἐστράτευσαν κατάγοντες Ἀντίγονον, Πάκορος μὲν διὰ τῆς παραθαλαττίου, ὁ δὲ σατράπης Βαρσαφάρνης διὰ τῆς μεσογείου. Τύριοι 25 μὲν οὖν ἀποκλείουσι Πάκορον, Σιδώνιοι δὲ καὶ Πτολεμαεῖς ἐδέξαντο. Ἴλην μέντοι Πάκορος ἰππέων εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἐξέπεμψε, κατασκεψομένην τε τὰ κατὰ τὴν χώραν καὶ Ἀντιγόνῳ συμπράξουσιν, ἡγεμόνα τε ὁμώνυμον τοῦ βασιλέως οἰνοχόον. ἐκ δὲ τῶν περὶ 30 Κάρμηλον τὸ ὄρος Ἰουδαίων πρὸς Ἀντίγονον ἐλθόντων καὶ συνεισβαλεῖν ἐτοίμως ἔχόντων, προσεδόκα δι'

αὐτοὺς τῆς χώρας μέρος τι λαβεῖν ὁ Ἀντιγόνης· Δρυ-
 μοὶ δὲ τὸ χωρίον καλεῖται. καὶ τινῶν ὑπαντιασάντων
 αὐτοῖς, διεκπίπτουσιν εἰς Ἱεροσόλυμα οἱ ἄνθρωποι.
 προσγενομένων δὲ τινῶν, πολλοὶ συστραφέντες ἐπὶ τὰ
 5 βασιλεία ἤκον καὶ ταῦτα ἐπολιόρκουν· προσβοηθούντων
 δὲ τῶν περὶ Φασάηλον καὶ Ἡρώδην, καὶ μάχης γενομέ-
 νης κατὰ τὴν ἀγοράν, νικῶσιν οἱ νεανίσκοι τοὺς πολε-
 μίους, καὶ συνδιώξαντες εἰς τὸ ἱερὸν πέμπουσιν ὀπλί-
 τας τινὰς εἰς τὰς πλησίον οἰκίας, φρουρήσοντας αὐτάς,
 10 οὓς ἐπαναστὰς ὁ δῆμος συμμάχων ὄντας ἐρήμους σὺν
 αὐτοῖς οἰκοῖς κατέπρησεν. ὑπὲρ μὲν οὖν τῆς ἀδικίας
 ταύτης Ἡρώδης μετ' ὀλίγον τιμωρίαν παρὰ τῶν ἀντι-
 στασιωτῶν λαμβάνει, συμβαλὼν αὐτοῖς εἰς μάχην καὶ
 πολλοὺς αὐτῶν ἀποκτείνας· γινομένων δὲ ὁσημέραι 4
 15 ἀκροβολισμῶν αὐτοῖς, ἀνέμενον οἱ πολέμιοι τὸν ἐκ τῆς
 χώρας ὄχλον εἰς τὴν καλουμένην πεντηκοστὴν (ἐορτὴ
 δ' ἐστὶν αὕτη) μέλλοντα ἤξειν. τῆς δ' ἡμέρας ἐνστά-
 σης πολλὰ περὶ τὸ ἱερὸν ἀθροίζονται μυριάδες ἀν-
 θρώπων ὀπλισμένων τε καὶ ἀνόπλων. κατεῖχον δὲ τὸ
 20 ἱερὸν καὶ τὴν πόλιν οἱ παρόντες, πλὴν τῶν περὶ τὰ
 βασιλεία· ταῦτα γὰρ σὺν ὀλίγοις στρατιώταις οἱ περὶ
 Ἡρώδην ἐφρούρουν. Φασάηλος μὲν οὖν τὸ τεῖχος ἐφύ-
 λασσεν, Ἡρώδης δὲ λόχον ἔχων ἐπέξεισι τοῖς πολεμίοις
 κατὰ τὸ προάστειον, καὶ καρτερῶς μαχεσάμενος πολλὰς
 25 [τε] μυριάδας τρέπει, τῶν μὲν εἰς τὴν πόλιν φευγόν-
 των τῶν δὲ εἰς τὸ ἱερὸν, ἔστι δ' ὧν εἰς τὸ ἔξω χάρα-
 κωμα· ἦν γὰρ τι αὐτόθι. παρεβόηθη δὲ καὶ Φασάη-
 λος. Πάκορος δὲ ὁ Πάρθων στρατηγὸς σὺν Ἰκπεῦσιν
 ὀλίγοις Ἀντιγόνου δεηθέντος εἰς τὴν πόλιν ἔρχεται,
 30 λόγῳ μὲν ὡς καταπαύσων τὴν στάσιν, τὸ δ' ἀληθὲς συμ-
 πράξων ἐκείνῳ τὴν ἀρχήν. Φασάηλου δ' ὑπαντήσαν-
 τος καὶ δεξαμένου ξενίᾳ, Πάκορος πείθει πρεσβεύσα-

σθαι παρὰ Βαρζαφάρνην αὐτόν, δόλον τινὰ τοῦτον συνθεῖς. καὶ Φασάηλος οὐδὲν ὑπιδόμενος πείθεται, μὴ ἐπαινοῦντος Ἡρώδου τοῖς πραττομένοις διὰ τὸ τῶν βαρβάρων ἄπιστον, ἀλλὰ καὶ Πακόρω καὶ τοῖς ἡκουσιν ἐπιτίθεσθαι κελεύοντος.

- 5 ὦροντο γοῦν πρεσβεύοντες Ἰρκανός τε καὶ Φασάηλος, Πάκορος δὲ καταλιπὼν Ἡρώδη διακοσίους ἰππεῖς καὶ δέκα τῶν ἐλευθέρων λεγομένων προύπεμψεν αὐτούς. γενομένοις δ' ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ μεθ' ὄπλων ὑπαντῶσιν οἱ ταύτῃ τῶν πόλεων ἐφεστῶτες, καὶ Βαρ- 10 ζαφάρνης τὸ μὲν πρῶτον αὐτούς ὑποδέχεται προθύμως καὶ δῶρα δίδωσιν, εἶτα ἐπεβούλευε. πλησίον δὲ μετὰ ἰππέων ὑπὲρ θαλάττης οἱ περὶ Φασάηλον κατάγονται. καὶ ἐνταῦθα ἀκούσαντες ὡς Ἀντίγονος ὑπόσχοιτο χίλια 15 τάλαντα καὶ γυναῖκας πεντακοσίας τοῖς Πάρθοις κατ' αὐτῶν, δι' ὑποψίας εἶχον ἤδη τοὺς βαρβάρους· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ νύκτωρ ἐπιβουλευομένους αὐτούς ἀπήγγελλέ τις, φυλακῆς αὐτούς ἐκ τάφανοῦς περισταμένης. καὶ συνελήφθησαν ἄν, εἰ μὴ περιέμενον ἕως ἄν οἱ περὶ Ἱεροσόλυμα Πάρθοι Ἡρώδη συλλάβοιεν, μὴ προανη- 20 ρημένων τούτων ἐκεῖνος αἰσθόμενος διαφύγοι. καὶ ἦν ταῦτα οὕτως ἔχοντα, καὶ οἱ φύλακες αὐτῶν ἕωρωντο. Φασάηλω μὲν οὖν παρήνονν τινὲς εὐθύς ἀφιππάσασθαι καὶ μὴ περιμένειν· μάλιστα μέντοι πρὸς ταῦτα αὐτόν Ὀφέλλιος ἐνήγγεν, ὃς ἡκηκόει παρὰ Σαμαράλλου 25 τοῦ πλουσιωτάτου τῶν ἐν Συρίᾳ τότε, καὶ πλοῖα πρὸς τὴν φυγὴν ὑπισχνεῖτο· ἐγγὺς γὰρ ἦν ἡ θάλασσα. ὃ δὲ Ἰρκανὸν ἀπολιπεῖν οὐκ ἤξλου, οὐδὲ παρακινδυνεύειν τῷ ἀδελφῷ· προσελθὼν δὲ πρὸς τὸν Βαρζαφάρνην οὐδὲ δίκαια ποιεῖν αὐτόν ἔλεγε, τοιαῦτα βουλευόμενον 30 περὶ αὐτῶν· χρημάτων τε γὰρ δεομένῳ πλείονα ἔσεσθαι παρ' αὐτοῦ ἢ Ἀντίγονος δίδωσι, καὶ ἄλλως

δεινὸν εἶναι πρὸς αὐτὸν ἐπὶ πίστει συνελθόντας πρε-
 σβευτὰς ἀποκτεῖναι μηδὲν ἀδικούντας. ὁ δὲ βάρβαρος,
 ταῦτα λέγοντος, ᾤμνυε μηδὲν ἀληθὲς εἶναι τῶν ὑπο-
 νοουμένων, ἀλλὰ ψευδεῖς αὐτὸν ὑποψίας ταράξαι, ἀπήει
 5 τε πρὸς Πάκορον. οἰχομένου δὲ τῶν Πάρθων ἐδέσμευόν 6
 τινες Ἴρκανὸν καὶ Φασάηλον, πολλὰ τῆς ἐπιτοκίας κα-
 κίζοντα τοὺς Πάρθους.

ὁ δ' ἐπὶ τὸν Ἡρώδη ἀπεσταλμένος οἰνοχόος ἐντο-
 λὰς εἶχε προαγαγὼν αὐτὸν ἔξω τοῦ τείχους συλλαμβά-
 10 νειν. ἔτυχον δὲ ἄγγελοι παρὰ Φασαήλου πεμφθέν-
 τες ἐπὶ δηλώσει τῆς Πάρθων ἀπιστίας, οὓς τῶν πο-
 λεμίων συλλαβόντων γνοὺς Ἡρώδης πρόσεισι Πακό-
 ρω καὶ τῶν Πάρθων τοῖς δυνατωτάτοις ὡς οὖσι τῶν
 ἄλλων δεσπόταις. οἱ δὲ τὸ πᾶν εἰδότες ὑπεκρίνοντο
 15 δολερῶς, καὶ δεῖν αὐτὸν ἔφασαν μετὰ σφῶν ἐξελθόντα
 πρὸ τοῦ τείχους ὑπαντᾶν τοῖς τὰ γράμματα κομίζουσιν·
 οὐδέπω γὰρ αὐτοὺς εἰλήφθαι πρὸς τῶν ἀντιστασιω-
 τῶν, ἦκειν μέντοι δηλοῦντας ὅσα κατορθώσειε Φασάη-
 λος. τοῦτοις Ἡρώδης οὐκ ἐπίστευεν· ἠκηκόει γὰρ τὴν
 20 σύλληψιν τᾶδελφοῦ παρ' ἐτέρων. καὶ παραινούσης
 δὲ τῆς Ἴρκανοῦ θυγατρὸς, ἧς ἐνεγγύητο τὴν παιδα, ἔτι
 μᾶλλον ὑπώπτειε τοὺς Πάρθους. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι
 αὐτῇ οὐ προσεῖχον, αὐτὸς δ' ἐπίστευε λίαν ἐμφρο-
 νηναϊκί.

25 βουλευομένων δὲ τῶν Πάρθων τί χρὴ ποιῆν (οὐ γὰρ
 γὰρ ἤρεσκεν αὐτοῖς ἐκ τοῦ φανεροῦ ἐπιχειρεῖν ἀνδρὶ
 τηλικούτῳ) καὶ ὑπερθεμένων εἰς τὴν ὑστεραίαν, ἐν
 τοιαύταις ταραχαῖς Ἡρώδης γενόμενος, καὶ μᾶλλον
 οἷς ἠκουσε περὶ τᾶδελφοῦ καὶ τῆς Πάρθων ἐπιβουλῆς
 30 ἢ τοῖς ἐναντίοις προστιθέμενος, ἐσπέρας ἐπέλθούσης
 ἔγνω ταύτῃ πρὸς φυγὴν χρῆσασθαι καὶ μὴ διαμέλλειν
 ὡς ἐπ' ἀδήλοις τοῖς παρὰ τῶν πολεμίων κινδύνοις.

ἄρας οὖν σὺν οἷς εἶχεν ὀπλίταις, καὶ τὰς γυναῖκας τοῖς
 ὑπόζυγλοις ἐπιθέμενος, μητέρα τε αὐτοῦ καὶ ἀδελφὴν
 καὶ ἦν ἐμελλεν ἄγασθαι πρὸς γάμον Ἀλεξάνδρου θυγα-
 τέρα τοῦ Ἀριστοβοῦλου παιδός, **εἰτήν** τε ταύτης μητέρα
 (Τρκανοῦ δ' ἦν θυγάτηρ) καὶ τὸν νεώτατον ἀδελφόν, **ε**
 τήν τε θεραπείαν πᾶσαν καὶ τὸν ἄλλον ὄχλον τὸν σὺν
 αὐτοῖς, ἐδίωκε τὴν ἐπὶ Ἰδουμαίας, λαθῶν τοὺς πολε-
 μίους· ὧν οὐδεὶς ἂν οὕτω στερρὸς τὴν φύσιν ἠύρεθθῃ
 ὅς τότε παρῶν τοῖς πραττομένοις οὐκ ἂν ᾤκτειρεν ἀ-
 τοὺς τῆς τύχης, γυναιῶν ἐπαγομένων νῆπια τέκνα, καὶ **10**
 μετὰ δακρύων καὶ οἰμωγῆς ἀπολειπουσῶν τὴν πατρίδα
 καὶ φίλους ἐν δεσμοῖς, καὶ περὶ αὐτῶν οὐδὲν ἔτι χρη-
8 στὸν προσδεχομένων. ἀλλ' Ἡρώδης ἐπάνω τῆς ἐκ τοῦ
 δεινοῦ πληγῆς τὸ φρόνημα ποιησάμενος αὐτός τε ἦν
 πρὸς τὸ δεινὸν εὐψυχος, καὶ παριῶν κατὰ τὴν ὁδὸν **15**
 θαρρεῖν ἕκαστον παρεκελεύετο καὶ μὴ παρέχειν αὐτὸν
 ἐκδοτὸν τῇ λύπῃ· τοῦτο γὰρ αὐτοὺς βλάπτειν πρὸς
 τὴν φυγὴν, ἐν ἣ τὴν σωτηρίαν αὐτοῖς μόνη κείσθαι
 συμβέβηκε. καὶ οἱ μὲν, ὡς Ἡρώδης παρήνει, φέρειν
 τὴν συμφορὰν ἐπειρῶντο· μικροῦ δ' αὐτὸν διεχρήσατο **20**
 τοῦ ζεύγους περιτραπέντος καὶ τῆς μητρὸς αὐτῶ κιν-
 δυνευσάσης ἀποθανεῖν, διὰ τε τὸ ἐπ' αὐτῆς πάθος καὶ
 διὰ τὸ φοβείσθαι μὴ καταλάβωσιν αὐτὸν οἱ πολέμιοι
 διώκοντες, τριβῆς περὶ τὸ πρᾶγμα γενομένης. σπασά-
 μενον γοῦν αὐτὸν τὸ ξίφος καὶ μέλλοντα πλήττειν **25**
 αὐτὸν κατέσχον οἱ παρόντες, τῶ τε πλήθει κατισχύ-
 σαντες καὶ ὡς οὐκ ἔχρην αὐτοὺς ἐγκαταλιπεῖν ἐπὶ
 τοῖς ἐχθροῖς ἐσομένους λέγοντες· οὐ γὰρ εἶναι γεν-
 ναίου τῶν δεινῶν αὐτὸν ἐλευθερώσαντα τοὺς φίλους
 ἐν αὐτοῖς ὑπεριδεῖν. βιασθεῖς οὖν ἀποσχέσθαι τοῦ **30**
 καθ' αὐτὸν τολμήματος αἰδοῖ τε τῶν λεγομένων καὶ
 πλήθει τῶν οὐκ ἐπιτροπέων αὐτοῦ τῇ χειρὶ διακονεῖν

οἷς ἐντεθύμητο, ἀνακτησάμενος τὴν μητέρα καὶ θερα-
 πείας ἧς ὁ καιρὸς ἤπειγεν ἀξιώσας, ἐβάδιζε τὴν προκει-
 μένην ὁδόν, συντονωτέραν ποιούμενος τὴν πορείαν εἰς
 Μασάδαν τοῦ ἔθρουμα. πολλὰς δὲ μάχας πρὸς τοὺς ἐπεξ-
 5 ἐλθόντας καὶ διώκοντας τῶν Πάρθων μαχεσάμενος ἐνί-
 κησε πάσας.

ἔμεινε δ' αὐτῷ παρὰ τὴν φυγὴν οὐδὲ τὰ παρὰ τῶν 9
 Ἰουδαίων ἀσφαλῆ, συνεπέθεντο δὲ καὶ οὗτοι γενομέ-
 νοις ἀπὸ σταδίων ἐξήκοντα τῆς πόλεως, προσβαλόντες
 10 τε καὶ εἰς χεῖρας ἐρχόμενοι κατὰ τὴν ὁδόν· οὓς δὴ καὶ
 τρεψάμενος καὶ κρατήσας οὐχ ὡς ἐν ἀπορίᾳ καὶ ἀνάγκῃ
 τις τοιαύτη καθεστώς, ἀλλ' ὡς κάλλιστα καὶ μετὰ πολ-
 λοῦ τοῦ περιόντος πρὸς πόλεμον παρεσκευασμένος, ἐν
 ἐκείνῳ τῷ χωρίῳ ἐν ᾧ τῶν Ἰουδαίων ἐκράτησε, μετὰ
 15 χρόνον βασιλεύσας καὶ βασιλείου κατεσκεύασεν ἀξιο-
 λογώτατον καὶ πόλιν περὶ αὐτὸ ἐκτισεν Ἡρωδίαν προσα-
 γορεύσας. γενομένῳ δὲ τῆς Ἰδουμαίας ἐν Ἐρήσᾳ χωρίῳ
 οὕτω καλουμένῳ ὁ ἀδελφὸς Ἰώσηπος ὑπήντησε, καὶ βου-
 λὴν περὶ τῶν ὄλων ἤγε τί χρὴ ποιεῖν, πολλοῦ μὲν πλή-
 20 θους ἐπομένου καὶ δίχα τῶν μισθοφοροῦντων αὐτοῖς,
 τοῦ δὲ χωρίου τῆς Μασάδας, εἰς ὃ προύκειτο συμφυγεῖν,
 ἐλάττονος ὄντος ὑποδέξασθαι τοσοῦτον ὄχλον. τοὺς
 μὲν οὖν πλείους ἀπέλυσεν, ὑπὲρ ἑννέα χιλιάδας ὄντας,
 ἄλλον ἀλλαγῆ κελεύσας διὰ τῆς Ἰδουμαίας σῶζειν αὐ-
 25 τοὺς, δοὺς ἐφόδια· ὅσοι δ' ἦσαν κοῦφοι, καὶ τοὺς
 ἀναγκαιοτάτους, παραλαβὼν εἰς τὸ ἔθρουμα παραγίνεται.
 καὶ καταθέμενος αὐτόθι τάς τε γυναῖκας καὶ τοὺς ἐπο-
 μένους (ἦσαν δ' ὡς ὀκτακόσιοι), σίτου τε ὄντος ἐν τῷ
 χωρίῳ καὶ ὕδατος καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων ἀπάντων
 30 διαρκούντως, ἐξώρμησεν αὐτὸς ἐπὶ Πέτρας τῆς Ἀραβίας.
 ἅμα δ' ἡμέρᾳ τὰ μὲν ἄλλα πάντα τῶν Ἱεροσολυμιτῶν
 διήρπαζον οἱ Πάρθοι καὶ τὸ βασιλείου, μόνων δὲ ἀπεί-

χοιτο τῶν Ἰσραηλιτῶν χρημάτων· τὰ δ' ἦν εἰς τριακόσια
τάλαντα. πολλὰ δὲ τῶν Ἡρώδου διέφυγε, καὶ μάλιστα
ὅσα καὶ προκεκομίσθαι κατὰ προμήθειαν τάνδρὸς εἰς
τὴν Ἰουδαίαν ἐφθάσει. τὰ μὲν οὖν κατὰ τὴν πόλιν
οὐκ ἀπέχρησε τοῖς Πάρθοις, ἀλλὰ καὶ τὴν χώραν αὐ- 5
τῶν ἐξιόντες ἐκάκουν, Μάρισσάν τε πόλιν δυνατὴν
ἀνέστησαν.

- 10 καὶ Ἀντίγονος μὲν οὕτω καταχθεις εἰς τὴν Ἰου-
δαίαν ὑπὸ τοῦ Πάρθων βασιλείως Ἰσραηλὸν καὶ Φασάη-
λον δεσμώτας παραλαμβάνει. σφόδρα δ' ἦν ἄθυμος 10
τῶν γυναικῶν αὐτὸν διαφυγούσων, ἃς τοῖς πολεμίοις
ἐνεθυμειτο δώσειν, τοῦτον αὐτοῖς μετὰ τῶν χρημάτων
τὸν μισθὸν ὑποσχόμενος. φοβούμενος δὲ τὸν Ἰσραηλὸν
μὴ τὸ πλῆθος αὐτῷ τὴν βασιλείαν ἀποκαταστήσῃ πα-
ραστάν (ἐτήρειτο δὲ ὑπὸ τῶν Πάρθων), ἀποτέμνει αὐ- 15
τοῦ τὰ ὦτα, πραγματευόμενος μηκέτ' αὐτίς εἰς αὐτὸν
ἀφικέσθαι τὴν ἀρχιερωσύνην διὰ τὸ λελωβῆσθαι, τοῦ
νόμου τῶν ὀλοκλήρων εἶναι τὴν τιμὴν ἀξιοῦντος. Φα-
σάηλον δ' ἂν τις θαυμάσειε τῆς εὐψυχίας, ὅς γνοὺς αὐ-
τὸν ἀποσφάττεσθαι μέλλοντα οὐχὶ τὸν θάνατον ἠγήσατο 20
δεινόν, τὸ δ' ὑπ' ἐχθροῦ τοῦτο παθεῖν οἰκτρότατον καὶ
αἰσχιστον ὑπολαβῶν, τὰς χεῖρας οὐκ ἔχων ἐλευθέρως
ὑπὸ δεσμῶν πρὸς ἀναίρεσιν, πέτρα προσαράξας τὴν κε-
φαλὴν ἐξήγαγε μὲν ἑαυτὸν τοῦ ζῆν, ὡς ἐδόκει κάλλιστα
παρὰ τοιαύτην ἀπορίαν, τῆς δ' ἐξουσίας τοῦ κτείνειν πρὸς 25
ἠδονὴν αὐτὸν ἀφείλετο τὸν πολέμιον. λέγουσι δ' ὡς
τραύματος μεγάλου γενομένου φαρμάκοις αὐτὸν ὑπο-
πέμψας ἰατροὺς Ἀντίγονος ὡς ἐπὶ θεραπείᾳ διέφθειρε,
θανασίμοις χρησαμένων εἰς τὸ τραῦμα. πρὸ μέντοι τοῦ
τελέως ἀφείναι τὴν ψυχὴν ὁ Φασάηλος ἀκούσας παρά 30
τινος γυναικὸς τὸν ἀδελφὸν Ἡρώδη τοὺς πολεμίους δια-
πεφευγότα, σφόδρα τὴν τελευτὴν εὐθύμως ὑπέμεινε,

καταλιπὼν τὸν ἐκδικήσοντα τὸν θάνατον αὐτοῦ καὶ τοὺς ἐχθροὺς τιμωρήσασθαι δυνάμενον.

Ἡρώδην δὲ τὸ μέγεθος τῶν περιεστηκότων αὐτὸν 14
κακῶν οὐ κατέπληττεν· ἀλλ' ἐποίησεν εὐρίσκειν
5 ἐπιβολὰς ἔργων παραβόλων. πρὸς γὰρ Μάλχον τὸν
'Αράβων βασιλέα πολλὰ πρόσθεν εὐηργετημένον ἀπήει
τὴν ἀμοιβὴν κομιούμενος, ὅτε μάλιστα εἶδειτο, χρήμα-
τα ληψόμενος εἴτε δάνειον εἴτε δωρεάν, ὡς ἂν πολλῶν
ἐξ αὐτοῦ τετυχηκότος· οὐ γὰρ εἰδὼς τὰ κατὰ τὸν
10 ἀδελφόν, ἔσπευδε λυτρώσασθαι παρὰ τῶν πολεμίων
αὐτόν, λύτρον ὑπὲρ αὐτοῦ καταβαλὼν νόμισμα ἕως
τριακοσίων ταλάντων. ἐπήγετο δὲ καὶ τὸν Φασαγή-
λου παῖδα διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν, ἐπταετῆ τυγχάνοντα,
παρέξων αὐτὸν ἐνέχυρον τοῖς Ἄραβιν. ἀγγέλων δ'
15 αὐτῷ ὑπαντησάντων παρὰ τοῦ Μάλχου, δι' ὧν ἐκέλευ-
σεν αὐτὸν ἀναχωρεῖν (παραγγεῖλαι γὰρ αὐτῷ Πάρθους
'Ἡρώδην μὴ δέχεσθαι· ταύτῃ δ' ἐχρηῖτο προφάσει ὑπὲρ
τοῦ μὴ ἀποδοῦναι τὰ χρεῖα, καὶ τῶν ἐν τέλει παρὰ τοῖς
'Αραβιν εἰς τοῦτο ἐναγόντων, ὅπως ἀποστερήσωσι τὰς
20 παρακαταθήκας ἃς παρὰ τοῦ Ἀντιπάτρου λαβόντες
ἔτυχον), ἀπεκρίνατο αὐτοῖς μηδὲν ἐνοχλήσων ἀφικνεῖ-
σθαι πρὸς αὐτούς, μόνον δὲ διαλεξόμενος περὶ τῶν
ἀναγκαιοτάτων αὐτῷ πραγμάτων. ἔπειτα δόξαν ἀνα- 2
χωρεῖν ἀπήει μάλᾳ σωφρόνως τὴν ἐπ' Αἰγύπτου. καὶ
25 τότε μὲν ἐν τινι ἱερῷ κατάγεται (καταλελοιπεί γὰρ αὐ-
τόθι πολλοὺς τῶν ἐπομένων), τῇ δὲ ὑστεραίᾳ παρα-
γενόμενος εἰς Ῥινοκούρουρα, ἐκεῖ καὶ τὰ περὶ τὸν
ἀδελφὸν ἤκουσε. Μάλχῳ δὲ μεταγρόντι καὶ μετα-
θέοντι τὸν Ἡρώδην οὐδὲν τούτου περισσότερον ἐγέ-
30 νετο· πορρωτάτω γὰρ ἦν ἤδη σπεύδων τὴν ἐπὶ Πηλου-
σίου. ἐπεὶ δ' αὐτὸν ἐλθόντα νῆες ὀρμοῦσαι αὐτόθι εἰρ-
γουν τοῦ ἐπ' Ἀλεξανδρείας πλοῦ, τοῖς ἡγεμόσιν ἐντυγ-

χάνει, ὑφ' ὧν κατ' αἰδῶ καὶ πολλὴν ἐντροπὴν προ-
πεμφθεὶς εἰς τὴν πόλιν ὑπὸ Κλεοπάτρας κατείχετο.
πεῖσαι μέντοι μένειν αὐτὸν οὐκ ἠδυνήθη, εἰς Ῥώμην
ἐπειγόμενον χειμῶνός τε ὄντος καὶ τῶν κατὰ τὴν Ἰτα-
λίαν ἐν ταραχῇ καὶ σάλῳ πολλῶν δηλουμένων. 5

3 ἀναχθεὶς οὖν ἐκεῖθεν ἐπὶ Παμφυλίας καὶ χειμῶνι
σφοδρῶ περιπεσὼν μόλις εἰς Ῥόδον διασώζεται, φορ-
τίων ἀποβολῆς γενομένης. καὶ δύο μὲν ἐνταυθοὶ τῶν
φίλων αὐτῷ συνήνητησαν, Σαπίννας τε καὶ Πτολεμαῖος·
εὐρῶν δὲ τὴν πόλιν ὑπὸ τοῦ πρὸς Κάσσιον πολέμου κε- 10
κακωμένην, οὐδ' ἐν ἀπόροις ὧν εὖ ποιεῖν αὐτὴν ὤκη-
σεν, ἀλλὰ καὶ παρὰ δύναμιν αὐτὴν ἀνεκτᾶτο. τριήρητε
κατασκευάσας καὶ ἀναχθεὶς ἐντεῦθεν σὺν τοῖς φίλοις
ἐπὶ Ἰταλίας εἰς Βρεντέσιον κατάγεται, κἀκεῖθεν εἰς Ῥώ-
μην ἀφικόμενος πρῶτον μὲν Ἀντωνίῳ φράζει τὰ συμ- 15
βάντα αὐτῷ κατὰ τὴν Ἰουδαίαν, καὶ πῶς ὁ ἀδελφὸς αὐ-
τοῦ Φασάγγελος ὑπὸ Πάρθων ἀπόλοιτο συλληφθεὶς καὶ
Ἰρκανὸς ὑπ' αὐτῶν αἰχμάλωτος ἔχοιτο, καὶ ὡς Ἀντίγο-
νον καταστήσειαν βασιλέα, χρήματα δώσειν ὑποσχόμε-
νον χίλια τάλαντα καὶ γυναῖκας πεντακοσίας, αἱ τῶν 20
πρώτων καὶ τοῦ γένους τοῦ αὐτῶν ἐμελλον ἐσσεσθαι,
καὶ ὅτι ταύτας νυκτὸς ἐκκομίσειε, καὶ διαφύγοι τὰς τῶν
ἐχθρῶν χεῖρας πολλὰς ὑπομείνας ταλαιπωρίας· εἶτα
ἐπιδιακινδυνεύειν αὐτῷ τοὺς οἰκείους αὐτοῦ πολιορκ-
κουμένους, καὶ ὡς πλεύσειέ τε διὰ χειμῶνος καὶ παν- 25
τὸς καταφρονήσειε θεινοῦ σπεύδων ἐπὶ τὰς ἐλπίδας τὰς
παρ' αὐτοῦ καὶ τὴν μόνην βοήθειαν.

4 Ἀντώνιον δ' οἴκτος εἰσέρχεται τῆς Ἡρώδου μετα-
βολῆς, καὶ τῷ κοινῷ χρησάμενος λογισμῷ περὶ τῶν ἐν
ἀξιώματι τοσοῦτῳ καθεστῶτων ὡς κἀκείνων ὑποκειμέ- 30
νων τῇ τύχῃ, τὰ μὲν κατὰ μνήμην τῆς Ἀντιπάτρου ξε-
νίας, τὰ δὲ καὶ ὑπὸ χρημάτων ὧν αὐτῷ Ἡρώδης ὑπέσχε-

το δάσειν εἰ γένοιτο βασιλεύς, καθὼς καὶ πρότερον ὄτε τετράρχης ἀποδέδεικτο, πολὺ μέντοι μᾶλλον διὰ τὸ πρὸς Ἀντίγονον μῖσος (στασιαστὴν γὰρ καὶ Ῥωμαίοις ἐχθρὸν αὐτὸν ὑπελάμβανε) προθύμως ἦν οἷς Ἡρώδης παρεκά-
 5 λει συλλαμβάνεσθαι. Καίσαρ μὲν οὖν καὶ διὰ τὰς Ἀντι-
 πάτρου στρατείας, ἃς κατ' Αἴγυπτον αὐτοῦ τῷ πατρὶ συνδιήνεγκε, καὶ τὴν ξενίαν καὶ τὴν ἐν ἅπασιν εὐνοίαν, χαριζόμενος δὲ καὶ Ἀντωνίῳ σφόδρα περὶ τὸν Ἡρώδην ἐσπουδακότει, πρὸς τὴν ἀξίωσιν καὶ τὴν ὧν ἐβούλετο
 10 Ἡρώδης συνεργίαν ἐτοιμότερος ἦν. συναγαγόντες τε τὴν βουλὴν Μεσσάλας καὶ μετ' αὐτὸν Ἀτρατίνος, παρα-
 στησάμενοι τὸν Ἡρώδην, τὰς τε τοῦ πατρὸς αὐτοῦ εὐερ-
 γείας διεξήρσαν καὶ ἦν αὐτὸς πρὸς Ῥωμαίους εἶχεν εὐνοίαν ὑπεμίμνησκον, κατηγοροῦντες ἅμα καὶ πολέ-
 15 μιον ἀποφαίνοντες Ἀντίγονον, οὐκ ἐξ ὧν τὸ πρῶ-
 τον προσέκρουσεν αὐτοῖς μόνον, ἀλλ' ὅτι καὶ παρὰ Πάρθων τὴν ἀρχὴν λάβοι, Ῥωμαίους ὑπεριδῶν. τῆς δὲ βουλῆς ἐπὶ τούτοις παρωξυμένης παρελθὼν Ἀντώνιος ἐδίδασκεν αὐτούς ὡς καὶ πρὸς τὸν κατὰ Πάρθων πόλε-
 20 μον Ἡρώδην βασιλεύειν συμφέρει. καὶ δόξαν τοῦτο πᾶσι ψηφίζονται.

καὶ τοῦτο μέγιστον ἦν τῆς Ἀντωνίου περὶ τὸν 5 Ἡρώδην σπουδῆς, ὅτι μὴ μόνον αὐτῷ τὴν βασιλείαν οὐκ ἐλπίζοντι περιεποιήσατο (οὐ γὰρ εἰς ἑαυτὸν ἀνέβη
 25 ταύτην αἰτησόμενος, οὐ γὰρ ἐνόμιζεν αὐτῷ τοὺς Ῥω-
 μαίους παρεξείναι, τοῖς ἐκ τοῦ γένους ἕθους ἔχοντας αὐτὴν διδόναι, ἀλλὰ τῷ τῆς γυναικὸς ἀδελφῷ λαβεῖν ἀξιώσων Ἀριστοβούλῳ, υἱῶνῳ τυγχάνοντι πρὸς μὲν πατρὸς Ἀρι-
 στοβούλου πρὸς δὲ μητρὸς Ἰρκανοῦ), ἀλλ' ὅτι καὶ ἐπὶ τὰς
 30 ταῖς πάσαις ἡμέραις παρέσχεν αὐτῷ, τυχόντι τῶν οὐδὲ προσδοκηθέντων, ἀπελθεῖν ἐκ τῆς Ἰταλίας. τοῦτον μὲν οὖν τὸν νεανίσκον Ἡρώδης ἀπέκτεινεν, ὡς κατὰ καιρὸν

δηλώσομεν· λυθείσης δὲ τῆς βουλῆς, μέσον ἔχοντες Ἡρώδην Ἀντώνιος καὶ Καίσαρ ἐξήεσαν, συμπροαρόντων ἅμα ταῖς ἄλλαις ἀρχαῖς τῶν ὑπάτων, θύσοντές τε καὶ τὰ δόγματα καταθροῦμενοι εἰς τὸ Καπετώλιον. εἰστία δὲ τὴν πρώτην ἡμέραν Ἡρώδην τῆς βασιλείας Ἀν- 5 τώνιος.

καὶ ὃ μὲν οὕτω τὴν βασιλείαν παραλαμβάνει, τυ-
χῶν αὐτῆς ἐπὶ τῆς ἑκατοστῆς καὶ ὀγδοηκοστῆς καὶ τε-
τάρτης Ὀλυμπιάδος, ὑπατεύοντος Γαίου Δομετίου Καλ- 6
βίνου τὸ δεύτερον καὶ Γαίου Ἀσινίου Παλίωνος· τοῦ- 10
τον δὲ ἅπαντα τὸν χρόνον Ἀντίγονος ἐπολιόρκει τοὺς
ἐν Μασάδα, τῶν μὲν ἄλλων αὐτοῖς ἐπιτηδεῖων ὑπαρ-
χόντων, μόνου δὲ σπανίζοντος ὕδατος, ὡς καὶ διὰ τοῦ-
το τὸν ἀδελφὸν Ἡρώδου Ἰώσηπον σὺν διακοσίοις τῶν
οἰκείων ἀποδρᾶναι βουλευσασθαι πρὸς Ἀραβας· ἡμη- 15
κόσι γὰρ καὶ Μάλχον τῶν εἰς Ἡρώδην ἀμαρτημάτων με-
τανοεῖν. κατέσχε δ' αὐτὸν ὕσας διὰ τῆς νυκτὸς ὁ θεός·
τῶν γὰρ ἐκδοχείων πλησθέντων τοῦ ὕδατος οὐκέτι τῆς
φυγῆς ἔδειτο, ἀλλὰ τεθαρρηκότες ἤδη καὶ πλεον ἢ κατὰ
τὴν εὐπορίαν τοῦ σπανίζοντος, ὡς ἐκ θεοῦ τῆς προνοίας 20
ταύτης αὐτοῖς γεγεννημένης, ἐπεξιόντες καὶ συμπλεκό-
μενοι τοῖς περὶ τὸν Ἀντίγονου, τοῖς μὲν φανερῶς τοῖς δὲ
καὶ λάθρᾳ, πολλοὺς αὐτῶν διέφθειραν. κἀν τούτῳ
Ἰουδαίου ὁ Ῥωμαίων στρατηγὸς πεμφθεὶς ἐκ Συρίας
ᾧστε Πάρθους ἀνείργειν, μετ' ἐκείνους εἰς Ἰουδαίαν 25
παρέβαλε, τῷ λόγῳ μὲν Ἰωσήφῳ συμμαχήσων, τὸ δ'
ὄλον ἦν αὐτῷ στρατήγημα χρήματα παρ' Ἀντιγόνου
λαβεῖν. ἔγγιστα γοῦν Ἱεροσολύμων στρατοπεδευσάμε-
νος ἀποχωρῶντος ἠργυρίσατο τὸν Ἀντίγονον, καὶ αὐτὸς
μὲν ἀνεχώρησε σὺν τῇ πλείονι δυνάμει, ἵνα δὲ μὴ κατὰ- 30
φωρον γένηται τὸ τόλμημα, Σίλωνα μετὰ μέρους τινὸς
τῶν στρατιωτῶν κατέλιπεν, ὃν καὶ αὐτὸν ἐθεράπευσεν

Ἀντίγονος, ὅπως μηδὲν ἐνοχλοῖη, προσδοκῶν καὶ πάλιν αὐτῷ Πάρθους ἐπαμυνεῖν.

- Ἡρώδης δ' ἐκ τῆς Ἰταλίας ἤδη καταπεπλευκῶς εἰς 15
τὴν Πτολεμαίδα, καὶ συναρροχῶς δύναμιν οὐκ ὀλίγην
5 ξένων τε ἅμα καὶ ὁμοφύλων, ἤλαυνε διὰ τῆς Γαλιλαίας
ἐπ' Ἀντίγονον. συνελάμβανον δ' αὐτῷ Σίλων τε καὶ
Θεντίδιος, πεισθέντες ὑπὸ Δελλίου συγκατάγειν Ἡρώ-
δην, τοῦ πεμφθέντος ὑπ' Ἀντωνίου. Θεντίδιος μὲν
οὐν ἐτύγχανε τὰς ταραχὰς τὰς διὰ Πάρθους ἐν ταῖς
10 πόλεσιν οὔσας καθιστάμενος, Σίλων δ' ἐν Ἰουδαίᾳ,
χρήμασιν ὑπ' Ἀντιγόνου διεφθαρμένος. Ἡρώδῃ μὲν-
τοι προσιόντι κατὰ πᾶσαν ἡμέραν ἢ δύναμις ἠΰξετο,
καὶ πᾶσα Γαλιλαία πλὴν ὀλίγων αὐτῷ προστέθειτο.
ἄρμηκῶτι δ' αὐτῷ ἐπὶ τοὺς ἐν Μασάδα (ἀναγκαῖον γὰρ
15 ἦν τὸ σῶσαι τοὺς ἐν τῷ φρουρίῳ πολιορκουμένους
συγγενεῖς ὄντας) ἐμποδῶν Ἰόπη γίνεται· πολεμίαν γὰρ
οὐσαν αὐτὴν ἐχρῆν ἐξελεῖν πρότερον, ὅπως μηδὲν ὑπο-
λείπηται κατὰ νότου τοῖς ἐχθροῖς ἔρυμα, χωροῦντος
ἐπὶ Ἱεροσολύμων. ποιησαμένου δὲ καὶ Σίλωνος ταύ-
20 τὴν πρόφασιν τῆς ἀπαναστάσεως, καὶ τῶν Ἰουδαίων
διωκόντων αὐτόν, Ἡρώδης μετ' ὀλίγου στίφους ἐπέξει-
σι, καὶ τρέπεται μὲν τοὺς Ἰουδαίους, Σίλωνα δὲ σώζει
κακῶς ἀμννόμενον. ἐλὼν δὲ τὴν Ἰόπην, ἐσπευδε φυ-
σόμενος τοὺς ἐν Μασάδα οἰκείους. τῶν δ' ἐπιχω-
25 ρίων οἱ μὲν αὐτῷ διὰ τὴν πατρῴαν προσεχώρουν φι-
λίαν, οἱ δὲ διὰ τὴν αὐτοῦ δόξαν, ἄλλοι δὲ κατ' ἀμοι-
βὴν τῆς παρ' ἀμφοτέρων εὐεργεσίας, οἱ πλείους δὲ
διὰ τὰς ἐλπίδας ἄς ὡς ἐπὶ βασιλεῖ βεβαίῳ τὸ λοιπὸν
εἶχον.
- 30 ἦθροιστο δ' ἡ δύναμις βαρεία, καὶ προϊόντος Ἀν-
τίγονος τῶν παρόδων τοὺς ἐπιτηδείους τόπους ἐνέδραις
καὶ λόχοις κατελάμβανε, καὶ καθάπαξ οὐδὲν ἐκ τούτου

τοὺς πολεμίους ἢ μικρὰ παντᾶσιν ἐβλαπτεν. Ἡρώ-
 δης δὲ τοὺς ἐκ Μασάδας οἰκείους ἐπαναλαβῶν καὶ Θρη-
 σαν τὸ φρουριον ἦει πρὸς τὰ Ἱεροσόλυμα, συνείπετο δ'
 αὐτῷ τὸ μετὰ Σιλλῶνος στρατιωτικὸν καὶ πολλοὶ τῶν ἐκ
 τῆς πόλεως τὴν ἰσχὺν καταπλαγέντες. στρατοπεδεύσα- 5
 μένου δὲ κατὰ τὸ πρὸς δύοσιν τῆς πόλεως κλίμα, οἱ
 κατὰ τοῦτο τεταγμένοι φύλακες ἐτόξευόν τε καὶ ἠκόν-
 τιζον εἰς αὐτούς. ἐνίων δὲ καὶ κατὰ σιτοφος ἐκθε-
 όντων καὶ τοῖς προτεταγμένοις εἰς χεῖρας ἐρχομένων,
 Ἡρώδης τὸ μὲν πρῶτον ἐκέλευσε κηρύσσειν περὶ τὸ 10
 τείχος ὡς ἐπ' ἀγαθῷ τε παρείη τοῦ δήμου καὶ σωτηρία
 τῆς πόλεως, μηδὲν μηδὲ τοῖς φανεροῖς τῶν ἐχθρῶν
 μνησικακήσων, ἀλλὰ παρῆξων καὶ τοῖς διαφορωτάτοις
 ἀμνηστίαν τῶν εἰς αὐτὸν ἀμαρτημάτων. τοῦ δὲ Ἀντι-
 γόνου πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Ἡρώδου κηρυχθέντα λέγον- 15
 τος, πρὸς τε Σίλωνα καὶ τὸ τῶν Ῥωμαίων στρατεύμα,
 ὡς παρὰ τὴν αὐτῶν δικαιοσύνην Ἡρώδη δάσουςι
 τὴν βασιλείαν, ἰδιώτη τε ὄντι καὶ Ἰδουμαίῳ, τουτέστιν
 ἡμιουδαίῳ, δέον τοῖς ἐκ τοῦ γένους οὔσι παρέχειν,
 ὡς ἔθος ἐστὶν αὐτοῖς· καὶ γὰρ εἰ νῦν πρὸς αὐτὸν 20
 ἔχουσι χαλεπῶς καὶ τὴν βασιλείαν, ὡς λαβόντα παρὰ
 Πάρθων, ἀφελῆσθαι διεγνώκασιν, εἶναι γε πολλοὺς
 ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ τοὺς ληψομένους κατὰ νόμον
 τὴν βασιλείαν, οἱ μὴδὲν ἐξημαρτηκότες πρὸς Ῥω-
 μαίους καὶ ἱερεῖς ὄντες οὐκ ἂν εἰκότα πάσχοιεν τῆς 25
 τιμῆς στερόμενοι· ταῦτα πρὸς ἀλλήλους αὐτῶν λε-
 γόντων καὶ προελθόντων εἰς βλασφημίας, Ἀντιγο-
 νος ἀμύνασθαι τοὺς ἀπὸ τοῦ τείχους ἐπέτρεπε τοῖς
 ἰδίῳις. οἱ δὲ τοξεύοντες καὶ πολλῇ προθυμίᾳ κατ'
 αὐτῶν χρώμενοι ῥαδίως αὐτούς ἀπὸ τῶν πύργων 30
 ἐτρέψαντο.

3 τότε καὶ Σίλων ἀπεκαλύψατο τὴν δωροδοκίαν·

καθῆκε γὰρ τῶν οἰκείων οὐκ ὀλίγους σπάνιν τε τῶν ἐπιτηδείων καταβοᾶν καὶ χρήματα εἰς τροφὰς αἰτεῖν, καὶ χεϊμάσσοντας ἀπάγειν εἰς τοὺς ἐπιτηδεύους τόπους, τῶν περὶ τὴν πόλιν ὄντων ἐρημῶν διὰ τὸ ὑπὸ τῶν Ἐπιτιμῶν στρατιωτῶν ἀνεσκευάσθαι, ἐκίνει τε τὸ στρατόπεδον καὶ ἀναχωρεῖν ἐπειράτο. Ἡρώδης δ' ἐνέκειτο παρακαλῶν τοὺς τε ὑπὸ τῷ Σίλλωνι ἡγεμόνας καὶ στρατιώτας μὴ καταλιπεῖν αὐτόν, Καίσαρός τε καὶ Ἀντωνίου καὶ τῆς συγκλήτου προπεμφάντων αὐτόν· προνοήσειν γὰρ αὐτῶν τῆς εὐπορίας, καὶ παρεῖξιν αὐτοῖς ἀφθονίαν ὧν ἐπιζητοῦσι φασίως. καὶ μετὰ τὴν δέησιν εὐθύς ἐξορμήσας εἰς τὴν χώραν οὐκέτ' οὐδεμίαν Σίλωνι τῆς ἀναχωρήσεως πρόφασιν ὑπέλιπετο· πλῆθος γὰρ ὅσον οὐδ' ἠλπισέ τις τῶν ἐπιτηδείων ἐκόμισε, τοῖς τε περὶ Σαμάρειαν ὠκειωμένοις πρὸς αὐτόν ἐπέστελλε σίτον καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον καὶ βοσκήματα τὰ τε ἄλλα πάντα κατάγειν εἰς Ἰεριχοῦντα, τοῦ μηδὲ τὰς ἐξῆς ἡμέρας τὴν χορηγίαν τοὺς στρατιώτας ἐπιλιπεῖν. οὐκ ἐλάνθανε δὲ ταῦτ' Ἀντίγονον, ἀλλ' εὐθύς ἀπέπεμψε κατὰ τὴν χώραν τοὺς εἰρχόμενους καὶ λοχίησοντας τοὺς σιτηγοῦντας. οἳ δὲ παιδόμενοι τοῖς Ἀντιγόνου προστάγμασι, καὶ πολὺ πλῆθος ὀπλιτῶν περὶ Ἰεριχοῦντα συναθροίσαντες, παρεφύλασσον ἐπὶ τῶν ὁρῶν καθεσθέντες τοὺς τὰ ἐπιτήδεια κομίζοντας. οὐ μὴν Ἡρώδης τούτων πραττομένων ἠρέμει, δέκα δὲ σπείρας ἀναλαβὼν, ὧν πέντε μὲν Ῥωμαίων πέντε δὲ Ἰουδαίων ἦσαν, καὶ μισθοφόρους μιγάδας, πρὸς οἷς ὀλίγους τῶν ἰσπεῶν, ἐπὶ τὴν Ἰεριχοῦντα παραγίνεσθαι· καὶ τὴν μὲν πόλιν ἐκλειμμένην καταλαβὼν, πεντακοσίους δὲ τὰ ἄκρα κατειληφότας σὺν γυναιξὶ καὶ γενεαῖς, τούτους μὲν ἀπέλυσε λαβὼν, Ῥωμαῖοι δὲ εἰσπεσόντες διήρπασαν τὴν πόλιν, μεσταῖς ἐπιτυχόντες παντοίων κειμη-

λίωv ταῖς οἰκίαις. Ἰεριχοῦντος μὲν οὖν φρουρὰν ὁ βασιλεὺς καταλιπὼν ὑπέστρεψε, καὶ χειμάσουσαν τὴν Ῥωμαίων στρατιὰν εἰς τὰς προσκεχωρηκυίας διαφῆκεν, Ἰδουμαίαν καὶ Γαλιλαίαν καὶ Σαμάρειαν· ἔτυχε δὲ καὶ Ἀντίγονος παρὰ Σίλωνος ἀντὶ τῆς δωροδοκίας ὥστε 5 ὑποδέξασθαι τοῦ στρατοῦ μοῖραν ἐν Λύδδοις, θεραπέυων Ἀντώνιον.

καὶ Ῥωμαῖοι μὲν ἐν ἀφθόνοις διηγρον, ἀνειμένοι 4 τῶν ὄπλων· Ἡρώδη δ' οὐκ ἐδόκει μένειν ἐφ' ἡσυχίας, ἀλλ' ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν τὸν ἀδελφὸν Ἰώσηπον σὺν διςχιλίαις ὀπλίταις καὶ τετρακοσίοις ἱππεῦσιν ἐξέπεμψεν, αὐτὸς δ' εἰς Σαμάρειαν παραγενόμενος, καὶ καταθέμενος αὐτόθι τὴν τε μητέρα καὶ τοὺς ἄλλους συγγενεῖς ἐξεληλυθότας ἤδη ἐκ τῆς Μασάδας, ἐπὶ Γαλιλαίας ὄχετο, ἐξαιρήσων τινὰ τῶν χωρίων ὑπ' Ἀντιγόνου φρουραῖς κατειλημμένα. 15 διελθῶν δ' εἰς Σέπφωριν νίφοντος τοῦ θεοῦ, καὶ τῶν Ἀντιγόνου φρουρῶν ὑπέξελθόντων, ἐν ἀφθόνοις ἦν τοῖς ἐπιτηθείοις. εἶτ' ἐκεῖθεν ληστῶν τινῶν ἐν σπηλαίοις κατοικούντων, ἱππέων ἐπ' αὐτοὺς Ἰλην ἐκπέμπει καὶ ὀπλιτικοῦ τρία τέλη, παῦσαι 20 κακουροῦντας ἐγνωκῶς. ἐγγιστα δ' ἦν ταῦτα κώμης Ἀρβήλων λεγομένης. εἰς δὲ τεσσαρακοστὴν ἡμέραν αὐτὸς ἦκε πανστρατιᾶ, καὶ θρασέως ἐξελθόντων τῶν πολεμίων κλίνεται μὲν τὸ εὐάνυμον αὐτῶν κέρας τῆς φάλαγγος, ἐπιφανεῖς δ' αὐτὸς μετὰ στίφους τρέπει μὲν 25 εἰς φυγὴν τοὺς πάλαι νικῶντας, ἀναστρέφει δὲ τοὺς φεύγοντας. ἐνέκειτο δὲ διώκων τοὺς πολεμίους ἄχρις Ἰορδάνου τοῦ ποταμοῦ, φεύγοντας κατ' ἄλλας ὁδοὺς, καὶ προσάγεται μὲν πᾶσαν τὴν Γαλιλαίαν πλήν τῶν ἐν τοῖς σπηλαίοις κατοικούντων, διανέμει δὲ καὶ ἀργύριον, κατ' ἄνδρα δούς ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα δραχμάς, 30 τοῖς δ' ἡγεμόσι πολὺ πλεῖον, καὶ εἰς τὰ χειμάδια διέ-

πεμψε. καὶ ἐν τούτῳ Σίλων ἦκε παρ' αὐτὸν καὶ οἱ ἡγεμόνες τῶν ἐν τοῖς χειμαδίαις, Ἀντιγόνου τροφὰς παρέχειν οὐ θέλοντος· μήνα γάρ, οὐ πλέον, ὁ ἀνήρ αὐτοὺς ἔθρεψε. διέπεμψε δὲ καὶ πρὸς τοὺς κύκλω κελύων τὰ κατὰ τὴν χώραν ἀνασκευάσασθαι καὶ εἰς τὰ ὄρη φυγεῖν, ὡς μηδὲν ἔχοντες Ῥωμαῖοι τῶν ἀναγκαίων λιμῶ διαφθαρεῖεν. Ἡρώδης δὲ τὴν μὲν τούτων πρόνοϊαν Φερῶρα τῷ νεωτάτῳ τῶν ἀδελφῶν ἐπιτρέπει, κελεύσας αὐτὸν ἀνατειχίζειν καὶ Ἀλεξάνδρειον· ὃ δὲ
 10 ταχέως τε τοὺς στρατιώτας ἐν ἀφθονίᾳ πολλῇ τῶν ἀναγκαίων ἐποίησε, τό τε Ἀλεξάνδρειον ἡρημωμένον ἀνέκτισεν.

ὑπὸ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον Ἀντώνιος μὲν διέτριβεν 5 ἐν Ἀθήναις, κατὰ δὲ Συρίαν Ἰεντιδῖος Σίλωνα μεταπεμπόμενος ἐπὶ τοὺς Πάρθους ἐπέστειλε πρῶτα μὲν Ἡρώδῃ συλλαμβάνεσθαι τοῦδε τοῦ πολέμου, ἔπειτα δὲ καὶ ἐπὶ τὸν σφέτερον καλεῖν τοὺς συμμάχους. ὃ δ' ἐπὶ τοὺς ἐν τοῖς σπηλαίοις ληστὰς ἐπειγόμενος Σίλωνα μὲν ἐξέπεμψεν Ἰεντιδίῳ, αὐτὸς δ' ἐπ' ἐκείνους ἐξώρμησεν. ἦν δ' ἐν ὄρεσι τὰ σπήλαια τελέως ἐξεργωγόσι, καὶ κατὰ τὸ μεσαιτάτον ἀποκρήμνους ἔχοντα τὰς παρόδους, καὶ πέτραις ὀξεταῖς ἐμπεριεχόμενα. ἐν δὲ τούτοις μετὰ πάντων τῶν οἰκείων ἐφώλευον. ὃ δὲ βασιλεὺς λάρνακας ἐπ' αὐτοὺς πηξάμενος καθίει ταύτας
 20 σιδηραῖς ἀλύσειν ἐκδεδεμένας διὰ μηχανῆς ἀπὸ κορυφῆς τοῦ ὄρους, μήτε κάτωθεν ἀνιέναι διὰ τὴν ὀξύτητα τοῦ ὄρους δυναμένων, μήτε ἄνωθεν καθέρπειν ἐπ' αὐτούς. αἱ δὲ λάρνακες πλήρεις ὀπλιτῶν ἦσαν ἄρπας μεγάλας ἐχόντων, αἷς ἐμελλον τοὺς ἀνθεστῶτας ἐπισπῶ
 30 μνοι κτείνειν καταφερομένους. τὴν μέντοι κάθεισιν τῶν λαρνάκων σφαλερὰν εἶναι συνέβαινε κατὰ βάρους ἀπείρου γινομένην· ἐνθον μέντοι παρῆν αὐτοῖς καὶ τὰ

ἐπιτήδεια. ὥς δὲ καθιμῆθησαν μὲν αἱ λάρνακες, ἐτόλμα δ' οὐδείς προσελθεῖν τῶν ἐπὶ τῶν στομιῶν ἀλλ' ὑπὸ δέους ἠρέμουν, μάχαιράν τις περιζωσάμενος τῶν ὀπλοφόρων, καὶ τὰν χειρῶν ἀμφοτέρωθεν δραξάμενος ἀλύσεως ἀφ' ἧς ἤρτητο ἡ λάρναξ, κατῆι ἐπὶ τὰ στόμια, 5 δυσχεράνας τὴν τριβὴν τῶν ἐπεξιέναι μὴ τολμώντων, καὶ γενόμενος κατὰ τι στόμιον πρῶτα μὲν παλτοῖς ἀνακόπτει τοὺς πολλοὺς τῶν ἐπὶ τοῦ στομίου, ἔπειτα ἄρπη τοὺς ἀνθεστῶτας ἐπισπῶμενος ᾧθει κατὰ τοῦ κρημνοῦ, καὶ τοῖς ἔνδον ἐπείσελθῶν ἀποσφάττει πολλοὺς, καὶ εἰ- 10 σελθῶν εἰς τὴν λάρνακα ἠσύχασε· φόβος δὲ εἶχε τοὺς ἄλλους τῆς οἰμωγῆς ἀκούοντας καὶ περὶ τῆς σωτηρίας ἀπόγνωσις. τὸ μέντοι γε πᾶν ἔργον ἐπέσχε νυξ ἐπελθοῦσα· καὶ πολλοί, συγχωρήσαντος τοῦ βασιλέως, ἐπικηρυκευσάμενοι παρέδωσαν σφᾶς ὑπηκόους εἶναι. τῷ δ' αὐτῷ 15 τρόπῳ καὶ κατὰ τὴν ἐπιούσαν ἐχρήσαντο τῇ προσβολῇ, μᾶλλον ἔτι τῶν ἐν τοῖς πλέγμασιν ἐπεξιόντων αὐτοῖς καὶ κατὰ θύρας μαχομένων, πῦρ τε ἐνιέντων, ἐξαφθέντων τε τῶν ἀντρων· πολλὴ γὰρ ἦν ἐν αὐτοῖς ὕλη. πρεσβύτης δὲ τις ἀπειλημμένος ἔνδον σὺν ἑπτὰ τέκνοις 20 καὶ γυναικί, δεομένων τούτων ἔασαι σφᾶς ὑπεξελθεῖν πρὸς τοὺς πολεμίους, στὰς ἐπὶ τοῦ στομίου τὸν ἀεὶ πρῶτον ἐξιόντα τῶν παίδων ἀπέσφαττεν, εἰς ὃ πάντας διεχρήσατο, ἔπειτα δὲ καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ ῥίψας κατὰ τοῦ κρημνοῦ τοὺς νεκροὺς ἐπικατέβαλεν ἑαυτόν, θά- 25 νατον πρὸ δουλείας ὑπομένων. πολλὰ δὲ πρῶτον ὠνειδισε τὸν Ἡρώδη εἰς ταπεινότητα, καίτοι τοῦ βασιλέως (ἦν γὰρ αὐτῷ ἄποπτα τὰ γινόμενα) δεξιάν τε προτεινοντος καὶ πᾶσαν ἄδειαν.

τὰ μὲν οὖν σπήλαια τούτων γενομένων ἤδη πάντα 30 6 ἐνεχείρωτο· καταστήσας δ' ὁ βασιλεὺς τοῖς αὐτόθι στρατηγὸν Πτολεμαίου, εἰς τὴν Σαμάρειαν ᾤχετο σὺν ἰπ-

πεῦσιν ἑξακοσίοις ὀπλίταις δὲ τρισχιλίοις, ὡς μάχη κρι-
 θησόμενος πρὸς Ἀντίγονον. οὐ μὴν τῷ Πτολεμαίῳ
 προχώρησε τὰ κατὰ τὴν στρατηγίαν, ἀλλ' οἱ καὶ πρό-
 τερον τὴν Γαλιλαίαν ταραξάντες ἐπεξεληθόντες αὐτὸν
 5 διεχρήσαντο, καὶ τοῦτο δράσαντες συμφεύγουσιν εἰς
 τε τὰ ἔλη καὶ τὰ δύσβατα τῶν χωρίων, ἄγοντες καὶ
 διαρπάζοντες τὴν αὐτόθι πᾶσαν. τιμωρεῖται δὲ τού-
 τος Ἡρώδης ἐπανελθὼν· τοὺς μὲν γὰρ ἀναιρεῖ τῶν
 ἀποστάντων, τοὺς δὲ ἀναφυγόντας εἰς ἐρυμνὰ χωρία
 10 πολιορκίᾳ παραστησάμενος αὐτούς τε ἀπέκτεινε καὶ τὰ
 ἐρύματα κατέσκαψεν. ἐξημίωσε δέ, παύσας οὕτω τὴν
 νεωτεροποιίαν, καὶ τὰς πόλεις ἑκατὸν ταλάντοις.

ἐν δὲ τῷ μεταξὺ Πακόρου πεσόντος ἐν μάχῃ καὶ 7
 τῶν Πάρθων πταισάντων, πέμπει βοηθὸν ὁ Βεντιδίσιος
 15 Ἡρώδῃ Μαχαιρᾶν σὺν δυσι τάγμασι καὶ χιλίοις ἰππεῦ-
 σιν, ἐπισπεύδοντας Ἀντωνίου. Μαχαιρᾶς μὲν οὖν, Ἀν-
 τιγόνου καλοῦντος αὐτὸν παρὰ τὴν Ἡρώδου γνώμην,
 χρήμασι διεφθαρμένος ἀπήει ὡς κατασκεψόμενος αὐ-
 τοῦ τὰ πράγματα· τὴν δὲ διάνοιαν ὑπιδόμενος αὐτοῦ
 20 τὴν τῆς ἀφίξεως Ἀντίγονος οὐ προσεδέξατο, ἀλλὰ σφεν-
 δόναις βαλὼν αὐτὸν ἀνείργε, καὶ διεδήλου τὴν αὐτοῦ
 προαίρεσιν. αἰσθόμενος δὲ τὰ βέλτιστα Ἡρώδην αὐτῷ
 παραينوῦντα καὶ ἑαυτὸν διημαρτηκότα, παρακούσαντα
 τῆς ἐκείνου συμβουλίας, ἀνεχώρει μὲν εἰς Ἐμμαοῦν
 25 πόλιν, οἷς δὲ κατὰ τὴν ὁδὸν Ἰουδαίοις περιετύγγανε,
 τούτους ἀπέσφαττεν ἐχθρούς τε καὶ φίλους, ὀργιζόμε-
 νος ὑπὲρ ὧν πεπόνθει. παροξυνθεὶς δὲ ἐπὶ τούτοις ὁ
 βασιλεὺς ἐπὶ Σαμαρείας ἦει. πρὸς γὰρ Ἀντωνίου ἐγνω
 περὶ τούτων ἀφικέσθαι· δεῖσθαι γὰρ οὐχὶ τοιούτων
 30 συμμάχων οἳ βλάψουσιν αὐτὸν μᾶλλον ἢ τοὺς πολε-
 μίους, ἐξαρκεῖν δὲ καὶ αὐτὸς πρὸς τὴν Ἀντιγόνου κα-
 θαίρεσιν. παρακολουθῶν δ' ὁ Μαχαιρᾶς ἐδέετο μένειν·

εἰ δὲ οὕτως ὤρμηκεν, ἀλλὰ τὸν γε ἀδελφὸν αὐτοῦ Ἰώσηπον παρακαθιστάνειν σφίσι προσπολεμοῦσιν Ἀντιγόνῳ. καὶ διαλλάττεται μὲν τοῦ Μαχαιρᾶ πολλὰ δεηθέντος, καταλιπὼν δὲ τὸν Ἰώσηπον αὐτόθι σὺν στρατῷ παρήνευσε μὴ ἀποκινδυνεύειν, μηδὲ τῷ Μαχαιρᾷ δια- 5 φέρεσθαι.

- 8 „ αὐτὸς δὲ πρὸς Ἀντώνιον ἔσπευδε (ἐτύγγανε δὲ πολιορκῶν Σαμοσάτα τὸ πρὸς τῷ Εὐφράτῃ χωρίον) σὺν ἱππόταις τε καὶ πεζοῖς κατὰ συμμαχίαν αὐτῷ παροῦσι. παραγενόμενος δ' εἰς Ἀντιόχειαν καὶ πολλοῖς ἐπιτυχῶν 10 ἠθροισμένοις, πρὸς Ἀντώνιον μὲν βαδίξειν ἔχουσι σπουδῆν, ὑπὸ δέους δὲ διὰ τὸ κατὰ τὰς ὁδοὺς ἐπιτιθεσθαι τοὺς βαρβάρους καὶ πολλοὺς ἀναιρεῖν οὐ τολμῶσιν ἔξορμᾶν, παραθαρύνας αὐτὸς ἡγεμῶν γίνεται τῆς ὁδοῦ. κατὰ δὲ σταθμὸν δεύτερον τῶν Σαμοσάτων 15 ἐλόχα μὲν αὐτόθι τῶν βαρβάρων ἐνέδρα τοὺς φοιτῶντας πρὸς Ἀντώνιον, δρυμῶνων δὲ τὰς εἰσβολὰς τὰς εἰς τὰ πεδία διαλαμβανόντων προλοχίζουσιν αὐτόθι τῶν ἱππέων οὐκ ὀλίγους, ἡρεμήσοντας ἕως ἂν εἰς τὸ ἱππήλατον οἱ διεξιόντες ἔλθοιεν. ὥς δ' οἱ πρῶτοι διεξήλ- 20 θον, ὠπισθοφυλάκει μὲν Ἡρώδης, προσπίπτουσι δὲ ἑξακιναίως οἱ ἐκ τῆς ἐνέδρας, ὄντες εἰς πεντακοσίους. καὶ τρεψαμένων τοὺς πρῶτους, ἐπιδραμῶν ὁ βασιλεὺς τῇ φύμῃ τῇ περὶ αὐτὸν παραχρῆμα μὲν ἀνακόπτει τοὺς πολεμίους, ἐπεγείρει δὲ τὸ τῶν οἰκείων φρόνημα καὶ 25 θαρραλέους ἀπεργάζεται, καὶ τῶν πάλαι φευγόντων ἐξ ὑποστροφῆς μαχομένων ἐκτείνοντο πανταχόθεν οἱ βάρβαροι. ἐπέκειτο δὲ ὁ βασιλεὺς ἀναιρῶν, καὶ τὰ διηρησασμένα (πολλὰ δ' ἦν σκευοφόρα καὶ ἀνδράποδα) πάντα ἀνασωσάμενος προΐει. καὶ πλειόνων αὐτοῖς ἐπιτιθε- 30 μένων τῶν ἐν τοῖς δρυμῶσιν οἱ πλησίον τῆς εἰς τὸ πεδῖον ἐκβολῆς ἦσαν, καὶ τούτοις προσμίξας αὐτὸς μετὰ

στίφους καρτεροῦ τρέπεται, καὶ πολλοὺς αὐτῶν ἀποκτείνας ἀδεῶ τοῖς ἐπομένοις ὁδὸν παρεῖχεν· οἱ δὲ σωτῆρα καὶ προστάτην αὐτὸν ἀπεκάλουν.

ἔπει δὲ πλησίον τῶν Σαμοσάτων γηγόνει, πέμπει 9
 5 τὸ στράτευμα ὑπαντησόμενον Ἀντώνιος σὺν τῷ οἰκείῳ κόσμῳ, τιμὴν Ἡρώδῃ ταύτην ἀπονέμων καὶ ἐπικουρίας ἕνεκα· τὴν γὰρ τῶν βαρβάρων ἠκηκόει κατ' αὐτῶν ἐπίθρουν. καὶ δὴ παρόντα τε εἶδεν ἀσμένως, καὶ τὰ κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτῷ πεπραγμένα μαθὼν ἐδέξιοῦτο καὶ
 10 τῆς ἀρετῆς ἐθαύμαζεν, αὐτὸς τε περιλαβὼν αὐτὸν Ἀντώνιος, ὡς εἶδεν, ἠσπάζετο, προὔτιμα τε ὡς νεωστὶ βασιλέα ἀποδείξας. Ἀντιόχου δὲ μετ' οὐ πολὺ τὸ ἔρυμα παραδόντος, καὶ διὰ τοῦτο καυσασμένου τοῦ πολέμου, Σοσσίῳ μὲν Ἀντώνιος παραδίδωσι, παρακελευσάμενος
 15 δὲ Ἡρώδῃ συμμαχεῖν αὐτὸς ἐπ' Αἰγύπτου ἐχώρει. καὶ Σόσσιος μὲν δύο τάγματα ἐπικουρικὰ Ἡρώδῃ προὔπεμψεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν, αὐτὸς δὲ μετὰ τοῦ πλείονος στρατοῦ ἠκολούθει.

ἔτυχε δ' ἦδη κατὰ τὴν Ἰουδαίαν τεθνεὺς Ἰωσήπος 10
 20 τρόπῳ τοιοῦτῳ. λήθην μὲν ὧν αὐτῷ παρήγγειλεν ὁ ἀδελφὸς πρὸς Ἀντώνιον ἀνερχόμενος λαμβάνει, στρατοπεδευσάμενος δὲ ἀνὰ τὰ ὄρη (πέντε γὰρ αὐτῷ σπείρας Μαχαιρᾶ δόντος ἐπὶ Ἱεριχοῦντος ἠπέιγετο, βουλόμενος ἐκθερίσαι τὸν σῖτον αὐτῶν), καὶ νεοσυλλέκτου
 25 τοῦ Ῥωμαίου στρατεύματος ὄντος καὶ πολέμων ἀπίρως ἔχοντος (καὶ γὰρ πολὺ ἐκ Συρίας ἦν τὸ κατειλεγμένον), ἐπιθεμένων αὐτόθι τῶν πολεμίων ἀποληφθεῖς ἐν δυσχωραῖς αὐτὸς τε ἀποθνήσκει γενναίως μαχόμενος, καὶ τὸ στράτευμα πᾶν ἀπέβαλεν· ἕξ γὰρ
 30 σπείραι διεφθάρησαν. κρατήσας δὲ τῶν νεκρῶν Ἀντιγόνος ἀποτέμνει τὴν Ἰωσήπου κεφαλὴν, πεντήκοντα ταλάντων αὐτὴν φερόμενου Φερῶρα τᾶδελφοῦ. καὶ

μετὰ τοῦτο ἀποστάντες Γαλιλαῖοι τῶν παρὰ σφίσι δυνατῶν, τοὺς τὰ Ἡρώδου φρονοῦντας ἐν τῇ λίμνῃ κατεπόντωσαν, καὶ τῆς Ἰουδαίας πολλὰ ἐνεωτερίσθη. Μαχαιρᾶς δὲ Γιτθάν χωρίον ἐξωχύρου.

11 παρῆσαν δ' ἄγγελοι τῶν πεπραγμένων πρὸς τὸν 5
 βασιλέα, καὶ ἐν Δάφνῃ τῆς Ἀντιοχείας ἐδήλωσαν αὐτῷ
 τὴν κατὰ τὸν ἀδελφὸν τύχην, προσδεχομένῳ μέντοι
 καὶ αὐτῷ διὰ τινος ὀνείρων ὄψεις, τρανῶς προφαινού-
 σασ τὸν τοῦ ἀδελφοῦ θάνατον. ἐπειχθεὶς οὖν κατὰ τὴν
 πορείαν, ὡς κατὰ Λίβανον τὸ ὄρος γίνεται, ὡς ὀκτακο- 10
 σίους μὲν τῶν αὐτόθι προσλαμβάνων, ἔχων δὲ καὶ
 Ῥωμαϊκὸν ἐν τάγμα, εἰς Πτολεμαῖδα παραγίνεται, κα-
 κείθεν νυκτὸς ἀναστὰς μετὰ τοῦ στρατοῦ προῆει διὰ
 τῆς Γαλιλαίας. ὑπήντων δ' οἱ πολέμιοι, καὶ κρατηθέν-
 τες τῇ μάχῃ κατεκλείσθησαν εἰς τι χωρίον ὅθεν ἦσαν 15
 ὠρμηκότες τῇ προτεραία. προσβολᾶς δὴ τοῦντεῦθεν
 ἔωθεν ἐποιεῖτο. καὶ πολλοῦ χειμῶνος καταρραγέντος
 οὐδὲν ποιεῖν δυνάμενος ἀπάγει τὴν στρατιὰν εἰς τὰς
 πλησίον κώμας. ἐλθόντος δ' αὐτῷ παρ' Ἀντωνίου καὶ
 δευτέρου τάγματος, οἱ τὸ χωρίον ἔχοντες φοβηθέντες 20
 νυκτὸς ἐξέλιπον αὐτό. καὶ ὁ βασιλεὺς ἔσπευδεν ἐπὶ
 Ἰεριχοῦντος, τιμωρήσασθαι κατὰ νοῦν ἔχων αὐτοὺς
 ὑπὲρ τᾶδελφοῦ. ἐπεὶ δὲ κατέξευξεν, εἰστία μὲν τοὺς ἐν
 τέλει, μετὰ δὲ τὴν συνουσίαν παρῆλθεν εἰς τὸ δωμα-
 τιον, ἀπολύσας τοὺς παρόντας. ἐνταῦθα ἴδοι τις ἂν 25
 τοῦ βασιλέως τὴν ἐκ τοῦ θεοῦ εὐνοίαν· πίπτει μὲν
 γὰρ ἡ στέγη τοῦ οἰκήματος, οὐδένα δὲ ἀπολαβοῦσα διέ-
 φθειρεν, ὥστε πάντας πιστεῦσαι τὸν Ἡρώδην εἶναι
 θεοφιλῆ, μέγαν οὕτω καὶ παράδοξον διαφυγόντα κίν-
 δυνον.

12 τῇ δ' ὑστεραία τῶν πολεμίων ἑξακισχίλιοι ἀπ' ἄκρων
 κατιόντες τῶν ὄρων εἰς μάχην ἐφόβουν τοὺς Ῥωμαίους.

οἱ δὲ γυμνήτες προσιόντες τοῖς παλτοῖς ἔβαλλον καὶ
λίθοις τοὺς περὶ τὸν βασιλέα ἐξεληλυθότας, αὐτὸν τε
παλτῷ τις παρὰ τὴν λαπάραν ἔβαλεν. Ἀντίγονος δ'
ἐπὶ τὴν Σαμάρειαν πέμπει στρατηγόν, Πάππον ὄνομα,
5 σὺν δυνάμει τινί, βουλόμενος παρασχεῖν τοῖς πολεμίοις
δόξαν πολεμοῦντος ἐκ περιουσίας. ἀλλ' ὁ μὲν Μαχαί-
ρα τῷ στρατηγῷ παρεκάθητο, Ἡρώδης δὲ πέντε πόλεις
παραλαβών, τοὺς ἐγκαταλειφθέντας περὶ δισχιλίους
ὄντας ἐφόνευσεν, αὐτάς τε τὰς πόλεις ἐμπρήσας ἐπ-
10 ανῆλθεν ἐπὶ τὸν Πάππον. ἐστρατοπεδεύετο δ' οὗτος
ἐπὶ κώμην Ἰσάνας καλουμένην. καὶ πολλῶν αὐτῷ
προσφερόντων ἐκ τῆς Ἰεριχοῦντος καὶ τῆς Ἰουδαίας,
ἐπεὶ πλησίον γίνεται, τῶν πολεμίων ἐπέξελθόντων αὐ-
τοῖς ὑπὸ θάρσους συμβαλὼν κρατεῖ τῇ μάχῃ, καὶ τιμω-
15 ρῶν τὰ δελφῶ φεύγουσιν εἰς τὴν κώμην ἐπέκειτο κτεί-
νων. πεπληρωμένων δὲ τῶν οἰκήσεων ὀπλιτῶν καὶ
πολλῶν ἀναφευγόντων ἐπὶ τὰς στέγας, κρατεῖ τούτων,
καὶ τοὺς ὀρόφους τῶν οἰκῶν ἀνασκάπτων ἐμπλεα τὰ
κάτω τῶν στρατιωτῶν ἑώρα ἀθρόων ἀπειλημένων.
20 τούτους μὲν οὖν πέτραις ἄνωθεν βάλλοντες σωρηδὸν
ἐπ' ἀλλήλοις ἀνήρουν, καὶ θέαμα τοῦτο δεινότατον ἦν
κατὰ τόνδε τὸν πόλεμον, νεκρῶν τὸ πλῆθος ἄπειρον
ἐκτὸς τῶν τειχῶν ἐπ' ἀλλήλοις κειμένων. τοῦτο τὸ ἔρ-
γον μάλιστα τὰ φρονήματα τῶν πολεμίων ἔκλασεν, κα-
25 ραδοκοῦντων τὸ μέλλον· ἐρωῶντο γὰρ παμπληθεῖς
πόρρωθεν συγγινόμενοι περὶ τὴν κώμην. οἱ τότε ἐφευ-
γον. καὶ εἰ μὴ χειμῶν ἐπέσχε βαθύς, ἦκεν ἂν καὶ ἐπὶ
Ἱεροσόλυμα ἢ βασιλέως στρατιὰ θαρροῦσα τῷ νενικη-
κέναι, καὶ τὸ πᾶν ἦν ἂν εἰργασμένη· καὶ γὰρ Ἀντίγο-
30 νος ἦδη τὴν παντελῆ φυγὴν ἐσκόπει καὶ ἀπανάστασιν
ἐκ τῆς πόλεως.

τότε μὲν οὖν ὁ βασιλεύς (ὄψις γὰρ ἦν) δειπνο- 13

ποιεῖσθαι κελεύει τοὺς στρατιώτας, αὐτὸς τε (ἐκεκμή-
 κει γάρ) εἰσελθὼν εἰς τι δωμάτιον περὶ λουτρόν ἦν·
 ἔνθα καὶ κίνδυνος αὐτῷ μέγιστος συνέπεσεν, ὃν κατὰ
 θεοῦ πρόνοιαν διέφυγε. γυμνοῦ γὰρ ὄντος αὐτοῦ καὶ
 μετὰ παιδὸς ἐνὸς ἀκολούθου λουομένου, ἐν τῷ ἐντὸς 5
 οἰκῆματι τῶν πολεμίων τινὲς ὀπλισμένοι συμπεφευγό-
 τες αὐτόθι διὰ φόβον ἦσαν, καὶ μεταξὺ λουομένου ὁ
 πρῶτος ἐπεξέρχεται ξίφος ἔχων γυμνὸν καὶ διὰ θυρῶν
 χωρεῖ, καὶ μετ' αὐτὸν δεύτερος καὶ τρίτος ὁμοίως ὀπλι-
 σμένοι, οὐδὲν βλάψαντες τὸν βασιλέα ὑπ' ἐκπλήξεως, 10
 ἀγαπῶντες δὲ τῷ μηδὲν αὐτοὶ παθόντες εἰς τὸ πρόσθεν
 διεκπεσεῖν. τῇ δ' ὕστεραία τὴν μὲν Πάππου κεφαλὴν
 (ἀνήρητο γάρ) ἀποκόψας Φερῶρα ἐπεμψε, ποιηὴν ἀνθ'
 ὧν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ πάθοι· οὗτος γὰρ ἦν αὐτόχειρ
 ἐκείνου γεγενημένος. 15

14 λήξαντος δὲ τοῦ χειμῶνος ἄρας ἐκείθεν ἐγγὺς Ἰε-
 ροσολύμων ἐρχεται, καὶ πλησίον στρατοπεδεύεται τῆς
 πόλεως. τρίτον δὲ αὐτῷ τοῦτο ἔτος ἦν ἐξ οὗ βασιλεὺς
 ἐν Ῥώμῃ ἀποδέδεικτο. ἀναστρατοπεδευσάμενος δὲ καὶ
 πλησίον ἐλθὼν τοῦ τείχους κατὰ τὸ ἐπιμαχώτατον πρὸ 20
 τοῦ ἱεροῦ καταστρατοπεδεύεται, προσβαλεῖν διεγνωκῶς
 ὡς καὶ πρότερον ποτὲ Πομπήιος. τρισὶ δὲ διαλαβῶν
 χώμασι τὸν τόπον πύργους ἀνίστησι, πολλῇ τε χειρὶ
 πρὸς τὸ ἔργον χρώμενος καὶ τέμνων τὴν πέριξ ὕλην.
 παρακαταστήσας δὲ τοῖς ἔργοις τοὺς ἐπιτηδεῖους, ἰδρυ- 25
 μένης ἔτι τῆς στρατιᾶς αὐτὸς εἰς Σαμάρειαν ἐπὶ τὸν
 γάμον ᾤχετο, ἀξίμενος τὴν Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀριστο-
 βούλου θυγατέρα· ταύτην γὰρ ἦν ἐγγεγυνημένος, ὡς
 μοι καὶ πρότερον εἴρηται.

16 μετὰ δὲ τοὺς γάμους ἦλθε μὲν διὰ Φοινίκης Σόσ- 30
 σιος, προεκπέμψας τὴν δύναμιν διὰ τῆς μεσογείου,
 ἦλθε δὲ καὶ ὁ στρατηγός, πλήθος ἔχων ἰππέων τε καὶ

πεζῶν. παρεγένετο δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς ἐκ τῆς Σαμαρεί-
 τιδος, οὐκ ὀλίγον πρὸς τῷ πάλαι στρατὸν ἄγων· περὶ
 τρισμυρίους γὰρ ἦσαν. πάντες δὲ ἐπὶ τὸ Ἱεροσολύμων
 ἤθρολζοντο τείχος, καὶ διεκάθητο πρὸς τῷ βορείῳ τεί-
 5 χει τῆς πόλεως, στρατιὰ ἕνδεκα μὲν οὔσα τέλη ὀπλι-
 τικά, ἕξ δὲ χιλιάδες ἱππέων, ἄλλα τε ἐπικουρικά ἀπὸ
 τῆς Συρίας. δύο δ' ἠγεμόνες ἦσαν, Σόσσιος μὲν ὑπ'
 Ἀντωνίου σταλεις σύμμαχος, Ἡρώδης δ' ὑπὲρ αὐτοῦ,
 ὡς Ἀντίγονον ἀφελόμενος τὴν ἀρχήν, ἀποδειχθέντα ἐν
 10 Ῥώμῃ πολέμιον, αὐτὸς ἀντ' ἐκείνου βασιλεύσειε κατὰ
 τὸ τῆς συγκλήτου δόγμα.

μετὰ πολλῆς δὲ προθυμίας καὶ ἐριδος, ἄτε σύμ- 2
 παντος ἠθροισμένου τοῦ ἔθνους, οἱ Ἰουδαῖοι τοῖς περὶ
 τὸν Ἡρώδη ἀντεπολέμουν, καταλειφθέντες ἐντὸς τοῦ
 15 τείχους, πολλὰ τε ἐφήμιζον περὶ τὸ ἱερὸν καὶ πολλὰ
 ἐπ' εὐφημίᾳ τοῦ δήμου, ὡς ἔνδοξοι τῶν κινδύ-
 νων αὐτοῦ τοῦ θεοῦ. τὰ τε ἐκτὸς τῆς πόλεως ἀπε-
 σκευάσαντο, ὡς μηδ' ὅσα τροφή δύναίτο εἶναι ὑπολι-
 πεῖν ἢ ἀνθρώποις ἢ ὑποζυγίοις, ληστείας τε λάθρα
 20 χρώμενοι ἀπορίαν παρέσχον. ταῦτα δ' Ἡρώδης συνι-
 δὼν πρὸς μὲν τὰς ληστείας ἐν τοῖς ἐπικαιροτάτοις τόποις
 προελόχιζε, πρὸς δὲ τὰ ἐπιτήδεια ἐμπικρὰ ὀπλιτικά τέλη
 πόρρωθεν ἀγορὰν συνεκόμιζεν, ὡς ὀλίγου χρόνου πολ-
 λὴν ἀφθονίαν αὐτοῖς γενέσθαι τῶν ἀναγκαίων. ἦστο
 25 δέ, συχρῶς ἤδη πολλῆς χειρὸς ἐργαζομένης, καὶ τὰ τρία
 χῶματα εὐπετῶς· θέρος τε γὰρ ἦν καὶ οὐδὲν ἐμποδῶν
 πρὸς τὴν ἀνάστασιν οὔτ' ἀπὸ τοῦ ἀέρος οὔτ' ἀπὸ τῶν
 ἐργαζομένων. τὰ τε μηχανήματα προσάγοντες κατέ-
 σειον τὸ τείχος καὶ πάσαις ἐχρῶντο πείραις. οὐ μὴν
 30 ἐξέπληττον τοὺς ἔνδοξοι, ἀλλ' ἀντετεχνῶντο κάκενοι
 πρὸς τὰ παρὰ τούτων γινόμενα οὐκ ὀλίγα, ἐπεκθεόν-
 τες τε τὰ μὲν ἡμίεργα ἐνεπίμπρασαν τὰ δὲ ἐξειργα-

σμένα, εἰς τε χειράς ἰόντες οὐδέν κακίους Ῥωμαίων
 ἦσαν τὰς τόλμας, ἐπιστήμη δ' ἐλείποντο. πρὸς τε τὰς
 μηχανὰς ἀνετείχιζον ἐρειπομένων τῶν πρώτων οἰκοδο-
 μημάτων, ὑπὸ γῆμιτε ἀπαντῶντες μεταλλεύουσι διεμά-
 χοντο, ἀπονοία δὲ τὸ πλεόν ἢ προμηθεῖα χρώμενοι ⁵
 προσελιπάρουν τῷ πολέμῳ εἰς τοῦσχατον, καὶ ταῦτα
 μεγάλου στρατοῦ περικαθημένου σφᾶς καὶ λιμῷ ταλαι-
 πωρούμενοι καὶ σπάνει τῶν ἐπιτηδείων· τὸν γὰρ ἑβδομα-
 δικὸν ἐνιαυτὸν συνέβη κατὰ ταῦτόν εἶναι. ἀναβαίνουσι
 δὲ ἐπὶ τὸ τεῖχος πρώτον μὲν λογάδες εἴκοσι, ἔπειτα ἑκα- ¹⁰
 τόνταρχοι Σοσσίον. ἤρεθθη γὰρ τὸ μὲν πρῶτον τεῖχος
 ἡμέραις τεσσαράκοντα, τὸ δὲ δεύτερον πεντεκαίδεκα,
 καὶ τινες τῶν περὶ τὸ ἱερόν ἐνεπρήσθησαν στοῶν, ἄς
 Ἡρώδης Ἀντίγονον ἐμπρῆσαι διέβαλλε, μῖσος αὐτῷ ¹⁵
 πραγματευόμενος παρὰ τῶν Ἰουδαίων γενέσθαι. ἤρη-
 μένου δὲ τοῦ ἔξωθεν ἱεροῦ καὶ τῆς κάτω πόλεως, εἰς τὸ
 ἔσωθεν ἱερόν καὶ τὴν ἄνω πόλιν Ἰουδαῖοι συνέφυγον·
 δείσαντές τε μὴ διακωλύσωσιν αὐτοὺς οἱ Ῥωμαῖοι τὰς
 καθημερινὰς θυσίας ἐπιτελεῖν τῷ θεῷ, πρεσβεύονται
 ἐπιτρέψαι παρακαλοῦντες θύματα αὐτοῖς μόνον εἰσκο- ²⁰
 μίσασθαι. ὃ δ' ὡς ἐνδωσόντων αὐτῶν συνεχώρει ταῦτα.
 καὶ ἐπεὶ μηδὲν ἐώρα γινόμενον παρ' αὐτῶν ὧν ὑπενόει,
 ἀλλ' ἰσχυρῶς ἀντέχοντας ὑπὲρ τῆς Ἀντιγόνου βασι-
 λείας, προσβαλὼν κατὰ κράτος εἴλε τὴν πόλιν, καὶ
 πάντα εὐθύς ἦν φόνων ἀνάπλευα, τῶν μὲν Ῥωμαίων ²⁵
 ἐπὶ τριβῇ τῆς πολιορκίας διωργισμένων, τοῦ δὲ περὶ
 Ἡρώδην Ἰουδαϊκοῦ μηδὲν ὑπολιπεῖν σπεύδοντος ἀντί-
 παλον. ἐσφάττοντο δὲ καμπληθεῖς ἐν τε τοῖς στενω-
 ποῖς καὶ κατὰ τὰς οἰκίας συνωθούμενοι καὶ τῷ ναῷ
 προσφεύγοντες, ἦν τε οὔτε νηπίων οὔτε γήρως ἕλεος, ³⁰
 οὔτε γυναικῶν ἀσθενείας φειδώ, ἀλλὰ καίτοι περιπέμ-
 ποντος τοῦ βασιλέως καὶ φείδεσθαι παρακαλοῦντος

οὐδείς ἐκράτησε τῆς δεξιᾶς, ἀλλ' ὥσπερ μεμνηότες πα-
σαν ἡλικίαν ἐπεξήεσαν. ἔνθα καὶ Ἀντίγονος μῆτε τῆς
πάλαι μῆτε τῆς τότε τύχης ἔννοιαν λαβὼν κάτεισι μὲν
ἀπὸ τῆς βάρους, *προσπίπτει μὲν* τοῖς Σοσσίου ποσί.
5 *κάκεινος* μηδὲν αὐτὸν οἰκτείρας πρὸς τὴν μεταβολὴν
ἐπεκρότησε μὲν ἀκρατῶς καὶ Ἀντιγόνην ἐκάλεσεν, οὐ
μὴν ὡς γυναικᾶ γε φρουρᾶς ἐλεύθερον ἀφῆκεν, ἀλλ'
ὃ μὲν δέθεις ἐφυλάττετο, πρόνοια δ' ἦν Ἡρώδη κρα- 3
τοῦντι τῶν πολεμίων τοῦ κρατῆσαι καὶ τῶν ἄλλοφύ-
10 λων *συμμάχων*. ὄρμητο γὰρ τὸ ξενικὸν πλῆθος ἐπὶ
θεῖαν τοῦ τε Ἰεροῦ καὶ τῶν κατὰ τὸν ναὸν ἀγίων. ὃ δὲ
βασιλεὺς τοὺς μὲν παρακαλῶν, τοῖς δὲ ἀπειλῶν, ἔστι
δ' οὓς καὶ τοῖς ὅπλοις ἀνέστειλεν, ἥττης χαλεπωτέραν
ἡγούμενος τὴν νίκην, εἴ τι τῶν ἀθεάτων παρ' αὐτῶν
15 ὀφθείη. διεκώλυε δὲ καὶ τὰς κατὰ τὴν πόλιν ἀρπαγὰς,
πολλὰ διατεινόμενος πρὸς Σόσσιον, εἰ χρημάτων τε καὶ
ἀνδρῶν Ῥωμαῖοι τὴν πόλιν κενώσαντες καταλείψουσιν
αὐτὸν ἐρημίας βασιλέα, καὶ ὡς ἐπὶ τοσοῦτῳ πολιτῶν
φόνῳ βραχὺ καὶ τὴν τῆς οἰκουμένης ἡγεμονίαν ἀντάλ-
20 λαγμα κρίνοι. τοῦ δὲ ἀντὶ τῆς πολιορκίας τὰς ἀρπαγὰς
δικαίως τοῖς στρατιώταις ἐπιτρέπειν φαμένου, αὐτὸς
ἔφη διανεμεῖν ἐκ τῶν ἰδίων χρημάτων τοὺς μισθοὺς
ἐκάστοις. οὕτω τε τὴν λοιπὴν ἐξωνησάμενος πόλιν, τὰς
ὑποσχέσεις ἐπλήρωσε· λαμπρῶς μὲν γὰρ ἕκαστον στρα-
25 τιώτην, ἀναλόγως δὲ τοὺς ἡγεμόνας, βασιλικώτατα δ'
αὐτὸν ἐδώρησατο Σόσσιον, ὡς πάντας ἀπελθεῖν χρη-
μάτων εὐποροῦντας.

ἵ τοῦτο τὸ πάθος συνέβη τῇ Ἱεροσολυμιτῶν πόλει 4
ὑπατεύοντος ἐν Ῥώμῃ Μάρκου Ἀγρίππα καὶ Κανινίου
30 Γάλλου, ἐπὶ τῆς πέμπτης καὶ ὀγδοημοστῆς καὶ ἑκατο-
στῆς Ὀλυμπιάδος, τῷ τρίτῳ μηνί, τῇ ἑορτῇ τῆς νηστείας,
ὥσπερ ἐκ περιτροπῆς τῆς γενομένης ἐπὶ Πομπηίου τοῖς

Ἰουδαίους συμφορᾶς· καὶ γὰρ ὑπ' ἐκείνου τῇ αὐτῇ ἐάλωσαν ἡμέρᾳ, μετὰ ἔτη εἴκοσι καὶ ἑπτὰ. Σόσσιος δὲ χρυσοῦν ἀναθέμενος τῷ θεῷ στέφανον ἀνέξυξεν ἀπὸ Ἱεροσολύμων, Ἀντίγονον ἄγων δεσμώτην Ἀντωνίου. δεισας δὲ Ἡρώδης μὴ φυλαχθεὶς Ἀντίγονος ὑπ' Ἀντωνίου καὶ κομισθεὶς εἰς Ῥώμην ὑπ' αὐτοῦ δικαιολογήσεται πρὸς τὴν σύγκλητον, ἐπιδεικνὺς αὐτὸν μὲν ἐκ βασιλείων Ἡρώδην δὲ ιδιώτην, καὶ ὅτι προσῆκεν αὐτοῦ βασιλεύειν τοὺς παῖδας διὰ τὸ γένος, εἰ καὶ αὐτὸς εἰς Ῥωμαίους ἐπεξήμαρτε, ταῦτα φοβούμενος πολλοῖς 10 χροῖμασι πείθει τὸν Ἀντώνιον ἀνελεῖν τὸν Ἀντίγονον. οὗ γενομένου, τοῦ δέους μὲν Ἡρώδης ἀπαλλάσσεται, παύεται δ' οὕτως ἢ τοῦ Ἀσαμωναίου ἀρχῇ μετὰ ἔτη ἑκατὸν καὶ εἴκοσι ἕξ. οἶκος λαμπρὸς οὗτος ἦν καὶ διάσημος γένους τε ἔνεκα καὶ τῆς ἱερατικῆς τιμῆς, ὧν τε 15 ὑπὲρ τοῦ ἔθνους οἱ γονεῖς αὐτοῦ διεπράξαντο. ἀλλ' οὗτοι μὲν διὰ τὴν πρὸς ἀλλήλους στάσιν τὴν ἀρχὴν ἀπέβαλον, μετέβη δ' εἰς Ἡρώδην τὸν Ἀντιπάτρου, οἰκίας ὄντα δημοτικῆς καὶ γένους ιδιωτικοῦ καὶ ὑπακούοντος τοῖς βασιλεῦσι. καὶ τοῦτο μὲν τὸ τέλος τῆς 20 Ἀσαμωναίων γενεᾶς παρειλήφαμεν.

BIBΛΟΣ ΠΕΝΤΕΚΑΙΔΕΚΑΤΗ.

- 1 Σόσσιος μὲν οὖν καὶ Ἡρώδης ὡς κατὰ κράτος ἔλαβον Ἱεροσόλυμα καὶ πρὸς τούτοις αἰχμάλωτον Ἀντίγονον, ἢ πρὸ ταύτης ἡμῖν ἐδήλωσε βίβλος· τὰ δὲ ἐκείνοις συνεχῆ νῦν ἐροῦμεν. ἐπειδὴ γὰρ τῆς ὅλης Ἰουδαίας ἐνεχειρίσθη τὴν ἀρχὴν Ἡρώδης, τοῦ κατὰ τὴν

πόλιν πλήθους ὅσοι μὲν ἦσαν ἰδιωτεύοντες ἔτι τὰ ἐκείνου φρονοῦντες, ἐν προαγωγῇ τούτους ἐποιεῖτο, τοὺς δὲ τὰ τῶν ἐναντίων ἐλομένους οὐκ ἐπέλιπε τιμωρούμενος καὶ κολάζων καθ' ἑκάστην ἡμέραν. ἐτιμῶντο δὲ
 5 μάλιστα παρ' αὐτῷ Πωλίων ὁ Φαρισαῖος καὶ Σαμέας ὁ τούτου μαθητῆς· πολιορκουμένων γὰρ τῶν Ἱεροσολύμων οὗτοι συνεβούλευον τοῖς πόλιταις δέξασθαι τὸν Ἡρώδην, ἀνθ' ὧν καὶ τὰς ἀμοιβὰς ἀπελάμβανον. ὁ δὲ Σαμέας οὗτος καὶ κρινομένου ποτὲ Ἡρώδου τὴν ἐπὶ
 10 θανάτῳ προεἶπεν ὀνειδίξων Ἰρκανῷ καὶ τοῖς δικάζουσιν ὡς περισωθὲις Ἡρώδης ἅπαντας αὐτοὺς μετελεύσεται. καὶ τοῦτο χρόνῳ προύβη, τοῦ θεοῦ τοὺς λόγους αὐτοῦ τελειώσαντος.

ἐν δὲ τῷ τότε κρατήσας τῶν Ἱεροσολύμων πάντα 2
 15 συνεφέρει τὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ κόσμον, ἔτι καὶ τοὺς εὐπόρους ἀφαιρούμενος, καὶ συναγαγὼν πλήθος ἀργυρίου καὶ χρυσίου παντὶ τούτῳ τὸν Ἀντώνιον ἐδωρεῖτο καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν φίλους. ἀπέκτεινε δὲ τεσσαράκοντα πέντε τοὺς πρώτους ἐκ τῆς αἰρέσεως Ἀντιγόνου,
 20 φύλακας περιστήσας ταῖς πύλαις τῶν τειχῶν, ἵνα μὴ τι συνεκκομισθῇ τοῖς τεθνεῶσι. καὶ τοὺς νεκροὺς ἠρεύνων, καὶ πᾶν τὸ εὐρισκόμενον ἀργύριον ἢ χρυσίον ἢ τι κειμήλιον ἀνεφέρετο τῷ βασιλεῖ, πέρας τε κακῶν οὐδὲν ἦν. τὰ μὲν γὰρ ἡ πλεονεξία τοῦ κρατοῦντος διεφύ-
 25 ρει ἐν χρεῖᾳ γενομένου, τὴν δὲ χώραν μένειν ἀγεώργητον τὸ ἑβδομαδικὸν ἠνάγκαζεν ἔτος· ἐνειστήκει γὰρ τότε, καὶ σπείρειν ἐν ἐκείνῳ τὴν γῆν ἀπρηγορευμένον ἐστὶν ἡμῖν. Ἀντώνιος δὲ λαβὼν αἰχμάλωτον τὸν Ἀντίγονον δέσμιον ἔγνω μέχρι τοῦ θριαμβοῦ φυλάττειν.
 30 ἐπεὶ δ' ἤκουσε νεωτερίζειν τὸ ἔθνος, κακὰ τοῦ πρὸς Ἡρώδην μίσους εὐνοῦν Ἀντιγόνῳ διαμένον, ἔγνω τοῦτον ἐν Ἀντιοχείᾳ πελεκίσαι· σχεδὸν γὰρ οὐδαμῶς ἤρε-

μειν ἠδύναντο Ἰουδαῖοι. μαρτυρεῖ δέ μου τῷ λόγῳ Στράβων ὁ Καππάδοξ λέγων οὕτως "Ἀντώνιος μὲν Ἀντίγονον τὸν Ἰουδαῖον ἀχθέντα εἰς Ἀντιόχειαν πελεκίσει· καὶ ἔδοξε μὲν οὗτος πρῶτος Ῥωμαίων βασιλέα πελεκίσαι, οὐκ οἰήθεις ἕτερον τρόπον μεταθεῖναι ἂν τὰς γνώμας τῶν Ἰουδαίων ὥστε δεξασθαι τὸν ἀντ' ἐκείνου καθεσταμένον Ἡρώδην. οὐδὲ γὰρ βασανιζόμενοι βασιλέα αὐτὸν ἀναγορεύειν ὑπέμειναν· οὕτω μέγα τι ἐφρόνουν περὶ τοῦ πρώτου βασιλέως. τὴν οὖν ἀτιμίαν ἐνόμισε μειώσκειν τῆς πρὸς αὐτὸν μνήμης, μειώ- 10 σκειν δὲ καὶ τὸ πρὸς Ἡρώδην μῖσος."

- 2 ταῦτα μὲν ὁ Στράβων, κατασχόντος δὲ τὴν βασιλείαν Ἡρώδου πυθόμενος Ἐρκανὸς ὁ ἀρχιερεὺς (ἦν δὲ παρὰ Πάρθοις αἰχμάλωτος) ἀφικνεῖται πρὸς Ἡρώδην, τῆς αἰχμαλωσίας ἀπολυθεὶς τρόπῳ τοιούτῳ. Βαρζα- 15 φάρνης καὶ Πάκορος οἱ τῶν Πάρθων στρατηγοὶ λαβόντες αἰχμαλώτους Ἐρκανὸν τὸν πρῶτον ἀρχιερέα γενόμενον, εἶτα βασιλέα, καὶ τὸν ἀδελφὸν Ἡρώδου Φασάηλον εἰς Πάρθους ἀνήγον. καὶ Φασάηλος μὲν οὐ φέρων τὴν ἐν τοῖς δεσμοῖς αἰσχύνην, πάσης δὲ ζωῆς 20 κρείττονα τὸν μετὰ δόξης ἠγούμενος θάνατον, αὐτὸς 2 ἐαυτοῦ γίνεται φονεὺς καθὼς προεῖπον· Ἐρκανῷ δ' ἀναχθέντι Φραάτης ὁ τῶν Πάρθων βασιλεὺς ἐπ' αὐτὸν ἐπιεικέστερον προσηνέχθη, τὸ τῆς εὐγενείας αὐτοῦ διάσημον προπεπυσμένος. διὰ τοῦτο δεσμῶν μὲν ἀφῆ- 25 κεν, ἐν Βαβυλῶνι δὲ κατάγεσθαι παρεῖχεν, ἔνθα καὶ πλῆθος ἦν Ἰουδαίων. οὗτοι τὸν Ἐρκανὸν ἐτίμων ὡς ἀρχιερέα καὶ βασιλέα, καὶ πᾶν τὸ μέχρις Εὐφράτου νεμόμενον Ἰουδαίων ἔθνος· τῷ δ' ἦν ἀγαπητὰ ταῦτα. πυθόμενος δὲ τὸν Ἡρώδην παρειληφέναι τὴν βασιλείαν 30 ἀντιμεταχωρεῖ ταῖς ἐλπίσιν, ἐξ ἀρχῆς τε φιλοστόργως διακείμενος καὶ τῆς χάριτος ἀπομνησθήσεσθαι προσ-

δοκῶν, ὅτι κρινόμενον καὶ μέλλοντα θανάτῳ ζημιού-
σθαι τοῦ κινδύνου καὶ τῆς κολάσεως ἐρρῦσατο. λόγους
οὖν προσέφερε τοῖς Ἰουδαίοις, ἵεναι παρ' αὐτὸν ἐσπου-
δακῶς. οἱ δὲ περιείχοντο καὶ μένειν ἤξιον, τὰς ὑπουρ-
5 γίας ἅμα καὶ τὰς τιμὰς λέγοντες, ὡς οὐδὲν ἐνδεῆς αὐτῷ
τῆς εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς ἢ βασιλεῖς τιμῆς ἐξ αὐτῶν εἶη,
καὶ τὸ μείζον ὅτι μηδὲ ἐκεῖ τούτων μεταλαβεῖν δύναται
κατὰ λάβην τοῦ σώματος ἦν ὑπ' Ἀντιγόνου πάθει,
τὰς τε χάριτας οὐχ ὁμοίως ἀποδίδοσθαι παρὰ τῶν βα-
10 σιλέων ἄς ἔλαβον ἰδιωτεύοντες, ἐξαλλακτούσης αὐτοὺς
οὐκ ὀλίγως τῆς τύχης.

τοιαῦτα κατὰ τὸ συμφέρον ὑποτεινόντων, Ἐρκανὸς 3
πόθον εἶχεν ἀπιέναι, καὶ γράφων Ἡρώδης παρεκάλει
δεῖσθαι Φραάτου καὶ τῶν ἐκεῖ Ἰουδαίων, μὴ φθονῆσαι
15 δυνάμεως κοινὴν ἔξοντι τὴν βασιλείαν· ἄρτι γὰρ εἶναι
καιρὸν αὐτῷ μὲν ἐκτίσαι τὰς χάριτας ὧν εὐ πάθει καὶ
τραφεῖς ὑπ' αὐτοῦ καὶ περισωθεῖς, ἐκείνῳ δὲ κομίζε-
σθαι. τοιαῦτα γράφων Ἐρκανῷ, πέμπει καὶ παρὰ τὸν
Φραάτην πρεσβευτὴν Σαραμάλλαν καὶ δῶρα πλείω, μὴ
20 διακωλύσαι τὰς εἰς τὸν εὐεργέτην αὐτοῦ χάριτας ὁμοίως
φιλανθρωπευόμενος. ἦν δ' οὐκ ἐντεῦθεν ἡ σπουδὴ,
διὰ δὲ τὸ μὴ κατ' ἀξίαν αὐτὸς ἄρχειν ἐδεδοίκει τὰς ἐξ
εὐλόγων μεταβολάς, καὶ τὸν Ἐρκανὸν ὑποχείριον ἔχειν
ἐσπευδεν, ἣ καὶ παντάπασιν ἐκποδῶν ποιήσασθαι·
25 τοῦτο γὰρ ἐπραξεν ἐν ὑστέρῳ.

τότε μέντοι γε ἐπειδὴ παρῆν συμπεπεισμένος, 4
ἀφέντος τε τοῦ Πάρθου καὶ τῶν Ἰουδαίων χρήματα
παρασχομένων, ἀπάσῃ τιμῇ δεξάμενος αὐτὸν ἐν τε τοῖς
συλλόγοις τὸν πρῶτον ἐνεμε τόπον καὶ παρὰ τὰς ἐστιά-
30 σεις προκατακλίνων ἐξηπάτα, πατέρα καλῶν καὶ παντε-
λῶς τὸ τῆς ἐπιβουλῆς ἀνύποπτον πραγματευόμενος.
ἀποκαθίστατο δὲ καὶ τὰλλα πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἀρ-

χῆς, ἔξ ὧν αὐτῷ καὶ τὰ περὶ τὴν οὐκίαν ἐστασιάσθη. φυλαττόμενος γάρ τινα τῶν ἐπισήμων ἀποδεικνύουσι ἀρχιερέα τοῦ Θεοῦ, μεταπεμφόμενος ἐκ τῆς Βαβυλωνῶνος ἱερέα τῶν ἀσημοτέρων Ἀνάτηλον ὀνόματι, τούτῳ τὴν ἀρχιερωσύνην δίδωσιν.

- 5 εὐθὺς οὖν οὐκ ἤνεγκεν Ἀλεξάνδρα τὴν ἐκήρεια, θυγάτηρ' μὲν Ἰρκανοῦ γυνὴ δὲ Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀριστοβούλου βασιλέως, ἔξ Ἀλεξάνδρου παιδὰς ἔχουσα, τὸν μὲν ὄρα κάλλιστον, Ἀριστόβουλον καλούμενον, τὴν δ' Ἡρώδη συνοικοῦσαν Μαριάμην, εὐμορφία ¹⁰ διάσημον. ἐτετάρακτο δὲ καὶ χαλεπῶς ἔφερε τὴν ἀτιμίαν τοῦ παιδός, εἰ περιόντος ἐκείνου τῶν ἐπικλήτων τις ἀξιοῦται τῆς ἀρχιερωσύνης· καὶ γράφει Κλεοπάτρα, μουσουργοῦ τινὸς αὐτῇ συμπραγματευομένου τὰ περὶ τὴν κομιδὴν τῶν γραμμάτων, αἰτεῖσθαι παρ' Ἀν- ¹⁵
6 τωνίου τῷ παιδί τὴν ἀρχιερωσύνην. Ἀντωνίου δὲ φα- θυμότερον ὑπακούοντος, ὁ φίλος αὐτοῦ Δέλλιος εἰς Ἰουδαίαν ἔλθων ἐπὶ τινὰς χρείας, ὡς εἶδε τὸν Ἀριστόβουλον, ἠγάσθη τε τῆς ὄρας καὶ τὸ μέγεθος καὶ κάλ- ²⁰ λος ἐθαύμασε τοῦ παιδός, οὐχ ἦττον δὲ τὴν Μαριάμην συνοικοῦσαν τῷ βασιλεῖ, καὶ δῆλος ἦν καλλίπαιδά τινα τὴν Ἀλεξάνδραν διεληφώς. ἐκείνης δὲ εἰς λόγους ἐλθούσης αὐτῷ, κείθει γραφάμενην ἀμφοτέρων εἰκό- ²⁵ νας Ἀντωνίῳ διαπέμψασθαι· θεασαμένου γὰρ οὐδε- νὸς ἀτευχτήσσειν ὧν ἀξιοί· τούτοις ἐπαρθείσα τοῖς λό- γοις Ἀλεξάνδρα πέμπει τὰς εἰκόνας Ἀντωνίῳ. καὶ Δέλλιος ἐτρατεύετο λέγων οὐκ ἔξ ἀνθρώπων αὐτῷ δοκεῖν ἀλλὰ τινος Θεοῦ γενέσθαι τοὺς παιδὰς. ἐπραγματεύετο δὲ δι' αὐτοῦ πρὸς ἠδονὰς ἐλκύσαι τὸν Ἀντώνιον. ὃ δὲ ³⁰ τὴν μὲν κόρην ἠθέσθη μεταπέμπεσθαι γεγαμημένην Ἡρώδη, καὶ τὰς εἰς Κλεοπάτραν διαβολὰς ἐκ τοῦ τοι- ούτου φυλαττόμενος, ἐπέστειλε δὲ πέμπειν τὸν παιδα

σὺν εὐπρεπείᾳ, προστιθεὶς εἰ μὴ βαρὺ δοκοίη. τούτων ἀπενεχθέντων πρὸς Ἡρώδη, οὐκ ἀσφαλὲς ἔκριενεν ὦρα τε κάλλιστον ὄντα τὸν Ἀριστόβουλον (ἐκκαίδεκαέτης γὰρ ὢν ἐτύγχανε) καὶ γένει προύχοντα πέμπειν παρὰ τὸν Ἀντώνιον, ἰσχύοντα μὲν ὡς οὐκ ἄλλος τῶν τότε Ῥωμαίων, ἔτοιμον δὲ τοῖς ἐρωτικοῖς αὐτὸν ὑποθεῖναι, καὶ τὰς ἡδονὰς ἀπαρακαλύπτως ἐκ τοῦ δύνασθαι ποριζόμενον. ἀντέγραψεν οὖν ὡς, εἰ μόνον ἐξέλθοι τῆς χώρας τὸ μειράκιον, ἅπαντα πολέμου καὶ ταραχῆς ὑποπλησθήσεται, Ἰουδαίων ἐλπισάντων μεταβολὴν καὶ νεωτερισμὸν ἐπ' ἄλλῳ βασιλεῖ.

τούτοις δὲ παραιτησάμενος τὸν Ἀντώνιον, ἔγνω 7 μὴ μέχρι παντὸς ἀτιμάζειν τὸν παῖδα καὶ τὴν Ἀλεξάνδραν, ἀλλὰ καὶ τῆς γυναικὸς Μαριάμμης ἐγκειμένης λιπαρῶς ἀποδοῦναι τὰ δειλῶ τὴν ἀρχιερωσύνην, καὶ 15 συμφέρειν αὐτῷ κρίνων, ἵνα μὴδ' ἀποδημήσαι δυνατόν ἢ τετιμημένῳ, σύλλογον ποιήσας τῶν φίλων ἤτιᾶτο πολλὰ τὴν Ἀλεξάνδραν, κρύφα τε ἐπιβουλευσάει λέγων τῇ βασιλείᾳ, καὶ διὰ τῆς Κλεοπάτρας πράττειν ὅπως αὐτὸς μὲν ἀφαιρεθῇ τὴν ἀρχήν, τὸ δὲ μειράκιον ἀντ' αὐτοῦ παραλάβοι τὰ πράγματα δι' Ἀντωνίου, καὶ ταῦτα βούλεσθαι μὲν ἐκείνην οὐ δικαίως, ὅποτε καὶ τὴν θυγατέρα συναποστεροίη τῆς οὔσης αὐτῇ τιμῆς, καὶ ταραχὰς ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ πραγματεύοιτο, πολλὰ 25 πονήσαντος αὐτοῦ καὶ κτησαμένου κινδύνους τοῖς οὐ τυχοῦσιν, οὐ μὴν ἀπομνημονεύσας αὐτὸς ὢν οὐ καλῶς ἐκείνη πράξειεν ἀποστήσεσθαι τοῦ δίκαιος εἶναι περὶ αὐτούς, ἀλλὰ καὶ νῦν ἔφη διδόναι τῷ παιδί τὴν ἀρχιερωσύνην, καὶ πάλαι προκαταστήσασθαι τὸν Ἀνάνηλον 30 παιδίου παντάπασιν ὄντος Ἀριστοβούλου. τοιαῦτα λέγοντος οὐκ ἀσκέπτως, ἀλλ' ὅπερ ἡξίου, μάλιστα πεφροντισμένως εἰς ἀπάτην γυναικῶν καὶ τῶν συμπαρα-

ληφθέντων φίλων, περιπαθῆς ἅμα καὶ χαρᾶ τῶν οὐ
 προσδοκηθέντων καὶ δέει τῆς ὑποψίας Ἀλεξάνδρα μετὰ
 θακρῦων ἀπελογεῖτο, περὶ μὲν τῆς ἰερωσύνης φαμένῃ
 πᾶν ὅτι οὐκ ὑπὲρ ἁδοξίας σπουδάζει, βασιλείᾳ δὲ μήτε
 ἐπιτίθεσθαι μήτ' ἂν εἰ καὶ προσίοι βούλεσθαι λαβεῖν, 5
 καὶ νῦν ἀποχρώντως τιμῆς ἔχουσα διὰ τὴν ἀρχὴν τὴν
 ἐκείνου καὶ τὴν ἀσφάλειαν τὴν ἐκ τοῦ δύνασθαι μάλ-
 λον ἐτέρων ἄρχειν αὐτὸν ἅπαντι τῷ γένει περιουῖσαν,
 νῦν τε νενικημένη ταῖς εὐεργεσίαις δέχεσθαι μὲν εἰς
 τὸν υἱὸν τὴν τιμὴν, ἔσεσθαι δὲ πρὸς πᾶν ὑπήκοος, πα- 10
 ραιτεῖσθαι δὲ κἂν εἰ τι διὰ τὸ γένος καὶ τὴν οὖσαν
 αὐτῇ παρρησίαν προπετέστερον ὑπ' ἀναξιοπαθείας
 δράσειεν. οὕτως ἀλλήλοις ὁμιλήσαντες καὶ σπουδαιό-
 τερον ἢ θάττον ἐν δεξιαῖς διελύοντο, πάσης ὑποψίας,
 ὡς ἐδόκουν, ἐξηρημένῃς. 15

3 ὁ δὲ βασιλεὺς Ἡρώδης εὐθύς μὲν ἀφαιρεῖται τὴν
 ἀρχιερωσύνην Ἀνάηλον, ὄντα μὲν, ὡς καὶ πρότερον
 εἶπομεν, οὐκ ἐπιχώριον ἀλλὰ τῶν ὑπὲρ Εὐφράτην
 ἀφικισμένων Ἰουδαίων· οὐ γὰρ ὀλίγαι μυριάδες τοῦδε 20
 τοῦ λαοῦ περὶ τὴν Βαβυλωνίαν ἀφικίσθησαν, ἐνθεν
 ἦν Ἀνάηλος, ἀρχιερατικοῦ γένους, καὶ πάλαι κατὰ
 συνήθειαν Ἡρώδη σπουδαζόμενος. τοῦτον αὐτὸς μὲν
 ἐτίμησεν ὅτε τὴν βασιλείαν παρέλαβεν, αὐτὸς δὲ κατέ-
 λυσεν ἐπὶ τῷ παῦσαι τὰς οἰκείας ταραχάς, παράνομα 25
 ποιῶν· οὐ γὰρ ἄλλως γέ τις ἀφηρέθη τὴν τιμὴν ἅπαξ
 παραλαβών, ἀλλὰ πρῶτος μὲν Ἀντίοχος ὁ ἐπιφανῆς
 ἔλυσεν τὸν νόμον, ἀφελόμενος μὲν Ἰησοῦν καταστήσας
 δὲ τὸν ἀδελφὸν Οὐρίαν, δεῦτερος δὲ Ἀριστόβουλος Ἰρ-
 κανὸν ἀφείλετο τὸν ἀδελφόν, Ἡρώδης δὲ τρίτος ἀντι-
 παρέδωκε τὴν ἀρχὴν Ἀριστοβούλῳ τῷ παιδί. 30

2 καὶ τότε μὲν ἐδόκει τεθεραπευκέναι τὰ περὶ τὴν
 οἰκίαν, οὐ μὴν, ὅπερ εἰκὸς ἐν διαλλαγῇ, ἀνυπόπτως

διετέλει, τὴν Ἀλεξάνδρῳ ἐπὶ τε τοῖς ἐγχειρισθεῖσιν
 ἦδη, καὶ καιρὸν εἰ λάβοι νεωτέρων πραγμάτων, ἤξι-
 κῶς δεδοικέναι. προσέταττεν οὖν ἐν τε τοῖς βασιλείοις
 διατρέβειν καὶ μὴ δὲν ἐπ' ἐξουσίας δρᾶν, ἐπιμελεῖς τε
 5 ἦσαν αἱ φυλακαί, λανθάνοντος οὐδ' εἴ τι πρὸς τὴν καθ'
 ἡμέραν δέλαιταν ἐπιτηθεύοιτο. ταῦτα πάντα κατὰ μι-
 κρὸν αὐτὴν ἐξηγροῦ καὶ μῖσος ὑπεφύετο· φρονήματος
 γὰρ ἐμπλεως οὐσα γυναικείου ἐκ τῆς ὑπόπτου ἐπιμε-
 λείας ἀνηξιοπάθει, παντὸς οὐτινοσοῦν ἀξιοῦσα μᾶλλον
 10 ἢ τῆς παρρησίας στερομένη τιμῆς εὐπρεπεῖα μετὰ δου-
 λείας καὶ φόβου καταζῆν. ἐπεμπεν οὖν παρὰ τὴν Κλεο-
 πάτραν ἐν οἷς εἴη συνεχῶς ὀδυρομένη, καὶ παρακα-
 λοῦσα προσβοηθεῖν αὐτῇ κατὰ δύναμιν. ἢ δὲ λαθοῦ-
 σαν ἐκέλευσεν ἐπ' Αἰγύπτου σὺν τῷ παιδί πρὸς αὐτὴν
 15 ἀποδιδράσκειν. ἐδόκει τε ταῦτα, καὶ τεχνάζεται τοιάδε.
 δύο λάρνακας ὡς εἰς ἐκκομιδὴν νεκρῶν παρασκευασα-
 μένη, ταύταις αὐτὴν καὶ τὸν υἱὸν ἐνέβαλεν, ἐπιτάξασα
 τῶν οἰκετῶν τοῖς συνειδόσι διὰ νυκτὸς ἐκφέρειν. ἦν
 δὲ τούντεῦθεν ἐπὶ θάλατταν ὁδὸς αὐτοῖς, καὶ πλοῖον
 20 ᾧ διαπλεύσειν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐμελλον παρεσκευα-
 σμένον. ταῦτα Σαββίῳ τῶν ἐκείνης φίλων Αἰσωπος
 οἰκέτης αὐτῆς ἀπαγγέλλει προσπεσών, ὡς εἰδότες φρά-
 σας. πυθόμενος δὲ Σαββίων (καὶ γὰρ ἦν ἐχθρὸς Ἡρώ-
 δου πρότερον, ὅτι τῶν ἐπιβουλευσάντων Ἀντιπάτρῳ
 25 κατὰ τὴν φαρμακείαν εἰς ἐνομιζετο) τὸ μῖσος ὑπαλλά-
 ξεσθαι τῇ περὶ τὴν μήνυσιν εὐνοία προσεδόκησε, καὶ
 καταλέγει τῷ βασιλεῖ τὴν τῆς Ἀλεξάνδρας ἐπιβουλήν.
 ὃ δὲ τὴν μὲν ἕως τῆς ἐγγειρήσεως ἕασας προελθεῖν ἐπ'
 αὐτοφῶρῳ τοῦ δρασμοῦ συνέλαβε, παρῆκε δὲ τὴν ἀμαρ-
 30 τίαν, χαλεπὸν μὲν οὐδέν, εἰ καὶ σφόδρα βουλομένη ἦν
 αὐτῷ, διαθεῖναι τολμήσας (οὐ γὰρ ἀνασχέσθαι Κλεο-
 πάτραν αἰτίαν ἐπὶ τῷ πρὸς αὐτὸν μίσει λαβοῦσαν),

ἐμφαίνων δὲ μεγαλοψυχίαν μᾶλλον ἐξ ἐπιεικείας αὐ-
 τοῖς συνεγνωκέναι. προύκειτο μέντοι παντάπασιν αὐ-
 τῷ τὸ μειράκιον ἐκποδῶν ποιῆσθαι. τὸ δὲ μὴ ταχὺ
 μῆδ' ἅμα τοῖς πεπραγμένοις ἐδόκει πιθανώτερον εἰς τὸ
 3 λανθάνειν. καὶ τῆς σκηνοπηγίας ἐνστάσης (ἐορτὴ δ' 5
 ἐστὶν αὕτη παρ' ἡμῖν εἰς τὰ μάλιστα τηρουμένη) ταύ-
 τας τὰς ἡμέρας ὑπερεβάλλετο, καὶ πρὸς εὐφροσύνας
 αὐτός τε καὶ τὸ λοιπὸν πλῆθος ἦν. ἐκίνησε δ' αὐτὸν
 ὁμως καὶ τῶν τοιούτων ἐπισπεῦσαι τὰ περὶ τὴν προαί-
 ρεσιν ἐμφανῶς παροξύνων ὁ φθόνος. τὸ γὰρ μειρά- 10
 κιον Ἀριστόβουλος, ἑβδομον ἐπὶ τοῖς δέκα γεγονῶς
 ἔτος, ἐπειδὴ κατὰ νόμον ἀνῆλθεν ἐπὶ τὸν βωμὸν συν-
 τελέσων τὰ θύματα, τὸν τε κόσμον ἔχων τὸν τῶν ἀρ-
 χιερέων καὶ τὰ πρὸς τὴν θρησκείαν ἐκτελῶν, κάλλει τε
 κάλλιστος καὶ μεγέθει πλεόν ἢ πρὸς τὴν ἡλικίαν ὑπερά- 15
 γων, τοῦ γε μὴν περὶ τὸ γένος ἀξιώματος πλείστον ἐν
 τῇ μορφῇ διαφαίνων, ὁρμὴ τε τῷ πλήθει πρὸς αὐτὸν
 εὐνοίας ἐγένετο καὶ τῶν Ἀριστοβούλῳ τῷ πάπῳ πε-
 πραγμένων ἐναργῆς ἢ μνήμη παρέστη. νικῶμενοί τε
 κατὰ μικρὸν ἐξηλέγχοντο τὰς διαθέσεις, χαίροντες ὁμοῦ 20
 καὶ συγχεόμενοι, καὶ φωνὰς εὐφήμους εἰς αὐτὸν ἀφιέν-
 τες εὐχαῖς μεμιγμένας, ὡς ἐμφανῆ γενέσθαι τὴν εὐ-
 νοίαν τῶν ὄχλων, καὶ προπετεστέραν ἐν βασιλείᾳ δο-
 κεῖν τὴν αὐτῶν εὐπεπόνθεσαν ὁμολογίαν. ἐπὶ τούτοις
 πᾶσιν Ἡρώδης ἔγνω τὴν προαίρεσιν ἣν εἶχεν εἰς τὸ π
 μειράκιον ἐξεργάσασθαι. καὶ τῆς ἐορτῆς παρελθούσης
 εἰστιάτο μὲν ἐν Ἰεριχοῦντι, δεχομένης αὐτοῦς τῆς Ἀλε-
 ξάνδρας, φιλοφρονούμενος δὲ τὸ μειράκιον καὶ προσέλ-
 κων εἰς ἀδεᾶ τόπον ἔτοιμος ἦν συμπαίξειν καὶ νεα-
 νιεύεσθαι κεχαρισμένως ἐκείνῳ. τοῦ δὲ περὶ τὸν τόπον 20
 ἰδιώματος θερινωτέρου τυγχάνοντος, συνειλεγμένοι
 τάχον ἐξῆλθον ἀλύοντες, καὶ ταῖς κολυμβήθραις ἐπι-

στάντες, αἱ μεγάλαι περὶ τὴν αὐλήν ἐτύγγανον, ἀνέψυχον τὸ θερμότερον τῆς μεσημβρίας. καὶ πρῶτον μὲν εἰώρων τοὺς νέοντας τῶν οἰκετῶν καὶ φίλων, ἔπειτα προαχθέντος καὶ τοῦ μισρακίου τῷ καὶ τὸν Ἡρώδη παροξύναι, τῶν φίλων οἷς ταῦτα ἐπιτέτακτο, σκότους ἐπισχόντος βαροῦντες αἰεὶ καὶ βαπτίζοντες ὡς ἐν παιδιᾷ νηχόμενον οὐκ ἀνῆκαν ἕως καὶ παντάπασιν ἀποπνίξαι. καὶ διεφθάρη μὲν οὕτως Ἀριστόβουλος, ὀκτωκαίδεκα μὲν τὰ πάντα βιούς ἔτη, τὴν δ' ἀρχιερωσύνην κατασχῶν ἐνιαυτόν, ἦν Ἀνάηλος ἐκομίσατο πάλιν.

Ἐξαγγελθέντος δὲ τοῦ πάθους ταῖς γυναιξίν εὐθύς ⁴ μὲν ἐκ μεταβολῆς θρηῆνος ἦν ἐπὶ προκειμένῳ τῷ νεκρῷ καὶ πένθος ἄσχετον, ἣ τε πόλις τοῦ λόγου διαδοθέντος ὑπερήλγει, πάσης ἐστίας οἰκειουμένης τὴν συμφορὰν ὡς οὐκ ἐπ' ἄλλοτρίῳ γενομένην. Ἀλεξάνδρα δὲ καὶ μᾶλλον ἐκπαθῆς ἦν συνέσει τῆς ἀπωλείας, τὸ μὲν ἀλογοῦν ἐκ τοῦ γινώσκειν ὅπως ἐπράχθη πλεον ἔχουσα, τὸ δὲ καρτερεῖν ἀναγκαῖον ἐπὶ μείζονος κακοῦ προσδοκία ποιουμένη. καὶ πολλάκις μὲν ἤλθεν αὐτοχειρία ¹⁵ περιγράψασθαι τὸν βίον, ἐπέστησε δ' ὅμως, εἰ δύναιτο ζῶσα προσαρκέσαι τῷ κατ' ἐπιβουλήν ἀνόμως διεφθαρμένῳ, τό τε πλέον ἐντεῦθεν αὐτῇ παρεκράτει τὸν βίον, καὶ τὸ μηδεμίαν ὑποψίαν ἐνδοῦναι τοῦ κατὰ πρόνοιαν ἀπολέσθαι τὸν υἱὸν ἱκανὸν εἰς εὐκαιρίαν ἀμύνης ἐνόμιζε. ²⁵ κάκεινή μὲν ἐγκρατῶς ἔφερε τὴν ὑποψίαν, Ἡρώδης δὲ πᾶσι τοῖς ἔξωθεν πιθανῶς ἐπεσκευάζετο μὴ μετὰ προνοίας γενέσθαι τῷ παιδί τὸν θάνατον, οὐχ ὅσα πρὸς πένθος ἐπιτηδεύων μόνον, ἀλλὰ καὶ δάκρυσι χρώμενος καὶ σύγχυσι τῆς ψυχῆς ἐμφαίνων ἀληθινῆν, ³⁰ τάχα μὲν καὶ τοῦ πάθους ἀπονικῶντος αὐτὸν ἐν ὄψει τῆς τε ὄρας καὶ τοῦ κάλλους, εἰ καὶ πρὸς ἀσφάλειαν ὁ θάνατος τοῦ παιδὸς ἐνομίζετο, δῆλον δ' ὡς ἀπολογία

αὐτὰ πραγματευόμενος. τὰ γε μὴν εἰς τὴν πολυτέλειαν τῆς ἐκφορᾶς καὶ μᾶλλον ὑπερεδείξατο, πολλὴν μὲν τὴν παρασκευὴν περὶ τὰς θήκας καὶ τὸ πλῆθος τῶν θυμιαμάτων ποιησάμενος, πολλὴν δὲ συγκαταθάπτων κόσμον, ὡς ἐκπλήξαι τὸ λυπηρὸν τῆς ἐν ταῖς γυναιξίν 5 ἀλγηδόνας καὶ παραμυθῆσασθαι τούτῳ τῷ μέρει.

- 5 τὴν δ' Ἀλεξάνδραν ἤττησε μὲν οὐδὲν τῶν τοιούτων, ἀεὶ δὲ καὶ μᾶλλον ἢ μνήμη τοῦ κακοῦ παρέχουσα τὴν ὀδύνην ὀδυρτικὴν ἐποίει καὶ φιλόνεικον· καὶ γράφει τὴν ἐπιβουλήν Ἡρώδου τῇ Κλεοπάτρᾳ καὶ τὴν 10 ἀπώλειαν τοῦ παιδός. ἢ δὲ καὶ πάλαι σπεύδουσα προσαρκέσαι δεομένη καὶ τὰς ἀτυχίας οἰκτείρουσα τῆς Ἀλεξάνδρας, αὐτῆς ἐποιεῖτο τὸ πᾶν πρᾶγμα, καὶ Ἀντώνιον οὐκ ἀνίει τίσασθαι τὸν φόνον τοῦ παιδός παροξύνουσα· οὐ γὰρ ἄξιον Ἡρώδην, δι' αὐτοῦ καταστάντα βασιλέα 15 τῆς οὐδὲν προσηκούσης ἀρχῆς, εἰς τοὺς ὄντως βασιλεῖς τοιαύτας ἐπιδείκνυσθαι παρανομίας. τούτοις ἀναπειθόμενος Ἀντώνιος, ὡς ἐπὶ Λαοδικείας ἐστάλη, πέμπει κελεύων Ἡρώδην ἐλθόντα τῶν εἰς Ἀριστόβουλον ἀπολύσασθαι· πεπρᾶχθαι γὰρ οὐκ ὀρθῶς τὴν ἐπιβουλήν, 20 εἰ δι' αὐτοῦ γέγονεν. ὃ δὲ τὴν τε αἰτίαν δεδοικῶς καὶ τὴν Κλεοπάτρας δυσμένειαν, ὡς οὐκ ἀνῆκεν ἐξεργασμένη κακοήθως αὐτῷ τὸν Ἀντώνιον ἔχειν, ἔγνω μὲν ὑπακούειν (οὐδὲ γὰρ ἄλλο τι πρᾶττειν ἐνῆν), καταλιπὼν δὲ τὸν θεῖον αὐτοῦ Ἰώσηπον ἐπίτροπον τῆς ἀρχῆς 25 καὶ τῶν ἐκεῖ πραγμάτων ἐνετείλατο λεληθότως, εἰ πάθοι τι παρ' Ἀντωνίῳ, παραχρῆμα καὶ τὴν Μαριάμμην ἀνελεῖν· αὐτὸς τε γὰρ ἔχειν φιλοστόργως πρὸς τὴν γυναῖκα καὶ δεδοικέναι τὴν ὕβριν, εἰ καὶ τεθνηκότος ἐκείνη κατ' εὐμορφίαν ἄλλω τινὶ σπουδάζοιτο. τὸ δὲ 30 σύμπαν ἐνέφαινε ὀρμὴν Ἀντωνίου περὶ τὴν ἀνθρωπον, ὅτι καὶ πάλαι παρακκηκῶς ὑπὲρ τῆς εὐμορφίας ἐτύγ-

χανεν. Ἡρώδης μὲν οὖν ἐπιστείλας ταῦτα, καὶ τὰς ἐλ-
 πίδας οὐκ ἀσφαλεῖς ἔχων ὑπὲρ τῶν ὄλων, ἀπήει πρὸς
 Ἀντώνιον· ὁ δὲ Ἰώσηπος ἐπὶ τῆς διοικήσεως ὧν τῶν 6
 ἐν τῇ βασιλείᾳ πραγμάτων, καὶ διὰ τοῦτο συνεχῶς ἐν-
 5 τυγγάνων τῇ Μαριάμμῃ περὶ τε πραγματείας καὶ τι-
 μῆς ἔνεκεν, ἦν ἔδει βασιλευούσῃ παρ' αὐτοῦ γίνεσθαι,
 καθίει εἰς συνεχεῖς ὀμιλίας ὑπὲρ τῆς Ἡρώδου πρὸς
 αὐτὴν εὐνοίας καὶ φιλοστοργίας. ἐξιρωννεομένων δὲ
 γυναικείως τοὺς λόγους, καὶ μάλιστα τῆς Ἀλεξάνδρας,
 10 ὑπερεσπουδακῶς ὁ Ἰώσηπος ἐπιδειξάει τὴν διάνοιαν
 τοῦ βασιλέως, προήχθη καὶ τὰ περὶ τὴν ἐντολὴν εἰπεῖν,
 πίστιν αὐτὰ ποιούμενος ὡς οὔτε χωρὶς ἐκείνης ζῆν δύ-
 νηται, κἂν εἰ πάσχοι τι δεινὸν οὐκ ἀξιοῦντος οὐδὲ θα-
 νάτῳ διαξευχθῆναι. ταῦτα μὲν ὁ Ἰώσηπος· αἱ δὲ γυ-
 15 ναῖκες, ὡς εἰκός, οὐ τὸ φιλόστοργον τῆς περὶ τὸν Ἡρώ-
 δην διαθέσεως, τὸ δὲ χαλεπὸν, εἰ μὴδ' ἀποθνήσκουτος
 ὑστερήσειαν ἀπωλείας καὶ θανάτου τυραννικοῦ, προ-
 λαμβάνουσαι, χαλεπὴν τὴν ὑπόνοιαν τοῦ φηθέντος
 εἶχον.
 20 ἐν δὲ τούτῳ καὶ λόγος ἐγένετο κατὰ τὴν πόλιν τῶν 7
 Ἱεροσολυμιτῶν παρὰ τῶν ἐν ἔχθρῃ τὸν Ἡρώδην ἐχόν-
 των, ὡς Ἀντώνιος αἰκισάμενος αὐτὸν ἀποκτείνειεν.
 ἡ δὲ φήμη πάντας μὲν ἐτάραξεν, ὡς εἰκός, τοὺς περὶ τὸ
 βασίλειον, μάλιστα δὲ τὰς γυναῖκας. Ἀλεξάνδρα δὲ
 25 καὶ τὸν Ἰώσηπον ἀναπελθεῖ τῶν βασιλείων ἐξελθόντα
 σὺν αὐταῖς προσφυγεῖν τοῖς σημεῖοις τοῦ Ῥωμαϊκοῦ
 τάγματος, ὃ τότε περὶ τὴν πόλιν ἐπὶ φρουρᾷ τῆς βασι-
 λείας ἐστρατοπέδευεν ἡγουμένου Ἰουλίου· διὰ γὰρ
 30 τούτου πρῶτον μὲν, εἰ καὶ τις ἀπαντήσεις ταραχὴ περὶ
 τὴν αὐλήν, ἐν ἀσφαλεστέῳ διάξειν αὐτοὶ Ῥωμαίους
 εὐμενεῖς ἔχοντες· ἔπειτα καὶ τεύξεσθαι παντὸς ἡλιπ-
 κέναι, τὴν Μαριάμμην Ἀντωνίου θεασαμένου, δι' οὗ

χῆς, ἐξ ὧν αὐτῶ καὶ τὰ περὶ τὴν οἰκίαν ἐστασιάσθη. φυλαττόμενος γάρ τινα τῶν ἐπισήμων ἀποδεικνύναι ἀρχιερέα τοῦ θεοῦ, μεταπεμψάμενος ἐκ τῆς Βαβυλωνος ἱερέα τῶν ἀσημοτέρων Ἀνάηλου ὀνόματι, τούτῳ τὴν ἀρχιερωσύνην δίδωσιν. 5

- 5 εὐθύς οὖν οὐκ ἦνεγκεν Ἀλεξάνδρα τὴν ἐπήρεια, θυγάτηρ, μὲν Ἰρκανοῦ γυνὴ δὲ Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀριστοβούλου βασιλέως, ἐξ Ἀλεξάνδρου παιδας ἔχουσα, τὸν μὲν ὄρα κάλλιστον, Ἀριστόβουλον καλούμενον, τὴν δ' Ἡρώδη συνοικοῦσαν Μαριάμην, εὐμορφία 10 διάσημον. ἐτετάρακτο δὲ καὶ χαλεπῶς ἔφερε τὴν ἀτιμίαν τοῦ παιδός, εἰ περιόντος ἐκείνου τῶν ἐπικλήτων τις ἀξιοῦται τῆς ἀρχιερωσύνης· καὶ γράφει Κλεοπάτρα, μουσουργοῦ τινός αὐτῇ συμπραγματευομένου τὰ περὶ τὴν κομιδὴν τῶν γραμμάτων, αἰτεῖσθαι παρ' Ἀν- 15 τωνίου τῶ παιδὶ τὴν ἀρχιερωσύνην. Ἀντωνίου δὲ φαθυμότερον ὑπακοίοντος, ὁ φίλος αὐτοῦ Δέλλιος εἰς Ἰουδαίαν ἐλθὼν ἐπὶ τινὰς χρείας, ὡς εἶδε τὸν Ἀριστόβουλον, ἠγάσθη τε τῆς ὄρας καὶ τὸ μέγεθος καὶ κάλλος ἐθαύμασε τοῦ παιδός, οὐχ ἥττον δὲ τὴν Μαριάμ- 20 μην συνοικοῦσαν τῶ βασιλεῖ, καὶ δῆλος ἦν καλλίπαιδά τινα τὴν Ἀλεξάνδραν διειληφῶς. ἐκείνης δὲ εἰς λόγους ἐλθούσης αὐτῶ, πείθει γραφαμένην ἀμφοτέρων εἰκόνας Ἀντωνίῳ διαπέμψασθαι· θεασαμένου γὰρ οὐδε- νός ἀτευκτήςειν ὧν ἀξιοί.· τούτοις ἐπαρθείσα τοῖς λό- 25 γοις Ἀλεξάνδρα πέμπει τὰς εἰκόνας Ἀντωνίῳ. καὶ Δέλλιος ἑτερατεύετο λέγων οὐκ ἐξ ἀνθρώπων αὐτῶ δοκεῖν ἀλλὰ τινος θεοῦ γενέσθαι τοὺς παῖδας. ἐπραγματεύετο δὲ δι' αὐτοῦ πρὸς ἡδονὰς ἐλκύσαι τὸν Ἀντώνιον. ὃ δὲ τὴν μὲν κόρην ἠδέσθη μεταπέμπεσθαι γεγραμμένην 30 Ἡρώδη, καὶ τὰς εἰς Κλεοπάτραν διαβολὰς ἐκ τοῦ τοιούτου φυλαττόμενος, ἐπέστειλλε δὲ πέμπειν τὸν παῖδα

σὺν εὐπρεπείᾳ, προστιθεὶς εἰ μὴ βαρὺ δοκοίη. τούτων ἀπνευχθέντων πρὸς Ἡρώδην, οὐκ ἀσφαλὲς ἔκρινεν ὧρα τε κάλλιστον ὄντα τὸν Ἀριστόβουλον (ἐκκαίδεκαέτης γὰρ ὦν ἐτύγχανε) ~~καὶ γένειοι προύχοντα~~ πέμπειν παρὰ τὸν Ἀντώνιον, ἰσχύοντα μὲν ὡς οὐκ ἄλλος τῶν τότε Ῥωμαίων, ἔτοιμον δὲ τοῖς ἐρωτικοῖς αὐτὸν ὑποθεῖναι, καὶ τὰς ἡδονὰς ἀπαρακαλύπτως ἐκ τοῦ δύνασθαι ποριζόμενον. ἀντέγραψεν οὖν ὡς, εἰ μόνον ἐξέλθοι τῆς χώρας τὸ μειράκιον, ἅπαντα πολέμου καὶ ταραχῆς ὑποπλησθήσεται, Ἰουδαίων ἐλπιδάντων μεταβολὴν καὶ νεωτερισμὸν ἐπ' ἄλλῃ βασιλεῖ.

τούτοις δὲ παραιτησάμενος τὸν Ἀντώνιον, ἔγνω 7 μὴ μέχρι παντὸς ἀτιμάζειν τὸν παῖδα καὶ τὴν Ἀλεξάνδραν, ἀλλὰ καὶ τῆς γυναικὸς Μαριάμμης ἐγκειμένης λιπαρῶς ἀποδοῦναι τὰ δελφῶ τὴν ἀρχιερωσύνην, καὶ συμφέρειν αὐτῷ κρῖνων, ἵνα μὴδ' ἀποδημῆσαι δυνατὸν ἢ τετιμημένῳ, σύλλογον ποιήσας τῶν φίλων ἡϊατο πολλὰ τὴν Ἀλεξάνδραν, κρύφα τε ἐπιβουλεύσαι λέγων τῇ βασιλείᾳ, καὶ διὰ τῆς Κλεοπάτρας πράττειν ὅπως αὐτὸς μὲν ἀφαιρεθῇ τὴν ἀρχήν, τὸ δὲ μειράκιον ἀντ' αὐτοῦ παραλάβοι τὰ πράγματα δι' Ἀντωνίου, καὶ ταῦτα βούλεσθαι μὲν ἐκείνην οὐ δικαίως, ὁπότε καὶ τὴν θυγατέρα συναποστεροίη τῆς οὔσης αὐτῇ τιμῆς, καὶ ταραχὰς ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ πραγματεύοιτο, πολλὰ 25 πονήσαντος αὐτοῦ καὶ κτησαμένου κινδύνους τοῖς οὐ τυχοῦσιν, οὐ μὴν ἀπομνημονεύσας αὐτὸς ὦν οὐ καλῶς ἐκείνη πράξειεν ἀποστήσεσθαι τοῦ δίκαιος εἶναι περὶ αὐτούς, ἀλλὰ καὶ νῦν ἔφη διδόναι τῷ παιδί τὴν ἀρχιερωσύνην, καὶ πάσαι προκαταστήσασθαι τὸν Ἀνάνηλον 30 παιδίου παντάπασιν ὄντος Ἀριστοβούλου. τοιαῦτα λέγοντος οὐκ ἀσκέπτως, ἀλλ' ὅπερ ἡξίου, μάλιστα πεφροντισμένως εἰς ἀπάτην γυναικῶν καὶ τῶν συμπαρα-

ληφθέντων φίλων, περιπαθῆς ἄμα καὶ χαρᾶ τῶν οὐ
 προσδοκηθέντων καὶ δέει τῆς ὑποψίας Ἀλεξάνδρα μετὰ
 δακρύων ἀπελογεῖτο, περὶ μὲν τῆς ἰερωσύνης φαιμένη
 πᾶν ὅτιοῦν ὑπ' ἀδοξίας σπουδαῖαι, βασιλεία δὲ μήτε
 ἐπιτίθεσθαι μήτ' ἂν εἰ καὶ προσίοι βούλεσθαι λαβεῖν, 5
 καὶ νῦν ἀποχρώντως τιμῆς ἔχουσα διὰ τὴν ἀρχὴν τὴν
 ἐκείνου καὶ τὴν ἀσφάλειαν τὴν ἐκ τοῦ δύνασθαι μᾶλ-
 λον ἐτέρων ἄρχειν αὐτὸν ἅπαντι τῷ γένει περιοῦσαν,
 νῦν τε νενικημένη ταῖς εὐεργεσίαις δέχεσθαι μὲν εἰς
 τὸν υἱὸν τὴν τιμὴν, ἔσσεσθαι δὲ πρὸς πᾶν ὑπήκοος, πα- 10
 ραιτεῖσθαι δὲ κἂν εἴ τι διὰ τὸ γένος καὶ τὴν οὔσαν
 αὐτῇ παρρησίαν προπετέστερον ὑπ' ἀναξιοπαθείας
 δράσειεν. οὕτως ἀλλήλοις ὁμιλήσαντες καὶ σπουδαιό-
 τερον ἢ θᾶττον ἐν δεξιάς διελύοντο, πάσης ὑποψίας,
 ὡς ἐδόκουν, ἐξηρημένως. 15

3 ὁ δὲ βασιλεὺς Ἡρώδης εὐθύς μὲν ἀφαιρεῖται τὴν
 ἀρχιερωσύνην Ἀνάμηλον, ὄντα μὲν, ὡς καὶ πρότερον
 εἴπομεν, οὐκ ἐπιχώριον ἀλλὰ τῶν ὑπὲρ Εὐφράτην
 ἀπρωκισμένων Ἰουδαίων· οὐ γὰρ ὀλίγαι μυριάδες τοῦδε 20
 τοῦ λαοῦ περὶ τὴν Βαβυλωνίαν ἀπρωκίσθησαν, ἐνθεν
 ἦν Ἀνάμηλος, ἀρχιερατικοῦ γένους, καὶ πάλαι κατὰ
 συνήθειαν Ἡρώδη σπουδαζόμενος. τοῦτον αὐτὸς μὲν
 ἐτίμησεν ὅτε τὴν βασιλείαν παρέλαβεν, αὐτὸς δὲ κατέ-
 λυσεν ἐπὶ τῷ παῦσαι τὰς οἰκίας ταραχάς, παράνομα
 ποιῶν· οὐ γὰρ ἄλλως γέ τις ἀφηρέθη τὴν τιμὴν ἅπαξ 25
 παραλαβὼν, ἀλλὰ πρῶτος μὲν Ἀντίοχος ὁ ἐπιφανῆς
 ἔλυσε τὸν νόμον, ἀφελόμενος μὲν Ἰησοῦν καταστήσας
 δὲ τὸν ἀδελφὸν Ὀνίαν, δεύτερος δὲ Ἀριστόβουλος Τρ-
 κανὸν ἀφείλετο τὸν ἀδελφόν, Ἡρώδης δὲ τρίτος ἀντι-
 παρέδωκε τὴν ἀρχὴν Ἀριστοβούλῳ τῷ παιδί. 30

2 καὶ τότε μὲν ἐδόκει τεθεραπευκέναι τὰ περὶ τὴν
 οἰκίαν, οὐ μὴν, ὅπερ εἰκὸς ἐν διαλλαγῆς, ἀνυπόπτως

διετέλει, τὴν Ἀλεξάνδρῳ ἐπὶ τε τοῖς ἐγχειρισθεῖσιν ἤδη, καὶ καιρὸν εἰ λάβοι νεωτέρων πραγμάτων, ἤξιω-
 κῶς δεδοικέναι. προσέταττεν οὖν ἐν τε τοῖς βασιλείοις
 διατρίβειν καὶ μηδὲν ἐπ' ἑξουσίας δοῦν, ἐπιμελεῖς τε
 5 ἦσαν αἱ φυλακαί, λαυθάνοντος οὐδ' εἰ τι πρὸς τὴν καθ'
 ἡμέραν δίκαιταν ἐπιτηδεύοιτο. ταῦτα πάντα κατὰ μι-
 κρὸν αὐτὴν ἐξηγροῦ καὶ μῖσος ὑπεφύετο· φρονήματος
 γὰρ ἐμπλεως οὔσα γυναικείου ἐκ τῆς ὑπόπτου ἐπιμε-
 λείας ἀνηξιοπάθει, παντὸς οὔτινοσοῦν ἀξιοῦσα μᾶλλον
 10 ἢ τῆς παρρησίας στερομένη τιμῆς εὐπρεπεῖα μετὰ δου-
 λείας καὶ φόβου καταζῆν. ἔπεμπεν οὖν παρὰ τὴν Κλεο-
 πάτραν ἐν οἷς εἴη συνεχῶς ὄδυρομένη, καὶ παρακα-
 λοῦσα προσβοηθεῖν αὐτῇ κατὰ δύναμιν. ἢ δὲ λαθοῦ-
 σαν ἐκέλευσεν ἐπ' Αἰγύπτου σὺν τῷ παιδί πρὸς αὐτὴν
 15 ἀποδιδράσκειν. ἐδόκει τε ταῦτα, καὶ τεχνάζεται τοιάδε.
 δύο λάρνακας ὡς εἰς ἐκκομιδὴν νεκρῶν παρασκευασα-
 μένη, ταύταις αὐτὴν καὶ τὸν υἱὸν ἐνέβαλεν, ἐπιτάξασα
 τῶν οἰκετῶν τοῖς συνειδόσι διὰ νυκτὸς ἐκφέρειν. ἦν
 δὲ τούντεῦθεν ἐπὶ θάλατταν ὁδὸς αὐτοῖς, καὶ πλοῖον
 20 ᾧ διαπλεύσειν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐμελλον παρεσκευα-
 σμένον. ταῦτα Σαββίῳ τῶν ἐκείνης φίλων Αἰσωπος
 οἰκέτης αὐτῆς ἀπαγγέλλει προσπεσών, ὡς εἰδοῖ φρά-
 σας. πυθόμενος δὲ Σαββίῳ (καὶ γὰρ ἦν ἐχθρὸς Ἡρώ-
 δου πρότερον, ὅτι τῶν ἐπιβουλεσάντων Ἀντιπάτρω
 25 κατὰ τὴν φαρμακίαν εἰς ἐνομιζετο) τὸ μῖσος ὑπαλλά-
 ξεσθαι τῇ περὶ τὴν μήνυσιν εὐνοίᾳ προσεδόκησε, καὶ
 καταλέγει τῷ βασιλεῖ τὴν τῆς Ἀλεξάνδρας ἐπιβουλήν.
 ὃ δὲ τὴν μὲν ἕως τῆς ἐγχειρήσεως ἔασας προελθεῖν ἐπ'
 αὐτοφῶρῳ τοῦ θρασμοῦ συνέλαβε, παρῆκε δὲ τὴν ἀμαρ-
 30 τίαν, χαλεπὸν μὲν οὐδέν, εἰ καὶ σφόδρα βουλομένη ἦν
 αὐτῷ, διαθεῖναι τολμήσας (οὐ γὰρ ἀνασχέσθαι Κλεο-
 πάτραν αἰτίαν ἐπὶ τῷ πρὸς αὐτὸν μίσει λαβοῦσαν),

ἐμφαίνων δὲ μεγαλοψυχίαν μᾶλλον ἐξ ἐπιεικειᾶς αὐ-
 τοῖς συνεγνωκέναι. προύκειτο μέντοι παντάπασιν αὐ-
 τῷ τὸ μειράκιον ἐκποδῶν ποιεῖσθαι. τὸ δὲ μὴ ταχὺ
 μηδ' ἄμα τοῖς πεπραγμένοις εἶδοκει πιθανώτερον εἰς τὸ
 3 λανθάνειν. καὶ τῆς σκηνοπηγίας ἐνστάσης (ἐορτὴ δ' 5
 ἐστὶν αὕτη παρ' ἡμῖν εἰς τὰ μάλιστα τηρουμένη) ταύ-
 τας τὰς ἡμέρας ὑπερεβάλλετο, καὶ πρὸς εὐφροσύναις
 αὐτὸς τε καὶ τὸ λοιπὸν πλήθος ἦν. ἐκίνησε δ' αὐτὸν
 ὁμῶς καὶ τῶν τοιούτων ἐπισπεῦσαι τὰ περὶ τὴν προαί-
 ρεσιν ἐμφανῶς παροξύνων ὁ φθόνος. τὸ γὰρ μειρά- 10
 κιον Ἀριστόβουλος, ἑβδομὸν ἐπὶ τοῖς δέκα γεγονῶς
 ἔτος, ἐπειδὴ κατὰ νόμον ἀνῆλθεν ἐπὶ τὸν βωμὸν συν-
 τελέσων τὰ θύματα, τὸν τε κόσμον ἔχων τὸν τῶν ἀρ-
 χιερέων καὶ τὰ πρὸς τὴν θρησκείαν ἐκτελῶν, κάλλει τε
 κάλλιστος καὶ μεγέθει πλέον ἢ πρὸς τὴν ἡλικίαν ὑπερά- 15
 γων, τοῦ γε μὴν περὶ τὸ γένος ἀξιώματος πλεῖστον ἐν
 τῇ μορφῇ διαφαίνων, ὁρμὴ τε τῷ πλήθει πρὸς αὐτὸν
 εὐνοίας ἐγένετο καὶ τῶν Ἀριστοβούλῳ τῷ πάπῳ πε-
 πραγμένων ἐναργῆς ἢ μνήμη παρέστη. νικώμενοί τε
 κατὰ μικρὸν ἐξηλέγχοντο τὰς διαθέσεις, χαίροντες ὁμοῦ 20
 καὶ συγχεόμενοι, καὶ φωνὰς· εὐφήμους εἰς αὐτὸν ἀφιέν-
 τες εὐχαῖς μεμιγμένας, ὡς ἐμφανῆ γενέσθαι τὴν εὐ-
 νοίαν τῶν ὄχλων, καὶ προπετεστέραν ἐν βασιλείᾳ δο-
 κεῖν τὴν ὧν εὐ· πεπόνθεσαν ὁμολογίαν. ἐπὶ τούτοις
 πᾶσιν Ἡρώδης ἔγνω τὴν προαίρεσιν ἣν εἶχεν εἰς τὸ 25
 μειράκιον ἐξεργάσασθαι. καὶ τῆς ἐορτῆς παρελθούσης
 εἰστιάτο μὲν ἐν Ἱεριχοῦντι, δεχομένης αὐτοῦς τῆς Ἀλε-
 ξάνδρου, φιλοφρονούμενος δὲ τὸ μειράκιον καὶ προέλ-
 κων εἰς ἀδεᾶ τόπον ἔτοιμος ἦν συμπαίξειν καὶ νεα-
 νιεύεσθαι κεχαρισμένως ἐκείνῳ. τοῦ δὲ περὶ τὸν τόπον 30
 ἰδιώματος θερινωτέρου τυγχάνοντος, συνειλεγμένοι
 τάχιον ἐξῆλθον ἀλύοντες, καὶ ταῖς κολυμβήθραις ἐπι-

στάντες, αἱ μεγάλαι περὶ τὴν αὐλήν ἐτύγγανον, ἀνέψυχον τὸ θερμότερον τῆς μεσημβρίας. καὶ πρῶτον μὲν εἰώρων τοὺς νέοντας τῶν οἰκετῶν καὶ φίλων, ἔπειτα προαχθέντος καὶ τοῦ μείρακτου τῷ καὶ τὸν Ἡρώδη παροξύναι, τῶν φίλων οἷς ταῦτα ἐπιτέτακτο, σκοτούς ἐπισχόντος βαροῦντες αἰεὶ καὶ βαπτίζοντες ὡς ἐν παιδιᾷ νηχόμενον οὐκ ἀνῆκαν ἕως καὶ παντάπασιν ἀποπνίξαι. καὶ διεφθάρη μὲν οὕτως Ἀριστόβουλος, ὅτωκαίδεκα μὲν τὰ πάντα βιοὺς ἔτη, τὴν δ' ἀρχιερωσύνην κατα-
 10 σχῶν ἐνιαυτόν, ἦν Ἀνάηλος ἐκομίσατο πάλιν.

ἔξαγγελθέντος δὲ τοῦ πάθους ταῖς γυναιξίν εὐθύς 4 μὲν ἐκ μεταβολῆς θρηῆνος ἦν ἐπὶ προκειμένῳ τῷ νεκρῷ καὶ πένθος ἄσχετον, ἧ τε πόλις τοῦ λόγου διαδοθέντος ὑπερήλγει, πάσης ἐστίας οἰκειουμένης τὴν συμφορὰν
 15 ὡς οὐκ ἐπ' ἄλλοτρίῳ γενομένην. Ἀλεξάνδρα δὲ καὶ μᾶλλον ἐκπαθῆς ἦν συνέσει τῆς ἀπωλείας, τὸ μὲν ἀλγοῦν ἐκ τοῦ γινώσκειν ὅπως ἐπράχθη πλεον ἔχουσα, τὸ δὲ καρτερεῖν ἀναγκαῖον ἐπὶ μείζονος κακοῦ προσδοκία ποιουμένη. καὶ πολλάκις μὲν ἤλθεν αὐτοχειρία
 20 περιγράψασθαι τὸν βίον, ἐπέστησε δ' ὄμως, εἰ δύναιτο ζῶσα προσαρκέσαι τῷ κατ' ἐπιβουλήν ἀνόμως διεφθαρμένῳ, τό τε πλεόν ἐντεῦθεν αὐτῇ παρεκράτει τὸν βίον, καὶ τὸ μηδεμίαν ὑποψίαν ἐνδοῦναι τοῦ κατὰ πρόνοιαν ἀπολέσθαι τὸν υἱὸν ἱκανὸν εἰς εὐκαιρίαν ἀμύνης ἐνό-
 25 μιζε. κάκεινη μὲν ἐγκρατῶς ἔφερε τὴν ὑποψίαν, Ἡρώδης δὲ πᾶσι τοῖς ἔξωθεν πιθανῶς ἐπεσκευάζετο μὴ μετὰ προνοίας γενέσθαι τῷ παιδί τὸν θάνατον, οὐχ ὅσα πρὸς πένθος ἐπιτηδεύων μόνον, ἀλλὰ καὶ δάκρυσι χρώμενος καὶ σύγχυσιν τῆς ψυχῆς ἐμφαίνων ἀληθινῆν,
 30 τάχα μὲν καὶ τοῦ πάθους ἀπονικῶντος αὐτὸν ἐν ὄψει τῆς τε ᾄρας καὶ τοῦ κάλλους, εἰ καὶ πρὸς ἀσφάλειαν ὁ θάνατος τοῦ παιδὸς ἐνομίζετο, δῆλον δ' ὡς ἀπολογία

αὐτὰ πραγματευόμενος. τά γε μὴν εἰς τὴν πολυτέλειαν τῆς ἐκφορᾶς καὶ μᾶλλον ὑπερεδείξατο, πολλὴν μὲν τὴν παρασκευὴν περὶ τὰς θήκας καὶ τὸ πλῆθος τῶν θυμιαμάτων ποιησάμενος, πολλὴν δὲ συγκαταθάπτων κόσμον, ὡς ἐκπλήξαι τὸ λυπηρὸν τῆς ἐν ταῖς γυναιξίν 5 ἀλγηθόνοσ καὶ παραμυθῆσασθαι τούτῳ τῷ μέρει.

5 τὴν δ' Ἀλεξάνδραν ἤττησε μὲν οὐδὲν τῶν τοιούτων, ἀεὶ δὲ καὶ μᾶλλον ἢ μνήμη τοῦ κακοῦ παρέχουσα τὴν ὀδύνην ὀδυρτικὴν ἐποίει καὶ φιλόνεικον· καὶ γράφει τὴν ἐπιβουλήν Ἡρώδου τῇ Κλεοπάτρᾳ καὶ τὴν 10 ἀπώλειαν τοῦ παιδός. ἢ δὲ καὶ πάλαι σπεύδουσα προσαρκέσαι δεομένη καὶ τὰς ἀτυχίας οἰκτείρουσα τῆς Ἀλεξάνδρας, αὐτῆς ἐποιεῖτο τὸ πᾶν πρᾶγμα, καὶ Ἀντώνιον οὐκ ἀνίει τίσασθαι τὸν φόνον τοῦ παιδός παροξύνουσα· οὐ γὰρ ἄξιον Ἡρώδην, δι' αὐτοῦ καταστάντα βασιλέα 15 τῆς οὐδὲν προσηκούσης ἀρχῆς, εἰς τοὺς ὄντως βασιλεῖς τοιαύτας ἐπιδείκνυσθαι παρανομίας. τούτοις ἀναπειθόμενος Ἀντώνιος, ὡς ἐπὶ Λαοδικείας ἐστάλη, πέμπει κελεύων Ἡρώδην ἐλθόντα τῶν εἰς Ἀριστόβουλον ἀπολύσασθαι· πεπρᾶχθαι γὰρ οὐκ ὀρθῶς τὴν ἐπιβουλήν, 20 εἰ δι' αὐτοῦ γέγονεν. ὃ δὲ τὴν τε αἰτίαν δεδοικῶς καὶ τὴν Κλεοπάτρας δυσμένειαν, ὡς οὐκ ἀνῆκεν ἐξεργασμένη κακοήθως αὐτῷ τὸν Ἀντώνιον ἔχειν, ἔγνω μὲν ὑπακούειν (οὐδὲ γὰρ ἄλλο τι πρᾶττειν ἐνῆν), καταλιπὼν δὲ τὸν θεῖον αὐτοῦ Ἰώσηπον ἐπίτροπον τῆς ἀρχῆς 25 καὶ τῶν ἐκεῖ πραγμάτων ἐνετείλατο λεληθότως, εἰ πάθοι τι παρ' Ἀντωνίῳ, παραχρῆμα καὶ τὴν Μαριάμμην ἀνελεῖν· αὐτὸς τε γὰρ ἔχειν φιλοστόργως πρὸς τὴν γυναῖκα καὶ δεδοικέναι τὴν ὕβριν, εἰ καὶ τεθνηκότος ἐκείνη κατ' εὐμορφίαν ἄλλῳ τινὶ σπουδάζοιτο. τὸ δὲ 30 σύμπαν ἐνέφαινεν ὀρμὴν Ἀντωνίου περὶ τὴν ἀνθρωπον, ὅτι καὶ πάλαι παρακκηκῶς ὑπὲρ τῆς εὐμορφίας ἐτύγ-

χανεν. Ἡρώδης μὲν οὖν ἐπιστείλας ταῦτα, καὶ τὰς ἐλπίδας οὐκ ἀσφαλεῖς ἔχων ὑπὲρ τῶν ὄλων, ἀπήει πρὸς Ἀντώνιον· ὁ δὲ Ἰώσηπος ἐπὶ τῆς διοικήσεως ὧν τῶν 6 ἐν τῇ βασιλείᾳ πραγμάτων, καὶ διὰ τοῦτο συνεχῶς ἐν-
 5 τυγάνων τῇ Μαριάμῃ περὶ τὴν πραγματείαν καὶ τιμῆς ἔνεκεν, ἣν ἔδει βασιλευούσῃ παρ' αὐτοῦ γίνεσθαι, καθίει εἰς συνεχεῖς ὁμιλίαν ὑπὲρ τῆς Ἡρώδου πρὸς αὐτὴν εὐνοίας καὶ φιλοστοργίας. ἐξειρωνευομένων δὲ γυναικείως τοὺς λόγους, καὶ μάλιστα τῆς Ἀλεξάνδρας,
 10 ὑπερεσπουδακῶς ὁ Ἰώσηπος ἐπιδειξάτω τὴν διάνοιαν τοῦ βασιλέως, προήχθη καὶ τὰ περὶ τὴν ἐντολὴν εἰπεῖν, πίστιν αὐτὰ ποιούμενος ὡς οὔτε χωρὶς ἐκείνης ζῆν δύναται, κἂν εἰ πάσχοι τι δεινὸν οὐκ ἀξιοῦντος οὐδὲ θανάτῳ διαξευχθῆναι. ταῦτα μὲν ὁ Ἰώσηπος· αἱ δὲ γυ-
 15 ναῖκες, ὡς εἰκός, οὐ τὸ φιλόστοργον τῆς περὶ τὸν Ἡρώδην διαθέσεως, τὸ δὲ χαλεπὸν, εἰ μὴδ' ἀποθνήσκοντος ὑστερήσειαν ἀπωλείας καὶ θανάτου τυραννικοῦ, προλαμβάνουσαι, χαλεπὴν τὴν ὑπόνοιαν τοῦ φηθέντος εἶχον.

20 ἐν δὲ τούτῳ καὶ λόγος ἐγένετο κατὰ τὴν πόλιν τῶν 7 Ἱεροσολυμιτῶν παρὰ τῶν ἐν ἔχθρῃ τὸν Ἡρώδην ἐχόντων, ὡς Ἀντώνιος αἰκισάμενος αὐτὸν ἀποκτείνειεν. ἡ δὲ φήμη πάντας μὲν ἐτάραξεν, ὡς εἰκός, τοὺς περὶ τὸ βασίλειον, μάλιστα δὲ τὰς γυναῖκας. Ἀλεξάνδρα δὲ
 25 καὶ τὸν Ἰώσηπον ἀναπειθεὶ τῶν βασιλευσάντων ἐξεληθόντα σὺν αὐταῖς προσφυγεῖν τοῖς σημείοις τοῦ Ῥωμαικοῦ τάγματος, ὃ τότε περὶ τὴν πόλιν ἐπὶ φρουρᾷ τῆς βασιλείας ἐστρατοπέδευεν ἡγουμένου Ἰουλίου· διὰ γὰρ τοῦτο πρῶτον μὲν, εἰ καὶ τις ἀπαντήσῃε ταραχὴ περὶ
 30 τὴν αὐλήν, ἐν ἀσφαλεστέῳ διάξειν αὐτοὶ Ῥωμαίους εὐμενεῖς ἔχοντες· ἔπειτα καὶ τεύξεσθαι παντὸς ἡλικίας, τὴν Μαριάμῃν Ἀντωνίου θεασαμένου, δι' οὗ

καὶ τὴν ἀρχὴν ἀναλήψεσθαι καὶ μηδενὸς ὑστερήσειν ὧν εἰκὸς τοῖς ἐν εὐγενείᾳ βασιλικῇ γεγυνοῦσιν.

8 ἐπὶ τούτων δὲ τῶν λογισμῶν τετυχηκόσιν αὐτοῖς γράμματα παρ' Ἡρώδου περὶ τῶν ὄλων ἀφίκετο, τῆς φήμης ἐναντία καὶ τῶν προλαληθέντων. ἐπειδὴ γὰρ 5 ἐγένετο παρ' Ἀντωνίῳ, ταχὺ μὲν αὐτὸν ἀνεκτίσατο τοῖς δώροις ἃ φέρων ἦκεν ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων, ταχὺ δὲ ταῖς ὀμιλίαις παρεστήσατο μὴ χαλεπῶς ἔχειν εἰς αὐτόν, οἷ τε τῆς Κλεοπάτρας λόγοι πρὸς τὴν ἐξ ἐκείνου θεραπεῖαν ἤττον ἠδυνήθησαν. οὐ γὰρ ἔφη καλῶς ἔχειν 10 Ἀντώνιος βασιλέα περὶ τῶν κατὰ τὴν ἀρχὴν γεγενημένων εὐθύνας ἀπαιτεῖν (οὕτω γὰρ ἂν οὐδὲ βασιλεὺς εἶη), δόντας δὲ τὴν τιμὴν καὶ τῆς ἐξουσίας καταξιῶσαντας εἶν αὐτῇ χρῆσθαι. τὸ δ' αὐτὸ καὶ τῇ Κλεοπάτρᾳ μὴ πολυπραγμονεῖσθαι τὰ περὶ τὰς ἀρχὰς ἔλεγε 15 συμφέρειν. ὑπὲρ τούτων ἔγραψεν Ἡρώδης, καὶ τὰς ἄλλας διεξῆμι τιμὰς ἃς ἔχοι παρ' Ἀντωνίῳ, συνθακῶν ἐν ταῖς διαγνώσεσι καὶ συνεστιώμενος ἐφ' ἐκάστης ἡμέρας, καὶ τούτων ὅμως τυγχάνοι χαλεπῆς εἰς τὰς διαβολὰς αὐτῷ τῆς Κλεοπάτρας οὔσης, ἣ πόθῳ τῆς 20 χώρας ἐξαιτουμένη τὴν βασιλείαν αὐτῇ προσγενέσθαι, πάντα τρόπον ἐσπουδάκει ἐκποδῶν ποιῆσαι. δικαίον μέντοι τυγχάνων Ἀντωνίου μηδὲν ἔτι προσδοκᾶν δυσχερές, ἀλλὰ καὶ θᾶττον ἤξειν, βεβαιότεραν τὴν εὐνοίαν τὴν παρ' αὐτοῦ προσειληφῶς τῇ βασιλείᾳ καὶ 25 τοῖς πράγμασιν, καὶ τῇ Κλεοπᾶτρᾳ μηκέτι προσεῖναι τὴν ἐλπίδα τῆς πλεονεξίας, δόντος Ἀντωνίου ἀνθ' ὧν ἡξίου τὴν Κολλὴν Συρίαν, καὶ διὰ τούτου παρηγορήσαντος ὁμοῦ καὶ ἀποσκευασαμένου τὰς ἐντεύξεις ἃς ὑπὲρ τῆς Ἰουδαίας ἐποίητο. 30

9 τούτων τῶν γραμμάτων ἀπενεχθέντων ἐπαύσαντο μὲν ἐκείνης τῆς ὁρμῆς, ἣν ὡς ἀπολωλότος εἶχον κατα-

φυγειν ἐπὶ τοὺς Ῥωμαίους· οὐ μὴν ἔλαθεν αὐτῶν ἡ
 προαίρεσις, ἀλλ' ἐπεὶ παραπέμψας ὁ βασιλεὺς Ἀντώ-
 νιον ἐπὶ Πάρθους εἰς τὴν Ἰουδαίαν ὑπέστρεψεν, εὐθὺς
 μὲν ἢ τε ἀδελφὴν Σαλώμην καὶ τὴν μητέρα αὐτῶ τὴν διά-
 5 νοιαν, ἣν ἔσχον οἱ περὶ τὴν Ἀλεξάνδραν, ἀπεσήμηναν,
 ἣ δὲ Σαλώμη καὶ κατὰ τὰνδρὸς Ἰωσήπου λόγον εἶπεν,
 ἐν διαβολῇ ποιοῦσα καὶ τὸ Μαριάμμη συγγινόμενον
 διατελεῖν. ἔλεγε δὲ ταῦτα χαλεπῶς ἔχουσα πρὸς αὐτὴν
 ἐκ πλείονος, ὅτι κατὰ τὰς διαφορὰς φρονήματι χρωμένη
 10 μείζονι τὴν ἐκείνων ἐξωνείδιζε δυσγένειαν. Ἡρώδης
 δὲ θερμῶς αἰεὶ καὶ λίαν ἐρωτικῶς πρὸς τὴν Μαριάμμην
 ἔχων, εὐθὺς μὲν ἐξετετάρακτο καὶ τὴν ζηλοτυπίαν οὐκ
 ἔφερον, ἐπικρατούμενος δὲ τοῦ μὴ προπεπῶς τι ποιῆ-
 σαι διὰ τὸν ἔρωτα, συντόνω τῶ πάθει καὶ τῶ ζήλω
 15 παρῶξυμμένος, ἰδίᾳ τὴν Μαριάμμην ἀνέκρινεν ὑπὲρ
 τῶν πρὸς τὸν Ἰώσηπον. ἀπομνυμένης δ' ἐκείνης καὶ
 πάνθ' ὅσα μηδὲν ἀμαρτούση προσῆν εἰς ἀπολογίαν κα-
 ταλογιζομένης, ἀνεπέλιθετο κατὰ μικρὸν ὁ βασιλεὺς καὶ
 μετέβαινεν ἐκ τῆς ὀργῆς, ἠττώμενος τῇ περὶ τὴν γυ-
 20 ναῖκα φιλοστοργίᾳ, ὡς ἀπολογεῖσθαι περὶ ὧν ἔδοξεν
 ἀκούσας πεπιστευκένας. καὶ περὶ τῆς κοσμιότητος αὐτῇ
 πολλὴν ὠμολόγει χάριν, αὐτὸς τε ὅπως ἔχει στοργῆς
 καὶ εὐνοίας πρὸς αὐτὴν ἀνωμολόγει. καὶ τέλος, ὡς ἐν
 τοῖς ἐρωτικοῖς φιλεῖ, προύπιπτον εἰς δάκρυα μετὰ πολ-
 25 λῆς σπουδῆς ἐμπεφυκότες ἀλλήλοις. αἰεὶ δὲ καὶ μᾶλλον
 τοῦ βασιλέως πιστουμένου καὶ ἐπὶ τὴν αὐτοῦ διάθεσιν
 ἔλκοντος, "οὐ φιλοῦντος" εἶπεν ἡ Μαριάμμη "τὸ κατὰ
 τὴν ἐντολήν, εἰ πάσχοι τι χαλεπὸν ὑπ' Ἀντωνίου, κάμει
 συναπολέσθαι τὴν οὐδενὸς αἰτίαν." τούτου προπε-
 30 σόντος τοῦ λόγου περιπαθήσας ὁ βασιλεὺς εὐθὺς μὲν
 ἐκ τῶν χειρῶν αὐτὴν ἀφήκεν, ἐβόα δὲ καὶ τῶν αὐτὸς
 ἑαυτοῦ τριχῶν ἐδράττετο, περιφανὲς φώριον ἔχειν τῆς

τοῦ Ἰωσήπου πρὸς αὐτὴν κοινωνίας λέγων· οὐ γὰρ ἂν ἐξειπεῖν ἅ κατ' ἰδίαν ἤκουσε, μὴ μεγάλης αὐτοῖς πίστεως ἐγγενομένης. οὕτω δ' ἔχων ὀλίγου μὲν ἀπέκτεινε τὴν γυναῖκα, ~~γυναικόμενος~~ δὲ τῷ πρὸς αὐτὴν ἔρωτι ταύτην μὲν τὴν ὁρμὴν ἐκράτησεν ἑαυτοῦ, διακαρτερήσας ὀδυνηρῶς καὶ δυσχερῶς, τὸν μέντοι Ἰωσήπου οὐδ' εἰς ὄψιν ἐλθόντα διαχρήσασθαι προσέταξε, καὶ τὴν Ἀλεξάνδραν ὡς ἀπάντων παραιτίαν δήσας ἐφύλαττεν.

4 ἐν δὲ τούτῳ καὶ τὰ περὶ τὴν Συρίαν ταραχὰς εἶχεν, οὐκ ἀνιέσης τῆς Κλεοπάτρας τὸν Ἀντώνιον μὴ πᾶσιν ἐπιχειρεῖν. ἐπειθε γὰρ ἀφαιρούμενον ἐκάστων τὰς 10 δυναστείας αὐτῇ διδόναι, καὶ πλείστον ἰσχυσεν ἐκ τῆς ἐκείνου πρὸς αὐτὴν ἐπιθυμίας, φύσει δὲ πλεονεξία χαίρουσα παρανομίας οὐδὲν ἔλιπε, τὸν μὲν ἀδελφόν, ᾧ τὴν βασιλείαν ἤδει γεννησομένην, προανελοῦσα φαρ- 15 μάκοις πεντεκαίδεκατον ἔτος ἔχοντα, τὴν δ' ἀδελφὴν Ἀρσινόην ἰκετεύουσαν ἐν Ἐφέσῳ πρὸς τῷ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερῷ ἀποκτείνασα δι' Ἀντωνίου. χρημάτων γὰρ ἔνεκεν, εἴ που μόνον ἐλπισθείη, καὶ ναοὶ καὶ τάφοι παρηνομήθησαν, οὐδ' ἱεροῦ τινὸς οὕτως ἀσύλου δό- 20 ξαντος ὡς μὴ περιαιρεθῆναι τὸν ἐν αὐτῷ κόσμον, οὔτε βεβήλου μὴ πᾶν ὀτιοῦν τῶν ἀπηγορευμένων παθόντος, εἰ μέλλοι μόνον εἰς εὐπορίαν... τῇ τῆς ἀδικουσύης πλεονεξία. τὸ δ' ὅλον οὐδὲν αὐταρκες ἦν γυναικὶ πολυτε- 25 λεί καὶ δουλευούσῃ ταῖς ἐπιθυμίαις, μὴ καὶ τὰ πάντα πρὸς τὴν ἐπίνοιαν ἐνδεῖν ὧν ἐσπουδάκει. διὰ ταῦτα καὶ τὸν Ἀντώνιον ἤπειγεν αἰεὶ τὰ τῶν ἄλλων ἀφαιρούμενον αὐτῇ χαρίζεσθαι, καὶ διαβάσῃ σὺν ἐκείνῳ τὴν Συρίαν ἐπενόει κτῆμα ποιήσασθαι. Ἀυσανίαν μὲν οὖν τὸν Πτολεμαίου Πάρθου αἰτιασαμένη τοῖς πράγμασιν 30 ἐπάγειν ἀποκτίνουσιν, ἧτι δὲ παρ' Ἀντωνίου τὴν τε Ἰουδαίαν καὶ τὴν τῶν Ἀράβων, ἀξιοῦσα τοὺς βασιλεύ-

οντας αὐτῶν ἀφελέσθαι. τῷ δ' Ἀντωνίῳ τὸ μὲν ὄλον
 ἤττᾱσθαι συνέβαινε τῆς γυναικός, ὡς μὴ μόνον ἐκ τῆς
 ὀμιλλίας ἀλλὰ καὶ φαρμάκοις δοκεῖν ὑπακούειν εἰς ὃ τι
 ἂν ἐκείνη θέλῃ www.kivotos.com τὸ μὲντοι περιφανὲς τῆς ἀδικίας ἐξε-
 5 δυσῶπει μὴ μέχρι τοσοῦτου κατήκοον γενόμενον ἐπὶ
 μεγίστοις ἀμαρτάνειν. ἴν' οὖν μὴτ' ἀρνηθεῖη παντά-
 πασι μὴδ' ὅσα προσέταττεν ἐκείνη διαπραξάμενος ἐκ
 φανεροῦ δόξειε κακός, μέρη τῆς χώρας ἐκατέρου παρε-
 10 λόμενος τούτοις αὐτὴν ἐδωρήσατο. δίδωσι δὲ καὶ τὰς
 ἐντὸς Ἐλευθέρου ποταμοῦ πόλεις ἄχρις Αἰγύπτου, χω-
 ρὶς Τύρου καὶ Σιδῶνος, ἐκ προγόνων εἰδὼς ἐλευθέρας,
 πολλὰ λιπαρούσης αὐτῇ δοθῆναι.

τούτων ἡ Κλεοπάτρα τυχοῦσα, καὶ παραπέμψασα 2
 μέχρῃς Εὐφράτου τὸν Ἀντώνιον ἐπ' Ἀρμενίαν στρα-
 15 τευόμενον, ἀνέστρεψε, καὶ γίνεται μὲν ἐν Ἀπαμείᾳ καὶ
 Δαμασκῶ, παρῆλθε δὲ καὶ εἰς τὴν Ἰουδαίαν, Ἡρώδου
 συντυχόντος αὐτῇ καὶ τῆς τε Ἀραβίας τὰ δοθέντα καὶ
 τὰς περὶ τὴν Ἰεριχοῦντα προσόδους μισθωσαμένου.
 φέρει δ' ἡ χώρα τὸ βάλσαμον, ὃ τιμιώτατον τῶν ἐκεῖ
 20 καὶ παρὰ μόνοις φύεται, τὸν τε φοίνικα πολὺν καὶ κα-
 λόν. ἐν τούτοις οὖσα, καὶ πλείονος αὐτῆς συνηθείας
 πρὸς τὸν Ἡρώδην γινομένης, διεπείραξεν εἰς συνου-
 σίαν ἐλθεῖν τῷ βασιλεῖ, φύσει μὲν ἀπαρακαλύπτως
 ταῖς ἐντεῦθεν ἡδοναῖς χρωμένη, τάχα δέ τι καὶ πα-
 25 θοῦσα πρὸς αὐτὸν ἐρωτικόν, ἣ καὶ τὸ πιθανώτερον
 ἐνέδρας ἀρχὴν τὴν ἐπ' αὐτῇ γενησομένην ὕβριν ὑπο-
 κατασκευάζουσα· τὸ δὲ σύμπαν ἐξ ἐπιθυμίας ἤττᾱ-
 σθαι διέφαινε. Ἡρώδης δὲ καὶ πάλαι μὲν οὐκ εὖνους
 ἦν τῇ Κλεοπάτρᾳ, χαλεπὴν εἰς ἅπαντας ἐπιστάμενος,
 30 τότε δὲ καὶ μισεῖν ἀξιῶν εἰ δι' ἀσέλγειαν εἰς τοῦτο
 πρόεισι, καὶ φθῆναι τιμωρούμενος εἰ ἐνεδρεύουσα
 τοιούτοις ἐγχειροίη, τοὺς μὲν λόγους αὐτῆς διεκρού-

σατο, βουλὴν δ' ἐποιήσατο σὺν τοῖς φίλοις ὑποχείριον ἔχων ἀποκτείνει· πολλῶν γὰρ ἀπαλλάξειν κακῶν ἅπαντας οἷς ἐγένετό τε ἤδη χαλεπὴ καὶ προσεδοκάτο· τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ Ἀντωνίῳ λυσιτελήσειν, οὐδ' ἐκείνῳ πιστῆς ἐσομένης, εἰ τις αὐτὸν καιρὸς ἢ χρεῖα 5 κατὰσχοι τοιούτων δεησόμενον. ταῦτα βουλευόμενον ἐκώλυον οἱ φίλοι, πρῶτον μὲν διδάσκοντες ὡς οὐκ ἄξιον μελῶν πράττοντα κίνδυνον τὸν φανερώτατον ἀναλαμβάνειν, ἐγκείμενοι δὲ καὶ δεόμενοι μηδὲν ἐκ προπετείας ἐπιτηδεύειν· οὐ γὰρ ἂν ἀνασχέσθαι τὸν 10 Ἀντώνιον, οὐδ' εἰ σφόδρα τις αὐτῷ τὸ συμφέρον στήσειε πρὸ τῶν ὁμμάτων· τὸν τε γὰρ ἔρωτα μᾶλλον ὑπεκκαύσειν τὸ δοκεῖν βία καὶ κατ' ἐπιβουλὴν αὐτὸν αὐτῆς στέρεσθαι, μέτριόν τε οὐδὲν εἰς τὴν ἀπολογίαν φανεῖσθαι, τοῦ μὲν ἐπιχειρήματος εἰς γυναῖκα γεγενη- 15 μένου μέγιστον ἀξίωμα τῶν κατ' ἐκείνου ἐσχηκυῖαν τὸν χρόνον, τῆς δ' ὠφελείας, εἰ καὶ ταύτην τις οἴηθείη, σὺν ἀνθαδείᾳ καὶ καταγνώσει τῆς ἐκείνου διαθέσεως φανουμένης. ἐξ ὧν οὐκ ἄδηλον ὡς μεγάλων καὶ ἀπαύστων κακῶν ἀναπλησθήσεται τὰ περὶ τὴν ἀρχὴν αὐτῷ 20 καὶ τὸ γένος, ἐξὸν ἀποκρουσάμενον τὴν ἁμαρτίαν εἰς ἣν ἐκείνη παρεκάλει, θέσθαι τὸν καιρὸν εὐσχημόνως. τοιαῦτα δεδιττόμενοι καὶ τὸ κινδυνῶδες ἐξ εἰκότων παραδηλοῦντες ἐπέσχον αὐτὸν τῆς ἐπιχειρήσεως· ὃ δὲ τὴν Κλεοπάτραν δωρεαῖς θεραπεύσας ἐπ' Αἴγυπτον 25 προῦπεμψεν.

- 3 Ἀντώνιος δὲ τὴν Ἀρμενίαν καταλαβὼν, Ἀρταβάξην τὸν Τιγράνου σὺν τοῖς παισὶ καὶ σατράπαις δέσμιον εἰς Αἴγυπτον ἀποπέμπει, δωρούμενος τούτοις τὴν Κλεοπάτραν καὶ τῷ παντὶ κόσμῳ τῆς βασιλείας ὃν ἐξ 30 αὐτῆς ἔλαβεν. Ἀρμενίας δ' ἐβασίλευσεν Ἀρταξίας ὁ πρεσβύτατος τῶν ἐκείνοι παιδῶν, διαδράς ἐν τῷ τότε·

καὶ τοῦτον Ἀρχέλαος καὶ Νέρων Καίσαρ ἐκβαλόντες
Τιγράνην τὸν νεώτερον ἀδελφὸν ἐπὶ τὴν βασιλείαν
κατήγαγον.

- ταῦτα μὲν οὖν ἐν ὑστέρω περὶ δὲ τοὺς φόρους, 4
 5 οὓς ἴδδει τελεῖν τῆς ὑπ' Ἀντωνίου δοθείσης χώρας,
 ὁ μὲν Ἡρώδης δίκαιος ἦν, οὐκ ἀσφαλὲς ἡγούμενος δι-
 δόναι τῇ Κλεοπάτρᾳ μίσους αἰτίαν, ὁ δ' Ἄραψ Ἡρώ-
 δου τὴν φορὰν ἐπιδειξαμένου χρόνον μὲν τινα παρεῖχεν
 ἐκείνῳ τὰ διακόσια τάλαντα, μετὰ ταῦτα δὲ κακοήθης
 10 ἦν καὶ βραδὺς εἰς τὰς ἀποδόσεις, καὶ μόλις εἰ καὶ μέρη
 τινὰ διαλύσειεν, οὐδὲ ταῦτα δίδοναι δοκῶν ἀξημίως.
 Ἡρώδης δέ, τοῦτον τὸν τρόπον ἀγνωμονοῦντος καὶ 5
 τελευταίον οὐδὲν ἔτι τῶν δικαίων ποιεῖν ἐθέλοντος,
 εἶχε μὲν ὡς ἐπελευσόμενος, προθεσμία δὲ ἐχρήσατο τῷ
 15 Ῥωμαϊκῷ πολέμῳ. τῆς γὰρ ἐπ' Ἀκτῶ μάχης προσδο-
 κωμένης, ἦν ἐπὶ τῆς ἐβδόμης καὶ ὀγδοηκοστῆς πρὸς
 ταῖς ἑκατὸν ὀλυμπιάδος γενέσθαι συνέβη, Καίσαρ μὲν
 Ἀντωνίῳ περὶ τῶν ὅλων ἐμελλεν ἀγωνιεῖσθαι πραγ-
 μάτων, Ἡρώδης δέ, καὶ τῆς χώρας εὐβότου μενούσης
 20 αὐτῷ πολὺν ἤδη χρόνον καὶ προσόδων καὶ δυνάμεων
 ἠύρηντων, Ἀντωνίῳ συμμαχίαν κατέλεγεν, ἐπιμελε-
 στάταις ταῖς παρασκευαῖς χρησάμενος. Ἀντώνιος δὲ
 τῆς μὲν ἐκείνου συμμαχίας οὐδὲν ἔφη δεῖσθαι, τὸν δὲ
 Ἄραβα (καὶ γὰρ ἠκηκόει παρά τε αὐτοῦ καὶ τῆς Κλεο-
 25 πάτρας τὴν ἀπιστίαν) ἐπέξελθειν προσέταττεν· ἤξιλον
 γὰρ ἢ Κλεοπάτρα ταῦτα, λυσιτελεῖν αὐτῇ τὸν ἕτερον
 ὑπὸ θατέρου κακῶς πάσχειν ἡγουμένη. τούτων αὐτῷ
 παρ' Ἀντωνίου λεχθέντων, ὑποστρέψας Ἡρώδης συν-
 εἶχε τὸ στρατιωτικὸν ὡς εὐθύς εἰς τὴν Ἀραβίαν ἐμβα-
 30 λῶν. καὶ παρασκευασθέντος ἱππικοῦ καὶ πεζῆς δυνά-
 μεως εἰς Διόσπολιν ἀφικνεῖται, τῶν Ἀράβων ἐκεῖ συν-
 αντώντων· οὐ γὰρ ἐλελήθει τὰ περὶ τὸν πόλεμον αὐ-

τούς. καὶ μάχης καρτερᾶς γενομένης ἐκράτησαν οἱ Ἰουδαῖοι. μετὰ δὲ ταῦτα πολλὴ στρατιὰ τῶν Ἀράβων εἰς Κανὰ συνήει· χωρία δ' ἔστι ταῦτα τῆς Κόλλης Συρίας. Ἡρώδης δὲ προπεπυσμένος ἦκεν ἄγων ἐπ' αὐτούς τὸ πλεῖστον ἧς εἶχε δυνάμεως, καὶ πλησιάσας ἐν 5 Κανὰ στρατοπεδεύεσθαι διεγνώκει, χάρακά τε βαλλόμενος ἐξ εὐκαίρου ταῖς μάχαις ἐπιχειρεῖν. ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐπιτάττοντος, ἐβόα τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων παρελόμενον τῆς τριβῆς ἄγειν ἐπὶ τοὺς Ἄραβας. ὄρμητο δὲ καὶ τῷ συντετάχθαι πιστεύειν καλῶς, καὶ ταῖς 10 προθυμίαις ἄμεινον ἐχόντων ὅσοι τὴν πρώτην νενικήκεσαν, οὐδ' εἰς χεῖρας ἐλθεῖν ἐπιτρέψαντες τοῖς πολεμίοις. θορυβούντων οὖν καὶ πᾶσαν ἐπιδεικνυμένων σπουδῆν, ἔγνω τῇ προθυμίᾳ τοῦ πλήθους ὁ βασιλεὺς ἀποχρησασθαι, καὶ προειπὼν ὡς οὐ λελείψεται τῆς 15 ἐκεῖνων ἀρετῆς, πρῶτος αὐτὸς ἐν τοῖς ὅπλοις ἠγήσατο, πάντων κατ' οἰκεία τέλη συνακολουθησάντων. ἐκπληξίς δὲ εὐθύς ἐμπλπτει τοῖς Ἄραβιν· ἀντιστάντες γὰρ εἰς ὀλίγον, ὡς ἐώρων ἀμάχους ὄντας καὶ μεστοὺς φρονήματος, ἔφυγον οἱ πλείους ἐγκλίναντες. κἂν διεφθά- 20 ρησαν, μὴ Ἀθηναίωνος κακώσαντος Ἡρώδη καὶ τοὺς Ἰουδαίους. οὗτος γὰρ ὢν στρατηγὸς μὲν Κλεοπάτρας ἐπὶ τῶν ἐκεῖ, διάφορος δὲ Ἡρώδη, τὸ μέλλον οὐκ ἀπαρασκεύως ἐσκόπει, δρασάντων μὲν τι λαμπρὸν τῶν Ἀράβων ἐγνωκῶς ἡσυχίαν ἄγειν, ἠττωμένων δέ, ὃ καὶ 25 συνέβη, τοῖς ἀπὸ τῆς χώρας συνηλυθόσι τῶν οἰκείων παρεσκευασμένος ἐπιτίθεσθαι τοῖς Ἰουδαίοις. καὶ τότε κεκημηκόσι τε καὶ νικᾶν οἰομένοις ἀπροσδοκῆτως ἐπιπεσὼν πολὺν ἐποίησε φόνον· τὰς τε γὰρ προθυμίας εἰς τοὺς ὁμολογουμένους ἐχθροὺς ἐκδαπανήσαντες Ἰου- 30 δαῖοι, καὶ τῷ νικᾶν ἐπ' ἀδείας χρώμενοι, ταχὺ τῶν ἐπιχειρησάντων ἠττῶντο, καὶ πολλὰς ἐλάμβανον πλη-

γὰς ἐν χωρίοις ἀφιπποῖς καὶ πετρώδεσιν, ὧν πλείω τὴν
 ἐμπειρίαν εἶχον οἱ τὴν ἐπίθρεσιν ποιησάμενοι. κακῶς
 δὲ πασχόντων οἱ τε Ἄραβες ἑαυτοὺς ἀνειλήφεσαν καὶ
 πάλιν ὑποστρέψαντες ἐκτείνου ἤδη τετραμμένους. ἐγέ-
 5 νοντο δὲ παντοδαπαὶ κτιννυμένων ἀπώλειαι, καὶ τῶν
 διαπιπτόντων οὐ πολλοὶ συνέφευγον εἰς τὸ στρατόπε-
 δον. ὁ δὲ βασιλεὺς Ἡρώδης ἀπεγνωκῶς τὰ κατὰ τὴν
 μάχην, ἀφιππάζεται βοήθειαν ἄξων. οὐ μὴν ἐφθη καί-
 περ ἐσπουδακῶς ἐπαρκεῖν, ἀλλὰ τὸ μὲν στρατόπεδον
 10 ἦλω τῶν Ἰουδαίων, οἱ δ' Ἄραβες οὐ μετρίως ἠτύχη-
 κεσαν, ἐκ παραλόγου νίκην τε ἧς πλεῖστον ἀπεδέη-
 σαν ἀνειληφότες καὶ πολλὴν τῶν ἐναντίων ἀφρη-
 μένοι δύναμιν. τούντεῦθεν ὁ μὲν Ἡρώδης ληστεί-
 αῖς ἐχρήτο, καὶ τὰ πολλὰ κατατρέχων τὴν τῶν Ἀράβων
 15 ἐκάκου ταῖς ἐπιδρομαῖς, στρατοπεδευόμενος ἐπὶ τῶν
 ὄρων, καὶ τὸ μὲν σύμπαν ἐξίστατο κατὰ τοῦμφανὲς εἰς
 χεῖρας ἔλθειν, οὐκ ἀξήμιος δὲ γινόμενος τῇ συνεχείᾳ
 καὶ τῷ φιλοπόνῳ τῶν [τε] οἰκείων ἐπεμελεῖτο, παντὶ
 τρόπῳ τὸ πταῖσμα διορθούμενος.

20 ἐν τούτῳ καὶ τῆς ἐπ' Ἀκίῳ μάχης συνεσταμένης
 Καίσαρι πρὸς Ἀντώνιον, ἐβδόμου ὄντος Ἡρώδη τῆς 2
 βασιλείας ἔτους, σειςθεῖσα ἡ γῆ τῶν Ἰουδαίων, ὡς οὐκ
 ἄλλοτ' ἐδόκει, τῶν ἐν τῇ χώρᾳ κτηνῶν πολλὴν φθορὰν
 ἐποίησεν, ἐφθάρησαν δὲ καὶ τῶν ἀνθρώπων ὑπὸ ταῖς
 25 πεπτωκυῖαις οἰκίαις περὶ τρισμυρίους· τὸ μέντοι στρα-
 τιωτικὸν ἐν ὑπάλθρῳ διαιτώμενον οὐδὲν ὑπὸ τοῦ πά-
 θους κατεβλάβη. ταῦτα πυνθανομένοις τοῖς Ἄραβιν,
 καὶ μᾶλλον ἢ κατ' ἀλήθειαν ἐξαγγελλόντων αὐτοῖς
 ὅσοι τοὺς ὑπὲρ τῶν γεγονότων λόγους τῷ μίσει τῶν
 30 ἀκουσομένων ἐχαρίζοντο, μείζον ἐπήγει φρονεῖν, ὡς τῆς
 τε χώρας ἀνατετραμμένης τοῖς πολεμίοις καὶ διεφθο-
 ρότων τῶν ἀνθρώπων μηδὲν ἔτι μηδ' εἰς αὐτοὺς ἀν-

τίκαλον καταλελειφθαι δοκεῖν. καὶ τῶν τε Ἰουδαίων τοὺς πρέσβεις (ἦγον γὰρ ἐπὶ τοῖς γεγενημένοις εἰρήνην ποιησόμενοι) συλλαβόντες ἀπέκτειναν, καὶ μετὰ πάσης προθυμίας ἐχώρουν ἐπὶ τὸ στρατιωτικὸν αὐτῶν. οἱ δ' οὔτε τὴν ἐφοδὸν ἐξεδέξαντο καὶ πρὸς τὰς συμφορὰς 5 ἀθύμως διακειμένοι προΐεντο τὰ πράγματα, πλεῖστον ἀπογνωσέως ἐπ' αὐτοῖς πεπονθότες· οὐ γὰρ ἦν οὔτε ἰσοτιμίας ἐλπίς προητημένοις ἐν ταῖς μάχαις οὔτε βοηθείας κεκακωμένων αὐτοῖς τῶν οἰκοὶ πραγμάτων. οὕτως οὖν ἐχόντων, ἐπῆγεν ὁ βασιλεὺς λόγῳ τε πεί- 10 θων τοὺς ἡγεμόνας καὶ πειρώμενος ἀναλαμβάνειν αὐτῶν πεπτωκότα τὰ φρονήματα. προδιακινήσας δὲ καὶ παραθαρρύνας τινὰς τῶν ἀμεινόνων, ἐτόλμησεν ἤδη καὶ τῷ πλήθει διαλέγεσθαι, πρότερον ὀκνῶν αὐτό, μὴ καὶ χαλεπῶ χρήσεται διὰ τὰς ἀτυχίας. κα- 15 ρεκάλει δὲ τοιοῦτους ποιούμενος πρὸς τὸν ὄχλον τοὺς λόγους.

- 3 “οὐκ ἄγνοοῦμεν, ὦ ἄνδρες, ὅτι πολλὰ περὶ τόνδε τὸν καιρὸν γεγένηται πρὸς τὰς πράξεις ἡμῖν ἐναντιώματα, καὶ θαρρεῖν εἰκὸς ἐν τοῖς τοιοῦτοις οὐδὲ τοὺς 20 πλεῖστον ἀνδραγαθία διενηνοχότας. ἀλλ' ἐπειδὴ κατεπείγει τὸ πολεμεῖν, καὶ τῶν γεγονότων οὐδέν ἐστι τοιοῦτον ὃ μὴ δι' ἐνὸς ἔργου καλῶς πραχθέντος ἐπανορθώσετε, παρακαλέσαι προειλόμην ὑμᾶς ἅμα καὶ διδάξαι δι' ὧν ἂν ἐμμεῖναιτε τοῖς οἰκειοῖς φρονήμασιν. βούλο- 25 μαι δὲ πρῶτον μὲν ὑπὲρ τοῦ πολεμεῖν ὡς δικαίως αὐτὸ ποιοῦμεν ἐπιδειξάι, διὰ τὴν ὑβρίν τῶν ἐναντίων ἡναγκασμένοι· μέγιστον γὰρ, εἰ μάθοιτε τοῦτο, προθυμίας αἰτιον ὑμῖν ἔσται· μετὰ δὲ τοῦτο δεῖξαι διότι καὶ τῶν ἐν ἡμῖν δεινῶν οὐδέν ἐστι καὶ πλείστας εἰς τὸ νικᾶν 30 ἔχομεν τὰς ἐλπίδας. ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τοῦ πρώτου, μάρτυρας ὑμᾶς ποιούμενος ὧν λέγω. τὴν γὰρ τῶν Ἀρά-

βων παρανομίαν ἴσπε μὲν δήπου, καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους
 ἅπαντας οὕτως ἀπίστως διακειμένων ὡς εἰκὸς ἔχειν τὸ
 βάρβαρον καὶ ἀνευνόητον θεοῦ. πλεῖστα μὲντοι προσ-
 ἔκρουσαν ἡμῖν πλεονεξία καὶ φθόνη, καὶ ταῖς ταραχαῖς
 5 ἐφειδρευόντες ἐξ ὑπογύου. καὶ τὰ μὲν πολλὰ τί δεῖ
 λέγειν; ἀλλὰ κινδυνεύοντας αὐτοὺς τῆς οἰκείας ἀρχῆς
 ἐκπεσεῖν καὶ δουλεύειν Κλεοπάτρα τίνες ἄλλοι τοῦ
 δέους ἀπήλλαξαν; ἡ γὰρ ἐμὴ πρὸς Ἀντώνιον φιλία κἀ-
 κείνου πρὸς ἡμᾶς διάθεσις αἰτία γεγένηται μηδὲ τού-
 10 τος ἀνήκεστόν τι παθεῖν, φυλαττομένον τάνδρὸς μη-
 δὲν ἐπιτηθεύειν ὃ δύναται ἂν ὑποπτον ἡμῖν γενέσθαι.
 βουληθέντος δ' ὅμως Κλεοπάτρα μέρη τινὰ παρασχεῖν
 ἀφ' ἑκατέρας τῆς ἀρχῆς, καὶ τοῦτο διωκησάμην ἐγώ,
 καὶ πολλὰ δῶρα δούς ἰδίᾳ τὸ μὲν ἀσφαλὲς ἀμφοτέροις
 15 ἐπορισάμην, τὰς δὲ δαπάνας αὐτὸς ἀνέλαβον, διακοσία
 μὲν διδούς τάλαντα, διακοσίῳ δὲ ἐγγυητῆς γενόμενος,
 ἃ τῇ μὲν γῆ προσοδομενῆ γέγονεν, αὐτοὶ δὲ ὑπὸ τού-
 των ἀπεστερήμεθα. καίτοι γε ἄξιον μὲν ἦν μηδενὶ τῶν
 ὄντων Ἰουδαίους φόρον ἢ τῆς χώρας ἀπόμοιραν τελεῖν·
 20 εἰ δ' οὖν, ἀλλ' οὐχ ὑπὲρ γε τούτων οὖς αὐτοὶ σεσώκα-
 μεν· οὐδὲ τοὺς Ἄραβας ὁμολογήσαντας μετὰ πολλῆς
 ἐντεύξεως καὶ χάριτος ὅτι τὴν ἀρχὴν ἐδόκουν τυγγά-
 νειν, ἀδικεῖν ἡμᾶς ἀποστεροῦντας, καὶ ταῦτα οὐ πολε-
 μίους ὄντας ἀλλὰ φίλους· ὡς ἦ γε πίστις ἔχουσα καὶ
 25 πρὸς τοὺς πολεμιοτάτους τόπον τοῖς γε φίλοις ἀναγ-
 καιοτάτῃ τηρηῆσθαι, ἀλλ' οὐ παρὰ τούτοις οἱ τὸ μὲν
 κερδαίνειν ἐκ παντὸς τρόπου κάλλιστον ὑπειλήφασιν,
 τὸ δ' ἀδικεῖν οὐκ ἐπιζήμιον εἰ μόνον κερδαίνειν δυνη-
 θεῖεν. ἔστιν οὖν ἔτι ζήτησις ὑμῖν εἰ δεῖ τοὺς ἀδίκους
 30 τιμωρῆσασθαι, τοῦτο καὶ τοῦ θεοῦ βουλομένου καὶ
 παραγγέλλοντος αἰεὶ μισεῖν τὴν ὕβριν καὶ τὴν ἀδικίαν,
 καὶ ταῦτα οὐ μόνον δίκαιον ἀλλὰ καὶ ἀναγκαῖον πόλε-

μον ἐπεξιόντων; ἃ γὰρ ὠμολόγηται παρανομώτατα τοῖς
 τε Ἑλλήσι καὶ τοῖς βαρβάροις, ταῦτα ἐπραξαν εἰς τοὺς
 ἡμετέρους πρέσβεις, ἀποσφάξαντες αὐτούς, τῶν μὲν
 Ἑλλήνων ἱερῶν καὶ ἀσύλων εἶναι τοὺς κήρυκας φα-
 μένων, ἡμῶν δὲ τὰ κάλλιστα τῶν δογμάτων καὶ τὰ 5
 ὀσιώτατα τῶν ἐν τοῖς νόμοις δι' ἀγγέλων παρὰ τοῦ
 θεοῦ μαθόντων· τοῦτο γὰρ τὸ ὄνομα καὶ ἀνθρώποις
 θεὸν εἰς ἐμφάνειαν ἄγειν καὶ πολεμίους διαλλάττειν
 δύναται. ποῖον οὖν μεῖζον ἂν γένοιτο ἀσέβημα ἢ πρέ- 10
 σβεις ἀποκτείναι τοὺς ὑπὲρ τοῦ δικαίου διαλεγόμε-
 νους; πῶς δ' ἂν ἔτι δύναιντο ἢ περὶ τὸν βίον εὐστα-
 θεῖν ἢ περὶ τὸν πόλεμον εὐτυχεῖν τοιούτων αὐτοῖς πε-
 πραγμένων; ἔμοι μὲν οὐδαμῶς δοκοῦσιν. ἴσως τοίνυν
 ἔρει τις, τὸ μὲν ὄσιον καὶ δίκαιον μεθ' ἡμῶν, ἀνδρειό-
 τεροι δὲ ἢ πλείους ἐκείνοι τετυχήμασιν. ἀλλὰ πρῶτον 15
 μὲν ἀνάξιον ὑμῖν ταῦτα λέγειν· μεθ' ὧν γὰρ τὸ δί-
 καιὸν ἔστι, μετ' ἐκείνων ὁ θεός, θεοῦ δὲ παρόντος καὶ
 πληθός καὶ ἀνδρεία πάρεστιν. ἵνα δὲ καὶ τὰ καθ' ἑαυ-
 τοὺς ἐξετάσωμεν, ἐνικήσαμεν τῇ πρώτῃ μάχῃ. συμβα-
 λόντες τὴν δευτέραν οὐδὲ ἀντέσχον ἡμῖν, ἀλλ' ἐφυγον 20
 εὐθύς, οὐχ ὑπομείναντες τὴν ἐφοδὸν καὶ τὰ φρονή-
 ματα· νικῶσι δ' ἡμῖν Ἀθηνίων ἐπέθετο, πόλεμον
 ἀκήρυκτον ἐπάγων. πότερον ἀνδραγαθία τοῦτ' ἔστιν
 ἐκείνων, ἢ δευτέρα παρανομία καὶ ἐνέδρα; τί οὖν ἔλατ-
 τον φρονοῦμεν ἐφ' οἷς μεῖζους ἔχειν δεῖ τὰς ἐλπίδας; 25
 πῶς δ' ἂν καταπλαγείημεν τοὺς, ὅταν μὲν ἐξ ἀληθείας
 ἀγωνίζωνται, πάντοτε νικωμένους, ὅταν δὲ κρατεῖν
 νομισθῶσιν, ἐξ ἀδικίας αὐτὸ ποιοῦντας; πῶς δ' ἂν, εἰ
 καὶ γενναίους ἦγηται τις αὐτούς, οὐ παρ' αὐτὸ τοῦτο
 καὶ μᾶλλον ὀρηθείη; τὸ γὰρ εὐψυχον οὐκ ἐν τῷ τοῖς 30
 ἀσθενεστάτοις ἐπιχειρεῖν, ἀλλ' ἐν τῷ δύνασθαι καὶ
 τῶν ἰσχυροτέρων κρατεῖν. εἰ δέ τινα καταπλήττει τὰ

οικετα πάθη καὶ τὰ περὶ τὸν σεισμὸν συμβεβηκότα, πρῶτον μὲν ἐννοηθήτω ὅτι τοῦτ' αὐτὸ καὶ τοὺς Ἄραβας ἔξαπατᾷ, μείζω τὰ γενόμενα τῆς ἀληθείας ὑπειληφότας, ἔπειτα ὡς οὐ καλὸν ἐκείνοις τε τόλμης καὶ ἡμῖν 5 δειλίας τὴν αὐτὴν αἰτίαν γενέσθαι. οἱ μὲν γὰρ οὐκ ἐξ οἰκείου τινὸς ἀγαθοῦ τὸ εὐψυχον ἔχουσιν, ἀλλ' ἐκ τῆς περὶ ἡμᾶς ὡς κάμνοντας ἤδη τοῖς κακοῖς ἐλπίδος· ἡμεῖς δὲ χωρήσαντες ἐπ' αὐτοὺς παραιρησόμεθα μὲν ἐκείνων τὸ μείζον φρονεῖν, ἀναληφόμεθα δ' αὐτοὶ τὸ μη- 10 κέτι θαρσοῦσι μάχεσθαι. καὶ γὰρ οὔτε κεκακώμεθα τοσοῦτον οὐδ', ὅπερ οἴονται τινες, ὀργὴν θεοῦ παρέχει τὸ γεγονός, ἀλλὰ ταῦτα συμπτώματα γίνεται καὶ πάθη τινά. καὶ εἰ κατὰ θεοῦ γνώμην πέπρακται, δῆλον ὡς καὶ πέπανται κατὰ τὴν ἐκείνου γνώμην 15 ἀρκουμένου τοῖς γεγονόσι· βουλόμενος γὰρ ἔτι μᾶλλον ἀδικεῖν οὐκ ἂν μετεβάλετο. τὸν δὲ πόλεμον ὅτι καὶ θέλει τοῦτον ἐνεργεῖσθαι καὶ δίκαιον οἶδεν, δεδήλωκεν αὐτός· ἐνίων γὰρ ἐν τῷ σεισμῷ περὶ τὴν χώραν ἀπολομένων, οὐδεὶς οὐδὲν ἔπαθε τῶν ἐν τοῖς 20 ὄπλοις, ἀλλὰ πάντες ἐσώθητε, φανερόν ποιοῦντος τοῦ θεοῦ διότι κἂν εἰ πανδημεὶ μετὰ τέκνων καὶ γυναικῶν ἐστρατεύεσθε, περιῆν ἂν ὑμῖν μηδὲν ἀνήκεστον παθεῖν. ταῦτα ἐνθυμηθέντες, καὶ τὸ μείζον ὅτι παρὰ πάντα καιρὸν προϊστάμενον ἔχετε τὸν θεόν, 25 ἐπέξέλθετε δικαίαις ἀνδραγαθίαις τοὺς ἀδίκους μὲν πρὸς φιλίαν, ἀσπόνδους δὲ ἐν ταῖς μάχαις, ἀνοσίους δὲ εἰς πρέσβεις, αἰεὶ δὲ τῆς ὑμετέρας ἀρετῆς ἠττημένους."

ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Ἰουδαῖοι πολὺ τὰς ψυχὰς 4
 30 ἀμείνους ἐγένοντο πρὸς τὴν μάχην. Ἡρώδης δὲ θυσίας κατὰ τὰ νομιζόμενα ποιήσας καὶ μετὰ σπουδῆς ἀναλαβὼν αὐτοὺς ἤγεεν ἐπὶ τοὺς Ἄραβας, διαβὰς τὸν

Ἰορδάνην ποταμόν. καὶ τῶν μὲν πολεμίων στρατοπε-
 δεύεται πλησίον, ἐδόκει δ' αὐτῷ φρούριον ἐν μέσῳ κει-
 μενον καταλαβεῖν· οὕτω γὰρ αὐτὸς μὲν ὠφεληθῆσθεσθαι
 καὶ πρὸς τὸ θάπτου συνάψαι τὴν μάχην, καὶ εἰ παρέλ-
 κειν δέον, ἐρυμνὸν αὐτῷ πεπορισμένος τὸ στρατόπεδον. 5
 τοῦ δ' αὐτοῦ καὶ τῶν Ἀράβων προνοούντων, ἄμιλλα
 γίνεται περὶ τοῦ χωρίου. καὶ πρῶτον μὲν ἐν ἀκροβολι-
 σμοῖς ἦσαν, εἴτ' ἦδη καὶ πλείους εἰς χεῖρας ἐρχόμενοι
 παρ' ἀμφοτέρων ἐπιπτον, ἕως ἠττηθέντες οἱ τῶν Ἀρά-
 βων ἀπεχώρουν. τοῦτο εὐθύς εἰς ἐλπίδας τοῖς Ἰουδαίοις 10
 οὐ μικρὸν ἐγεγόνει. . . καὶ τὴν δύναμιν αὐτῶν ἐννοού-
 μενος πάντα μᾶλλον ἢ πρὸς μάχην ἵεναι βουλομένους,
 θρασύτερον ἐπεχείρησεν αὐτὸν τὸν χάρακα διασπᾶν
 καὶ τοῦ στρατοπέδου προσάγων ἄπτεσθαι· τούτοις γὰρ
 ἐκβιασθέντες προῆσαν ἄτακτοι καὶ πρόθυμιας ἢ τῆς εἰς 15
 τὸ νικᾶν ἐλπίδος οὐδ' ὀτιοῦν ἐσχηκότες. ὅμως δ' οὖν
 εἰς χεῖρας ἦσαν, πλείους τε ὄντες καὶ διὰ τὸ κατεπεί-
 γειν ἐπὶ τὸ τολμηρὸν ὑπὸ τῆς ἀνάγκης στρατηγούμενοι·
 καὶ μάχη γίνεται καρτερὰ, πιπτόντων ἐκατέρωθεν οὐκ
 ὀλίγων. τέλος δὲ τραπέντες οἱ Ἄραβες ἔφυγον. ἦν δὲ 20
 τοσοῦτος φόνος ἐγκλιινάντων ὡς μὴ μόνον ὑπὸ τῶν πο-
 λεμίων θνήσκειν, ἀλλὰ σφίσιν αὐτοῖς παραιτίους γίνε-
 σθαι τῶν κακῶν, ὑπὸ τε πλήθους καὶ φορᾶς ἀτάκτου
 συμπατουμένων καὶ περιπιπτόντων τοῖς οἰκείοις ὄπλοις.
 πεντακισχίλιοι γοῦν αὐτῶν ἐγένοντο νεκροί, τὸ δ' ἄλλο 25
 πλήθος ἐφθη μὲν εἰς τὸ χαράκωμα συμφυγεῖν, εἶχε δ'
 οὐκ ἐν βεβαίῳ τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας ἀπορία τῶν
 ἐπιτηδείων, καὶ μᾶλλον ὕδατος. οἱ τε Ἰουδαῖοι διώ-
 κοντες συνεισπσεῖν μὲν οὐ κατίσχυσαν, περικαθεζόμε-
 νοι δὲ τὸν χάρακα καὶ παρατηροῦντες εἰσόδου τε τοὺς 30
 ἐπαρκοῦντας καὶ ἐξόδου φυγεῖν βουλομένους εἶργον.
 5 ἐν τούτοις οὖν ὄντες οἱ Ἄραβες ἐπρεσβεύοντο πρὸς

τὸν Ἡρώδη, τὸ μὲν πρῶτον ὑπὲρ διαλύσεως, ἔπειτα
 (τὸ γὰρ δίψος ἤπειγε) πᾶν ὅτιοῦν ὑφιστάμενοι καὶ τυ-
 χεῖν εἰς τὸ παρὸν ἀδειάς ἤξιωκότες. ὃ δὲ οὔτε πρέσβεις
 οὔτε λύτρα τῶν ἠλωκοτῶν οὐτ' ἄλλο τι μέτριον προσ-
 5 ἔιτο, φιλόνηκος ᾧν ἐκδικῆσαι τὰς παρανομίας τὰς εἰς
 αὐτοὺς ἐξ ἐκείνων γεγενημένας. καταναγκαζόμενοι οὖν
 τοῖς τε ἄλλοις καὶ τῷ δίψει προτόντες αὐτοὺς ἐνεχειρι-
 ζον ἄγειν καὶ δεῖν. καὶ πέντε μὲν ἡμέραις τετρακισχι-
 λιοὶ οὕτως ἐάλωσαν, τῇ δὲ ἕκτη πάντες οἱ λοιποὶ διε-
 10 γνωσαν ἐξιέναι πολέμου νόμῳ χωρήσαντες ἐπὶ τοὺς
 ἐναντίους, ἐργχειρεῖν, εἰ καὶ δεῖο τι πάσχειν, αἰρού-
 μενοι καὶ μὴ διαφθίρεσθαι κατ' ὀλίγους ἀδόξως.
 ταῦτα δὲ γνόντες ἐξῆλθον μὲν τοῦ χαρακώματος, δι-
 ἤροκεσαν δ' οὐδαμῶς τῇ μάχῃ, λαμπρῶς μὲν ἀγωνίσα-
 15 σθαι κεκακωμένοι καὶ τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα τόπον
 οὐκ ἔχοντες, κέρδος δ' εἰ θνήσκουσιν, ἐν συμφορᾷ
 τὸ ζῆν ποιοῦμενοι· καὶ πίπτουσιν αὐτῶν ἐν τῇ προτε-
 ραῖα μάχῃ περὶ ἑπτακισχιλλοὺς. τοιαύτη δὲ πληγῇ
 χρησαμένων, φρονήματος μὲν ὅσον ἦν αὐτοῖς πρό-
 20 τερον ἀφήρητο, τεθναυμακότες δ' ἐν ταῖς οἰκείαις
 συμφοραῖς τὴν Ἡρώδου στρατηγίαν, εἰς τε τὸ λοι-
 πὸν εἴξαν καὶ προστάτην ἀπέφηναν τοῦ ἔθνους. ὃ δὲ
 πλειστόν ἐπὶ τοῖς εὐήμερῆμασιν ἤξιωκῶς φρονεῖν ἀνέ-
 στρεφεν εἰς τὴν οἰκείαν, μέγα προσειληφῶς ἀξίωμα
 25 καὶ διὰ ταύτην τὴν ἀνδραγαθίαν.

τὰ μὲν οὖν ἄλλα καλῶς εἶχεν αὐτῷ, δυσεπιχει- 6
 ρήτῳ κατὰ πάντα γεγενημένῳ, κινδυνος δ' ἐμπίπτει
 τὴν ὑπὲρ τῶν ὄλων κρίσιν ἐπάγων, Ἀντώνιον Καί-
 σαρος ἐν τῇ κατ' Ἀκτιον μάχῃ νενικηκός. τότε γὰρ
 30 ἀπέγνωστο αὐτῷ τε Ἡρώδη τὰ πράγματα καὶ τοῖς περὶ
 αὐτὸν ὁμοίως ἐχθροῖς τε καὶ φίλοις· οὐ γὰρ ἦν εἰκὸς
 ἀτιμώρητον μενεῖν τοσαύτης αὐτῷ πρὸς Ἀντώνιον

φιλίας γεγενημένης. ἦν μὲν οὖν τοῖς μὲν φίλοις ἀπό-
 γνωσις τῶν κατ' αὐτὸν ἐλπιδῶν, ὅσοι δ' ἐχθρωδῶς εἶ-
 χον, ἐδόκουν μὲν ἐξ ἐμφανοῦς συνάχθεσθαι, πάθος δὲ
 λεληθὸς ἐφηδομένων εἶχον ὡς ἀμείνουτος τευξόμενοι
 τῆς μεταβολῆς. αὐτὸς τε Ἡρώδης τὸν Ἴστανδρον ὄρων 5
 μόνον ἐπ' ἀξιώματος βασιλικοῦ, συμφέρειν ᾤετο μη-
 κέτ' ἐμποδῶν ἑᾶν, εἰ μὲν περισωθεῖη καὶ διαφύγοι τὸν
 κίνδυνον, ἀσφαλὲς ἡγούμενος πρὸς τὸ μὴ τοῖς τοιούτοις
 αὐτοῦ καιροῖς ἐφορμεῖν ἄνδρα τυχεῖν τῆς βασιλείας
 ἀξιώτερον, εἰ δὲ καὶ πάσχοι τι διὰ Καίσαρος, φθόνῳ 10
 τὸν μόνον ἐπὶ τῆς βασιλείας γενησόμενον ἐπιθυμῶν
 ἐξέλεν.

2. ταῦτα δὲ αὐτοῦ δι' ἐννοίας ἔχοντος ἐνεδόθη τι
 καὶ παρ' ἐκείνων. ὁ μὲν γὰρ Ἴστανδρος ἐπιεικέα τρό-
 που καὶ τότε καὶ τὸν ἄλλον χρόνον οὐκ ἤξιον πο- 15
 λυπραγομεῖν οὐδὲ νεωτέρων ἄπτεσθαι, συγχωρῶν τῇ
 τύχῃ πᾶν τὸ δι' ἐκείνης γενόμενον ἡγαπηκέαι· φιλό-
 νεικος δ' ἦν Ἀλεξάνδρα, καὶ τὴν ἐλπίδα τῆς μετα-
 βολῆς ἀκρατῶς φέρουσα λόγους ἐποιεῖτο πρὸς τὸν πα-
 τέρα, μὴ μέχρι παντὸς ἀναμεῖναι τὴν Ἡρώδου παρανο- 20
 μίαν εἰς τὸν αὐτοῦ οἶκον, ἀλλὰ προλαβεῖν ἀσφαλεῖα
 τὰς αὐτῆς ἐλπίδας. ἤξιον τε περὶ τούτων Μάλχῳ γρά-
 φειν τῷ τὴν ἀραβιαρχίαν ἔχοντι, δέξασθαι τε αὐτοὺς
 καὶ δι' ἀσφαλείας ἄγειν· ὑπεξεληθόντων γὰρ εἰ τὰ περὶ
 Ἡρώδου οὕτω χωρήσειεν ὡς εἰκὸς ἐν ἐχθρᾷ Καίσαρος, 25
 αὐτοὺς ἔσεσθαι τοὺς τὴν ἀρχὴν ἀπολαμβάνοντας μόνους
 καὶ διὰ τὸ γένος καὶ διὰ τὴν εὐνοίαν τῶν ὄχλων.
 ταῦτα πειθούσης ὁ μὲν Ἴστανδρος διωθεῖτο τοὺς λόγους,
 φιλόνηκον δέ τι καὶ γυναικεῖον αὐτῆς πεπονθυίας,
 καὶ μήτε νύκτα μήθ' ἡμέραν ἀπολειπομένης, ἀλλ' αἰεὶ 30
 περὶ τούτων καὶ τῆς Ἡρώδου πρὸς αὐτοὺς ἐπιβουλής
 διαλεγομένης, ἀνεπίσθη τέλος ἐπιστολῆν δοῦναι Δο-

σιθέω τιλι τῶν περι αὐτὸν φίλων, ἐν ἧ συντέτακτο
 πέμψαι αὐτῷ τὸν Ἄραβα τοὺς ἀναληφθεμένους καὶ πα-
 ραπέμψοντας ἰππέας ἐπὶ τὴν Ἀσφαλτίτιν λίμνην· αὐ-
 τη δὲ ἀπέχει τῶν Ἱερουσαλιμιτῶν ὄρων σταδίους τρια-
 5 κοσίους. ἐπίστευε δὲ τῷ Δοσιθέω, θεραπεύοντος αὐτοῦ
 καὶ αὐτὸν καὶ τὴν Ἀλεξάνδραν, καὶ τῆς πρὸς Ἡρώδην
 δυσνοίας οὐ μικρὰς αἰτίας ἔχοντος· Ἰωσήπου τε γάρ, ὃν
 ἐκεῖνος ἀνηγάγει, συγγενὴς ἦν καὶ τῶν ἐν Τύρῳ φονευ-
 θέντων ὑπ' Ἀντωνίου πρότερον ἀδελφός. οὐ μὴν ἐπή-
 10 γαρ ταῦτα τὸν Δοσιθέον Ἰρκανῷ πιστὸν εἰς τὴν ὑπη-
 ρεσίαν γενέσθαι, προτιμήσας δὲ τῶν ἐκεῖνου τὰς ἐκ τοῦ
 βασιλεύοντος ἐλπίδας ἐπιδίδωσιν Ἡρώδῃ τὴν ἐπιστολήν.
 ὃ δὲ τῆς εὐνοίας ἀποδεξάμενος, ἔτι καὶ τοῦτο προσ-
 υπουργῆσαι παρεκελεύετο, πτύξαντα τὴν ἐπιστολήν καὶ
 15 κατασημνηάμενον ἀποδοῦναι τῷ Μάλχῳ καὶ τὰ παρ'
 ἐκεῖνου γράμματα λαβεῖν· οὐ γὰρ μικρὸν τὸ διάφορον
 καὶ τὴν ἐκεῖνου γνώμην αὐτὸν εἰδέναι. ταῦτα δὲ τοῦ
 Δοσιθέου προθύμως ὑπουργήσαντος, ὁ μὲν Ἄραβ ἀν-
 τεπέστειλεν αὐτὸν τε Ἰρκανὸν δεξέσθαι καὶ τοὺς σὺν
 20 αὐτῷ πάντας, ἧ καὶ Ἰουδαίων ὅσοι τὰ ἐκεῖνου φρονουῦ-
 σι, δύναμιν τε πέμψειν τὴν μετ' ἀσφαλείας αὐτοὺς
 κομίσουσιν, καὶ πρὸς μηδὲν ἐνδεήσειν ὧν ἠέλιου. ὡς
 δὲ καὶ ταύτην Ἡρώδης ἐδέξατο τὴν ἐπιστολήν, εὐθύς
 μεταπέμπεται τὸν Ἰρκανὸν καὶ περι τῶν γενομένων
 25 αὐτῷ συνθηκῶν πρὸς τὸν Μάλχον ἀνέκρινεν. ἀρνησα-
 μένου δὲ τὰς ἐπιστολὰς δείξας τῷ συνεδρίῳ διεχειρίσατο
 τὸν ἄνδρα.

ταῦτα δὲ γράφομεν ἡμεῖς ὡς ἐν τοῖς ὑπομνήμασι 3
 τοῖς τοῦ βασιλέως Ἡρώδου περιείχετο. τοῖς δ' ἄλλοις
 30 οὐ κατὰ ταῦτα συμφωνεῖ· τὸν γὰρ Ἡρώδην οὐκ ἐπὶ
 τοιούτοις δοκοῦσιν, ἀλλ' ἐξ ἐπιβουλῆς μᾶλλον Ἰρκανῷ
 τὴν αἰτίαν ἐπαγαγόντα κατὰ τὸν αὐτοῦ τρόπον ἀπο-

κτείναι. γράφουσι γὰρ οὕτως, ἐν συμποσίῳ τινὶ μηδὲν ὑποψίας ἐνδόντα λόγον Ἰρκανῶ προσφέρουσιν, εἰ τινὰς ἐπιστολάς παρὰ τοῦ Μάλχου λάβοι· καὶ τὸν μὲν ὁμολογῆσαι προσηγορευτικά γράμματα κομισασθαι, τὸν δ' εἰ καὶ τινὰ δωρεὰν εἰληφῶς εἶη πάλιν ἐπερῆσθαι· τοῦ 8 δὲ μηδὲν πλέον ἢ κτηνῶν ἀναβατικῶν τέσσαρα πέμψαντος αὐτῷ λαβεῖν, εἰς αἰτίαν τὸ τοιοῦτον ἐπαναφέροντα δωροδοκίας καὶ προδοσίας, ἀπάγχειν προστάξει τὸν ἄνδρα. τεκμήρια δὲ τοῦ μηδὲν ἁμαρτόντα τοιοῦτῳ τέλει περιπεσεῖν καταλογίζονται τὴν ἐπιείκειαν τοῦ τρόπου καὶ τὸ μῆτ' ἐν νεότητι θράσους ἢ προπετείας ἐπιδειξιν πεποιῆσθαι μῆδ' ὅτε τὴν βασιλείαν αὐτὸς εἶχεν, ἀλλὰ καὶ ταύτη τὰ πλεῖστα τῶν κατὰ τὴν διοίκησιν Ἀντιπάτρῳ παρακεχωρημένα. τότε δὲ πλείω μὲν ἢ ὄγδοῦντα 15 γεγονὼς ἐτύγχανεν ἔτη, κρατοῦντα δὲ μετὰ πάσης ἀσφαλείας τὸν Ἡρώδην ἠπίστατο, διαβεβήκει δὲ καὶ τὸν Εὐφράτην, τοὺς ἐν τῷ πέραν τιμῶντας αὐτὸν καταλιπών, ὡς ὅπως ἐπ' ἐκείνῳ γενησόμενος. ἐγχειρεῖν οὖν τι καὶ καινοτέρων ἄπτεσθαι πάντων ἀπιθανώτατον καὶ οὐ πρὸς τῆς ἐκείνου φύσεως, ἀλλὰ ταῦτα σκῆψιν 20 Ἡρώδου γενέσθαι.

- 4 τοῦτο μὲν τὸ τέλος Ἰρκανῶ συνέπεσε τοῦ βίου ποικίλαις καὶ πολυτρόποις χρησαμένῳ ταῖς ἐν τῷ ξῆν τύχαις. εὐθύς μὲν γὰρ ἐν ἀρχῇ βασιλευούσης αὐτοῦ τῆς μητρὸς Ἀλεξάνδρας ἀρχιερεὺς καταστάς τοῦ Ἰουδαίων ἔθνους ἑτεσιν ἐννέα τὴν τιμὴν κατέσχε· παραλαβὼν δὲ τὴν βασιλείαν ἀποθανούσης τῆς μητρὸς αὐτῷ, καὶ ταύτην κατασχὼν τρεῖς μῆνας, ἐκπίπτει μὲν ὑπὸ Ἀριστοβούλου τοῦ ἀδελφοῦ, κατάγεται δ' αὐθις ὑπὸ Πومπήλου, καὶ πάσας τὰς τιμὰς ἀπολαβὼν ἔτη τεσσαράκοντα 25 διετέλεσεν ἐν αὐτοῖς. ἀφαιρεθεὶς δὲ τὸ δευτερον ὑπ' Ἀντιγόνου, καὶ λωβηθεὶς τὸ σῶμα, παρὰ

Πάρθοις αἰχμάλωτος ἐγένετο. κάκειθεν εἰς τὴν οἰκίαν ἐπανήει χρόνῳ διὰ τὰς ἐξ Ἡρώδου προτεινομένας ἐλπιδας. ὦν οὐδὲν αὐτῷ κατὰ προσδοκίαν ἀπήντα, πολυκαθεῖα βίου χρησαμένῳ· τὸ δυσχερέστατον δέ, ὡς προειρήκαμεν, ἐν γήραι τοιούτου τέλους τυχεῖν. δοκεῖ γὰρ ἐπιεικῆς καὶ μέτριος ἐν πᾶσι γενέσθαι καὶ τὰ πλεῖστα τῆς ἀρχῆς ὑπὸ διοικηταῖς ἄγειν, οὐ πολυπράγμων οὐδὲ δεινὸς ὦν βασιλείας ἐπιστατεῖν. Ἀντιπάτρῳ δὲ καὶ Ἡρώδη μέχρι τοῦδε προελθεῖν ἐγένετο διὰ τὴν ἐπιείκειαν τῆν ἐκείνου, καὶ τὸ πέρασ οὔτε δίκαιον οὔτε εὐσεβὲς ἐξ αὐτῶν ἠῦρατο [τοιούτου τέλους].

ὁ δὲ Ἡρώδης ὡς καὶ τὸν Ἰρκανὸν ἐκποδῶν ἐποιή- 5
σατο, σπεύδων πρὸς Καίσαρα, καὶ μηδὲν ἐλπῖσαι περὶ τῶν αὐτοῦ πραγμάτων δυνάμενος χρηστὸν ἐκ τῆς γενο-
15 μένης αὐτῷ πρὸς Ἀντώνιον φιλίας, ὑπόπτου μὲν εἶχε τὴν Ἀλεξάνδρην μὴ τῷ καιρῷ συνεπιθεμένη τὸ τε πληθὺς ἀποστήσῃ καὶ στασιάζῃ τὰ περὶ τὴν βασιλείαν πράγματα, παρετίθετο δὲ πάντα Φερῶρα τὰδελφῶ, καὶ τὴν μητέρα Κύπρον καὶ τὴν ἀδελφὴν καὶ τὴν γενεὰν ἄκα-
20 σαν ἐν Μασάδοις κατεστήσατο, παρακελευσάμενος, εἴ τι περὶ αὐτοῦ ἀκούσειε δυσχερές, ἔχεσθαι τῶν πραγμάτων. Μαριάμμην δὲ τὴν αὐτοῦ γυναῖκα (δυνατὸν γὰρ οὐκ ἦν ἐν διαφορᾷ τῇ πρὸς τὴν ἀδελφὴν καὶ τὴν μητέρα τὴν ἐκείνου διαίταν τὴν αὐτὴν εἶχειν) ἐν Ἀλεξανδρείᾳ
25 σὺν Ἀλεξάνδρῳ τῇ μητρὶ κατεστήσατο, Ἰώσηπον τὸν ταμίαν καὶ τὸν Ἰτουραῖον Σόεμον ἐπ' αὐτῷ καταλιπὼν, πιστοτάτους μὲν ἐξ ἀρχῆς γενομένους αὐτῷ, τότε δὲ προφάσει τιμῆς φρουρεῖν ἀπολειφθέντας τὰς γυναῖκας. ἦν δὲ κάκεινοις ἐντολή, μαθόντας τι περὶ αὐτοῦ δυσχε-
30 ρὲς ἐξ αὐτῆς ἀμφοτέρως διαχειρίσασθαι, τὴν τε βασιλείαν εἰς δύναμιν τοῖς παισὶν αὐτοῦ σὺν τὰδελφῶ Φερῶρα διατηρεῖν.

6 ταῦτα ἐντειλάμενος εἰς Ῥόδον ἠπέλγετο Καίσαρι συντυχεῖν, ἀπειδὴ κατέπλευσεν εἰς τὴν πόλιν, ἀφήρητο μὲν τὸ διάδημα, τοῦ δ' ἄλλου περὶ αὐτὸν ἀξιώματος οὐδὲν ὑφείκως, ὅτι δὲ καὶ κοινωνῆσαι λόγου κατὰ τὴν συντυχίαν ἠξιώθη, πολὺ μᾶλλον ἐνέφηνε τὸ 5 μεγαλεῖον τοῦ κατ' αὐτὸν φρονήματος, οὗτ' εἰς Ἰκεσίας, ὡς εἰκὸς ἐπὶ τοιούτοις, τραπόμενος οὔτε δέησιν τινα προτείνων ὡς ἐφ' ἁμαρτήμασιν, ἀποδοὺς δὲ τὸν λογισμὸν τῶν πεπραγμένων ἀνυποτιμήτως. ἔλεγε γὰρ τῷ Καίσαρι καὶ φιλίαν αὐτῷ μεγίστην γενέσθαι πρὸς 10 Ἀντώνιον, καὶ πάντα πρᾶξαι κατὰ τὴν δύναμιν ὡς ἐπ' ἐκείνῳ γενήσεται τὰ πράγματα, στρατείας μὲν οὐ κοινωνήσας κατὰ περιολκὰς τῶν Ἀράβων, πέμψας δὲ καὶ χρήματα καὶ σίτον ἐκείνῳ. καὶ ταῦτ' εἶναι μετριώτερα τῶν ἐπιβαλλόντων αὐτῷ γενέσθαι· τὸν γὰρ ὁμολο- 15 γοῦντα μὲν εἶναι φίλον, εὐεργέτην δ' ἐκείνον ἐπιστάμενον παντὶ μέρει καὶ ψυχῆς καὶ σώματος καὶ περιουσίας συγκινδυνεύειν δέον. ὣν αὐτὸς ἔλαττον ἢ καλῶς εἶχεν ἀναστραφεῖς, ἀλλ' ἐκείνῳ γε συνειδέναι καλῶς ἑαυτῷ πεποιηκότι, τὸ μὴθ' ἠττηθέντα τὴν ἐν Ἀκτίῳ 20 μάχην καταλιπεῖν, μῆτε συμμεταβῆναι ταῖς ἐλπίσι φανερωῶς ἤδη μεταβαινούσης τῆς τύχης, φυλάξαι δ' αὐτὸν εἰ καὶ μὴ συναγωνιστὴν ἀξιοχρεῶν, ἀλλὰ σύμβουλόν γε ἀξιώτατον Ἀντωνίου, τὴν μίαν αἰτίαν τοῦ καὶ σώζεσθαι καὶ μὴ τῶν πραγμάτων ἐκπεσεῖν ὑποδεικνύοντα, 25 Κλεοπάτραν ἐπανελέσθαι· "προαηγορημένης γὰρ ἐκείνης αὐτῷ τε τῶν πραγμάτων ἄρχειν ὑπεῖναι καὶ τὰς πρὸς σὲ συμβάσεις ῥᾶον εὐρίσκεισθαι τῆς ἐχθρας. ὣν οὐδὲν ἐκείνος ἐννοηθεὶς ἀλυσιτελῶς μὲν αὐτῷ, συμφερόντως δὲ σοὶ προετίμησε τὴν ἀβουλίαν. νῦν οὖν εἰ 30 μὲν τῇ πρὸς Ἀντώνιον ὀργῇ κρίνεις καὶ τὴν ἐμὴν προθυμίαν, οὐκ ἂν εἶη μοι τῶν πεπραγμένων ἄρνησις,

οὐδ' ἀπαξιόσω τὴν ἔμμαντοῦ πρὸς ἐκεῖνον εὐνοίαν ἐκ τοῦ φανεροῦ λέγειν· εἰ δὲ τὸ πρόσωπον ἀνελὼν τίς εἰμι πρὸς τοὺς εὐεργέτας καὶ ποῖος φίλος ἐξετάξοις, ἔσται σοι πείρα τῶν ἤδη γεγεννημένων ἡμᾶς εἰδέναι.
 5 τοῦ γὰρ ὀνόματος ὑπαλλαγέντος, οὐδὲν ἔλαττον αὐτὸ τὸ τῆς φιλίας βέβαιον ἐν ἡμῖν εὐδοκίμειν δυνήσεται.”

τοιαῦτα λέγων καὶ παράπαν ἐμφαίνων τὸ τῆς ψυ- 7
 χῆς ἐλευθέριον, οὐ μετρίως ἐπεσπάσατο τὸν Καίσαρα φιλότιμον ὄντα καὶ λαμπρόν, ὥστε αὐτῷ τὰς τῶν ἐγκλη-
 10 μάτων αἰτίας σύστασιν ἤδη τῆς πρὸς ἐκεῖνον εὐνοίας πραγματεύεσθαι. καὶ τό τε διάδημα πάλιν ἀποκαθίστησιν αὐτῷ, καὶ προτρεψάμενος μηδὲν ἐλάττω περὶ αὐτὸν ἢ πρότερον ἦν περὶ τὸν Ἀντώνιον φαίνεσθαι, διὰ πάσης ἤγε τιμῆς, προσθεὶς ὅτι Κόιντος Δίδιος γρά-
 15 ψειεν ἀπάσῃ προθυμίᾳ τὰ πρὸς τοὺς μονομάχους αὐτῷ συλλαβέσθαι τὸν Ἡρώδη. τοσαύτης ἀποδοχῆς ἤξιωμένος, καὶ παρ' ἐλπίδας ὀρῶν αὐτῷ πάλιν ἐξ ὑπαρχῆς βεβαιοτέραν τὴν βασιλείαν δόσει Καίσαρος καὶ δόγματι Ῥωμαίων, ὅπερ ἐκεῖνος αὐτῷ πρὸς τὸ βέβαιον
 20 ἐπραγματεύσατο, παρέπεμψεν ἐπ' Αἰγύπτου Καίσαρα, δωρησάμενος ὑπὲρ δύναμιν αὐτόν τε καὶ τοὺς φίλους, καὶ πᾶσαν ἐμφαίνων μεγαλοψυχίαν. ἦρτιτο δὲ καὶ τῶν Ἀντωνίων συνήθων Ἀλέξανδρον, ὡς μηδὲν ἀνήκεστον παθεῖν· ἀλλὰ τούτου μὲν οὐκ ἔτυχεν, ὄρκῳ προκατει-
 25 λημμένου Καίσαρος, ἐπανήει δὲ πάλιν εἰς τὴν Ἰουδαίαν πλειονί τε τιμῇ καὶ παρρησίᾳ, καὶ τοῖς τὰ ἐναντία προσδοκῆσασιν ἐκπληξὲν παρέσχεν, ὡς αἰεὶ τὸ λαμπρότερον ἐκ τῶν κινδύνων κατ' εὐμένειαν τοῦ θεοῦ προσεπικτώμενος. εὐθύς οὖν περὶ τὴν ὑποδοχὴν ἐγε-
 30 γόνει Καίσαρος ἀπὸ Συρίας εἰς Αἰγυπτὸν εἰσβαλεῖν μέλλοντος. κάπειδὴ παρῆν, δέχεται μὲν αὐτὸν ἐν Πτολεμαίδι πάσῃ τῇ βασιλικῇ θεραπείᾳ, παρέσχεν δὲ καὶ

τῷ στρατεύματι ξένια καὶ τῶν ἐπιτηδείων ἀφθονίαν. πᾶν τοῖς εὐνουστάτοις ἐξητάζετο, τὰς τε δυνάμεις ἐκτάττοντος συνιππαζόμενος καὶ δεχόμενος αὐτὸν καὶ φίλους ἀνδρῶσιν ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα, πᾶσιν εἰς πολυτέλειαν καὶ πλοῦτον ὑπηρεσίας ἤσκημένοις. πα-⁵ ρέσχε δὲ καὶ τὴν ἄνυδρον διερχομένοις τὴν τῶν ἐπιγόντων χορηγίαν, ὡς μήτε οἴνου μήτε ὕδατος, ὃ καὶ μᾶλλον ἦν ἐν χρεῖα στρατιώταις, ὑστερηθῆναι. αὐτόν γε μὴν Καίσαρα ταλάντοις ὀκτακοσίοις ἐδώρησατο, καὶ παρέστησεν ἅπασιν ἐννοίαν λαβεῖν ὅτι τῆς βασι-¹⁰ λείας ἧς ἔτυχε πολὺ μείζω καὶ λαμπρότερα τὰ κατὰ τὰς ὑπουργίας ἐνεδείξατο. τοῦτ' αὐτὸν καὶ μᾶλλον εἰς πίστιν εὐνοίας καὶ προθυμίας ἐπισυνίστη, καὶ πλεῖστον ἠνέγκατο τῇ χρεῖα τοῦ καιροῦ τὸ μεγαλόψυχον ἀρμόσας. ὃ δέ, καὶ πάλιν ἐπανιόντων ἀπ' Αἰγύπτου,¹⁵ τῶν πρώτων οὐδὲν εἰς τὰς ὑπηρεσίας ἤττων ἐφάνη.

7 τότε μέντοι γενόμενος ἐν τῇ βασιλείᾳ τεταραγμένην αὐτῷ τὴν οἰκίαν καταλαμβάνει καὶ χαλεπῶς ἐχούσας τὴν τε γυναῖκα Μαριάμμην καὶ τὴν μητέρα τὴν ἐκείνης Ἀλεξάνδραν. οἰθηθεῖσαι γάρ, ὅπερ γ' ἦν ὑποπτον,²⁰ οὐκ εἰς ἀσφάλειαν τῶν σωμάτων εἰς ἐκεῖνο κατατεθῆναι τὸ χωρίον, ἀλλ' ὡς ἐν φρουρᾷ μηδενὸς μήτε τῶν ἄλλων μῆθ' αὐτῶν ἐξουσίαν ἔχειν, χαλεπῶς ἔφερον. ἢ τε Μαριάμμη τὸν μὲν ἔρωτα τοῦ βασιλέως ὑπόκρι-²⁵ σιν ἄλλως καὶ πρὸς τὸ συμφέρον αὐτῷ γινομένην ἀπάτην ὑπελάμβανεν, ἤχθετο δὲ τῷ μῆδ' εἰ πάσχοι τι δεινὸν ἐκεῖνος ἐλπίδα τοῦ βιώσεσθαι δι' αὐτὸν ἐσχηκέναι, καὶ τὰς Ἰωσήφω δοθείσας ἐντολὰς ἀνεμνημόνευεν, ὥστ' ἤδη διὰ θεραπείας εἶχε τοὺς φρουροὺς καὶ μᾶλλον τὸν Σόεμον, ἐν ἐκείνῳ τὸ πᾶν ἐπισταμένη. Σόεμος δὲ³⁰ κατὰ μὲν τὰς ἀρχὰς πιστὸς ἦν, οὐδὲν ἂν Ἡρώδης ἐνετέταλτο παρισίς, λόγοις δὲ καὶ δωρεαῖς λιπαρέστειρον

τῶν γυναικῶν ἐκθεραπευουσῶν αὐτὸν ἤττατο κατὰ μι-
 κρὸν ἤδη, καὶ τέλος ἐξεῖπεν ἀπάσας τὰς ἐντολὰς τοῦ
 βασιλέως, μάλιστα μὲν οὐδ' ἐλπίσας αὐτὸν ἐπὶ τῆς αὐ-
 τῆς ὑποστρέψειν ἐξουσίας ἐν ᾧ καὶ μᾶλλον ἐκφυγῶν
 5 τὸν ἀπ' αὐτοῦ κίνδυνον οὐ μικρὰ χαρῆσθαι ταῖς γυ-
 ναιξὶν ὑπελάμβανεν, ὡς ἦν εἰκὸς οὐκ ἀποτεύξεσθαι τοῦ
 περιόντος ἀξιώματος, ἀλλὰ καὶ πλέον εἰς τὴν ἀμοιβὴν
 ἐξιέναι βασιλευούσας ἢ τοῦ βασιλεύοντος ἀγχοῦ γενη-
 σομένης. ἐπήλιξε δ' αὐτὸν οὐχ ἤττον, εἰ καὶ πάντα
 10 κατὰ νοῦν πράξας ὑποστρέψειεν Ἡρώδης, τὸ μῆδεν τῇ
 γυναικὶ δυνήσεσθαι βουλομένη γε ἀντειπεῖν· ἥπιστατο
 γὰρ τὸν πρὸς τὴν Μαριάμμην ἔρωτα μεῖζονα λόγου τῷ
 βασιλεῖ. ταῦτ' ἦν τὰ προσελκύσαντα τὰς ἐντολὰς ἐξαγ-
 γελίαι. Μαριάμμη δὲ χαλεπῶς μὲν ἤκουσεν, εἰ μῆδεν
 15 πέρας αὐτῇ τῶν ἐξ Ἡρώδου κινδύνων ἔσται, χαλεπῶς
 δὲ διέκειτο, μῆδενὸς μὲν τυχεῖν αὐτὸν τῶν ἴσων εὐχο-
 μένη, δυσύποιστον δ', εἰ τύχοι, τὸν μετ' αὐτοῦ βίον κρι-
 νουσα. καὶ τοῦτο διέδειξεν ἐν ὑστέρῳ, μῆδεν ἐπικρουσα-
 μένη τοῦ καθ' αὐτὴν πάθους. ὃ μὲν γὰρ ἐπὶ μεγάλοις οἷς 2
 20 παρ' ἐλπίδας ἠτύχηκει καταπεπλευκῶς πρώτη μὲν,
 ὡς εἰκός, τῇ γυναικὶ περὶ τούτων εὐηγγελίζετο, μόνην
 δ' ἐκ πάντων διὰ τὸν ἔρωτα καὶ τὴν οὔσαν αὐτῷ συν-
 ἠθείαν προτιμῶν ἠσπάζετο· τῇ δ' οὔτε τὰς εὐήμερίας
 διηγούμενου χαίρειν μᾶλλον ἢ χαλεπῶς φέρειν συνέ-
 25 βαινεν, οὐτ' ἐπικρύπτεσθαι τὸ πάθος δυνατὸν ἦν, ἀλλ'
 ὑπ' ἀξίας καὶ τῆς περιούσης εὐγενείας πρὸς μὲν τοὺς
 ἀσπασμοὺς ἀνέστεινε, τοῖς δὲ διηγήμασιν ἄχθεσθαι
 μᾶλλον ἢ συγκαίρειν ἐνέφαινεν, ὥστ' οὐχ ὑποπτα μό-
 νον ἀλλὰ καὶ καταφανῆ γινόμενα τὸν Ἡρώδην ἐπιτα-
 30 ράττειν. ἠδημόνει μὲν γὰρ ὄρῶν τὸ παράλογον τῆς
 γυναικὸς πρὸς αὐτὸν μῖσος οὐκ ἀποκεκρυμμένον, ἡ-
 χθετο δὲ τῷ πράγματι καὶ τὸν ἔρωτα φέρειν ἀδυνατῶν

ταῖς τε ὄργαις καὶ ταῖς διαλλαγαῖς οὐκ ἐνέμενευ, ἀεὶ δὲ ἀπὸ θατέρου μεταβαίνων εἰς θατέρον ἐφ' ἑκατέρῳ πολλὴν εἶχεν ἀπορίαν. οὕτως ἦν ἐν μέσῳ τοῦ στυγεῖν καὶ στέργειν ἀποληφθεῖς, καὶ πολλὰκις ἔτοιμος ὦν ἀμύνασθαι τῆς ὑπερηφανίας αὐτῆν, διὰ τὸ προκατε- 5
 ληφθαι τὴν ψυχὴν ἀσθενέστερος εἰς τὸ μεταστήσασθαι τὴν ἀνθρωπον ἐγένετο. τὸ δὲ σύμπαν ἡδέως ἂν ἐκείνην κολάσας, ἐδεδοίκει μὴ λάθῃ παρ' αὐτῆς μείζονα τὴν τιμωρίαν ἀποθανούσης εἰσπραττόμενος.

- 3 συνιδουῖσαι δὲ αὐτὸν οὕτως ἔχοντα πρὸς τὴν Μα- 10
 ριάμμην ἢ τε ἀδελφῇ καὶ ἢ μήτηρ, κάλλιστον ᾤθησαν τὸν καιρὸν τοῦ πρὸς ἐκείνην μίσους εἰληφέναι, καὶ διελάλουν οὐ μικραῖς παροξύνουσαι τὸν Ἡρώδη διαβολαῖς, μίσος ὁμοῦ καὶ ζηλοτυπίαν ἐμποιεῖν δυνησομέναις. ὁ δ' οὔτε τῶν τοιούτων ἀηδῶς ἤκουε λόγων, 15
 οὔτε δρᾶν τι κατὰ τῆς γυναικὸς ὡς πεπιστευκῶς ἐπεθάρρει. χειρὸν μέντοι πρὸς αὐτὴν εἶχεν ἀεὶ, καὶ τὸ πάθος ἀντεξεκαίετο, τῆς μὲν οὐκ ἀποκρυπτομένης τὴν διάθεσιν, τοῦ δὲ τὸν ἔρωτα πρὸς ὄργην αἰεὶ μεταβάλλοντος. καὶ εὐθύς ἐπράχθη τι τῶν ἀνηκέστων· νῦν 20
 δὲ Καίσαρος ἀγγελθέντος κρατεῖν τῷ πολέμῳ καὶ τεθνηκότων Ἀντωνίου καὶ Κλεοπάτρας ἔχειν Αἴγυπτον, ἐπειγόμενος εἰς τὸ Καίσαρι ἀπαντᾶν, κατέλιπεν ὡς εἶχε τὰ περὶ τὴν οἰκίαν. ἐξιόντι δὲ Μαριάμμη παραστησαμένη τὸν Σόεμον πολλὴν τε χάριν τῆς ἐπιμελείας 25
 ὤμολόγει, καὶ μεριδαρχίαν αὐτῷ παρὰ τοῦ βασιλέως ᾔτησατο. κάκεινος μὲν τυγχάνει τῆς τιμῆς, Ἡρώδης δὲ γενόμενος ἐν Αἴγυπτῳ Καίσαρι τε μετὰ πλείονος συντυγχάνει τῆς παρρησίας ὡς ἦδη φίλος, καὶ μεγίστων ἡξιώθη· τῶν τε γὰρ Κλεοπάτραν δορυφοροῦν- 30
 των Γαλατῶν τετρακοσίους αὐτὸν ἐδωρήσατο, καὶ τὴν χώραν ἀπέδωκεν αὐτῷ πάλιν ἦν δι' ἐκείνης ἀφηρέθη,

προσέδθηκε δὲ καὶ τῇ βασιλείᾳ Γάδαρα καὶ Ἴκπον καὶ Σαμάρειαν, ἐτι δὲ τῆς παραλλοῦ Γάζαν καὶ Ἀνθηδόνα καὶ Ἰόπην καὶ Στράτωνος πύργον.

ἐπιτυχῶν δὲ καὶ τούτων λαμπρότερος ἦν, καὶ τὸν 4
 6 μὲν Καίσαρα παρέπεμψεν ἐπ' Ἀντιοχείας, αὐτὸς δ' ἐπανελθὼν, ὅσον ᾤετο τὰ πράγματα αὐτῷ διὰ τῶν ἔξωθεν ἐπιδιδόναι πρὸς εὐδαιμονίαν, τοσοῦτον ἔκαμνε τοῖς οἰκείοις, καὶ μάλιστα περὶ τὸν γάμον, ἐν ᾧ καὶ μᾶλλον εὐτυχεῖν ἐδόκει πρότερον. ἔρωτα γὰρ οὐδενὸς 10 ἐλάττω τῶν ἱστορουμένων ἐπεπόνθει μετὰ τοῦ δικαίου τῆς Μαριάμμης· ἢ δὲ τὰ μὲν ἄλλα σὺφρων καὶ πιστῆ πρὸς αὐτὸν ἦν, εἶχε δέ τι καὶ γυναικεῖον ὁμοῦ καὶ χαλεπὸν ἐκ φύσεως, ἱκανῶς μὲν ἐντροφῶσα δεδουλωμένῳ διὰ τὴν ἐπιθυμίαν, καὶ τὸ βασιλεύεσθαι καὶ κρατεῖν 15 ἄλλον αὐτῆς οὐ συγκαταλογιζομένη τῷ καιρῷ, πολλάκις μὲν ὑβριστικῶς αὐτῷ προσηνέχθη, καὶ τοῦτ' ἐκείνος ἐξειρωνευόμενος ἔφερεν ἐγκρατῶς καὶ μειζόνως· ἀναφανδὸν δὲ τὴν τε μητέρα καὶ τὴν ἀδελφὴν ἐπὶ δυσγενεῖα διεγλύεαζε καὶ κακῶς ἔλεγεν, ὥστ' ἤδη στάσις 20 ἐν ταῖς γυναιξίν εἶναι καὶ μῖσος ἄσπονδον, ἐν δὲ τῷ τότε καὶ διαβολὰς μελίζοντας. ἢ τε ὑποψία τρεφομένη παρέτεινεν ἐνιαυτοῦ μῆκος, ἐξ οὗ παρὰ Καίσαρος Ἡρώδης ὑποστρέφει. τέλειον μέντοι προοικονομούμενον ἐκ πλείονος ἐξερράγη, τοιαύτης ἀφορμῆς ἐγγενομένης. κατακλινό- 25 μενος ὁ βασιλεὺς ὡς ἀναπαύσασθαι μεσημβρίας οὕσης, ἐκάλει τὴν Μαριάμμην ὑπὸ φιλοστοργίας ἣς αἰεὶ περὶ αὐτὴν εἶχεν. ἢ δὲ εἰσῆλθε μὲν, οὐ μὴν καὶ κατεκλίθη, ἐκφραυλίσασα καὶ προσλοιοδορηθεῖσα τὸν τε πατέρα καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτῆς ὡς ἀπεκτόνει. χαλεπῶς δ' ἐκείνου 30 τὴν ὕβριν ἐνηνοχότος καὶ γεγονότος εἰς προπέτειαν ἐτοίμου, τῆς ταραχῆς αἰσθανομένη μελίζονος ἢ τοῦ βασιλέως ἀδελφῆ Σαλώμῃ παρεσκευασμένον ἐκ πλείστου

τὸν οἰνοχόον εἰσπέμπει, κελεύουσα λέγειν ὡς πείθει
 Μαριάμμη φίλτρον αὐτῇ συγκατασκευάσαι τῷ βασιλεῖ·
 καὶν ταραχθῆ καὶ πυνθανῆται τί ποτε τοῦτ' ἦν, λέγειν
 ὅτι ... φάρμακον μὲν ἐκείνης ἐχούσης, αὐτοῦ δὲ δια-
 κονῆσαι παρακαλουμένου· μὴ κινηθέντος δὲ ἐπὶ τῷ 5
 φίλτρῳ τὸν λόγον ἄργον ἔαν· οὐδένα γὰρ αὐτῷ κίν-
 δυνον φέρειν. τοιαῦτα προδιδάξασα κατ' ἐκείνον τὸν
 καιρὸν εἰσπέμπει διαλεξόμενον. ὃ δὲ πιθανὸς ἅμα καὶ
 μετὰ σπουδῆς εἰσῆει, δῶρα μὲν αὐτῷ τὴν Μαριάμμη
 παρεσχῆσθαι λέγων, ἀνακείθειν δὲ φίλτρον αὐτῷ δι- 10
 δόναί. πρὸς τοῦτο διακινήθέντος, τὸ φίλτρον ἔλεγεν
 εἶναι φάρμακον ὑπ' ἐκείνης διδόμενον, οὐ τὴν δύναμιν
 αὐτὸς οὐκ εἶδέναι· διὸ καὶ προσαγγεῖλαι, τοῦτ' ἀσφα-
 λέστερον αὐτῷ καὶ τῷ βασιλεῖ διειληφότα. τοιούτων
 ἀκούσας ὁ Ἡρώδης λόγων, καὶ πρότερον κακῶς διακεί- 15
 μενος, ἔτι μᾶλλον ἀνηρεθίσθη, τὸν τ' εὐνοῦχον ὃς ἦν
 τῇ Μαριάμμη πιστότατος ἐβασάνιζεν ὑπὲρ τοῦ φαρμά-
 κου, γινώσκων ὡς χωρὶς ἐκείνου οὐ δυνατόν ἦν οὔτε
 μείζον οὔτ' ἑλαττόν τι πεπραῆχθαι. γενόμενος δ' ἐν
 ταῖς ἀνάγκαις ὁ ἄνθρωπος οὐδὲν μὲν ὦν ἔνεκεν ἐβα- 20
 σανίζετο λέγειν εἶχε, τὸ μέντοι τῆς γυναικὸς ἐχθὸς εἰς
 αὐτὸν ἔφη γενέσθαι διὰ τοὺς λόγους οὓς ὁ Σόεμος αὐτῇ
 φράσειεν. ταῦτα δ' ἔτι λέγοντος μέγα βοήσας ὁ βασι-
 λεὺς οὐκ ἂν ἔφη Σόεμον, πιστότατον ὄντα τὸν ἄλλον
 χρόνον αὐτῷ τε καὶ τῇ βασιλεῖα, καταπροδοῦναι τὰς 25
 ἐντολάς, εἰ μὴ καὶ περαιτέρω προεληλύθει τῆς πρὸς
 τὴν Μαριάμμη κοινωνίας. καὶ τὸν μὲν Σόεμον εὐθύς
 ἐκέλευσεν ἀποκτείνειν συλλαβόντας, τῇ δὲ γυναικὶ κρι-
 σιν ἀπεδίδου, συναγαγὼν τοὺς οἰκειοτάτους αὐτῷ, καὶ
 τὴν κατηγορίαν ἐσπουδασμένην ποιούμενος ὑπὲρ τῶν 30
 κατὰ τὰς διαβολὰς φίλτρων καὶ φαρμάκων. ἦν δὲ
 ἀκρατῆς ἐν τῷ λόγῳ καὶ κρίσεως ὀφρλιώτερος· καὶ τέ-

λος οὕτως ἔχοντα γινώσκοντες αὐτὸν οἱ παρόντες θά-
 νατον αὐτῆς κατεψηφίσαντο. διενεχθεΐσης δὲ τῆς γνώ-
 μης ὑπεγένετο μὲν τι καὶ τοιοῦτον αὐτῷ τε καὶ τισι
 τῶν παρόντων, μὴ προκειτῶς οὕτως ἀναιρεῖν, καταθέ-
 5 σθαι δὲ εἰς ἓν τι τῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ φρουρίων· ἐσπου-
 δάσθη δὲ ταῖς περὶ τὴν Σαλώμην ἐκποδῶν ποιήσασθαι
 τὴν ἄνθρωπον, καὶ μᾶλλον ἐπεισαν τὸν βασιλέα, τὰς
 ταραχὰς τοῦ πλήθους, εἰ ζῶσα τύχοι, φυλαξασθαι συμ-
 βουλεύουσαι.

10 Μαριάμμη μὲν οὖν οὕτως ἤγετο τὴν ἐπὶ θανάτῳ·
 συνθεωρήσασα δὲ τὸν καιρὸν ἢ Ἀλεξάνδρα καὶ ὅτι μι- 5
 κρὰς ἐλπίδας ἔχει μὴ καὶ αὐτὴ τῶν ὁμοίων ἐξ Ἡρώδου
 τύχοι, ἐναντίως πρὸς τὸ πρῶτον θράσος καὶ λίαν ἀπρε-
 πῶς μετεβάλλετο. βουλομένη γὰρ ἐμφῆναι τὴν ἄγνοιαν
 15 ὧν ἐκείνη τὰς αἰτίας εἶχεν, ἐκπηδήσασα καὶ λοιδορου-
 μένη τῇ θυγατρὶ πάντων ἀκουόντων ἐβόα κακὴν καὶ
 ἀχάριστον πρὸς τὸν ἄνδρα γενέσθαι, καὶ δίκαια πά-
 σχειν ἐπὶ τοιούτοις τολμήμασιν· οὐ γὰρ ἀμείψασθαι
 δεόντως τὸν πάντων αὐτῶν εὐεργέτην. τοιαῦτα με-
 20 ταξὺ καθυποκορινομένης ἀσχημόνως καὶ τολμῶσης ἐφά-
 πτεσθαι καὶ τῶν τριχῶν, πολλὴ μὲν, ὡς εἰκός, καὶ
 παρὰ τῶν ἄλλων ἢ κατάγνωσις ἦν τῆς ἀπρεποῦς προσ-
 ποιήσεως, μᾶλλον δὲ ἐνεφάνη παρ' αὐτῆς τῆς ἀπολλυ-
 μένης· οὔτε γὰρ λόγον δοῦσα τὴν ἀρχὴν οὔτε ταρα-
 25 χθεΐσα πρὸς τὴν ἐκείνης δυσχέρειαν ἀπέβλεπεν, ἀλλ'
 ὡς ὑπὸ φρονήματος τὴν ἁμαρτίαν καὶ μᾶλλον ἄχθεσθαι
 περιφανῶς ἀσχημονούσης ἐνέφηνεν. αὐτὴ γε μὴν ἀτρε-
 μαίῳ τῷ καταστήματι καὶ τῇ χροᾷ τῆς σαρκὸς ἀμετα-
 βλήτῳ πρὸς τὸν θάνατον ἀπήει, τὴν εὐγένειαν οὐδ' ἐν
 30 τοῖς ἐσχάτοις ἄδηλον τοῖς ἐπιθεωροῦσιν αὐτὴν ἐμφαί-
 νουσα.

κακείνη μὲν οὕτως ἀπέθανεν, γυνὴ καὶ πρὸς ἐγ- 6

κράτειαν καὶ πρὸς μεγαλοψυχίαν ἄριστα γεγεννημένη·
 τὸ δ' ἐπεικὲς ἔλειπεν αὐτῇ, καὶ πλείων ἦν ἐν τῇ φύσει
 τὸ φιλόνηκον, κάλλει δὲ σώματος καὶ τῷ περὶ τὰς ἐν-
 τεύξεις ἀξιώματι μείζονος ἢ φράσαι τὰς κατ' αὐτὴν
 ὑπερῆγεν, ἣ τε πλείων ἀφορμὴ τοῦ μὴ κεχαρισμένως 5
 τῷ βασιλεῖ μὴδὲ πρὸς ἡδονὴν ζῆν ἐντεῦθεν ἐγεγόνει.
 Θεραπευομένη γὰρ διὰ τὸν ἔρωτα, καὶ δυσχερὲς οὐ-
 δὲν ἐξ ἐκείνου προσδοκῶσα, τὴν παρρησίαν ἀσύμμε-
 τρον εἶχεν· ἦν δ' αὐτὴν καὶ τὰ περὶ τοὺς οἰκείους,
 καὶ ταῦτα πάντα πρὸς ἐκείνον ὡς ἐπεπόνθει λέγειν 10
 ἡξίου, καὶ πέρας ἐξεκίνησεν ἐχθρὰς αὐτῇ γενέσθαι τὴν
 τε μητέρα καὶ τὴν ἀδελφὴν τοῦ βασιλέως, κἀκείνον
 αὐτὸν ᾧ μόνῳ τὸ μὴ παθεῖν τι δυσχερὲς ἀπεπίστευεν.

7 ἀναιρεθείσης δὲ τότε καὶ μᾶλλον ἐξήφθη τὰ περὶ
 τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ βασιλέως, ἔχοντος μὲν οὕτως καὶ 15
 πρότερον, ὡς ἐδηλώσαμεν· οὐ γὰρ ἀπαθὴς οὐδ' οἷος
 ἂν ἐκ συνηθείας ἦν ὁ πρὸς αὐτὴν ἔρωσ, ἀλλὰ καὶ [πρό-
 τερον] ἤρξεν ἐνθουσιαστικῶς, καὶ τῇ παρρησίᾳ τῆς συμ-
 βιώσεως οὐκ ἀπενικῆθη μὴ πλείων ἀεὶ γίνεσθαι. τότε
 μέντοι καὶ μᾶλλον ἐδόκει κατὰ νέμεσίν τινα τῆς κατὰ 20
 τὴν Μαριάμμην ἀπωλείας ἐπιθέσθαι, καὶ πολλάκις μὲν
 ἀνακλήσεις ἦσαν αὐτῆς πολλάκις δὲ καὶ θρηῆνος ἀσχί-
 μων, ἐπενόει δὲ πᾶν εἴ τι δυνατὸν εἰς ψυχαγωγίαν,
 πότους καὶ συνουσίας αὐτῷ πραγματευόμενος. καὶ
 τούτων οὐδὲν ἤρκει. τὰς οὖν διοικήσεις τῶν κατὰ τὴν 25
 βασιλείαν παρητεῖτο, καὶ τοσοῦτον ἤττητο τοῦ πάθους
 ὥστ' αὐτὸν ἤδη καὶ καλεῖν τὴν Μαριάμμην προστάξει
 τοῖς ὑπηρέταις ὡς ζῶσαν ἔτι καὶ δυναμένην ὑπακούειν.
 οὕτω δὲ ἔχοντος ἐπιγίνεται λοιμώδης νόσος, ἣ καὶ τῶν
 ὄχλων τοὺς πλείους καὶ τῶν φίλων τοὺς ἐντιμοτάτους 30
 διέφθειρε, καὶ παρέσχεν ἅπασιν ἐξυπονοῆσαι κατὰ μῆ-
 νιν τοῦ θεοῦ τοῦτο συννεχθῆναι διὰ τὴν γεγεννημένην

παρανομίαν ἐπὶ τῇ Μαριάμῃ. χειρὸν οὖν διετίθει καὶ
 τοῦτ' αὐτὸν τὸν βασιλέα, καὶ τέλος εἰς τὰς ἐρημίας αὐ-
 τὸν διδοὺς καὶ προφάσει κυνηγεσίων ταύταις ἐναδη-
 μονῶν οὐκ ἐφθη πλείους διενεγκεῖν ἡμέρας, καὶ περι-
 5 πίπτει νόσῳ δυσχερεστάτῃ. φλόγῳσις γὰρ ἦν καὶ πε-
 σις τοῦ ἰνίου καὶ τῆς διανοίας παραλλαγή, τῶν τε θε-
 ραπευμάτων οὐδὲν ὅ τι καὶ πρὸς ὠφέλειαν ἐξήνυσεν,
 ἀλλ' ἐναντιούμενα τέλος εἰς ἀπόγνωσιν ἤγευ. ὅσοι τε
 περὶ αὐτὸν ἦσαν ἰατροί, τὰ μὲν οἷς αὐτοὶ προσέφερον
 10 βοηθήμασιν οὐδὲν ὑπεικούσης τῆς νόσου, τὰ δὲ καὶ
 τοῦ βασιλέως οὐκ ἔχοντος ἄλλως ἢ κατὰ τὸ βιαζόμενον
 τῆς ἀρρωστίας διαιτᾶσθαι, πάνθ' οἷς ἐκεῖνος ἐπενε-
 χθεῖη παρέχειν ἤξιουν, τὸ δύσελπι τῆς σωτηρίας ἐν
 ἐξουσίᾳ τῆς διαίτης ἀνατιθέντες τῇ τύχῃ.

15 κάκενος μὲν ἐν Σαμαρείᾳ τῇ κληθείσῃ Σεβαστῇ τοῦ-
 τον τὸν τρόπον ἐνοσηλεύετο· διατρίβουσα δὲ ἐν τοῖς Ἱερο- 8
 σολύμοις Ἀλεξάνδρα, καὶ πυθομένη τὰ κατ' αὐτόν, ἐσπου-
 δάκει τῶν περὶ τὴν πόλιν φρουρίων ἐγκρατῆς γενέσθαι.
 δύο δ' ἦν, ἐν μὲν αὐτῆς τῆς πόλεως ἕτερον δὲ τοῦ ἰε-
 20 ροῦ, καὶ τούτων οἱ κρατοῦντες ὑποχείριον τὸ πᾶν ἔθνος
 ἐσχῆκασιν· τὰς μὲν γὰρ θυσίας οὐκ ἄνευ τούτων οἷόν
 τε γενέσθαι, τὸ δὲ μὴ ταύτας συντελεῖν οὐδενὶ Ἰουδαίων
 δυνατόν, τοῦ ζῆν ἐτοιμότερον ἂν παραχωρησάντων ἢ
 τῆς θρησκείας ἦν εἰς τὸν θεὸν εἰώθασιν συντελεῖν. τοῖς
 25 οὖν ἐπὶ τούτων τῶν φυλακτηρίων Ἀλεξάνδρα προσή-
 νεγκε τοὺς λόγους, ὡς δεόν αὐτῇ καὶ τοῖς ἐξ Ἡρώδου πα-
 ραδοῦναι παιδίοις, μὴ καὶ φθῆ τις ἐκείνου μεταλλά-
 ξαντος ἕτερος ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν πραγμάτων· ῥω-
 σθέντι μὲν γὰρ οὐδεὶς ἀσφαλέστερον τῶν οἰκειοτάτων
 30 διατηρήσει. τούτους τοὺς λόγους αὐτῆς οὐκ ἐπιεικῶς
 ἤνεγκαν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐμπροσθεν χρόνον πιστοὶ ὄντες
 εἶτι μᾶλλον ἐν τῷ τότε διέμειναν, μίσει τε τῆς Ἀλεξάν-

δρας καὶ τῷ μηδ' ὅσιον ὑπολαμβάνειν ζῶντα τὸν Ἡρώ-
δην ἀπεγνωσμένοι· φίλοι γὰρ ἄνωθεν ἦσαν, εἰς δ' αὐ-
τῶν καὶ ἀνεψιὸς τοῦ βασιλέως Ἀχίλαβος ἦν. εὐθύς οὖν
ἐξήγγειλαν πέμψαντες ἐκείνῳ τὴν γνώμην τῆς Ἀλεξάν-
δρας. ὃ δὲ τὴν μὲν οὐδὲν ἀναβαλλόμενος ἀποκτείνει 5
προσέταξεν, αὐτὸς δὲ μόλις καὶ σὺν κακοπαθείᾳ διαφυ-
γὼν τὴν νόσον χαλεπὸς ἦν, ψυχῇ καὶ σώματι κεκακω-
μένος ὁμοῦ πρὸς τὸ δυσάρεστον, καὶ πάσαις ταῖς αἰτίαις
ἐτοιμοτέρως εἰς τιμωρίαν τῶν ὑποπεσόντων ἐχρήτο.
φονεύει δὲ καὶ τοὺς ἀναγκαιοτάτους αὐτῷ φίλους, 10
Κοστόβαρον καὶ Λυσίμαχον καὶ τὸν Γαδίαν καλούμε-
νον Ἀντίπατρον, ἔτι δὲ Δοσίθεον, ἐξ αἰτίας τοιαύδης.

- 9 Κοστόβαρος ἦν γένει μὲν Ἰδουμαίος, ἀξιώματος
τῶν πρώτων παρ' αὐτοῖς, καὶ προγόνων Ἰερατευσάν-
των τῷ Κοζέ· θεὸν δὲ τοῦτον Ἰδουμαῖοι νομίζουσιν. 15
Ἰσραηλῶν δὲ τὴν πολιτείαν αὐτῶν εἰς τὰ Ἰουδαίων ἔθη
καὶ νόμιμα μεταστήσαντος, Ἡρώδης τὴν βασιλείαν πα-
ραλαβὼν ἄρχοντα τῆς Ἰδουμαίας καὶ Γάζης ἀποδείκνυσι
τὸν Κοστόβαρον, καὶ δίδωσιν αὐτῷ τὴν ἀδελφὴν Σα-
λώμην, Ἰώσηπον ἀνελὼν τὸν εἰληφότα πρότερον αὐτήν, 20
ὡς ἐδηλώσαμεν. Κοστόβαρος δὲ τούτων τυχὼν ἀσμέ-
νως καὶ παρὰ δόξαν ἤρθη μᾶλλον ὑπὸ τῆς εὐτυχίας,
καὶ κατὰ μικρὸν ἐξέβαινε, οὐδ' αὐτῷ καλὸν ἠγούμενος
ἄρχοντος Ἡρώδου τὸ προστεταγμένον ποιεῖν, οὔτε τοῖς
Ἰουδαίων ἔθεσι τοὺς Ἰδουμαίους χρωμένους ὑπ' ἐκεί- 25
νοῖς εἶναι. διαπέμπεται οὖν πρὸς Κλεοπάτραν, τὴν
Ἰδουμαίαν φάμενος ἀεὶ τῶν ἐκείνης προγόνων γεγενῆ-
σθαι, καὶ διὰ τοῦτ' εἶναι δίκαιον αἰτεῖσθαι παρ' Ἀν-
τωνίου τὴν χώραν· αὐτὸς γὰρ ἔτοιμος εἶναι μεταφέ-
ρειν τὴν εὐνοίαν εἰς ἐκείνην. ἔπραττε δὲ ταῦτα τῇ 30
Κλεοπάτρᾳ μὲν οὐδὲν τι μᾶλλον εἰς τὴν ἀρχὴν ἀρεσκό-
μενος, εἰ δὲ περιαιρεθείη τῶν πλειόνων Ἡρώδης, εὐ-

επιχείρητον ἤδη νομίζων καθ' αὐτὸν ἄρξαι τοῦ τῶν
 Ἰουδαίων ἔθνους καὶ μείζον πράξειν. ἐπιδιέβαινε
 γὰρ ταῖς ἐλπίσιν, οὐκ ὀλίγας ἀφορμὰς ἔχων καὶ γένους
 καὶ χρημάτων, ἃ μετὰ θινηκεοὺς αἰσχροκερδίας ἐπεπό-
 15 ριστο, καὶ μικρὸν οὐδὲν ἐπενόει. Κλεοπάτρα μὲν οὖν
 Ἀντωνίου δεηθεῖσα περὶ τῆς χώρας ταύτης ἀποτυγχά-
 νει, λέγονται δὲ πρὸς Ἡρώδην οἱ λόγοι, κάκεινος ἐτοι-
 μος ἦν ἀποκτείνει τὸν Κοστόβαρον. ὅμως τῆς ἀδελφῆς
 αὐτοῦ δεηθείσης καὶ τῆς μητρὸς ἀφίησι καὶ συγγνώ-
 20 μης ἤξιώσεν, οὐκ ἀνύποκτον αὐτὸν εἰς τὸ λοιπὸν ἔχων
 τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς τότε. χρόνου δὲ διελθόντος, ἐπεὶ 10
 συνέβη τὴν Σαλώμην στασιάσαι πρὸς Κοστόβαρον,
 πέμπει μὲν εὐθύς αὐτῷ γραμματεῖον, ἀπολυομένη τὸν
 γάμον, οὐ κατὰ τοὺς Ἰουδαίων νόμους· ἀνδρὶ μὲν γὰρ
 15 ἔξεστι παρ' ἡμῖν τοῦτο ποιεῖν, γυναικὶ δὲ οὐδὲ δια-
 χωρισθείη καθ' αὐτὴν γαμηθῆναι, μὴ τοῦ πρότερον
 ἀνδρὸς ἀφιέντος. οὐ μὲν ἡ Σαλώμη τὸν ἐγγενῆ νόμον
 ἀλλὰ τὸν ἐπ' ἔξουσίᾳ ἐλομένη, τὴν τε συμβίωσιν προ-
 ἀπηγόρευσε καὶ πρὸς τὸν ἀδελφὸν Ἡρώδην ἔλεγεν ὑπὸ
 20 τῆς εἰς ἐκεῖνον εὐνοίας ἀποστῆναι τὸν ἀνδρὸς· ἐγνωκέναι
 γὰρ αὐτὸν μετ' Ἀντιπάτρου καὶ Λυσιμάχου καὶ Δοσι-
 θεοῦ νεωτέρων ἐφιέμενον. καὶ πίστιν παρεῖχε τοῦ λό-
 γου τοὺς Βάβα παιδας, ὅτι διασώζονται παρ' αὐτῷ
 χρόνον ἐνιαυτῶν ἤδη δώδεκα. τοῦτο δὲ εἶχεν οὕτως·
 25 ὃ καὶ πολλὴν ἐκπληξιν ἐνεποίησε τῷ βασιλεῖ παρ' ἐλ-
 πίδας ἀκουσθέν, ἐκεκίνητό τε μᾶλλον ἐπὶ τῷ παραδόξῳ
 τοῦ λόγου. τὰ γὰρ περὶ τοὺς Βάβα παιδας ἐσπουδάσθη
 μὲν αὐτῷ πρότερον ἐπεξελεθεῖν, δυσμενεῖς γενομένους
 τῇ διαθέσει, τότε δὲ διὰ τὸ μῆκος τοῦ χρόνου καὶ τῆς
 30 μνήμης ἐξεληλύθεισαν. ἡ δὲ ἔχθρα πρὸς αὐτοὺς καὶ
 τὸ μῖσος ἀπὸ τοιούτων ἦν. Ἀντιγόνου τὴν βασιλείαν
 ἔχοντος Ἡρώδης μὲν ἐπολιόρκει δυνάμει τὴν τῶν Ἱερο-

σολυμιτῶν πόλιν, ὑπὸ δὲ χρείας καὶ κακῶν, ὅσα πολιορ-
 κουμένοις παρίσταται, πλείους ἦσαν οἱ τὸν Ἡρώδη
 ἐπικαλούμενοι καὶ πρὸς ἐκεῖνον ἀπουνεύοντες ἤδη ταῖς
 ἐλπίσιν. ὄντες δ' ἐπ' ἀξιώματος οἱ τοῦ Βάβα παῖδες
 καὶ παρὰ τῷ πλήθει δυνατοὶ πιστοὶ διετέλουν Ἀντι- 5
 γόνῳ, τὸν τε Ἡρώδη διέβαλλον ἀεὶ, καὶ συμφυλάττειν
 τοῖς βασιλεῦσι τὴν ἐκ γένους ἀρχὴν προύτρεπον. ἐκεῖ-
 νοι μὲν οὖν, ἅμα καὶ συμφέρειν αὐτὰ νομίζοντες, ἐπὶ
 τοιούτων ἐπολιτεύοντο· τῆς δὲ πόλεως ἀλισκομένης καὶ
 κρατοῦντος τῶν πραγμάτων Ἡρώδου, Κοστόβαρος ἀπο- 10
 δειχθεὶς τὰς διεκβολὰς ἀναφράττειν καὶ φρουρεῖν τὴν
 πόλιν ὡς μὴ διαπίπτειν ἐξ αὐτῆς τοὺς ὑπόχρεως τῶν
 πολιτῶν ἢ τὰναντία τῷ βασιλεῖ πολιτευομένους, εἰδὼς
 δ' ἐν ὑπολήψει καὶ τιμῇ τοὺς τοῦ Βάβα τῷ παντὶ πλή- 15
 θει, καὶ νομίζων μέγα μέρος αὐτῷ γενήσεσθαι πρὸς
 τὰς μεταβολὰς τῶν πραγμάτων τὴν ἐκείνων σωτηρίαν,
 ὑπεξέθετο καὶ κατέκρυψεν ἐν οἰκείοις χωρίοις. καὶ
 τότε μὲν Ἡρώδη (διεληλύθει γὰρ ἡ τῆς ἀληθείας ὑπο-
 ψία) πιστωσάμενος ὄρκοις, ἢ μὴν οὐδὲν εἰδέναι τῶν
 κατ' ἐκείνους, ἀφείτο τῆς ὑπονοίας· αὐτίς δὲ κηρύγ- 20
 ματα καὶ μήνυτρα τοῦ βασιλέως ἐκτιθέντος καὶ πάντα
 τρόπον ἐρεῦνης ἐπινοοῦντος οὐκ ἦλθεν εἰς ὁμολογίαν,
 ἀλλὰ τῷ τὸ πρῶτον ἔξαρκος γενέσθαι τὸ φωραθῆναι
 τοὺς ἄνδρας οὐκ ἀνυποτίμητον αὐτῷ πεπεισμένος, οὐ
 μόνον ἐκ τῆς εὐνοίας ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ἀνάγκης ἤδη τοῦ 25
 λανθάνειν αὐτοὺς περιείχετο. τούτων ἔξαγγελθέντων
 αὐτῷ διὰ τῆς ἀδελφῆς, ὁ βασιλεὺς πέμψας εἰς τοὺς τό-
 πους ἐν οἷς διατρίβειν ἐμηνύθησαν, ἐκείνους τε καὶ τοὺς
 συγκαταϊταθέντας ἀπέκτεινεν, ὥστε εἶναι μηδὲν ὑπό-
 λοιπον ἐκ τῆς Ἰρκανοῦ συγγενείας, ἀλλὰ τὴν βασι- 30
 λείαν αὐτεξούσιον αὐτῷ τυγχάνειν, μηδενὸς ὄντος ἐπ'
 ἀξιώματος ἐμποδῶν ἴστασθαι τοῖς παρανομοῦμένοις.

διὰ τοῦτο καὶ μᾶλλον ἐξέβαινε τῶν πατρίων ἐθνῶν, 8
 καὶ ξενικοῖς ἐπιτηδεύμασιν ὑποδιέφθειρε τὴν πάλαι
 κατάστασιν ἀπαρᾶγγελορητον οὔσαν. ἐξ ὧν οὐ μικρὰ
 καὶ πρὸς τὸν αὐτοῖς χρόνον ἠδικήθημεν, ἀμεληθέντων
 5 ὅσα πρότερον ἐπὶ τὴν εὐσέβειαν ἤγε τοὺς ὄχλους. πρῶ-
 τον μὲν γὰρ ἀγῶνα πενταετηρικὸν ἀθλημάτων κατε-
 στήσατο Καίσαρι, καὶ θέατρον ἐν Ἱεροσολύμοις ἀκοδό-
 μησεν, αὐτίς τ' ἐν τῷ πεδίῳ μέγιστον ἀμφιθέατρον,
 περίοπτα μὲν ἄμφω τῇ πολυτελείᾳ, τοῦ δὲ κατὰ τοὺς
 10 Ἰουδαίους ἔθους ἀλλότρια· χρῆσις τε γὰρ αὐτῶν καὶ
 θεαμάτων τοιούτων ἐπίδειξις οὐ παραδέδοται. τὴν
 μέντοι πανήγυριν ἐκεῖνος ἐπιφανεστάτην τὴν τῆς πεν-
 ταετηρίδος συντελεῖ, καταγγέλλας τε τοῖς πέριξ καὶ
 συγκαλῶν ἀπὸ τοῦ παντὸς ἔθνους. οἱ δ' ἀθληταὶ καὶ
 15 τὰ λοιπὰ τῶν ἀγωνισμάτων ἀπὸ πάσης γῆς ἐκαλοῦντο
 κατ' ἐλπίδα τῶν προκειμένων καὶ τῆς νίκης εὐδοξίαν,
 συνελέγησάν τε οἱ κορυφαιότατοι τῶν ἐν τοῖς ἐπιτη-
 δεύμασιν· οὐ γὰρ μόνον τοῖς περὶ τὰς γυμνικὰς ἀσκή-
 σεις ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐν τῇ μουσικῇ διαγινομένοις καὶ θυ-
 20 μελικοῖς καλουμένοις προτιθεῖ μέγιστα νικητήρια,
 καὶ διεσπούδαστο πάντας τοὺς ἐπισημοτάτους ἔλθειν
 ἐπὶ τὴν ἄμιλλαν. προὔθηκε δὲ καὶ τεθρίπποις καὶ συν-
 ωρίσι καὶ κέλησιν οὐ μικρὰς δωρεάς· καὶ πάνθ' ὅσα
 κατὰ πολυτέλειαν ἢ σεμνοπρέπειαν παρ' ἐκάστοις ἐ-
 25 σπούδαστο, φιλοτιμίᾳ τοῦ διάσημον αὐτῷ γενέσθαι
 τὴν ἐπίδειξιν ἐξεμιμήσατο. τό γε μὴν θέατρον ἐπιγρα-
 φαι κύκλῳ περιεῖχον Καίσαρος, καὶ τρόπαια τῶν ἐθνῶν
 ἃ πολεμήσας ἐκεῖνος ἐκτήσατο, χρυσοῦ τε ἀπέφθου καὶ
 ἀργύρου πάντων αὐτῷ πεποιημένων. τὰ δ' εἰς ὑπηρε-
 30 σίαν οὐδὲν οὕτως ἢ οὐτ' ἐσθῆτος τίμιον οὔτε σκευῆς
 λίθων, ὃ μὴ τοῖς ὄρωμένοις ἀγωνίσμασι συνεπεδεί-
 κνυτο. παρασκευὴ δὲ καὶ θηρίων ἐγένετο, λεόντων τε

πλείστον αὐτῶ συναχθέντων καὶ τῶν ἄλλων ὅσα καὶ τὰς ἀλκὰς ὑπερβαλλούσας ἔχει καὶ τὴν φύσιν ἐστὶ σπανιώτερα. τούτων αὐτῶν τε πρὸς ἄλληλα συμπλοκαὶ καὶ μάχαι πρὸς αὐτὰ τῶν κατεγνωσμένων ἀνθρώπων ἐπετηδεύοντο, τοῖς μὲν ξένοις ἐκπληξίς ὁμοῦ τῆς 5 δαπάνης καὶ ψυχαγωγία τῶν περὶ τὴν θεῖαν κινδύνων, τοῖς δ' ἐπιχωρίοις φανερὰ κατάλυσις τῶν τιμωμένων παρ' αὐτοῖς ἐθῶν. ἀσεβὲς μὲν γὰρ ἐκ προδῆλου κατεφαίνετο θηρίοις ἀνθρώπους ὑπορρίπτειν ἐπὶ τέρψει τῆς ἀνθρώπων θείας, ἀσεβὲς δὲ ξενικοῖς ἐπιτηδεύμασιν 10 ἐξαλλάττειν τοὺς ἐθισμούς. πάντων δὲ μᾶλλον ἐλύπει τὰ τρόπαια· δοκοῦντες γὰρ εἰκόνας εἶναι [τὰς] τοῖς ὄπλοις περιειλημμένας, ὅτι μὴ πάτριον ἦν αὐτοῖς τὰ τοιαῦτα σέβειν, οὐ μετρίως ἐδυσχέραινον.

2 ἑλάνθανον δὲ οὐδὲ τὸν Ἡρώδην ἐκταραττόμενοι, 15 καὶ βίαν μὲν ἐπάγειν ἄκαιρον ᾤετο, καθωμίλει δ' ἐνίους καὶ παρηγόρει, τῆς δεισιδαιμονίας ἀφαιρούμενος, οὐ μὴν ἐπειθεν, ἀλλ' ὑπὸ δυσχερείας ὧν ἐδόκουν ἐκείνον πλημμελεῖν, ὁμοθυμαδὸν ἐξεβῶν, εἰ καὶ πάντα δοκοῦσεν οἰστά, μὴ φέρειν εἰκόνας ἀνθρώπων ἐν τῇ πό- 20 λει, τὰ τρόπαια λέγοντες· οὐ γὰρ εἶναι πάτριον αὐτοῖς. Ἡρώδης δὲ τεταραγμένους ὁρῶν καὶ μὴ ῥαδίως ἂν μεταπεσόνας, εἰ μὴ τύχοιεν παρηγορίας, καλέσας αὐτῶν τοὺς ἐπιφανεστάτους εἰς τε θέατρον παρήγαγε καὶ δείξας τὰ τρόπαια, τί ποτε δοκεῖ αὐτοῖς ταῦτα, ἐπύθετο. 25 τῶν δ' ἐκβοησάντων ἀνθρώπων εἰκόνας, ἐπιτάξας ἀφαιρεθῆναι τὸν περιθέσιμον κόσμον, ἐπιδείκνυσιν αὐτοῖς γυμνὰ τὰ ξύλα. τὰ δ' εὐθύς ἦν ἀποσυληθέντα γέλωσ, καὶ πλείστον εἰς διάχυσιν ἐδυνήθη, τῷ καὶ πρότερον αὐτοῖς ἐν εἰρωνείᾳ τίθεσθαι τὰς κατασκευὰς 30 τῶν ἀγαλμάτων.

3 τοῦτον δὲ τὸν τρόπον αὐτοῦ παρακρουσαμένου τὸ

πλήθος, καὶ τὴν ὄρμην ἣν ἐπεπόνθεισαν ἐξ ὀργῆς δια-
 χέαντος, οἱ πλείους μὲν εἶχον ὡς μεταβεβλήσθαι καὶ
 μὴ χαλεπαίνειν ἔτι, τινὲς δ' αὐτῶν ἐπέμενον τῇ δυσ-
 χερεῖα τῶν οὐκ ἐξ ἔθους ἐπιτηδευμάτων, καὶ τὸ κατα-
 5 λύεσθαι τὰ πάτρια μεγάλων ἠγούμενοι ἀρχὴν κακῶν,
 ὅσιον φήθησαν ἀποκινδυνεῦσαι μᾶλλον ἢ δοκεῖν, ἐξαλ-
 λαττομένης αὐτοῖς τῆς πολιτείας, περιορᾶν Ἡρώδην
 πρὸς βίαν ἐπεισάγοντα τὰ μὴ δι' ἔθους ὄντα, καὶ λόγῳ
 μὲν βασιλέα τῷ δ' ἔργῳ πολέμιον φαινόμενον τοῦ παν-
 10 τὸς ἔθνους. ἓκ δὲ τούτου συνομοσάμενοι πάντα κίν-
 δυνον ὑποδύεσθαι δέκα τῶν πολιτῶν ἄνδρες, καὶ ξι-
 φίδια τοῖς ἱματίοις ὑποβαλόντες . . . ἦν δ' αὐτοῖς δι'
 ἀναξιοπάθειαν ὧν ἤκουεν καὶ τῶν διεφθορότων τις
 τοὺς ὀφθαλμοὺς συνωμοσμένος, οὐχ ὡς ἐνεργῆσαι τι
 15 καὶ θρᾶν εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ἱκανός, ἀλλ' ἐν ἐτοιμίᾳ
 κατατιθεὶς αὐτὸν παθεῖν εἴ τι κάκεινοις συμβαίνοι
 δυσχερές, ὥστε μὴ μετρίαν τὴν ὄρμην τοῖς ἐπιχειροῦσι
 δι' αὐτὸν γενέσθαι.

ταῦτα γνόντες ἀπὸ συνθήματος εἰς τὸ θέατρον 4
 20 ἐχώρουν, ἐλπίσαντες μὲν οὐδ' αὐτὸν Ἡρώδην διαφεύ-
 ξεσθαι προσπεσόντων ἐξ ἀφανοῦς, πολλοὺς δ', εἰ καὶ
 μὴ τυγχάνοιεν ἐκείνου, τῶν περὶ αὐτὸν ἀναιρήσειν
 οἰόμενοι, καὶ ταῦτ' αὐτοῖς ἀρκέσειν, εἰ καὶ θνήσκοιεν,
 εἰς ἔννοιαν ὧν ὁ βασιλεὺς ἐξυβρίζειν ἐδόκει τὸ πλήθος
 25 καὶ αὐτὸν ἐκείνον ἀγαγεῖν. ἐκείνοι μὲν οὖν προκατα-
 στάντες ἐπὶ τοιαύτης ἦσαν προθυμίας, εἰς δὲ τῶν ὑφ'
 Ἡρώδου πολυπραγμονεῖν καὶ διαγγέλλειν τὰ τοιαῦτα
 τεταγμένων ἐξευρηκῶς ὄλην τὴν ἐπίθεσιν εἰς τὸ θέα-
 τρον εἰσιέναι μέλλουσι τῷ βασιλεῖ κατεμήνυσεν. ὃ δ'
 30 (οὐ γὰρ ἀνοίκειον φήθη τὸν λόγον, εἰς τε τὸ μῖσος
 ἀφορῶν ὃ συνήδει παρὰ τῶν πλείονων αὐτῷ, καὶ τὰς
 ταραχὰς τὰς ἐπὶ τοῖς καθ' ἕκαστα γινομένης) ἀναχωρή-

σας εἰς τὸ βασιλείον ὀνομαστὶ τοὺς ἐν ταῖς αἰτίαις ἐκά-
 λει. προσπιπτόντων δ' αὐτοῖς τῶν ὑπηρετῶν αὐτό-
 φωροι λαμβανόμενοι, τὸ μὲν ὡς οὐκ ἂν διαφύγοιεν
 ἤδρασαν, ἐπεκόσμησαν δὲ τὴν ἀναγκαίαν καταστροφὴν
 τοῦ τέλους τῷ μηδὲν ὑφιέναι τοῦ φρονήματος. οὐ γὰρ 5
 ἐντραπέντες οὐδ' ἀρνησάμενοι τὴν προᾶξιν ἀνέδειξαν
 ἤδη κρατούμενοι τὰ ξίφη, διωμολογήσαντο δὲ καλῶς
 καὶ σὺν εὐσεβείᾳ τὴν συνωμοσίαν αὐτοῖς γενέσθαι,
 κέρδους μὲν οὐδενὸς οὐδ' οἰκείων ἔνεκεν παθῶν, τὸ
 δὲ πλέον ὑπὲρ τῶν κοινῶν ἔθῶν, ἃ καὶ πᾶσιν ἢ φυλάτ- 10
 τειν ἢ θνήσκειν πρὸ αὐτῶν ἄξιον. τοιαῦτα μὲν ἐκεῖ-
 νοι τῇ προαιρέσει τῆς ἐπιβουλῆς ἐμπαρησιασάμενοι,
 περιστάντων αὐτοῖς τῶν βασιλικῶν ἤγοντο, καὶ πᾶσαν
 αἰκίαν ὑπομείναντες διεφθάρησαν· μετ' οὐ πολὺ δὲ
 καὶ τὸν ταῦτα μηνύσαντα κατὰ μῖσος ἀρπασάμενοί τι- 15
 νες οὐκ ἀπέκτειναν μόνον, ἀλλὰ καὶ μελιστὶ διελόντες
 προῦθεσαν κυσίην. ἔωρᾶτο δὲ πολλοῖς τῶν πολιτῶν
 ταῦτα γινόμενα, καὶ κατεμήνυσεν οὐδεὶς, ἕως Ἡρώδου
 πικρότερον καὶ φιλόνηικον ποιουμένου τὴν ἔρευναν,
 ἐκβασανισθεῖσαι γυναικῆς τινες ὠμολόγησαν ἃ πρα- 20
 χθέντα εἶδον. καὶ τῶν μὲν ἐνεργησάντων ἐγένετο τι-
 μωρία, πανοικὶ τὴν προπέτειαν αὐτῶν ἐπεξιόντος, ἢ
 δ' ἐπιμονὴ τοῦ πλήθους καὶ τὸ τῆς ὑπὲρ τῶν νόμων
 πίστεως ἀκατάπληκτον ὀρωθεῖν ἐποίησε τὸν Ἡρώδη,
 εἰ μὴ μετὰ πλείονος ἀσφαλείας κρατοίη. καὶ διέγνω 25
 πάντοθεν περιειληφέναι τὸ πλῆθος, ὡς μὴ νεωτερι-
 ζόντων φανερὰν γενέσθαι τὴν ἀπόστασιν.

5 ἔξωχυρωμένης οὖν αὐτῷ τῆς πόλεως μὲν ὑπὸ τῆς
 αὐλῆς ἐν ἡ διητάτο, τοῦ δὲ ἱεροῦ τῇ περὶ τὸ φρούριον
 ὀχυρότητι τὸ καλούμενον Ἀντωνίαν, τὸ κατασκευασθὲν 30
 ὑπ' αὐτοῦ, τρίτον παντὶ τῷ λαῷ τὴν Σαμάρειαν ἐπε-
 νόησεν ἐπιτείχισμα, καλέσας μὲν αὐτὴν Σεβαστήν, οἰό-

μενος δὲ κατὰ τῆς χώρας οὐδὲν ἔλαττον ἰσχυροποιεῖν
 τὸν τόπον, ἀπέχοντα μὲν Ἱεροσολύμων μιᾶς ὁδὸν ἡμέ-
 ρας, εὐχρηστον δ' ὄντα καὶ κοινὸν ἐπὶ τε τοῖς ἐν τῇ
 5 χώρα καὶ τῇ πόλει γενησομένον. τῷ δὲ ἔθνῳ παντὶ
 φρούριον ἐνφοκοδόμησε τὸ πάλαι μὲν καλούμενον Στρά-
 τωνος πύργον, Καισάρειαν δ' ὑπ' αὐτοῦ προσαγορευ-
 θέν. ἐν τε τῷ μεγάλῳ πεδίῳ τῶν ἐπιλέκτων Ἰσπεύων
 περὶ αὐτὸν ἀποκληρώσας χωρίον συνέκτισεν ἐπὶ τε τῇ
 Γαλιλαίᾳ Γάβα καλούμενον καὶ τῇ Περαίᾳ τὴν Ἐσεβα-
 10 νίτιν. ταῦτα μὲν οὖν ἐν τοῖς κατὰ μέρος, ἀεὶ τι πρὸς
 ἀσφάλειαν ἐπέξευρίσκων, καὶ διαλαμβάνων φυλακαῖς
 τὸ πᾶν ἔθνος, ὡς ἦκιστα μὲν ἀπ' ἐξουσίας εἰς τὰς τα-
 ραχὰς προπίπτειν, αἷς καὶ μικροῦ κινήματος ἐγγενομέ-
 νου συνεχῶς ἐχρῶντο, λανθάνειν δὲ μηδ' εἰ παρακι-
 15 νοεν, ἐφεσθηκότων ἀεὶ τινῶν πλησίον οἱ καὶ γινώσκειν
 καὶ κωλύειν ἐδύνατο. τότε δὲ τὴν Σαμάρειαν ὠρη-
 μένος τειχίζειν, πολλοὺς μὲν τῶν συμμαχησάντων αὐ-
 τῷ κατὰ τοὺς πολέμους πολλοὺς δὲ τῶν ὁμόρων συμπο-
 λίζειν ἐπετήδευεν, ὑπὸ τε φιλοτιμίας τοῦ νεῶν ἐγείρειν
 20 καὶ δι' αὐτοῦ πρότερον οὐκ ἐν ταῖς ἐπισήμοις οὔσαν,
 καὶ μᾶλλον ὅτι καὶ πρὸς ἀσφάλειαν αὐτῷ τὸ φιλότιμον
 ἐπετηδεύετο. τὴν τε προσηγορίαν ὑπήλλαττε, Σεβαστὴν
 καλῶν, καὶ τῆς χώρας ἀρίστην οὔσαν τὴν πλησίον κα-
 τεμέριζε τοῖς οἰκήτορσιν, ὡς εὐθύς ἐν εὐδαιμονίᾳ συν-
 25 ιόντας οἰκεῖν. καὶ τείχει καρτερῶ τὴν πόλιν περιέλαβε,
 τό τε τοῦ χωρίου πρόσαντες εἰς ἐρμυνότητα κατασκευα-
 ζόμενος, καὶ μέγεθος οὐχ ὡς τὸ πρῶτον, ἀλλ' ὥστε μη-
 δὲν ἀποδεῖν τῶν ἔλλογιμωτάτων πόλεων περιλαμβά-
 νων· στάδιοι γὰρ ἦσαν εἰκοσιν. ἐντὸς δὲ καὶ κατὰ μέ-
 30 σην τριῶν ἡμισυ σταδίων τέμενος ἀνῆκε παντοίως
 κεκοσμημένον, καὶ ναὸν ἐν αὐτῷ μεγέθει καὶ κάλλει
 τῶν ἔλλογιμωτάτων ἤγειρεν· ἐν τε τοῖς κατὰ μέρος

διὰ πάντων ἐκράτει κοσμῶν τὴν πόλιν, τὸ μὲν ἀναγκαῖον τῆς ἀσφαλείας ὁρῶν καὶ τῇ τῶν περιβόλων ἐρμυνότητι φρούριον αὐτὴν ποιούμενος ἐπὶ τῇ μείζονι, τὸ δ' εὐπρεπές, ὡς ἂν ἐκ τοῦ φιλοκαλεῖν καὶ μνημεῖα φιλανθρωπίας καταλιπεῖν ἐν ὑστέρῳ. 5

- 9 κατὰ τοῦτον μὲν οὖν τὸν ἐνιαυτόν, τρισκαιδέκατον ὄντα τῆς Ἡρώδου βασιλείας, πάθη μέγιστα τὴν χώραν ἐπέλαβεν, εἴτε δὴ τοῦ θεοῦ μνησίαντος, ἢ καὶ κατὰ περιόδους ἀπαντήσαντος τοῦ κακοῦ. πρῶτον μὲν γὰρ αὐχμοὶ διηνεκῆς ἐγένοντο, καὶ διὰ τὸ τοιοῦτον ἄκαρπος ἢ γῆ, μηδ' ὄσα κατ' αὐτὴν εἰώθειν ἀναβλαστάνειν φέρουσα· ἔπειτα καὶ τῆς διαίτης κατὰ τὴν ἐνδειαν τῶν σιτίων ἐξαλλαττομένης νόσοι τῶν σωματίων καὶ πάθος ἤδη λοιμικὸν ἐκράτει, διηνεκῶς ἀντεφοδιαζομένων αὐτοῖς τῶν κακῶν. τό τε γὰρ ἠπορηθῆναι θεραπείας καὶ 15 τροφῆς ἐπέτεινεν εἰς πλεόν ἄρξαμένην ἰσχυρῶς τὴν λοιμώδη νόσον, ἢ τε φθορὰ τῶν οὕτως ἀπολλυμένων ἀφηρείτο καὶ τοὺς περιόντας εὐθυμίας, ἐπεὶ προσαρκεῖν τὰς ἀπορίας ἐξ ἐπιμελείας οὐκ ἐδύναντο. φθαρέντων γε μὴν τῶν ἐπ' ἔτος καρπῶν, καὶ τῶν ὅσοι πρότερον ἀπέκειντο δεδαπανημένων, οὐδὲν εἰς ἐλπίδα χρηστὴν ὑπελείπετο, μᾶλλον ἢ κατὰ προσδοκίαν ἐπιτείνοντος τοῦ κακοῦ, καὶ οὐδὲ κατ' ἐκείνον τὸν ἐνιαυτόν μόνον, ὡς αὐτοῖς εἶναι μὲν οὐδὲν ὑπόλοιπον, ἀπολωλέναι δὲ καὶ τῶν περιόντων τὰ σπέρματα, μηδὲ τὸ 25 δεύτερον ἀνείσης τῆς γῆς. ἢ τε ἀνάγκη πολλὰ διὰ τὰς χρείας ἐκαινούργει, καὶ τὰς ἀπορίας οὐκ ἐλάττους εἶναι συνέβαινεν αὐτῷ τῷ βασιλεῖ, τῶν τε φόρων οὐς ἐλάμβανεν ἀπὸ τῆς γῆς ἀφηρημένῳ, καὶ τὰ χρήματα δεδαπανηκότες πρὸς φιλοτιμίαν ἂν τὰς πόλεις ἐπεσκεύαζεν. 30 ἢ τε οὐδὲν ὅ τι καὶ βοηθείας ἄξιον ἐδόκει, προκατεληφότος τοῦ κακοῦ καὶ μίσος εἰς αὐτὸν ἐκ τῶν ἀρχομέ-

νων· τὸ γὰρ οὐκ εὖ πράττειν φιλαίτιον ἀεὶ κατὰ τῶν προεστηκότων.

ἐν τοιοῦτοις ὧν διενοεῖτο βοηθεῖν τῷ καιρῷ. χαλε- 2
 πὸν δ' ἦν, οὔτε τῶν πλεονεχόντων ἀποδίδοσθαι σιτία
 τῷ μηδ' αὐτοὺς ἐλάττω πεπονθῆναι, χρημάτων-τε οὐκ.
 ὄντων, εἰ καὶ δυνατὸν ὀλίγον ἐπὶ πολλοῖς εὐπορηθῆ-
 ναι. καλῶς μέντοι νομίζων ἔχειν πάντως εἰς τὴν βοή-
 θειαν μὴ ἀμελεῖν, τὸν ὄντα κόσμον ἐν τοῖς βασιλείοις
 αὐτοῦ συνέκοψεν ἀργυρίου καὶ χρυσοῦ, μήτε τῆς ἐν
 10 ταῖς κατασκευαῖς ἐπιμελείας μήτ' εἰ τι τέχνη τίμιον
 ἦν, τούτου φεισάμενος. ἐπεμπε δ' ἐπ' Αἰγύπτου τὰ
 χρήματα, Πετρωνίου τὴν ἐπαρχίαν ἀπὸ Καίσαρος εἰλη-
 φότος. οὗτος οὐκ ὀλίγων ἐπ' αὐτὸν καταφευγόντων
 διὰ τὰς αὐτὰς χρεῖας, ἰδίᾳ τε φίλος ὧν Ἡρώδη καὶ
 15 διασώσασθαι θέλων τοὺς ὑπ' αὐτῷ, πρῶτοις μὲν
 ἔδωκεν ἐξάγειν τὸν σίτον, εἰς ἅπαντα δὲ κατὰ τὴν
 ὠνὴν καὶ τὸν ἔκπλουν συνήργησεν, ὡς μέγα μέρος
 ἢ τὸ πᾶν γενέσθαι ταύτης τῆς βοηθείας. ὁ γὰρ Ἡρώ-
 δης, τούτων ἀφικομένων ἐν ἀφορμῇ τὴν ἐπιμέλειαν
 20 τὴν αὐτοῦ προστιθεῖς, οὐ μόνον ἀντιμετέστησε τὰς
 γνώμας τῶν πρότερον χαλεπῶς ἐχόντων, ἀλλὰ καὶ
 μεγίστην ἐποιήσατο τὴν ἐπίδειξιν τῆς εὐνοίας καὶ τῆς
 προστασίας. πρῶτον μὲν γὰρ ὅσοις οἶόν τε καὶ δι'
 αὐτῶν τὰς τροφὰς ἐκπονεῖν ἐνειμε τοῦ σίτου, τὴν ἐξέτα-
 25 σιν ἀκριβεστάτην ποιούμενος· ἐπειτα πολλῶν ὄντων
 οἱ κατὰ γῆρας ἢ τινα προσοῦσαν ἄλλην ἀσθένειαν οὐχ
 ἱκανῶς εἶχον αὐτοῖς παρασκευάζειν τὰ σιτία, προνοεῖ
 καταστήσας ἀρτοποιοὺς καὶ παρέχων ἐτοίμους τὰς
 τροφὰς. ἐπιμέλειαν δὲ καὶ τοῦ μὴ διαχειμάσαι μετὰ
 30 κινδύνων αὐτοὺς ἐποιήσατο, συγκατεληφύας καὶ τῆς
 περὶ τὰς ἐσθῆτας ἀπορίας, ἐφθαρμένων καὶ παντά-
 πασιν ἐξαναλωθέντων τῶν βοσκημάτων, ὡς οὔτε ἐρίων

εἶναι χοῆσιν οὔτε τῶν ἄλλων σκεπασμάτων. ἔμπορι-
 σθέντων δ' αὐτῶ καὶ τούτων, ταῖς πλησίον ἤδη πόλε-
 σιν ἐπεβάλλετο τὰς ὠφελείας παρέχειν, σπέσματα
 τοῖς ἐν Συρίᾳ διδοῦς. καὶ τοῦτ' ὤνησεν οὐχ ἦτιον
 αὐτόν, εὐστοχηθείσης εἰς εὐφορίαν τῆς χάριτος, ὡς 5
 ἅπασιν ἱκανὰ τὰ περὶ τὰς τροφὰς γενέσθαι. τὸ δὲ
 σύμπαν ἀμήτου περὶ τὴν γῆν ἐπιφανέντος, οὐκ ἔλαττον
 ἢ πέντε μυριάδας ἀνθρώπων, οὓς αὐτὸς ἔθρεψε καὶ
 περιεποίησεν, εἰς τὴν χώραν διέπεμψε, καὶ τούτῳ τῶ
 τρόπῳ κακωθεῖσαν αὐτῶ τὴν βασιλείαν ὑπὸ πάσης 10
 φιλοτιμίας καὶ σπουδῆς ἀναλαβῶν οὐχ ἦκιστα καὶ
 τοὺς πέριξ, ἐν ταῖς αὐταῖς κακοπαθείαις ὄντας, ἐπε-
 κούφισεν. οὐ γὰρ ἔσθ' ὅστις ὑπὸ χρείας ἐντυχὼν
 ἀπελείφθη μὴ βοήθειαν εὐρέσθαι κατὰ τὴν ἀξίαν,
 ἀλλὰ καὶ δῆμοι καὶ πόλεις, καὶ τῶν ἰδιωτῶν ὅσοις 15
 ἀπορία διὰ τὸ πλείονων προϊστασθαι συνενύγγανεν,
 ἐπ' αὐτόν καταφεύγοντες εἶχον ὧν ἐδεήθησαν, ὥστε
 γενέσθαι λογιζομένῳ τοὺς μὲν ἔξω τῆς ἀρχῆς δοθέντας
 σίτου κόρους μυρίους (ὁ δὲ κόρος δύναιται μεδίμνος
 Ἀττικὸς δέκα), τοὺς δ' εἰς αὐτὴν τὴν βασιλείαν 20
 περὶ ὀκτακισμυρίους. ταύτην δὲ αὐτοῦ τὴν ἐπιμέ-
 λειαν καὶ τὴν τῆς χάριτος εὐκαιρίαν οὕτως ἐν αὐ-
 τοῖς τε τοῖς Ἰουδαίοις ἰσχύσαι συνέβη καὶ διαβοη-
 θῆναι παρὰ τοῖς ἄλλοις, ὥστε τὰ μὲν πάλαι μίση
 κινήθεντα διὰ τὸ παραχαράττειν ἕνια τῶν ἐθνῶν καὶ τῆς 25
 βασιλείας ἐξαιρεθῆναι τοῦ παντὸς ἔθνους, ἀντικατάλλα-
 μα δὲ φαίνεσθαι τὴν ἐν τῇ βοήθειᾳ τῶν δεινοτάτων φιλο-
 τιμίαν. εὐκλεία δὲ καὶ παρὰ τῶν ἔξωθεν ἦν, καὶ
 δοκεῖ τὰ δυσχερῆ συμβῆναι μὲν αὐτῶ μείζω λόγου,
 κακώσαντα δὲ τὴν βασιλείαν οὐχ ἦκιστα πρὸς εὐδο- 30
 ξίαν ὠφελῆσαι. τὸ γὰρ ἐν ταῖς ἀπορίαις μεγαλόψυχον
 παρὰ δόξαν ἐπιδεικνύμενος ἀντιμετέστησε τοὺς ὄχλους,

ὡς ἐξ ὑπαρχῆς δοκεῖν οὐχ οἶον ἢ πεῖρα τῶν πάλαι γεγενημένων, ἀλλ' οἶον ἢ μετὰ τῆς χρείας ἐπιμέλεια παρεστήσατο.

περὶ δὲ τὸν χρόνον ἐκείνον καὶ συμμαχικὸν ἐπέμφε 3

- 5 Καίσαρι πεντακοσίους ἐπιλέκτους τῶν σωματοφυλάκων, οὓς Γάλλος Ἀίλιος περὶ τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν ἤγεν, εἰς πολλὰ χρησίμους αὐτῷ γενομένους. πάλιν οὖν αὐτῷ τῶν πραγμάτων πρὸς ἐπίδοσιν εὐθηνουμένων, βασιλείου ἐξωκοδόμει περὶ τὴν ἄνω πόλιν,
- 10 ὑπερμεγέθεις οἴκους ἐγείρων καὶ κόσμῳ κατασκευάζων πολυτελεστάτῳ χρυσοῦ καὶ λίθων καὶ περιαιμιμάτων, ὡς ἕκαστον αὐτῶν κλισίας μὲν ἔχειν καμπόλλους ἄνδρας ὑποδέχεσθαι, κατὰ τὰ μέτρα δὲ καὶ τὰς προσηγορίας· ὁ μὲν γὰρ Καίσαρος ὁ δὲ Ἀγρίππα ἐκέ-
- 15 κλητο. προσελάμβανε δὲ καὶ γάμον αὐτῷ, κινήθεις ἐξ ἐρωτικῆς ἐπιθυμίας, μηδένα τοῦ κατὰ τὴν οἰκίαν ἠδονὴν ζῆν ὑπολογισμὸν ποιούμενος. ἀρχὴ δ' αὐτῷ τῶν γάμων ἐγένετο τοιάδε. Σίμων ἦν Ἱεροσολυμίτης, υἱὸς Βοηθοῦ τινὸς Ἀλεξανδρέως, ἱερεὺς ἐν τοῖς γνω-
- 20 ρίμοις, εἶχε δὲ θυγατέρα καλλίστην τῶν τότε νομιζομένην. ὄντος οὖν λόγου παρὰ τοῖς Ἱεροσολυμίταις περὶ αὐτῆς, τὸ μὲν πρῶτον ὑπὸ τῆς ἀκοῆς κεινῆσθαι τὸν Ἡρώδην συνέβαινεν, ὡς δὲ καὶ θεασάμενον ἢ τῆς παιδὸς ἐξέπληττεν ὄρα, τὸ μὲν ἀπ' ἐξουσίας χρώ-
- 25 μενος διατελεῖν ἅπαν ἀπεδοκίμαζεν, ὑποπτεύων, ὅπερ ἦν, εἰς βίαν καὶ τυραννίδα διαβληθῆσεσθαι, βέλτιον δ' ὦετο γάμῳ τὴν κόρην λαβεῖν. καὶ τοῦ Σίμωνος ὄντος ἀδοξότερου μὲν ἢ πρὸς οἰκειότητα, μείζονος δ' ἢ καταφρονεῖσθαι, τὸν ἐπιεικέστερον τρόπον μετῆγει
- 30 τὴν ἐπιθυμίαν, αὐξῶν αὐτοὺς καὶ τιμιωτέρους ἀποφαίνων. αὐτίκα γοῦν Ἰησοῦν τὸν τοῦ Φάβητος ἀφαι-

ρείται τὴν ἀρχιερωσύνην, Σίμωνα δὲ καθίστησιν ἐπὶ τῆς τιμῆς, καὶ τὸ κῆδος πρὸς αὐτὸν συνάπτεται.

4 τελεσθέντος δὲ αὐτῷ τοῦ γάμου, προσκατεσκευά-
 σατο φρούριον ἐπὶ τῶν τόπων ἐν οἷς ἐνίκα Ἰουδαίους,
 ὅτε τῆς ἀρχῆς ἐκπεσόντος Ἀντίγονος ἐπὶ τῶν πραγμά- 5
 των ἦν. τοῦτο δὲ τὸ φρούριον ἀπέχει μὲν Ἱεροσολύ-
 μων περὶ ἑξήκοντα σταδίους, φύσει δὲ ὄχυρόν καὶ
 πρὸς κατασκευὴν ἐπιτηδειότατον. ἔστι γὰρ ἐγγὺς
 ἐπιεικῆς κολωνός, εἰς ὕψος ἀνιῶν χειροποίητον, ὡς
 εἶναι μαστοειδῆ τὴν περιφορὰν, διείληπται δὲ κυκλο- 10
 τερέσι πύργοις, ὀρθίαν ἔχων ἄνοδον, ξεσταῖς βαθμύ-
 σιν ἐξωκοδομημένην εἰς διακοσίους. ἐντὸς δ' αὐτοῦ
 καταγωγὰι βασιλῆιοι πολυτελεῖς, εἰς ἀσφάλειαν ὁμοῦ
 καὶ κόσμον πεποιημένοι· περὶ δὲ τὴν βᾶσιν τοῦ λό-
 φου διατριβαὶ κατασκευῆς ἀξιοθεάτου, τὰ τε ἄλλα καὶ 15
 τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ὑδάτων (οὐ γὰρ οὗτος ὁ τόπος
 ἔσχηκεν) ἐκ μακροῦ καὶ πλειόνων ἀναλωμάτων πεποι-
 μένης. τὰ δ' ἐπίπεδα περιωκοδόμηται πόλεως οὐδεμιᾶς
 ἐλάσσω, τὸν λόφον ἀκρόπολιν ἔχοντα τῆς ἄλλης οἰκήσεως.

5 πάντων δὲ αὐτῷ προκεχωρηκότων εἰς θεὸν ὧν 20
 ἠλπικεῖ, τὰς μὲν ἐν αὐτῇ τῇ βασιλείᾳ ταραχὰς οὐδ'
 ὀπωσοῦν δι' ὑποψίας εἶχεν, ἐκατέρωθεν ὑπηκόους
 παρασθησάμενος, φόβῳ μὲν ὧν ἀπαράλιτος εἰς τὰς
 τιμωρίας, τὴν ἐπιμέλειαν δὲ μεγαλόψυχος ἐν ταῖς περι-
 πετειαῖς εὐρίσκετο. περιεβάλλετο δὲ τὴν ἔξωθεν ἀσφά- 25
 λειαν, ὥσπερ ἐπιτελισμα τοῦτο τοῖς ἀρχομένοις αὐτοῦ
 ποιούμενος. πόλεσι μὲν γὰρ ὠμίλει δεξιῶς καὶ φιλαν-
 θρώπως, καὶ τοὺς δυνάστας ἐθεράπευεν εὐκαιρίαις
 ὧν ἐκάστους ἐδωρεῖτο μελζους τὰς χάριτας ἐμποιῶν,
 καὶ τὸ μεγαλόψυχον φύσει πρὸς τὴν βασιλείαν εὐπρε- 30
 πῶς ἔχων, ὥστ' αὐτῷ πάντα διὰ πάντων αὔξεσθαι
 πρὸς τὸ πλεον ἄει προσχωρούντων. ὑπὸ δὲ τῆς εἰς

τοῦτο φιλοτιμίας, καὶ τῆς θεραπείας ἣν ἐθεράπευε
 Καίσαρα καὶ Ῥωμαίων τοὺς πλείστον δυναμένους, ἐκ-
 βαίνειν τῶν ἐθῶν ἠναγκαζέτο καὶ πολλὰ τῶν νομί-
 μων παραχαράττειν, πόλεις τε κτιζῶν ὑπὸ φιλοτιμίας
 5 καὶ ναοὺς ἐγείρων, οὐκ ἐν τῇ τῶν Ἰουδαίων (οὐδὲ
 γὰρ ἂν ἠνέσχοντο, τῶν τοιούτων ἀπηγορευμένων ἡμῖν,
 ὡς ἀγάλματα καὶ τύπους μεμορφωμένους τιμᾶν πρὸς
 τὸν Ἑλληνικὸν τρόπον), τὴν δ' ἔξω χώραν καὶ τὰς
 πόλεις οὕτω κατεσκευάζετο, Ἰουδαίους μὲν ἀπολογού-
 10 μενος μὴ καθ' αὐτὸν ἀλλ' ἐξ ἐντολῆς καὶ προσταγμά-
 των ταῦτα ποιεῖν, Καίσαρι δὲ καὶ Ῥωμαίοις τὸ μηδὲ
 τῶν οἰκείων ἐθῶν ὅσον τῆς ἐκείνων τιμῆς ἐστοχάσθαι
 χαριζόμενος, αὐτὸς μέντοι τὸ σύμπαν αὐτοῦ στοχα-
 ζόμενος, ἣ καὶ φιλοτιμούμενος μείζω τὰ μνημεῖα τῆς
 15 ἀρχῆς τοῖς αὐθις ὑπολιπέσθαι. ὅθεν καὶ περὶ τὰς
 ἐπισκευὰς τῶν πόλεων ἐκεκίνητο, καὶ πλείστας εἰς
 τοῦτο δαπάνας ἐποιεῖτο.

κατιδῶν δὲ καὶ πρὸς τῇ θαλάττῃ χωρίον ἐπιτη- 6
 δειότατον δέξασθαι πόλιν, ὃ πάλαι Στράτωνος ἐκα-
 20 λείτο πύργος, τῇ τε διαγραφῇ μεγαλοπρεπῶς ἐπεβά-
 λητο καὶ τοῖς οἰκοδομήμασιν, ἀνιστὰς ἅπασαν οὐ πα-
 ρέργως ἀλλ' ἐκ λευκῆς πέτρας, καὶ διακοσμῶν βασι-
 λείοις τε πολυτελεστάτοις καὶ διαίταις πολιτικαῖς, τὸ
 δὲ μέγιστον καὶ πλείστην ἐργασίαν παρασχόν, ἀκλύστῳ
 25 λιμένι, μέγεθος μὲν κατὰ τὸν Πειραιᾶ, καταγωγὰς δ'
 ἔνδον ἔχοντι καὶ δευτέρους ὑφόρμους, τῇ δὲ δομήσει
 περίβλεπτον, ὅτι μὴδ' ἐκ τοῦ τόπου τὴν ἐπιτηδειότητα
 τῆς μεγαλουργίας εἶχεν, ἀλλ' ἐπεισάκτοις καὶ πολλαῖς
 ἐξετελειώθη ταῖς δαπάναις. κεῖται μὲν γὰρ ἡ πόλις
 30 ἐν τῇ Φοινίκῃ, κατὰ τὸν εἰς Αἴγυπτον παράπλου,
 Ἰόπης μεταξὺ καὶ Δώρων. πολισμάτια ταῦτ' ἐστὶ
 παράλια, δύσορμα διὰ τὰς κατὰ λίβα προσβολὰς, αἱ

τὰς ἐκ τοῦ πόντου θίνας ἐπὶ τὴν ἡύνα σύρουσαι κα-
 ταγωγὴν οὐ μειλίχιον διδόασιν, ἀλλ' ἔστιν ἀναγκαῖον
 ἀποσαλεύειν τὰ πολλὰ τοὺς ἐμπόρους ἐπ' ἀγκύραις.
 τοῦτο τὸ δύσθετον τῆς χώρας διορθούμενος, περι-
 γράψας τὸν κύκλον τοῦ λιμένος ἐφ' ὅσον ἦν αὐταρ- 5
 κες πρὸς τῇ χέρσῳ μεγάλοις στόλοις ἐνορμεισθαι,
 λίθους ὑπερμεγέθεις καθίει τὸ βάθος εἰς ὄργυιὰς εἴκο-
 σιν. πεντήκοντα ποδῶν ἦσαν οἱ πλείους τὸ μῆκος,
 καὶ πλάτος οὐκ ἔλαττον δεκαοκτώ, τὸ βάθος δὲ ἐννέα.
 τούτων οἱ μὲν μείζους οἱ δὲ ἐλάττους· ἡ δὲ ἐνδόμησις, 10
 ὅσην ἐνεβάλετο κατὰ τῆς θαλάττης, εἰς διακοσίους
 πόδας. τούτων τὸ μὲν ἥμισυ προβέβλητο ταῖς κυμα-
 τωγαῖς ὡς ἀπομάχεσθαι περικλάμενον ἐκεῖ τὸν κλύ-
 θωνα (προκυμία γοῦν ἐκαλεῖτο), τὸ δὲ λοιπὸν περιείχε
 λίθινον τεῖχος πύργοις διειλημμένον, ὧν ὁ μέγιστος 15
 Δροῦσος ὀνομάζεται, πάνυ καλὸν τι χρῆμα, τὴν προσ-
 ηγορίαν εἰληφῶς ἀπὸ Δρούσου τοῦ Καίσαρος προ-
 γόνου, τελευτήσαντος νέου. ψαλίδες δὲ ἐνεπεποιήντο
 συνεχεῖς, καταγωγαὶ τοῖς ναυτίλοις· τὸ δὲ πρὸ αὐτῶν
 ἀπόβασις πλατεὶ κύκλῳ περιεστεφάνωκε τὸν πάντα 20
 λιμένα, περίπατος τοῖς θέλουσιν ἡδιστος. ὁ δὲ εἰς-
 πλους καὶ τὸ στόμα πεποιήται πρὸς βορρᾶν, ὃς ἀνέμων
 αἰθριώτατος. βάσις δὲ τοῦ περιβόλου παντὸς ἐν ἀρι-
 στερᾷ μὲν εἰσπλέοντων πύργος νεναγμένος ἐπὶ πολὺ
 στερρῶς ἀντέχειν, κατὰ δεξιὰν δὲ δύο λίθοι μεγάλοι 25
 καὶ τοῦ κατὰ θάτερα πύργου μείζους, ὀρθοὶ δὲ καὶ
 συνεξυγμένοι. περικίενται δ' ἐν κύκλῳ τὸν λιμένα
 λειοτάτου λίθου κατασκευῆ συνεχεῖς οἰκήσεις, κὰν τῷ
 μέσῳ κολωνός τις, ἐφ' οὗ νεῶς Καίσαρος ἄποπτος τοῖς
 εἰσπλέουσιν, ἔχων ἀγάλματα, τὸ μὲν Ῥώμης τὸ δὲ 30
 Καίσαρος. ἡ τε πόλις αὐτῇ Καισάρεια καλεῖται, καλλί-
 στης καὶ τῆς ὕλης καὶ τῆς κατασκευῆς τετυχηκυῖα. τὰ δ'

ὑπ' αὐτὴν ὑπόνομοί τε καὶ λαῦραι πραγματεῖαν οὐκ
 ἐλάττω τῶν ὑπερφουδομημένων ἔχουσαι. τούτων αἰ
 μὲν κατὰ σύμμετρα διαστήματα φέρουσιν εἰς τὸν λι-
 μένα καὶ τὴν θάλατταν, μία δὲ ἐγκαρσία πάσας ὑπέ-
 5 ζωκεν, ὡς τοὺς τε ὄμβρους εὐμαρῶς καὶ τὰ λύματα τῶν
 οἰκητόρων συνεκδίδοσθαι, τὴν τε θάλατταν, ὅταν ἔξω-
 θεν ἐπιγένηται, διαρρεῖν καὶ τὴν σύμπασαν ὑποκλύζειν
 πόλιν. κατεσκευάσε δ' αὐτῇ καὶ θέατρον ἐκ πέτρας,
 καὶ πρὸς τῷ νοτίῳ τοῦ λιμένος ὀπισθεν ἀμφιθέατρον,
 10 πολὺν ὄχλον ἀνθρώπων δέχεσθαι δυνάμενον καὶ κεί-
 μενον ἐπιτηδείως ἀποπτέειν εἰς τὴν θάλατταν. ἡ
 μὲν δὴ πόλις οὕτως ἐξετελέσθη δωδεκαετὶ χρόνῳ, καὶ
 ταῖς ἐργασίαις οὐκ ἐγκαμόντος καὶ ταῖς δαπάναις
 ἐπαρκέσαντος τοῦ βασιλέως.

15 ἐπὶ τοιούτοις δὲ ὦν, καὶ τῆς Σεβαστῆς ἤδη πεπο-10
 λισμένης, ἔγνω τοὺς παῖδας αὐτοῦ πέμπειν εἰς Ῥώμην,
 Ἀλέξανδρον καὶ Ἀριστόβουλον, συντευξομένους Καί-
 σари. τούτοις ἀνελθοῦσι καταγωγὴ μὲν ἦν ὁ Πωλίω-
 νος οἶκος, ἀνδρὸς τῶν μάλιστα σπουδασάντων περὶ
 20 τὴν Ἡρώδου φιλίαν, ἐφείτο δὲ κἀν τοῖς Καίσαρος
 κατάγεσθαι· καὶ γὰρ ἐδέξατο μετὰ πάσης φιλανθρω-
 πίας τοὺς παῖδας, καὶ δίδωσιν Ἡρώδῃ τὴν βασιλείαν
 ὅτῳ βούλεται βεβαιοῦν τῶν ἐξ αὐτοῦ γεγονότων, καὶ
 χῶραν ἔτι τὸν τε Τράχωνα καὶ Βαταναίαν καὶ Ἀύρα-
 25 ντιν. ἔδωκε δὲ διὰ τοιαύτην αἰτίαν. Ζηνόδωρος τις
 ἐμεμίσθωτο τὸν οἶκον τοῦ Λυσανίου. τούτῳ τὰ μὲν
 κατὰ τὰς προσόδους οὐκ ἤρκει, ληστήρια δὲ ἔχων ἐν
 τῷ Τράχωνι πλείω τὴν πρόσοδον ἔφερεν. οἰκοῦσι
 γὰρ ἄνδρες ἐξ ἀπονοίας ζῶντες τοὺς τόπους, οἱ τὰ
 30 Δαμασκηνῶν ἐλήθοντο· καὶ Ζηνόδωρος οὗτ' εἶργε καὶ
 αὐτὸς τῶν ὠφελειῶν ἐκοινῶνει. κακῶς δὲ πάσχοντες
 οἱ πλησιόχωροι Ἰάροωνος κατεβόων τοῦ τότε ἡγεμο-

νεύοντος, και γράφειν ἤξιον Καίσαρι τοῦ Ζηνοδώρου τὴν ἀδικίαν. Καίσαρ δὲ ἀνενεχθέντων τούτων ἀντέγραφεν ἐξελεῖν τὰ ληστήρια, τὴν δὲ χώραν Ἡρώδη προσένειμεν, ὡς διὰ τῆς ἐπιμελείας τῆς ἐκεῖνου μηκέτ' ἂν ὀκληρῶν τῶν περὶ τὸν Τράχωνα γενησομένων τοῖς 5 πλησίον. οὐδὲ γὰρ θάδιον ἦν ἐπισχεῖν αὐτούς, ἐν ἔθει τὸ ληστεύειν πεποιημένους και βίον οὐκ ἄλλοθεν ἔχοντας· οὔτε γὰρ πόλις αὐτοῖς οὔτε κτήσις ἀγρῶν ὑπῆρχε, ὑποφυγαὶ δὲ κατὰ τῆς γῆς και σπήλαια και κοινὴ μετὰ τῶν βοσκημάτων δίαιτα. μεμηγάνηται δὲ και συν- 10 αγωγὰς ὑδάτων και προπαρασκευὰς σιτίων, και δύνανται πλεῖστον ἐξ ἀφανοῦς ἀντέχειν. αἱ γε μὴν εἰσοδοὶ στεναὶ και καθ' ἓνα παρερχομένων, τὰ δ' ἔνδον ἀπίστως μεγάλα και πρὸς εὐρυχωρίαν ἐξεργασμένα· τὸ δ' ὑπὲρ τὰς οἰκήσεις ἔδαφος οὐχ ὑψηλόν, ἀλλ' οἶον ἐξ ἐπιπέδου. 15 πέτρα δὲ τὸ σύμπαν σκληρὰ και δύσοδος, εἰ μὴ τρίβῳ χρῆτό τις ἐξ ὀδηγίας· οὐδὲ γὰρ αὐταὶ κατ' ὄρθον, ἀλλὰ πολλὰς ἑλικὰς ἐξελλττονται. τούτοις, ἐπειδὴ τῶν εἰς τοὺς πλησίον κακουργημάτων ἐκωλύοντο, και κατ' ἀλλήλων ἦν ὁ τῆς ληστείας τρόπος, ὡς μηδὲν ἀνομίας ἐν 20 τούτῳ λειλεῖσθαι. λαβὼν δὲ τὴν χάριν Ἡρώδης παρὰ Καίσαρος, και παρελθὼν εἰς τὴν χώραν, ὀδηγῶν ἐμπειρία τοὺς τε πονηρευομένους αὐτῶν κατέπαυσε και τοῖς πέριξ ἀδεῆ τὴν εἰρήνην παρέσχεν.

2 ὁ δὲ Ζηνοδῶρος ἀχθόμενος πρῶτον μὲν ἐπὶ τῇ τῆς 25 ἐπαρχίας ἀφαιρέσει, μᾶλλον δὲ και φθόνῳ τὴν ἀρχὴν Ἡρώδου μετεληφότος, ἀνῆλθεν εἰς Ρώμην κατηγορήσων αὐτοῦ. κάκεινος μὲν ἄπρακτος ἀναστρέφει, πέμπεται δὲ Ἀργίππας τῶν πέραν Ἰουίου διάδοχος Καίσαρι· και τούτῳ περὶ Μιτυλήνην χειμάζοντι συντυχῶν 30 Ἡρώδης (ἦν γὰρ εἰς τὰ μάλιστα φίλος και συνήθης) εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν ἀναστρέφει. Γαδαρέων δὲ

τινες ἐπ' Ἀγρίππαν ἦλθον κατηγοροῦντες Ἡρώδου, καὶ τούτους ἐκεῖνος, οὐδὲ λόγων αὐτοῖς δούς, ἀναπέμ-
πει τῷ βασιλεῖ δεσμίους, οἳ τε Ἄραβες καὶ πάσαι
δυσμενεῶς ἔχοντες πρὸς τὴν ἀρχὴν τὴν Ἡρώδου διεκε-
κίνητο, καὶ στασιάζειν ἐπεχείρουν αὐτῷ τὰ πράγματα
τότε, καὶ μετ' αἰτίας, ὡς ἐδόκουν, εὐλογωτέρας. ὁ γὰρ
Ζηνόδωρος ἀπογινώσκων ἤδη τῶν καθ' αὐτόν, ἐφθη
τῆς ἐπαρχίας μέρος τι τὴν Ἀυρανίτιν αὐτοῖς ἀποδόσθαι
ταλάντων πεντήκοντα. ταύτης ἐμπεριεχομένης τῇ δω-
ρεᾷ Καίσαρος, ὡς μὴ δικαίως ἀφαιρούμενοι διημφισ-
βήτουν, πολλάκις μὲν ταῖς καταδρομαῖς καὶ τῷ βιά-
ζεσθαι θέλειν, ἄλλοτε δὲ καὶ πρὸς δικαιολογίαν ἰόντες.
ἀνέπειθον δὲ καὶ τοὺς ἀπόρους τῶν στρατιωτῶν, καὶ
δυσμενεῖς ἦσαν, ἐλπίζοντες αἰεὶ καὶ πρὸς τὸν νεωτερι-
σμόν ἐνδιδόντες, ᾧ μάλιστα χαίρουσιν οἱ κακῶς πρᾶτ-
τοντες τῷ βίῳ. ταῦτα ἐκ μακροῦ γινώσκων Ἡρώδης
ὅμως οὐκ εἰς τὸ δυσμενεῖς ἀλλ' ἐξ ἐπιλογισμοῦ παρη-
γόρει, ταῖς ταραχαῖς οὐκ ἀξιῶν ἀφορμὰς ἐνδιδοῦναι.

ἤδη δ' αὐτοῦ τῆς βασιλείας ἑπτακαιδεκάτου παρελ- 3
θόντος ἔτους Καίσαρ εἰς Συρίαν ἀφίκετο. καὶ τότε
τῶν Γάδαρα κατοικούντων οἱ πλεῖστοι κατεβῶων Ἡρώ-
δου, βαρὺν αὐτόν ἐν τοῖς ἐπιτάγμασι καὶ τυραννικὸν
εἶναι. ταῦτα δὲ ἀπετόλμων μάλιστα μὲν ἐγκειμένου
καὶ διακινουῦντος αὐτοῦς Ζηνοδώρου, καὶ παρασχόν-
τος ὄρκους ὡς οὐκ ἐγκαταλείψει μὴ πάντα τρόπον
ἀφελέσθαι μὲν τῆς Ἡρώδου βασιλείας, προσθήσειν
δὲ τῇ διοικήσει τοῦ Καίσαρος. τούτοις ἀναπεισθέν-
τες οἱ Γαδαρεῖς οὐ μικρὰν καταβολὴν ἐποιήσαντο,
θράσει τοῦ μηδὲ τοὺς ὑπ' Ἀγρίππα παραδοθέντας ἐν
τιμωρίᾳ γενέσθαι, διαφέντος Ἡρώδου καὶ μηδὲν κα-
κὸν εἰργασμένον· καὶ γὰρ, εἰ τις ἄλλος, ἐδόκει δυσπα-
ραίτητος μὲν ἐπὶ τοῖς οἰκειοῖς, μεγαλόψυχος δὲ ἐπὶ

τοῖς ἄλλοτρίοις ἁμαρτόντας ἀφιέναι. κατηγορούντων
 οὖν ὕβρεις καὶ ἀρπαγὰς καὶ κατασκαφὰς ἱερῶν, ὁ μὲν
 Ἡρώδης ἀταρακτῆσας ἔτοιμος ἦν εἰς τὴν ἀπολογία, ἐδε-
 ξιοῦτο δὲ Καίσαρ αὐτὸν, οὐδὲν ὑπὸ τῆς ταραχῆς τοῦ
 πλήθους μεταβλητῶν τῆς εὐνοίας. καὶ κατὰ μὲν τὴν πρῶ- 5
 τὴν ἡμέραν οἱ περὶ τούτων ἐρρέθησαν λόγοι, ταῖς δ'
 ἐξῆς οὐκέτι προῆλθε διάγνωσις· οἱ γὰρ Γαδαρεῖς ὄρων-
 τες τὴν φοπὴν αὐτοῦ τε Καίσαρος καὶ τοῦ συνεδρίου,
 καὶ προσδοκῆσαντες, ὅπερ ἦν εἰκός, ἐκδοθήσεσθαι τῷ
 βασιλεῖ, κατὰ φόβον αἰκίας οἱ μὲν ἀπέσφαττον αὐτούς 10
 ἐν τῇ νυκτί, τινὲς δὲ καθ' ὕψους ἀφίεσαν, ἄλλοι δ' εἰς
 τὸν ποταμὸν ἐμπλίνοντες ἔκοντι διεφθείροντο. ταῦτα
 δὲ ἐδόκει κατάγνωσις εἶναι τῆς προπετείας καὶ ἁμαρ-
 τίας· ἐνθεν οὐδὲ μελλήσας ὁ Καίσαρ ἀπέλυε τῶν αἰτιῶν
 Ἡρώδη. ἐπισυμπίπτει δὲ οὐ μέτριον εὐτύχημα τοῖς 15
 ἤδη γεγονόσιν· ὁ γὰρ Ζηνόδωρος βαγέντος αὐτῷ τοῦ
 σπλάγγου, καὶ πολλοῦ κατὰ τὴν ἀσθένειαν ὑποχωροῦν-
 τος αἵματος, ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας ἐκλείπει τὸν βίον.
 Καίσαρ δὲ καὶ τὴν τούτου μοῖραν, οὐκ ὀλίγην οὖσαν,
 Ἡρώδῃ δίδωσιν, ἢ μεταξὺ τοῦ Τράχωνος καὶ τῆς Γαλι- 20
 λαίας ἦν, Οὐλάθαν καὶ Πανιάδα καὶ τὴν περὶ χῶραν.
 ἐγκαταμίγνυσι δ' αὐτὸν καὶ τοῖς ἐπιτροπεύουσι τῆς Συ-
 ρίας, ἐντειλάμενος μετὰ τῆς ἐκείνου γνώμης τὰ πάντα
 ποιεῖν. τό τε σύνολον εἰς τοῦτο προῆλθεν εὐτυχίας
 ὥστε δύο τούτων τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν διεπόντων, το- 25
 σήνδε τὸ μέγεθος οὖσαν, Καίσαρος καὶ μετ' αὐτὸν
 Ἀγρίππα κατὰ τὴν πρὸς αὐτὸν εὐνοίαν, Καίσαρ μὲν
 οὐδένα μετ' Ἀγρίππαν Ἡρώδου προετίμησεν, Ἀγρίππας
 δὲ μετὰ Καίσαρα πρῶτον ἀπεδίδου φιλίας τόπον Ἡρώ-
 δη. τοιαύτης δὲ ἐχόμενος παρρησίας τῷ μὲν ἀδελφῷ 30
 Φερώρᾳ παρὰ Καίσαρος ἠτήσατο τετραρχίαν, αὐτὸς
 ἀπονείμας ἐκ τῆς βασιλείας πρόσοδον ἑκατὸν ταλάντων,

ὡς, εἰ καὶ τι πάσχοι, τὰ κατ' ἐκείνον ἀσφαλῶς ἔχειν, καὶ μὴ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ κρατεῖν. Καίσαρα δ' ἐπὶ θάλατταν προπέμψας, ὡς ἐπανῆκεν, ἐν τῇ Ζηνοδώρου περικαλλέστατον αὐτῷ ναὸν ἐγείρει πέτρας λευκῆς, πλησίον τοῦ Πανίον καλουμένου. σπήλαιον ἐν ὄρει περικαλλές ἐστιν, ὑπ' αὐτῷ δὲ γῆς ὀλίσθημα καὶ βάθος ἀπερρωγὸς ἄφατον, ὕδατος ἀκινήτου πλέον, καθύπερθεν δ' ὄρος παμμέγεθες· ὑπὸ δὲ τὸ σπήλαιον ἀνατέλλουσιν αἱ πηγαὶ τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ. τοῦτον ἐπισημότερον ὄντα τὸν τόπον καὶ τῷ ναῷ προσεκόσμησεν, ὃν ἀφιέρωσε Καίσαρι.

τότε καὶ τὸ τρίτον μέρος ἀφῆκε τῶν φόρων τοῖς ἐν 4 τῇ βασιλείᾳ, πρόφασιν μὲν ὡς ἀναλάβοιεν ἐκ τῆς ἀφορίας, τὸ δὲ πλέον ἀνακτώμενος ἔχοντας δυσμενῶς· κατὰ γὰρ τὴν ἐξεργασίαν τῶν τοιούτων ἐπιτηδευμάτων, ὡς ἂν λυομένης αὐτοῖς τῆς εὐσεβείας καὶ μεταπιπτόντων τῶν ἐθῶν, χαλεπῶς ἔφερον, καὶ λόγοι δὲ πάντων ἐγίνοντο παροξυνομένων αἰεὶ καὶ ταραττομένων. ὃ δὲ καὶ πρὸς τὸ τοιοῦτον πολλὴν ἐπιμέλειαν ἐπῆγεν, ἀφαιρούμενος μὲν τὰς εὐκαιρίας, ἐπιτάττων δ' αἰεὶ γίνεσθαι πρὸς τοῖς πόνοις· ἦν δ' οὔτε σύνοδος ἐφειμένη τοῖς περὶ τὴν πόλιν οὔτε κοινωνία περιπάτου καὶ διαίτης, ἀλλ' ἐτετήρητο πάντα. καὶ χαλεπαὶ τῶν φωραθέντων ἦσαν αἱ κολάσεις, πολλοὶ δὲ καὶ φανερῶς καὶ λεληθότως 25 εἰς τὸ φρούριον ἀναγόμενοι, τὴν Ἰερικανίαν, ἐκεῖ διεφθείροντο, καὶ τῇ πόλει καὶ ταῖς ὁδοιπορίαις ἦσαν οἱ τοὺς συνιόντας εἰς ταῦτόν ἐπισκοποῦντες. ἤδη δὲ φασιν οὐδ' αὐτὸν ἀμελεῖν τούτου τοῦ μέρους, ἀλλὰ πολ- λάκις ἰδιώτου σχῆμα λαμβάνοντα καταμλγνυσθαι νύκτωρ εἰς τοὺς ὄχλους, καὶ πείρα ἀντῶν ἦν ἔχουσιν ὑπὲρ 30 τῆς ἀρχῆς λαμβάνειν. τοὺς μὲν οὖν παντάπασιν ἐξαυθαδιαζομένους πρὸς τὸ μὴ συμπεριφέρεσθαι τοῖς ἐπι-

τηθεύμασι πάντας ἐπέξηει τοὺς τρόπους, τὸ δ' ἄλλο πλῆθος ὄρκους ἤξιον πρὸς τὴν πίστιν ὑπάγεσθαι, καὶ συνηγάκαζεν αὐτῶ ἐνώμοτον τὴν εὐνοίαν ἢ μὴ διαφυλάξειν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ὁμολογεῖν. οἱ μὲν οὖν πολλοὶ κατὰ θεραπειάν καὶ δέος εἶπον οἷς ἤξιον, τοὺς δὲ φρο- 5 νήματος μεταποιουμένους καὶ δυσχεραίνοντας ἐπὶ τῷ καταναγκάζεσθαι κατὰ τρόπον ἐκποδῶν ἐποιεῖτο. συνέπειθε δὲ καὶ τοὺς περὶ Πωλίωνα τὸν Φαρισαῖον καὶ Σαμίαν καὶ τῶν ἐκείνοις συνδιατριβόντων τοὺς πλείστοις ὁμῶν· οἱ δ' οὔτε συνεχώρησαν οὔθ' ὁμοίως 10 τοῖς ἀρνησαμένοις ἐκολάσθησαν, ἐντροπῆς διὰ τὸν Πωλίωνα τυχόντες. ἀφείθησαν δὲ ταύτης τῆς ἀνάγκης καὶ οἱ παρ' ἡμῖν Ἑσσηαῖοι καλούμενοι. γένος δὲ τοῦτ' ἐστὶ διαίτη χρώμενον τῇ παρ' Ἑλλησιν ὑπὸ Πυθαγόρου καταδειγμένη. περὶ τούτων μὲν οὖν ἐν ἄλλοις σαφέστερον διέξειμι· τοὺς δὲ Ἑσσηνοὺς ἀφ' οἷας αἰτίας ἐτίμα, μείζον τι φρονῶν ἐπ' αὐτοῖς ἢ κατὰ τὴν θνητὴν φύσιν, εἰπεῖν ἄξιον· οὐ γὰρ ἀκρεπῆς ὁ λόγος φανεῖται τῷ τῆς ἱστορίας γένει, παραδηλῶν καὶ τὴν ὑπὲρ τούτων ὑπόληψιν. 20

- 5 ἦν τις τῶν Ἑσσηνῶν Μανάημος ὄνομα, καὶ τᾶλλα κατὰ τὴν προαίρεσιν τοῦ βίου καλοκαγαθία μαρτυρούμενος καὶ πρόγνῳσαι ἐκ θεοῦ τῶν μελλόντων ἔχων. οὗτος ἔτι παῖδα τὸν Ἡρώδην εἰς διδασκάλου φοιτῶντα κατιδὼν βασιλεῖα Ἰουδαίων προσηγόρευεν. ὃ δ' ἀγνοεῖν 20 ἢ κατειρωνεύεσθαι νομίζων αὐτὸν ἀνεμίμησεν ἰδιώτης ὢν. Μανάημος δὲ μειδιάσας ἠρέμα καὶ τύπτων τῇ χειρὶ κατὰ τῶν γλουτῶν, "ἀλλὰ τοι καὶ βασιλεύσεις" ἔφη, "καὶ τὴν ἀρχὴν εὐδαιμόνως ἀπάρξεις· ἤξιωσαι γὰρ ἐκ θεοῦ. καὶ μέμνησο τῶν Μαναήμου πληγῶν, ὥστε 30 καὶ τοῦτό σοι σύμβολον εἶναι τῶν κατὰ τὴν τύχην μεταπτώσεων. ἄριστος γὰρ ὁ τοιοῦτος λογισμὸς, εἰ καὶ δι-

και οὐκ ἐβουλόθη ἀγαπήσειας καὶ πρὸς τὸν θεὸν εὐσέβειαν,
 ἐπισκίειάν τε πρὸς τοὺς πολίτας· ἀλλ' οὐ γὰρ οἶδά σε
 τοιοῦτον ἔσεσθαι, τὸ πᾶν ἐπιστάμενος. εὐτυχία μὲν
 γὰρ ὅσον οὐκ ἄλλος διοίσεις, καὶ τεύξῃ δόξης αἰωνίου,
 5 λήθην δ' εὐσεβείας ἔξεις καὶ τοῦ δικαίου. ταῦτα δ'
 οὐκ ἂν λάθοι τὸ θεῖον, ἐπὶ καταστροφῇ τοῦ βίου τῆς
 ἀντ' αὐτῶν ὀργῆς ὑπομνημονευομένης." τοῦτοις ἀντίκα
 μὲν ἦκιστα τὸν νοῦν προσείχεν, ἐλπιδὶ λειπόμενος αὐ-
 τῶν, Ἡρώδης· κατὰ μικρὸν δὲ ἀρθεὶς ἕως καὶ τοῦ βα-
 10 σιλεύειν καὶ εὐτυχεῖν, ἐν τῷ μεγέθει τῆς ἀρχῆς μετα-
 πέμπεται τὸν Μανάημον, καὶ περὶ τοῦ χρόνου πόσον
 ἄρξει ἐπυθάνετο. Μανάημος δὲ τὸ μὲν σύμπαν οὐκ
 εἶπεν· ὡς δὲ σιωπῶντος αὐτοῦ μόνον εἰ δέκα γενήσου-
 νται τῆς βασιλείας ἑνιαυτοὶ προσεπύθετο, καὶ εἰκοσι καὶ
 15 τριάκοντα εἰπὼν ὄρον οὐκ ἐπέθηκε τῷ τέλει τῆς προ-
 θεσμίας. Ἡρώδης δὲ καὶ τούτοις ἀρκεσθεὶς τὸν τε Μα-
 νάημον ἀφῆκε δεξιωσάμενος, καὶ πάντας ἀπ' ἐκείνου
 τοὺς Ἑσσηνοὺς τιμῶν διετέλει. ταῦτα μὲν οὖν, εἰ καὶ
 παραδόξα, δηλῶσαι τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἠξιώσαμεν, καὶ
 20 περὶ τῶν παρ' ἡμῖν ἐμφῆναι διότι πολλοὶ τοιούτων ὑπὸ
 καλοκαρδίας καὶ τῆς τῶν θεῶν ἐμπειρίας ἀξιοῦνται.
 τότε δ' οὖν ὀκτωκαιδεκάτου τῆς Ἡρώδου βασιλείας 11
 γεγονότος ἑνιαυτοῦ, μετὰ τὰς προειρημένας πράξεις ἐφ-
 γον οὐ τὸ τυχὸν ἐπεβάλετο, τὸν νεῶν τοῦ θεοῦ δι' αὐ-
 25 τοῦ κατασκευάσασθαι, μείζω τε τὸν περίβολον καὶ πρὸς
 ὕψος ἀξιοπρεπέστατον ἐγείρειν, ἠγούμενος ἀπάντων
 αὐτῷ τῶν πεπραγμένων περισημότερον, ὥσπερ ἦν, ἐκ-
 τελεσθήσεσθαι τοῦτο καὶ πρὸς αἰώνιον μνήμην ἀρκέ-
 σειν. οὐχ ἔτοιμον δὲ τὸ πλῆθος ἐπιστάμενος οὐδὲ θά-
 30 διον ἔσεσθαι πρὸς τὸ μέγεθος τῆς ἐπιχειρήσεως, ἠξίου
 λόγῳ προκαταστησάμενος ἐγχειρῆσαι τῷ παντί, καὶ
 συγκαλέσας αὐτοὺς ἔλεγε τοιάδε. "τὰ μὲν ἄλλα μοι τῶν

κατὰ τὴν βασιλείαν πεπραγμένων, ἄνδρες ὁμόφυλοι, περισσὸν ὑπολαμβάνω λέγειν· καίτοι τοῦτον ἐγένετο τὸν τρόπον ὡς ἐλάττω μὲν ἐμοὶ τὸν ἀπ' αὐτῶν κόσμον, πλείω δὲ ὑμῖν τὴν ἀσφάλειαν φέρειν. οὔτε γὰρ ἐν τοῖς δυσχερεστάτοις ἀμελήσας τῶν εἰς τὰς ὑμετέρας χρείας 5 διαφερόντων, οὔτε ἐν τοῖς κατασκευάσμασιν ἐπιτηδεύσας ἐμαντῶ μᾶλλον ἢ καὶ πᾶσιν ὑμῖν τὸ ἀνεπηρέαστον, οἶμαι σὺν τῇ τοῦ θεοῦ βουλήσει πρὸς εὐδαιμονίαν ὅσον οὐ πρότερον ἀγνοχένοι τὸ Ἰουδαίων ἔθνος. τὰ μὲν οὖν κατὰ μέρος ἐξεργασθέντα περὶ τὴν χώραν, καὶ πόλεις 10 ὄσας ἐν αὐτῇ καὶ τοῖς ἐπικλήτοις ἐγείραντες κόσμῳ τῷ καλλίστῳ τὸ γένος ὑμῶν ἠϋξήσαμεν, περιεργά μοι δοκεῖ λέγειν εἰδόσι· τὸ δὲ τῆς ἐπιχειρήσεως ἧς νῦν ἐπιχειρεῖν ἐπιβάλλομαι, παντὸς εὐσεβέστατον καὶ κάλλιστον ἐφ' ἡμῶν γενέσθαι νῦν ἐκφανῶ. τὸν γὰρ ναὸν 15 τοῦτον ᾠκοδόμησαν μὲν τῷ μεγίστῳ θεῷ πατέρες ἡμέτεροι μετὰ τὴν ἐκ Βαβυλῶνος ἐπάνοδον, ἐνδεὶ δ' αὐτῷ πρὸς τὸ μέγεθος εἰς ὕψος ἐξήκοντα πήχεις· τοσοῦτον γὰρ ὑπερείχεν ὁ πρῶτος ἐκεῖνος ὃν Σολομῶν ἀνωκοδόμησε. καὶ μηδεὶς ἀμέλειαν εὐσεβείας τῶν πατέρων κα- 20 ταγνάτω· γέγονε γὰρ οὐ παρ' ἐκείνους ἐλάττων ὁ ναός, ἀλλὰ ταῦτα καὶ Κῦρος καὶ Δαρεῖος ὁ Ἰστιάσπου τὰ μέτρα τῆς δομῆσεως ἔδωκαν, οἷς ἐκεῖνοι καὶ τοῖς ἀπογόνους δουλεύσαντες, καὶ μετ' ἐκείνους Μακεδόσιν, οὐκ ἔσχον εὐκαιρίαν τὸ πρῶτον τῆς εὐσεβείας ἀρχέτυπον εἰς ταῦτον 25 ἀναγαγεῖν μέγεθος. ἐπειδὴ δὲ νῦν ἐγὼ μὲν ἄρχω θεοῦ βουλήσει, περίεστι δὲ καὶ μῆκος εἰρήνης καὶ κτήσις χρημάτων καὶ μέγεθος προσόδων, τὸ δὲ μέγιστον, φίλοι καὶ δι' εὐνοίας οἱ πάντων ὡς ἔπος εἰπεῖν κρατοῦντες Ῥωμαῖοι, πειράσομαι τὸ παρημελημένον ἀνάγκη καὶ δουλεία τοῦ 30 πρότερον χρόνου διορθούμενος τελείαν ἀποδοῦναι τῷ θεῷ τὴν ἀνθ' ἧν ἔτυχον τῆσδε τῆς βασιλείας εὐσεβείαν."

ὁ μὲν Ἡρώδης ταῦτ' εἶπεν, ἐξέπληττε δὲ τοὺς πολ- 2
 λούς ὁ λόγος παρὰ δόξαν ἐμπροσθέν· καὶ τὸ μὲν τῆς ἐλ-
 πίδος ἄπιστον οὐκ ἐπήγειρεν αὐτούς, ἡδημόνου δὲ μὴ
 φθάσας καταλύσαι τὸ πᾶν ἔργον οὐκ ἐξαρκέσει πρὸς τέ-
 5 λος ἀγαγεῖν τὴν προαίρεσιν· ὃ τε κίνδυνος αὐτοῖς μεί-
 ζων ἐφαίνετο, καὶ δυσεγγείρητον ἐδόκει τὸ μέγεθος τῆς
 ἐπιβολῆς. οὕτω δ' αὐτῶν διακειμένων παρεθάρρουνεν
 ὁ βασιλεύς, οὐ πρότερον καθαιρήσειν φάμενος τὸν νεῶν
 ἢ πάντων αὐτῶ τῶν εἰς τὴν συντέλειαν παρεσκευασμέ-
 10 νων. καὶ ταῦτα προειπὼν οὐκ ἐψεύσατο· χιλίας γὰρ
 εὐτρεπίσας ἀμάξας αἱ βαστάσουσι τοὺς λίθους, ἐργάτας
 δὲ μυρίους τοὺς ἐμπειροτάτους ἐπιλεξάμενος, καὶ ἱε-
 ρεῦσι τὸν ἀριθμὸν χιλίοις ἱερατικὰς ἀνησάμενος στο-
 λάς, καὶ τοὺς μὲν διδάξας οἰκοδόμους ἐτέρους δὲ τέκτο-
 15 νας, ἦπιετο τῆς κατασκευῆς ἀπάντων αὐτῶ προθύμως
 προηυτρεπισμένων.

ἀνελῶν δὲ τοὺς ἀρχαίους θεμελίους καὶ καταβα- 3
 λόμενος ἐτέρους ἐπ' αὐτῶν τὸν ναὸν ἤγειρε, μήκει μὲν
 ἑκατὸν ὄντα πηχῶν, τὸ δ' ὕψος εἰκοσι... περιπτοῖς, οὓς
 20 τῶ χρόνῳ συνιξησάντων τῶν θεμελίων ὑπέβη. καὶ
 τοῦτο μὲν κατὰ τοὺς Νέρωνος καιροὺς ἐπεγείρειν ἐγνώ-
 κειμεν, ᾠκοδομήθη δὲ ὁ ναὸς ἐκ λίθων μὲν λευκῶν τε
 καὶ κραταιῶν, τὸ μέγεθος ἐκάστων περὶ πέντε καὶ εἰκοσι
 πήχεις ἐπὶ μῆκος, ὀκτῶ δὲ ὕψος, εὐρος δὲ περὶ δῶδεκα.
 25 καὶ παντὸς αὐτοῦ, καθότι καὶ τῆς βασιλείου στοᾶς, τὸ
 μὲν ἔνθεν καὶ ἔνθεν ταπεινότατον, ὑψηλότατον δὲ τὸ
 μεσαίτατον, ὡς περιόπτον ἐκ πολλῶν σταδίων εἶναι
 τοῖς τὴν χώραν νεμομένοις, μᾶλλον δ' εἰ τινες κατ'
 ἐναντίον οἰκοῦντες ἢ προσιόντες τύχοιεν. θύρας δὲ
 30 ἐπὶ ταῖς εἰσόδοις σὺν τοῖς ὑπερθυρίοις ἴσον ἐχούσας τῶ
 ναῶ ποικίλοις ἐμπετάσμασι κεκόσμητο, τὰ μὲν ἀνθη
 ἄλοργεσι, κίονας δ' ἐνυφασμένοις. καθύπερθεν δ'

αὐτῶν ὑπὸ τοῖς θριγκώμασιν ἄμπελος διετέτατο χρυ-
 σῆ, τοὺς βότρους ἀπρωφημένους ἔχουσα, θαῦμα καὶ
 τοῦ μεγέθους καὶ τῆς τέχνης τοῖς ἰδοῦσιν, οἷον ἐν πο-
 λυτελείᾳ τῆς ὕλης τὸ κατασκευασθὲν ἦν. περιελάμ-
 βανε δὲ καὶ στοαῖς μεγίσταις τὸν ναόν, ἅπαντα πρὸς 5
 τὴν ἀναλογίαν ἐπιτηδεύων, καὶ τὰς δαπάνας τῶν πρὶν
 ὑπερβαλλόμενος, ὡς οὐκ ἄλλος τις ἐδόκει ἐπικεκοσμη-
 κέναι τὸν ναόν. ἅμφω δ' ἦσαν μεγάλου τείχους, αὐτὸ
 δὲ τὸ τεῖχος ἔργον μέγιστον ἀνθρώποις ἀκουσθῆναι.
 λόφος ἦν πετρώδης ἀνάγτης, ἠρέμα πρὸς τοῖς ἐφῆρις μέ- 10
 ρεσι τῆς πόλεως ὑπτιούμενος ἐπὶ τὴν κορυφὴν ἄκραν.
 τοῦτον ὁ πρῶτος ἡμῶν βασιλεὺς Σολομῶν, κατ' ἐπι-
 φροσύνην τοῦ θεοῦ, μεγάλας ἐργασίας ἀπετείχιζε μὲν
 ἄνωθεν τὰ περὶ τὴν ἄκραν, ἀπετείχιζε δὲ κάτωθεν ἀπὸ
 τῆς ρίζης ἀρχόμενος, ἦν βαθεῖα περιθεῖ φάραγξ κατὰ 15
 λίβα, ταῖς πέτραις μολίβδω δεδεμέναις πρὸς ἀλλήλας
 ἀπολαμβάνων αἰετὶ τῆς ἔσω χώρας, καὶ προβαίνων εἰς
 βάθος, ὥστ' ἄπειρον εἶναι τὸ τε μέγεθος τῆς οἰκοδομή-
 σεως καὶ τὸ ὕψος τετραγώνου γεγεννημένης, ὡς τὰ μὲν
 μεγέθη τῶν λίθων ἀπὸ μετώπου κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν 20
 ὄρασθαι, τὰ δ' ἐντὸς σιδήρῳ διησφαλισμένα συνέχουν
 τὰς ἀρμογὰς ἀκινήτους τῷ παντὶ χρόνῳ. τῆς δ' ἐργα-
 σίας οὕτω συναπτύσης εἰς ἄκρον τὸν λόφον, ἀπεργα-
 σάμενος αὐτοῦ τὴν κορυφὴν, καὶ τὰ κοῖλα τῶν περὶ τὸ
 τεῖχος ἐμπλήσας, ἰσόπεδον τοῖς κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν τὴν 25
 ἄνω καὶ λείον ἐποίησε. τοῦτο δὲ ἦν τὸ πᾶν περιβόλος,
 τεττάρων σταδίων τὸν κύκλον ἔχων, ἐκάστης γωνίας
 στάδιον μῆκος ἀπολαμβανούσης. ἐνδοτέρω δὲ τούτου
 καὶ παρ' αὐτὴν τὴν ἄκραν ἄλλο τεῖχος ἄνω λίθινου πε-
 ριθεῖ, κατὰ μὲν τὴν ἐφᾶν ῥάχιν ἰσομήκη τῷ τείχει στοᾶν 30
 ἔχων διπλῆν, ἐν μέσῳ τοῦ νεῶ τετυχηκός, ἀφορῶσαν
 εἰς τὰς θύρας αὐτοῦ. ταύτην πολλοὶ βασιλεῖς οἱ πρό-

σθεν κατεσκεύασαν. τοῦ δ' ἱεροῦ παντὸς ἦν ἐν κύκλῳ πεπηγμένα σκῦλα βαρβαρικά, καὶ ταῦτα πάντα βασιλεὺς Ἡρώδης ἀνέθηκε, προσθεὶς ὅσα καὶ τῶν Ἀράβων ἔλαβεν.

κατὰ δὲ τὴν βόρειον πλευρὰν ἀκρόπολις ἐγγώνιος 4
 5 εὐερκῆς ἐτετείχιστο, διάφορος ὀχυρότητι. ταύτην οἱ
 πρὸ Ἡρώδου τοῦ Ἀσαμωναίων γένους βασιλεῖς καὶ
 ἀρχιερεῖς φθοδόμησαν καὶ βᾶριν ἐκάλεσαν, ὡς ἐκεῖ
 τὴν ἱερατικὴν αὐτοῖς ἀποκεισθαι στολήν, ἣν, ὅταν
 δέη θύειν, τότε μόνον ὁ ἀρχιερεὺς ἀμφιέννυται. ταύ-
 10 τὴν Ἡρώδης ἐφύλαξεν ἐν τῷ τόπῳ, καὶ μετὰ τὴν
 ἐκείνου τελευτήν ὑπὸ Ῥωμαίοις ἦν μέχρι τῶν Τι-
 βερίου Καίσαρος χρόνων. ἐπὶ τούτου δὲ Ἰτιέλλιος
 ὁ τῆς Συρίας ἡγεμῶν ἐπιδημήσας τοῖς Ἱεροσολύ-
 15 νου, θέλων αὐτοὺς τῆς εὐποίας ἀμείψασθαι, ἐπεὶ παρε-
 κάλεσαν τὴν ἱερὰν στολήν ὑπὸ τὴν αὐτῶν ἐξουσίαν
 ἔχειν, ἔγραψε περὶ τούτων Τιβερίῳ Καίσαρι, κάκενος
 ἐκέτρψε, καὶ παρέμεινεν ἡ ἐξουσία τῆς ἱερατικῆς στο-
 λῆς τοῖς Ἰουδαίοις μέχρι ἐτελεύτησεν ὁ βασιλεὺς Ἀγρίπ-
 20 πας. μετὰ τοῦτον δὲ Κάσσιος Δογγίνος ὁ τὴν Συρίαν
 τότε διοικῶν καὶ Κούσιος Φάδος ὁ τῆς Ἰουδαίας ἐπί-
 τροπος κελεύουσι τοὺς Ἰουδαίους εἰς τὴν Ἀντωνίαν
 καταθέσθαι τὴν στολήν· Ῥωμαίους γὰρ αὐτῆς εἶναι
 δεῖν κυρίους, καθὼς καὶ πρότερον ἦσαν. πέμπουσιν
 25 οὖν Ἰουδαῖοι πρέσβεις πρὸς Κλαύδιον Καίσαρα περὶ
 τούτων παρακαλέσοντας· ὧν ἀναβάντων, ὁ νεώτερος
 βασιλεὺς Ἀγρίππας, ἐν Ῥώμῃ τυγχάνων, αἰτησάμενος
 παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος τὴν ἐξουσίαν ἔλαβεν, ἐντειλα-
 μένου Ἰτιέλλῳ τῷ τῆς Συρίας ἀντιστρατήγῳ. πρότε-
 30 ρον δ' ἦν ὑπὸ σφραγίδος τοῦ ἀρχιερέως καὶ τῶν γαζο-
 φυλάκων, καὶ πρὸ μιᾶς ἡμέρας τῆς ἑορτῆς ἐπὶ τὸν Ῥω-
 μαίων φρουράρχον ἀναβαίνοντες οἱ γαζοφύλακες καὶ κα-

ταμανθάνοντες τὴν ἐαυτῶν σφραγίδα τὴν στολὴν ἐλάμβανον· εἴτ' αὐθις τῆς ἑορτῆς παρελθούσης εἰς τὸν αὐτὸν κομίσαντες τόπον καὶ τῶν φρουράρχῃ δεῖξαντες σύμφωνον τὴν σφραγίδα κατετίθεντο. ταῦτα μὲν οὖν ὑπὸ τοῦ πάθους τῶν ἐπισυμβεβηκότων παρεδηλώθη· τότε δ' οὖν ὁ τῶν Ἰουδαίων βασιλεὺς Ἡρώδης καὶ ταύτην τὴν βᾶριν ὀχυρωτέραν κατασκευάσας ἐπ' ἀσφαλείᾳ καὶ φυλακῇ τοῦ ἱεροῦ, χαριζόμενος Ἀντωνίῳ φίλῳ μὲν αὐτοῦ Ῥωμαίων δὲ ἄρχοντι προσηγόρευσεν Ἀντωνίαν.

5 ἐν δὲ τοῖς ἑσπερίοις μέρεσι τοῦ περιβόλου πύλαι τέσσαρες ἐφέστασαν, ἥ μὲν εἰς τὰ βασίλεια τείνουσα, τῆς ἐν μέσῳ φάραγγος εἰς διόδον ἀπειλημμένης, αἱ δὲ δύο εἰς τὸ προάστειον, ἡ λοιπὴ δὲ εἰς τὴν ἄλλην πόλιν, βαθμίσι πολλαῖς κάτω τε εἰς τὴν φάραγγα διειλημμένη καὶ ἀπὸ ταύτης ἄνω πάλιν ἐπὶ τὴν πρόσβασιν. ἀντικρῶ 15 γὰρ ἡ πόλις ἔκειτο τοῦ ἱεροῦ, θεατροειδῆς οὕσα, περιεχομένη βαθείᾳ φάραγγι κατὰ πᾶν τὸ νότιον κλίμα.

τὸ δὲ τέταρτον αὐτοῦ μέτωπον, τὸ πρὸς μεσημβρίαν, εἶχε μὲν καὶ αὐτὸ πύλας κατὰ μέσον, ἐπ' αὐτοῦ δὲ τὴν βασιλῆιον στοάν, τριπλῆν κατὰ μῆκος διου- 20 σαν ἀπὸ τῆς ἐφᾶς φάραγγος ἐπὶ τὴν ἐσπέριον· οὐ γὰρ ἦν ἐκβῆναι προσωτέρω δυνατόν. ἔργον δ' ἦν ἀξιαφηγητότατον τῶν ὑφ' ἡλίῳ. μεγάλου γὰρ ὄντος τοῦ τῆς φάραγγος ἀναλήμματος, καὶ οὐδ' ἀνεκτοῦ κατιδεῖν εἰ τις ἄνωθεν εἰς τὸν βυθὸν εἰσκύπτει, παμμέγεθες ὕψος ἐν αὐτῷ τὸ τῆς στοᾶς ἀνέστηκεν, ὡς εἰ τις ἀπ' ἄκρου τοῦ ταύτης τέγουσ ἄμφω συντιθεῖς τὰ βᾶθη διοπτρεύοι σκοτιδιναῖν, οὐκ ἐξικνουμένης τῆς ὄψεως εἰς ἀμέτρητον τὸν βυθόν. κίονες δ' ἐφέστασαν κατ' ἀντίστοιχον ἀλλήλοις ἐπὶ μῆκος τέτραχα (συνεδέδετο γὰρ ὁ 30 τέταρτος στοιχος λιθοδομήτῳ τείχει), καὶ πάχος ἦν ἐκάστου κίονος ὡς τρεῖς ἐπισυναπτόντων ἀλλήλοις τὰς

ὄργυιᾶς περιλαβεῖν, μῆκος δὲ ποδῶν ἐπτά καὶ εἰκοσι, διπλῆς σπείρας ὑπειλημμένης. πλῆθος δὲ συμπάντων δύο καὶ ἐξήκοντα καὶ ἑκατόν, κιονοκράνων αὐτοῖς κατὰ τὸν Κορίνθιον τρόπον ἐπέχειρασμένων γλυφαῖς, ἐκ-
 5 πληξιν ἐμποιοῦσαις διὰ τὴν τοῦ παντὸς μεγαλουργίαν. τεσσάρων δὲ στοιχείων ὄντων, τρεῖς ἀπολαμβάνουσι τὰς διὰ μέσου χώρας ταῖς στοαῖς. τῶν δὲ αἱ μὲν δύο παράλληλοι τὸν αὐτὸν γεγόνασιν τρόπον, εὖρος ἑκατέρας πόδας τριάκοντα, μῆκος δὲ στάδιον, ὕψος δὲ πόδας ὑπὲρ
 10 πεντήκοντα· τῆς δὲ μέσης εὖρος μὲν ἡμιόλιον, ὕψος δὲ διπλάσιον· ἀνείχε γὰρ πλεῖστον παρὰ τὰς ἑκατέρωθεν. αἱ δὲ ὀροφαὶ βαθυξύλοις ἐξήσκηται γλυφαῖς, πολυτρόποις σχημάτων ἰδέαις. καὶ τὸ τῆς μέσης βάθος ἐπὶ μείζον ἤγερο, περιτετημημένου τοῖς ἐπιστυλλοῖς προμετω-
 15 πιδίου τοίχου, κίονας ἔχοντος ἐνδεδομημένους καὶ ξεστοῦ παντὸς ὄντος, ὡς ἄπιστα τοῖς οὐκ ἰδοῦσι καὶ σὺν ἐκπλήξει θεατὰ τοῖς ἐντυγχάνουσιν εἶναι. τοιοῦτος μὲν ὁ πρῶτος περίβολος ἦν, ἐν μέσῳ δὲ ἀπέχων οὐ πολὺ δευτερος, προσβατὸς βαθυμίσειν ὀλίγαις, ὃν περιεῖχε ἐρκίον
 20 λιθίνου ὀρυφάκτου, γραφῆ κωλῦον εἰσιέναι τὸν ἄλλοεθνή, θανατικῆς ἀπειλουμένης τῆς ζημίας. εἶχε δ' ὁ μὲν ἐντὸς περίβολος κατὰ μὲν τὸ νότιον καὶ βόρειον κλίμα τριπτύχους πυλῶνας, ἀλλήλων διεστῶτας, κατὰ δὲ ἥλιον βολὰς ἕνα τὸν μέγαν, δι' οὗ παρήειμεν ἄγνοι μετὰ γυ-
 25 ναικῶν. ἐσωτέρῳ δὲ κάκεινου γυναξίον ἄβατον ἦν τὸ ἱερόν. ἐκείνου δ' ἐνδοτέρῳ τρίτον, ὅπου τοῖς ἱερεῦσιν εἰσελθεῖν ἐξὸν ἦν μόνοις. ὁ ναὸς ἐν τούτῳ καὶ πρὸ αὐτοῦ βωμὸς ἦν, ἐφ' οὗ τὰς θυσιάς ὀλοκαυτοῦμεν τῷ θεῷ. τούτων εἰς οὐδένα τῶν τριῶν ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης πα-
 30 ρῆλθεν (ἐκεκάλυτο γὰρ οὐκ ἂν ἱερεὺς), ἀλλὰ κὰν τοῖς ἔργοις τὰ περὶ τὰς στοὰς καὶ τοὺς ἔξω περιβόλους ἐπραγματεύετο, καὶ ταῦτα ὀκοδόμησεν ἔτεσιν ὀκτώ.

6 τοῦ δὲ ναοῦ διὰ τῶν ἱερῶν οἰκοδομηθέντος ἐνεκ-
 τῷ καὶ μηνὶ ἔξ, ἅπας ὁ λαὸς ἐπληρώθη χαρᾶς, καὶ τοῦ
 τάχους πρῶτον μὲν τῷ θεῷ τὰς εὐχαριστίας ἐποιοῦντο,
 μετὰ δὲ καὶ τῇ προθυμίᾳ τοῦ βασιλέως, φορτίζοντες καὶ
 κατευφημοῦντες τὴν ἀνάκτισιν. ὁ δὲ βασιλεὺς τριακο- 5
 σίους ἔθυσε τῷ θεῷ βοῦς, καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστοι κα-
 τὰ δύναμιν, ὧν οὐχ οἶόν τε τὸν ἀριθμὸν εἰπεῖν· ἐκφύ-
 γει γὰρ τὸ δύνασθαι πρὸς ἀλήθειαν εἰπεῖν. συνεπαπτό-
 κει γὰρ τῇ προθεσίᾳ τοῦ περὶ τὸν ναὸν ἔργου καὶ τὴν
 ἡμέραν τῷ βασιλεὶ τῆς ἀρχῆς, ἣν ἐξ ἔθους ἐώρταξεν, 10
 εἰς ταῦτόν ἐλθεῖν, καὶ περισημοτάτην δι' ἀμφοῖν τὴν
 ἑορτὴν γενέσθαι.

7 κατεσκευάσθη δὲ καὶ κροπτή διῶρουξ τῷ βασιλεὶ,
 φέρουσα μὲν ἀπὸ τῆς Ἀντωνίας μέχρι τοῦ ἔσωθεν ἱε-
 ροῦ πρὸς τὴν ἀνατολικὴν θύραν, ἐφ' ἧς αὐτῷ καὶ πύρ- 15
 γον κατεσκεύασεν, ἵνα ἔχη διὰ τῶν ὑπογαίων εἰς αὐτόν
 ἀνιέναι, τὸν ἐκ τοῦ δήμου νεωτερισμὸν ἐπὶ τοῖς βασι-
 λεῦσι φυλαττόμενος. λέγεται δὲ κατ' ἐκείνον τὸν και-
 ρὸν οἰκοδομουμένου τοῦ ναοῦ τὰς μὲν ἡμέρας οὐχ ἕιν, 20
 ἐν δὲ ταῖς νυξὶ γίνεσθαι τοὺς ὄμβρους, ὥς μὴ κωλυσιερ-
 γεῖν. καὶ τοῦτον τὸν λόγον οἱ πατέρες ἡμῖν παρέδωκαν,
 οὐδ' ἔστιν ἄπιστον, εἰ καὶ πρὸς τὰς ἄλλας ἀπίδοι τις
 ἐμφανείας τοῦ θεοῦ.

τὰ μὲν οὖν περὶ τὸν ναὸν ἐξοικοδομήθη τοῦτον τὸν
 τρόπον.

FLAVII IOSEPHI
O P E R A O M N I A

AB

IMMANUELE BEKKERO

RECOGNITA.

VOLUMEN QUARTUM.

LIPSIAE.
SUMPTIBUS ET TYPIS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLVI.

126

www.libtool.com.cn

www.kliten.gr
P R A E F A T I O .

P. 2 v. 10. οὔτοι? * 4 12. γε*: τε 13. εαντὸν*:
 τὸν αὐτὸν 18. κὰν*: καὶ 17 20. ἐναργείας*: ἐνεργείας
 28. ποιοῦνται*: ποιῶνται 19 12. αὐτῶν*: αὐτὸν
 24 13. θεραπεύοι τὸ*: θεραπεύοιτο 27 22. adde nume-
 rum segmenti (8) 28 12. ἔξω χρείας καὶ? * 32 21.
 προέπεσεν*: προσέπεσεν 35 31. ἀντιμετατεθείσης*: ἀντι-
 μεταθείσης 37 15. γινόμενοι*: γενόμενοι 38 14. παρ-
 ρησίας] προπετείας? an διαθέσεως? * 41 31. διαλλάξοντος*:
 διαλλάξαντος 44 15. προήγαγεν*: προσήγαγεν 50 12.
 ἄτερος*: ἕτερος 52 7. συμφέρειν*: συμφέρον 53 21. ...]
 ποιήσασθαι Ἡρώδη, ἀλλὰ? * 65 15. πολιτεύειν] τολυ-
 πεύειν Dindorfius 69 24. αὐτοῖς*: οἷς 70 22. τσαυτήν
 ἀτιμίαν αὐτοῦ? * 23. ἐκ φύσεως] ἐμφύλιον Havercampius
 28. οὐδὲ δεήσει Dindorfius: οὐ δεήσει οὐδὲ. an οὐ δεη-
 θέντα? 29. τοιαύτην? * 71 8. δὲ*: τε 73 23. πε-
 ριβαλεῖν*: δώσειν περιβαλεῖν 77 14. ὑπέσχητο*: ὑπέ-
 σχητο 79 17. ἐπαγαγόντι? * 80 14. κολαστήν δὲ*: κο-
 λαστήν τε 82 11. ἐπισφάζων*: ἐπισφάξεν 12. ἦν αὐ-
 τὸς δίκην? * 30. ἐκείνων? * i! e. τῶν ἐρπετῶν 86 19.
 ἔπεμψα? * 89 18. δὲ deerat* 90 2. ὀνήσοντος*: ὀνή-
 σαντος 9. εἰ] τί? 22. ἦ] ἦ? 91 5. πεποιῆσθαι*:
 τε ποιῆσθαι 13. τὸ μέρος? * 92 26. τελευτῶντα?
 93 23. ἀμαρτήσεσθαι*: ἀμαρτήσαντας 94 18. προῖουσῶν
 Dindorfius: περιουσῶν 20. περιλέψαντι idem: περιλή-
 ψαντι 25. αὐθις] εὐθύς? * 96 11. ἦδε*: ἦδη
 99 3. τάχος] ἦ τάχος? * 100 21. περιστάντες*: παραστάν-

- τες 25. ἀνακόψαντι*: ἀνακόψοντι 102 22. προετίθει
 τὰ αὐτοῦ*: προσετίθει τε αὐτοῦ 103 5. τετολημμένα*:
 ἐπιτετολημμένα 11. μηδενί?* 13. τε*: δὲ 105 4.
 τοὺς γὰρ τοῦ ὕβριούντος καλυπὰς παραγενομένους καιρίως
 Ἀρχελαίου πεπομοφότος*: τοὺς γὰρ ὕβριούντας, καλυπὰς πα-
 ραγενομένους καὶ ὑπ' Ἀρχελαίου πεπομοφότας 29. γε*: τε
 107 17. τοσῶνδε*: τοιῶνδε 109 26. χρόνῳ*: χρόνου
 110 3. μὲν] μὲν γὰρ?* 113 27. ἐντετελευτηκότων*:
 συντετελευτηκότων 115 29. τὰ] τοῦ?* 31. οἶους οὐχ
 ἱστορηῆσαι (vel ἱστορησθαι)*: ὄσους οὐχ ἱστορήσειν 116 23.
 ἐπάξειν ἄν] ἐπιδείξει?* 119 14. μὲν*: δὲ 120 26. ἐπι-
 σκληρότερον*: ἐπὶ σκληρότερον 125 22. οἶων*: οἶον
 23. ἀποστερήσει*: ἀποστερήσειν 126 5. μὲν τι?* 30.
 αἷς*: οἷς 127 28. ἀπολαύει*: ἀπολαύοι 128 6. ἐμ-
 φρεεῖς ὄντες*: ἐμφέροντες 9. δυσκλήτος*: δυσκλήτος
 32. ἀνῆκεν αὐτὴν αὐτοκράτορι Dindorfius 129 17. εἶξαν*:
 εἴρξαντο 130 23. μηδὲ*: μήτε 26. τέλεσι τοῖς αὐτοῦ?*
 ἐπιδόσει*: ἀποδόσει 131 20. ἐλέγετο?* 21. μύσος τὸν
 τῆς μητρὸς ἔρωτα*: τὸ μύσος τῆς μητρὸς ἔρωτος 30. ὄντα
 Dindorfius: ἦν δ' ἄν 132 11. dativos Eriphanus dedit
 12. ἀπηξίουν pro οὐκ ἤξιουν idem cum Cocceio 135
 19. γεγονυία?* 20. εὐπρεπεῖ?* 31. ἐπεψηφίζετο*:
 ἐπεψηφίριζε τὸ 137 4. οὐκ addidit Jo. Clericus 138 7.
 δὲ?* 141 18. ἀνίσσθαι?* 145 2. ἔδοξεν*: δόξαν
 148 19. κατέλεξά μενόντων*: κατέλεξαμεν ὄντων 149 2.
 γινομένην? an γενομένην ἄν?* 150 31. ἐκείνης δικαίῳ?*
 152 6. τῷ εἰσπραξομένῳ?* 153 12. ἔτερος*: ἑτέρων
 154 18. ἔξαποστέλλων?* 156 13. πεπραξόμενα Din-
 dorfius: πραξόμενα vel πρασσόμενα, unus παραχθησόμενα
 161 14. εἰσηγησομένων*: εἰσηγησάμενων 16. συγγενοῦς
 μῆ*: μὴ συγγενοῦς 162 20. ἀφανίζει*: ἀφανίζοι
 163 20. τῶνδε*: τῶνδε 165 20. οὐν*: δ' οὐν 166 12.
 οὐδαμοῖς Dindorfius: οὐδαμνοῖς 170 14. τῆ*: τε τῆ

- 172 8. ἄφασθαι*: ἄφασθαι 41. δ' οὖν*: γούν 174
 16 et 183 11. ἀνήρ? * 174 19. παρακαλή*: παρακαλῶ
 176 1. ἐν ὀλίγῳ] ἐν ὀλίγῳ ποιούμενος? * 29. ὑποστάντι*:
 ὑποστάντα 179 7. αὐτὸν ~~οὐ~~ βασιλέα αὐτὸν — βασιλέως
 23. οἶος] οἶος ἂν? * 25. ἡμᾶς*: ὡς ἡμᾶς 30. εἶ*:
 εἶναι 180 9. ἀπολαμβάνων Dindorfius: ἀπολαμβάνου
 181 16. Βαβυλωνίαν <ταράξαι>? * 183 1. ἐκπεσόντες? *
 184 19. οὔτε] οὐδὲ μετὰ τῶν? * 26. νικωμένῳ*:
 νικωμένον 188 17. μετὰ] μεθ' ὃ? * omisso 20. δὲ
 194 12. φειδοῦς χρήξιν? * 196 18. παρὸν] οἷ γε παρὸν? *
 197 14. διαλογισμῶ Dindorfius: διὰ λογισμῶν 198
 22. δίδως*: διδῶς 25. θαρσύνουεν? * 200 19. φευ-
 κτὸν? * 20. ἐντολὰς*: ἐπιστολὰς 22. χρήσασθαι] σά-
 σασθαι Havercampius. immo περιγενέσθαι 201 15. τα-
 ράξαιεν*: ταραξοίεν 16. αὐτῇ*: αὐτοῖς 17. ποιήσαιεν
 addidit Havercampius 202 5. τὸ ἔτι μέλλον? * 9. τῆ*:
 τοῦ 13. καλοῖς Havercampius 26. ὁμόσε idem: ὁμοῦ
 204 13. μανθάνει] συμβαίνει? * 14. ληστῶν Haver-
 campius: ληφθεις 205 29. ἐπίσκοτον*: ἐπὶ τόπον
 207 31. συνημμένην δὲ ἐκείνην*: συνημμένη δὲ ἐκείνη
 210 8. ἡ deerat* 19. οὐδεὶς*: αὐθις 211 11.
 βουλευθέντων*: βουλευθέντων 212 24. ἐπερίσσευεν? *
 213 15. ἀνθεῖν Havercampius: ἐλθεῖν 215 1. τὰ*: τῶν
 217 1. διοχλουμένου*: διοχλουμένον 5. κἂν ἐκεῖνοι*:
 κἀκεῖνοι 25. ὑπομένομεν? * 218 20. ἐπέστρεψεν addi-
 dit Eriphanus 219 14. ἡ τε*: τε 19. δούση*: δού-
 σαν 221 13. ποτὲ Havercampius: τότε 14. καὶ ἐπ'
 ἐλαχίστοις idem: τῆς ἐλαχίστης 24. εἰς ὑποδοχὴν Dindor-
 fius: ἐν ὑποδοχῇ 223 14. αὐτὸ*: αὐτόν 224 9. αὐτῶ*:
 αὐτῶν 226 18. τοῦ περὶ αὐτῶ φόβου*: τῶ περὶ αὐτοῦ φόβου
 24. περιέπεσε*: περιέπεσε 227 19. εἰ deerat* 21. τε*:
 δὲ 228 32. τῆ*: τὸ 230 25. παρακαθίζει δὲ αὐτῶ? *
 231 7. ἤρητο*: ἤρειτο 232 32. διάταγμα*: διάγραμμα

249 13. ἀλλ' ἢ τῷ*: ἀλλ' ἦτοι 252 2. καταλιπεῖν*: καταλιπεῖν ἄπεισι 6. δύνασθαι*: δυνάμενον 8. γὰρ deerat* 28. αὐτὸς*: αὐτὸν vel αὐτοῖς 254 1. σφοδροτάτης ἀνάγκης? 13. μὲν*: δὲ vel δὴ 256 16. δὲ*: τε 274 20. ὑπό*: ἀπό 32. τοῦτο*: ταῦτα

P. 287 6. εἰκοσιτεσσάρων· πολλὴ δὲ κὰν τούτῳ διαφορὰ. καὶ τῶν ἐν ταύτῃ δὲ φυλαῶν ἐκ τῆς ἀρίστης ὑπάρχω καὶ τοῦ — ita lege cum codice B, cuius me praenitet aliquantisper neglecti 12. ἦν ἐμοί] ἡμῶν B 238 14. περὶ τὸ τεσσαρεσκαιδέκατον B 26. ἔρημον B 289 21. μάλιστα*: κάλλιστα 30. ποιησαμένους? 31. μόνον B 32. εὐτυχίαν ἅπαντες ἐλαττοῦνται B 290 1. πατράσι B 7. γοῦν B 24. τῶν om B 292 2. καὶ post ὅτι om B 27. πόλις αἰεὶ τῆς Γαλιλαίας ἄρξειεν ἐπὶ τε τῶν B 32. προσεταμένου B 293 6. κατὰ τοῦ βασιλέως B 7. ἀπόστασιν B 27. τοιοῦτοις B 294 7. ἔθνεσι κατὰ κράτος ἐνίκησε, τὰ δὲ B 11 et 315 15. Ἰωακίμου B 295 3. κομίσαντα B 4. ψευδὲς B 14. μαρτυρίας B 296 21. διεδέδοτο Havercampius: διεδέχετο 29. αὐτόν*: πρὸς αὐτόν 297 24. ἡμᾶς B 298 17. ποτ' ἐφρόνει B 300 6. τε*: δὲ 9. ἐπ' deerat* 29. ἐπιστέναξαν B 301 19. βραδύνοντος B 24. τῇ om B 302 1 et 15. θριγκοῦ 15. ἀφαλόμενος*: ἀφαλλόμενος 31. ἔδαφοποιήσαντα 303 2. τῆς om B 7. ἀπολέσαι B 304 6. δ' ἐμοῦ B 305 19 et 306 4. μεθορίῳ B 306 9. scribe ἡμῖν 21. ἐγενόμην B 30. νομίζω om B καὶ] δὲ καὶ B 307. 14. τὸν om B 21. φυγεῖν B 308 5. τὰ ἠρησασμένα om B 28. μὴ] μὴ καὶ B 31. μισοπονηρεύσαντες B 309 8. ὑφ' B 9. δὴ ἐλθεῖν B 16. βρέχων B 310 1. ἡμετέρας B 9. τῶν] με τῶν B ἐπειδὴ δ' B 22. τὰς τῆς οἰκίας θύρας B 26. αὐτῶν, εἰς — παρασύρας, καὶ μάλιστα αἰκισάμενος, τὴν B 31. τοιαῦτα B 311 2. ἐξέφυγον B 10. δ' ἐγὼ περὶ τούτων B

31. δ' εἶναι] δὴ B 312 1. ὁ βασιλεὺς B 7. δ'
 ἐμὲ B 14. σταδίου B 17. ἐπαίνων om B, addito εὐ-
 φήμους post 18. φωνάς 313 5. ἀφικομένην B 7. ζη-
 σασθαι B 314 11. προελθόντι B 14. προελθεῖν B
 21. ἀσμένως B 315 5. ἢ ἐμὲ B τοῦ σώφρονος B
 16. Γαμάλων B 17. μεθιστᾶναι B, i. e. μεθεστάναι
 316 5. γενέσθαι B 8. ποιήσειν B δ' ὁ*: δὲ 317
 2. παντὸς B 4. ὀπλίτας τε B 18. τῆς αὐτῆς στάσεως
 ἐκείνοις?* 319 13. τῶν et 21. περὶ om B 27. δο-
 κεῖ B 320 20. νομίσας B 321 28. τῆς Γαλιλαίας B
 322 8. μόνον*: μόνων 19. τὸ ἀργύριον B 323 6. πι-
 στὸν B, recte, si ὀπλίτην scribas 18. ὑπηγίασε B
 324 14. σύμμαχος αὐτῷ καὶ B 17. καθίσαντες B
 25. εὐνοϊκῶς B 31. δὴ δεῖν B 326 30. αὐτὸς] ὡς αὐ-
 τοὺς B 328 13. τῆς φρουρᾶς 329 10. πορευσομένων*:
 πορευομένων 330 3. μὲν οὖν ἐπὶ B 15. τέ μου B
 πολιτῶν ὄντων. δικ — B 28. σημαίνωσιν B 30. πύ-
 θωνται B 31. οἶκημα καὶ πολὺν B 331 3. δὲ ὁ B
 13. ἐπιβουλήν B 18. αὐτοῖς ἢ σύνοδος B 332 31.
 γνώμην εἰσήγε B 333 1. ἐκέλευεν B 10. εὐθύς με B
 11. ἄπερ ἔχει B 22. δ' ἐμὲ μετὰ B 23. πρὸς B
 28. εἶπον B 334 13. φανεράν ξργῶ δ. B 27. αὐτῷ B
 335 3. τῷ Ἰωάννῃ προσιώντι B 26. με ταύτης π. B
 337 32. παραφυλαξόντων B 338 6. ἡσπαζόμεν τε
 φ. B 31. εἰς τὴν T. B 339 18. εἰς τοῦμφανές B
 27. συντεθεικόσι B 30. πράξεις τῶν πολέμων B, ut le-
 gendum esse videatur τοῦτον ἐπιχ. πρ. τὸν πόλεμον
 340 30. παραστήσαι*: παραστήναι 341 6. αὐτὸν B
 8. ἀσφαλεῖς εἶεν B 29. παντὸς B 30. τε post τῷ B
 342 13. οὐχὶ δὲ καὶ B 347 4. τε*: δὲ 348 5. Κρίσπον
 ὡς ἀσφ. B 18. προσέβαλον*: προσέβαλλον 350 32.
 ὑπὲρ?* 353 29. μέντοι] μὲν μοι?* 354 2. Τίτον B

www.libtool.com.cn

Ἐν δὲ τῇ διοικήσει τῶν ὅλων πραγμάτων ἐσπου- 1
δακῶς ὁ βασιλεὺς τὰς κατὰ μέρος ἀδικίας ἀναστείλαι
τῶν περὶ τὴν πόλιν καὶ τὴν χώραν ἀμαρτανομένων, τί-
θησι νόμον οὐδὲν ἑοικότα τοῖς πρώτοις, ὃν αὐτοὺς ἐβε-
5 βαίου, τοὺς τοιχωρῦχους ἀποδιδόμενος ἐπ' ἐξαγωγῇ τῆς
βασιλείας, ὅπερ ἦν οὐκ εἰς τιμωρίαν μόνον τῶν πα-
σχόντων φορτικόν, ἀλλὰ καὶ κατάλυσιν περιεῖχε τῶν
πατριῶν ἐθῶν. τὸ γὰρ ἄλλοφύλοις καὶ μὴ τὴν αὐτὴν
ἔχουσι δίαιταν τοῦ ζῆν δουλεύειν, καὶ βιάζεσθαι πάνθ'
10 ὅσα προσέταττον ἐκεῖνοι ἐξ ἀνάγκης ποιεῖν, ἀμαρτία
πρὸς τὴν θρησκευίαν ἦν, οὐ κόλασις τῶν ἀλισκομένων,
πεφυλαγμένης ἐν τοῖς πρώτοις τῆς τοιαύτης τιμωρίας.
ἐκέλευον γὰρ οἱ νόμοι τετραπλάσιον καταβαλεῖν τὸν
κλέπτην, οὐκ ἔχοντα δὲ πιπράσκεσθαι μὲν, ἀλλ' οὔτι
15 γε τοῖς ἄλλοφύλοις, οὐδ' ὥστε διηνεκῇ τὴν δουλείαν
ὑπομένειν· ἔδει γὰρ ἀφείσθαι μετὰ ἐξαετίαν. τὸ δ',
ὥσπερ ὠρίσθη τότε, χαλεπὴν καὶ παράνομον γενέσθαι
τὴν κόλασιν ὑπερηφανίας ἐδόκει μέρος, οὐ βασιλικῶς
ἀλλὰ τυραννικῶς αὐτοῦ καὶ πρὸς τὰ κοινὰ τῶν ἀρχο-
20 μένων ὀλιγώρως θείναι τὴν τιμωρίαν νενοηκός.

ταῦτα μὲν οὖν καθ' ὁμοιότητα τοῦ λοιποῦ τρόπου
γινόμενα μέρος ἦν τῶν διαβολῶν καὶ τῆς ἐπ' αὐτῶ
δυσνοίας· ἐν δὲ τούτῳ τῷ καιρῷ καὶ τὸν εἰς τὴν Ἰταλίαν 2
πλοῦν ἐποίησατο, Καίσαρι τε συντυχεῖν ὀρμηθεῖς καὶ

θεάσασθαι τοὺς παῖδας ἐν τῇ Ῥώμῃ διατρίβοντας. Καίσαρ δὲ τὰ τε ἄλλα φιλοφρόνως αὐτὸν ἐδέξατο, καὶ τοὺς παῖδας, ὡς ἦδη τελειωθέντας ἐν τοῖς μαθήμασιν, ἀπέδωκεν ἄγειν εἰς τὴν οἰκίαν. ὡς δ' ἤκον ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, σπουδῇ περὶ τὰ μειράκια τῶν ὄχλων ἦν, καὶ 5 περιόπτοι πᾶσιν ἐγεγόνεισαν, τῷ τε μεγέθει τῆς περὶ αὐτοὺς τύχης κοσμούμενοι, καὶ βασιλικῷ κατὰ τὰς μορφὰς ἀξιώματος οὐκ ἀποδέοντες. ἐπίφθονοι τε εὐθύς ἐδόκουν Σαλώμῃ τε τῇ τοῦ βασιλέως ἀδελφῇ καὶ τοῖς Μαριάμμην ταῖς διαβολαῖς κατηγονησμένοις· οὕτω γὰρ 10 ᾤοντο δυναστευόντων αὐτῶν δίκην δάσειν τῶν εἰς τὴν μητέρα τὴν ἐκείνων παρανομηθέντων. τὴν αὐτὴν οὖν ταύτην ὑπόθεσιν τοῦ δέους εἰς τὴν κατ' ἐκείνων διαβολὴν μετέφερον, λογοποιοῦντες οὐ κατ' ἠδονὰς συνεῖναι τῷ πατρὶ διὰ τὸν τῆς μητρὸς θάνατον, ὡς 15 μηδὲ ὄσιον εἶναι δοκεῖν ἐπὶ ταύτων συνεῖναι τῷ τῆς τεκούσης φονεῖ. ταῦτα γὰρ ἀπὸ τῆς ἀληθείας ἐπὶ τὸ πιθανὸν τῆς αἰτίας φέροντες κακοῦν ἐδύναντο, καὶ τῆς εὐνοίας ἧς εἶχεν εἰς τοὺς παῖδας ἀφαιρεῖν. οὐδὲ γὰρ πρὸς αὐτὸν ἄντικρυς ἔλεγον, ἀλλ' εἰς τὸ λοιπὸν πλῆθος 20 ἐσκόρπιζον τοὺς τοιούτους λόγους, ἕξ οὗ πρὸς Ἡρώδην ἀναφερομένων ὑποκατεσκευάζετο μῖσος, οὐδ' αὐτῇ τῇ φύσει χρόνῳ νικώμενον. ἐν μέντοι τῷ τότε πάσης ὑποψίας καὶ διαβολῆς μίξονι χρώμενος ὁ βασιλεὺς τῇ τοῦ γεγεννηκέου φιλοστοργίᾳ, καὶ τιμῆς ἧς ἔδει μετεδί- 25 δου καὶ γυναικας ἐν ἡλικίᾳ γεγονόσιν ἐξεύγνυεν, Ἀριστοβούλῳ μὲν τὴν Σαλώμης θυγατέρα Βερενίκην, Ἀλεξάνδρῳ δὲ τὴν Ἀρχελαίου τοῦ Καππαδόκων βασιλέως Γλαφύραν.

2 ταῦτα διοικήσας, ἐπειδὴ καὶ Μάρκον Ἀγρίππαν 30 ἐπύθτετο καταπεπλευκέναι πάλιν ἐκ τῆς Ἰταλίας εἰς τὴν Ἀσίαν, ἐπειχθεὶς πρὸς αὐτὸν ἤξιωσε εἰς τε τὴν

βασιλείαν αὐτοῦ παρελθεῖν καὶ τυχεῖν ὧν ἔδει παρὰ
 ἀνδρὸς ξένου καὶ φίλου. κἀκεῖνος μὲν εἰξας λιπαρῶς
 ἐγκειμένου ἤκεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν· Ἡρώδης δ' οὐδὲν
 ἀρεσκείας ἀπέλειπεν, ἐν τε ταῖς νεοκτίστοις πόλεσιν
 5 ὑποδεχόμενος αὐτόν, καὶ μετὰ τοῦ τὰς κατασκευὰς ἐπι-
 δεικνύναι πᾶσαν ἀπόλαυσιν διαίτης καὶ πολυτελείας
 ἐξαλλάττων αὐτῷ καὶ τοῖς φίλοις, ἐν τε τῇ Σεβαστῇ
 καὶ Καισαρεῖα περὶ τὸν λιμένα τὸν ὑπ' αὐτοῦ κατε-
 σκευασμένον, κὰν τοῖς ἐρύμασιν, ἃ πολλὰς δαπάναις
 10 ἐξοκοδόμησεν, τό τε Ἀλεξάνδρειον καὶ Ἡρώδειον καὶ
 τὴν Ἰουδαίαν. ἤγε δὲ καὶ εἰς τὴν πόλιν τῶν Ἱεροσο-
 λυμιτῶν, ὑπαντῶντός τε τοῦ δήμου παντὸς ἐν ἑορτῶ-
 δει στολῇ καὶ δεχομένου τὸν ἄνδρα σὺν εὐφημίαις.
 Ἀγρίππας δὲ τῷ θεῷ μὲν ἐκατόμβην κατέθυσεν, εἰστία
 15 δὲ τὸν δῆμον, οὐδενὸς τῶν μεγίστων πλήθει λειπό-
 μενος. αὐτὸς δέ, ὅσον ἐπὶ τῷ καθ' ἡδονὴν κὰν ἔτι
 πλείους ἐπιμείνας ἡμέρας, διὰ τὸν καιρὸν ἠπέλεγτο·
 τὸν γὰρ πλοῦν, ἐπιβαίνοντος τοῦ χειμῶνος, οὐκ ἐνό-
 μιζεν ἀσφαλῆ κομιζομένῳ πάλιν ἐξ ἀνάγκης εἰς τὴν
 20 Ἰωνίαν.

ἐκεῖνος μὲν οὖν ἀπέπλει, πολλὰς αὐτὸν δωρεαῖς 2
 τετιμηκότος Ἡρώδου καὶ σὺν αὐτῷ τοὺς ἐπισημοτά-
 τους· ὁ δὲ βασιλεὺς χειμάσας ἐν τοῖς οἰκείοις, ἕαρος
 ἠπέλεγτο συντυχεῖν αὐτῷ, τὴν εἰς Βόσπορον εἰδῶς
 25 στρατείαν προηρημένον. καὶ πλεύσας διὰ Ῥόδου καὶ
 Κῶ προσέσχεν περὶ Λέσβου, οἴομενος ἐκεῖ καταλήψε-
 σθαι τὸν Ἀγρίππαν. ἐκεῖ δὲ αὐτὸν ἀπολαμβάνει πνεῦμα
 βόρειον, εἴργον τὴν ἀναγωγὴν τῶν νεῶν. ὁ δ' ἐπι-
 διέτριβεν ἡμέρας πλείους ἐν τῇ Χίῳ, καὶ πολλοὺς μὲν
 30 τῶν προσιόντων αὐτῷ δεξιούμενος ἀνελάμβανε βασι-
 λικῆς δωρεαῖς, αὐτῆς δὲ τῆς πόλεως ἰδῶν πεπτακυῖαν
 στοάν, ἣν ἐν τῷ Μιθριδατικῷ πολέμῳ καθαιρεθεῖσαν

οὐχ ὡσπερ τὰ ἄλλα διὰ μέγεθος καὶ κάλλος ἀναστῆναι
 φάδιον ἦν, χρήματα δούς ὅσον μὴ μόνον ἐπαρκεῖν ἀλλὰ
 καὶ περιτεύειν ἐδύνατο πρὸς τὴν συντέλειαν τοῦ κα-
 τασκευάσματος, ἐνετέλλετο μὴ περιορᾶν ἀλλὰ θάττον
 ἐγείρειν, ἀποκαδιστάνας τῇ πόλει τὸν ἴδιον κόσμον. 5
 αὐτὸς δὲ λήξαντος τοῦ πνεύματος εἰς Μιτυλήνην κάκει-
 θεν εἰς Βυζάντιον παρακομισθεῖς, ὡς ἤκουσεν ἐντὸς
 Κυανεῶν ἤδη πεπλευκέναι τὸν Ἀγρίππαν, μετέσπεν-
 δεν ὡς ἐνῆν. καὶ περὶ Σινώπην τὴν ἐν Πόντῳ κατα-
 λαβῶν ἀπροσδόκητος μὲν ὄφθη ταῖς ναυσὶν προσπλέων, 10
 ἀσμένως δὲ ἐφάνη, πολλαὶ τε φιλοφρονήσεις ἦσαν,
 ὡς γε καὶ μερίστην πίστιν εἰληφέναι δοκοῦντος εὐνοίας
 καὶ φιλοστοργίας τῆς εἰς ἑαυτὸν Ἀγρίππα, τοσοῦτον
 μὲν πλοῦν ἀνύσαντος τοῦ βασιλέως, οὐκ ἀπολειφθέν-
 τος δὲ τῆς ἐκείνου χρείας, ἦν μετὰ τοῦ καταλιπεῖν 15
 ἀρχὴν καὶ διοίκησιν οἰκείων πραγμάτων προουργιατέ-
 ραν ἔθετο. πᾶν γοῦν ἦν αὐτῷ κατὰ τὴν στρατείαν
 Ἡρώδης, ἐν τε τοῖς πραγματικοῖς συναγωνιστῆς καὶ
 τοῖς κατὰ μέρος σύμβουλος, ἠδὺς δὲ καὶ ταῖς ἀνέσεσι,
 καὶ μόνος ἀπάντων κοινωνός, ὀχληρῶν μὲν διὰ τὴν εὐ- 20
 νοϊαν, ἠδέων δὲ διὰ τὴν τιμὴν. ὡς δ' αὐτοῖς κατείργα-
 στο καὶ τὰ περὶ τὸν Πόντον, ὧν ἔνεκεν Ἀγρίππας ἐστά-
 λη, τὴν ἀνακομιδὴν οὐκέτ' ἐδόκει ποιεῖσθαι πλέουσιν,
 ἀλλὰ διαμειψάμενοι τὴν τε Παφλαγονίαν καὶ Καππα-
 δοκίαν, κάκειθεν ἐπὶ τῆς μεγάλης Φρυγίας ὀδεύσαντες 25
 εἰς Ἐφεσον ἀφίκοντο, πάλιν δὲ ἐξ Ἐφέσου διεπλευσαν
 εἰς Σάμον. πολλαὶ μὲν οὖν καὶ καθ' ἑκάστην πόλιν
 εὐεργεσίαι τῷ βασιλεῖ κατὰ τὰς χρείας τῶν ἐντυγχανόν-
 των ἐγένοντο. καὶ γὰρ αὐτὸς ὅσα διὰ χρημάτων ἦν
 ἢ δεξιῶσεως οὐ παρέλειπεν, ἐξ αὐτοῦ τὰς δαπάνας 30
 ποιούμενος· καὶ τῶν παρ' Ἀγρίππα τισὶν ἐπιζητουμέ-
 νων μεσίτης ἦν, καὶ διεπράττετο μηδενὸς ἀτυχήσαι

τοὺς δεομένους. ὄντος δὲ κάκεινου χρηστοῦ καὶ μεγαλοψύχου πρὸς τὸ παρέχειν ὅσα τοῖς ἠξιωκόσιν ἀφέλιμα ὄντα μηδένα τῶν ἄλλων ἐλύπει, πλεῖστον ἢ τοῦ βασιλέως ἐποίει ῥοπή, προτρέπουσα πρὸς τὰς εὐεργεσίας οὐ βραδύνοντα τὸν Ἀγρίππαν. Ἰλιεῦσι μὲν γὰρ αὐτὸν διήλλαξεν ὀργιζόμενον, διέλυσε δὲ Χίσις τὰ πρὸς τοὺς Καίσαρος ἐπιτρόπους χρήματα καὶ τῶν εἰσφορῶν ἀπήλλαξε, τοῖς δὲ ἄλλοις καθὼς δεηθεῖεν ἐκάστοις παρίστατο.

10 τότε δὲ περὶ τὴν Ἰωνίαν αὐτῶν γενομένων, πολὺ 3
πλήθος Ἰουδαίων, ὃ τὰς πόλεις ᾤκει, προσῆει καιροῦ καὶ παρορησίας ἐπειλημμένοι, καὶ τὰς ἐπηρείας ἔλεγον ἄς ἐπηρεάζοντο, μήτε νόμοις οἰκείοις ἐάμενοι χρῆσθαι, δίκας τε ἀναγκαζόμενοι διδόναι κατ' ἐπήρειαν τῶν εὐ-
15 θυνόντων ἐν Ἱερουσαλὴμ ἡμέραις, καὶ ὡς τῶν εἰς Ἱεροσόλυμα χρημάτων ἀνατιθεμένων ἀφαιροῦντο, στρατειῶν καὶ λειτουργιῶν ἀναγκαζόμενοι κοινωνεῖν καὶ πρὸς ταῦτα δαπανᾶν τῶν Ἱερουσαλὴμ χρημάτων, ὧν ἀφείδησαν αἰὲν Ῥωμαίων αὐτοῖς ἐπιτροψάντων κατὰ τοὺς οἰκείους
20 ζῆν νόμους. τοιαῦτα καταβοῶντων παρητήσατο μὲν ὁ βασιλεὺς ἀκοῦσαι τὸν Ἀγρίππαν αὐτῶν δικαιολογούμενων, Νικόλαον δὲ τινα τῶν αὐτοῦ φίλων ἔδωκεν εἰπεῖν ὑπὲρ αὐτῶν τὰ δίκαια. τοῦ δὲ Ἀγρίππα Ῥωμαίων τε τοὺς ἐν τέλει καὶ βασιλέων καὶ δυναστῶν τοὺς
25 παρόντας αὐτῷ συνέδρους ποιησαμένου, καταστάς ὁ Νικόλαος ὑπὲρ τῶν Ἰουδαίων ἔλεξεν.

“ἄπασι μὲν, ὧς μέγιστε Ἀγρίππα, τοῖς ἐν χρεῖα 4
γεγεννημένοις ἀνάγκη καταφεύγειν ἐπὶ τοὺς ἀφελῆσθαι τὰς ἐπηρείας αὐτῶν δυνησομένους, τοῖς δὲ νῦν ἐντυγ-
30 χάνουσι καὶ παρορησία. τυχόντες γὰρ πρότερον ὑμῶν οἴους ἠὔξαντο πολλάκις, τὸ μὴ τὰς χάριτας ἀφαιρεῖσθαι δι' ὑμῶν αἰτοῦνται τῶν δεδωκότων, καὶ ταῦτα

εὐληφότες μὲν αὐτὰς παρὰ τούτων οἷς μόνοις διδόναι
 δύναμις, ἀφαιρούμενοι δ' ὑπ' οὐδενὸς κρείττονος,
 ἀλλ' οὐς ἴσον ἔχει αὐτοῖς ἀρχομένους ὁμοίως ὑμῖν
 ἴσασι. καίτοι γε εἰ μεγάλων ἠξιώθησαν, ἐπαινός
 ἐστὶ τῶν τετυχηκότων ὅτι τοσοῦτων παρέσχον αὐτοὺς 5
 ἀξίους· εἰ δὲ μικρῶν, αἰσχρὸν μὴ καὶ ταῦτα βεβαιοῦν
 τοὺς δεδωκότας. οἳ γε μὴν ἐμποδῶν ὄντες καὶ πρὸς
 ἐπήρειαν χρώμενοι Ἰουδαίοις εὐδηλον ὡς ἄμφω ἀδι-
 κοῦσι, τοὺς εὐληφότας, εἰ μὴ νομίζοιεν ἀγαθοὺς οἷς
 οἱ κράτιστοι ἐμαρτυρήσαν ἐν τῷ καὶ τοιαῦτα δεδω- 10
 κέναι, καὶ τοὺς δεδωκότας, εἰ τὰς χάριτας αὐτῶν
 ἀβεβαίους ἀξιούσι γενέσθαι. εἰ δὲ τις αὐτοὺς ἔροιτο
 δύο τούτων πότερον ἐθέλοισιν ἂν ἀφαιρεθῆναι, τὸ
 ζῆν ἢ τὰ πάτρια ἔθνη, τὰς πομπάς, τὰς θυσίας, τὰς
 εὐχοτάς, ἃς τοῖς νομιζομένοις προσάγουσι θεοῖς, εὖ 15
 οἶδ' ὅτι πάντα μᾶλλον αἰρήσονται παθεῖν ἢ καταλῦ-
 σαί τι τῶν πατριῶν. καὶ γὰρ τοὺς πολέμους οἱ πολ-
 λοι διὰ ταῦτα αἰροῦνται, φυλαττόμενοι τὸ μὴ παρα-
 βαίνειν αὐτά, καὶ τὴν εὐδαιμονίαν, ἣν νῦν τὸ σύμ-
 παν τῶν ἀνθρώπων γένος δι' ὑμᾶς ἔχει, τούτῳ με- 20
 τροῦμεν, τῷ ἐξεῖναι κατὰ χώραν ἐκάστοις τὰ οἰκεῖα
 τιμῶσιν ἄγειν καὶ διαζῆν. τοῦτο μὲν οὖν ὃ οὐκ ἂν
 αὐτοὶ παθεῖν ἐθέλοισιν βιάζονται δρᾶν κατ' ἄλλων,
 ὥσπερ οὐχ ὁμοίως ἀσεβοῦντες εἴτε τῶν οἰκείων εἰς
 θεοὺς ὁσίων ἀμελοῖεν εἴτε τὰ οἰκεῖα τισιν ἀνοσίως 25
 καταλύοισιν. τὸ δ' ἕτερον ἤδη σκοπήσωμεν. ἐστὶ τις
 δῆμος ἢ πόλις ἢ κοινὸν ἔθνος ἀνθρώπων, οἷς οὐ μέ-
 γιστον ἀγαθὸν πέφηεν ἢ προστασία τῆς ὑμετέρας ἀφ-
 χῆς καὶ τὸ Ῥωμαϊκὸν κράτος; ἐθέλοι δ' ἂν τις ἀκύρους
 τὰς ἐντεῦθεν εἶναι χάριτας; οὐδεὶς οὐδὲ μαινόμενος· 30
 οὐδὲ γὰρ εἶσιν οἱ μὴ μετέχοντες αὐτῶν ἰδίᾳ καὶ κοινῇ.
 καὶ μὴν οἳ τινὰ ὧν ὑμεῖς ἔδοτε παραιρούμενοι, βέ-

βαιον οὐδ' αὐτοῖς οὐδέν ὧν δι' ὑμᾶς ἔχουσιν ὑπολεί-
 πονται. καίτοι τὰς μὲν τούτων χάριτας οὐδὲ μετρησαί-
 δυνατὸν ἔστιν· εἰ γὰρ ἐκλογίσαιτο τὴν πάλαι βασι-
 λείαν καὶ τὴν νῦν ἀρχὴν, πολλῶν ὄντων ὅσα πρὸς
 5 εὐδαιμονίαν αὐτοῖς ἐπέδωκεν, ἔτι κατὰ πάντων ἀρ-
 κεῖ τὸ μηκέτι δούλους ἄλλ' ἐλευθέρους φαίνεσθαι.
 τὰ δ' ἡμέτερα καὶ λαμπρῶς πραττόντων οὐκ ἔστιν
 ἐπίφθονα. δι' ὑμᾶς γὰρ καὶ μετὰ πάντων εὐτυχοῦ-
 μεν, καὶ τούτου μόνου μετέχειν ἠξιώσαμεν, ἀκωλύτως
 10 τὴν πάτριον εὐσέβειαν διαφυλάττειν, ὃ καὶ καθ' αὐτὸ
 δόξειεν οὐκ ἐπίφθονον καὶ πρὸς τῶν συγχωρούντων
 εἶναι· τὸ γὰρ θεῖον εἰ χαίρει τιμώμενον, χαίρει τοῖς
 ἐπιτρέπουσι τιμᾶν. ἐθῶν τε τῶν ἡμετέρων ἀπάνθρω-
 πον μὲν οὐδέν ἔστιν, εὐσεβῆ δὲ πάντα καὶ τῇ σωζού-
 15 σθ' ἰκαιοσύνην συγκαθωσιωμένα· καὶ οὗτ' ἀποκρυπτό-
 μεθα τὰ παραγγέλματα οἷς χρῶμεθα πρὸς τὸν βίον
 ὑπομνήμασι τῆς εὐσεβείας καὶ τῶν ἀνθρωπίνων ἐπι-
 τιδευμάτων, τὴν τε ἐβδόμην τῶν ἡμερῶν ἀνίμεν τῇ
 μιδῆσει τῶν ἡμετέρων ἐθῶν καὶ νόμων, μελέτην ὥσπερ
 20 ἄλλου τινὸς καὶ τούτων ἀξιούντες εἶναι δι' ὧν οὐχ
 ἁμαρτησόμεθα. καλὰ μὲν οὖν, εἰ ἐξετάξῃ τις, καὶ
 καθ' αὐτὰ τὰ ἔθνη, παλαιὰ δὲ ἡμῖν, κἂν μὴ τισι δοκῇ·
 ἴστ' αὐτῶν καὶ τὸ τοῦ χρόνου τιμητὸν δυσαποδίδα-
 25 σκον εἶναι τοῖς ὀσίως παρεληφόσι καὶ διαφυλάττου-
 σιν. τούτων ἡμᾶς ἀφαιροῦνται κατ' ἐπήρειαν, χρή-
 ματα μὲν ἂν τῷ θεῷ συμφέρομεν ἐπώνυμα διαρπάζον-
 τες καὶ φανερῶς ἱεροσυλοῦντες, τέλη δὲ ἐπιτιθέντες,
 ἂν ταῖς ἐφορταῖς ἄγοντες ἐπὶ δικαστήρια καὶ πραγμα-
 30 είας ἄλλας, οὐ κατὰ χρεῖαν τῶν συναλλαγμάτων ἀλλὰ
 ατ' ἐπήρειαν τῆς θρησκείας ἣν συνίσασιν ἡμῖν, μ-
 ος οὐ δίκαιον οὐδ' αὐτεξούσιον αὐτοῖς πεπονθότες·
 γὰρ ὑμετέρα κατὰ πάντων ἀρχὴ γενομένη μία τὴν

μὲν εὐνοίαν ἐνεργὸν τὴν δὲ δύσνοιαν ἀργὸν ποιεῖ τοῖς
 τοιοῦτον ἀντ' ἐκείνου προαιρουμένοις. ταῦτ' οὖν ἀξιοῦ-
 μεν, ὧ μάλιστα Ἀγοίππα, μὴ κακῶς πάσχειν, μηδὲ
 ἐπηρεάζεσθαι, μηδὲ κωλυεσθαι τοῖς ἔθεσι χρῆσθαι τοῖς
 ἡμετέροις, μηδ' ἀφαιρεῖσθαι τῶν ὄντων, μηδ' ἂ μὴ ⁵
 βιαζόμεθα τούτους, ὑπὸ τούτων βιάζεσθαι. καὶ γὰρ
 οὐ δίκαια μόνον ἐστίν, ἀλλὰ καὶ ὑφ' ὑμῶν δεδομένα
 πρότερόν [ἐστὶ]. καὶ δυναίμεθ' ἂν καὶ πολλὰ δόγματα
 τῆς συγκλήτου καὶ τὰς ἐν τῷ Καπετωλίῳ κειμένης δέλ-
 τούς ὑπὲρ τούτων ἀναγινώσκειν, ἃ δῆλον μὲν ὡς ¹⁰
 μετὰ πείραν τῆς ἡμετέρας εἰς ὑμᾶς πίστεως ἰδόθη,
 κύρια δὲ κἂν εἰ μηδενὸς ὑπάρξαντος ἐχαρίσασθε. σχε-
 δὸν γὰρ οὐ μόνοις ἡμῖν ἀλλὰ πᾶσιν ἀνθρώποις τὰ
 μὲν ὄντα φυλάξαντες, μείζω δὲ τῶν ἐλπισθέντων προσ-
 θέντες εὐεργετεῖτε τῷ κρατεῖν. καὶ δύναται' ἂν τις ¹⁵
 ἐπεξιῶν τὰς ἐκάστων εὐτυχίας, ἃς δι' ὑμῶν ἔχουαν,
 ἀπερίληπτον ποιῆσαι τὸν λόγον. ἵνα μέντοι καὶ ὑ-
 καίως ἀπάντων αὐτῶν τυγχάνοντας ἑαυτοὺς ἐπιδειξέ-
 μεν, ἀρκεῖ πρὸς παρρησίαν ἡμῖν, τὰ πρότερον δια-
 πήσασι, τὸν βασιλεύοντα νῦν ἡμῶν καὶ σοὶ παρακα- ²⁰
 θεζόμενον εἰπεῖν. ποία μὲν εὐνοία πρὸς τὸν ὑμέτερον
 οἶκον παραλέλειπται, ποία δὲ πίστις ἐνδεής ἐστίν; τί
 δὲ οὐ νενόηται τιμῆ; ποία δὲ χρεῖα μὴ εἰς πρῶτον
 ὄρα; τί δὴ κωλύει καὶ τὰς ὑμετέρας χάριτας τῶν εἰ
 τοσοῦτον εὐεργεσιῶν ἀριθμὸν εἶναι; καλὸν δ' ἴσω, ²⁵
 μηδὲ τὴν τοῦ πατρὸς Ἀντιπάτρου παραλιπεῖν ἀνδρα-
 γαδίαν ἀμνημόνευτον, ὃς εἰς Αἴγυπτον εἰσβεβληκότος
 Καίσαρος δισχιλίους ὀπλίταις βοηθήσας, οὗτ' ἐν τοῖς
 κατὰ γῆν ἀγῶσιν οὐθ' ὅτε νεῶν ἕδει δεύτερος ἐξη-
 τάζετο. καὶ τί δεῖ λέγειν ὅσῃν ἐκείνοι παρέσχον βο- ³⁰
 πῆν τῷ τότε καιρῷ, καὶ πόσων καὶ τίνων δωρεῶν
 ὑπὸ Καίσαρος ἠξιώθησαν, ἄνωθεν δέον ἀναμνήσα

- τῶν ἐπιστολῶν ἃς ἔγραψε τότε Καίσαρ τῇ συγκλήτῳ, καὶ ὡς δημοσίᾳ τιμὰς καὶ πολιτείαν ἔλαβεν Ἀντίπατρος. ἀρκέσει γὰρ ταῦτα τὰ τεκμήρια τοῦ καὶ τὰς χάριτας ἡμᾶς κατ' ἀξίαν ἔχειν καὶ παρὰ σοῦ τὸ βέβαιον
- 5 αὐτῶν αἰτεῖν, παρ' οὗ καὶ πρότερον μὴ δοθείσας ἦν ἐλπίζειν, τὴν τοῦ βασιλέως πρὸς ὑμᾶς διάθεσιν καὶ τὴν ὑμετέραν πρὸς αὐτὸν ὀρθώσιν. ἀπαγγέλλεται δὲ ἡμῖν ὑπὸ τῶν ἐκεῖ Ἰουδαίων ὡς μὲν ἐπέβης τῆς χώρας εὐμενῆς, ὡς δὲ ἀπέδωκας τῷ θεῷ τέλεια θύματα, τιμῶν
- 10 αὐτὸν ἐπὶ τελείαις εὐχαῖς, ὡς δὲ τὸν δῆμον εἰστίαςας καὶ τὰ παρ' αὐτοῦ ἐκείνου ξένια προσήκω. ταῦτα γὰρ πάντα καὶ ἐν ἔθνει καὶ πόλει πρὸς ἄνδρα τοσοῦτων ἐπιστατοῦντα πραγμάτων δεξιώματα καὶ σύμβολα φιλίας χρῆ δοκεῖν, ἣν ἀπέδωκας τῷ Ἰουδαίων ἔθνει, τῆς
- 15 Ἡρώδου προξενούσης αὐτὴν ἐστίας. τούτων ὑπομιμνήσκοντές σε, καὶ αὐτοῦ τοῦ παρόντος καὶ συγκαθεζομένου βασιλέως, ἠξιώκαμεν περιττὸν οὐδέν, ἃ δ' αὐτοὶ δεδώκατε, ταῦθ' ὑπ' ἄλλων μὴ περιδεῖν ἀφαιρουμένους."
- 20 τοιαῦτα δὲ τοῦ Νικολάου διελθόντος ἐγένετο μὲν 5 οὐδεμίᾳ τῶν Ἑλλήνων ἀντικατάστασις· οὐδὲ γὰρ ὡς ἐν δικαστηρίῳ περὶ τῶν προκειμένων διελάμβανον, ἀλλ' ἦν ἐντευξίς ὧν ἐβιάζοντο, ἀκείνων ἀπολογία μὲν οὐδεμίᾳ τοῦ μὴ ταῦτα ποιεῖν, πρόφασις δὲ ὡς τὴν χώραν αὐτῶν νεμόμενοι πάντα νῦν ἀδικοῦσιν. οἱ δὲ ἐγγεγεῖς τε αὐτοὺς ἐδείκνυσαν, κὰν τῷ τὰ οἰκεία τιμᾶν μηδὲν λυποῦντες οἰκεῖν. συνιδῶν οὖν Ἀγρίππας βιαζομένους ἀπεκρίνατο ταῦτα, διὰ μὲν δὴ Ἡρώδου πρὸς αὐτὸν εὐνοϊάν τε καὶ φιλίαν ἔτοιμος εἶναι πᾶν ὀτιοῦν
- 30 χαρίζεσθαι Ἰουδαίοις, ἃ δ' ἀξιοῦσι, καὶ καθ' αὐτὰ δίκαια δοκεῖν, ὥστ' εἰ μὲν ἐδέοντο καὶ πλειόνων, οὐκ ἂν ὀκνήσαι τὰ γε μὴ λυποῦντα τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν

παρασχεῖν· ἐπεὶ δὲ ἅ καὶ πρότερον εἰλήφασιν, ἄκυρα
 μὴ γενέσθαι, βεβαιοῦν αὐτοῖς ἀνεπηρεάστους ἐν τοῖς
 οἰκείοις διατελεῖν ἔθεσι. τοιαῦτα εἰπὼν διέλυε τὸν
 σύλλογον, Ἡρώδης δὲ προσεστῶς κατησπάζετο καὶ τῆς
 πρὸς αὐτὸν διαθέσεως ὁμολόγει χάριν. ὃ δὲ καὶ εἰς 5
 ταῦτα φιλοφρονούμενος ἴσον αὐτὸν παρεῖχεν, ἀντεμ-
 πλεκόμενος καὶ κατασπαζόμενος. καὶ τότε μὲν ἀνεχώ-
 ρησεν ἀπὸ Λέσβου, ἀπὸ δὲ Σάμου πλεῖν ὁ βασιλεὺς ἐπ’
 οἶκον διέγνων, καὶ τὸν Ἀγρίππαν παραιτησάμενος ἀνή-
 χθη. κατάγεται δὲ εἰς Καισάρειαν οὐ πολλαῖς ὕστερον 10
 ἡμέραις, πνευμάτων ἐπιτηδείων τυχών. κάκειθεν ἐλθὼν
 εἰς Ἱεροσόλυμα συνήγαγεν ἐκκλησίαν πάνδημον· ἦν δὲ
 πολὺς καὶ τῆς γῶρας ὄχλος. ὃ δὲ παρελθὼν ἀπολο-
 γισμὸν τε τῆς ὄλης ἀποδημίας ἐποίησατο, καὶ τὰ περὶ
 τοῦς Ἰουδαίους ὅσοι κατὰ τὴν Ἀσίαν ἦσαν, ὡς δι’ 15
 αὐτὸν ἀνεπηρεάστως εἰς τὸ λοιπὸν ἔξουσι, διηγῆσατο.
 τό τε σύμπαν ἐπὶ ταῖς εὐτυχίαις καὶ τῇ διοικήσει τῆς
 ἀρχῆς, ὡς οὐδὲν παραλίποι τῶν ἐκείνοις συμφερόν-
 των, ἀγαλλόμενος τὸ τέταρτον τῶν φόρων ἀφήσιν αὐ-
 τοῖς τοῦ παρεληλυθότος ἔτους. οἱ δὲ καὶ τῇ χάριτι καὶ 20
 τῷ λόγῳ δεδημαγωγημένοι μετὰ πλείστης ἀπήεσαν χα-
 ρᾶς, πολλὰ ἀγαθὰ συνευχόμενοι τῷ βασιλεῖ.

3 προύβαινε δὲ αἰεὶ τὰ κατὰ τὴν στάσιν τῆς οἰκίας
 καὶ χαλεπωτέραν ἐλάμβανε τὴν ἐπίδοσιν, ἀντιμεταλα-
 βούσης μὲν ὡσπερ ἐκ κληρονομίας τὸ κατὰ τῶν νεα- 25
 νίσκων μῖσος τῆς Σαλώμης, καὶ πᾶν ὅσον εὐδοκιμήκει
 κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῶν εἰς ἀπόνοιαν καὶ θράσος λαμ-
 βανούσης, μηδένα τῶν ἐξ ἐκείνης καταλιπεῖν ὃς δυνή-
 σεται τιμωρῆσαι τῷ θανάτῳ τῆς δι’ αὐτὴν ἀνηρημένης,
 ἔχοντων δὲ τι καὶ τῶν νεανίσκων θρασὺ καὶ δύσνον 30
 εἰς τὸν γεγεννηκότα μνήμη τε τῆς μητρὸς οἷα πάθοι
 παρὰ τὴν ἀξίαν καὶ τῇ τοῦ κρατεῖν ἐπιθυμίᾳ. πάλιν τε

τὸ κακὸν ὅμοιον ἐγγόνει τοῖς πρώτοις, βλασφημίαι
 μὲν ἐξ ἐκείνων εἰς τε τὴν Σαλώμην καὶ τὸν Φερῶραν,
 κακοήθειαι δὲ τούτων εἰς τὰ μειράκια καὶ μετὰ πραγ-
 ματείας ἐπιβουλή. τὸ μὲν γὰρ μῖσος ἴσον ἦν ἐξ ἀλλή-
 5 λων, ὁ δὲ τρόπος τοῦ μισεῖν οὐχ ὅμοιος, ἀλλ' οἱ μὲν
 ἐν τῷ φανερῷ λοιδορηθῆναι καὶ προσονειδίσει προπε-
 τεῖς, εὐγενῆς ὑπὸ τῆς ἀπειρίας οἰόμενοι τὸ τῆς ὀργῆς
 ἀνυπόστολον, οἱ δ' οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀλλὰ πραγ-
 ματικῶς καὶ κακοήθως ἐχρῶντο ταῖς διαβολαῖς, προέλ-
 10 κοντες ἀεὶ τὰ μειράκια, καὶ τὸ θρασὺ καταλογιζόμενοι
 βίαιον ἔσεσθαι πρὸς τὸν γεγεννηκότα· τὸ γὰρ οὐκ
 αἰδεῖσθαι ταῖς τῆς μητρὸς ἀμαρτίαις, οὐδ' οἰεσθαι δι-
 καια παθεῖν ἐκείνην, ἄσχετον εἶναι πρὸς τὸ μὴ τὸν
 αἷτιον δοκοῦντα τιμωρήσασθαι καὶ δι' αὐτοχειρίας.
 15 τέλος οὖν ἀνεπλήσθη πᾶσα ἡ πόλις τῶν τοιούτων λό-
 γων, καὶ καθάπερ ἐν τοῖς ἀγωνίσμασιν, ἤλεετο μὲν
 ἡ τῶν μειρακίων ἀπειρία, κατίσχυε δ' ἡ τῆς Σαλώμης
 ἐπιμέλεια, καὶ παρ' αὐτῶν ἐκείνων τὰς ἀφορμὰς τοῦ
 μὴ ψευδῆ λέγειν ἐλάμβανεν. οἱ γὰρ οὕτως ἀχθόμενοι
 20 τῷ θανάτῳ τῆς μητρὸς, ἐπειδὴ κάκελνην καὶ σφᾶς αὐ-
 τοὺς κακῶς ἔλεγον, ἐφιλονείκουν ἔλεεινήν μὲν, ὡσπερ
 ἦν, ἀποφαίνειν τὴν καταστροφὴν τῆς μητρὸς, ἔλεεινοὺς
 δὲ αὐτούς, οἱ τῆς ἐκείνης φονεῦσιν ἀναγκάζονται συζῆν
 καὶ τῶν αὐτῶν μεταλαμβάνειν.
 25 ταῦτα προῆει μειζόνως, καιρὸν ἐχούσης τῆς στά-
 σεως ἐν ἀποδημίᾳ τοῦ βασιλέως. ὡς δ' ἐπανῆλθεν Ἡρώ-
 δης καὶ τῷ πλήθει διελέξατο, καθὼς προειρηκάμεν,
 προσέπιπτον εὐθύς οἱ λόγοι παρά τε τοῦ Φερῶρα καὶ
 τῆς Σαλώμης, μέγαν αὐτῷ τὸν κίνδυνον εἶναι τὸν παρὰ
 30 τῶν νεανίσκων, ἀναφανδὸν διαπειλουμένων ὡς οὐκ
 ἀνέξονται μὴ τισάμενοι τῆς μητρὸς τὸν φόνον. προσε-
 τίθεσαν δ' ἔτι καὶ ὡς ταῖς παρ' Ἀρχελάου τοῦ Καπ-

πάδοκος ἐλπίσιν ἐπανεχοιεν ὡς δι' ἐκείνου πρὸς τε Καίσαρα ἀφιζόμενοι καὶ κατηγορήσοντες τοῦ πατρός. Ἡρώδης δὲ τετάρακτο μὲν εὐθύς ἀκούσας τοιούτων, ἐξεπέπληκτο δὲ μᾶλλον ὅτι καὶ τῶν ἄλλων τινὲς ἀπήγγελλον. ἀνέκαμπτε δὲ τῇ συμφορᾷ τὰ τε πρῶτα κατα- 5
 λογιζόμενος, ὡς οὔτε τῶν φιλιτάτων οὔτε τῆς στεργομένης αὐτῷ γυναικὸς ὄνατο διὰ τὰς ἐγγενομένας ταραχὰς κατὰ τὴν οἰκίαν, τό τε μέλλον τοῦ προσπεπτωκότος ἤδη βαρύτερον καὶ μείζον ἐσσεσθαι ὑπολαμβάνων ἐν συγχύσει τῆς ψυχῆς ἦν. τῷ γὰρ ὄντι πλεῖστα μὲν τῶν ἔξω- 10
 θεν καὶ παρ' ἐλπίδας εἰς εὐτυχίαν αὐτῷ τὸ δαιμόνιον προσετίθει, μέγιστα δὲ τῶν οἴκοι καὶ μηδὲ προσδοκώμενα δυστυχεῖν αὐτῷ συνέβαινε, ἐκατέρου προλόντος ὡς οὐκ ἂν τις φῆθη, καὶ παρέχοντος ἀμφήριστόν τὴν ὑπερβολήν, εἰ δέον τὴν τοσαύτην εὐτυχίαν τῶν ἔξωθεν 15
 πραγμάτων ἀλλάξασθαι τῶν οἴκοι κακῶν, ἢ τοιοῦτο μέγεθος τῶν περὶ τοὺς οἰκείους συμφορῶν διαφυγεῖν ἐν τῷ μηδὲ τὰ τῆς βασιλείας θαναταζόμενα κεκτῆσθαι.

3 ταρασσόμενος δὴ καὶ διακειόμενος τὸν τρόπον τοῦτον, ἐπὶ καθαιρέσει τῶν μειρακίων ἕτερον αὐτῷ γενόμενον ἰδιωτεύοντι παῖδα προσήγετο, καὶ τοῦτον ἐδόκει τιμᾶν (ἐκαλεῖτο δὲ Ἀντίπατρος), οὐχ ὥσπερ ἐν ὑστέρω καὶ τελέως ἠττηθεὶς αὐτοῦ καὶ πάντ' εἰς ἐκείνον ἀναφέρων, οἰόμενος δὲ παραιρεῖσθαι τοῦ θράσου τοὺς ἐκ Μαριάμης, καὶ μᾶλλον εἰς νουθεσίαν τὴν ἐκεῖ- 25
 νων οἰκονομῶν αὐτό· τὸ γὰρ αὐθαδέες οὐκ ἂν εἴη παρ' αὐτοῖς, εἰ τοῦτο πεισθεῖεν, ὅτι μὴ μόνοις μηδὲ ἐξ ἀνάγκης ἢ διαδοχῇ τῆς βασιλείας ὀφείλεται. διὸ καὶ καθάπερ ἐφεδρόν τινα τὸν Ἀντίπατρον εἰσήγεν, οἰόμενος ὀρθῶς προνοεῖν, καὶ κατασταλέντων τῶν μειρακίων 30
 ἐξεῖναι εὐκαιρῶς χρῆσθαι βελτίοσιν. τὸ δ' οὐχ ὥσπερ ἐνόησεν ἀπέβη. τοῖς τε γὰρ παισὶν οὐ μετρίως ἐδόκει

κεχρησθαι τῇ πρὸς αὐτοὺς ἐπηρεία, καὶ δεινὸς ὢν τον
 τρόπον Ἀντίπατρος, ἐπειδὴ παρρησίας τινὸς ἐκ τῆς οὐ
 πρότερον οὔσης ἐλπίδος ἀντεποιήσατο, μίαν ἔσχεν ὑπό-
 θεσιν, κακοῦν τοὺς ἀδελφοὺς καὶ μὴ παραχωρεῖν τῶν
 5 πρωτείων, ἀλλ' ἔχεσθαι τοῦ πατρὸς, ἥδη μὲν ἡλλο-
 τριωμένου ταῖς διαβολαῖς, εὐμεταχειρίστου δ' ὄντος εἰς
 ὄπερ ἔσπουδάκει, πολὺ χαλεπώτερον αἰεὶ γενέσθαι τοῖς
 διαβεβλημένοις. ἦσαν οὖν οὗτοι παρ' αὐτοῦ μόνου οἱ
 λόγοι, φυλαττομένου δι' αὐτοῦ δόξαί τὰ τοιαῦτα κα-
 10 ταμηνύειν, ἀλλὰ μᾶλλον ἐχρηῆτο συνεργοῖς τοῖς ἀνυ-
 πόπτοις καὶ διὰ τὴν εὐνοίαν τὴν πρὸς τὸν βασιλέα
 πιστευθησομένοις αὐτὸ ποιεῖν. ἦδη δὲ πλείους ἐγε-
 γόνεισαν οἱ κἀκεῖνον ἐφ' οἷς ἡλπίζει θεραπεύοντες καὶ
 τὸν Ἡρώδη ἐκ τοῦ δοκεῖν κατ' εὐνοίαν τὰ τοιαῦτα
 15 λέγειν ὑπαγόμενοι. καὶ τούτων πολυπροσώπως καὶ
 πιστῶς ἀλλήλοις συναγωνιζομένων, ἔτι καὶ μᾶλλον αἱ
 παρὰ τῶν μειρακίων ἀφορμαὶ προσεγίνοντο· καὶ γὰρ
 καὶ δάκρυα πολλάκις ἦν κατ' ἐπήρειαν ὢν ἠτιμάζοντο
 καὶ τῆς μητρὸς ἀνακλήσεις, καὶ τὸν πατέρα φανερῶς
 20 ἦδη πρὸς τοὺς φίλους οὐ δίκαιον ἐλέγγειν ἐπετήδευον.
 ἄπερ ἅπαντα κακοήθως ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Ἀντίπατρον
 καιροφυλακτούμενα καὶ μειζόνως πρὸς τὸν Ἡρώδη
 ἐξαγγελλόμενα προύβαινεν οὐ μικρὰν ἀπεργαζόμενα
 τὴν τῆς οἰκίας στάσιν. ἀχθόμενος γὰρ ὁ βασιλεὺς
 25 ταῖς διαβολαῖς, καὶ ταπεινώσαι βουλόμενος τοὺς ἐκ τῆς
 Μαριάμμης, μεῖζονα αἰεὶ πρὸς τιμὴν Ἀντιπάτρω παρ-
 εῖχεν, καὶ τέλος ἠττηθεὶς ἐπεισήγαγε τὴν ἐκείνου μη-
 τέρα· Καίσαρι δὲ πολλάκις γράφων ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ
 ἰδίᾳ συνίστη σπουδαιότερον. Ἀγρίππα γε μὴν ἀνι-
 30 ὄντι εἰς τὴν Ῥώμην μετὰ τὴν διοίκησιν τῶν ἐπὶ τῆς
 Ἀσίας δεκαετῆ γεγενημένην, πλεύσας ἀπὸ τῆς Ἰου-
 δαίας καὶ συντυγχάνων μόνον τε τὸν Ἀντίπατρον

ἐπηγάγετο καὶ παρέδωκεν εἰς Ῥώμην ἀνάγειν μετὰ πολλῶν δώρων, Καίσαρι φίλον ἐσόμενον, ὥστε ἦδη πάντα δοκεῖν ἐπ' ἐκείνῳ καὶ παρεῶσθαι παντάπασιν ἐκ τῆς ἀρχῆς τὰ μισρακία.

- 4 πρὸς μὲν οὖν τιμὴν καὶ τὸ πρῶτον εἶναι δοκεῖν Ἀν- 5
τιπάτρῳ προυχώρει τὰ κατὰ τὴν ἀποδημίαν· καὶ γὰρ ἐν τῇ Ῥώμῃ, πᾶσιν ἐπεσταλκός τις Ἡρώδου τοῖς φίλοις, διάσημος ἦν. ἤχθετο δὲ τῷ μὴ παρεῖναι μηδὲ ἔχειν ἐξ εὐκαιροῦ διαβάλλειν ἀεὶ τοὺς ἀδελφούς, καὶ μᾶλλον ἐδεδόκει μεταβολὴν τοῦ πατρός, εἴ τι καὶ καθ' αὐτὸν 10
ἀξιόσαιεν ἐπιεικέστερον εἰς τοὺς ἐκ τῆς Μαριάμης φρονεῖν. ταῦτα δὲ δι' ἐννοίας ἔχων οὐκ ἀφίστατο τῆς ἑαυτοῦ προαιρέσεως, ἀλλὰ κάκειθεν, ὅ τι ἀνιάσειν καὶ παροξυνεῖν ἤλπιζε τὸν πατέρα κατὰ τῶν ἀδελφῶν, συνεχῶς ἐπέστελλεν, πρόφασιν μὲν ὡς ὑπεραγωνιῶν 15
αὐτοῦ, τὸ δὲ ἀληθές, ἄφ' ἧς εἶχεν ἐν φύσει κακοηθείας, τὴν ἐλπίδα μεγάλην καθ' ἑαυτὴν οὐσαν ἐμπορευόμενος, ἕως εἰς τοῦτο προήγαγε τὸν Ἡρώδην ὄργης καὶ δυσθυμίας ὡς ἦδη μὲν ἔχειν δυσμενῶς τοῖς μισρακίοις, ἐν δὲ κατοκνεῖν εἰς τοιοῦτον ἐμβῆναι πάθος. ὡς δὲ μήτ' 20
ἀμελῶν μήτ' ἐκ προπετείας ἀμαρτάνοι, κρεῖττον ἠγήσατο πλεύσας εἰς Ῥώμην ἐκεῖ τῶν παιδῶν κατηγορεῖν παρὰ Καίσαρι, καὶ μηδὲν αὐτῷ τοιοῦτον ἐπιτρέπειν ὃ καὶ διὰ μέγεθος τῆς ἀσεβείας ὑποπτον ἦν. ὡς δὲ ἀνῆλθεν εἰς τὴν Ῥώμην, ἐγένετο μὲν μέχρι τῆς Ἀκυ- 25
ληίας πόλεως Καίσαρι συντυχεῖν ἐπειγόμενος· ἐλθὼν δ' εἰς λόγους, καὶ καιρὸν αἰτησάμενος ἐπὶ μεγάλοις οἷς ἐδόκει δυστυχεῖν, παρεστήσατο μὲν τοὺς παῖδας, ἡγιάτο δὲ τῆς ἀπουσίας καὶ τῆς ἐπιχειρήσεως, ὡς ἐχθρῶς ἔχουσιν ἅπαντα τρόπον ἐσπουδακότες μισεῖν τὸν ἑαυ- 30
τῶν πατέρα, ὥστε διαχειρίσασθαι αὐτὸν καὶ τὴν βασι-
λειαν ὠμοτάτῳ τρόπῳ παραλαβεῖν, ὃ δ' οὐδὲ θυήσκων

ἐξ ἀνάγκης μᾶλλον ἢ κρίσει παραδοῦναι τῷ διαμείναντι
 πρὸς αὐτὸν εὐσεβεστέρῳ παρὰ Καίσαρος ἐξουσίαν ἔχοι.
 τοῖς δ' οὐχ ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τὸ πλεόν, ἀλλ' εἰ καὶ ταύ-
 τῆς στεροῦντο καὶ τοῦ ζῆν ἐλαττωῶν λόγος, εἰ μόνον ἀπο-
 5 κτείναι τὸν πατέρα δυνηθεῖεν· οὕτως ἄγριόν τι καὶ
 μακρὸν ἐντετηκέναι ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν μῖσος. καὶ ταύ-
 τῆν τὴν ἀτυχίαν αὐτὸς ἐκ μακροῦ φέρων ἀναγκασθῆ-
 ναι νῦν ἐξηγεῖσθαι Καίσαρι, καὶ μαιίνειν αὐτοῦ τὰς
 ἀκοὰς τοιούτοις λόγοις. καίτοι τί μὲν εἶψαν πα-
 10 θόντες ἐξ αὐτοῦ δυσχερεῖς; ἐπὶ τίνι δὲ μέμφονται βαρὺν
 ὄντα; πῶς δ' οἴονται καὶ δίκαιον, ἢν αὐτὸς ἐκτήσατο
 πολλοῖς χρόνοις καὶ κινδύνοις ἀρχὴν, ταύτης οὐκ ἔαν
 κύριον εἶναι, κρατεῖν τε καὶ διδόναι τῷ κατ' ἀξίαν;
 ὡς τοῦτό γε μετὰ τῶν ἄλλων ἄθλων εὐσεβείας ἐκτίθε-
 15 ται τῷ μέλλοντι πρὸς τὸν ποτὲ γενήσεσθαι τοιοῦτῳ τὴν
 ἐπιμέλειαν, ἅτε καὶ τῆς ἀμοιβῆς τοσῆσδε οὔσης ἐπιτυγ-
 χάνειν. ὅτι δὲ μηδὲ εὐσεβὲς αὐτοῖς ὑπὲρ τούτου πολυ-
 πραγμονεῖν, εὐδῆλον· ὁ γὰρ αἰεὶ τι περὶ τῆς βασιλείας
 ἐνθυμούμενος συγκαταλογίζεται τὸν θάνατον τοῦ γε-
 20 γεννηκότος, μεθ' ὃν ἄλλως οὐκ ἔστι τὴν ἀρχὴν παρα-
 λαβεῖν. αὐτὸς δ' ὅσα βασιλενομένοις καὶ βασιλέως
 παισὶν οὐχ ὑπέσφησε μέχρι νῦν ἀποδιδούς, οὐ κόσμον,
 οὐχ ὑπηρεσίαν, οὐ τροφήν, ἀλλὰ καὶ γάμους τοὺς ἐπι-
 σημοτάτους παρεσχῆσθαι, τῷ μὲν ἐκ τῆς ἀδελφῆς, Ἀλε-
 25 ξάνδρῳ δὲ τὴν Ἀρχελάου τοῦ βασιλέως θυγατέρα συνοικί-
 σας. τὸ δὲ μέγιστον, οὐδ' ἐπὶ τοιούτοις, ἢν εἶχεν
 ἐξουσίαν, ταύτῃ κατ' αὐτῶν χρησάμενος ἀγαγεῖν ἐπὶ
 τὸν κοινὸν εὐεργέτην Καίσαρα, καὶ παρελόμενος αὐτοῦ
 πᾶν ὅσον ἢ πατήρ ἀσεβούμενος ἢ βασιλεὺς ἐπιβουλεύο-
 30 μενος δύναται, κρίσεως ἰσοτιμίᾳ παρεστακέναι. δεῆ-
 σειν μέντοι μὴ παντάπασιν αὐτὸν ἀτιμώρητον γενέσθαι,
 μηδ' ἐν τοῖς μεγίστοις φόβοις καταζῆν, οὐδ' ἐκείνοις

λυσιτελοῦντος ἐφ' οἷς ἐνεθυμήθησαν ὄραν τὸν ἥλιον, εἰ νῦν διαφεύγοιεν, ἔργων μέγιστα τῶν ἀνθρωπίνων καὶ δράσαντας καὶ πεισομένους.

2 ταῦτα μὲν Ἡρώδης ἐμπαθῶς ἠτιάσατο παρὰ Καίσαρι τούτῳ αὐτοῦ παιδᾶς· τῶν δὲ νεανίσκων ἤδη μὲν 5 καὶ λέγοντος δάκρυα καὶ σύγχυσις ἦν, μᾶλλον δ' ἐπεὶ κατέπαυσεν Ἡρώδης τὸν λόγον. τὸ μὲν γὰρ ἔξω τῆς τοιαύτης ἀσεβείας γενέσθαι, τὸν λόγον πιστὸν εἶδον ἐν τῷ συνειδῶτι, τὸ δ' ἐκ τοῦ πατρὸς ἐπιφέρεισθαι τὰς διαβολὰς δυσαπολόγητον, ὥσπερ ἦν, ἤδεσαν, οὐκ εὐ- 10 σχημονοῦντος οὐδὲ τοῦ κατὰ παρρησίαν λόγου τοῦ πρὸς τὸν καιρὸν, εἰ μέλλοιεν ἐκ βίας αἰεὶ καὶ κατὰ σπουδὴν ἐλέγχειν πεπλανημένον. ἦν οὖν ἀπορία τοῦ δύνασθαι λέγειν καὶ δάκρυα καὶ τέλος οἰμωγῆ συμπαθεστέρα, δε-δοικῶτων μὲν ὡς, εἰ σιγῶεν, δόξουσι ἐκ τοῦ συνειδῶ- 15 τος ἠπορησθαι, ῥαδίαν δ' οὐχ εὐρισκομένων τὴν ἀπολογίαν ὑπὸ νεότητος καὶ ταραχῆς ἧς ἐπεπόνθεισαν. οὐ μὴν ὅ γε Καῖσαρ, ἐπιβλέπων αὐτούς ὡς εἶχον, ἀσύνετον ἐποιεῖτο τὸ μὴ κατὰ συνείδησιν ἀποκωτέραν ἀλλ' ἔξ ἀπειρίας καὶ μετριότητος ὀκνεῖν. ἐλεεινοὶ τε ἐγε- 20 γόνεισαν τοῖς παροῦσιν, ἰδίᾳ δὲ καὶ τὸν πατέρα διεκίνησαν ἀληθινῶ τῷ πάθει συνεχόμενον.

3 ἐπεὶ δὲ συνείδον εὐμένειάν τινα καὶ παρ' ἐκείνου καὶ παρὰ τοῦ Καίσαρος, καὶ τῶν ἄλλων δὲ ἕκαστον τοὺς μὲν συνδακρύνοντας ἅπαντας δὲ συναλοῦντας, 25 θάτερος αὐτῶν Ἀλέξανδρος, ἐπικαλεσάμενος αὐτόν, ἐπεχείρει διαλύειν τὰς αἰτίας, καὶ "πάτερ" εἶπεν, "ἡ μὲν σὴ πρὸς ἡμᾶς εὐνοια δῆλη καὶ παρ' αὐτὴν τὴν κρίσιν· οὐκ ἂν γὰρ, εἴ τι δυσχερὲς ἐνενοίεις ἐφ' ἡμῖν, ἐπὶ τὸν πάντας σάζοντα προήγαγες. καὶ γὰρ ἔξην, παρούσης 30 μὲν ἐξουσίας ὡς βασιλεῖ παρούσης δὲ ὡς πατρί, τοὺς ἀδικοῦντας ἐπεξιέναι· τὸ δ' εἰς Ῥώμην ἄγειν καὶ

τοῦτον ποιείσθαι μάρτυρα; σάξοντος ἦν· οὐδεὶς γὰρ ἀποκτεῖναι τινα προαιρούμενος εἰς ἰερὰ καὶ ναοὺς ἄγει. τὸ δ' ἡμέτερον ἤδη χεῖρον· οὐ γὰρ ἂν ὑπομείναιμεν ἔτι ζῆν εἰ τοιοῦτον ἠδίκηκέναι πατέρα πεπιστεύμεθα.

5 καὶ μήποτε τοῦτο ἐκείνου χεῖρον, ἀντὶ τοῦ τεθνάναι μηδὲν ἀδικοῦντας τὸ ζῆν ἀδικεῖν ὑποπτευομένους. εἰ μὲν οὖν εὖροι λόγον τῆς ἀληθείας ἢ παρρησίας, μακάριον καὶ σὲ πείσαι καὶ τὸν κίνδυνον διαφυγεῖν· εἰ δ' οὕτως ἢ διαβολὴ κρατεῖ, περιττὸς ἡμῖν ὁ νῦν

10 ἥλιος, ὃν τί δεῖ βλέπειν μετὰ τῆς ὑποψίας; τὸ μὲν οὖν φάναι βασιλείας ἐπιθυμεῖν εὐκαιρὸς εἰς νέους αἰτία, καὶ τὸ προστιθέναι τὴν τῆς ἀθλάς μητρὸς ἰκανὸν ἐκ τῆς πρώτης τὴν νῦν ἀτυχίαν ἐξεργάξασθαι· βλέψον δὲ εἰ μὴ κοινὰ ταῦτα καὶ πᾶσιν ὁμοίως λέγε-

15 σθαι δυνησόμενα. κωλύσει γὰρ οὐδὲν τῷ βασιλεύοντι, παῖδες εἰ εἰσὶ νέοι καὶ μήτηρ αὐτῶν ἀποθανοῦσα, πάντας ὑπόπτους εἶναι τοῦ πατρὸς ἐπιβούλους δοκεῖν. ἀλλ' οὐ τὸ ὑποπτον πρὸς τοιαύτην ἀσέβειαν ἀρκετόν. εἰπάτω δὴ τις ἡμῖν εἰ τετόλμηται τοιοῦτον

20 ᾧ καὶ τὰ μὴ πιστὰ πίστιν εἴωθεν ὑπ' ἐναργείας λαμβάνειν. φαρμάκου παρασκευὴν ἐλέγχειν δύναται τις, ἢ συνωμοσίαν ἠλικιωτῶν, ἢ διαφθορὰν οἰκετῶν, ἢ γράμματα κατὰ σοῦ γεγραμμένα; καίτοι τούτων ἕκαστον ἔσθ' ὅπη καὶ μὴ γενόμενον ἐκ διαβολῆς ἐπλά-

25 σθη. χαλεπὸν γὰρ οὐχ ὁμονοῶν οἶκος ἐν βασιλείᾳ· καὶ τὴν ἀρχήν, ἣν σὺ φῆς ἐπαθλον εὐσεβείας, συμβαίνει πολλάκις αἰτίαν γίνεσθαι τοῖς πονηροτάτοις ἐλπίδων, δι' ἃς οὐδεμίαν ὑποστολήν ποιοῦνται κακοηθείας. ἀδίκημα μὲν οὖν οὐδεὶς ἐρεῖ καθ' ἡμῶν· τὰς

30 δὲ διαβολὰς πῶς ἂν λύσειεν ὁ ἀκούειν μὴ θέλων; ἐλαλήσαμεν τι μετὰ παρρησίας; οὐκ εἰς σέ, τοῦτο γὰρ ἦν ἀδικον, ἀλλ' εἰς τοὺς οὐδ' ὅ τι λελάλητο μὴ σιω-

πᾶντας. τὴν μητέρα τις ἡμῶν ἐκλαυσεν; οὐχ ὅτι
 τέθνηκεν, ἀλλ' ὅτι καὶ νεκρὰ κακῶς ἤκουσεν ὑπὸ τῶν
 οὐκ ἀξίων. ἀρχῆς ἐπιθυμοῦμεν ἧς ἴσμεν ἔχοντα τὸν
 πατέρα; τί καὶ θέλοντες; εἰ μὲν εἰσὶν ἡμῖν τιμαὶ βα-
 σιλέων, ὥσπερ εἰσὶν, οὐ κενοσπουδοῦμεν; εἰ δὲ οὐκ 5
 εἰσὶν, οὐκ ἐλπίζομεν; ἢ σὲ διαχειρισάμενοι κρατήσῃν
 τὴν βασιλείαν προσεδοκήσαμεν, οἷς οὔτε γῆ βάσιμος
 οὔτε πλωτὴ θάλαττα μετὰ τοιοῦτον ἔργον; ἢ δὲ τῶν
 ἀρχομένων εὐσέβεια καὶ θρησκεία τοῦ πάντος ἔθνος
 ἠνέσχετο ἂν πατροκτόνους ἐπὶ τῶν πραγμάτων εἶναι 10
 καὶ εἰς τὸν ἀγιάτατον ὑπὸ σοῦ κατασκευασθέντα ναὸν
 εἰσιέναι; τί δ'; εἰ καὶ τῶν ἄλλων κατεφρονήσαμεν,
 ἐδύνατό τις φονεύσας ἀτιμώρητος μένειν ζῶντος Καί-
 σαρος; οὔτ' ἀσεβεῖς οὔτως ἐγέννησας οὔτε ἀλογί-
 στους, ἀτυχεστέρους δ' ἴσως ἢ σοὶ καλῶς εἶχεν. εἰ δὲ 15
 μήτ' αἰτίας ἔχεις μήτ' ἐπιβουλάς εὐρίσκεις, τί σοι
 πρὸς πίστιν αὐταρκῆς τοιαύτης δυσσεβείας; ἢ μήτηρ
 τέθνηκεν. ἀλλὰ τοι τὰ κατ' ἐκείνην οὐ παροξύνειν
 ἡμᾶς ἀλλὰ νουθετεῖν ἠδύνατο. πλείω μὲν ἀπολο-
 γεῖσθαι βουλόμεθα, λόγον δ' οὐκ ἐπιδέχεται τὰ μὴ 20
 γενόμενα. διόπερ ἐπὶ τῷ πάντων δεσπότη Καίσαρι
 μεσιτεύοντι τὸν παρόντα καιρὸν συντιθέμεθα ταύτην
 τὴν συνθήκην. εἰ μὲν ἀνύποπτον ἐξ αὐτῆς τῆς ἀλη-
 θείας τὴν πρὸς ἡμᾶς διάθεσιν ἀπολαμβάνεις, ὦ πάτερ,
 ζήσωμεν, οὐδ' οὔτω μὲν εὐτυχῶς· δεινὸν γὰρ τῶν με- 25
 γάλων κακῶν καὶ ψευδῆς αἰτία· παρουσίας δέ τινος
 ὀρρωδίας σὺ μὲν ἐν τῇ κατὰ σαντὸν εὐλαβείᾳ μένε,
 δάσσομεν δὲ λόγον ἡμεῖς ἑαυτοῖς. οὐχ οὔτως ὁ βίος
 ἡμῖν τίμιος ὥς ἔχειν αὐτὸν ἐπ' ἀδικία τοῦ δεδω-
 κότος."

30

4 τοιαῦτα δὲ λέγοντος ὁ τε Καῖσαρ, οὐδὲ πρότερον
 πιστεύων τῷ μεγέθει τῆς διαβολῆς, ἔτι μᾶλλον ἐξηλ-

λάττετο, καὶ συνεχῆς εἰς τὸν Ἡρώδη ἀπέβλεπεν, ὄρων
 κἀκείνον ὑποσυγκεχυμένον· ἀγωνία τε τοῖς παροῦσιν
 ἐνεπεπτώκει, καὶ περὶ τὴν αὐλήν ὁ λόγος διαδοθεὶς
 ἐπίφθονον ἐποίησε τὸν βασιλέα. τὸ γὰρ ἄπιστον τῆς
 8 διαβολῆς καὶ τὸ περὶ τοὺς νεανίσκους ἐν ἀκμῇ καὶ
 κάλλει σωμάτων ἐλθεινὸν ἐπεσπᾶτο βοήθειαν, ἔτι δὲ
 μᾶλλον ἐπειδὴ καὶ τῷ λόγῳ δεξιῶς καὶ μετὰ φρονή-
 σεως ἀπήντησεν Ἀλέξανδρος. ἦν δ' οὐδ' ἐκείνοις ἔτι
 ταῦτόν σχῆμα, κλαίουσι μὲν ὄμως καὶ σὺν κατηφείᾳ
 10 πρὸς τὴν γῆν νενευκόσιν· ἡ δ' ἑλίς ἀμείνων ὑπε-
 φαίνεται, καὶ δόξας ὁ βασιλεὺς ἐξ ὧν αὐτὸν ἐπειθεν
 εὐλόγα κατηγορηκέναι, διὰ τὸ μηδὲν αὐτῶν ἐξελέγχειν
 ἀπολογίας τινὸς εἶδειτο. Καίσαρ δὲ μικρὸν ἐπισχῶν
 τοὺς μὲν νεανίσκους, εἰ καὶ κόρῳ τῆς ἐπ' αὐτοῖς δια-
 15 βολῆς δοκοῦσιν, αὐτό γε τοῦτο ἀμαρτεῖν ἔφη, τὸ μὴ
 τοιούτους αὐτοὺς παρασχεῖν τῷ πατρὶ ὡς μηδὲ γενέσθαι
 τὸν ἐπ' αὐτοῖς λόγον, Ἡρώδη δὲ παρεκάλει πᾶσαν
 ὑπόνοιαν ἀφελόντα διαλλάττεσθαι τοῖς παισίν· οὐ γὰρ
 εἶναι δίκαιον οὐδὲ πιστεύειν τὰ τοιαῦτα κατὰ τῶν ἐξ
 20 αὐτοῦ· δύνασθαι δὲ τὴν μετάνοιαν ἀμφοτέροις οὐ μόν-
 ον ἰάσασθαι τὰ συμβεβηκότα, παροξύναι δὲ τὴν εὐ-
 νοίαν, ἐν ᾧ τὸ προπετὲς ἐκάτεροι τῆς ὑποψίας ἀπολο-
 γούμενοι σπουδῇ πλείονι περὶ ἀλλήλους ἀξιῶσους κε-
 χορῆσθαι. τοιαῦτα νουθετῶν ἐνευσε τοῖς νεανίσκοις·
 25 ἐκείνων δὲ βουλομένων ὑποπεσεῖν ἐπὶ δεήσει, παρ-
 αναλαβῶν αὐτοὺς ὁ πατὴρ δακρύνοντας ἠσπάξαστο, παρ'
 ἕκαστον ἐν μέρει περιπτύσσων, ὡς μηδένα τῶν παρα-
 τυγχανόντων, ἐλεύθερον ἢ δοῦλον, ἀπαθῆ γενέσθαι.
 τότε μὲν οὖν εὐχαριστήσαντες Καίσαρι μετ' ἄλ- 5
 30 λήλων ἀπήεσαν, καὶ σὺν αὐτοῖς Ἀντίπατρος ὑποκρινό-
 μενος ἐφήδεσθαι ταῖς διαλλαγαῖς· ἐν δὲ ταῖς ὑστέραις
 ἡμέραις Ἡρώδης μὲν ἐδώρειτο Καίσαρα τριακοσίοις τα-

λάντοις, θέας τε καὶ διανομὰς ποιούμενον τῷ Ῥωμαίων
 δήμῳ, Καίσαρ δὲ αὐτῷ τοῦ μετάλλου τοῦ Κυπρίων χαλ-
 κοῦ τὴν ἡμίσειαν πρόσδοδον καὶ τῆς ἡμισείας τὴν ἐπι-
 μέλειαν ἔδωκεν, καὶ τὰ ἄλλα ξενίαις καὶ καταγωγαῖς ἐτί-
 μησε, καὶ περὶ τῆς βασιλείας αὐτῷ τὴν ἐξουσίαν ἐφή- 5
 κεν ὄν ἂν αἰρῆται τῶν παιδῶν διάδοχον καθιστάνειν,
 ἢ καὶ διανέμειν μέρος ἑκάστῳ τῆς τιμῆς εἰς πάντας
 διελευσομένης. ἐκείνου δὲ ἤδη θέλοντος αὐτὸ ποιεῖν,
 οὐκ ἐπιτρέψειν ἔφη ζῶντι μὴ καὶ τῆς βασιλείας καὶ τῶν
 παιδῶν κρατεῖν. 10

6 ἐπὶ τούτοις ἐπανήει πάλιν εἰς τὴν Ἰουδαίαν. ἀπο-
 δημῶντος δὲ οὐ μικρὸν μέρος ἀπέστη τῆς ἀρχῆς, τὸ
 περὶ τὸν Τράχωνα· καὶ τούτους οἱ καταλειφθέντες
 στρατηγοὶ χειρωσάμενοι πάλιν ὑπακούειν ἠνάγκασαν.
 Ἡρώδης δὲ πλέων σὺν τοῖς παισὶν ὡς ἐγένετο [κατὰ 15
 Κιλικίαν ἐν Ἐλαιούσῃ, τῇ μετωνομασμένη νῦν Σεβα-
 στῆ, καταλαμβάνει τὸν βασιλέα τῆς Καππαδοκίας Ἀρ-
 χέλαον, ὃς αὐτὸν ἐκδέχεται φιλοφρόνως, ἠδόμενος ἐπὶ
 ταῖς τῶν παιδῶν διαλλαγαῖς καὶ τῷ τὸν Ἀλέξανδρον,
 ὃς εἶχεν αὐτοῦ τὴν θυγατέρα, τῆς αἰτίας ἀπολελυ- 20
 σθαι· δωρεάς τε ἀντέδοσαν ἀλλήλοις ἄς εἰκὸς βασιλεῖς.
 ἐντεῦθεν Ἡρώδης ἐπὶ Ἰουδαίας ἐλθὼν καὶ γενόμενος
 ἐν τῷ ἱερῷ περὶ τῶν πεπραγμένων κατὰ τὴν ἀποδημίαν
 διελέγετο, τὴν Καίσαρος εἰς αὐτὸν φιλοφροσύνην καὶ
 τὰ ἄλλα διεξιῶν, ὅσα κατὰ μέρος αὐτῷπραχθέντα συμ- 25
 φέρειν ἠγάγετο καὶ τοὺς ἄλλους εἰδέναι. τέλος ἐπὶ νου-
 θεσίᾳ τῶν παιδῶν κατέστρεψε τὸν λόγον, τοὺς περὶ
 τὴν αὐλήν καὶ τὸ λοιπὸν πλῆθος εἰς ὁμόνοιαν παρα-
 καλῶν, καὶ τοὺς υἱοὺς μετ' αὐτὸν ἀποδεικνύων βα-
 σιλέας γενέσθαι, πρῶτον μὲν Ἀντίπατρον, εἶτα καὶ 30
 τοὺς ἐκ Μαριάμμης Ἀλέξανδρον καὶ Ἀριστόβουλον· ἐν
 δὲ τῷ τότε πάντας ἀποβλέπειν εἰς αὐτὸν ἀξιῶν, καὶ

βασιλέα καὶ δεσπότην ἀπάντων δοκεῖν, μήτε γῆραι πα-
 ραποδιζόμενον, ἐν ᾧ τοῦ χρόνου τὸ πρὸς ἀρχὴν ἐμπειρό-
 τατον ἔχειν, οὔτε τοῖς ἄλλοις ἐπιτηδεύμασιν ἐλαττού-
 μενον, ἃ δύνатаι καὶ βασιλείας κρατεῖν καὶ παιδων
 5 ἄρχειν· τοὺς τε ἡγεμόνας καὶ τὸ στρατιωτικόν, εἰ πρὸς
 ἓνα βλέποιν αὐτόν, ἀτάραχον ἔφη τὸν βίον ἔξειν,
 καὶ πᾶσαν ἀφορμὴν εὐδαιμονίας ἐξ ἀλλήλων ἔσεσθαι.
 ταῦτ' εἰπὼν ἀφίησι τὴν ἐκκλησίαν, τοῖς πλείστοις
 μὲν ἀρεστὰ διειλεγμένους, ἐνίοις δ' οὐχ ὁμοίως· ἦδη
 10 γὰρ ὑπὸ τῆς ἀμίλλης καὶ τῶν ἐλπίδων, ἃς ἐδεδώ-
 κει τοῖς παισίν, νεωωτέριστο πολλά, καὶ νεωτέρων
 ἐφιέμενα.

περὶ δὲ τὸν χρόνον τοῦτον συντέλειαν ἔλαβεν ἡ 5
 Καίσαρεια Σεβαστή ἣν ᾠκοδόμηι, δεκάτῳ μὲν ἔτει πρὸς
 15 τέλος ἔλθουσῆς αὐτῷ τῆς ὄλης κατασκευῆς, ἐκπεσοῦ-
 σης δὲ τῆς προθεσμίας εἰς ὄγδοον καὶ εἰκοστὸν ἔτος
 τῆς ἀρχῆς, ἐπ' ὀλυμπιάδος δευτέρας καὶ ἐνενηκοστῆς
 πρὸς ταῖς ἑκατόν. ἦν οὖν εὐθύς πρὸς τῇ καθιερώσει
 μείζων ἐορτὴ καὶ παρασκευαὶ πολυτελέσταται· κατηγ-
 20 γέλκει μὲν γὰρ ἀγῶνα μουσικῆς καὶ γυμνικῶν ἀθλη-
 μάτων, παρεσκευάκει δὲ πολὺ πλῆθος μονομάχων καὶ
 θηρίων, ἵππων τε δρόμον καὶ τὰ πολυτελέστερα τῶν
 ἐν τῇ Ῥώμῃ καὶ παρ' ἄλλοις τισὶν ἐπιτηδευμάτων. ἀνε-
 τίθει δὲ καὶ τοῦτον τὸν ἀγῶνα Καίσαρι, κατὰ πεν-
 25 ταετηρίδα παρεσκευασμένος ἄγειν αὐτόν. ὃ δ' αὐτῷ
 πᾶσαν τὴν εἰς τὰ τοιαῦτα παρασκευὴν ἀπὸ τῶν οἰκείων
 διεπέμπετο, τὴν φιλοτιμίαν ἐπικοσμῶν· ἰδίᾳ δὲ καὶ ἡ
 γυνὴ Καίσαρος Ἰουλίᾳ τὰ πολλὰ τῶν ἐκεῖ πολυτελε-
 στάτων ἀπέστειλεν, ὡς μηδὲν ὑστερεῖν τὰ πάντα συν-
 30 τιμώμενα ταλάντων πεντακοσίων. συνελθόντος δὲ εἰς
 τὴν πόλιν ὄχλου πλείονος κατὰ θεωρίαν καὶ πρέσβων,
 οὓς ἐπεμπον οἱ δῆμοι δι' ἃς ἐπεπόνθεισαν εὐεργεσίας,

ἅπαντας ἐξεδέξατο καταγωγαῖς καὶ τραπέζαις καὶ διη-
 νυκέσιν ἑορταῖς, τῆς πανηγύρεως ἐν μὲν ταῖς ἡμέ-
 ραις ἐχούσης ~~νὰς ἀπὸ τῶν θεαμάτων~~ ψυχαγωγίας, ἐν
 δὲ ταῖς νυξὶ τὰς εὐφροσύνας καὶ τὴν εἰς τοῦτο πολυ-
 τέλειαν, ὡς ἐπίσημον γινέσθαι τὴν μεγαλοψυχίαν αὐ- 5
 τοῦ. εἰς πάντα γὰρ ἄπερ ἂν ἐπιτηδεύσειεν, ἐφιλο-
 νεῖκει τὴν τῶν ἤδη γεγενημένων ἐπίδειξιν ὑπερβάλλε-
 σθαι. καὶ φασιν αὐτὸν τε Καίσαρα καὶ Ἀγρίππαν
 πολλάκις εἰπεῖν ὡς ἀποδέοι τὰ τῆς ἀρχῆς Ἡρώδῃ τῆς
 οὔσης ἐν αὐτῷ μεγαλοψυχίας· ἄξιον γὰρ εἶναι καὶ 10
 Συρίας ἀπάσης καὶ Αἰγύπτου τὴν βασιλείαν ἔχειν.

2 μετὰ δὲ τὴν πανήγυριν ταύτην καὶ τὰς ἑορτὰς
 πόλιν ἄλλην ἀνήγειρεν ἐν τῷ πεδίῳ τῷ λεγομένῳ Κα-
 φαρσαβᾶ, τόπον ἐνυδρον καὶ χώραν ἀρίστην φυτοῖς
 ἐκλήξας, ποταμοῦ τε περιρρέοντος τὴν πόλιν αὐτήν, 15
 καὶ καλλίστου κατὰ μέγεθος τῶν φυτῶν περιειληφό-
 τος ἄλσους. ταύτην ἀπὸ Ἀντιπάτρου τοῦ πατρὸς Ἀντι-
 πατρίδα προσηγόρευσε. ἐπώνυμον δὲ καὶ τῇ μητρὶ
 χωρίον ὑπὲρ Ἴεριχοῦντα οἰκοδομήσας, ἀσφαλεία τε
 διάφορον καὶ καταγωγαῖς ἡδιστον, ἐκάλεσε Κύπρον. 20
 Φασαήλω τε τῷ ἀδελφῷ μνημεῖα διὰ τὴν γεγενημένην
 πρὸς αὐτὸν φιλοστοργίαν ἀντίθει τὰ κάλλιστα, πύργον
 ἐπ' αὐτῆς τῆς πόλεως ἀναστήσας οὐδὲν ἐλάττω τοῦ
 κατὰ τὴν Φάρον, ὃν προσηγόρευσε Φασαήλον, ἀσφα-
 λείας τε τῇ πόλει μέρος ὄντα καὶ μνήμης τῷ τετελευ- 25
 τηκότι διὰ τὴν προσηγορίαν. ὁμώνυμον δὲ αὐτῷ καὶ
 πόλιν περὶ τὸν αὐλῶνα τῆς Ἴεριχοῦντος ἐκτίσεν, ἀπιόν-
 των κατὰ βορρᾶν ἄνεμον, δι' ἧς καὶ τὴν περίεξ χώραν
 ἔρημον οὔσαν ἐνεργότεραν ἐποίησε ταῖς ἐπιμελείαις τῶν
 οἰκητόρων. Φασαηλίδα καὶ ταύτην ἐκάλει. 30

3 τὰς δὲ ἄλλας εὐεργεσίας ἄπορον εἰπεῖν ὅσας ἀπέ-
 δωκε ταῖς πόλεσιν ἐν τε Συρίᾳ καὶ κατὰ τὴν Ἑλλάδα

καὶ παρ' οἷς ποτ' ἂν ἀποδημήσας τύχοι· καὶ γὰρ πλείους λειτουργίας καὶ δημοσίων ἔργων κατασκευαῖς καὶ χρήματα τοῖς διδόμενοις ἔργοις εἰς ἐπιτέλειαν, τῶν προτέρων ἐκλελοιπότην, ἄφθονα χαρίσασθαι δοκεῖ.

5 τὰ δὲ μέγιστα καὶ διασημότετα τῶν πεπραγμένων αὐτῷ, Ῥοδίοις μὲν τό τε Πύθιον ἀνέστησεν οἰκειοῖς ἀναλώμασι καὶ παρέσχεν ἀργυρίου πολλὰ τάλαντα πρὸς ναυπηγίαν, Νικοπολίταις δὲ τοῖς ἐπ' Ἀκτίῳ κτισθεῖσιν ὑπὸ Καίσαρος τὰ πλεῖστα τῶν δημοσίων συγκατε-

10 σκεύασεν, Ἀντιοχεῦσι δὲ τοῖς ἐν Συρίᾳ μεγίστην πόλιν οἰκοῦσιν, ἣ κατὰ μῆκος τέμνει πλατεῖα, ταύτην αὐτὴν στοαῖς παρ' ἑκάτερα, καὶ λίθῳ τὴν ὑπαιθρον ὁδὸν ξεστῶ καταστορέσας, πλεῖστον εἰς κόσμον καὶ τὴν τῶν οἰκούντων εὐχρηστίαν ὠφέλησεν. τὸν γε μὴν Ὀλυμ-

15 πίαςιν ἀγῶνα πολὺ τῆς προσηγορίας ἀδοξότερον ὑπ' ἀχρηματίας διατεθειμένον, τιμιώτερον ἐποίει χρημάτων προσόδους καταστήσας, καὶ πρὸς τε θυσίας καὶ τὸν ἄλλον κόσμον ἐσεμνοποίησε τὴν πανήγυριν. διὰ δὴ ταύτην τὴν φιλοτιμίαν διηνεκῆς ἀγωνοθέτης παρὰ

20 τοῖς πλείστοις ἀνεγράφη.

τοῖς μὲν οὖν ἄλλοις ἐπέρχεται θαυμάζειν τὸ διε- 4
στὸς τῆς ἐν τῇ φύσει προαιρέσεως. ὅταν μὲν γὰρ εἰς τὰς φιλοτιμίας καὶ τὰς εὐεργεσίας ἀπίδωμεν αἷς ἐκέχρητο πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους, οὐκ ἔστιν ὅπως [οὐκ] ἂν τις

25 αὐτὸν καὶ τῶν ἐλαττον τιμηκότων ἠρνήθη μὴ συννομολογεῖν εὐεργετικωτάτῃ κεχρησθαι τῇ φύσει· ὅταν δὲ εἰς τὰς τιμωρίας καὶ ἀδικίας ἄς εἰς τοὺς ἀρχομένους καὶ τοὺς οἰκειοτάτους ἐπεδείξατο βλάβη τις καὶ καταμάθη τὸ σκληρὸν καὶ τὸ δυσπαραίτητον τοῦ τρόπου, νικηθῆ-

30 σεται θηριώδη δοκεῖν καὶ πάσης μετριότητος ἀλλότριον· ἐνθεν καὶ διάφορόν τινα καὶ μαχομένην ἐπ' αὐτῷ νομίζουσι γενέσθαι τὴν προαίρεσιν. ἐγὼ δ' οὐχ οὕτως

ἔχων μίαν αἰτίαν ἀμφοτέρων τούτων ὑπολαμβάνω. φιλότιμος γὰρ ὢν καὶ τούτου τοῦ πάθους ἠττημένος ἰσχυρῶς προσήγετο μὲν εἰς μεγαλοψυχίαν, εἰ που μνή-
 μης εἰσαυθις ἢ κατα τὸ παρὸν εὐφημίας ἐλπίς ἐμπέσοι·
 ταῖς δὲ δαπάναις ὑπὲρ δύναμιν χρώμενος ἠναγκάζετο
 χαλεπὸς εἶναι τοῖς ὑποτεταγμένοις. τὰ γὰρ εἰς οὓς
 ἔδαπάνηα πολλὰ γινόμενα, κακὸν ποριστὴν ἐξ ὧν ἐλάμ-
 βανεν ἐποίει· καὶ συνειδῶς ἐφ' οἷς ἠδίκει τοὺς ὑπο-
 τεταγμένους μισοῦμενον ἑαυτόν, τὸ μὲν ἐπανορθου-
 σθαι τὰς ἀμαρτίας οὐ ῥάδιον ἐνόμιζεν (οὐδὲ γὰρ εἰς
 τὰς προσόδους λυσιτελεῖς ἦν), ἀντεφιλονεῖκει δὲ τὴν
 δύσνοιαν αὐτὴν εὐπορίας ἀφορμὴν ποιούμενος. περὶ
 μὲν οὖν τοὺς οἰκείους, εἴ τις λόγῳ μὴ θεραπεύοι τὸ
 δοῦλον ἐξομολογούμενος, ἢ δόξειεν εἰς τὴν ἀρχὴν τι
 παρακινεῖν, οὐχ ἱκανὸς ἑαυτοῦ κρατεῖν ἐγίνετο, καὶ δι-
 ἐξῆλθεν ὁμοῦ συγγενεῖς καὶ φίλους Ἰσα πολεμίοις τιμα-
 ροῦμενος, ἐκ τοῦ μόνος θέλειν τετιμῆσθαι τὰς τοιαύ-
 τας ἀμαρτίας ἀναλαμβάνων. μαρτύριον δὲ μοι τούτου
 τοῦ πάθους, ὅτι μέγιστον περὶ αὐτόν ἦν, καὶ τὰ γινό-
 μενα κατὰ τὰς Καίσαρος καὶ Ἀργίππα καὶ τῶν ἄλλων
 φίλων τιμᾶς. οἷς γὰρ ἐθεράπευε τοὺς κρείττους, τού-
 τοις καὐτὸς ἠξίου θεραπεύεσθαι, καὶ τὸ κάλλιστον
 ὧν ᾤετο παρέχειν ἐν τῷ διδόναι τὴν τοῦ τυχεῖν τῶν
 ὁμοίων ἐπιθυμίαν ἐδήλου. τό γε μὴν Ἰουδαίων ἔθνος
 ἠλλοτριῶται νόμῳ πρὸς πάντα τὰ τοιαῦτα, καὶ συνει-
 δισται τὸ δίκαιον ἀντὶ τοῦ πρὸς δόξαν ἠραπηνεῖν·
 διόπερ οὐκ ἦν αὐτῷ κεχαρισμένον, ὅτι μὴ δυνατὸν
 εἰκόσιν ἢ ναοῖς ἢ τοιούτοις ἐπιτηδεύμασι κολακεύειν
 τοῦ βασιλέως τὸ φιλότιμον. αἰτία μὲν αὕτη μοι δοκεῖ
 τῆς Ἡρώδου περὶ μὲν τοὺς οἰκείους καὶ συμβούλους
 ἀμαρτίας, περὶ δὲ τοὺς ἔξω καὶ μὴ προσήκοντας εὐε-
 γεσίας.

τοὺς δὲ κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἰουδαίους, καὶ ὄσους ἢ 6
 πρὸς Κυρήνην Λιβύη κατέσχευεν, ἐκάκουν αἱ πόλεις,
 τῶν μὲν πρότερον βασιλέων ἰσονομίαν αὐτοῖς παρε-
 σχημένων, ἐν δὲ τῷ τότε δι' ἐπηρείας ἐχόντων τῶν
 5 Ἑλλήνων αὐτούς, ὡς καὶ χρημάτων ἱερῶν ἀφαίρεσιν
 ποιεῖσθαι καὶ καταβλάπτειν ἐν τοῖς ἐπὶ μέρους. πά-
 σχοντες δὲ κακῶς, καὶ πέρας οὐδὲν εὐρίσκοντες τῆς
 τῶν Ἑλλήνων ἀπανθρωπίας, ἐπρεσβεύσαντο πρὸς Καί-
 σαρα περὶ τούτων. ὃ δ' αὐτοῖς τὴν αὐτὴν ἰσοτέλειαν
 10 ἔδωκεν, γράψας τοῖς κατὰ τὰς ἐπαρχίας· ὧν ὑπετάξαμεν
 τὰ ἀντίγραφα μαρτύρια τῆς διαθέσεως ἣν ἔσχον ὑπερ
 ἡμῶν ἄνωθεν οἱ κρατοῦντες.

“Καῖσαρ Σεβαστός, ἀρχιερεὺς, δημαρχικῆς ἐξου- 2
 σίας... λέγει. ἐπειδὴ τὸ ἔθνος τὸ τῶν Ἰουδαίων εὐ-
 15 χάριστον εὐρέθη οὐ μόνον ἐν τῷ ἐνεστώτι καιρῷ ἀλλὰ
 καὶ ἐν τῷ προγεγενημένῳ, καὶ μάλιστα ἐπὶ τοῦ ἐμοῦ
 πατρὸς αὐτοκράτορος Καίσαρος, πρὸς τὸν δῆμον τῶν
 Ῥωμαίων, ὃ τε ἀρχιερεὺς αὐτῶν Ἰρκανός, ἔδοξέ μοι
 καὶ τῷ ἐμῷ συμβουλῷ μετὰ ὀρκωμοσίας, γνώμη δῆ-
 20 μου Ῥωμαίων, τοὺς Ἰουδαίους χρῆσθαι τοῖς ἰδίῳις θε-
 σμοῖς κατὰ τὸν πάτριον αὐτῶν νόμον, καθὼς ἐχρῶντο
 ἐπὶ Ἰρκανοῦ ἀρχιερέως θεοῦ ὑψίστου, τὰ τε ἱερὰ εἶ-
 ναι ἐν ἀσυλίᾳ καὶ ἀναπέμπεσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ
 ἀποδίδοσθαι αὐτὰ τοῖς ἀποδοχεῦσιν Ἱεροσολύμων, ἐγ-
 25 γνάς τε μὴ ὁμολογεῖν αὐτούς ἐν σάββασιν ἢ τῇ πρὸ
 ταύτης παρασκευῇ ἀπὸ ὄρας ἐνάτης. εἰάν τις φω-
 ραθῇ κλέπτων τὰς ἱερὰς βίβλους αὐτῶν ἢ τὰ ἱερὰ
 χρήματα ἐκ τε σαββατείου ἐκ τε ἀνδρῶνος, εἶναι αὐ-
 τὸν ἱεροσόλυμον, καὶ τὸν βίον αὐτοῦ ἐνεχθῆναι εἰς τὸ
 30 δημόσιον τῶν Ῥωμαίων. τὸ δὲ ψήφισμα τὸ δοθέν μοι
 ὑπ' αὐτῶν ὑπερ τῆς ἐμῆς εὐσεβείας, ἣς ἔχω πρὸς
 πάντας ἀνθρώπους, καὶ ὑπερ Γαίου Μαρκίου Κηνσω-

ρίνου, καὶ τοῦτο τὸ διάταγμα κελεύω ἀνατεθῆναι ἐν ἐπισημοτάτῳ τόπῳ γενηθέντι μοι ὑπὸ τοῦ κοινοῦ τῆς Ἀσίας ἐν Ἀγκύρῃ· ἔαν δέ τις παραβῆ τι τῶν προειρημένων, δώσει δίκην οὐχὶ μετρίαν.” ἐστηλογραφηθήν ἐν τῷ Καίσαρος ναῶ. 5

3 “Καῖσαρ Νωρβανῶ Φλάκκῳ χαίρειν. Ἰουδαῖοι, ὅσοι ποτ’ οὖν εἰσὶν οἱ δι’ ἀρχαίαν συνήθειαν εἰώθασι χρήματά τε ἱερὰ φέροντες ἀναπέμπειν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἀκωλύτως τοῦτο ποιείτωσαν.”

4 καὶ ταῦτα μὲν Καῖσαρ, Ἀγρίππας δὲ καὶ αὐ- 10 τὸς ἔγραψεν ὑπὲρ τῶν Ἰουδαίων τὸν τρόπον τοῦτον. “Ἀγρίππας Ἐφεσίων ἄρχουσι βουλῇ δήμῳ χαίρειν. τῶν εἰς τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Ἱεροσολύμοις ἀναφερομένων ἱερῶν χρημάτων τὴν ἐπιμέλειαν καὶ φυλακὴν βούλομαι τοὺς ἐν Ἀσίᾳ Ἰουδαίους ποιεῖσθαι κατὰ τὰ πάτρια· τοὺς τε 15 κλέπτοντας ἱερὰ χρήματα τῶν Ἰουδαίων, καταφεύγοντάς τε εἰς τὰς ἀσυλίας, βούλομαι ἀποσπᾶσθαι καὶ παραδίδοσθαι τοῖς Ἰουδαίοις, ᾧ δικαίῳ ἀποσπῶνται οἱ ἱερόσυλοι. ἔγραψα δὲ καὶ Σιλανῶ τῷ στρατηγῶ ἵνα σάββασι μηδεὶς ἀναγκάζῃ Ἰουδαῖον ἐγγύας ὁμο- 20 λογεῖν.”

5 “Μάρκος Ἀγρίππας Κυρηναίων ἄρχουσι βουλῇ δήμῳ χαίρειν. οἱ ἐν Κυρῆνῃ Ἰουδαῖοι, ὑπὲρ ὧν ἤδη ὁ Σεβαστὸς ἔπεμψε πρὸς τὸν ἐν Λιβύῃ στρατηγὸν τότε ὄντα Φλάειον καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους τοὺς τῆς ἐπαρ- 25 χίας ἐπιμελουμένους, ἵνα ἀνεπικωλύτως ἀναπέμπηται τὰ ἱερὰ χρήματα εἰς Ἱεροσόλυμα, ὡς ἐστὶν αὐτοῖς πάτριον, ἐνέτυχόν μοι νῦν ὡς ὑπὸ τινῶν συκοφαντῶν ἐπηρεάζοιντο, καὶ ὡς ἐν προφάσει τελεῶν μὴ ὀφειλομένων κωλύοιντο· οἷς ἀποκαθιστάνειν κατὰ μηδένα 30 τρόπον ἐνοχλουμένοις, καὶ εἰ τινῶν ἱερὰ χρήματα ἀφῆρηνται τῶν πόλεων τοὺς εἰς ταῦτα ἀποκεκριμέ-

νους, και ταῦτα διορθώσασθαι τοῖς ἐκεῖ Ἰουδαίοις κελεύω.”

“Γάιος Νωρβανὸς Φλάκκος ἀνθύπατος Σαρδιανῶν 6
 ἄρχουσι και βουλήν χαίρειν. Καίσαρ μοι ἔγραψε κε-
 15 λεύων μὴ κωλύεσθαι τοὺς Ἰουδαίους ὅσοι ἂν ὡσι κατὰ
 τὸ πάτριον αὐτοῖς ἔθος συναγαγόντες χρήματα ἀνα-
 πέμπειν εἰς Ἱεροσόλυμα. ἔγραφα οὖν ὑμῖν, ἵν’ εἰδῆτε
 ὅτι Καίσαρ κἀγὼ οὕτω θέλομεν γίνεσθαι.”

οὐδὲν ἦττον και Ἰούλιος Ἀντώνιος ἀνθύπατος 7
 10 ἔγραψεν “Ἐφεσίων ἄρχουσι βουλήν δήμῳ χαίρειν. οἱ ἐν
 τῇ Ἀσίᾳ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι εἰδοῖς Φεβρουαρίαις
 δικαιοδοτοῦντί μοι ἐν Ἐφέσῳ ὑπέδειξαν Καίσαρα τὸν
 Σεβαστὸν και Ἀγρίππαν συγκεχωρημέναι αὐτοῖς χρη-
 σθαι τοῖς ἰδίοις νόμοις και ἔθεσιν, ἀπαρχάς τε ἄς ἕκα-
 15 στος αὐτῶν ἐκ τῆς ἰδίας προαιρέσεως εὐσεβείας ἔνεκα
 τῆς πρὸς τὸ θεῖον . . . ἀνακομιδῆς συμπορευομένους,
 ποιεῖν ἀνεμποδίστως· ἦττον τε ὅπως κἀγὼ ὁμοίως τοῖς
 ὑπὸ τοῦ Σεβαστοῦ και Ἀγρίππα δοθῆῖσι τὴν ἐμὴν γνώ-
 20 μην βεβαιώσω. ὑμᾶς οὖν βούλομαι εἰδέναί με τοῖς τοῦ
 Σεβαστοῦ και Ἀγρίππα βουλήμασι συνεπιτρέπειν αὐτοῖς
 χρῆσθαι και ποιεῖν κατὰ τὰ πάτρια χωρὶς ἐμποδισμοῦ.”

ταῦτα μὲν οὖν παρεθέμην ἐξ ἀνάγκης, ἐπειδὴ
 μέλλουσιν αἱ τῶν ἡμετέρων πράξεων ἀναγραφῆαι τὸ
 πλεον εἰς τοὺς Ἕλληνας ἰέναι, δεικνὺς αὐτοῖς ὅτι πά-
 25 σης τιμῆς ἀνωθεν ἐπιτυγχάνοντες οὐδὲν τῶν πατρίων
 ἐκωλύθημεν ὑπὸ τῶν ἀρχόντων πράττειν, ἀλλὰ και
 συνεργούμεθα τὰ τῆς θρησκείας ἔχοντες και τῶν εἰς
 τὸ θεὸν τιμῶν. ποιοῦμαι δὲ πολλάκις αὐτῶν τὴν μνή-
 30 μην ἐπιδιαλλάττων τὰ γένη, και τὰς ἐμπεφυκυίας τοῖς
 ἀλογίστοις ἡμῶν τε κἀκείνων μίσους αἰτίας ὑπεξαιρού-
 μενος. ἔθεσι μὲν γὰρ οὐδὲν ἐστὶ γένος ὃ τοῖς αὐτοῖς
 ἀεὶ χρῆται, και κατὰ πόλεις ἔσθ’ ὅπη πολλῆς ἐγγινο-

μένης τῆς διαφορᾶς· τὸ δίκαιον δὲ πᾶσιν ἀνθρώποις ὁμοίως ἐπιτηδεύεται λυσιτελέστατον ὄν Ἑλλησί τε καὶ βαρβάροις, οὗ πλείστον οἱ παρ' ἡμῖν νόμοι λόγον ἔχοντες ἅπασιν ἡμᾶς, εἰ καθαρῶς ἐμμένοιμεν αὐτοῖς, εὖνους καὶ φίλους ἀπεργάζονται. διὸ καὶ ταῦτα παρ' 5 ἐκείνων ἡμῖν ἀπαιτητέον, καὶ δέον οὐκ ἐν τῇ διαφορᾷ τῶν ἐπιτηδευμάτων οἰεσθαι τὸ ἀλλότριον, ἀλλ' ἐν τῷ πρὸς καλοκαγαθίαν ἐπιτηδείως ἔχειν· τοῦτο γὰρ κοινὸν ἅπασιν καὶ μόνον ἱκανὸν διασώζειν τὸν τῶν ἀθρώπων βίον. ἐπάνειμι δὲ ἐπὶ τὰ συνεχῆ τῆς ἱστορίας. 10

7 ὁ γὰρ Ἡρώδης πολλοῖς τοῖς ἀναλώμασιν εἰς τε τὰς ἔξω καὶ τὰς ἐν τῇ βασιλείᾳ χρώμενος, ἀκηκῶς ἔτι τάχιον ὥς Ἴσχυρος ὁ πρὸ αὐτοῦ βασιλεὺς ἀνοίξας τὸν Δαυίδου τάφον ἀργυρίου λάβοι τρισχίλια τάλαντα κειμένων πολὺ πλείονων ἔτι καὶ δυναμένων εἰς ἅπαν 15 ἐπαρκέσαι ταῖς χορηγίαις, ἐκ πλείονος μὲν δι' ἐννοίας εἶχε τὴν ἐπιχείρησιν, ἐν δὲ τῷ τότε νυκτὸς ἀνοίξας τὸν τάφον εἰσέρχεται πραγματευσάμενος ἦκιστα μὲν ἐν τῇ πόλει φανερὸς εἶναι, παρειληφῶς δὲ τοὺς πιστοτάτους τῶν φίλων. ἀποθέσιμα μὲν οὖν χρήματα, καθάπερ 20 Ἴσχυρος, οὐχ εὗρεν, κόσμον δὲ χρυσοῦ καὶ κειμηλίων πολὺν, ὃν ἀνείλετο πάντα. σπουδῆν δ' εἶχεν, ἐπιμελεστέραν ποιούμενος τὴν ἔρευναν, ἐνδοτέρω τε χωρεῖν καὶ κατὰ τὰς θήκας ἐν αἷς ἦν τοῦ Δαυίδου καὶ τοῦ Σολομῶνος τὰ σώματα. καὶ δύο μὲν αὐτῷ τῶν δορυ- 25 φόρων διεφθάρησαν, φλογὸς ἐνδοθεν εἰσιούσιν ἀπαντώσης, ὡς ἐλέγετο· περίφοβος δ' αὐτὸς ἐξῆι καὶ τοῦ δέους ἱλαστήριον μνήμα λευκῆς πέτρας ἐπὶ τῷ στομίῳ κατεσκευάσατο, πολυτελὲς τῇ δαπάνῃ. τούτου καὶ Νικόλαος ὁ κατ' αὐτὸν ἱστοριογράφος μέμνηται τοῦ 30 κατασκευάσματος, οὐ μὴν ὅτι κατῆλθεν, οὐκ εὐπρεπῆ τὴν πρᾶξιν ἐπιστάμενος. διατελεῖ δὲ καὶ τὰ ἄλλα

τοῦτον τὸν τρόπον χρώμενος τῇ γραφῇ. ζῶν τε γὰρ ἐν
 τῇ βασιλείᾳ καὶ συνῶν αὐτῷ, κεχαρισμένως ἐκείνῳ καὶ
 καθ' ὑπηρεσίαν ἀνέγραφεν, μόνων ἀπτόμενος τῶν
 εὐκλειαν αὐτῷ φερόντων, πολλά δὲ καὶ τῶν ἐμφανῶς
 5 ἀδίκων ἀντικατασκευάζων καὶ μετὰ πάσης σπουδῆς
 ἐπικρουπτόμενος· ὅς γε καὶ τὸν Μαριάμμης θάνατον
 καὶ τῶν παιδῶν αὐτῆς οὕτως ὡμῶς τῷ βασιλεῖ πε-
 πραγμένον εἰς εὐπρέπειαν ἀνάγειν βουλόμενος ἐκείνης
 τε ἀσέλγειαν καὶ τῶν νεανίσκων ἐπιβουλάς καταφεύ-
 10 δεται, καὶ διατετέλεκε τῇ γραφῇ τὰ μὲν πεπραγμένα
 δικαίως τῷ βασιλεῖ περιττότερον ἐγκωμιάζων, ὑπὲρ δὲ
 τῶν παρανομηθέντων ἐσπουδασμένως ἀπολογούμενος.
 ἐκείνῳ μὲν οὖν πολλὴν ἂν τις, ὡς ἔφη, ἔχοι τὴν
 συγγνώμην· οὐ γὰρ ἱστορίαν τοῖς ἄλλοις ἀλλ' ὑπουρ-
 15 γίαν τῷ βασιλεῖ ταύτην ἐποιεῖτο· ἡμεῖς δὲ καὶ γένους
 ὄντες ἀγχοῦ τῶν ἐξ Ἀσαμωναίου βασιλέων καὶ διὰ
 τοῦτο σὺν τιμῇ τὴν ἱερωσύνην ἔχοντες, τὸ ψεύσασθαί
 τι περὶ αὐτῶν οὐκ εὐπρεπὲς ὑπειληφότες καθαρῶς
 καὶ δικαίως ἐκτίθεμεν τὰς πράξεις, πολλοὺς μὲν τῶν
 20 ἐκγόνων τῶν ἐκείνου βασιλεύοντας ἔτι δι' ἐντροπῆς
 ἔχοντες, τὴν δ' ἀλήθειαν πρὸ ἐκείνων τετιμηκότες, ἦν,
 ὅτε δικαίως ἐγένετο . . . συνέβη δὲ παρ' αὐτοῖς ἐκεί-
 νοις ὄργῃς τυγχάνειν.

Ἡρώδης δὲ διὰ τὴν ἐπιχείρησιν ἦν ἐποιήσατο τῷ 2
 25 τάφῳ, χειρὸν ἐδόκει πράττειν ἐν τοῖς κατὰ τὴν οἰ-
 κίαν, εἴτε δὴ τοῦ μνηύματος ἐπιδόντος εἰς ἃ μάλιστα
 καὶ πρότερον ἐνόσει πλείω γενέσθαι καὶ πρὸς ἀνηκέ-
 στους ἐξελθεῖν συμφορὰς, εἴτε καὶ τῆς τύχης ἐν ἐκείνοις
 τὴν ἐπίθεσιν ποιουμένης ἐν οἷς τὸ κατὰ τὴν αἰτίαν
 30 εὐκαιρον οὐ μικρὰν πίστιν παρεῖχε τοῦ διὰ τὴν ἀσε-
 βειαν αὐτῷ τὰς συμφορὰς ἀπλητηκένοι. στάσις γὰρ
 ἦν ὡσπερ ἐμφυλίου πολέμου κατὰ τὴν ἀύλην καὶ μίση

πρὸς ἀλλήλους ἀνθυπερβαλλομένων ταῖς διαβολαῖς. ἐστρατήγει δ' αἰεὶ κατὰ τῶν ἀδελφῶν Ἀντίπατρος, δεινὸς ὢν ἔξωθεν μὲν περιβάλλειν αὐτοὺς ταῖς αἰτίαις, αὐτὸς δὲ πολλακίς ἀπολογούμενον τόπον λαμβάνειν, ἢν' ἡ τὸ δοκοῦν εὖνουν πιστὸν αὐτῷ πρὸς τὰς ἐπιχειρήσεις ὢν ἐδόκει. καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ ποικίλως ἐκπεριελήλυθει τὸν πατέρα, μόνος ὑπὲρ τῆς ἐκείνου σωτηρίας ἅπαντα πράττειν αὐτὸς πεπιστευκῶς. ὃ δὲ καὶ Πτολεμαῖον, ὃς ἦν αὐτῷ διοικητὴς τῶν τῆς βασιλείας πραγμάτων, Ἀντιπάτρῳ συνίστη, καὶ μετὰ τῆς ἐκείνου μητρὸς ὑπὲρ τῶν ἐπειγόντων ἐβουλευέτο. καὶ καθόλου τὰ πάντα ἦσαν οὗτοι, καὶ πράττειν ὅσα θέλοιεν, καὶ πρὸς δύσνοιαν ἄγειν τὸν βασιλέα τῶν ἔξωθεν ὅσοις ἐδόκει συμφέρειν. οἱ δ' ἐκ τῆς Μαριάμης χαλεπώτερον αἰεὶ διετίθεντο, καὶ τὴν ἀτιμίαν ὑπ' εὐγενείας οὐκ ἔφερον παρεωσμένοι καὶ τάξιν ἀτιμωτέραν ἔχοντες. αἶ γε μὴν γυναῖκες, ἡ μὲν Ἀλεξάνδρῳ συνοικοῦσα, θυγάτηρ Ἀρχελαίου Γλαφύρα, μίσος εἶχεν εἰς τὴν Σαλώμην κατὰ τε τὴν πρὸς τὸν ἄνδρα διάθεσιν καὶ τοῦ πρὸς τὴν ἐκείνης θυγατέρα δοκεῖν ὑπερηφανώτερον διακεισθαι· συνώκει μὲν γὰρ Ἀριστοβούλῳ, τὴν δὲ ἰσοτιμίαν αὐτῆς ἀνηξιοπάθει Γλαφύρα.

- 3 δευτέρας οὖν ταύτης ἔριδος ἐμπεπτωκυίας οὐδ' ὁ τοῦ βασιλέως ἀδελφὸς Φερῶρας ἔξω ταραχῆς ἦν. ἰδίαν δὲ ὑπόθεσιν ὑποψίας καὶ μίσους εἶχεν· ἐμπεπτῶκει μὲν γὰρ εἰς ἔρωτα δουλευούσης αὐτῷ γυναικός, ἥττητο δὲ τῆς ἀνθρώπου μεμνηότως, ἐπὶ τοσοῦτον κρατούμενος ὥστ' αὐτῷ καὶ τῆς τοῦ βασιλέως ἐγγυθηθείσης θυγατρὸς τὴν μὲν ὑπερηφανῆσαι, πρὸς δὲ τὴν δούλην τὸν νοῦν εἶχεν. ἤχθετο δὲ ἀτιμασθεὶς Ἡρώδης τῷ πολλὰ μὲν εὐεργετῆσαι τὸν ἀδελφόν, δυνάμει δὲ καὶ κοινω-
νὸν εἶχεν τῆς βασιλείας, οὐχ ὅμοιον εἰς τὰς ἀμοιβὰς

ὀρῶν, κὰν τῷ προσώπῳ δυστυχεῖν ᾤετο. καὶ τὴν μὲν
 κόρην, μὴ τυχῶν Φερῶρα δικαίου, παιδί Φασαήλου
 δίδωσιν, αὐτὸς δὲ χρόνον διελθόντος οἰόμενος ἤδη
 παρημακέναι τὴν ἐπιθυμίαν τὰδελφῶ, περὶ τε τῶν
 5 πρώτων ἤτιᾶτο καὶ τὴν δευτέραν ἠέλου λαμβάνειν·
 Κύπρος δ' ἐκαλεῖτο. Φερῶρα δὲ συμβουλεύει Πτολε-
 ματος ἤδη παυσάμενῳ τῆς εἰς τὸν ἀδελφὸν ἀτιμίας κα-
 ταβαλεῖν τὸν ἔρωτα· καὶ γὰρ αἰσχρὸν εἶναι δούλης
 ἠττώμενον ἀποστρεφῖν μὲν αὐτὸν τῆς εὐνοίας τῆς
 10 παρὰ βασιλέως, αἴτιον δὲ κάκεινῳ ταραχῆς καὶ μίσους
 πρὸς αὐτὸν καθίστασθαι. ταῦτ' ἐκεῖνος εἰδὼς λυσι-
 τελήσοντα τῷ καὶ πρότερον ἐν διαβολαῖς γενόμενος
 συνεγνωσθαι, τὴν μὲν ἄνθρωπον, ἤδη καὶ παῖδα ἐξ
 αὐτῆς ἔχων, ἀποπέμπεται, βασιλεῖ δὲ ὠμολόγει λήψε-
 15 σθαι τὴν δευτέραν αὐτοῦ θυγατέρα, καὶ τριακοστὴν
 ἡμέραν συνέθετο τοῦ γάμου, συνεπομνύμενος ὡς οὐ-
 δὲν ἔτι κοινῶνῆμα πρὸς τὴν ἀποπεμφθεῖσαν ἔσται.
 διελθουσῶν δὲ τῶν τριάκοντα ἡμερῶν τοσοῦτον ἦν ἡτ-
 των τοῦ ἔρωτος ὥστε μηδὲν μὲν ἔτι ποιῆσαι τῶν ὠμο-
 20 λογημένων, πάλιν δὲ διατελεῖν ἐπὶ τῇ πρώτῃ. ταῦτα
 φανερῶς ἤδη τὸν Ἡρώδην ἐλύπει καὶ πρὸς ὀργὴν ἤγεν.
 ἦσαν οὖν λόγοι τινὲς αἰεὶ προσπίπτοντες παρ' αὐτοῦ,
 καὶ πολλοὶ τὴν ὀργὴν τοῦ βασιλέως ἀφορμὴν τῶν κατὰ
 Φερῶρα διαβολῶν ἐποιοῦντο. διέλειπε δὲ οὐκ ἔσθ'
 25 ἦτις ἡμέρας οὐδ' ὥρα καθ' ἣν ἀτρεμεῖν αὐτῷ συνέ-
 βαιεν, ἀλλ' αἰεὶ τι προσέπιπτε καινὸν ἀγώνισμα τῶν
 συγγενῶν καὶ φιλάτων εἰς ἀλλήλους πεπονημένων.
 τοῦτο μὲν γὰρ ἡ Σαλώμη χαλεπὴ καὶ δύσνους οὔσα
 τοῖς ἐκ Μαριάμμης, οὐδὲ τὴν ἑαυτῆς θυγατέρα συνοι-
 30 κοῦσαν Ἀριστοβούλῳ, θατέρῳ τῶν νεανίσκων, εἶα τῇ
 τοῦ γάμου πρὸς ἐκεῖνον εὐνοίᾳ χρῆσθαι, λέγειν εἰ τι
 λαλήσειεν κατ' ἰδίαν ἀναπεῖθουσα καὶ μηνύειν ἑαυτῇ,

κὰν τοῖς προσκρούσμασιν, οἶα συμβαίνει, πολλὰς ὑπο-
 ψίας εἰσάγουσα. δι' ἧν αὐτὴ μὲν ἅπαντα τὰ κατ' ἐκεί-
 νους ἐμάνθανε, δύσνον δὲ τὴν παῖδα τῷ νεανίσκῳ
 πεποίηκε. *χαρίζομένη δὲ ἐκείνῃ τῇ μητρὶ* πολλάκις ἐλε-
 γεν ὡς μέμνηται μὲν ἰδιάζοντες ἐκείνοι τῆς Μαριάμ- 5
 μης, ἐστυγῆκασιν δὲ τὸν πατέρα, συνεχῆς δὲ διαπειλοῦ-
 σιν, εἰ τύχοιεν αὐτοὶ ποτε τῆς ἀρχῆς, τοὺς μὲν ἐκ τῶν
 ἄλλων γυναικῶν παῖδας Ἑρώδη γεγεννημένους κωμο-
 γραμματεῖς καταστήσειν (ἀρμόσειν γὰρ εἰς τοιαύτην
 χρεῖαν τὸ νῦν ἐπιμελὲς αὐτῶν καὶ πρὸς παιδείαν ἐσπου- 10
 दाσμένον), τὰς δὲ γυναῖκας, εἴ ποτε καὶ ταύτας ἴδοιεν
 τοῦ μητρῶον κόσμου μετεληφθείας, ἀντὶ τῆς παρουσίας
 ἀβρότῃτος ἀπειλεῖν ὡς τριχίναις ἠμφιεσμένοι καθεδου-
 ται μηδὲ τὸν ἥλιον βλέπουσαι. ταῦτ' εὐθύς ἀπηγγέλ-
 λετο διὰ τῆς Σαλώμης τῷ βασιλεῖ, κακείνος ἤκουε 15
 μὲν ἀλγεινῶς, ἐπειρᾶτο δὲ διορθοῦν. ἐκακοῦτο δὲ ταῖς
 ὑποψίαις, καὶ χεῖρων αἰεὶ γινόμενος ἅπασιν κατὰ πάν-
 των ἐπίστευεν.

οὐ μὴν ἀλλὰ τότε μὲν ἐπιπλήξας τοῖς παισίν, ἀπο-
 λογησαμένων θάων εἰς τὸν καιρὸν ἐγίνετο, ταῖς δ' ἐξῆς 20
 4 πολὺ χεῖρων προέπεσεν. ὁ γὰρ Φερῶρας ἐλθὼν παρὰ
 τὸν Ἀλέξανδρον, ἔχοντα τὴν Ἀρχελάου θυγατέρα Γλα-
 φύραν, ὡς ἐδηλώσαμεν, Σαλώμης ἔφη λεγούσης ἀκη-
 κοῆναι τὸν Ἑρώδη ἠττησθαι τοῦ τῆς Γλαφύρας ἔρωτος
 καὶ δυσπαρηγόρητον αὐτῷ τὴν ἐπιθυμίαν εἶναι. τοῦτο 25
 οὖν ἐκεῖνος ἀκούσας ὑπὸ τε νεότητος καὶ ζηλοτυπίας
 ἐξεκαίετο, καὶ τὰ κατὰ τὴν τιμὴν εἰς τὴν παῖδα γινό-
 μενα παρ' Ἑρώδου (πολλάκις δὲ ἦσαν αἱ τοιαῦται φι-
 λοφρονήσεις) ἐπὶ τὸ χεῖρον ἐλάβανεν ἐξ ὑπονοιῶν
 διὰ τὸν ἐκπεσόντα λόγον. οὐκ ἐκαρτέρησέ τε τὴν 30
 ὀδύνην τοῦ πράγματος, ἀλλ' ἐλθὼν πρὸς τὸν πατέρα
 καταμηνύει τὰ ὑπὸ τοῦ Φερῶρα ῥηθέντα μετὰ δακρῶν.

Ἡρώδης δὲ πολὺ μᾶλλον ἐκπαθῆς γενόμενος καὶ τὸ σὺν αἰσχύνη τῆς διαβολῆς ἐψευσμένον οὐ φέρων ἐτετάρακτο, καὶ πολλάκις μὲν ᾠδύρευτο τὴν πονηρίαν τῶν οἰκείων, οἷος εἰς αὐτοὺς γενόμενος οἷων τυγχάνοι, μεταπέμπεται δὲ τὸν Φερώραν, καὶ προσονειδίσας "κάκιστε ἀπάντων" εἶπεν, "εἰς τοῦτο τῆς ἀμέτρον καὶ περιττῆς ἤλθες ἀχαριστίας ὡς τοιαῦτα μὲν περὶ ἡμῶν νοῆσαι τοιαῦτα δὲ λαλεῖν; ἄρ' οὐχ ὀρῶ τὴν σὴν προαίρεσιν, ὡς οὐ βλασφημίας ἐστοχασμένος τοὺς τοιούτους λόγους τῷ παιδί 5 προσήνεγκας, ἐπιβουλήν δὲ καὶ φάρμακον αὐτοὺς ποιούμενος τῆς ἐμῆς ἀπωλείας; τίς γὰρ ἂν, εἰ μὴ δαιμόνων ἀγαθῶν ἔτυχεν ὡσπερ οὗτος ὁ παῖς, ἠνέσχετο τὸν πατέρα μὴ τίσασθαι διὰ τοιαύτην ὑποψίαν; πότερον δὲ λόγον εἰς τὴν ψυχὴν ἢ ξίφος εἰς τὴν δεξιὰν ἐμβαλεῖν 15 αὐτῷ δοκεῖς κατὰ τοῦ γεγεννηκότος; τί δέ σοι βούλεται τὸ μισοῦντά τε αὐτὸν καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ πρὸς μόνην τὴν κατ' ἐμοῦ βλασφημίαν εὐνοίαν ὑποκρίνασθαι, καὶ περὶ τούτων λέγειν ἂ τῆς σῆς ἀσεβείας ἦν καὶ νοῆσαι καὶ διαβαλεῖν; ἔρρε, κάκιστος εἰς εὐεργέτην καὶ ἀδελφὸν γενόμενος, καὶ σοὶ μὲν ἢ συνείδησις 20 αὕτη συζήσειεν, ἐγὼ δὲ νικῶν ἄει τοὺς ἐμοὺς μήτε ἀμυνόμενος κατ' ἀξίαν καὶ μειζόνως εὐεργετῶν ἢ τυχεῖν εἰσὶ δίκαιοι."

τοιαῦτα μὲν οὖν ὁ βασιλεύς, Φερώρας δὲ ἐπ' αὐ- 5 τοφόρῳ τῇ μοχθηρίᾳ ἀλοὺς Σαλώμην ἔφη ταῦτα συνθεῖναι, καὶ παρ' ἐκείνης εἶναι τοὺς λόγους. ἢ δὲ ὡς μόνον ἠκούσεν (ἐτύγγανε δὲ παρούσα) πιθανῶς ἀνεβόησεν ὡς οὐδὲν εἴη παρ' αὐτῆς τοιοῦτον, καὶ ὅτι διὰ σπουδῆς ἐστὶν ἅπασιν εἰς μῖσος ἀγαγεῖν αὐτὴν τοῦ βα- 30 σιλέως καὶ πάντα τρόπον ἀνελεῖν διὰ τὴν εὐνοίαν ἣν ἔχοι περὶ τὸν Ἡρώδην, ἄει προγινώσκουσα τοὺς κινδύνους· ἐν δὲ τῷ παρόντι καὶ μᾶλλον ἐπιβουλεύεσθαι·

μόνη γὰρ ἀναπείθουσα τὸν ἀδελφὸν ἐκβαλεῖν ἦν ἐχει
 γυναικα, λαβεῖν δὲ θυγατέρα τὴν βασιλέως, εἰκότως
 ὑπ' ἐκείνου μεμισῆσθαι. τοιαῦτα λεγούσης, καὶ πολ-
 λάκις μὲν ἐπιδραττομένης τῶν τριχῶν πολλάκις δὲ
 τυπτούσης τὰ στέφρα, ἢ μὲν ὄψις εἶχέ τι πρὸς τὴν ἄρ- 5
 νησιν πιθανόν, ἢ δὲ κακοήθεια τοῦ τρόπου τὴν ἐν
 τοῖς γενομένοις ὑπόκρισιν ἀπεσήμαινεν. ὁ δὲ Φερῶρας
 εἰς μέσον ἀπέληπτο, μηδὲν εὐσχημον εἰς ἀπολογία
 ἔχων, εἶπειν μὲν ὠμολογηκῶς, ἀκούσαι δ' οὐ πιστευό-
 μενος. ἐγένετο μὲν οὖν ἐπὶ πλείον ἢ τε σύγχυσις καὶ 10
 ἢ τῶν λόγων εἰς ἀλλήλους ἄμιλλα· τέλος δὲ ὁ βασι-
 λεὺς τὸν τε ἀδελφὸν καὶ τὴν ἀδελφὴν μεμισηκῶς ἀπε-
 πέμπετο, καὶ τὸν υἱὸν ἐπαινέσας τῆς ἐγκρατείας καὶ τοῦ
 πρὸς αὐτὸν ἀνενεγκεῖν τοὺς λόγους, ὅψε τῆς ὥρας περὶ
 θεραπείαν τοῦ σώματος ἐγένετο. τοιαύτης δὲ τῆς μά- 15
 χης ἐμπεσοῦσης κακῶς ἤκουσεν ἡ Σαλώμη (παρ' αὐτῆς
 γὰρ ἐδόκει κενικηῆσθαι τὰ περὶ τὴν διαβολὴν) αἶ τε τοῦ
 βασιλέως γυναικὲς ἤχθοντο, φύσει δυσχερεστάτην εἶ-
 θυται καὶ γινομένην ἄλλοτ' ἄλλην, κατὰ καιροὺς ἐχθρὰν
 καὶ φίλην. ἔλεγον οὖν αἰεὶ τι πρὸς τὸν Ἡρώδην κατ' 20
 αὐτῆς, καὶ τι συμπεσὸν ἐπὶ μείζον ἤγαγε τὴν εἰς τοῦτο
 κερρησίαν.

6 ἦν μὲν γὰρ ὁ τῆς Ἀραβίας βασιλεὺς Ὀβόδας ἀπράγ-
 μων καὶ νωθῆς τὴν φύσιν, Συλλαῖος δ' αὐτῷ διώκει
 τὰ πολλά, δεινὸς ἀνὴρ καὶ τὴν ἡλικίαν νέος ἔτι καὶ 25
 καλός. οὗτος ὑπὸ χρείας [οὖν] τινὸς ἐλθὼν ὡς τὸν
 Ἡρώδην συνδειπνῶν εἶδε τὴν Σαλώμην, καὶ τὸν νοῦν
 ἔσχε πρὸς αὐτήν· γινώσκων δ' ὅτι καὶ χήρα τυγχάνοι,
 διελέγετο. Σαλώμη δὲ καὶ χειρὸν ἢ κάλαι φερομένη
 παρὰ τὰδελφῶ, καὶ τὸν νεανίσκον οὐκ ἀπαθῶς ὄρωσα, 30
 πρὸς τὸν γάμον ὄρωμητο· τοῖς τε μεταξὺ φοιτῶντων ἐπὶ
 τὸ δεικνὸν ἐνεφαίνετο πλείω τε καὶ μὴ μέτρια τῆς

ἐκείνων ὁμολογίας. ταῦτα δὲ αἱ γυναῖκες ἀνέφερον τῷ βασιλεῖ, διαγελωῶσαι τὴν ἀσχημοσύνην· Ἡρώδης δὲ καὶ παρὰ τοῦ Φερῶρα προσεπνυθάνετο, καὶ τηρεῖν ἤξιον παρὰ τὸ δειπνῶν πρὸς τὰ ἀλλήλους ἐσχήκασιν.

5 ἐκεῖνος δὲ ἀπήγγελλεν ὅτι καὶ νεύμασι καὶ βλέμμασιν οὐκ ἄδηλοι τῆς ὀρμῆς εἰσὶν ἀμφοτέροι. μετὰ τοῦτο ὁ μὲν Ἄραψ ὑποπτος ἂν ἀπῆει· διαλιπὼν δὲ δύο μῆνας ἢ τρεῖς ἔρχεται πάλιν ὡς ἐπ' αὐτὸ τοῦτο, καὶ λόγους Ἡρώδῃ προσέφερεν, ἀξιῶν αὐτῷ τὴν Σαλώμην δοθῆναι

10 πρὸς γάμον· ἔσσεθαι γὰρ οὐκ ἀλυσιτελὲς τὸ κῆδος ἐπιμειξία τῆς τῶν Ἀράβων ἀρχῆς, ἣν αὐτῷ καὶ νῦν ἤδη παρῆναι δυνάμει, καὶ μᾶλλον ὀφείλεσθαι. τοῦ δὲ Ἡρώδου τὸν λόγον ἀναφέροντος, καὶ πνυθανομένου τῆς ἀδελφῆς εἰ πρὸς γάμον ἐτοιμῶς ἔχει, ταχέως μὲν

15 ἐκείνη προσήκατο· Συλλαῖος δέ, ἀξιούντων αὐτὸν ἐγγραφήναι τοῖς τῶν Ἰουδαίων ἔθρεσι καὶ τότε γαμῆν (ἄλλως γὰρ οὐκ εἶναι δυνατόν), οὐχ ὑπομείνας, ἀλλὰ καὶ καταλευσθήσεσθαι πρὸς τῶν Ἀράβων εἰπὼν εἰ τοῦτο πράξειεν, ἀπαλλάττεται. Σαλώμην οὖν ὃ τε Φερῶρας

20 ἤδη διέβαλλεν εἰς ἀκρασίαν, καὶ μᾶλλον αἱ γυναῖκες λέγουσαι κοινωνίαν αὐτῇ γενέσθαι πρὸς τὸν Ἄραβα. τὴν δὲ κόρην ἣν τὰδελφῷ κατενεγύησεν ὁ βασιλεὺς, ἣν ὁ μὲν Φερῶρας οὐκ ἔλαβεν, ὡς προεῖπον, ἥττημένος τῆς γυναικός, αἰτούσης Σαλώμης εἰς τὸν υἱὸν τὸν ἐκ

25 Κοστοβάρου γενόμενον ὄρμητο μὲν ἐκείνῳ συνοικίσαι, μεταπέθεται δὲ ὑπὸ τοῦ Φερῶρα, τὸν νεανίσκον οὐκ εὖνον ἔσσεθαι λέγοντος διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ πατρός, καὶ δικαιότερον εἶναι λαβεῖν τὸν αὐτοῦ παῖδα τῆς τετραρχίας ὄντα διάδοχον. οὕτω δὲ συγγνώμην ἤτειτο

30 καὶ μετέπεσεν οὗτος.

ἐκείνη μὲν οὖν, ἀντιμετατεθείσης τῆς ἐγγύης, ἐγα-

8 μείτο τῷ Φερῳάρα μαιρακίῳ, φέρηνην ἐπιδόντος ἕκα-
 τὸν τάλαντα τοῦ βασιλέως· οὐκ ἀνεῖτο δὲ τὰ κατὰ
 τὴν οἰκίαν ἀεὶ καὶ μείζους τὰς ταραχὰς λαμβάνοντα.
 καὶ συμπίπτει τι τοιοῦτον, ἐξ αἰτίας μὲν οὐκ εὐ-
 πρεποῦς, χωρῆσαν δὲ πρόσω κατὰ δυσχέρειαν. ἦσαν 5
 εὐνοῦχοι τῷ βασιλεῖ διὰ κάλλος οὐ μετρίως ἐσπου-
 δασμένοι· τούτων ὁ μὲν οἰνοχοεῖν ὁ δὲ δεῖπνον
 προσφέρειν ὁ δὲ κατακοιμῆσαι τὸν βασιλέα πεπί-
 στεντο, καὶ τὰ μέγιστα τῶν ἐν ταῖς ἀρχαῖς. καὶ τις
 ἀναγγέλλει τῷ βασιλεῖ διαφθαρῆναι τούτους ὑπὸ 10
 Ἀλεξάνδρου τοῦ παιδὸς ἐπὶ πολλοῖς χρήμασιν. ἀνακρί-
 ναντι δὲ περὶ μὲν τῆς γεγενημένης πρὸς αὐτὸν κοινω-
 νίας καὶ μίξεως ὠμολόγουν, ἄλλο δὲ οὐδὲν δυσχερὲς εἰς
 τὸν πατέρα συνειδέναι. βασανιζόμενοι δὲ μᾶλλον καὶ 15
 ἐν ταῖς ἀνάγκαις ὄντες, ἐπιτεινόντων ἀεὶ τῶν ὑπηρε-
 τῶν καὶ χαριζομένων τῷ Ἀντιπάτρῳ τὸ τοιοῦτον, ἔλε-
 γον ὡς εἴη δυσμένεια πρὸς τὸν πατέρα καὶ μῖσος ἔμ-
 φνυτον Ἀλεξάνδρῳ, παραινοίη δ' αὐτοῖς Ἡρώδη μὲν
 ἀπεγνωσκέναι περιττὸν ἤδη τετυχηκότα καὶ τῷ γῆραι
 παρακάλυμμα τοῦ χρόνου ποιούμενον, μελαίνοντα τὰς 20
 τρίχας καὶ κλέπτοντα τὸν ἔλεγχον τῆς ἡλικίας· εἰ δ'
 αὐτῷ προσέχοιεν τὸν νοῦν, περιγενομένου τῆς βασιλείας,
 ἦν καὶ μὴ βουλομένου τοῦ πατρὸς οὐκ ἄλλου τινὸς εἶναι,
 ταχὺ τὸν πρῶτον ἔξειν ἐν αὐτῇ τόπον. οὐ γὰρ μόνον
 διὰ τὸ γένος, ἀλλ' ἤδη καὶ ταῖς παρασκευαῖς ἔτοιμον 25
 αὐτῷ τὸ κρατεῖν εἶναι· πολλοὶ μὲν γὰρ τῶν ἡγεμόνων
 πολλοὶ δὲ τῶν φίλων συνεστᾶσιν, οὐχὶ πονηροὶ πᾶν
 ὅτιοῦν καὶ δρᾶν καὶ πάσχειν.

2 τούτων τῶν λόγων ἀκούσας Ἡρώδης ὄλος ἐγένετο
 τῆς ἐπηρείας καὶ τοῦ δέους, τὰ μὲν εἰς ὕβριν ῥηθέντα 30
 χαλεπῶς, τὰ δ' εἰς ὑπόνοιαν οὐκ ἀκινδύνως ἐκλαβὼν,
 ὥστε καὶ μᾶλλον ἐξ ἀμφοτέρων ἠρεθίζετο, καὶ πικρὸς

ὧν ἐδεδοίκει μὴ καὶ τι ταῖς ἀληθείαις συνέστηκεν ἐπ' αὐτὸν ἰσχυρότερον ἢ φυλάξασθαι πρὸς ἐκείνον τὸν καιρὸν. ἔνθεν οὐδ' ἐκ φανεροῦ τὴν ἔρευναν ἐποιεῖτο, κατασκόπους δὲ τῶν ὑπονοουμένων διέπεμψεν· ὑποψία
 5 τε καὶ μίση πρὸς ἅπαντας ἦν, καὶ τὴν ὑπόνοιαν ἐπ' ἀσφαλείᾳ λαμβάνων πολλήν, καὶ κατὰ τῶν οὐκ ἀξίων αὐτῇ χρώμενος διετέλει. πέρασ τε οὐδὲν ἦν, ἀλλὰ μένειν οἱ νομιζόμενοι μᾶλλον, ὡς ἂν καὶ μᾶλλον ἰσχύοντες, ἐδόκουν αὐτῷ φοβεροί· τοὺς δ' οἷς οὐκ ἦν συνή-
 10 θεια πλείων ὀνομάσαι μόνον ἔδει, καὶ μέρος εὐθύς ἀσφαλείας ἐδόκουν ἀπολλύμενοι. τέλος τε οἱ περὶ αὐτόν, ἐν τῷ μηδὲν ἔχειν βέβαιον εἰς ἐλπίδα σωτηρίας, ἐπ' ἀλλήλους ἐτράπησαν, νομίζοντες μὲν εἰ φθάσας ἔτερος τὸν ἕτερον διαβάλοι, τοῦτ' αὐτῷ πρὸς σωτηρίαν
 15 φέρειν, ἐπίφθονοι δ' εἴ ποτε τύχοιεν ὧν ἡξίουν γινόμενοι, καὶ τὸ δικαίως αὐτοὶ παθεῖν ἐφ' οἷς ἀλλήλους ἠδίκησαν προσλαμβάνοντες μόνον. ἤδη οὖν οἰκείας τινὲς ἐχθρας ἐπέξῆσαν τῷ τοιοῦτῳ τρόπῳ, καὶ καταφωραθέντες ἐν τοῖς ὁμοίοις ἐγένοντο, τὸν καιρὸν ὥσπερ
 20 ὄργανον καὶ πάγην ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς νοοῦντες, καὶ συναλισκόμενοι τῇ πείρᾳ καθ' ἣν ἑτέροις ἐπεβούλευον. ἢ τε γὰρ μετάνοια τῷ βασιλεὶ ταχὺ διὰ τὸ μὴ προφανῶς ἀμάρτανοντας ἀναιρεῖν ἐπεγίνετο, καὶ ταύτης τὸ χαλεπὸν οὐκ εἰς τὸ καύσασθαι τὰ ὅμοια δρᾶν ἀλλ' εἰς
 25 τὸ τιμωρηθῆσθαι τοῖς ἴσοις τοὺς ἐνδειξαμένους ἀπηρτίζετο.

τοιαύτη μὲν ἦν τῶν περὶ τὴν αὐλήν ἢ ταραχή· 3
 πολλοῖς δὲ τῶν φίλων ἤδη καὶ τοῦτ' αὐτὸ προεῖπεν ὡς οὔτ' ἐμφανίζεσθαι δεόν αὐτῷ λοιπὸν οὔτ' εἰς τὸ βασί-
 30 λειον εἰσιέναι. ταύτην δὲ τὴν παραγγελίαν ἐποιεῖτο, καθ' ὧν ἡ παρρησία ἐλάττονος ἢ πλείονος ἐντροπῆς μετεilhφει. καὶ γὰρ Ἀνδρόμαχον καὶ Γέμελλον, ἄνδρας

ἄνωθεν φίλους αὐτῷ, καὶ πολλὰ μὲν περὶ τὰς βασιλικὰς χεῖρας ἐν τε πρῶβείαις καὶ συμβουλαῖς ὀνήσαντας αὐτοῦ τὸν οἶκον, συμπαιδεύσαντας δὲ καὶ τοὺς υἱούς, καὶ τί γὰρ ἢ πρῶτον παρρησίας τόπον ἐσχηκότας, παρητήσατο τότε, τὸν μὲν ὅτι Δημήτριος ὁ παῖς αὐτοῦ 5 συνήθης ἦν Ἀλεξάνδρῳ, Γέμελλον δὲ εὖνουν ἐπιστάμενος ἐκείνῳ· καὶ γὰρ ἐν ταῖς τροφαῖς καὶ τῇ παιδείᾳ παραγεγόνει, καὶ τὴν ἐν τῇ Ῥώμῃ συνδιέτριβεν ἀποδημίαν. παρητήσατο δὲ καὶ τούτους ἠδέως μὲν ἂν καὶ χεῖρον, ὑπὸ δὲ τοῦ μὴ κατ' ἀνδρῶν οὐκ ἀσήμων ἔχειν 10 τὴν ἄχρι τοσοῦτων παρρησίαν, τὴν τε τιμὴν καὶ τὸ δύνασθαι κωλύειν ἀμαρτάνοντα παραιρούμενος.

4 ἦν δὲ τούτων ἀπάντων αἴτιος Ἀντίπατρος, ὃς ἐπειδὴ τὸ νενοσηκὸς τῆς τοῦ πατρὸς παρρησίας κατέμαθεν, ἔκπαλαι συνεδρεῦον αὐτῷ προσέκειτο, καὶ μάλ- 15 λον ἐδόκει τι περᾶν εἶναι, εἰ τῶν ἀντέχειν δυναμένων ἕκαστος ὑπεξαιρεθείη. τότε γοῦν τῶν περὶ τὸν Ἀνδρόμαχον ἀπελαθέντων λόγου καὶ παρρησίας, πρῶτον μὲν ὁ βασιλεύς, ὅσους ᾤετο πιστοὺς Ἀλεξάνδρῳ, βασάνοις ἀνέκρινεν εἰ τι κατ' αὐτοῦ τολμηθὲν εἰδείησαν. οἱ δὲ 20 ἀπέθνησκον οὐδὲν ἔχοντες λέγειν. τῷ δ' ἦν φιλονεικίας αἴτιον, εἰ μὴ τι τοιοῦτον οἶον ἐνενόει κακῶς εὐρίσκοιτο· καὶ δεινὸς Ἀντίπατρος ἦν τὸν μὲν ὑπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας ἀναίτιον εἰς ἐγκράτειαν καὶ πίστιν διαβαλεῖν, ἐπιπαροξῦναι δὲ ζητεῖν ἐκ πλειόνων τὸ λανθάνον 25 τῆς ἐπιχειρήσεως. καὶ τις ἐν πολλοῖς τοῖς βασανιζομένοις εἶπεν ὡς εἰδείη τὸν νεανίσκον λέγοντα πολλάκις, ὅτε ἐπαινούμενος αὐτὸς τύχοι τό τε σῶμα ὡς εἴη μέγας καὶ τὴν τοξικὴν εὖστοχος καὶ τᾶλλα τὰ πρὸς ἀρετὴν ὑπὲρ ἅπαντας, ὅτι ταῦτα αὐτῷ κακὰ μᾶλλον ἢ κερ 30 ἀγαθὰ παρὰ τῆς φύσεως ἐστίν· ἄχθεσθαι γὰρ ἐπ' αὐτοῖς τὸν πατέρα καὶ φθονεῖν· αὐτὸς τε, ὅτε μὲν ἄμα

περιπατοίη, συστέλλειν αὐτὸν καὶ καθαιρεῖν ὡς μὴ μεί-
 ζων ὀραῖσθαι, τοξεύων δὲ ἐν τοῖς κνηηγεσίοις ἐκείνου
 παρόντος ἀπὸ σκοποῦ ὀπίπτειν· τὴν γὰρ φιλοτιμίαν εἰ-
 δέναι τοῦ γεγεννημένος κατα τῶν εὐδοκιμούντων.
 5 βασανιζομένῳ οὖν τῷ λόγῳ καὶ προσγινομένης ἀνέ-
 σεως τῷ σώματι, προσετίθει ὅτι καὶ συνεργὸν ἔχων
 τὸν ἀδελφὸν Ἀριστόβουλον βουλευσάιτο ἐν κνηηγεσίῳ
 λοχίσας ἀνελεῖν τὸν πατέρα, καὶ φεύγειν εἰς Ῥώμην,
 ἐπειδὴν τοῦτ' αὐτῷπραχθῆ, τὴν βασιλείαν αἰτησόμε-
 10 νος. εὐρέθη δὲ καὶ γράμματα τοῦ νεανίσκου πρὸς τὸν
 ἀδελφόν, ἐν οἷς ἐμέμφετο τὸν πατέρα μὴ δίκαια ποιεῖν,
 Ἀντιπάτρῳ χῶραν ἀπονέμοντα πρόσοδον διακοσίων τα-
 λάντων φέρουσαν. ἐπὶ τούτοις εὐθύς μὲν ἔδοξέ τι πιστὸν
 15 ἔχειν Ἡρώδης, ὡς ᾤετο, τῆς κατὰ τῶν παιδῶν ὑποψίας·
 καὶ συλλαβῶν ἔδρασε τὸν Ἀλέξανδρον. αὐτίς δὲ οὐκ ἀνίει
 χαλεπὸς ὢν, τὰ μὲν οὐδ' οἷς ἤκουσεν ἄγαν πεπιστευ-
 κῶς (ἀναλογιζομένῳ γὰρ ἄξιον μὲν ἐπιβουλής ἐξ αὐτῶν
 οὐδὲν ἐφαίνετο, μέμψεις δὲ καὶ νεανικαὶ φιλοτιμίαι, καὶ
 τὸν κτείναντα φανερωῶς εἰς τὴν Ῥώμην ὁρμᾶν ἀπίθανον·
 20 ἡξίου δὲ καὶ μείζον τι λαβεῖν τῆς περὶ τὸν υἱὸν παρα-
 νομίας τεκμήριον, καὶ φιλόνεικος ἦν μὴ δόξαι προπε-
 τῶς τὰ δεσμὰ κατεγνωκέναι. τῶν δὲ φίλων τῶν Ἀλε-
 ξάνδρου βασανίζων τοὺς ἐν τέλει, διέφθειρεν αὐτῶν
 οὐκ ὀλίγους, οὐδὲν εἰπόντας ὧν ἐκείνος ᾤετο. πολλῆς
 25 δὲ τῆς εἰς τὸ τοιοῦτον ἐτοιμότητος οὔσης καὶ φόβου καὶ
 ταραχῆς περὶ τὸ βασίλειον, εἰς τις τῶν νεωτέρων, ὡς ἐν
 ταῖς ἀνάγκαις ἐγένετο, διαπέμπειν ἔφη τοῖς ἐν Ῥώμῃ
 φίλοις τὸν Ἀλέξανδρον, ἀξιοῦντα κληθῆναι θάττον
 ὑπὸ Καίσαρος· ἔχειν γὰρ αὐτῷ πρᾶξιν ἐπ' αὐτὸν συν-
 30 ισταμένην μνηῦσαι, Μιθριδάτην τὸν βασιλέα Πάρθων
 τοῦ πατρὸς ἠρημένου κατὰ Ῥωμαίων φίλον· εἶναι δὲ
 αὐτῷ καὶ φάρμακον ἐν Ἀσκάλωνι κατεσκευασμένον.

5 τούτοις ἐπίστευσεν Ἡρώδης, καὶ τινα παραμυθίαν τῆς
 προπετείας εἴληφεν ἐν τοῖς κακοῖς ὑπὸ τῶν χειρό-
 νων κολακευόμενος. καὶ τὸ μὲν φάρμακον εὐθύς
 ἐσπουδακόντι ~~ζητεῖν οὐκ εὐρέθη~~ τὴν δ' ὑπερβολὴν τῶν
 κακῶν Ἀλέξανδρος ἐκ φιλονεικίας ἐπιρροῶσαι θέλων εἰς 5
 μὲν ἄρνησιν οὐκ ἐτόραπετο, μετήει δὲ τὴν προπέτειαν,
 τοῦ πατρὸς ἁμαρτία μείζονι, τάχα δὲ καὶ διὰ τούτου
 δυσωπῆσαι βουλόμενος τὸ πρὸς τὰς διαβολὰς ἔτοιμον,
 οὐχ ἥκιστα δέ, εἰ καὶ ἔτυχε πιστευθεὶς, κακοῦν αὐτὸν
 καὶ πᾶσαν τὴν βασιλείαν προσηρημένος. γράμματα γὰρ 10
 γράψας ἐν βίβλοις τέτταρσιν ἀπέστειλεν, ὡς οὐδὲν δεῖ
 βασανίζειν οὐδὲ περαιτέρω χωρεῖν· γενέσθαι γὰρ τὴν
 ἐπιβουλήν, καὶ ταύτη συλλαμβάνειν τὸν τε Φερῶραν
 καὶ τοὺς πιστοτάτους αὐτῷ τῶν φίλων, Σαλώμην δὲ
 καὶ νύκτωρ ἐπισειλθοῦσαν ἄκοντι μιγῆναι· καὶ πάντας 15
 ἐπὶ ταῦτόν ἦκειν, τὸ θᾶπτον ἐκεῖνον ἐκποδῶν ποιησα-
 μένους ἄδειαν τῆς αἰεὶ προσδοκίας ἔχειν. ἐν τούτοις
 καὶ Πτολεμαῖος διεβέβλητο καὶ Σαπίνιος, οἱ πιστότα-
 τοι τῷ βασιλεῖ. καὶ τί γὰρ ἢ καθάπερ λύττης τινὸς ἐμ-
 πεσοῦσης κατ' ἀλλήλων οἱ πάλοι φίλτατοι τεθριώντο, 20
 μήτ' ἀπολογίας μήτ' ἐλέγχου τόπον ὡς ἀληθείας ἐχόν-
 των, ἀλλ' αἰεὶ γινομένης ἀκρίτου τινὸς εἰς ἅπαντας ἀπω-
 λείας· καὶ τῶν μὲν δεσμῶ τῶν δὲ θανάτους τῶν δὲ τὸ
 ταῦτα μέλλειν ἐπ' αὐτοῖς ὀδυρομένων, ἡσυχία τε καὶ
 κατήφεια τὸ βασιλείον ἀπεκόσμηι τῆς πρώτης εὐδαι- 25
 μονίας. καὶ χαλεπὸς ἦν Ἡρώδῃ πᾶς ὁ βίος ἐκτεταραγ-
 μένῳ καὶ τὸ μηδεὶ πιστεῦειν μέγα τῆς προσδοκίας
 κολαστήριον ἔχοντι· πολλάκις γοῦν ὡς ἐπανιστάμενον
 αὐτῷ τὸν υἱὸν ἢ καὶ ξιφήρη παρεστῶτα διὰ φαντασίας
 ἐλάμβανεν. οὕτως ἢ ψυχὴ καὶ νύκτα καὶ ἡμέραν πρὸς 30
 τούτῳ γενομένη πάθος ἀνεμάξατο μανίας καὶ ἀνοίας
 οὐχ ἥττον.

καὶ τὰ μὲν περὶ ἐκείνον εἶχεν οὕτως· Ἀρχέλαος δὲ 6
ὁ τῶν Καππαδόκων βασιλεὺς ὡς ἐπύθετο τὰ κατὰ τὸν
Ἡρώδην, ἀγωνιῶν τε ὑπὲρ τῆς θυγατρὸς καὶ τοῦ νεα-
νίσκου καὶ συναλγῶν ἀνδρὶ φίλῳ τῆς ἐπὶ τοσόνδε τα-
5 ραχῆς, ἤκεν οὐκ ἐν παρέργῳ θέμενος τὰ πράγματα. καὶ
καταλαβὼν οὕτως ἔχοντα, τὸ μὲν ἐπιτιμᾶν ἢ φάναι γε-
νέσθαι τι προπετὲς αὐτῷ τελέως ἀνοίκειον εἰς τὸν και-
ρὸν ἠγγήσατο· φιλονεικήσειν γὰρ κεκακωμένον, καὶ
μᾶλλον ἀπολογεῖσθαι σπεύδοντα πλείονος ὀργῆς ἀνα-
10 πλησθήσεσθαι. μετῆι δὲ τάξιν ἑτέραν εἰς τὴν ἐπαν-
όρθωσιν τῶν ἠτυχημένων, ὀργιζόμενος τῷ νεανίσκῳ,
κἀκείνον ἐπιεικῆ λέγων τῷ μηδὲν ἐκ προπετείας ἐργά-
σασθαι· τὸν τε γάμον διαλύσειν ἔφη πρὸς τὸν Ἀλέξαν-
δρον, καὶ μηδ' ἂν τῆς θυγατρὸς φείσασθαι, εἰ τι συνει-
15 δνῆα τούτῳ οὐ κατεμήνυσεν. τοιούτου δ' ὄντος Ἀρχε-
λάου οὐ κατὰ προσδοκίαν ὣν ὁ Ἡρώδης ᾤετο, τὸ δὲ
πλέον ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν ὀργὴν ἐπιδεικνυμένου, μετέ-
πιπτεν ὁ βασιλεὺς τῆς χαλεπότητος, καὶ λαβὼν ἐκ τοῦ
δικαίου δοκεῖν τὰ πεπραγμένα πεποιηκέναι, κατὰ μι-
20 κρὸν εἰς τὸ τοῦ πατρὸς ἀντιμεθίστατο πάθος. οἰκτρὸς
δὲ ἦν ἐν ἀμφοτέροις, ὅτε μὲν ἀπελύοντό τινες τὰς τοῦ
νεανίσκου διαβολάς, εἰς ὀργὴν ἐκταραττόμενος, ἐπειδὴ
δὲ Ἀρχέλαος συγκατηγόρει, πρὸς δάκρυα καὶ λύπην
οὐκ ἀπαθῆ μεθιστάμενος· ἐδεῖτο γοῦν ἐκείνου μήτε
25 διαλύειν τὸν γάμον, ὀργῆς τε ἔλαττον ἔχειν ἐφ' οἷς ὁ
νεανίσκος ἠδίκηκεν. Ἀρχέλαος δὲ παραλαβὼν ἐπιεικέ-
στερον, εἰς τε τοὺς φίλους μετέφερε τὰς διαβολάς, ἐκέ-
νων εἶναι λέγων νέον ὄντα καὶ κακοηθείας ἀναίσθητον
διαφθεῖραι, τὸν τε ἀδελφὸν αὐτῷ μᾶλλον εἰς ὑποψίαν
30 καθίστη. τοῦ γὰρ Ἡρώδου χαλεπῶς καὶ πρὸς τὸν Φε-
ρῶραν ἔχοντος, ὃ μὲν ἀπορία τοῦ διαλλάξοντος, Ἀρχέ-
λαον ὀρῶν μάλιστα δυνάμενον, αὐτὸς τυχῶν πρὸς ἐκεί-

νον ἐτρόπαετο μελανείμων καὶ πάντα τὰ σημεῖα τῆς μετὰ μικρὸν ἀπωλείας ἔχων, Ἀρχέλαος δὲ οὔτε ὑπερσίδε τὴν ἔντευξιν οὔτ' ἔφη δυνατὸς εἶναι ταχὺ μεταπεῖθειν οὕτως ἔχοντα τὸν βασιλέα· βέλτιον δὲ εἶναι αὐτῷ προσεῖναι καὶ δεῖσθαι, τῶν πάντων αἰτιον αὐτὸν ὁμολογοῦντα· 5
 λωφήσειν γὰρ οὕτω τοῦ θυμοῦ τὸ περιττόν, αὐτὸς δὲ συλλήψεσθαι παρών. ταῦτα δὲ πεισθέντος αὐτοῦ συναμφοτέρον ἦν διαπεπραγμένον, αἷ τε διαβολαὶ παρὰ δόξαν ἀφήρηντο τοῦ νεανίσκου, καὶ Φερῶραν Ἀρχέλαος διαλλάξας οὕτως εἰς Καππαδοκίαν ἀπήει, κεχαρισμέ- 10
 νος ὡς οὐκ ἄλλος ἐν τῇ τότε περιστάσει τῶν καιρῶν Ἡρώδῃ γενόμενος· ὃθεν καὶ δώροις αὐτὸν ἐτίμησε πολυτελεστάτοις, κὰν τοῖς ἄλλοις μεγαλοπρεπῶς, ἐν τοῖς μάλιστα φίλτατον ἡγησάμενος. ἐποιήσατο δὲ καὶ συνθήκας εἰς Ῥώμην ἐλθεῖν, ἐπειδὴ περὶ τούτων ἐγγράπτο 15
 Καίσαρι, καὶ μέχρις Ἀντιοχείας ἐπὶ τὸ αὐτὸ παρῆλθον. ἐκεῖ καὶ τὸν ἡγεμόνα Συρίας Τίτιον, ἐκ διαφορᾶς Ἀρχελάω κακῶς ἔχοντα, διήλλαξεν Ἡρώδης, καὶ πάλιν εἰς Ἰουδαίαν ὑποστρέφει.

- 9 γενομένῳ δὲ ἐν τῇ Ῥώμῃ κάκειθεν ἐπανήκοντι συν- 20
 ἔστη πόλεμος πρὸς Ἀραβας ἐξ αἰτίας τοιαύτης· οἱ κατοικοῦντες τὸν Τράχωνα, Καίσαρος ἀφελομένου Ζηνούδωρον καὶ προσθέντος Ἡρώδῃ τὴν χώραν, ληστεύειν μὲν οὐκ εἶχον ἐξουσίαν ἔτι, γεωργεῖν δὲ καὶ ζῆν ἡμέρωσ ἠναγκάζοντο. τὸ δ' ἦν ἐκείνοις οὐχ αἰρετόν, 25
 οὐδὲ λυσιτέλειαν ἔφερεν ἡ γῆ πονούντων. ὁμως δὲ κατ' ἀρχὰς μὲν, οὐκ ἐπιτρέποντος τοῦ βασιλέως, ἀπείχοντο τῶν εἰς τοὺς περιοίκους ἀδικημάτων, καὶ πολλῇ διὰ τοῦτο ἦν εὐδοξία τῆς ἐπιμελείας Ἡρώδου· πλεύσαντος δὲ εἰς τὴν Ῥώμην, ὅτε καὶ τοῦ παιδὸς Ἀλεξάνδρου κατη- 30
 γόρει καὶ παραδησόμενος Ἀντίπατρον τὸν υἱὸν παρεληλύθει Καίσαρι, λόγον ὡς ἀπολωλὼς εἶη διασπείροντες

οὐ τὸν Τράχωνα νεμόμενοι τῆς τε ἀρχῆς ἀπέστησαν καὶ
 πάλιν ἐπὶ τὰ συνήθη τοὺς πλησιοχώρους ἀδικεῖν ἐτρέ-
 ποντο. τότε μὲν οὖν αὐτοὺς οἱ στρατηγοὶ τοῦ βασιλέως
 ἀπόντος ἐχειρῶσαντο· περὶ τετταράκοντα δὲ τινες ἀρ-
 5 χιλησταὶ κατὰ δέος τῶν ἠλωκότων ἐξέλιπον μὲν τὴν χώ-
 ραν, εἰς δὲ τὴν Ἀραβίαν ἀφορμήσαντες Συλλαίου δεξα-
 μένου μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ Σαλώμης γάμου, τόπον
 τε ἐρυμνὸν ἐκείνου δόντος ᾤκησαν, καὶ κατὰ φέροντες
 οὐ μόνον τὴν Ἰουδαίαν ἀλλὰ καὶ τὴν Κολίην Συρίαν
 10 ἄπασαν ἐλήθοντο, παρέχοντος ὁρμητήρια τοῦ Συλλαίου
 καὶ κακῶς ποιούσιν ἄδειαν. Ἡρώδης δὲ ἐπανελθὼν ἀπὸ
 τῆς Ῥώμης ἔγνω πολλὰ τῶν οἰκειῶν αὐτῷ κεκακωμένα·
 καὶ τῶν μὲν ληστῶν ἐγκρατῆς οὐ δυνάμενος γενέσθαι
 διὰ τὴν ἀσφάλειαν ἦν ἐκ τῆς τῶν Ἀράβων προστασίας
 15 ἐπορίσαντο, χαλεπῶς δὲ ἔχων αὐτὸς τῶν ἀδικημάτων,
 ἐκπεριελθὼν τὸν Τράχωνα τοὺς οἰκειοὺς αὐτῶν ἀπέ-
 σφαξεν. ἐντεῦθεν ἐκεῖνοι καὶ μᾶλλον πρὸς ὄργας ὧν
 ἐπεπόνθεισαν, ὄντος αὐτοῖς καὶ νόμου πάντα τρόπον
 ἐπέξειέναι τοὺς τῶν οἰκειῶν φονεῖς, ἀνυποτιμήτως τὴν
 20 Ἡρώδου πᾶσαν ἄγοντες καὶ φέροντες διετέλουν. ἐκεῖ-
 νος δὲ διελέγετο περὶ τούτων τοῖς Καίσαρος ἡγεμόσι
 Σατουρνίνῳ τε καὶ Ὑολομνίῳ, ἐπὶ κολάσει τοὺς ληστὰς
 ἐξαιτούμενος. ὄθεν ἔτι καὶ μᾶλλον ἰσχυρῶς ἐχόντων
 πλείους μὲν ἐγίνοντο, πάντα δὲ ἐτάραττον ἐπαναστάσει,
 25 τῆς Ἡρώδου βασιλείας χωρῖα καὶ κώμας πορθοῦντες καὶ
 τοὺς λαμβανομένους τῶν ἀνθρώπων ἐπισφάττοντες, ὡς
 εἶναι πολέμῳ τὴν ἀδικίαν εἰκουσίαν· ἐργόνοιεσαν γὰρ
 ἤδη περὶ χιλίους. ἐφ' οἷς ἀχθόμενος Ἡρώδης τοὺς τε
 ληστὰς ἐξήτει, καὶ χρέος ὃ διὰ Συλλαίου δανείσας ἐτυ-
 30 χεν Ὁβόδα, τάλαντα ἐξήκοντα, παρηκούσης αὐτῷ τῆς
 προθεσμίας ἀπολαβεῖν ἤξιον. Συλλαῖος δὲ τὸν μὲν Ὁβό-
 δαν παρωσάμενος, αὐτὸς δὲ ἅπαντα διοικῶν, τοὺς τε

ληστὰς ἔξαρκος ἦν μὴ κατὰ τὴν Ἀραβίαν εἶναι, καὶ περὶ τῶν χρημάτων ἀνεβάλλετο, περὶ ᾧ ἐπὶ τε Σατουρνίνου καὶ Ὀλομνίου τῶν Συρίας ἐπιστατούντων ἐγίνοντο λόγοι. τέλος δὲ συνέθετο δι' ἐκείνων ἐντὸς ἡμερῶν τριάκοντα τὰ τε χρήματα τὸν Ἡρώδη ἀπολαβεῖν καὶ τοὺς ἀλλήλων ἐν ἑκατέρῃ τῇ βασιλείᾳ. καὶ παρὰ μὲν Ἡρώδη τῶν Ἀράβων οὐδεὶς εὐρέθη τὸ σύνολον οὔτε ἐπ' ἀδικοῦσιν οὔτε κατ' ἄλλον τρόπον, οἱ δ' Ἀραβες ἠλέγχοντο τοὺς ληστὰς παρ' αὐτοῖς ἔχειν.

- 2 διελθούσης δὲ τῆς προθεσμίας ὁ Συλλαῖος οὐδὲν τῶν δικαίων πεποιηκῶς εἰς Ῥώμην ἀνέρχεται. φύσια δὲ τῶν χρημάτων καὶ τῶν παρ' ἐκείνοις ληστῶν Ἡρώδης ἐποιεῖτο, καὶ τῶν περὶ τὸν Σατουρνίνον καὶ Ὀλομνιον ἐπιτρεπόντων ἀγνωμονοῦντας ἐπέξιέναι, στρατιάν τε ἔχων προήγαγεν εἰς τὴν Ἀραβίαν, τρισὶν ἡμέραις ἑπτὰ σταθμοὺς διανύσας. καὶ γενόμενος ἐπὶ τοῦ φρουρίου τοῦ τοὺς ληστὰς ἔχοντος αἰρεῖ μὲν ἐξ ἐφόδου πάντας αὐτούς, κατασκάπτει δὲ τὸ χωρίον, Ῥάϊπτα καλούμενον· τῶν δὲ ἄλλων οὐδένα ἐλύπησεν. ἐκβοηθησάντων δὲ τῶν Ἀράβων ἠγουμένου Νακέβου μάχη γίνεται, καθ' ἣν ὀλίγοι μὲν τῶν Ἡρώδου, Νάκεβος δὲ ὁ τῶν Ἀράβων στρατηγὸς καὶ περὶ εἴκοσι πέντε τῶν σὺν αὐτῷ πίπτουσιν, οἱ δὲ ἄλλοι πρὸς φυγὴν ἐτρέποντο. τισάμενος δὲ τούτους, τρισχιλίους Ἰδουμαίων ἐπὶ τῇ Τραχωνίτιδι κατοικίσας εἰργε ληστὰς τοὺς ἐκεῖ, καὶ περὶ τούτων τοῖς ἠγεμόσιν ἔπεμπε περὶ Φοινίκην οὔσιν, ἀποδεικνύς ὅτι μηδὲν πλέον ᾧ ἀγνωμονοῦντας ἐπέξελθεῖν ἔδει τοὺς Ἀραβας αὐτῷ πέπρακται. ταῦτα μὲν οὖν ἐκείνοι πολυπραγμονοῦντες εὕρισκον οὐ ψευδόμενον· ἄγγελοι δὲ Συλλαίῳ καταταχίσαντες εἰς Ῥώμην τὰ πεπραγμένα διασάφουν, εἰς μείζον, ὡς εἰκός, ἕκαστον τῶν γεγονότων αἰρουντες. ὃ δὲ ἤδη μὲν ἐπεπραγμάτευτο γνώριμος εἶναι

Καίσαρι, τότε δὲ περὶ τὴν αὐτὴν ἀναστρεφόμενος, ὡς
 ἤκουσεν, εὐθύς μεταμφιέννυται μέλαιναν ἐσθῆτα, καὶ
 παρελθὼν ἔλεγεν ὡς αὐτὸν ὅτι πολέμῳ τὰ περὶ τὴν
 Ἀραβίαν εἴη κηκακωμένα καὶ πᾶσα ἀνάστατος ἡ βασι-
 5 λεία, στρατιᾶ πορθησάντος αὐτὴν Ἡρώδου. δακρύων
 δὲ πεντακοσίους μὲν ἐπὶ δισχιλίους Ἀράβων ἀπολωλέναι
 τοὺς πρώτους ἔλεγεν, ἀνηροῦσθαι δὲ καὶ τὸν στρατηγὸν
 αὐτῶν Νάκεβον, οἰκεῖον αὐτῷ καὶ συγγενῆ, πλοῦτον
 δὲ διηρησῆσθαι τὸν ἐν Παίπτοις, καταπεφρονησθαι δὲ
 10 τὸν Ὀβόδαν, ὑπὸ ἀσθενείας οὐκ ἀρκέσαντα τῷ πολέμῳ
 διὰ τὸ μῆτ' αὐτὸν μῆτε τὴν Ἀραβικὴν δύναμιν παρεῖναι.
 τοιαῦτα τοῦ Συλλαίου λέγοντος, καὶ προστιθέντος ἐπι-
 φθόνως ὡς οὐδ' ἂν αὐτὸς ἀπέλθοι τῆς χώρας μὴ πεπι-
 στενκῶς ὅτι Καίσαρι μέλοι τὴν εἰρήνην ἅπασιν εἶναι
 15 πρὸς ἀλλήλους, μηδ', εἰ παρῶν ἐτύγγανεν ἐκεῖ, λυσι-
 τελεῖ ποιῆσαι τὸν πόλεμον Ἡρώδῃ, παροξυνθεὶς ἐπὶ τοῖς
 λεγομένοις ὁ Καίσαρ ἀνέκρινε τῶν Ἡρώδου τοὺς παρόν-
 τας καὶ τῶν ἰδίων τοὺς ἀπὸ Συρίας ἤκοντας αὐτὸ μόνον,
 εἰ τὴν στρατιὰν Ἡρώδῃς ἐξαγάγοι. τῶν δὲ τοῦτο
 20 μὲν αὐτὸ λέγειν ἀνάγκην ἔχόντων, τὸ δὲ ἐφ' ὅτῳ καὶ
 πῶς οὐκ ἀκούοντος, ὀργή τε μείζων ἐγένετο τῷ Καίσαρι,
 καὶ γράφει πρὸς τὸν Ἡρώδην τά τε ἄλλα χαλεπῶς καὶ
 τοῦτο τῆς ἐπιστολῆς τὸ κεφάλαιον, ὅτι πάλαι χρώμενος
 αὐτῷ φίλῳ, νῦν ὑπηκόῳ χρήσεται. γράφει δὲ καὶ Συλ-
 25 λαῖος ὑπὲρ τούτων τοῖς Ἀραβῖν. οἱ δὲ ἐπαρθέντες οὔτε
 τῶν ληστῶν ὅσοι διέφυγον ἐξεδίδοσαν οὔτε τὰ χρήματα
 διευλύτουν, νομάς τε ἄς ἐκείνου μισθωσάμενοι διακα-
 τεῖχον, ἀμισθὶ ταύταις ἐχρῶντο, τεταπεινωμένου τοῦ
 τῶν Ἰουδαίων βασιλέως διὰ τὴν ὀργὴν τοῦ Καίσαρος.
 30 ἐπιτίθενται δὲ τῷ καιρῷ καὶ οἱ τὴν Τραχωνίτιν ἔχοντες,
 τῆς τῶν Ἰδουμαίων φρουρᾶς κατεξαναστάντες καὶ λη-
 στηρίοις χρώμενοι μετὰ τῶν Ἀράβων, οἱ ἐλεηλάτου

τὴν ἐκείνων χώραν, οὐκ ἀπ' ὀφελείας μόνον ἀλλὰ καὶ μνησικακίας χαλεπώτεροι τὰς ἀδικίας ὄντες.

4 Ἡρώδης δὲ ταῦτα πάντα φέρων ἠνείχετο, μεταβε-
βληκυίας αὐτῷ τῆς παρρησίας ἣν εἶχε διὰ Καίσαρα, καὶ
τὸ μείζον ἀφήρητο τοῦ φρονήματος· οὐδὲ γὰρ πέμψαν- 5
τος αὐτοῦ πρεσβείαν ἀπολογησομένην ὁ Καίσαρ ἠνέ-
σχετο, πάλιν δὲ τοὺς συνελθόντας ἀπράκτους ἀπέπεμ-
ψεν. ἦν δ' οὖν ἐπὶ τούτοις ἀδυσμία καὶ δέος, ὃ τε Συλ-
λατος οὐ μετρίως ἐλύπει πιστευθεὶς τε καὶ παρῶν ἐν τῇ
Ῥώμῃ, τότε δὲ καὶ μειζόνων ἀπτόμενος. ὁ μὲν γὰρ 10
Ἄρβόδας ἐτεθνήκει, παραλαμβάνει δὲ τὴν τῶν Ἀράβων
ἀρχὴν Δίνειας ὁ μετονομασθεὶς αὐτίς Ἀρέτας. τοῦτον
γὰρ ἐπεχείρει διαβολαῖς παρωσάμενος αὐτὸς ἀναλαμβά-
νειν τὴν ἀρχὴν, χρήματα μὲν πολλὰ δίδους τοῖς περὶ
τὴν αὐλήν, πολλὰ δὲ Καίσαρι δώσειν ὑπισχνούμενος. 15
ὃ δὲ τῷ μὴ τὸν Ἀρέταν ἐπιστείλαντα πρότερον αὐτῷ
βασιλεύειν ὠργίζετο. πέμπει δὲ κάκεινος ἐπιστολὴν καὶ
δῶρα τῷ Καίσαρι, στέφανόν τε χρυσοῦν ἀπὸ πολλῶν
ταλάντων. ἡ δὲ ἐπιστολὴ κατηγορεῖ Συλλατον ὄντα πο-
νηρὸν δοῦλον Ἄρβόδαν τε φαρμάκοις διαφθεῖραι καὶ 20
ζῶντος ἔτι κρατεῖν αὐτόν, τὰς τε τῶν Ἀράβων μοι-
χεύοντα γυναῖκας καὶ χρήματα δανειζόμενον, ὥστ' ἐξι-
διώσασθαι τὴν ἀρχὴν. προσέσχεν δὲ οὐδὲ τούτοις ὁ
Καίσαρ, ἀλλ' ἀποπέμπει μηδὲν τῶν δῶρων λαβῶν. τὰ
δὲ περὶ τὴν Ἰουδαίαν καὶ Ἀραβίαν αἰεὶ καὶ μᾶλλον ἐπε- 25
δίδου, τὰ μὲν εἰς ἀταξίαν, τὰ δ' ὡς καταφθειρομένων
μηδένα προσεσῆναι. τῶν γὰρ βασιλέων ὃ μὲν οὐκ ἔτι τὴν
ἀρχὴν βεβαίαν ἔχων οὐκ ἱκανὸς ἦν καλύειν τοὺς ἀδι-
κοῦντας, Ἡρώδης δέ, ἐφ' οἷς ἡμύνατο τάχιον ὀργισθέν-
τος αὐτῷ Καίσαρος, ἀπάσας τὰς εἰς αὐτόν παρανομίας 30
φέρειν ἠναγκάζετο. πέρας δ' οὐδὲν ὄρων τῶν περιε-
στῶτων κακῶν, ἔγνω πάλιν εἰς Ῥώμην ἀποστέλλειν, εἰ

τι δύναίτο μετριώτερον εὔρειν διὰ τε τῶν φίλων καὶ πρὸς αὐτὸν Καίσαρα τὴν ἐντυλίαν ποιησάμενος.

καὶ μὲν ὁ Λαμασκηνὸς ἀπῆει Νικόλαος, ἐξετετά- 10
ρακτο δὲ τὰ περὶ τὴν οἰκίαν καὶ τοὺς παῖδας αὐτῷ πολὺ
5 χεῖρον ἐσχηκότα κατὰ τὸν καιρὸν ἐκείνον. ὅπως μὲν γὰρ οὐδὲ τὸν ἐμπροσθεν χρόνον ἀσύνοπτον ἦν ὡς τὸ μέγιστον καὶ δυσχερέστατον τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν ἠκείληται τῇ βασιλείᾳ διὰ τῆς τύχης· ἐπέβαινε δὲ καὶ μᾶλλον ἠϋξήθη τότε παρὰ τοιαύτην αἰτίαν. Εὐρυκλῆς ἀπὸ
10 Δακεδαίμονος, οὐκ ἄσημος τῶν ἐκεῖ, κακὸς δὲ τὴν ψυχὴν ἀνθρώπος, καὶ περὶ τρυφὴν καὶ κολακείαν δεινὸς ἐκατέραν αὐτῶν ἔχειν τε καὶ μὴ δοκεῖν, ἐπιδημήσας ὡς τὸν Ἡρώδην δῶρά τε δίδωσιν αὐτῷ καὶ πλείω παρ' ἐκείνου λαβῶν ταῖς εὐκαιρίαις τῶν ἐντεύξεων ἐπραγμα-
15 τεύσατο φίλος ἐν τοῖς μάλιστα γενέσθαι βασιλέως. ἦν δ' αὐτῷ καταγωγὴ μὲν ἐν τοῖς Ἀντιπάτρου, πρόσοδος δὲ καὶ συνήθεια πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον· Ἀρχελάφ γὰρ ἔλεγεν εἶναι τῷ Καππάδοκι διὰ σπουδῆς. ὄθεν καὶ τὴν Γλαφύραν ὑπεκρίνατο τιμᾶν, καὶ πολὺς ἦν ἀφανῶς μὲν
20 ἐκθεραπεύων ἅπαντας, ἀεὶ δὲ τοῖς λαλουμένοις ἢ γινόμενοις προσέχων, ὡς ἐξ αὐτῶν ἀντιχαρίζεσθαι τὰς διαβολάς. τέλος δὲ τοιοῦτος ἐκάστω κατὰ τὰς συντηχίας ἀπέβαινε ὡς ἐκείνῳ μὲν εἶναι φίλος, τοῖς δὲ ἄλλοις δοκεῖν κατὰ τὸ συμφέρον ἐκείνῳ προσιέναι. τὸν οὖν
25 Ἀλέξανδρον προσεκλήσατο νέον ὄντα, καὶ περὶ ὧν ἐπέπονθει μηδενὶ μὲν, πρὸς ἐκείνον δὲ μόνον ἀδεῶς πεπεισμένον ἐξεῖναι λέγειν· ἐνέφαινε οὖν ἀχθόμενος ὡς ὁ πατὴρ ἠλλοτριώτο, καὶ τὰ περὶ τὴν μητέρα διηγείτο καὶ τὸν Ἀντίπατρον, ὅτι παρωθούμενος αὐτοὺς τῆς τιμῆς
30 τὰ πάντα ἤδη δύναται. τούτων δὲ ἀνεκτὸν οὐδὲν ἔφη, κατεσκευασμένου πρὸς μῖσος ἤδη τοῦ πατρός, μηδὲ συμποσίῳς μηδὲ συλλόγοις ἀνέχεσθαι λέγων. τοιαῦτα

μὲν ἐκεῖνος, ὡς εἰκός, ἐφ' οἷς ἤλγει· τοὺς δὲ λόγους Εὐρυκλῆς Ἀντίπατρω τούτους ἀνέφερε, λέγων μὲν ὡς οὐχ ἔνεκα αὐτοῦ τοῦτ' αὐτὸ ποιεῖ, νικᾶσθαι δὲ ὑπὸ σοῦ τιμώμενος τῷ μεγέθει τοῦ πράγματος, καὶ φυλάττεσθαι παρακελευόμενος τὸν Ἀλέξανδρον· οὐ γὰρ ἀπαθῶς 5 τούτων ἕκαστον λέγειν, ἀλλὰ τοῖς δῆμασιν αὐτοῖς εἶναι τὴν αὐτοχειρίαν. Ἀντίπατρος μὲν οὖν εὖνουν ὑπολαμβάνων ἐκ τούτων μεγάλας αὐτῷ παρ' ἕκαστα δωρεὰς ἐδίδου, καὶ τέλος ἤδη πείθει πρὸς τὸν Ἡρώδη ἀναφέρειν τὸν λόγον. ὁ δ' οὐκ ἦν τὴν Ἀλεξάνδρου δύσνοιαν 10 ἐξ ὧν ἔλεγεν ἀκηκοῦναι διηγουόμενος ἀπίθανος, ἀλλ' οὕτω διεθήκε τὸν βασιλέα, περιάγων αἰεὶ τοῖς δῆμασι καὶ παροξύνων, ὡς ἀμετάγνωστον ποιῆσαι τὸ μῖσος. ἐδήλωσε δὲ καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν καιρὸν· εὐθύς γὰρ Εὐρυκλεῖ δίδωσι πεντήκοντα τάλαντα δωρεάν. ὁ δὲ ταῦτα 15 λαβὼν, καὶ πρὸς τὸν Ἀρχέλαον ἀναβὰς τὸν βασιλέα τῶν Καππαδόκων, τὸν Ἀλέξανδρον ἐπήγει καὶ χρήσιμος ἔλεγεν αὐτῷ εἰς πολλὰ πρὸς τὰς διαλλαγὰς τὰς πρὸς τὸν πατέρα γεγενῆσθαι. χρηματισάμενος δὲ καὶ παρ' ἐκείνου, πρὶν καταφωραθῆναι τῆς κακοηθείας, ἀπήει. 20

Εὐρυκλῆς μὲν οὖν οὐδὲ ἐν τῇ Λακεδαιμόνι παυσάμενος εἶναι μοχθηρός, ἐπὶ πολλοῖς ἀδικήμασιν ἀπεστέρηθη τῆς πατρίδος· ὁ δὲ τῶν Ἰουδαίων βασιλεὺς οὐχ ὥσπερ πρότερον εἶχε πρὸς τε τὸν Ἀλέξανδρον καὶ τὸν Ἀριστόβουλον, ἀκούειν μόνον τὰς κατ' αὐτῶν διαβολάς, 25 ἀλλ' ἤδη διὰ μίσους οἰκείου γεγεννημένος αὐτός, εἰ καὶ μὴ λέγοι τις, ἐξειργάζετο, παρατηρῶν ἕκαστα καὶ πυνθανόμενος καὶ πᾶσιν ἐνδιδοὺς τοῖς βουλομένοις, εἰ τις ἔχοι τι κατ' ἐκείνων εἰπεῖν, Εὐάρατόν τε Κῶον Ἀλεξάνδρῳ συνειδέναι. καὶ τοῦτο μὲν οὖν καθ' ἡδονὴν τὸ 30 πάντων ἡδιστὸν Ἡρώδης ἐλάμβανεν.

3 ἐπιγίνεταί δὲ κατὰ τῶν νεανίσκων μειζόντι, σκευω-

ρουμένης ἀεὶ τῆς κατ' αὐτῶν διαβολῆς, καὶ πᾶσιν ὡς
 εἰπεῖν ἄθλου τούτου προκειμένου λέγειν τι περὶ ἐκεί-
 νων δυσχερές, ὃ πρὸς τῆς τοῦ βασιλεύοντος ἐδόκει σω-
 τηρίας. σωματοφυλάκες ἦσαν Ἡρώδη δύο κατ' ἰσχὺν
 5 καὶ μέγεθος τιμώμενοι, Ἰούκουνδος καὶ Τύραννος.
 οὗτοι προσκρούσαντος αὐτοῖς τοῦ βασιλέως ἀπεωσμέ-
 νοι τοῖς περὶ Ἀλέξανδρον ἦσαν συνιπαζόμενοι καὶ
 κατὰ γυμνασίαν τιμώμενοι, καὶ τι χρυσίον καὶ δωρεὰς
 ἄλλας ἐλάμβανον. εὐθύς οὖν καὶ τούτους ὁ βασιλεὺς
 10 ἔχων ἐν ὑποψίᾳ ἐβασάνιζεν. οἱ δὲ διακαρτερήσαντες
 πολὺν χρόνον ὕστερον ἔλεγον ὅτι πέλθοι φονεύειν αὐ-
 τοὺς Ἡρώδη Ἀλέξανδρος, ἐπεὶ περὶ τι κνηγέσιον θη-
 ρίαν διώκων προσβάλοι· δυνατὸν γὰρ εἶναι λέγειν ὡς
 ἀπὸ τοῦ ἵππου κατενεχθεὶς ἐμπαρεῖη ταῖς ἑαυτοῦ λόγ-
 15 χαις· καὶ γὰρ πρότερον αὐτῷ τοιοῦτον γενέσθαι πάθος.
 ἐπέδειξαν δὲ καὶ χρυσίον μὲν ἐν ἵππῳ κατορωρυγμέ-
 νον, καὶ τὸν ἀρχικύνηγον ἐξήλεγχον ὅτι καὶ λόγχα αὐ-
 τοῖς δοίη βασιλικὰς καὶ τοῖς Ἀλέξανδρον θεραπεύου-
 σιν ὄπλα, κελεύοντος ἐκείνου.

20 μετὰ τούτους ὁ φρούραρχος Ἀλεξανδρείου ληφθεὶς 4
 ἐβασανίζετο· καὶ γὰρ ἐκεῖνος αἰτίαν εἶχε δέξασθαι τῇ
 φρουρᾷ καὶ παρεῖναι τοῖς νεανίσκοις χρήματα ὑπεσχῆ-
 σθαι τὰ κείμενα τῶν βασιλικῶν κατ' ἐκεῖνο τὸ φρού-
 ριον. αὐτὸς μὲν οὖν οὐδὲν ὠμολόγησεν, υἱὸς δὲ αὐτοῦ
 25 παρελθὼν ταῦτα ἔφη γενέσθαι, καὶ γράμματα ἐπέδω-
 κεν ὡς εἰκάσαι τῆς Ἀλεξάνδρου χειρός. “τελέσαντες,
 σὺν θεῷ εἰπεῖν, ἃ προεδέμεθα πάντα, ἤξομεν πρὸς
 ὑμᾶς. ἀλλὰ πειράθητε, καθὼς ὑπέσχησθε, δέξασθαι ἡ-
 μᾶς τῷ φρουρῷ.” μετὰ τοῦτο τὸ γραμματεῖον ὁ μὲν Ἡρώ-
 30 δης οὐκέτι ἐνδοιασίμως εἶχε περὶ τῆς τῶν παίδων εἰς αὐ-
 τὸν ἐπιβουλῆς, Ἀλέξανδρος δὲ Διόφαντον ἔφη τὸν γραμ-
 ματεῖα μιμήσασθαι τὸν τύπον, καὶ δι' Ἀντιπάτρου κα-

- κουργηθῆναι τὸ γραμματείδιον· ὁ γὰρ Διόφαντος ἐδό-
κει τὰ τοιαῦτα δεινός, ἐν ὑστέρω δὲ διελεγχθεὶς ἐπ' ἄλ-
λοις οὕτως ἀπέθανε.
- 5 τὸς δὲ βασιλευσθέντας ὁ βασιλεὺς καὶ εἰς τὸ πλῆ-
θος προήγαγεν ἐν Ἱερικουῦντι, κατηγοροῦντας τῶν παί- 5
δων. καὶ τούτους μὲν ἐκ χειρὸς οἱ πολλοὶ βάλλοντες
ἐκτειναν· ὠρμημένων δὲ καὶ τοὺς περὶ Ἀλέξανδρον
ὁμοίως κτεῖναι, τοῦτο μὲν ὁ βασιλεὺς παρητήσατο, διὰ
Πτολεμαίου καὶ Φερῶρα τὸ πλῆθος ἀναστείλας. ἦν δὲ
φυλακὴ καὶ τήρησις αὐτῶν, καὶ προσήει μὲν οὐδεὶς ἐτι, 10
πάντα δὲ ἐπεσκοπεῖτο τὰ γινόμενα καὶ λαλούμενα, καὶ
τί γὰρ ἢ καταδίκων εἶχον ἀδοξίαν καὶ δέος. ἄτερος δὲ
αὐτῶν Ἀριστόβουλος ἐκ βαρυθυμίας ἐπαγόμενος καὶ
τὴν ἑαυτοῦ τηθίδα καὶ πενθερὰν συναλγεῖν αὐτῷ ταῖς
συμφοραῖς καὶ μισεῖν τὸν τὰ τοιαῦτα πειθόμενον, “οὐ 15
γάρ” ἔφη “καὶ σοὶ κίνδυνος ἀπωλείας, διαβηβλημένη
Συλλαίῳ κατ' ἐλπίδα γάμων ἅπαντα τὰνθάδε προμη-
νύειν;” τούτους ἐκείνη ταχὺ μάλα τὰδελεφῶ προσφέ-
ρει τοὺς λόγους. ὁ δὲ οὐκέτι κατασχὼν αὐτὸν δῆσαι
τε κελεύει καὶ διαστήσαντας ἀπ' ἀλλήλων, ὅσα κακῶς 20
ἐποίησαν ἐπὶ τῷ πατρὶ, ταῦτα γραφασμένους Καίσαρι
ἀποφέρειν. οἱ δέ, ἐπεὶ τοῦτο προσετέτακτο αὐτοῖς, ἐγ-
γράφουσιν ἐπιβουλὴν μὲν οὐτ' ἐννοῆσαι κατὰ τοῦ γε-
γεννηκότος οὔτε συσκευάσασθαι, δρασμῶ δὲ ἐπιβαλέ-
σθαι, καὶ τοῦτο δι' ἀνάγκην, ὑπόπτου καὶ δυσχεροῦς 25
ὄντος αὐτοῖς τοῦ βίου.
- 6 κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον ἦκοντος ἀπὸ Καππαδοκίας
πρεσβευτοῦ παρὰ Ἀρχελαίου Μῆλα τινός, ὃς ἦν δυνά-
στης τῶν ἐκεῖνου, βουλόμενος Ἡρώδης ἐνδείξασθαι τὴν
δύσνοιαν Ἀρχελαίου πρὸς αὐτόν, ἐκάλεσε τὸν Ἀλέξαν- 30
δρον, ὡς ἦν ἐν τοῖς δεσμοῖς, καὶ πάλιν ἠρώτα περὶ τῆς
φυγῆς, ὅπου καὶ πῶς ἐγνώκασιν ἀποχωρεῖν. ὁ δὲ Ἀλέ-

ξανδρος πρὸς Ἀρχέλαον ἔφη, ἐκεῖθεν εἰς Ῥώμην ὁμολογήσαντα διαπέμψειν· ἀλλ' οὐδὲν οὔτε ἄτοπον οὔτε δυσχερὲς ἐντεθυμῆσθαι κατὰ τοῦ πατρός, οὐδὲ ὅσα συνεσκεύασται κακοηθεία τῶν ἐναντίων, ἀληθὲς εἶναι 5 τι τούτων. βούλεσθαι δὲ ἂν ἐτι ζῆν καὶ τοὺς περὶ Τύραννον εἰς ἐξέτασιν ἀσφαλεστέραν, ἀλλὰ καὶ τούτους ἀπολέσθαι θάπτον, Ἀντιπάτρου τῷ πλήθει τοὺς ἰδίους ἐγκαθίσαντος φίλους.

τοιαῦτα λέγοντος ἐκέλευσεν ἅμα τὸν τε Μήλαν καὶ 7
 10 τὸν Ἀλέξανδρον ἄγειν ὡς Γλαφύραν τὴν Ἀρχελαίου, καὶ πυνθάνεσθαι παρ' αὐτῆς εἰ μηδὲν ἠγνόει τῶν εἰς ἐπιβουλήν Ἡρώδου γινομένων. ὡς δὲ ἦγον, εὐθύς μὲν ἢ Γλαφύρα, δεσμώτην ἰδοῦσα τὸν Ἀλέξανδρον, ἐπλήξατο τὴν κεφαλὴν καὶ καταπληξαμένη μέγα καὶ συμπα-
 15 θὲς ἀνώμωξεν· ἦν δὲ καὶ τοῦ νεανίσκου δάκρυα καὶ τῶν παρόντων ὀδυνηρά τις θέα, μέχρι πλείονος οὐδὲ ἐφ' οἷς ἦγον εἶπεῖν ἢ πράττειν δυναμένων. ὅπῃ δὲ τοῦ Πτολεμαίου (τούτῳ γὰρ ἄγειν αὐτὸν ἐπετέτακτο) φράζειν κελεύσαντος εἰ τι τῶν πραττομένων ἢ γυνῆ
 20 σύνοιδεν αὐτῷ, "τί δὲ οὐκ ἂν" ἔφη "συνέγνω τῆς ψυχῆς ἐμοὶ στεργομένη πλέον καὶ κοινωνοῦσα τέκνων;" ἢ δὲ πρὸς ταῦτα μὲν ἀνεβόησεν ὡς συνειδείη μὲν οὐδὲν ἄτοπον· εἰ δὲ φέροι πρὸς σωτηρίαν τὴν ἐκείνου τὸ καὶ καθ' αὐτῆς τι ψεύσασθαι, πάντα ὁμολογεῖν. ὁ δὲ Ἀλέ-
 25 ξανδρος "ἀσεβὲς μὲν οὐδέν" εἶπεν, "οὐδὲ ὧν ὑπονοοῦσιν οὓς ἦμισα ἐχρῆν, οὔτε αὐτὸς ἐνενόησα οὔτε σὺ οὐδὲν οἶσθα, ἀλλ' ὅτι παρ' Ἀρχέλαον ἀποχωρεῖν ἐγνώκειμεν κάκειθεν εἰς Ῥώμην." ταῦτα κάκεινης ὁμολογούσης ὁ μὲν Ἡρώδης, Ἀρχέλαον ἐξεληλέγχθαι τῆς πρὸς αὐτὸν
 30 δυσνοίας ὑπολαβὼν, δίδωσιν Ὀλύμπῳ καὶ Ἰολομνίῳ γράμματα, κελεύσας ἐν παράπλῳ μὲν Ἐλαιουσίῃ τῆς Κιλικίας προσσχόντας Ἀρχελάῳ τὸ περὶ τούτων ἀποδοῦ-

ναι, καὶ μεμψαμένους ὅτι τῆς ἐπιβουλῆς ἐφάπαιτο τοῖς
 παισὶν ἐκεῖθεν εἰς Ῥώμην πλεῖν, καὶν εὐρωσιν ἀνύσαν-
 τά τι Νικόλαον ὡς μηκέτι αὐτῷ δυσχεραίνειν Καίσαρα,
 διδόναι τὰς ἐπιστολάς καὶ τοὺς ἐλέγχους, οὓς κατὰ τῶν
 νεανίσκων κατεσκευασμένους ἀπέστειλεν. Ἀρχέλαος 5
 μὲν οὖν ἀπελογεῖτο, δέξασθαι μὲν τοὺς νεανίσκους
 ὁμολογήσας διὰ τὸ συμφέρον αὐτοῖς τε ἐκείνοις καὶ τῷ
 πατρὶ μὴ καὶ χαλεπώτερόν τι προστεθῆναι κατ' ὀργὴν
 ὧν ὑπόπτως ἔχοντες ἐστασίαζον, οὐ μὴν καὶ πρὸς Καί-
 σαρα πέμψειν, οὐδὲ ἄλλο τι κατὰ δύσνοιαν τὴν πρὸς 10
 ἐκεῖνον ὁμολογήσαι τοῖς νεανίσκοις.

- 8 εἰς δὲ τὴν Ῥώμην ἀποκομισθέντες ἔσχον [τε] και-
 ρὸν ἀποδοῦναι τὰ γράμματα τῷ Καίσαρι, διηλλαγμένον
 εὐρόντες Ἡρώδη. τὰ γὰρ περὶ τὴν Νικολάου πρεσβείαν
 ἀπέβη τοῦτον τὸν τρόπον. ὡς ἀνῆλθεν εἰς τὴν Ῥώμην 15
 καὶ περὶ τὴν αὐλήν ἐγένετο, πρῶτον μὲν οὐκ ἐφ' οἷς
 ἐλλήλυθει μόνον, ἀλλὰ καὶ Συλλαίου κατηρορεῖν ἤξιον.
 καὶ δῆλοι πρὸ τῆς ἐντυχίας ἦσαν ἀλλήλους πολεμοῦν-
 τες. οἱ δὲ Ἄραβες ὑπονοστήσαντες ἐξ αὐτοῦ καὶ τῷ Νι-
 κολάῳ προσελθόντες τὰς ἀδικίας ἀπάσας ἐμήνου, καὶ 20
 τῶν Ὀβόδου ὡς διαφθαρέτων πλείστων ἐφανῆ τε-
 κμήρια παρέχοντες· ἦν γὰρ καὶ τῶν γραμμάτων αὐτοῦ
 ἃ κατὰ τὴν ἀπόστασιν ὑψηροίμενοι διὰ τούτων ἤλεγχον.
 ὁ δὲ Νικόλαος εὐτυχίαν τινὰ ταύτην ὄρων αὐτῷ προσ-
 γεγενημένην, δι' αὐτῆς ἐπραγματεύετο τὸ μέλλον, ἐπει- 25
 γων εἰλθεῖν εἰς διαλλαγὰς Ἡρώδη ποιῆσαι Καίσαρα· σα-
 φῶς γὰρ ἠπίστατο βουλομένῳ μὲν ἀπολογήσασθαι περὶ
 ὧν ἐπραξεν οὐκ ἔσεσθαι παρησίαν, ἐθέλοντι δὲ κατη-
 γορεῖν Συλλαίου γενήσεσθαι καιρὸν ὑπὲρ Ἡρώδου λέ-
 γειν. συνεστώτων οὖν ἐπ' ἀλλήλους καὶ δοθείσης ἡμέ- 30
 ρας, Νικόλαος, παρόντων αὐτῷ τῶν Ἀρέτα πρέσβων,
 τὰ τε ἄλλα κατηγόρει τοῦ Συλλαίου, τὴν τε τοῦ βασι-

λέως ἀπώλειαν λέγων καὶ πολλῶν Ἀράβων, χρήματά τε
 ὡς εἴη δεδανεισμένος ἐπ' οὐδὲν ὑγιές, καὶ μοιχείας
 ἐξελέγγων οὐ τῶν ἐν Ἀραβίᾳ μόνον ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν
 Ῥώμῃ γυναικῶν· προσετίθει δὲ τὸ μέγιστον, ὡς ἕξανα-
 5 στησίει Καίσαρα, μηδὲν ἀληθὲς διδάξας ὑπὲρ τῶν
 Ἡρώδῃ πεπραγμένων. ὡς δὲ ἤκεν ἐπὶ τοῦτον τὸν τό-
 πον, ὁ μὲν Καῖσαρ ἐξείργεν αὐτόν, τοῦτο μόνον ἀξιῶν
 ὑπὲρ Ἡρώδου λέγειν, εἰ μὴ στρατιὰν ἤγαγεν εἰς Ἀρα-
 βίαν, μηδὲ δισχιλίους καὶ πεντακοσίους ἀπέκτεινε τῶν
 10 ἐκεῖ, μηδὲ ἀλχμαλώτους λάβοι τὴν χώραν διαρπάσας·
 ὁ δὲ Νικόλαος ὑπὲρ τούτων ἐφη καὶ μάλιστα διδάξειν
 ὅτι μηδὲν ἢ τὰ πλεῖστά γε αὐτῶν οὐ γέγονεν ὡς σὺ
 ἀκήκοας, καὶ δίκαιον ἦν ἐπ' αὐτοῖς χαλεπῶς φέρειν.
 πρὸς δὲ τὸ παράδοξον Καίσαρος ἐνδόντος αὐτὸν ἀκροα-
 15 τήν, τὸ δάνειον εἰπὼν τῶν πεντακοσίων ταλάντων καὶ
 τὴν συγγραφὴν, ἐν ἧ καὶ τοῦτο ἦν προσγεγραμμένον,
 ἕξειναι τῆς προθεσμίας παρελθούσης ῥύσια λαμβάνειν
 ἐξ ἀπάσης τῆς χώρας, τὴν μὲν στρατείαν οὐκ ἐπιστρα-
 τείαν ἔλεγεν ἀλλὰ δικαίαν τῶν ἰδίων ἀπαίτησιν χρη-
 20 μάτων· καὶ μηδὲ ταχὺ ταύτην μηδὲ ὡς ἐπέτρεπον αἱ
 συγγραφαὶ . . . πολλάκις μὲν ἐπὶ Σατουρνῆνον ἐλθόντα
 καὶ Ὀλόμνιον τοὺς τῆς Συρίας ἡγεμόνας, τελευταῖον
 δὲ ἐν Βηρυτῶ τούτων ἐναντίον Συλλαίου τὴν σὴν τύ-
 χην ἐπομόσαντος, ἧ μὴν ἐντὸς ἡμερῶν τριάκοντα παρέ-
 25 ξειν τὰ χρήματα καὶ τοὺς ἐκ τῆς ἀρχῆς τῆς Ἡρώδου πε-
 φευγότας. ὧν οὐδὲν ποιήσαντος Συλλαίου πάλιν ἐπὶ
 τοὺς ἡγεμόνας ἐλθεῖν Ἡρώδην, κἀκείνων ἐφέντων αὐ-
 τῷ λαμβάνειν τὰ ῥύσια, μόλις οὕτως ἐξελθεῖν σὺν τοῖς
 περὶ αὐτόν. “ ὁ μὲν δὴ πόλεμος, ὡς οὗτοι τραγωδοῦν-
 30 τες ἔλεγον, καὶ τὰ τῆς ἐπιστρατείας τοιαῦτα. καίτοι
 πῶς ἂν εἴη πόλεμος, ἐπιτρεψάντων μὲν τῶν σῶν ἡγε-
 μόνων, δεδωκυίας δὲ τῆς συνδήκης, ἡσβεημένου δὲ με-

τὰ τῶν ἄλλων θεῶν καὶ τοῦ σοῦ, Καῖσαρ, ὀνόματος ; τὰ δὲ περὶ τοὺς αἰχμαλώτους ἐξῆς ἤδη λεκτέον. λησται τῶν τὸν Τράγωνα κατοικούντων, τεσσαράκοντα τὸ πρῶτον, εἶτα αὐτῆς πλείονες, τὰς Ἡρώδου κολάσεις διαφεύγοντες ὀρηγήριον ἐποιήσαντο τὴν Ἀραβίαν. 5 τούτους ὑπεδέξατο Συλλαῖος ἐπὶ πάντας ἀνθρώπους τρέφων, καὶ χώραν ἔδωκε νέμεσθαι, καὶ τὰ κέρδη τῶν λησταιῶν αὐτὸς ἐλάμβανεν. ὠμολόγησε δὲ καὶ τούτους ἐπὶ τοῖς ὄρκοις ἀποδώσειν κατὰ τὴν αὐτὴν τοῦ δανείου προθεσμίαν, καὶ δύναίτο ἂν οὐκ ἐπιδειξαι κατὰ τὸ 10 παρὸν ἄλλον τινὰ τῆς Ἀράβων χώρας ἢ τούτους ἐξηρημένους, οὐδὲ πάντας, ἀλλ' ὅσοι μὴ λαθεῖν ἴσχυσαν. οὕτως οὖν καὶ τοῦ τῆς αἰχμαλωσίας ἐπιφθόνου συγκοφαντήματος πεφηνότος, μέγιστον, ὃ Καῖσαρ, κατάμαθε πλάσμα καὶ ψεῦσμα πρὸς τὴν σὴν ὀργὴν αὐτῷ 15 ποιηθέν. φημὶ γάρ, ἐπελθούσης ἡμῖν τῆς τῶν Ἀράβων δυνάμεως καὶ τῶν περὶ Ἡρώδην πεσόντος ἐνὸς καὶ δευτέρου, τότε μόλις ἀμυνομένου Νάκεβρον τὸν στρατηγὸν αὐτῶν καὶ περὶ πέντε καὶ εἰκοσι συνέβη πεσεῖν τοὺς πάντας, ὧν ἕκαστον αὐτὸς εἰς ἑκατὸν ἀναφέρων δισχι- 20 λίους καὶ πεντακοσίους τοὺς ἀπολωλότας ἔλεγε.”

9 ταῦτα μᾶλλον ἐκίνει τὸν Καῖσαρα, καὶ πρὸς τὸν Συλλαῖον ἐπιστραφεὶς ὀργῆς μεστὸς ἀνέκρινεν ὅποσοι τεθνήκασιν τῶν Ἀράβων. ἀπορουμένου δὲ αὐτοῦ καὶ πεπλανῆσθαι λέγοντος, αἶ τε συνθῆκαι τῶν δανείων 25 ἀνεγινώσκοντο καὶ τὰ τῶν ἡγεμόνων γράμματα, πόλεις τε ὅσαι τὰ ληστήρια κατητιῶντο. καὶ πέρασ εἰς τοῦτο κατέστη Καῖσαρ ὡς τοῦ μὲν Συλλαίου καταγνώσθαι θάνατον, Ἡρώδῃ δὲ διαλλάττεσθαι, μετάνοιαν ἐφ' οἷς ἐκ διαβολῆς πικρότερον ἔγραψεν αὐτῷ πεπονθῶς, καὶ τι 30 τοιοῦτον εἰπεῖν εἰς τὸν Συλλαῖον, ὡς ἀναγκάσειεν αὐτὸν ψευδεὶ λόγῳ πρὸς ἄνδρα φίλον ἀγνωμονῆσαι. τὸ

δὲ σύμπαν, ὁ μὲν Συλλαῖος ἀνεπέμπετο τὰς δίκας καὶ τὰ χρέα τοῖς δεδανεικόσιν ἀποδώσων, εἶτα οὕτω κολασθησόμενος. Ἀρέτα δὲ οὐκ εὐμενῆς ἦν Καίσαρ, ὅτι τὴν ἀρχὴν μὴ δι' ἐκείνου ἀλλὰ καθ' αὐτὸν ἔλαβεν. 5 ἐγνώκει γὰρ καὶ τὴν Ἀραβίαν Ἡρώδῃ διδόναι, διεκώλυσε δὲ τὰ παρ' ἐκείνου πεμφθέντα γράμματα. τοῖς γὰρ περὶ τὸν Ὀλυμπον καὶ Ὀλομόνιον, εὐμενῆ Καίσαρα πυνθανομένοις, εὐθύς ἔδοξεν ἐξ ἐντολῆς Ἡρώδου τὰ περὶ τῶν παίδων γράμματα καὶ τοὺς ἐλέγχους ἀναδιδόναι. 10 Καίσαρ δὲ ἀναγνούς τὸ μὲν ἀρχὴν ἄλλην προστιθέναι γέροντι καὶ κακῶς πράττοντι τὰ περὶ τοὺς παῖδας οὐκ ᾤθη καλῶς ἔχειν, δεξιόμενος δὲ τοὺς περὶ Ἀρέταν, καὶ τοῦτο μόνον ἐπιτιμήσας, ὡς προπετεῖα χρήσαιο τῷ μὴ παρ' αὐτοῦ τὴν βασιλείαν ἀναμεῖναι 15 λαβεῖν, τὰ τε δῶρα προσήκατο καὶ τὴν ἀρχὴν ἐββαίωσεν.

Ἡρώδῃ δὲ γράφει διηλλαγμένος, ἐπὶ τε τοῖς παισιν 11 ἄχθεσθαι λέγων, καὶ δέον, εἰ μὲν ἀνοσιώτερόν τι τετολμήκασιν, ἐπεξιέναι πατραλίας ὄντας (αὐτῷ γὰρ 20 ἐφείναι ταύτην τὴν ἐξουσίαν), εἰ δὲ δρασμὸν ἐνενόησαν, ἄλλως νουθετήσαντα μὴδὲν ἀνήκεστον διαπράττεσθαι· συμβουλευεῖν δὲ ἔχειν αὐτῷ συνέδριον ἀποδείξαντα περὶ Βηρυτόν, ἐν ᾗ κατοικοῦσι Ῥωμαῖοι, καὶ παραλαβόντα τοὺς τε ἡγεμόνας καὶ τὸν βασιλέα τῶν 25 Καππαδόκων Ἀρχέλαον, ὅσους τε τῶν ἄλλων οἰεται φιλία τε καὶ ἀξιώματι εἶναι ἐπιφανεῖς, μετὰ τῆς ἐκείνων γνώμης ὅ τι χρὴ διαλαμβάνειν. Καίσαρ μὲν τοιαῦτα ἐπέστελλεν· ὁ δὲ Ἡρώδης, τῶν γραμμάτων ὡς αὐτὸν ἀπενεχθέντων, περιχαρῆς μὲν εὐθύς ἐπὶ ταῖς διαλλα- 30 γαῖς ἐγεγόνει, περιχαρῆς δὲ καὶ τῷ πάντα ἐξεῖναι κατὰ τῶν παίδων αὐτῷ. καὶ πῶς τὸ μὲν οὐκ εὖ πράττειν ἐν τῷ πρότερον χαλεπὸν μὲν, ἀλλ' οὔτε θρασὺν οὔτε προ-

πετῇ πρὸς τὴν ἀπώλειαν τῶν τέκνων παρείχευ αὐτόν, ἐν δὲ τῷ τότε μεταβολῆς ἀμείνονος καὶ παρρησίας ἐπιλαβόμενος διὰ τὸ μῖσος ἐκαινοτόμει τὴν ἔξουσίαν. διέπεμπεν οὖν ὄσους ἐδόκει καλεῖν εἰς τὸ συνέδριον, Ἀρχελάου χωρὶς· ἐκείνον γὰρ δι' ἔχθος οὐκ ἤξιλον παρα- 5 τυγχάνειν, ἢ καὶ τῇ προαιρέσει νομίζων ἐμποδῶν ἔσεσθαι.

- 2 γενομένων δὲ ἐν Βηρυτῶ τῶν τε ἡγεμόνων καὶ τῶν ἄλλων ὄσους ἀπὸ τῶν πόλεων ἐκάλεσε, τοὺς μὲν παῖδας (οὐ γὰρ ἤξιλον παράγειν εἰς τὸ συνέδριον) ἐν κώμῃ τινὶ 10 Σιδωνίῳ εἶχε, Πλατάνῃ καλουμένη, πλησίον τῆς πόλεως, ὡς ἔχειν, εἰ κληθεῖεν, παραστῆσαι· μόνος δὲ καθ' αὐτόν εἰσελθῶν, ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα συγκαθημένων ἀνδρῶν, κατηγορεῖ κατηγορίαν οὐκ ὀδυνηρὰν ὡς πρὸς ἀνάγκην ὧν ἠτύχει, πλεῖστον δὲ ἀπεικουσίαν ἢ 15 πατήρ ἐπὶ παισὶν εἶποι. βίαιος γὰρ ἦν καὶ περὶ τὴν ἀπόδειξιν τῆς αἰτίας ἐτετάρακτο, καὶ μέγιστα θυμοῦ καὶ ἀγριότητος ἐνεδίδου σημεῖα, τοὺς τε ἐλέγχους οὐκ ἐκείνοις ἐπιτρέπων καταμαθεῖν, ἀλλὰ συνηγορίαν αὐτοῖς προστιθεὶς πατρὶ κατὰ παίδων ἀσχήμονα, καὶ τὰ 20 γραφέντα δι' αὐτῶν ἐκείνων ἀναγινώσκων, ἐν οἷς ἐπιβουλή μὲν ἢ τις ἐπίνοια δυσσεβείας οὐκ ἐγγράπτο, μόνον δὲ ὡς φηγεῖν βουλευόιντο, καὶ λοιδορίαι τινὲς εἰς αὐτὸν ὀνειδῆ περιέχουσαι διὰ τὴν δύσνοιαν. ἐφ' αἷς ἐκείνος ὡς ἐγένετο, μᾶλλον τε ἐξεβόα καὶ τὸ περιὸν 25 εἰς ὁμολογίαν τῆς ἐπιβουλῆς δι' ἐκείνων ἠϋξανε, ἐπομνύμενος ὡς ἡδίου ἂν στέροιτο τῆς ζωῆς ἢ τοιούτων ἀκούειν λόγων. τὸ δὲ τελευταῖον εἰπὼν ὅτι καὶ τῇ φύσει καὶ τῇ Καίσαρος δόσει τὴν ἔξουσίαν αὐτὸς ἔχει, προσέθηκε καὶ πάτριον αὐτῷ νόμον, ὃς ἐκέλευεν, εἰ 30 του κατηγορήσαντες οἱ γονεῖς ἐπιθεῖεν τῇ κεφαλῇ τὰς χειρας, ἐπάναγκες εἶναι τοῖς περιεστῶσι βάλλειν καὶ

τοῦτον ἀποκτείνειν τὸν τρόπον. ὅπερ ἔτοιμος ἦν αὐ-
 τὸς ἐν τῇ πατρίδι καὶ τῇ βασιλείᾳ ποιεῖν, ὅμως ἀναμει-
 ναι τὴν ἐκείνων κρίσιν. ἤκειν μέντοι δικαστὰς μὲν οὐχ
 οὕτως ἐπὶ φανεροῖς οἷς ἐκ τῶν παίδων ὀλίγου πάθοι,
 5 συνοργισθῆναι δὲ καιρὸν ἔχοντας, ὡς οὐδενὶ καὶ τῶν
 πόρρω γεγυότων ἀμελεῖσαι τοιαύτης ἐπιβουλῆς ἄξιον.

ταῦτα τοῦ βασιλέως εἰπόντος, καὶ τῶν νεανίσκων 3
 οὐδὲ ἕως τῆς ἀπολογίας παρηγημένων, συμφρονήσαντες
 οἱ κατὰ τὸ συνέδριον ὡς ἐπιεικείας καὶ διαλλαγῶν χει-
 10 ρον ἔχοιεν, τὴν ἔξουσίαν ἐβεβαίουν αὐτῷ. καὶ πρῶτος
 μὲν Σατουρνίνος, ἀνὴρ ὑπατικὸς καὶ τῶν ἐπ' ἀξιωμα-
 τος, ἀπεφήνατο γνώμην αἰδημονεσιάτην, περιστάσει
 χρώμενος· ἔφη γὰρ καταδικάζειν μὲν τῶν Ἡρώδου παί-
 δων, κτείνειν δὲ οὐκ οἰεσθαι δίκαιον, αὐτὸς παίδας
 15 ἔχων, καὶ τοῦ πάθους μείζονος ὄντος, εἰ καὶ πάντα δι'
 αὐτοὺς δευδυστήχηκε. μετ' ἐκείνων οἱ Σατουρνίνου
 παῖδες (εἶποντο γὰρ αὐτῷ τρεῖς ὄντες πρεσβευταί) τὴν
 αὐτὴν γνώμην ἀπεφήναντο. Ἰολόμνιος δὲ ἄντικρυς
 ἔφη κολάζειν θανάτῳ τοὺς οὕτως ἀσεβήσαντας εἰς τὸν
 20 πατέρα. τὰ δὲ αὐτὰ καὶ τῶν ἐξῆς οἱ πλείους, ὥστε μη-
 κέτι ἄλλο τι δοκεῖν ἢ καταδικασθαι τὴν ἐπὶ θανάτῳ
 τοὺς νεανίσκους. κάκειθεν μὲν εὐθύς Ἡρώδης ἤκεν
 ἄγων αὐτοὺς εἰς Τύρον, καὶ τοῦ γε Νικολάου πλεύ-
 σαντος ὡς αὐτὸν ἐκ τῆς Ῥώμης ἐπυρθάνετο, προδιηγη-
 25 σάμενος τὰ ἐν Βηρυτῷ, ἦντινα ἔχοιεν γνώμην περὶ τῶν
 παίδων αὐτοῦ καὶ οἱ ἐν τῇ Ῥώμῃ αὐτοῦ φίλοι. κάκε-
 νος εἶπεν ὅτι δοκεῖ μὲν ἀσεβῆ εἶναι τὰ ἐκείνοις περὶ σὲ
 ἐγνωσμένα, χρῆναι μέντοι αὐτοὺς καθείρξαντα δεσμώ-
 τας φυλάττειν. " καὶ εἰ μὲν ἐτέρως σοι δοκοίη κολάζειν
 30 αὐτούς, μὴ φαίνοιο ὀργῇ τὸ πλέον ἢ γνώμῃ κεχρησθαι·
 εἰ δὲ τάναντία ἀπολύειν, μὴ ἀνεπανόρθωτον εἶη σοὶ τὸ
 ἀτύχημα. τὰ αὐτὰ δὲ δοκεῖ καὶ ἐν Ῥώμῃ τοῖς πλείστοις

- τῶν σῶν φίλων.” καὶ ὃς σιωπήσας ἐν πολλῇ ἐγένετο
 συννοία, κάκεινον ἐκέλευσε συμπλεῖν αὐτῷ.
- 4 ὡς δὲ ἦλθεν εἰς Καισάρειαν, γίνεται λόγος εὐθύς
 ἄσασι τῶν παίδων, καὶ μετέωρος ἡ βασιλεία, ποῖ ποτὲ
 χωρήσειε τὰ κατ’ αὐτοὺς ἐκδεχομένων. δεινὸν γὰρ 5
 ὑπῆει πάντας δέος ἐκ παλαιοῦ καταστασιαζομένους εἰς
 αὐτὸ τὸ πέρασ ἐλθεῖν, καὶ τοῖς μὲν πάθεισιν ἐδυσχέραι-
 νον, οὐκ ἦν δὲ οὔτε εἰπεῖν τι προπετὲς οὔτε ἄλλου λέ-
 γοντος ἀκούειν ἀκίνδυνον, ἀλλ’ ἐγκεκλεισμένοι τὸν
 ἔλεον ὀδυνηρῶς μὲν ἀναύδως δὲ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ 10
 πάθους ἐφερον. εἰς δὲ αὐτῷ πάλαι στρατιώτης, ὄνομα
 Τήρων, υἱοῦ αὐτῷ καθ’ ἡλικίαν ὄντος Ἀλεξάνδρου
 φίλου, πάντα, ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις ὑποδύμενα δι’ ἡσυχίας
 ἦν, αὐτὸς ὑπ’ ἐλευθεριότητος ἐξελάλει, καὶ βοᾶν
 ἠναγκάζετο πολλάκις ἐν τοῖς πλήθεισιν, ἀπαρκαλύπτως 15
 λέγων ὡς ἀπόλοιτο μὲν ἡ ἀλήθεια, τὸ δὲ δίκαιον ἐκ τῶν
 ἀνθρώπων ἀνηρημένον εἶη, κρατοίῃ δὲ τὰ ψεύσματα
 καὶ ἡ κακοήθεια, καὶ τοσοῦτον νέφος ἐπάγοι τοῖς πράγ-
 μασιν ὡς μηδὲ τὰ μέγιστα τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν
 ὀραῖσθαι τοῖς ἀμαρτάνουσιν. τοιοῦτος ὢν ἐδόκει μὲν 20
 οὐκ ἀκινδύνως παρρησιάζεσθαι· τὸ δὲ εὐλογον ἐκίνει
 πάντας, οὐκ ἀνάνδρως αὐτοῦ πρὸς τὸν καιρὸν ἰσταμέ-
 νου. διὸ καὶ πάντα, ἅπερ αὐτὸς εἰπειεν ἕκαστος, ἠδέως
 ἤκουεν ὑπ’ ἐκείνου λεγόμενα, καὶ τὸ καθ’ αὐτοὺς
 ἀσφαλὲς ἐν τῷ σιγαῖν προορῶμενοι τὴν ἐκείνου παρρη- 25
 σίαν ὁμῶς ἀπεδέχοντο· τὸ γὰρ προσδοκώμενον πάθος
 ἐβιάζετο πάντα ὀντιναοῦν ὑπὲρ αὐτοῦ λαλεῖν.
- 5 ὃ δὲ καὶ πρὸς τὸν βασιλέα μετὰ πάσης παρρησίας
 ὠσάμενος μόνος μόνῳ λέγειν ἤξει, καὶ συγχωρήσαντος
 “οὐ δυνάμενος” εἶπεν, “ὦ βασιλεῦ, διακαρτερεῖν ἐπὶ 30
 τοιοῦτῳ πάθει, τὴν τολμηρὰν ταύτην παρρησίαν, ἀναγ-
 καίαν δὲ σοὶ καὶ συμφέρουσαν, εἰ λάβοις τι χρήσιμον

ἐξ αὐτῆς, προύκρυνα τῆς ἐμῆς ἀσφαλείας. ποῖ ποτὲ
 ᾤχοντό σου καὶ πεπτώκασιν ἐκ τῆς ψυχῆς αἱ φρένες;
 ποῖ δὲ καὶ ὁ περιττὸς ἐκεῖνος νοῦς, ᾧ πολλὰ καὶ με-
 γάλα κατάρθους; τίς δὲ ἡ τῶν φίλων καὶ συγγενῶν
 5 ἐρημία; κρίνω δὲ οὐδὲ παρόντας αὐτοὺς εἶναι συγγε-
 νεῖς ἢ φίλους, οἱ περιορῶσι τοιοῦτον μύσος ἐπὶ τῇ μα-
 καριζομένῃ ποτὲ βασιλείᾳ. σὺ δὲ οὐ σκέψη τί πραττό-
 μενον ἐστί; δύο νεανίσκους ἐκ βασιλίδος σοι γυναικὸς
 γεγεννημένους, εἰς πᾶσαν ἀρετὴν ἄκρους, ἀναιρήσεις,
 10 σεαυτὸν ἐν γῆραι καταλιπὼν ἐφ' ἐνὶ παιδί, κακῶς οὐ-
 κονομήσαντι τὴν εἰς αὐτὸν ἐλπίδα, καὶ συγγένεσιν, ὧν
 αὐτὸς ἤδη τοσαυτάκις κατέγνωσ θάνατον; οὐκ ἐννοή-
 σεις ὅτι καὶ τῶν ὄχλων ἡ σιωπὴ τὴν ἀμαρτίαν ὁμως
 ὄρα καὶ μισεῖ τὸ πάθος, ἢ τε στρατιὰ πᾶσα, καὶ ταύτης
 15 οἱ πρωτεύοντες, ἔλεον μὲν τῶν ἀτυχοῦντων μῖσος δὲ
 τῶν ταῦτα διαπραττομένων ἐσχῆκασιν; ἤκουε τούτων
 ὁ βασιλεὺς ἐν ἀρχῇ μὲν οὐ παντάπασιν ἀγνωμόνως,
 ἀλλὰ, τί δεῖ καὶ λέγειν, διεκλήθησεν αὐτὸν ἀψαμένου
 τοῦ Τήρωνος ἐναργῶς τοῦ τε πάθους καὶ τῆς περὶ τοὺς
 20 οἰκείους ἀπιστίας. αὐτίς δὲ ὁ μὲν ἐπεδίδου κατὰ μι-
 κρὸν ἀμέτρῳ καὶ στρατιωτικῇ χρώμενος παρρησία (τὸ
 γὰρ ἀπαίδευτον ἐξέπιπτε τοῦ καιροῦ), ταραχῆς δὲ Ἡρώ-
 δης ἐνεπίπλατο, καὶ μᾶλλον ὄνειδίζεσθαι δοκῶν ἢ
 πρὸς τὸ συμφέρον ἀκούειν τῶν λόγων, ἐπεὶ καὶ τοὺς
 25 διακειμένους στρατιώτας καὶ τοὺς ἀγανακτοῦντας ἡγε-
 μόνας ἐπύθετο, προστάττει τοὺς τε ὀνομαστὶ δηλω-
 θέντας ἅπαντας καὶ τὸν Τήρωνα δῆσαντας ἔχειν ἐν
 φυλακῇ.

τούτου γενηθέντος ἐπιτίθεται τῷ καιρῷ καὶ Τρύ- 6
 30 φων τις κουρεὺς τοῦ βασιλέως, ὃς ἔφη προσελθὼν ὡς
 πείθοι πολλάκις ὁ Τήρων, ὅποταν θεραπεύῃ τὸν βα-
 σιλέα, ξυρῷ τὸν λαιμὸν ἀποτεμεῖν· ἔσεσθαι γὰρ ἐν

πρώτοις τοῖς περὶ Ἀλέξανδρον καὶ μεγάλας λήψεσθαι
 δωρεάς. ταῦτα εἰπόντα συλλαμβάνειν κελεύει, καὶ
 μετὰ ταῦτα βάσανος ἦν τοῦ τε Τήρωνος καὶ τοῦ παιδὸς
 αὐτοῦ καὶ τοῦ κουρέως. διακαρτεροῦντός τε τοῦ Τή-
 ρωνος, ὄρων ὁ νεανίσκος τὸν πατέρα χαλεπῶς μὲν ἦδη ⁵
 διακείμενον, ἔχοντα δὲ οὐδεμίαν ἐλπίδα σωτηρίας,
 ἑαυτῷ τε τὸ μέλλον ἐκ τῆς περὶ τὸν πάσχοντα δυσχε-
 ρείας προὔπτον, ἔφη μνηύσειν τῷ βασιλεῖ τὴν ἀλή-
 θειαν, εἰ παραιτήσεται διὰ τοῦ φράσαι τῆς βασιάνου
 καὶ τῆς αἰκίας αὐτόν τε καὶ τὸν πατέρα. δόντος δὲ πῶ- ¹⁰
 στιν ἐπὶ τούτοις, ἔλεγεν ὡς εἶη συνθήκη τις ἐπιθέσθαι
 δι' αὐτοχειρίας βασιλεῖ τὸν Τήρωνα· προσελθεῖν γὰρ
 εὔπορον εἶναι μόνον μόνῳ, καὶ δράσαντα παθεῖν τι
 τῶν εἰκότων οὐκ ἀγεννὲς Ἀλεξάνδρῳ χαριζόμενον.
 ταῦτα μὲν οὖν ἐκεῖνος εἰπὼν ἐξαιρεῖται τὸν πατέρα ¹⁵
 τῆς ἀνάγκης, ἄδηλον εἶτε τὴν ἀλήθειαν ἐκβιασθεὶς
 φράζειν, εἶτε κἄν περιγραφὴν νοήσας τινὰ ταύτην τῶν
⁷ κακῶν αὐτῷ καὶ τῷ γεγεννηκότι· ὁ δὲ Ἡρώδης οὐδὲ
 εἴ τι πρότερον ἐνδοιάσιμον ἦν αὐτῷ περὶ τὴν τεκνοκτο-
 νίαν, τούτῳ τόπον ἢ χώραν καταλελοιπῶς ἐν τῇ ψυχῇ, ²⁰
 ἀλλὰ πᾶν ἐξηρημένος τὸ δυνάμενον αὐτῷ ὑπόνοιαν
 ἀμείνονος λογισμοῦ παρασχεῖν, ἔσπευσεν ἦδη τέλος
 ἐπιθεῖναι τῇ προαιρέσει. καὶ προαγαγὼν εἰς ἐκκλη-
 σίαν τριακοσίους τε τῶν ἡγεμόνων τοὺς ἐν αἰτία γενο-
 μένους καὶ τὸν Τήρωνα σὺν τῷ παιδί καὶ τῷ ἐκείνου ²⁵
 διελέγοντι κουρεῖ, κατηγορίαν ἀπάντων αὐτῶν ἐποιή-
 σατο· κἀκείνους μὲν τὸ πλῆθος ἀεὶ ταῖς παρατυχοῦσι
 βάλλοντες ἀπέκτειναν, Ἀλέξανδρος δὲ καὶ Ἀριστόβου-
 λος ἀχθέντες εἰς Σεβαστὴν ἐπιτάξαντος τοῦ πατρὸς
 στραγγάλῃ κτείνονται, τὰ δὲ σώματα νύκτωρ εἰς Ἀλε- ³⁰
 ξάνδρειον ἀπέθετο, τοῦ τε μητροπάτορος ἐκεῖ καὶ τῶν
 πλείστων αὐτοῖς προγόνων κειμένων.

ἴσως μὲν οὖν οὐκ ἄλογον ἐνίοις καταφαίνεται τρε- 8
 φόμενον ἐκ πολλοῦ τὸ μῖσος οὕτως αὐξηθῆναι, καὶ πε-
 ραιτέρω προελθὼν ἀπονικῆσαι τὴν φύσιν· ἐπίστασις
 δὲ γένοιτο ἂν ἐικότως, εἴτε εἰς τοὺς νεανίσκους ἀνοι-
 5 στέον τὴν τοιαύτην αἰτίαν, πρὸς αἰτιον ὀργῆς ἀγαγόν-
 τας τὸν πατέρα καὶ χρόνῳ παρασκευάσαντας ὑπὸ χα-
 λεπότητος ἀνήκεστον αὐτοῖς, εἴτε καὶ πρὸς αὐτὸν ἐκεῖ-
 νον ἀπαθῆ καὶ περιττὸν ὄντα περὶ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς
 ἀρχῆς καὶ τῆς ἄλλης εὐδοξίας, ὡς μηδένα οἶσθαι πα-
 10 ραληπτέον ἐφ' ᾧ πᾶν τὸ βουλόμενον ἀκίνητον ἔχειν, ἢ
 καὶ τὴν τύχην παντὸς εὐγνωμόμος λογισμοῦ μείζω τὴν
 δύναμιν ἐσχηκυῖαν, ὅθεν καὶ πειθόμεθα τὰς ἀνθρωπί-
 νας πράξεις ὑπ' ἐκείνης προσκαθωσιῶσθαι τῇ τοῦ γε-
 νέσθαι πάντως ἀνάγκῃ καὶ καλοῦμεν αὐτὴν εἰμαρμέ-
 15 νην, ὡς οὐδενὸς ὄντος ὃ μὴ δι' αὐτὴν γίνεται. τοῦ-
 του μὲν οὖν τὸν λόγον, ὡς νομίζω, πρὸς ἐκείνον ἀρκέ-
 σει κρίνειν, ἡμῖν τε αὐτοῖς ἀποδιδόντας τι καὶ τὰς δια-
 φθοράς τῶν ἐπιτηδευμάτων οὐκ ἀνευθύνοισ ποιοῦν-
 τας· ἃ πρὸ ἡμῶν ἤδη πεφιλοσόφηται καὶ τῷ νόμῳ.
 20 τῶν δὲ ἄλλων δύο τὴν μὲν ἀπὸ τῶν παίδων μέμψαιτο
 ἂν τις αἰτίαν, ὑπὸ τε ἀνθαδείας νεωτερικῆς καὶ βασι-
 λικῆς οὐσίσεως, ὅτι καὶ διαβολῶν ἠνείχοντο κατὰ τοῦ
 πατρὸς, καὶ τῶν πραττομένων αὐτῷ κατὰ τὸν βίον οὐκ
 εὐμενεῖς ἦσαν ἐξετασταί, καὶ κακοῆθεις μὲν ὑπονοεῖν
 25 ἀνκρατεῖς δὲ λέγειν, εὐάλωτοι δὲ δι' ἀμφοτέροισ τοῖς ἐπι-
 τηροῦσιν αὐτοὺς καὶ πρὸς χάριν καταμηνύουσιν. ὁ
 μέντοι πατήρ οὐδὲ ἐντροπῆς ἔοικεν ἄξιος φαίνεσθαι
 τοῦ περὶ ἐκείνου ἀσεβήματος, ὃς οὔτε πίστιν ἐπιβου-
 λῆς ἔναργῆ λαβῶν οὔτε παρασκευὴν ἐπιχειρήσεως ἐλέγ-
 30 χειν ἔχων ἐτόλμησεν ἀποκτεῖναι τοὺς ἐξ αὐτοῦ φύντας,
 ἀρίστους μὲν τὰ σώματα καὶ περιποθήτους πᾶσι τοῖς
 ἄλλοτριόις, οὐκ ἀποδέοντας δὲ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν,

εἰ που θηρᾶν ἢ γυμνάζεσθαι τὰ πολέμου ἢ λέγειν ὑπὲρ τῶν ἐμπεισόντων ἔδει· τούτων γὰρ ἀπάντων μετείχον, Ἀλέξανδρος δὲ καὶ μᾶλλον ὁ πρεσβύτερος. ἦρκει γάρ, εἰ καὶ κατέγνω, καὶ ζῶντας ὁμοῦ ἐν δεσμοῖς ἢ ξενιτευόντας ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἔχειν, μεγάλην ἀσφάλειαν αὐτῷ⁵ περιβεβλημένῳ τὴν Ῥωμαίων δύναμιν, δι' ἣν οὐδὲν οὔτε ἐξ ἐφόδου καὶ βία παθεῖν ἐδύνατο. τὸ δὲ ἀποκτείναι ταχὺ καὶ πρὸς ἡδονὴν τοῦ νικῶντος αὐτὸν πάδους, ἀσεβείας τεκμήριον ἀνυποτιμήτου, καὶ τῆς ἡλικίας οὐσης ἐν γῆραι τοσοῦτον ἐξήμαρτεν. ἦ γε μὴν παρολκῆ¹⁰ καὶ τὸ χρορίζον οὐκ ἂν αὐτῷ συγγνώμην τιὰ φέροι. ταχὺ μὲν γὰρ ἐκπλαγέντα καὶ κεινημένον χωρῆσαι πρὸς τι τῶν ἀτόπων, εἰ καὶ δυσχερές, ἀλλ' αἰεὶ συμβαῖνον· ἐν ἐπιστάσει δὲ καὶ μήκει, πολλάκις μὲν ὀρηθέντα πολλάκις δὲ μελλήσαντα, τὸ τελευταῖον δὲ ὑπο¹⁵στῆναι καὶ διαπράξασθαι φονώσης καὶ δυσμετακινήτου ψυχῆς ἀπὸ τῶν χειρόνων. ἐδήλωσε δὲ καὶ τοῖς αὐτοῖς, οὐκ ἀποσχόμενος οὐδὲ τῶν περιλοιπίων ὄσους ἐδόκει φιλάτους, ἐφ' οἷς τὸ μὲν δίκαιον ἔλαττον ἐποίει συμπαθεῖσθαι τοὺς ἀπολλυμένους, τὸ δὲ ὠμὸν ὁμοιον ἦν²⁰ τῷ μηδὲ ἐκείνων φεισαμένῳ. διεξιμεν δὲ ὑπὲρ αὐτῶν ἐξῆς ἀφηγούμενοι.

ΒΙΒΛΟΣ ΕΠΤΑΚΑΙΔΕΚΑΘΗ.

- 1 Ἀντιπάτρῳ δὲ ἀραμένῳ τοὺς ἀδελφούς, ἀσεβεία τε τῇ ὑστάτῃ καὶ ἀλαστορία τῶν ἐπ' αὐτοῖς τὸν πατέρα²⁵ περιβεβληκότι, οὗ τι κατὰ γνώμην ἢ ἐλπίς τοῦ αὐτοῖς βίου ἦν. ἀπαλλαγείς γὰρ φόβου τοῦ ἐπὶ τῇ ἀρχῇ διὰ τὸ τῶν ἀδελφῶν μὴ ἐπικοινωνῆσον, ἐργαδέστερον καὶ

ἄπορον αὐτῷ εὑρίσκει τὸ τῆς βασιλείας περιγίνεσθαι·
 τοσοῦδ' ἐφύη τῷ ἔθνει μίσος πρὸς αὐτόν. ὄντος δὲ αὐ-
 τῷ καὶ τοῦδε χαλεποῦ, πλειόνως παρελύπει τὸ στρατιω-
 τικὸν ἀλλοτριῶς ἔχον τῇ γνώμῃ πρὸς αὐτόν, εἰς οὓς τὰ
 5 πάντα ἦν τοῖς βασιλεῦσιν ἀνακείμενα τοῦ οἴκελου ἀσφα-
 λοῦς, ὁπότε τύχοι τὸ ἔθνος νεωτέρων ὀριγνώμενον
 πραγμάτων. τοσοῦδε κίνδυνον ἐμνήστευσεν αὐτῷ ὁ
 ὄλεθρος τῶν ἀδελφῶν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ συνῆρχέ τε
 τῷ πατρί, οὐδὲν ἄλλο ἢ βασιλεὺς ὢν, καὶ ἐπιστεύετο
 10 παρ' αὐτῷ μειζόνως, ἐξ ὧν ἀπολωλέναι καλῶς εἶχεν
 εὐνοίας βεβαιώματα εὐρημένος, ὡς ἐπ' ἀσφαλείᾳ σωτη-
 ρίας τῆς Ἡρώδου τοὺς ἀδελφοὺς ἐνδεδειχῶς, ἀλλ' οὐκ
 ἐχθρὰ τῇ πρὸς ἐκείνους καὶ πρὸ αὐτῶν πρὸς τὸν πα-
 τέρα. τοιαῖδε αὐτὸν περιέσπευδον ἀραί. ἄπερ δὴ πάντα
 15 μηχαναὶ τῆς ἐπὶ τὸν Ἡρώδην ὁδοῦ ἴσταντο Ἀντιπάτρω,
 ἐρημοῦντι αὐτὸν μὲν κατηγορῶν ἐφ' οἷς πράττειν διε-
 νοεῖτο, Ἡρώδην δὲ αὐτὸν καταφυγῆς, οἷ βοηθοῖεν αὐτῷ
 τοῦ Ἀντιπάτρου φανερωῶς πολεμίου καταστάματος. ὥστε
 μίσει μὲν τῷ πρὸς τὸν πατέρα ἐπραττε τὴν ἐπιβουλήν
 20 τῶν ἀδελφῶν, τότε δὲ ἤπτετο μειζόνως τοῦ ἐκ χειρῶν
 μὴ ἀφίεσθαι τῆς πράξεως, ἀποθνήσκοντος μὲν Ἡρώδου
 βεβαίως αὐτῷ περιγενομένης τῆς ἀρχῆς, ἐξικνουμένου
 δὲ εἰς τὸ πλεόν ἐπιζῆν κινδύνων ἀντιπεριστάντων,
 ἐξαγγελτοῦ γενομένης τῆς πράξεως ἧς συνθέτης γεγο-
 25 νῶς πολέμιον ἠνάγκαζε τὸν πατέρα καταστῆναι. καὶ
 διὰ τοῦτο χαρίζεσθαι πολυτελής ἦν τοῖς περὶ τὸν πα-
 τέρα, κέρδεσι μεγάλοις ἐκπλήσσω τὸ τῶν ἀνθρώπων
 μίσος πρὸς αὐτόν, καὶ μάλιστα τοὺς ἐπὶ Ῥώμης φίλους
 πομπαῖς μεγάλων δωρεῶν εὖνους καθιστάμενος, πρὸ
 30 πάντων δὲ Σατουρνίνου τὸν τῆς Συρίας ἐπιμελητήν.
 ὑπάξεσθαι τε ἦν ἐλπὶς αὐτῷ καὶ τὸν Σατουρνίνου
 ἀδελφὸν μεγέθει δώρων ἃ ἐδίδου, καὶ τὴν ἀδελφὴν

τοῦ βασιλέως, ἀνδρὶ πρώτῳ τῶν περὶ τὸν Ἡρώδη συνοικοῦσαν, τῷ αὐτῷ τρόπῳ χρώμενος. ψευδάμενός τε φιλίαν πρὸς τοὺς ὀμιλοῦντας δεινότητος ἦν πεπιστευῆσθαι, καὶ μίσην ἀράμενος ἐφ' οὐσίτινασούν ἐπικρύψασθαι συνετώτατος. οὐ μὴν ἠπάτα γε τὴν τηθίδα, 5 προκατανενοηκυῖαν ἐκ πλείονος αὐτὸν καὶ μηκέθ' οἶαν οὐσαν παραλογισθῆναι διὰ τὸ ἤδη παρασκευῆ τῇ πάσῃ ἀντιτετάχθαι αὐτοῦ πρὸς τὸ κακότροπον. καίτοι θυγατρὶ αὐτῆς συνώκει θεῖος πρὸς μητρὸς Ἀντιπάτρου, προνοία τῇ ἐκείνου καὶ διαπράξει παραλαβῶν τὴν κό- 10 ρην πρότερον Ἀριστοβούλῳ γεγαμημένην, τὴν δὲ ἐτέραν ὁ ἐκ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς Καλλίας παῖς γυναικα εἶχεν· ἀλλ' οὐδὲν ἐπὶ τῷ μὴ κατανοεῖσθαι πονηρὸν ὄντα ἦν ἢ ἐπιγαμία τεῖχος, ὥσπερ οὐδ' ἢ πρότερον συγγένεια πρὸς τὸ οὐ μεμισῆσθαι. τὴν δὲ Σαλώμην Ἡρώδης, 15 ἐσπουδακυῖαν Συλλαίῳ τῷ Ἀραβι γεγαμηθῆναι κατ' ἐρωτικὴν ἐπιθυμίαν, βιάζεται τῷ Ἀλεξᾷ συνοικεῖν, συμπρασσοῦσης αὐτῷ Ἰουλίᾳ καὶ πειθοῦσης τὴν Σαλώμην μὴ ἀνήρασθαι τὸν γάμον, μὴ καὶ ἐχθρα καθίσταται τοῖς προὔπτος, ὁμωμοκότος Ἡρώδου μὴ ἂν εὐνοήσειν 20 Σαλώμη μὴ ἀποδεξαμένη τὸν Ἀλεξᾷ γάμον. καὶ ἐπέθετο Καίσαρός τε οὔση γυναικὶ τῇ Ἰουλίᾳ καὶ ἄλλως συμβουλευούσῃ πάνυ συμφέροντα. ἐν τούτῳ δὲ καὶ τὴν Ἀρχελαίου θυγατέρα τοῦ βασιλέως Ἡρώδης ὡς τὸν αὐτῆς πατέρα ἐξέπεμψεν Ἀλεξάνδρῳ συνοικηκυῖαν, ἐκ 25 τῶν αὐτοῦ τὴν προῖκα ἀποδούς, ὥστε ἀμφισβήτημα αὐτοῖς μηδὲν εἶναι.

2 ἀνέτρεφε δὲ αὐτὸς τῶν παίδων τὰ τέκνα πάνυ ἐπιμελῶς (ἦσαν γὰρ τῷ μὲν Ἀλεξάνδρῳ ἐκ Γλαφύρας ἄρσενες δύο, Ἀριστοβούλῳ δὲ ἐκ Βερενίκης τῆς Σαλώμης 30 θυγατρὸς ἄρσενές τε τρεῖς καὶ θήλειαι δύο), καὶ ποτε παρόντων αὐτῷ τῶν φίλων παραστησάμενος τὰ παιδά-

ρια και τῶν υἱῶν ἀνακλαύσας τὴν τύχην, ἤρχετο μη-
 δὲν τοιούδε καισὶ τοῖς ἐκείνων συνελθεῖν, αὐξήθεις
 δὲ ἀρετῇ και συμφορᾷ τοῦ δικαίου τὰς τροφὰς ἀμεί-
 ψασθαι ἃς ἐποιεῖτο. ἐνεργητο τε εἰς γάμον, ὁπότε ἀφι-
 5 κοιντο εἰς ὥραν τὴν ἐπ' αὐτῷ, τῷ μὲν πρεσβυτέρῳ
 τῶν Ἀλεξάνδρου παίδων Φερῶρα θυγατέρα, τῷ δὲ
 Ἀριστοβούλου τὴν Ἀντιπάτρου, και θυγατέρα τὴν Ἀρι-
 στοβούλου ἐπωνόμαξε παιδὶ τῷ Ἀντιπάτρου, τὴν δὲ
 10 ἐτέραν τῶν Ἀριστοβούλου θυγατέρων Ἡρώδη παιδί
 τῷ αὐτοῦ. γίνεται δὲ τῷ βασιλεῖ ἐκ τῆς τοῦ ἀρχιερέως
 θυγατρὸς· πατριον γὰρ ἐν ταύτῳ πλειοσιν ἡμῖν συν-
 οικεῖν. ἐπρασσε δὲ τὰς μνηστείας τῶν παίδων ὁ βασι-
 λεὺς ἐλέῳ τῶν ὄρφανῶν, εἰς εὖνοιαν αὐτῶν διὰ τὴν
 ἐπιγαμίαν τὸν Ἀντίπατρον προκαλούμενος. Ἀντίπα-
 15 τρος δὲ γνώμην τὴν πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς πολιτεύειν οὐκ
 ἐνέλιπε και πρὸς παῖδας αὐτοῖς γεγονότας, ἥ τε τοῦ
 πατρὸς σπουδὴ περὶ αὐτοὺς ἠρέθιζεν αὐτόν, μελζοντας
 ἔσεσθαι τῶν ὀρφανῶν προσδεχόμενον, και μάλιστα
 ὁπότε ἀνδρωθελεν, Ἀρχελαίου συλληψομένου τοῖς θυ-
 20 γατριδοῖς, βασιλέως ἀνδρός, και Φερῶρα τῷ υἱῷ ληψο-
 μένου τὴν θυγατέρα· τετράρχης δὲ και οὗτος ἦν. ἐπή-
 γειρε δὲ αὐτόν και τὸ πᾶν πλῆθος ἐλέῳ μὲν τῷ πρὸς
 τοὺς ὄρφανοὺς χρώμενον, μίσει δὲ τῷ πρὸς αὐτόν τὰ
 πάντα ἐξαγαγεῖν οὐκ ἀπηλλαγμένον κακοτροπίας τῆς
 25 ἐπὶ τοῖς ἀδελφοῖς. ἐμηχανᾶτο οὖν διάλυσιν τῶν τῷ
 πατρὶ ἐγνωσμένων, ἐν δεινῷ τιθέμενος εἰ προσλήψοιτο
 τοσῆσδε αὐτοὺς ὁμιλῆσαι δυνάμεως. και μετέπιπτεν
 Ἡρώδης εἰκὼν δεήσει τῇ Ἀντιπάτρου, ὥστε αὐτόν μὲν
 τὴν θυγατέρα Ἀριστοβούλου γαμεῖν, και τὴν Φερῶρα
 30 τὸν υἱὸν αὐτοῦ.

και τὰ μὲν τῶν ὁμολογιῶν τοῦ γάμου τοῦτον κι-
 νεῖται τὸν τρόπον ἄκοντος τοῦ βασιλέως· Ἡρώδη δὲ 3

τῷ βασιλεὶ κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον συνώκουν ἑνέα γυναῖκες, ἧς τε Ἀντιπάτρου μήτηρ, καὶ ἡ θυγάτηρ τοῦ ἀρχιερέως, ἐξ ἧς καὶ ὁμώνυμος αὐτῷ παῖς ἐγγόνει. ἦν δὲ καὶ ἀδελφοῦ παῖς αὐτῷ μία γεγαμημένη, καὶ ἀνεψιὰ σὺν αὐταῖς. καὶ ταῖσδε μὲν τέκνον οὐδὲν ἐφύη· 5 ἦν δ' ἐν ταῖς γυναιξὶ καὶ τοῦ Σαμαρέων ἔθρους μία, καὶ παῖδες αὐτῇ Ἀντίπας καὶ Ἀρχέλαος καὶ θυγάτηρ Ὀλυμπιάς· καὶ ταύτην μὲν ὕστερον Ἰώσηπος γαμει, βασιλέως ἀδελφιδοῦς ὢν, Ἀρχέλαος δὲ καὶ Ἀντίπας ἐπὶ Ῥώμης παρά τινι ἰδιώτῃ τροφὰς εἶχον. Κλεοπάτρα 10 τε Ἱεροσολυμίτις ἐγεγάμητο αὐτῷ, καὶ παῖδες ἐξ αὐτῆς Ἡρώδης τε ἐγγόνεισαν καὶ Φίλιππος, ὃς καὶ αὐτὸς ἐν Ῥώμῃ τροφὰς εἶχεν. καὶ Παλλὰς δὲ ἦν ἐν ταῖς γαμεταῖς, Φασάηλον πεποιμημένη αὐτῷ παῖδα. πρὸς γε μὴν ταύταις Φαίδρα καὶ Ἐλπὶς ἦσαν, ἐξ ὧν θυγατέρες δύο 15 ἦσαν, Ῥωξάνη καὶ Σαλώμη. τὰς δὲ πρεσβυτέρας αὐτοῦ θυγατέρας ὁμομητρίας τῶν περὶ Ἀλέξανδρον, ὧν περιεώρα Φερώρας τὸν γάμον, συνώκισεν τὴν μὲν Ἀντιπάτρῳ τοῦ βασιλέως ἀδελφῆς παιδί ὄντι, Φασαήλῳ δὲ τὴν ἑτέραν· καὶ οὗτος Ἡρώδου ἀδελφοῦ παῖς ἐγγέ- 20 γόνει.

- 2 καὶ τοῦτο μὲν Ἡρώδου τὸ γένος ἦν· τότε δὲ βουλόμενος πρὸς Τραχωνίτας ἀσφαλῆς εἶναι, κόμην πόλεως μέγεθος οὐκ ἀποδέουσιν ἐγνω Ἰουδαίους κτίσαι ἐν μέσῳ, δυσέμβολόν τε ποιεῖν τὴν αὐτοῦ, καὶ τοῖς πο- 25 λεμίσις ἐξ ἐγγίλωνος ὁρμώμενος ἐμβαλῶν ἐκ τοῦ ὄξέος κακουργεῖν. καὶ ἐπιστάμενος ἄνδρα Ἰουδαίου ἐκ τῆς Βαβυλωνίας σὺν ἰππεῦσι πεντακοσίσις, ἰπποτοξόταις πᾶσι, καὶ συγγενῶν πλήθει εἰς ἑκατὸν ἀνδρῶν τὸν Εὐφράτην διαβεβηκότα κατὰ τύχας ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ ἐπὶ 30 Δάφνῃ τῆς Συρίας διαιτᾶσθαι, Σατουρνίνου τοῦ τότε στρατηγούντος εἰς ἐνοίκησιν αὐτῷ δεδωκότος χωρίον

(Βαλαθαῖ ὄνομα αὐτῶ), μετεπέμπετο τοῦτον σὺν τῷ πλήθει τῶν ἐπομένων, παρέξειν ὑπισχνούμενος γῆν ἐν τοπαρχίᾳ τῇ λεγομένῃ Βαταναία (ὠρίζετο δὲ αὐτῇ τῇ Τραχωνίτιδι), βουλομένου πρόβλημα τὴν κατοικήσιν αὐτοῦ κτᾶσθαι, ἀτελῆ τε τὴν χώραν ἐπηγγέλλετο, καὶ αὐτοὺς εἰσφορῶν ἀπηλλαγμένους ἀπασῶν, αἷ εἰσθῦναι . . . , ἐγκατοικεῖν, τὴν γῆν ἄπρακτον παρασχόμενος.

τούτοις πεισθεῖς ὁ Βαβυλώνιος ἀφικνεῖται, καὶ λαβὼν τὴν γῆν φρούρια ἠκοδομήσατο καὶ κάμην, Βαθυρὰν ὄνομα αὐτῇ θέμενος. πρόβλημά τε ἦν οὗτος ὁ ἀνὴρ καὶ τοῖς ἐγγωρίοις τὰ πρὸς τοὺς Τραχωνίτας καὶ Ἰουδαίων τοῖς ἐκ Βαβυλῶνος ἀφικνουμένοις διὰ θυσίας ἐπὶ Ἱεροσολύμων, τοῦ μὴ ληστεῖαις ὑπὸ τῶν Τραχωνιτῶν κακουργεῖσθαι· πολλοὶ τε ὡς αὐτὸν ἀφίκοντο καὶ ἀπανταχόθεν, οἷς τὰ Ἰουδαίων θεραπεύεται πάτρια. καὶ ἐγένετο ἡ χώρα σφόδρα πολυάνθρωπος ἀδεία τοῦ ἐπὶ πᾶσιν ἀτελοῦς. ἃ παρέμεινεν αὐτοῖς Ἡρώδου ζῶντος· Φίλιππος δὲ δευτέρος ἐκείνου παραλαβὼν τὴν ἀρχὴν ὀλίγα τε καὶ ἐπ' ὀλίγον αὐτοὺς ἐπράξατο. Ἀγρίππας μέντοι γε ὁ μέγας καὶ ὁ παῖς αὐτοῦ καὶ ὁμώνυμος καὶ πάνυ ἐξετρώχωσαν αὐτούς, οὐ μέντοι τὰ τῆς ἐλευθερίας κινεῖν ἠθέλησαν. παρ' ὧν Ῥωμαῖοι δεξάμενοι τὴν ἀρχὴν τοῦ μὲν ἐλευθέρου καὶ αὐτοὶ τηροῦσι τὴν ἀξίωσιν, ἐπιβολαῖς δὲ τῶν φόρων εἰς τὸ πάμπαν ἐπίεσαν αὐτούς.

καὶ τότε μὲν ἡ καιρὸς ἀκριβῶσομαι προλόγους τοῦ λόγου· τελευτᾷ δὲ Ζάμαρις ὁ Βαβυλώνιος, ὃς ἐπὶ κτήσει τῆσδε τῆς χώρας Ἡρώδη προσκοιεῖται, ζήσας μετ' ἀρετῆς καὶ παιδᾶς λιπῶν ἀγαθοῦς, Ἰάκειμον μὲν, ὃς ἀνδρεία γενόμενος ἐπιφανῆς ἱππεύειν συνεκρότησε τοὺς ὑφ' αὐτῷ Βαβυλωνίους, καὶ ἔλη τῶνδε τῶν ἀν-

δραῶν ἐδορυφόρει τούσδε τοὺς βασιλέας. καὶ Ἰάκειμος ἐν γῆραι τελευτῶν Φίλιππον ἄνδρα χεῖρας ἀγαθὸν κατέλιπε τὸν υἱόν, καὶ τὰ ἄλλα ἀρετῇ χρῆσθαι παρ' ὄντιναοῦν ἀξιόλογον. Δίοπερ φιλα τε πιστὴ καὶ εὐνοια ἀσφαλῆς αὐτῷ πρὸς Ἀργίππαν γίνεται τὸν βασιλέα· 5 στρατιὰν δὲ ὀπόσῃν ὁ βασιλεὺς ἐτρεφεν, οὗτος ἀσκῶν διετελεῖ, καὶ ὅπῃ ἐξοδεύειν δεήσειεν ἡγούμενος.

- 4 Ἡρώδου δ' ἐν οἷς εἶπον ὄντος, ἀφεώρα τὰ πάντα πράγματα εἰς Ἀντίπατρον, καὶ ἐφ' οἷς ἐθελήσειε κυροῦν οὐκ ἀπήλλακτο ἐξουσίας, ἐπικεχωρηκός τε τοῦ 10 πατρὸς ἐλπίδι εὐνοίας καὶ πίστεως, καὶ περαιτέρω κτᾶσθαι τὴν ἐπ' αὐτοῖς ἐξουσίαν τολμηρὸς καθιστάμενος διὰ τὸ ἄδηλος τῷ πατρὶ εἶναι κακουργῶν καὶ ἐφ' οἷς εἶπαι πιστότατος. ἦν τε πᾶσι φοβερός οὐχ οὕτως ἰσχύι τῆς ἐξουσίας ὡς τοῦ κακοτρόπου τῷ προμηθεῖ. 15 μάλιστα δὲ αὐτὸν Φερῶρας ἐθεράπευε, καὶ ἀντεθεραπεύετο δεινῶς, πάνυ τοῦ Ἀντιπάτρου περιστοιχίσαντος αὐτὸν καὶ τὴν γυναικωνίτιν συνισταμένου τὰ πρὸς αὐτόν. ἐδεδούλωτο γὰρ Φερῶρας γαμετῇ τε καὶ μητρὶ ταύτης καὶ ἀδελφῇ, καὶ ταῦτα μισῶν τὰς ἀνθρώπους 20 ὕβρει θυγατέρων αὐτοῦ παρθένων· ἀλλ' ὅμως ἠνείχετο, πράσσειν τε οὐδὲν ἦν δίχα τῶν γυναικῶν ἐκπεριωδευκνιῶν τὸν ἄνθρωπον καὶ ἀλλήλαις εὐνοία συμπράσσειν τὰ πάντα μὴ ἀπηλλαγμένων, ὥστε παντοίως ὁ Ἀντίπατρος ὑπῆκτο αὐταῖς, καὶ δι' αὐτοῦ καὶ διὰ τῆς 25 μητρὸς· ταύτων γὰρ αἶδε αἱ τέσσαρες γυναῖκες ἔλεγον. Φερῶρα δὲ πρὸς Ἀντίπατρον ἐπ' οὐδαμινὸς τισὶν αἰ γινῶμαι διήλλασσον. ἀντίσπασμα δ' ἦν αὐτοῖς βασιλέως ἀδελφῆ, περισκοποῦσά τ' ἐκ πλείονος τὰ πάντα, καὶ τὴν εὐνοίαν αὐτῶν ἐπὶ κακοῖς τοῖς Ἡρώδου πρᾶσσομένην 30 εἰδυῖά τε καὶ μηνύειν οὐκ ἀποτετραμμένη. καὶ γνόντες ἐν ἀπεχθείᾳ βασιλεῖ τὴν εὐνοίαν αὐτῶν, ἐπινοοῦσιν

ὥστε φανεράν μὲν μὴ εἶναι τὴν πρὸς ἀλλήλους αὐτῶν
 σύνοδον, μίσους δὲ καὶ λοιδοριῶν οὐ καιρὸς προσποιή-
 σιν, καὶ μάλιστα Ἡρώδου παρατυγχάνοντος ἢ εἰ τις
 πρὸς αὐτὸν ἀπαγγέλλειν ἐμελλεν, κρυπτῶς δὲ τὰ τῆς
 5 εὐνοίας ἐχυρώτερα καθίστασθαι. καὶ ἔπρασσον οὕτως.
 ἐλάνθανε δὲ τὴν Σαλώμην οὔτε πρῶτον ἢ διάνοια
 αὐτῶν ἐπὶ τοιοῖσδε ὠρημένων, οὔτε ἐπειδὴ τοῖσδε
 χρῆσθαι . . . οὐκ ἀπήλλακτο αὕτη, πάντα δὲ ἀνίχνεύ-
 τε καὶ πρὸς τὸν ἀδελφὸν μειζρόνως ἐκδηλοῦσα ἀπεσή-
 10 μαινευ, συνόδους τε κρυπτὰς καὶ πότους, βουλευτήριά
 τε ἀφανῶς κατεσκευασμένα· ὧν μὴ ἐπ' ὀλέθρῳ τῷ ἐκεί-
 νου συντιθεμένων καὶ πεφανερῶσθαι μὴ κεκαλύσθαι·
 νῦν δὲ τοὺς μὲν ἐκ τοῦ προύπτου διαφόρους καὶ τὰ
 πάντα ἐπὶ βλάβῃ τῇ ἀλλήλων λέγοντας, εἰς δὲ τὸ ἀφανές
 15 τοῖς πολλοῖς τὴν εὐνοίαν ἀνατιθεμένους, καὶ ὁπότε ἀλ-
 λήλοις συμμονωθεῖεν φίλια πράσσειν μὴ ἀπηλλαγμέ-
 νους, ὁμολογεῖν πολεμεῖν πρὸς οὓς λανθάνειν χρώμε-
 νοι εὐνοία τῇ ἀλλήλων ἐσπουδάκοιεν. καὶ ἢ μὲν ταῦτα
 ἀνίχνεύε τε καὶ ἀκριβῶς συντυγχάνουσα τῷ ἀδελφῷ
 20 ἀνέφερε, συνιέντι μὲν ἤδη τὰ πολλὰ καὶ δι' ἑαυτοῦ,
 εἰς δὲ τὸ θαρσεῖν . . . οὐ διὰ κενῆς ὑπόνοιῶν καθιστα-
 μένων διαβολαῖς τῆς ἀδελφῆς. καὶ ἦν γὰρ μόριόν τι
 Ἰουδαϊκῶν ἀνθρώπων ἐπ' ἐξακριβώσει μέγα φρονοῦν
 τοῦ πατρίου νόμου, αὐτοῖς χαίρειν τὸ θεῖον προσποιου-
 25 μένων, οἷς ὑπῆκτο ἢ γυναικωνίτις· Φαρισαῖοι καλοῦν-
 ται, βασιλεῦσι δυνάμενοι μάλιστα ἀντιπράσσειν, προ-
 μηθεῖς, καὶ τοῦ προύπτου εἰς τὸ πολεμεῖν τε καὶ βλά-
 πτειν ἐπηρμένοι. παντὸς γοῦν τοῦ Ἰουδαϊκοῦ βεβαι-
 ῶσαντος δι' ὄρκων ἢ μὴν εὐνοῆσαι Καίσαρι καὶ τοῖς
 30 βασιλέως πράγμασι, οἷδε οἱ ἄνδρες οὐκ ᾤμωσαν, ὄντες
 ὑπὲρ ἐξακισχίλιοι· καὶ αὐτοὺς βασιλέως ζημιώσαντος
 χρήμασιν, ἢ Φερῶρα γυνὴ τὴν ζημίαν ὑπὲρ αὐτῶν εἰσ-

φέρει. οἱ δὲ ἀμειβόμενοι τὴν εὐνοίαν αὐτῆς (πρόγνω-
 σιν δὲ ἐπεπίστευοντο ἐπιφοιτήσει τοῦ θεοῦ) προύλεγον
 ὡς Ἡρώδη μὲν καταπαύσεως ἀρχῆς ὑπὸ θεοῦ ἐψηφισμέ-
 νης αὐτῷ τε καὶ γένει τῷ ἀπ' αὐτοῦ, τῆς δὲ βασιλείας
 εἰς τε ἐκείνην περιηξούσης καὶ Φερῶραν παιδᾶς τε οἱ 5
 εἶεν αὐτοῖς. καὶ τάδε (οὐ γὰρ ἐλάνθανε τὴν Σαλώμην)
 ἐξαγγελτὰ βασιλεῖ ἦν, καὶ ὅτι τῶν περὶ τὴν αὐλήν δια-
 φθειροῖεν τινάς· καὶ ὁ βασιλεὺς τῶν τε Φαρισαίων
 τοὺς αἰτιωτάτους ἀναίρει καὶ Βαγῶαν τὸν εὐνοῦχον Κᾶ-
 ρόν τε τῶν τότε προύχοντα ἀρετῇ τοῦ εὐπρεποῦς καὶ 10
 παιδικὰ ὄντα αὐτοῦ. κτείνει δὲ καὶ πᾶν ὅ τι τοῦ οὐ-
 κείου συνειστίχει οἷς ὁ Φαρισαῖος ἔλεγεν. ἦτο δὲ ὁ
 Βαγῶας ὑπ' αὐτῶν ὡς πατὴρ τε καὶ εὐεργέτης ὀνο-
 μασθησόμενος τοῦ ἐπικατασταθησομένου προορήσει
 βασιλέως· κατὰ χεῖρα γὰρ ἐκείνῳ τὰ πάντα εἶναι, παρ- 15
 ἔξοντος αὐτῷ γάμου τε ἰσχὺν καὶ τεκνώσεως παίδων
 γνησίων.

- 3 Ἡρώδης δὲ κολάσας τῶν Φαρισαίων τοὺς ἐπὶ τοῖς-
 δε ἐλληλεγμένους, συνέδριόν τε ποιεῖται τῶν φίλων καὶ
 κατηγορίαν τῆς Φερῶρα γυναικός, τὴν τε ὕβριν τῶν 20
 παρθένων τῇ τόλμῃ τῆς γυναικὸς ἀνατιθείς, καὶ ἐγκλημα
 ταύτην ἀτιμίαν αὐτῷ ποιούμενος, ὥστε ἀγωνοθετεῖν
 στάσιν αὐτῷ πρὸς τὸν ἀδελφὸν καὶ πόλεμον ἐκ φύσεως
 αὐτοῖς καὶ λόγῳ καὶ δι' ἔργων ὅσα δύναιτο, τὴν τε διά-
 λυσιν τῆς ζημίας τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐπιβληθείσης τέλεσι 25
 διαφευχθῆναι τοῖς ἐκείνης, τῶν τε νῦν πεπραγμένων
 οὐδὲν ὅ τι οὐ μετ' αὐτῆς. “ἀνθ' ὧν Φερῶρα καλῶς εἶ-
 χεν, οὐδὲ δεήσει γνωμῶν εἰσηγήσεως τῶν ἐμῶν, αὐτο-
 κέλευστον ἀποπέμπεσθαι γυναῖκα ταύτην ὡς πολέμου
 τοῦ πρὸς με σοὶ αἰτίαν ἔσομένην, καὶ νῦν, εἴπερ ἀντι- 30
 ποιῇ συγγενείας τῆς ἐμῆς, ἀπειπέσθαι τήνδε τὴν γα-
 μετήν. μενεῖς γὰρ οὕτως ἀδελφός τε ἐμὸς καὶ στέργειν

- οὐκ ἀπηλλαγμένους.” Φερώρας δέ, καίπερ λόγων ἀρετῇ
 περιωθούμενος, οὔτε συγγενείας τῆς πρὸς τὸν ἀδελφὸν
 ἔλεγε κινήσειν δίκαιον οὐδὲν οὔτε τὴν πρὸς τὴν γαμε-
 τὴν εὐνοίαν, **καίπερ οὐδὲν οὔτε τὴν πρὸς τὴν γαμε-**
 5 **τὴν εὐνοίαν, καίπερ οὐδὲν οὔτε τὴν πρὸς τὴν γαμε-**
 μᾶν ἀπεστερηθῆσαι γυναικὸς αὐτῷ κεχαρισμένης. Ἡρώ-
 δης δὲ Φερώρα μὲν ὑπερεβάλλετο τὴν ἐπὶ τούτοις ὀρ-
 γήν, καίπερ ἀνήδονον τιμωρίαν εἰσπεπραγμένους, Ἀντι-
 πάτρω δὲ ἀπέειπε καὶ μητρὶ τῇ ἐκείνου Φερώρα τε μὴ
 ὀμιλεῖν καὶ τῶν γυναικῶν φυλάσσεσθαι τὸ εἰς ταύτων
 10 **συνεσόμενον. οἱ δ’ ὠμολόγουν μὲν, συνήεσαν δὲ ἡ και-**
 ρὸς καὶ συνεκώμαζον Φερώρας καὶ Ἀντίπατρος. ἐφοῖτα
 δὲ ὁ λόγος, ὀμιλεῖν καὶ Ἀντιπάτρω τὴν Φερώρα γυναι-
 κα, συμπρασσοῦσης αὐτοῖς τὰ εἰς τὴν σύνοδον τῆς Ἀν-
 τιπάτρου μητρός.
- 15 ὑφορώμενος δὲ τὸν πατέρα, καὶ δεδιὼς μὴ εἰς 2
 πλεον προχωροῖη τὰ τοῦ μίσους ἐπ’ αὐτῷ, γράφει
 πρὸς τοὺς ἐν Ῥώμῃ φίλους, κελεύων ἐπιστελλεῖν Ἡρώ-
 δη πέμπειν ἢ τάχος Ἀντίπατρον ὡς Καίσαρα. οὗ γενο-
 μένου ἐπεμπεύ Ἡρώδης Ἀντίπατρον, δῶρα συνεκπέμ-
 20 φας ἀξιολογώτατα, καὶ διαθήκην ἐν ἡ μετ’ αὐτὸν Ἀν-
 τίπατρον ἀπεδείκνυε βασιλέα, φθάσαντος δὲ τελευτῶν,
 Ἡρώδη τὸν ἐκ τῆς τοῦ ἀρχιερέως θυγατρὸς υἱὸν αὐ-
 τῷ γεγεννημένον. **συνεξορμᾷ δ’ Ἀντιπάτρω καὶ Συλ-**
λατος ὁ Ἄραψ, μηδὲν ὧν προσέταξε Καίσαρ διαπεπραγ-
 25 **μένος· καὶ Ἀντίπατρος αὐτοῦ κατηγορεῖ ἐπὶ Καίσαρος**
περὶ ὧν πρότερον Νικόλαος. κατηγορεῖτο δὲ καὶ ὑπ’
Ἀρέτα Συλλατος ὡς πολλοὺς ἀπεκτονῶς τῶν ἐν Πέτρῳ
ἀξιολόγων παρὰ γνώμην τὴν αὐτοῦ, καὶ μάλιστα Σόε-
 30 **μον, ἄνδρα τῇ εἰς πάντα ἀρετῇ τιμᾶσθαι δικαιοτάτον,**
ἀνηρηκέναι δὲ καὶ Φάβατον Καίσαρος δοῦλον. καὶ
Συλλατος αἴτιαν εἶχεν ἐκ τοιῶνδε ἐγκλημάτων. Κόριν-
θος ἦν Ἡρώδου σωματοφύλαξ τοῦ βασιλέως μάλιστα

πιστενόμενος ὑπ' αὐτοῦ. τοῦτον πείθει Συλλατος ἐπὶ
 χρήμασι μεγάλοις Ἡρώδην ἀποκτείνει, καὶ ὑπέσχετο.
 μαθὼν οὖν Φάβιος Συλλαίου πρὸς αὐτὸν εἰρηκότος,
 διηγείται πρὸς τὸν βασιλέα· ὃ δὲ Κόρινθον βασανίζει
 συλλαβῶν, καὶ πάντα ἀναπυστὰ ἦν αὐτῷ. συλλαμβά- 5
 νει δὲ καὶ δύο ἐτέρους Ἄραβας καταγορεύσει τῇ Κο-
 ρίνθου πειθόμενος, τὸν μὲν φύλαρχον ὄντα τὸν δὲ
 Συλλαίου φίλον· οἱ καὶ αὐτοί (βασανίζει γὰρ αὐτούς ὁ
 βασιλεύς) ὁμολογοῦν ὅτι παρεῖεν ἐξοτρύνοντες μὴ μα-
 λακίεσθαι Κόρινθον, καὶ εἴ που δεήσεις καὶ συγχει- 10
 ρουργήσοντες αὐτῷ τὸν φόνον. καὶ Σατουρνίνος, δη-
 λώσεως αὐτῷ πάντων ὑπὸ Ἡρώδου γενομένης, εἰς Ῥώ-
 μην ἐξέπεμψεν αὐτούς.

- 3 Φερῳάραν δὲ ἰσχυρῶς ἐμμένοντα εὐνοία τῆς γυ-
 ναικός, ἀναχωρεῖν εἰς τὴν αὐτοῦ Ἡρώδης κελεύει. 15
 ὃ δὲ ἀσμένως ἐπὶ τὴν τετραρχίαν ἀπῆρεν, πολλὰ ὁμό-
 σασ οὐ πρότερον ἤξειν ἢ πύθοιτο Ἡρώδην τετελευτη-
 κότα· ὥστε καὶ νοσήσαντος τοῦ βασιλέως ἀξιώθεις
 ἦκειν ἐπὶ τινῶν πιστεύσεσιν ἐντολῶν, εἰ μέλλοι τελευ-
 τᾶν, οὐχ ὑπήκουσεν ἐπὶ τιμῇ τοῦ ὄρκου. οὐ μὲν Ἡρώ- 20
 δης γε μιμεῖται τὴν ἐπὶ τοιοῖσδε ἐκείνου γνώμην, προα-
 ποφηνάμενος ἦν ἔχει, ἀλλ' ἦκεν ὡς τὸν Φερῳάραν, ἐπει-
 δὴ ὕστερον ἄρχεται νοσεῖν, καὶ μετακλήσεως αὐτῷ μὴ
 γενομένης. θανόντα δὲ περιστέλλας ἐπὶ Ἱεροσολύμων
 ἀρόμενος ταφῆς ἠξίου, καὶ πένθος μέγα ἐπ' αὐτῷ 25
 προέθετο.

τοῦτο Ἀντιπάτρω καίτοι γε ἐπὶ Ῥώμης πεπλευκότι
 κακῶν ἐγένετο ἀρχή, τῆς ἀδελφοκτονίας αὐτὸν τινυμέ-
 νου τοῦ θεοῦ. διηγῆσομαι δὲ τὸν πάντα περὶ αὐτοῦ
 λόγον, παράδειγμα τῷ ἀνθρωπίνῳ γένει ἐσόμενον τοῦ 30
 ἀρετῇ πολιτεύεσθαι ἐπὶ πᾶσιν.

- 4 ἐπειδὴ Φερῳάρας τελευτᾷ ταφᾷ τε ἐγεγόνεισαν αὐ-

τῷ, ἀπελεύθεροι δύο τῶν Φερῶρα τιμίων προσελθόν-
 τες Ἡρώδη ἤξιουν μὴ ἀνεκδίκητον καταλιπεῖν τοῦ
 ἀδελφοῦ τὸν νεκρὸν, ἀλλὰ ζήτησιν ποιησθαι τῆς ἀλό-
 γου τε καὶ οὐστρηχοῦ μεταστάσεως. τοῦ δ' ἐπιστρα-
 15 φέντος τοῖς λόγοις (πιστὰ γὰρ ἐδόκει) δειπνῆσαι μὲν
 αὐτὸν ἔλεγον παρὰ τῇ γυναικὶ τῇ προτέρα τῆς νόσου,
 φάρμακόν τε προσκομισθὲν ἐν βρώματι μὴ πρότερον
 εἰωθότι ἐμφαγόντα ὑπὸ τούτου τελευτῆσαι· κομιστὸν
 μέντοι γενέσθαι τὸ φάρμακον ὑπὸ γυναικὸς ἐκ τῆς Ἀρα-
 10 βίας, λόγῳ μὲν ἐπὶ προσποιήσιν ἐρώτων (φίλτρον γὰρ δὴ
 ὄνομα αὐτῷ εἶναι), τὸ δ' ἀληθὲς ἐπὶ τῇ Φερῶρα τελευ-
 τῇ. φαρμακιστόταται δ' εἰσὶ γυναικῶν αἱ ἐκ τῆς Ἀρα-
 βίας· ἣ δὲ ταῦτα ἐπεκάλουν, καὶ τῆς Συλλαίου ἐρω-
 μένης ἐν ταῖς μάλιστα ὠμολόγητο εἶναι φιλῆ. πέλλουσαι
 15 τε αὐτὴν ἐπὶ πράσει τοῦ φαρμάκου εἰς τοὺς τόπους ἔλη-
 λύθεισαν ἢ τε μήτηρ τῆς Φερῶρα γυναικὸς καὶ ἡ ἀδελ-
 φή, καὶ ἐπανῆκον αὐτὴν ἀγόμεναι τοῦ δελπνου πρότερον
 ἡμέρα μιᾶ. ὑπὸ τούτων ὁ βασιλεὺς τῶν λόγων παρο-
 ξυνθεὶς δούλας τε ἐβασάνιζε τῶν γυναικῶν καὶ τινὰς
 20 ἔλευθέρους, καὶ ὄντος ἀφανοῦς τοῦ πράγματος διὰ τὸ
 μηδεμίαν ἐξειπεῖν, τελευταία τις, περιουσῶν αὐτῆς τῶν
 ἀλγηδόνων, ἄλλο μὲν ἔφη οὐδέν, θεὸν δὲ ἐπικαλεῖσθαι
 τοιαῦδε αἰκίαις περιβαλεῖν τὴν Ἀντιπάτρου μητέρα,
 κακῶν τῶν ἐπεχόντων αἰτίαν πᾶσι γενομένην. ταῦτα
 25 εἰς ἐπίστασιν Ἡρώδη ἄγει, καὶ τὰ πάντα βασάνοις
 τῶν γυναικῶν ἀνάπυστα ἦν, οἳ τε κῶμοι καὶ αἱ κρυ-
 πταὶ σύνοδοι, καὶ δὴ καὶ λόγων πρὸς μόνον τὸν υἱὸν
 εἰρημένων ἐξοίσεις πρὸς τὰς Φερῶρα γυναικῆς (ἦν δὲ
 ταλάντων ἑκατὸν δωρεὰν ἐπικρύπτεσθαι [φράξεν] πρὸς
 30 Φερῶραν τῷ Ἀντιπάρῳ κέλευσις ὑπὸ τοῦ πατρὸς),
 μίσός τε πρὸς τὸν πατέρα, καὶ ὀλοφυρμοὶ πρὸς τὴν μη-
 τέρα ὡς ἐπὶ μῆκιστον τοῦ πατρὸς βίου ἐξηγημένου, καὶ

αὐτῷ μηδὲν ἐλάσσοнос τοῦ γήρωσ ἐπικειμένου, ὡσ μηδ' αὖ ἐλθοῦσαν τὴν βασιλείαν ὁμοίωσ εὐφρᾶναί ποτ' αὐτόν. παρατρέφεσθαι τε πολλοὺσ ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ καὶ ἀδελφοὺσ καὶ ἀδελφῶν παιδάσ, τοῦδαμῶσ ἀδεῆ τὴν ἐλπίδα παρεχομένοσ τάσφαλοῦσ· καὶ γὰρ δὴ καὶ νῦν, εἴ τι πάσχειν αὐτόν συμβαίῃ, ἀδελφῷ μᾶλλον ἢ παιδί τῷ αὐτοῦ κελεύειν τὴν ἀρχὴν δίδοσθαι. ὁμότητά τε πολλὴν κατηγορεῖ τοῦ βασιλέωσ, καὶ τὰσ σφαγὰσ τῶν υἱέων φόβῳ τε μὴ καὶ αὐτῶν ἄπτοιτο ἤδη, τὸν μὲν ἐπὶ Ῥώμησ ἄρασθαι τέχνην ἐπινοῆσαι, Φερῶραν δ' ἐπὶ τῆσ αὐτοῦ τετραρχίασ.

- 2 ταῦτα δὲ συνῆδε τοῖσ λόγοισ τῆσ ἀδελφῆσ, καὶ πολὺ τοῦ μὴ ἀπιστίαν ἐτι ὑποπτεύεσθαι συνῆρεν αὐταῖσ. ὁ δὲ βασιλεὺσ κρατυνάμενοσ ἐπὶ κακία τοῦ Ἀντιπάτρου τὴν Δωρίδα τὴν μητέρα αὐτοῦ, πάντα τὸν περι αὐτὴν κόσμον ταλάντων πολλῶν ὄντα ἀφελόμενοσ ἔπειτα αὐτὴν ἀποπέμπεται, καὶ ταῖσ Φερῶρα γυναιξὶ φιλίαν ἐσπέισατο. μάλιστα δὲ ἐξώτρυνεν εἰσ ὄργην κατὰ τοῦ παιδὸσ τὸν βασιλέα Σαμαρείτησ ἀνὴρ Ἀντίπατροσ, ἐπιτροπεύων τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέωσ Ἀντίπατρον, ἄλλα τε αὐτοῦ ἐν ταῖσ βασάνοισ κατειπὼν καὶ ὅτι παρασκευασάμενοσ φάρμακον θανάσιμον δοίῃ Φερῶρα, κελεύσασ παρὰ τὴν ἀποδημίαν αὐτοῦ, ἵν' ὡσ πλείστον ἀφεστήκοι τῶν ἐν τούτοισ ὑποτοπασμῶν, τῷ πατρί δοῦναι· καὶ κομίσαι μὲν Ἀντίφιλον ἐξ Αἰγύπτου τὸ φάρμακον, ἕνα τῶν Ἀντιπάτρου φίλων, σταλῆναι δὲ ὡσ Φερῶραν διὰ Θευδίουνοσ ἀδελφοῦ τῆσ μητρὸσ Ἀντιπάτρου τοῦ βασιλέωσ παιδὸσ, καὶ οὕτωσ ἐλθεῖν τὸ φάρμακον εἰσ τὴν γυναῖκα τὴν Φερῶρα, δόντοσ φυλάσσειν τοῦ ἀνδρὸσ αὐτῆσ. ἢ δὲ ὁμολόγει μὲν ἀνακρίναντοσ τοῦ βασιλέωσ, καὶ δραμοῦσα ὡσ κομίσειε, ῥίπτει κατὰ τέγουσ αὐτὴν, οὐ μὴν τελευτᾷ, ἐπὶ πόδασ τῆσ πτώσεωσ γενομένησ.

καὶ οὕτως ἐπεὶ ἀνεκτίσαστο αὐτήν, ἄδειάν τε αὐτῇ ὑπι-
σχνούμενος καὶ τοῖς οἰκείοις μὴ ἐπ' ἀφανισμῶν τάλη-
θους τρεπομένη, τρίψειν γε μὴν κακοῖς τοῖς ὑστάτοις
ἀγνωμονεῖν προσημεινῆν, ὑπισχνεῖται καὶ ᾤμοσεν ἡ
15 μὴν ἐρεῖν τὰ πάντα ὄν ἐπράχθη τρόπον, λέγουσα μὲν,
ὡς ἔφασαν οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων, ἀληθῆ τὰ πάντα.
κεκομίσθαι τε γὰρ ἐκ τῆς Αἰγύπτου τὸ φάρμακον ὑπ'
Ἀντιφίλου, ἀδελφός τε ἐκείνῳ ἰατρός ὢν ἐπόρισε· " καὶ
Θευδίωνος ὡς ἡμᾶς κομίσαντος ἐφύλασσον αὐτῇ, παρὰ
10 Φερῶρα λαβοῦσα ἐπὶ σὲ ὑπ' Ἀντιπάτρου ἡτοιμασμένον.
ἐπεὶ οὖν ἐνόσει Φερῶρας καὶ ἐθεράπευες αὐτὸν ἀφικό-
μενος, ὁρῶν σου τὴν εὐνοίαν ἢ περὶ αὐτὸν ἐχρῶ, ἐπε-
κλάσθη τε τῇ διανοίᾳ, καὶ μετακαλέσας με, ᾧ γύναι,
φησί, περιώδευσέ με Ἀντίπατρος ἐπὶ πατρὶ μὲν τῷ
15 ἑαυτοῦ ἀδελφῷ δὲ τῷ ἐμῷ, θανάσιμόν τε γνώμην συν-
θῆις καὶ φάρμακον ᾧ διακονήσει αὐτῇ πεπορισμένον.
νῦν οὖν, ἐπειδὴ ὅ τε ἀδελφός οὐδὲν ἀρετῇ ἢ πρότερον
ἐχρῆτο περὶ ἐμὲ ὑφαιρῶν ᾧπται, ἐμέ τε ἐλπίς οὐκ εἰς
μακρὰν ἀπέσεσθαι τοῦ βίου, φέρε, μὴ γνώμη ἀδελφο-
20 κτόνῳ ἀποτισαίμην προπάτορας τοὺς ἑμαντοῦ, τὸ φάρ-
μακον καίστε ἐμοῦ βλέποντος." κομίσασάν τε οὐδὲν εἰς
ἀναβολὰς πράσσειν τοῦ ἀνδρὸς τὰς ἐντολάς, καὶ τὸ μὲν
πλεῖστον καύσασαν τοῦ φαρμάκου τυχεῖν, ὑπολείπε-
σθαι δὲ ὀλίγον, ἴνα, εἰ Φερῶρα μεταστάντος περιέποι
25 κακῶς αὐτήν ὁ βασιλεὺς, μεθίσταται διάδρασιν ποιου-
μένη τῶν ἀναγκῶν. ταῦτα εἰποῦσα τό τε φάρμακον
καὶ τὴν πυξίδα εἰς τὸ μέσον παρῆγεν. καὶ ἀδελφός δὲ
Ἀντιφίλου ἕτερος καὶ μήτηρ αὐτοῦ ἀνάγκαις τε καὶ βα-
σάνων σφοδρότητι ταῦτά ἐλεγον καὶ ἐγνώριζον τὴν πυ-
30 ξίδα. κατηγορεῖτο δὲ καὶ τοῦ ἀρχιερέως ἢ θυγάτηρ,
γυνὴ δὲ τοῦ βασιλέως, ὡς πάντων τούτων ἴστωρ γενο-
μένη, κρύπτειν τε προθυμηθεῖσα αὐτά. καὶ διὰ τὰδε

Ἡρώδης ἐκείνην τε ἐξέβαλε καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς ἐξή-
λειψε τῶν διαθηκῶν, εἰς τὸ βασιλεῦσαι μεμνημένον
ἐκείνου· καὶ τὸν πενθερὸν τὴν ἀρχιερωσύνην ἀφεί-
λετο Σίμωνά τὸν τοῦ Βοηθοῦ, καθίστη δὲ Μαθθίαν
τὸν Θεοφίλου, Ἱεροσολυμίτην γένει.

- 3 ἐν τούτῳ δὲ καὶ Βάθυλλος ἐκ Ῥώμης, ἀπελευθέρως
Ἀντιπάτρου, παρῆν, καὶ βασανισθεὶς εὐρίσκεται φάρ-
μακον κομίζων, δώσειν τῇ τε αὐτοῦ μητρὶ καὶ Φερῳῶρα,
ὡς εἰ τὸ πρότερον μὴ ἄπτοιτο τοῦ βασιλέως, τούτῳ
γούν μεταχειρίζοιτο αὐτόν. ἀφίκετο δὲ γράμματα 10
παρὰ τῶν ἐν Ῥώμῃ φίλων τῷ Ἡρώδῃ, γνώμη καὶ ὑπα-
γορεύσει Ἀντιπάτρου ἐπὶ κατηγορίᾳ Ἀρχελαίου καὶ Φι-
λίππου συγκείμενα, ὡς δῆθεν διαβάλλοιεν τε τὸν πα-
τέρα ἐπὶ σφαγῇ τῶν περὶ Ἀριστόβουλον καὶ Ἀλέξαν-
δρον, δι' οἴκτου δὲ καὶ αὐτοὺς λαμβάνοιεν· ἤδη γὰρ 15
καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τοῦ πατρὸς, οὐχ ὡς ἐφ' ἐτέροις ἀλλ'
ἐπὶ τῷ κἀκείνους προσαπολωλέναι τῆς κατακλήσεως
αὐτῶν γινομένης. ταῦτα δὲ μεγάλων μισθῶν οἱ φίλοι
τῷ Ἀντιπάτρῳ συνέπρασσον. γράφει δὲ καὶ αὐτὸς Ἀν-
τίπατρος τῷ πατρὶ περὶ αὐτῶν ἐπὶ μεγίσταις τῶν αἰ- 20
τιῶν, καὶ παντελῶς ἀπαλλάσσει φάσκων αὐτὰ μειρά-
κια, τῶν δὲ λόγων τῇ ἡλικίᾳ τὴν ἀνάθεσιν ποιούμενος.
αὐτὸς δὲ τὰ περὶ Συλλαίου ἠγωνίζετο, καὶ περὶ θερα-
πείαν τῶν πρώτων ἀνδρῶν ἐγγεγόνει, κόσμους τε ἀξιο-
πρεπεῖς ταλάντων ἐώνητο διακοσίων. θαυμάσειε δ' ἂν 25
τις ὅτι τοσῶνδε ἐν Ἰουδαίᾳ κατ' αὐτοῦ κεκινήμενον
μηστὶ πρότερον ἐπτά οὐδὲν αὐτῷ δῆλον γένοιτο. αἰτιον
δ' ἦν ἢ τε ἀκρίβεια καὶ φυλακὴ τῶν ὁδῶν, καὶ μῖσος
τῶν ἀνθρώπων τὸ πρὸς Ἀντίπατρον· οὐδεὶς γὰρ ἦν
ὅς προθύμως κινδύνῳ τῷ αὐτοῦ ποριστῆς τῶν ἐκείνου 30
ἀσφαλειῶν καθίστατο.

5 Ἡρώδης δέ, Ἀντιπάτρου γεγραφότος πρὸς αὐτόν

ὡς τὰ πάντα ὄν χρηὸν διαπεπραγμένους τρόπον ἦξι ἐν τάχει, ἐπικρουσάμενος τὴν ὀργὴν ἀντεπετίθει, κελεύων μὴ βραδύνειν εἰς τὴν ὁδόν, μὴ καὶ τι πάσχοι παρὰ τὴν ἐκδημίαν αὐτοῦ, καὶ ἅμα τῆς μητρὸς κατηγορῶν ὡς ὀλίγον, καταθήσεσθαι μέμψεις ἐπαγγελλόμενος τὰς πρὸς αὐτήν, ὅποτε ἐκεῖνος ἀφίκοιτο. παντὶ τε τρόπῳ φιλό-
 5 τητα τὴν πρὸς αὐτὸν ἐνεδείκνυτο, δεδιῶς μὴ καὶ τι ὑποτοπήσας ὑπερβάλλοιτο μὲν ὁδοὺς τὰς πρὸς αὐτόν, τῇ δὲ Ῥώμῃ ἐνδiciaτῶμενος ἐφεδρεύοι τῇ βασιλείᾳ καὶ
 10 διαπράσσοιτό τι αὐτῷ. τούτοις ἐν Κιλικίᾳ τοῖς γράμμασιν ἐπιτυγχάνει, τοῖς δὲ τὴν Φερῶρα τελευταίην διασαφοῦσιν ἐν Τάραντι πρότερον· δεινῶς τε ἠνεγκεν οὐκ εὐνοία τῇ Φερῶρα, διότι δὲ τοῦ πατρὸς τὴν ἀναί-
 ρεσιν οὐ διαπραξάμενος, ὥσπερ ὑπέσχητο, ἀπέθανεν.
 15 περὶ δὲ Κελένδριν τῆς Κιλικίας γενόμενος ἐνεδοίαξεν ἤδη περὶ τοῦ οἰκαδὲ πλοῦ, δεινῶς τῇ ἐκβολῇ τῆς μητρὸς λελυπημένος. καὶ τῶν φίλων οὐ μὲν ἐκέλευον αὐτὸν ταῦτά πη καταδοκῶντα ἐπέχειν, οὐ δὲ μὴ διαμέλ-
 λειν τὸν οἰκαδὲ πλοῦν· λύσειν γὰρ παραγενόμενον αἰ-
 20 τίαν πᾶσαν, ὡς καὶ νῦν οὐχ ἐτέρωθεν ἀλλὰ διὰ τὴν ἐκείνου ἀπουσίαν ἰσχὺν τοῖς κατηγοροῖς ὑπογενέσθαι. τούτοις πεισθεὶς ἐπλει τε καὶ προσέσχε τῷ Σεβαστῷ λιμένι λεγομένῳ, ὃν κατασκευάσας Ἡρώδης πολλῶν χρημάτων ἐπὶ τιμῇ τῇ Καίσαρος καλεῖ Σεβαστόν. ἐν
 25 προύπτοις δ' ἦν Ἀντίπατρος ἤδη τοῖς κακοῖς, μήτε προσιόντος αὐτῷ μηδενὸς μήτε προσαγορευόντος ὥσπερ ὅτε ἐξῆι μετ' εὐχῶν καὶ ἀγαθῶν ἐπιφημισμάτων· ταῖς δ' ἐναντιωτάταις ἀραῖς οὐκ ἐκωλύοντο αὐτὸν δέχεσθαι, ποινην τοῖς ἀδελφοῖς ἀποτίνειν ὑπειληφότες.
 30 ἐτύγχανε δὲ ἐν Ἱεροσολύμοις κατὰ τοῦτον τὸν και-
 ρὸν Ἰδάρης Κυντίλιος, διάδοχος μὲν Σατουρνίνῳ τῆς ἐν Συρίᾳ ἀρχῆς ἀπεσταλμένος, ἦκων δὲ αὐτός τε σύμ-

βουλος Ἡρώδῃ περὶ τῶν ἐνεστηκότων αὐτῷ δεηθέντι.
 καὶ αὐτῶν συνεδρευόντων παρῆν ὁ Ἀντίπατρος, οὐδε-
 νὸς αὐτῷ ἐκπύστου γεγονότος· εἰσεῖσι δὲ εἰς τὸ βασι-
 λειον ἔτι πορφυρίδας ἀμπεχόμενος. καὶ αὐτὸν μὲν δέ-
 χονται οἱ ἐπὶ θύραις, ἀνείργουσι δὲ τοὺς φίλους. ἔθο- 5
 ρυβεῖτο δὲ ἤδη σαφῶς οἱ ἑλληλύθει κατανοῶν, ἐπειδὴ
 καὶ ὁ πατὴρ αὐτὸν προσιόντα ὡς ἀσπάσαιο ἀπέώσατο,
 ἀδελφοκτονίαν τε ἐπικαλῶν καὶ βούλευσιν ὀλέθρου τοῦ
 ἐπ' αὐτῷ, πάντων τε ἀκροατὴν καὶ δικαστὴν ἐσεσθαι
 Ἰᾶρον τῇ αὔριον. καὶ ὁ μὲν τοιούτου κακοῦ ἅμα τε 10
 ἀκροαθέντος καὶ παρόντος τῷ μεγέθει περιφερόμενος
 ᾤχετο, ὑπαντιάζουσι δ' αὐτῷ ἢ τε μήτηρ καὶ ἡ γυνή
 (αὕτη δὲ ἦν ἡ γενομένη Ἀντιγόνῳ παῖς τῷ πατρὶ Ἡρώ-
 δου Ἰουδαίων βασιλευκότι), παρ' ὧν τὰ πάντα ἐκμα-
 θῶν ἐν παρασκευαῖς τοῦ ἀγῶνος ἦν. 15

3 τῇ δ' ἐξῆς συνήδρευε μὲν Ἰᾶρός τε καὶ ὁ βασιλεύς,
 εἰσεκλήθησαν δὲ καὶ οἱ ἄμφοιν φίλοι καὶ οἱ συγγενεῖς
 βασιλέως, Σαλώμη τε ἡ ἀδελφή, εἶτα εἰ τινες μηνύσειν
 ἔμελλον, καὶ ὧν βάσανοι γεγόνασιν, δοῦλοί τε μητρῴοι
 τοῦ Ἀντιπάτρου, μικρῷ πρότερον συνειλημμένοι ἢ 20
 ἐκεῖνον ἤκειν, ἐπιστολὴν φέροντες ἧς τὸ κεφάλαιον τῶν
 γεγραμμένων ἦν μὴ ἐπανιέναι, ὡς πάντων τῷ πατρὶ
 ἠκόντων εἰς πίστιν, μόνην τε ἂν καταφυγὴν αὐτῷ λι-
 πέσθαι Καίσαρα, καὶ σὺν αὐτῇ τὸ μὴ τῷ πατρὶ ὑποχεί-
 ριον γενέσθαι. Ἀντιπάτρου δὲ προσπεσόντος τῷ πατρὶ 25
 πρὸς τὰ γόνατα, καὶ ἰκετεύοντος μὴ προδιγνωσμένην
 καταστήσαι δίκην, ἀλλ' ἀκροάσεως αὐτοῦ γενομένης
 παρὰ τῷ πατρὶ ἀκραιφῶς μένειν δυναμένῳ, τοῦτον κε-
 λεύσας Ἡρώδης ἀπάγειν εἰς μέσον, αὐτὸς αὐτὸν ὠλοφύ-
 ρατο τῶν παίδων τῆς ποιήσεως, ἦν ἐπὶ τοιαύταις αὐτῷ 30
 τύχαις γενομένην πρότερον ἐκ τῆς δυσμενείας ἀποσπά-
 σασθαι τῶν πρότερον καὶ εἰς Ἀντίπατρον ἐμβαλεῖν αὐ-

τοῦ τὸ γῆρας, τροφάς τε καὶ παιδεύσεις ἄς ποιήσαιτο
 αὐτῶν ἐξηγούμενος, καὶ πλούτου εὐκαιρίαν ἐν καιροῖς
 ὡς ἐθέλησειαν προτεθεῖσαν εἰς πάντα· ὧν οὐδὲν ἐπ'
 ἐμποδίσματι γενέσθαι τοῦ μὴ οὐκ ἐπιβουλῇ τῇ ἐκείνων
 5 κινδυνεῦσαι τελευτᾶν, ὑπὲρ τοῦ θάσσον δυσσεβῶς τὴν
 βασιλείαν παραλαβεῖν ἢ φύσεως νόμῳ μεταστάντος εὐ-
 χῆν τε τοῦ πατρὸς καὶ δίκῃ. τὸν τε Ἀντίπατρον θαυμά-
 ζειν, τίνων ἐλπίδι ἐπαρθεῖς θαρσήσειεν ἐπὶ τοιαῦτα
 χωρεῖν μὴ ἀποτραπήναι. διάδοχον μὲν γὰρ ἀποφήνα-
 10 σθαι διὰ γραμμάτων τῆς ἀρχῆς, ζῶντος δὲ ἐπ' οὐδενὶ
 μειονεκτεῖν ἀξιώματός τε ἐπιφανείᾳ καὶ δυνάμει ἐξου-
 σίας, πεντήκοντα μὲν τάλαντα ἐπέτειον πρόσοδον κομι-
 σάμενον, δωρεᾶν δ' εἰληφότα ὁδοῦ τῆς εἰς Ῥώμην
 τριακοσίων τάλαντων ἀριθμὸν. ἐπεκάλει δὲ καὶ τῶν
 15 ἀδελφῶν, εἰ μὲν πονηρῶν γεγονότων κατηγορίαν προ-
 θεμένῳ, μιμητῇ γεγονότι, εἰ δὲ μή, διὰ κενῆς τοιῶνδε
 ἐπαγωγᾶς ἐπάγοντι αὐτῷ τῶν συγγενῶν. τὰ γὰρ πάντα
 οὐδαμόθεν ἀλλ' ἢ μνηύσει τῇ ἐκείνου μεμαθηκότα πρᾶ-
 ξαι τὰ ἐπ' αὐτοῖς πεπραγμένα γνώμῃ τῇ ἐκείνου· οὓς
 20 ἀπολύειν κακοῦ παντὸς κληρονομὸν τῆς πατροκτονίας
 αὐτοῖς καθιστάμενον.

ταῦθ' ἅμα λέγων εἰς δάκρυα τρέπεται, λέγειν τε 4
 ἄπορος ἦν. καὶ Νικόλαος ὁ Λαμασκηνὸς φίλος τε ὧν
 τοῦ βασιλέως καὶ τὰ πάντα συνδιαιτώμενος ἐκείνῳ, καὶ
 25 τοῖς πράγμασιν ὃν πραχθεῖεν τρόπον παρατετευχῶς,
 δεηθέντι τῷ βασιλεῖ τὰ λοιπὰ εἰπεῖν, ἔλεγεν ὅποσα
 ἀποδείξεών τε καὶ ἐλέγχων ἐχόμενα ἦν. καὶ τοῦ Ἀντι-
 πάτρου κατὰ δικαιολογίαν πρὸς τὸν πατέρα τετραμ-
 μένον, καὶ ὅποσα παραδείγματα τῆς εὐνοίας πρὸς αὐ-
 30 τὸν διεξιόντος, τὰς τιμὰς αἱ ὑπῆρχον αὐτῷ προφερό-
 μενος, ἄς μὴ ἂν ποτε γενέσθαι μὴ οὐκ ἀρετῆς ἀξίῳ
 περὶ αὐτὸν γεγονότι· "καὶ γὰρ ὅποσα προιδεῖν δεήσεις,

πάντων προβεβουλευκέναι σωφρόνως, εἴτε τινα ἐδίδετο, χειρῶν πόνῳ τῷ αὐτοῦ ἐκπεπρωῆσθαι τὰ πάντα, εἰκός τε οὐκ εἶναι τῶν ἀλλαχόθεν ἐπιβουλῶν τὸν πατέρα ἐξελομένον αὐτὸν ἐπιβούλευτῆν καταστήναι, καὶ ἀφανίζοντα ἀρετὴν ἣν ἐπ' ἐκείνοις ἐμαρτυρεῖτο, κακίᾳ τῇ ἐπὶ τοῖσδε 5 μελλούσῃ συνεῖναι. καίτοι γε τοῦ βασιλεύοντος διάδοχον προαποδεδειχθαι, καὶ τοῦ συναπολαυσομένου τιμῶν, αἱ εἰς τὸ παρὸν περιῆσαν, οὐκ ἐπικεκωλῦσθαι, εἰκός τε οὐκ εἶναι τῶν ἀπάντων ἀκινδύνως καὶ μετ' ἀρετῆς ἔχοντα τὴν ἡμίσειαν, μετὰ ψόγων καὶ κινδύνου 10 ἐφίεσθαι τοῦ ὄλου, ἄδηλον εἰ δυνάμενον περιγενέσθαι, καὶ ταῦτα τεθεαμένον τὴν ζημίαν τῶν ἀδελφῶν, καὶ μηνυτὴν μὲν καὶ κατηγορητὴν γενόμενον λαυθάνειν δυναμένων, κολαστὴν δέ, ἐπεὶ φανεροὶ κατέστησαν πονηροὶ τὰ πρὸς τὸν πατέρα ὄντες. καὶ τὰδε μὲν αὐτῷ 15 τῶν ἐνταῦθα ἡγωνισμένων παραδείγματα εἶναι, τῶν ἀκράτῳ εὐνοίᾳ πρὸς τὸν πατέρα πεπολιτευμένων· τῶν δ' ἐπὶ Ῥώμῃς μάρτυρα εἶναι Καίσαρα, ἐπ' Ἰσῆς τῷ θεῷ ἀπατηθῆναι μὴ οἶόν τε ὄντα· ὧν πίστιν εἶναι τὰ ὑπ' ἐκείνου γράμματα ἐπεσταλμένα, ὧν οὐ καλῶς ἔχειν 20 ἰσχυροτέρας εἶναι τὰς διαβολὰς τῶν στασιάξειν αὐτοὺς προθεμένων, τὰς πλείους ἀποδημίᾳ τῇ αὐτοῦ συντεθῆναι σχολῆς τοῖς ἐχθροῖς ἐγγενομένης, ἣν οὐκ ἂν αὐτοῖς ἐπιδημοῦντος παραγενέσθαι. διαβάλλοντος δὲ καὶ τὰς βασιάνους εἰς ψευδολογίαν, ὡς τῆς ἀνάγκης φύσιν 25 ἐχούσης διδάσκειν τοὺς ὑποπεσόντας ἠδονῇ τὰ πολλὰ τῶν ἐφεστηκότων λέγειν, καὶ παρέχοντος αὐτὸν εἰς βᾶσανον . . .

- 5 ἐπὶ τούτοις τροπῆς τοῦ συνεδρίου γενομένης (σφόδρα γὰρ ἄφικται τὸν Ἀντίπατρον δάκρυσι τε καὶ αἰκίαις τοῦ προσώπου χρώμενον, ὥστε καὶ τοῖς ἐχθροῖς δι' οἴκτου καταστήναι, φανερόν δὲ ἤδη καὶ Ἡρώδην 30

εἶναι καμπτόμενόν τι τῇ γνώμῃ, καίπερ μὴ βουλόμε-
 νον ἐκδηλον εἶναι), Νικόλαος ἀρξάμενος οἷς τε ὁ βασι-
 λεὺς κατήρξατο λόγοις παλιλλογεῖν μειζόνως ἐκδεινῶν,
 καὶ ὅποσα ἐκ βασανῶν ἢ μαρτυριῶν συνῆγε τὴν ἀπό-
 5 δειξιν τοῦ ἐγκλήματος, μάλιστα δὲ τὴν ἀρετὴν ἐπὶ πολὺ
 ἐξηγεῖτο τοῦ βασιλέως, ἣ περὶ τε τροφᾶς καὶ παιδεύ-
 ματα χρῆσάμενος τῶν υἱῶν οὐδαμῶθεν εὖροιτο ὀνη-
 σιφόρον αὐτήν, περιπταίων ἐτέροις ἀφ' ἐτέρων. καί-
 τοι γε οὐχ οὕτω θαυμάζειν τῶν προτέρων τὴν ἀβου-
 10 λίαν· νεωτέρους γὰρ καὶ κακία συμβούλων διεσφαρ-
 μένους ἀπαλεῖψαι τὰ τῆς φύσεως δικαιώματα, ἀρχῆς
 θᾶσσον ἢ χρῆν μεταποιεῖσθαι σπουδάσαντας· Ἄντι-
 πάτρου δ' ἂν δικαίως τὴν μιαιλίαν καταπλαγῆναι, μὴ
 μόνον ὑπὸ τοῦ πατρὸς εὐεργετηθέντα τὸν λογισμὸν
 15 ὥσπερ τὰ ἰσοβολώτατα τῶν ἐρπετῶν μὴ μαλαχθέντος,
 καίτοι γε κάκεινοις τινὸς ἐγγινομένης μαλακίας τοῦ
 ἀδικεῖν τοὺς εὐεργέτας, ἀλλὰ μὴδὲ τὰς τύχας τῶν ἀδελ-
 φῶν πρὸς τὸ οὐ μιμητὴν αὐτῶν καταστῆναι τῆς ὁμό-
 τητος ἐμποδῶν στήσαντος. "καίτοι γε, ὦ Ἄντίπατρε,
 20 τῶν ἀδελφῶν μηνυτῆς τε ὧν τολμήσειαν αὐτὸς ἤς καὶ
 ἐρευνητῆς τῶν ἐλέγχων καὶ κολαστῆς πεφωραμένων,
 καὶ οὐ τοῦ ἐπ' ἐκείνοις ἐγκαλοῦμεν θυμῷ χρῆσθαι μὴ
 ἐλλείποντος, ἀλλὰ τοῦ μιμεῖσθαι τὴν ἀσέλγειαν αὐτῶν
 σπουδάσαντος ἐκπεπλήγμεθα, εὐρίσκοντες κάκεινά σοι
 25 οὐκ ἐπ' ἀσφαλείᾳ τοῦ πατρὸς ἀλλ' ἐπ' ὀλέθρῳ τῶν
 ἀδελφῶν πεπραγμένα, ὅπως μισοπονηρῶ τῇ κατ' αὐ-
 τῶν φιλοπάτρῳ εἶναι πεπιστευμένους ἀδεδεστέραν ἐπ'
 αὐτῷ κακουργεῖν παραλάβοις δύναμιν. ὃ δὴ καὶ τοῖς
 30 ἔργοις παρέστησας· ἅμα γὰρ καὶ τοὺς ἀδελφοὺς ἀνή-
 ρεις ἐφ' οἷς ἤλεγχες πονηροὺς γεγονότας, καὶ τοὺς
 ὁμοπραγήσαντας αὐτοῖς οὐχ ὑπεδίδους, φανερὸν τοῖς
 πᾶσι καθιστάς ὡς καὶ συνθήκην πρὸς αὐτοὺς κατὰ τοῦ

πατρός ποιησάμενος ἐπανείλου κατηγορεῖν, βουλόμε-
 νός σοι τὴν ἐπιβουλὴν τῆς πατροκτονίας κερθαίνεσθαι
 κατὰ μόνας, καὶ δυοῖν ἀγώνοιιν εὐφροσύνην καρπού-
 μενος τρόπου τοῦ σου ἄξιαν, φανεροῦ μὲν τοῦ κατὰ
 τῶν ἀδελφῶν, ᾧ καὶ ἠγάλλου ὡς ἐπὶ τοῖς μεγίστοις. 5
 καὶ ἦν ἄξιον οὕτω φρονεῖν· εἰ δὲ μή γε, σὺ χείρων ἤς
 κρυπτόν δόλον κατὰ τοῦ πατρός συντιθεῖς, ἐκείνουσ
 μὲν οὐχ ὡς τῷ πατρὶ ἐπιβεβουλευκότας μισῶν (οὐ γὰρ
 ἂν ἐξῶκειλας αὐτὸς ἐπὶ πρᾶξιν παραπλησίαν) ἀλλ' ὡς
 διαδόχουσ τῆς ἡγεμονίας σου δικαιότερον ἂν γενομέ- 10
 νουσ, τὸν δὲ πατέρα ἐπισφάζων τοῖς ἀδελφοῖς, ἵνα θᾶσ-
 σον ὡς ἐκείνων ἐπικαταψεύσαιο μὴ ἐλεγχθῆς, καὶ ὧν
 αὐτὸς δίκαια παρασχεῖν ἄξιουσ γένοιο, ταύτην παρὰ τοῦ
 δυστυχοῦσ εἰσπράξαιο πατρός, ἐπινοῶν πατροκτονίαν
 οὐ κοινήν ἀλλ' οἷαν μέχρι νῦν οὐχ ἰστόρησεν ὁ βίος. 15
 οὐχ υἱὸς γὰρ μόνον πατρὶ ἐπεβούλευεσ, ἀλλὰ καὶ φι-
 λούντι καὶ εὐηργετηκότι, κοινωνὸς τῆς βασιλείας ὧν
 τοῖς ἔργοις καὶ διάδοχοσ προφανθεῖς, καὶ τὴν μὲν ἠδο-
 νὴν τῆς ἐξουσίας ἤδη προλαμβάνειν μὴ ἐπικεκωλυμένουσ,
 ἐλπίδα δὲ τὴν εἰσαῦθις γνώμη τοῦ πατρός καὶ γράμ- 20
 μασι προησφαλισμένουσ. ἀλλ' οὐκ ἄρα τῇ Ἡρώδου ἀρε-
 τῇ τὰ πράγματα, γνώμη δὲ καὶ πονηρίᾳ ἐκρινεσ τῇ
 ἑαυτοῦ, βουλόμενοσ τοῦ πάντων σοι ὑπακούσαντοσ
 πατρός καὶ τὸ μέρος ἀφαιρεῖσθαι, καὶ ὄν προσεποιού
 τοῖς λόγοις σώζειν, τοῖς ἔργοις τοῦτο ἀφανίσαι ζητῶν, 25
 καὶ μὴ μόνον αὐτὸς πονηρὸς καθιστάμενοσ, ἀλλὰ καὶ
 τὴν μητέρα ὧν ἐπενόεισ πιμπλάς, καὶ στασιοποιῶν τὴν
 εἴνοϊαν τοῖς ἀδελφοῖς, καὶ τολμῶν θηρίον ἀποκαλεῖν
 τὸν πατέρα, παντὸς ἔρπετοῦ χαλεπωτέραν τὴν διά-
 νοϊαν κατεσκευασμένος, ἢ τὸν ἐκείνον ἰὸν ἐπὶ τοῦσ 30
 συγγενεστάτοουσ καὶ τοῦσ ἐπὶ τοσοῦτοῖς εὐεργέτασ πα-
 ρεκάλεισ, ἐπὶ συμμαχίαισ φυλάκων καὶ τέχναισ ἀνδρῶν

καὶ γυναικῶν φρασσόμενος κατὰ τοῦ γέροντος, ὥσπερ οὐκ ἀρκούσης σοῦ τῆς διανοίας μίσος τὸ ὑποικουροῦν παραστήσαι. καὶ νῦν ἐλήλυθας μετὰ βασάνους ἐλευθέρων, οἰκετῶν, ἀνδράσι καὶ γυναιξὶ διὰ σέ γεγονυίας, 5 μὴνύσεις τῶν συνωμοτῶν, ἀντιλέγειν τῇ ἀληθείᾳ σπενδων, καὶ οὐχὶ μόνον τὸν πατέρα ἀναιρεῖν μεμελετηκῶς ἐκ τοῦ ἀνθρωπέου βίου, ἀλλ' ἤδη καὶ νόμον τὸν κατὰ σοῦ γεγραμμένον, καὶ τὴν ἀρετὴν τοῦ Ἰάρου, καὶ τοῦ δικαίου τὴν φύσιν. οὕτως ἄρα τῇ ἀναιδείᾳ πέποιθας 10 ὥστε καὶ βασανίζεσθαι ἀξιοῖς, καὶ ψευδεῖς λέγων τὰς βασάνους τῶν προβεβασανισμένων, ἵν' οἱ μὲν θνόμενοι σου τὸν πατέρα ἐκκρουσθῶσι τοῦ ἡληθενκένοι, αἱ δὲ σαὶ βάσανοι δοκῶσι πισταί. οὐ φύση, Ἰᾶρε, τὸν βασιλέα τῆς ἐπηρείας τῶν συγγενῶν, οὐδὲ ἀπολεῖς πονηρὸν 15 θηρίον, ἐπ' ὀλέθρῳ μὲν τῶν ἀδελφῶν εὐνοίαν προσποιούμενον τοῦ πατρός, ἐνθα δὲ μέλλοι κατὰ μόνας ταχέως ἀπολίσσεται τὴν βασιλείαν, πάντων αὐτῷ θανάσιμώτατον ἀναφαινόμενον, γνοὺς ὅτι πατροκτονία κρινόν ἐστὶν ἀδίκημα καὶ τῆς φύσεως καὶ τοῦ βίου, ἣν 20 πεφηνυῖαν οὐδὲν ἤσσον τοῦ βεβουλεμένου καὶ ὁ μὴ κολάζων ἀδικεῖ τὴν φύσιν."

προσετίθει δὲ ἤδη τὰ τῆς μητρὸς Ἀντιπάτρου, ὁ- 6 πόσα πρὸς τινὰς ἦν κουφολογία γυναικείῳ εἰρημένα, μαντείας τε καὶ θυσίας ἐπὶ τῷ βασιλεῖ γεγονυίας, καὶ 25 ὀπόσα μετὰ τῶν Φερῶρα γυναικῶν Ἀντιπάρῳ ἠσέλγητο μετὰ οἴνου καὶ λύμης ἐρωτικῆς, τῶν τε βασάνων τὰς ἀνακρίσεις καὶ ὀπόσα μαρτυριῶν ἐχόμενα. πολλὰ δὲ καὶ παντοῖα ἦν τὰ μὲν προητοιμασμένα, τὰ δὲ πρὸς τοῦ ὀξέως ἀπαγγέλλεσθαι τε καὶ βεβαιουῖσθαι ἐφευρη- 30 μένα. οἱ γὰρ ἄνθρωποι κἄν εἴ τι κατὰ φόβον τοῦ Ἀντιπάρχου, μὴ διαδράς ἀμύνοιτο αὐτούς, σιγῇ παρεδίδοσαν, ὀρῶντες αὐτὸν ἐπιβατὸν ταῖς κατηγορίαις τῶν ἀρ-

ξάντων γεγονότα καὶ τὴν ποτε πολλὴν αὐτῷ συστᾶσαν
 τύχην προφανῶς αὐτὸν τοῖς ἐχθροῖς παραδεδωκυῖαν,
 [οἱ] καὶ ἀπλήστως μίσους τοῦ πρὸς αὐτὸν ἐνεφοροῦντο.
 κατέσπευδε δὲ τοῦτο οὐ τοσοῦτον ἐχθρὰ τῶν ἐπιχει-
 ρηκόντων κατηγορεῖν ὡς μεγέθει τόλμης ὧν ἐπενόησε 5
 κακιῶν, καὶ δυσμενείας τῆς πρὸς τὸν πατέρα καὶ τοὺς
 ἀδελφούς, στάσεως καὶ ἀλληλοφθοριῶν ἀναπεπληκῶς
 τὸν οἶκον, καὶ μῆτε μίσει κατὰ δίκην μῆτε φιλῖα δι' εὖ-
 νοιαν χρώμενος, ἀλλ' ὡς μελλήσοι αὐτῷ συμφέρειν.
 ὧν ἀπάντων ἐκ πλέονος αὐτοῖς οἱ πολλοὶ προανεσκο- 10
 πημένοι, οἵπερ δὴ μάλιστα ἀρετῇ κρίνειν πεφύκασιν
 ἐπὶ τοῖς πράγμασι διὰ τὸ καὶ ὀργῆς ἀπηλλαγμένους
 ἐπιψηφίζειν τοῖς γιγνομένοις, καταβοᾶς ἐν τοῖς πρὶν
 εἰρχθέντες ποιεῖσθαι, παραγενομένης ἀδείας ἐξέφερον
 εἰς μέσον ὅποσα εἶδεν. πολύτροποι τε κακιῶν ἀπο- 15
 δείξεις ἦσαν, οὐδαμῶθεν ψεύδους αἰτίαν ἐγκαλεῖσθαι
 δυνάμεναι διὰ τὸ μῆτε εὐνοία τῇ πρὸς Ἡρώδην λέγειν
 τοὺς πολλούς, μῆτε ὑποψία κινδύνων σιγῆς ἐφ' οἷς
 ἔχοιεν εἰπεῖν ἐγκαλουμένης, ἀλλὰ τῷ πονηρὰ τε ἡγεί-
 σθαι τὰ πράγματα, καὶ τὸν Ἀντίπατρον οὐκ ἀσφαλεῖα 20
 τῇ Ἡρώδου πονηρίᾳ δὲ τῇ αὐτοῦ πάσης ἄξιον τιμω-
 ρίας. πολλά τε ἦν καὶ παρὰ πολλῶν οἷς μὴ παρήγγελτο
 εἰπεῖν ἀγορευόμενα, ὥστε τὸν Ἀντίπατρον, καίπερ ἐπὶ
 πλείστον πάντα δεινότατον ὄντα ψεύσασθαι καὶ ἀπε-
 ρυθφιᾶσαι, μηδὲ ὅσον ἀπὸ φωνῆς ἐπ' ἀντιλέξει τὴν 25
 ἰσχὺν εἰσφέρεισθαι.

Νικολάου δὲ πανσαμένου τῶν τε λόγων καὶ τῶν
 ἐλέγχων, Ὀἶρος ἐκέλευσεν Ἀντίπατρον ἐπ' ἀπολογία
 τῶν ἐγκλημάτων χωρεῖν, εἰ τινες αὐτῷ παρασκευαῖ
 τοῦ μὴ ἐνόχῳ τοῖς ἐπιφερομένοις εἶναι· καὶ γὰρ αὐτὸς 30
 εὖχεσθαι, καὶ τὸν πατέρα εἰδέναι τῶν ὁμοίων εὐχόμε-
 νον, μηδὲν αὐτὸν ἀδικοῦντα φωρᾶν. ὃ δ' ἐπὶ στόμα

ἔκειτο ἀνατετραμμένος, τῷ τε θεῷ καὶ πᾶσι προστιθεὶς τὸ ἐπιμαρτυρῆσαι αὐτῷ μηδὲν ἀδικεῖν, ἢ τεκμηρίοις ἐμφανέσι παραστήσαι μὴ οὐκ ἐπίβουλον αὐτὸν τοῦ πατρὸς γεγενῆσθαι. εἰωθότες μὲν καὶ πάντες οἷς ἐπιλείπει
 5 ἀρετῆς, ὁπότε μὲν ἐγχειρηται τινῶν κακῶν εἶεν, τοῦ θεοῦ τὸ πᾶσι παρατυγχάνειν ἀφορίσαντες γνώμη τῇ αὐτῶν ἐπὶ τὰ ἔργα χωρεῖν, ὁπότε δὲ φωρῶμενοι κινδυνεύοιεν δίκην ὑποσχεῖν, κατ' ἐπίκλησιν αὐτοῦ μαρτυρεῖν τὰ πάντα ἐκτρέπειν. ὃ δὴ καὶ τῷ Ἀντιπάτρῳ συμ-
 10 βεβῆκει· τὰ πάντα γὰρ ὡς ἐν ἐρημίᾳ τοῦ θεοῦ διαπεπραγμένος, κατειργούσης αὐτὸν πανταχόθεν τῆς δίκης ἀπορία τῶν ἀλλαχόθεν δικαιωμάτων, οἷς ἀπολύσαιτο τὰ ἐγκεκλημένα, αὐτὸς ἐνεπαρῶνει τῇ ἀρετῇ τοῦ θεοῦ, μαρτυρίαν ἐπισκῆπτων αὐτῷ ὅτι περὶ ἰσχύι τῇ
 15 ἐκείνου περισέσωστο, εἰς μέσους παραγαγόντος ὁπόσα περὶ τῷ πατρὶ πράσσειν τολμᾶν οὐκ ἐνέλιπεν.

ὁ δὲ Ἰάσῳ ἐπειδὴ πολλακίς ἀνακρίνων τὸν Ἀντί- 7 πατρον οὐδὲν εὐρίσκετο πλεόν τῆς ἀνακλήσεως τοῦ θεοῦ, ὁρῶν ἀπέραντον ὄν τὸ γινόμενον, ἐκέλευσε τὸ
 20 φάρμακον εἰς μέσους ἐνεγκεῖν, ἵν' εἰδῆ τὴν περιοῦσαν αὐτῷ δύναμιν. καὶ κομισθέντος, τῶν ἐπὶ θανάτῳ τις ἐαλωκότων πίνει κελεύσαντος Ἰάσου, καὶ παραχρημα ἔθανε. τότε δ' ἔξαναστάς ἀπῆει τοῦ συνεδρίου, καὶ τῇ
 25 ἐξῆς ἐπ' Ἀντιοχείας, οὐπερ δὴ καὶ τὸ πλεῖστον ἦσαν αὐτῷ αἱ διατριβαὶ διὰ τὸ Σύροις τοῦτο βασιλείον εἶναι. Ἡρώδης δὲ παραχρημα μὲν ἔδῃσε τὸν υἱόν, ἄθλοιο δὲ τοῖς πολλοῖς ἦσαν αἱ Ἰάσου πρὸς αὐτὸν ὁμιλίαι καὶ τί
 εἰπῶν ἀπεληλύθει· εἰκάζετο δὲ τοῖς πολλοῖς γνώμη τῇ ἐκείνου πράσσειν ὁπόσα περὶ τὸν Ἀντίπατρον ἐπραξεν.
 30 δῆσας δὲ αὐτόν, εἰς Ῥώμην ὡς Καίσαρα ἐκπέμπει γράμματα περὶ αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἀπὸ γλώσσης διδάξοντας τὸν Καίσαρα τὴν κακίαν τοῦ Ἀντιπάτρου. ἀλίσκε-

ται δὲ ὑπὸ τὰς αὐτὰς ἡμέρας καὶ ἐπιστολὴ ὑπὸ Ἀντι-
 φίλου πρὸς Ἀντίπατρον γεγραμμένη (ἐν Αἰγύπτῳ δὲ
 αὐτὸς διέτριβε), καὶ λυθεῖσα ὑπὸ τοῦ βασιλέως τάδε
 ἐδήλου. “ἐπεμψά σοι τὴν παρ’ Ἀκμῆς ἐπιστολήν, μὴ
 φεισάμενος τῆς ἐμῆς ψυχῆς· οἶσθα γὰρ ὅτι αὐτίς κιν- 5
 δυνεύω ὑπὸ δύο οἰκιῶν εἰ γνωσθείην. σὺ δ’ εὐτυ-
 χοῖης περὶ τὸ πρᾶγμα.” καὶ ἡ μὲν ἐπιστολὴ τάδε ἐδή-
 λου, ἐξήτει δὲ ὁ βασιλεὺς καὶ τὴν ἑτέραν ἐπιστολήν·
 οὐ μὴν φανερά γε ἦν, καὶ ὁ τοῦ Ἀντιφίλου δοῦλος, ὃς
 τὴν ἀναγνωσθεῖσαν ἔφερον, ἤρνετο ἑτέραν παραλα- 10
 βεῖν. ἀπορίας οὖν ἐχούσης τὸν βασιλέα, τῶν φίλων τις
 τῶν τοῦ Ἡρώδου θεώμενος ὑπερραμμένον τοῦ δούλου
 τὸν ἐντὸς χιτῶνα (ἐνεδεδύκει γὰρ δύο) εἰκασεν ἐντὸς
 τῆς ἐπιπτυχῆς κρύπτεσθαι τὰ γράμματα. καὶ ἦν δὲ
 οὕτως. λαμβάνουσιν οὖν τὴν ἐπιστολήν, ἐγγεγραμ- 15
 μένα τε ἦν ἐν αὐτῇ τάδε. “Ἀκμή Ἀντιπάτρω. ἔγραφα
 τῷ πατρὶ σου οἷαν ἤθελες ἐπιστολήν, καὶ ἀντίγραφον
 ποιήσασα τῇ πρὸς τὴν ἐμὴν κυρίαν ὡς παρὰ Σαλώμης
 ἔγραφα· ἦν ἀναγνούς οἶδ’ ὅτι τιμωρήσεται Σαλώμην
 ὡς ἐπίβουλον.” ἦν δὲ ἡ παρὰ τῆς Σαλώμης δοκούσα 20
 εἶναι πρὸς τὴν δέσποιναν αὐτῆς, ὑπ’ Ἀντιπάτρου ἐπ’
 ὀνόματι τῷ Σαλώμης, ὅσα γοῦν ἡ διάνοια θέλοι, ὑπη-
 γορευμένη, λέξει δὲ συνέκειτο αὐτῆς. τὰ δὲ γεγραμ-
 μένα ἦν τοιαῦτα. “Ἀκμή βασιλεῖ Ἡρώδη. ἐγὼ ἔργον
 ποιουμένη μηδὲν σε λαυθάνειν τῶν κατὰ σοῦ γινομέ- 25
 νων, εὐροῦσα ἐπιστολήν Σαλώμης πρὸς τὴν ἐμὴν κυ-
 ρίαν κατὰ σοῦ γεγραμμένην ἐπικινδύνως ἐμαντῇ σοι
 δὲ ὠφελίμως ἐξεγραψάμην καὶ ἀπέστειλά σοι. ταύτην
 δὲ ἐκεῖνη ἔγραψε γήμασθαι Συλλαίῳ θέλουσα. κα-
 τάσχισον οὖν τὴν ἐπιστολήν, ἵνα μὴ κάγω τὸ ζῆν κιν- 30
 δυνεύσω.” πρὸς δὲ αὐτὸν ἐγγράπτο Ἀντίπατρον, δια-
 σαφούσης ὅτι διακονουμένη κελεύσματι τῷ ἐκείνου

αὐτὴ τε γράψεις πρὸς Ἡρώδην ὡς Σαλώμης ἐπιβού-
 λως αὐτῷ πρᾶσσειν ἐπειγομένης τὰ πάντα, καὶ ἀντί-
 γραφον τῆς ὡς πρὸς δέσποιναν τὴν αὐτῆς πεμφθείσης
 ἐπιστολῆς ἀπὸ Σαλώμης ἀποπέμψειεν αὐτή. ἦν δὲ ἡ
 5 Ἀκμὴ Ἰουδαία μὲν τὸ γένος, ἐδούλευε δὲ Ἰουλίᾳ τῇ
 Καίσαρος γυναικί, καὶ ἔπρασσε ταῦτα φίλᾳ τῇ Ἀντι-
 πάτρου, ὠνηθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ μεγάλη δόσει χρημάτων
 συγκακουργεῖν κατὰ τε τοῦ πατρὸς καὶ κατὰ τῆς τη-
 θίδος.

10 Ἡρώδης δὲ ἐκπλαγεὶς μεγέθει τῆς Ἀντιπάτρου κα- 8
 κίας, ὥρμησε μὲν καὶ παραχρῆμα αὐτὸν ἀνελεῖν ὡς
 κύνηθρον μεγάλων γεγονότα πραγμάτων, καὶ μὴ μό-
 νου αὐτῷ ἀλλὰ καὶ τῇ ἀδελφῇ ἐπιβεβουλευκότα καὶ
 τοῦ Καίσαρος διεφθαρκότα τὴν οἰκίαν. ἐξώτρυνε δὲ
 15 αὐτὸν καὶ ἡ Σαλώμη, στεροτυπουμένη καὶ κτείνειν
 αὐτὴν κελεύουσα, εἰ τινοσ ἐπὶ τοιοῖσδε πίστεως αἰτίαν
 ἀξιόχρεων οἶα τε παρασχεῖν γένοιτο. Ἡρώδης δὲ μετα-
 πέμψας ἀνέκρινε τὸν υἱόν, κελεύων, εἰ τι ἀντειπεῖν
 ἔχει, λέγειν μηδὲν ὑπιδόμενον. ἐπεὶ δὲ ἀχανὴς ἦν,
 20 ἤρετο αὐτόν, ἐπειδὴ πανταχοῦ πεφώραται πονηρὸς ὢν,
 τοὺς γοῦν συγκακουργήσαντας αὐτῷ τὰ πράγματα μὴ
 μελλῆσαι κατειπεῖν. ὁ δὲ Ἀντιφίλω τὴν πάντων αἰ-
 τίαν ἀντιτίθει, ἕτερον δ' οὐδένα προντίθει. Ἡρώδης
 δὲ περιαλγῶν ὥρμησε μὲν πέμπειν ἐπὶ Ῥώμης τὸν υἱόν
 25 ὡς Καίσαρα, λόγον ὑφέξοντα τῶν ἐπὶ τοῖσδε βουλευ-
 μάτων· ἔπειτα δείσας μὴ καὶ βοηθεῖα τῶν φίλων εὐ-
 ρίσκοιτο τοῦ κινδύνου διαφυγῆν, αὐτὸν μὲν δέσμιον
 ὡς καὶ πρότερον ἐφύλασσεν, αὐτίς δὲ πρέσβεις ἐξέ-
 πεμψε καὶ γράμματα ἐπὶ κατηγορίᾳ τοῦ υἱέος, ὅποσα τε
 30 Ἀκμὴ συγκακουργήσειεν αὐτῷ, καὶ ἀντίγραφα τῶν
 ἐπιστολῶν.

καὶ οἱ μὲν πρέσβεις ἐπὶ τῆς Ῥώμης ἠπείγοντο, ὁ- 6

πόσα τε ἀνακρινόμενους δεήσοι λέγειν προεκδιδαχθέν-
 τες καὶ τὰ γράμματα φέροντες· εἰς νόσον δὲ ὁ βασιλεὺς
 ἐμπροσθὼν διαθήκας γράφει, τῷ νεωτάτῳ τῶν υἱῶν τὴν
 βασιλείαν διδοὺς μίσει τῷ πρὸς τὸν Ἀρχέλαον καὶ Φί-
 λιππον ἐκ τῶν Ἀντιπάτρου διαβολῶν, Καίσαρί τε χρή- 5
 ματα ταλάντων χιλίων, καὶ γυναικὶ Ἰουλίᾳ τῇ Καίσα-
 ρος καὶ τέκνοις καὶ φίλοις καὶ ἀπελευθέρους Καίσαρος
 πεντακοσίων. ἔνεμε δὲ καὶ τοῖς υἱέσι χρήματα καὶ
 προσόδους καὶ ἀγροὺς καὶ υἱέσι τοῖς ἐκείνων· Σαλώ-
 μην τε ἐπὶ μέγα ἐπλούτιζε τὴν ἀδελφὴν, εὖνουν τε αὐ- 10
 τῷ ἐν πᾶσι διαμεμενηκυῖαν καὶ μηδαμόθι θρασυνομέ-
 νην κακουργεῖν. ἀπεγνωκῶς δὲ περιοίσειν (καὶ γὰρ
 περὶ ἔτος ἑβδομηκοστὸν ἦν) ἐξηγρίωτο ἀκράτῳ τῇ ὀρ-
 γῇ καὶ πικρῷ εἰς πάντας χρώμενος· αἰτιον δὲ ἦν δόξα
 τοῦ καταφρονεῖσθαι καὶ ἡδονῇ τὰς τύχας αὐτοῦ τὸ 15
 ἔθνος φέρειν, ἄλλως τε ἐπειδὴ τινες τῶν δημοτικῶ-
 τέρων ἀνθρώπων καὶ ἐπανεστήσαν αὐτῷ διὰ τοιαύτην
 αἰτίαν.

- 2 ἦν Ἰούδας ὁ Σαριθαίου καὶ Ματθίας ὁ Μαργαλαῶ-
 θου Ἰουδαίων λογιώτατοι καὶ παρ' οὐστυνασοῦν τῶν 20
 πατρίων ἐξηγητὰι νόμων, ἄνδρες καὶ δῆμῳ προσφιλεῖς
 διὰ παιδείαν τοῦ νεωτέρου (ὁσημέραι γὰρ διημέρευον
 αὐτοῖς πάντες οἷς προσποίησις ἀρετῆς ἐπετηδεύετο),
 οἳ τότε πυνθανόμενοι τοῦ βασιλέως τὴν νόσον θερα-
 πεύειν ἄπορον οὖσαν, ἐξῆραν τὸ νεώτερον ὥστε, ὅπόσα 25
 παρὰ τὸν νόμον τὸν πατριον κατεσκευάστο ἔργα ὑπὸ
 τοῦ βασιλέως, ταῦτα καθελόντας εὐσεβείας ἀγωνί-
 σματα παρὰ τῶν νόμων φέρεσθαι· καὶ γὰρ δὴ διὰ τὴν
 τόλμαν αὐτῶν, παρ' ἧς διηγόρευεν ὁ νόμος, τῆς ποιή-
 σεως τὰ τε ἄλλα αὐτῷ συντυχεῖν οἷς παρὰ τὸ εἰωθὸς 30
 τοῦ ἀνθρώπου διετρίβη, καὶ δὴ καὶ τὴν νόσον. ἦν γὰρ
 τῷ Ἡρώδῃ τινὰ πραγματευθέντα παρὰ τὸν νόμον, ἃ

δὴ ἐπεκάλουν οἱ περὶ τὸν Ἰούδαν καὶ Ματθίαν. κατε-
 σκευάκει γὰρ ὁ βασιλεὺς ὑπὲρ τοῦ πυλῶνος τοῦ μεγά-
 λου τοῦ ναοῦ ἀνάθημα καὶ λίαν πολυτελές, ἀετὸν χρύ-
 σεον μέγαν· κωλύει δὲ ὁ νόμος εἰκότων τε ἀναστάσεις
 5 ἐπινοεῖν καὶ τινῶν ζώων ἀναθέσεις ἐπιτηδεύεσθαι τοῖς
 βιοῦν κατ' αὐτὸν προηρημένους. ὥστε ἐκέλευον οἱ σο-
 φισταὶ τὸν ἀετὸν κατασπᾶν· καὶ γὰρ εἴ τις ἂν γένοιτο
 κίνδυνος τῶν εἰς θάνατον ἀνακειμένων, πολὺ τῆς ἐν
 τῷ ζῆν ἡδονῆς λυσιτελεστέραν φαίνεσθαι τὴν προστι-
 10 θεμένην ἀρετὴν ὑπ' αὐτοῦ τοῖς ἐπὶ σωτηρίᾳ καὶ φυ-
 λακῇ τοῦ πατρίου μελλήσουσι τελευτᾶν, διὰ τὸ αἰδίου
 τοῦ ἐπαινεῖσθαι φήμην κατασκευασαμένους ἐν τε τοῖς
 νῦν ἐπαινεθῆσεσθαι καὶ τοῖς ἐσομένοις ἀειμνημόνευτον
 καταλιπεῖν τὸν βίον. καίτοι γε τοῖς ἀκινδύνως δια-
 15 τωμένοις ἄφυσκτον εἶναι τὴν συμφορὰν, ὥστε καλῶς
 ἔχειν τοῖς ἀρετῆς ὀριγνωμένοις τὸ κατεψηφισμένον αὐ-
 τῶν μετ' ἐπαίνων καὶ τιμῶν δεχομένοις ἀπιέναι τοῦ
 βίου. φέρειν δὲ καὶ κούφισιν πολλὴν τὸ ἐπὶ καλοῖς
 ἔργοις, ὧν μνηστῆρα τὸν κίνδυνον εἶναι, τελευτᾶν, καὶ
 20 ἅμα νιέσι τοῖς αὐτῶν, καὶ ὁπόσοι τοῦ συγγενοῦς κατα-
 λείποντο ἄνδρες ἢ γυναῖκες, καὶ τοῖσδε περιποιῆσαι
 ὄφελος εὐκλεία τῇ ἀπ' αὐτῶν.

καὶ οἱ μὲν τοιοῦτοις λόγοις ἐξῆραν τοὺς νέους, 3
 ἀφικνεῖται δὲ λόγος εἰς αὐτοὺς τεθνάναι φράζων τὸν
 25 βασιλέα, καὶ συνέπραττε τοῖς σοφισταῖς. καὶ μέσης
 ἡμέρας ἀνελθόντες κατέσπων τε καὶ πελέκασιν ἐξέκο-
 ψαν τὸν ἀετὸν, πολλῶν ἐν τῷ ἱερῷ διατριβόντων. καὶ
 ὁ στρατηγὸς τοῦ βασιλέως (ἀγγέλλεται γὰρ ἡ ἐπιχείρη-
 σις πρὸς αὐτόν) ἀπὸ μείζονος διανοίας ἢ ἐπράσσετο
 30 ὑπολαβῶν ἄνεισι χεῖρα πολλὴν ἐπαγόμενος, ὁπόσοι ἀν-
 θεξοῖεν τῷ πλήθει τῶν πειρωμένων καθαιρεῖν τὸ ἀνά-
 θημα· ἐπιπεσῶν τε μὴ προσδεχομένοις, ἀλλ' ὅποια

ὄχλος φιλεῖ, δόξῃ μᾶλλον ἀμαθεῖ ἢ προνοῖα ἀσφαλεῖ
 τετολμηκόσιν, ἀσυντάκτοις τε καὶ μηδὲν τοῦ ὀνήσοντος
 προανεσκοπημένους, τῶν τε νέων οὐκ ἐλάσσους τεσσα-
 ράκοντα ἀνδρῶν, οἱ θάρσει ἔμενον ἐπιόντα εἰς φυγὴν.
 τοῦ λοιποῦ πλήθους καταστάντος, συλλαμβάνει, καὶ 5
 τοὺς εἰσηγητὰς τοῦ τολμήματος Ἰούδαν καὶ Ματθίαν,
 ἄδοξον ἡγουμένους ὑποχωρεῖν τὴν ἐφοδον αὐτοῦ, καὶ
 ἀνήγαγεν ἐπὶ τὸν βασιλέα. ἐρομένου δέ, ἐπεὶ ἀφίκοντο
 ἐπ' αὐτόν, τοῦ βασιλέως εἰ τολμήσειαν αὐτοῦ τὸ ἀνά-
 θημα καθελεῖν, "ἀλλὰ καὶ πεφρόνηται γε ἡμῖν τὰ φρο- 10
 νηθέντα καὶ πέπρακται τὰ πεπραγμένα μετ' ἀρετῆς
 ἀνδράσι πρεπωδεστάτης. τοῦ τε γὰρ θεοῦ τῇ ἀξιώσει
 πεπιστευμένα βεβοήθηται ὑφ' ἡμῶν, καὶ τοῦ νόμου τῇ
 ἀκροάσει πεφροντισμένα· θαυμαστόν τε οὐδὲν εἰ τῶν
 σῶν δογμάτων ἀξιοτέρους τηρεῖσθαι ἡγήμεθα τοὺς 15
 νόμους, οὓς Μωϋσῆς ὑπαγορεύσει καὶ διδαχῇ τοῦ θεοῦ
 γραφάμενος κατέλιπεν. ἡδονῇ τε τὸν θάνατον οἴσομεν
 καὶ τιμωρίαν ἦντινα ἐπιβάλοις, διὰ τὸ μὴ ἐπ' ἀδίκους
 ἔργοις ἀλλὰ φιλῖα τοῦ εὐσεβοῦς μέλλειν συνείσεσθαι
 τὸ ἐφομιλῆσαν αὐτοῦ." καὶ οἱ μὲν ταῦτα πάντες ἔλε- 20
 γον, οὐδὲν ἐλλιπεστέρα τῇ τόλμῃ τοῦ λόγου χρώμενοι,
 ἢ θαρσήσαντες τὸ ἔργον πράττειν οὐκ ἀπετράποντο·
 βασιλεὺς δὲ αὐτοὺς καταδήσας ἐξέπεμπεν εἰς Ἰερι-
 χοῦντα, καλέσας Ἰουδαίων τοὺς ἐν τέλει. καὶ παραγε-
 νομένων ἐκκλησιάσας εἰς τὸ αὐτὸ θέατρον, ἐπὶ κλινι- 25
 δίου κείμενος ἀδυναμία τοῦ στῆναι, τῶν ἀγωνιῶν τε
 ἐφ' ὅσον δὴ τινες ἦσαν ἐπ' αὐτοὺς γεγρονυῖαι ἀνηριθ-
 μεῖτο, καὶ τοῦ ναοῦ τὴν κατασκευὴν ὡς μεγάλοις τέ-
 λεσι τοῖς αὐτοῦ γένοιτο, μὴ δυνηθέντων ἔτεσιν ἑκατὸν
 εἰκοσι πέντε τῶν Ἀσαμωναίου, ἐν οἷς ἐβασίλευον, τοι- 30
 ὄνδε τι ἐπὶ τιμῇ πράξαι τοῦ θεοῦ· κοσμησάμενοι δὲ καὶ
 ἀναθήμασιν ἀξιολόγοις, ἀνθ' ὧν ἑλπίδα μὲν αὐτῷ γε-

νέσθαι κἂν μεθ' ὃ θάνοι καταλελειψέσθαι μνήμην τε αὐτοῦ καὶ εὐκλειαν. κατεβόα τε ἤδη διότι μηδὲ ζῶντα ὑβρίζειν ἀπόσχοντο εἰς αὐτόν, ἀλλ' ἡμέρας τε καὶ ἐν ὄψει τῆς πληθύος ὑβρεῖ χρωμένους ἄψασθαι τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἀνακειμένων, καὶ καθαίρεισιν ὑβρίζοντας πεποιῆσθαι λόγῳ μὲν εἰς αὐτόν, ἀληθείᾳ δέ, εἴ τις ἐξετάξοι τὸ γεγονός, ἱεροσυλοῦντας.

οἱ δὲ διὰ τὴν ὁμότητα αὐτοῦ, μὴ δὴ καὶ κατ' αὐ- 4
τῶν ἐξαγριώσας εἰσπράττειτο τιμωρίαν, οὔτε γνώμη
10 ἔφασαν αὐτὰ πεπραῆχθαι τῇ αὐτῶν, φαίνεσθαι τε αὐ-
τοῖς οὐκ ἀπηλλαγμένα κολάσεως αὐτὰ εἶναι. ὃ δὲ τοῖς
μὲν ἄλλοις πραοτέρως ἔσχεν, Ματθίαν δὲ τὸν ἀρχιερέα
παύσας ἱερᾶσθαι ὡς αἴτιον τοῦ μέρους τούτων γεγο-
νότα, καθίστα Ἰώζαρον ἀρχιερέα, ἀδελφὸν γυναικὸς τῆς
15 αὐτοῦ. ἐπὶ δὲ τοῦ Ματθίου τούτου ἱερωμένου συμβα-
νει καὶ ἕτερον ἀρχιερέα καταστῆναι πρὸς μίαν ἡμέραν,
ἣν Ἰουδαῖοι νηστεῖαν ἄγουσιν. αἰτία δὲ ἐστὶν ἡδε.
ὁ Ματθίας ἱερώμενος ἐν νυκτὶ τῇ φερούσῃ εἰς ἡμέραν
ἧ ἡ νηστεία ἐνίστατο, ἔδοξεν ἐν ὄνειρατι ὁμιληκέναι
20 γυναικί· καὶ διὰ τὸδε οὐ δυναμένου ἱερουργεῖν, Ἰώ-
σηπος ὁ τοῦ Ἑλλήμου συνιεράσατο αὐτῷ, συγγενῆς αὐ-
τοῦ. Ἡρώδης δὲ τὸν τε Ματθίαν ἐπεπαύκει τῆς ἀρχιερω-
σύνης, καὶ τὸν ἕτερον Ματθίαν, ὃς ἐγγιγέρκει τὴν στά-
σιν, καὶ ἄνδρας ἐκ τῶν ἐταίρων αὐτοῦ ἔκαυσε ζῶντας.
25 καὶ ἡ σελήνη δὲ τῇ αὐτῇ νυκτὶ ἐξέλιπεν.

Ἡρώδης δὲ μειζόνως ἡ νόσος ἐνεπικραίνετο, δίκην 5
αὐτοῦ παρανομήσειεν ἐκπρασσομένου τοῦ θεοῦ. πῦρ μὲν
γὰρ μαλακὸν ἦν, οὐχ ὥδε πολλὴν ἀποσημαίνου τοῖς
ἐπαφωμένοις τὴν φλόγῳσιν ὀπόσῃν τοῖς ἐντὸς προσε-
30 τίθει τὴν κάκωσιν, ἐπιθυμία δὲ δεινὴ τοῦ δέξασθαι
τι ἀπ' αὐτοῦ· οὐ γὰρ ἦν μὴ οὐχ ὑπουργεῖν· καὶ ἐλ-
κώσεις τῶν τε ἐντέρων, καὶ μάλιστα τοῦ κόλου δεινὰ

ἀλγηδόνες, καὶ φλέγμα ὑγρὸν περὶ τοὺς πόδας καὶ
 διαυγές. παραπλησίᾳ δὲ καὶ περὶ τὸ ἦτρον κάκωσις
 ἦν, ναὶ μὴν καὶ τοῦ αἰδολοῦ σῆψις σκώληκας ἐμποιοῦσα,
 πνεύματος τε ὀρθία ἔντασις, καὶ αὕτη λίαν ἀηδῆς ἀ-
 χθηδόνι τε τῆς ἀποφορᾶς καὶ τῷ πυκνῷ τοῦ ἄσθματος. 5
 σπασμὸς τε περὶ πᾶν ἦν μέλος, ἰσχὺν οὐχ ὑπομενητήν
 προστιθέμενος. ἐλέγετο οὖν ὑπὸ τῶν θειαζόντων, καὶ
 οἷς ταῦτα προαποφθέγγεσθαι σοφία προύκειτο, ποινην
 τοῦ πολλοῦ δυσσεβοῦς ταύτην ὁ θεὸς εἰσπράσσεσθαι
 παρὰ τοῦ βασιλέως. ὁ δέ, καίπερ δὴ μειζόνως ἢ ἀν- 10
 τίσχοι ἄν τις ταλαιπωρούμενος, ἐν ἐλπίδι τοῦ ἀνασφα-
 λοῦντος ἦν, ἰατροὺς τε μεταπέμπων, καὶ ὅποσα ἀρωγὰ
 ὑπαγορεύσειαν χρῆσθαι μὴ ἀποτετραμμένος. ποταμόν
 τε περάσας Ἰορδάνην θερμοῖς τοῖς κατὰ Καλλιρρόην
 αὐτὸν παρεδίδου, ἅπερ σὺν τῇ ἐς πάντ' ἀρετῇ καὶ πό- 15
 τιμα ἐστίν· ἔξεισι δὲ τὸ ὕδωρ τοῦτο εἰς λίμνην τὴν
 ἀσφαλτοφόρον λεγομένην. κἀνταῦθα τοῖς ἰατροῖς δο-
 κῆσαν ὥστε ἀναθάλλειν αὐτόν, καθεσθίεις εἰς πύελον
 ἐλαίου πλέων δόξαν μεταστάσεως ἐνεποίησεν αὐτοῖς.
 τῶν δὲ οἰκετῶν οἰμωγῇ χρωμένων περιενεγκῶν, καὶ 20
 μηδ' ἦντινα ἀμφὶ τοῦ σωθησομένου ἐλπίδα ἔχων, τοῖς
 στρατιώταις ἀνὰ πεντήκοντα δραχμᾶς ἐκάστῳ κελεύει
 νεμηθῆναι. πολλὰ δὲ καὶ τοῖς ἡγεμόσιν αὐτῶν καὶ φί-
 λοις τοῖς αὐτοῦ ἐδώρειτο. καὶ παρῆν αὐθις ἐπὶ Ἰερι-
 χοῦντος· μέλαινά τε χολῆ αὐτόν ἦρει ἐπὶ πᾶσιν ἐξα- 25
 γριαίνουσα, ὥστε ἦδη τελευτῶν πρᾶξιν τοιάνδε ἐπι-
 νοεῖν. ἀφικομένων προστάγματι τῷ αὐτοῦ Ἰουδαίων·
 ἀνδρῶν παντὸς τοῦ ἔθνους ὅπου ποτὲ ἀξιολόγων (πολ-
 λοι δὲ ἐγένοντο ὡς τοῦ παντὸς ἔθνους κατακεκλημένου,
 καὶ πάντων ἀκροασαμένων τοῦ διατάγματος· εἰς γὰρ 30
 θάνατον ἦν ἀνακείμενα τοῖς ἀλογήσασι τῶν ἐντολῶν),
 ἐμμαινομένου πᾶσι τοῦ βασιλέως ὁμοίως τοῖς τε ἀναι-

τίοις καὶ παρεσχηκόσιν αἰτίαν, συγκλείσας αὐτοὺς πάν-
 τας ἐν τῷ Ἰπποδρόμῳ, τὴν τε ἀδελφὴν αὐτοῦ Σαλώμην
 καὶ τὸν ἄνδρα αὐτῆς Ἀλεξᾶν μεταπέμψας, τεθνήξεσθαι
 μὲν οὐ πόρρω ἔλεγει, ἐπὶ τοσοῦδε τῶν ἀλγηδόνων αὐ-
 5 τὸν περιεχουσῶν, καὶ τότε μὲν οἰστόν τε καὶ πᾶσι φί-
 λον παρατυγχάνειν, τὸ δὲ ὀλοφυρμῶν τε ἄπειρον καὶ
 πένθους ἐνδεᾶ ὅποτον ἐπὶ βασιλεῖ πράσσοιτο ἄν, μάλ-
 ιστα αὐτῷ λυπηρὸν εἶναι. οὐ γὰρ ἀπὸ σκοποῦ τὴν
 Ἰουδαίων διάνοιαν, ὡς εὐκταῖος αὐτοῖς καὶ πάνυ κεχα-
 10 ρισμένος ὁ θάνατος αὐτοῦ, διὰ τὸ καὶ ζῶντος ἐπὶ ἀπο-
 στάσει ἐπέλγεσθαι καὶ ὕβρει τῶν ὑπ' αὐτοῦ προτιθεμέ-
 νων. ἔργον δ' ἄρα ἐκείνων εἶναι κούφισίν τινα αὐτῷ
 ψηφίσασθαι τοῦ ἐπὶ τοιοῖσδε ἀλγεινοῦ. τὰ αὐτὰ γὰρ
 δὴ φρονῆσαι δόξη τῇ αὐτοῦ μὴ ἀπειπαμένων, μέγαν
 15 αὐτοῦ τὸν ἐπιτάφιον γενήσεσθαι, καὶ ὅπολος οὐδ' ἄλ-
 λοις βασιλέων, καὶ πένθος διὰ τοῦ ἔθνους ἅπαντος ἐκ
 ψυχῆς ὀλοφυραμένων ἐπὶ παιδιᾷ καὶ γέλωτι αὐτοῦ.
 ἐπὶ οὖν θεάσωνται τὴν ψυχὴν ἀφέντα αὐτόν, περι-
 στήσαντας τῷ Ἰπποδρόμῳ τὸ στρατιωτικὸν ἄγνοοῦν ἐτι
 20 τὸν θάνατον αὐτοῦ (μὴ γὰρ πρότερον εἰς τοὺς πολλοὺς
 ἐξενεγκεῖν ἢ τάδε πράξαι) κελεύειν ἀκοντίσαι τοὺς ἐγ-
 καθειργμένους, καὶ πάντας τοῦτον ἀνελόντας τὸν τρό-
 πον διχόθεν αὐτόν οὐχ ἁμαρτήσεσθαι τοῦ εὐφρανοῦν-
 τος, κυρώσει τε ὧν ἐπιστελλεῖεν αὐτοῖς μέλλων τελευ-
 25 τᾶν, καὶ τῷ πένθει ἀξιολόγῳ τετιμῆσθαι. καὶ ὁ μὲν
 μετὰ θακρῶν ποτινῶμενος, καὶ τοῦ συγγενοῦς τὴν
 εὐνοίαν καὶ πίστιν τοῦ θεοῦ προσκαλῶν, ἐπέσκηπτε
 μὴ ἡτιμῶσθαι ἀξιῶν, κάκεινοι ὠμολόγουν οὐ παραβή-
 σεσθαι· κατανοήσειε δ' ἄν τις τὴν διάνοιαν τοῦ ἄν- 6
 30 θρώπου, καὶ ὅτῳ τὰ πρότερα ἤρρεσκεν, ὡς ὑπὸ τοῦ φι-
 λοζωεῖν πράξειε τὰ εἰς τοὺς συγγενεῖς πεπραγμένα, ἐκ
 γοῦν τῶν ἄρτι ἐντολῶν οὐδὲν ἀνθρώπειον εἰσφερομέ-

νην, εἴ γε καὶ ἀπιὼν τοῦ βίου πρόνοιαν εἶχεν ὡς ἐν πένθει καὶ ἐρημίᾳ τῶν φιλότατων τὸ πᾶν καταστήσειεν ἔθνος, ἕνα ἀπὸ ἐκάστου οἴκου κελεύων μεταχειρίσασθαι, μηδὲν ἄδικον, μήτε εἰς αὐτὸν δεδρακότας μήτε ἐφ' ἐτέροις ἐγκλήμασι κατηγορίας αὐτῶν γενομένης, εἰσθότων, οἷς προσποίησις ἀρετῆς, καὶ πρὸς τοὺς ἐν δίκῃ ἐχθροὺς γεγονότας ἐν τοιοῖσδε καιροῖς τὰ μίση κατατίθεσθαι.

7 ταῦτα δὲ ἐπιστέλλοντος αὐτοῦ πρὸς τοὺς συγγενεῖς, γράμματα παρῆν ὑπὸ τῶν εἰς Ῥώμην πρέσβεων ἀπεσταλμένων πρὸς Καίσαρα, καὶ ἀναγνωσθέντων τὸ κεφάλαιον ἦν ὡς τῆς τε Ἀκμῆς ὄργῃ τῇ Καίσαρος ἀνηρημένης ἐφ' οἷς Ἀντιπάτρῳ συγκακουρηθήσειεν, αὐτόν τε Ἀντίπατρον ὡς ἐπὶ γνώμῃ τῇ ἐκείνου ποιοῖτο ὡς πατὴρ καὶ βασιλέως, εἴτε φυγάδα ἐλαύνειν ἐθέλησειεν εἴτε καὶ κτιννύειν. τούτων ἀκροασάμενος Ἡρώδης βραχὺ μὲν 15 τι ἀνήνεγκεν ἡδονῇ τῶν γεγραμμένων, θανάτῳ τε τῆς Ἀκμῆς ἐπαίρομενος καὶ ἐξουσίᾳ τῆς ἐπὶ τῷ παιδί τιμωρίας· προλουσῶν δὲ εἰς μέγα τῶν ἀλγηδόνων παρεῖτο τεταλαιπωρημένος σιτίων, καὶ ἤτησε μῆλον καὶ μαχαίριον· ἦν γὰρ ἐν ἔθει καὶ πρότερον αὐτῷ περιλέψαντι 20 αὐτὸ δι' αὐτοῦ καὶ κατ' ὀλίγον τέμνοντι ἐσθίειν. λαβῶν δὲ καὶ περιβλεψάμενος γνώμην εἶχεν ὡς παῖσων ἑαυτὸν, κἂν ἐπεπράχει μὴ φθάσαντος αὐτοῦ καταλαβεῖν τὴν δεξιὰν Ἀχιάβου, ὃς ἀνεψιὸς ἦν αὐτοῦ. καὶ μέγα ἀνακραγόντος οἰμωγῇ τε αὐτίς ἀνὰ τὸ βασιλεῖον 25 ἦν καὶ θόρυβος μέγας ὡς οἰχομένου τοῦ βασιλέως. καὶ ὁ Ἀντίπατρος (πιστεύει γὰρ τέλος ἀληθῶς τὸν πατέρα ἔχειν) θάρσει τε ἐχρῆτο ἐπὶ τοῖς λόγοις, ὄλος ὡς ἦδη τῶν δεσμῶν ἀφειμένος καὶ τὴν βασιλείαν ἀκονιτὶ δεξόμενος εἰς χεῖρας, καὶ τῷ εἰρητοφύλακι περὶ ἀφέσεως 30 ἦν αὐτοῦ διάλογος, μεγάλα ὑπισχνουμένου εἰς τὸ παρὸν καὶ τὸ αὐτίς, ὡς ἂν περὶ τοιούτου ἀγῶνος ἐνε-

στηκότος. ὃ δὲ οὐ μόνον ἀπειθήσῃ ἦν πράσσειν ἐφ' οἷς ἤξιόν Ἐπίπατρος, ἀλλὰ καὶ τῷ βασιλεῖ ἀποσημαίνει διάνοιαν τὴν ἐκείνου, πολλαῖς καὶ προσεισφοραῖς παρ' αὐτοῦ χρώμενος. ὃ δὲ Ἡρώδης καὶ πρότερον οὐχ ἡσ-
 5 σόμενος εὐνοία τοῦ υἱέος, ἐπεὶ ἤκουσε τοῦ εἰρητοφύλακος ταῦτα εἰρηκότος, ἀνεβόησέ τε ἀνατυψάμενος τὴν κεφαλὴν, καίπερ ἐν τῷ ὑστάτῳ ὄν, καὶ ἐπὶ τὸν ἀγκῶνα περιάρας ἑαυτὸν κελεύει, πέμψας τινὰς τῶν δορυφόρων, μηδὲν εἰς ἀναβολὰς ἀλλ' ἐκ τοῦ ὀξέος κτεί-
 10 ναντας αὐτὸν ἐν Ἰρκανίᾳ ταφὰς ἀσήμους ποιεῖσθαι.

τὰς δὲ διαθήκας αὐτῆς μεταγράφει μεταβολῆς αὐτῷ 8
 περὶ τὴν διάνοιαν γενομένης, Ἐπίπαν μὲν, ᾧ τὴν βασιλειάν καταλελοίπει, τετράρχην καθιστὰς Γαλιλαίας τε καὶ Περσίας, Ἀρχελάῳ δὲ τὴν βασιλειάν χαριζόμε-
 15 νος, τὴν τε Γαυλωνίτιν καὶ Τραχωνίτιν καὶ Βαταναίαν καὶ Πανιάδα Φιλίππῳ, παιδὶ μὲν τῷ αὐτοῦ Ἀρχελάου δὲ ἀδελφῷ γνησίῳ, τετραρχίαν εἶναι. Ἰάμνειαν δὲ καὶ Ἄζωτον καὶ Φασαγηλίδαν Σαλώμῃ τῇ ἀδελφῇ αὐτοῦ κατανέμει, καὶ ἀργυρίου ἐπισήμου μυριάδας πεντήκοντα.
 20 προνοήσῃ δὲ καὶ τῶν λοιπῶν, ὅποσοι συγγενεῖς ἦσαν αὐτῷ, χρημάτων τε δόσεις καὶ προσόδων ἀναφοραῖς, ἐκάστους ἐν εὐπορίᾳ καθιστάμενος. Καίσαρι δὲ ἀργυρίου μὲν ἐπισήμου μυριάδας χιλίας, χωρὶς δὲ σκευὴ τὰ μὲν χρυσοῦ τὰ δ' ἀργύρου, καὶ ἐσθῆτα πάνυ πολυτελεῖ,
 25 Ἰουλίᾳ δὲ τῇ Καίσαρος γυναικὶ καὶ τισὶν ἑτέροις πεντακοσίας μυριάδας. ταῦτα πράξας ἡμέρας πέμπτη μεθ' ὃ Ἐπίπατρον κτείνει τὸν υἱὸν τελευτᾶ, βασιλεύσας μεθ' ὃ μὲν ἀνείλεν Ἀντίγονον, ἔτη τέσσαρα καὶ τριάκοντα, μεθ' ὃ δὲ ὑπὸ Ῥωμαίων ἀπεδέδεικτο, ἑπτὰ καὶ
 30 τριάκοντα, ἀνῆρ ὧμὸς μὲν εἰς πάντας ὁμοίως, καὶ ὄργῃς μὲν ἦσσαν, κρείσσων δὲ τοῦ δικαίου, τύχῃ δὲ εἰ καὶ τις ἕτερος κεχηρημένος εὐμενεῖ (ἐκ τε γὰρ ἰδιώτων

βασιλεὺς καταστάς καὶ κινδύνοις περιστοιχιζόμενος
 μυρίοις, πάντων ποιείται διάδρασιν καὶ τοῦ ζῆν ἐπὶ
 μήκιστον ἐξίκετο), ὅποσα δὲ τὰ κατ' οἶκον περὶ υἱεὺς
 τοῦς αὐτοῦ, ὅσαν μὲν γινώμῃ τῇ ἐκείνου, καὶ πάνυ δε-
 ξιά κεκρημένος διὰ τὸ κρίνας ἐχθροὺς κρατεῖν οὐχ ὑ- 5
 στερεῖσαι, δοκεῖν δ' ἐμοὶ καὶ πάνυ δυστυχῆς.

2 Σαλώμῃ δὲ καὶ Ἀλεξᾶς, πρὶν ἐκκυστον γενέσθαι τὸν
 θάνατον τοῦ βασιλέως, τοὺς ἐπὶ τὸν ἰκπόδρομον κατα-
 κεκλεισμένους ἐκπέμπονται ἐπὶ τὰ αὐτῶν, φάμενοι βα- 10
 σιλέα κελεύειν ἀπιοῦσιν αὐτοῖς ἐπὶ τοὺς ἀγροὺς νέμε-
 σθαι τὰ οἴκια. πρᾶσσειται τε αὐτοῖς ἦδε εὐεργεσία με-
 γίστη εἰς τὸ ἔθνος. ἐφανερῶτο δ' ἦδη ὁ θάνατος τοῦ
 βασιλέως· καὶ Σαλώμῃ καὶ Ἀλεξᾶς συναγαγόντες τὸ
 στρατιωτικὸν εἰς τὸ ἀμφιθέατρον τὸ ἐν Ἰεριχοῦντι 15
 πρῶτον μὲν ἐπιστολὴν ἀνέγνωσαν πρὸς τοὺς στρατιῶ-
 τας γεγραμμένην, ἐπὶ τε πίστεως εὐχαριστία καὶ εὐ-
 νοίας τῆς εἰς αὐτόν, καὶ παρακλήσει τῶν ὁμοίων παρο-
 κωχῆς Ἀρχελάφ τῷ παιδὶ αὐτοῦ, ὃν βασιλέα καθίσταται.
 εἶτα μέντοι Πτολεμαῖος, τὸν σημαντήρα τοῦ βασιλέως
 πεπιστευμένος, τὰς διαθήκας ἀνέλεγεν, αἱ λήψεσθαι 20
 κύρωσιν οὐκ ἄλλως ἐμελλον ἢ Καίσαρος ἐντυχόντος
 αὐταῖς. βοή οὖν εὐθύς ἦν ἐκτιμώντων Ἀρχελάον βα-
 σιλέα, καὶ οἱ στρατιῶται κατὰ στίφη τε αὐτοὶ καὶ οἱ
 ἡγεμόνες εὐνοϊᾶν τε ὑπισχνοῦνται καὶ προθυμίαν τὴν
 αὐτήν, καὶ συλλήπτορα τὸν θεὸν παρεκάλουν. 25

3 ἐντεῦθεν δὲ τάφον ἠτοίμαζον τῷ βασιλεῖ, μελήσαν
 Ἀρχελάφ πολυτελεστάτην γενέσθαι τὴν ἐκκομιδὴν τοῦ
 πατρός, καὶ πάντα τὸν κόσμον προκομίσαντος εἰς ὃ συμ-
 πομπεύσειε τῷ νεκρῷ. ἐφέρετο δὲ ἐπὶ κλίνης χρυσίας
 λίθοις πολυτελέσι καὶ ποικίλοις διαπεπασμένης, στρω- 30
 μνή τε ἦν ἀλουργῆς, καὶ ἡμπέσχετο πορφυρέσιν ὁ νε-
 κρὸς διαδήματι ἡσκημένος, ὑπερκειμένου στεφάνου

χρυσέον, σκῆπτρόν τε τῇ δεξιᾷ παρακείμενον. περι δὲ τὴν κλίνην οἷ τε υἱεῖς καὶ τὸ πλῆθος ἦν τῶν συγγενῶν· ἐπὶ δὲ τούτοις τὸ στρατιωτικὸν κατὰ οἰκεία ἔθνη καὶ προσηγορίας διέκειντο, οὕτω νειμηθέντες, πρῶτοι μὲν 5 οἱ δορυφόροι, μετὰ δὲ τὸ Θράκιον, ἐπὶ δὲ τούτοις ὀπίσσοι Γερμανοί, καὶ αὐτὸ Γαλατικὸν μετ' αὐτούς, ἐν κόσμῳ πάντες τῷ πολεμιστηρίῳ. τούτων δὲ κατόπιν ἦδη πᾶς ὁ στρατὸς ὡς ἐς πόλεμον ἐξοδεύοντες, ὥσπερ ὑπὸ λοχαγῶν ἀγόμενοι καὶ τοῖς ταξιαρχοῦσιν αὐτῶν. τούτοις 10 εἶποντο πεντακόσιοι τῶν οἰκετῶν ἀρωματοφόροι. ἤσαν δὲ ἐπὶ Ἡρωδείου στάδια ὀκτώ· τῆδε γὰρ αὐτῷ ἐγένοντο αἱ ταφαὶ κελεύσματι τῷ αὐτοῦ.

Ἡρώδης μὲν δὴ τοῦτον ἐτελεύτα τὸν τρόπον, Ἄρ- 4 χέλαος δὲ ἐπὶ μὲν ἑβδόμην ἡμέραν πένθος τὸ ἐπὶ τῷ 15 πατρὶ τιμῶν διετέλει (τόσας γὰρ διαγορεύει τὸ νόμιμον τοῦ πατρίου), ἐστιάσας δὲ τοὺς ὄμλους καὶ καταλύσας τὸ πένθος ἄνεισιν εἰς τὸ ἱερόν. ἦσαν δὲ εὐφημῖαι καὶ ἔπαινοι καθ' οὐστυνας ἴοι, ἐκάστων τὰ πρὸς ἀλλήλους φιλοτιμουμένων εἰς τὸ δοκεῖν μεῖζοσι χρῆσθαι ταῖς εὐ- 20 φημῖαις. ὃ δὲ εἰς ὑψηλὸν βῆμα πεποιημένον ἀνελθὼν καὶ ἰδρῦθεις εἰς θρόνον χρυσοῦ πεποιημένον ἀντε- δεξιούτο τοὺς ὄμλους, χάσματι τῶν εὐφημιῶν τὴν εὐ- νοϊαν αὐτῶν ἠδονῇ φέρων· χάριν τε ὠμολόγει διότι μηδὲν αὐτῷ μνησικακοῖεν ἀνδ' ὧν ὁ πατὴρ εἰς αὐτοὺς 25 ὑβρίσειε, καὶ πειράσσεσθαι μὴ ἐλλείψειν ἀμειβόμενον τὸ προθύμον αὐτῶν. ἄρτι μέντοι φειδῶ ποιείσθαι τοῦ βασιλείου ὀνόματος· τετιμῆσθαι γὰρ αὐτὸν τῇ ἀξιώσει, εἴπερ βεβαίως Καῖσαρ ἐπικυρώσειε τὰς διαθήκας αἱ ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐγράφησαν αὐτοῦ· δι' ἣν αἰτίαν οὐδὲ 30 τοῦ στρατεύματος ἐν Ἰεριχοῦντι τὸ διάδημα αὐτῷ περι- θέσθαι προθυμουμένον δέξασθαι τὸ περιμάχητον τῆς ἐνθένδε τιμῆς, διὰ τὸ μηδέπω τὸν κυρίως ἀποδώσοντα

φανερὸν εἶναι παρασχόμενον. περιόντων μὲν γε εἰς αὐτὸν τῶν πραγμάτων οὐ λείψειν ἀρετῆς τοῦ ἀμειψομένου τὴν εὐνοίαν αὐτῶν· σπουδάσειν γὰρ ἐν πᾶσι τὰ πρὸς αὐτοὺς φανεῖσθαι τοῦ πατρὸς ἀμείνων τὰ πάντα. οἱ δέ, οἷον ὄχλος φιλεῖ, οἰόμενοι τὰς πρώτας τῶν ἡμε- 5 ρῶν τὰς διανοίας ἐμφανίζειν τῶν παριόντων ἐπὶ τοιάσδε ἀρχάς, ὅσῳ πρᾶως καὶ θεραπευτικῶς ὁ Ἀρχέλαος διελέγετο αὐτοῖς, τοσῶδε μειζόνως τε ἐχρῶντο τοῖς ἐπαίνοις καὶ τὰς αἰτήσεις δωρεῶν ἐπεφέροντο, οἱ μὲν εἰσφορὰς ἄς ἐνιαυσίους φέροιεν ἐπικουφίζειν βοῆ χρώμενοι, οἱ 10 δὲ αὐτῶν δεσμοτῶν οἱ ὑπ' Ἡρώδου ἐδέδεντο (πολλοὶ δὲ ἦσαν καὶ πολλῶν χρόνων) ἀπόλυσιν· εἰσὶ δὲ οἱ ἄρσεις τῶν τελῶν, ἃ ἐπὶ πράσεσιν ἢ ὠναῖς δημοσίαις ἐπεβάλλετο πρᾶσσόμενα πικρῶς, ἤτοῦντο. ἀντέλεγέ τε οὐδαμῶς Ἀρχέλαος, ἐπίηρα τοῦ ὀμίλου σπουδαίως ὧν ποιεῖν 15 πάντα, διὰ τὸ νομίζειν μέγα πρᾶγμα εἰς τήρησιν τῆς ἀρχῆς γενήσεσθαι τὴν εὐνοίαν αὐτῷ τῆς πληθύνος. ἐντεῦθεν δὲ θύσας τῷ θεῷ κατ' εὐωχίαν τρέπεται μετὰ τῶν φίλων.

- 9 ἐν τούτῳ δὲ τινες τῶν Ἰουδαίων, συνελθόντες νεω- 20 τέρων ἐπιθυμία πραγμάτων, ᾧδύροντο Ματθίαν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ ὑπ' Ἡρώδου ἀποθανόντας, οἱ παραχρῆμα τῆς ἐκ τοῦ πενθεῖσθαι τιμῆς φόβῳ τῷ ἐκείνου ἀπεστέρητο· ἦσαν δὲ τῶν ἐπὶ καθαιρέσει τοῦ χρυσοῦ ἀετοῦ δεδικαιωμένων. ἐπὶ μέγα τε τῇ βοῇ καὶ οἰμωγῇ 25 χρώμενοι, καὶ τινα, ὡς κούφισιν φέροντα τοῖς τεθνεῶσιν, ἀπερρίπτουν εἰς τὸν βασιλέα. συνόδου τε αὐτοῖς γενομένης ἤξιλον τιμωρίαν αὐτοῖς ὑπ' Ἀρχελαίου γενέσθαι κολάσεσι τῶν ὑπὸ Ἡρώδου τιμωμένων, καὶ πάντων γε καὶ πρώτον καὶ ἐκδηλότατον τὸν ὑπ' αὐτοῦ ἀρ- 30 χιερέα καθεστῶτα παύσαντα νομιμώτερόν τε ἅμα καὶ καθαρὸν ἀρχιερεῖσθαι ἄνδρα αἰρεῖσθαι. τούτοις Ἀρχέ-

λαίος, καίπερ δεινῶς φέρων τὴν ὀρμὴν αὐτῶν, ἐπένευε,
 ἔχων τὴν ἐπὶ Ῥώμης ὁδὸν ἀνύεσθαι προκειμένην αὐτῷ
 τάχος ἐπὶ περισκοπήσει τῶν δοξάντων Καίσαρι. πέμψας
 δὲ τὸν στρατηγὸν πείθει χρῆσθαι ἐκέλευεν, ὡς τῆς ἐπὶ
 5 τοιοῦτοις τιμωρίας ἀποστάντας σκοπεῖν θάνατόν τε, ὃς
 τοῖς φίλοις αὐτῶν συνέλθοι, μετὰ νόμων γεγονότα, καὶ
 τὰς αἰτήσεις ὡς ἐπὶ μέγα τοῦ ὑβρίζειν προτοίειν, τοὺς τε
 καιροὺς οὐκ ἐν τοιοῖσδε εἶναι, μᾶλλον δὲ τοῦ ὁμονοεῖν,
 ἕως καταστησάμενος τὴν ἀρχὴν ἐπινεύσει τῇ Καίσαρος
 10 ἀφίκοιτο ὡς αὐτούς· τότε γὰρ κοινῇ βουλευσείν περὶ
 ὧν ἄξιοιεν σὺν αὐτοῖς, ἄρτι δὲ ἀνέχειν, μὴ καὶ στασιά-
 ζειν δοκοῖεν.

καὶ ὃ μὲν ταῦτα ὑπειπὼν καὶ διδάξας τὸν στρατη- 2
 γὸν ἐκπέμπει πρὸς αὐτούς· οἱ δὲ βοῶντες λέγειν τε οὐκ
 15 εἶπον, καὶ εἰς κίνδυνον τοῦ ἀπολουμένου ἐκεῖνόν τε
 καθίστασαν καὶ τῶν ἄλλων ὅστις γε ἐπὶ σωφρονισμῷ
 καὶ ἀποτροπῇ τῶν τοιῶνδε ὀριγνᾶσθαι [τολμήσειν]
 φθέγγασθαι φανερὸς ἦν, διὰ τὸ πάντα βουλήσει τῇ αὐ-
 τῶν μᾶλλον ἢ ἐξουσίᾳ τῶν ἐφεστηκότων συγχωρεῖν,
 20 δεινὸν ἠγούμενοι εἰ ζῶντός τε Ἡρώδου στερηθεῖεν τῶν
 φιλάτων, καὶ τελευτῆς αὐτῷ γενομένης τιμωριῶν τῶν
 ἐπ' αὐτοῖς, ὠργηκότες ταῖς γνώμας, κωλύοντο, καὶ
 νόμιμόν τε καὶ δίκαιον ἠγούμενοι ὃ τι μελλήσοι ἠδονὴν
 αὐτοῖς φέρειν, κίνδυνόν τε τὸν ἀπ' αὐτοῦ προιδέσθαι
 25 τε ἀμαθεῖς, καὶ εἰ τῷ ὑποπτευθείῃ, ὑπερβολῆς αὐτῷ
 γενομένης τῆς παραχρῆμα ἠδονῆς ἐκ τοῦ τιμωρήσασθαι
 τοὺς ἐχθίστους δοκοῦντας αὐτοῖς. πολλῶν δὲ ὑπὸ Ἀρ-
 χελάου πεμπομένων οἱ διαλέξοντο αὐτοῖς, τῶν δὲ οὐχ
 ὡς ὑπ' ἐκείνου γνώμη δὲ τῇ αὐτῶν [δοκεῖν] παριόντων,
 30 ὅπως εἰς τὸ πρᾶντερον καταστήσονται αὐτούς, οὐδενὸς
 ἠνείχοντο εἰπεῖν. ἀνάστασις τε ἦν λίαν ὀργῇ χρωμένων,

φανεροί τε ἦσαν ἐπὶ μέγα αὐξήσοντες τὴν στάσιν πλήθους ἐπισυρρυνέντος αὐτοῖς.

3 ἐνστάσης δὲ κατὰ τόνδε τὸν καιρὸν ἑορτῆς, ἐν ἣ Ἰουδαίους ἄξιμα προτιθέσθαι πατριον (φάσκα δὲ ἡ ἑορτὴ καλεῖται, ὑπόμνημα οὖσα τῆς ἐξ Αἰγύπτου ἀπάρσεως 5 αὐτῶν γενομένης, καὶ θύουσιν αὐτὴν προθύμως, πλήθός τε ἱερείων ὡς οὐκ ἐν ἄλλῃ κατακόπτειν ἐστὶν αὐτοῖς νόμιμον, κάτσει δὲ πληθὺς ἀναρίθμητος ἐκ τῆς χώρας, ἥδη δὲ καὶ ἐκ τῆς ὑπερορίας, ἐπὶ θρησκείᾳ τοῦ θεοῦ), καὶ οἱ νεωτερισταὶ τοὺς περὶ τὸν Ἰούδαν καὶ 10 Ματθίαν ἐξηγητὰς τῶν νόμων ὀδυρόμενοι συστάντες ἐν τῷ ἱερῷ τροφῆς ἠύποροῦντο, τοῖς στασιώταις οὐκ ὄν ἐν αἰσχρῇ μεταίτεν αὐτὴν. καὶ δείσας Ἀρχέλαος μὴ καί τι δεινὸν βλαστήσειεν αὐτῶν τῇ ἀπονοίᾳ, πέμπει σπειρᾶν τε ὀπλιτῶν χιλιαρχόν τε τὴν ὄρμην τῶν στασιαζόντων καταστεῖλαι πρὸ τοῦ τὸν πάντα ὄμιλον τοῦ μανιῶδους αὐτῶν πλέων καταστήναι, καὶ εἰ τινες διάδηλοι πολὺ τῶν ἄλλων καθίσταντο προθυμίᾳ τοῦ στασιάξαι, ἐπ' αὐτὸν ἀγαγεῖν. ἐπὶ τούτους οἱ στασιῶται τῶν ἐξηγητῶν καὶ τὸ πλήθος ἐξηγγρίωσαν, βοῆ καὶ διακελευσμῶ 20 χρώμενοι, ὥρμησάν τε ἐπὶ τοὺς στρατιώτας, καὶ περιστάντες καταλεύουσι τοὺς πλείστους αὐτῶν· ὀλίγοι δὲ τινες καὶ ὁ χιλιαρχὸς τραυματῆαι διέφυγον. καὶ τοῖς μὲν ταῦτα πράξασι διὰ χειρῶν αὐθις ἡ θυσία ἦν, Ἀρχελάω δὲ ἄπορον εἰδοῦσι σῶζεσθαι τὰ πάντα μὴ οὐκ ἀνακόψαντι 25 τὴν ἐπὶ τοῖσδε ὄρμην τῆς κληθῦος· ἐκπέμπει δὲ πᾶν τὸ στρατόπεδον καὶ τοὺς ἱππεῖς, οἱ τοὺς τε αὐτόθι ἐσκηνωκότας κωλύειεν τοῖς κατὰ τὸ ἱερὸν βοηθεῖν, καὶ τοὺς ἐκπίπτοντας ὑπὸ τῶν πεζῶν δέχοιντο ἀντειληφθαι τοῦ ἀσφαλοῦς ἥδη πεπιστευκότας. καὶ εἰς μὲν τρισηλίους 30 ἄνδρας ἔκταναν οἱ ἱππεῖς, τὸ δὲ λοιπὸν ὄχιστο ἐπὶ ὄρη τὰ πλησίον ἰόντες. ἐκήρυσσε δ' Ἀρχέλαος ἀναχωρεῖν

ἐπὶ τὰ αὐτῶν πᾶσιν. οἱ δὲ ἀπήεσαν τὴν ἑορτὴν καταλι-
 πόντες, φόβῳ κακοῦ μείζονος, καίπερ θρασεῖς ὄντες
 διὰ τὸ ἀπαίδευτον. Ἀρχέλαος δ' ἐπὶ θαλάσσης κατήει
 μετὰ τῆς μητρὸς, Νικόλαον καὶ Πτολεμαῖον καὶ πολλοὺς
 5 τῶν φίλων ἐπαγόμενος, Φιλίππῳ τὰδελφῶ τὰ πάντα
 ἐφείδς καθίστασθαι τοῦ οἴκου καὶ τῆς ἀρχῆς. συνεξήει
 δ' αὐτῷ καὶ Σαλώμῃ ἢ Ἡρώδου ἀδελφή, τὴν γενεὰν
 ἀγομένη τὴν αὐτῆς, πολλοὶ τε τῶν συγγενῶν, λόγῳ μὲν
 ὡς συναγωνιούμενοι τῷ Ἀρχελάῳ ἐπὶ κτήσει τῆς βασι-
 10 λείας, ἔργῳ δὲ ἀντιπράξοντες, καὶ μάλιστα περὶ τῶν
 πεπραγμένων ἐν τῷ ἱερῷ ποιησόμενοι καταβοάς. ὑπαν-
 τιάζει δ' ἐν Καισαρείᾳ τὸν Ἀρχέλαον Σαβίνος, Καίσα-
 ρος ἐπίτροπος τῶν ἐν Συρίᾳ πραγμάτων, εἰς Ἰουδαίαν
 ὠρμημένος ἐπὶ φυλακῇ τῶν Ἡρώδου χρημάτων. καὶ
 15 αὐτὸν τῆς ἐπὶ τοῖσδε ὀρμῆς ἐπέσχευεν ὁ ἕαρος παρελθὼν·
 διὰ γὰρ Πτολεμαίου μετάπεμπος ὑπ' Ἀρχελάου παρῆν·
 καὶ ἕαρος Σαβίνος χαριζόμενος οὔτε τὰς ἄκρας ὄσαι γε
 ἐν τοῖς Ἰουδαίοις ἦσαν παρέλαβεν οὔτε τοὺς θησαυροὺς
 κατεσημήνατο, εἶα δ' ἔχειν Ἀρχέλαον μέχρι Καισαρι
 20 δόξειέν τι περὶ αὐτῶν, καὶ ἔμενευ ἐν τῇ Καισαρείᾳ
 τοῦθ' ὑποσχόμενος. ἐπεὶ δ' ἐκκλει μὲν ἐπὶ τῆς Ῥώμης
 Ἀρχέλαος, ἕαρος δ' ἐπ' Ἀντιοχείας ἐγένοντο κομιδαί,
 Σαβίνος ἐπὶ Ἱεροσολύμων χωρήσας παραλαμβάνει τὰ
 βασιλεία. μεταπέμψας δὲ τοὺς φρουράρχους καὶ ὀπόσοι
 25 διοικηταὶ τῶν πραγμάτων ἦσαν, λόγους τε ἀπαιτεῖν
 πρόδηλος ἦν, καὶ τὰς ἄκρας καθίστατο ἢ αὐτῷ δοκοί.
 οὐ μὲν οἱ φύλακες ἐν ὀλίγῳ τὰς Ἀρχελάου ἐντολὰς
 ἐποιοῦντο, ἀλλ' ἔμενον σώζοντες τὰ πάντα ἢ προσετέ-
 τακτο αὐτοῖς. Καίσαρι δὲ φυλάσσειν ἕκαστα ἦν προσ-
 30 ποίησις αὐτοῖς.

πλει δὲ κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἐπὶ Ῥώμης καὶ Ἀν- 4
 τίπας, Ἡρώδου μὲν παῖς, ἐπὶ ἀντιποιήσει τῆς ἀρχῆς,

ὑποσχέσασθαι Σαλώμῃς ἡρμένους ἐπὶ τῷ ἄρξειν, καὶ πολὺ δικαιότερον Ἀρχελαίου παραλήψεσθαι τὰ πράγματα ἡξιωκῶς τῷ κατὰ τὰς προτέρας διαθήκας βασιλεὺς ἀποπεφάνθαι, ὡς ἀσφαλεστέρας εἶναι τῶν ἐπιγραφεισῶν. ἐπήγετο δὲ οὗτος τὴν τε μητέρα καὶ τὸν ἀδελφὸν τὸν 5 Νικολάου Πτολεμαίου, φίλων τε Ἡρώδῃ τιμιώτατον γεγεννημένον καὶ αὐτῷ προσκείμενον. μάλιστα δὲ αὐτὸν ἐνήγγεν ἐπ' ἀντιποιήσει τῆς βασιλείας φρονεῖν Εἰρηναῖος, φήτωρ ἀνὴρ καὶ δόξῃ δεινότητος τῆς περὶ αὐτὸν τὴν βασιλείαν πεπιστευμένος. διὸ δὴ καὶ τῶν κελυόν- 10 των εἶκειν Ἀρχελάῳ πρεσβυτέρῳ ὄντι κὰν ταῖς ἐπιδιαθήκαις ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐγγεγραμμένῳ βασιλεῖ οὐκ ἠνείχετο. ἐπεὶ δ' εἰς τὴν Ῥώμην ἀφίκετο, καὶ πάντων τῶν συγγενῶν ἀπόστασις ἦν πρὸς αὐτόν, οὐκ εὐνοία τῇ ἐκείνου μίσει δὲ τῷ πρὸς Ἀρχελαόν, μάλιστα μὲν ἐπι- 15 θυμοῦντες ἐλευθερίας καὶ ὑπὸ Ῥωμαίων στρατηγῶν τετάχθαι· εἰ δ' ἄρα τι ἀντισταίῃ, λυσιτελέστερον Ἀρχελαίου τὸν Ἀντίπαν λογιζόμενοι συνέπρασσον Ἀντίπα τὴν βασιλείαν. καὶ Σαβίνος κατηγορεῖ παρὰ Καίσαρι τοῦ Ἀρχελαίου διὰ γραμμάτων. 20

5 Καίσαρι δὲ Ἀρχελαῖος εἰσπέμψας γράμματα ἐν οἷς τὰ δικαιώματα προετίθει τὰ αὐτοῦ καὶ τὴν διαθήκην τοῦ πατρὸς, καὶ τοὺς λογισμοὺς τῶν Ἡρώδου χρημάτων σὺν τῷ σημαντήρι κομίζοντα Πτολεμαίου, ἐκαραδόκει τὸ μέλλον. ὃ δὲ ταῦτά τε ἀναγνοὺς τὰ γράμματα καὶ 25 τὰς τοῦ Ὀύρου καὶ Σαβίνου ἐπιστολάς, ὅποσα τε χρήματα ἦν καὶ τί ἐπ' ἔτος ἐφόρτα, καὶ ὡς Ἀντίπας ἐπ' οἰκειώσει τῆς βασιλείας ἐπεπόμφει γράμματα, συνῆγγεν ἐπὶ παροκωχῇ γνωμῶν τοὺς φίλους, σὺν οἷς καὶ Γάιον τὸν Ἀργίππα μὲν καὶ Ἰουλίαν τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς υἱόν, 30 ποιητὸν δὲ αὐτῷ γεγονότα πρῶτόν τε καθεδούμενον παρέλαβε, καὶ κελεύει λέγειν τοῖς βουλευμένοις περὶ τῶν

ἐνεστηκότων. καὶ πρῶτος ὁ Σαλώμης υἱὸς Ἀντίπατρος,
 δεινότητός τε ὧν εἰπεῖν καὶ τῷ Ἀρχελάφ ἐναντιώτατος,
 ἔλεγεν Ἀρχελάφ παιδιὰν τὸν περὶ τῆς ἀρχῆς εἶναι λό-
 γον, ἔργῳ τὴν δυνάμιν αὐτῆς πρότερον ἢ Καίσαρα συ-
 5 χωρῆσαι παρειληφότι, ἐπικαλῶν τὰ τετολημμένα ἐπὶ
 τοῖς ἀπολωλόσι κατὰ τὴν εορτήν, ὧν καὶ ἀδικούντων
 ἄλλως ἐχρῆν τὴν τιμωρίαν εἰς τοὺς ἔξουσία χρῆσθαι
 δυναμένους ἀνακειμένην εἶναι, καὶ μὴ ὑπ' ἀνδρὸς πε-
 πρᾶχθαι, εἰ μὲν βασιλέως, ἀδικούντος τὸ οὐ Καίσαρος
 10 διαγνοῖα περὶ αὐτοῦ ἔτι χρώμενον, εἰ δὲ ἰδιώτου, πολὺ
 χειρόνως διὰ τὸ μηδεμιᾶς βασιλείας ἀντιπιοιουμένῳ κα-
 λῶς ἂν τι συγκεχωρῆσθαι, διὰ τὸ Καίσαρα τῆς ἐπ' αὐ-
 τοῖς ἔξουσίας ἀφαιρῆσθαι. καθήπτετό τε αὐτοῦ ἡγε-
 μόνων τινῶν ἐν τῷ στρατιωτικῷ μεταστάσεις ἐπικαλῶν,
 15 καὶ προκαθίσιν ἐπὶ θρόνου βασιλείου, καὶ δικῶν δια-
 λύσεις ὡς ὑπὸ βασιλέως γενομένας, κατανεύσεις τε αἰ-
 τήσεων τοῖς δημοσίᾳ αἰτουμένοις, καὶ πάντων διάπρα-
 ξιν, ὧν οὐδὲν ἂν μειζόνως ἐπινοῆσαι καθιστάμενον ὑπὸ
 τοῦ Καίσαρος εἰς τὴν ἀρχὴν. ἀνετίθει δὲ αὐτῷ καὶ τῶν
 20 ἐκ τοῦ ἵπποδρόμου δεσμοτῶν τὴν ἄφεισιν, καὶ πολλὰ
 τὰ μὲν γεγονότα, τὰ δὲ καὶ πιστεύεσθαι δυνάμενα διὰ
 τὸ φύσιν ἔχειν γίνεσθαι ὑπὸ τε νεωτέρων καὶ φιλοτι-
 μίᾳ τοῦ ἄρχειν προλαμβανόντων τὴν ἔξουσίαν, κένθους
 τε τοῦ ἐπὶ τῷ πατρὶ ἀμελείας, καὶ κώμους αὐτονυκτι τῇ
 25 ἐκείνου τελευτῇ γεγονότας· ἐφ' οἷς δὴ καὶ τὴν πληθὺν
 ἀρχὴν τοῦ στασιάζειν λαβεῖν, εἰ τοιαῦτα εὐεργετήσαν-
 τος αὐτὸν τοῦ πατρὸς καὶ οὕτω μεγάλων ἡξιωκότος τοι-
 οῖσδε ἀμείβεσθαι τὸν νέκυν, ὥσπερ ἐπὶ σκηνηῆς δακρύειν
 μὲν προσποιούμενον τὰς ἡμέρας, ἀπολαύοντα δὲ ἡδονῆς
 30 τῆς ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ὄσαι νύκτες. φανείσθαι τε καὶ περὶ
 τὸν Καίσαρα τοιόνδε ὄντα Ἀρχέλαον συγχωροῦντα τὴν
 βασιλείαν, ὅποιος γένοιτο καὶ περὶ τὸν πατέρα· χο-

ρεύειν γὰρ καὶ ἄδειν ὡσπερ ἐχθροῦ πεσόντος, ἀλλ' οὐκ
 ἀνδρὸς οὕτω μὲν συγγενοῦς τηλικαῦτα δ' εὐεργετεῖν
 ἐξηγμένον. δεινότατόν τε πάντων ἀπέφηνε τὸ νῦν ἦκειν
 ἐπὶ Καίσαρα, **κατανεύσει τῇ ἐκείνου χρησόμενον τῇ βα-**
σιλείᾳ, πάντων αὐτῷ προπεποιημένων ὅποσα γένοιτο ἂν 5
ὑπ' αὐτοῦ καὶ βεβαίως ἤδη τοῦ αὐτοκράτορος παρεσχη-
κότος πρασσόμενα. μάλιστα δὲ τὴν σφαγὴν τῶν περὶ τὸ
ιερόν ἐδείνου τῷ λόγῳ καὶ τὴν δυσσέβειαν, ὡς ἑορτῆς
τε ἐνεστηκυίας καὶ ἱερείων ἐν τρόπῳ σφαχθεῖεν, ἐνιοι
μὲν ξένοι οἱ δὲ ἐγγχώριοι, πλησθεῖη δὲ τὸ ἱερόν νεκρῶν, 10
οὐχ ὑπ' ἄλλοφύλου, ἀλλὰ καὶ μετὰ νομίμων ὀνομάτων
τῆς βασιλείας ἐφιεμένου τῆς πράξεως, ὅπως δυνηθεῖη
πληρῶσαι τῆς φύσει τυραννίδος τὴν πᾶσιν ἀνθρώποις
μεμισσημένην ἀδικίαν, δι' ἣν μηδὲ ὄναρ ποτὲ ὀραῖσθαι
τῆς βασιλείας αὐτῷ τὴν διαδοχὴν ἀρετῇ τοῦ πατρὸς· 15
ἐπίστασθαι γὰρ αὐτοῦ τὸν τρόπον, καὶ τὸν ἐχθρὸν αὐ-
τῷ ἐκ τῶν διαθηκῶν τῶν ἰσχυροτέρων Ἀντίπαν καθί-
στασθαι· κληθῆναι γὰρ ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐπὶ τὴν βασι-
λείαν οὐχὶ νοσοῦντος πρὸς τῷ σώματι καὶ τὴν ψυχῇν,
ἀλλὰ ἀκραιφνεῖ μὲν τῷ λογισμῷ χρωμένου, ἀλκῇ δὲ σώ- 20
ματος τοῖς πράγμασιν ἐφεστηκότος. εἰ δὲ καὶ πρότερον
εἰς αὐτὸν ἐπ' Ἰσῆς τοῖς νῦν διατεθεισθαι τὸν πατέρα,
ἀποπεφάνθαι ποταπὸς ἂν γένοιτο βασιλεύς, τὸν μὲν
κύριον παρασχεῖν τὴν βασιλείαν Καίσαρα ἀφηρημένον
τοῦ δοῦναι τὴν ἐξουσίαν, τοὺς δὲ πολίτας ἰδιώτην ὄντα 25
ἀκμὴν σφάζειν ἐν ἱερῷ μὴ ἀποτετραμμένον.

6 καὶ Ἀντίπατρος μὲν τοιάδε εἰπὼν, καὶ μαρτύρων
 παραστάσεσι τὰ εἰρημένα κρατννάμενος πολλοῖς τῶν
 συγγενῶν, παύεται τοῦ λέγειν· ἀνίσταται δὲ Νικόλαος
 ὑπὲρ Ἀρχελαίου, καὶ ἔλεγε τὰ μὲν ἐν τῷ ἱερῷ γνώμη 30
 τῶν πεπονθότων ἀνατιθεῖς μᾶλλον ἢ ἐξουσίᾳ τοῦ Ἀρ-
 χελαίου· τοὺς γὰρ ἐπὶ τοιοῖσδε ἄρχοντας οὐ μόνον τῷ

καθ' αὐτοὺς ὑβρίζοντι εἶναι πονηροὺς, ἀλλὰ καὶ τῷ ἀναγκάζοντι εἰς τὴν ἄμυναν αὐτῶν εὐγνωμονεῖν προαιρουμένους. ὡς δὲ πολέμια ἔδρων λόγῳ μὲν κατ' Ἀρχελάου τὸ δὲ ἀληθές εἰς Καίσαρα, φανερόν εἶναι· τοὺς

5 γὰρ τοῦ ὑβριοῦντος κωλύτας παραγενομένους καιρίως Ἀρχελάου πεπομφότος κτείνειν ἐπιτιθεμένους, οὔτε τοῦ θεοῦ οὔτε τοῦ νόμου τῆς ἐορτῆς ἐν φροντίδι γενομένων, ὧν Ἀντίπατρον οὐκ αἰσχύνεσθαι ἐκδικητὴν καθιστάμενον ἐπὶ θεραπείᾳ ἔχθρας τῆς αὐτοῦ πρὸς Ἀρχέ-

10 λαον, ἣ μίσει τοῦ ἀρετῆ δικαίου. "οἱ παρελθόντες καὶ μὴ πρὸς διανοουμένους ἄρχοντες ἀδίκων ἔργων, οἷδε εἰσὶν οἱ βιαζόμενοι καὶ μὴ θέλοντας τοὺς ἀμνηνομένους ἐφ' ὅπλα χωρεῖν." ἀντίθει δὲ καὶ τὰ λοιπὰ πᾶσι τοῖς ἐν βουλῇ τῶν κατηγόρων· οὐδὲν γὰρ ὅτι μὴ οὐ μετὰ

15 γνώμης τῆς αὐτῶν γεγενημένον αἰτία τοῦ ἀδικεῖν ὑπάρχεσθαι. οὐ τῇ φύσει δὲ οὕτως αὐτὰ γεγονότα πονηρὰ εἶναι, ἀλλὰ τῷ βλάψειν ἂν δοκεῖν Ἀρχέλαον· τοσὴνδε αὐτοῖς εἶναι βουλὴν τοῦ ὑβριοῦντος εἰς ἄνδρα συγγενῆ καὶ πατρὸς μὲν εὐεργέτην, συνήθη δὲ αὐτοῖς καὶ διὰ

20 παντὸς οἰκείως πεπολιτευμένον. τὰς γε μὴν διαθήκας ὑπὸ τε σωφρονοῦντος γεγράφθαι τοῦ βασιλέως, καὶ κυριωτέρας εἶναι τῶν γεγραμμένων πρότερον διὰ τὸ Καίσαρα δεσπότην τῶν ὅλων καταλελειφθαι πρὸς τὴν κρίσιν τῶν ἐν αὐταῖς γεγραμμένων. μιμήσεσθαι τε οὐδαμῶς Καίσαρα τὴν ὕβριν αὐτῶν, οἱ τῆς Ἡρώδου παντοίως ἀπολαύσαντες παρ' ὃν ἔξη καιρὸν δυνάμεως, τὰ πάντα ἐπὶ ὕβριν γνώμης ἐπέλγουντο αὐτοῦ, οὐδ' αὐτῶν περὶ τὸν συγγενῆ τοιούτων γεγονότων. οὐκ οὖν Καίσαρά γε ἄνδρὸς ἐπ' αὐτῷ πεποιημένου τὰ πάντα καὶ

30 φίλου καὶ συμμάχου καταλύσειν τὰς διαθήκας, ἐπὶ πίστει τῇ αὐτοῦ γεγραμμένας. οὐδὲ μιμήσεσθαι κακίαν τὴν ἐκείνων τὴν Καίσαρος ἀρετὴν καὶ πίστιν, πρὸς ἅπα-

σαν τὴν οἰκουμένην ἀνευδοίαστον γενομένην, καὶ μα-
 νίαν καὶ λογισμῶν ἔκστασιν κατακρινεῖν ἀνδρὸς βασι-
 λέως, οὐκ ἔστι μὲν ἀγαθῶ τὴν διαδοχὴν καταλελοιπότης,
 πιστεῖ δὲ τῆ αὐτοῦ προσπεφυγότης· οὔτε ἀμαρτάνειν
 Ἡρώδην ποτὲ περὶ κρίσιν τοῦ διαδόχου, σωφροσύνη 5
 κεκρημένον ἐπὶ τῆ Καίσαρος γνώμῃ τὰ πάντα ποιει-
 σθαι.

7 καὶ Νικόλαος μὲν τοιάδε διελθὼν καταπαύει τὸν
 λόγον, Καίσαρ δὲ Ἀρχέλαον προσπεσόντα αὐτῷ πρὸς τὰ
 γόνατα φιλοφρόνως τε ἀνίστη, φάμενος ἀξιότατον εἶναι 10
 τῆς βασιλείας, πολλὴν τε ἀπέφαινε τροπὴν γνώμης τῆς
 αὐτοῦ, οὐκ ἄλλα πράξων, ἀλλ' ὅποσα αἶ τε διαδῆκαι
 ὑπηγόρευον καὶ Ἀρχελάῳ συνέφερον. οὐ μέντοι γε ἐκε-
 κύρωτο οὐδέν, ὡς ἂν ἐγγύφω παραδείγματι χρώμενον
 ἐπ' ἀδείας Ἀρχέλαον εἶναι. καὶ διαλύσεως τῶν ἀνδρῶν 15
 γενομένης ἔσκοπεῖτο καθ' αὐτὸν εἶτε Ἀρχελάῳ τὴν
 βασιλείαν εἶη κυρωτέον, εἶτε νομὴν αὐτῆς ποιείσθαι
 παντὶ τῷ Ἡρώδου γένει, καὶ τούτων πολλῆς ἐπικουρίας
 δεομένων.

10 πρότερον δὲ ἢ κύρωσίν τινα τούτων γενέσθαι, Μαλ- 20
 θάκη τε ἡ Ἀρχελάου μήτηρ νόσφω τελευτᾷ, καὶ παρὰ
 Ἰσραὴλ τοῦ Συρίας στρατηγοῦ παρῆν γράμματα τὴν Ἰου-
 δαίων ἀπόστασιν διασαφούντα. τοῦ γὰρ Ἀρχελάου μετὰ
 τὸν ἔκπλου ἐθορυβήθη τὸ πᾶν ἔθνος, καὶ Ἰσραὴλ αὐ-
 τός, ἐπεὶ παρῆν, τοὺς αἰτίους τῆς κινήσεως τιμωρίᾳ 25
 περιβαλὼν, καὶ τοῦ πλείστου τῆς στάσεως ἐπίσχεσιν
 ποιησάμενος πολλῆς γενομένης, ἐπ' Ἀντιοχείας τὴν
 ἀναξυγὴν ἐποιεῖτο, τάγμα ἐν τῆς στρατιᾶς ἐν Ἱεροσολύ-
 μοις λειπόμενος, τὴν Ἰουδαίων νεωτεροποιίαν ἐπιστο-
 μιούντας. οὐ μὴν ἐπεραίνετό γε οὐδέν ἐπὶ πᾶσιν τοῦ 30
 μὴ οὐ στασιάζοντος αὐτῶν. ὃ τε γὰρ Ἰσραὴλ ἀπῆει, καὶ
 Σαβίνος ὁ ἐπίτροπος τοῦ Καίσαρος ὑπομείνας αὐτόθι

μεγάλως τοὺς Ἰουδαίους κατεπόνει, στρατεία τε τῇ καταλειμμένη πιστεύων ὡς και περιέσδιτο αὐτῶν και τῷ πλήθει. πολλοὺς γὰρ ὀπίστας δορυφόρους ἐχρῆτο αὐτοῖς, ἐπέλιγαν τοὺς Ἰουδαίους και ἔκταράσσων ἐπὶ ἀποστάσει· τὰς τε γὰρ ἄκρας ἐβιάζετο παραλαμβάνειν, και τῶν βασιλικῶν χρημάτων ἐπ' ἐρεύνη προθύμως ὄρημητο [βία] διὰ κέρδη και πλεονεξιῶν ἐπιθυμίας.

ἐνστάσης δὲ τῆς πεντηκοστῆς (ἐορτὴ δὲ ἡμῶν ἐστὶ 2 πάτριος τοῦτο κεκλημένη) οὗτι κατὰ τὴν θρησκείαν μόνον παρήσαν, ἀλλ' ὀργῇ φέροντες τὴν παφουϊαν τῆς Σαβίνου ὕβρεως μυριάδες συνηθροίσθησαν ἀνθρώπων και πάνν πολλὰ, Γαλιλαίων τε και Ἰδουμαίων, Ἰεριχωντιῶν τε ἢ πληθὺς, και ὀπόσοι περάσαντες Ἰορδάνην ποταμὸν οἰκοῦσιν, αὐτῶν τε Ἰουδαίων πληθὸς ἦν, 15 οἱ πρὸς πάντας συνειλέχαστο, και πολὺ προθυμότεροι τῶν ἄλλων ἐπὶ τιμωρίᾳ τοῦ Σαβίνου ὠρμήκεσαν. και τρία μέρη νεμηθέντες ἐπὶ τοςῶνδε στρατοπεδεύονται χωρίων, οἱ μὲν τὸν ἰκπόδρομον ἀπολαβόντες, και τῶν δὲ λοιπῶν δύο μερῶν οἱ μὲν τῷ βορείῳ τοῦ ἱεροῦ πρὸς 20 μεσημβρίαν τετραμμένοι τὴν ἐφάν μοῖραν εἶχον, μοῖρα δὲ αὐτῶν ἢ τρίτῃ τὰ πρὸς δυόμενον ἥλιον, ἐνθα και τὸ βασίλειον ἦν. ἐπράσσετο δὲ τὰ πάντα αὐτοῖς ἐπὶ πολιορκία τῶν Ῥωμαίων ἀπανταχόθεν αὐτοῖς ἀποκεκλεισμένων. και Σαβίνος (ἔδεισε γὰρ τὸ τε πληθὸς αὐτῶν 25 και τὰ φρονήματα ἀνδρῶν ἐν ὀλίγῳ τὸ θανεῖν ποιουμένων ὑπὸ τοῦ ἠττάσθαι μὴ ἐθέλειν ἐφ' οἷς ἀρετὴ κρινοῖτο ἂν τὸ νικᾶν) παραχρημά τε ὡς τὸν Ἰάβρον ἐπεμπε γράμματα, και τὸ σύνηθες, οὐκ ἀνλεὶ κελεύων ἐκ τοῦ ὀξέος βοηθεῖν ὡς κινδύνου μεγίστου τὸ ἐγκαταλειφθῆν 30 στρατεύμα περιεσχηκότος, διὰ τὸ μὴ εἰς μακρὰν ἐλπίζειν κατακοπήσεσθαι ληφθέντας αὐτούς. αὐτὸς δὲ τοῦ φρουρίου τὸν ὑψηλότετον τῶν πύργων καταλαβόμενος

Φασάηλον, ἐπὶ τιμῇ τοῦ Ἡρώδου ἀδελφοῦ Φασαήλου
 ᾠκοδομημένον τε καὶ οὕτως εἰρημένον τελευταίῃς ὑπὸ
 Παρθυαίων αὐτῶν γενομένης, κατέσειε τοῖς Ῥωμαίοις
 ἐπεξιέναι τοῖς Ἰουδαίοις, αὐτὸς μὲν οὐδ' εἰς τοὺς φί-
 λους τολμῶν κατιέναι, τοὺς δ' ἄλλους προαποθνήσκειν 5
 αὐτοῦ τῆς πλεονεξίας δικαιοῶν. τολμησάντων δ' εἰς τὴν
 ἔξοδον τῶν Ῥωμαίων, μάχῃ συνήει καρτερὰ καὶ οἱ Ῥω-
 μαῖοι τῶν πολεμίων ἔργῳ ἐκράτουν. οὐ μὴν τὰ φρονή-
 ματὰ γε τοῖς Ἰουδαίοις ἔκαμνε τῇ ὄψει τοῦ δεινοῦ, πολ-
 λῶν αὐτοῖς πεπτωκότων, περιοδεύσαντες δ' ἀνίσχιν ἐπὶ 10
 τὰς στοὰς αἴπερ ἦσαν τοῦ ἱεροῦ τὸν ἐξωθεν περίβολον
 περιέχουσαι, καὶ πολλῆς μάχης γενομένης λίθους τε
 ἠφίεσαν, τοὺς μὲν ἐκ χειρὸς ὑπάραντες τοὺς δὲ σφεν-
 δονῶν, ἀθληταὶ τρόπου τοιαύτης μάχης ὄντες, καὶ οἱ
 τοξόται πάντες παρατεταγμένοι μεγάλα ἔβλαπτον τοὺς 15
 Ῥωμαίους διὰ τὸ ὑπερδέξιοί τε εἶναι καὶ ἐπιχειρεῖσθαι
 μὲν ἄποροι διὰ τὸ ἀνέφικτοι τοῖς εἰσακοντίζειν πειρω-
 μένοις εἶναι, ῥάγους δὲ κρατεῖσθαι τοὺς πολεμίους ἔχον-
 τες. καὶ πολλὴν μὲν χρόνον ἡ μάχῃ συνέστη τοιαύτε οὕσα,
 ἔπειτα Ῥωμαῖοι δεινῶς φέροντες τοῖς θρωμένοις πῦρ 20
 ἐνιᾷσι ταῖς στοαῖς, λαθόντες Ἰουδαίων τοὺς ἀναβεβη-
 κότας ἐπ' αὐτάς. καὶ τὸ πῦρ ὑπὸ τε πολλῶν προστιθέ-
 μενον καὶ μετὰ τῶν ἐγείρειν φλόγα δυναμένων ἦπτετο
 τοῦ ὀρόφου ἢ τάχος. ἡ δὲ ξύλωσις παρέχουσα πίσσης
 τε καὶ κηροῦ πλέον, ἔτι δὲ κηρῶ χυρσὸν ἐπαλλημιμέ- 25
 νον, εὐθὺς εἶκεν· ἔργα τε μεγάλα ἐκεῖνα καὶ ἀξιολο-
 γώτατα ἠφανίζετο, καὶ τοὺς ὑπὲρ τῶν στοῶν ὄλεθρος
 οὗτος ἀπροσδόκητος κατέλαβεν. οἱ μὲν γὰρ τοῦ ὀρόφου
 καταρραγέντος συγκατεφέροντο αὐτῶ, τοὺς δὲ περιστα-
 δὸν ἔβαλλον οἱ πολέμιοι· πολλοὶ δὲ ἀπορία τε σωτη- 30
 ρίας καὶ ἐκπλήξει κακοῦ τοῦ περιεστηκότος οὐ μὲν εἰς
 τὸ πῦρ ἐπαφείσαν ἑαυτούς, οἱ δὲ καὶ τοῖς ξίφεσι χρω-

μενοι διάδρασιν αὐτοῦ ἐποιοῦντο. ὁπόσοι δὲ εἰς τὸ κατόπιον χωρήσαντες ὁδῶ ἢ ἀναβεβήκεσαν ἐσώζοντο, οἱ Ῥωμαῖοι πάντας ἐκτειναν γυμνοὺς τε ὄντας καὶ τὰ φρονήματα ἐκλελυμένους, οὐδὲν τῆς ἀπονοίας διὰ τὸ ἀνὸς
 5 οπλον βοηθεῖν δυναμένης. ἐσώθη δὲ τῶν ἀνελεθόντων ἐπὶ τὸ τέγος οὐδ' ὅστισοῦν. καὶ οἱ Ῥωμαῖοι διὰ τοῦ πυρός ἢ παρείκοι ὠσθέντες ἐκράτουν τοῦ θησαυροῦ, καθ' ὃν ἰερά ἦν χρήματα· καὶ διεκλάβη μὲν πολλὰ ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, Σαβίνος δὲ περιεποίησεν εἰς τὸ φανερόν
 10 τετρακόσια τάλαντα.

Ἰουδαίους δὲ ἐλύπει μὲν τὸ πάθος τῶν φίλων οἱ ἐν 3 τῆδε ἔπεσον τῆ μάχῃ, ἐλύπει δὲ καὶ τῶν ἀναθημάτων ἢ ἀφαίρεσις. οὐ μὴν ἀλλ' ὅπερ αὐτῶν ἐτύγχανε συνεστραμμένον καὶ μαχιμώτατον, τούτῳ ἐμπεριέχοντες τὸ
 15 βασιλείον ἠπέλλουν πῦρ τε ἐνήσειν αὐτῶ καὶ πάντας κτείνειν, κελεύοντες ἢ τάχος ἀπιέναι, καὶ πειθομένοις ὑπισχνούμενοι ἄδειαν, καὶ Σαβίνῳ σὺν αὐτοῖς. καὶ τῶν βασιλικῶν τὸ πλεῖστον ἠντομόλησαν πρὸς αὐτούς· Ρούφος δὲ καὶ Γραῖτος τρισχιλίους τὸ μαχιμώτατον τοῦ
 20 Ἡρώδου στρατεύματος ἔχοντες, ἄνδρας τοῖς σώμασι δραστηρίους, Ῥωμαίοις προστίθενται. καὶ τι καὶ ἰππικὸν ἦν ὑπὸ τῷ Ρούφῳ τεταγμένον, ὃ καὶ αὐτὸ προσθήκη τῶν Ῥωμαίων ἐγγόνει. Ἰουδαίους δὲ οὐκ ἠμέλητο ἢ πολιορκία, ἀλλὰ καὶ τὰ τείχη μετήλλενον, καὶ τοῖς
 25 μεταβαλλομένοις ἐκέλευον μὴ ἐμποδισταῖς εἶναι τοῦ ἀποληφόμενου χρόνῳ παροῦσαν αὐτοῖς ἐλευθερίαν τὴν πάτριον. Σαβίνῳ μὲν οὖν εὐκτόν ἦν ἀπιέναι μετὰ τῶν στρατιωτῶν, πιστεύειν δ' οὐχ οἷός τε ἦν διὰ τὰ πεπραγμένα, καὶ τὸ λαν εὔγνωμον τῶν πολεμίων ἐπ' ἀπο
 30 τροπῆ τοῦ κατασταθησομένου εἶχεν· ἅμα δὲ καὶ τὸν ἕταρον ἦξειν προσδοκῶν ὑπέμενε τὴν πολιορκίαν.

ἐν τούτῳ δὲ καὶ ἕτερα μύρια θαυρύβων ἐχόμενα τὴν 4

Ἰουδαίαν κατελάμβανε, πολλῶν πολλαχόσε κατ' οἰκείων ἐλπιδας κερδῶν καὶ Ἰουδαίων ἐχθρας ἐπὶ τὸ πολεμεῖν ὠφρημένων. δισχίλιοι μὲν τῶν ὑφ' Ἡρώδη ποτὲ στρατευσαμένων καὶ ἤδη καταλελυκότες ἐν αὐτῇ Ἰουδαίᾳ συστάντες προσεπολέμουσι τοῖς βασιλικοῖς, ἀντιστατοῦν- 5
 τος αὐτοῖς Ἀχιάβου τοῦ Ἡρώδου ἀνεψιοῦ, καὶ τῶν μὲν πεδίων εἰς τὰ μετέωρα ἀνεωσμένου δι' ἐμπειρίαν τὴν εἰς τὰ πολεμικὰ τῶν ἀνδρῶν, ταῖς δὲ δυσχωρίαις σώζον- 5
 τος ὅποσα δυνατά. Ἰούδας δὲ ἦν Ἐζεκιου τοῦ ἀρχιληστοῦ υἱός, ἐπὶ μέγα δυνηθέντος, ὑφ' Ἡρώδου δὲ μεγά- 10
 λοις ληφθέντος πόνοις. οὗτος οὖν ὁ Ἰούδας περὶ Σέπφωριν τῆς Γαλιλαίας συστησάμενος πλήθος ἀνδρῶν ἀπουενοημένων ἐπιδρομὴν τῷ βασιλεῖ φησεται, καὶ ὄπλων κρατήσας ὅποσα αὐτόθι ἀπέκειτο, ὤπλιζε τοὺς περὶ αὐτὸν καθ' ἓνα, καὶ ἀποφέρειται χρήματα ὅποσα 15
 κατελείφθη αὐτόθι, φοβερός τε ἅπασιν ἦν ἄγων καὶ φέρον τὸς προστυγχάνοντας, ἐπιθυμῶν μειζόνων πραγμάτων καὶ ζηλώσει βασιλείου τιμῆς, οὐκ ἀρετῆς ἐμπειρία τοῦ δὲ ὑβρίζειν περιουσίᾳ κτήσεσθαι προσδοκῶν γέρας τὸ ἐντεῦθεν. 20

6 ἦν δὲ καὶ Σίμων δοῦλος μὲν Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἄλλως δὲ ἀνὴρ εὐπρεπῆς καὶ μεγέθει καὶ ῥώμῃ σώματος ἐπὶ μέγα πούρων τε καὶ πεπιστευμένος. οὗτος ἀφθεις τῇ ἀκρασίᾳ τῶν πραγμάτων διάδημά τε ἐτόλμησε περιθέσθαι, καὶ τινος πλήθους συστάντος καὶ αὐτὸς βα- 25
 σιλεὺς ἀναγγελθεὶς μανίᾳ τῇ ἐκείνων, καὶ εἶναι ἄξιος ἐλπίσας παρ' ὄντινον, τὸ ἐν Ἰεριχοῦντι βασιλεῖον πίμπρησι, δι' ἀρπαγῆς ἄγων τὰ ἐγκαταλελειμμένα. πολλὰς δὲ καὶ ἄλλας τῶν βασιλικῶν οἰκήσεων πολλαχοῦ τῆς χώρας πῦρ ἐνιεις ἠφάνιζε, τοῖς συνεσθηκόσι λείαν ἄγειν 30
 τὰ ἐγκαταλελειμμένα ἐπιτρέπων. ἐπέπρακτο δ' ἂν τι μείζον ἀπ' αὐτοῦ μὴ ταχείας ἐπιστροφῆς γενομένης· ὁ

γὰρ Γραῖτος, τῶν βασιλικῶν στρατιωτῶν Ῥωμαίοις προσ-
 τεθειμένος, μεθ' ἧς εἶχε δυνάμειος ὑπαντιάζει τὸν Σί-
 μωνα, καὶ μάχης αὐτοῖς μεγάλης ἐπὶ πολὺ γενομένης τό-
 τε πολὺ τῶν Περσῶν, ἀσύντακτοι ὄντες καὶ τόλμη μάλ-
 5 λον ἢ ἐπιστήμη μαχόμενοι, διεφθάρησαν, καὶ αὐτοῦ
 Σίμωνος, φυγῇ διὰ τινος φάραγγος σώζοντος αὐτόν,
 Γραῖτος ἐντυχῶν τὴν κεφαλὴν ἀποτέμνει. κατεπρήσθη
 δὲ καὶ τὰ ἐπὶ τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ἐν Ἀμαθοῖς βασιλεία
 ὑπὸ τινῶν συστάντων ἀνδρῶν Σίμωνι παραπλησίον.
 10 οὕτω πολλὴ ἀφροσύνη ἐνεπολίτευσε τῷ ἔθνει διὰ τὸ
 βασιλέα μὲν οἰκεῖον οὐκ εἶναι τὸν καθέξοντα τὸ πλῆθος
 ἀρετῇ, τοὺς δὲ ἄλλοφύλους ἐπελθόντας σωφρονιστὰς
 τοῦ στασιάσοντος τῶν ἀνθρώπων ὑπέκκαυμα αὐτῶν διὰ
 τε τοῦ ὑβρίζειν καὶ πλεονεκτεῖν γενέσθαι, ἐπεὶ καὶ 7
 15 Ἀθρόγγης, ἀνὴρ οὔτε προγόνων ἐπιφανῆς ἀξιώματι
 οὔτε ἀρετῆς περιουσία ἢ τινῶν πλήθει χρημάτων, ποι-
 μὴν δὲ καὶ ἀνεπιφανῆς τοῖς πᾶσιν εἰς τὰ πάντα ὢν, ἄλ-
 λως δὲ μεγέθει σώματος καὶ τῇ κατὰ χεῖρας ἀλκῇ δια-
 πρέπων, ἐτόλμησεν ἐπὶ βασιλείᾳ φρονῆσαι, καὶ διὰ τὴν
 20 ἡδονὴν τοῦ πλεόν ὑβρίσαι καὶ θνήσκων οὐκ ἐν μεγά-
 λοις τίθεσθαι τῆς ψυχῆς τὸ ἐπὶ τοιοῦσδε ἀνάλωμα γενη-
 σόμενον. ἦσαν δὲ αὐτῷ καὶ ἀδελφοὶ τέσσαρες, μεγάλοι
 τε καὶ αὐτοὶ καὶ ἐπὶ μέγα προύχειν τῇ κατὰ χεῖρας ἀρε-
 τῇ πεπιστευμένοι, πρόβλημα εἶναι τῆς καθέξεως τῆς
 25 βασιλείας δοκοῦντες. λόχου τε αὐτῶν ἦρχεν ἕκαστος·
 συλλέγεται γὰρ μεγάλη πλῆθὺς πρὸς αὐτούς. καὶ οἱ μὲν
 στρατηγοὶ ἦσαν, καὶ ὑπεστρατήγουν αὐτῷ ὅποσα εἰς
 τὰς μάχας φοιτῶντες δι' αὐτῶν· ὁ δὲ διάδημα περιθέ-
 μενος βουλευτήριόν τε ἦγεν ἐπὶ τοῖς ποιητέοις καὶ τὰ
 30 πάντα γνώμῃ ἀνακείμενα εἶχε τῇ αὐτοῦ. διέμενέ τε ἐπὶ
 πολὺ τῷδε τῷ ἀνδρὶ ἡ ἰσχύς, βασιλεῖ τε κεκλημένῳ καὶ
 ἂ πρᾶσσειν ἐθέλοι μὴ ἀποστερουμένῳ. φόνῳ τε καὶ αὐ-

τοὺς καὶ οἱ ἀδελφοὶ ἦσαν ἐπὶ μέγα προσκείμενοι Ῥωμαίων τε καὶ τῶν βασιλικῶν, μίσει πολιτεύοντες ὁμοίως πρὸς ἀμφοτέρους, τούτους μὲν ὕβρει ἢ χρῆσαιντο ἐπὶ τῆς Ἡρώδου ἀρχῆς, Ῥωμαίους δὲ ἂν εἰς τὸ παρὸν ἔδοξαν ἀδικεῖν. προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου καὶ ἐπὶ πλείον 5 ὁμοίως ἐξηγρίωσαν. διάξενξις τε οὐκ ἦν τοῖς πᾶσιν ἐν πᾶσι, τὰ μὲν κέρδους ἐλπίδι, τὰ δὲ καὶ συνηθείᾳ τοῦ φονεύειν. ἐπιτιθένται δὲ ποτε καὶ Ῥωμαίων λόχῳ κατὰ Ἐμμαοῦντα, οἱ σιτόν τε καὶ ὄπλα τῆς στρατιᾶς ἔφερον· καὶ περιστάντες Ἄρειον μὲν τὸν ἑκατόνταρχον, ὃς 10 ἠγείτο τοῦ τάγματος, καὶ τεσσαράκοντα τῶν περὶ αὐτὸν πεζῶν τοὺς κρατίστους κατηκόντισαν· οἱ δὲ λοιποὶ δεισάντες πρὸς τὸ πάθος αὐτῶν, Γράτου σὺν τοῖς βασιλικοῖς οἱ περὶ αὐτὸν ἦσαν σκέπης αὐτοῖς γενομένης, σῴζονται τοὺς νεκροὺς καταλιπόντες. καὶ πολλὴν μὲν 15 χρόνον τοιοντοτρόποις χρώμενοι μάχαις, Ῥωμαίους τε παρελύπησαν οὐκ ὀλίγα καὶ τὸ ἔθνος ἐκάκωσαν ἐπὶ μέγα. χειροῦνται δ' οὖν χρόνῳ ὕστερον, ὃ μὲν Γράτῳ συμβαλὼν ὃ δὲ Πτολεμαίῳ· καὶ τὸν πρεσβύτατον Ἀρχελάῳ λαβόντος, ὃ τελευταῖος πάθει τε τῷ ἐκείνου λε- 20 λυπημένος, καὶ ἄπορον ἐπὶ πλέον ὄρων τὴν σωτηρίαν ὑπὸ μονώσεως καὶ καμάτου πολλοῦ, φιλαθεὶς τῆς δυνάμεως ἐπὶ δεξιάς καὶ πίστει τοῦ θεοῦ Ἀρχελάῳ παραδίδωσιν αὐτόν.

8 καὶ τάδε μὲν ὕστερον γίνεται, λησθηρίων δὲ ἡ Ἰουδαία ἐμπλεως ἦν, καὶ ὡς ἂν παρατύχοιέν τινη οἱ συστασιάσαντες αὐτῷ, βασιλεὺς προϊστάμενος ἐπ' ὀλέθρῳ τοῦ κοινοῦ ἠπέιγετο, ὀλίγα μὲν καὶ ἐπ' ὀλίγοις Ῥωμαίους λυπηροὶ καθιστάμενοι, τοῦ δὲ ὁμοφύλου φόνον ἐπὶ μή- 30 κιστον ἐμποιοῦντες.

9 Ἰθάρος δὲ ἐπειδὴ τὸ πρῶτον πυνθάνεται τὰ πεπραγμένα Σαβίνου γράψαντος πρὸς αὐτόν, δεισας περὶ

τοῦ τάγματος, δύο τὰ λοιπὰ ἀναλαβόν (τρία γὰρ ἐπὶ
 Συρίας τὰ πάντα ἦν) καὶ Ἰλας ἱππέων τέσσαρας, ὁπόσα
 τε ἐπικουρικὰ ἢ βασιλεῖς ἢ τινες τετράρχαι τότε παρελ-
 χον, ἠπείγετο βροθῆεν τοῖς ἐν Ἰουδαίᾳ τότε πολιορκου-
 5 μένοις. εἰρητο δὲ πᾶσιν εἰς Πτολεμαῖδα ἐπέλγεσθαι,
 ὁπόσοι προεξεπέμποντο. διδόασί τε αὐτῶ καὶ Βηρύτιοι,
 διόντι αὐτῶν τὴν πόλιν, ἐπικούρους πεντακοσίους καὶ
 χιλίους. πέμπει δὲ καὶ Ἀρέτας ὁ Πετρατος, ἔχθει τῷ
 Ἡρώδου φιλίαν τὴν Ῥωμαίων κτώμενος, συμμαχίαν
 10 οὐκ ὀλίγην, χωρὶς πεζῶν τε καὶ ἱππέων. συναχθεῖσης
 δ' ἐν Πτολεμαῖδι πάσης ἤδη τῆς δυνάμεως, μέρος τι
 ταύτης τῷ υἱῷ παραδούς καὶ ἐν τῶν αὐτοῦ φίλων Γα-
 λιλαίους ἐξέπεμπε πολεμεῖν, οἱ τὰ Πτολεμαῖδος ἐχόμενα
 κατοικοῦσιν· ὅς ἐμβάλων τοὺς τε ἀντικαταστάνας εἰς
 15 μάχην τρέπεται, καὶ Σέπρωριν ἐλὼν τοὺς μὲν οἰκήτο-
 ρας ἠνδραποδίσατο τὴν δὲ πόλιν ἐνέκρησεν. αὐτὸς δὲ
 Ἰάρος ἐπὶ Σαμαρείας τῷ παντὶ στρατῷ προῖων τῆς μὲν
 πόλεως ἀπέσχε διὰ τὸ ἀνέγκλητον ἐπὶ τοῖς νεωτερισμοῖς
 εἶναι, στρατοπεδεύεται δὲ ἐν τινι κώμῃ Πτολεμαίου
 20 κτήματι· Ἄρους ὄνομα αὐτῇ. καὶ οἱ Ἄραβες μίσει τῷ
 Ἡρώδου ἐμπιπρᾶσιν αὐτήν, ἐχθρῶς καὶ πρὸς φίλους
 τοὺς ἐκείνου ἔχοντες. ἐκεῖθεν δὲ προΐοντες Σαμφῶ κώ-
 μῃν ἑτέραν διήρπασάν τε οἱ Ἄραβες καὶ ἔκαυσαν, πάνυ
 ἐρυμνὴν οὖσαν καὶ ὄχυράν. ἐν δὲ τῇ προόδῳ οὐδὲν αὐ-
 25 τοὺς διέφυγεν, ἀλλὰ πυρὸς καὶ φόνου τὰ πάντα μεστὰ
 ἦν. πίμπραται δὲ καὶ Ἐμμαοῦς, Ἰάρου κελεύσαντος
 ἐπ' ἐκδικίᾳ τῶν ἐντετελεντηκότων, προεκλειφθεῖσα ὑπὸ
 τῶν οἰκητόρων. ἐντεῦθεν δὲ καὶ Ἱεροσολύμοις ἤδη συν-
 ἦπτε, καὶ Ἰουδαίων οἱ κατὰ πολιορκίαν τοῦ τάγματος
 30 τῆδε στρατοπεδευόμενοι τὴν ὄψιν τῆς προσόδου τῶν
 στρατευμάτων οὐχ ὑπομείναντες ὤχοντο, ἡμίεργον τὴν
 πολιορκίαν καταλιπόντες. οἱ δ' ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις

Ἰουδαῖοι, δεινῶς τοῦ Ἰάρου σφίσειν ἐγκαλοῦντος, ἀπε-
 λύνοντο τὰς αἰτίας ὡς τῆς μὲν συνόδου τῆς πληθύνος διὰ
 τὴν ἑορτὴν γενομένης, τοῦ δὲ πολέμου μηδαμῆ γνώμη
 τῇ αὐτῶν, **τόλμη δὲ τῶν ἐπιλήθων**, συνελθόντες αὐ-
 τοῖς καὶ συμπολιορκηθέντες Ῥωμαίοις μᾶλλον ἢ πολιορ- 5
 κεῖν προθυμίαν ἔχοντες. προαπηνητήκασι δὲ τῷ Ἰάρῳ
 Ἰάσηπός τε ἀνεψιὸς Ἡρώδου βασιλέως, Γραῖτός τε καὶ
 Ῥοῦφος τοὺς ὑπ' αὐτοῖς τῶν στρατιωτῶν ἄγοντες, καὶ
 τῶν Ῥωμαίων οἱ πολιορκούμενοι. Σαβίνος δὲ οὐκ ἀφί-
 κητο Ἰάρῳ εἰς ὄψιν, ἀλλ' ὑπεξῆλθε τῆς πόλεως ἐπὶ θά- 10
 λασσαν.

10 Ἰάρος δὲ κατὰ τὴν χώραν πέμψας τοῦ στρατοῦ μέ-
 ρος ἐπέξῃτει τοὺς αἰτίους τῆς ἀποστάσεως, καὶ σημαι-
 νομένων τοὺς μὲν ἐκόλασεν ὡς αἰτιωτάτους, εἰς δ' οὓς
 καὶ ἀφῆκεν. ἐγένοντο δὲ οἱ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν σταυ- 15
 ρωθέντες δισχίλιοι. μετὰ δὲ τοῦτο τὴν μὲν αὐτοῦ στρα-
 τιὰν ἀποπέμπεται, χρήσιμον μὲν ὄρων ἐπ' οὐδαμοῖς οὐ-
 σαν πράγμασι· πολλὰ γὰρ ἠτάκητο αὐτοῖς καὶ παρή-
 κουστο τῶν δογμάτων καὶ ὧν ἠξίου Ἰάρος, ἐφέσει κερ-
 δῶν ἃ ἐκ τοῦ κακουργεῖν περιεγέγοντο αὐτοῖς· αὐτὸς δὲ 20
 μυρίους Ἰουδαίους συνεστηκέναι πυνθανόμενος ἠπέι-
 γετο εἰς κατάληψιν αὐτῶν. οἱ δὲ οὐχ ἦκον εἰς χεῖρας,
 ἀλλὰ παρέδοσαν αὐτοὺς γνώμη τῇ Ἀχιάβου συνελθόν-
 τες. καὶ Ἰάρος τῷ πλήθει συγχωρῶν τὰς αἰτίας τῆς
 ἀποστάσεως, ἔπεμπεν ἐπὶ Καίσαρα ὁπόσοι ἠγεμόνες 25
 ἦσαν αὐτῶν. Καίσαρ δὲ τοὺς μὲν αὐτῶν πολλοὺς διῆ-
 κεν, ὁπόσοι δὲ συγγενεῖς ὄντες Ἡρώδου συνεστράτεον
 αὐτοῖς, τοὺς δὲ ἐκόλασε μόνους, οἱ μὴδὲν φροντίσαντες
 τοῦ δικαίου κατὰ τῶν οἰκείων ἐστράτεον.

11 Ἰάρος μὲν δὴ ταῦτα καταστησάμενος, καὶ φρουρὰν 30
 Ἱεροσολύμων τὸ καὶ πρότερον καταλιπὼν τάγμα, ἐπ'
 Ἀντιοχείας ἠπέριγετο· Ἀρχελάῳ δὲ ἐπὶ Ῥώμης ἐτέρων

πραγμάτων ἐφύοντο ἀρχαὶ κατὰ τοιαύτας αἰτίας. ἀφί-
κετο εἰς τὴν Ῥώμην πρεσβεία Ἰουδαίων, ἕαρον τὸν
ἀπόστολον αὐτῶν τῷ ἔθνει ἐπικεχωρηκός, ὑπὲρ αἰτή-
σεως αὐτονομίας. καὶ ἦσαν οἱ μὲν πρέσβεις οἱ ἀποστα-
5 λέντες γνώμη τοῦ ἔθνους πενήκοντα, συνίσταντο δὲ
αὐτοῖς τῶν ἐπὶ Ῥώμης Ἰουδαίων ὑπὲρ ὀκτακισχιλλούς.
Καίσαρός τε συνέδριον φίλων τε τῶν αὐτοῦ καὶ Ῥω-
μαίων τῶν πρώτων συναγαγόντος ἐν ἱερῷ Ἀπόλλωνος
μεγάλοις τέλεσιν ὑπ' αὐτοῦ ἰδρυμένῳ, οἱ μὲν πρέσβεις
10 μετὰ τοῦ πλήθους τῶν αὐτόθεν Ἰουδαίων ἀφικνουῦνται,
Ἀρχέλαος δὲ μετὰ τῶν φίλων. ὁπόσοι δὲ συγγενεῖς
ἦσαν τοῦ βασιλέως, Ἀρχελάῳ μὲν συντετάχθαι διὰ μῦ-
σος τὸ πρὸς αὐτὸν ὑστέρον, τοῖς δὲ πρέσβεσιν ὁμοψη-
φεῖν κατ' αὐτοῦ δεινὸν ἠγοῦντο, ἐν αἰσχύνῃ τῇ αὐτῶν
15 οἰόμενοι γενήσεσθαι παρὰ Καίσαρι κατ' ἀνδρὸς οἰκείου
τοιιάδε πράσσειν προθυμείσθαι. παρῆν δὲ ἤδη καὶ Φί-
λιππος ἀπὸ Συρίας, ἐξοτρύναντος αὐτὸν ἕαρον, τὸ μὲν
κεφάλαιον ἐπὶ συνηγορίᾳ τᾶδελφοῦ (πάνυ γὰρ εὐνόει
ἕαρος αὐτῷ), γινομένης δὲ τῇ βασιλείᾳ μεταπτώσεως
20 (καὶ τάδε ὑπώπτευνεν ἕαρος, νέμησιν αὐτῆς γενήσε-
σθαι διὰ τὸ πολλοὺς εἶναι τοὺς αὐτονομίας γλιχομέ-
νους) οὐχ ὑστεριῶν φοῦ καὶ αὐτὸς μοῖραν αὐτῆς τινὰ
φέρεσθαι.

λόγον οὖν τοῖς Ἰουδαίων πρέσβεσι δοθέντος, οἱ ἐπὶ 2
25 καταλύσει τῆς βασιλείας ἠλπίζον λέγειν, ἐπὶ κατηγο-
ρίαν τῶν Ἡρώδου παρανομιῶν τρέπονται, βασιλέα μὲν
ὀνόματι ἀποφαίνοντες αὐτόν, τῶν δὲ ἐν ταῖς τυραννί-
σιν ἐκάσταις τὸ ἀνήκεστον ἀναδεξάμενον εἰς αὐτόν ἐπ'
ὀλέθρῳ τῶν Ἰουδαίων συνθέντα κεκρησθαι, τὰ πολλὰ
30 καὶ φύσει τῇ αὐτοῦ προσκαινουργεῖν οὐκ ἀπηλλαγμέ-
νον. πολλῶν γοῦν ὄντων οἱ ὀλέθροις ἀπολώλοιεν οἶους
οὐχ ἱστορησαί πω πρότερον, πολλῶ δυστυχεστέρους τοῦ

πάθους ἐκείνων τοὺς ζῶντας εἶναι, οὐ μόνον ὧν ὄφει
καὶ διανοίᾳ ἐπ' αὐτοῖς ἀνιαθεῖεν, ἀλλὰ καὶ ὧν ταῖς οὐ-
σίαις. πόλεις τε τὰς μὲν περιοικίδας καὶ ὑπὸ ἄλλοφύ-
λων οἰκουμένας κόσμουῦντα μὴ παύσασθαι μετὰ κατα-
λύσεώς τε καὶ ἀφανισμοῦ τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ αὐτοῦ κατα- 5
κημένων, πενίας δὲ ἀπόρου τὸ ἔθνος ἀναπεπληκέναι,
σὺν ὀλίγοις εὐδαιμον παρεληφότα, τῶν τε εὐπατριδῶν,
ὅποτε κτείνειεν αὐτοὺς ἐπ' ἀλόγοις αἰτίαις, τὰς οὐσίας
ἀποφερόμενον, καὶ οἷς συγχωρήσειε τὴν ἄδειαν τοῦ ζῆν,
φίλων χρημάτων καταδικάζοντα. καὶ χωρὶς μὲν πράσ- 10
σεσθαι φόρους ἐπιβαλλομένους ἐκάστοις τὸ ἐπ' ἔτος,
χωρὶς δὲ εὐπορίας εἶναι παρακαταβολὰς αὐτῷ τε καὶ
οἰκειοῖς καὶ φίλοις καὶ τῶν δούλων οἱ ἐπ' ἐκπράξει τῶν
φόρων ἄξιον, διὰ τὸ μὴ εἶναι κτήσιν τοῦ ἀνυβρίστου
μηδὲ οὕτως, μηδὲ ἀργυρίων διδομένων. παρθένων μὲν- 15
τοι φθορὰς καὶ γυναικῶν αἰσχύνας, ὁπόσας ἐπὶ παροι-
νίᾳ καὶ ἀπανθρωπίᾳ δρωμένας, σιγᾶν διὰ τὸ ἡδονὴν
ἴσῃν εἶναι τοῖς πεπουθόσι τοῦ μὴ γεγονέναι τὴν ἐκ τοῦ
ἀνέκπυστα αὐτὰ εἶναι. τοσήνδε Ἡρώδην ἐπεισάγεσθαι
τὴν ὕβριν αὐτοῖς ὁπόσῃν οὐδ' ἂν θηρίον, ἀνθρώπων 20
ἐπιστατεῖν δυνάμεως αὐτῷ παραγενομένης. πολλῶν
γοῦν ἀναστάσεων καὶ μεταστάσεων παραλαβουσῶν τὸ
ἔθνος, οὐδεμίαν ἱστορησθαι πάποτε τοιάνδε δυστυ-
χίαν ἐπελθοῦσαν αὐτῷ οἶαν αὐτὸς Ἡρώδης ἐπετίθει τῷ
ἔθνει. καὶ διὰ ταῦτ' εἰκότως ἂν γενέσθαι τὸ ἀσμένως 25
Ἀρχέλαον βασιλέα προσειπεῖν, οἰομένους πάντα ὄντι-
καοῦν τὸν ἐπὶ τὴν βασιλείαν ἐσόμενον Ἡρώδου μετριώ-
τερον φανεῖσθαι, καὶ τὸν τε πατέρα συνολοφύρασθαι
αὐτῷ θεραπεύοντας, εἰ δὲ μετρίου τυχεῖν δυνηθεῖεν,
καὶ τὰ ἄλλα οἰκειομένους. τὸν δὲ θείσαντα μὴ οὐχ 30
Ἡρώδου γνήσιος πιστεύοιτο υἱός, οὐδὲν εἰς ἀναβολὰς
ἄλλ' ἐκ τοῦ ὄξεος ἐπάξειν ἂν τῷ ἔθνει τὴν ἀπόνοιαν αὐ-

τοῦ, καὶ ταῦτα μηδέπω τέλεον κρατυνάμενον τὴν ἡγε-
 μονίαν διὰ τὸ ἐπὶ Καίσαρι δοῦναι καὶ μὴ τὴν ἐξουσίαν
 εἶναι. παράδειγμά τε τῆς εἰσαυθιᾶς ἀρετῆς τίθεσθαι τοῖς
 ἀρχηθσομένοις μετριότητα καὶ εὐνομίαν, ἣ χρῆσαιτο ἂν
 5 πρὸς αὐτούς, ἀπὸ τῆς ἐν πρώτοις ἀποδειχθείσης πρά-
 ξεως ἐπὶ τε τοῖς πολίταις καὶ τῷ θεῷ, τρισχιλίων ὁμο-
 φύλων ἀνδρῶν σφαγὴν ἐν τῷ τεμένει ποιησάμενον.
 πῶς οὐκ ἂν ἦδη καὶ δικαίῳ μίσει χρήσασθαι κατ' αὐ-
 τῶν, πρὸς τῇ λοιπῇ ἀμότητι καὶ ἔγκλημα τῆς ἀντιστά-
 10 σεως καὶ ἀντιλογίας ἐπὶ τῇ ἀρχῇ προσφερόμενον; ἦν δὲ
 κεφάλαιον αὐτοῖς τῆς ἀξιώσεως, βασιλείας μὲν καὶ τοι-
 ῶνδε ἀρχῶν ἀπηλλάχθαι, προσθήκην δὲ Συρίας γεγα-
 νότας ὑποτάσσεσθαι τοῖς ἐκεῖσε πεμπομένοις στρατη-
 15 σιῶδεις εἶεν καὶ νεωτερισμοῖς τὰ πολλὰ προσηκήμενοι,
 εἶτε καὶ εὐτακτοὶ μετριωτέρων τυχόντες οἱ ἐπιστήσου-
 νται αὐτοῖς.

τοιαῦτα δὲ τῶν Ἰουδαίων εἰρηκότων, Νικόλαος τοῦς 3
 τε βασιλεῖς ἀπήλλασσε τῶν ἐγκλημάτων, Ἡρώδην μὲν
 20 διὰ τὸ παρ' ὄν ἐξῆ χρόνου τυχεῖν ἀκατηγόρητον (οὐ γὰρ
 δεῖν τοὺς ἐγκαλεῖν ἔχοντας ἐπὶ μετρίοις καὶ παρὰ ζῶν-
 τος τιμωρίαν λαβεῖν δυναμένους ἐπὶ νεκρῷ κατηγορίαν
 συντιθέναι), τὰ δὲ ὑπ' Ἀρχελαίου πραχθέντα ὕβρει τῇ
 ἐκείνων ἀνετίθει, οἱ ὀριγνώμενοι πραγμάτων παρὰ τοὺς
 25 νόμους, καὶ σφαγῆς ἄρξαντες τῶν κωλύειν ὑβρίζοντας
 προμηθουμένων, ἀμύνης γενομένης ἐγκαλοῖεν. ἐνεκά-
 λει δὲ νεωτεροποιίας αὐτοῖς καὶ τοῦ στασιάζειν ἠδονήν,
 ἀπαιδευσίαν τε τοῦ μὴ ἔπεσθαι δίκῃ καὶ νόμοις ὑπὸ τοῦ
 θέλειν τὰ πάντα νικᾶν. ταῦτα μὲν οὖν Νικόλαος, Καί- 4
 30 σαρ δὲ ἀκούσας διαλύει μὲν τὸ συνέδριον, ὀλίγων δὲ
 ἡμερῶν ὕστερον Ἀρχελαῖον βασιλέα μὲν οὐκ ἀποφαίνε-
 ται, τοῦ δὲ ἡμίσεως τῆς χώρας ἦπερ Ἡρώδη ὑπετέλει

ἔθναρχην καθίσταται, τιμήσειν ἀξιώματι βασιλείας
 ὑπισχνούμενος εἶπερ τὴν εἰς αὐτὴν ἀρετὴν προσφέ-
 ροιτο. τὴν δὲ ἑτέραν ἡμίσειαν νεύμας διχῆ θυσὶν Ἡρώ-
 δου παισὶν ἑτέροις παρεδίδου, Φιλίππῳ καὶ Ἀντίπα τῷ
 πρὸς Ἀρχέλαον τὸν ἀδελφὸν ἀμφισβητήσαντι περὶ τῆς 5
 ὄλης ἀρχῆς· καὶ τούτῳ μὲν ἦ τε Περσάλια καὶ τὸ Γαλι-
 λαῖον ὑπετέλουν, φορὰ τε ἦν τάλαντα διακόσια τὸ ἐπ’
 ἔτος, Βαταναῖα δὲ σὺν Τραχωνίτιδι καὶ Ἀνρανίτις σὺν
 τινι μέρει οἴκου τοῦ Ζηνοδώρου λεγομένου Φιλίππῳ
 τάλαντα ἑκατὸν προσέφερε. τὰ δὲ Ἀρχελάῳ συντε- 10
 λούντα, Ἰδουμαῖα τε καὶ Ἰουδαῖα τό τε Σαμαρειτικόν,
 τετάρτου μέρους οὗτοι τῶν φόρων παραλέλυντο, Καί-
 σαρὸς αὐτοῖς κούφισιν ψηφισαμένου διὰ τὸ μὴ συναπο-
 στῆναι τῇ λοιπῇ πληθύνει. καὶ ἦσαν πόλεις αἱ Ἀρχελάῳ
 ὑπετέλουν, Στράτωνός τε πύργος καὶ Σεβαστή σὺν Ἰόπῃ 15
 καὶ Ἱεροσολύμοις· Γάζα γάρ καὶ Γάδαρα καὶ Ἴπκος Ἑλ-
 ληνίδες εἰσὶ πόλεις, αἷς ἀπορρήξας αὐτοῦ τῆς διοικήσεως
 Συρίας προσθήκην ποιεῖται. προσῆει δὲ Ἀρχελάῳ φορὰ
 χρημάτων τὸ κατ’ ἐνιαυτὸν εἰς τάλαντα ἑξακόσια ἐξ ἧς
 παρέλαβεν ἀρχῆς. 20

5 καὶ τὰδε μὲν τοῖς Ἡρώδου υἱέσι τῶν πατρῶων
 παρῆν· Σαλώμη δὲ πρὸς οἷς ὁ ἀδελφὸς ἐν ταῖς διαθή-
 καις ἀπονέμει (Ἰάμνεια δὲ ἦν ταῦτα καὶ Ἄζωτος καὶ
 Φασαγηλὶς καὶ ἀργυρίου ἐπισήμου μυριάδες πεντήκοντα)
 Καίσαρ δὲ χαρίζεται καὶ τὴν ἐν Ἀσκάλωνι βασιλείου 25
 οἰκῆσιν. ἦν δὲ καὶ ταύτῃ πρόσδοδος ἐκ πάντων τάλαντα
 ἐξήκοντα τὸ ἐπ’ ἔτος, καὶ αὐτῆς ὁ οἶκος ἦν ἐν τῇ Ἀρχε-
 λάου ἀρχῇ. κομίζονται δὲ καὶ οἱ λοιποὶ τοῦ βασιλέως
 συγγενεῖς ὅποσα αἱ διαθῆκαι διηγόρουεν. θυσι δὲ αὐ-
 τοῦ θυγατράσι παρθένους, χωρὶς ὧν ὁ πατὴρ κατέλιπε, 30
 Καίσαρ ἑκατέρῃ δωρεὰν ἐπετίθει μυριάδων ἀνὰ πέντε
 καὶ εἴκοσι ἀργυρίου ἐπισήμου, καὶ συνώκισεν αὐτὰς τοῖς

Φερώρα υἱέσι. χαρίζεται δὲ καὶ ὅποσα αὐτῷ καταλέλειπτο τοῖς παισὶ τῷ βασιλέως, ὄντα πεντακοσίων ταλάντων καὶ χιλίων, ὀλίγα τῶν σκευῶν ὑπεξελόμενος, οὐχ οὕτω μεγέθει τέλους ὡς μνήμη τοῦ βασιλέως αὐτῷ κε-
 5 χαρισμένα.

τούτων δὲ ταύτη διατεταγμένων ὑπὸ Καίσαρος, 12
 νεανίας Ἰουδαῖος μὲν τὸ γένος, ἐπὶ δὲ τῆς Σιδωνίων πόλεως ἀνατεθραμμένος παρὰ τινι τῶν Ῥωμαϊκῶν ἀπελευθέρων, εἰσώκισεν αὐτὸν εἰς τὴν Ἡρώδου συγγένειαν
 10 ὁμοιότητι μορφῆς ἢ πρὸς Ἀλέξανδρον αὐτῷ τὸν ἀνηρημένον υἱὸν Ἡρώδου ἐμαρτυρεῖτο παρὰ τοῖς θεωροῦσι. καὶ τοῦτο παρόρημα ἦν αὐτῷ εἰς τὸ μεταποιεῖσθαι τῆς ἡγεμονίας. καὶ ὁμοπράγμονα παραλαβὼν ὁμόφυλον ἄνδρα, ἔμπειρον μὲν τῶν ἀμφὶ τὸ βασίλειον, πονηρὸν δὲ
 15 ἄλλως καὶ ταραξάι μεγάλα πράγματα φύσιν ἔχοντα, καὶ τοιαύτης κακίας διδάσκαλον αὐτῷ γενόμενον, ἀπέφαινεν αὐτὸν Ἀλέξανδρον καὶ Ἡρώδου παῖδα ὄντα διακεκλεμμένον ὑπὸ τινος τῶν ἀνελεῖν αὐτὸν ἐσταλμένων· κτείναντα γὰρ ἐτέρους, οἱ ἀπατήσιν ἐμελλον τοὺς θεω-
 20 ροῦντας, αὐτὸν τε περιποιῆσαι καὶ τὸν ἀδελφὸν Ἀριστόβουλον. καὶ τούτοις αὐτός τε ἀνεπτέρωτο καὶ τοὺς ἐντυγχάνοντας οὐκ ἀπήλλακτο ἀπατῶν, ἀλλὰ Κρήτην προσενεχθεὶς, Ἰουδαίων ὁπόσοις εἰς ὁμίλιαν ἀφίκετο ἐπηγάγετο εἰς πίστιν, καὶ χρημάτων εὐπορηθεὶς δόσει
 25 τῇ ἐκείνων ἐπὶ Μήλου διῆρεν. πολὺ πλείονα δὲ ἦν ἐντεῦθεν ὅποσα αὐτῷ προσῆει χρήματα, πῖσται τῆς βασιλικῆς συγγενείας καὶ ἐλπίδι τοῦ ἀπολαβεῖν τὴν πάτριον ἀρχὴν καὶ ἀμείψασθαι τοὺς εὐεργέτας. ἐπὶ Ῥώμης οὖν ἠπειλέετο παραπομπῇ τῶν ἰδιοξένων, καὶ Δικαιορχεία
 30 προσβαλὼν οὐκ ἠτύχει καὶ τοὺς τῆδε Ἰουδαίους ἐφ' ὁμοίας ἀπάτης προσαγαγέσθαι· προσήεσάν τε ὥσπερ βασιλεῖ οἱ τε ἄλλοι καὶ ὁπόσοις ξενία πρὸς Ἡρώδη καὶ

εὐνοια ἦν. αἰτιον δὲ ἦν τῶν ἀνθρώπων τὸ ἡδονῇ δεχόμενον τοὺς λόγους σὺν τῷ φερεγγύφ τῆς μορφῆς· καὶ γὰρ τοῖς πᾶν ὠμιληκόσιν Ἀλεξάνδρῳ πολὺ τὸ πιστὸν ἐνετίθει τοῦ μὴ οὐχ ἕτερος ἀλλ' αὐτὸς εἶναι, καὶ πρὸς τοὺς πλησίον καὶ ᾠμνυσαν. ὥστε καὶ προελθόντος εἰς 5 τὴν Ῥώμην λόγου τοῦ περὶ αὐτοῦ, πᾶν τῷ τῆδε Ἰουδαίων πλῆθος ὑπαντιάζοντες ἐξήεσαν, τῷ παρὰ δόξαν τῆς σωτηρίας ἐκθειάζοντες τὸ ἔργον, καὶ χάριμα ποιούμενοι διὰ τὸ μητρῶον αὐτῶν γένος, ὁπότε χωροίη κατὰ τοῦ στενωποῦ διφροφορούμενος. καὶ πᾶν τὸ βασιλείον 10 περὶ αὐτὸν σχῆμα ἦν ἀναλώμασι τῶν ἰδιοξένων, μεγάλαι τε περιστάσεις ἐγίνοντο τῆς πληθῶς, ἐπιβοήσεις τε εὐφημοὶ καὶ ὁπόσα εἰκὸς τοῖς οὕτω παρ' ἐλπίδα σωθεῖσι συντυγχάνειν οὐδὲν ὅ τι οὐκ ἐπράσσειτο.

2 Καίσαρι δὲ ὡς ἀφίκετο ἀγγελία περὶ αὐτοῦ, ἡπί- 15 σται μὲν διὰ τὸ μὴ ἂν ῥαδίως ἀπατηθῆναι Ἡρώδη ἐν πράγμασιν ἐπὶ μέγα ἀνήκουσιν αὐτῷ· διδοὺς δὲ τῇ ἐλπίδι, Κέλαδον τῶν αὐτοῦ τινὰ ἐξελευθέρων, ὠμιληκότα τοῖς μειρακίοις, πέμπει κελεύσας ἀγαγεῖν εἰς ὄψιν αὐτῷ τὸν Ἀλέξανδρον. ὃ δὲ ἀνήγευ, οὐδὲν τι βελτίων 20 ἐπὶ τῇ κρίσει τῶν πολλῶν γενόμενος. οὐ μὲν Καῖσάρ γε διηπάτητο· ἀλλ' ἦν μὲν ἐμφερῆς, οὐ μὲν ὥστε ἀπατησαί τοὺς σωφρόνως ἐκλογίζεσθαι δυναμένους. αὐτουργία τε γὰρ ἐτέτρυτο ὁ Ψευδαλέξανδρος, καὶ παρὰ τὸ ἐκείνῳ ῥαδαρόν τοῦ σώματος ὑπὸ τρυφῆς καὶ γενναϊότητος 25 συννερχόμενον, διὰ τὰ ἐναντία τῷδε ἐπισκληρότερον ἐξεβεβήκει τὸ σῶμα. θεασάμενος οὖν συμπνευσμὸν ἐπὶ ψευδολογία διδασκάλου καὶ μαθητοῦ καὶ λόγων τολμηρῶν συγκρότησιν, ἐξήταξε περὶ Ἀριστοβούλου τί καὶ γεγόνοι συνεκκλαπέντος αὐτῷ, καὶ δι' ἦν αἰτίαν οὐ 30 παραγεγόνοι μεταποιούμενος τῆς ἀξίας ἧς προσῆκε τυγχάνειν τοὺς οὕτω γεγονότας. φαμένου δὲ ἐπὶ νήσου τῆς

Κυπρίων καταλειφθαι κινδύνων ὑφοράσει τῶν κατὰ θάλασσαν, εἰ περὶ αὐτὸν συσταίη τι δεινόν, μὴ παντελὲς ἐξαλιφείη τὸ Μαριάμης γένος, ἀλλὰ περιῶν Ἀριστόβουλος μένοι τοὺς ἐπιβεβουλευκότας, — ταῦτα δι-

5 σχυριζομένου καὶ συνεστῶτος αὐτῷ τοῦ μηχανοποιοῦ τῆς πράξεως, Καῖσαρ κατὰ μόνας ἀπολαβὼν τὸ μειράκιον "ἀλλὰ σοι μισθός" εἶπε "προκείσεται τοῦ μὴ καὶ πρὸς ἐμὲ ἀπάτη χρησαμένου τὸ μὴ ἀπολούμενον τῆς σωτηρίας. φάθι δὴ μοι αὐτόν τε ὃς ὦν τυγχάνεις, καὶ ὃς

10 σε τοιάδε ἤξε τολμῆσαι διανοεῖσθαι· μείζον γὰρ τὸ ἐπιβούλευμα κακίας ἢς ἐγκειρίθη χρόνων οὓς γεγωνῶς τυγχάνεις." καὶ δὴ (οὐ γὰρ ἦν ἄλλως πράσσειν) φράζει πρὸς τὸν Καίσαρα τὸ ἐπιβούλευμα, ὃν τε τρόπον καὶ ἐφ' οὗ τυγχάνοι συγκείμενον. καὶ ὁ Καῖσαρ τὸν μὲν

15 Ψευδαλέξανδρον (οὐ γὰρ ἐψεύσατο ὁμολογίαν τὴν πρὸς αὐτόν) δραστήριον ὄρων αὐτουργῆσαι τῷ σώματι, ἐρέσσειν ἐν τοῖς ναύταις καταλέγει, τὸν δὲ ἀναπέσαντα κτείνει. καταδίκη δὲ ἤρκει Μηλίοις ὅποσα ἐτετελέεσαν εἰς τὸν Ψευδαλέξανδρον διὰ κενῆς ἀναλωκένας.

20 καὶ τὰ μὲν περὶ τὸν Ψευδαλέξανδρον τολμηρῶς συνετεθέντα οὕτως ἀκλεῶς εἶχεν· Ἀρχέλαος δὲ τὴν ἔθναρ- 13 χίαν παραλαβὼν ἐπεὶ εἰς Ἰουδαίαν ἀφικνεῖται, Ἰωάσαρον τὸν Βοηθοῦ ἀφελόμενος τὴν ἀρχιερωσύνην, ἐπικαλῶν αὐτῷ ὡς συστάντι τοῖς στασιώταις, Ἐλεάζαρον τὸν

25 ἐκείνου ἐπικαθίσταται ἀδελφόν. ἀνοικοδομεῖ δὲ καὶ τὸ ἐν Ἰεριχοῦντι βασίλειον ἐκπρεπῶς, τῶν τε ὑδάτων ὅποσα Νεαράν τὴν κώμην ὠφελεῖ ἐπιρρέοντα ἐξ ἡμισείας ἀπέστρεψεν, ἐπαγωγὴν αὐτῶν ποιούμενος τῷ πεδίῳ φοινίξιν ὑπ' αὐτοῦ πεφυτευμένῳ. κώμην δὲ κτί-

30 σας Ἀρχελαΐδα ὄνομα αὐτῇ τίθεται. καὶ τοῦ πατρῆου παράβασιν ποιησάμενος, Γλαφύραν τὴν Ἀρχελαίου μὲν θυγατέρα, Ἀλεξάνδρου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ γαμετὴν γενο-

μένην, ἐξ οὗ καὶ τέκνα ἦν αὐτῆ, ἀπάμοτον ὄν Ἰουδαίοις
γαμετὰς ἀδελφῶν ἄγεσθαι, γαμει. διατρίβει δὲ οὐδ' ὁ
'Ελεάζαρος ἐν τῇ Ἰερουσλήμ, ἐπικατασταθέντος αὐτῷ
ζῶντι Ἰησοῦ τοῦ Σιὲ παιδός.

2 δεκάτῳ δὲ ἔτει τῆς ἀρχῆς Ἀρχελαίου οἱ πρῶτοι τῶν 5
ἀνδρῶν ἐν τε Ἰουδαίοις καὶ Σαμαρείταις, μὴ φέροντες
τὴν ὀμότητα αὐτοῦ καὶ τυραννίδα, κατηγοροῦσιν αὐ-
τοῦ ἐπὶ Καίσαρος, καὶ μάλιστα ἐπεὶ ἔγνωσαν αὐτὸν πα-
ραβεβηκότα τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, ἵνα ἐπεικῶς ἀναστρέ-
φεται πρὸς αὐτούς. ὁ τοίνυν Καίσαρ ὡς ἤκουσεν, ὀργῇ 10
φέρων, τὸν ἐπίτροπον Ἀρχελαίου τῶν ἐν Ῥώμῃ πραγμά-
των (Ἀρχελαῖος δὲ καὶ τούτῳ ὄνομα ἦν) μετακαλέσας
γράφειν μὲν Ἀρχελαῷ ταπεινὸν ἠγεῖται, "σὺ δὲ παρα-
χρῆμα" φησί "πλέων μηδὲν εἰς ἀναβολὰς ἐπανάγειν αὐ-
τὸν πρὸς ἡμᾶς." καὶ ὃς ἐκπλουν ἐκ τοῦ ὀξέος ποιησάμε- 15
νος καὶ ἀφικόμενος εἰς Ἰουδαίαν καταλαμβάνει τὸν Ἀρ-
χελαῖον ἐν εὐωχίαις ὄντα μετὰ τῶν φίλων, τὴν τε διά-
νοιαν ἀποσημαίνει τὴν Καίσαρος, καὶ ᾤρησεν αὐτὸν
εἰς τὴν ἔξοδον. καὶ ὁ Καίσαρ ἀφικόμενος ἐπὶ τινῶν κα-
τηγόρων ἀκροᾶται καὶ αὐτοῦ λέγοντος, καὶ ἐκείνον μὲν 20
φυγάδα ἐλαύνει, δούς οἰκητήριον αὐτῷ Βίενναν πόλιν
τῆς Γαλατίας, τὰ δὲ χρήματα ἀπηνέγκατο.

3 πρότερον δὲ ἢ κληθεὶς ἐπὶ Ῥώμης ἀνελθεῖν Ἀρχε-
λαῖος ὄναρ τοιόνδε ἐκδιηγείται τοῖς φίλοις. θεασάμενος
ἀστάχνας δέκα τὸν ἀριθμὸν, πλέους πυροῦ, τὴν ἰδίαν 25
ἀκμὴν ἀπειληφώτας, δόξα ἦν αὐτῷ βιβρωσκομένους ὑπὸ
βοῶν θεωρεῖν. καὶ περιεργόμενος (φέρειν γὰρ εἰς μέγα
δόξα ἦν τὴν ὄψιν αὐτῷ) μεταστέλλεται τοὺς μάντις, οἷς
περὶ ὄνειράτων ἦσαν αἱ ἀναστροφαί. σκιδναμένων δὲ
ἐτέρων ἐφ' ἐτέροις (οὐ γὰρ εἰς ἓνα ἔκειτο πᾶσιν ἀφήγη- 30
σις), Σίμων ἀνὴρ γένος Ἑσθαῖος, ἀσφάλειαν αἰτησάμε-
νος, μεταβολὴν πραγμάτων ἔλεγεν Ἀρχελαῷ φέρειν τὴν

ὄψιν οὐκ ἐπ' ἀγαθοῖς πράγμασιν. βόας μὲν γὰρ κακο-
 παθείας τε ἀποσαφειν διὰ τὸ ἐργοῖς ἐπιταλαιπωρεῖν τὸ
 ζῶον, μεταβολὰς δὲ αὐτῶν πραγμάτων διὰ τὸ τὴν γῆν πόνω
 τῷ ἐκείνων ἀρουμένην ἐν ταύτῳ μένειν οὐ δύνασθαι·
 5 τοὺς δὲ ἀστάχους δέκα ὄντας τοσόνδε ἀριθμὸν ἐνιαυτῶν
 ὀρίζειν· περιόδῳ γὰρ ἐνὸς παραγίνεσθαι θέρους· καὶ
 τὸν χρόνον ἐξήκειν Ἀρχελάῳ τῆς ἡγεμονίας. καὶ ὁ μὲν
 ταύτῃ ἐξηγήσατο τὸ ὄνειρον, πέμπτῃ δὲ ἡμέρᾳ μεθ' ὃ τὸ
 πρῶτον αὐτοῦ ἢ ὄψις Ἀρχελάῳ συνῆλθεν, ὃ ἀνακαλού-
 10 μενος Ἀρχελαὸς πεμπτὸς εἰς Ἰουδαίαν ὑπὸ Καίσαρος
 ἀφίκετο.

παραπλήσια δὲ καὶ Γλαφύρα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ τυγ- 4
 χάνει, βασιλέως Ἀρχελάου θυγατρὶ οὔσῃ, ἣ, ὡς πρότε-
 ρον εἶπον, συνῶκει, παρθένον λαβάν, Ἀλέξανδρος
 15 Ἡρώδου μὲν υἱὸς Ἀρχελάου δὲ ἀδελφός. ἐπεὶ δὲ συμ-
 βαίνει τὸν Ἀλέξανδρον ὑπὸ πατρὸς τελευτῆσαι, Ἰόβα
 τῷ Λιβύων βασιλεὶ γαμεῖται, μεταστάντος δὲ τοῦ Ἀλ-
 βυος χηρεύουσαν ἐν Καππαδοκίᾳ παρὰ τῷ πατρὶ Ἀρχέ-
 λαὸς ἄγεται, τὴν συνοικοῦσαν αὐτῷ Μαριάμμην ἐκβα-
 20 λῶν· τοσόσδε αὐτὸν τῆς Γλαφύρας ἀνέστρεψεν ἔρωσ.
 καὶ συνοικοῦσα τῷ Ἀρχελάῳ τοιόνδε ὄναρ θεᾶται. ἐδό-
 κει τὸν Ἀλέξανδρον ἐπιστάντα θεασαμένη χαίρειν καὶ
 περιβάλλειν προθύμως, τὸν δὲ κατάμεμψιν τε αὐτῆς
 ποιεῖσθαι καὶ φάναι "Γλαφύρα, συνηγορεῖς ἄρα λόγῳ
 25 ὃς ἄπιστα ἔλεγεν εἶναι γυναιξίν, ἣ συνομολογήσασά μοι
 καὶ συγκατοικισθεῖσα παρθένος, παίδων ἡμῖν γεγονό-
 των, λήθῃ παρεδίδως ἔρωτας· τοὺς ἐμούς, δευτέρων
 ἐπιθυμία γάμων. πληθώρα δὲ σοι θυδὲ οὕτως ὕβρεως,
 ἀλλὰ καὶ τρίτον ἐτόλμησας σαυτῇ παρακατακλίνειν νυμ-
 30 φίον, ἀπρεπῶς καὶ ἀναισχύντως ἐπεισιουῶσα οἴκῳ τῷ
 ἐμῷ, καὶ γάμῳ συντιθεμένη πρὸς Ἀρχελαόν, ἄνδρα μὲν
 σεαυτῆς ἀδελφὸν δ' ἡμέτερον. ἀλλ' οὐκ ἔγωγε λήθην

ποιήσομαι εὐνοίας τῆς σῆς, ἀπαλλάξω δέ σε παντὸς τοῦ
 ὄνειδιούντος, ἐμήν, ὡσπερ ἦς, κατασκευασάμενος.”
 ταῦτα διηγησαμένη πρὸς τὰς συνήθεις τῶν γυναικῶν,
 5 μετ’ ὀλίγας ἡμέρας τελευταῖον βίον. ἐγὼ δὲ οὐκ ἀλλό-
 τρια νομίσας αὐτὰ τῶδε τῷ λόγῳ εἶναι, διὰ τὸ περὶ τῶν 5
 βασιλέων αὐτὸν συνεστηκέναι, καὶ ἄλλως ἐπὶ παρά-
 δειγμά τι φέρειν τοῦ τε ἀμφὶ τὰς ψυχὰς ἀθανασίας ἐμ-
 φεροῦς καὶ τοῦ θείου προμηθεῖα τὰ ἀνθρώπινα περι-
 ειληφότος τῇ αὐτοῦ, καλῶς ἔχειν ἐνόμισα εἰπεῖν. ὅτῳ
 δὲ ἀπιστεῖται τὰ τοιάδε, γνώμης ὀνάμενος τῆς ἑαυτοῦ 10
 κώλυμα οὐκ ἂν γένοιτο τῷ ἐπ’ ἀρετὴν αὐτὰ προτι-
 θεμένῳ.

τῆς δὲ Ἀρχελαίου χάρας ὑποτελοῦς προσνεμηθείσης
 τῇ Σύρων, πέμπεται Κυρήνιος ὑπὸ Καίσαρος, ἀνὴρ
 ὑπατικός, ἀποτιμησόμενος τὰ ἐν Συρίᾳ καὶ τὸν Ἀρχε- 15
 λάου ἀποδωσόμενος οἶκον.

ΒΙΒΛΙΟΣ ΟΚΤΩΚΑΙ ΔΕΚΑΤΗ.

1 Κυρήνιος δέ, τῶν εἰς τὴν βουλὴν συναγομένων
 ἀνῆρ, τὰς τε ἄλλας ἀρχὰς ἐπιτετελεκῶς καὶ διὰ πασῶν
 ὁδεύσας ὑπατος γενέσθαι, τὰ τε ἄλλα ἀξιώματι μέγας
 σὺν ὀλίγοις, ἐπὶ Συρίας παρῆν ὑπὸ Καίσαρος δικαιოდό- 20
 τῆς τοῦ ἔθνους ἀπεσταλμένος καὶ τιμητῆς τῶν οὐσιῶν
 γενησόμενος. Κωπώνιος τε αὐτῷ συγκαταπέμπεται,
 τάγματος τῶν ἱππέων, ἠγησόμενος Ἰουδαίων τῇ ἐπὶ πᾶ-
 σιν ἐξουσίᾳ. παρῆν δὲ καὶ Κυρήνιος εἰς τὴν Ἰουδαίων
 προσδήκην τῆς Συρίας γενομένην, ἀποτιμησόμενος τε 25
 αὐτῶν τὰς οὐσίας καὶ ἀποδωσόμενος τὰ Ἀρχελαίου χρή-

ματα. οἱ δέ, καίπερ τὸ κατ' ἀρχὰς ἐν δεινῷ φέροντες
 τὴν ἐπὶ ταῖς ἀπογραφαῖς ἀκρόασιν, ὑποκατέβησαν τοῦ
 εἰς πλεόν ἐναντιοῦσθαι, πείσαντος αὐτοῦ τοῦ ἀρχιε-
 ρεῶς Ἰωαζάρου· Βοηθοῦ δὲ οὗτος υἱὸς ἦν. καὶ οἱ μὲν
 5 ἠττηθέντες τοῦ Ἰωαζάρου τῶν λόγων ἀπετίμων χρή-
 ματα, μηδὲν ἐνδοιάσαντες· Γαυλανίτης δέ τις ἀνὴρ Ἰου-
 δας, ἐκ πόλεως ὄνομα Γάμαλα, Σάδδουκον Φαρισαῖον
 προσλαμβανόμενος ἠπείγετο ἐπὶ ἀποστάσει, τὴν τε ἀπο-
 10 τίμησιν οὐδὲν ἄλλο ἢ ἀντικρὺ δουλείαν ἐπιφέρειν λέ-
 γοντες, καὶ τῆς ἐλευθερίας ἐπ' ἀντιλήψει παρακαλοῦν-
 τες τὸ ἔθνος, ὡς παρασχὸν μὲν κατορθοῦν εἰς τὸ εὐδαι-
 μον ἀνακειμένης τῆς κτήσεως, σφαλεῖσι δὲ τοῦ ταύτης
 περιόντος ἀγαθοῦ, τιμὴν καὶ κλέος ποιήσεσθαι τοῦ με-
 15 γαλόφρονος, καὶ τὸ θεῖον οὐκ ἄλλως ἢ ἐπὶ συμπράξει
 τῶν βουλευμάτων εἰς τὸ κατορθοῦν συμπροθυμεισθαι,
 μᾶλλον ἢ μεγάλων ἐρασταὶ τῇ διανοίᾳ καθιστάμενοι
 μὴ ἐξαφίονται πόνου τοῦ ἐπ' αὐτοῖς. καὶ ἠδονῇ γάρ
 τὴν ἀκρόασιν ὧν λέγοιεν ἐδέχοντο οἱ ἀνθρώποι, πρού-
 20 κοπτεν ἐπὶ μέγα ἢ ἐπιβολὴ τοῦ τολμήματος. κακὸν δὲ
 οὐκ ἔστιν οὐ μὴ φυνέντος ἐκ τῶνδε τῶν ἀνδρῶν, καὶ
 περαιτέρω τοῦ εἰπεῖν, ἀνεπλήσθη τὸ ἔθνος πολέμων
 τε ἐπαγωγαῖς οὐχ οἷων τε οὐκ ἄπαυστον τὴν βίαν ἔχειν,
 καὶ ἀποστερήσει φίλων, οἱ καὶ ἐπελαφρύνουεν τὸν πό-
 25 νον, ληστηρίων δὲ μεγάλων ἐπιθέσει καὶ διαφθοραῖς
 ἀνδρῶν τῶν πρώτων, δόξῃ μὲν τοῦ ὀρθομένου τῶν
 κοινῶν, ἔργῳ δὲ οἰκείων κερδῶν ἐλπίσιν. ἐξ ὧν στά-
 σεις τε ἐφύησαν, δι' αὐτὰς δὲ φόνος πολιτικός, ὃ μὲν
 ἐμφυλίους σφαραγῖς, μανίᾳ τῶν ἀνθρώπων εἰς τε ἀλλή-
 30 λους καὶ αὐτοῦς χρωμένων ἐπιθυμίᾳ τοῦ μὴ λείπεσθαι
 τῶν ἀντικαθεστηκότων, ὃ δὲ τῶν πολεμίων, λιμός τε
 εἰς ὑστάτην ἀνακειμένος ἀναισχυντίαν, καὶ πόλεων
 ἀλώσεις καὶ κατασκαφαί, μέχρι δὴ καὶ τὸ ἱερὸν τοῦ θεοῦ

ἐνείματο πυρὶ τῶν πολεμίων ἦδε ἡ στάσις. οὕτως ἄρα ἢ τῶν πατρῶν κίνησις καὶ μεταβολὴ μεγάλας ἔχει ῥοπὰς τοῦ ἀπολουμένου τοῖς συνελθοῦσιν, εἰ γε καὶ Ἰουδας καὶ Σάδδουκὸς *τετάρτη φιλοσοφίαν* ἐπέσκατον ἡμῖν ἐγείραντες, καὶ ταύτης ἐραστῶν εὐπορηθέντες, ⁵ πρὸς τε τὸ παρὸν θορυβῶν τὴν πολιτείαν ἐνέπλησαν καὶ τῶν αὐθις κακῶν κατειληφόντων ῥίζας ἐφύτεύσαντο τῷ ἀσυνήθει πρότερον φιλοσοφίας τοιαῦσδε. περὶ ἧς ὀλίγα βούλομαι διελθεῖν, ἄλλως τε ἐπεὶ καὶ τῷ κατ' αὐτῶν σπουδασθέντι τοῖς νεωτέροις ὁ φθόρος τοῖς πράγμασι ¹⁰ συνέτυχεν.

2 Ἰουδαίοις φιλοσοφίαι τρεῖς ἦσαν ἐκ τοῦ πάνυ ἀρχαίου τῶν πατρῶν, ἧ τε τῶν Ἑσσηνῶν καὶ ἡ τῶν Σαδδουκαίων· τρίτην δὲ ἐφιλοσόφουν οἱ Φαρισαῖοι λεγόμενοι. καὶ τυγχάνει μέντοι περὶ αὐτῶν ἡμῖν εἰρημένα ¹⁵ ἐν τῇ δευτέρᾳ βίβλῳ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ πολέμου, μνησθήσομαι δὲ ὁμῶς καὶ νῦν αὐτῶν ἐπ' ὀλίγον.

3 οἳ τε γὰρ Φαρισαῖοι τὴν δίαιταν ἐξευτελλίξουσιν, οὐδὲν εἰς τὸ μαλακώτερον ἐνδιδόντες, ὧν τε ὁ λόγος κρίνας παρέδωκεν ἀγαθῶν, ἔπονται τῇ ἡγεμονίᾳ, περιμάχητον ἡγούμενοι τὴν φυλακὴν ὧν ὑπαγορεύειν ἠθέλησε. τιμῆς γε τοῖς ἡλικίᾳ προήκουσι παραχωροῦσιν, οὐδὲν ἐπ' ἀντιλέξει τῶν εἰσηγηθέντων ταῦτα θράσει ἐπαιρόμενοι. πράσσεισθαι τε εἰμαρμένη τὰ πάντα ἀξιοῦντες, οὐδὲ τοῦ ἀνθρωπείου τὸ βουλόμενον τῆς ἐπ' ²⁰ αὐτοῖς ὁρμῆς ἀφαιροῦνται, δοκῆσαν τῷ θεῷ κρᾶσιν γενέσθαι καὶ τῷ ἐκείνης βουλευτηρίῳ καὶ τῶν ἀνθρώπων τὸ θελήσαν προσχωρεῖν μετ' ἀρετῆς ἢ κακίας. ἀθάνατόν τε ἰσχνὴν ταῖς ψυχαῖς πίστις αὐτοῖς εἶναι, καὶ ὑπὸ χθονὸς δικαιοῦσαι τε καὶ τιμὰς αἰς ἀρετῆς ἢ κακίας ἐπι- ²⁵ τήδευσις ἐν τῷ βίῳ γέγονε, καὶ ταῖς μὲν ἐργασίῳ ἀίδιον προτίθεσθαι, ταῖς δὲ ῥαστώνῃ τοῦ ἀναβιοῦν. καὶ δι'

αὐτὰ τοῖς τε δῆμοις πιθανώτατοι τυγχάνουσι, καὶ ὅποσα θεῖα εὐχῶν τε ἔχεται καὶ ἱερῶν ποιήσεως ἐξηγήσει τῇ ἐκείνων τυγχάνουσι πρᾶσσόμενα. εἰς τοσούδε ἀρετῆς αὐτοῖς αἱ πόλεις ἐμαρτύρησαν ἐπιτηδεύσει τοῦ
 5 ἐπὶ πᾶσι κρείσσονος ἔν τε τῇ διαίτῃ τοῦ βίου καὶ λόγοις.

Σαδδουκαίοις δὲ τὰς ψυχὰς ὁ λόγος συναφανίζει 4 τοῖς σώμασι, φυλακῆς δὲ οὐδαμῶν τινῶν μεταποιήσεις αὐτοῖς ἢ τῶν νόμων· πρὸς γὰρ τοὺς διδασκάλους σοφίας ἦν μετίασιν, ἀμφιλογεῖν ἀρετὴν ἀριθμοῦσιν. εἰς
 10 ὀλίγους τε ἄνδρας οὗτος ὁ λόγος ἀφίκετο, τοὺς μέντοι πρῶτους τοῖς ἀξιώμασι, πράσσεται τε ὑπ' αὐτῶν οὐδὲν ὡς εἶπεν· ὅποτε γὰρ ἐπ' ἀρχὰς παρέλθοιεν, ἀκουσίως μὲν καὶ κατ' ἀνάγκας, προσχωροῦσι δ' οὖν οἷς ὁ Φαρισαῖος λέγει, διὰ τὸ μὴ ἂν ἄλλως ἀνεκτοὺς γενέσθαι τοῖς
 15 πλήθεσιν.

Ἐσσηνοῖς δ' ἐπὶ μὲν θεῶν καταλιπεῖν φιλεῖ τὰ πάντα 5 ὁ λόγος, ἀθανατίζουσι δὲ τὰς ψυχὰς, περιμάχητον ἡγούμενοι τοῦ δικαίου τὴν πρόσδοτον. εἰς δὲ τὸ ἱερὸν ἀναθήματα στέλλοντες θυσίας οὐκ ἐπιτελοῦσι διαφορότητι
 20 ἀγνείων ἄς νομίζοιεν, καὶ δι' αὐτὸ εἰργόμενοι τοῦ κοινοῦ τεμενίσματος ἐφ' αὐτῶν τὰς θυσίας ἐπιτελοῦσι. βέλτιστοι δὲ ἄλλως ἄνδρες τὸν τρόπον, καὶ τὸ πᾶν πονεῖν ἐπὶ γεωργίᾳ τετραμμένοι. ἄξιον δὲ αὐτῶν θαυμάσαι παρὰ πάντας τοὺς ἀρετῆς μεταποιουμένους τὸ δί-
 25 καιον, μηδαμῶς ὑπάρξαν Ἑλλήνων ἢ βαρβάρων τισίν, ἀλλὰ μηδ' εἰς ὀλίγον, ἐκείνοις δ' ἐκ παλαιοῦ συνελθόν, ἐν τῷ ἐπιτηδεύεσθαι μὴ κεκωλύσθαι τὰ χρήματα κοινὰ αὐτοῖς εἶναι. ἀπολαύει δὲ οὐδὲν ὁ πλούσιος τῶν οἰκείων μεζόνως ἢ ὁ μηδ' ὀτιοῦν κεκτημένος. καὶ τὰδε πράσ-
 30 σουσιν ἄνδρες ὑπὲρ τετρακισχίλιοι τὸν ἀριθμὸν ὄντες. καὶ οὔτε γαμετὰς εἰσάγονται οὔτε δούλων ἐπιτηδεύουσι κτήσιν, τὸ μὲν εἰς ἀδικίαν φέρειν ὑπειληφότες, τὸ δὲ

στάσεως ἐνδιδόναι ποιήσιν· αὐτοὶ δ' ἐφ' ἑαυτῶν ζῶν-
τες διακονίᾳ τῇ ἐπ' ἀλλήλους ἐπιχρῶνται. ἀποδέκτας δὲ
τῶν προσόδων χειροτονοῦσι καὶ ὅποσα ἢ γῆ φέροι, ἄν-
δρας ἀγαθοὺς, ~~ἱερεῖς τε~~ ~~καὶ~~ ~~ἀπο~~ ~~ποιήσιν~~ σίτου τε καὶ βρω-
μάτων. ζῶσι δὲ οὐδὲν παρηλλαγμένως, ἀλλ' ὅτι μάλιστα ἔ-
μπερεῖς ὄντες Λακῶν τοῖς Πολισταῖς λεγομένοις.

6 τῇ δὲ τετάρτῃ τῶν φιλοσοφιῶν ὁ Γαλιλαῖος Ἰουδας
ἡγεμῶν κατέστη, ἧς οἱ τρόφιμοι τὰ μὲν λοιπὰ πάντα
γνώμη τῶν Φαρισαίων ὁμολογοῦσι, δυσνίκητος δὲ τοῦ
ἐλευθέρου ἔρως ἔστιν αὐτοῖς, μόνον ἡγεμόνα καὶ δε- 10
σπότην τὸν θεὸν ὑπειληφόσι· θανάτων τε ιδέας ὑπο-
μένειν παρηλλαγμένως ἐν ὀλίγῳ τίθενται, καὶ συγγε-
νῶν τιμωρίας καὶ φίλων, ὑπὲρ τοῦ μηδένα ἄνθρωπον
προσαγορεύειν δεσπότην. ἑωρακόσι δὲ τοῖς πολλοῖς τὸ
ἀμετάλλακτον αὐτῶν τῆς ἐπὶ τοιούτοις ὑποστάσεως πε- 15
ραιτέρῳ διελθεῖν παρέλιπον· οὐ γὰρ δέδοικα μὴ εἰς
ἀπιστίαν ὑποληφθῆ τι τῶν λεγομένων ἐπ' αὐτοῖς, του-
ναντίον δὲ μὴ ἐλασσόνως τοῦ ἐκείνων καταφρονήματος,
δεχομένου τὴν ταλαιπωρίαν τῆς ἀληθίνου, ὁ λόγος
ἀφηγῆται. ἀνοία τε τῇ ἐντεῦθεν ἤρξατο νοσεῖν τὸ ἔθνος 20
Γεσσίου Φλώρου, ὃς ἡγεμῶν ἦν, τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ὑβρί-
ζειν ἀπονοήσαντος αὐτοὺς ἀποστῆναι Ῥωμαίων.

2 καὶ φιλοσοφεῖται μὲν Ἰουδαίοις τοσάδε· Κυρήνιος
δὲ τὰ Ἀρχελαίου χρήματα ἀποδόμενος, ἤδη καὶ τῶν ἀπο-
τιμῆσεων πέρας ἔχουσῶν, αἱ ἐγένοντο τριακοστῶ καὶ 25
ἑβδόμῳ ἔτει μετὰ Ἀντωνίου ἐν Ἀκτίῳ ἦταν ὑπὸ Καί-
σαρος, Ἰωάξερρον τὸν ἀρχιερεῖα καταστασιασθέντα ὑπὸ
τῆς πληθύος ἀφελόμενος τὸ ἀξίωμα τῆς τιμῆς, Ἄνανον
τὸν Σεθ Ἰσῆ ἀρχιερεῖα. Ἡρώδης δὲ καὶ Φίλιππος τε-
τραρχίαν ἐκάτερος τὴν ἑαυτοῦ παρεληφότες καθί- 30
σταντο. καὶ Ἡρώδης Σέπφωριν τειχίσας, πρόσχημα τοῦ
Γαλιλαίου παντός, ἤγεν αὐτὴν αὐτοκρατορίδα, Βηθα-

ραμφθᾶ δὲ (πόλις ἦν καὶ αὐτή) τείχει περιλαβὼν Ἰου-
 λιάδα ἀπὸ τοῦ αὐτοκράτορος ἀγορεύει τῆς γυναικός.
 Φίλιππος δὲ Πανεάδα τὴν πρὸς ταῖς πηγαῖς τοῦ Ἰορ-
 δάνου κατασκευάσας ὀνομάζει Καίσαρειαν· κώμην δὲ
 5 Βηθσαιδάν, πρὸς λίμνη δὲ τῇ Γεννησαρίτιδι, πόλεως
 παρασχῶν ἀξίωμα πλήθει τε οἰκητόρων καὶ τῇ ἄλλῃ
 δυνάμει, Ἰουλίᾳ θυγατρὶ τῇ Καίσαρος ὁμώνυμον ἐκά-
 λησεν.

Κωπωνίου δὲ τὴν Ἰουδαίαν διέποντος, ὃν ἔφην 2
 10 Κυρηναίῳ συνεκπεμφθῆναι, τάδε πράσσεται. τῶν ἀξύ-
 μων τῆς ἑορτῆς ἀγομένης, ἣν πάσχα καλοῦμεν, ἐκ μέ-
 σης νυκτός ἐν ἔθει τοῖς ἱερεῦσιν ἦν ἀνοιγνύναι τοῦ ἱε-
 ροῦ τοὺς πυλῶνας. καὶ τότε οὖν ἐπεὶ τὸ πρῶτον γίνε-
 ται ἡ ἀνοιξὶς αὐτῶν, ἄνδρες Σαμαρεῖται κρύφα εἰς
 15 Ἰεροσόλυμα ἐλθόντες διάρριψιν ἀνθρωπείων ὄστων ἐν
 ταῖς στοαῖς ποιοῦνται· διὸ καὶ πάντας τοῦ ἱεροῦ
 εἴρξαν, μὴ πρότερον ἐπὶ τοιοῦτοις νομίζοντες, τὰ τε
 ἄλλα διὰ φυλακῆς μείζονος ἤγον τὸ ἱερόν. καὶ Κωπῶ-
 νιος μετ' οὐ πολὺ εἰς Ῥώμην ἐπαναχωρεῖ, διάδοχος δὲ
 20 αὐτῷ τῆς ἀρχῆς παραγίνεται Μάρκος Ἀμβίειος, ἐφ'
 οὗ καὶ Σαλώμη τοῦ βασιλέως Ἡρώδου ἀδελφῆ μετα-
 σταῖσα Ἰουλίᾳ Ἰάμειάν τε καταλείπει καὶ τὴν τοπαρχίαν
 πᾶσαν, τὴν τε ἐν τῷ πεδίῳ Φασαηλίδα καὶ Ἀρχελαίδα,
 ἐνθα φοινίκων πλείστη φύτευσις καὶ καρπὸς αὐτῶν
 25 ἄριστος. διαδέχεται δὲ καὶ τοῦτον Ἄννιος Ροῦφος, ἐφ'
 οὗ δὴ καὶ τελευτᾷ Καῖσαρ, δεύτερος μὲν Ῥωμαίων αὐ-
 τοκράτωρ γενόμενος, ἑπτὰ δὲ καὶ πενήκοντα τῆς ἀρ-
 χῆς ἔτη, πρὸς οἷς μῆνες ἕξ ἡμέραιν δυοῖν πλείονες (τού-
 του δὲ αὐτῷ τοῦ χρόνου τεσσαρεσκαίδεκα ἔτη συνῆρξεν
 30 Ἀντώνιος), βιώσας ἔτη ἑπτὰ καὶ ἑβδομήκοντα. διαδέ-
 χεται δὲ τῷ Καίσαρι τὴν ἡγεμονίαν Τιβέριος Νέρων,
 τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Ἰουλίας υἱὸς ᾧν. τρίτος ἤδη οὗτος

αὐτοκράτωρ, καὶ πεμπτὸς ὑπ' αὐτοῦ παρῆν Ἰουδαίοις ἐπαρχος, διάδοχος Ἀννίου Ρούφου, Ἐαλέριος Γραῦτος ὃς παύσας ἱεραῖσθαι Ἄνανον, Ἰσμαῆλον ἀρχιερέα ἀποφαίνει τὸν τοῦ Φαβί. καὶ τοῦτον δὲ μετ' οὐ πολὺ μεταστήσας, Ἐλεάζαρον τὸν Ἀνάου τοῦ ἀρχιερέως υἱὸν ἀποδείκνυσιν ἀρχιερέα. ἐνιαυτοῦ δὲ διαγενομένου καὶ τόνδε παύσας Σίμωνι τῷ Καμίθου τὴν ἀρχιερωσύνην παραδίδωσιν. οὐ πλέον δὲ καὶ τῷδε ἐνιαυτοῦ τὴν τιμὴν ἔχοντι διεγένετο χρόνος, καὶ Ἰώσηπος ὁ καὶ Καλάφας διάδοχος ἦν αὐτῷ. καὶ Γραῦτος μὲν ταῦτα πράξας εἰς Ῥώμην ἐπαναχωρεῖ, ἔνδεκα ἔτη διατρέψας ἐν Ἰουδαίᾳ, Πόντιος δὲ Πιλάτος διάδοχος αὐτῷ ἦκεν.

3 Ἡρώδης δὲ ὁ τετράρχης (ἐπὶ μέγα γὰρ ἦν τῷ Τιβερίῳ φιλίας προελθὼν) οἰκοδομεῖται πόλιν ἐπάνωμον αὐτῷ Τιβεριάδα, τοῖς κρατίστοις ἐπικτίσας αὐτὴν τῆς 15 Γαλιλαίας, ἐπὶ λίμνῃ τῇ Γεννησαρίτιδι. θεορὰ δὲ οὐκ ἄπωθεν ἔστιν ἐν κόμῃ Ἑρμαοῦς ὄνομα αὐτῇ. σύγκλυδες δὲ ᾤκησαν, οὐκ ὀλίγον δὲ καὶ τὸ Γαλιλαϊοὶ ἦν, καὶ ὅσοι μὲν ἐκ τῆς ὑπ' αὐτῷ γῆς ἀναγκαστοὶ καὶ πρὸς βίαν εἰς τὴν κατοικίαν ἀρόμενοι, τινὲς δὲ καὶ τῶν ἐν 20 τέλει. ἐδέξατο δὲ αὐτοῖς συνοίκους καὶ τοὺς πανταχόθεν ἐπισυναγομένους ἄνδρας ἀπόρους, ἔστι δὲ οὓς μηδὲ σαφῶς ἐλευθέρους, πολλὰ τε αὐτοῦ καὶ ἐπὶ πολλοῖς ἠλευθέρωσε καὶ εὐηργέτησεν, ἀνάγκασμα τοῦ μὴ ἀπολείπειν τὴν πόλιν ἐπιταθείς κατασκευαῖς 25 τε οἰκήσεων τελείαις τῆς αὐτοῦ καὶ γῆς ἐκιδόσει, εἰδὼς παράνομον τὸν οἰκισμὸν ἔντα καὶ ἀπὸ τοῦ Ἰουδαίοις πατρίου διὰ τὸ ἐπὶ μνήμασιν, ἃ πολλὰ τῆδε ἦν, ἀνηρημένους τὴν ἰδρυσιν Τιβεριάδι γενέσθαι, μαρτύρους δὲ ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας εἶναι τοὺς οἰκητορας, ὡς ἀγορεύει ἡμῖν τὸ νόμιμον.

4 τελευταῖα δὲ καὶ Φρακῆτης ὁ Παρθυαίων βασιλεὺς

κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον, ἐπιβουλῆς αὐτῷ γενομένης ὑπὸ Φραατάκου τοῦ υἱέως κατὰ τοιαύτην αἰτίαν. Φραάτης, παίδων αὐτῷ γνησίων γενομένων, Ἰταλικῆ παιδίσκη, ὄνομα αὐτῇ Θερμούσα, ταύτη ὑπὸ Ἰουλλίου Καίσαρος μετ' ἄλλων δωρεῶν ἀπεσταλμένη τὸ μὲν πρῶτον παλλακίδι ἐχρήτο, καταπλαγείς δὲ τῷ πολλῷ τῆς εὐμορφίας, προϊόντος χρόνου καὶ παιδὸς αὐτῇ τοῦ Φραατάκου γενομένου, γαμετήν τε τὴν ἀνδρωπον ἀποφάινεται καὶ τιμίαν ἤγεν. ἡ δὲ ἐπὶ πᾶσιν οἷς εἰποι πιθανῆ

10 τῷ βασιλεὶ γεγονυία, καὶ σπεύδουσα τῷ αὐτῆς παιδί γενέσθαι τὴν Πάρθων ἡγεμονίαν, ἑώρα μὴ ἄλλως γνησομένην μὴ ἀποσκευῆς αὐτῇ μηχανηθείσης τῶν γνησίων τοῦ Φραάτου παίδων. κείθει οὖν αὐτὸν ἐκπέμπειν εἰς Ῥώμην ἐφ' ὀμηρείαν τοὺς γνησίους παῖδας.

15 καὶ οὗτοι μὲν (οὐ γὰρ ἀντικεῖν εὐπορον Φραάτην τοῖς Θερμούσης ἐπιτάγμασιν) ἐπὶ τῆς Ῥώμης ἐξεπέμποντο, Φραατάκης δὲ μόνος ἐπὶ τοῖς πράγμασι τρεφόμενος δεινὸν ἤγειτο καὶ ἅμα χρόνιον τοῦ πατρὸς διδόντος τὴν ἀρχὴν λαμβάνειν, ὥστε ἐπεβούλευε τῷ πατρὶ συμπράξει τῆς μητρὸς, ἣ δὴ καὶ συνελθαι λόγος. καὶ δι' ἀμφοτέρω μισηθεὶς, οὐδὲν ἤσσω τῆς πατροκτονίας μύσος

20 τὸν τῆς μητρὸς ἔρωτα τιθεμένων τῶν ὑπηκόων, στάσει περιελαθεὶς πρότερον ἢ φῦναι μέγας ἐξέκιπτε τῶν πραγμάτων, καὶ οὕτω θνήσκει. συμφρονήσαντες δὲ οἱ

25 γενναιότατοι Πάρθων ὡς ἀβασιλεύτοις μὲν ἀμήχανον πολιτεύεσθαι, οἱ δὲ βασιλεύοντας ἐκ τοῦ γένους τῶν Ἀρσακιδῶν (οὐ γὰρ ἐτέροις ἄρχειν νόμιμον), ἀπέχρη δὲ πολλάκις καὶ μέχρι νῦν περιυβρίσθαι τὴν βασιλείαν ἐκ τε γάμων τῆς Ἰταλικῆς παλλακίδος καὶ γενέσεων,

30 Ὁρωάδην ἐκάλουν πρεσβεύσαντας, ὄντα ἄλλως μὲν ἐπιφθονοῦν παρὰ τῷ πλήθει καὶ ὑπαίτιον καθ' ὑπερβολὰς ἀμόνητος (κένυ γὰρ ἦν σπαιὸς καὶ θυσδιάθετος εἰς

ὀργήν), ἕνα δὲ τῶν ἐκ τοῦ γένους. τοῦτον μὲν δὴ συ-
 στάντες ἀποκτείνουσιν, ὡς μὲν ἐνιοὶ φασιν, ἐν σπον-
 दाῖς καὶ τραπέζαις (μαχαιοφορεῖν γὰρ ἔθος ἄπασιν),
 ὡς δὲ ὁ πλείων κατέχει λόγος, εἰς Θήραν προαγαγόντες.
 πρᾶξουσιν δὲ εἰς Ῥώμην ἡτοῦντο βασιλεία τῶν ὀ- 5
 μηρευόντων, καὶ πέμπεται Βονώνης προκριθεὶς τῶν
 ἀδελφῶν· ἐδόκει γὰρ χωρεῖν τὴν τύχην, ἣν αὐτῷ δύο
 μέγιστα τῶν ὑπὸ τὸν ἥλιον ἡγεμονίαι προσέφερον,
 ἰδία καὶ ἀλλοτρία. ταχέα δὲ ἀνατροπὴ τοὺς βαρβάρους
 ὑπέσιν, ἄτε καὶ σφαλεροὺς φύσει ὄντας, πρὸς τε τὴν 10
 ἀναξιοπάθειαν (ἀνδραπόδῳ γὰρ ἀλλοτρίῳ ποιῆσαι τὸ
 προστασσόμενον ἀπηξίουν, τὴν ὀμηρείαν ἀντὶ δου-
 λείας ὀνομάζοντες) καὶ τῆς ἐπικλήσεως τὴν ἀδοξίαν· οὐ
 γὰρ ἂν πολέμου δικαίῳ δεδόσθαι τὸν βασιλεύοντα
 Πάρθοις, ἀλλ' ὃ τῷ παντὶ χειρὸν, εἰρήνης ὕβρις. πα- 15
 ραχρημα δὲ ἐκάλουν Ἀρτάβανον Μηδίας βασιλεύοντα,
 γένος Ἀρσακιδῶν. πείθεται δὲ Ἀρτάβανος καὶ μετὰ
 στρατιᾶς ἐκείσιν. ὑπαντιάζει δὲ αὐτῷ Βονώνης, καὶ
 τὸ μὲν πρῶτον συμφρονήσαντος αὐτῷ τοῦ πλήθους τῶν
 Πάρθων παραταξάμενος νικᾷ, καὶ φεύγει πρὸς τοὺς 20
 ὄρους τῆς Μηδίας Ἀρτάβανος· μετ' οὐ πολὺ δὲ συνα-
 γαῶν πολλὴν στρατιὰν συμβάλλει τε Βονώνη καὶ νικᾷ,
 καὶ Βονώνης εἰς Σελεύκειαν ἀφιππάζεται σὺν ὀλίγοις
 τοῖς περὶ αὐτόν. Ἀρτάβανος δὲ πολὺν τῆ τροπῆ φόνον
 ἐργασάμενος ὑπὲρ ἐκπλήξεως τῶν βαρβάρων, πρὸς Κτη- 25
 σιφῶντα μετὰ τοῦ πλήθους ἀναχωρεῖ. κάκεινος μὲν
 ἐβασίλευεν ἤδη Πάρθοις, Βονώνης δὲ εἰς Ἀρμενίαν
 διαπίπτει. καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐφίετο τῆς χώρας καὶ
 πρὸς Ῥωμαίους ἐπρέσβευεν· ὡς δὲ αὐτῷ Τιβέριος μὲν
 ἀπέπεσε πρὸς τε τὴν ἀνανδρίαν καὶ τοῦ Πάρθου τὰς 30
 ἀπειλὰς (ἀναπρᾶξεν γὰρ δὴ πόλεμον ἀνατεινόμενος),
 μηχανὴ δὲ ἦν ἑτέρα βασιλείας οὐδεμία (καὶ γὰρ οἱ περὶ

Νιφάτην δυνατοὶ τῶν Ἀρμενίων Ἀρταβάνῳ προστίθενται), παραδίδωσιν αὐτὸν Σιλανῷ τῷ τῆς Συρίας στρατηγῷ. κάκιστος μὲν κατ' αἰδῶ τῆς ἐν Ῥώμῃ κομιδῆς ἐν Συρίᾳ παρεφύλαττετο, τὴν δὲ Ἀρμενίαν Ὀρώδη δίδωσιν Ἀρτάβανος, ἐνὶ τῶν ἑαυτοῦ παίδων.

ἔτελεύτησε δὲ καὶ ὁ τῆς Κομμαγενῆς βασιλεὺς Ἀν- 5
 τίοχος, διέστη δὲ τὸ πλῆθος πρὸς τοὺς γνωρίμους, καὶ
 πρεσβεύουσιν ἀφ' ἑκατέρου μέρους, οἱ μὲν δυνατοὶ
 μεταβάλλειν τὸ σχῆμα τῆς πολιτείας εἰς ἐπαρχίαν
 10 ἀξιούντες, τὸ πλῆθος δὲ βασιλεύεσθαι κατὰ τὰ πάτρια.
 καὶ ψηφίζεται ἡ σύγκλητος Γερμανικὸν πέμπειν διορ-
 θώσοντα τὰ κατὰ τὴν ἀνατολήν, πραγματευομένης αὐ-
 τῷ τῆς τύχης εὐκαιρίαν τοῦ θανάτου· καὶ γὰρ γενό-
 μενος κατὰ τὴν ἀνατολήν καὶ πάντα διορθώσας ἀνη-
 15 ρέθη φαρμάκῳ ὑπὸ Πίσωνος, καθὼς ἐν ἄλλοις δεδή-
 λωται.

Πιλᾶτος δὲ ὁ τῆς Ἰουδαίας ἡγεμὼν στρατιὰν ἐκ Και- 3
 σαρείας ἀγαγὼν καὶ μεθιδρύσας χειμαδιοῦσαν ἐν Ἱερο-
 σολύμοις, ἐπὶ καταλύσει τῶν νομίμων τῶν Ἰουδαϊκῶν
 20 ἐφρόνησε προτομὰς Καίσαρος, αἱ ταῖς σημαίαις προσ-
 ῆσαν, εἰσάγειν εἰς τὴν πόλιν, εἰκόνων ποίησιν ἀπαγο-
 ρεύοντος ἡμῖν τοῦ νόμου· καὶ διὰ τοῦτο οἱ πρότερον
 ἡγεμόνες ταῖς μὴ μετὰ τοιαῶνδε κόσμων σημαίαις ἐποι-
 οῦντο εἰσοδοὺν τῇ πόλει. πρῶτος δὲ Πιλᾶτος, ἀγνοίᾳ
 25 τῶν ἀνθρώπων διὰ τὸ νύκτωρ γενέσθαι τὴν εἰσοδοὺν,
 ἰδρύνεται τὰς εἰκόνας φέρων εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα. οἱ δὲ
 ἐπεὶ ἔγνωσαν, κατὰ πλεθρὸν παρήσαν εἰς Καισάρειαν,
 ἱκεσίαν ποιούμενοι ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἐπὶ μεταθέσει
 τῶν εἰκόνων. καὶ μὴ συγχωροῦντος διὰ τὸ εἰς ὕβριν
 30 Καίσαρι φέρειν, ἐπεὶ περ οὐκ ἐξανεχώρουν λιπαρεῖν,
 κατὰ ἕκτην ἡμέραν ἐν ὄπλοις ἀφανῶς ἐπικαθίσας τὸ
 στρατιωτικὸν αὐτὸς ἐπὶ τὸ βῆμα ἦκε· τὸ δὲ ἐν τῷ στα-

δίῳ κατεσκευάστο, ὅπερ ἀπέκρυπτε τὸν ἐφεδρεύοντα στρατιόν. πάλιν δὲ τῶν Ἰουδαίων ἱκετεία χρωμένων, ἀπὸ συνθήματος περιστήσας τοὺς στρατιώτας ἠπειλεῖ θάνατον ἐπιθῆσειν ζημίαν ἐκ τοῦ ὄξείος, εἰ μὴ πανσάμενοι θορυβεῖν ἐπὶ τὰ οἰκεία ἀπίοιεν. οἱ δὲ πρηνεῖς 5 φέσαντες ἑαυτοὺς καὶ γυμνοῦντες τὰς σφαγὰς, ἠθονῆ δέξασθαι τὸν θάνατον ἔλεγον ἢ τολμήσειν τὴν σοφίαν παραβῆσθαι τῶν νόμων. καὶ Πιλάτος θαυμάσας τὸ ἐχυρὸν αὐτῶν ἐπὶ φυλακῇ τῶν νόμων, παραχρῆμα τὰς εἰκόνας ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων ἐπανεκόμισεν εἰς Καισάρειαν. 10

2 ὑδάτων δὲ ἐπαγωγὴν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα ἐπραξε, δαπάνη τῶν ἱερῶν χρημάτων, ἐκλαβὼν τὴν ἀρχὴν τοῦ φεύματος ὅσον ἀπὸ διακοσίων σταδίων. οἱ δὲ οὐκ ἠγάπων τοῖς ἀμφὶ τὸ ὕδωρ δρωμένοις, πολλαὶ τε μυριάδες 15 ἀνθρώπων συνελθόντες κατεβόων αὐτοῦ παύσασθαι τοῦ ἐπὶ τοιούτοις προθυμουμένου· τινὲς δὲ καὶ λοιδορία χρώμενοι ὕβριζον εἰς τὸν ἄνδρα, οἷα δὴ φιλεῖ πράσσειν ὄμιλος. ὃ δὲ στολῇ τῇ ἐκείνων πολὺ πλῆθος στρατιωτῶν ἀμπεχόμενον, οἱ ἐφέροντο σκυτάλας ὑπὸ ταῖς 20 στολαῖς, διαπέμφας εἰς ὃ περιέλθοιεν αὐτούς, αὐτὸς ἐκέλευσεν ἀναχωρεῖν. τῶν δὲ ὠρμηκότων εἰς τὸ λοιδορεῖν, ἀποδίδωσι τοῖς στρατιώταις ὃ προσυνέκειτο σημεῖον· οἱ δὲ καὶ πολὺ μειζόνως ἤπερ ἐπέταξε Πιλάτος ἐχρῶντο πληγαῖς, τοὺς τε θορυβοῦντας ἐν ἴσῳ καὶ μὴ 25 κολάζοντες. οἱ δὲ εἰσεφέροντο μαλακὸν οὐδέν, ὥστε ἄοπλοι ληφθέντες ὑπ' ἀνδρῶν ἐκ παρασκευῆς ἐπιφερομένων πολλοὶ μὲν αὐτῶν ταύτῃ καὶ ἀπέθνησκον, οἱ δὲ καὶ τραυματῆαι ἀνεχώρησαν. καὶ οὕτω παύεται ἡ στάσις. 30

3 [γίνεται δὲ κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον Ἰησοῦς, σοφὸς ἀνὴρ, εἰ γε ἄνδρα αὐτὸν λέγειν χρή. ἦν γὰρ παραδό-

ξων ἔργων ποιητής, διδάσκαλος ἀνθρώπων τῶν ἡδονῆ
 τάληθῆ δεχομένων· καὶ πολλοὺς μὲν Ἰουδαίους πολ-
 λούς δὲ καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐπηγάγετο. ὁ Χριστὸς οὐ-
 τος ἦν. καὶ αὐτὸν ἐνδείξει τῶν πρώτων ἀνδρῶν παρ'
 5 ἡμῖν σταυρῷ ἐπιτετιμηκός Πιλάτου, οὐκ ἐπαύσαντο
 οἱ τὸ πρῶτον αὐτὸν ἀγαπήσαντες· ἐφάνη γὰρ αὐτοῖς
 τρίτην ἔχων ἡμέραν πάλιν ζῶν, τῶν θείων προφητῶν
 ταῦτά τε καὶ ἄλλα μυρία θαυμάσια περὶ αὐτοῦ εἰρηκό-
 των. εἰσέτι τε νῦν τῶν Χριστιανῶν ἀπὸ τοῦδε ὠνομα-
 10 σμένων οὐκ ἐπέλιπε τὸ φύλον.]

καὶ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἑτερόν τι δεινὸν 4
 ἐθορύβει τοὺς Ἰουδαίους, καὶ περὶ τὸ ἱερὸν τῆς Ἰσίδος
 τὸ ἐν Ῥώμῃ πράξεις αἰσχυνῶν οὐκ ἀπηλλαγμέναι συν-
 τυγχάνουσι. καὶ πρότερον τοῦ τῶν Ἰσριακῶν τολμήμα-
 15 τος μνήμην ποιησάμενος, οὕτω μεταδίδωμι τὸν λόγον
 ἐπὶ τὰ ἐν τοῖς Ἰουδαίοις γεγονότα. Παυλίνα ἦν τῶν
 ἐπὶ Ῥώμης προγόνων τε ἀξιώματι τῷ τε καθ' ἑαυτὴν
 ἐπιτηδεύματι ἀρετῆς ἐπὶ μέγα προτιοῦσα τῷ ὀνόματι,
 δυνάμει τε αὐτῆ χρημάτων ἦν, καὶ γεγονυῖα τὴν ὄψιν
 20 εὐπρεπῆς καὶ τῆς ὥρας ἐν ἣ μάλιστα ἀγάλλονται αἱ
 γυναῖκες, εἰς τὸ σωφρονεῖν ἀνέκειτο ἢ ἐπιτηδεύσεις τοῦ
 βίου. ἐγεγάμητο δὲ Σατουρνίνῳ τῷ εἰς τὰ πάντα ἀντι-
 σουμένῳ τῶν περὶ αὐτὴν ἀξιολόγων. ταύτης ἐρᾷ Δέ-
 κιος Μοῦνθος, τῶν τότε ἱππέων ἐν ἀξιώματι μεγάλῳ·
 25 καὶ μείζονος οὔσης ἢ ὥστε ἀλῶναι δώροις διὰ τὸ καὶ
 πεμφθέντων εἰς πλῆθος περιδεῖν, ἐξῆπτο μᾶλλον,
 ὥστε καὶ εἰκοσι μυριάδας δραχμῶν Ἀττικῶν αὐτῆ δώ-
 σειν ὑπισχνεῖται εὐνῆς μιᾶς. καὶ μηδὲ ὡς ἐπικλωμένης,
 οὐ φέρων τὴν ἀτυχίαν τοῦ ἔρωτος, ἐνδείξαι σιτίων θά-
 30 νατον ἐπιτιμᾶν αὐτῷ καλῶς ἔχειν ἐνόμιζεν ἐπὶ Παν-
 λίωνη κακοῦ τοῦ κατελιηφότος. καὶ ὁ μὲν ἐπεψηφίζετο
 τοιαύτη τελευτῆ καὶ πράσσειν οὐκ ἀπηλλάσσετο, ἦν δὲ

Ἴδη πατρῶος ἀπελευθέρα τῷ Μοῦνδῳ, παντοίων ἰδρις
 κακῶν, ἣ δεινῶς φέρουσα τοῦ νεανίσκου τῷ ψηφίσματι
 τοῦ θανεῖν (οὐ γὰρ ἀφανής ἦν ἀπολούμενος) ἀνεγείρει
 τε αὐτὸν ἀφικομένη διὰ λόγου, πιδανή τε ἦν ἐλπίδων
 τινῶν ὑποσχέσει ὡς διαπραχθησομένων ὀμιλιῶν πρὸς 5
 τὴν Παυλίαν αὐτῷ. καὶ δεχομένου τὴν ἰκετείαν ἠδο-
 νῆ, πέντε μυριάδων δεήσει αὐτῇ μόνων ἔλεγεν ἐπὶ
 ἀλώσει τῆς γυναικός. καὶ ἣ μὲν ἐπὶ τούτοις ἀναγείρασα
 τὸν νεανίσκον, καὶ τὸ αἰτηθὲν λαβοῦσα ἀργύριον, οὐ
 τὰς αὐτὰς ὁδοὺς ἐπέλλετο τοῖς προδεδιακονημένοις, 10
 ὁρῶσα τῆς γυναικός τὸ μηδαμῶς χρημάτων ἀλισκόμε-
 νον, εἰδυῖα δ' αὐτὴν θεραπεία τῆς Ἰσιδος σφόδρα
 ὑπηγμένην τεχνᾶται τι τοιούδε. τῶν ἱερέων τισὶν ἀφι-
 κομένη διὰ λόγων ἐπὶ πίστεσι μεγάλαις, τὸ δὲ μέγιστον
 δόσει χρημάτων, τὸ μὲν παρὸν μυριάδων δυοῖν καὶ 15
 ἡμισείας, λαβόντος δ' ἑκβασιν τοῦ πράγματος ἐτέρῳ
 τοσῶδε, διασαφεί τοῦ νεανίσκου τὸν ἔρωτα αὐτοῖς, κε-
 λεύουσα παντοίως ἐπὶ τῷ ληφόμενῳ τὴν ἀνθρωπον
 σπουδάσαι. οἱ δ' ἐπὶ πλήθει τοῦ χρυσίου παραχθέντες
 ὑπισχνοῦντο. καὶ αὐτῶν ὁ γεραίτατος ὡς τὴν Παυλί- 20
 ναν ὠσάμενος, γενομένων εἰσόδων κατὰ μόνας τε διὰ
 λόγων ἐλθεῖν ἠέλου, καὶ συγχωρηθὲν πεμπτός ἔλεγεν
 ἦκειν ὑπὸ τοῦ Ἀνούβιδος, ἔρωτι αὐτῆς ἠσσημένου τοῦ
 θεοῦ, κελεύοντός τε ὡς αὐτὸν ἐλθεῖν. τῇ δὲ εὐκτός ὁ
 λόγος ἦν, καὶ ταῖς τε φίλαις ἐνεκαλλωπιζέτο τῇ ἐπὶ 25
 τούτοις ἀξιώσει τοῦ Ἀνούβιδος, καὶ φράζει πρὸς τὸν
 ἄνδρα δειπνόν τε αὐτῇ καὶ εὐνήν τοῦ Ἀνούβιδος εἰσ-
 ηγγέλλθαι. συνεχώρει δ' ἐκεῖνος, τὴν σωφροσύνην
 τῆς γυναικός ἐξεπιστάμενος. χωρεῖ οὖν εἰς τὸ τέμενος,
 καὶ δειπνήσασα, ὡς ὕπνου καιρὸς ἦν, κλεισθεισῶν τῶν 30
 θυρῶν ὑπὸ τοῦ ἱερέως, ἔνδον ἐν τῷ ναῷ καὶ τὰ λύχνα
 ἐκποδῶν ἦν, καὶ ὁ Μοῦνδος (προεκέκρυπτο γὰρ τῆδε)

οὐχ ἡμάρτανεν ὁμιλιῶν τῶν πρὸς αὐτήν, παννύχιόν τε αὐτῷ διηκονήσατο, ὑπειληφύτα θεὸν εἶναι. καὶ ἀπελθόντος πρότερον ἢ κίνησιν ἄρξασθαι τῶν ἱερέων οἱ τὴν ἐπιβουλήν (οὐκ) ἤδεσαν, ἢ Παυλίνα πρῶτ' ὡς τὸν

5 ἄνδρα ἐλθοῦσα τὴν ἐπιφάνειαν ἐκδιηγείται τοῦ Ἄνουβιδος, καὶ πρὸς τὰς φίλας ἐνελαμπρύνετο λόγοις τοῖς ἐπ' αὐτῷ. οἱ δὲ τὰ μὲν ἠπίστων εἰς τὴν φύσιν τοῦ πράγματος ὀρωῶντες, τὰ δ' ἐν θαύματι καθίσταντο, οὐκ ἔχοντες ὡς χρὴ ἄπιστα αὐτὰ κρίνειν, ὁπότε εἰς τὴν σω-

10 φροσύνην καὶ τὸ ἀξίωμα ἀπίδοιεν αὐτῆς. τρίτῃ δὲ ἡμέρᾳ μετὰ τὴν πρᾶξιν ὑπαντιάσας αὐτήν ὁ Μοῦνδος "Παυλίνα" φησίν, "ἀλλὰ μοι καὶ εἰκοσι μυριάδας δι-σώσω, δυναμένη οἴκῳ προσθέσθαι τῷ σαυτῆς, διακο-νεῖσθαι τε ἐφ' οἷς προεκαλούμην οὐκ ἐνέλιπες. ἂ μὲν-

15 τοι εἰς Μοῦνδον ὑβρίζειν ἐπειρῶ, μηδέν μοι μελήσαν τῶν ὀνομάτων ἀλλὰ τῆς ἐκ τοῦ πράγματος ἡδονῆς, Ἄνουβιν ὄνομα ἐθέμην ἑμαυτῷ." καὶ ὁ μὲν ἀπήει ταῦτα εἰπών· ἢ δὲ εἰς ἔννοιαν τότε πρῶτον ἐλθοῦσα τοῦ τολμήματος, περιρρήγνυται τε τὴν στολήν, καὶ

20 τάνδρῳ δηλώσασα τοῦ παντὸς ἐπιβουλεύματος τὸ μέγεθος ἐδέετο μὴ περιωφθῆαι βοηθείας τυγχάνειν. ὁ δὲ τῷ αὐτοκράτορι ἐπεσήμηκε τὴν πρᾶξιν. καὶ ὁ Τιβέριος, μαθήσεως ἀκριβοῦς αὐτῷ γενομένης ἐξετάσει τῶν ἱερέων, ἐκείνους τε ἀνεσταύρωσε καὶ τὴν Ἰδην, ὀλέ-

25 θρου γενομένην αἰτίαν καὶ τὰ πάντα ἐφ' ὕβρει συνθεῖσαν τῆς γυναικός· τὸν τε ναὸν καθείλε, καὶ τὸ ἄγαλμα τῆς Ἰσιδος εἰς τὸν Θύμβριν ποταμὸν ἐκέλευσεν ἐμβαλεῖν. Μοῦνδῳ δὲ φυγῆς ἐτίμησεν, κώλυμα τοῦ μὴ μειζόνως κολάσαι τὸ μετὰ ἔρωτος αὐτῷ ἡμαρτηθεῖσαι

30 τὰ ἡμαρτημένα ἠγησάμενος.

καὶ τὰ μὲν περὶ τὸ ἱερὸν τῆς Ἰσιδος τοῖς ἱερεῦσιν ὑβρισμένα τοιαῦτα ἦν· ἐπάνειμι δὲ ἐπὶ τὴν ἀφήγησιν

τῶν ἐν Ῥώμῃ Ἰουδαίους κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον συν-
 τυχόντων, ὡς μοι καὶ προσήμηνεν ὁ λόγος.

5 ἦν ἀνὴρ Ἰουδαῖος, φυγὰς μὲν τῆς αὐτοῦ κατηγορίας
 τε παραβάσεως νόμων καὶ δέει τιμωρίας τῆς ἐπ' αὐ-
 τοῖς, πονηρὸς δὲ εἰς τὰ πάντα. καὶ δὴ τότε ἐν τῇ Ῥώ- 5
 μη διατιθέμενος προσεποιεῖτο μὲν ἐξηγεῖσθαι σοφίαν
 νόμων τῶν Μωϋσέως, προσποησάμενός τε τρεῖς ἄνδρας
 εἰς τὰ πάντα ὁμοιοτρόπους, τούτοις ἐπιφοιτήσασαν
 Φουσίαν, τῶν ἐν ἀξιώματι γυναικῶν καὶ νομίμοις
 προσεληλυθυῖαν τοῖς Ἰουδαίοις, κείθουσι κορυφῶσαν 10
 καὶ χρυσίον εἰς τὸ ἐν Ἱεροσολύμοις ἱερὸν διαπέμψασθαι,
 καὶ λαβόντες ἐπὶ χρεῖαις ταῖς οἰκείαις ἀνάλωμα αὐτὰ
 ποιοῦνται, ἐφ' ὅπερ καὶ τὸ πρῶτον ἠ αἰτησίς ἐπράσσε-
 το. καὶ ὁ Τιβέριος (ἀποσημαίνει γὰρ πρὸς αὐτὸν φίλος
 ὢν Σατουρνίνος τῆς Φουσίας ἀνὴρ ἐπισκήψει τῆς γυ- 15
 ναικός) κελεύει πᾶν τὸ Ἰουδαϊκὸν τῆς Ῥώμης ἀπελα-
 θῆναι. οἱ δὲ ὑπάτοι τετρακισχιλίους ἄνδρας ἐξ αὐτῶν
 στρατολογήσαντες ἐπεμψαν εἰς Σαρδὰ τὴν νῆσον· πλεί-
 στους δὲ ἐκόλασαν μὴ θέλοντας στρατεύεσθαι διὰ φυ-
 λακῆν τῶν πατριῶν νόμων. 20

καὶ οὗ μὲν διὰ κακίαν τεσσάρων ἀνδρῶν ἠλαύνοντο
 4 τῆς πόλεως, οὐκ ἀπήλλακτο δὲ θορύβου καὶ τὸ Σαμα-
 ρέων ἔθνος. συστρέφει γὰρ αὐτοὺς ἀνὴρ ἐν ὀλίγῳ τὸ
 ψευδὸς τιθέμενος καὶ ἐφ' ἡδονῇ τῆς πληθύος τεχνάζων
 τὰ πάντα, κελεύων ἐπὶ τὸ Γαριζὶν ὄρος αὐτῷ συνελ- 25
 θεῖν, ὃ ἀγνότατόν τε αὐτοῖς ὄρων ὑπέλληπται, ἰσχυρί-
 ξτό τε παραγενομένοις δεῖξιν τὰ ἱερὰ σκευὴ τῆδε κα-
 τορρωγμένα, Μωϋσέως τῆδε αὐτῶν ποιησαμένου κα-
 τάθεσιν. οἱ δὲ ἐν ὄπλοις τε ἦσαν, πιδανὸν ἠγούμενοι
 τὸν λόγον, καὶ καθίσαντες ἐν τινὶ κόμῃ (Τιραθανᾶ λέ- 30
 γεται) παρελάμβανον τοὺς ἐπισυλλεγομένους ὡς με-
 γάλῳ πλήθει τὴν ἀνάβασιν εἰς τὸ ὄρος ποιησόμενοι.

φθάνει δὲ Πιλᾶτος τὴν ἄνοδον αὐτῶν προκαταλαβόμενος ἰσπέων τε πομπῇ καὶ ὀπλιτῶν, οἱ συμβαλόντες τοῖς ἐν τῇ κώμῃ προσυνηθροισμένοις, παρατάξεως γενομένης, τοὺς μὲν ἐκτεῖναν τοὺς δὲ εἰς φυγὴν τρέπονται, 5 ἡζωγράφῃ τε πολλοὺς ἤγον, ὧν τοὺς κορυφαιοτάτους καὶ τοὺς ἐν τοῖς φυγοῦσι δυνατωτάτους ἐκτεῖνε Πιλᾶτος.

καταστάντος δὲ τοῦδε τοῦ θορούβου, Σαμαρέων 2 ἢ βουλή παρὰ Ὀυτιέλλιον ὑπατικὸν ἱασιν ἄνδρα, Συρίας τὴν ἡγεμονίαν ἔχοντα, καὶ Πιλᾶτου κατηγοροῦν ἐπὶ τῇ σφαγῇ τῶν ἀπολωλότων· οὐ γὰρ ἐπὶ ἀποστάσει Ῥωμαίων ἀλλ' ἐπὶ διαφυγῇ τῆς Πιλᾶτου ὕβρεως εἰς τὴν Τιραθανᾶ παραγενέσθαι. καὶ Ὀυτιέλλιος Μάρκελλον τῶν αὐτοῦ φίλων ἐκπέμψας ἐπιμελητὴν τοῖς Ἰουδαίοις γενησόμενον, Πιλᾶτον ἐκέλευσεν ἐπὶ Ῥώμης ἀπιέναι, 15 πρὸς ᾧ κατηγοροῦσεν Ἰουδαῖοι διδάξοντα τὸν αὐτοκράτορα. καὶ Πιλᾶτος δέκα ἔτεσιν διατρέψας ἐπὶ Ἰουδαίας εἰς Ῥώμην ἠπέλεγτο ταῖς Ὀυτιέλλιου κειθόμενος ἐντολαῖς, οὐκ ὄν ἀντιπεῖν. πρὶν δὲ ἢ τῇ Ῥώμῃ προσσελεῖν αὐτόν, φθάνει Τιβέριος μεταστάς.

Ὀυτιέλλιος δὲ εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἀφικόμενος ἐπὶ Ἰε- 3 ροσολύμων ἀνήγει, καὶ ἦν αὐτοῖς ἐορτὴ· πάσχα δὲ καλεῖται. δεχθεὶς δὲ μεγαλοπρεπῶς Ὀυτιέλλιος τὰ τέλη τῶν ὠνουμένων καρπῶν ἀνήγειν εἰς τὸ πᾶν τοῖς ταύτη κατοικοῦσι, καὶ τὴν στολὴν τοῦ ἀρχιερέως καὶ τὸν 25 πάντα αὐτοῦ κόσμον συνεχώρησεν ἐν τῷ ἱερῷ κείμενον ὑπὸ τοῖς ἱερεῦσιν ἔχειν τὴν ἐπιμέλειαν, καθότι καὶ πρότερον ἦν αὐτοῖς ἐξουσία· τότε δὲ ἐν τῇ Ἀντωνία (φρούριον δ' ἐστὶν οὕτω λεγόμενον) ἢ ἀπόθεσις αὐτῆς ἦν διὰ τοιαύτην αἰτίαν. τῶν ἱερέων τις Ἰρκανός, πολ- 30 λῶν δὲ ὄντων οἱ τότε ἐκαλοῦντο τὸ ὄνομα ὁ πρῶτος, ἐπεὶ πλησίον τῷ ἱερῷ βᾶριν κατασκευασάμενος ἐν ταύτῃ τὰ πολλὰ τὴν δίαίταν εἶχε, καὶ τὴν στολὴν (φύλαξ

γὰρ ἦν αὐτῆς διὰ τὸ καὶ μόνῳ συγκεχωρησθαι τοῦ
 ἐνδύεσθαι τὴν ἐξουσίαν) ταύτῃ εἶχεν ἀποκειμένην,
 ὁπότε εἰς τὴν πόλιν κατιῶν ἀναλαμβάνει τὴν ἰδιωτι-
 κήν· καὶ οἱ τε υἱοὶ αὐτοῦ ταῦτα πράσσειν ἐπετήδευον
 καὶ τέκνα ἐκείνων. Ἡρώδης δὲ βασιλεύσας τὴν τε βᾶ- 5
 ριν ταύτην, ἐν ἐπιτηδείῳ κειμένην, κατασκευάσας πο-
 λυτελῶς Ἀντωνίαν καλεῖ ὄνομα, τῷ Ἀντωνίῳ φίλος
 ὢν, καὶ τὴν στολὴν ὥσπερ καταλαμβάνει τῆδε κειμένην
 κατέλαχε, πιστεύων οὐδὲν νεωτεριεῖν ἐπ' αὐτῷ τὸν λαὸν
 διὰ τὰδε. ἔπρασσε δ' ὅμοια τῷ Ἡρώδῃ καὶ ὁ ἐπικατα- 10
 σταθεὶς αὐτῷ βασιλεὺς Ἀρχέλαος υἱὸς ὦν· οὗ Ῥω-
 μαῖοι παραδεξάμενοι τὴν ἀρχὴν ἐκράτουν τῆς στολῆς
 τοῦ ἀρχιερέως, ἀποκειμένης ἐν οἴκῳ λίθου οἰκοδομη-
 θέντι ὑπὸ σφραγίδι τῶν τε ἱερέων καὶ τῶν γαζοφυλά- 15
 κων, τοῦ φρουράρχου τὸ ἐφ' ἡμέραν ἐκάστην λύχνον
 ἄπτοντος. ἐπὶ δὲ ἡμέραις πρὸ τῆς ἑορτῆς ἀπεδίδοτο
 αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ φρουράρχου, καὶ ἀγνισθείσῃ χρησάμε-
 νος ὁ ἀρχιερεὺς μετὰ μίαν τῆς ἑορτῆς ἡμέραν ἀπέτι-
 θετο αὐτοῖς εἰς τὸν οἶκον, ἥπερ ἔκειτο πρότερον. καὶ
 τοῦτο ἐπράσσετο τρισὶν ἑορταῖς ἐκάστου ἔτους καὶ κατὰ 20
 τὴν νηστείαν. Ὀτιέλλιος δὲ ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ πατρίῳ
 ποιεῖται τὴν στολὴν, ἣ τε κείσοιτο μὴ πολυπραγμονεῖν
 ἐπισκήψας τῷ φρουράρχῳ, καὶ ὁπότε δεῖοι χρῆσθαι. καὶ
 ταῦτα πράξας ἐπὶ εὐεργεσίᾳ τοῦ ἔθνους, καὶ τὸν ἀρ-
 χιερέα Ἰώσηπον τὸν καὶ Κατάφαν ἐπικαλούμενον ἀπαλ- 25
 λάξας τῆς Ἰερωσύνης, Ἰωνάθην καθίστησιν Ἀνάνου
 τοῦ ἀρχιερέως υἱόν. ἐπ' Ἀντιοχείας δ' αὐτοῖς ἐποίητο
 τὴν ὁδόν.

4 πέμπει δὲ καὶ Τιβέριος ὡς Ὀτιέλλιον γράμματα,
 κελεύων αὐτῷ πράσσειν φιλίαν πρὸς Ἀρτάβανον τὸν 30
 Πάρθων βασιλέα· ἐφόβει γὰρ αὐτὸν ἐχθρὸς ὢν καὶ
 Ἀρμενίαν παρεσπασμένος, μὴ ἐπὶ πλεόν κακουργῆ

πιστεύειν δὲ τῇ φίλῃ μόνως ὀμήρων αὐτῷ διδομένων, μάλιστα δὲ τοῦ Ἀρταβάνου υἱέως. ταῦτα δὲ γράφων Τιβέριος πρὸς τὸν Ὑιτέλλιον μεγάλων δόσεσι χρημάτων κείθει καὶ τὸν Ἰβήρων καὶ τὸν Ἀλβανῶν βασιλέα 5 πολεμεῖν Ἀρταβάνῳ μηδὲν ἐνδοιάσαι. οἱ δὲ αὐτοὶ μὲν ἀντείχον, Σκύθας δὲ, δίοδον αὐτοῖς διδόντες διὰ τῆς αὐτῶν καὶ τὰς θύρας τὰς Κασπίας ἀνοίξαντες, ἐπάγουσι τῷ Ἀρταβάνῳ. καὶ ἢ τε Ἀρμενία ἀφήρητο αὐτίς, καὶ πλησθεισῆς πολέμων τῆς Παρθυαίων γῆς οἱ τε πρῶτοι 10 τῶν τῆδε ἐκτείνοντο ἀνδρῶν, ἀνάστατά τε ἦν αὐτοῖς τὰ πάντα, καὶ τοῦ βασιλέως ὁ υἱὸς ἐκ τούτων τῶν μαχῶν ἔπεσε μετὰ πολλῶν στρατοῦ μυριάδων. καὶ αὐτοῦ τὸν πατέρα Ἀρτάβανον Ὑιτέλλιος, πομπῇ χρημάτων εἰς τε συγγενεῖς καὶ φίλους τοὺς ἐκείνου γενομένη, ἐμέλ- 15 λησε μὲν κτιννύειν διὰ τῶν τὰ δῶρα εἰληφότων, αἰσθόμενος δὲ τὴν ἐπιβουλὴν ὁ Ἀρτάβανος ἄφνικτον οὐσαν διὰ τὸ ὑπὸ πολλῶν καὶ τῶν πρώτων ἀνδρῶν συντεθεῖσαν μὴ ἀνεῖσθαι τοῦ ἐπὶ πέρας ἔλθειν, καὶ νομίξων καὶ ὀπόσον αὐτῷ καθαρῶς συνειστήκει, καὶ τότε 20 ἦτοι ἐφθαρμένον ἐπὶ δόλῳ τὴν εὐνοίαν προσποιεῖσθαι ἢ πείρας αὐτῷ γενομένης μετατάξεσθαι πρὸς τοὺς προαφεστηκότας, ἐπὶ τῶν ἄνω σατραπειῶν ἔσωξεν αὐτόν. καὶ πολλὴν μετὰ ταῦτα στρατιάν ἀθροίσας Λαῶν τε καὶ Σακῶν, καὶ πολεμήσας τοὺς ἀνθεστηκότας, κατέσχε 25 τὴν ἀρχήν.

ταῦτα ἀκούσας ὁ Τιβέριος ἤξιον φίλιαν αὐτῷ γε- 5 νέσθαι πρὸς τὸν Ἀρτάβανον. ἐπεὶ δὲ κάκιστος προκληθεὶς ἀσμένως ἐδέχετο τὸν περὶ αὐτῶν λόγον, ἐπὶ τὸν Εὐφράτην παρῆσαν ὃ τε Ἀρτάβανος καὶ ὁ Ὑιτέλλιος, 30 καὶ ζεύξεως τοῦ ποταμοῦ γενομένης κατὰ τὸ μεσαίτατον τῆς γασφύρας ἀλλήλους ὑπηντίαζον μετὰ φυλακῆς ἑκάτερος τῆς περὶ αὐτόν. καὶ λόγων αὐτοῖς συμβατι-

πῶν γενομένων Ἡρώδης ὁ τετράρχης εἰστίασεν αὐτούς, κατὰ μέσον τὸν πόρον σκηνίδα ἐπισκηψάμενος τῷ πόρῳ πολυτελεῖ. καὶ Ἀρτάβανος μετ' οὐ πολὺ πέμπει Τιβερίῳ ὄμηρον ~~Δαρσίον τὸν υἱὸν~~ μετὰ πολλῶν δώρων, ἐν οἷς καὶ ἄνδρα ἐπτάπηχον τὸ μέγεθος, Ἰουδαίου τὸ γένος Ἐλεάζαρον ὄνομα, ὃς διὰ τὸ μέγεθος γίγας ἐπεκαλεῖτο. ἐπὶ τούτοις Ὀυτέλλιος μὲν ἐπ' Ἀντιοχείας ἦει, Ἀρτάβανος δὲ ἐπὶ τῆς Βαβυλωνίας. Ἡρώδης δὲ βουλόμενος δι' αὐτοῦ πρώτου γενέσθαι πύστιν Καίσαρι τῶν ὀμήρων τῆς λήψεως, ἐκπέμπει γραμματοφόρους, τὰ πάντα ἀκριβῶς γράψας εἰς ἐπιστολὴν καὶ μηδὲν ὑπολειπόμενος ἐπὶ μηνύσει τῷ ὑπατικῷ. πρὸς Ὀυτέλλιον δὲ ἐπιπεμφθεῖσων ἐπιστολῶν, καὶ τοῦ Καίσαρος ἐπισημήναντος πρὸς αὐτὸν ὡς δῆλα αὐτῷ γένοιτο πρότερον πύστιν περὶ αὐτῶν Ἡρώδου προτεθεικότος, τα-
ραχθεὶς ὁ Ὀυτέλλιος μεγάλως, καὶ πεπονθέναι τι μειζόνως ἢ ἐπέπρακτο ὑπολαμβάνων, ἄδηλον τὴν ἐπ' αὐτοῖς ἐκρυπτεν ὀργὴν, μέχρι δὴ καὶ μετήλθε Γαίου τὴν ἀρχὴν παρειληφότος.

6 τότε δὲ καὶ Φίλιππος (Ἡρώδου δὲ ἦν ἀδελφός) τελευτᾷ τὸν βίον, εἰκοστῷ μὲν ἐνιαυτῷ τῆς Τιβερίου ἀρχῆς, ἡγησάμενος δὲ αὐτὸς ἑπτὰ καὶ τριάκοντα τῆς Τρωωνίτιδος καὶ Γαυλιανίτιδος καὶ τοῦ Βαταναίων ἔθνους πρὸς αὐτοῖς, μέτριον δὲ ἐν οἷς ἤρχε παρασχῶν τὸν τρόπον καὶ ἀπράγμονα. δῖαιταν μὲν γὰρ τὸ πᾶν ἐν τῇ γῇ τῇ ὑποταλαί ἐποιεῖτο· πρόοδοι δ' ἦσαν αὐτῷ σὺν ὀλίγοις τῶν ἐπιλέκτων, καὶ τοῦ θρόνου εἰς ὃν κρίνει κωθιζόμενος ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐπομένου, ὅποτε τις ὑπαντιᾶσας ἐν χρεῖα γένοιτο αὐτῷ ἐπιβηθεῖν, οὐδὲν εἰς ἀναβολὰς ἀλλ' ἐκ τοῦ ὀξέος ἰδρύσεως τοῦ θρόνου ἢ καὶ τύχοι γενομένης καθιζόμενος ἠκροᾷτο, καὶ τιμωρίας τε ἐπέτιμα τοῖς ἀλοῦσι καὶ ἤφιει τοὺς ἀδίκως ἐν ἐγκλή-

μασι γενομένους. τελευτᾷ δ' ἐν Ἰουλιάδι, καὶ αὐτοῦ κομισθέντος ἐπὶ τὸ μνημεῖον, ὃ ἔτι πρότερον φηκοδόμησεν αὐτός, ταφαὶ γίνονται πολυτελεῖς. τὴν δ' ἀρχὴν (οὐ γὰρ κατελείπετο καὶ δας) Τιβέριος παραλαβὼν προσθήκην ἐπαρχίας ποιεῖται τῆς Σύρων, τοὺς μέντοι φόρους ἐκέλευσε συλλεγομένους ἐν τῇ τετραρχίᾳ τῇ ἐκείνου γενομένη κατατίθεσθαι.

ἐν τούτῳ δὲ στασιάζουσιν Ἀρέτας τε ὁ Πετραῖος 5 βασιλεὺς καὶ Ἡρώδης διὰ τοιαύτην αἰτίαν. Ἡρώδης ὁ τετράρχης γαμῆ τὴν Ἀρέτα θυγατέρα, καὶ συνῆν χρόνον ἤδη πολὺν. στελλόμενος δ' ἐπὶ Ῥώμης κατέγεται ἐν Ἡρώδου ἀδελφοῦ ὄντος οὐχ ὁμομητρίου· ἐκ γὰρ τῆς Σίμωνος τοῦ ἀρχιερέως θυγατρὸς Ἡρώδης ἐγγόνει. ἐρασθεῖς δὲ Ἡρωδιάδος τῆς τούτου γυναικός (θυγάτηρ 15 δὲ ἦν Ἀριστοβούλου, καὶ οὗτος ἀδελφὸς αὐτῶν, Ἀγρίππα δὲ ἀδελφὴ τοῦ μεγάλου) τολμᾷ λόγων ἄπεισθαι περὶ γάμων. καὶ δεξαμένης συνθῆκαι γίνονται μετοικιεῖσθαι πρὸς αὐτὸν ὁπότε ἀπὸ Ῥώμης παραγένοιτο· ἦν δὲ ἐν ταῖς συνθήκαις ὥστε καὶ τοῦ Ἀρέτα 20 τὴν θυγατέρα ἐκβαλεῖν. καὶ ὃ μὲν εἰς τὴν Ῥώμην ἐπλεε, ταῦτα συνθέμενος· ἐπεὶ δὲ ἐπανεχώρει διαπραξάμενος ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐφ' ἅπερ ἔσταλτο, ἢ γυνή, πύστεως αὐτῇ τῶν πρὸς τὴν Ἡρωδιάδα συνθηκῶν γενομένης, πρὶν ἐκπυστος αὐτῷ γενέσθαι τὰ πάντα ἐκμαθοῦσα, κελύει 25 πέμπειν αὐτὴν ἐπὶ Μαχαιροῦντος (μεθόριον δὲ ἔστι τῆς τε Ἀρέτα καὶ Ἡρώδου ἀρχῆς), γυνάμην οὐκ ἐκφαίνουσα τὴν ἑαυτῆς. καὶ Ἡρώδης ἐξέπεμψε, μηδὲν ἠσθῆσθαι τὴν ἄνθρωπον προσδοκῶν. ἢ δὲ (προαπεστάλκει γὰρ ἐκ πλείονος εἰς τὸν Μαχαιροῦντα τὸν τῷ πατρὶ 30 αὐτῆς ὑποτελῆ) πάντων εἰς τὴν ἑδοικοποιεῖαν ἡτοιμασμένων ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ, ἅμα τε παρῆν καὶ ἀφορμάται εἰς τὴν Ἀραβίαν κομιδῇ τῶν στρατηγῶν ἐκ διαδοχῆς,

παρῆν τε ὡς τὸν πατέρα ἢ τάχος, καὶ αὐτῷ τὴν Ἡρώδου διάνοιαν ἐφραξε. ὁ δὲ ἀρχὴν ἐχθρας ταύτην ποιησάμενος, περὶ τε ὄρων ἐν τῇ γῇ τῇ Γαμαλλιτιδι..., καὶ δυνάμειος ἐκατέρῳ συλλεγείσης εἰς πόλεμον καθίστανται, στρατηγούς ἀπεσταλκότες ἀνθ' ἑαυτῶν. καὶ μάχης **5** γενομένης διεφθάρη πᾶς ὁ Ἡρώδου στρατός, προδοσίας αὐτῷ γενομένης ὑπ' ἀνδρῶν φυγάδων, οἱ ὄντες ἐκ τῆς Φιλίππου τετραρχίας Ἡρώδη συνεστράτευον. ταῦτα Ἡρώδης γράφει πρὸς Τιβέριον. ὁ δὲ ὀργῇ φέρων τὴν Ἄρετα ἐπιχείρησιν, γράφει πρὸς Ἰτιέλλιον πόλεμον **10** ἐξενεγκεῖν, καὶ ἦτοι ζῶν ἐλόντα ἀναγαγεῖν δεδεδεμένον, ἢ κτεινομένου πέμπειν τὴν κεφαλὴν ἐπ' αὐτόν.

καὶ Τιβέριος μὲν ταῦτα πράσσειν ἐπέστελλε τῷ **2** κατὰ Συρίαν στρατηγῷ, τισὶ δὲ τῶν Ἰουδαίων ἐδόκει ὀλωλέναι τὸν Ἡρώδου στρατὸν ὑπὸ τοῦ θεοῦ, καὶ μάλα **15** δικαίως τιννυμένοι κατὰ ποινὴν Ἰωάννου τοῦ ἐπικαλουμένου βαπτιστοῦ. κτείνει γὰρ τοῦτον Ἡρώδης ἀγαθὸν ἄνδρα, καὶ τοὺς Ἰουδαίους κελεύοντα, ἀρετὴν ἐπασκοῦντας καὶ τῇ πρὸς ἀλλήλους δικαιοσύνη καὶ πρὸς τὸν θεὸν εὐσεβείᾳ χρωμένους, βαπτισμῷ συνιέναι· οὕτω γὰρ δὴ καὶ τὴν βάπτισιν ἀποδεκτὴν αὐτῷ φανεῖσθαι, μὴ ἐπὶ τινῶν ἁμαρτιῶν παραιτήσει χρωμένων, ἀλλ' ἐφ' ἀγνείᾳ τοῦ σώματος, ἅτε δὴ καὶ τῆς ψυχῆς δικαιοσύνη προεκεκαθαυμένης. καὶ τῶν ἄλλων συστρεφομένων (καὶ γὰρ ἤρθησαν ἐπὶ πλεῖστον **20** τῇ ἀκροάσει τῶν λόγων) δεισας Ἡρώδης τὸ ἐπὶ τοσόνδε πιθανὸν αὐτοῦ τοῖς ἀνθρώποις μὴ ἐπὶ ἀποστάσει τιμὴ φέροι (πάντα γὰρ ἐφίκεσαν συμβουλῇ τῇ ἐκείνου πράξοντες), πολὺ κρείττον ἡγεῖται, πρὶν τι νεώτερον ἐξ αὐτοῦ γενέσθαι, προλαβὼν ἀνααιρεῖν, ἢ **25** μεταβολῆς γενομένης εἰς τὰ πράγματα ἐμπεσῶν μετανοεῖν. καὶ ὁ μὲν ὑποψία τῇ Ἡρώδου θείσμιος εἰς τὸν

Μαχαιροῦντα πεμφθεῖς, τὸ προειρημένον φρούριον, ταύτη κίνυνται· τοῖς δὲ Ἰουδαίοις ἔδοξεν ἐπὶ τιμωρίᾳ τῇ ἐκείνου τὸν ὄλεθρον ἐπὶ τῷ στρατεύματι γενέσθαι, τοῦ θεοῦ κακῶς Ἡρώδη θέλοντος.

8 Ὑιτέλλιος δὲ παρασκευασάμενος ὡς εἰς πόλεμον 3
τὸν πρὸς Ἀρέταν δυσὶ τάγμασιν ὀπλιτῶν, ὅσοι τε περὶ
αὐτὰ φιλοὶ καὶ ἱππεῖς συμμαχοῦντες, ἐκ τῶν ὑπὸ Ῥω-
μαίοις βασιλειῶν ἀγόμενος ἐπὶ τῆς Πέτρας ἠπέλεγτο,
καὶ ἔσχε Πτολεμαῖδα. ὠρμημένῳ δ' αὐτῷ διὰ τῆς Ἰου-
10 δαίων ἄγειν τὸν στρατὸν ὑπαντιάσαντες ἄνδρες οἱ
πρῶτοι παρητοῦντο τὴν διὰ τῆς χώρας ὁδόν· οὐ γὰρ
αὐτοῖς εἶναι πάτριον περιορᾶν εἰκόνας εἰς αὐτὴν φερο-
μένας, πολλὰς δ' εἶναι σημαίας ἐπικειμένας. καὶ πει-
σθεῖς μετέβαλέ τε τῆς γνώμης τὸ ἐπὶ τοιοῦτοις προβου-
15 λεῦσαν, καὶ διὰ τοῦ μεγάλου πεδλίου κελεύσας χωρεῖν
τὸ στρατόπεδον, αὐτός [τε] μετὰ Ἡρώδου τοῦ τετράρ-
χου καὶ τῶν φίλων εἰς Ἱεροσόλυμα ἀνῆει, θύσων τῷ
θεῷ, ἑορτῆς πατρὸς τοῖς Ἰουδαίοις ἐνεστηκυίας. εἰς
ἣν ἀπαντήσας καὶ δεχθεὶς ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων πλή-
20 θους ἐκπρεπῶς, τρεῖς μὲν ἡμέρας ταύτη διατριβὴν
ποιεῖται, ἐν αἷς Ἰωνάθην τὴν ἀρχιερωσύνην ἀφελόμε-
νος ἐγγχειρίζει τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Θεοφίλῳ, τῇ τετάρτῃ
δὲ γραμμάτων αὐτῷ παραγενομένων ἅ ἐδήλου τὴν Τι-
βερίου τελευτήν, ὥρμισε τὴν πληθὺν ἐπ' εὐνοίᾳ τῆ
25 Γαίου. ἀνεκάλει δὲ καὶ τὸ στρατεύμα ἐπὶ τὰ οἰκεία
ἐκάστου χειμαδιοῦντος, πόλεμον ἐκφέρειν οὐκ ἐθ'
ὁμοίως δυνάμενος διὰ τὸ εἰς Γάιον μεταπεπτωκέναι τὰ
πράγματα. ἐλέγετο δὲ καὶ τὸν Ἀρέταν οἰωνοσκοπησά-
μενον πρὸς τὴν ἀγγελίαν τῆς Ὑιτέλλου στρατείας φά-
30 ναι μηχανὴν οὐκ εἶναι τῷ στρατῷ τῆς ἐπὶ Πέτρας εἰσό-
δου· τεθνήξασθαι γὰρ τῶν ἡγεμόνων ἢ τὸν πολεμειν
κελεύσαντα, ἢ τὸν γνώμη τῇ ἐκείνου ὠρμημένον δια-

κονεῖσθαι, ἢ ἐφ' ὃν γένοιτο ἡ παρασκευὴ τοῦ στρατεύματος.

καὶ Διτέλλιος μὲν ἐπ' Ἀντιοχείας ἀνεχώρησεν, Ἀγρίππας δὲ ὁ Ἀριστοβούλου υἱός, ἐνιαυτῷ πρότερον ἢ τελευτήσαι Τιβέριον, ἐπὶ Ῥώμης ἄνευσι πράξων τι παρὰ τῷ αὐτοκράτορι, δυνάμεώς τινος αὐτῷ παραγενομένης, βούλομαι οὖν εἰπεῖν ἐπὶ μακρότερον περὶ τε Ἡρώδου καὶ γένους αὐτοῦ ὡς ἐγένετο, ἅμα μὲν καὶ διὰ τὸ ἀνήκειν τῇ ἱστορίᾳ τὸν περὶ αὐτῶν λόγον, ἅμα δὲ καὶ παρὰστασιν ἔχειν τοῦ θείου, ὡς οὐδὲν ὠφελεῖ πληθὸς οὐδ' ἄλλη τις ἀλκὴ τῶν ἐν ἀνθρώποις ἐπιτετηθευμένων δίχα τῶν πρὸς τὸ θεῖον εὐσεβειῶν, εἰ γε ἐντὸς ἑκατὸν ἐτῶν ἐξόδου συνέβη πλὴν ὀλίγων (πολλοὶ δ' ἦσαν) διαφθαρήναι τοὺς Ἡρώδου ἀπογόνους. φέροι δ' ἂν τι καπὶ σωφρονισμῷ τοῦ ἀνθρωπείου γένους τὸ τὴν δυστυχίαν αὐτῶν μαθεῖν, ἅμα δὲ καὶ τὸν Ἀγρίππαν διηγῆσασθαι θαύματος ἀξιότατον γεγενημένον, ὃς ἐκ πάντων ἰδιώτου, καὶ παρὰ πᾶσαν δόξαν τῶν εἰδότην αὐτόν, ἐπὶ τοσόνδε ἠϋξήθη δυνάμεως. εἰρηται μὲν οὖν καὶ πρότερον περὶ αὐτῶν, λεχθήσεται δὲ μοι καὶ νῦν ἀκριβῶς.

Ἡρώδη τῷ μεγάλῳ θυγατέρες ἐκ Μαριάμης τῆς Ἰρκανοῦ θυγατρὸς γίνονται δύο, Σαλαμψιῶ μὲν ἡ ἐτέρα, ἢ γαμεῖται Φασαήλῳ τῷ αὐτῆς ἀνεψιῷ, Φασαήλου παιδί ὄντι τοῦ Φασαήλου ἀδελφοῦ Ἡρώδου, δεδωκότος αὐτήν τοῦ πατρὸς· Κύπρος δὲ Ἀντιπάτρῳ καὶ αὐτῇ ἀνεψιῷ, παιδί τῆς ἀδελφῆς Ἡρώδου Σαλωμῆς. καὶ Φασαήλῳ μὲν ἐκ Σαλαμψιοῦς γίνονται πέντε παῖδες, Ἀντίπατρος Ἡρώδης Ἀλέξανδρος, θυγατέρες δὲ Ἀλεξάνδρα καὶ Κύπρος, ἣν Ἀγρίππας γαμεῖ ὁ Ἀριστοβούλου. Ἀλεξάνδραν δὲ γαμεῖ μὲν Τίμιος Κύπριος, ἀνὴρ τῶν ἀξιολόγων, παρ' ᾧ δὴ καὶ ἄτεκνος τελευτᾷ.

Κύρω δ' ἐξ Ἀργίππα μὲν ἄρσενες γίνονται δύο, θυ-
 γατέρες δὲ τρεῖς, Βερενίκη Μαριάμμη Δρουσίλλα·
 Ἀργίππας δὲ καὶ Δρουῖσος τοῖς ἄρσεσιν ὀνόματα, ὧν ὁ
 Δρουῖσος πρὶν ἠβῆσαι τελευτᾷ. ὁ δὲ πατὴρ τούτων
 5 Ἀργίππας ἐτρέφετο μετὰ καὶ ἐτέρων ἀδελφῶν, Ἡρώ-
 δου τε καὶ Ἀριστοβούλου. ἐκ Βερενίκης καὶ οἶδε πατ-
 δες τοῦ υἱέως Ἡρώδου τοῦ μεγάλου· ἡ δὲ Βερενίκη
 Κοστοβάρου καὶ Σαλώμης παῖς τῆς Ἡρώδου ἀδελφῆς.
 τούτους Ἀριστόβουλος νηπίους θνήσκει λιπῶν ὑπὸ
 10 τοῦ πατρὸς σὺν Ἀλεξάνδρῳ τῷ ἀδελφῷ, καθάπερ εἰρή-
 καμεν. ἠβήσαντες δ' ἄγονται Ἡρώδης μὲν οὗτος, ὁ τοῦ
 Ἀργίππα ἀδελφός, Μαριάμμην θυγατέρα Ὀλυμπιάδος
 τῆς Ἡρώδου τοῦ βασιλέως θυγατρὸς καὶ Ἰωσήπου τοῦ
 15 Ἰωσήπου παιδός (ἀδελφὸς δ' οὗτος τοῦ βασιλέως Ἡρώ-
 δου), ἰσχει δ' ἐξ αὐτῆς υἱὸν Ἀριστόβουλον. ὁ δὲ τρίτος
 τοῦ Ἀργίππα ἀδελφὸς Ἀριστόβουλος γαμεῖ Ἰωτάπην
 Σαμψιγεράμου θυγατέρα τοῦ Ἐμεσῶν βασιλέως· θυ-
 γάτηρ δὲ αὐτοῖς γίνεται κωφή, ὄνομα καὶ τῆδε Ἰωτάπη.
 καὶ τάδε μὲν τῶν ἀρσένων τέκνα, Ἡρωδιάς δὲ αὐτῶν
 20 ἡ ἀδελφὴ γαμεῖται Ἡρώδῃ Ἡρώδου τοῦ μεγάλου παιδί,
 ὃς γέγονεν ἐκ Μαριάμμης τῆς τοῦ Σίμωνος τοῦ ἀρχιε-
 ρέως, καὶ αὐτοῖς Σαλώμη γίνεται, μεθ' ἧς τὰς γονὰς
 Ἡρωδιάς, ἐπὶ συγχύσει φρονήσασα τῶν πατριῶν,
 Ἡρώδῃ γαμεῖται τοῦ ἀνδρὸς τῷ ὁμοπατρίῳ ἀδελφῷ,
 25 διαστάσα ζῶντος· τὴν δὲ Γαλιλαίων τετραρχίαν εἶχεν
 οὗτος. ἡ δὲ θυγάτηρ αὐτῆς Σαλώμη Φιλίππῳ γαμεῖται,
 Ἡρώδου παιδί τῷ τετράρχῃ τῆς Τραχωνίτιδος· καὶ
 ἄπαιδος τελευτήσαντος Ἀριστόβουλος αὐτὴν ἄγεται,
 Ἡρώδου παῖς τοῦ Ἀργίππα ἀδελφοῦ. παῖδες δὲ ἐγέ-
 30 νοντο αὐτοῖς τρεῖς, Ἡρώδης Ἀργίππας Ἀριστόβουλος.
 τοῦτο μὲν δὴ τὸ Φασαήλου καὶ Σαλαμψιοῦς ἐστὶ γένος,
 Κύρω δ' ἐξ Ἀντιπάτρου θυγάτηρ γίνεται Κύρος, καὶ

αὐτὴν Ἀλεξᾶς ὁ Ἐλκίας γαμει τοῦ Ἀλεξᾶ, καὶ αὐτοὺς
 θυγάτηρ ἦν Κύπρος. Ἡρώδης δὲ καὶ Ἀλέξανδρος, οὓς
 ἀδελφοὺς ἔφην Ἀντιπάτρου, ἄτεκνοι τελευτῶσιν. Ἀλε-
 ξάνδρῳ δὲ τῷ Ἡρώδου πατρὶ τοῦ βασιλέως, τῷ ὑπὸ
 τοῦ πατρὸς ἀνηρημένῳ, Ἀλέξανδρος καὶ Τιγράνης ἐγε- 5
 γόνεισαν υἱεὶς ἐκ τῆς Ἀρχελάου τοῦ Καππαδόκων βα-
 σιλέως θυγατρὸς. καὶ Τιγράνης μὲν βασιλεύων Ἀρμε-
 νίας, κατηγοριῶν αὐτοῦ ἐπὶ Ῥώμης γενομένων, ἄπαις
 τελευτᾷ, Ἀλεξάνδρῳ δὲ Τιγράνης ὁμάνυμος τῷ ἀδελφῷ
 γίνεταί παῖς, καὶ βασιλεὺς Ἀρμενίας ὑπὸ Νέρωνος ἐκ- 10
 πέμπεται, υἱὸς τε Ἀλέξανδρος αὐτῷ γίνεταί. γαμει δ'
 οὗτος Ἀντιόχου τοῦ Κομμαγηνῶν βασιλέως θυγατέρα
 Ἰωτάπην, νησιδὸς τε τῆς ἐν Κιλικίᾳ Ἰεσπασιανὸς αὐ-
 τὸν ἴσασται βασιλέα. καὶ τὸ μὲν Ἀλεξάνδρου γένος εὐ-
 θύς ἅμα τῷ φυῆναι τὴν θεραπείαν ἐξέλιπε τῶν Ἰου- 15
 δαλοῖς ἐπιχωρίων, μεταταξάμενοι πρὸς τὰ Ἑλλησι πά-
 τρια, ταῖς δὲ λοιπαῖς θυγατράσιν Ἡρώδου τοῦ βασιλέως
 ἀτέκνοις τελευτᾶν συνέπεσεν. τῶν δὲ γενομένων Ἡρώ-
 δου ἀπογόνων οὓς κατέλεξα μενόντων ἐν τῷ χρόνῳ
 Ἀγρίππας ὁ μέγας τὴν βασιλείαν παρέλαβε, τούτων τέ 20
 μοι τοῦ γένους προδεδηλωμένου, διέξιμι λοιπὸν ὀπό-
 σαι τε Ἀγρίππα τύχαι συνέλθοιεν, ὥς τε αὐτῶν διά-
 δρασιν ποιησάμενος ἐπὶ μέγιστον ἀξιώματός τε ἅμα
 προκόψειε καὶ δυνάμεως.

- 6 Ἡρώδου τοῦ βασιλέως ὀλίγον πρὸ τῆς τελευτῆς 25
 Ἀγρίππας ἐν τῇ Ῥώμῃ δαισιώμενος, καὶ ὁμοτροφίας
 καὶ συνηθείας αὐτῷ πολλῆς γενομένης πρὸς Δρούσου
 τὸν Τιβερίου τοῦ αὐτοκράτορος υἱόν, καὶ Ἀντωνία τῇ
 Δρούσου τοῦ μεγάλου γυναικὶ εἰς φιλίαν ἀφίκετο, Βε- 30
 ρενίκης τῆς μητρὸς τιμωμένης παρ' αὐτῆς καὶ προαγα-
 γειν ἤξιωκυίας τὸν υἱόν. φύσει δὲ μέγας ὢν Ἀγρίππας
 καὶ θαρρεῖσθαι πολυτελής, ζώσης μὲν τῆς μητρὸς οὐκ

ἔξεφαινε τῆς ψυχῆς τὸ θέλον, διαδιδράσκειν αὐτῆς ἠξιώκως τὴν ἐπὶ τοιούτοις γενομένην ὀργήν· ἐπεὶ δ' ἡ Βερενίκη τελευτᾷ, γενόμενος ἐπὶ τῷ αὐτοῦ τρόπῳ, τὰ μὲν εἰς πολυτέλειαν τῆς καθ' ἡμέραν διαίτης τὰ δὲ
 5 εἰς τὸ μὴ μέτρῳ τῶν δωρεῶν προέμενον ἀνάλωσε τῶν χρημάτων, τὰ πλείστα δ' εἰς τοὺς Καίσαρος ἀπελευθέρους ἐτετέλεστο ἐλπίδι πράξεως τῆς αὐτῶν. πενία τε ἐν ὀλίγῳ περὶ αὐτὸν ἦν, καὶ τοῦτ' ἦν κώλυμα τῆς ἐν Ῥώμῃ διαίτης, καὶ ὁ Τιβέριος τοῖς φίλοις τοῦ υἱέως τε-
 10 τελευτηκότος ἀπειπὼν φοιτᾶν εἰς ὄψιν αὐτῶ, διὰ τὸ ἀνρεθίζεσθαι πρὸς τὸ λυπεῖσθαι μνημονεύων τοῦ παιδὸς θεωρίᾳ τῇ ἐκείνων.

διὰ μὲν δὴ ταῦτα ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας πλέων ὄχετο 2
 κακοπραγῶν καὶ τεταπεινωμένος ὀλέθρῳ τε ὧν εἶχε
 15 χρημάτων καὶ ἀπορίᾳ τοῦ ἐκτίσοντος τὰ χρέα τοῖς δανεισταῖς, πολλοῖς τε οὔσι καὶ ἀλεωρῆν οὐδ' ἠντιναοῦν ἐνδιδοῦσιν· ὥστε ἀπορίᾳ τῶν ποιητέων καὶ αἰσχύνῃ τῇ ἐπ' αὐτοῖς ὑποχωρήσας εἰς τινα πύργον ἐν Μαλάθοις τῆς Ἰδουμαίας ἐν περινοίᾳ τοῦ μεταστήσοντος αὐ-
 20 τὸν ἦν. αἰσθάνεται δ' αὐτοῦ τὴν διάνοιαν Κύπρος ἡ γυνή, παντοία τε ἦν ἀπειργουσα τῶν ἐπὶ τοιούτοις βουλευμάτων. διαπέμπεται δὲ καὶ ὡς τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ Ἡρωδιάδα, Ἡρώδῃ τῷ τετράρχῃ συνοικοῦσαν, γράμματα, δηλοῦσα τό τε ἐπὶ τοῖς τοιούτοις τοῦ Ἀγρίππα
 25 προβουλεῦσαν καὶ τὴν ἀνάγκην ἣ ἐπ' αὐτὸ ἔξηγεν, ἐκέλευέ τε συγγενῇ οὔσαν βοηθεῖν καὶ τὸν ἄνδρα πρὸς τοῦτο παρασκευάζειν, θεωροῦσαν ὡς αὐτὴ παντοίως κουφίζοι τὸν ἄνδρα, καὶ ταῦτα οὐκ ἐξ ὁμοίων ἀφορμῶν. οἱ δὲ μεταπέμψαντες αὐτὸν οἰκητήριον ἀπέδειξαν
 30 Τιβεριάδα, καὶ τι καὶ ἀργύριον ὄρισαν εἰς τὴν διαίταν, ἀγορανομία τε τῆς Τιβεριάδος ἐτίμησαν. οὐ μὴν ἐπὶ πλείον γε Ἡρώδῃς ἐνέμεινε τοῖς δεδομένοις· καί-

τοι γε οὐδ' ὡς ἀρκοῦντα ἦν. ἐν γὰρ Τύρῳ παρὰ συνου-
 σίαν ὑπὸ οἴνου γενομένων αὐτοῖς λοιδοριῶν, ἀνεκτὸν
 οὐχ ἡγήσάμενος Ἀγρίππας, τοῦ Ἡρώδου τε ἐπονειδί-
 σαντος εἰς ἀπορίαν καὶ τροφῆς ἀναγκαίας μετάδοσιν,
 ὡς Φλάκκον τὸν ὑπατικὸν εἰσεισι, φίλον ἐπὶ Ῥώμης τὰ 5
 μάλιστα αὐτῷ γεγονότα πρότερον. Συρίαν δὲ ἐν τῷ
 3 τότε διεῖπεν. καὶ δεξαμένον Φλάκκον παρὰ τούτῳ διη-
 γεν, παρακατεσχηκός αὐτοῦ ἐκεῖ καὶ Ἀριστόβουλον,
 ὃς ἀδελφὸς ὦν Ἀγρίππα διάφορός τε ἦν· οὐ μὴν ἐβλά-
 πτοντο ἐχθρὰ τῇ ἀλλήλων ὥστε μὴ φιλίᾳ τοῦ ὑπατικοῦ 10
 τὰ εἰκότα τιμὴν φέρεσθαι. οὐ μὴν ὃ γε Ἀριστόβουλος
 ἀνίει τι τοῦ πρὸς τὸν Ἀγρίππαν δυσμενοῦς, μέχρι καὶ
 εἰς ἐχθρὰν αὐτὸν Φλάκκῳ καθίστησιν, αἰτίαν τοιαύτην
 ἐπὶ τῇ δυσμενείᾳ παραλαβών. Λαμασκηνοὶ Σιδωνίοις
 περὶ ὄρων διάφοροι καθεστῶτες, μέλλοντος Φλάκκου 15
 περὶ τούτων ἀκροάσασθαι, μαθόντες τὸν Ἀγρίππαν
 ὡς παρ' αὐτῷ μέγα δύναιτο, ἤξιον μερίδος τῆς αὐτῶν
 γενέσθαι, ἀργυρίου τε πλεῖστον ὠμολόγητο αὐτῷ. καὶ
 ὃ μὲν πάντα ἐπὶ τῇ βοηθείᾳ τῶν Λαμασκηνῶν ὄρητο
 πράσσειν, Ἀριστόβουλος δέ (οὐ γὰρ ἐλάνθανεν αὐτὸν 20
 ἢ ὁμολογία τῶν χρημάτων) καταγορεύει πρὸς τὸν Φλάκ-
 κον. καὶ βασιλιζομένου τοῦ πράγματος ἐπεὶ φανερὰ
 ἦν, ἐξῶθει τὸν Ἀγρίππαν φιλίας τῆς πρὸς αὐτόν. ὃ δὲ
 εἰς ὑστάτην ἀπορίαν περιωσμένος εἰς Πτολεμαῖδα παρ-
 ἦν, καὶ κατὰ τὸ ἄπορον τῆς ἀλλαχόθεν διαίτης γνώμην 25
 ἐποιεῖτο ἐπὶ τῆς Ἰταλίας πλεῖν. εἰργόμενος δὲ χρημάτων
 ἀπορίᾳ ἤξιον Μαρσύαν, ὄντα αὐτοῦ ἀπελεύθερον, πο-
 ριστὴν γενέσθαι τῶν ἐπὶ τοιούτοις μηχανῶν, δανεισά-
 μενον παρὰ τινῶν. καὶ ὁ Μαρσύας Πέτρον κελεύει,
 Βερενίκης ὄντα ἀπελεύθερον τῆς Ἀγρίππα μητρὸς, δια- 30
 θήκης δὲ τῆς ἐκείνου δικαίως ὑποτελοῦντα τῆς Ἀντω-
 νίας, αὐτῷ γοῦν παρασχεῖν ἐπὶ γράμματι καὶ πίστει τῇ

αὐτοῦ. ὃ δὲ (ἐπεκάλει γὰρ τῷ Ἀγρίππᾳ χρημάτων τι-
 νῶν ἀποστέρησιν) ἀναγκάζει τὸν Μαρσύαν δύο μυριά-
 δων Ἀτιθίδων συμβόλαιον ποιησάμενον πεντακοσίας
 καὶ δισχιλλίας ἐλάσσονα λαμβάνειν. συνεχώρει δὲ ἐκε-
 νος κατὰ τὸ μὴ εἶναι ἄλλως ποιεῖν. εἰλημμένον δὲ τοῦ
 5 χρημάτων τούτου, Ἀγρίππας εἰς Ἀνθηδόνα παραγενό-
 μενος καὶ λαβὼν ναῦν ἐν ἀναγωγῆς ἦν. καὶ γνοὺς
 Ἐρέννιος Καπίτων ὁ τῆς Ἰαμνείας ἐπίτροπος πέμπει
 στρατιώτας, οἳ εἰσπράξονται αὐτὸν ἀργυρίου τριάκοντα
 10 μυριάδας θησαυρῶ τῷ Καίσαρος ὀφειλομένας ἐπὶ Ρώ-
 μης ὑπ' αὐτοῦ, ἀνάγκας τε ἐπετίθεσαν τοῦ μενουῦντος.
 καὶ τότε μὲν πείθεσθαι τοῖς κεκελευσμένοις προσποιη-
 τὸς ἦν, νυκτὸς δὲ ἐπιγενομένης κόπας τὰ ἀπόγεια
 ᾤχετο ἐπ' Ἀλεξανδρείας πλέων. ἔνθα Ἀλεξάνδρον
 15 δεῖται τοῦ ἀλαβάρχου μυριάδας εἰκοσι δάνεια αὐτῷ
 δοῦναι. ὃ δὲ ἐκείνῳ μὲν οὐκ ἂν ἔφη παρασχεῖν, Κύ-
 πρῳ δὲ οὐκ ἤρνεῖτο, τὴν τε φιλανδρίαν αὐτῆς καταπε-
 πληγμένους καὶ τὴν λοιπὴν ἅπασαν ἀρετὴν. ἡ δὲ ὑπι-
 σχνεῖτο, καὶ ὁ Ἀλέξανδρος πέντε τάλαντα αὐτοῖς ἐν τῇ
 20 Ἀλεξανδρείᾳ δούς, τὸ λοιπὸν ἐν Δικαιαρχείᾳ γενομένῳ
 παρέξιεν ἐπαγγέλλεται, δεδιὼς τοῦ Ἀγρίππα τὸ εἰς τὰ
 ἀναλώματα ἔτοιμον. καὶ Κύπρος μὲν ἀπαλλάξασα τὸν
 ἄνδρα ἐπὶ τῆς Ἰταλίας πλεουσούμενον, αὐτὴ μετὰ τῶν
 τέκνων ἐπὶ Ἰουδαίας ἀνέξευξεν. Ἀγρίππας δὲ εἰς Πο- 4
 25 τιόλους παραβαλὼν ἐπιστολὴν ὡς Τιβέριον Καίσαρα
 γράφει δαισιώμενον ἐν Καπρέαις, παρουσίαν τε τὴν
 αὐτοῦ δηλῶν ἐπὶ θεραπείᾳ καὶ ὄψει τῇ ἐκείνου, καὶ
 ἀξίων ἔφασιν αὐτῷ γενέσθαι εἰς Καπρέας παραβαλεῖν.
 Τιβέριος δὲ οὐδὲν ἐνδοιάσας τὰ τε ἄλλα αὐτῷ γράφει
 30 φιλανθρωπία χρώμενος, ἔτι καὶ χαίρειν ἀποσημαίνων
 ἐπὶ τῷ σῶον ἐπανήκειν εἰς τὰς Καπρέας. ἐπεὶ δὲ ἀφι-
 κνείται, μηδὲν ὑφελὼν τοῦ ἐν τοῖς γράμμασι προθύ-

μου ἠσπάζετό τε καὶ ἐξένιξε. τῇ δ' ἐξῆς Καίσαρ, γραμμάτων αὐτῷ παρὰ Ἐρεννίου Καπίτωνος ἀφικομένων ὅτι Ἀγρίππας μυριάδας τριάκοντα δάνεισμα ποιησάμενος καὶ πρὸς τὰς καταβολὰς ἐκλιπῶν χρόνον τὸν συγκείμενον, ἀπαιτήσεως γενομένης οἴχοιτο φυγὰς ἐκ τῶν 5 ὑπ' αὐτῷ χωρίων, ἄκυρον αὐτὸν καθιστὰς τῆς ἐπὶ τῶν εἰσπραξομένων ἐξουσίας, ταύτην ἀναγνοὺς τὴν ἐπιστολὴν περιαλγεῖ τε ὁ Καίσαρ, καὶ διάκλεισιν γενέσθαι τῷ Ἀγρίππᾳ κελεύει εἰσόδων τῶν πρὸς αὐτόν, ἄχρι δὴ καταβάλῃ τὸ χρέος. ὃ δὲ μηδὲν τῇ ὀργῇ τοῦ Καίσαρος 10 καταπλαγεὶς Ἀντωνίας δεῖται, Γερμανικοῦ τε μητρὸς καὶ Κλαυδίου τοῦ ὕστερον γενομένου Καίσαρος, δάνεισμα αὐτῷ δοθῆναι τῶν τριάκοντα μυριάδων, ἵνα φιλίας μὴ ἀμάρτοι τῆς πρὸς Τιβέριον. ἡ δὲ Βερενίκης τε μνήμη τῆς μητρὸς αὐτοῦ (σφόδρα γὰρ ἀλλήλαις ἐχρῶντο 15 αἶδε αἱ γυναῖκες), καὶ αὐτῷ ὁμοτροφίας πρὸς τοὺς ἀμφὶ Κλαύδιον γεγεννημένης, δίδωσι τὸ ἀργύριον, καὶ αὐτῷ ἀποτίσαντι τὸ χρέος ἀνεπικάλυτος ἦν ἡ φιλία τοῦ Τιβερίου. αὐτίς δὲ αὐτῷ Τιβέριος ὁ Καίσαρ συνίστησιν υἱωνὸν τὸν αὐτοῦ, κελεύων τὰ πάντα αὐτοῦ ταῖς 20 ἐξόδοις παρατυγχάνειν. Ἀγρίππας δὲ φιλίᾳ δεχθεὶς ὑπὸ τῆς Ἀντωνίας, κατὰ θεραπείαν τρέπεται τὴν Γαίου, υἱωνοῦ τε ὄντος αὐτῇ καὶ εὐνοίᾳ τοῦ πατρὸς εἰς τὰ πρῶτα τιμωμένου. καὶ δὴ τις ἦν Θάλλος Σαμαρεὺς γένος, Καίσαρος δὲ ἀπελεύθερος· παρὰ τούτου δάνεισμα 25 μυριάδων ἑκατὸν εὐρόμενος τῇ τε Ἀντωνίᾳ καταβάλλει τὸ ὀφειληθὲν χρέος, καὶ τῶν λοιπῶν τῷ ἀναλώματι θεραπεύων τὸν Γάιον μειζόνως ἐν ἀξιώματι ἦν παρ' αὐτῷ.

5 προιούσης δὲ εἰς μέγα τῷ Ἀγρίππᾳ τῆς πρὸς Γάιον 30 φιλίας, αἰωρουμένοις ποτὲ λόγος περὶ τοῦ Τιβερίου γίνεται, καὶ τοῦ Ἀγρίππα κατ' εὐχὰς τραπομένου (μόνω

δ' ἦσθην) ἣ τάχος Τιβέριον ὑπεκστάντα τῆς ἀρχῆς
 Γαίῳ παραχωρεῖν ἀξιοτέρω τὰ πάντα ὄντι, τούτων
 ἀκροῶται τῶν λόγων Εὐτυχος· Ἀγρίππα δ' ἦν ἀπελεύ-
 θερος καὶ ἠνώχως· καὶ παραχρῆμα μὲν σιγῇ παρεδίδου·
 15 κλοπῆς δὲ ἱματίων αὐτῷ τοῦ Ἀγρίππα ἐπικαλουμένης
 (καὶ ἀκριβῶς δὲ ἐκεκλόφει) φυγῶν καὶ ληφθεὶς, ἀγω-
 γῆς αὐτοῦ ἐπὶ Πίσωνα γενομένης ὃς ἦν φύλαξ τῆς πό-
 λεως, ἐρομένου τὴν αἰτίαν τῆς φυγῆς Καίσαρι φησιν
 10 ἀπορρήτους ἔχειν λόγους εἰπεῖν ἐπ' ἀσφαλείᾳ τῆς σω-
 τηρίας αὐτοῦ φέροντας, ὥστε δῆσας αὐτὸν ἐστελλεν
 εἰς τὰς Καπρέας· καὶ Τιβέριος τῷ αὐτοῦ τρόπῳ χρώμε-
 νος εἶχεν αὐτὸν δέσμιον, μελλητῆς εἰ καὶ τις ἕτερος
 βασιλέων ἢ τυράννων γενόμενος· οὔτε γὰρ πρεσβειῶν
 ὑποδοχὰς ἐκ τοῦ ὀξέος ἐποιεῖτο, ἡγεμόσι τε ἢ ἐπιτρό-
 15 ποῖς ὑπ' αὐτοῦ σταλεῖσιν οὐδεμία ἦν διαδοχῆ, ὁπότε
 μὴ φθαλεν τετελευτηκότες. ὄθεν καὶ δεσμοτῶν ἀκροά-
 σεως ἀπερίοπτος ἦν. ὥστε καὶ τῶν φίλων ἐρομένων τὴν
 αἰτίαν αὐτὸν τοῦ ἐπὶ τοιούτοις ὀλκῇ χρωμένου, ἔφη
 20 τὰς μὲν πρεσβείας τρίβειν ὅπως μὴ ἀπαλλαγῆς αὐταῖς
 ἐκ τοῦ ὀξέος γενομένης ἕτεροι πρεσβεις ἐπιχειροτονη-
 θέντες ἐπανόιοιεν, ὄχλος τε αὐτῷ γίνοιτο ἐπιδοχαῖς αὐ-
 τῶν καὶ πομπαῖς προσκειμένῳ, τὰς δ' ἀρχὰς συγχωρεῖν
 τοῖς ἄπαξ εἰς αὐτάς ὑπ' αὐτοῦ καταστάσιν αἰδοῦς προ-
 μηθείᾳ τῶν ὑποτελῶν. φύσει μὲν γὰρ εἶναι πᾶσαν
 25 ἡγεμονίαν οἰκείαν τοῦ πλεονεκτεῖν· τὰς δὲ μὴ παγίους,
 ἀλλ' εἰς ὀλίγον καὶ ἄδηλον ὁπότε ἀφαιρεθεῖεν, καὶ μει-
 ζόνως ἐξοτρύνειν ἐπὶ κλοπαῖς τοὺς ἔχοντας. εἰ μὲν οὖν
 ἐφεστήκασιν εἰς πλεόν αὐταῖς, ἄδην τῶν κλοπῶν ἔξειν,
 30 ὑπὸ τοῦ πολλοῦ τῶν κεκερδημένων ἀμβλυτέρως τὸ λοι-
 πὸν αὐταῖς χρωμένους· διαδοχῆς δ' ἐπιπαραγενομένης
 ἐκ τοῦ ὀξέος, οὐδαμῶς ἂν ἀρκέσαι τοὺς ἄθλα τοῖς ἄρ-
 χουσι προκειμένους, ἀναστροφῆς αὐτοῖς οὐ διδομένης

καιρῶν ἐν οἷς πλήρεις οἱ προειληφότες γενόμενοι ὑπο-
 διδοτεν τῆς σπουδῆς τῆς ἐπὶ τῷ λαμβάνειν, διὰ τὸ πρὶν
 ἐν καιρῷ γενέσθαι μεταστῆναι. παράδειγμα τε αὐτοῖς
 φησὶ τοῦτον τὸν λόγον. | τραυματία τιμὴ κειμένῳ μυταὶ
 κατὰ πλήθος τὰς ὠτειλὰς περιέστασαν· καὶ τὶς τῶν 5
 παρατυχόντων οἰκτείρας αὐτοῦ τὴν δυστυχίαν, καὶ νο-
 μίσας ἀδυναμία μὴ βοηθεῖν, οἷός τε ἦν ἀποσοβεῖν αὐ-
 τὰς παραστάς, καὶ δεομένον παύσασθαι τῶν ἐπὶ τοι-
 οῖσδε, ὑπολαβὼν ἤρθετο τὴν αἰτίαν τοῦ ἀπρομηθοῦς· εἰς
 τὴν διαφυγὴν κακοῦ τοῦ ἐφεστηκότος. “μειζόνως γὰρ 10
 ἂν ἀδικοῦνός με” εἶπε, “ταύτας ἀπαγαγών. ταῖς μὲν γε
 ἤδη πληρωθείσαις τοῦ αἵματος οὐκέθ’ ὁμοίως ἐπειξίς
 ὄγλον μοι παρασχεῖν, ἀλλὰ πῃ καὶ ἀνίσχουσιν· αἱ δ’
 ἀκραίφνει τῷ κατ’ αὐτὰς λιμῷ συνελθοῦσαι καὶ τε-
 τρυμένον ἤδη παραλαμβάνουσαι καὶ ὀλέθρῳ ἂν παρα- 15
 δοτεν.” διὰ τὰδε οὖν καὶ τὸς ὑπὸ πολλῶν τῶν κλοπῶν
 διεφθαρμένοις τοῖς ὑποτελέσιν προμηθῆς εἶναι, μὴ
 συνεχεῖς ἐξαποστέλλειν τοὺς ἡγησομένους, οἳ ἐν τρόπῳ
 μυτῶν ἐκπολεμοῦσιν αὐτούς, φύσει πρὸς κέρδος ὀρωρεγ-
 μένοις σύμμαχον παραλαμβάνοντες τὴν ἐλπίδα τοῦ τα- 20
 χέως ἀφαιρεθησομένου τὴν ἐνθεν ἡδονήν. μαρτυρήσει
 δέ μοι τῷ λόγῳ περὶ τῆς ἐπὶ τοιούτοις φύσεως Τιβερίου
 τὸ ἔργον αὐτό· ἔτη γὰρ δύο πρὸς τοὺς εἰκοσιν αὐτο-
 κράτωρ γενόμενος δύο τοὺς πάντας Ἰουδαίους ἐξέπεμψε
 διοικήσοντας τὸ ἔθνος, Γραῖτόν τε καὶ Πιλᾶτον, ὃς αὐτῷ 25
 διεδέξατο τὴν ἡγεμονίαν. καὶ οὐκ ἐπὶ μὲν Ἰουδαίων
 τοιοῦτος ἦν, ἕτεροτος δὲ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ὑπηκόων, ἀλλὰ
 καὶ τῶν δεσποτῶν τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀκροάσεως ἀπε-
 σήμαινεν ὑπὸ τοῦ δικαιωθεῖσι μὲν θανάτου κούφισιν
 γενέσθαι τῶν ἐνεστηκότων κακῶν, διὰ τὸ μὴ ἐπ’ ἀρετῇ 30
 τῶν ἐπὶ τοιούτοις τύχῃ συνελθεῖν, τριβομένοις δὲ ἀχθη-
 δόνη τῇ ἐπικειμένῃ μελίζονα προσρέπειν τὴν δυστυχίαν.

διὰ μὲν δὴ ταῦτα καὶ Εὐτυχοῦς ἀκροάσεώς τε οὐκ 6
 ἐτύγχανε καὶ δεσμοῖς ἐνείχετο. χρόνου δὲ ἐγγενομένου
 Τιβερίου τε ἐκ τῶν Καπρεῶν εἰς Τουσκουλάνου παρα-
 γίνεται, ὅσον ἀπὸ σταδίων ἑκατὸν τῆς Ῥώμης, καὶ ὁ
 5 Ἀγρίππας ἀξιοῖ τὴν Ἀντωνίαν διαπράξασθαι γενέσθαι
 τῷ Εὐτύχῳ τὴν ἀκροασιν ἐφ' οἷς τισὶ τὴν κατηγορίαν
 ποιοῖτο αὐτοῦ. τιμία δ' ἦν Ἀντωνία Τιβερίῳ εἰς τὰ
 πάντα συγγενείας τε ἀξιώματι (Δρούσου γὰρ ἦν ἀδελ-
 φοῦ τοῦ αὐτοῦ γυνή) καὶ ἀρετῇ τοῦ σώφρονος· νέα
 10 γὰρ χηρεύειν παρέμεινε, γάμῳ τε ἀπέπεσε τῷ πρὸς ἕτε-
 ρον, καίπερ τοῦ Σεβαστοῦ κελεύσαντός τινι γαμείσθαι,
 καὶ λοιδοριῶν ἀπηλλαγμένον διεσώσατο αὐτῆς τὸν βίον.
 ἰδία τε εὐεργετίς ἦν εἰς τὰ μέγιστα τοῦ Τιβερίου· ἐπι-
 βουλῆς γὰρ μεγάλης συστάσης ἐπ' αὐτὸν ὑπὸ Σηιανοῦ,
 15 φίλου τε ἀνδρὸς καὶ δύναμιν ἐν τῷ τότε μεγίστην ἔχον-
 τος διὰ τὸ τῶν στρατευμάτων εἶναι ἡγεμονίαν αὐτῷ,
 καὶ τῆς τε βουλῆς οἱ πολλοὶ καὶ τῶν ἀπελευθέρων προσ-
 ἔθεντο, καὶ τὸ στρατιωτικὸν διέφθαρτο, προύκοπτε
 τε ἡ ἐπιβουλὴ ἐπὶ μέγα, κἂν ἐπέπρακτο Σηιανῷ τὸ ἐρ-
 20 γον μὴ τῆς Ἀντωνίας τόλμη χρησαμένης σοφωτέρα τῆς
 Σηιανοῦ κακουργίας. ἐπεὶ γὰρ μανθάνει τὰ ἐπὶ τῷ Τι-
 βερίῳ συγκείμενα, γράφει πρὸς αὐτὸν τὰ πάντα ἀκρι-
 βῶς, καὶ Πάλλαντι ἐπιδοῦσα τὰ γράμματα, τῷ πιστο-
 τάτῳ τῶν δούλων αὐτῆς, ἐκπέμπει πρὸς Τιβέριον εἰς
 25 τὰς Καπρέας. ὁ δὲ μαθὼν τὸν τε Σηιανὸν κτείνει καὶ
 τοὺς συνεπιβούλους, τὴν τε Ἀντωνίαν καὶ πρὶν ἀξιο-
 λόγως ἄγων, τιμιωτέραν τε ὑπελάμβανε κἀπὶ τοῖς πᾶσι
 πιθανήν. ὑπὸ δὴ ταύτης τῆς Ἀντωνίας ὁ Τιβέριος πα-
 ρακαλούμενος ἐξετάσαι τὸν Εὐτύχον, "ἀλλ' εἰ μὲν κα-
 30 ταψεύσειε" φησὶν ὁ Τιβέριος "τοῦ Ἀγρίππα τὰ εἰρη-
 μένα Εὐτυχοῦς, ἀρκοῦσαν κομίζεται παρ' αὐτοῦ τιμω-
 ρίαν ἣν ἐπιτετίμηκα αὐτός· εἰ δὲ βασανιζομένου ἀληθῆ

φανείη τὰ εἰρημένα, μή που κολάζειν ποθῶν τὸν ἀπε-
 λεύθερον ἐφ' ἑαυτὸν μᾶλλον καλοίη τὴν δίκην." καὶ
 ὁ Ἀγρίππας ταῦτα φαιμένης πρὸς αὐτὸν Ἀντωνίας
 πολλῷ μᾶλλον ἐπέκειτο ἀξιώων ἐξέτασιν γενέσθαι τοῦ
 πράγματος· καὶ ἡ Ἀντωνία (οὐ γὰρ ἀνίει πολὺς ὢν ὁ
 Ἀγρίππας ἐπὶ τοῖσδε δεῖσθαι) καιρὸν παραλαβοῦσα
 τοιοῦτον (ἤρωετο μὲν Τιβέριος ἐπὶ φορείου κείμενος,
 προϊόντων Γαίου τε τοῦ ἐκείνης υἱωνοῦ καὶ Ἀγρίππα,
 ἀπ' ἀρίστου δὲ ἦσαν) παραπεριπατοῦσα τῷ φορείῳ
 παρεκάλει καλεῖσθαι τε τὸν Εὐτυχον καὶ ἐξετάζεσθαι. 10
 ὁ δὲ "ἀλλ' ἴστων μὲν" εἶπεν, "Ἀντωνία, οἱ θεοὶ ὅτι μὴ
 γνώμη τῇ ἑμαυτοῦ, ἀνάγκη δὲ τῆς σῆς παρακλήσεως
 ἐξαγόμενος πράξω τὰ πεπραξόμενα." ταῦτα εἰπὼν κε-
 λεύει Μάκρωνα, ὃς Σηιανοῦ διάδοχος ἦν, τὸν Εὐτυχον
 ἀγαγεῖν. καὶ ὁ μὲν οὐδὲν εἰς ἀναβολὰς παρῆν, Τιβέ- 15
 ριος δ' αὐτὸν ἤρετο τί καὶ ἔχοι λέγειν κατ' ἀνδρὸς
 ἐλευθερίαν αὐτῷ παρεσχηκότος. ὁ δὲ φησὶν "ὦ δέ-
 σποτα, ἠρωοῦντο μὲν ἐφ' ἀμάξης Γαίός τε οὗτος καὶ
 Ἀγρίππας σὺν αὐτῷ, καὶ σφῶν ἐξόμην παρὰ τοῖν πο-
 δοῦν, λόγων τε πολλῶν ἀνακνυκλουμένων Ἀγρίππας 20
 φησὶ πρὸς Γαίον, εἰ γὰρ ἀφίκοιτό ποτε ἡμέρα ἢ μετα-
 στας ὁ γέγων οὗτος χειροτονοίη σε ἡγεμόνα τῆς οἰκου-
 μένης· οὐδὲν γὰρ ἡμῖν Τιβέριος ὁ υἱωνὸς αὐτοῦ γέ-
 νοιτ' ἂν ἐμποδῶν ὑπὸ σοῦ τελευτῶν, καὶ ἢ τε οἰκου-
 μένη γένοιτ' ἂν μακαρία, κἀγὼ πρὸ αὐτῆς." Τιβέριος 25
 δὲ πιστὰ ἠγησάμενος τὰ εἰρημένα, καὶ ἅμα μῆνιν ἀνα-
 φέρων τῷ Ἀγρίππᾳ παλαιάν, διότι κελεύσαντος αὐτοῦ
 θεραπεύειν Τιβέριον, υἱωνὸν αὐτοῦ γεγονότα καὶ
 Δρούσου παιδα ὄντα, ὁ Ἀγρίππας ἀτίμως ἤγε παρα-
 κροασάμενος τὰς ἐντολάς, καὶ πᾶς ὡς τὸν Γαίον μετε- 30
 κάδιξ, "τοῦτον μὲν δὴ" φησὶ, "Μάκρων, δῆσον."
 Μάκρων δὲ τὸ μὲν οὐ σαφῶς ὄντινα ἂν προστάξειεν

ἐξεπιστάμενος, τὸ δὲ οὐκ ἂν προσδοκῶν περὶ τοῦ
 Ἀγρίππα αὐτὸν βουλευσάτι τι τοιοῦτον, ἐπανείχεν ἀκρι-
 βωσόμενος τὰ εἰρημένα. ἐπεὶ δὲ Καίσαρ περιοδεύσας
 τὸν ἱππόδρομον λαμβάνει τὸν Ἀγρίππαν ἐστηκότα, "καὶ
 5 μὲν δὴ" φησί, "Μάκρων, τοῦτον εἶπον δεθῆναι." τοῦ
 δὲ ἐπανερομένου ὄντιναοῦν, "Ἀγρίππαν γε" εἶπεν.
 καὶ ὁ Ἀγρίππας τρέπεται μὲν κατὰ δεήσεις, τοῦ τε παι-
 δὸς ᾧ συνετέθραπτο μνημονεύων καὶ τοῦ Τιβερίου τῆς
 ἐκτροφῆς, οὐ μὴν ἦννέ γέ τι, ἀλλ' ἦγον αὐτὸν ἐν πορ-
 10 φυρίδι δέσμιον. καὶ καῦμά τε γὰρ σφοδρὸν ἦν, καὶ
 ὑπὸ οἴνου τοῦ ἐπὶ σιτίοις [μῆ] πολλοῦ γερονότος δίψος
 ἐξέκαιεν αὐτόν, καὶ τι καὶ ἡγωνία καὶ τὸ παρ' ἀξίαν
 κατελάμβανε· θεασάμενος τινὰ τῶν Γαίου παίδων
 Θαυμαστὸν ὄνομα, ὕδαρ ἐν ἀγγελίᾳ κομίζοντα, ἤτησε
 15 πιεῖν. καὶ ὀρέξαντος προθύμως πιών "ἀλλ' εἶπερ ἐπ'
 ἀγαθοῖς" φησίν, "ὦ πατ, τὰ τῆσδέ σου τῆς διακονίας
 γέγονε, διαφυγῆς μοι γενομένης τῶνδε τῶν δεσμῶν
 οὐκ ἂν βραδύνοιμι ἐλευθερίαν εἰσπρασσόμενός σοι
 παρὰ Γαίου, ὃς καὶ δεσμώτῃ μοι γενομένῳ διακονεῖ-
 20 σθαι καθάπερ ἐν τῷ πρότερον καθεστηκότι σχήματι
 τῆς περὶ ἐμὲ ἀξιώσεως οὐκ ἐνέλιπες." καὶ οὐκ ἐψεύσατο
 ταῦτα εἰπών, ἀλλὰ δὴ ἡμείψατο· ἐν ὑστέρῳ γὰρ βασι-
 λεύσας τὸν Θαυμαστὸν μειζόνως ἐλεύθερόν τε ἀφῆκε
 παρὰ Γαίου Καίσαρος γερονότος λαβών, καὶ τῆς οὐσίας
 25 ἐπίτροπον καθίστησι, τελευτῶν τε τῷ υἱεὶ Ἀγρίππᾳ
 καὶ Βερενίκη τῇ θυγατρὶ ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις διακονησόμε-
 νον κατέλιπεν, ἐν τιμῇ τε ᾧν ταύτη γεραιὸς τελευτᾷ.

καὶ ταῦτα μὲν ὕστερον ἐγένετο, Ἀγρίππας δὲ τότε 7
 δεθεὶς εἰστήκει πρὸ τοῦ βασιλείου, πρὸς τινι δένδρῳ
 30 κλιθεὶς ὑπὸ ἀθυμίας, μετὰ πολλῶν οἱ ἐδέδεντο. καὶ
 τινος ὄρνέου καθίσαντος ἐπὶ τοῦ δένδρου ᾧ Ἀγρίππας
 προσεκέκλιτο (βουβῶνα δὲ οἱ Ῥωμαῖοι τὸν ὄρνιν τοῦ-

τον καλοῦσι), τῶν δεσμοτῶν τις Γερμανὸς θεασάμενος
ἤρετο τὸν στρατιώτην ὅστις εἶη ὁ ἐν τῇ κορυφίδι, καὶ
μαθὼν μὲν Ἀργίππαν ὄνομα αὐτῷ, Ἰουδαίου δὲ τὸ γέ-
νος καὶ τῶν ἐκείνη ἀξιολογητάων, ἠξίωσε τὸν συνδε-
δεμένον αὐτῷ στρατιώτην πλησίον ἔλθειν διὰ λόγων· 5
βούλεσθαι γάρ τινα ἀμφὶ τῶν πατρίων ἐρέσθαι αὐτόν.
καὶ τυχάν, ἐπεὶ πλησίον ἴσταται, δι' ἐρμηνέως "ὦ νεα-
νία" φησί, "καταχθεὶ μὲν σε τὸ αἰφνίδιον τῆς μεταβο-
λῆς, πολλὴν τε οὕτω καὶ ἀθρόαν ἐπαγαγὼν τὴν τύχην·
ἀπιστία δέ σοι λόγων οἱ ἐπὶ φυγῇ κακοῦ τοῦ ἐφεστηκό- 10
τος διαιροῦντο τοῦ θείου τὴν πρόνοιαν. ἴσθι γε μὴν,
θεοὺς τοὺς ἐμούς πατρώους καὶ τοὺς τῆδε ἐγχωρίους,
οἱ τόνδε ἐπρυτάνευσαν ἡμῖν τὸν σίδηρον, ἐπομνύμενος
λέξω τὰ πάντα, οὔτε ἠδονῆ γλωσσάργῳ διδούς τὸν ἐπ'
αὐτοῖς λόγον οὔτε διὰ κενῆς εὐθυμείν σε ἐσπουδακῶς· 15
αἱ γὰρ ἐπὶ τοιοῖσδε προαγορεύσεις ὑστερηκός τοῦ
ἀποδειξόντος ἔργου χαλεπωτέραν προστίθενται τὴν
ἀχθηδόνα τοῦ εἰ μηδὲ τὴν ἀρχὴν ἀκροάσαιτο αὐτῶν.
ἀλλὰ καὶ τὸ ἐμὸν κινδύνους παραβαλλόμενος, δίκαιον
ἠγησάμην σοι διασαφῆσαι τὴν προαγόρευσιν τῶν θεῶν. 20
οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐκ εὐθέως ἀπαλλαγὴ τέ σοι τῶνδε τῶν
δεσμῶν παρέσται καὶ πρόοδος ἐπὶ μήμιστον ἀξιωματός
τε καὶ δυνάμεως, ζηλωτός τε ἂν γένοιο πᾶσιν οἱ νῦν
δι' οἴκτου τὰς τύχας σου λαμβάνουσιν, εὐδαιμονά τε
ἂν ποιοῖτο τὴν τελευταίην, παισὶν οἷς ἤσῃ τὸν ὄλβον κατα- 25
λιπόμενος. μνημονεύειν δέ, ὅποτε εἰσαυθίς τὸν ὄρνιν
θεάσαιο τοῦτον, πέντε ἡμέραις σοι τὴν τελευταίην ἐσο-
μένην. ταῦτα πεπραῖξται μὲν ἤπερ ἀποσημαίνει σοι
τοῦ θεοῦ τὸ ἐξαποστειλάν τουτουὶ τὸν ὄρνιν· προγνώ-
σει τε αὐτῶν σύνεσιν τὴν παραγενομένην ἀποστρεφῆν 30
σε ἄδικον ἠγησάμην, ὅπως ἐπιστάμενος ἀγαθοῦ μέλ-
λοντος τὸ λυσιτελοῦν ἐν ὀλίγῳ τὴν ἀχθηδόνα τοῦ πα-

ρόντος τιθεῖτο. μνήμην δὲ ποιεῖσθαι, εἰς χεῖράς σου παραγενομένου τοῦ εὐδαίμονος, καὶ τοῦ καθ' ἡμᾶς διαφευξομένου δυστυχίαν ἢ τὰ νῦν σύνεσμεν." καὶ ὁ μὲν Γερμανὸς τοσάδε προειπὼν εἰς τοσόνδε ὄφελος γέ-
 5 λωτα τῷ Ἀγρίππᾳ ἐφ' ὅσον ἐν τοῖς ὕστερον κατεφάνη τεθαινώσθαι ἄξιός· ἡ δὲ Ἀντωνία χαλεπῶς φέρουσα τοῦ Ἀγρίππᾳ τὴν δυστυχίαν, τὸ μὲν Τιβερίῳ περὶ αὐ- τοῦ διαλέγεσθαι ἐργωδέστερον ἑώρα καὶ ἄλλως ἐπ' ἀπράκτοις γενησόμενον, εὐρίσκετο δ' αὐτῷ παρὰ τοῦ
 10 Μάκρωνος στρατιωτῶν τε μετρίων ἀνδρῶν, οἱ παραφυλάξειαν αὐτὸν ἐν φροντίσιν, καὶ ἑκατοντάρχου ἐφεστηξομένου τε ἐκείνοις καὶ συνδέτου ἔσομένου, λουτρά τε καθ' ἡμέραν συγχωρεῖσθαι καὶ ἀπελευθέρων καὶ φίλων εἰσόδους, τὴν τε ἄλλην ῥαστώνην ἢ τῷ σώματι γέ-
 15 νοιτ' ἄν. εἰσῆσάν τε ὡς αὐτὸν φίλος τε Σίλλας καὶ τῶν ἀπελευθέρων Μαρσύας καὶ Στοιχεύς, τροφὰς εἰσκομίζοντες αἷς ἔχαιρε, καὶ δι' ἐπιμελείας πάσης ἔχοντες, ἱμάτιά τε κομίζοντες ἐπὶ προσκοιήσει πράσεως, ὅποτε νῦν γένοιτο ὑπεστρώωνυσαν αὐτῷ συμπράξει τῶν στρα-
 20 τιωτῶν, Μάκρωνος προειρηκότος. καὶ ταῦτα ἐπράσσετο ἐπὶ μῆνας ἕξ.

καὶ τὰ μὲν κατ' Ἀγρίππᾳ ἐν τούτοις ἦν· Τιβέριος 8 δ' ἐπανελθὼν εἰς τὰς Καπρέας ἐμαλακίζετο, τὰ μὲν πρῶτα μετρίως, ἐπιδούσης δ' εἰς τὸ μᾶλλον τῆς νόσου
 25 πονηρὰς ἔχων περὶ αὐτῷ τὰς ἐλπιδάς, Εὐδοκον, ὃς ἦν αὐτῷ τιμιώτατος τῶν ἀπελευθέρων, κελεύει τὰ τέκνα προσαγαγεῖν πρὸς αὐτόν· χορῆξιν γὰρ ἀφικέσθαι σφίσι διὰ λόγων πρὶν ἢ τελευτᾶν. ἦσαν δὲ αὐτῷ παῖδες γνή-
 30 σιοι μὲν οὐκέτι· Δροῦσος γὰρ δὴ, ὁ μόνος αὐτῷ γε-
 30 νῶς, ἐτύγγανε τεθνεώς· υἱὸς δὲ τούτου κατελείπετο Τιβέριος, ἐπικαλούμενος Γέμελλος, Γαίος τε Γερμανικῷ πατρὶ ἀδελφοῦ υἱὸς γεγονώς, νεανίας τε ἤδη καὶ

παιδείαν ἐκπεποιηκῶς ἐπὶ πλεῖστον, εὐνοία τε τοῦ δήμου τιμώμενος διὰ τὴν Γερμανικοῦ τοῦ πατρὸς ἀρετήν. ἐπὶ μέγιστον γὰρ δὴ οὗτος ἦλθε παρὰ τοῖς πλήθεσι τιμῆς εὐσταθείᾳ τρόπου καὶ δεξιότητι τοῦ ὁμιλεῖν ἀνεπαχθῆς ὢν, καὶ τὴν ἀξίωσιν κτώμενος τῷ βούλεσθαι ἴσος πᾶσιν εἶναι· ἐξ ὧν οὐ μόνον ὁ δῆμος καὶ ἡ βουλή μειζόνως ἤγον αὐτόν, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑποτελῶν ἕκαστον ἔθνῶν, οἳ μὲν ὠμιληκότες ἀλισκόμενοι τῇ χάριτι τῆς ἐντεύξεως, οἳ δὲ πύσται τῆς ἐκείνων ἀφηγήσεως παραλαμβάνοντες. πένθος τε αὐτοῦ τελευτήσαντος προτέθη πᾶσιν, οὐ θεραπεία τῆς ἀρχῆς ἐπιψευδομένων τὴν συμφορὰν, λύπη δὲ ἀληθεῖ οἰκειουμένων διὰ τὸ ἴδιον τυχεῖν ἐκάστοις τὴν μετάστασιν αὐτοῦ ὑπειληφθαι· οὕτως ἀνεπαχθῶς ὠμίλησε τοῖς ἀνθρώποις. ἐξ ὧν μέγα ὄφελος καὶ τῷ παιδί αὐτοῦ παρὰ πᾶσι κατελέλειπτο τοῖς 15 τε ἄλλοις, καὶ μάλιστα τὸ στρατιωτικὸν ἦτρο, αἰρετὸν ἀριθμοῦντες τὸ περὶ τῆς ἀρχῆς ἐκεῖνῳ περιγενησομένης, εἰ δεήσει, καὶ τελευτᾶν.

- 9 ὁ δὲ Τιβέριος Εὐδόῳ πρόσταγμα ποιησάμενος κατὰ τὴν ὑστεραίαν ὑπὸ τὴν ἕω εἰσαγαγεῖν τοὺς παῖδας, εὐχεται τοῖς πατέροις θεοῖς σημειῖόν τι προφαντὸν αὐτῷ δεῖξαι περὶ τοῦ τὴν ἡγεμονίαν διαδεξομένου, σπεύδων μὲν τῷ υἱεῖ τοῦ παιδὸς αὐτὴν καταλιπεῖν, μείζον δὲ δόξης τε καὶ βουλήσεως τῆς αὐτοῦ πεπιστευκῶς τοῦ θεοῦ τὸ ἐπ' αὐτοῖς ἀποφανούμενον. οἰώνισμα δ' οὖν αὐτῷ προύκειτο εἰς ἐκείνον ἦξιεν τὴν ἡγεμονίαν, ὃς ἂν κατὰ τὴν ἐπιούσαν ἀφίκοιτο πρὸς αὐτὸν πρότερος. ταῦτα διανοηθεὶς πέμπει παρὰ τοῦ υἱωνοῦ τὸν παιδαγωγόν, κελεύων ὑπὸ πρώτην ὄραν ἄγειν τὸν παῖδα ὡς αὐτόν, καταμελήσεσθαι στρατηγίας τὸν θεὸν ὑπολαμβάνων. ὃ δ' ἀντεψήφισεν αὐτοῦ τὴν χειροτονίαν. ὃ μὲν δὴ ταῦτ' ἐνθυμησάμενος, ἐπεὶ τάχιστα ἡμέρα ἦν;

κελεύει τὸν Εὐδοκὸν εἰσκαλεῖν τῶν παιδῶν τὸν παρόντα
 πρότερον. ἐξελθὼν δ' ἐκεῖνος, καὶ τὸν Γάϊον πρὸ τοῦ
 δωματίου καταλαβῶν (ὁ γὰρ Τιβέριος οὐ παρῆν μετεώ-
 ρου τῆς τροφῆς αὐτῷ γεννομένης, ἦδει δ' ὁ Εὐδοκὸς οὐ-
 5 δὲν ὧν ἐβούλετο ὁ δεσπότης) "καλεῖ σε" φησὶν "ὁ πα-
 τήρ," καὶ εἰσήγαγεν αὐτόν. Τιβέριος δ' ὡς θεᾶται Γάϊον,
 τότε πρῶτον εἰς ἐπίνοιαν ἔλθων τοῦ θείου τῆς ἐξουσίας,
 καὶ τὴν κατ' αὐτὸν ἡγεμονίαν παντελῶς ἀφηρημένην
 ἐπικυροῦν οἷς ψηφίσαιτο δυνάμεως ἐκεῖθεν αὐτῷ μὴ
 10 παραγενομένης, πολλὰ δὲ κατωλοφύρατο αὐτὸν μὲν τοῦ
 ἐφ' οἷς προβουλεύσειε κυροῦν ἀφηρημένον τὸ κράτος,
 Τιβέριον δὲ τὸν υἱωνόν, ὡς τῆς τε Ῥωμαίων ἀρχῆς
 ὁμοῦ διαμάρτοι καὶ τῆς σωτηρίας κεκρημένον, διὰ τὸ
 ἐπ' ἄλλων κρεισσόνων, οὐκ ἀνεκτὸν εἰσηγησομένων τὴν
 15 συναναστροφὴν, κείσεσθαι τὴν σωτηρίαν αὐτῷ, τοῦ
 συγγενοῦς μὴ ὀφελεῖν δυναμένου, φόβῳ τε καὶ μίσει
 τοῦ ἐφρονηκότος χρησομένου πρὸς αὐτόν, τὰ μὲν ὡς
 προσεδρεύοντα τῇ ἀρχῇ, τὰ δ' ὡς ἀντεπιβουλεύειν
 ὑπὲρ τε τῆς σωτηρίας καὶ τῆς ἀντιλήψεως τῶν πραγμά-
 20 ταν μὴ ἀφησόμενον. ἦν δὲ καὶ γενεθλιαλογία Τιβέριος
 τὰ μάλιστα προσκείμενος, κατὰ τὰ κατορθούμενα αὐτῆς
 μειζόνως τῶν εἰς τότε ἀνακειμένων ἐκόντως βίον ἐξηγ-
 μένος. Γάλβαν οὖν ποτὲ θεασάμενος ὡς αὐτὸν εἰσιόν-
 τα, φησὶ πρὸς τοὺς ἐπιτηδειοτάτους αὐτῷ ὡς παραγι-
 25 νοιτο ἀνὴρ τῇ Ῥωμαίων ποτὲ τιμησόμενος ἡγεμονία. τὰ
 τε πάντα μαντείων ὁπόσα ἐχόμενα πιθανά ἡγούμενος
 ἡγεμόνων μάλιστα ἀνὴρ οὗτος ὑπὸ τοῦ ἐπαληθεύοντος
 αὐτῶν, ἐπὶ τοῖς πράγμασιν ἐχρητο αὐταῖς. καὶ τότε ἐν
 χαλεποῖς ἦν συντυχία τοῦ γεγονότος, ὡς ἐπ' ἀπολωλότι
 30 τῷ υἱεὶ τοῦ παιδὸς ἀχθεινῶς διατιθέμενος, καὶ κατά-
 μμψιν αὐτοῦ ποιούμενος τοῦ κατὰ τὴν οἰάνισιν προ-
 μηθοῦς· παρὸν γὰρ ἂν αὐτῷ λύπης ἀπηλλαγμένῳ τε-

λευτᾶν ἀμαθία τῶν ἐσομένων, διαφθείρεσθαι τῷ προ-
 εγνακῶς τὴν ἐσομένην δυστυχίαν τῶν φιλτάτων τελευ-
 τᾶν. καίπερ δὲ συντεταραγμένος τῇ παρὰ δόξαν τῆς ἀρ-
 χῆς εἰς οὓς οὐκ ἤθελε περιόσῃ, ἄκων τε καὶ μὴ βουλό-
 μενος φησὶ γοῦν πρὸς τὸν Γάιον "ὦ παῖ, καίπερ μοι 5
 συγγενεστέρου Τιβερίου ἢ κατὰ σὲ ὄντος, δόξῃ τε τῇ
 ἔμαντοῦ καὶ τῷ ὁμοψήφῳ ἐπ' αὐτῇ τῶν θεῶν σοὶ φέ-
 ρων ἐγχειρήσω τὴν Ῥωμαίων ἡγεμονίαν. ἀξιῶ δέ σε μη-
 δὲν ἀμνημονεῖν, ὁμιλήσαντα αὐτῇ, μήτε εὐνοίας τῆς
 ἐμῆς, ὃς εἰς τοσόνδε σε ἀξιώματος καθίστημι μέγεθος, 10
 μήτε τοῦ πρὸς Τιβερίου συγγενοῦς, ἀλλ' ἐπιστάμενον
 ὡς σὺν τε τοῖς θεοῖς καὶ μετ' αὐτοὺς τοιῶνδ' εἰ κατα-
 σταίην ἀγαθῶν ποριστής, ἀμείβεσθαι μου τὸ ἐπ' αὐτοῖς
 πρόθυμον, καὶ ἅμα Τιβερίου φροντίζειν διὰ τὴν συγγέ-
 νειαν, ἄλλως τε καὶ γινώσκων ὡς τειχὸς σοὶ καὶ τῆς ἀρ- 15
 χῆς ὁμοῦ καὶ τῆς σωτηρίας περιῶν γίνονται ἂν Τιβέριος,
 φροῖμιον δὲ τοῦ δυστυχιοῦς μεθιστάμενος. αἶ τε γὰρ
 μονῶσεις ἐπικίνδυνοι τοῖς εἰς τηλικούτων πραγμάτων
 ὄγκον κατασταῖσι, καὶ θεοῖς οὐκ ἀτιμώρητα ὀπόσα παρὰ
 δίκην πρασσόμενα ἀφανίζει τοῦ νόμου τὸ ἐτέρως πράσ- 20
 σειν παρακαλοῦν." ταῦτα μὲν ὁ Τιβέριος ἔλεγεν, οὐ
 μὴν πιθανὸς ἦν τῷ Γαίῳ καίπερ ὑπισχνουμένῳ, ἀλλὰ
 καταστάς εἰς τὴν ἀρχὴν τὸν τε Τιβερίου μαντείαις αἰ-
 ρει ταῖς ἐκείνου, καὶ τὸς ἐπιβουλῶν ἐπ' αὐτὸν συντεθει-
 σῶν μετ' οὐ πολὺ τελευτᾶ. 25

- 10 Τιβέριος δὲ τότε τὸν Γάιον ἀποδείξας διάδοχον τῆς
 ἡγεμονίας, ὀλίγας ἐπιβιοὺς ἡμέρας ἔθανε, σχῶν αὐτὸς
 τὴν ἀρχὴν ἡμέρας τρεῖς καὶ πέντε μῆνας πρὸς ἐνιαυτοῖν
 δυοῖν καὶ εἴκοσι. Γάιος δὲ ἦν αὐτοκράτωρ τέταρτος.
 Ῥωμαῖοι μὲν δὴ πύστει τῆς Τιβερίου τελευτῆς ἠὺφρα- 30
 νοντο μὲν τῷ ἀγαθῷ τῆς ἀγγελίας, οὐ μὴν πιστεύειν γε
 θάρσος ἦν αὐτοῖς, οὐ τῷ μὴ βούλεσθαι (πρὸ πολλῶν

γὰρ ἂν ἐτίμησαν χρημάτων τὸ ἐπαληθεῦσαν τῶν λό-
 γων), δεῖ δὲ μὴ ψευδοῦς τῆς ἀγγελίας γενομένης προ-
 εξαναστάντες ἐπὶ δηλώσει τοῦ αὐτῶν χάριτος, εἴτ'
 ἀπολλύοιντο διαβολῆς αὐτῶν γενομένης. πλεῖστα γὰρ
 5 ἀνὴρ εἰς οὗτος Ῥωμαίων τοὺς εὐπατρίδας εἰργάσατο
 δεινά, δυσόργητος ἐπὶ πᾶσιν ὦν, καὶ ἀνήκεστος εἰς τὸ
 ἐργάζεσθαι καταστάς εἰ καὶ χωρὶς λόγου τὴν αἰτίαν ἐπ-
 ανέλιτο τοῦ μισεῖν, καὶ ἐπὶ πᾶσι μὲν οἷς κρίνειεν ἐξ-
 αργιοῦν φύσιν ἔχων, εἰς θάνατον δὲ καὶ τῶν κουφοτά-
 10 των ἀνατιθεὶς τὴν ζημίαν. ὥστε ἡδονῇ τοῦ ἐπ' αὐτῷ
 λόγου φέροντες τὴν ἀκρόασιν, εἰς ὅσον ἐβούλοντο ἀπο-
 λαύσματι χρῆσθαι ἐκεκάλυντο δαίματι κακῶν ἃ προεω-
 ρᾶτο ψευθεῖσι τῆς ἐλπίδος. Μαρκῦας δὲ τοῦ Ἀγρίππα
 ὁ ἀπελεύθερος, πυθόμενος Τιβερίου τὴν τελευτήν, ἔθει
 15 δρομαῖος τῷ Ἀγρίππα εὐαγγελιούμενος, καὶ καταλαβὼν
 ἐν ἐξόδοις ὄντα εἰς τὸ βαλαυεῖον, συννεύσας πρὸς αὐ-
 τὸν γλώσση τῇ Ἑβραίων "τέθνηκεν ὁ λέων" φησί. ὁ δὲ
 σύνεσιν τε τοῦ λόγου ποιησάμενος καὶ χάριτι τῷ ἐπ'
 αὐτῷ περιενεχθεὶς, "ἀλλὰ σοὶ τῶν ἀπάντων καὶ τῆς
 20 ἐπὶ τῷδε εὐαγγελίας χάριτες ἐν ἐμοὶ παντοῖαι γίνονται.
 μόνον ἀληθῆ τὰ λεγόμενα εἶη." καὶ ὁ ἑκατοντάρχης, ὃς
 γε τῇ φυλακῇ ἐφειστήκει τοῦ Ἀγρίππα, θεώμενος τὴν
 τε σπουδὴν μεθ' οἷας ὁ Μαρκῦας ἀφίκετο καὶ τὸ ἐκ τῶν
 λόγων χάριμα Ἀγρίππα συνελθόν, ὑποτοπήσας καίνω-
 25 σίν τινα γεγενῆσθαι τῶν λόγων ἡρετό σφας περὶ τοῦ λό-
 γου τοῦ ἐφεστηκότος. οἱ δὲ τέως μὲν παρέτρεπον, ἐγ-
 κειμένω δὲ ἀποσημαίνει ὁ Ἀγρίππας (ἦδη γὰρ φίλος
 ἦν) μηδὲν ἐνδοιάσας. ὁ δὲ ἐκοινοῦτό τε τὴν ἡδονὴν τοῦ
 λόγου διὰ τὸ εἰς ἀγαθὰ τῷ Ἀγρίππα φέρειν, προυτίθει
 30 τε αὐτῷ δειπνον. εὐώχουμένων δ' αὐτῶν καὶ τοῦ πότου
 προλόγους παρῆν τις λέγων ξῆν τε τὸν Τιβερίον καὶ ὀλί-
 γων ἡμερῶν ἐπανήξειν εἰς τὴν πόλιν. καὶ ὁ ἑκατοντάρ-

χης δεινῶς θορυβηθεὶς τῷ λόγῳ διὰ τὸ εἰς θάνατον
 ἀνακείμενα πεπραχέναι, δεσμώτη τε καὶ ἐπ' ἀγγελίᾳ
 θανάτου Καίσαρος συνδεδιητῆσθαι μετὰ χάριτος, ἀ-
 ωθεῖται τὸν Ἀγρίππαν τοῦ κλινιδίου, καὶ "ἢ πού" φησι
 "λήσειν με ὑπονοεῖς θάνατον τοῦ αὐτοκράτορος κατα- 5
 ψευσάμενος, ἀλλ' οὐ κεφαλῇ τῇ σῆ τοῦτον ἀναμαξόμενος
 τὸν λόγον;" ταῦτα εἰπὼν κελεύει δῆσαι τὸν Ἀγρίπ-
 παν, λευκῶς πρότερον αὐτόν, φυλακὴν τε ἀκριβεστέ-
 ραν αὐτοῦ ἢ πρότερον καθίσταται. καὶ νύκτα μὲν ἐκεῖ-
 νην ὁ Ἀγρίππας ἐν τοιούτοις ἦν κακοῖς· τῇ δὲ ὕστε- 10
 ραία λόγος τε πλείων ἦν κατὰ τὴν πόλιν ἰσχυριζόμενος
 ἐπὶ τῇ τελευτῇ τοῦ Τιβερίου, ἐθάρρουν τε οἱ ἄνθρωποι
 φανερῶς ἤδη θρῆεῖν, καὶ τινες καὶ θυσίας ἐπετέλουν,
 ἐπιστολαὶ τε ἀφίκοντο παρὰ τοῦ Γαίου, ἢ μὲν πρὸς τὴν
 σύγκλητον τοῦ Τιβερίου διασαφούσα τὴν τελευτήν καὶ 15
 τὴν αὐτοῦ παράληψιν τῆς ἡγεμονίας γενομένην, ἢ δὲ
 πρὸς Πίσωνα τὸν φύλακα τῆς πόλεως, τοῦτό τε ἀγο-
 ρεύουσα, καὶ τὸν Ἀγρίππαν ἐκέλευσεν ἐκ τοῦ στρατο-
 πέδου μεταστῆσειν εἰς τὴν οἰκίαν ἐν ἣ πρότερον ἢ δε-
 θῆναι δίαιταν εἶχεν· ὥστε ἐν θάρσει λοιπὸν ἦγε τὰ 20
 περὶ αὐτῆς. φυλακὴ μὲν γὰρ καὶ τήρησις ἦν, μετὰ μέν-
 τοι ἀνέσεως τῆς εἰς τὴν δίαιταν. Γάιος δ' ὡς ἐπὶ Ῥώμης
 παρῆν ἄγρων τοῦ Τιβερίου τὸ σῶμα, ταφάς τε αὐτοῦ
 ποιεῖται πολυτελεῖς νόμοις τοῖς πατρίοις, Ἀγρίππαν δὲ
 αὐθημερόν λύειν ὄντι προθύμῳ κώλυμα Ἀντωνία ἦν, 25
 οὐ τι μίσει τῷ πρὸς τὸν δεδεμένον, προμηθεῖα δὲ τοῦ
 Γαίου εὐπρεποῦς, μὴ δόξαν ἐπάγοιτο ἠδονῇ δεχομένου
 τὴν Τιβερίου μετὰστασιν, ἄνδρα ὑπ' ἐκείνου δεδεμέ-
 νον λύων ἐκ τοῦ ὄξεος. διελθουσῶν μέντοι οὐ πολλῶν
 ἡμερῶν μεταπεμφάμενος αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον ἀποκείρει 30
 τε αὐτὸν καὶ μεταμφιέννυσιν, εἶτα δὲ τὸ διάδημα περι-
 τίθησι τῇ κεφαλῇ καὶ βασιλέα καθίστησιν αὐτὸν τῆς

Φιλίππου τετραρχίας, δωρησάμενος αὐτῷ καὶ τὴν Λυ-
σανίου τετραρχίαν, ἀλλάττει τε τῇ σιδηρᾷ ἀλύσει χρυ-
σὴν ἰσόσταθμον, ἱππάρχην δὲ ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας ἐκπέμ-
πει Μάρυλλον.

- 5 δευτέρῳ δὲ ἔτει τῆς Γαίου Καίσαρος ἡγεμονίας 11
Ἀγρίππας ἡξίου συγχώρησιν αὐτῷ γενέσθαι πλεύσαντι
τὴν τε ἀρχὴν καταστήσασθαι καὶ τὰ ἄλλα εἰς θεὸν οἰκο-
νομησαμένῳ ἐπανιέναι. καὶ συγχωροῦντος τοῦ αὐτο-
κράτορος παρῆν, παρ' ἐλπίδας τε ὤφθη πᾶσι βασιλεύς,
10 πολλὴν τε τῆς τύχης ἐπεδείκνυεν ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις
τὴν ἐξουσίαν τοῖς θεωροῦσιν ἐκ λογισμῶν ἀπορίας τε
τῆς πρότερον καὶ τοῦ ἐν τῷ παρόντι εὐδαίμονος. καὶ οἱ
μὲν ἐμακάριζον τοῦ μὴ διαμαρτία χρησαμένου τῶν ἐλ-
πίδων, οἱ δ' ἐν ἀπιστίᾳ περὶ τῶν γεγονότων ἦσαν.
- 15 Ἡρωδιάς δ' ἡ ἀδελφὴ τοῦ Ἀγρίππα, συνοικοῦσα 7
Ἡρώδη (τετραρχῆς δὲ οὗτος ἦν Γαλιλαίας καὶ Περαιάς),
φθόνῳ τὰδελφοῦ τὴν ἐξουσίαν ἐδέχετο, ὁρῶσα ἐν πολὺ
μείζονι ἀξιώματι γεγεννημένον ἀνδρὸς τοῦ αὐτῆς διὰ τὸ
φυγῆ μὲν τότε ποιήσασθαι τὴν ἔξοδον, διαλυῖσαι τὰ
20 χρέα μὴ δυνάμενον, κάθοδον δὲ μετ' ἀξιώματος καὶ
οὕτω πολλοῦ τοῦ εὐδαίμονος. ἐλυπεῖτο οὖν καὶ βαρέως
ἔφερε τῇ ἐπὶ τοσοῦτον μεταβολῇ, καὶ μάλιστα, ὅποτε
θεάσασαι μετὰ τῶν εἰωθότων παρασῆμων τῆς βασιλείας
ἐπιφοιτῶντα τοῖς πλήθεσιν, ἐπικρύπτεσθαι οὐκ ἠνεί-
25 χετο τὴν δυστυχίαν τοῦ φθόνου, ἀλλὰ τὸν ἄνδρα ἐξῆρε,
κελεύουσα ἐπὶ τῆς Ρώμης πλεῖν ἐπὶ μνηστειᾷ τῶν Ἰσων·
οὐ γὰρ ἀνεκτὸν εἶναι σφισι τὸ ζῆν, εἰ Ἀγρίππας Ἀρι-
στοβούλου μὲν υἱὸς ᾧν, θανεῖν ὑπὸ τοῦ πατρὸς κατ-
εγνωσμένου, πενία δὲ ἀπόρῳ συνῶν ὡς τελέως αὐτῷ
30 ἐπικουφίξεσθαι τὰναγκαῖα τοῦ ἐφ' ἡμέρας, φυγῆ δὲ τῶν
δεδανεικῶτων τὸν πλοῦν πεποιημένος, ἐπανεληλύθει
βασιλεύς, αὐτὸς δὲ γε ᾧν πατὴρ βασιλέως, καὶ τοῦ συγ-

γενοῦς τῆς ἀρχῆς καλοῦντος αὐτὸν ἐπὶ μεταποιήσει τῶν ἰσῶν, καθέξοιτο ἀγαπῶν ἐν ἰδιωτεῖα διαβιοῦν. "ἀλλ' εἰ καὶ πρότερόν γε, Ἡρώδη, μηδὲν ἐλύπει σε τὸ ἐν ἐλάσσονι τιμῆ πατρὸς οὐ γέγονας εἶναι, νῦν γοῦν ὀρέχθητι συγγενοῦς ἀξιώματος, μηδὲ ὑπόμεινε ἡσσᾶσθαι 5 προύχοντι τιμῆς ἀνδρὶ πλοῦτον τεθεραπευκότι τὸν σόν, μηδὲ πενίαν ἀποφήνης τὴν ἐκείνου τῆς ἡμετέρας εὐπορίας ἀρετῇ μᾶλλον χρῆσθαι δυναμένην, μηδὲ δευτερεύειν ἀνεπαίσχυντον ἡγοῦ τῶν χθῆς καὶ πρώην ἐλέω τῷ σῷ διαβεβιωκότων. ἀλλ' ἐπὶ τῆς Ῥώμης ἴαμεν, καὶ 10 μῆτε πόνου φειδώ τις ἔστω μῆτε ἀργυρίου δαπάνης καὶ χρυσίου, διὰ τὸ μὴ ἐπ' οὐδαμοῖς ἐν βελτίοσι γενέσθαι τὴν τήρησιν αὐτῶν ἀναλώσεως τῆς ἐπὶ κτήσει βασιλείας ἔσομένης."

2 ὁ δὲ τέως μὲν ἀπειμάχeto ἀγαπῶν τὴν ἡσυχίαν καὶ 15 τῆς Ῥώμης τὸν ὄχλον δι' ὑποψίας λαμβάνων, ἀναδιδάσκειν τε αὐτὴν ἐπειράτο. ἢ δ' ἐφ' ὅσον ἐξαναχωροῦντα ἑώρα μειζρόνως ἐπέκειτο, κελεύουσα μὴ ἀνιέναι πάντα πράσσειν ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ· καὶ πέρας οὐκ ἀνήκεν, ἕως ἐξεκλήνησεν αὐτὸν ὁμογνώμονα αὐτῇ ἀκουσίως γενέσθαι 20 διὰ τὸ μὴ εἶναι ἄλλως ἀποφυγεῖν αὐτῆς τὸ ἐπὶ τοιούτοις ψηφισάμενον. παρασκευασάμενός τε ὡς ἐνῆν πολυτελεῶς, καὶ φειδοῖ μηθενὸς χρώμενος, ἀνήγετο ἐπὶ τῆς Ῥώμης, ἅμα δὲ καὶ τὴν Ἡρωδιάδα ἀγόμενος. Ἀργίπας δὲ τὴν τε διάνοιαν αὐτῶν καὶ τὴν παρασκευὴν αἰ- 25 σθανόμενος καὶ αὐτὸς παρεσκευάζετο. ἐπεὶ τε ἐκπελευκότας ἀκούει, πέμπει καὶ αὐτὸς ἐπὶ τῆς Ῥώμης Φορτουνᾶτον αὐτοῦ τῶν ἀπελευθέρων, δῶρά τε κομίζοντα τῷ αὐτοκράτορι καὶ ἐπιστολάς κατὰ τοῦ Ἡρώδου, τὰ δὲ καὶ αὐτὸν διδάξοντα, εἰ καιρὸς, τὸν Γάιον. ὁ δὲ 30 ἐπαναχθῆεις τοῖς ἀμφὶ τὸν Ἡρώδη καὶ δεξιῶ χρησάμενος τῷ πλῶ τοσόνδε ἀπελείπετο τοῦ Ἡρώδου ὥστε τὸν

μὲν ἐντυχεῖν Γαῖῳ, ὃ δὲ ἐπικατάγεται καὶ τὰς ἐπιστο-
 λὰς ἀπεδίδου. καὶ προσέπλευσαν ἀμφότεροι Δικαιαρ-
 χεία, καὶ τὸν Γάιον ἐν Βαταῖς λαμβάνουσι· πολλὸν δ'
 ἔστι καὶ τοῦτο τῆς **Καμπανίας**, ὅσον ἀπὸ σταδίων
 5 πέντε τῆς Δικαιαρχείας κείμενον. βασιλείοι τ' εἰσὶν οἰ-
 κήσεις αὐτόθι πολυτελέσι κεχρημέναι κατασκευαῖς, φι-
 λοτιμηθέντος τῶν αὐτοκρατόρων ἐκάστου τοὺς προγε-
 γονότας ὑπερβάλλεσθαι· λουτρά τε παρέχεται τὸ χωρίον.
 θερμὰ γῆθεν αὐτόματα ἀνιόντα, ἀγαθὰ ἐπὶ τε λάσει τοῖς
 10 χρωμένοις καὶ ἄλλως τῷ ἀνειμένῳ τῆς διαίτης συμφέ-
 ροντα. Γάιος δὲ ἅμα τε προσαγορεύων τὸν Ἡρώδην
 (πρῶτον δὲ αὐτῷ ἐνετύγχανεν) ἅμα τε τοῦ Ἀγρίππα τὰς
 ἐπιστολὰς ἐπιῶν ἐπὶ τῇ κατηγορίᾳ τῇ ἐκείνου συγκει-
 μένας (κατηγόρει δὲ αὐτοῦ ὁμολογίαν τε πρὸς Σηιανὸν
 15 κατὰ τῆς Τιβερίου ἀρχῆς καὶ πρὸς Ἀρτάβανον τὸν Πάρ-
 θον ἐπὶ τοῦ παρόντος κατὰ τῆς Γαίου ἀρχῆς, παρά-
 δειγμά τε ἦν αὐτῷ τοῦ λόγου μυριάσιν ἑπτὰ ὀπλιτῶν
 ἀρκέσουσα κατασκευὴ ἐν ταῖς Ἡρώδου ὀπλοθήκαις ἀπο-
 κειμένη) ἐκινεῖτό τε ὑπὸ τῶν εἰρημένων, καὶ ἤρτο τὸν
 20 Ἡρώδην εἰ ἀληθῆς ὁ περὶ τῶν ὄπλων λόγος. τοῦ δέ (οὐ
 γὰρ ἦν ἕτερα εἰπεῖν διὰ τὸ ἀντιφθέγξασθαι ἀλήθειαν)
 εἰπόντος εἶναι τὰ ὄπλα, πιστὰ ἡγούμενος εἶναι τὰ ἐπὶ
 τῇ ἀποστάσει κατηγορούμενα, τὴν τετραρχίαν ἀφελόμε-
 νος αὐτὸν προσθήκην τῇ Ἀγρίππα βασιλείᾳ ποιεῖται,
 25 καὶ τὰ χρήματα ὁμοίως τῷ Ἀγρίππα δίδωσιν, αὐτὸν τε
 φυγῇ αἰδίῳ ἐξημίωσεν, ἀποδείξας οἰκητήριον αὐτοῦ
 Δούργουνον πόλιν τῆς Γαλλίας. Ἡρωδιάδα δὲ μαθὼν
 Ἀγρίππα ἀδελφὴν οὖσαν, τὰ τε χρήματα ἐδίδου ὅποσα
 ἐκείνη ἴδια ἦν, καὶ μὴ κοινωνεῖν νομίσας τῷ ἀνδρὶ τῆς
 30 συμφορᾶς τείχος αὐτῇ τὸν ἀδελφὸν ἔλεγεν. ἡ δὲ “ἀλλὰ
 σὺ μὲν, αὐτοκράτωρ,” εἶπε, “μεγαλοφρόνως τε καὶ
 ἀξιόματι τῷ σεαυτοῦ πρεπόντως τάδε λέγεις, κάλυμα

δέ μοί ἐστι χρῆσθαι σου τῇ χάριτι τῆς δωρεᾶς εὐνοια
 ἢ πρὸς τὸν γεγαμηκότα, οὐ κοινωνόν με τῆς εὐδαιμο-
 νίας γενομένην οὐ δίκαιον ἐγκαταλιπεῖν ἐπὶ ταῖς τύχαις
 καθιστάμενον. ὡν δὲ ἐν ὀργῇ τοῦ μεγαλόφρονος αὐτὴν
 ποιησάμενος συνήλωνε καὶ αὐτὴν τῷ Ἡρώδῃ, καὶ τὴν 5
 οὐσίαν αὐτῆς τῷ Ἀγρίππᾳ δίδωσιν. Ἡρωδιάδι μὲν δὴ
 φθόνου τοῦ πρὸς τὸν ἀδελφὸν καὶ Ἡρώδῃ γυναικείων
 ἀκροασαμένῳ κουφολογιῶν δίκην ταύτην ἐπέτιμησεν ὁ
 θεός· Γάιος δὲ τὸν μὲν πρῶτον ἐνιαυτὸν καὶ τὸν ἐξῆς
 πάνυ μεγαλοφρόνως ἐχρῆτο τοῖς πράγμασι, καὶ μέτριον 10
 παρέχων αὐτὸν εἰς εὐνοίαν προυχᾶρει παρά τε Ῥω-
 μαίοις αὐτοῖς καὶ τοῖς ὑπηκόοις, προϊὼν δ' ἐξίστατο τοῦ
 ἀνθρωπείως φρονεῖν ὑπὸ μεγέθους τῆς ἀρχῆς ἐκδειά-
 ζων ἑαυτόν, καὶ τὰ πάντα ἐπ' ἀτιμίᾳ τοῦ θεοῦ πολι-
 τεύειν ἤρτο. 15

8 καὶ δὴ στάσεως ἐν Ἀλεξανδρείᾳ γενομένης Ἰου-
 δαίων τε οἱ ἐνοικοῦσι καὶ Ἑλλήνων, τρεῖς ἀφ' ἑκατέρας
 τῆς στάσεως πρεσβευταὶ αἰρεθέντες παρῆσαν ὡς τὸν
 Γάιον. καὶ ἦν γὰρ τῶν Ἀλεξανδρέων πρέσβεων εἰς
 Ἀπίων, ὃς πολλὰ εἰς τοὺς Ἰουδαίους ἐβλασφήμησεν, 20
 ἄλλα τε λέγων καὶ ὡς τῶν Καίσαρος τιμῶν περιορῶν·
 πάντων γοῦν, ὅποσοι τῇ Ῥωμαίων ἀρχῇ ὑποτελεῖς εἶεν,
 βωμὸς τῷ Γαίῳ καὶ νεὸς ἰδρυνμένων, τὰ τε ἄλλα κᾶ-
 σιν αὐτὸν ὥσπερ τοὺς θεοὺς δεχομένων, μόνους τούσδε
 ἄδοξον ἡγεῖσθαι ἀνδριάσι τιμᾶν καὶ ὄρκιον αὐτοῦ τὸ 25
 ὄνομα ποιεῖσθαι. πολλὰ δὲ καὶ χαλεπὰ Ἀπίωνος εἰρη-
 κότης, ὑφ' ᾧν ἀρθῆναι ἤλπιξε τὸν Γάιον καὶ εἰκὸς ἦν,
 Φίλων ὁ προεστὼς τῶν Ἰουδαίων τῆς πρεσβείας, ἀνὴρ
 τὰ πάντα ἐνδοξος, Ἀλεξάνδρου τε τοῦ ἀλαβάρχου ἀδελ-
 φὸς ᾧν καὶ φιλοσοφίας οὐκ ἄπειρος, οἷός τε ἦν ἐπ' ἀπο- 30
 λογίᾳ χωρεῖν τῶν κατηγορημένων. διακλεῖει δ' αὐτὸν
 Γάιος κελεύσας ἐκποδῶν ἀπελθεῖν, περιοργῆς τε ᾧν

φανερὸς ἦν ἐργασόμενός τι δεινὸν αὐτούς. ὁ δὲ Φίλων
 ἔξεισι περιυβρισμένος, καὶ φησὶ πρὸς τοὺς Ἰουδαίους,
 οἱ περὶ αὐτὸν ἦσαν, ὡς χρὴ θαρρεῖν, Γαίου λόγῳ μὲν
 αὐτοῖς ὠργισμένου, ἔργῳ δὲ ἤδη τὸν θεὸν ἀντιπαρεξ-
 9 ἄγοντος.

Γάιος δὲ ἐν δεινῷ φέρων εἰς τοσόνδε ὑπὸ Ἰουδαίων 2
 περιῶφθαι μόνων, πρεσβευτήν ἐπὶ Συρίας ἐκπέμπει
 Πετρώνιον, διάδοχον Διτελλίου τῆς ἀρχῆς, κελεύων χειρὶ
 πολλῇ εἰσβάλλοντι εἰς τὴν Ἰουδαίαν, εἰ μὲν ἐκόντες δέ-
 10 χονται, ἰσθῶν αὐτοῦ ἀνδριάντα ἐν τῷ ναῷ τοῦ θεοῦ,
 εἰ δ' ἀγνωμοσύνη χρῶντο, πολέμῳ κρατήσαντα τοῦτο
 ποιεῖν. καὶ Πετρώνιος Συρίαν παραλαβὼν ἠπειγέτο
 διακουεῖσθαι ταῖς ἐντολαῖς τοῦ Καίσαρος· συμμαχίαν
 δὲ πλείστην ὄσσην ἠδύνατο ἀθροίσας, καὶ τάγματα δύο
 15 τῆς Ῥωμαίων δυνάμεως ἄγων, ἐπὶ Πτολεμαῖδος παρῆν
 αὐτόθι χειμᾶσων ὡς πρὸς ἕαρ τοῦ πολεμεῖν οὐκ ἀφεξό-
 μενος, καὶ πρὸς τὸν Γάιον ἔγραφε περὶ τῶν ἐπεγνωσμέ-
 νων. ὁ δὲ ἐπήγει τῆς προθυμίας αὐτόν, καὶ ἐκέλευε
 μὴ ἀνιέναι, πολεμεῖν δὲ μὴ πειθομένοις ἐντεταμένως.
 20 Ἰουδαίων δὲ πολλὰ μυριάδες παρῆσαν ὡς τὸν Πετρώ-
 νιον εἰς Πτολεμαῖδα κατὰ δεήσεις μὴ ἐπὶ παρανομίᾳ
 σφᾶς ἐπαναγκάζειν καὶ παραβάσει τοῦ πατρῶου νόμου.
 "εἰ δέ σοι πάντως πρόκειται τὸν ἀνδριάντα φέρειν καὶ
 ἰσθῶν, ἡμᾶς αὐτοὺς πρότερον μεταχειρισάμενος προᾶσσε
 25 τὰ δεδογμένα· οὐ γὰρ ἂν δυναίμεθα περιόντες συγχω-
 ρεῖν πράγματα ἡμῖν ἀπηγορευμένα ἀξιωματὶ τε τοῦ νο-
 μοθέτου καὶ προπατόρων τῶν ἡμετέρων, εἰς ἀρετὴν
 ἀνήκειν αὐτὰ κεχειροτονηκότων." Πετρώνιος δὲ ὄργην
 προσλαβὼν εἶπεν "ἀλλ' εἰ μὲν αὐτοκράτωρ ὦν βουλευ-
 30 μασὶ χρῆσθαι τοῖς ἔμαντοῦ τάδε πράσσειν ἐπενούον,
 κἂν δίκαιος ἦν ὑμῖν πρὸς με ὁ λόγος οὗτος· νῦν δέ μοι
 Καίσαρος ἐπεσταλκότης πᾶσα ἀνάγκη διακουεῖσθαι τοῖς

ἐκείνῳ προανεψηφισμένοις, διὰ τὸ εἰς ἀνήκεστον φέ-
 ρειν ζημίαν τὴν παρακρόασιν αὐτῶν.” “ἐπεὶ τοίνυν
 οὕτω φρονεῖς, ὦ Πετρῶνιε,” φασὶν οἱ Ἰουδαῖοι, “ὡς μὴ
 ἂν ἐντολὰς τὰς Γαῖου παρελθεῖν, οὐδ’ ἂν αὐτοὶ παρα-
 βαλῆμεν τοῦ νόμου τὴν προαγόρευσιν, θεῶ πεισθέντες 5
 κάρητῇ καὶ πόνοις τῶν ἡμετέρων προγόνων εἰς νῦν ἀπα-
 ράβατοι μεμενηκότες, οὐδ’ ἂν τολμήσαιμεν ἐπὶ τοσοῦ-
 τον κακοὶ γενέσθαι ὥστε, ὅποσα ἐκείνῳ δόξειε μὴ πρᾶσ-
 σόμενα ἀγαθοῦ ῥοπήν ἡμῖν φέρειν, αὐτοὶ παραβαλῆναι
 ποτ’ ἂν θάνατον φοβηθέντες. ὑπομενοῦμεν δὲ εἰς τύ- 10
 χας ἰόντες, ἐπὶ φυλακῇ τε πατρίων, καὶ κινδυνεύειν
 προθεμένοις ἐλπίδα οὐσαν ἐξεπιστάμενοι κἂν περιγενέ-
 σθαι διὰ τε τοῦ θεοῦ τὸ στησόμενον μεθ’ ἡμῶν ἐπὶ τιμῇ
 τῇ ἐκείνου τὰ δεινὰ ὑποδεχομένων, καὶ τῆς τύχης τὸ
 ἐπ’ ἀμφοτέρα φιλοῦν τοῖς πράγμασι παρατυγχάνειν. 15
 ἐκ δὲ τοῦ σοὶ πείθεσθαι πολλὴν μὲν λοιδορίαν τοῦ ἀν-
 ἄνδρου προσκεισομένην ὡς δι’ αὐτὸ παράβασιν τοῦ νό-
 μου προσποιούμενοις, καὶ ἅμα πολλὴν ὀργὴν τοῦ θεοῦ,
 ὃς καὶ παρὰ σοὶ δικαστῇ γένοιτο ἂν βελτίων Γαῖου.”

3 καὶ ὁ Πετρῶνιος ἐκ τῶν λόγων θεασάμενος δυσνί- 20
 κητον αὐτῶν τὸ φρονοῦν, καὶ μὴ ἂν ἀμαχί δύναμιν αὐ-
 τῷ παραγενέσθαι διακονήσασθαι τῷ Γαῖῳ τὴν ἀνάθεσιν
 τοῦ ἀνδριάντος, πολὺν δὲ ἔσσεσθαι φόνον, τοὺς τε φί-
 λους ἀναλαβῶν καὶ θεραπείαν ἢ περὶ αὐτὸν ἦν, ἐπὶ Τι-
 βεριάδος ἠπείγετο, χρήζων κατανοῆσαι τῶν Ἰουδαίων 25
 τὰ πράγματα ὡς ἔχοι. καὶ Ἰουδαῖοι μέγαν ἠγροῦμενοι
 τὸν ἐκ τοῦ πρὸς Ῥωμαίους πόλεμον κίνδυνον, πολὺ
 μείζονα δὲ κρίνοντες τὸν ἐκ τοῦ παρανομεῖν, αὐθις
 πολλαὶ μυριάδες ὑπηντίαζον Πετρῶνιον εἰς τὴν Τιβε-
 ριάδα γενόμενον, καὶ ἰκετεῖα χρώμενοι μηδαμῶς εἰς 30
 ἀνάγκας τοιαύτας αὐτοὺς καθιστᾶν, μηδὲ μιαίνειν ἀν-
 δριάντος ἀναθέσει τὴν πόλιν. “πολεμήσετε ἄρα Καί-

σαρι" Πετρώνιος ἔφη, "μήτε τὴν ἐκείνου παρασκευὴν
 λογιζόμενοι μήτε τὴν ὑμετέραν ἀσθένειαν;" οἱ δὲ "οὐ-
 δαμῶς πολεμήσομεν" ἔφασαν, "τεθνηξόμεθα δὲ πρότε-
 ρον ἢ παραβῆναι τοὺς νόμους"· ἐπὶ τε τὰ πρόσωπα
 5 κείμενοι καὶ τὰς σφαγὰς προδεικνύντες ἔτοιμοι καὶ
 κτίνυσθαι ἔλεγον εἶναι. καὶ ταῦτα ἐπράσσετο ἐπὶ ἡμέ-
 ρας τεσσαράκοντα, καὶ τοῦ γεωργεῖν ἀπερίοπτοι λοιπὸν
 ἦσαν, καὶ ταῦτα τῆς ὥρας οὔσης πρὸς σπόρφ· πολλή τε
 ἦν προαίρεσις αὐτοῖς καὶ τοῦ θνήσκειν ἐπιθυμία πρό-
 10 θεσις ἢ τὴν ἀνάδεσιν τοῦ ἀνδριάντος θεάσασθαι.

ἐν τοιοῦτοις δὲ ὄντων τῶν πραγμάτων, Ἀριστόβου- 4
 λος ὁ Ἀργίππα τοῦ βασιλέως ἀδελφὸς καὶ Ἐλκίας ὁ μέ-
 γας, ἄλλοι τε οἱ κράτιστοι τῆσδε τῆς οἰκίας, καὶ οἱ πρῶ-
 τοι σὺν αὐτοῖς, εἰσίσιν ὡς τὸν Πετρώνιον παρακαλοῦν-
 15 τες αὐτόν, ἐπειδὴ τὴν προθυμίαν ὄρα τῆς πληθύος,
 μηδὲν εἰς ἀπόνοιαν αὐτῆς παρακινεῖν, ἀλλὰ γράφειν
 πρὸς Γάιον τὸ ἀνήκεστον αὐτῶν πρὸς τὴν ὑποδοχὴν
 τοῦ ἀνδριάντος, πῶς τε ἀποστάντες τοῦ γεωργεῖν ἀντι-
 καθέξονται, πολεμεῖν μὲν οὐ βουλόμενοι διὰ τὸ μηδ'
 20 ἂν δύνασθαι, θανεῖν δ' ἔχοντες ἠδονὴν πρὶν παραβῆ-
 ναι τὰ νόμιμα αὐτοῖς, πῶς τε ἀσπόρου τῆς γῆς γενομέ-
 νης ληστεία ἂν φύοιντο ἀδυναμία καταβολῆς τῶν φό-
 ρων. Ἴσως γὰρ ἂν ἐπικλασθέντα τὸν Γάιον μηδὲν ὠμὸν
 διανοηθῆναι μηδὲ ἐπ' ἀναστάσει φρονηῆσαι τοῦ ἔθνους.
 25 ἐμμένοντος δὲ τῇ τότε βουλῇ τοῦ πολεμεῖν, τότε δὴ καὶ
 τὸν ἄπτεσθαι τοῦ πράγματος. καὶ οἱ μὲν ἀμφὶ τὸν Ἀρι-
 στόβουλον ἐπὶ τούτοις τὸν Πετρώνιον παρεκάλουν· Πε-
 τρώνιος δέ, τοῦτο μὲν τῶν περὶ τὸν Ἀριστόβουλον παν-
 τοίως ἐπικειμένων διὰ τὸ ὑπὲρ μεγάλων ποιεῖσθαι τὴν
 30 δέησιν, καὶ πάσῃ μηχανῇ προσχρησαμένων εἰς τὰς ἐκε-
 τελας, τοῦτο δὲ καὶ τῶν Ἰουδαίων θεώμενος τὴν ἀντι-
 παράταξιν τῆς γνώμης, καὶ δεινὸν ἠγούμενος τοσαύτῃ

μυριάσιν ἀνθρώπων, μανία τῇ Γαίου διακονούμενος, ἐπαγαγὼν θάνατον ἐν αἰτία τὸ πρὸς θεὸν σεβάσμιον ἔχειν καὶ μετὰ πονηρᾶς τὸν μετὰ ταῦτα βίον ἐλπίδος διαιτᾶσθαι, πολὺ κρείσσον ἦγειτο ἐπιστελῆσαι τῷ Γαίῳ ... τὸ ἀνήκεστον αὐτοῦ, ὀργῇ φέροντος μὴ ἐκ τοῦ ὀξέος δεδιακονημένον αὐτοῦ ταῖς ἐπιστολαῖς· τάχα μὲν γὰρ καὶ πείσειν, καὶ τῇ τὸ πρῶτον μανία τῆς γνώμης ἐπιμένοντος, ἄψεσθαι πολέμου τοῦ πρὸς αὐτούς· εἰ δ' ἄρα τι καὶ κατ' αὐτοῦ τρέποιο τῆς ὀργῆς, καλῶς ἔχειν τοῖς ἀρετῆς μεταποιουμένοις ὑπὲρ τοσησθε ἀνθρώπων πληθύος τελευτᾶν. ἔκρινε δ' οὖν πιθανὸν ἦγεσθαι τῶν δεομένων τὸν λόγον.

- 5 συγκαλέσας δὲ εἰς τὴν Τιβεριάδα τοὺς Ἰουδαίους (οἱ δὲ ἀφίκοντο πολλαὶ μυριάδες), καταστάς ἐπ' αὐτοὺς τὴν τε ἐν τῷ παρόντι στρατείαν οὐ γνώμης ἀπέφηνε τῆς αὐτοῦ, τοῦ δὲ αὐτοκράτορος τῶν προσταγμάτων τὴν ὀργὴν οὐδὲν εἰς ἀναβολὰς ἀλλ' ἐκ τοῦ παραχρῆμα ἐπιφέρεισθαι τοῖς [πράγμασι τοῖς] παρακροᾶσθαι θάρσος εἰσφερομένοις· ᾧ καλῶς ἔχειν τὸν γε τιμῆς τοσαύτης ἐπιτετευχότα συγχωρήσει τῇ ἐκείνου οὐδὲν ἐναντίον πρᾶσσειν. "οὐ μὴν δίκαιον ἠγοῦμαι ἀσφάλειάν τε καὶ τιμὴν τὴν ἔμαντοῦ μὴ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ὑμετέρου μὴ ἀπολουμένου τοσοῦτων ὄντων ἀναλοῦν, διακονουμένων τῇ ἀρετῇ τοῦ νόμου, ὃν πάτριον ὄντα περιμάχητον ἦγεισθε, καὶ τῇ ἐπὶ πᾶσιν ἀξιώσει καὶ δυνάμει τοῦ θεοῦ, οὗ τὸν ναδὸν οὐκ ἂν περιδεῖν τολμήσαιμι ὕβρει περιπεσεῖν τῆς τῶν ἡγεμονευόντων ἐξουσίας. στέλλω δὲ ὡς Γάϊον γνώμας τε τὰς ὑμετέρας διασαφῶν, καὶ πῃ καὶ συνηγορία χρώμενος ὑπὲρ τοῦ μὴ ὑμᾶς παρορᾶν πεισομένους ἐφ' οἷς προὔθεσθε ἀγαθοῖς. καὶ συμπράσσοι μὲν ὁ θεός (βελτίων γὰρ ἀνθρωπίνης μηχανῆς καὶ δυνάμεως ἢ κατ' ἐκείνου ἐξουσία), πρυτανεύων ὑμῖν τε τὴν τήρησιν τῶν

πατριῶν καὶ αὐτῶ τὸ μηδὲν ἀνθρωπείαις παρὰ γνώ-
μην βουλήσεσι τιμῶν τῶν εἰωθυιῶν ἀμαρτεῖν. εἰ δ'
ἐκπικρανθεὶς Γάιος εἰς ἐμὲ τρέψει τὸ ἀνήκεστον τῆς ὀρ-
γῆς, τλήσομαι πάντα κίνδυνον καὶ πᾶσαν ταλαιπωρίαν
5 σννιοῦσαν τῷ σώματι καὶ τῇ ψυχῇ ὑπὲρ τοῦ μὴ ὑμᾶς
τοσοῦσδε ὄντας ἐπὶ οὕτως ἀγαθαῖς πράξεσι διολλυμέ-
νους θεωρεῖν. ἅπιτε οὖν ἐπὶ ἔργα τὰ αὐτῶν ἕκαστοι,
καὶ τῇ γῇ ἐπιπονεῖτε. πέμψω δ' αὐτὸς ἐπὶ Ῥώμης, καὶ
τὰ πάντα ὑπὲρ ὑμῶν δι' ἔμαντοῦ καὶ τῶν φίλων οὐκ
10 ἀποτραπήσομαι διακονεῖν."

ταῦτα εἰπὼν καὶ διαλύσας τῶν Ἰουδαίων τὸν σύλ- 6
λογον, προμηθεῖσθαι τῶν εἰς τὴν γεωργίαν ἡξίλου τοὺς
ἐν τέλει καὶ καθομιλεῖν τὸν λαὸν ἐλπίσι χρησταῖς. καὶ
ὁ μὲν εὐθυμεῖν τὸ πλῆθος ἔσπευδεν, ὁ θεὸς δὲ παρου-
15 σίαν ἐπεδείκνυε τὴν αὐτοῦ Πετρῶνιῳ καὶ τὴν ἐπὶ τοῖς
ὄλοις σύλληψιν. ἅμα τε γὰρ ἐπαύετο τοῦ λόγου ὃν πρὸς
τοὺς Ἰουδαίους εἶπε, καὶ ἀντίκα ὑετὸν ἠφίει μέγαν, παρ'
ἐλπίδα τοῖς ἀνθρώποις γενόμενον διὰ τὸ ἐκείνην τὴν
ἡμέραν αἰθριον οὐσαν ἔωθεν οὐδὲν ὄμβριον ἀποσημαί-
20 νειν ἐκ τῶν περὶ τὸν οὐρανόν, καὶ τὸ πᾶν ἔτος αὐχμῶ
μεγάλῳ κατεσχημένον ἐπ' ἀπογνώσει ποιεῖν τοὺς ἀν-
θρώπους ὕδατος τοῦ ἄνωθεν, εἰ καὶ σύννεφόν ποτε
θεάσαιντο τὸν οὐρανόν· ὥστε δὴ τότε πολλοῦ καὶ παρὰ
τὸ εἰωθὸς καὶ παρὰ τὸ ἐτέρως δόξαν ἀφιγμένου ὕδατος,
25 τοῖς τε Ἰουδαίοις ἐλπίς ἦν οὐδαμῶς ἀτυχήσειν Πετρώ-
νιον ὑπὲρ αὐτῶν δεόμενον. ὁ Πετρώνιος δὲ κατεπέ-
πληκτο μειζόνως, ὁρῶν ἐναργῶς τὸν θεὸν τῶν Ἰου-
δαίων προμηθούμενον καὶ πολλὴν ἀποσημήναντα τὴν
ἐπιφάνειαν, ὡς μὴδ' ἂν τοῖς ἔργοι προθεμένοις τάναν-
30 τία φρουεῖν ἰσχὺν ἀντιλέξεως καταλελειφθαι. ὡς δὲ καὶ
πρὸς τὸν Γάιον σὺν τοῖς λοιποῖς ὁποῖα ἔγραφεν . . .
ἐπαγωγὰ δ' ἦν τὰ πάντα καὶ παντοίως παρακαλοῦντα

μη τοσαύτας μυριάδας ἀνθρώπων ἀπονοεῖν, ἄς εἰ κτε-
νοι (οὐ γὰρ δίχα γε πολέμου παραχωρήσειν τοῦ νομίμου
τῆς θρησκείας), προσόδου τε τῆς ἀπ' αὐτῶν ἀποστερεῖ-
σθαι καὶ τῷ τροπαίῳ τῆς ἀρεῆς ὑποτίθεσθαι τὸν μέλ-
λοντα αἰῶνα. καὶ ἄλλως θείου τοῦ προεστηκότος αὐτῶν 5
τὴν δύναμιν ὡς ἀκραιφνή ἀπέφαινε, καὶ μηδὲν ἐν-
δοίαστον ἐπὶ δυνάμει τῇ αὐτοῦ ἐπιδείκνυσθαι καταλεί-
πουσαν.

- 7 καὶ Πετρώνιος μὲν ἐν τούτοις ἦν, Ἀγρίππας δὲ ὁ
βασιλεύς (ἐτύγγανε γὰρ ἐπὶ Ῥώμης διαιτώμενος) πρού- 10
κοπτε φίλᾳ τῇ πρὸς τὸν Γάιον μειζόνως. καὶ ποτε προ-
θεῖς δεῖπνον αὐτῷ, καὶ πρόνοιαν ἔχων πάντας ὑπερ-
βαλέσθαι τέλεσί τε τοῖς εἰς τὸ δεῖπνον καὶ παρασκευῇ
τοῦ εἰς ἡδονὴν φέροντος, ὡς μὴ ὅπως ἂν τινα τῶν λοι-
πῶν, ἀλλὰ μὴδ' αὐτὸν Γάιον ποτε ἰσωθῆναι θελήσοντα, 15
οὐχ ὅπως ὑπερβαλέσθαι· τοσοῦτον ἀνὴρ τῇ παρασκευῇ
πάντας ὑπερῆρε καὶ τῷ τὰ πάντα Καίσαρι ἐκφροντίσας
παρασχεῖν. καὶ ὁ Γάιος ἐκθαυμάσας τὴν τε διάνοιαν
αὐτοῦ καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν, ὡς ἐπ' ἀρεσκείᾳ τῇ αὐ-
τοῦ βιάζοιτο καὶ ὑπὲρ δυνάμιν τῶν χρημάτων εὐπορία 20
χρηῆσθαι, βουλόμενός τε μιμήσασθαι τὴν Ἀγρίππα φι-
λοτιμίαν ἐφ' ἡδονῇ τῇ αὐτοῦ πρᾶσσομένην, ἀνειμένος
ὑπὸ οἶνον καὶ τὴν διάνοιαν εἰς τὸ ἱλαρώτερον ἐκτετραμ-
μένος φησὶν ἐν συμποσίῳ, παρακαλοῦντος εἰς πότον
Ἀγρίππα, "καὶ πρότερον μὲν σοι τιμὴν συνῆδειν ἢ ἐχρῶ 25
τὰ πρὸς ἐμέ, καὶ πολλὴν εὐνοιαν μετὰ κινδύνων ἀπο-
δειχθεῖσαν, οἷς ὑπὸ Τιβερίου περιέστῃς δι' αὐτήν, ἐπι-
λείπεις τε οὐδὲν καὶ ὑπὲρ δυνάμιν ἀρετῇ χρηῆσθαι τῇ
πρὸς ἡμᾶς. ὄθεν (αἰσχρὸν γὰρ ἡσᾶσθαι με ὑπὸ τῆς σῆς
σπουδῆς) ἀναλαβεῖν βούλομαι τὰ ἐλλελειμμένα πρότε- 30
ρον. ὀλίγον γὰρ πᾶν ὀπόσον σοι δωρεῶν ἐχόμενον ἀπε-
μοιρασάμην· τὸ δὲ πᾶν, ὅπερ σοι φοπῆν ἂν προσθεῖη

- τοῦ εὐδαίμονος, δεδιακονήσεται σοι προθυμία τε καὶ ἰσχύι τῇ ἐμῇ.” καὶ ὁ μὲν ταῦτα ἔλεγεν, οἴόμενος γῆν τε πολλὴν αἰτήσεσθαι, ἢ καὶ τινῶν προσόδους πόλεων· ὁ δὲ, καίπερ τὰ πάντα ἐφ’ οἷς αἰτῆσαι παρεσκευασμένος,
- 15 οὐκ ἐφανεροῦ τὴν διάνοιαν, ἀλλ’ ἐκ τοῦ ὀξέος ἀμείβεται τὸν Γάιον ὅτι οὔτε πρότερον κέρδος τὸ ἀπ’ αὐτοῦ καρδοκῶν παρὰ τὰς Τιβερίου ἐντολὰς θεραπεύσειεν αὐτόν, οὔτε νῦν πράσσειν τι τῶν εἰς χάριν τὴν ἐκεῖνου κερδῶν οἰκείων ἐν τισι λήψεσι· μεγάλα δὲ εἶναι τὰ προδεδω-
- 10 ρημένα, καὶ περαιτέρω τῷ θράσει χρωμένου τῶν ἐλπίδων· “καὶ γὰρ εἰ τῆς σῆς ἐλάττονα γέγονε δυνάμεως, τῆς γ’ ἐμοῦ τοῦ εἰληφότος διανοίας τε καὶ ἀξιώσεως μείζονα.” καὶ ὁ Γάιος ἐκπλαγείς τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ, πλειόνως ἐνέκειτο εἰπεῖν ὅτι χαρίζοιτ’ ἂν αὐτῷ παρασχόμε-
- 15 νος. ὁ δὲ “ἐπέπερ, ὧ δέσποτα, προθυμία τῇ σῇ δωρεῶν με ἄξιον ἀποφαίνεις, αἰτήσομαι τῶν μὲν εἰς ὄλβον φερόντων οὐδὲν διὰ τὸ μέγας με ἐνδιαπρέπειν οἷς ἦδη παρέσχες· ὅτι δ’ ἂν σοι δόξαν προσποιῇ τοῦ εὐσεβοῦς, καὶ τὸ θεῖον σύμμαχον ἐφ’ οἷς θελήσειας παρακαλῆ,
- 20 κάμοι πρὸς εὐκλείας γένηται παρὰ τοῖς πυνθανομένοις, ὡς μηδενὸς ὧν χρησαίμην ὑπὸ τῆς σῆς ἐξουσίας ἀτυχεῖν πώποτε γνόντι. ἀξιῶ γάρ σε τοῦ ἀνδριάντος τὴν ἀνάθεσιν, ἣν ποιήσασθαι κελεύεις Πετρῶνιον εἰς τὸ Ἰουδαίων ἱερόν, μηκέτι πράσσειν διανοεῖσθαι.”
- 25 καὶ ὁ μὲν, καίπερ ἐπικίνδυνον τοῦτο ἡγούμενος (εἰ 8 γὰρ μὴ πιθανὰ ἔκρινε Γάιος, οὐδὲν ἄλλο ἢ εἰς θάνατον ἔφερεν) διὰ τὸ μέγας νομίζειν τε καὶ εἶναι, κύβον ἀναρριπτεῖν τὸν ἐπ’ αὐτοῖς ἤγειτο. Γάιος δὲ ἅμα τῇ θεραπείᾳ τοῦ Ἀγρίππα ἐνείλημμένος, καὶ ἄλλως ἀπρεπὲς
- 30 ὑπολαμβάνων ἐπὶ τῶνδε μαρτύρων ψευδῆς γενέσθαι περὶ ὧν προθύμως ἐβιάζετο αἰτεῖσθαι τὸν Ἀγρίππαν, μετὰ τοῦ ὀξέος μεταμέλῳ χρώμενος, ἅμα δὲ τοῦ Ἀγρίππα

τὴν ἀρετὴν θαυμάσας, <ὅτι> ἐν ὀλίγῳ αὔξειν τὴν οὐ-
 κείαν ἀρχὴν ἤτοι προσόδοις χρημάτων ἢ ἄλλῃ δυνάμει
 τοῦ κοινοῦ τῆς εὐθυμίας ἐπεμελείτο, πρεσβεύων τοὺς
 νόμους καὶ τὸ θεῖον συγχωρεῖ, καὶ γράφει πρὸς τὸν
 Πετρῶνιον, ἐκεῖνόν τε τῆς ἀθροίσεως τοῦ στρατεύματος 5
 ἐπαινῶν καὶ τοῦ πρὸς αὐτὸν περὶ αὐτῶν ἀπεσταλκότητος.
 "νῦν οὖν εἰ μὲν φθάνεις τὸν ἀνδριάντα ἐστακῶς, ἐστά-
 τω· εἰ δὲ μήπω πεποίησαι τὴν ἀνάθεσιν, μηδὲν περαι-
 τέρω κακοπαθεῖν, ἀλλὰ τὸν τε στρατὸν διάλυε καὶ αὐ-
 τὸς ἐφ' ἃ τὸ πρῶτόν σε ἔστειλα ἄπιθι. οὐδὲν γὰρ ἔτι 10
 δέομαι τῆς ἀναστάσεως τοῦ ἀνδριάντος, Ἀγρίππα χαρι-
 ζόμενος, ἀνδρὶ παρ' ἐμοὶ τιμωμένῳ μειζόνως ἢ ὥστε με
 χρεῖα τῇ ἐκείνου καὶ οἷς κελεύσειεν ἀντειπεῖν." Γάιος
 μὲν δὴ ταῦτα γράφει πρὸς τὸν Πετρῶνιον, πρότερον ἢ
 ἐντυχεῖν ταῖς αὐτοῦ ἐπιστολαῖς ἐμφαινούσαις ἐπὶ ἀπο- 15
 στασίᾳ Ἰουδαίους κατὰ τὸν ἀνδριάντα ἐπέλγεσθαι· μη-
 δὲν γὰρ ἕτερον ἀποσημαίνειν τὴν διάνοιαν αὐτῶν, ἀλλὰ
 πόλεμον ἀντικρὺς Ῥωμαίοις ἀπειλεῖν. καὶ περιαλγῆσας
 ὡς ἐπὶ πείρᾳ τῆς ἡγεμονίας αὐτοῦ τετολμηκότων, ἀνήρ
 ἐπὶ πᾶσιν ἡσσαν μὲν τοῦ αἰσχροῦ κρείσσαν δὲ τοῦ βελ- 20
 τίστου, καὶ ἐφ' οἷς τισὶ κρίνειεν ὀργῇ χρῆσθαι παρ' ὄν-
 τινοῦν ἐπειγόμενος, παίδευσιν αὐτῆς οὐδ' ἠντινοῦν
 προστιθεῖς, ἀλλ' ἐφ' ἡδονῇ τιθεῖς τῇ ἐκείνης τὴν κρίσιν
 τοῦ εὐδαίμονος, γράφει πρὸς τὸν Πετρῶνιον, "ἐπειδὴ
 δῶρα ὀπόσα σοι οἱ Ἰουδαῖοι παρέσχον ἐν μελίζονι λόγῳ 25
 τῶν ἐμῶν πεποίησαι ἐντολῶν, διακουεῖσθαι τὰ πάντα
 ἡδονῇ τῇ ἐκείνων ἀρθεῖς ἐπὶ παραβάσει τῶν ἐμῶν ἐντο-
 λῶν, κελεύω σε σαντῶ κριτὴν γενόμενον λογίσασθαι
 περὶ τοῦ ποιητέου σοι ὑποστάντι ὀργῇ τῇ ἐμῇ, ἐπεὶ τοι
 παράδειγμα ποιοῦμ' ἂν σε τοῖς τε νῦν πᾶσι καὶ ὀπόσαι 30
 ὕστερον γένοντι' ἂν, μηδαμῶς ἀκυροῦν αὐτοκράτορος
 ἀνδρὸς ἐντολάς."

ταύτην μὲν γράφει Πετρῶνίῳ τὴν ἐπιστολήν, οὐ 9
 μὴν φθάνει γε ζῶντος Πετρῶνιος δεξάμενος αὐτήν,
 βραδυνθέντος τοῦ πλοῦ τοῖς φέρουσιν εἰς τοσόδε ὥστε
 Πετρῶνίῳ γράμματα πρὸ αὐτῆς ἀφικέσθαι δι' ὧν μαν-
 5 θάνει τὴν Γαίου τελευτήν. θεὸς γὰρ οὐκ ἄρ' ἀμνημο-
 νήσειν ἔμελλε Πετρῶνίῳ κινδύνων οὓς ἀνείληφει ἐπὶ
 τῇ τῶν Ἰουδαίων χάριτι καὶ τιμῇ τῇ αὐτοῦ, ἀλλὰ τὸν
 Γάιον ἀποσκευασάμενος ὀργῇ ὧν ἐπὶ σεβασμῶ τῷ αὐτοῦ
 πράσσειν ἐτόλμησε, τὸν μισθὸν χρεωλυτεῖν. συνεργεῖ
 10 τῷ Πετρῶνίῳ ἢ τε Ῥώμη καὶ πᾶσα ἡ ἀρχή, μάλιστα δ'
 ὀπόσοι τῆς βουλῆς προύχοιεν ἀξιώματι, διὰ τὸ εἰς ἐκεί-
 νους ἀκράτῳ τῇ ὀργῇ χρῆσθαι τὸν Γάιον. καὶ τελευτᾶ
 μὲν οὐ μετὰ πολὺν χρόνον ἢ γράφαι τῷ Πετρῶνίῳ τὴν
 ἐπὶ τὸ θανεῖν ἀνακειμένην ἐπιστολήν (τὴν δ' αἰτίαν ἐξ
 15 ἧς τελευτᾶ καὶ τῆς ἐπιβουλῆς τὸν τρόπον ἀφηγησομαι
 προλόγτος τοῦ λόγον), Πετρῶνίῳ δὲ προτέρα μὲν παρῆν
 ἢ διασαφοῦσα τοῦ Γαίου τὴν τελευτήν ἐπιστολή, μετ'
 οὐ πολὺ δὲ ἡ κελεύουσα αὐτὸν τελευτᾶν αὐτόχειρα. καὶ
 ἦσθη τε τῇ συντυχίᾳ τοῦ ὀλέθρου ὃς τὸν Γάιον κατέ-
 20 λαβε, καὶ τοῦ θεοῦ τὴν πρόνοιαν ἐξεθαύμασεν, οὐδὲν
 εἰς ἀναβολὰς ἀλλ' ἐκ τοῦ ὀξέος μισθὸν αὐτῷ τιμῆς τε τῆς
 εἰς τὸν ναὸν καὶ βοθηρίας τῆς Ἰουδαίων σωτηρίας πα-
 ρασχομένου.

καὶ Πετρῶνίῳ μὲν οὕτω μὴ αὐτῷ ὀφθελὶς διεφεύχθη
 25 ῥαδίως ὁ κίνδυνος τοῦ θανεῖν· γίνεται δὲ καὶ περὶ τοὺς 9
 ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ καὶ μάλιστα τὴν Βαβυλωνίαν οὐ-
 κοῦντας Ἰουδαίους συμφορὰ δεινὴ καὶ οὐδεμιᾶς ἧς τινὸς
 ἐλάσσω, φόνος τε αὐτῶν πολλὸς καὶ ὀπόσος οὐκ ἱστορη-
 μένος πρότερον. περὶ ὧν δὴ τὰ πάντα ἐπ' ἀκριβὲς διη-
 30 γησάμενος, ἐκθήσομαι καὶ τὰς αἰτίας ἀφ' ὧν αὐτοῖς τὸ
 πάθος συνέτυχεν. Νάαρδα τῆς Βαβυλωνίας ἐστὶ πόλις,
 ἄλλως τε πολυανδροῦσα καὶ χῶραν ἀγαθὴν καὶ πολλήν.

ἔχουσα καὶ σὺν ἄλλοις ἀγαθοῖς καὶ ἀνθρώπων ἀνά-
 πλεων· ἔστι δὲ καὶ πολεμίους οὐκ εὐέμβολος, περιόδω
 τε τοῦ Εὐφρόατου πᾶσαν ἐντὸς αὐτὴν ἀπολαμβάνοντος
 καὶ κατασκευαῖς τειχῶν· ἔστι δὲ καὶ Νίσιβις πόλις κατὰ
 τὸν αὐτὸν τοῦ ποταμοῦ περίρρον. ὅθεν Ἰουδαῖοι τῇ 5
 φύσει τῶν χωρίων πεπιστευκότες, τό τε δίδραχμον ὃ
 τῷ θεῷ καταβάλλειν ἐκάστοις πάτριον, ταύτη κατετί-
 θεντο καὶ ὅποσα ἄλλα ἀναθήματα, ἐχρῶντό τε ὡσπερ
 ταμείω ταῖσδε ταῖς πόλεσιν. ἐντεῦθεν δὲ ἐπὶ Ἱεροσο-
 λύμων ἀνεπέμπετο ἢ καιρός, πολλαὶ τε μυριάδες ἀν- 10
 θρώπων τὴν κομιδὴν τῶν χρημάτων παρελάμβανον, δε-
 διότες τὰς Παρθυαίων ἀρπαγὰς, ὑποτελούσης ἐκείνοις
 τῆς Βαβυλωνίας. καὶ ἦσαν γὰρ Ἀσιναῖος καὶ Ἀνιλατος,
 Νααρδᾶται μὲν τὸ γένος, ἀλλήλων δὲ ἀδελφοί· καὶ αὐ-
 τοὺς (πατρὸς δ' ἦσαν ὀρφανοί) ἡ μήτηρ προσέταξεν 15
 ἰστωῶν μαθήσει ποιήσεως, οὐκ ὄντος ἀπρεποῦς τοῖς ἐπι-
 χωρίοις ὡστε τοὺς ἀνδρας ταλασιουργεῖν παρ' αὐτοῖς.
 τούτοις ὁ τοῖς ἔργοις ἐφεστῶς (καὶ γὰρ ἐμεμαθήκεσαν
 παρ' αὐτῷ) βραδυτῆτα ἐπικαλέσας τῆς ἀφίξεως ἐκόλασε
 πληγαῖς. οἱ δ' ἐφ' ὕβρει τὴν δικαίωσιν λογιζόμενοι, 20
 κατασπάσαντες τῶν ὄπλων πολλὰ ὅποσα ἦν ἐπὶ τῆς οἰ-
 κίας φυλασσόμενα, ᾤχοντο εἰς τι χωρίον διάρρηξιν μὲν
 ποταμῶν ποιούμενον, νομὰς δὲ ἀγαθὰς παρασχεῖν πεφυ-
 κὸς καὶ χιλῶν ὅποσοι εἰς τὸν χειμῶνα ἀποτιθεῖντο. συν-
 ἦεσάν τε ὡς αὐτοὺς τῶν νέων οἱ ἀπορώτατοι, καὶ τού- 25
 τους τοῖς ὄπλοις φραγνύντες στρατηγοί τε ἦσαν καὶ τῶν
 κακῶν ἡγεμόνες οὐκ ἐκωλύοντο εἶναι. προελθόντες γὰρ
 ἐπὶ τὸ ἄμαχον καὶ κατασκευάσαντες ἀκρόπολιν διέπεμ-
 πον πρὸς τοὺς νέμοντας, φόρον αὐτοῖς κελεύοντες κατα-
 βάλλειν τῶν βοσκημάτων ἢ ἀρκοῦντα ἐπὶ τροφῇ γίνουι' 30
 ἂν, προτιθέντες φιλίαν τε πειθομένους καὶ ἄμυναν τῶν
 ἀλλαχόθεν ποθὲν πολεμίων, σφαγὰς δὲ τῶν ποιμνίων

ἀπειθουῦσιν. οἱ δὲ (οὐ γὰρ ἦν ἕτερα παρ' αὐτὰ ποιεῖν) ἠκροῶντο, καὶ τῶν προβάτων ἔστελλον ὅποσα κελευσθεῖεν. ὥστε δὴ καὶ πλείων αὐτοῖς συνελέγετο ἰσχύς, κύριοί τε ἦσαν ἐφ' οἷς βουλευσείαν ἐκ τοῦ ὀξέος ἐλάυ-
 5 νοντες κακουργεῖν, θεραπεύειν τε αὐτούς ἤρητο πᾶς προστυγχάνων, καὶ ἦσαν φοβεροὶ καὶ τοῖς πειρασομέ-
 νοις· ὥστε ἤδη προύκοπτε λόγος περὶ αὐτῶν κάπλι τὸν Πάρθων βασιλέως.

ὁ δὲ τῆς Βαβυλωνίας σατράπης μαθὼν ταῦτα, καὶ 2
 10 βουλευθεὶς ἐπιφουμένους κωλύσαι πρὶν τι μείζον κακὸν ἐξ αὐτῶν ἀναστῆναι, συλλέξας στρατὸν ὅσον ἐδύνατο πλείστον καὶ Παρθυαίων καὶ τῶν Βαβυλωνίων ἤλασε πρὸς αὐτούς, φθῆναι θέλων προσβαλὼν [ἐξελείν] πρὶν ἐξαγγελτὸς γενέσθαι κατασκευάζων τὸν στρατόν. περι-
 15 καθίσας δὲ τὸ ἔλος ἠσύχαζεν, καὶ κατὰ τὴν ἐπιουῶσαν (ἦν δὲ σάββατον, ἀργίας παντὸς χρόματος Ἰουδαίοις ἡμέρα) οἰόμενος οὐ τολμήσειν ἀντιστατήσειν αὐτῷ τοὺς πολεμίους, ἀλλ' ἅμαχλ λαβὼν ἄξειν δεδεμένους, κατὰ βραχὺ προσήει, χηρῶν αἰφνίδιον ποιεῖσθαι τὴν ἐπί-
 20 πτωσιν. Ἀσιναιὸς δὲ (ἐτύγγανε γὰρ σὺν τοῖς ἐταίροις καθεζόμενος, καὶ τὰ ὄπλα παρέκειτο αὐτοῖς) "ἄνδρες", φησί "χρεμετισμὸς μοι ἵππων προσέπεσεν, οὐ φορβάδων, ἀλλ' οἷος γένοιτο ἀνδρῶν αὐτοῖς ἐπιβεβηκότων, ἐπεὶ καὶ τινος ἀνακρούσεως αἰσθάνομαι χαλινῶν. δέδια
 25 μὴ λεληθάσιν ἡμᾶς οἱ πολέμιοι περιστάντες. ἀλλὰ τις προσίτω κατόπτης, ἀπαγγελίαν ἡμῖν σαφῆ τῶν ἐνεστη-
 κότων ποιησόμενος. εἴη δὲ ἐπὶ ψευδέσι μοι λελέχθαι τὰ εἰρημένα." καὶ ὁ μὲν τάδε εἶπε, καὶ ᾤχοντό τινες προ-
 σκοποῦντες τὸ γινόμενον. καὶ ἡ τάχος παρελθόντες "οὔτε
 30 αὐτὸς ψευδῆς" ἔφασαν "εἰκαστῆς εἰ τῶν πρασσομένων τοῖς πολεμίοις, οὔτε ἐκεῖνοι πλειόνως ἐπιτρέψειν ἡμελ-
 λον ἡμῖν ὑβριεῖν. περιειλήμεθα δόλω, μηδὲν βοσκη-

μάτων διαφέροντες, τοσῆσδε ἵππου πλῆθος ἐκελευνοῦ-
σης ἡμῖν ἐν ἀπορία χειρῶν κειμένοις διὰ τὸ κατείργε-
σθαι παραγορεύσει τῶν πατρῶων εἰς τὸ ἀργεῖν." Ἄσι-
ναλος δὲ οὐκ ἄρα γνώμη τοῦ κατασκόπου κρινεῖν ἔμελλ-
λεν ἐπὶ τοῖς ποιητέοις, ἀλλὰ νομιμώτερον ἠγησάμενος 5
τοῦ ἐπ' ἀπράκτοις τελευτῶν εὐφραίνεῖν τοὺς πολεμίους
τὸ ἀλκῆς δραξάμενος ὑπὲρ τῆς ἀνάγκης, εἰς ἣν ἐνεπε-
πτώκει παρανομεῖν, τιμωρίαν ἀπολαμβάνων, εἰ δέοι,
τελευτᾶν, αὐτὸς τε ἀναλαμβάνει τὰ ὄπλα καὶ τοὺς σὺν
αὐτῷ θάρσος ἐνεπολεῖ τῆς ἐπὶ τὰ ὅμοια ἀρετῆς. ὁμόσε 10
οὖν Ἴασι τοῖς πολεμίοις, καὶ πολλοὺς κτείναντες αὐτῶν
διὰ τὸ καταφρονοῦντας ὡς ἐπὶ τὰ ἔτοιμα χωρεῖν, εἰς
φυγὴν τρέπονται τὸ λοιπόν.

3 ὁ δὲ τῶν Πάρθων βασιλεύς, ἐπεὶ ἀφίκετο αὐτῷ ἡ
ἀγγελία τῆς μάχης, ἐκπλαγείς τῷ τολμήματι τῷ τῶν 15
ἀδελφῶν ἐπεθύμησεν αὐτοῖς ἐλθεῖν διὰ τε ὄψεως καὶ
λόγων, καὶ πέμπει τὸν πιστότατον τῶν σωματοφυλάκων
λέγοντα ὅτι βασιλεύς Ἀρτάβανος, καίπερ ἠδικημένος
ὑφ' ὑμῶν ἐπιχειρήσεως αὐτοῦ τῇ ἀρχῇ γενομένης, ἐν
ἐλάσσοι τὴν καθ' αὐτὸν ὀργὴν τῆς ὑμετέρας ἀρετῆς 20
ποιησάμενος ἀπέστειλέ με δεξιάς τε καὶ πίστιν δώσοντα
ὑμῖν, συγχωρῶν ἄδειάν τε καὶ ἀσυλίαν ὁδῶν, χορήγων
ἐπὶ φιλίᾳ προσχωρεῖν πρὸς αὐτόν, δόλου τε καὶ ἀπάτης
χωρὶς· δῶρά τε δώσειν ὑπισχνεῖται καὶ τιμὴν, ἣτις ὑμῖν
πρὸς τῇ νῦν οὔσῃ ἀρετῇ μελλήσει δυνάμει τῇ ἐκείνου 25
ὠφελεῖν. Ἄσιναλος δὲ αὐτὸς μὲν ὑπερβάλλεται ὁδοὺς
τάς ἐκεῖ, τὸν ἀδελφὸν δὲ Ἄνιλατον ἐκπέμπει μετὰ δώ-
ρων ὅποσα πορίσαι ἦν. καὶ ὁ μὲν ᾤχετο, καὶ εἰσοδος
αὐτῷ γίνεται παρὰ βασιλέα· Ἀρτάβανος δὲ ἐπεὶ θεᾶται
τὸν Ἄνιλατον κατὰ μόνας ἦκοντα, ἤφροτο τὴν αἰτίαν τοῦ 30
καὶ τὸν Ἄσιναλον ἐφυστερηκότος. ἐπεὶ δὲ πυνθάνεται
αὐτὸν δείσαντα ἐν τῷ ἔλει ὑπομένειν, ὁ δὲ τοῖς τε κα-

τρώους θεοὺς ἐπάμνυτο μηδὲν κακὸν δράσειν αὐτοὺς
 πίσκει τῇ αὐτοῦ προσκεχωρηκότας, καὶ τὴν δεξιὰν ἐδί-
 δου, ὅπερ μέγιστον παρὰ πᾶσι τοῖς· ἐκείνη βαρβάρους
 παράδειγμα τοῦ θαρσεῖν γίνεται τοῖς ὁμιλοῦσιν· οὐ
 5 γὰρ ἂν ψεύσαιοτι τις δεξιῶν ὑπ' αὐτοῦ δόσεως γενομέ-
 νης, οὐδὲ πιστεύειν ἐνδοιάσειεν, εἰ τοιαῦσδε ἀσφαλείας
 δόσις γένοιτο παρὰ τῶν ἐν ὑποψία ἀδικήσειν καθεστη-
 κότων. καὶ Ἀρτάβανος μὲν ταῦτα πράξας ἐκπέμπει τὸν
 Ἀνιλαῖον πείσοντα τὸν ἀδελφὸν ἐπανελθεῖν. ἔπρασσε
 10 δὲ ταῦτα ὁ βασιλεὺς χρήζων ἐνστόμισμα τῇ ἀρετῇ τῶν
 Ἰουδαίων ἀδελφῶν εἰς φιλλίαν κτήσασθαι τῶν ἐκείνου
 σατραπειῶν ἐν ἀποστάσει τε οὐσῶν καὶ διανοία τοῦ ἀπο-
 στησομένου, μέλλων ἐλάσειν ἐπ' αὐτούς. ἐδεδίει γὰρ
 μὴ καὶ περιεχομένου πολέμου τῶ ἐκείνων κατὰ χεῖρωσιν
 15 τῶν ἀφεστηκότων ἀϋξηθῶσιν ἐπὶ μέγα οἱ περὶ τὸν Ἀσι-
 ναῖον καὶ τὴν Βαβυλωνίαν, ἥτοι γε συστήσαντες ἐπ'
 ἀκροάσει τῇ αὐτῶν, ἣ καὶ τούτου γε ἀτυχοῦντες τοῦ
 κακῶσαι μειζόνως οὐ διαμάρτοιεν.

ὁ μὲν δὴ ταῦτα διανοηθεὶς ἐκπέμπει τὸν Ἀνιλαῖον, 4
 20 ὁ δὲ Ἀνιλαῖος πιθανὸς ἦν τῶ ἀδελφῶ τὴν τε ἄλλην
 προθυμίαν διηγούμενος τοῦ βασιλέως καὶ ὄρκιον τὸ γε-
 γεννημένον· ὥστε δὴ ἠπείγοντο ὡς τὸν Ἀρτάβανον. ὁ
 δὲ ἠδονῇ αὐτοὺς δέχεται παραγενομένους, ἐθαύμαξέ τε
 τὸν Ἀσιναιῖον τοῦ ἐν ταῖς πράξεσιν εὐψύχου, θεωρῶν
 25 παντελῶς ὄντα ὀφθῆναι βραχύν τε καὶ τοῖς τὸ πρῶτον
 ὄψει συνελθοῦσι δοῦναι καταφρονήματος ἀφορμᾶς, ὡς
 οὐδὲν κρίνοιεν αὐτόν, φησί τε πρὸς τοὺς φίλους ὡς μεί-
 ζονα ἐν τῇ παραθέσει παρέχοιτο τὴν ψυχὴν τοῦ σώματος.
 παρὰ τε πότον δεικνὺς τὸν Ἀσιναιῖον Ἀβδαγάση τῶν
 30 αὐτοῦ στρατοπεδαρχῶν τό τε ὄνομα διασαφει καὶ τὴν
 πᾶσαν ἀρετὴν ἣ χρῶτο εἰς πόλεμον. τοῦ δὲ Ἀβδαγάσου
 κελεύοντος συγχώρημα αὐτῶ γενέσθαι κτείναντα αὐτόν

ἄποινα ἀπολαβεῖν ὑπὲρ ὧν ὕβρισεν εἰς τὴν Παρθυαίων
 ἀρχὴν, “ἀλλ’ οὐκ ἄν” εἶπεν ὁ βασιλεὺς “συγχώρημα δι-
 δοίην ἐπ’ ἀνδρὶ πίστει τῇ εἰς ἐμὲ τεταρροηκότι, καὶ
 προσέτι δεξίαν τε κέμψας καὶ θεῶν ὄρκους πιθανὸς γε-
 νέσθαι σπουδάσας. εἰ δὲ ἀνὴρ τυγχάνεις τὰ πολέμια 5
 ἀγαθός, μηδὲν ἐπιουκίας χρήζων τῆς ἐμῆς Παρθυαίων
 ἐκδίκει τὴν ἀρχὴν περιυβρισμένην· ἐπαναχωροῦντι
 γοῦν ἐπιθέμενος περιγίνου κράτει τῷ περὶ σὲ καὶ μετ’
 ἀγνοίας τῆς ἐμῆς.” ἔωθεν δὲ μετακαλέσας τὸν Ἀσιναιὸν
 “ᾧρα σοὶ” φησὶν, “ᾧ νεανία, χωρεῖν ἐπὶ τὰ σαντοῦ, μὴ 10
 καὶ πλεῖοσι τῶν ἐνθάδε στρατηγῶν τὴν ὄργην ἐρεθί-
 σειας ἐπιχειρεῖν σου τῇ σφαγῇ καὶ δίχα γνώμης τῆς
 ἐμῆς. παρακαταθήκην δέ σοι δίδωμι τὴν Βαβυλωνίων
 γῆν, ἀλλήστευτόν τε καὶ ἀπαθῆ κακῶν ἐσομένην ὑπὸ
 τῶν σῶν φροντίδων. ἄξιός δ’ εἰμὶ τυγχάνειν σοῦ χρη- 15
 στοῦ ἀνεπὶκλήτόν σοι παρασχόμενος τὴν ἐμαντοῦ πίστιν,
 οὐκ ἐπὶ κούφοις ἀλλ’ ἐπὶ τοῖς εἰς σωτηρίαν ἀνακειμέ-
 νοις.” ταῦτα εἰπὼν καὶ δῶρα δούς τὸ τηρίκα ἐκπέμπει
 τὸν Ἀσιναιὸν. ὁ δὲ εἰς τὴν οἰκίαν παραγενόμενος φρού-
 ρια κατασκευάζει καὶ ὅποσα πρότερον ἦν ὠχύρου, μέγας 20
 τε ἐν ὀλίγῳ ἐγεγόνει καὶ οἶος οὐκ ἄλλος τῶν πρότερον
 ἐκ τοιαύτης ἀφορμῆς ἄψασθαι πραγμάτων ἐν τόλμῃ γε-
 γονότων. Παρθυαίων τε αὐτὸν ἐθεράπευον οἱ ταύτη
 καταπεμπόμενοι στρατηγοί· μικρὸν γὰρ ἐδόκει καὶ τῆς
 κατ’ αὐτὸν ἡσσαν ἀρετῆς ἢ ἐκ Βαβυλωνίων προτοῦσα 25
 τιμῆ. ἦν δὲ ἐν ἀξιώματι καὶ δυνάμει, πάντα τε ἤδη τὰ
 ἐπὶ τῆς Μεσοποταμίας πρὸς αὐτὸν ἤρτο πράγματα,
 προῦκοπέ τε αὐτῷ ἢ εὐδαιμονία ἐπὶ ἔτη πεντεκαίδεκα.
 5 ἀκμαζόντων δὲ αὐτοῖς τῶν ἀγαθῶν, ἀρχὴ αὐτοῦς
 ἐπικαταλαμβάνει κακῶν ἐκ τοιαῶσδε αἰτίας, ἐπειδὴ τὴν 30
 ἀρετὴν, ἣ προῦκοφαν ἐπὶ μέγα δυνάμει, ἐκτρέπουσιν
 εἰς ὕβριν, ἐπὶ παραβάσει τῶν πατριῶν ὑπὸ ἐπιθυμιῶν

καὶ ἡδονῆς ἐμπροσόντες. τῶν Πάρθων τινί (στρατηγὸς δὲ ἀφίκετο τῶν ταύτῃ χωρίων), ᾧ δὴ καὶ εἶπετο γαμετὴ τὰ τε ἄλλα [καὶ] εἰς τὸ ἐπαινεῖσθαι προεληφνυῖα πασῶν, καὶ μείζονα ~~δοξὴν ἐπὶ αὐτῷ~~ λαμβάνουσα θαύματι τοῦ
 5 εὐπρεποῦς. ταύτης εἶτε ἀκοὴν τῆς εὐπρεπειας ἐκμαθῶν εἶτε καὶ [ἄλλως] αὐτόπτης γενόμενος Ἀνιλατος ὁ τοῦ Ἀσιναιίου ἀδελφὸς ἐραστὴς τ' ἐγεγόνει καὶ πολέμιος, τὸ μὲν ὑπὸ τοῦ μὴ ἄλλως ἐλπίζειν ἐκπράσσεσθαι τὴν σύνοδον τῆς γυναικὸς μὴ τὴν ἐξουσίαν ὡς ἐπ' αὐτῇ κτηθείσῃ
 10 παραλαβῶν, τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ δυσαντίλεκτου κρίνειν τὴν ἐπιθυμίαν. ἅμα τε οὖν πολέμιος ἐπ' αὐτοῖς ἀνὴρ ἐκεχειροτόνητο . . ., καὶ μάχης ἐπάκτου γενομένης πεσόντος ἀνηρημένου ἀλοῦσα ἐγεγάμητο ἐραστῇ. οὐ μὴν δίχα γε μεγάλων δυστυχιῶν Ἀνιλαῶ τε ἅμα αὐτῷ καὶ Ἀσιναιῶ
 15 γυνῇ ἀφίκετο εἰς τὸν οἶκον αὐτῶν, ἀλλὰ σὺν τινι μεγάλῳ κακῷ διὰ τοιαύτην αἰτίαν. ἐπεὶ γὰρ τάνδρὸς τεθνηκότος ἀιχμάλωτος ἦγετο, ἀφιδρύματα τῶν θεῶν, ἅπερ τῷ ἀνδρὶ καὶ αὐτῇ πατρῷα ἦν (ἐπιχώριον δὲ τοῖς ἐκεῖνη πᾶσιν ἐστὶν ἐπὶ τε τῆς οἰκίας ἔχειν σεβάσματα καὶ λού-
 20 σιν ἐπὶ ξένης συνεπάγεσθαι), περιστεύουσα, καὶ ταύτῃ τοῦ πατρῷου τὸ ἐπ' αὐτοῖς ἔθος συναπήγετο. καὶ τὸ μὲν πρῶτον λεληθότως αὐτῶν θρησκείαν ἐποιεῖτο, γαμετῇ δὲ ἀποδειχθεῖσα ἤδη τρόπῳ τῷ αὐτῆς εἰωθότι καὶ μεθ' οἴων νομίμων ἐπὶ τοῦ προτέρου ἀνδρὸς ἐθεράπευεν ἀν-
 25 τούς. καὶ τῶν ἐταίρων οἱ μάλιστα τιμώμενοι παρ' αὐτοῖς τὸ μὲν πρῶτον ἐπέσκηπτον ὡς οὐδαμῶς πρᾶσσοι Ἑβραϊκά, οὐδὲ ὅποσα νόμοις τοῖς αὐτῶν πρόσφορα, γυναικα ἡγμένος ἀλλόφυλον καὶ παραβαίνουσαν θυσιῶν καὶ σεβασμῶν τῶν αὐτοῖς εἰωθότων τὴν ἀκριβείαν·
 30 ὁρᾶν οὖν μὴ τὰ πολλὰ τῇ ἡδονῇ τοῦ σώματος συγχωρῶν ἀπολέσειε τὴν ἀρχὴν τοῦ εὐπρεποῦς καὶ τὴν εἰς νῦν ὑπὸ τοῦ θεοῦ προελθούσαν ἐξουσίαν. ἐπεὶ δὲ οὐδὲν

ἐπέβαινον, ἀλλὰ καὶ τινὰ αὐτῶν τὸν μάλιστα τιμώμε-
 νον, ὅτι παρρησίᾳ πλείουι χρήσαιοτο, ἀπέκτεινε, καὶ ὃς
 κτεινόμενος εὐνοίᾳ τῇ τῶν νόμων τοῦ κτεινοντος αὐτὸν
 τιμωρίαν ἐπηράσατο αὐτῷ τε Ἀνιλαίῳ καὶ Ἀσιναίῳ καὶ
 πᾶσιν ἑταίροις ὁμοίαν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ἐπαχθεῖσαν γε- 5
 νέσθαι τελευτήν, τοῖς μὲν ὡς ἡγεμόσι παρανομιῶν γε-
 γουόσι, τοῖς δὲ ὅτι μὴ βοηθοῖεν αὐτῷ τοιαύδε πάσχοντι
 διὰ τὸ ἐκδικεῖν τοῖς νόμοις, οἳ δὲ ἐβαρύνοντο μὲν, ἡνεί-
 χοντο δέ, μνημονεύοντες οὐκ ἐξ ἄλλης αἰτίας ἀλλ' ἰσχύι
 τῇ ἐκείνων τῇ εὐδαιμονίᾳ συνελθόντες. ἐπεὶ δὲ καὶ τὴν 10
 θεραπείαν ἀκροῶνται τῶν θεῶν τῶν Παρθυαλοῖς τιμω-
 μένων, οὐκέτι ἀνεκτὸν ἡγούμενοι τοῦ Ἀνιλαίου τὸ
 ὑβρίζον εἰς τοὺς νόμους, ἐπὶ τὸν Ἀσιναῖον ἐλθόντες καὶ
 πλέονες ἤδη κατεβῶν τοῦ Ἀνιλαίου, φάμενοι καλῶς
 ἔχειν, εἰ μὴ πρότερον καθ' αὐτὰν ἐώρα τὸ ὠφελοῦν, 15
 ἀλλὰ νῦν γοῦν ἐπιστροφὴν ποιεῖσθαι τοῦ γεγονότος
 πρὶν ἢ τὴν ἁμαρτίαν ἐκείνῳ τε καὶ πᾶσι τοῖς ἄλλοις γε-
 νέσθαι εἰς ὄλεθρον ἀνακειμένην, τὸν τε γάμον τῆς ἀν-
 θρώπου λέγοντες οὐ μετ' αὐτῶν οὔτε αὐτοῖς εἰωθότων
 τεθεῖσθαι νόμων, καὶ τὴν θρησκείαν, ἣν ἐπιτηδεύοι ἢ 20
 γυνή, ἐπ' ἀτιμώσει τοῦ θεοῦ τοῦ αὐτοῖς σεβασμίου
 πράσσεσθαι. ὃ δὲ καὶ αὐτὸς ἦδει μὲν τὴν ἁμαρτάδα τοῦ
 ἀδελφοῦ μεγάλων αἰτίαν οὖσαν κακῶν καὶ ἐσομένην,
 οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἡνείχετό γε εὐνοίᾳ τοῦ συγγενοῦς νι-
 κώμενος, καὶ συγγνώμην νέμων ὡς ὑπὸ κρείττονος κα- 25
 κοῦ τῆς ἐπιθυμίας νικωμένῳ. ἐπεὶ δὲ πλείους τε ὄση-
 μέραι συναναστρέφοντο καὶ πλείους ἦσαν αἱ καταβοαί,
 τηρικαῦτα δὴ φησι περὶ αὐτῶν πρὸς Ἀνιλαῖον, τοῖς τε
 πρῶτον γεγονόσιν ἐπιτιμῶν καὶ παύσασθαι τὸ λοιπὸν
 κελεύων, τὴν ἀνθρωπον ἀποπεμφάμενον εἰς τοὺς συγ- 30
 γενεῖς. ἐπράσσετο δὲ οὐδὲν ἐκ τῶν λόγων. καὶ ἡ γυνή
 δὲ αἰσθανομένη μὲν τοῦ θροῦ τοῦ κατέχοντος τοὺς λαοὺς

δι' αὐτήν, δεδοικυία δὲ περὶ τοῦ Ἀνιλαίου μὴ καὶ τι
 πάθοι ἔρωτι τῷ πρὸς αὐτήν, φάρμακον τῷ Ἀσινάλῳ
 δοῦσα ἐν τοῖς σιτιοῖς μεθιστᾷ τὸν ἄνθρωπον, ἀδεῆς τε
 ἦν ἐπὶ κριτῇ τῶν περὶ αὐτὴν πραχθησομένων τῷ ἔρα-
 5 στῇ γενομένῳ.

Ἀνιλαῖος δὲ κατὰ μόνας ἤδη τὴν ἡγεμονίαν παρα- 6
 λαβὼν ἐξάγει στρατιὰν ἐπὶ τὰς Μιθριδάτου κώμας,
 ἀνδρὸς πρώτου ἐν τῇ Παρθυηνῇ καὶ βασιλέως Ἀρτα-
 βάνου τὴν θυγατέρα γεγαμηκότος, διὰ λείας τε ἦγεν
 10 αὐτάς. καὶ πολλὰ μὲν χρήματα καὶ ἀνδράποδα εὗρί-
 σκεται, πολλὰ δὲ πρόβατα, ἄλλα τε πολλὰ ὀπόσα ἐπὶ
 προσλήψει τοῦ εὐδαίμονος ὠφελει τοῖς ἔχουσι. Μιθρι-
 δάτης δὲ (ἐτύγχανε γὰρ τῆδε ὄν) ἐπεὶ ἀκούει τῶν κω-
 μῶν τὴν ἄλωσιν, ἐν δεινῷ φέρων ὅτι μὴ προόφξαντος
 15 ἀδικεῖν Ἀνιλαῖος ἄρξαιτο, καὶ παρόντος τοῦ ἀξιώμα-
 τος ὑπεριδῶν, ἱππέας συναγαγὼν πλείστους ὅσους ἐδύ-
 νατο, καὶ τῶν πλείστων τοὺς ἐν ἡλικίᾳ, παρῆν ὡς προσ-
 μίξων τοῖς περὶ τὸν Ἀνιλαῖον. καὶ ἐν τινι κώμῃ τῶν
 αὐτοῦ κατασχὼν ἠσύχαζεν ὡς τῇ ἐπιούσῃ μαχησόμε-
 20 νος διὰ τὸ εἶναι σάββατον, ἡμέραν τοῖς Ἰουδαίοις ἐν
 ἀργίᾳ διαγομένην. Ἀνιλαῖος δὲ ταῦτα πυθόμενος παρ'
 ἀνδρὸς Σύρου ἄλλοφύλου ἐξ ἐτέρας κώμης, τὰ τε ἄλλα
 φράζοντος ἀκριβῶς καὶ τὸ χωρίον ἐνθα Μιθριδάτης
 ἤμελλε δαίνυσθαι, δειπνοποιησάμενος καθ' ὥραν
 25 ἤλαυνε νυκτὸς ἀμαθέσι τῶν ποιουμένων χρῆζων τοῖς
 Παρθυαίοις ἐπιπεσεῖν. καὶ περὶ φυλακῆν τετάρτην
 ἐπιπεσῶν τοὺς μὲν ἔτι κοιμωμένους ἀναιρεῖ, τοὺς δὲ
 εἰς φυγὴν τρέπει. Μιθριδάτην δὲ ξωργία λαβὼν ἦγεν
 ὡς αὐτὸν ἐπὶ ὄνον γυμνὸν ἀναθέμενος, ἥπερ ἀτιμιῶν
 30 μεγίστη νομιζέται παρὰ Παρθυαίοις. καταγαγὼν δὲ εἰς
 τὴν ὕλην μετὰ τοιοῦδε ὀρίσματος, καὶ κελευόντων τῶν
 φίλων ἀναιρεῖν τὸν Μιθριδάτην, ἀνεδίδασκεν αὐτούς

σπεύδων αὐτὸς ἐναντία· μὴ γὰρ καλῶς ἔχειν ἀναιρεῖν
 ἄνδρα γένους τε ὄντα τοῦ πρώτου παρὰ Παρθυαίους καὶ
 ἐπιγαμία τῇ πρὸς τὸν βασιλέα μειζόνως τιμώμενον. νῦν
 μὲν γὰρ ἀνεκτὰ εἶναι τὰ πεπραγμένα· καὶ γὰρ εἰ περι-
 βρισται Μιθριδάτης, ἀλλ' οὐκ σωτηρία τῆς ψυχῆς εὐερ- 5
 γετούμενον χάριτος μεμνήσεσθαι τοῖς τὰ τοιαῦτα παρα-
 σχοῦσι· παθόντος δέ τι ἀνήκεστον, οὐκ ἀτρεμήσειν βασι-
 λέα μὴ οὐ μεγάλην σφαγὴν Ἰουδαίων τῶν ἐν Βαβυλῶνι
 ποιησάμενον, ὧν φείδεσθαι καλῶς ἔχειν διὰ τε τὴν συγ-
 γένειαν καὶ διὰ τὸ μὴ ἀποστροφὴν εἶναι ἂν αὐτοῖς πται- 10
 σματός τινος γενομένου, τῇ κατ' ἐκείνους ἀκμῆς πλη-
 θύει χρώμενον. καὶ ὁ μὲν ταῦτα διανοηθεὶς καὶ φράσας
 ἐν τῷ συλλόγῳ πιθανὸς ἦν, ἀφίεται τε Μιθριδάτης·
 ἐλθόντα δὲ αὐτὸν ἀνείδιξεν ἢ γυνή, εἰ μὴ προθυμήσε-
 ται βασιλέως τε γαμβρὸς ὧν καὶ ταύτη τιμωρῶν τιμω- 15
 ρήσεσθαι τοὺς ὑβρίσαντας εἰς αὐτὸν περιορῶμενος,
 ἀγαπῶν δὲ τὴν σωτηρίαν μετ' ἀλγυμάλωσιαν ὑπὸ Ἰου-
 δαίου ἀνδρὸς γενομένην. “καὶ νῦν ἐπανάδραμε τὴν
 ἀρετὴν, ἣ θεοὺς ἐπόμνυμι τοὺς βασιλεῖους ἢ μὴν παρα-
 λυθήσεσθαι τῆς πρὸς σὲ ἐπὶ γάμῳ κοινωνίας.” ὁ δὲ αὐτὸν, 20
 τοῦτο μὲν τῶν ὄνειδῶν τὴν καθ' ἡμέραν ἀχθηδὸνα μὴ
 φέρων, τοῦτο δὲ τῆς γυναικὸς τὴν μεγαλοφροσύνην
 δεδιὼς μὴ παραλύοιτο αὐτοῦ τῶν γάμων, ἄκων μὲν καὶ
 μὴ βουλόμενος, συνάγει δ' οὐκ στρατὸν ὅσον ἠδύνατο
 πλεῖστον, καὶ ἐλαύνει, οὐκ ἀνασχετὸν ὑπολαμβάνων 25
 ἔτι καὶ αὐτὸς τὴν σωτηρίαν, εἰ Παρθυαίος ὧν ὑπὸ
 Ἰουδαίου περιωθοῖτο ἀντιπολεμοῦντος.

7 Ἀνιλαὸς δὲ ὡς μανθάνει προσελαύνοντα δυνάμει
 πολλῇ τὸν Μιθριδάτην, ἄδοξον ἠγησάμενος τὸ μένειν
 ἐν τοῖς ἔλεσιν ἀλλὰ μὴ φθάσας ὑπαντιάζειν τοὺς πολε- 30
 μίους, εὐτυχία τε τῇ πρότερον ἐλπίζων ὅμοια πράξειν
 τοὺς πολεμίους καὶ τὴν [τε] τόλμησιν [καὶ] εἰλωθῶσι θαρ-

ρεῖν παρατυγχάνειν, ἐξῆγε τὴν δύναμιν. πολλοὶ τε
 πρὸς τῷ οικείῳ στρατῷ προσεγεγόνεσαν αὐτῷ καθ'
 ἀρπαγὴν τῶν ἀλλοτριῶν τραπησόμενοι καὶ ὄψει κάλιν
 προεκπλήξοντες τοὺς πολέμους. προλοῦσι δὲ αὐτοῖς
 5 εἰς σταδίους ἐνενήκοντα, διὰ τῆς ἀνύδρου τῆς πορείας
 γενομένης καὶ μεσημβρίας οὔσης, τὰ τε ἄλλα περιῆν τό
 τε δίψος, καὶ Μιθριδάτης ἐπιφανεῖς προσέβαλε τετα-
 λαιπωρημένους ἀπορία τοῦ πιεῖν καὶ δι' αὐτὸ καὶ τὴν
 ὄραν φέρειν τὰ ὄπλα μὴ δυναμένοις. τροπὴ τε οὖν γί-
 10 νεται τῶν περὶ τὸν Ἀνιλατον αἰσχρὰ διὰ τὸ ἀπηγορευ-
 κότητας ἀκραιφνέσι προσφέρεσθαι, καὶ φόνος πολὺς,
 πολλαὶ τε μυριάδες ἐπεσον ἀνδρῶν. Ἀνιλατος δὲ καὶ
 ὄσον περὶ αὐτὸν ἦν συνεστηκὸς ἐπὶ τῆς ὕλης ἐπανεχώ-
 ρουν φυγῇ μεγάλη, νίκης τῆς ἐπ' αὐτοῖς χαρὰν Μιθρι-
 15 δάτῃ παρεσχηκότες. Ἀνιλατῷ δὲ προσῆει πλήθος ἄπει-
 ρον ἀνδρῶν πονηρῶν, ἐν ὀλίγῳ τὴν σωτηρίαν ποιουμέ-
 νων φαστῶνης χάριτι τῆς εἰς τὸ παρόν, ὥστε ἀντανί-
 σωμα τὴν τούτων πρόσοδον γενέσθαι πλήθους τῶν
 ἀπολωλότων· οὐ μὴν ὅμοιοί γε ἦσαν τοῖς πεπτωκόσι
 20 διὰ τὸ ἀμελέτητον. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τούτοις ἐπιφοιτᾷ
 ταῖς κόμαις τῶν Βαβυλωνίων, ἀνάστατά τε ἦν πάντα
 ταῦτα ὑπὸ τῆς Ἀνιλατου ὕβρεως. καὶ Βαβυλώνιοι καὶ
 οἱ ὄντες ἐν τῷ πολέμῳ πέμπουσιν εἰς τὰ Νάαρδα πρὸς
 τοὺς ἐν αὐτῇ Ἰουδαίους, Ἀνιλατον ἐξαιτούμενοι. καὶ
 25 μὴ δεξαμένοις τοῦτον τὸν λόγον (οὐδὲ γὰρ βουλομένοις
 ἐκδοτον παρασχεῖν δυνατὸν ἦν) τὴν εἰρήνην προυκα-
 λοῦντο· οἱ δὲ καὶ τοὶ χρήξειν ἔλεγον τῶν ἐπὶ τῆς εἰρή-
 νης συμβάσεων, καὶ πέμπουσι μετὰ τῶν Βαβυλωνίων
 ἄνδρας οἱ διαλέξοιντο πρὸς τὸν Ἀνιλατον. οἱ δὲ Βαβυ-
 30 λώνιοι, κατοπτείας αὐτοῖς γενομένης μαθόντες τὸ χω-
 ρίον ἐν ᾧ ἰδρυμένος Ἀνιλατος ἦν, ἐπικεσόντες κρύφα
 νυκτὸς μεθύουσι καὶ καθ' ὕπνου τρεπομένοις, κτεί-

νουσιν ἀδεῶς πάντας ὄσους ἐγκατέλαβον, καὶ Ἀνιλατον αὐτὸν ἀπέκτειναν.

8 οἱ δὲ Βαβυλώνιοι ἀπαλλαγέντες τῆς Ἀνιλαίου βαρύντητος (ἐπιστόμισμα γὰρ ἦν αὐτῶν μίσει τῷ πρὸς Ἰουδαίους· αἰεὶ γὰρ ὡς ἐπὶ πολὺ διάφοροι καθεστῆκεσαν 5 αἰτία τῆς ἐναντιώσεως τῶν νόμων, καὶ ὁποτέροις παραγένοιτο θαρρεῖν πρότερον ἀλλήλων ἢ πτοῦντο), καὶ τότε οὖν ἀπολωλότων τῶν περὶ τὸν Ἀνιλατον ἐπετίθειτο τοῖς Ἰουδαίοις. οἱ δὲ ἐν δεινῷ τιθέμενοι τὴν ὕβριν τὴν ἐκ τῶν Βαβυλωνίων, καὶ μῆτε ἀντιτάξασθαι μάχῃ 10 νάμενοι μῆτε ἀνεκτὸν ἠγούμενοι τὴν συνοικίαν, ὄχοντο εἰς Σελεύκειαν, τῶν ἐκείνη πόλιν ἀξιολογωτάτην, Σελεύκου κτίσαντος αὐτὴν τοῦ Νικάτορος· οἰκοῦσι δὲ αὐτὴν πολλοὶ τῶν Μακεδόνων, πλεῖστοι δὲ Ἕλληνες, ἔστι δὲ καὶ Σύρων οὐκ ὀλίγον τὸ ἐμπολιτευόμενον. εἰς 15 μὲν δὴ ταύτην καταφεύγουσιν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἐπὶ μὲν πέντε ἔτη ἀπαθεῖς κακῶν ἦσαν, τῷ δὲ ἕκτῳ ἔτει μετὰ τὸ πρῶτον φθορὰ ἐν Βαβυλῶνι ἐγένετο αὐτῶν [καὶ κεναι κτίσεις τῆς πόλεως] καὶ δι' αὐτὴν ἄφιξις εἰς τὴν Σελεύκειαν. ἐκδέχεται δὲ μελῶν αὐτοὺς συμφορὰ δι' 20 αἰτίαν ἣν ἀφηγήσομαι.

9 Σελευκέων τοῖς Ἕλλησι πρὸς τοὺς Σύρους ὡς ἐπὶ πολὺ ἐν στάσει καὶ διχονοίᾳ ἔστιν ὁ βίος, καὶ κρατοῦσιν οἱ Ἕλληνες. τότε οὖν συνοικῶν αὐτοῖς Ἰουδαίων γενομένων ἐστασίαζον, καὶ οἱ Σύροι καθυπέρευτοι ἦσαν 25 ὁμολογία τῇ Ἰουδαίων πρὸς αὐτούς, φιλοκινδύνων τε ἀνδρῶν καὶ πολεμῶν προθύμως ἐντεταγμένων. καὶ οἱ Ἕλληνες περιωθούμενοι τῇ στάσει καὶ μίαν ὁρῶντες αὐτοῖς ἀφορμὴν τοῦ ἀνασώσασθαι τὸ πρότερον ἀξίωμα, εἰ δυνήθειεν παῦσαι ταῦτον λέγοντας Ἰουδαίους καὶ 30 Σύρους, διελέγοντο ἕκαστοι πρὸς τῶν Σύρων τοὺς αὐτῶν συνήθεις πρὸ τοῦ γεγονότας, εἰρήνην τε καὶ φιλίαν

ὑπισχνούμενοι. οἱ δὲ ἐπέιδοντο ἄσμενοι. ἐγίνοντο οὖν
 ἀφ' ἑκατέρων λόγοι, καὶ τῶν πρώτων παρ' ἑκατέροις
 ἀνδρῶν πρᾶσσόντων ἐπὶ διαλλαγᾷ τάχιστα ἢ σύμβασις
 ἐγένετο. ὁμονοήσαντες τε μέγα τεκμήριον ἑκάτεροι εὐ-
 νοίας ἀλλήλοις ἤξλουν παρασχεῖν τὸ πρὸς Ἰουδαίους
 5 ἐχθρος, ἐπιπεσόντες τε αἰφνίδιον αὐτοῖς κτείνουσι μυ-
 ριάδας ὑπὲρ πέντε ἀνδρῶν. ἀπώλοντό τε πάντες πλὴν
 εἴ τινας ἐλέφ φίλων ἢ γειτόνων ἐπιχωρηθὲν αὐτοῖς
 • ἐφυγον. τούτοις δὲ ἦν εἰς Κτησιφῶντα ἀποχώρησις,
 10 πόλιν Ἑλληνίδα καὶ τῇ Σελευκείᾳ πλησίον κειμένην,
 ἐνθα χειμάζει τε ὁ βασιλεὺς κατὰ πᾶν ἔτος καὶ ἡ κλει-
 στη τῆς ἀποσκευῆς αὐτοῦ τῆδε ἀποκειμένη τυγχάνει.
 ἀσύνθετα δὲ ἦν αὐτοῖς τὴν Ἰδρυσιν πεποιημένοις, τιμῆς
 τοῦ βασιλέως Σελευκέων μὴ πεφροντικώτων. ἐφοβήθη
 15 δὲ καὶ πᾶν τὸ τῆδε Ἰουδαίων ἔθνος τοὺς τε Βαβυλω-
 νίους καὶ τοὺς Σελευκεῖς, ἐπειδὴ καὶ ὁπόσον ἦν Σύρων
 ἐμπολιτεῦον τοῖς τόποις ταύτων ἔλεγον τοῖς Σελευκεῦ-
 σιν ἐπὶ πολέμῳ τῷ πρὸς τοὺς Ἰουδαίους. καὶ συνελέγη-
 σαν ὡς τὸ πολὺ εἰς τε τὰ Νάαρδα καὶ τὴν Νίσιβιν,
 20 ὀχυρότητι τῶν πόλεων κτώμενοι τὴν ἀσφάλειαν, καὶ
 ἄλλως πληθὺς ἅπασα μαχίμων ἀνδρῶν κατοικεῖται. καὶ
 τὰ μὲν κατὰ Ἰουδαίους τοὺς ἐν Βαβυλωνίᾳ τοιαῦτα ἦν.

 ΒΙΒΛΙΟΣ ΕΝΝΕΑΚΑΙΔΕΚΑΤΗ.

Γάιος δὲ οὖν εἰς μόνους Ἰουδαίους τοὺς ἐν Ἱεροσό- 1
 λύμοις καὶ τοὺς ὁπόσοι τῆδε οἰκοῦσιν ἐπεδείκνυτο τῆς
 25 ὕβρεως τὴν μανίαν, ἀλλὰ διὰ πάσης ἐσομένην γῆς καὶ
 θαλάσσης ἐστελλεν αὐτήν, ὁπόση Ῥωμαίοις ὑπακούει,
 μυρίων τε ἀνέπλησεν αὐτὴν κακῶν, ὁπόσα μὴ ἰστόρητο

πρότερον. μάλιστα δὲ ἠσθάνετο τοῦ δεινοῦ τῶν πρᾶσ-
 σομένων ἢ Ῥώμῃ, κατ' οὐδὲν αὐτὴν τιμιωτέραν τῶν
 λοιπῶν πόλεων ἡγουμένου, ἀλλὰ τοὺς τε ἄλλους ἄγον-
 τος καὶ φέροντος καὶ μάλιστα τὴν σύγκλητον καὶ ὁπόσοι
 τούτων εὐπατρίδαι καὶ προγόνων ἐπιφανείαις τιμώμε- 5
 νοι. μυρία τε εὐρίσκετο καὶ κατὰ τῶν ἱππέων μὲν κα-
 λουμένων, ἀξιώματι δὲ καὶ δυνάμει χρημάτων ὅμοια
 τοῖς συγκλητικοῖς ὑπὸ τῆς πόλεως ἄγομένων διὰ τὸ ἐκ
 τούτων εἰς τὴν βουλὴν εἶναι κατακλήσεις, ὧν ἀτίμως
 ἦν καὶ μετανάστασις, κτεινομένων τε καὶ τὰ χρήματα 10
 συλουμένων διὰ τὸ καὶ τὰς σφαγὰς ὡς τὸ πολὺ ἐπ'
 ἀφαιρέσει τῶν χρημάτων αὐτοῖς συντυγχάνειν. ἐξε-
 θείαζε δὲ ἑαυτὸν, καὶ τὰς τιμὰς οὐκέτι ἀνθρωπίνως
 ἤξιον γίνεσθαι παρὰ τῶν ὑπηκόων αὐτῶ. εἰς τε τοῦ
 Διὸς φοιτῶν τὸ ἱερόν, ὃ Καπετώλιον μὲν καλοῦσι, τι- 15
 μιώτατον δ' ἄρ' αὐτοῖς ἐστὶν ἱερῶν, ἀδελφὸν ἐτόλμησε
 προσαγορεύειν τὸν Δία. καὶ τᾶλλα ἐπρασε μανίας
 οὐδὲν ἀπολελειμμένος, ἐπεὶ καὶ ἀπὸ Δικαιορχείας τῆς
 πόλεως ἐν Καμπανίᾳ κειμένης εἰς Μισσηνοῦς, ἑτέραν
 πόλιν ἐπιθαλάσσιον, τὴν διάβασιν δεινὸν ἡγούμενος 20
 τριήρει περατοῦν, καὶ ἄλλως ἐπιβάλλειν ἡγούμενος
 αὐτῷ δεσπότῃ ὄντι τῆς θαλάσσης ταῦτά καὶ ὅποια καὶ
 παρὰ γῆς ἀπαιτεῖν, ἀπ' ἄκρων ἐπ' ἄκρα σταδίους τριά-
 κοντα μέτρον τῆς θαλάσσης ξεύξας, καὶ εἰσω τὸν κόλ-
 πον ἀπολαβῶν πάντα, ἤλαυνεν ἐπὶ τῇ γεφύρᾳ τὸ ἄρμα· 25
 θεῶ γὰρ ὄντι τοιαύτας ποιεῖσθαι καλῶς ἔχειν τὰς ὁδοῦς.
 τῶν τε ἱερῶν τῶν Ἑλληνικῶν οὐδὲν ἔτι ἀσύλητον κατέ-
 λειπεν, ὅποσα γραφῆς ἢ γλυφῆς ἐχόμενα καὶ τὰς λοιπὰς
 κατασκευὰς ἀνδριάντων καὶ ἀναθημάτων ἄγεσθαι κε-
 λεύσας παρ' αὐτόν· οὐ γὰρ ἐν ἑτέρῳ τὰ καλὰ κείσθαι κα- 30
 λῶς ἔχειν ἢ ἐν τῷ καλλίστῳ, τυγχάνειν δὲ τοῦτο οὐσαν τὴν
 Ῥωμαίων πόλιν. ἐκόσμηε τε τοῖς ἐνθένδε ἄγομένοις τὴν

τε οίκίαν καὶ τοὺς κήπους, ὁπόσαι τε αὐτῷ καταγωγὰι
 διὰ γῆς τῆς Ἰταλῶν· ἐπεὶ καὶ τὸν Ὀλυμπίασι τιμώμε-
 νον Δία ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων καὶ οὕτως ὠνομασμένον
 Ὀλύμπιον, Φειδίου τοῦ Ἀθηναίου πεποιηκόςτος, ἐτόλ-
 5 μῆσε κειεῦσαι εἰς τὴν Ῥώμην μεταφέρειν· οὐ μὴν
 ἐπραξέ γε, τῶν ἀρχιτεκτόνων φαμένων πρὸς Μέμμιον
 Ῥήγουλον, ὃς ἐπετέτακτο τῇ κινήσει τοῦ Διός, ἀπολει-
 σθαι τοῦργον κινήσεως αὐτοῦ γεγενημένης. λέγεται δὲ
 τὸν Μέμμιον διὰ ταῦτα, καὶ σημείων μειζόνων γεγενη-
 10 μένων ἢ ὡς ἂν τινα πιστὰ ἡγεῖσθαι, ὑπερβαλέσθαι τὴν
 ἀναίρεσιν. καὶ γράφει τάδε πρὸς τὸν Γάιον ἐπ' ἀπο-
 λογίᾳ τοῦ ἐκλιπεῖν ἀδιακόνητον τὴν ἐντολήν. ἀπολέ-
 σθαι τε ἐκ τούτων αὐτῷ κινδύνου γενομένου, σῶζεται
 φθάσαντος ἤδη Γαίου τελευτῆσαι.

15 εἰς τοῦτο δὲ προύβη τὸ μανικὸν αὐτῷ ὥστε δὴ καὶ 2
 θυγατρὸς αὐτῷ γενομένης, ἀνακομίσας ἐπὶ τὸ Καπετώ-
 λιον ἐπὶ τοῖς γόνασι κατατίθεται τοῦ ἀγάλατος, κοι-
 νὸν αὐτῷ τε καὶ τῷ Διὶ γεγονέναι τὸ τέκνον φάσκων,
 καὶ δύο χειροτονεῖν αὐτῆς πατέρας, ὁπότερον μεῖζονα
 20 φάμενος ἐν μέσῳ καταλιμπάνειν. καὶ τάδε ἠνεύχοντο
 πρᾶσσοντα αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι. ἐπέτρεψε δὲ καὶ τοῖς
 οἰκέταις κατηγορίας ποιεῖσθαι τῶν δεσποτῶν ἐφ' οἷς
 τισὶν ἐθελήσειαν ἐγκλήμασι. δεινὰ γὰρ πάντα ἦν ὁπόσα
 μέλλοι λέγεσθαι, διὰ τὸ χάριτί τε καὶ ὑπαγορεύσει τῇ
 25 ἐκείνου τὰ πολλὰ γίνεσθαι· ὥστε ἤδη καὶ Κλαυδίου
 ἐτόλμα ποιήσασθαι Πολυδεύκης ὁ δοῦλος κατηγορίαν,
 καὶ Γάιος ἠνεύχτο κατὰ πατρῶοῦ τοῦ αὐτοῦ δίκης θά-
 νάτου λεγομένης ἐπ' ἀκροάσει συνελθεῖν, ἐλπιδί τοῦ
 παραλαβεῖν δύναμιν ἀνελεῖν αὐτόν. οὐ μὴν ἐξεγένετό
 30 γε αὐτῷ. ἀναπεπληκόςτος δὲ αὐτοῦ συκοφαντιῶν καὶ
 κακῶν πᾶσαν τὴν οἰκουμένην ἢ ἐπῆρχε, καὶ πολλὴν
 τὴν δουλοκρατίαν ἐπηρμένου τοῖς δεσπόταις, ἐπιβου-

λαι τὰ πολλὰ ἤδη συνίσταντο, τῶν μὲν ἐπ' ἀμύνη ὧν
 πάθοιεν ὀργὴν ποιουμένων, τῶν δὲ πρὶν ἐμπεδόντες
 κακῶν τυχεῖν μεγάλων τιθεμένων τὸ μεταχειρίσασθαι
 τὸν ἄνθρωπον. ὁδὲν ἐπίτηδες τοῖς τε ἀπάντων νόμοις
 καὶ τῷ ἀσφαλεῖ μεγάλην συνήνεγκεν εὐδαιμονίας φο- 5
 πὴν ὁ θάνατος αὐτοῦ, ἔδνει τε τῷ ἡμετέρῳ οὐδὲ εἰς
 ὀλίγον ἐξεγεγόνει μὴ οὐκ ἀπολωλέναι, μὴ ταχείας αὐτῷ
 τελευτῆς παραγενομένης. βούλομαι δὲ δι' ἀκριβείας
 τὸν πάντα περὶ αὐτοῦ λόγον διελθεῖν, ἄλλως τε καὶ
 ἐπειδὴ πολλὴν ἔχει πίστιν τοῦ θεοῦ τῆς δυνάμεως καὶ 10
 παραμυθίαν τοῖς ἐν τύχαις κειμένοις καὶ σωφρονισμόν
 τοῖς οἰομένοις αἰδιον τὴν εὐτυχίαν, ἀλλὰ μὴ ἐπὶ μήκι-
 στον φέρειν κακὸν ἀρετῆς αὐτῇ μὴ παραγενομένης.

3 ὁδοὺς μὲν τρεῖς ὁ θάνατος αὐτοῦ παρεσκευάζετο,
 καὶ τούτων ἐκάστης ἄνδρες ἀγαθοὶ τὴν ἡγεμονίαν εἶχον. 15
 Αἰμίλιος μὲν Ῥήγουλος, ἐκ Κορθύβης τῆς ἐν Ἰβηρίᾳ τὸ
 γένος, συνέχεε τινὰς, ἧ δι' ἐκείνων ἧ δι' αὐτοῦ πρό-
 θυμος ὧν ἄρασθαι Γάιον· ἑτέρα δὲ αὐτοῖς συνεκρο-
 τεῖτο, ἧς Χαιρέας Κάσσιος χιλλαρχος ἡγεμὼν ἦν· Μι-
 νουκτανὸς δὲ Ἄννιος οὐκ ὀλίγη μοῖρα τῶν ἐπὶ τὴν τυ- 20
 ραννίδα παρεσκευασμένων ἦν. αἰτία δὲ αὐτοῖς μίσους
 τοῦ πρὸς Γάιον συνελθεῖν Ῥηγούλῳ μὲν τὸ ἐπὶ πᾶσιν
 ὀργίλον καὶ μίσει χρώμενον πρὸς τὰ μετ' ἀδικίας ἐξα-
 γόμενα (καὶ γὰρ εἶχε τι θυμοειδὲς ἐν τῇ διανοίᾳ καὶ
 ἔλευθέριον, ὅφ' οὐ μὴδὲ στέγειν προστίθεσθαι τῶν 25
 βουλευμάτων· πολλοῖς γοῦν ἀνεκοινώσατο καὶ φίλοις
 καὶ ἄλλοις δοκοῦσιν αὐτῷ δραστηρίοις)· Μινουκτανὸς
 δὲ τὰ μὲν Λεπίδου τε ἐκδικία (φίλον γὰρ αὐτῷ τὰ μά-
 λιστα ὄντα τοῦτον καὶ τῶν πολιτῶν σὺν ὀλίγοις ἀναίρει
 Γάιος), καὶ ἄλλως φοβηθεὶς τὰ περὶ αὐτὸν διὰ τὸ πᾶ- 30
 σιν ὁμοίως τὸν Γάιον ἐπὶ θάνατον ἀνακειμένην ἐπ-
 αφιέναι τὴν ὀργὴν, ἐπὶ τὴν ἐγχείρησιν ἤλθεν, Χαιρέας

δὲ αἰσχύνῃ φέρων τὰ ὀνειδῆ τὰ εἰς τὴν ἀνανδρίαν ὑπὸ
 τοῦ Γαίου προσφερόμενα καὶ ἄλλως τὸ ἐφ' ἡμέρα κινδυ-
 νεύειν φιλία καὶ θεραπεία, τὴν Γαίου τελευτήν οὐκ ἀνε-
 λεύθερον ὑπολαμβάνων. οἱ δὲ καὶ πᾶσι κοινῇ προ-
 5 τεθῆναι τὴν ἐπὶ τῷ πράγματι σκέψιν, τὴν τε ὕβριν
 θεωμένοις καὶ ἐπιθυμοῦσιν αὐτήν ἐπ' ἀλλήλων ἀκμά-
 ζουσαν διαφυγεῖν ἀραμένοις τὸν Γάιον· ἴσως μὲν γὰρ
 ἂν κατορθῶσαι, καλὸν δὲ κατορθοῦσι τηλικούτων ἀγα-
 θῶν σχεῖν, οἱ ἐπὶ σωτηρίᾳ τῆς τε πόλεως καὶ τῆς ἡγε-
 10 μονίας ποθοῦσι καὶ μετὰ ὀλέθρου ἄπτεσθαι τοῦ πράγ-
 ματος. παρὰ πάντα δὲ Χαιρέαν ἐπέλγεσθαι, ὀνόματός
 τε ἐπιθυμία μείζονος, καὶ ἄλλως ὑπὸ τοῦ ἀδεέστερον
 προσιέναι τῷ Γαίῳ διὰ τὴν χιλιαρχίαν ῥαστώνης αὐτῷ
 κτείνειν ἐσομένης.

15 ἐν τούτῳ δὲ ἱπποδρομῆαι ἦσαν· καὶ σπουδάζεται 4
 γὰρ Ῥωμαίοις ἦδε ἡ θεωρία δεινῶς. συνίασι δὲ προ-
 θύμως εἰς τὸν ἱππόδρομον, καὶ ἐφ' οἷς χρήζοιεν δέον-
 ται τῶν αὐτοκρατόρων κατὰ πλήθος συνελθόντες· οἱ
 δὲ ἀναντιλέκτους τὰς δεήσεις κρῖνοντες οὐδαμῶς ἀχα-
 20 ριστοῦσιν. ἐκέλευον δὲ καὶ τὸν Γάιον, ἐκθύμῳ τῇ ἰκε-
 τείᾳ χρώμενοι, τῶν τελῶν ἐπανιέναι καὶ [τῶν φόρων]
 ἐπικουφίζειν τι τοῦ ἐπαχθοῦς. ὃ δὲ οὐκ ἠνείχετο, καὶ
 πλέον τι τῇ βοῇ χρωμένων ἄλλους ἄλλη διαπέμφας κε-
 λεύει τοὺς βοῶντας λαβεῖν τε καὶ μηδὲν εἰς ἀναβολὰς
 25 ἀνελεῖν προαγαγόντας. καὶ ὃ μὲν ἐκέλευε ταῦτα, καὶ
 οἷς προσετέτακτο ἐπρασσον, πλειστοί τε ἦσαν οἱ ἐπὶ
 τοιούτοις ἀποθανόντες. καὶ ὁ δῆμος ἑώρα μὲν, ἠνείχε-
 το δὲ παυσάμενος τῆς βοῆς, ἐν ὀλίγῳ τὴν ἔνεκα τῶν
 χρημάτων ὀφθαλμοῖς ὀρῶντες [ἐπὶ τοιούτοις] παρατη-
 30 σιν εἰς θάνατον αὐτοῖς φέρουσαν. ταῦτα Χαιρέαν ἐνή-
 γαγε μειζόνως ἄπτεσθαί τε τῆς ἐπιβουλῆς καὶ παύειν
 κατὰ τῶν ἀνθρώπων ἐξηγητικώτα τὸν Γάιον. καὶ πολ-

λάκις μὲν καὶ παρὰ τὰς ἐστιάσεις ἐμέλλησεν ἐπιχειρεῖν, οὐ μὴν ἄλλ' ἐπέιχετο λογισμῶ, τὸ μὲν κτείνειν οὐκέτι ἐνδοιαστὸν κεκρικῶς, τὸν δὲ καιρὸν περισκοπῶν, ὅπως μὴ εἰς κενὸν ἄλλ' ἐπὶ καταπράξει τῶν βεβουλευμένων ταῖς χερσὶ χρῶτο.

- 5 ἔστρατεύετο δὲ πολὺν ἤδη χρόνον, οὐχ ἡδονῇ φέ-
ρων Γαῖου τὴν συναναστροφὴν. ἐπεὶ δὲ αὐτὸν ἴσταται.
Γάιος εἰσπραξόμενον τοὺς τε φόρους καὶ ὅσα ἄλλα κα-
ταβαλλόμενα εἰς τὸν Καίσαρος θησαυρὸν ἐφυστερῆκει
τοῖς καιροῖς διὰ τὸ ἐπιδιπλασιάζεσθαι τὴν δύναμιν αὐ- 10
τῶν, χρόνον ἐκεῖ ποιεῖται τῇ εἰσπράξει, τρόπῳ τῷ αὐ-
τοῦ χρώμενος μᾶλλον ἢ τῇ Γαῖου προστάξει, διὰ δὲ τὸ
φειδοῖ χρῆσθαι τὰς τύχας οἰκτιοῦ λαμβάνων τῶν ὑπὸ
τὴν εἰσπραξίαν, εἰς ὄργην προυκαλεῖτο τὸν Γάιον, μαλα-
κίαν ἐπικαλοῦντα αὐτῷ τοῦ σχολῆ συνάγεσθαι τὰ χρή- 15
ματα. καὶ δὴ τὰ τε ἄλλα ὕβριζεν εἰς αὐτόν, καὶ ὁπότε
τὸ σημεῖον παρεῖχεν αὐτῷ τὸ τῆς ἡμέρας καθηκούσης
εἰς αὐτόν, θήλεά τε ἐδίδου τὰ ὀνόματα καὶ ταῦτα αἰ-
σχύνης ἀνάπλεα. καὶ ταῦτα ἐπρασσεῖν αὐτὸς οὐκ ἀπηλ-
λαγμένος ἐν τινῶν τελεταῖς μυστηρίων, ἃς αὐτὸς συν- 20
ἴστατο· στολὰς γὰρ ἐνδυνόμενος γυναικείους καὶ τινῶν
περιθέσεις πλοκαμίδων ἐπινοῶν, ἄλλα τε ὁπόσα ἐπι-
καταψεύσασθαι θηλύτητα τῆς ὄψεως ἐμελλεν, αὐτὸς
τὴν ἐπὶ τοιούτοις αἰσχύνῃ ἐτόλμα Χαιρέα προσκαλεῖν.
Χαιρέα δὲ καὶ ὁπότε μὲν παραλαμβάνοι τὸ σημεῖον, 25
ὄργῃ παρίστατο, μειζρόνως δὲ ὁπότε παραδιδοίη, γελώ-
μενος ὑπὸ τῶν παραλαμβανόντων, ὥστε καὶ οἱ συγγι-
λίαιργοι παιδιὰν ἐποιοῦντο αὐτόν· ὁπότε γὰρ αὐτὸς
μέλλοι τὸ σημεῖον παρὰ τοῦ Καίσαρος κομίζεσθαι, προῦ-
λεγόν τινα τῶν εἰωθότων φέρειν εἰς παιδιάν. διὰ 30
ταῦτα δὲ αὐτῷ καὶ θάρσος παρίστατο κοινωνοὺς τινὰς
παραλαμβάνειν, ὡς οὐκ ἐπ' ἀλόγοις ὄργῃ χρώμενος.

καὶ ἦν γὰρ Πομπήδιος, συγκλητικὸς μὲν, τὰς ἀρχὰς δὲ διεληλυθῶς σχεδὸν ἀπάσας, Ἐπικούρειος δὲ ἄλλως, καὶ δι' αὐτὸ ἀπράγμονος ἐπιτηδευτῆς βίου. τοῦτον ἐνδείκνυσι Τιμίδιος ἐχθρὸς αὐτῷ ὡς λαιδορίας χρῆσάμενον
 5 ἀπρεπεὶ κατὰ τοῦ Γαίου, μάρτυρα παραλαμβάνων Κυντιλίαν, γυναῖκα τῶν ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ἐπιφανείᾳ τοῦ ὠραίου περισπούδαστον πολλοῖς τε οὖσαν καὶ τῷ Πομπηδίῳ. καὶ τῆς ἀνθρώπου (ψεῦδος γὰρ ἦν) δεινὸν ἡγουμένης μαρτυρίαν ἐπὶ θανάτῳ τοῦ ἐραστοῦ παρα-
 10 σκεῖν, βασάνων ἐχρηξεν ὁ Τιμίδιος. καὶ Γάιος παρωξυμμένος κελεύει τὸν Χαιρέαν μηδὲν εἰς ἀναβολὰς ἀλλ' εὐθέως βασανίζειν τὴν Κυντιλίαν, χρώμενος τῷ Χαιρέᾳ πρὸς τε τὰ φονικὰ καὶ ὀπόσα στρεβλώσεως δέοιτο ὑπὸ τοῦ νομίζειν ὁμότερον διακονήσεσθαι, τὴν λαιδο-
 15 ρίαν φεύγοντα τῆς μαλακίας. Κυντιλία δὲ ἐπὶ τὴν βάσανον ἀγομένη τῶν συνιστόρων τινὸς ἐπιβαίνει τῷ ποδί, ἀποσημαίνουσα θαρσεῖν καὶ μὴ τὰς βασάνους αὐτῆς δεδιέναι· διοίσειν γὰρ μετ' ἀνδραγαθίας. βασανίζει δ' αὐτὴν ὁμοῦς ὁ Χαιρέας, ἅκων μὲν κατ' ἀνάγκας
 20 δὲ τὰς ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ μηδὲν ἐνδοῦσαν ἤγειν εἰς τὴν ὄψιν τὴν Γαίου, διακειμένην οὐκ ἐν ἡδονῇ τοῖς θεωροῦσι. καὶ ὁ Γάιος παθὼν τι πρὸς τὴν ὄψιν τῆς Κυντιλίας δεινῶς ὑπὸ τῶν ἀλγηδόνων διακειμένης, τοῦ ἐγκλήματος ἠφίει καὶ αὐτὴν καὶ τὸν Πομπήδιον, ἐκεί-
 25 νην δὲ καὶ χρημάτων δόσει τιμᾶ, παραμυθίας ἐσομένων λώβης ἢ ἐλελῶβητο εἰς τὴν εὐπρέπειαν τοῦ ἀφορήτου τῶν ἀλγηδόνων.

ταῦτα δεινῶς ἠύλασε τὸν Χαιρέαν ὡς αἰτιον ἀν- 6
 θρώποις καὶ ὑπὸ Γαίου παρηγορίας ἀξίους καπῶν, ὅσον
 30 ἐπ' αὐτῷ, γενόμενον· φησί τε πρὸς Κλήμεντά τε καὶ Παπίνιον, ὧν Κλήμης μὲν ἐπὶ τῶν στρατοπέδων, Παπίνιος δὲ καὶ αὐτὸς ἦν χιλιαρχῶν, "ἀλλ' ἐπὶ φυλακῇ

γε, ὡς Κλήμη, τὰ πάντα τοῦ αὐτοκράτορος ἡμῖν πράσσειν οὐκ ἐλλέλειπται. τῶν γὰρ συνομωμοκότων αὐτοῦ κατὰ τῆς ἡγεμονίας προνοία καὶ πόνοις τοὺς μὲν ἀπεκτείνωμεν, τοὺς δὲ ἐλάττωσιν ἐπι τοσοῦτον ὡς ἐλεεινοὺς ἀκείνω γενέσθαι. μετὰ πόσης τε ἀρετῆς ἡμῖν ἐξάγεται τῶν στρατιῶν;” σιγήσαντος δὲ τοῦ Κλήμεντος, καὶ τὸ μὲν αἰσχύνῃ φέρειν τὰ προστασσόμενα καὶ τῷ βλέμματι καὶ τῷ ἐρυθῆματι παριστάντος, λόγῳ δὲ αὐτῷ τὴν μανίαν τοῦ αὐτοκράτορος προσκαλεῖν ἄδικον ἡγουμένου προνοία τοῦ ἀσφαλοῦς, Χαιρέας ἦδη θάρσει χρώμενος ἐν λόγοις ἦν κινδύνων ἀνειμένους πρὸς αὐτόν, τὰ κατέχοντα δεινὰ τὴν πόλιν καὶ τὴν ἀρχὴν ἐπεξιών, καὶ ὅτι λόγῳ μὲν εἶη Γάιος ὁ τὴν ἐπι τοιούτοις αἰκίαν προτιθέμενος, “ τοῖς δὲ τάληθές ἐξετάζειν πειρωμένοις ἐγὼ τε, ὡς Κλήμη, καὶ οὐτοσί ὁ Παπίνιος, καὶ πρὸ ἡμῶν σύ, ταύτας Ῥωμαίοις τε καὶ τῷ παντὶ ἀνθρωπίνῳ τὰς στρέβλας προσφερόμενοι, οὐκ ἐπιτάγμασι τοῖς Γαίου διακονούμενοι γνῶμη δὲ τῇ αὐτῶν, παρὸν παῦσαι τοσαύτη ἦδη χρώμενον ὕβρει εἰς τε τοὺς πολίτας καὶ τοὺς ὑπηκόους, διακονούμεθα δορυφόροι καὶ δῆμιοι καθεστηκότες ἀντὶ στρατιωτῶν, καὶ τὰ ὄπλα ταυτὶ φέροντες οὐχ ὑπὲρ ἐλευθερίας οὐδὲ ἀρχῆς τῶν Ῥωμαίων, ἀλλ’ ἐπι σωτηρίᾳ τοῦ δουλουμένου τά τε σώματα αὐτῶν καὶ τὰ φρονήματα, μαινώμενοι τὸ καθ’ ἡμέραν αἵματι σφαγῆς καὶ βασάνου τῆς ἐκείνων, μέχρι ἂν δῆ τις καὶ καθ’ ἡμῶν διακονήσῃται τοιαῦτα Γαίῳ. οὐ γὰρ εὐνοία τι πολιτεύει διὰ τὰδε πρὸς ἡμᾶς, δι’ ὑφοράσεως δὲ μᾶλλον, καὶ ἄλλως τοῦ πολλοῦ τῶν ἀπολυμένων ἀποδεδωκότος· οὐ γὰρ δὴ στήσεται ποτε Γαίῳ τὰ τῆς ὀργῆς, διὰ τὸ μὴ δίκην ἀλλ’ ἠδονὴν πέρας αὐτῆς τυγχάνειν, σκοποὶ δὲ προκεισόμεθα καὶ αὐτοί,

δέον και τοῖς πᾶσι τὸ ἀνεπιβούλευτόν τε και ἐλεύθερον
βειαιοῦν και ἡμῖν κινδύνων ἀπαλλαγὰς ψηφίσασθαι·”

- Κλήμης δὲ τὴν μὲν διάνοιαν τὴν Χαιρέου φανερός 7
ἦν ἐπαινωῶν, σιγαῶν δὲ ἐκέλευε, μὴ και φοιτῶντος εἰς
5 πλείονας τοῦ λόγου, και διαχαιομένων ὁπόσα κρύπτε-
σθαι καλῶς ἔχοι, πρὶν τυχεῖν πράξαντας ἐκπύστου τοῦ
ἐπιβουλεύματος γενομένου κολασθεῖεν, χρόνῳ δὲ τῷ
αὐθις και τῇ ἀπ’ αὐτοῦ ἐλπίδι παραδιδόναι τὰ πάντα
ὡς παραγεννησομένης τινὸς αὐτοῖς ἐπικουρίας τυχαίου·
10 αὐτὸς μὲν γὰρ ὑπὸ γῆρας ἀφηρησθαι τὴν ἐπὶ τοιοῦσδε
τόλμαν. “τῶν μέντοι γε ὑπὸ σοῦ, Χαιρέα, συντεθέν-
των και ζηθέντων ἀσφαλέστερα ἂν ἴσως ὑποθείμην,
εὐπρεπέστερα δὲ πῶς ἂν τις και δύναιτο;” και Κλή-
μης μὲν ὡς αὐτὸν ἀναλύει, διαλογισμῶ τῶν τε ἀκροα-
15 θέντων και ὁπόσων αὐτὸς εἰρήκει περιφερόμενος· Χαι-
ρέας δὲ δεισας ὡς Κορνήλιον Σαβῖνον ἠπέιγετο, και
αὐτὸν μὲν χιλιαρχον ὄντα, ἀξιόλογον δὲ ἄλλως ἐξέπι-
στάμενος αὐτὸν και τοῦ ἐλευθέρου ἐραστήν και δι’
αὐτὸ τῇ καταστάσει τῶν πραγμάτων πολεμῶς διακεί-
20 μενον, χρήζων ἐκ τοῦ ὀξέος ἔχεσθαι τῶν ἐγνωσμένων
τῆς ἐγχειρήσεως ὑπ’ αὐτοῦ, καλὰ νομίσας εἶναι προσ-
θέσθαι, και δέει μὴ ὑπὸ Κλήμεντος ἐκφοίτησις γένοιτο
αὐτῶν, ἄλλως τε τὰς μελλήσεις και τῶν καιρῶν τὰς
ἀναβολὰς πρὸς τῶν ὑπερβαλλομένων τιθέμενος.
25 ἐπεὶ δὲ ἀσμένῳ και τῷ Σαβῖνῳ τὰ πάντα ἦν, ἄτε 8
και αὐτῷ γνώμης μὲν οὐχ ὕστεροῦντι ἴσης, ἀπορία δὲ
πρὸς ὄντινα εἰπῶν ἀσφαλῆς εἶη τὰ πρὸς ἐκείνους σιγαῶν
παραδιδόντι, — ἐπεὶ οὖν ἀνδρὸς ἠνρόρητο οὐ μόνον
στέγειν ὧν πύθοιτο προσθησομένου, ἀλλὰ και γνώ-
30 μην φανεροῦντος τὴν αὐτοῦ, πολλῷ μᾶλλον ἦτο και
μηδὲν εἰς ἀναβολὰς ἐδείτο τοῦ Χαιρέου. τρέπονται τε
ὡς Μινουκιανόν, αὐτοῖς μὲν ἐπιτηθεύσει ἀρετῆς και

τῷ ὁμοξήλω τοῦ μεγαλόφρονος συγγενῆ, Γαῖω δὲ ὑπο-
 πτον τῆς Λεπίδου τελευτῆς· πάνυ γὰρ δὴ φίλοι ἐγέ-
 νοντο Μινουκιανός τε καὶ Λέπιδος καὶ δειμάτι κινδύ-
 νων τῶν καθ' αὐτῶν. πᾶσι γὰρ τοῖς ἐν τέλει φοβερὸς
 ἦν Γάιος ὡς ἐπ' αὐτῶν ἕκαστον καὶ πρὸς οὐστινασοῦν 5
 τῇ μανίᾳ χρῆσθαι μὴ ἀφησόμενος· φανεροί τε ἀλλή-
 λους ἦσαν τῆς ἐπὶ τοῖς πράγμασιν ἀχθηδόνος, διασα-
 φεῖν μὲν ἀλλήλοις ἀντικρυσ τὴν διάνοιαν [καὶ μίσος τὸ
 πρὸς Γάιον] φόβω [τε] κινδύνων ἀφέμενοι, ἄλλως δὲ
 αἰσθανόμενοι τοῦ ἀλλήλων μίσους πρὸς τὸν Γάιον, καὶ 10
 δι' αὐτὸ εὐνοία χρῆσθαι τὰ πρὸς ἀλλήλους μὴ ἀπηλ-
 9 λαγμένοι. γενομένων δὲ αὐτοῖς ἀξιώσεων ἐπέπερ
 συνέβαλλον, εἰωθότες καὶ πρότερον ὅποτε συνέλθοιεν
 τίμιον ἡγεῖσθαι τὸν Μινουκιανὸν ὑπεροχῇ τε ἀξιώμα-
 τος (γενναϊότατος γὰρ ἦν τῶν πολιτῶν) καὶ τῷ ἐπὶ πᾶ- 15
 σιν ἐκαινουμένῳ, μᾶλλον ὡς ἄπτοιτό τινος λόγου, φθά-
 σας κἀκείνος ἤρετο Χαιρέαν ὅτι καὶ παραλάβοι σημεῖον
 τῆς ἡμέρας ἐκείνης· αἰοίδιμος γὰρ διὰ τῆς πόλεως ἦν
 ἢ εἰς τὸν Χαιρέαν διὰ τῶν σημείων τῆς δόσεως πρασ-
 σομένη ὕβρις. ὃ δὲ χάσματι τοῦ λόγου μηδὲν μελλήσας 20
 ἡμείβετο τοῦ Μινουκιανοῦ τὸ ἐπὶ τοιοῦσδε πιστεῦσαν
 ὁμιλία χρῆσασθαι πρὸς αὐτόν· “καὶ σύ μοι δίδως”
 εἶπε “σημεῖον ἐλευθερίας, χάρις δέ σοι τοῦ ἀνεγείραν-
 τός με μειζόνως ἤπερ εἰώθα ἑμαυτὸν ὀρμᾶν, οὐδέ μοι
 χρεῖα πλειόνων ἔτι λόγων οἷ με θαρσοτεν, εἰ δὴ καὶ σοὶ 25
 ταῦτα δοκεῖ. γνώμης γε τῆς αὐτῆς κοινωνοὶ καὶ πρό-
 τερον ἢ συνελθεῖν γεγόναμεν. καὶ ἔν μὲν ὑπέξωσμαι
 ξίφος, ἀμφοῖν δ' ἂν ἀρκέσειεν. ὥστε ἴθι καὶ ἔργων
 ἐχώμεθα, ἡγεμών τ' ἴσθι, ἢ βούλοιο αὐτὸς κελεύων με
 χωρεῖν. ἢ καὶ προεῖσομαι ἐπικουρίᾳ τῇ σῇ συμπράσ- 30
 σοντός [τε] πύσυνος. οὐδὲ ἀπορία σιδήρου τοῖς τὴν
 ψυχὴν εἰς τὰ ἔργα προσφερομένοις, δι' ἣν καὶ ὁ σίδη-

- ρος δραστήριος εἶσθαι. ὄρμηκά τε εἰς τὴν πρᾶ-
 ξιν οὐχ ὧν ἂν αὐτὸς πάθοιμι ἐλπιδι περιφερόμενος·
 οὐ γὰρ σχολὴ κινδύνους μοι κατανοεῖν τοὺς ἔμμαντοῦ,
 δουλώσει τε πατριδὸς ἐλευθερωτάτης ἐπαλοῦντι, καὶ
 5 τῶν νόμων τῆς ἀρετῆς ἀφηρημένης, τοὺς τε πάντας
 ἀνθρώπους ὀλέθρου διὰ Γάιον κατειληφότος. ἄξιός δ'
 ἂν εἶην παρὰ σοὶ δικαστῆ πλίστεως ἐπὶ τοιούτοις τυγ-
 χάνειν ἀπὸ τοῦ ὁμοία φρονεῖν αὐτοῖς καὶ σὲ μὴ ἀπηλ-
 λάχθαι.”
- 10 Μινουκιανὸς δὲ τὴν ὄρμην τῶν λόγων θεασάμενος 10
 ἠσπάζετό τε ἀσμένως καὶ προσπαρίστατο τὴν τόλμαν
 αὐτοῦ· ἐπαινέσας τε καὶ ἀσπασάμενος μετ’ εὐχῶν καὶ
 ἰκετείας ἀπελύετο. καὶ ἰσχυρίζοντό τινες ὡς βεβαιοῦν
 τὰ εἰρημμένα· εἰσιόντος γὰρ εἰς τὸ βουλευτήριον Χαι-
 15 ρέου φωνὴν ἐκ τοῦ πλήθους γενέσθαι τινὸς ἐπ’ ἐξορ-
 μῆσει, κελεύοντος περαίνειν μὲν δὴ τὸ πρακτέον καὶ
 προσλαμβάνειν τὸ δαιμόνιον· καὶ τὸν Χαιρέαν τὸ μὲν
 πρῶτον ὑπιδέσθαι μὴ καὶ τινος τῶν συνωμοτῶν προ-
 δότου γεγονότος ἀλίσκοιτο, καὶ τέλος συνέντα ἐπὶ προ-
 20 τροπῇ φέρειν, εἴτε παραινέσει τῶν συνεγνωκότων ἀν-
 τισημαίνοντός τινος, εἴτε δὴ καὶ τοῦ θεοῦ, ὃς ἐφορᾷ
 τὰ ἀνθρώπινα, αἰροντος αὐτὸν θαρσῆσαι. διεληλύθει
 δὲ διὰ πολλῶν τὸ ἐπιβούλευμα, καὶ πάντες ἐν ὄπλοις
 παρῆσαν, οἱ μὲν τῶν βουλευτῶν ὄντες οἱ δὲ ἱππεῖς, καὶ
 25 ὁπόσοι τοῦ στρατιωτικοῦ συνήδεσαν. οὐδεὶς γὰρ ἦν ὃς
 μὴ ἐν εὐδαιμονίᾳ ἀνηρίθμει τὴν Γαίου μεταστάσιν, καὶ
 δι’ αὐτὸ πάντες ἠπείροντο, ὁποῖα δύναίτο τις τρόπῳ,
 μηδὲ ἐκῶν εἶναι τῆς ἐπὶ τοιούτοις ὑστερεῖν ἀρετῆς,
 ἀλλ’ ὡς ἔχοι προθυμίας ἢ δυνάμεως, καὶ λόγοις καὶ δι’
 30 ἔργων, ἦτο ἐπὶ τυραννοκτονίᾳ. ἐπεὶ καὶ Κάλλιστος
 (ἀπελεύθερος δὲ ἦν Γαίου, πλειστά τε ἀνὴρ εἰς οὗτος
 ἐπὶ μέγιστον δυνάμεως ἀφίκετο, καὶ οὐδὲν ἄλλο ἢ ἰσο-

τύραννιον εἶχε τὴν δύναμιν φόβῳ τε τῶν πάντων καὶ
 μεγέθει χρημάτων, ἅπερ ἐγένετο αὐτῷ· δωροδοκώτα-
 τος γὰρ ἦν καὶ ὑβριστικώτατος) παρ' ὄντιναοῦν γίνε-
 ται, ἐξουσίᾳ χρηθαμένος παρὰ τὸ εἰκός, καὶ ἄλλως τε
 τοῦ Γαῖου τὴν φύσιν ἐξεπιστάμενος ἀνήκεστον οὔσαν 5
 καὶ ἐφ' οἷς τισὶ κρίνειεν οὐδαμῶς ἀντισπάσματι χρω-
 μένην, αὐτῷ τε πολλὰς μὲν καὶ ἄλλας τοῦ κινδυνεύειν
 αἰτίας, οὐχ ἥμισυ δὲ τὸ μέγεθος τῶν χρημάτων. ὥστε
 δὴ καὶ Κλαύδιον ἐθεράπευε κρυπτῶς μετακαθίζων
 πρὸς αὐτόν, ἐλπίδι τοῦ κἄν εἰς ἐκεῖνον ἦξειν τὴν ἡγε- 10
 μονίαν Γαῖου μεταστάντος, αὐτῷ τὴν ὑπόθεσιν τῆς τι-
 μῆς τὴν ἐφ' ὁμοίοις ἰσχύν, προκαταθέμενος χάριν καὶ
 φιλανθρωπίας λόγον. ἐτόλμησε γοῦν εἰπεῖν ὡς κελευ-
 σθεὶς διαχρήσασθαι φαρμάκῳ τὸν Κλαύδιον μυρίας
 εὔροιο τοῦ χρήματος τὰς ὑπερβολάς. δοκεῖ δέ μοι 15
 προσποιεῖσθαι Κάλλιστος ἐπὶ θήρᾳ τῆ Κλαυδίου τὸν
 λόγον τοῦτον, ἐπεὶ οὔτε Γάιος ὠρμηκῶς μεταχειρίσα-
 σθαι Κλαύδιον ἠνείχετο τῶν Καλλίστου προφάσεων,
 οὔτε Κάλλιστος κελυεσθεὶς πού τὴν πρᾶξιν εὐκτόν
 ὑπελάμβανεν, ἢ κακουργῶν εἰς τοῦ δεσπότου τὰς ἐντο- 20
 λὰς οὐκ ἂν ἐκ τοῦ παραχρημα τὸν μισθὸν ἐκομίζετο·
 ἀλλὰ δὴ Κλαυδίῳ μὲν ἐκ τινος θείας δυνάμεως χρή-
 σασθαι μανιῶν τῶν Γαῖου, Κάλλιστον δὲ προσποιή-
 σασθαι χάριτος κατάθεσιν μηδαμῶς ὑπ' αὐτοῦ γενο-
 μένης. 25

- 11 τοῖς δ' ἀμφὶ τὸν Χαιρέαν ὑπερβολαὶ τὸ καθ' ἡμέ-
 ραν ἦσαν ὀκνούντων πολλῶν· οὐ γὰρ Χαιρέας ἐκὼν
 εἶναι τοῦ πράσσειν ἀναβολὴν ἐποιεῖτο, πάντα καιρὸν
 ἐπιτήδειον τῆ πράξει νομίζων. καὶ γὰρ εἰς τὸ Καπε-
 τάλιον ἀνιόντα κατὰ θυσίας ὑπὲρ τῆς θυγατρὸς ἐπι- 30
 τελουμένας ὑπὸ τοῦ Γαῖου, παρῆν πολλάκις καιρός,
 καὶ ὑπὲρ τῆς βασιλικῆς ἰστάμενον καὶ δῆμῳ χρυσίου

- καὶ ἀργυρίου χρήματα διαρριπτοῦντα ὄσαι κατὰ κεφαλῆς (ὕψηλὸν δὲ ἔστι τὸ τέγος εἰς τὴν ἀγορὰν φέρου), ἐπὶ τε τῶν μυστηρίων ταῖς ποιήσεσιν, ἃ συνίστατο πάντων γὰρ αὐτὸν ἀπερίοπτον εἶναι προνοία τοῦ ἐν
- 6 αὐτοῖς εὐπρεπῶς ἀναστραφησομένου καὶ ἀπογνώσει τοῦ ἐν ἐπιχειρήσει τινὰ γενέσθαι πιστεύειν. εἰ δὲ μηδὲν τίμιον ὡς τῶν θεῶν, αὐτῷ δύναμιν τοῦ θανάτου παρατυγχάνειν, αὐτῷ δ' ἂν ἰσχὺν ἐγγενέσθαι καὶ μὴ σιδηροφορομένῳ διαχρήσασθαι τὸν Γάιον.
- 10 οὕτω δι' ὀργῆς εἶχε τοὺς συνωμότας ὁ Χαιρέας, δεδιῶς τοὺς καιροὺς μὴ διαρρυσεν. οἱ δ' ἐώρων μὲν νομίμων τε χρῆζοντα καὶ ἐπ' ἀγαθοῖς τοῖς αὐτῶν ἐπειγόμενον, οὐ μὴν ἀλλ' ἠξίουν εἰς ὀλίγον γοῦν ὑπερβολῇ χρῆσασθαι, μὴ καὶ πη σφάλματος τῇ ἐπιχειρήσει συνελ-
- 15 θόντος ταράξαιεν τὴν πόλιν, ζητήσεων τῶν συνεγνωκότων τὴν πρᾶξιν γιγνομένων, καὶ τοῖς αὐτῇ μελλήσουσιν ἐπιχειρεῖν ἄπορον τὴν ἀνδραγαθίαν <ποιήσαιεν>, φραξαμένου Γαίου πρὸς αὐτοὺς μειζόνως. καλῶς οὖν ἔχειν θεωριῶν ἐν τῷ Παλατίῳ ἐπιτελουμένων
- 20 ἄπτεσθαι τοῦ χρήματος (ἄγονται δὲ ἐπὶ τιμῇ τοῦ πρώτου μεταστησαμένου τὴν ἀρχὴν τοῦ δήμου Καίσαρος εἰς αὐτόν, μικρόν τε πρὸ τοῦ βασιλείου καλύβης πηκτοῦ γενομένης, καὶ Ῥωμαίων τε οἱ εὐπατρίδαι θεωροῦσιν ὁμοῦ παισὶ καὶ γυναιξὶ καὶ ὁ Καίσαρ), ῥαστώ-
- 25 νην τε αὐτοῖς ἔσεσθαι πολλῶν μυριάδων ἀνθρώπων εἰς ὀλίγον χωρίον καθειργμένων, ὥστε εἰσιόντι τὴν ἐπιχείρησιν ποιήσασθαι, δυνάμεως τοῖς ὑπασπισταῖς, εἰ καὶ τινες προθυμοῖντο, μὴ παρατευξομένης αὐτῷ βοηθεῖν.
- 30 ἠνείχετο δὲ Χαιρέας, καὶ τῶν θεωριῶν ἐπελθού- 12
σῶν τῇ πρώτῃ δεδογμένον ἄπτεσθαι τῆς πράξεως, ἰσχυρότερον ἦν τοῦ κατ' ἐκείνου προβεβουλευκότος τὸ τῆς

τύχης συγχαροῦν ὑπερβολάς, καὶ τὰς τρεῖς ὑπερβαλο-
 μένου τὰς νομίμους ἡμέρας μόλις κατὰ τὴν τελευταίαν
 αὐτοῖς ἐπράχθη τὸ ἔργον. Χαιρέας δὲ συγκαλέσας τοὺς
 συνωμότης « πολὺς μὲν εἶπε καὶ ὁ παρεληλυθὼς χρό-
 νος ὄνειδίζει τὸ ἐπιμέλλον ἡμῶν ἐπὶ τοῖς οὕτω βουλευ- 5
 θεῖσι μετ' ἀρετῆς· δεινὸν δὲ εἰ καὶ μηνύματος γενομέ-
 νου διαπαισείται ἢ πρᾶξις καὶ Γάιος ὑβρίζει μειζόνως.
 ἢ οὐχ ὀρῶμεν ὡς τῆς ἐλευθερίας ἀφαιροῦμεν ὀπόσας
 τῶν ἡμερῶν εἰς προσθήκην τῇ Γαίου τυραννίδι χαρι-
 ζόμεθα, δέον αὐτοὺς τ' ἀδεεῖς τὸ λοιπὸν εἶναι καὶ τοῖς 10
 ἄλλοις αἰτίαν τοῦ εὐδαίμονος παρασχόντας δι' αἰῶνος
 ἄπαντος τοῖς αὐθις ἐν θανάτῳ μεγάλα καὶ τιμῇ κατα-
 στήναι; » τῶν δὲ οὔτε ἀντειπεῖν ὡς οὐ πάνυ καλῶς δυ-
 ναμένων οὔτε τὴν πρᾶξιν ἀντικρὺς δεχομένων, σιγῇ δὲ
 καταπεπληγόντων, « τί » φησὶν, « ὧ γενναῖοι, διαμέλλομεν; 15
 ἢ οὐχ ὀρᾶτε τὴν σήμερον τῶν θεωριῶν ὑστάτην ἡμέ-
 ραν οὖσαν καὶ Γάιον ἐκπλευσοῦμενον; » ἐπὶ γὰρ Ἀλε-
 ξανδρείας παρεσκευάστο πλεῖν κατὰ θεωρίαν τῆς Αἰ-
 γύπτου. « καλὸν δὲ ἡμῖν προέσθαι τῶν χειρῶν τὸ ὄνει-
 δος, τῇ Ῥωμαίων μεγαλαυχία πομπεῦσον διὰ τε γῆς καὶ 20
 θαλάττης. πῶς δὲ οὐκ ἂν δικαίως κρίνομεν αὐτοὺς
 αἰσχύνῃ τῶν γενησομένων, εἰ τις αὐτὸν Αἰγύπτιος
 κτείνει, τὴν ὑβρίν οὐχ ἡγησόμενος ἀνασχετὸν τοῖς
 ἐλευθέροις γεγονόσιν; ἐγὼ μὲν οὐν οὐκέτι εἰς πλείονα
 ἀνέξομαι τὰς σκῆψεις ὑμῶν, χωρήσω δὲ τοῖς κινδύνοις 25
 ὁμόσε σήμερον, ἡδονῇ φέρων πᾶν ὅ τι καὶ γένοιτο ἐξ
 αὐτῶν, οὐδ' ἂν ὑπερβαλομένην εἴπερ εἴη. τί γὰρ δὴ
 καὶ γένοιτ' ἂν ἀνδρὶ φρόνημα ἔχοντι τούτου σχετικώ-
 τερον, Γάιον ἄλλον τινὰ ἀναιρεῖν ἐμοῦ ζῶντος, καὶ
 ἐμὲ τὴν ἐπὶ τῷδε ἀρετῇ ἀφηρημένον; » 30

13 καὶ ὁ μὲν ταῦτα εἰπὼν αὐτὸς τε ὠρμήκει πράξων
 τὸ ἔργον καὶ τοῖς λοιποῖς ἐνεπόλησε θάρσος, πᾶσι τε ἦν

ἔρωσ ἄπτεσθαι τοῦ ἐγγειρήματος μηδὲν ὑπερβαλλομέ-
 νοις. ἔωθεν τε ἐπὶ τοῦ παλατίου γέγονε, τὸ ξίφος ὑπε-
 ζωσμένος τῶν ἱππικῶν· ἔθος γὰρ δὴ τοῖς χιλιάρχοις
 τοῦτο, ἐξωσμένοις αἰτεῖν παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος τὸ
 5 σημεῖον, ἦν τε ἡ ἡμέρα καθήκουσα εἰς αὐτὸν τῆς παρα-
 λήψεως τοῦ σημείου. ἄρτι τε συνῆει πληθὺς εἰς τὸ
 παλάτιον ἐπὶ προκαταλήψει θείας πολλῶ θορύβῳ καὶ
 ᾠθισμῶ, χαρᾷ φέροντος Γαίου τὴν ἐπὶ τοιοῦσδε τῶν
 πολλῶν σπουδῆν, παρὸ καὶ διεκέκριτο οὐδὲν οὔτε τῇ
 10 συγκλήτῳ χωρίον οὔτε τοῖς ἱππεῦσι, φύρδην δὲ ἔξοντο,
 καὶ τοῖς ἀνδράσιν ὁμοῦ αἱ γυναῖκες καὶ τῷ δούλῳ ἀνα-
 μεμιγμένον τὸ ἐλεύθερον. Γάιος δὲ, προόδων αὐτῶ
 γενομένων, ἔθνε τῷ Σεβαστῷ Καίσαρι, ᾧ δὴ καὶ τὰ
 τῆς θεωρίας ἦγετο, καὶ πίπτοντος τῶν ἱερείων τινὸς
 15 συνέβη αἵματος τὴν Ἀσπρήνα στολήν, ἐνὸς τῶν συγ-
 κλητικῶν, ἀνάπλεων γενέσθαι. τοῦτο Γαίῳ γέλωτα
 μὲν παρέσχεν, ἦν δὲ ἄρα εἰς οἰωνὸν τῷ Ἀσπρήνῃ φα-
 νερόν· ἐπικατασφάζεται γὰρ τῷ Γαίῳ. Γάιον δὲ ἱστο-
 ρεῖται παρὰ φύσιν τὴν ἑαυτοῦ εὐπροσηγορώτατον γε-
 20 νέσθαι κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, καὶ δεξιότητι χρώμε-
 νον ὁμιλλίας πάνθ' ὄντινοῦν ἐκπλήξει τῶν παρατυγχα-
 νόντων. μετὰ δὲ τὴν θυσίαν ἐπὶ τὴν θεωρίαν τραπεί-
 ἑκαθέζετο, καὶ περὶ αὐτὸν τῶν ἐταίρων οἱ ἀξιολογώ-
 25 κατὰ ἕκαστον ἐνιαυτόν) τοιοῦνδε τρόπον. θύρας ἔχει
 δύο φερούσας τὴν μὲν εἰς τὸ ἐναίθριον τὴν δὲ εἰς στοᾶν
 εἰσόδοις καὶ ἀποχωρήσεσιν, ὅπως μὴ ταράσσοιντο οἱ ἐν-
 δον ἀπειλημένοι, ἐκ δὲ αὐτῆς τῆς καλύβης, ἐνδοτέρω
 διαφράγμασιν ἐτέραν ἀπειληφύας ἐπ' ἀναστροφῇ τοῖς
 30 ἀνταγωνισταῖς καὶ ὅποσα ἀχροάματα. συγκαθημένης
 δὴ τῆς πληθῆος, καὶ τοῦ Χαιρέου σὺν τοῖς χιλιάρχοις
 οὐκ ἄπωθεν τοῦ Γαίου (δεξιὸν δὲ τοῦ θεάτρον κέρας

ὁ Καίσαρ εἶχε), βασιλεύς τις τῶν συγκλητικῶν, ἀνὴρ
 ἐστρατηγηκῶς, ἤρετο Κλούσιον παρεξόμενον αὐτῷ, καὶ
 τοῦτον ὑπατικόν, εἰ τις αὐτῷ νεωτέρων πραγμάτων
 ἀφίκοιτο πύστις, προμηθεύς γενόμενος τοῦ μὴ ἐξάκου-
 στος εἶναι τάδε λέγων. τοῦ δὲ φαιμένου μηδὲν πεπύ- 5
 σθαι, "σήμερον τοιγαροῦν" ἔφη, "ὦ Κλούσιε, τυραν-
 νοκτονίας ἄγῶν πρόκειται." καὶ ὁ Κλούσιος "ὦ γεν-
 ναῖέ" φησι, "σίγα μὴ τις ἄλλος Ἀχαιῶν μῦθον ἀκούσῃ."
 πολλῆς δὲ ὀπίσθας ἐπιχειομένης τοῖς θεωροῖς, καὶ πολλῶν
 ὀρνέων ὀπόσα τῷ σπανίῳ τίμια τοῖς κτωμένοις, ὁ Γάιος 10
 ἠδονῆ τὰς περὶ αὐτοῖς ἐθεώρει μάχας καὶ διαρπαγὰς
 οἰκειουμένων αὐτὰ τῶν θεωρῶν. ἐνθάδε καὶ σημεῖα
 μανθάνει δύο γενέσθαι· καὶ γὰρ μῦθος εἰσάγεται καθ'
 ὃν σταυροῦται ληστῶν ἡγεμῶν, ὃ τε ὀρηστῆς δρᾶμα
 εἰσάγει Κινύραν, ἐν ᾧ αὐτός τε ἐκτείνετο καὶ ἡ θυγά- 15
 τηρ Μύρρα, αἰμά τε ἦν τεχνητὸν πολὺ, καὶ τὸ περὶ τὸν
 σταυρωθέντα ἐκκεχυμένον καὶ τὸ περὶ τὸν Κινύραν.
 ὁμολογεῖται δὲ καὶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην γενέσθαι ἐν ἧ
 Φίλιππον τὸν Ἀμύντου Μακεδόνων βασιλέα κτείνει
 Πανσανίας εἰς τῶν ἐταίρων εἰς τὸ θέατρον εἰσιόντα. 20
 Γαίου δὲ ἐνδοιάζοντος εἴτε παραμείνειεν εἰς τέλος τῆ
 θεωρίᾳ διὰ τὸ τελευταίαν εἶναι τὴν ἡμέραν, εἴτε λου-
 τρῷ χρησάμενος καὶ σίτῳ εἶτα ἐπανοίῳ καθὰ καὶ πρό-
 τερον, Μινουκιανὸς ὑπὲρ τοῦ Γαίου καθεξόμενος, καὶ
 δεδιὼς μὴ διαχυθῆι τὰ τῶν καιρῶν εἰς κενόν, ἔξανα- 25
 στὰς ἐπειδὴ καὶ Χαιρέαν ἑώρα προεξεληλυθότα, ἠπέ-
 γετο θαρσύνειν αὐτὸν προελθόν. λαμβάνεται δὲ αὐ-
 τοῦ τῆς στολῆς Γάιος κατὰ φιλοφροσύνην δῆθεν, καὶ
 "ποῦ δή" φησιν, "ὦ μακάριε;" καὶ ὁ μὲν αἰδοῖ δοκεῖν
 τοῦ Καίσαρος καθίζει (κρείσσω δ' ὁ φόβος ἦν), ὅλλ- 30
 γον δὲ διαλιπὼν εἶτα διανίσταται· καὶ ὁ Γάιος οὐδὲν
 ἐμποδῶν ἦν ἐξίοντι, δοκῶν ἐπὶ τινι τῶν ἀναγκαίων

ποιεῖσθαι τὴν ἔξοδον. Ἀσπρήνας δέ· (μετείχε δὲ καὶ αὐτός) παρήνει τῷ Γαῖῳ, καθὰ πρότερον, ὑπεξελθόντι πρὸς τε λουτρῷ καὶ ἀρίστῳ γενέσθαι, καὶ ἔπειτα δὲ εἰσελθεῖν, χορήγων ἐπὶ πέρας ἄχθῃναι τὰ ἐγνωσμένα.

- 5 καὶ οἱ περὶ τὸν Χαιρέαν ἔτασσον μὲν ἀλλήλους ἢ 14
 καιρός, καὶ ἔχοῃν ἕκαστον στάντα ἢ προσταχθεῖη μὴ ἀπολιμπάνεσθαι ἐπιπονοῦντας. ἤχθοντο δὲ τῇ διατριβῇ καὶ τῷ μέλλεσθαι τὰ ἐν χερσίν, ἐπεὶ καὶ περὶ τὴν ἐνάτην ὥραν ἤδη τὰ τῆς ἡμέρας ἦν. καὶ Χαιρέας, βραδύ-
 10 νουτος Γαῖου, πρόθυμος ἦν ἐπεισελθὼν ἐν τῇ καθέδρᾳ προσπεσεῖν. προήδει μέντοι τοῦτο σὺν πολλῶ φό-
 νῳ τῶν τε βουλευτῶν καὶ ὁπόσοι τῶν ἱππέων παρήσαν. καίπερ δὲ εἰδώς, πρόθυμος ἦν, καλῶς ἔχειν ἡγρούμενος
 15 πᾶσιν ἀσφάλειαν καὶ ἐλευθερίαν ὠνούμενος ἐν ὀλίγῳ τίθεσθαι τὰ κατὰ τοὺς ἀπολουμένους. καὶ δὴ τετραμ-
 μένων εἰς τοῦ θεάτρου τὴν εἴσοδον σημαίνεται Γάιος ἔξαναστάς, καὶ θόρυβος ἦν. ἀνέστρεφον δὲ καὶ οἱ συν-
 20 ωμόται καὶ ἀνωθοῦντο τὴν πληθύν, λόγῳ μὲν διὰ τὸ δυσχεραίνειν τὸν Γάιον, ἔργῳ δὲ ἐπ' ἀδείας βουλόμενοι,
 ἐν ἐρημίᾳ τῶν ἀμυνομένων καταστήσαντες αὐτόν, ἄπτε-
 σθαι τῆς σφαγῆς. προεξήεσαν δὲ Κλαύδιος μὲν ὁ πά-
 25 τρων αὐτοῦ καὶ Μάρκος Ἐνίκιος ὁ τῆς ἀδελφῆς ἀνὴρ, ἔτι δὲ Ἰαλέριος Ἀσιατικός, οὓς οὐδὲ βουλομένοις δια-
 κλείσαι δύναμις ἦν αἰδοῖ τῆς ἀξιώσεως· εἶπετο δὲ αὐ-
 30 τὸς σὺν Παύλῳ Ἀρρουντίῳ. ἐπεὶ δὲ ἐντὸς ἦν τοῦ βασιλείου, τὰς μὲν εὐθείας ὁδοὺς λείπει, καθ' ὅς διεσθή-
 κεσαν τῶν δούλων οἱ θεραπεύοντες αὐτόν καὶ προήε-
 σαν οἱ περὶ τὸν Κλαύδιον, τρέπεται δὲ κατὰ στενω-
 πὸν ἡρεμηκότα καὶ ἐπίσκοτον πρὸς λουτροῖς γενησό-
 35 μενος, ἅμα καὶ παῖδας οἱ ἦκεσαν ἐκ τῆς Ἀσίας κατανοή-
 σων, πομπῆς αὐτῶν ἐκεῖθεν γενομένης ἐπὶ ὕμνοις μυστηρίων. ἃ ἐπετέλει, ἔνιοι δὲ κατὰ πυρρῆχισμοὺς οἱ ἐν

τοῖς θεατροῖς ἔσωτο. ὑπαντιάζει δὲ αὐτὸν Χαιρέας,
 καὶ ἤτησε σημεῖον. τοῦ δὲ τῶν εἰς χλεύην ἀνακειμένων
 εἰπόντος, οὐδὲν ἐνδοιάσας λοιδορίαις τε ἐχρήτο κατὰ
 τοῦ Γαίου, ~~καὶ κωπασάμενος τὸ ξίφος~~ ἐπάγει πληγὴν
 σφοδράν· οὐ μὴν γε ἦν καιρίος. καίτοι γέ φασί τινες 3
 προνοία τοῦ Χαιρέου γενέσθαι τὸ μὴ μιᾷ πληγῇ διε-
 γάσασθαι τὸν Γάιον, ἀλλὰ τιμωρεῖσθαι μειζόνως πλή-
 θει τραυμάτων. οὐ μὴν ἐμοὶ πιθανὸς οὗτος ὁ λόγος διὰ
 τὸ μὴ ἐπιχωρεῖν ἐν ταῖσδε ταῖς πράξεσι λογισμῶ χρη-
 σασθαι τὸν φόβον. Χαιρέαν δέ, εἴπερ οὕτως ἐφρόνει, 10
 πάντων ἡγῆμαι μωρία διαφέρειν, ἡδονὴν τῇ ὀργῇ [χα-
 ριζόμενον] μᾶλλον ἢ ἐκ τοῦ ὀξέος ἀπαλλαγὴν αὐτῷ τε
 καὶ τοῖς συνωμόταις κινδύνων χαριζόμενον, διὰ τὸ
 πολλὰς ἂν μηχανὰς ἔτι γενέσθαι βοηθειῶν Γαίῳ μὴ
 φθάσαντι τὴν ψυχὴν ἀφείναι, κἀνταῦθα Χαιρέα λόγον 15
 ἂν γενέσθαι οὐ περὶ τῆς Γαίου τιμωρίας ἀλλὰ τῆς αὐ-
 τοῦ καὶ τῶν φίλων, ὅπου γε καὶ πράξαντι καλῶς ἂν
 εἶχε σιγῇ χρωμένῳ διαδιδράσκειν τὰς ὀργὰς τῶν ἀμυ-
 νομένων, οὐχ ὅπως, ἄδηλον εἰ τύχοι κατορθῶν, ἐπ'
 ἀλόγοις χρήξειν αὐτὸν τε ἀπολέσαι καὶ τὸν καιρὸν. καὶ 20
 τάδε μὲν εἰκάζειν παρέστω τοῖς βουλομένοις ἢ καὶ θέ-
 λουεν· ὁ δὲ Γάιος ἀλγηδόνι τῆς πληγῆς περιφερόμενος
 (μεσσηγὺς γὰρ τοῦ τε ὤμου καὶ τοῦ τραχήλου φερόμε-
 νον τὸ ξίφος ἐπέσχευ ἢ κλειὸς προσωτέρῳ χωρεῖν) οὔτε
 ἀνεβόησεν ὑπ' ἐκπλήξεως, οὔτε ἐπεκαλέσατό τινας τῶν 25
 φίλων, εἴτε ἀπιστία εἴτε καὶ ἄλλως ἀφρονήσει, στόνῳ
 δὲ χρησάμενος πρὸς τῆς ἀλγηδόνος τὸ περιττὸν εἰς τὸ
 πρόσθεν ἔετο φυγῇ. καὶ δεξάμενος αὐτὸν Κορνήλιος
 Σαβίνος, τὴν διάνοιαν ἤδη προκατειργασμένος, ὥθει
 κλιθέντα ἐπὶ γόνυ· πολλοὶ δὲ περιστάντες ἀφ' ἐνὸς 30
 ἐγκειλεύσματος ἔκοπτον τοῖς ξίφεσι, παρακλευσμὸς τε
 πρὸς ἀλλήλους καὶ [πρὸς] ἕρις αὐτοῖς ἦν. τελευταίαν

δὲ Ἀκύλας ὁμολογεῖται ὑπὸ ἀπάντων πληγῆν ἐπαγα-
 γάν, ἢ μεδίστησιν αὐτὸν ἀκριβῶς. ἀναθείη δ' ἂν τις
 τὴν πρῶξιν Χαιρέα· καὶ γὰρ εἰ σὺν πολλοῖς ἐπράχθη τὸ
 ἔργον αὐτῷ, ἀλλ' οὐκ πρῶτός τε ἐνεδυμήθη, τοιαῦτα
 5 ὡς πραχθείη ἂν, προλαβὼν πολὺ τῶν ἀπάντων, καὶ
 πρῶτος μὲν τολμηρῶς ἐξεῖπε τοῖς λοιποῖς, δεχομένων
 δὲ τὸν ἐπὶ τῷ φόνοφ λόγον σποράδας τε ἤθροισε, καὶ
 τὰ πάντα φρονίμως συγκροτήσας, ἐνθα γνωμῶν εἰση-
 γήσεως ἐχρῆν, πολὺ κρείσσων ἐγένετο, καὶ λόγοις κα-
 10 θωμίλλησε χρηστοῖς ὡς οὐ τολμῶντας ἠνάγκασέ τε τοὺς
 πάντας, ἐπεὶ τε καιρὸς ἐλάμβανε χειρὶ χρῆσασθαι, φαί-
 νεται κἀνταῦθα πρῶτός τε ὀρμήσας καὶ ἀψάμενος τοῦ
 φόνου καὶ τοῖς ἄλλοις εὐεπίβατον παρασχὼν καὶ προ-
 τεθνεῶτα Γάιον, ὥστε ἂν δικαίως καὶ ὁπόσα τοῖς λοι-
 15 ποῖς εἴη πεπραγμένα, τῇ Χαιρέου γνώμη τε καὶ ἀρετῇ
 προστίθεσθαι καὶ πόνω τῶν χειρῶν.

καὶ Γάιος μὲν τοιοῦτῳ τρόπῳ χρῆσάμενος τῆς τε- 15
 λευτῆς, ὑπὸ τοῦ πολλοῦ τῶν τραυμάτων ἀποψυχθεὶς
 ἔκειτο· οἱ δὲ περὶ τὸν Χαιρέαν, ἐπειδὴ κατεῖργαστο
 20 αὐτοῖς ἤδη Γάιος, ὁδοὺς μὲν τὰς αὐτὰς ἰόντες σῶξιν
 αὐτοὺς ἀμήχανον ἐώρων, ὅκνω τε τῶν γεγονότων (οὐ
 γὰρ μικρὸν ἦν τὸν αὐτοκράτορα ἀνηρηκόσι τὸ κινδύ-
 νευμα, ὑπὸ τε ἀνοίας τοῦ δήμου τιμώμενον καὶ ὄντα
 προσφιλῆ, καὶ τῶν στρατιωτῶν μὴ ἀναιμωτὶ ποιησομέ-
 25 νων τὴν ζήτησιν αὐτοῦ), ἄλλως τε στενωπῶν οὐσῶν τῶν
 ὁδῶν καθ' ἃς ἐπραξαν τὸ ἔργον, καὶ μεγάλου πλήθους
 ἐμφράξαντος αὐτὰς τῆς θεραπείας, καὶ ὁπόσοι τῶν
 στρατιωτῶν ἐπὶ φυλακῇ τοῦ αὐτοκράτορος ἐκείνην παρ-
 ῆσαν τὴν ἡμέραν. ὁδοὺς δὲ ἐτέρας χωροῦντες παρῆ-
 30 σαν εἰς τὴν Γερμανικοῦ μὲν οἰκίαν τοῦ Γαίου πατρός,
 ὃν τότε ἀνηγήκεσαν, συνημμένην δὲ ἐκείνην διὰ τὸ ἐν
 τὸ βασιλείων ὄν ἐπ' οἰκοδομίαις ἐκάστου τῶν ἐν τῇ

ἡγεμονία γεγονότων ἀσκηθὲν ἀπὸ μέρους ὀνόματι τῶν
 οἰκοδομησαμένων ἢ καὶ τι μερῶν οἰκήσεως ἀρχάντων
 τὴν ἐπωνυμίαν παρασχέσθαι. καὶ διεκπεσόντες τοῦ
 πλῆθους τῆς ἐφόδου ἐν ἰαθείᾳ τὸ παρὸν ἦσαν, λανθάνοντος
 ἀκμὴν κακοῦ τοῦ τὸν αὐτοκράτορα παρελιηφό- 5
 τος. πρῶτους δὲ εἰς τοὺς Γερμανοὺς ἢ αἰσθησις ἀφί-
 κετο τῆς Γαίτου τελευτῆς· δορυφόροι δὲ ἦσαν οὗτοι
 ὁμώνυμοι τῷ ἔθνει ἀφ' οὗ κατειλέχато, τὸ Κελτικὸν
 τάγμα παρεχόμενοι αὐτῶν. θυμῷ δὲ χρῆσθαι πάτριον
 ἔστιν αὐτοῖς, ὅπερ οὐ σπάνιον ἐν τισιν ἑτέροις βαρβάρων
 διὰ τὸ ἡσδύως λογισμὸν ἐπιδέχεσθαι τῶν ποιου-
 μένων, ῥωμαλέοι τε τοῖς σώμασι, καὶ τῇ πρώτῃ ὀρμῇ
 συνιόντες τοῖς πολεμίοις, οὗ ἂν ὀρμήσωσι μεγάλα κα-
 τορθοῦντες. οὗτοι οὖν πυθόμενοι τοῦ Γαίτου τὴν σφα-
 γήν, καὶ περιαλήσαντες διὰ τὸ μὴ ἀρετῇ κρίνειν ἐπὶ 15
 τοῖς ὄλοις ἀλλὰ συμφέροντι τῷ αὐτῶν (μάλιστα δὲ αὐ-
 τοῖς προσφιλεῖς ἦν Γάιος, δόσεσι χρημάτων τὸ εὖνον
 αὐτῶν κτώμενος), σπασάμενοι τὰ ξίφη (προεστήκει δὲ
 αὐτῶν Σαβίνος, χιλιαρχῶν οὐ δι' ἀρετὴν καὶ γενναιο-
 τητα προγόνων, μονομάχος γὰρ ἦν, ἰσχύι δὲ σώματος 20
 τὴν ἐπὶ τοιούτοις κτησάμενος ἀνδράσιν ἀρχὴν) διεξήγε-
 σαν τῆς οἰκίας ἀνερευνώμενοι τοὺς σφαγέας τοῦ Καί-
 σαρος. Ἀσπρήναν τε κρεουργήσασιν αὐτοῖς διὰ τὸ
 πρῶτον περιπεσεῖν, οὗ τὴν στολὴν μιᾶναν τὸ αἷμα τῶν
 θυμάτων, ὡς μοι λέλεκται πρότερον, οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ 25
 τὴν συντυχίαν ἀπεσήμαινε τοῦ γεγονότος, δεύτερος
 Νωρβανὸς ὑπηνητίαξεν, ἐν τοῖς γενναιοτάτοις τῶν πο-
 λιτῶν, καὶ πολλοὺς αὐτοκράτορας παρεχόμενος τῶν
 προπατόρων· καὶ μηδὲν αἰδουμένων αὐτοῦ τὴν ἀξίω-
 σιν, ἰσχύι προύχων ἀφαιρεῖται τὸ ξίφος τῷ πρῶτῳ τῶν 30
 ἐπιόντων συμπλακεῖς, φανερός τε ἦν οὐκ ἀπραγμόνας
 τεθνηξόμενος, μέχρι δὴ περισχεθεῖς πολλοὺς τῶν ἐπι-

φερομένων ἐπεσεν ὑπὸ πλήθους τραυμάτων. τρίτος δὲ Ἀντήιος, τῶν ἐκ τῆς βουλῆς, σὺν ὀλίγοις οὐ τυχαίως τοῖς Γερμανοῖς καθάπερ οἱ πρότερον περιπεσῶν, ὑπὸ δὲ φιλοθεαμοσύνης καὶ ἡδονῆς τοῦ αὐτόπτης γενέσθαι

5 Γαίου κειμένου μίσος ἐνέφαινε τὸ πρὸς αὐτόν· τὸν γὰρ πατέρα τοῦ Ἀντηίου καὶ ὁμώνυμον φυγάδα ἐλάσας καὶ μὴ ἀρκεσθεῖς κτείνει στρατιώτας ἀποπέμψας. καὶ παρῆν μὲν διὰ τὰδε εὐφρανούμενος θεωρῶν τοῦ νεκροῦ, θεωρουμένης δὲ τῆς οἰκίας κρύπτειν αὐτὸν ἐντεθυ-
10 μμένος οὐ διαφυγγάνει τῶν Γερμανῶν τὸ εἰς τὴν ἔρευναν ἀκριβὲς καὶ ἐπὶ τοῖς φόνοις ὁμοίως τῶν τε αἰτίων καὶ μὴ ἐξαγριωσάντων.

καὶ οἱ μὲν ταύτη τεθυήκεσαν, εἰς δὲ τὸ θέατρον 16
ἐπεὶ ἀφίκετο ὁ λόγος περὶ τῆς Γαίου τελευτῆς, ἐκπλη-
15 ξίς τε καὶ ἀπιστία ἦν. οἱ μὲν γὰρ καὶ πάνυ ἡδονῇ δεχόμενοι τὸν ὄλεθρον αὐτοῦ, κὰν πρὸ πολλοῦ ἠγησάμενοι σφίσιον ἀγαθὸν συνελθεῖν, ὑπὸ δέους ἐν ἀπιστίᾳ ἦσαν· εἰς δὲ οἷς καὶ πάνυ ἀπ' ἐλπίδων ἦν, διὰ τὸ μὴ ἐθέλειν τι τοιούδε περὶ τὸν Γαίου γεγονέναι; μὴδὲ ἀληθείᾳ
20 προστίθεσθαι, διὰ τὸ μὴ οἶόν τε ἀνθρώπων εἶναι τοιαῦδε ἀρετῇ χρῆσθαι. γυναῖα δ' ἦν ταῦτα καὶ παῖδες, ὀπίσοι τε δοῦλοι καὶ τινες τοῦ στρατιωτικοῦ, οἱ μὲν διὰ τὸ μισθοφορεῖν, καὶ οὐδὲν ἄλλ' ἢ συντυραννοῦντες, καὶ διακονία τῆς κατ' ἐκείνον ὕβρεως ἐπανασειόμενοι
25 τοῖς κρατίστοις τῶν πολιτῶν, τιμῆς τε ἅμα καὶ ἀφελειῶν τυγγάνειν· ἡ δὲ αὖ γυναικωνίτις καὶ τὸ νεώτερον, ὅπερ ὄχλος φιλεῖ, θεωραῖς τε καὶ μονομαχιῶν δόσεσι καὶ τινῶν κρεανομιῶν ἡδοναῖς ἀνειλημμένοι, ἃ ἐπράσσετο λόγῳ μὲν ἐπὶ θεραπείᾳ τῆς πληθύος, τὸ δὲ
30 ἀληθὲς ἐκπιπλάντα τῆς μανίας Γαίου τὴν ὁμότητα· οἱ δὲ δοῦλοι διὰ τὸ ἐν προσηγορίᾳ τε εἶναι καὶ καταφρονήματι τῶν δεσποτῶν, ἀποστροφῆς τῆς ὑβρίζοντι

αὐτοὺς οὕσης τῆς κατ' ἐκείνον ἐπικουρίας· ῥάδιον γὰρ
 ψευσαμένοις τε κατὰ τῶν κυρίων πεπιστεῦσθαι, καὶ τὰ
 χρήματα ἐνδεξασιν αὐτῶν ἅμα ἐλευθέρους τε εἶναι καὶ
 πλουσίους ~~μισθῶ τῶν κατηγοριῶν~~, διὰ τὸ ἄδρα αὐτοῖς
 προκείσθαι τὰς ὀγδόας τῶν οὐσιῶν. τῶν δὲ εὐπατρι- 5
 δῶν εἰ καὶ τισι πιστὸς ὁ λόγος φανείη, τοῖς μὲν ἐκ τοῦ
 προειδέναι τὴν ἐπιβουλήν, τοῖς δὲ ὑπὸ τοῦ θέλειν εὐ-
 κτὸν ἡγουμένοις, σιγῇ παρεδίδοτο οὐ μόνον ἢ ἐπὶ τοῖς
 ἡγγελέμενοις χαρὰ ἀλλὰ καὶ ἡ δόξα τῆς ἀκροάσεως, οἳ
 μὲν δεδιότες μὴ καὶ ψευσθεῖσιν ἐλπίδος τιμωραὶ συν- 10
 ἔλθοιεν ὡς προεξορμήσασιν ἀποφήνασθαι τὴν διάνοιαν
 τὴν ἑαυτῶν, οἳ δὲ ἐξεπιστάμενοι διὰ τὸ τῆς ἐπιβουλῆς
 μετασχεῖν μειζόνως ἐκρυπτον ἀλλήλων ἀγνοία, καὶ δε-
 διότες μὴ πρὸς τινὰς εἰπόντες, οἷς ἡ τυραννὶς ἐστῶσα
 ὠφέλιμος ἦν, ζῶντος Γαίου κολασθεῖεν ἐνδελέως γε- 15
 νομένης, ἐπεὶ καὶ ἕτερος ἐπεφοιτῆκει λόγος, ὠμιληκέ-
 ναι μὲν Γάιον τραύμασιν, οὐ μὴν ἀποθανεῖν ἀλλὰ
 ζῶντα ἐν θεραπεύσει ὑπὸ τῶν ἰατρῶν εἶναι. ἦν τε
 πιστὸς οὐδεὶς οὐδενί, ᾧ καὶ θαρσήσας γνώμην ἀπο-
 φαίνοντο τὴν αὐτοῦ· ἡ γὰρ φίλος ὢν ὑποκτος ἐγί- 20
 νετο εὐνοία τῆς τυραννίδος, ἢ καὶ μίσει πρὸς ἐκε-
 νον χρώμενος τῷ πρὸς αὐτὸν οὐδαμόθεν εὐνοία χρω-
 μένῳ διαφθείρει τὴν ἐπὶ τοῖς λεγομένοις πίστιν. ἐλέ-
 γετο δὲ ὑπὸ τινῶν, οἳ καὶ μάλιστα τοῖς εὐπατριδαῖς
 ἠφάνιζον τὸ εὐθυμοῦν τῆς ἐλπίδος, ἐν ἀμελείᾳ κινδύ- 25
 νων γεγονότα καὶ ἄφροντιν κομιδῆς τῶν τραυμάτων,
 ὡσπερ εἶχεν, ἡματωμένον ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς διεκπεσεῖν
 καὶ ἐν δημηγορίαις εἶναι. καὶ τάδε μὲν εἰκάζετο βου-
 λήσῃ τῇ ἀλογίστῳ τῶν θροεῖν προθεμένων, καὶ ἐπ'
 ἀμφοτέρα δόξῃ τῶν ἀκουόντων λαμβανόμενα· οὐ μὴν 30
 τὴν γε ἔδραν ἐξέλιπον, δεδιότες τὴν ἐπενεχθησομένην
 προεξιούσιν αἰτίαν. οὐ γὰρ ἀφ' ἧς ἐξίλειεν διανοίας γε-

νήσεσθαι περὶ αὐτοὺς τὴν κρίσιν, ἀλλὰ ἀφ' ἧς εἰκάξειν θελήσειαν οὔτε κατηγορήσαντες καὶ οἱ δικάζοντες.

ἐπεὶ δὲ καὶ πλῆθος τῶν Γερμανῶν περιέσχε τὸ θεά- 17
τρον ἐσπασμένων καὶ ἐξίφῃ, πᾶσι τοῖς θεωροῖς ἐλπὶς ἦν
5 ἀπολέσθαι, καὶ πρὸς πᾶσαν οὐτινοσοῦν εἰσοδὸν ποῖα
εἶχεν αὐτοὺς ὡς ἀντίκα μάλα συγκοπήσονται· ἐν ἀμη-
χανοῖς δὲ ἦσαν, οὔτε ἀπιέναι θάρσος εἰσφερόμενοι οὔτε
ἀκίνδυνον τὴν διατριβὴν τὴν ἐπὶ τοῦ θεάτρον πεπι-
στευκότες. εἰσπιπτόντων δὲ ἦδη, βοή τοῦ θεάτρον
10 ῥήγνυται καθ' ἱκετεῖαν τρεπομένου τῶν στρατιωτῶν
ὡς πάντων ἀγνοίας αὐτῷ γενομένης καὶ τῶν βου-
λευθέντων τοῖς ἐπαναστάσιν, εἰ δὴ τις καὶ γέγονεν
ἐπανάστασις, καὶ τῶν γεγυότων. φεΐδεσθαι οὖν, καὶ
μὴ τόλμης ἀλλοτριᾶς παρ' αὐτῶν οὐδὲν ἐν αἰτία γενο-
15 μένων ἀπολαμβάνειν τιμωρίαν, παρέντας ἐν ἐρευνῇ
τῶν πεπραγόντων, ὅτι καὶ πεπραγμένον εἶη, καταστιῆ-
ναι. καὶ οἱ μὲν ταῦτά τε καὶ περαιτέρω μετὰ δακρύων
καὶ τύψεως προσώπων, ἐπιθειάζοντες καὶ ποτνιῶμενοι,
ὁπόσα ἀνεδίδασκεν αὐτοὺς ὁ κίνδυνος ἐστὼς πλησίον,
20 καὶ ὡς ἂν τις ἀγωνιζόμενος περὶ τῆς ψυχῆς εἰπείεν τι,
ἔλεγον· θραύεται δὲ πρὸς ταῦτα τῶν στρατιωτῶν ἡ
ὀργή, μεταμελήσαν αὐτοῖς τοῦ ἐπὶ τοῖς θεωροῖς βου-
λεύματος· ὡμόν τε γὰρ ἦν τοῦτο καὶ ἐκείνοις καίπερ
ἐξηγηρικώσιν ἐδόκει, τὰς κεφαλὰς τῶν περὶ τὸν Ἀσπρη-
25 ναν ἐπὶ τὸν βωμὸν ἀπερειασάμενοις. πρὸς ἃς μειζόνως
ἐπαθὸν οἱ θεωροὶ λογισμῷ τε ἀξιώσεως τῶν ἀνδρῶν
καὶ ἐλέφ τοῦ πάθους, ὥστε παρ' ὀλίγον καὶ αὐτοῖς αὐ-
δὲν ἐλλιπεστέρως τὰ τῶν κινδύνων ὁμιλήσαντα ἐπανα-
σεσεῖσθαι, ὧν ἄδηλον εἶναι τὴν συμφοράν, εἰπερ εἰς
30 τέλος φευχθῆναι δύναται ἂν. ὥστε κἂν εἰ τινες τῶν
προθύμως μισούντων καὶ μετὰ δίκης τὸν Γάϊον, ἀφαι-
ρεῖσθαι τῶν ἐπ' αὐτῷ εὐφροσυνῶν τῆς χώρας διὰ

τὸ ἐν φοπῇ μὲν τοῦ συναπολουμένου γεγονέναι, τὸ δὲ πιστὸν τοῦ περιεῖναι μηδέπω καὶ τότε ἐχέγγυον συνελθεῖν.

- 18 ἦν δὲ ~~Εὐάρεστος Ἀρρουντίος~~ τῶν κηρυσσόντων τὰ παλούμενα, καὶ δι' αὐτὸ φωνῆς τε μεγέθει χρώμενος 5 καὶ χρήματα περιβεβλημένος ὁμοία τοῖς Ῥωμαίων πλουσιωτάτοις, δύναμις τε αὐτῷ ἦν ἐφ' οἷς ἐθειλήσειε πράσσειν κατὰ τὴν πόλιν ἐν τε τῷ τότε καὶ τοῖς ὕστερον. οὗτος διαθείς αὐτὸν ὡς ἐνήν πενθεμιώτατον (καίτοι μίσει καὶ παρ' ὄντινον ἐχρήτο πρὸς Γάιον, ἀλλὰ 10 μὴν κρείστων ἢ διδασκαλία τοῦ φόβου καὶ στρατηγία περὶ τοῦ κερδησομένου τὴν σωτηρίαν τῆς εἰς τὸ παρὸν ἡδονῆς), πάντα κόσμον ἐπιτηδεύσας ὡς ἂν τις ἐπὶ τοῖς τιμωτάτοις παρασπενάσαιτο ἀπολωλόσιν, ἀποσημαίνει τοῦ Γαίου τὸν θάνατον ἐπὶ τὸ θέατρον παρελθὼν, καὶ 15 ἐπαυσε τοὺς ἀνθρώπους ἐπὶ πλεόν ἄγνοιά συμπεριφερεσθαι τοῦ γεγονότος. ἤδη δὲ καὶ Ἀρρουντίος περιήει ἀνακαλῶν τοὺς Γερμανοὺς, καὶ οἱ χιλιάρχοι σὺν αὐτῷ κελεύοντες καταλίθεσθαι τὸν σίδηρον καὶ διασφυοῦντες Γαίου τὴν τελευτήν. τοῦτο δὲ καὶ σαφέστατα 20 ἔσωσε τοὺς ἐν τῷ θεάτρῳ συνειλεγμένους, καὶ πάντας οἱ καὶ ὀπωσοῦν τοῖς Γερμανοῖς περιτύχοιεν. ἐλπίδος γὰρ αὐτοῖς παραγενομένης ἔμπνουν κεισθαι τὸν Γάιον οὐκ ἔστιν οὐ τινὸς κακῶν ἂν ἀπέσχοιτο· τοςόνδε ἐπερίσσευσεν αὐτοῖς εὐνοίας τῆς πρὸς αὐτόν, ὡς καὶ μετὰ 25 τοῦ καθ' αὐτοὺς ἀπολουμένου τῆς ψυχῆς κτήσασθαι τὸ ἀνεπιβούλευτον αὐτῷ καὶ τσαυτῇ δυστυχίᾳ (μῆ) συνεσόμενον. παύονται δὲ τοῦ ὀρηκνότητος εἰς τὴν τιμωρίαν, μαθήσεως σαφοῦς παραγενομένης αὐτοῖς ἐπὶ τῇ τελευτῇ Γαίου, διὰ τε τὸ εἰς ἀχρεῖον ἐπιδειξασθαι 30 τὸ πρέθυμον τῆς εὐνοίας, ὃς ἀμείψαιτο αὐτοὺς ἀπολωλότας, καὶ δάει μὴ περαιτέρω τῇ ὕβρει χρωμένων ἐπι-

στροφῇ γένοιτο ὑπὸ τῆς βουλῆς, εἴπερ εἰς ἐκαίνην περισταίῃ τὸ κράτος, ἢ ὑπὸ τοῦ ἐπικραταστάτου ἄρχοντος.

www.libtool.com.cn

καὶ οἱ μὲν Γερμανοί, εἰ καὶ μόλις, ἀλλ' οὖν ἐκαύσαντο λύσεως τῆς ἐπὶ Γαίου τῷ θανάτῳ καταλαμβανόμενης αὐτούς· Χαιρέας δέ (σφόδρα γὰρ περὶ Μικουκιανῷ ἔδεισε μὴ διαφθαρεῖν μανίᾳ τῶν Γερμανῶν περιπεσῶν) ἕκαστόν τε τῶν στρατιωτῶν μετῆαι, προμηθεῖσθαι τῆς σωτηρίας αὐτοῦ δεόμενος, καὶ μὴ ἀπολώλοι πολλὴν ἐξέτασιν ποιούμενος. καὶ Μικουκιανὸν μὲν καὶ Κλήμη (ἀνάγεται γὰρ ἐπὶ τοῦτον) μεθίησι, πολλῶν μετ' ἄλλων συγκλητικῶν δικαιοσύνην τῇ πράξει συμμαρτυρῶν καὶ ἀρετὴν τοῖς ἐντεθυμημένοις καὶ πράσσειν μὴ ἀποδεδειλιακόσι· τυραννίδα γὰρ εἰς ὀλίγον μὲν ἀνθεῖν ἠδονῇ τοῦ ὑβρίζειν ἐπαρθεῖσαν, εὐτυχεῖς δὲ οὐκ ἄρα ποιεῖσθαι τὰς ἀπαλλαγὰς τοῦ βίου, μίσει τῆς ἀρετῆς πρὸς αὐτὴν χρωμένης, ἀλλὰ μετὰ τῆς αὐτῆς δυστυχίας ὁποῖα δὴ Γαίου συναλθεῖν, πρὸ τῶν ἐπαναστάντων καὶ συνθέντων τὴν ἐπίθεσιν αὐτὸν ἐπίβουλον αὐτῷ γενόμενον, καὶ διδάξαντα οἷς ὑβρίζων ἀφόρητος ἦν, ἀφανίζων τοῦ νόμου τὴν πρόνοιαν, πολέμῳ πρὸς αὐτὸν χρῆσθαι τοὺς φιλτάτους, καὶ νῦν λόγῳ μὲν εἶναι τούτους οἱ ἀνηγήκασιν Γαίου, ἔργῳ δὲ αὐτὸν ὑφ' ἑαυτοῦ κείσθαι διολωλότα.

ἦδη δὲ καὶ τὸ θέατρον ἐξανίστατο τῶν φυλακῶν, καὶ ταραχαὶ πάνν πικραὶ ἐγένοντο τῶν εἰσω. αἰτία δ' ἦν τοῦ προθύμως διαφευξομένου τῶν θεωρῶν Ἀλκυῶν ὁ ἰατρός, συναρπασθεὶς ὡς ἐπὶ θεραπείᾳ τινῶν τραυματιῶν, ἐκπέμψας δὲ τοὺς συνόντας, λόγῳ μὲν ὡς καὶ μετελευσομένους ὁπάσα εἰς τὴν ἰασιν τοῖς τραυματαῖς πρόσφορα, τὸ δὲ ἀληθὲς ὡς ἀπέσειντο κινδύνου τοῦ κατειληφότες. ἐν τούτῳ δὲ βουλῆς τε γίνεται σύνοδος,

καὶ ὁ δῆμος, ἤπερ καὶ εἰώθασιν ἐκκλησιάζειν ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς καταστάς, ἐν ζητήσει τῶν σφαγῶν τῶν Γαίου ἦσαν, ὁ μὲν δῆμος καὶ πάνυ ἐκθύμως, δοκεῖν δὲ καὶ ἡ βουλή. καὶ ἦν γὰρ Ἀσιατικὸς Βαλέριος ὑπατικὸς ἀνὴρ· οὗτος ἐπὶ τῶν δῆμων καταστάς θορυβούντων καὶ δει- 5
νὸν τιθεμένων τὸ ἔτι λανθάνον τῶν τὸν αὐτοκράτορα ἀπεκτονότων, ἐπεὶ προθύμως πάντες αὐτὸν ἤρουτο τίς ὁ πράξας τυγχάνει, "εἶθε γὰρ ἔγωγε" φησί. προὔθεσαν δὲ καὶ οἱ ὑπατοὶ διάγραμμα, Γαίου μὲν κατηγορίας ποιούμενοι, κελεύοντες δὲ τῷ τε δῆμῳ καὶ τοῖς στρα- 10
τιώταις ἐπὶ τὰ αὐτῶν ἀπιέναι, τῷ μὲν δῆμῳ πολλὴν ἀνέσεως ἐπαγγελλόμενοι ἐλπίδα, τῷ στρατιωτικῷ δὲ τιμῶν, εἰ ἐν κόσμῳ μένειαν τῷ εἰωθότι, μηδὲν ὑβρίζειν ἐξαγόμενοι· δέος γὰρ ἦν μὴ ἐξαγριωσάντων ἀπολαύ-
σειε τοῦ κακοῦ ἢ πόλις, καθ' ἄρπαγὰς αὐτῶν καὶ συ- 15
λήσεις τῶν ἱερῶν τρεπομένων. ἐφθάκει δὲ ἤδη τῶν βουλευτῶν τὸ πᾶν πλήθος συνειλεγμένον, καὶ μάλιστα οἱ τοῦ Γαίου συνθέντες τὸν φόνον, θράσειε τε ἤδη χρώ-
μενοι κἂν φρονήματι μεγάλῳ ὄντες ὡς εἰς αὐτοὺς ἀνα-
κειμένων ἤδη τῶν πραγμάτων. 20

- 2 ἐν τούτῳ δὴ ὄντων τῶν πραγμάτων αἰφνίδιον ἀρ-
πάζεται Κλαύδιος ἐκ τῆς οἰκίας. οἱ γὰρ στρατιῶται, συνόδου γενομένης αὐτῶν ἀλλήλοις, καὶ αὐτοῖς λόγον δόντες περὶ τοῖς ποιητέοις, ἐώρων δημοκρατίαν ἀδύ-
νατόν τε ἐν κράτει τοσῶνδε ἂν ποτε γενέσθαι πραγμά- 25
των, ἐξικομένην τε οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ τῷ αὐτῶν γενήσε-
σθαι τὴν ἀρχήν, εἰ δὲ τις τῶν καθ' ἓνα κατασχῆσοι τὴν ἡγεμονίαν, εἰς πάντα λυπηρὸν αὐτοῖς εἶναι μὴ οὐ συν-
εργοῖς τῆς ἀρχῆς καταστάσι· καλῶς οὖν ἔχειν, ἀκρί-
των ἔτι ὄντων τῶν πραγμάτων, ἡγεμόνα αἰρεῖσθαι 30
Κλαύδιον, πατρῶόν τε ὄντα τοῦ τεθνεώτος καὶ τῶν εἰς τὴν βουλήν συλλεγομένων οὐδενὸς οὐ τινὸς οὐκ

ἀξιολογώτερον προγόνων τε ἀρετῇ καὶ τὰ κατὰ τὴν παιδείαν μεμελετηκότα· κατασταθέντα γὰρ αὐτοκράτορα τιμήσειν τε τὰ εἰκότα καὶ ἀμείψεσθαι δωρεαῖς. ταῦτα διανοοῦνται ~~τε καὶ ἐπραξαν~~ ἐκ τοῦ παραχρηῖμα.

ἤρπαστο μὲν δὴ Κλαύδιος ὑπὸ τοῦ στρατιωτικοῦ, Γνατος δὲ Σέντιος Σατουρνίνος, καίτοι πεπυσμένος τὴν Κλαυδίου ἀρπαγὴν, καὶ ὡς ἐπιδικάζοιτο τῆς ἀρχῆς ἄκων μὲν δοκεῖν, τὸ δὲ ἀληθὲς καὶ βουλήσει τῇ αὐτοῦ, καταστάς ἐπὶ τῆς συγκλήτου καὶ μηδὲν κατα-
 10 πλαγεῖς ἐλευθέρους τε καὶ γενναίοις ἀνδράσι προπόντως ποιεῖται παραίνεσιν, τάδε λέγων.

“εἰ καὶ ἄπιστον, ὦ ἄνδρες Ῥωμαῖοι, διὰ τὸ χρόνον 2 πολλῶ ἦκειν ἀνέλπιστον οὔσαν ἡμῖν, ἀλλ’ οὖν ἔχομεν τοῦ ἐλευθέρου τὴν ἀξίωσιν, ἄθλον μὲν ἐφ’ ὀπόσον
 15 παρατείνουσαν, καὶ γνώμη θεῶν, οἱ ἐχαρίσαντο αὐτήν, κειμένην, εὐφραίνειν δὲ ἀρκοῦσαν, καὶ εἰπερ ἀφαιρεθείημεν αὐτῆς, εὐδαιμονία συνάγουσαν. ἱκανὴ γὰρ καὶ μία ὥρα τοῖς ἀρετῆς αἰσθανομένοις μετ’ αὐτοτελοῦς τῆς διανοίας ἐν αὐτοδίκῳ τῇ πατρίδι καὶ μετὰ νό-
 20 μων οἷς ποτὲ ἦνθησε διαιτωμένη βιωθεῖσα. ἐμοὶ δὲ τῆς μὲν πρότερον ἐλευθερίας ἀμνημονεῖν ἔστι διὰ τὸ κατόπιν αὐτῆς γεγονέναι, τῆς δὲ νῦν ἀπλήστως πιμπλαμένῳ μακαριστοῦς τε ἡγεῖσθαι τοὺς ἐγγεννηθέντας καὶ ἐντραφέντας αὐτῇ, καὶ τῶν θεῶν οὐδὲν μέλονος ἀξίους
 25 τιμῆς τοῦσδε τοὺς ἄνδρας οἱ ὅπῃ γοῦν κὰν τούτῳ τῆς ἡλικίας ἡμᾶς ἔγευσαν αὐτῆς. καὶ εἴη μὲν εἰς πᾶν τοῦ αἰῶνος τὸ ἐπιὸν παραμεῖναι τὴν ἄδειαν αὐτῆς· ἀρκοῦσα δ’ ἂν γένοιτο καὶ ἥδε ἡ ἡμέρα τοῖς τε νεωτέροις ἡμῶν καὶ ὅσοι γεγηράκαμεν. αἰὼν ὑπείληπται τοῖς
 30 πρεσβυτέροις, εἰὰν τῶν ἀγαθῶν αὐτῆς ἐν ὀμιλίᾳ γεγυνοῦτες μετασταλεν, τοῖς δὲ νεωτέροις παιδεύμα ἀρετῆς καταστησάσης ἀγαθὸν ἀνδράσι τοῖσδε ἀφ’ ὧν γεγόνα-

μεν. νῦν δὲ ἤδη καὶ ἡμῖν διὰ τὴν ἄρτι ὄραν οὐδὲν
 προουργαίτερον εἶη τοῦ ζῆν μετ' ἀρετῆς, ἢ μόνη ἐκ-
 φροντιζέει τῷ ἀνθρωπείῳ τὸ ἐλεύθερον. ἐγὼ γὰρ τὰ
 παλαιὰ οἶδα ἀποῆ παραλαβὼν, οἷς δὲ ὄψει ὀμιλήσας
 ἡσθόμην οἷων κακῶν τὰς πολιτείας ἀναπιμπλάσιν αἱ 5
 τυραννίδες, κωλύουσαι μὲν πᾶσαν ἀρετὴν καὶ τοῦ με-
 γαλόφρονος ἀφαιρούμεναι τὸ ἐλεύθερον, κολακείας δὲ
 καὶ φόβον διδάσκαλοι καθιστάμεναι διὰ τὸ μὴ ἐπὶ σο-
 φία τῶν νόμων ἀλλ' ἐπὶ τῇ ὀρμῇ τῶν ἐφεστηκότων
 καταλείπειν τὰ πράγματα. ἀφ' οὗ γὰρ Ἰούλιος Καῖσαρ 10
 φρονήσας ἐπὶ καταλύσει τῆς δημοκρατίας καὶ διαβια-
 σάμενος τὸν κόσμον τῶν νόμων τὴν πολιτείαν συντετά-
 ραξε, κρείσσων μὲν τοῦ δικαίου γενόμενος ἦσσαν δὲ
 τοῦ κατ' ἰδίαν ἡδονὴν αὐτῷ κομιοῦντος, οὐκ ἔστιν ὅ-
 τι τῶν κακῶν οὐ διέστρεψε τὴν πόλιν, φιλοτιμηθέντων 15
 πρὸς ἀλλήλους ἀπάντων οἱ ἐκείνῳ διάδοχοι τῆς ἀρχῆς
 κατέστησαν, ἐπ' ἀφανισμῷ τοῦ πατρίου, καὶ ὡς ἂν μά-
 λιστα τῶν πολιτῶν ἐρημίαν τοῦ γενναίου καταλείποιεν,
 διὰ τὸ οἰεσθαι πρὸς ἀσφαλείας εἶναι τῆς αὐτῶν τὸ
 κιβδηλοῖς ἀνδράσιν ὀμιλεῖν, καὶ τῶν ἀρετῇ προύχειν 20
 πεπιστευμένων οὐ μόνον ὑφαιρεῖν τι τοῦ ἀντήματος,
 ἀλλ' εἰς τὸ πᾶν ἐπιψηφίζεῖν αὐτῶν τοῖς ὀλέθροις. ὧν
 ἀπάντων ἀριθμῷ τε πολλῶν ὄντων καὶ βαρύντητα
 ἀνύποιστον ἐπιδειξαμένων καθ' ἃ ἕκαστος ἦρξεν, εἰς
 ὧν ὁ Γάιος ὁ σήμερον τεθνεὼς πλείω τε πάντων δευνὰ 25
 ἐπεδειξάτο, οὐ μόνον εἰς τοὺς συμπολίτας ἀλλὰ καὶ εἰς
 τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους ἀπαίδευτον τὴν ὀργὴν ἐπα-
 φρεῖς, ὀμοίως τοῖς ἄπασιν καὶ μεῖζον κακὰ ἐντριβόμενος
 ἀδίκως τὴν τιμωρίαν εἰσπράσσεσθαι, ὀργὴν ὀμοίως εἰς
 τε ἀνθρώπους ἐξαγριώσας καὶ θεοῦς. τυραννίδι γὰρ 30
 οὐ κερδαίνεσθαι τὸ ἡδὺ οὐδὲ μεθ' ὕβρεως ἀπόχρη οὐδ'
 εἰς τὰ χρήματα λελυπησθαι καὶ γαμετάς, ἀλλὰ τὸ πᾶν

κέρδος ἐκ τοῦ πανοικεσίας διοχλουμένου τῶν ἐχθρῶν.
 ἐχθρὸν δὲ τυραννίδι πᾶν τὸ ἐλεύθερον, εἰς εὐνοιᾶν τε
 ἐκκαλεῖσθαι αὐτὴν καὶ τοῖς ἐν ὀλίγῳ τιθεμένοις ὀπόσα
 πεπόνθοιεν οὐκ ἔστιν· ἐξεπιστάμενοι γὰρ ὧν ἀναπλή-
 5 σειαν κακῶν ἔστιν οὓς, κἂν ἐκεῖνοι μεγαλοφρόνως κα-
 ταφρονήματι χρωῶνται πρὸς τὴν τύχην, αὐτοὶ λανθάνειν
 αὐτούς ὧν πράξειαν μὴ δυνάμενοι, μόνως πιστεύουσι
 κτήσασθαι τοῦ ὑπόπτου τὸ ἀδεές, εἰ παντελῶς ἀρέσθαι
 δυνήθειεν αὐτούς. τοιούτων δὴ κακῶν ἀπογεγονότες
 10 καὶ ὑποτελεῖς ἀλλήλοις καταστάντες, αἴπερ πολιτειῶν
 ἐχεγγυάταται πρὸς τε τὸ παρὸν εὖνουν καὶ τὸ αὐθις
 ἀνεπιβούλευτον καὶ πρὸς δόξαν οἰκειᾶν τῷ ὀρθουμένῳ
 τῆς πόλεως, δίκαιοι ἔστε προνοῆσαι ἰδίᾳ τὸ εἰς κοι-
 νὴν αὐτοῦ τὴν ἀφέλειαν ἀπαντῶν, ἢ καὶ ἀνταποφύγη-
 15 σθαι γνώμην, οἷς μὴ ἀρέσκοιτο τὰ προεισηγμένα, οὐ-
 δαμῶς εἰς κίνδυνον φέρον διὰ τὸ μὴ δεσπότην εἶναι
 τὸν ἐφραστήκοτα, ᾧ ἀνεύθυνόν τι βλάπτουσι τὴν πόλιν
 καὶ αὐτοκράτορι μεταστήσασθαι τοὺς εἰρηκότας. καὶ
 τέτροφε τὴν τυραννίδα οὐδὲν νεώτερον πλὴν ἢ τε ἀρ-
 20 γία καὶ τὸ πρὸς οὐδὲν τῶν ἐκείνη θελομένων ἀντιλο-
 γία χρώμενον· τῆς γὰρ εἰρήνης τοῦ τερπνοῦ ἡσσωμένοι
 καὶ μεμαθηκότες ἀνδραπόδων ἐν τρόπῳ ζῆν, ὅποσοι τε
 ἐπάδομεν συμφορὰς ἀνηκέστους κακοῖς τε τοῖς πέλας
 ἐπείδομεν, φόβῳ τοῦ μετ' ἀρετῆς τελευτᾶν μετ' αἰ-
 25 σχύνης τῆς ὑστάτης ὑπομένοντες τὰς τελευτάς. Πρω-
 τον δὲ δεῖ τοῖς ἀραμένοις τὸν τύραννον τιμὰς αἰτινες
 μέγισται, ταύτας εἰσενεγκεῖν, μάλιστα δὲ Χαιρέα τῷ
 Κασσίῳ· σὺν γὰρ τοῖς θεοῖς εἰς ἀνῆρ οὗτος ποριστῆς
 ἡμῖν καὶ γνώμη καὶ χερσὶ τῆς ἐλευθερίας πέφηεν,
 30 οὗ καλὸν μὴ ἀμνημονεῖν, ἀλλ' ἐπὶ τῆς τυραννίδος ὑπερ
 ἐλευθερίας τῆς ἡμετέρας προβεβουλευκότος τε ἅμα
 καὶ προκεκινδυνευκότος ἐπὶ τῆς ἐλευθερίας ψηφίσα-

- σθαι τὰς [τε] τιμὰς, πρῶτόν τε ἀνεπιτάκτως τοῦτο ἀναφῆνασθαι. ἔργον δὲ κάλλιστον καὶ ἐλευθέρους ἀνδράσι πρέπον ἀμειβεσθαι τοὺς εὐεργέτας, οἷος δὴ καὶ ἀνὴρ οὗτος περὶ ἡμᾶς πάντα γεγονεν, οὐδὲν παραπλησίως *Κασσίω καὶ Βρούτῳ τοῖς Γάιον Ἰούλιον ἀνηρηκόσιν,* 5 ἐπεὶ γε οἱ μὲν στάσεως καὶ πολέμων ἐμφυλίων ἀρχὰς ἐπανερρίπισαν τῇ πόλει, οὗτος δὲ μετὰ τῆς τυραννοκτονίας καὶ τῶν ἐντεῦθεν δεινῶν ἀπήλλαξε τὴν πόλιν.”
- 3 Σέντιος μὲν τοιούτοις ἐχρήτο τοῖς λόγοις, καὶ τῶν βουλευτῶν ἡδονῇ δεχομένων καὶ ὁπόσοι τῶν ἱσπέων 10 παρήσαν· ἀναπηδήσας δὲ τις Τρεβέλλιος Μάξιμος περιαιρεῖται τὸν δακτύλιον τοῦ Σεντίου (λίθος δὲ εἰκόνα Γαίου ἐγγεγλυμμένος ἐνεδεσμεύετο αὐτῷ) καὶ σπουδῆ τῶν λεγομένων καὶ ὧν ἐπενόει πράξειν, ὅπερ ᾤετο, ἐν λήθῃ γεγονότι. καὶ ἡ μὲν γλυφὴ κατάγνυται, προελ- 15 λύθει δὲ ἡ νύξ ἐπὶ μέγα, καὶ Χαιρέας δὲ σημεῖον ἤτει τοὺς ὑπάτους· οἱ δὲ ἐλευθερίαν ἔδοσαν. ἐν θαύματι δὲ ἦν αὐτοῖς καὶ ὅμοια ἀπιστία τὰ δρωμένα· ἔπει γὰρ ἑκατοστῶ μεθ’ ὃ τὴν δημοκρατίαν τὸ πρῶτον ἀφῆρέθησαν, <ἐπέστρεψεν> ἐπὶ τοὺς ὑπάτους σημεῖον ἢ πα- 20 ράδοσις· οὗτοι γὰρ πρότερον ἢ τυραννηθῆναι τὴν πόλιν κύριοι τῶν στρατιωτικῶν ἦσαν. Χαιρέας δὲ τὸ σημεῖον λαβὼν παρεδίδου τῶν στρατιωτῶν τοῖς πρὸς τὴν σύγκλητον συνεστηκόσιν· ἦσαν δὲ εἰς σπείρας τέσσαρας, οἷς τὸ ἀβασίλευτον τιμιώτερον τῆς τυραννίδος 25 προῦκείτο. καὶ οἷδε μὲν ἀπήεσαν μετὰ τῶν χιλιάρχων, ἀνεχώρει δὲ ἤδη καὶ ὁ δῆμος περιχαρῆς καὶ ἐλπίδος καὶ φρονήματος μεστὸς ἐπὶ τῷ κτησαμένῳ τὴν ἡγεμονίαν αὐτοῖς, οὐκέτι ἐπὶ τῷ ἐφεστηκότι. καὶ τὰ πάντα ἦν ὁ Χαιρέας αὐτοῖς. 30
- 4 Χαιρέας δὲ ἐν δεινῷ τιθέμενος περιεῖναι τὴν τε θυγατέρα Γαίου καὶ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ μὴ πανοικί τὸν

ὄλεθρον αὐτῶ συντυχεῖν, ἐπεὶ καὶ πᾶν ὃ τι ὑπολεί-
 ποιτο αὐτῶν ἐπ' ὄλεθρῳ τῆς πόλεως λειψθήσεσθαι καὶ
 τῶν νόμων, ἄλλως τε πρόθεσιν ἐσπουδακῶς τελειώσα-
 σθαι τὴν αὐτοῦ καὶ πάνυ εὐφραῖναι μίσος τὸ πρὸς
 5 Γάιον, Ἰούλιον ἐκπέμπει Λούπον, ἓνα τῶν χιλιάρχων,
 κτενοῦντα τὴν γυναῖκα Γαίου καὶ τὴν θυγατέρα. Κλή-
 μεντος δὲ ὄντι συγγενεὶ τῷ Λούπῳ τὴν ἐπὶ τοιοῖσδε
 προὔθεσαν λειτουργίαν, ὅπως μετασχῶν κἄν ἐπὶ τοι-
 οῦτοις τῆς τυραννοκτονίας ἀγάλλοιτο ἀρετῇ πρὸς τῶν
 10 πολιτῶν [ὡς] καὶ τοῦ παντὸς ἐπιβουλεύματος δόξειε
 κοινωνεῖν τῶν πρώτων συνθεμένων. ἐνίοις δὲ τῶν
 συνωμοτῶν καὶ ὤμῶν ἐδόκει τὸ ἐπὶ τῇ γυναικὶ θράσει
 χρησάμενον, διὰ τὸ Γάιον φύσει τῇ αὐτοῦ χρώμενον ἢ
 συμβουλῇ τῇ ἐκείνης τὰ πάντα πράξαι, ἐξ ὧν ἢ τε πόλις
 15 ἀπηγορεύει τοῖς κατειληφόσι κακοῖς καὶ τῶν πολιτῶν
 ὃ τι καὶ ἄνθος ἦν ἀπώλετο· οἱ δὲ καὶ τὴν μὲν ἐπὶ τοι-
 οῦτοις ἐνεκάλουν αὐτῇ γνώμῃ, τὸ δὲ πᾶν καὶ τῶν ὑπὸ
 Γαίου πεπραγμένων κακῶν ἐκείνη τὴν αἰτίαν ἐπέφε-
 ρον, φάρμακον τῷ Γαίῳ δούση ἐννοιαῶν δούλωσιν καὶ
 20 ἐρώτων ἐπαγωγὰς αὐτῷ ψηφιούμενον, ὡς εἰς μανίαν
 μεταστάντος τὰ πάντα αὐτὴν εἶναι τὴν νεναυπηγημέ-
 νην ἐπὶ ταῖς Ῥωμαίων τύχαις καὶ τῆς ὑποτελούσης αὐ-
 τοῖς οἰκουμένης. καὶ πέρας κυρωθὲν ὥστε αὐτὴν τε-
 λευτᾶν (οὐδὲν γὰρ οἱ ἀποσπεύδοντες οἰοί τε ὠφελεῖν
 25 ἦσαν) ἐστέλλετο ὁ Λούπος· ἐβραδύνετο δὲ οὐδὲν μελ-
 λήσει τῇ κατ' αὐτὸν ὥστε μὴ οὐκ εἰς καιρὸν δεδιακο-
 νῆσθαι τοῖς ἀπεσταλκόσι, θέλων ἐπ' οὐδαμοῖς μεμπτὸς
 εἶναι τῶν ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ δήμου ποιουμένων. παρελ-
 θῶν δὲ ἐπὶ τοῦ βασιλείου καταλαμβάνει τὴν Καισω-
 30 νίαν (γυνὴ δὲ ἦν τοῦ Γαίου) παρακατακειμένην τῷ
 σώματι τοῦ ἀνδρὸς χαμαιπετεῖ, καὶ πάντων ἐν ἀτυχίᾳ
 ὧν χαρίζοιτο ἂν ὁ νόμος τοῖς μεταστᾶσιν, αἵματί τε ἀνα-

πεφυρμένην ἐκ τῶν τραυμάτων καὶ πολλῇ τῇ ταλαιπω-
 ρίᾳ συμφορομένην, τῆς θυγατρὸς παρερριμμένης ἡ-
 κούετό τε ἐν τοῖς τοιοῖσδε οὐδὲν ἕτερον ἢ κατὰμειψις
 τοῦ Γαίου ὡς πιθανὴν οὐ σχόντος πολλάκις προηγο-
 ρευκυῖαν αὐτήν. ἐπ' ἀμφοτέρα δὲ οὗτος ὁ λόγος καὶ 5
 τότε εἰκάξεται, καὶ νῦν ἐφ' ὁμοίοις πρόκειται τῇ δια-
 νοίᾳ τῶν ἀκροατῶν, πρὸς ὃ τι θελήσειαν ῥοπὰς τὰς
 αὐτοῦ προστιθεμένων. οἱ μὲν γὰρ ἀποσημαίνειν ἔφα-
 σαν τὸν λόγον ὡς συμβουλευομένης ἀποστάντα μανιῶν
 καὶ τοῦ εἰς τοὺς πολίτας ὤμου μετρίως καὶ μετ' ἀρετῆς 10
 ἐξηγεῖσθαι τῶν πραγμάτων, μὴ παρ' αὐτῶν ἀπολέσθαι
 τρόπῳ τῷ αὐτοῦ χρωμένων· οἱ δὲ ὡς λόγου τοῦ περὶ
 τῶν συνωμοτῶν ἐπιφοιτήσαντος Γαίῳ κελεύσειε μηδὲν
 εἰς ἀναβολὰς ἀλλ' ἐκ τοῦ ὀξέος πάντας μεταχειρισάμε-
 νον αὐτούς, κἂν εἰ μηδὲν ἀδικοῦεν, ἐν ἀδελφ. κινδύνων 15
 καταστῆναι, καὶ τοῦτο εἶναι τὸ ἐπονειδιζόμενον ὡς
 προηγορευκυίας διαπράξασθαι μαλακῶ γεγονότι. καὶ
 τὰ μὲν λεχθέντα ὑπὸ τῆς Καισωνίας, καὶ ὅποια οἱ ἄν-
 θρωποι περὶ αὐτῆς ἐφρόνουσι, ταῦτα ἦν· ἢ δὲ ἐπι
 θεᾶται τὴν πρόσοδον τοῦ Λούπου, τό τε σῶμα τοῦ 20
 Γαίου προυδείκνυεν καὶ ἄσσον ἰέναι παρεκάλει μετ'
 ὀλοφυρμού καὶ δακρύων. ἐπεὶ δὲ τῇ διανοίᾳ μὴ συν-
 εστηκότα ἑώρα τὸν Λούπον καὶ προσιόντα ὡς ἐπὶ πρᾶ-
 ξιν οὐκ αὐτῷ κεχαρισμένην, γνωρίσασα ἐφ' ὃ ἐχώρει
 τήν τε σφαγὴν ἐγύμνου καὶ πάνυ προθύμως, ποτνιαμέ- 25
 νη ὅποια εἰκὸς τοὺς οὕτω σαφῶς ἐν ἀπογνώσει τοῦ ζῆν
 γεγονότας, καὶ κελεύουσα μὴ μέλλειν ἐπὶ τελειώσει τοῦ
 δράματος οὐ ἐπ' αὐτῆς συνέθεσαν. καὶ ἦδε μὲν ἐνψύ-
 χως ταύτῃ τελευτᾷ ὑπὸ τοῦ Λούπου, καὶ ἐπ' αὐτῇ τὸ
 θυγάτριον· καὶ Λοῦπος ταῦτα προσαγγέλλων ἔσπευδε 30
 τοῖς περὶ τὸν Χαιρέαν.

5 . . . Γάιος μὲν δὴ τέταρτον ἐνιαυτὸν ἡγεμονεύσας Ῥω-

μαίων λείποντα τεσσάρων μηνῶν οὕτω τελευτᾷ, ἀνὴρ
καὶ πρότερον ἢ τῇ ἀρχῇ συνῆλθε σκαιός τε καὶ κακο-
πραγίας εἰς τὸ ἄκρον ἀφιγμένος, ἡδονῇ τε ἡσώμε-
νος καὶ φίλος διαβολῇ, καὶ τὰ μὲν φοβερὰ καταπεπληγ-
5 μένος, καὶ διὰ τοῦτο ἐφ' οἷς θαρσθήσειε φονικώτατος,
τῆς δὲ ἐξουσίας ἐφ' ἐνὶ μόνῳ πιμπλάμενος τῷ ὑβρίζειν
εἰς οὓς ἦκιστα ἐχρῆν, ἀλόγως μεγαλοψυχία χρώμενος,
καὶ ποριστῆς ἐκ τοῦ κτείνειν καὶ παρανομεῖν, καὶ τοῦ
μὲν θεοῦ καὶ νομίμου μείζων ἐσπουδακῶς εἶναι τε καὶ
10 δοκεῖν, ἡσώμενος δὲ ἐπαίνων τῆς πληθῆους. καὶ πάντα
ὄσα αἰσχρὰ κρίνας ὁ νόμος ἐπιτιμᾷ, τιμιώτερα ἐνόμισεν
ἀρετῆς. καὶ φιλλίας ἀμνήμων ἦν, εἰ καὶ πλείστη τε καὶ
διὰ μεγίστων γένοιτο, οἷς ποτὲ ὀργισθεῖν ἐπιπλήξει κο-
λάσεως καὶ ἐπ' ἐλαχίστοις, πολέμιον δὲ ἡγρούμενος πᾶν τὸ
15 ἀρετῇ συνερχόμενον, ἀναντίλεκτον ἐπὶ πᾶσιν οἷς κε-
λεύσειε τὴν ἐπιθυμίαν λαμβάνων. ὄθεν καὶ ἀδελφῇ
γνησίᾳ συνῆν, ἐξ οὗ καὶ μάλιστα αὐτῷ φύεσθαι παρὰ
τοῖς πολίταις ἤρξατο σφοδρότερον τὸ μῖσος, διὰ τὸ
πολλοῦ χρόνου μὴ ἱστορημένον εἰς τε ἀπιστίαν καὶ
20 ἔχθραν τὴν πρὸς τὸν πράξαντα παρακαλεῖν. ἔργον δὲ
μέγα ἢ βασιλείου οὐδὲν αὐτῷ πεπραγμένον εἴποι ἂν
τις, ἢ ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν συνόντων καὶ αὐτοῖς ἀνθρώπων
ἐσομένων, πλήν γε τοῦ περὶ Ῥήγιον καὶ Σικελίαν ἐπι-
νοηθέντος εἰς ὑποδοχὴν τῶν ἀπ' Αἰγύπτου σιτηγῶν
25 πλοίων. τοῦτο δὲ ὁμολογουμένως μέγιστόν τε καὶ ὠφε-
λιμώτατον τοῖς πλέουσιν· οὐ μὲν ἐπὶ τέλος γε ἀφίκετο,
ἀλλ' ἡμίεργον ὑπὸ τοῦ ἀμβλυτέρως αὐτῷ ἐπιπονεῖν κα-
τελείφθη. αἰτιῶν δ' ἦν ἡ περὶ τὰ ἀχρεῖα σπουδὴ καὶ τὸ
δαπανῶντα εἰς ἡδονάς, αἱ κατὰ μόνας ἐμείλλον ὠφελεῖν
30 αὐτῷ, ὑφαιρεῖν τὴν ἐπὶ τοῖς κρείττοσιν ἀνωμολογημέ-
νοις φιλοτιμίαν. ἄλλως δὲ δῆτ' αὖτε ἄριστος καὶ γλώσ-
ση τῇ Ἑλλάδι καὶ τῇ Ῥωμαίοις πατρίῳ σφόδρα ἡσκημέ-

νος, συνίει τε ἐκ τοῦ παραχρηῖμα, καὶ τοῖς ὑφ' ἐτέρων
 συντεθεισί τε καὶ ἐκ πλείονος προσυγκειμένοις ἀντι-
 πῶν ἐκ τοῦ ὀξέος φανῆναι πιθανώτερος ἐν μεγίστῳ
 πράγματι **καρῶντιναοῦν γενόμενος**, εὐκολία τε εἰς
 αὐτὸ τῆς φύσεως καὶ τῷ εἰς ἰσχὺν αὐτῇ προσλαβεῖν 5
 μελέτην τοῦ ἐπιπονεῖν. ἀδελφοῦ γὰρ παιδὸς υἱεὶ γε-
 γονότι Τιβερίου, οὗ καὶ διάδοχος γίνεται, μέγα ἀνάγ-
 κασμα παιδείας ἀντέχεσθαι διὰ τὸ καὶ αὐτὸς εἰς τὰ
 πρῶτα ἐν αὐτῇ κατορθῶν διαπρέπειν, καὶ συνεφιλοκά-
 λει Γάιος, συγγενοῦς τε ἀνδρὸς καὶ ἡγεμόνος εἰκων 10
 ἐπιστολαῖς. ἐπρώτευσέ τε τῶν καθ' αὐτὸν πολιτῶν, οὐ
 μὴν ἀντισχεῖν οἶά τε ἐγένετο αὐτῷ τὰ ἐκ τῆς παιδείας
 συλλεγέντα ἀγαθὰ πρὸς τὸν ἐπειθόντα ὄλεθρον αὐτῷ
 ὑπὸ τῆς ἐξουσίας· οὕτως ἄρα δυσπόριστον ἢ ἀρετῇ τοῦ
 σωφρονεῖν οἷς ἀνυπεύθυνος τοῦ πράσσειν ῥαστώνη 15
 πάρεστι. φίλοις μὲν κεχρηῖσθαι καὶ τὰ πάντα ἀξιολό-
 γοις ὑποσπουδασθεῖς τὸ κατ' ἀρχὰς ὑπὸ τε παιδείας
 καὶ δόξης ζήλου τῶν κρεισσόνων, μέχρι δὴ τῷ περι-
 ὄντι τοῦ ὑβρίζειν ἀπαλιφείσης εὐνοίας ἢ πρὸς αὐτὸν
 ἐχρήσαντο, καὶ μίσους ὑποφύεντος, ὑπ' αὐτῶν ἐπιβου- 20
 λευθεῖς τελευτᾷ.

- 3 Κλαύδιος δέ, καθάπερ ἀνώτερον ἔφη, ἀπορρηξέως
 αὐτῷ τῶν σὺν Γαίῳ ὁδῶν γενομένης, καὶ τοῦ οἴκου
 δορυβηθέντος πάθει τῆς Καίσαρος τελευτῆς ἐν ἀμηγά- 25
 νοῖς ᾧ περι τῆς σωτηρίας, ἐν τινι στενωπῷ κατειλημ-
 μένος ἐκρυπτεν αὐτόν, οὐδεμίαν κινδύνων αἰτίαν πλὴν
 τῆς γενναιότητος ὑφορώμενος· μέτριον γὰρ ἰδιώτης
 ᾧ ἦγεν αὐτόν καὶ τοῖς παροῦσιν ἀρκῶν ἦν, παιδεία
 τε συνῶν, καὶ μάλιστα τῇ Ἑλληνίδι, καὶ παντὸς τοῦ εἰς
 θόρυβον ἀνακειμένου παντοίως ἀπαλλάσσαν αὐτόν. 30
 τότε δὲ πτοίας κατειληφύλας τὸν ὄχλον, καὶ τοῦ βασι-
 λείου παντὸς στρατιωτικῆς μανίας ἀνάπλεω γεγονότος,

και δειλίας και ἀταξίας ἰδιωτῶν οἶον ἀπειληφότων σω-
 ματοφυλάκων, οἱ περὶ τὸ στρατηγικὸν καλούμενον,
 ὅπερ ἐστὶ τῆς στρατιᾶς τὸ καθαρώτατον, ἐν βουλῇ περὶ
 τοῖς πρακτέοις ἦσαν. ὅποσοι δὲ και παρετύγχανον, τὴν
 5 μὲν Γαίτου τιμωρίαν ἐν ὀλίγῳ τιθέμενοι διὰ τὸ κατὰ
 δίκην αὐτῷ τὰς τύχας συνελθεῖν, τὰ δὲ περὶ αὐτοὺς
 ἀνεσκοποῦντο μᾶλλον ὄν τρόπον σχήσοι καλῶς, και τῶν
 Γερμανῶν ἐν τιμωρίαις τῶν σφαγέων ὄντων ἀμότητος
 χάριτι τῆς ἐαυτῶν μᾶλλον ἢ τοῦ συμφέροντος τοῖς πᾶ-
 10 σιν. ὑφ' ὧν ἀπάντων ὁ Κλαύδιος ἐθορυβεῖτο, δεδιῶς
 περὶ τῆς σωτηρίας, ἄλλως τε και ἐπειδὴ τῶν περὶ τὸν
 Ἀσπρήναν ἐτεθέατο τὰς κεφαλὰς παραφερομένας. εἰ-
 στήκει δὲ κατὰ τι προσβατὸν ὀλίγαις βαθμίσι χωρίον,
 ὑπεσταλκῶς τῷ κατ' αὐτὸ σκότῳ. και Γραῖτος τῶν
 15 περὶ τὸ βασίλειόν τις στρατιωτῶν θεασάμενος, και τοῦ
 μὲν ἀκριβωσομένου τὴν ὄψιν ἀμαθῆς ὧν διὰ τὸν σκό-
 τον, τοῦ δὲ ἀνθρώπου εἶναι τὸν ὑπολογῶντα κριτῆς εἶ-
 ναι μὴ ἀπηλλαγμένος, προσῆει τε ἐγγύτερον και ὑπο-
 χωρεῖν ἡξιωκός ἐπέκειτο, και καταλαβὼν ἐπιγνωρί-
 20 ξει, και "Γερμανικὸς μὲν οὗτος" φησὶ πρὸς τοὺς ἐπομέ-
 νους, και "στησάμεθα τοῦτον ἡγεμόνα φερόμενοι."
 Κλαύδιος δὲ ἐφ' ἀρπαγῇ παρεσκευασμένους ὄρων, και
 δείσας μὴ κατὰ φόνον ἀποθάνοι τὸν Γαῖτου, φειδῶ
 σχεῖν ἡξίου, τοῦ καθ' αὐτὸν ἀνεπαχθοῦς ἀνάμνησιν
 25 αὐτοῖς ὑποτιθεῖς και τοῦ ἀπρομηθοῦς τῶν γεγονότων.
 και ὁ Γραῖτος μειδιάσας ἐπισπᾶται τῆς δεξιᾶς και "καῦ-
 σαι" φησὶ "μικρολογούμενος περὶ τῆς σωτηρίας, δέον
 σε μεγαλοφρονεῖσθαι περὶ τῆς ἡγεμονίας, ἦν οἱ θεοὶ
 Γαίτου ἀφηρημένοι τῇ σῆ συνεχώρησαν ἀρετῇ, πρόνοιαν
 30 τῆς οἰκουμένης λαβόντες. ἀλλ' ἴθι και τῶν προγόνων
 ἀπολάμβανε τὸν θρόνον." ἀνεβάσταξε δὲ αὐτὸν οὐ

πάνυ βαίνειν τοῖς ποσὶ δυνάμενον ὑπό τε φόβου καὶ χάρατος τῶν εἰρημένων.

- 2 συνεστρέφοντο δὲ περὶ τὸν Γραῖτον ἦδη καὶ πλείους τῶν σωματοφυλάκων, καὶ θεωροῦντες τὸν Κλαύδιον ἀγόμενον ἐσκυθρῶπαζον δόξῃ τοῦ ἐπὶ κόλασιν ἔλπε- 5 σθαι τῶν ἐπὶ τοιοῦσδε ζημιῶν, ὡς ἄνδρα ἀπράγμονα διὰ βίου τοῦ παντός, καὶ κινδύνους οὐ τι μετρίως ἐπὶ τῆς Γαίου ἀρχῆς ὠμιληκότα· τινὲς δὲ καὶ τοῖς ὑπάτοις ἐπιτρέπειν κρίσιν ἤξιον τὴν περὶ αὐτῶ. καὶ πλείονων τοῦ στρατιωτικοῦ συστρεφομένων, φυγαὶ τε ἦσαν τοῦ 10 ὁμίλου καὶ προόδων ἀπορία τῶ Κλαυδίῳ δι' ἀσθένειαν τοῦ σώματος, ἐπεὶ καὶ οἱ τὸ φορεῖον αὐτοῦ φέροντες περὶ τὴν ἀρπαγὴν αὐτοῦ πύστεως παραγενομένης φυγῇ ἔσωζον αὐτούς, ἀπ' ἐλπίδος θέμενοι τὴν σωτηρίαν τοῦ δεσπότου. ἐν εὐρυχωρίᾳ δὲ τοῦ καλατίου γενομέ- 15 νοις (πρῶτον δὲ οἰκηθῆναι τῆς Ῥωμαίων πόλεως τοῦτο παραδίδωσιν ὁ περὶ αὐτῆς λόγος) καὶ ἦδη τοῦ δημοσίου ἀντιλαμβανομένοις πολὺ πλείων ἢ ἐπιφοίτησις ἦν τῶν στρατιωτῶν, χαρᾶ τὴν ὄψιν δεχομένων τοῦ Κλαυδίου, περὶ πλείστου τε ἦν αὐτοῖς αὐτοκράτορα στήσε- 20 σθαι τὸν ἄνθρωπον εὐνοία τῇ τοῦ Γερμανικοῦ· ἀδελφὸς δὲ ἦν αὐτοῦ, ἐπὶ μέγα πᾶσι τοῖς ὠμιληκόσι καταλελοιπότης κλέος τὸ αὐτοῦ. ἀναλογισμὸς τε αὐτοῦς εἰσῆει τῆς τε πλεονεξίας τῶν ἐν τῇ συγκλήτῳ δυναστευόντων, καὶ ὅποσα ἐπὶ τῆς πρὶν ἀρχῆς ἡμάρτητο 25 αὐτῇ. πρὸς δὲ καὶ τὸ ἀμήχανον τοῦ πράγματος κατενόουν, καὶ πάλιν εἰς ἐνὸς ἀρχὴν μεθισταμένων τῶν ὄλων κινδύνους αὐτοῖς φέρειν διὰ τινος κτησαμένου τὴν ἀρχὴν παρὰ τὸν ἐπιχωρήσει καὶ εὐνοία τῇ αὐτῶν λαβόντα Κλαύδιον, μνημονεύσει τε χάριτος αὐτοῖς 30 ἀποδιδόντα τιμὴν ἢ ἐπὶ τοιούτοις γένοιτο ἂν ἀρκούσα.
- 3 ταῦτα πρὸς τε ἀλλήλους καὶ δι' ἑαυτούς διεξήεσαν

καὶ τοῖς ἀεὶ προσπίπτουσι διηροῦντο. οἱ δὲ πυνθανόμενοι προθύμως ἐδέχοντο τὴν πρόκλησιν, συμφράξαντες τε καὶ περικλείσαντες ἤγον ἐπὶ τοῦ στρατοπέδου φοράδην ἀναβαστάσαντες, ὡς μὴ ἐμποδίζοιτο αὐτοῖς ἢ

5 ἔπειξις. διεστῆκεσαν δὲ αἱ γυνῶμαι τοῦ τε δήμου καὶ τῶν ἐκ τῆς βουλῆς, οἱ μὲν ἀξιωματὸς τε τοῦ πρότερον ὀρεγόμενοι, καὶ δουλείαν ἐπακτὴν αὐτοῖς ὕβρει τῶν τυράννων γενομένην φιλοτιμούμενοι διαδιδράσκειν, χρόνῳ παρασχόν· ὁ δὲ δῆμος φθόνῳ τε πρὸς ἐκεῖνην

10 καθιστάμενος, καὶ τῶν πλεονεξιῶν αὐτῆς ἐπιστόμισμα τοὺς αὐτοκράτορας εἰδὼς καὶ αὐτοῦ καταφυγὴν, ἔχαιρε τῇ Κλαυδίου ἀρπαγῇ, στάσιν τε ἐμφυλον, ὁποῖα καὶ ἐπὶ Πομπηίου γένοιτο, ἀπαλλάξειν αὐτῶν ὑπελάμβανον τοῦτον αὐτοκράτορα καθιστάμενον. γνοῦσα δὲ ἡ βουλή

15 τὸν Κλαύδιον ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἀφιγμένον εἰς τὸ στρατόπεδον, πέμπει πρὸς ἐκεῖνον ἄνδρας ἀρετῇ τοὺς ἐξ αὐτῶν προύχοντας, οἱ διδάξαιαν μηδὲν ἐπὶ καθέξει τῆς ἀρχῆς βιάζεσθαι, παραχωρεῖν δὲ τῇ συγκλήτῳ, τοσῶνδε ἀνδρῶν ἕνα ὄντα ἢ ἐβόμενον, καὶ τῷ νόμῳ πα-

20 ραχωροῦντα τοῦ ἐπὶ τοῖς κοινοῖς κόσμου τὴν πρόνοιαν, μνημονεύοντα ὧν τε οἱ πρότεροι τύραννοι κακώσειαν τὴν πόλιν καὶ ὧν ὑπὸ Γαῖου καὶ αὐτὸς κινδυνεύσειε σὺν αὐτοῖς, μηδὲ μισήσαντα τὴν βαρύντητα τῆς τυραννίδος, ὅφ' ἐτέρων πρᾶσσομένης τῆς ὕβρεως, αὐτὸν ἐθε-

25 λουσίως ἐπὶ παροινίᾳ θαρσεῖν τῆς πατρίδος. καὶ περὶ τοῦ μὲν καὶ τοῦ πρότερον ἀπράγμονος τὴν ἀρετὴν ἐπιδεικνυμένῳ βέβαιον τιμᾶς τε ὑπάρξειν αἰ ὑπὸ ἐλευθέρων ψηφισθεῖεν τῶν πολιτῶν, καὶ ἐπιχωρήσει τοῦ νόμου τὸ μέρος ἄρχοντά τε καὶ ἀρχόμενον κερδαίνειν

30 ἔπαινον ἀρετῆς· εἰ δὲ ἀπονοοίτο, μηδὲν ἐκ τῆς Γαῖου τελευτῆς σωφρονιζόμενος, οὗ τοί γε αὐτοὺς ἐπιτρέψειν· τῆς τε γὰρ στρατιᾶς πολὺ εἶναι τὸ συνεστηκὸς αὐτοῖς,

ὄπλων τε εὐπορίαν καὶ πληθὺν οἰκετῶν οἱ χρῆσθαι αὐτοῖς. μέγα δὲ μέρος τήνδε ἐλπίδα εἶναι, καὶ τὴν τύχην τοὺς τε θεοὺς οὐκ ἄλλοις συμμαχεῖν ἀλλὰ τοῖς μετ' ἀρετῆς καὶ τοῦ καλοῦ τοὺς ἀγῶνας ποιοῦμένοις· εἶναι δὲ τοὺς οἱ ἂν περὶ ἐλευθερίας μάχωνται τῆς πατρίδος. 5

4 καὶ οἱ μὲν πρεσβευταί, Ἰηράνιος καὶ Βρόχκος (δήμαρχοι δὲ ἦσαν ἀμφοτέρω), τοῖσδε ἐχρῶντο τοῖς λόγοις, καὶ καθικέτευον τοῖς γόνασιν αὐτοῦ προσπεσόντες μηδαμῶς πολέμοις καὶ κακοῖς ἐμβαλεῖν τὴν πόλιν. θεωροῦντες δὲ στρατιᾶς πληθὺν τὸν Κλαύδιον πεφραγμένον καὶ τὸ μηδὲν τοὺς ὑπάτους ὄντας συγκρίσει τῇ πρὸς αὐτόν, ἐπῆγον, εἰ δὲ ἀρχῆς ὀρέγοιτο, παρὰ τῆς βουλῆς δέχεσθαι διδομένην· αἰσιώτερον γὰρ καὶ εὐδαιμονέστερον χρῆσθαι τὸν μὲτὰ ὕβρεως ἀλλ' εὐνοίᾳ τῶν διδόντων παραλαμβάνοντα. 10

4 Κλαύδιος δὲ (ἡπίστατο γὰρ μεθ' οἷας ἀνθαδείας ἀποσταλεῖεν) καὶ πρὸς τὸ παρὸν γνώμη τῇ αὐτῶν ἐπὶ τὸ μετριώτερον ἐτέτραπτο, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῦ περὶ αὐτῷ φόβου διαναστάς, ἅμα μὲν θάρσει τῶν στρατιωτῶν, ἅμα δὲ Ἀγρίππα τοῦ βασιλέως κελεύοντος μὴ 20 προῖεσθαι τῶν χειρῶν τηλικαύτην ἀρχὴν ἤκουσαν αὐτόματον· ὃς πράξας μὲν καὶ περὶ Γάιον οἶον εἰκὸς ἀνδρα ὑπ' αὐτοῦ διὰ τιμῆς ἡγμένον (καὶ γὰρ τὸν νεκρὸν περιέσπε τοῦ Γαίου, καὶ ἀναθέμενος ἐπὶ κλίνης καὶ περιστεύλας ἐκ τῶν ἐνδεχομένων εἰς τοὺς σωματοφύλακας 25 ὑπεχώρει, ζῆν μὲν τὸν Γάιον ἀπαγγέλλων, κακοπαθοῦντι δὲ ἀπὸ τραυμάτων ἰατροὺς μετέσεσθαι λέγων), πυθόμενος δὲ τοῦ Κλαυδίου τὴν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἀρπαγὴν ᾗθειτο πρὸς αὐτόν, καὶ καταλαβὼν τεταραγμένον καὶ οἶον τε ἐκχώρει τῇ συγκλήτῳ ἀνήγειρεν, 30 ἀντιλαμβάνεσθαι κελεύων τῆς ἡγεμονίας. ταῦτα δὲ πρὸς τὸν Κλαύδιον εἰπὼν προσεχώρει πρὸς αὐτόν, καὶ μετα-

- καλούσης αὐτὸν τῆς βουλῆς, χρισάμενος μύθοις τὴν κεφαλὴν ὡς ἀπὸ συνουσίας γινομένης ἀναλύσεως αὐτῷ παρῆν, καὶ ἤρτετο τοὺς βουλευτὰς τί πέπραχε Κλαύδιος. τῶν δὲ τὰ τε ὄντα φαμένων καὶ προσανερομένων ἦντινα
- 15 γνώμην ἔχοι περὶ τοῖς ὅλοις, τελευτῶν μὲν ὑπὲρ τοῦ κατ' ἐκείνην ἐδκλεοῦς ἔτοιμος ἦν τοῖς λόγοις, σκοπεῖν δὲ ἐκέλευε περὶ τῷ συμφέροντι, πᾶν ὃ τι καὶ εἰς ἡδονὴν φέροι ὑπεξελομένους· χρεῖαν γὰρ εἶναι τῆς ἀρχῆς μεταποιουμένοις καὶ ὄπλων καὶ στρατιωτῶν, οἳ φράζαιτο
- 20 αὐτούς, μὴ καὶ ἀπαράσκευτοι καταστάντες εἰς τὰδε σφαλεῖεν. ἀποκριναμένης δὲ τῆς βουλῆς ὄπλων τε εὐπορίαν καὶ χρήματα εἰσοίσειν, καὶ στρατιᾶς τὸ μὲν τι αὐτοῖς εἶναι συνεστηκός, τὸ δὲ συγκροτήσειν ἐλευθερώσεως δούλων γενομένης, "εἴη μὲν, ᾧ βουλή," φησὶν ὁ
- 15 Ἀργίππας ὑποτυχῶν, "πράσσειν ὅποσα θυμὸς ὑμῖν· λεκτέον δὲ οὐδὲν ἐνδοιάσαντί μοι διὰ τὸ ἐπὶ σωτηρίᾳ φέρειν τὸν λόγον. ἴστε δὴ στρατὸν ὃς ὑπὲρ Κλαυδίου μαχεῖται, πλήθει χρόνου ὀπλιτεύειν μεμελετηκότα· τὰ δὲ ἡμέτερα <εἰ> συγκλύδων ἀνθρώπων πλήθος ἔσται
- 20 καὶ τῶν παρὰ δόξαν τῆς δουλείας ἀπηλλαγμένων, δυσκράτητα· πρὸς τε τεχνίτας μαχοῦμεθα προαγαγόντες ἄνδρας μὴδὲ ὅπως σπῶσι τὰ ξίφη εἰδότας. ὥστε μοι δοκεῖ πέμπειν ὡς Κλαύδιον πείσοντας κατατίθεσθαι τὴν ἀρχήν, πρεσβεύειν τε ἔτοιμός εἰμι."
- 25 καὶ ὁ μὲν ταῦτα εἶπεν, καὶ συγκαταθεμένων πεμ- 2
φθεις σὺν ἑτέροις τὴν τε ταραχὴν τῆς βουλῆς διηγείται κατὰ μόνας πρὸς τὸν Κλαύδιον, ἐδίδασκέ τε ἡγεμονικώτερον ἀποκρίνασθαι, τῷ ἀξιώματι τῆς ἐξουσίας χρώμενον. ἔλεγεν οὖν Κλαύδιος οὐ θανμάζειν τὴν βουλήν
- 30 ἡδονῇ μὴ φέρουσαν ἄρχεσθαι διὰ τὸ ἀμότητι τετρῦσθαι τῶν πρότερον ἐπὶ τὸ ἡγεμονεύειν καταστάντων, γεύσειν δὲ αὐτούς ἐπιεικείᾳ τῇ καθ' αὐτὸν μετρίων και-

ρῶν, ὀνόματι μὲν μόνῳ τῆς ἀρχῆς ἐσομένης αὐτῷ, ἔργῳ δὲ κοινῆς πᾶσι προκεισομένης εἰς μέσον· διὰ πολλῶν δὲ καὶ ποικίλων ᾠδενκότητι πραγμάτων ἐν ὄψει τῇ ἐκείνων καλῶς ἔχειν μὴ ἀπιστεῖν, καὶ οἱ μὲν πρέσβεις τοιοῦτων ἀκροάσει λόγων καθομιληθέντες ἐξεπέμποντο· 5
Κλαύδιος δὲ τῷ στρατῷ συλληχθέντι διελέγετο ὄρκους λαμβάνων ἢ μὴν ἐμμενεῖν πίστει τῇ πρὸς αὐτόν, καὶ δωρεῖται τοὺς σωματοφύλακας πεντακισχιλίαις δραχμαῖς κατὰ ἕκαστον ἄνδρα, τοῖς τε ἡγεμόσιν αὐτῶν ἀνάλογον τοῦ ἀριθμοῦ, καὶ τοῖς ὅποι ποτὲ στρατοπέδοις 10 ὑπισχνεῖται τὰ ὅμοια.

- 3 συνεκάλουν δὲ οἱ ὕπατοι τὴν βουλὴν εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ νικηφόρου Διός, ἔτι δὲ νύξ ἦν. τῶν δὲ οἱ μὲν ἐν τῇ πόλει κλέπτοντες ἑαυτοὺς ἐνεδοίαζον πρὸς τὴν ἀκρόσιν, τοῖς δὲ ἐπὶ τῶν ἰδίων ἀγρῶν ἐγεγόνεισαν ἔξοδοι, 15 προορωμένοις ἢ χωρήσει τὸ πᾶν, ἐν ἀπογνώσει τοῦ ἐλευθέρου γεγονότες, καὶ πολὺ κρείττον ἐν ἀκινδύνῳ τοῦ δουλεύειν ὑπειληφότες διαβιοῦν ἀργία τοῦ πονεῖν ἢ κτώμενοι τὸ ἀξίωμα τῶν πατέρων περὶ τῆς σωτηρίας ἀμφίβολοι καταστῆναι. συνελέγησαν δὲ ὅμως ἑκατόν, οὐ 20 πλείους. καὶ διαβουλευομένων περὶ τῶν ἐν χερσὶν αἰφνίδιον αἴρεται βοή τοῦ συνεστηκότος αὐτοῖς στρατιωτικοῦ, στρατηγὸν αὐτοκράτορα κελευόντων τὴν βουλὴν ἐλέσθαι καὶ μὴ φθείρειν πολυαρχία τὴν ἡγεμονίαν· καὶ τὸ μὲν καθ' ἑαυτοὺς ἀπεφαίνοντο περὶ τοῦ μὴ πᾶσιν 25 ἀλλ' ἐνὶ τὴν ἀρχὴν ἐφέσιμον εἶναι, ὁρᾶν δὲ ἐκείνοις ἐπιτρέπειν ὅστις τῶσάυτης προστασίας ἀξίος. ὥστε ἐν ἀδημονίᾳ τὰ τῶν συγκλητικῶν ἦν πολὺ πλεόν, δι' ἁμαρτίαν μὲν τοῦ κατὰ τὴν ἐλευθερίαν ἀνυψήματος, φόβῳ δὲ τοῦ Κλαυδίου. οὐ μὴν ἀλλ' ἦσαν οἱ ἐφιέμενοι γένους τε 30 ἀξιώματι καὶ οἰκειότητι γάμου. καὶ γὰρ Μινουκιανὸν Μάρκον, καὶ τῇ καθ' αὐτὸν γενναιότητι ἀξιόλογον ὄντα

καὶ ἀδελφὴν Γαίου γεγαμηκότα Ἰουλίαν, πρόθυμον ὄντα ἀντιποιεῖσθαι τῶν πραγμάτων κατεῖχον οἱ ὑπατοὶ πρόφασιν ἐκ προφάσεως ἀναρτῶντες· Ὑαλέριόν τε Ἀσιατικὸν Μινουκίανος ἐκ τῶν Γαίου σφαγέων ἀνεῖχε
 5 τοιούτων διανοιῶν. ἐγεγόνει δ' ἂν φόνος οὗ τινος ἐλάσσωσιν συγχωρηθέντων τῶν ἐπιθυμούντων τῆς ἡγεμονίας ὥστε ἀντιτάξασθαι Κλαυδίῳ. ἄλλως τε καὶ οἱ μονομάχοι (πλήθος δὲ ἦν αὐτῶν ἀξιόλογον) καὶ τῶν στρατιωτῶν οἱ νυκτοφυλακοῦντες ἐπὶ τῆς πόλεως, ἐρέται τε ὁπό
 10 σοι, συνέρρουσιν εἰς τὸ στρατόπεδον· ὥστε τῶν μετιόντων τὴν ἀρχὴν οἱ μὲν φειδοῖ τῆς πόλεως, οἱ δὲ καὶ φόβῳ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀπέστησαν.

ὑπὸ δὲ τὴν πρώτην ἀρχὴν ἡμέρας καὶ Χαιρέας καὶ 4 οἱ σὺν αὐτῷ παρελθόντες ἐν ἐπιχειρήσει λόγων ἦσαν
 15 πρὸς τοὺς στρατιώτας. τῶν δὲ τὸ πλήθος ὡς ὄρα πάντας αὐτοὺς ταῖς χερσὶ καὶ τοῦ εἰπεῖν οἴους τε ἄρχεσθαι, ἀνεθορύβησε μὴ ἐπιέναι ὥστε εἰπεῖν διὰ τὸ ὠρμηθῆναι πάντας ἐπὶ τὸ μοναρχεῖσθαι· τὸν δὲ ἡγησόμενον ἐκάλουν ὡς οὐκ ἀνεξόμοιοι τὰς τριβάς. τῇ συγκλήτῳ δὲ
 20 ἀπορία ἄρχειν τε καὶ ὃν ἀρχθεῖεν ἂν τὸν τρόπον, οὔτε δεχομένων αὐτοὺς τῶν στρατιωτῶν, καὶ τῶν Γαίου σφαγέων συγχωρεῖν τοῖς στρατιώταις οὐκ ἐπιέντων. ἐν τοιούτοις δὲ ὄντων, Χαιρέας τὴν ὄργην οὐκ ἀνασχόμενος πρὸς τὴν ἀλτησιν τοῦ αὐτοκράτορος, δῶσειν ἐπήγγελλετο
 25 στρατηγόν, εἴ τις αὐτῷ σημεῖον παρὰ Εὐτύχου κομίσειεν. ἦν δὲ ὁ Εὐτύχος οὗτος ἡμίλογος τοῦ καλουμένου πρασίνου, περισπούδαστος Γαῖῳ, καὶ περὶ τὰς οἰκοδομὰς τῶν στάσεων τοῦ περὶ ἐκεῖνον ἰππικοῦ τὸ στρατιωτικὸν ἐτίβητο, ἀτίμοις ἐργασίαις ἐπικείμενον.
 30 εἰς ἅπερ ὁ Χαιρέας ἀνείδιξεν αὐτούς, καὶ ἕτερα πολλὰ τοιαῦτα, τὴν τε κεφαλὴν κομπεῖν τοῦ Κλαυδίου· δεινὸν γὰρ εἰ μετὰ μανίαν παραφροσύνη δῶσουσι τὴν ἡγε-

μονίαν. οὐ μὴν διετράπησάν γε ὑπὸ τῶν λόγων, ἀλλὰ σπασάμενοι τε τὰς μαχαίρας καὶ τὰ σημεῖα ἀράμενοι ᾤχοντο ὡς τὸν Κλαύδιον, κοινωνήσοντες τοῖς ὀμνύουσιν αὐτῷ. κατελείπετο δὲ ἡ τε σύγκλητος ἐπ' ἐρημίας τῶν ἀμυνόντων καὶ οἱ ὕπατοι μὴδὲν ἰδιωτῶν διαφερόντες· ἐκπληξίς τε καὶ κατήφεια ἦν, οὐδὲ ὅ τι χηρῶν αὐτοῖς τῶν ἀνθρώπων εἰδότην διὰ τὸ ἀνηρεθίσθαι τὸν Κλαύδιον ἐπ' αὐτοῖς, ἀλλήλοις τε ἐλοιδοροῦντο, καὶ μετάμελος ἦν αὐτοῖς. καὶ Σαβίνος, εἰς τῶν Γαίου σφαγέων, σφάζειν πρότερον αὐτὸν ἠπέλει παρελθὼν εἰς μέσους ἢ Κλαύδιον ἄρχοντα στήσεσθαι καὶ δουλοκρατίαν ἐπόψεσθαι καταλαβοῦσαν· τὸν τε Χαιρέαν εἰς φιλοψυχίαν ἐπέκλησεν, εἰ καταφρονήσας Γαίου πρώτος ἀγαθὸν ὑπολαμβάνοι τὸ ξῆν, τῆς ἐλευθερίας οὐδὲ οὕτως ἀποδοθῆναι δυναμένης τῇ πατρίδι. Χαιρέας δὲ περὶ μὲν τοῦ θνήσκειν ἐνδοιαστὸν οὐδὲν φρονεῖν ἔλεγε, βούλεσθαι μὲντοι διακωδωνίζειν διάνοιαν τὴν Κλαυδίου.

- 5 καὶ οἱ μὲν ἐν τοῖσδε ἦσαν, ἐπὶ δὲ τοῦ στρατοπέδου πᾶς πανταχόθεν ὠθεῖτο κατὰ θεραπείαν τὴν Κλαυδίου. καὶ τῶν ὑπάτων ὁ ἕτερος Κόιντος Πομπώνιος δι' αἰτίας ἦν τῷ στρατιωτικῷ μᾶλλον ὡς ἐπ' ἐλευθερίαν τὴν σύγκλητον παρακαλῶν, ᾤρησάν τε σπασάμενοι τὰ ξίφη, καὶ ἐπέπρακτο αὐτοῖς μὴ Κλαυδίου διακεκωλυκότος. παρακαθίξεται δὲ αὐτῷ τὸν ὕπατον ἐξαρκάσας τοῦ κινδύνου. τῶν δὲ συγκλητικῶν ὁ ἦν σὺν τῷ Κοῖντῳ οὐ μεθ' ὁμοίας ἐδέχετο τιμῆς· τινὲς δὲ καὶ πληγὰς ἔλαβον αὐτῶν, ἀπωθούμενοι τῆς πρὸς αὐτὸν ἐντεύξεως, Ἀπίωνιος δὲ τραυματίας ἀνεχώρει, ἦν τε κίνδυνος περὶ πάντας αὐτούς. καὶ Ἀργίππας ὁ βασιλεὺς προσελθὼν τῷ Κλαυδίῳ ἀξιοῖ τοὺς συγκλητικοὺς ἠπιώτερον καταστῆναι· γενομένου γάρ τινος κακοῦ περὶ τὴν βουλήν οὐχ

ἔξειν ὧν ἄρξειεν ἐτέρων. πείθεται δὲ Κλαύδιος, καὶ
 συγκαλεῖ τὴν βουλὴν ἐπὶ τοῦ παλατίου διὰ τῆς πόλεως
 φερόμενος, παραπέμποντος αὐτὸν τοῦ στρατιωτικοῦ
 σὺν πολλῇ πάνυ κακῶσει τῆς πληθῆος. προσεξήσαν δὲ
 5 τῶν Γαίου σφαγέων εἰς τὸ φανερὸν Χαιρέας καὶ Σαβί-
 νος, εἰργόμενοι προόδων κατ' ἐπιστολὰς Πωλλίωνος, ὃν
 μικρῷ πρότερον Κλαύδιος στρατηγὸν ἤρητο τῶν σωμα-
 τοφυλάκων. Κλαύδιος δὲ ἐπέπερ εἰς τὸ παλάτιον ἀφι-
 κνεῖται, συναγαγὼν τοὺς ἐταίρους ψῆφον ἀνεδίδου περὶ
 10 Χαιρέου. τοῖς δὲ τὸ μὲν ἔργον λαμπρὸν ἐδόκει, ἀπιστίαν
 δὲ ἐπεκάλουν τῷ πεπραχότι, καὶ αὐτῷ τιμωρίαν ἐπι-
 βάλλειν δίκαιον ἠγοῦντο ἐπ' ἀποτροπῇ τοῦ μέλλοντος
 χρόνου. ἀπήγετο οὖν Χαιρέας τὴν ἐπὶ θανάτῳ, καὶ σὺν
 αὐτῷ Λοῦπός τε καὶ Ῥωμαίων πλείους. λέγεται δὲ Χαι-
 15 ρεάν μεγαλοφρόνως ἐνεγκεῖν τὴν συμφορὰν, οὐ μόνον
 τῷ καθ' αὐτὸν ἀμεταπτώτῳ τοῦ σχήματος, ἀλλὰ καὶ οἷς
 ὄνειδίσκει Λοῦπον εἰς δάκρυα ἐκτετραμμένον. ἀποτι-
 θεμένου γέ τοι τὴν στολὴν τοῦ Λούπου καὶ τὸ ὄϊγος αἰ-
 τιωμένου, φησὶν ὡς οὐκ ἂν ἐναντία τοῦ Λούπου ποιή-
 20 σαιτο πώποτε ὄϊγος. πλήθους τε ἀνθρώπων ἐπομένου
 κατὰ θεῖαν, ὡς ἦκεν ἐπὶ τὸ χωρίον, ἤρητο τὸν στρατιώ-
 την εἰ διὰ μελέτης αὐτῷ γέγονοιεν αἱ σφαγαί, ἢ πρῶτον
 ἔχοι τὸ ξίφος· καὶ ἐκέλευε κομίζειν ᾧ Γάιον διαχειρί-
 σαιτο αὐτός. θνήσκει δὲ εὐδαιμόνως μιᾶς πληγῆς αὐτῷ
 25 γενομένης. Λοῦπος δὲ οὐ πάνυ δεξιῶς ὑπεξῆλθεν ἀθυ-
 μία, καὶ πληγῶν πλείονων γενομένων διὰ τὸ μαλακῶς
 τὸν τράχηλον παρασχεῖν. ὀλίγαις δὲ ὕστερον ἡμέραις 6
 ἐναγισμῶν ἐνεστηκότων, Ῥωμαίων τὸ πλῆθος τοῖς αὐ-
 τῶν ἐπιφέροντες καὶ Χαιρέαν μοίραις ἐτίμησαν εἰς τὸ
 30 πῦρ τιθεμένας, ἴλεων καὶ ἄμηνιν εἶναι τῆς εἰς αὐτὸν
 ἀχαριστίας παρακαλοῦντες.

καὶ Χαιρέα μὲν τοιαύτη τελευτῆ τοῦ βίου συνέτυχε·

Σαβίνος δέ, Κλαυδίον μὴ μόνον τῆς αἰτίας παραλύον-
τος αὐτὸν ἀλλὰ καὶ τὴν ἀρχὴν ἣν εἶχεν ἐφιέντος, ἄδικον
ἠγεῖτο τὴν ἐκλειπίαν τῆς πρὸς τοὺς συνωμοκώτας πί-
στεως, σφάζει τε αὐτὸν περιπεσὼν τῷ ξίφει, μέχρι δὴ
καὶ τὴν κόπην τῷ τραύματι συνελθεῖν. 5

- 5 Κλαύδιος δὲ τοῦ στρατιωτικοῦ πᾶν ὃ τι ἦν ὑποπτον
ἐκ τοῦ ὀξέος ἀποσκευασάμενος, διάγραμμα προτιθεῖ
τὴν τε ἀρχὴν Ἀγρίππα βεβαιῶν, ἣν ὁ Γάιος παρέσχε,
καὶ δι' ἐγκωμίων ἄγων τὸν βασιλέα· προσθήκην δὲ αὐ-
τῷ ποιεῖται πᾶσαν τὴν ὑπὸ Ἡρώδου βασιλευθεύσαν, ὃς 10
ἦν πάππος αὐτοῦ, Ἰουδαίαν καὶ Σαμάρειαν· καὶ ταῦτα
μὲν ὡς ὀφειλόμενα τῇ οἰκειότητι τοῦ γένους ἀπεδίδου,
Ἀβίλαν δὲ τὴν Λυσανίου καὶ ὅποσα ἐν τῷ Λιβάνῳ ὄρει,
ἐκ τῶν αὐτοῦ προσετίθει, ὄρκιά τε αὐτῷ τέμνεται πρὸς
τὸν Ἀγρίππαν ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς μέσης ἐν τῇ Ῥωμαίων πό- 15
λει. Ἀντίλοχον δὲ ἣν εἶχεν βασιλείαν ἀφελόμενος, Κιλι-
κίας μέρος τι καὶ Κομμαγενῆ δωρεῖται. λύει δὲ καὶ
Ἀλέξανδρον [Λυσίμαχον] τὸν ἀλαβάρχη, φίλον ἀρχαῖον
αὐτῷ γεγονότα καὶ Ἀντωνίαν αὐτοῦ ἐπιτροπεύσαντα
τὴν μητέρα, ὀργῇ τῇ Γαίου δεδεμένον· καὶ αὐτοῦ υἱὸς 20
Βερενίκην τὴν Ἀγρίππα γαμῆ θυγατέρα· καὶ ταύτην
μὲν (τελευτᾷ γὰρ Μάρκος ὁ τοῦ Ἀλεξάνδρου υἱός, παρ-
θένου λαβῶν) ἀδελφῷ τῷ αὐτοῦ Ἀγρίππας Ἡρώδῃ δί-
δωσι, Χαλκίδος αὐτῷ τὴν βασιλείαν εἰς αἰτήσάμενος 25
2 παρὰ Κλαυδίον· στασιάζεται δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον 25
Ἰουδαίων τὰ πρὸς Ἕλληνας ἐπὶ τῆς Ἀλεξανδρέων πό-
λεως. τελευτήσαντος γὰρ τοῦ Γαίου τὸ Ἰουδαίων ἔθνος,
ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐκείνου τεταπεινωμένον καὶ δεινῶς
ὑπὸ τῶν Ἀλεξανδρέων ὑβρισμένον, ἀνεθάρσησε καὶ ἐν
ὄπλοις εὐθέως ἦν. καὶ Κλαύδιος ἐπιστέλλει τῷ ἐπαρ- 30
χοῦντι κατὰ τὴν Αἴγυπτον ὥστε τὴν στάσιν καταστει-
λαι. πέμπει δὲ καὶ διάταγμα, παρακεκληκότων αὐτὸν

Ἀγρίππα τε καὶ Ἡρώδου τῶν βασιλέων, εἰς τε τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ Συρίαν, γεγραμμένον τοῦτον τὸν τρόπον.

“Τιβέριος Κλαύδιος Καίσαρ Σεβαστὸς Γερμανικὸς, ἀρχιερεὺς μέγιστος, δημοαρχικῆς ἐξουσίας . . ., λέγει. ἐπιγνούς ἀνέκαθεν τοὺς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Ἰουδαίους, Ἀλεξανδρεῖς λεγομένους, συγκατοικισθέντας τοῖς πρώτοις εὐθύς καιροῖς Ἀλεξανδρεῦσι καὶ Ἰσῆς πολιτείας παρὰ τῶν βασιλέων τετυχότας, καθὼς φανερόν ἐγένετο ἐκ τῶν γραμμάτων τῶν παρ’ αὐτοῖς καὶ τῶν διατάγματων,

10 καὶ μετὰ τὸ τῇ ἡμετέρᾳ ἡγεμονίᾳ Ἀλεξάνδρειαν ὑπὸ τοῦ Σεβαστοῦ ὑποταχθῆναι, πεφυλάχθαι αὐτοῖς τὰ δίκαια ὑπὸ τῶν πεμφθέντων ἐπάρχων κατὰ διαφόρους χρόνους, μηδεμίαν τε ἀμφισβήτησιν περὶ τούτων γενομένην τῶν δικαίων αὐτοῖς ἅμα καθ’ ὃν καιρὸν Ἀκύλας

15 ἦν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, καὶ τελεντήσαντος τοῦ Ἰουδαίων ἐθνάρχου τὸν Σεβαστὸν μὴ κεκαλυκέναι ἐθνάρχας γίνεσθαι, βουλόμενον ὑποτετάχθαι ἐκάστους ἐμμένοντας τοῖς ἰδίους ἔθεσι καὶ μὴ παραβαίνειν ἀναγκαζομένους τὴν πάτριον θρησκείαν, Ἀλεξανδρεῖς δὲ ἐπαρθῆναι

20 κατὰ τῶν παρ’ αὐτοῖς Ἰουδαίων ἐπὶ τῶν Γαίου Καίσαρος χρόνων, τοῦ διὰ τὴν πολλὴν ἀπόνοιαν καὶ παραφροσύνην, ὅτι μὴ παραβῆναι ἠθέλησε τὸ Ἰουδαίων ἔθνος τὴν πάτριον θρησκείαν καὶ θεὸν προσαγορεύειν αὐτόν, ταπεινώσαντος αὐτούς, βούλομαι μηδὲν διὰ τὴν

25 Γαίου παραφροσύνην τῶν δικαίων τῶ Ἰουδαίων ἔθνει παραπεπτωκέναι, φυλάσσεσθαι δὲ αὐτοῖς καὶ τὰ πρότερον δικαιώματα, ἐμμένουσι τοῖς ἰδίους ἔθεσιν, ἀμφοτέροις δὲ διακελεύομαι τοῖς μέρεσι πλείστην ποιήσασθαι

30 πρόνοιαν ὅπως μηδεμίαν ταραχὴν γένηται μετὰ τὸ προτε-

30 θῆναί μου τὸ διάταγμα.”

τὸ μὲν οὖν εἰς Ἀλεξάνδρειαν ὑπὲρ τῶν Ἰουδαίων 3
διάταγμα τοῦτον ἦν τὸν τρόπον γεγραμμένον, τὸ δὲ εἰς

τὴν ἄλλην οἰκουμένην εἶχεν οὕτω. "Τιβέριος Κλαύδιος Καίσαρ Σεβαστὸς Γερμανικὸς, ἀρχιερεὺς μέγιστος, δημοκριτικῆς ἐξουσίας . . ., ὑπάτος χειροτονηθεὶς τὸ δευτέρου, λέγει, **αἰτησάμενοι** με βασιλέων Ἀγρίππα καὶ Ἡρώδου τῶν φιλητάτων μοι ὅπως συγχωρήσαιοι τὰ αὐτὰ **5** δίκαια καὶ τοῖς ἐν πάσῃ τῇ ὑπὸ Ῥωμαίοις ἡγεμονίᾳ Ἰουδαίοις φυλάσσεσθαι καθὰ καὶ τοῖς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἡδιστα συνεχώρησα, οὐ μόνον τοῦτο τοῖς αἰτησάμενοις με χαριζόμενος, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς ὑπὲρ ὧν παρεκλήθη ἀξιόους κρίνας διὰ τὴν πρὸς Ῥωμαίους πίστιν καὶ φι- **10** λίαν, μάλιστα δὲ δίκαιον κρίνων μηδεμίαν μηδὲ Ἑλληνίδα πόλιν τῶν δικαίων τούτων ἀποτυγχάνειν, ἐπειδὴ καὶ ἐπὶ τοῦ θεοῦ Σεβαστοῦ αὐταῖς ἦν τετηρημένα· καλῶς οὖν ἔχειν καὶ Ἰουδαίους τοὺς ἐν παντὶ τῷ ὑφ' ἡμᾶς κόσμῳ τὰ πάτρια ἔθνη ἀνεπικωλύτως φυλάσσειν, οἷς καὶ **15** αὐτοῖς ἡδὴ νῦν παραγγέλλω μου ταύτῃ τῇ φιλανθρωπίᾳ ἐπεικειέστερον χρῆσθαι, καὶ μὴ τὰς τῶν ἄλλων ἔθνων δεισιδαιμονίας ἐξουδενίξειν, τοὺς ἰδίους δὲ νόμους φυλάσσειν. τοῦτό μου τὸ διάταγμα τοὺς ἄρχοντας τῶν πόλεων καὶ τῶν κολωνιῶν καὶ μουνικιπίων τῶν **20** ἐν τῇ Ἰταλίᾳ καὶ τῶν ἐκτός, βασιλεῖς τε καὶ δυνάστας διὰ τῶν ἰδίων πρεσβευτῶν ἐγγράψασθαι βούλομαι, ἐκκείμενόν τε ἔχειν οὐκ ἔλαττον ἡμερῶν τριάκοντα, ὅθεν ἐξ ἐπιπέδου καλῶς ἀναγνωσθῆναι δύναται."

6 τούτοις μὲν δὴ τοῖς διατάγμασιν, εἰς Ἀλεξάνδρειάν **25** τε καὶ τὴν οἰκουμένην πᾶσαν ἀποσταλεῖσιν, ἐδήλωσεν ἦν περὶ Ἰουδαίων ἔχει γνώμην Κλαύδιος Καίσαρ· αὐτίκα δὲ Ἀγρίππαν κομιούμενον τὴν βασιλείαν ἐπὶ τιμαῖς λαμπροτέραις ἐξέπεμψε, τοῖς ἐπὶ τῶν ἐπαρχιῶν ἡγεμόσι καὶ τοῖς ἐπιτρόποις διὰ γραμμάτων ἐπιστείλας **30** ἐράσμιον αὐτὸν ἄγειν. ὃ δέ, ὡς εἰκὸς ἦν τὸν ἐπὶ κρείττοσι τύχαις ἀνερχόμενον, μετὰ τάχους ὑπέστρεψεν. εἰς

Ἱεροσόλυμα δὲ ἔλθῶν χαριστηρίους ἐξεπλήρωσε θυσίας, οὐδὲν τῶν κατὰ νόμον παραλιπῶν. διὸ καὶ Ναζιραίων ξυρᾶσθαι διέταξε μάλα συχνοῦς, τὴν τε χρυσῆν ἄλυσιν τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ ὑπὸ Γαίου Ἰσοσταθμοῦ τῇ σιδηρᾷ ἣ
 5 τὰς ἡγεμονίδας χεῖρας ἐδέθη, τῆς στυγνῆς εἶναι τύχης ὑπόμνημα καὶ τῆς εἰς τὰ κρείττω μαρτυρίαν μεταβολῆς, τῶν ἱερῶν ἐντὸς ἀνεκρέμασε περιβόλων ὑπὲρ τὸ γαλοφυλάκιον, ἔν' ἣ δείγμα καὶ τοῦ τὰ μεγάλα δύνασθαι ποτε πεσεῖν καὶ τοῦ τὸν θεὸν ἐγείρειν τὰ πεπτωκότα.
 10 πᾶσι γὰρ τοῦτο ἐνεφάνιζεν ἢ τῆς ἀλύσεως ἀνάθεσις, ὅτι βασιλεὺς Ἀγρίππας ἀπὸ μικρᾶς αἰτίας εἰς δεσμώτην ἀπέδν τὸ πρὶν ἀξίωμα, καὶ μετ' ὀλίγον τῆς πέδης ἐκβὰς εἰς βασιλέα τοῦ κάλαι λαμπρότερον ἡγέρθη· διὰ τούτων ἐννοεῖσθαι ὅτι τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως καὶ πᾶσιν
 15 ὀλισθαίνειν τὰ μεγέθη καὶ τὰ κλιθέντα δύναται περιφανὲς πάλιν λαβεῖν ὕψος.

ἐντελῶς δ' οὖν θρησκεύσας τὸν θεὸν Ἀγρίππας 2
 Θεόφιλον μὲν τὸν Ἀνάνου τῆς ἀρχιερωσύνης μετέστησε, τῷ δὲ Βοηθοῦ Σίμωνι (τούτῳ Κανθηρᾶς ἐπίκλησις ἦν)
 20 τὴν ἐκείνου προσένειμε τιμὴν. δύο δὲ ἦσαν ἀδελφοὶ τῷ Σίμωνι καὶ πατὴρ Βοηθός, οὗ τῇ θυγατρὶ βασιλεὺς συνώκησεν Ἡρώδης, ὡς ἀνωτέρω δεδήλωται. σὺν τοῖς ἀδελφοῖς οὖν τὴν ἱερωσύνην ἔσχεν ὁ Σίμων καὶ σὺν τῷ πατρί, καθὰ καὶ πρότερον ἔσχον οἱ Σίμωνος τοῦ Ὀνία
 25 παῖδες τρεῖς ὄντες ἐπὶ τῆς τῶν Μακεδόνων ἀρχῆς, ὅπερ ἐν ταῖς προαγθύσαις γραφαῖς παρέδομεν.

καταστησάμενος δὲ τὰ περὶ τοὺς ἀρχιερέας οὕτως ὁ 3
 βασιλεὺς τοὺς Ἱεροσολυμίτας ἡμίψατο τῆς εἰς αὐτὸν εὐνοίας· ἀνῆκε γοῦν αὐτοῖς τὰ ὑπὲρ ἐκάστης οἰκίας, ἐν
 30 καλῷ τιθέμενος ἀντιδοῦναι τοῖς ἡγαπηκόσι στοργῆν. ἐπαρχον δὲ ἀπέδειξε παντὸς τοῦ στρατεύματος Σίλαν, ἄνδρα πολλῶν αὐτῷ πόνων συμμετασχόντα. παντάπασι

δὲ ὀλίγου χρόνου διελθόντος Δωριταὶ νεανίσκοι, τῆς ὀσιότητος προτιθέμενοι τόλμαν καὶ πεφυκότες εἶναι παραβόλως θρασεῖς, Καίσαρος ἀνδριάντα κομίσαντες εἰς τὴν τῶν Ἰουδαίων συναγωγὴν ἀνέστησαν. τοῦτο σφόδρα τὸν Ἀγρίππαν παρώξυνε· κατάλυσιν γὰρ τῶν 5 πατρίων αὐτοῦ νόμων ἐδύνατο. ἀμελλητὶ δὲ πρὸς Πούπλιον Πετρώνιον (ἡγεμῶν δὲ τῆς Συρίας οὗτος ἦν) παραγίνεται, καὶ καταλέγει τῶν Δωριτῶν. ὃ δὲ οὐχ ἤττον ἐπὶ τῷπραχθέντι χαλεπήνας (καὶ γὰρ αὐτὸς ἔκρινεν ἀσέβειαν τὴν τῶν ἐνόμων παράβασιν) τοῖς ἀποστᾶσι 10 τῶν Δωριτῶν σὺν ὀργῇ τοῦτο ἔγραψε. "Πούπλιος Πετρώνιος πρεσβευτῆς Τιβερίου Κλαυδίου Καίσαρος Σεβαστοῦ Γερμανικοῦ Δωριτῶν τοῖς πρώτοις λέγει. ἐπειδὴ τοσαύτῃ τόλμῃ ἀπονοίας τινὲς ἐχρήσαντο ἐξ ὑμῶν ὥστε μηδὲ διὰ τὸ προτεθῆναι τὸ διάταγμα Κλαυδίου Καίσα- 15 ρος Σεβαστοῦ Γερμανικοῦ περὶ τοῦ ἀφίεσθαι Ἰουδαίους φυλάσσειν τὰ πάτρια, πεισθῆναι ὑμᾶς αὐτῷ, τάναντία δὲ πάντα πράξαι, συναγωγὴν Ἰουδαίων κωλύοντας εἶναι διὰ τὸ μεταθεῖναι ἐν αὐτῇ τὸν Καίσαρος ἀνδριάντα, παρανομοῦντας οὐκ εἰς μόνους Ἰουδαίους ἀλλὰ καὶ εἰς 20 τὸν αὐτοκράτορα, οὗ ὁ ἀνδρίας βέλτιον ἐν τῷ ἰδίῳ ναῷ ἢ ἐν ἀλλοτρίῳ ἐτίθετο, καὶ ταῦτα ἐν τῷ τῆς συναγωγῆς τόπῳ, τῇ φύσει δικαίου ὄντος ἕνα ἕκαστον τῶν ἰδίων τόπων κυριεύειν κατὰ τὸ Καίσαρος ἐπίκριμα (τοῦ γὰρ ἐμοῦ ἐπικρίματος μιμνήσκεσθαι γελοῖον ἐστὶ μετὰ τὸ 25 τοῦ αὐτοκράτορος διάταγμα τοῦ ἐπιτρέψαντος Ἰουδαίους τοῖς ἰδίοις ἔθεσι χρῆσθαι, ἔτι μέντοι καὶ συμπολιτεύεσθαι τοῖς Ἑλλησι κεκελευκότος), τοὺς μὲν παρὰ τὸ διάταγμα τοῦ Σεβαστοῦ τοιαῦτα τετολμηκότας, ἐφ' ᾧ καὶ αὐτοὶ ἠγανάκτησαν οἱ δοκοῦντες αὐτῶν ἐξέχειν, οὗ τῇ 30 ἰδίᾳ προαιρέσει γεγενῆσθαι λέγοντες ἀλλὰ τῇ τοῦ πλήθους ὀρμῇ, ὑπὸ ἑκατοντάρχου Πρόκλου Ὀυτελλίου ἐκέ-

λευσα ἐπ' ἐμέ ἀναχθῆναι τῶν πεπραγμένων λόγον ἀπο-
 δάσοντας, τοῖς δὲ πρώτοις ἄρχουσι παραινῶ, εἰ μὴ βού-
 λονται δοκεῖν κατὰ τὴν αὐτῶν προαίρεσιν γεγενῆσθαι
 τὸ ἀδίκημα, ἐπιδείξαι τοὺς αἰτίους τῷ ἑκατοντάρχη, μη-
 5 δεμιᾶς στάσεως μηδὲ μάχης ἑῶντας ἀφορμὴν γενέσθαι,
 ἦνπερ δοκοῦσί μοι θηρεῦεσθαι διὰ τῶν τοιούτων ἔργων,
 καὶ ἐμοῦ καὶ τοῦ τιμιωτάτου μοι βασιλέως Ἀγρίππα οὐ-
 δενὸς μᾶλλον προνοουμένων ἢ ἵνα μὴ ἀφορμῆς δραξά-
 10 μενον τὸ τῶν Ἰουδαίων ἔθνος ἀμύνης προφάσει συνα-
 θροισθὲν εἰς ἀπόνοιαν χωρῆ. ἵνα δὲ γνωριμώτερον ἢ τί
 καὶ ὁ Σεβαστὸς περὶ ὅλων τοῦ πράγματος ἐφρόνησε, τὰ
 ἐν Ἀλεξανδρείᾳ αὐτοῦ διατάγματα προτεθέντα προσέ-
 θηκα, ἅπερ, εἰ καὶ γνώριμα πᾶσιν εἶναι δοκεῖ, τότε
 καὶ ἐπὶ τοῦ βήματος ἀνέγνω ὁ τιμιώτατός μοι βασιλεὺς
 15 Ἀγρίππας, δικαιολογησάμενος περὶ τοῦ μὴ δεῖν αὐτοὺς
 ἀφαιρεθῆναι τῆς τοῦ Σεβαστοῦ δωρεᾶς. εἰς οὖν τὸ λοι-
 πὸν παραγγέλλω μηδεμίαν πρόφασιν στάσεως μηδὲ τα-
 ραχῆς ζητεῖν, ἀλλ' ἑκάστους τὰ ἴδια θρησκεύειν ἔθῃ."

Πετρῶνιος μὲν οὖν οὕτω προνοήσατο διορθώσεως 4
 20 μὲν τὸ παρανομηθὲν ἤδη τυχεῖν, γενήσεσθαι δὲ παρα-
 πλήσιον μηδὲν εἰς αὐτούς· Ἀγρίππας δὲ ὁ βασιλεὺς
 ἀφέλετο μὲν τὴν ἰερωσύνην τὸν Κανθηρᾶν Σίμωνα,
 Ἰωνάθην δὲ πάλιν ἐπ' αὐτὴν ἤγε τὸν Ἀνάου, τοῦτον
 ἀξιωότερον τῆς τιμῆς ὁμολογῶν εἶναι. τῷ δὲ οὐκ ἀσμενι-
 25 στὸν ἐφάνη τὴν τοσαύτην ἀπολαβεῖν τιμὴν, παρητεῖτο
 δ' οὖν ταῦτα λέγων. "σοὶ μὲν οὖν, ὦ βασιλεῦ, τετιμη-
 μένος χαίρω, διὰ ψυχῆς ἔχων τοῦθ' ὅ μοι γέρας δίδω-
 σιν ἢ σὴ βουλή, εἰ καὶ πρὸς οὐδέν με τῆς ἀρχιερωσύνης
 ἄξιον ἔκριεν ὁ θεός· ἅπαξ δὲ ἐνδύς στολισμὸν ἱερὸν
 30 ἀρκοῦμαι· τότε γὰρ αὐτὸν ἡμφιασάμην ὀσιώτερον ἢ νῦν
 ἀπολήψομαι. σὺ δὲ εἰ βούλει τὸν ἀξιωότερον ἐμοῦ νῦν τὸ
 γέρας λαβεῖν, διδάχθητι. πάσης καὶ πρὸς τὸν θεὸν ἀμαρ-

τίας καὶ πρὸς σέ, βασιλεῦ, καθαρὸς ἀδελφὸς ἔστι μοι·
πρέποντα τῇ τιμῇ τοῦτον συνίστημι.” τούτοις ὁ βασιλεὺς
ἤσθεῖς τοῖς λόγοις τὸν Ἰωνάθην μὲν ἠγάσαστο τῆς γνώ-
μης, τὰ δὲ ἀδελφῶ δὲ αὐτοῦ Ματθία τὴν ἱερωσύνην ἔδωκε.

καὶ μετ’ οὐ πολὺ Πιτρώνιον μὲν Μάρσος διεδέξατο ⁵
7 καὶ διεῖπε Συρίαν· Σίλλας δὲ ὁ τοῦ βασιλέως ἐπαρχος,
ἐπεὶ διὰ πάσης αὐτῷ τύχης ἐγγρόνει πιστός, οὐδένα κίν-
δυνον αὐτῷ ποτὲ κοινωνεῖν ἀνηνάμενος ἀλλὰ καὶ τοὺς
σφαλερωτάτους ὑποδὺς πολλάκις πόνους, πεποιθήσεως
ἦν ἀνάπλευς, προσήκειν ὑπολαμβάνων ἰσοτιμίαν βε- ¹⁰
βαιότητι φιλλας. οὐδαμῇ τοίνυν ὑποκατεκλίνετο τῷ βα-
σιλεῖ, παρρησίαν δὲ διὰ πάσης ὁμιλίας ἤγε, κὰν ταῖς
φιλοφρονήσεσιν ἐγίνετο φορτικός, σεμνύνων ἑαυτὸν
ἀμέτρως, καὶ πολλάκις τῷ βασιλεῖ τὰ στιγνὰ τῆς τύχης
ἄγων εἰς ἀνάμνησιν, ἵνα τὴν ἑαυτοῦ τότε σπουδὴν πα- ¹⁵
ραδεικνύη· συνεχῶς δ’ ἦν ὡς ὑπὲρ αὐτοῦ κάμοι πολλὰ
διεξιῶν. τούτων οὖν τὸ πλεονάζον ὄνειδισμὸς ἐδόκει,
διὸ προσάντως ὁ βασιλεὺς ἐδέχετο τὴν ἀταμίευτον παρ-
ρησίαν τἀνδρός· οὐχ ἠδέϊαι γὰρ αἱ τῶν ἀδόξων χρόνων
ἀναμνήσεις, εὐήθης δὲ ὁ διηνεκῶς ἅ ποτε ὠφέλησε προ- ²⁰
φέρων. τέλος γοῦν ἀνηρέθισε σφόδρα ὁ Σίλλας τοῦ βα-
σιλέως τὸν θυμὸν, κάκεινος ὀργῇ πλέον ἢ λογισμῷ δι-
δούς οὐ τῆς ἐπαρχίας μόνον μετέστησε τὸν Σίλλαν, ἀλλὰ
καὶ παρέδωκε δεθησόμενον εἰς τὴν ἐκείνου πατρίδα
πέμφας. χρόνῳ δὲ τὸν θυμὸν ἡμβλύθη, καὶ λογισμοῖς ²⁵
εἰλικρινέσι τὴν περὶ τἀνδρός κρίσιν ἐφήκεν, ἐν νῷ λαμ-
βάνων ὅσους ὑπὲρ ἐκείνου πόνους ἐκεῖνος ἀνέτη. ἡμέ-
ραν οὖν ἐορτάζων αὐτοῦ γενέθλιον, ὅτε πᾶσιν ἂν ἤρχεν
εὐφροσύναι καθίσταντο θάλαμαι, τὸν Σίλλαν ἀνεκάλει
παραντία συνέστιον αὐτῷ γενησόμενον. ὁ δὲ (τρόπον ³⁰
γὰρ ἔλευθέριος ἦν) ἐδόκει προσειληφέναι δικαίαν αἰ-
τίαν ὀργῆς, ἣν οὐκ ἀπεκρύπτετο πρὸς τοὺς μετιόντας

αὐτόν, λέγων "ἐπὶ πόλιν ὁ βασιλεὺς τιμὴν ἀνακαλεῖ με, τὴν μετὰ μικρὸν ἀπολουμένην; οὐδὲ γὰρ τὰ πρῶτά μοι γέρα τῆς εἰς αὐτὸν εὐνοίας ἐτήρησεν, ἀπεσύλησε δὲ ὑβρίσας. ἢ πεπαῦσθαι ~~οὐκ~~ ~~ἐπι~~ ~~πο~~ ~~λί~~ ~~ν~~ ~~α~~ ~~ν~~ ~~ε~~ ~~ν~~ ~~ο~~ ~~μ~~ ~~ὶ~~ ~~κ~~ ~~έ~~ ~~μ~~ ~~ε~~ τῆς παρρησίας; ἢ ἀπὸ πόλου συνειδότος ἔχων νῦν βοήσομαι μᾶλλον ὅσων αὐτὸν ἐξελευσάμην δεινῶν, ὅσους ἤνεγκα πόνους, ἐκείνῳ χαριζόμενος σωτηρίαν τε καὶ τιμὴν, ὧν γέρας ἤνεγκάμην δεσμὰ καὶ σκότιον εἰρκτήν. οὐκ ἐγὼ ποτε τούτων λήσομαι· τάχα μοι τὴν τῆς ἀριστείας συναποίσεται μνήμη καὶ μεταναστᾶσα τῆς σαρκὸς ἢ ψυχῆ." ταῦτα ἀνεβόα καὶ διετάττετο τῷ βασιλεὶ λέγειν· ὁ δὲ ὡς ἀνιάτως ἑώρα διακείμενον, πάλιν εἶσεν ἐν φρουρᾷ.

τὰ δὲ τῶν Ἱεροσολύμων τείχη τὰ πρὸς τὴν καινὴν ² νεύοντα πόλιν δημοσίαις ἀχύρου δαπάναις, τῇ μὲν εὐρύων εἰς κλάτος, τῇ δὲ εἰς ὕψος ἐξαιρών. κἂν ἐξεργάσατο ταῦτα πάσης ἀνθρωπίνης κρείττονα βίας, εἰ μὴ Μάρσος ὁ τῆς Συρίας ἡγεμὼν Κλαυδίῳ Καίσαρι διὰ γραμμάτων ἐδήλωσε τὸ πραττόμενον, καὶ νεωτερισμὸν τινὰ Κλαύδιος ὑποκτεύσας ἐπέστειλεν Ἀγρίππᾳ μετὰ ²⁰ σπουδῆς παύσασθαι τῆς τῶν τειχῶν ἐξοικοδομήσεως. ὁ δὲ ἀπειθεῖν οὐκ ἔκρινεν.

ἐπεφύκει δὲ ὁ βασιλεὺς οὗτος εὐεργετικὸς εἶναι ἐν ³ δωρεαῖς καὶ μεγαλοφρονῆσαι ἔθνη φιλότιμος, καὶ πολλοῖς ἀθρόως δαπανήμασιν ἀνίστας αὐτὸν εἰς ἐπιφάνειαν, ἠδόμενος τῷ χαρίζεσθαι, καὶ τῷ βιοῦν ἐν εὐφημία χαίρων, κατ' οὐδὲν Ἡρώδη τῷ πρὸ ἑαυτοῦ βασιλεὶ τὸν τρόπον συμφερόμενος. ἐκείνῳ γὰρ πονηρὸν ἦν ἦθος ἐπὶ τιμωρίαν ἀπότομον καὶ κατὰ τῶν ἀπηχθημένων ἀταμίεον, Ἑλλήσι πλέον ἢ Ἰουδαίοις οἰκείως ἔχειν ὁμολογούμενον· ἄλλοφύλων γέ τοι πόλεις ἐσέμνυνε δόσει ³⁰ χρημάτων, βαλανείων θεάτρων τε ἄλλοτε κατασκευαῖς· ἔστιν αἷς ναοὺς ἀνέστησε, στοᾶς ἄλλαις. ἀλλ' Ἰουδαίων

οὐδεμίαν πόλιν οὐδὲ ὀλίγης ἐπισκευῆς ἤξιωσεν, οὐδὲ δόσεως ἀξίας μνημονευθῆναι. πραῦς δὲ ὁ τρόπος Ἀγρίπ-
 πα, καὶ πρὸς πάντας τὸ εὐεργετικὸν ὅμοιον. τοῖς ἀλ-
 λοεθνέσιν ἦν φιλόδωρος, καὶ κείνοις ἐνδεικνύμενος
 τὸ φιλόδωρον, τοῖς ὁμοφύλοις ἀναλόγως χρηστός, καὶ 5
 συμπαθῆς μᾶλλον. ἦδεῖα γοῦν αὐτῷ διαίτα καὶ συνε-
 χῆς ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἦν, καὶ τὰ πάτρια καθαρῶς
 ἐτήρει. διὰ πάσης γοῦν αὐτὸν ἦγεν ἀγνείας, οὐδὲ ἡμέρα
 τις παρῶδευεν αὐτῷ χηρεύουσα θυσίας.

4 καὶ δὴ τις ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἀνὴρ ἐπιχώριος ἐξ- 10
 ακριβάξειν δοκῶν τὰ νόμιμα (Σίμων ἦν ὄνομα τούτῳ),
 πλήθος εἰς ἐκκλησίαν ἀλίσσας, τηρικᾶδε τοῦ βασιλέως
 εἰς Καισάρειαν ἐκδεδημηκότος, ἐτόλμησεν αὐτοῦ κατει-
 πεῖν ὡς οὐχ ὄσιος εἶη, δικαίως δ' ἂν εἰργοίτο τοῦ ναοῦ
 τῆς εἰσόδου, προσηκούσης τοῖς ἐγγενέσι. δηλοῦται μὲν 15
 δὴ διὰ γραμμάτων ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ <τῆς> πόλεως
 τῷ βασιλεῖ δημηγορήσας Σίμων ταῦτα· μεταπέμπεται
 δὲ αὐτὸν ὁ βασιλεὺς, καὶ καθέζετο γὰρ ἐν τῷ θεάτρῳ
 τότε, καθεσθῆναι παρ' αὐτὸν ἐκέλευσεν, ἡρέμα τε καὶ
 πρᾶως "εἰπέ μοι" φησι, "τί τῶν ἐνθάδε γινομένων ἐστὶ 20
 παράνομον;" ὃ δὲ εἰπεῖν ἔχων οὐδὲν τυχεῖν ἔδειτο
 συγγνώμης. καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῷ ἢ προσεδόκησέ τις
 διηλλάττετο, τὴν πραότητα κρίνων βασιλικωτέραν ὀρ-
 γῆς, καὶ πρέπειν εἰδῶς τοῖς μεγέθεσι θυμοῦ πλέον ἐπι-
 εἰκίαν. τὸν Σίμονα γοῦν καὶ δωρεᾶς τινὸς ἀξιώσας 25
 ἀπεπέμψατο.

5 πολλοῖς δὲ κατασκευάσας πολλὰ Βηρυτίους ἐξαίρε-
 τως ἐτίμησε. θέατρον γὰρ αὐτοῖς κατεσκευάσαε πολυτε-
 λεία τε καὶ κάλλει πολλῶν διαφέρον, ἀμφιθέατρον τε
 πολλῶν ἀναλωμάτων, βαλανεία τε πρὸς τούτοις καὶ 30
 στοάς, ἐν οὐδενὶ τῶν ἔργων στενότητι δαπανημάτων
 ἢ τὸ κάλλος ἀδικήσας ἢ τὸ μέγεθος. ἐπεδαφιλεύσατο δὲ

αὐτῶν τὴν καθιέρωσιν μεγαλοπρεπῶς, ἐν τῷ θεάτρῳ μὲν θεωρίας ἐπιτελῶν, πάνθ' ὅσα μουσικῆς ἔργα παρ-
 ἄγων καὶ ποικίλης ποιητικῆς τέρψεως, ἐν δὲ τῷ ἀμφι-
 θεάτρῳ πλήθει μονομάχων τὴν αὐτοῦ δεικνὺς μεγαλό-
 5 νοιαν, ἔνθα καὶ τὴν κατὰ πλήθος ἀντίταξιν βουληθεῖς γενέσθαι τῶν θεωμένων τέρψιν ἑπτακοσίου ἀνδρας ἑπτακοσίοις μαχησομένους ἔπεμψε, κακούργους ὅσους εἶχεν ἀποτάξας εἰς τήνδε τὴν πρᾶξιν, ἵνα οἱ μὲν κολασθῶσι, τὸ πολέμου δὲ ἔργον γένηται τέρψις εἰρήνης.

10 τούτους μὲν δὴ πασσυδὶ διέφθειρεν, ἐν Βηρυτῷ 8 δὲ τελέσας τὰ προειρημένα μετῆλθεν εἰς Τιβεριάδα πόλιν τῆς Γαλιλαίας. ἦν δὲ ἄρα τοῖς ἄλλοις βασιλεῦσι περιβλεπτος. ἦκε γοῦν παρ' αὐτὸν Κομμαγηνῆς μὲν βασιλεὺς Ἀντίοχος, Ἑμεσῶν δὲ Σαμφιγέραμος, καὶ
 15 Κότυς (τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας οὗτος ἐβασίλευσε), καὶ Πολέμων τὴν Πόντου κεκτημένος δυναστείαν, Ἡρώδης τε· οὗτος ἀδελφὸς ἦν αὐτοῦ, ἦρχε δὲ τῆς Χαλκίδος. ὠμίλησε δὲ πᾶσι κατὰ τὰς ὑποδοχὰς καὶ φιλοφρονήσεις ὡς μάλιστα διαδεῖξας φρονήσεως ὕψος, καὶ διὰ τοῦτο
 20 γε δοκῶν δικαίως τῇ τῶν βασιλέων παρουσίᾳ τιμηθῆσθαι. ἀλλὰ γὰρ τούτων διατριβόντων ἔτι παρ' αὐτῷ Μάρσος ὁ τῆς Συρίας ἡγεμὼν παρεγένετο. πρὸς Ῥωμαίους οὖν (τὸ) τιμητικὸν τηρῶν, ὑπαντησόμενος αὐτῷ τῆς πόλεως ἀπωτέρω σταδίους ἑπτὰ προῆλθεν ὁ βασι-
 25 λεύς. τοῦτο δὲ ἄρα ἔμελλε τῆς πρὸς τὸν Μάρσον ἀρχῆ γενήσεσθαι διαφορᾶς. συγκαθεζομένους γὰρ ἐπὶ τῆς ἀπῆνης ἐπήγετο τοὺς ἄλλους βασιλέας· Μάρσῳ δ' ἡ τούτων ὁμόνοια καὶ μέχρι τοσοῦδε φιλία πρὸς ἀλλήλους ὑπωπτεύθη, συμφέρειν οὐχ ὑπολαμβάνοντι Ῥωμαίους
 30 δυναστῶν τοσοῦτων συμφρόνησιν. εὐθύς οὖν ἐκάστῳ τῶν ἐπιτηθειῶν τινὰς πέμπων ἐπέστειλεν ἐπὶ τὰ ἑαυτοῦ δόξα μελλήσεως ἀπέρχεσθαι. ταῦτα Ἀγρίππας

ἀνιαρῶς ἐξεδέχετο, καὶ Μάρσῳ μὲν ἐκ τούτου διαφό-
 ρως ἔσχε, τὴν ἀρχιερωσύνην δὲ Ματθίαν ἀφελόμενος
 ἀντ' αὐτοῦ κατέστησεν ἀρχιερέα Ἑλιωναίου τὸν τοῦ
 Κανθηρᾶ παιδα. www.libtool.com.cn

2 τρίτον δὲ ἔτος αὐτῷ βασιλεύοντι τῆς ὅλης Ἰουδαίας 5
 πεπλήρωτο, καὶ παρῆν εἰς πόλιν Καισάρειαν, ἣ πρότε-
 ρον Στράτωνος πύργος ἐκαλεῖτο. συντετέλει δὲ ἐνταῦθα
 θεωρίας εἰς τὴν Καισαρος τιμὴν, ὑπὲρ τῆς ἐκείνου
 σωτηρίας ἑορτὴν τινα ταύτην ἐπιστάμενος· καὶ παρ'
 αὐτὴν ἠθροιστο τῶν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν ἐν τέλει καὶ 10
 προβεβηκότων εἰς ἀξίαν πλήθος. δευτέρῳ δὲ τῶν θεω-
 ριῶν ἡμέρᾳ στολὴν ἐνδύς ἐξ ἀργύρου πεποιημένην πα-
 σαν, ὡς θαυμάσιον τὴν ὑφὴν εἶναι, παρῆλθεν εἰς τὸ
 θέατρον ἀρχομένης ἡμέρας. ἐνθα ταῖς πρώταις τῶν
 ἡλιακῶν ἀκτίνων ἐπιβολαῖς ὁ ἄργυρος καταυγασθεὶς 15
 θαυμασίως ἀπέστριψε, μαρμαίρων τι φοβερόν καὶ τοῖς
 εἰς αὐτὸν ἀτενίζουσι φρικῶδες. εὐθύς δὲ οἱ κόλακες
 τὰς οὐδὲ ἐκείνῳ πρὸς ἀγαθοῦ ταῖς ἀληθείαις ἄλλος ἄλ-
 λοθεν φωνὰς ἀνεβόων, θεὸν προσαγορεύοντες, “εὐμε-
 νῆς τε εἶης” ἐπιλέγοντες. “εἰ καὶ μέχρι νῦν ὡς ἀνθρώ- 20
 πον ἐφοβήθημεν, ἀλλὰ τούντεῦθεν κρείττονά σε θνη-
 τῆς φύσεως ὁμολογοῦμεν.” οὐκ ἐπέπληξε τούτοις ὁ
 βασιλεύς, οὐδὲ τὴν κολακείαν ἀσεβοῦσαν ἀπετρίψατο.
 ἀνακύψας δ' οὖν μετ' ὀλίγον τὸν βουβῶνα τῆς ἐαυτοῦ
 κεφαλῆς ὑπερκαθεζόμενον εἶδεν ἐπὶ σχοινίου τινός, 25
 ἄγγελόν τε τοῦτον εὐθύς ἐνόησεν κακῶν εἶναι, τὸν καὶ
 ποτε τῶν ἀγαθῶν γενόμενον, καὶ διακάρδιον ἔσχεν
 ὀδύνην. ἄθρου δὲ αὐτῷ τῆς κοιλίας προσέφυσεν ἄλ-
 γημα, μετὰ σφοδρότητος ἀρξάμενον. ἀναθορῶν οὖν
 πρὸς τοὺς φίλους “ὁ θεὸς ὑμῖν ἐγώ” φησὶν “ἤδη κατα- 30
 στρέφειν ἐπιτάττωμαι τὸν βλον, παραχορῆμα τῆς εἰμαρ-
 μένης τὰς ἄρτι μου κατεψευσμένας φωνὰς ἐλεγγεύσης,

καὶ ὁ κληθεὶς ἐθάνατος ὑφ' ὑμῶν ἤδη θανεῖν ἀπάγο-
 μαί. δεκτέον δὲ τὴν πεπρωμένην ἢ θεὸς βεβούληται·
 καὶ γὰρ βεβιάκαμεν οὐδαμῆ φανύως ἀλλ' ἐπὶ τῆς μα-
 καριζομένης λαμπρότητος. ταῦθ' ἅμα λέγων ἐπιτάσσει
 5 τῆς ὀδύνης κατεπονείτο. μετὰ σπουδῆς οὖν εἰς τὸ βα-
 σίλειον ἐκομισθῆ, καὶ διῆξε λόγος εἰς πάντας ὡς ἔχοι
 τοῦ τεθνήσκειν παντάπασιν μετ' ὀλίγον. ἡ πληθὺς δὲ αὐ-
 τικά σὺν γυναιξὶ καὶ παισὶν ἐπὶ σάκκων καθεσθείσα
 τῷ πατρίῳ νόμῳ τὸν θεὸν ἰκέτευεν ὑπὲρ τοῦ βασιλέως·
 10 οἰμωγῆς δὲ πάντα ἦν ἀνάπλεα καὶ θρήνων. ἐν ὑψηλῷ
 δὲ ὁ βασιλεὺς δωματίῳ κατακείμενος καὶ κάτω βλέπων
 αὐτοὺς πρηνεῖς προσπίπτοντας, ἄδακρυς οὐδὲ αὐτὸς
 διέμενε. συνεχῶς δὲ ἐφ' ἡμέρας πέντε τῷ τῆς γαστροῦ
 ἀλγῆματι διεργασθεὶς τὸν βλον κατέστρεψεν, ἀπὸ γε-
 15 νέσεως ἄγων πεντηκοστὸν ἔτος καὶ τέταρτον, τῆς βασι-
 λείας δὲ ἑβδομον. τέτταρας μὲν οὖν ἐπὶ Γαίῳ Καίσα-
 ρος ἐβασίλευσεν ἐνιαυτούς, τῆς Φιλίππου μὲν τετραρ-
 χίας εἰς τριετιαν ἄρξας, τῷ τετάρτῳ δὲ καὶ τὴν Ἡρώ-
 δου προσειληφώς, τρεῖς δὲ ἐπιλαβὼν ἐπὶ τῆς Κλαυδίου
 20 Καίσαρος αὐτοκρατορίας, ἐν οἷς τῶν τε προειρημένων
 ἐβασίλευσε καὶ τὴν Ἰουδαίαν προσέλαβε, Σαμάρειάν τε
 καὶ Καισάρειαν. προσωδεύσατο δὲ ὅτι πλείστας αὐτῶν
 προσφοράς, διακοσίας ἐπὶ χιλιάσι μυριάδας. πολλὰ
 μέντοι προσεδανείσατο· τῷ γὰρ φιλόδωρος εἶναι θαυ-
 25 λέστερα τῶν προσιόντων ἀνήλισκεν· ἦν δὲ ἀφειδὲς
 αὐτοῦ τὸ φιλότιμον.

ἀγνοουμένης γε μὴν τοῖς πλήθεσι τῆς ἐκπνοῆς αὐ- 3
 τοῦ, συμφρονήσαντες Ἡρώδης τε ὁ τῆς Χαλκίδος δυ-
 ναστεύων καὶ Ἐιλίας ὁ ἐπαρχος καὶ φίλος τοῦ βασιλέως
 30 Ἀρίστωνά ἐπεμψαν, τῶν ὑπηρετῶν τὸν ἐπιτηδειότατον,
 καὶ Σίλλαν (ἐχθρὸς γὰρ ἦν αὐτοῖς) ἀπέσφαξαν ὡς δὴ τοῦ
 βασιλέως κελεύσαντος.

9 Ἀγρίππας μὲν οὖν ὁ βασιλεὺς τρόπῳ τοιοῦτῳ κατέ-
στρεψε τὸν βίον· γένει δὲ αὐτῷ καταλέλειπτο υἱὸς μὲν
Ἀγρίππας, ἄγων ἕτος ἑπτακαιδέκατον, τρεῖς δὲ θυγα-
τέρες, ὧν ἡ μὲν Ἡρώδη τοῦ πατρὸς ἀδελφῷ γεγάμητο
Βερενίκη, τὸ ἑκκαιδέκατον ἕτος γεγонуῖα, παρθένου δὲ 5
ἦσαν αἱ δύο, Μαριάμμη τε καὶ Δρούσιλλα, δεκαετῆς
μὲν ἡ ἑτέρα, ἕξαετῆς δὲ Δρούσιλλα· καθωμολόγηντο
δὲ ὑπὸ τοῦ πατρὸς πρὸς γάμον Ἰουλίῳ μὲν Ἀρχελάῳ
τοῦ Χελκίου παιδί Μαριάμμη, Δρούσιλλα δὲ Ἐπιφα-
νεῖ· τοῦ δὲ τῆς Κομμαγηνῆς βασιλέως Ἀντιόχου υἱὸς 10
ἦν οὗτος. ἀλλὰ γὰρ ὅτε ἐγνώσθη τὸν βίον ἐκλιπῶν
Ἀγρίππας, Καίσαρεῖς καὶ Σεβαστηνοὶ τῶν εὐποιῶν
αὐτοῦ λαθόμενοι τὰ τῶν δυσμενεστάτων ἐποίησαν·
βλασφημίας τε γὰρ ἀπερρίπτουν εἰς τὸν κατοichόμενον
ἀπρεπεῖς λέγεσθαι, καὶ ὅσοι στρατευόμενοι τότε ἔτυχον 15
(συχνοὶ δὲ ἦσαν) οἰκαδε ἀπῆλθον, καὶ τοὺς ἀνδριάντας
τῶν τοῦ βασιλέως θυγατέρων ἀρπάσαντες ὁμοθυμαδὸν
ἐκόμισαν εἰς τὰ πορνεία, καὶ στήσαντες ἐπὶ τῶν τεγῶν
ὡς δυνατὸν ἦν ἐφύβριζον, ἀσχημονέστερα διηγῆσεως
δρῶντες. ἐν τε τοῖς δημοσίοις κατακλινόμενοι τόποις 20
πανδήμους ἐστιάσεις ἐπετέλουν, στεφανούμενοι καὶ μυ-
ριζόμενοι καὶ σπένδοντες τῷ Χάρωνι, προπόσεις τε τῆς
τοῦ βασιλέως ἐκπνοῆς ἀλλήλοις ἀνταποδιδόντες. ἀμνή-
μονες δὲ ἦσαν οὐκ Ἀγρίππα μόνον χρησαμένου πολλαῖς
εἰς αὐτοὺς φιλοτιμίαις, ἀλλὰ καὶ τοῦ πάππου δὲ Ἡρώ- 25
δου, ὅτι τὰς πόλεις ἐκεῖνος αὐτοῖς ἔκτισε λιμένας τε καὶ
ναοὺς κατεσκεύασε λαμπροῖς δαπανήμασιν.

2 ὁ δὲ τοῦ τεθνεῶτος υἱὸς Ἀγρίππας ἐπὶ Ρώμης ἦν ἐν
τῷ χρόνῳ τούτῳ, τρεφόμενος παρὰ Κλαυδίῳ Καίσαρι.
πυθόμενός γε μὴν Καίσαρ ὅτι τέθνηκε μὲν Ἀγρίππας, 30
Σεβαστηνοὶ δὲ καὶ Καίσαρεῖς ὑβρίκασιν εἰς αὐτόν, ἐπ'
ἐκεῖνῳ μὲν ἤλγησεν, ἐπὶ δὲ τοὺς ἀχαριστήσαντας ὤρ-

γίσθη. πέμπειν οὖν εὐθέως ᾤρητο τὸν νεώτερον
 Ἀργίππαν τὴν βασιλείαν διαδεξόμενον, ἅμα βουλόμε-
 νος ἐμπεδοῦν τοὺς ὁμωμοσμένους ὄρκους. ἀλλὰ τῶν
 ἐξελευθέρων καὶ φίλων οἱ πολὺ παρ' αὐτῷ δυνάμενοι
 5 ἀπέτρεψαν, σφαλερὸν εἶναι λέγοντες κομιδῇ νέῳ μηδὲ
 τοὺς παιδὸς ἐκβεβηκότι χρόνους ἐπιτρέπειν βασιλείας
 τηλικούτου μέγεθος, ᾧ μὴ δυνατὸν τὰς τῆς διοικήσεως
 φροντίδας ἐνεγκεῖν, καὶ τελείῳ δ' εἶναι βαρὺ βάσταγμα
 βασιλείαν. ἔδοξεν οὖν αὐτοὺς εἰκότα λέγειν ὁ Καῖσαρ.
 10 ἔπαρχον οὖν τῆς Ἰουδαίας καὶ τῆς ἀπάσης βασιλείας
 ἀπέστειλε Κούσπιον Φάδον, τῷ κατοικομένῳ διδοὺς
 τιμὴν τὸ μὴ Μάρσον ἐπαγαγεῖν εἰς τὸ βασίλειον αὐτῷ,
 ἐπεὶ διάφορον τοῦτον ἐγνώκει. πρὸ πάντων δὲ ἐπέ-
 στειλε τῷ Φάδῳ Καισαρεῦσι καὶ Σεβαστηνοῖς ἐπιπλή-
 15 ξαι τῆς εἰς τὸν κατοικόμενον ὕβρεως καὶ παροιρίας εἰς
 τὰς ἐτι ζώσας, τὴν Ἰλην δὲ τῶν Καισαρέων καὶ τῶν Σε-
 βαστηνῶν καὶ τὰς πέντε σπείρας εἰς Πόντον μεταγα-
 γεῖν, ἵνα ἐκεῖ στρατεύοιντο· τῶν δὲ ἐν Συρίᾳ Ῥωμα-
 κῶν ταγμάτων ἐπιλέξαι στρατιώτας κατ' ἀριθμούς, καὶ
 20 τὸν ἐκείνων ἀναπληρῶσαι τόπον. οὐ μὴν οἱ κελευσθέν-
 τες μετέστησαν· πρεσβευσάμενοι γὰρ Κλαύδιον ἀπε-
 μειλλῆξαντο καὶ μένειν ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας ἐπέτυχον· οἱ
 καὶ τοῖς ἐπιούσι χρόνοις τῶν μεγίστων Ἰουδαίους ἐγέ-
 νοντο συμφορῶν ἀρχή, τοῦ κατὰ Φλῶρον πολέμου
 25 σπέρματα βαλόντες. ὅθεν Ὑεσπασιανὸς κρατήσας, ὡς
 μετ' ὀλίγον ἐροῦμεν, ἐξήγαγεν αὐτοὺς τῆς ἐπαρχίας.

ΒΙΒΛΟΣ ΕΙΚΟΣΤΗ.

1 Τελευτήσαντος δὲ τοῦ βασιλέως Ἀγρίππα, καθὼς
 ἐν τῇ πρὸ ταύτης ἀπηγγέλαμεν βίβλῳ, πέμπει Μάρσῳ
 διάδοχον Κλαύδιος Καῖσαρ Κάσσιον Δογγίνον, μνήμη
 τῇ τοῦ βασιλέως τοῦτο χαριζόμενος, πολλὰ διὰ γραμμα-
 τῶν ὑπ' αὐτοῦ περιόντος ἀξιωθεὶς μηκέτι Μάρσον τῶν 5
 κατὰ τὴν Συρίαν πραγμάτων προϊστασθαι. Φάδος δὲ
 ὡς εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἐπίτροπος ἀφίκετο, καταλαμβάνει
 στασιάσαντας τοὺς εἰς τὴν Περσίαν κατοικοῦντας Ἰου-
 δαίους πρὸς Φιλαδελφίους περὶ ὄρων κώμης Μιᾶς
 λεγομένης, πολεμικῶν ἀνδρῶν ἀνάπλεω. καὶ δὴ οἱ τῆς 10
 Περσίας χωρὶς γνώμης τῶν πρώτων παρ' αὐτοῖς ἀνα-
 λαβόντες τὰ ὄπλα, πολλοὺς τῶν Φιλαδελφινῶν δια-
 φθειροῦσι. ταῦτα πυθόμενον τὸν Φάδον σφόδρα παρ-
 ᾤξυνεν, ὅτι μὴ τὴν κλίσιν αὐτῷ παραλίποιεν; εἶπερ
 ὑπὸ τῶν Φιλαδελφινῶν ἐνόμιζον ἀδικεῖσθαι, ἀλλ' 15
 ἀδεῶς ἐφ' ὄπλα χωρήσειαν. λαβὼν οὖν τρεῖς τοὺς
 πρώτους αὐτῶν, τοὺς καὶ τῆς στάσεως αἰτίους, δῆσαι
 προσέταξεν· εἶτα τὸν μὲν αὐτῶν ἀνείλεν (Ἀνίβας δὲ
 ἦν ὄνομα τούτῳ), Ἀμαράμῳ δὲ καὶ Ἐλεαζάρῳ τοὺς δυσὶ
 φρυγὴν ἐπέβαλεν. ἀναίρεται δὲ καὶ Θολομαῖος ὁ ἀρχι- 20
 ληστὴς μετ' οὐ πολὺν χρόνον ἀχθεὶς δέσμιος ἐπ' αὐ-
 τόν, διατεθεικῶς μέγιστα κακὰ τὴν Ἰδουμαίαν καὶ τοὺς
 Ἄραβας. ἐκαθάρθη τε λησθηρίων ἅπανα τοῦντεῦθεν
 ἢ Ἰουδαία φροντίδι καὶ προνοίᾳ τῇ Φάδου· ὃς δὴ καὶ
 τότε μεταπεμφάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς πρώτους 25
 Ἱεροσολυμιτῶν παρήνευσεν αὐτοῖς τὸν ποδήρη χιτῶνα
 καὶ τὴν ἱερὰν στολήν, ἣν φορεῖν μόνος ὁ ἀρχιερεὺς ἔθος
 ἔχει, εἰς τὴν Ἀντωνίαν, ἥπερ ἐστὶ φρούριον, καταθέ-
 σθαι, κεισομένην ὑπὸ τῇ Ῥωμαίων ἐξουσίᾳ, καθὰ δὴ

καὶ πρότερον ἦν. οἱ δὲ ἀντιλέγειν μὲν οὐκ ἐτόλμων, παρεκάλουν δὲ ὅμως τὸν τε Φάδον καὶ τὸν Λογγίνον (ἀφίκετο γὰρ καὶ αὐτὸς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, πολλὴν ἐπαγόμενος δυνάμιν φόβῳ τοῦ μὴ τὰ προστάγματα Φάδου τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων νεωτερίζειν ἀναγκάσῃ) πρῶτον μὲν αὐτοῖς ἐπιτρέψαι πρέσβεις. ὡς Καίσαρα πέμψαι τοὺς αἰτησομένους παρ' αὐτοῦ τὴν ἱερὰν στολὴν ὑπὸ τὴν αὐτῶν ἔξουσίαν ἔχειν, εἶτα δὲ περιμεῖναι ἕως ἄν γινῶσι τί πρὸς ταῦτα Κλαύδιος ἀποκρίναιτο. οἱ δὲ ἐπιτρέψειν αὐτοῖς ἔφασαν ἀποστελεῖν τοὺς πρέσβεις, εἰ λάβοιεν αὐτῶν τοὺς παῖδας ὁμηρεύσοντας. ὑπακουσάντων δὲ ἐτόλμως ἐκείνων καὶ δόντων ἐξεπέμφθησαν οἱ πρέσβεις. παραγενομένων δὲ εἰς τὴν Ῥώμην αὐτῶν γινούς ὁ νεώτερος Ἀγρίππας, ὁ τοῦ τετελευτηηκότος παῖς, καθ' ἣν ἤκουσιν αἰτίαν, (ἐτύγχανε δὲ ὢν παρὰ Κλαυδίῳ Καίσαρι, καθὼς καὶ πρότερον εἶπομεν) παρακαλεῖ τὸν Καίσαρα συγχωρῆσαι τοῖς Ἰουδαίοις ἅπερ ἤξιόν περὶ τῆς ἱερᾶς στολῆς, καὶ Φάδῳ περὶ τούτων ἀποστελεῖν. καλέσας δὲ Κλαύδιος τοὺς πρέσβεις ἔφη ταῦτα συγχωρῆν, καὶ ἐκέλευεν αὐτοὺς Ἀγρίππα χάριν εἰδέναι (ταῦτα γὰρ ἐκείνου ποιεῖν ἀξιώσαντος), ἐπὶ τε ταῖς ἀποκρίσεσι τοιαύτην ἐπιστολὴν ἔδωκε. "Κλαύδιος Καίσαρ Γερμανικός, δημαρχικῆς ἔξουσίας τὸ κέμπτον, ὑπάτος ἀποδεδειγμένος τὸ τέταρτον, αὐτοκράτωρ τὸ δέκατον, πατὴρ πατρίδος, Ἱεροσολυμιτῶν ἄρχουσι βουλῇ δῆμῳ, Ἰουδαίων παντὶ ἔθνει χαίρειν. Ἀγρίππα τοῦ ἐμοῦ, ὃν ἐγὼ ἔθρεψα καὶ ἔχω σὺν ἐμαντῶ εὐσεβέστατον ὄντα, προσαγαγόντος μοι τοὺς ὑμετέρους πρέσβεις, εὐχαριστοῦντας ἐφ' ἣ πεποίημαι τοῦ ἔθνους ὑμῶν κηδεμονία, καὶ αἰτησαμένων σπουδαίως καὶ φιλοτίμως τὴν ἱερὰν ἐσθῆτα καὶ τὸν στέφανον ὑπὸ τὴν ἔξουσίαν ὑμῶν εἶναι, συγχωρῶ, καθὼς ὁ κράτιστος καὶ μοι τι-

μιάτατος ἑτελλίος ἐποίησε. συγκατεθέμην δὲ τῇ γνώμῃ ταύτῃ πρώτον διὰ τὸ ἑμαυτοῦ εὐσεβὲς καὶ τὸ βούλεσθαι ἐκάστους κατὰ τὰ πάτρια θρησκευεῖν, ἔπειτα εἰδὼς ὅτι καὶ αὐτῷ βασιλεῖ, Ἡρώδῃ καὶ Ἀριστοβούλῳ τῷ νεωτέρῳ, ὧν τὴν πρὸς ἑμαυτὸν εὐσέβειαν καὶ τὴν περὶ 5 ὑμᾶς γινώσκω σπουδὴν, πάνυ χαριουῖμαι ταῦτα ποιήσας, πρὸς οὓς ἔστι μοι πλείστα δίκαια φιλίας κρατίστους ὄντας κάμολ τιμούς. ἔγραψα δὲ περὶ τούτων καὶ Κουσίῳ Φάδῳ τῷ ἐμῷ ἐπιτρόπῳ, οἱ τὰ γράμματα κομίζοντες Κορνήλιος Κέρωνος, Τρύφων Θευδίωνος, Δω- 10 ρόθεος Ναθαναήλου, Ἰωάννης Ἰωάννου. ἐγράφη πρὸ τεσσάρων καλανδῶν Ἰουλλίου ἐπὶ ὑπάτων Ρούφου καὶ Πομπηίου Σιλβανοῦ.”

3 ἤτήσατο δὲ καὶ Ἡρώδης ὁ ἀδελφὸς μὲν Ἀγρίππα τοῦ τετελευτηκότος, Χαλκίδος δὲ τὴν ἀρχὴν κατὰ τὸν 15 χρόνον ἐκεῖνον πεπιστευμένος, Κλαύδιον Καίσαρα τὴν ἔξουσίαν τοῦ νεῶ καὶ τῶν ἱερῶν χρημάτων καὶ τὴν τῶν ἀρχιερέων χειροτονίαν, πάντων τε ἐπέτυχεν· ἐξ ἐκείνου τε πᾶσι τοῖς ἀπογόνους αὐτοῦ παρέμεινεν ἡ ἔξουσία μέχρι τῆς τοῦ πολέμου τελευτῆς. καὶ δὴ ὁ Ἡρώδης με- 20 θίστησι τῆς ἀρχιερωσύνης τὸν ἐπικαλούμενον Κανθηρᾶν, Ἰωσήφῳ τῷ τοῦ Καμεὶ ἀντ' ἐκείνου τὴν διαδοχὴν τῆς τιμῆς παρασχόμενος.

2 κατὰ τοῦτον δὲ τὸν καιρὸν τῶν Ἀδιαβηνῶν βασιλεὺς Ἑλένη καὶ ὁ παῖς αὐτῆς Ἰζάτης εἰς τὰ Ἰουδαίων ἔθνη 25 τὸν βίον μετέβαλλον διὰ τοιαύτην αἰτίαν. Μονόβαζος ὁ τῶν Ἀδιαβηνῶν βασιλεὺς, ᾧ καὶ Βαζατος ἐπικλήσις ἦν, τῆς ἀδελφῆς Ἑλένης ἀλοὺς ἔρωτι πρὸς γάμου κοιναίαν ἄγεται, καὶ κατέστησεν ἐγκύμονα. συγκαθεύδων δὲ ποτε τῇ γαστρὶ τῆς γυναικὸς τὴν χεῖρα προσ- 30 αναπαύσας, ἠλίκα καθύπνωσε, φωνῆς τινὸς ἔδοξεν ἀκούειν κελουούσης αἰρεῖν ἀπὸ τοῦ νηδύος τὴν χεῖρα

καὶ μὴ θλίβειν τὸ ἐν αὐτῇ βρέφος, θεοῦ προνοία καὶ ἀρχῆς τυχὸν καὶ τέλους εὐτυχοῦς τευζόμενον. ταραχθεὶς οὖν ὑπὸ τῆς φωνῆς, εὐθύς διεγερωθεὶς ἔφραξε τῇ γυναικὶ ταῦτα, καὶ γεννώμενον τὸν υἱὸν Ἰζάτην ἐπεκάλεσεν. ἦν δὲ αὐτῷ Μονόβαζος τοῦτου πρεσβύτερος ἐκ τῆς Ἑλένης γενόμενος, ἄλλοι τε παῖδες ἐξ ἐτέρων γυναικῶν τὴν μέντοι πᾶσαν εὐνοίαν ὡς εἰς μονογενῆ τὸν Ἰζάτην ἔχων φανερός ἦν. φθόνος δὲ τοῦντεῦθεν τῷ παιδί παρὰ τῶν ὁμοπατριῶν ἀδελφῶν ἐφύετο, καὶ τοῦτου μῖσος ἠϋξέτο, λυπούμενων ἀπάντων ὅτι τὸν Ἰζάτην αὐτῶν ὁ πατὴρ προτιμῶν. ταῦτα δὲ καίπερ σαφῶς αἰσθανόμενος ὁ πατὴρ ἐκείνοις μὲν συνεγίνωσκεν ὡς μὴ διὰ κακίαν αὐτὸ πάσχουσιν, ἀλλ' ἢ τῷ παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτὸν ἕκαστον ἀξιοῦν εὐνοίας τυγχάνειν· τὸν δὲ νεανίσκον (σφόδρα γὰρ ἐδεδοίκει περὶ αὐτῷ μῆμισούμενος ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν πάθει τι) πολλοὺς δωρησάμενος πρὸς Ἀβεννήριγον ἐκπέμπει τὸν Σπασίνου χάρακος βασιλέα, παρακατατιθέμενος ἐκείνῳ τὴν τοῦ παιδὸς σωτηρίαν. ὁ δὲ Ἀβεννήριγος ἀσμένως τε δέχεται τὸν νεανίαν, καὶ διὰ πολλῆς ἄγων εὐνοίας γυναῖκα μὲν αὐτῷ τὴν θυγατέρα (Συμαχῶ δὲ ἦν ὄνομα ταύτῃ) δίδωσι, δωρεῖται δὲ χώραν αὐτῷ ἐξ ἧς μεγάλας λήψοιτο προσόδους.

Μονόβαζος δὲ ἤδη γηραιὸς ὢν καὶ τοῦ ζῆν ὀλίγον 3
 20 αὐτῷ τὸν λοιπὸν ὁρῶν χρόνον, ἠθέλησεν εἰς ὅσιν ἀφικέσθαι τῷ παιδί πρὸ τοῦ τελευτῆσαι. μεταπεμφάμενος οὖν αὐτὸν ἀσπάξεται φιλοφρονέστατα, καὶ χώραν δίδωσι Καρρῶν λεγομένην. φέρειν δὲ ἢ γῆ πλείστον τὸ ἄμωμον ἀγαθὴ· ἔστι δ' ἐν αὐτῇ καὶ τὰ λειψανα τῆς 30
 30 λάρνακος ἢ Νώεον ἐκ τῆς ἐπομβρίας διασσεσῶσθαι λόγος ἔχει, καὶ μέχρι νῦν ταῦτα τοῖς ἰδεῖν βουλομένοις ἐπιδεικνυται. διέτριβεν οὖν ὁ Ἰζάτης ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ

μέχρι τῆς τελευτῆς τοῦ πατρὸς. ἡ δὲ ἐξέλιπεν ἡμέρα τὸν βίον ὁ Μονόβαξος, ἡ βασιλὶς Ἑλένη μεταπέμπεται πάντας τοὺς μεγιστᾶνας καὶ τῆς βασιλείας σατράπας καὶ τοὺς τὰς δυνάμεις πεπιστευμένους· οἷς ἀφικομένοις "ὅτι μὲν ὁ ἐμὸς ἀνὴρ" εἶπε "τῆς βασιλείας αὐτῶ 5 διάδοχον Ἰζάτην ἠῤῥατο γενέσθαι καὶ τοῦτον ἄξιον ἔκριεν, οὐδὲ ὑμᾶς λεληθέναι δοκῶ, περιμένω δὲ ὅμως καὶ τὴν ὑμετέραν κρίσιν· μακάριος γὰρ οὐχ ὁ παρ' ἐνὸς ἀλλὰ παρὰ πλειόνων καὶ θελότων τὴν ἀρχὴν λαμβάνων." ἡ μὲν ταῦτα εἶπεν ἐπὶ πείρᾳ τοῦ τί φρονοῦεν οἱ 10 συγκληθέντες· οἱ δὲ ἀκούσαντες πρῶτον μὲν προσεκύνησαν τὴν βασιλίδα, καθὼς ἔθος ἐστὶν αὐτοῖς, εἶτα ἔφασαν τὴν τοῦ βασιλέως γνώμην βεβαιοῦν, καὶ ὑπακούσεσθαι χαιρόντες Ἰζάτῃ δικαίως ὑπὸ τοῦ πατρὸς προκριθέντι τῶν ἀδελφῶν κατὰ τὰς εὐχὰς τῶν ἀπάν- 15 των. βούλεσθαι τε ἔφασαν προαποκτείναι πρῶτον αὐτοῦ τοὺς ἀδελφοὺς καὶ συγγενεῖς ὑπὲρ τοῦ τὴν ἀρχὴν Ἰζάτην μετ' ἀσφαλείας κατασχεῖν· φθαρέντων γὰρ ἐκείνων καθαιρεθῆσεσθαι πάντα τὸν φόβον τὸν ὑπὸ μίσους τοῦ παρ' αὐτῶν καὶ φθόνου γινόμενον. πρὸς 20 ταῦτα ἡ Ἑλένη χάριν μὲν αὐτοῖς ἀμολόγει τῆς πρὸς αὐτὴν καὶ τὸν Ἰζάτην εὐνοίας ἔχειν, παρακαλεῖ δὲ ὅμως ἐπισχεῖν τὴν περὶ τῆς ἀναιρέσεως τῶν ἀδελφῶν γνώμην, μέχρι ἂν Ἰζάτης παραγενόμενος συνδοκιμάσῃ. οἱ δὲ ἐπεὶ ἀνελεῖν ἡ ἐβουλεύσαντο οὐκ ἔπεισαν, φυλάσσειν 25 αὐτοὺς δεσμίοις παρήνουν μέχρι τῆς ἐκείνου παρουσίας ὑπὲρ ἀσφαλείας τῆς ἑαυτῶν· συνεβούλευον δὲ αὐτῇ μεταξὺ προστήσασθαι τινα τῆς ἀρχῆς ἐπίτροπον, ᾧ μάλιστα πιστεύοι. πείθεται τούτοις ἡ Ἑλένη, καὶ καθίστησι τὸν πρεσβύτατον παῖδα Μονόβαξον βασι- 30 λέα, περιθάλπει τὸ διάδημα καὶ δοῦσα τὸν σημαντήρα τοῦ πατρὸς δακτύλιον τὴν τε σαμψήραν ὀνομαζομένην

παρ' αὐτοῖς, διοικεῖν τε τὴν βασιλείαν παρήνευσε μέχρι τῆς τοῦ ἀδελφοῦ παρουσίας. ἦκε δὲ οὗτος ταχέως, ἀκούσας τὴν τοῦ πατρὸς τελευτήν, καὶ διαδέχεται τὸν ἀδελφὸν Μονόβαλον ὑπεκστάντα τῆς ἀρχῆς αὐτῷ.

- 5 καθ' ὃν δὲ καιρὸν ὁ Ἰζάτης ἐν τῷ Σπασίνου χάρακι 4
διέτριβεν, Ἰουδαῖός τις ἔμπορος, Ἀνανίας ὄνομα, πρὸς τὰς γυναῖκας εἰσιὼν τοῦ βασιλέως ἐδίδασκειν αὐτὰς τὸν θεὸν εὐσεβεῖν ὡς Ἰουδαίους πάτριον ἦν· καὶ δὴ δι' αὐτῶν εἰς γυνῶσιν ἀφικόμενος τῷ Ἰζάτῃ κάκεινον ὁμοίως
10 συνανέπεισε, μετακληθέντι τε ὑπὸ τοῦ πατρὸς εἰς τὴν Ἀδιαβηνὴν συνεξῆλθε κατὰ πολλὴν ὑπακούσας δέησιν. συνεβεβήκει δὲ καὶ τὴν Ἑλένην, ὁμοίως ὑφ' ἐτέρου τινὸς Ἰουδαίου διδαχθεῖσαν, εἰς τοὺς ἐκείνων μετακεκομίσθαι νόμους. ὁ δὲ Ἰζάτης ὡς παρέλαβε τὴν βασι-
15 λείαν, ἀφικόμενος εἰς τὴν Ἀδιαβηνὴν καὶ θεασάμενος τοὺς τε ἀδελφοὺς καὶ τοὺς ἄλλους συγγενεῖς δεδεμένους, ἐδυσχέρανε τῷ γεγονότι, καὶ τὸ μὲν ἀνελεῖν ἢ φυλάττειν δεδεμένους ἀσεβῆς ἠγούμενος, τὸ δὲ μνησικακοῦντας ἔχειν σὺν αὐτῷ μὴ δεδεμένους σφαλερὸν
20 εἶναι νομίζων, τοὺς μὲν ὀμηρεύοντας μετὰ τέκνων εἰς τὴν Ῥώμην ἐξέπεμψε Κλαυδίῳ Καίσαρι, τοὺς δὲ πρὸς Ἀρτάβανον τὸν Πάρθον ἐφ' ὁμοίαις προφάσεσιν ἀπέστειλεν. πυθόμενος δὲ τὴν μητέρα τὴν ἑαυτοῦ πάνν 5
χαίρειν τοῖς Ἰουδαίων ἔθεσιν, ἔσπευσε καὶ αὐτὸς εἰς
25 ἐκεῖνα μετατίθεσθαι, νομίζων τε μὴ ἂν εἶναι βεβαίως Ἰουδαῖος εἰ μὴ περιτέμνοιτο, πρᾶττειν ἦν ἔτοιμος. μαθούσα δὲ ἡ μήτηρ κωλύειν ἐπειράτο, ἐπιφέρειν αὐτῷ κίνδυνον λέγουσα· βασιλέα γὰρ εἶναι, καὶ καταστήσειν εἰς πολλὴν δυσμένειαν τοὺς ὑπηκόους μαθόντας ὅτι
30 ξένων ἐπιθυμήσειε καὶ ἀλλοτρίων αὐτοῖς ἔθῶν, οὐκ ἀνέξεσθαί τε βασιλεύοντος αὐτῶν Ἰουδαίου. καὶ ἡ μὲν ταῦτα ἔλεγε καὶ παντοίως ἐκώλυεν, ὃ δὲ εἰς τὸν Ἀνα-

νίαν τοὺς λόγους ἀνέφερεν. τοῦ δὲ τῆ μητρὶ συμπά-
 σκοντος καὶ συναπειλήσαντος, εἰ μὴ πείθοι, καταλιπεῖν
 αὐτόν (δεδοικέναι γὰρ ἔλεγε μὴ τοῦ πράγματος ἐκδήλου
 πᾶσι γενομένου κινδυνεύσειε τιμωρίαν ὑποσχεῖν ὡς
 αὐτὸς αἴτιος τούτων καὶ διδάσκαλος τῷ βασιλεὶ ἀπρε- 5
 πῶν ἔργων γενόμενος· δύνασθαι δὲ αὐτόν ἔφη καὶ
 χωρὶς τῆς περιτομῆς τὸ θεῖον σέβειν, εἴ γε πάντως κέ-
 κρικε ζηλοῦν τὰ πάτρια τῶν Ἰουδαίων· τοῦτο γὰρ εἶναι
 κυριώτερον τοῦ περιτέμνεσθαι), συγγνώμην δὲ ἔξιεν
 αὐτῷ καὶ τὸν θεὸν φήσαντος μὴ πράξαντι τὸ ἔργον δι' 10
 ἀνάγκην καὶ τὸν ἐκ τῶν ὑπηκόων φόβον, ἐπέσθη μὲν
 τότε τοῖς λόγοις ὁ βασιλεὺς, μετὰ ταῦτα δὲ (τὴν γὰρ
 ἐπιθυμίαν οὐκ ἐξεβεβλήκει παντάπασι) Ἰουδαίος τις
 ἕτερος ἐκ τῆς Γαλιλαίας ἀφικόμενος, Ἐλεάζαρος ὄνομα,
 πάνυ περὶ τὰ πάτρια δοκῶν ἀκριβῆς εἶναι, προετρέψατο 15
 πράξαι τοῦργον. ἐπεὶ γὰρ εἰσῆλθεν ἀσπασόμενος αὐ-
 τόν, καὶ κατέλαβε τὸν Μωϋσέως νόμον ἀναγινώσκοντα,
 "λανθάνεις" εἶπεν, "ὦ βασιλεῦ, τὰ μέγιστα τοὺς νό-
 μους καὶ δι' αὐτῶν τὸν θεὸν ἀδικῶν· οὐ γὰρ ἀναγι-
 νώσκεις σε δεῖ μόνον αὐτούς, ἀλλὰ καὶ πρότερον τὰ 20
 προσταττόμενα ποιεῖν ὑπ' αὐτῶν. μέχρι τίνος ἀπερί-
 τμητος μενεῖς; ἀλλ' εἰ μήπω τὸν περὶ τούτου νόμον
 ἀνέγνως, ἴν' εἰδῆς τίς ἐστὶν ἡ ἀσέβεια, νῦν ἀνάγνωθι."

ταῦτα ἀκούσας ὁ βασιλεὺς οὐχ ὑπερεβάλετο τὴν πράξιν,
 μεταστὰς δὲ εἰς ἕτερον οἴκημα καὶ τὸν ἱατρὸν εἰσκαλε- 25
 σάμενος τὸ προσταχθὲν ἐτέλει, καὶ μεταπεμφάμενος
 τὴν τε μητέρα καὶ τὸν διδάσκαλον Ἀνανίαν ἐσήμηνεν
 αὐτὸς πεπραχέναι τοῦργον. τοὺς δὲ ἐκπληξίς εὐθύς
 ἔλαβε καὶ φόβος οὐτι μέτριος, μὴ τῆς πράξεως εἰς ἔλεγ-
 χον ἐλθούσης κινδυνεύσειε μὲν ὁ βασιλεὺς τὴν ἀρχὴν 30
 ἀποβαλεῖν, οὐκ ἀνασχομένων τῶν ὑπηκόων ἄρχειν αὐ-
 τῶν ἄνδρα τῶν παρ' ἑτέροις ζηλωτὴν ἐθῶν, κινδυνεύ-

σειαν δὲ καὶ αὐτοὶ τῆς αἰτίας ἐπ' αὐτοῖς τοῦ πραγθέν-
 τος ἐνεχθείσης. θεὸς δὲ ἦν ὁ κωλύσων ἄρα τοὺς ἐκεί-
 νων φόβους ἐλθεῖν ἐπὶ τὸ τέλος· πολλοὶς γὰρ αὐτὸν τε
 τὸν Ἰζάτην περιπεσόντα κινδύνους καὶ παιδας τοὺς ἐκεί-
 5 νου διέσωσεν, ἐξ ἀμηγάνων πόρον εἰς σωτηρίαν παρα-
 σχῶν, ἐπιδεικνύς ὅτι τοῖς εἰς αὐτὸν ἀποβλέπουσι καὶ
 μόνῳ πεπιστευκόσιν ὁ καρπὸς οὐκ ἀπόλλυται ὁ τῆς εὐ-
 σεβείας.

ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὕστερον ἀπαγγελοῦμεν, Ἑλένη δὲ 6
 10 ἢ τοῦ βασιλέως μήτηρ, ὄρωσα τὰ μὲν κατὰ τὴν βασι-
 λείαν εἰρηνευόμενα, τὸν δὲ υἱὸν αὐτῆς μακάριον καὶ
 παρὰ πᾶσι ζηλωτὸν καὶ τοῖς ἄλλοεθνέσι διὰ τὴν ἐκ θεοῦ
 πρόνοιαν, ἐπιθυμίαν ἔσχεν εἰς τὴν Ἱεροσολυμιτῶν πό-
 λιν ἀφικομένη τὸ πᾶσιν ἀνθρώποις περιβόητον ἱερὸν
 15 τοῦ θεοῦ προσκυνῆσαι καὶ χαριστηρίους θυσίας προσ-
 ενεγκεῖν, ἐδεῖτό τε τοῦ παιδὸς ἐπιτρέψαι. τοῦ δὲ πάνυ
 προθύμως τῇ μητρὶ παρακαλοῦσῃ κατανεύσαντος καὶ
 πολλὴν παρασκευὴν τῶν εἰς τὴν ἀποστολὴν ἐτοιμασα-
 μένου καὶ χρήματα πλεῖστα δόντος καταβαίνει εἰς τὴν
 20 Ἱεροσολυμιτῶν πόλιν, προπέμποντος ἐπὶ πολὺ τοῦ παι-
 δός. γίνεται δὲ αὐτῆς ἡ ἄφιξις πάνυ συμφέρουσα τοῖς
 Ἱεροσολυμίταις· λιμοῦ γὰρ αὐτῶν τὴν πόλιν κατὰ τὸν
 καιρὸν ἐκείνον πιέζοντος καὶ πολλῶν ὑπ' ἐνδείας ἀνα-
 λωμάτων φθειρομένων, ἡ βασίλις Ἑλένη πέμπει τινας
 25 τῶν ἑαυτῆς τοὺς μὲν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν πολλῶν σι-
 τον ἄνησομένους χρημάτων, τοὺς δὲ εἰς Κύπρον ἰσχά-
 δων φόρτον οἰσοντας, ὡς δὲ πάλιν ἦλθον ταχέως κομί-
 ζοντες, τοῖς ἀπορομένοισι διένειμε τροφήν, καὶ μεγί-
 στην αὐτῆς μνήμην τῆς εὐποίας ταύτης εἰς τὸ πᾶν
 30 ἡμῶν ἔθνος καταλέλοιπε. πυθόμενος δὲ καὶ ὁ παῖς
 αὐτῆς Ἰζάτης τὰ περὶ τὸν λιμὸν ἐπεμψε πολλὰ χρήματα
 τοῖς πρώτοισι τῶν Ἱεροσολυμιτῶν, ἃ τοῖς ἐνδέεσι διανε-

μηθέντα πολλοὺς τῆς ἐκ τοῦ λιμοῦ σφοδρότητος καὶ ἀνάγκης ἀνεκτίησάτο. ἀλλὰ γὰρ ἅ τούτοις τοῖς βασιλεῦσιν εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν ἀγαθὰ πέπρακται, καὶ ὅσοι τούτοις ἐκ ταύτης πόρου συνέλεγσαν, μετὰ ταῦτα δηλώσομεν.

3 ὁ δὲ τῶν Πάρθων βασιλεὺς Ἀρτάβανος αἰσθόμενος τοὺς αὐτοῦ σατράπας ἐπιβουλήν εἰς αὐτὸν συντεθεικότητας, μένειν παρ' αὐτοῖς ἀσφαλὲς οὐχ ὀρῶν ἔγνω πρὸς Ἰζάτην ἀπαίρειν, πόρον παρ' αὐτοῦ βουλόμενος σωτηρίας εὐρέσθαι καὶ κάθοδον εἰς τὴν ἀρχήν, εἰ δυνηθεῖη. καὶ δὴ ἀφικνεῖται ὡς αὐτὸν συγγενῶν τε καὶ οἰκετῶν περὶ χιλίους τὸν ἀριθμὸν ἐπαγόμενος, συντυγχάνει τε τῷ Ἰζάτῃ καθ' ὁδόν, αὐτὸς μὲν σαφῶς ἐκείνῳ ἐπιστάμενος, ὑπ' Ἰζάτου δὲ οὐ γινωσκόμενος. καὶ πλησίον παραστὰς πρῶτον μὲν κατὰ τὸ πάτριον προσεκίνησεν αὐτῷ, εἶτα "βασιλεῦ" φησί, "μὴ περιίδης με τὸν σὸν ἰκέτην, μηδὲ ὑπερηφανήσης δεομένου· ταπεινὸς γὰρ ἐκ μεταβολῆς γενόμενος καὶ ἐκ βασιλείας ἰδιώτης, τῆς σῆς ἐπικουρίας χρήζω. βλέψον οὖν εἰς τὸ τῆς τύχης ἄστατον, καὶ κοινὴν εἶναι τὴν συμφορὰν νόμισον, καὶ τὴν ἐμὴν ὑπὲρ σαυτοῦ πρόνοιαν ἤγησαι· ἐμοῦ γὰρ ἀνεκδικήτου περιοφθέντος ἔσονται θρασύτεροι πολλοὶ κατὰ τῶν ἄλλων βασιλέων." ὁ μὲν ταῦτα ἔλεγε δακρύων καὶ τῇ κεφαλῇ κάτω νεύων· ὁ δὲ Ἰζάτης ὡς ἤκουσε τοῦνομα καὶ εἶδεν ἰκέτην αὐτῷ παρεστῶτα καὶ ποτνιώμενον τὸν Ἀρτάβανον, κατεπήδησεν ἀπὸ τοῦ ἵππου ὀξέως, καὶ "θάρασησον" εἶπεν, "ὦ βασιλεῦ, μηδέ σε συγγεῖτω τὸ παρὸν ὡς ἀνήκεστον· ταχεῖα γὰρ ἔσται τῆς λύπης ἢ μεταβολῆς. φίλον δ' ἐμὲ καὶ σύμμαχον εὐρήσεις κρείττω τῆς ἐλπίδος· ἢ γὰρ εἰς τὴν Πάρθων σε καταστήσω βασιλείαν πάλιν, ἢ τῆς ἐμῆς ἐκστήσομαι."

2 ταῦτα εἰπὼν ἀνεβίβαξεν ἐπὶ τὸν ἵππον τὸν Ἀρτάβα-

νον, παρείπετο δὲ αὐτὸς πεζός, τιμὴν ἀπονέμων ταυ-
 την ὡς ἂν μελζονι βασιλεῖ. θεασάμενος δὲ ὁ Ἀρτάβα-
 νος βαρέως ἤνεγκε, καὶ τὴν ἐφεστῶσαν αὐτῷ τύχην [καὶ
 τιμὴν] ἐπωμόσατο ἢ μὴν καταβήσεσθαι μὴ ἐκείνου πάλιν
 5 ἀναβάντος καὶ προηγουμένου. ὁ δὲ πεισθεὶς ἐπὶ τὸν
 ἵππον ἤλατο, καὶ ἀγαγὼν αὐτὸν εἰς τὰ βασίλεια πᾶσαν
 τιμὴν ἀπένειμεν ἐν τε συνεδρῆσιν καὶ ταῖς περὶ τὰς
 ἐστιάσεις προκατακλίσεσιν, οὐκ εἰς τὸ παρὸν αὐτοῦ τῆς
 τύχης ἀποβλέπων ἀλλ' εἰς τὸ πρότερον ἀξίωμα, καὶ τι
 10 καὶ λογισμῶ διδούς ὡς κοινὰ τοῖς ἀνθρώποις αἱ μετα-
 βολαὶ τῆς τύχης. γράφει τε πρὸς τοὺς Πάρθους, πεί-
 θων αὐτοὺς τὸν Ἀρτάβανον ὑποδέξασθαι, πίστιν προ-
 τείνων τῆς τῶν πεπραγμένων ἀμνηστίας δεξιὰν καὶ
 ὄρκους καὶ μεσιτείαν τὴν αὐτοῦ. τῶν δὲ Πάρθων δέ-
 15 ξασθαι μὲν αὐτὸν θέλειν οὐκ ἀρνούμενων, μὴ δύνα-
 σθαι δὲ λεγόντων διὰ τὸ τὴν ἀρχὴν ἑτέρω πεπιστευκέ-
 ναι (Κίνναμος δὲ ἦν ὄνομα τῷ παρειληφότι) καὶ δεδοι-
 κέναι μὴ στάσις αὐτοὺς ἐκ τούτου καταλάβῃ, μαθὼν
 τὴν προαίρεσιν αὐτῶν ὁ Κίνναμος ταύτην αὐτὸς γράφει
 20 τῷ Ἀρταβάνῳ (τέθραπτο γὰρ ὑπ' αὐτοῦ, καὶ φύσει δὲ
 ἦν καλὸς καὶ ἀγαθός) παρακαλῶν αὐτὸν πιστεύσαντα
 παραγενέσθαι τὴν ἀρχὴν ἀποληψόμενον τὴν αὐτοῦ. καὶ
 ὁ Ἀρτάβανος πιστεύσας παρῆν. ὑπαντᾷ δὲ αὐτὸν ὁ
 Κίνναμος, καὶ προσκυνήσας βασιλέα τε προσαγορεύσας
 25 περιτίθησιν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ τὸ διάδημα ἀφελῶν τῆς
 ἑαυτοῦ. καὶ Ἀρτάβανος οὕτω δι' Ἰζάτου πάλιν εἰς τὴν 3
 ἀρχὴν καθίσταται, πρότερον αὐτῆς ἐκπεσῶν διὰ τοὺς
 μεγιστᾶνας. οὐκ ἐγένετο μὴν ἀμνήμων τῶν εἰς αὐτὸν
 εὐεργεσιῶν, ἀλλ' ἀντιδωρεῖται τὸν Ἰζάτην ταῖς μεγί-
 30 σταις τιμαῖς παρ' αὐτοῖς· τὴν τε γὰρ τιάραν ὀρθρὴν
 ἐπέτρφευεν αὐτῷ φορεῖν καὶ ἐπὶ χρυσῆς κλίνης καθεύ-
 δειν, ἅπερ μόνων ἐστὶ γέρα καὶ σημεῖα τῶν Πάρθων

βασιλέων. ἔδωκε δὲ καὶ χώραν πολλὴν αὐτῷ κάραθῆν, τῆς τοῦ Ἀρμενίων βασιλέως ἀποτεμόμενος· Νίσιβις δ' ἐστὶν ὄνομα τῇ γῆ, καὶ ἐν αὐτῇ πρότερον Μακεδόνες ἐκτίσαντο πόλιν Ἀντιόχειαν, ἣν Ἐπιμυθονίαν προσ-
ηγόρευσαν.

ταύταις μὲν δὴ ταῖς τιμαῖς ὁ Ἰζάτης ὑπὸ τοῦ τῶν
3 Πάρθων βασιλέως ἐτιμήθη, μετ' οὐ πολὺν δὲ χρόνον Ἀρτάβανος τελευτᾷ, τὴν βασιλείαν τῷ παιδί Ὑαρδάνῃ καταλιπών. οὗτος δὲ πρὸς Ἰζάτην ἀφικόμενος ἐπειθεν αὐτόν, μέλλων πρὸς Ῥωμαίους πόλεμον ἐκφέρειν, συ- 10 στρατεύεσθαι καὶ συμμαχίαν ἐτοιμάζειν. οὐ μὴν ἐπειθεν· ὁ γὰρ Ἰζάτης τὴν Ῥωμαίων δυνάμιν τε καὶ τύχην ἐπιστάμενος ἀδυνάτοις αὐτὸν ἐνόμιζεν ἐπιχειρεῖν. ἔτι δὲ πεπομφῶς πέντε μὲν τὸν ἀριθμὸν υἱούσ, τὴν ἡλι- 15 κίαν νέους, γλωτταν τὴν παρ' ἡμῖν πάτριον καὶ παι- δεῖαν ἀκριβῶς μαθησομένους, τὴν δὲ μητέρα προσκυνοῦσαν τὸ ἱερόν, ὡς προεῖπον, ὀκνηρότερος ἦν, καὶ τὸν Ὑαρδάνην ἐκώλυε, συνεχῶς διηγούμενος τὰς Ῥωμαίων δυνάμεις τε καὶ πράξεις, διὰ τούτων οἰόμενος αὐτὸν φοβήσῃν καὶ παύσειν ἐπιθυμοῦντα τῆς ἐπ' αὐτοὺς 20 στρατείας. παροξυνθεὶς δὲ ἐπὶ τούτοις ὁ Πάρθος πόλεμον εὐθύς πρὸς Ἰζάτην κατήγγειλεν, οὐ μὴν ἔλαβεν οὐδὲ τῆς ἐπὶ τούτῳ στρατείας ὄνησιν, τοῦ θεοῦ τὰς ἐλπίδας αὐτοῦ πάσας ὑποτεμόντος. μαθόντες γὰρ οἱ Πάρθοι τὴν διάνοιαν Ὑαρδάνου καὶ ὡς ἐπὶ Ῥωμαίους 25 στρατεύειν ἔκρινον, αὐτὸν μὲν ἀναιροῦσι, τὴν ἀρχὴν δὲ τῷ ἀδελφῷ Κοτάρθῃ παρέδωκαν. καὶ τοῦτον δὲ μετ' οὐ πολὺν χρόνον ἐξ ἐπιβουλῆς τελευτήσαντα διαδέχεται Ὑολογέσης ὁ ἀδελφός, ὃς δὲ καὶ τοῖς ὁμοπατρίοις δυσὶν ἀδελφοῖς δυναστείας ἐπίστευσε, Πακόρφ μὲν τῷ πρε- 30 σβυτέρῳ τὴν Μήδων, Τιριδάτῃ δὲ τῷ νεωτέρῳ τὴν Ἀρμενίαν.

ὁ δὲ τοῦ βασιλέως ἀδελφὸς Μονόβαξος καὶ οἱ συ- 4
 γενεῖς θεωροῦντες τὸν Ἰζάτην διὰ τὴν πρὸς θεὸν εὐ-
 σέβειαν καὶ τὴν ἐνοῦσαν αὐτῷ τῶν ἐθνῶν χρησιμότητα
 ζηλωτὸν παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις γεγεννημένον, ἔσχον
 5 ἐπιθυμίαν καὶ αὐτοὶ τὰ πάτρια καταλιπόντες ἔθεσι
 χρῆσθαι τοῖς Ἰουδαίων, καὶ τὴν ἔφεςιν εἰς πέρας ἐξή-
 νεγκαν. γίνεται δ' ἡ πρῶξις αὐτῶν κατάφωρος τοῖς ὑπη-
 κόοις, καὶ πὺ τούτῳ χαλεπήναντες οἱ μεγιστᾶνες οὐκ ἐφα-
 νέρουν μὲν τὴν ὀργὴν, κατὰ νοῦν δὲ ἔχοντες καιρὸν ἐπι-
 10 τήδειον ἐξήτουσι δίκην εἰσπράξασθαι παρ' αὐτῶν. καὶ δὴ
 γράφουσι πρὸς Ἀβίαν τὸν Ἀράβων βασιλέα, χρήματα
 πολλὰ δῶσειν ὑπισχνούμενοι στρατεύσασθαι θελήσαντι
 κατὰ τοῦ παρ' αὐτοῖς βασιλέως. ἐπηγγέλλοντο δὲ καὶ
 15 περὶ τὴν πρώτην συμβολὴν ἐγκαταλείψειν τὸν βασι-
 λέα· θέλειν γὰρ αὐτὸν τιμωρήσασθαι μισήσαντα τὰ
 παρ' αὐτοῖς ἔθνη. καὶ ὄρκους τὴν πρὸς ἀλλήλους ἐνθη-
 σάμενοι πίστιν σπεύδειν τομῶς παρεκάλουν. πείθεται
 δὲ ὁ Ἄραψ, καὶ πολλὴν ἐπαγόμενος δύναμιν ἤκεν ἐπὶ
 τὸν Ἰζάτην μηδὲν μελλήσας. πρώτη δὲ τοῦ πολέμου
 20 προσβολῇ, πρὶν εἰς χεῖρας ἔλθειν, καταλείπουσι τὸν
 Ἰζάτην ἐκ συνθήματος πάντες ὡς πανικῶ δειματι κα-
 τασχεθέντες, καὶ τὰ νῶτα τοῖς πολεμίοις ἐντρέψαντες
 ἔφευγον. οὐ μὴν ὁ Ἰζάτης κατεπλάγη τὸ δρᾶμα, νοή-
 σας δὲ προδοσίαν ὑπὸ τῶν μεγιστάνων γεγενῆσθαι
 25 καὶ αὐτὸς εἰς τὸ στρατόπεδον ὑπεχώρησε, καὶ τὴν αἰ-
 τίαν ζητήσας, ὡς ἔμαθε συντεταγμένους πρὸς τὸν Ἄρα-
 βα, τοὺς μὲν αἰτίους ἀναιρεῖ, τῇ δὲ ἐπιούσῃ συμβαλῶν
 πλείστους μὲν ἀπέκτεινε, πάντας δὲ φυγεῖν ἠνάγκα-
 σεν. αὐτὸν δὲ τὸν βασιλέα διώκων εἰς τι φρούριον
 30 συνήλασεν Ἄρσαμον καλούμενον, καὶ προσμαχησάμε-
 νος καρτερῶς εἶλε τὸ φρούριον, διαρπάσας τε τὴν ἐν
 αὐτῷ λείαν πᾶσαν (πολλὴ δὲ ἦν) ὑπέστρεψεν εἰς τὴν

Ἀδιαβηνήν, τὸν Ἀβίαν οὐ καταλαβὼν ζῶντα· περικα-
 ταλαμβανόμενος γὰρ ἑαυτὸν ἀνείλε, πρὶν εἰς χεῖρας
 συγκλεισθῆναι τοῦ Ἰζάτου.

2 ἀποτυχόντες δὲ οἱ τῶν Ἀδιαβηνῶν μεγιστᾶνες τῆς
 πρώτης ἐπιχειρήσεως, παραδιδόντος αὐτοὺς τοῦ θεοῦ 5
 τῷ βασιλεῖ, οὐδ' ὡς ἠρέμουν, ἀλλὰ γράφουσι πάλιν ἑθ-
 λογέσῃ (βασιλεὺς δὲ Πάρθων οὗτος ἦν) παρακαλοῦν-
 τες ἀποκτείνειν μὲν τὸν Ἰζάτην, καταστήσαι δὲ αὐτοῖς
 ἕτερον δυνάστην καὶ τῷ γένει Πάρθον· μισεῖν γὰρ
 ἔλεγον τὸν ἑαυτῶν βασιλέα καταλύσαντα μὲν τὰ πάτρια 10
 αὐτοῖς, ξένων δὲ ἐραστὴν ἐθῶν γενόμενον. ταῦτα
 ἀκούσας ὁ Πάρθος ἐπήρθη πρὸς τὸν πόλεμον, καὶ προ-
 φάσεως δικαίας μηδεμίαν ἔχων ἀφορμὴν, τὰς ὑπὸ τοῦ
 πατρὸς αὐτῷ δοθείσας τιμὰς ἐπεμψεν ἀπαιτῶν, ἀπει-
 θήσαντι δὲ πόλεμον κατήγγελλεν. ταρασσεται δὲ τὴν 15
 ψυχὴν οὐχὶ μετρίως ὁ Ἰζάτης, ὡς ἤκουσε ταῦτα, κατά-
 γνωσιν μὲν φέρειν αὐτῷ νομίσας τὸ τῶν δωρεῶν ἐξί-
 στασθαι, δοκοῦντι διὰ φόβον τοῦτο προᾶξαι. εἰδὼς δὲ
 ὅτι καὶ ἀπολαβὼν ὁ Πάρθος τὰς τιμὰς οὐκ ἂν ἠρεμή-
 σειεν, ἔκρινεν ἐπιτρέψαι τῷ κηδεμόνι θεῶ τὸν ὑπὲρ 20
 τῆς ψυχῆς κίνδυνον· καὶ τοῦτον μέγιστον ἠγησάμενος
 ἔχειν σύμμαχον, κατατίθεται μὲν τὰ τέκνα καὶ τὰς γυ-
 ναῖκας εἰς τὰ τῶν φρουρίων ἀσφαλέστατα, σίτον δὲ
 πάντα εἰς τὰς βάρεις, καὶ ἐμπίρησι τὸν τε χόρτον καὶ
 τὰς νομάς. ταῦτά τε προεντρεπισάμενος ἐξεδέχετο τοὺς 25
 πολεμίους. παραγενομένου δὲ τοῦ Παρθυαίου βασι-
 λέως μετὰ πολλῆς δυνάμεως πεζῶν τε καὶ ἵπκων θάτ-
 τον ἐλπίδος (ᾧδενσε γὰρ συντόνως), βαλλομένου τε
 χάρακα πρὸς τῷ ποταμῷ τῷ τὴν Ἀδιαβηνήν καὶ τὴν
 Μηδίαν ὀρίζοντι, τίθησι καὶ ὁ Ἰζάτης τὸ στρατόπεδον 30
 οὐκ ἄπωθεν, ἔχων περὶ αὐτὸν ἵπκεις τὸν ἀριθμὸν ἑξα-
 κισχιλίους. ἀφικνεῖται δὲ πρὸς τὸν Ἰζάτην ἄγγελος

παρὰ τοῦ Πάρθου πεμφθεῖς, ὃς τὴν Πάρθου δύναμιν
 ὄση τις ἐστὶν ἠγγελλεν, ἀπὸ Εὐφράτου ποταμοῦ μέχρι
 Βάκτρων τοὺς ὄρους αὐτῆς τιθέμενος, καὶ τοὺς ὑπη-
 κούς αὐτῆς βασιλέας καταλέγων, ἠπέλλει δὲ δώσειν
 5 αὐτὸν δίκας ἀχάριστον περὶ δεσπότας τοὺς ἑαυτοῦ γε-
 νόμενον, καὶ φύεσθαι τῶν βασιλέως αὐτὸν χειρῶν οὐδὲ
 τὸν θεὸν ὃν σέβει δυνήσεσθαι. ταῦτα τοῦ ἀγγέλου
 φράσαντος, ὁ Ἰζάτης εἰδέναι μὲν τὴν Πάρθων δύναμιν
 ἔφη πολὺ τῆς αὐτοῦ διαφέρουσαν, γιγνώσκειν δ' οὐκ
 10 ἔτι μᾶλλον ἀνθρώπων πάντων ἔλεγε κρείσσω τὸν θεόν.
 καὶ τοιαύτην δοὺς τὴν ἀπόκρισιν ἐπὶ τὴν ἰκετείαν
 ἐτρέπετο τοῦ θεοῦ, χαμαὶ τε ῥίψας αὐτὸν καὶ σποδιῶ
 τὴν κεφαλὴν καταισχύνας μετὰ γυναικῶν καὶ τέκνων
 ἐνήστευεν, ἀνακαλῶν τὸν θεὸν καὶ λέγων "εἰ μὴ μά-
 15 την, ᾧ δέσποτα κύριε, τῆς σῆς ἐγενόμην χρηστότητος,
 τῶν πάντων δὲ δικαίως μόνον δεσπότην καὶ πρῶτον
 ἠγῆμαι προνοητὴν καὶ κύριον, ἐλθὲ σύμμαχος, οὐκ
 ὑπὲρ ἐμοῦ μόνον ἀμυνόμενος τοὺς πολεμίους, ἀλλ' ὅτι
 καὶ τῆς σῆς θυνάμεως κατατετολμήκασι καὶ μεγαλο-
 20 ρήμονα γλώσσαν ἐπαφιέναι οὐ πεφρίκασιν." ὁ μὲν
 ταῦτα ἐποτιθιάτο δακρύων καὶ ὀδυρόμενος, ἐπήκοος δὲ
 ὁ θεὸς ἐγένετο, καὶ κατ' ἐκείνην εὐθὺς τὴν νύκτα δε-
 ξάμενος Ἑβλογέσης ἐπιστολὰς ἐν αἷς ἐγγράπτο Λαῶν
 καὶ Σακῶν χεῖρα μεγάλην, καταφρονήσασαν αὐτοῦ τῆ
 25 ἀποδημίᾳ, ἐπιστρατευσαμένην διαρπάξειν τὴν Παρ-
 θουηνήν, ἀπρακτος ἀνέβευξεν εἰς τοῦπίσω. καὶ ὁ Ἰζάτης
 οὕτω κατὰ θεοῦ πρόνοιαν τὰς ἀπειλὰς τοῦ Πάρθου δια-
 φεύγει.

μετ' οὐ πολὺν δὲ χρόνον πρυτηχοστὸν μὲν καὶ 3
 30 πέμπτον ἀπὸ γενεᾶς πληρώσας ἔτος, τέταρτον δὲ πρὸς
 εἰκοσιῶ δυναστεύσας, θνήσκει καταλιπὼν παῖδας ἄφ-
 ρενας εἴκοσι τέσσαρας καὶ θυγατέρας τσσαύτας· τὴν

μέντοι διαδοχὴν τῆς ἀρχῆς τὸν ἀδελφὸν Μονόβαζον ἐκέλευε παραλαβεῖν, ἀμειβόμενος αὐτὸν ὅτι κατὰ τὴν ἀποδημίαν αὐτοῦ, μετὰ τὸν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ θάνατον, πιστῶς φυλάξειεν αὐτῷ τὴν δυναστείαν. ἡ δὲ μήτηρ Ἑλένη τὸν τοῦ παιδὸς θάνατον ἀκούσασα βαρέως 5 μὲν ἤνεγκεν, ὡς εἰκὸς μητέρα στερομένην εὐσεβεστάτου παιδός, παραμυθίαν δὲ ὅμως εἶχε τὴν διαδοχὴν ἀκούσασα εἰς τὸν πρεσβύτερον αὐτῆς υἱὸν ἤκουσαν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἔσπευδεν. παραγενομένη δὲ εἰς τὴν Ἀδιαβηνὴν οὐ πολὺν Ἰζάτη τῷ παιδί χρόνον ἐπεβίω- 10 σεν, ἀλλὰ τῷ γῆραι καὶ τῷ τῆς λύπης ἀλγίματι πιεζομένη ταχέως ἀπέψυξεν. ὁ δὲ Μονόβαζος τὰ τε ἐκείνης ὄστᾶ καὶ τὰ τοῦ ἀδελφοῦ πέμψας εἰς Ἱεροσόλυμα, θάψαι προσέταξεν ἐν ταῖς πυραμίσιν ἃς ἡ μήτηρ κατεσκευάκει, τρεῖς τὸν ἀριθμὸν, τρία στάδια τῆς τῶν Ἱε- 15 ροσολυμιτῶν πόλεως ἀπεχούσας.

ἀλλὰ Μονόβαζος μὲν ὁ βασιλεὺς ὅσα κατὰ τὸν τῆς 5 ζωῆς χρόνον ἐπραξεν, ὕστερον ἀπαγγελοῦμεν. Φάδου δὲ τῆς Ἰουδαίας ἐπιτροπεύοντος γόης τις ἀνήρ, Θευδᾶς ὀνόματι, πείθει τὸν πλείστον ὄχλον ἀναλαβόντα τὰς 20 κτήσεις ἔπεσθαι πρὸς τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν αὐτῷ· προφήτης γὰρ ἔλεγεν εἶναι, καὶ προστάγματι τὸν ποταμὸν σχίσας διόδον ἔφη παρέξειν αὐτοῖς ῥαδίαν. καὶ ταῦτα λέγων πολλοὺς ἠπάτησεν. οὐ μὲν εἴασεν αὐτοὺς τῆς ἀφροσύνης ὄνασθαι Φάδος, ἀλλ' ἐξέπεμψεν ἰλην 25 ἰππέων ἐπ' αὐτούς, ἧτις ἀπροσδόκητος ἐπιπεσοῦσα πολλοὺς μὲν ἀνείλε πολλοὺς δὲ ζῶντας ἔλαβεν· αὐτὸν τε τὸν Θευδᾶν ζωγράφσαντες ἀποτέμνουσι τὴν κεφαλὴν καὶ κομίζουσιν εἰς Ἱεροσόλυμα.

τὰ μὲν οὖν συμβάντα τοῖς Ἰουδαίοις κατὰ τοὺς 20 Κουσπίου Φάδου τῆς ἐπιτροπῆς χρόνους ταῦτα ἐγένετο· ἦλθε δὲ Φάδῳ Τιβέριος Ἀλέξανδρος διάδοχος,

- Ἀλεξάνδρου πατρὸς τοῦ καὶ ἀλαβαρχήσαντος ἐν Ἀλεξανδρεία, γένει τε καὶ πλούτῳ πρωτεύσαντος τῶν ἐκεῖ καθ' αὐτόν, ὃς διήνεγκε καὶ τῇ πρὸς τὸν θεὸν εὐσεβείᾳ τοῦ παιδὸς Ἀλεξάνδρου τοῖς γὰρ πατρίοις οὐκ ἐνέμεινεν οὗτος ἔθεςιν. ἐπὶ τούτοις δὴ καὶ τὸν μέγαν λιμὸν κατὰ τὴν Ἰουδαίαν συνέβη γενέσθαι, καθ' ὃν καὶ ἡ βασιλῆς Ἑλένη πολλῶν χρημάτων ἀνησαμένη σίτον ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου διένειμε τοῖς ἀπορουμένοις, ὡς προείπον. πρὸς τούτοις δὲ καὶ οἱ παῖδες Ἰούδα τοῦ Γαλιλαίου ἀνηρέθησαν, τοῦ τὸν λαὸν ἀπὸ Ῥωμαίων ἀποστήσαντος Κυρηνίου τῆς Ἰουδαίας τιμητεύοντος, ὡς ἐν τοῖς πρὸ τούτων ἐδηλώσαμεν, Ἰάκωβος καὶ Σίμων, οὓς ἀνασταυρῶσαι προσέταξεν ὁ Ἀλέξανδρος. ὁ δὲ τῆς Χαλκίδος βασιλεὺς Ἡρώδης, μεταστήσας τῆς ἀρχιερωσύνης Ἰώσηπον τὸν τοῦ Κεμεθῆ, τὴν διαδοχὴν τῆς τιμῆς Ἀναλία τῷ τοῦ Νεδεβαίου δίδωσιν. Τιβερίῳ δὲ Ἀλεξάνδρῳ Κουμανὸς ἀφίκετο διάδοχος, καὶ τελευτῶν τὸν βίον Ἡρώδης ὁ τοῦ μεγάλου βασιλέως Ἀγρίππα ἀδελφός, ὀγδόῳ τῆς Κλαυδίου Καίσαρος ἀρχῆς ἔτει, καταλιπὼν τρεῖς υἱούς, Ἀριστόβουλον μὲν ὑπὸ τῆς πρώτης αὐτῷ τεχθέντα γυναικός, ἐκ Βερενίκης δὲ τῆς τᾶδελφοῦ θυγατρὸς Βερενικιανὸν καὶ Ἰρκανόν· τὴν δὲ ἀρχὴν αὐτοῦ Κλαύδιος Καίσαρ Ἀγρίππα τῷ νεωτέρῳ δίδωσι.
- στάσεως δὲ ἐμπεσούσης τῇ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν πόλει Κουμανοῦ τὰ κατὰ τὴν Ἰουδαίαν πράγματα διοικουῖντος, ἐφθάρησαν ὑπὸ ταύτης πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων. καὶ πρότερον ἀφηγήσομαι τὴν αἰτίαν δι' ἣν ταῦτα συνέβη. τῆς πάσχα προσαγορευομένης ἑορτῆς ἐνστάσης, καθ' ἣν ἔθος ἐστὶν ἡμῖν ἄζυμα προσφέρεισθαι, πολλοῦ καὶ πανταχόθεν πλήθους συναχθέντος ἐπὶ τὴν ἑορτὴν, δείσας ὁ Κουμανὸς μὴ νεώτερόν τι παρὰ τούτων προσ-

πέση, κελεύει τῶν στρατιωτῶν μίαν τάξιν ἀναλαβοῦσαν τὰ ὄπλα ἐπὶ τῶν τοῦ ἱεροῦ στοῶν ἐστάναι κατασελοῦντας τὸν νεωτερισμόν, εἰ ἄρα τις γένοιτο. τοῦτο δὲ καὶ οἱ πρὸ αὐτοῦ τῆς Ἰουδαίας ἐπιτροπεύσαντες ἐν ταῖς ἐορταῖς ἔπραττον. τετάρτη δὲ ἡμέρα τῆς ἐορτῆς στρατιώτης τις ἀνακαλύψας ἐπεδείκνυε τῷ πλήθει τὰ αἰδοῦσα, καὶ πρὸς τοῦτο θεασαμένων ὀργῇ καὶ θυμὸς ἦν, οὐχ ἑαυτοὺς ὑβρίζσθαι λεγόντων ἀλλὰ τὸν θεὸν ἠσεβῆσθαι. τινὲς δὲ τῶν θρασυτέρων τὸν Κουμανὸν ἐβλασφήμουν, ὑπ' αὐτοῦ τὸν στρατιώτην καθεῖσθαι λέγοντας. Κουμανὸς δὲ ἀκούσας καὶ αὐτὸς οὐ μετρίως ἐρεθίζεται πρὸς τὰς βλασφημίας, παρήνει μέντοι παύσασθαι νεωτέρων ἐπιθυμοῦντας πραγμάτων, μηδὲ στάσεις ἐξάπτειν ἐν ἐορτῇ. μὴ πείθων δὲ (μᾶλλον γὰρ ἐπέκειντο βλασφημοῦντες) κελεύει τὸ στράτευμα πᾶν κανοπλίαν ἀναλαβόντας ἦκειν εἰς τὴν Ἀντωνίαν· φρούριον δὲ τοῦτο, καθάπερ καὶ πρότερον εἶπομεν, ἐπικείμενον τῷ ἱερῷ. παραγνομένους δὲ τοὺς στρατιώτας θεασάμενον τὸ πλήθος καὶ φοβηθὲν φεύγειν ὤρμησε, τῶν δ' ἐξόδων στενῶν οὐσῶν, διώκεσθαι νομίζοντες ὑπὸ τῶν πολεμίων καὶ συνωθούμενοι κατὰ τὴν φυγὴν πολλοὺς ὑπ' ἀλλήλων ἐν τοῖς στενοῖς θλιβομένους διέφθειρον· δύο γοῦν μυριάδες ἐξηριδμήθησαν τῶν κατὰ τὴν στάσιν ἐκείνην φθαρέντων. πένθος δὲ ἦν τὸ λοιπὸν ἀντὶ τῆς ἐορτῆς, καὶ πάντες ἐκλαθόμενοι τῶν εὐχῶν καὶ τῶν θυσιῶν ἐπὶ θρήνους καὶ κλαυθμοὺς ἐτράποντο.

τοιαῦτα μὲν ἐνὸς ἀσέλγεια στρατιώτου παθήματα γενέσθαι παρεσκευάσεν· οὐπω δὲ αὐτῶν τὸ πρῶτον πένθος ἐπέπαυτο, καὶ κακὸν ἄλλο προσέπιπτε. τῶν γὰρ ἀφροσώτων ἐπὶ νεωτερισμῷ τινὲς, κατὰ τὴν δημοσίαν ὁδὸν ὡς ἑκατὸν σταδίων ἄπωθεν τῆς πόλεως, Στέφανόν τινα τοῦ Καίσαρος δοῦλον ὁδοιποροῦντα

ληστεύσαντες ἅπασαν αὐτοῦ τὴν κτῆσιν διαρπάξουσιν.
 ἀκούσας δὲ τὸ πραχθὲν ὁ Κουμανὸς εὐθύς πέμπει
 στρατιώτας, κελεύσας αὐτοῖς τὰς πλησίον κώμας διαρ-
 πάσαι, τοὺς δὲ ἐπιφανεστάτους αὐτῶν δῆσαντας ἐπ'
 5 αὐτὸν ἄγειν, λόγον τῶν τετολμημένων εἰσπράξοντα.
 τῆς δὲ πορθήσεως γινομένης τῶν κωμῶν, τῶν στρα-
 τιωτῶν τις τοὺς Μωϋσέως νόμους ἐν τινι κώμῃ λαβῶν
 κειμένους, προκομίσας εἰς τὴν πάντων ὄψιν διέσχισεν,
 ἐπιβλασφημῶν καὶ πολλὰ κατακερτομῶν. οἱ δὲ Ἰου-
 10 δαῖοι ταῦτα ἀκούσαντες καὶ πολλοὶ συνδραμόντες κα-
 ταβαίνουσιν εἰς Καισάρειαν (ἐκεῖ γὰρ ἐτύγγανεν ὁ
 Κουμανὸς ᾧν) ἰκετεύοντες μὴ αὐτοὺς ἀλλὰ τὸν θεόν,
 οὐπερ οἱ νόμοι καθυβρίσθησαν, ἐκδικῆσαι· ζῆν γὰρ
 οὐχ ὑπομένειν τῶν πατρίων αὐτοῖς οὕτω περιυβρισμέ-
 15 νων. καὶ ὁ Κουμανὸς δεισας μὴ κάλιν νεωτερίσεις τὸ
 πλῆθος, συμβουλευσάντων καὶ τῶν φίλων, τὸν ἐνυβρί-
 σαντα τοῖς νόμοις στρατιώτην πελεκίσας ἔπαυσε τὴν
 στάσιν ἐκ δευτέρου μέλλουσαν ἐξάπτεσθαι.

γίνεται δὲ καὶ Σαμαρείταις πρὸς Ἰουδαίους ἐχθρα 6
 20 δι' αἰτίαν τοιαύτην. ἔθος ἦν τοῖς Γαλιλαίοις ἐν ταῖς
 ἑορταῖς εἰς τὴν ἱερὰν πόλιν παραγινομένοις ὁδεύειν διὰ
 τῆς Σαμαρείων χώρας. καὶ τότε καθ' ὁδὸν αὐτοῖς κώ-
 μης Γιναίας λεγομένης, τῆς ἐν μεθορίᾳ κειμένης Σα-
 μαρείας τε καὶ τοῦ μεγάλου πεδίου, τινὲς συνάψαντες
 25 μάχην πολλοὺς αὐτῶν ἀναιροῦσι. πυθόμενοι δὲ τὰ
 πραχθέντα τῶν Γαλιλαίων οἱ πρῶτοι πρὸς Κουμανὸν
 ἀφίκοντο, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν μετιέναι τῶν ἀνηρη-
 μένων τὸν φόνον. ὃ δὲ χρήμασι πεισθεὶς ὑπὸ τῶν Σα-
 μαρείων ὀλιγόρησεν. ἀγανακτήσαντες δὲ ἐπὶ τούτῳ
 30 Γαλιλαῖοι τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων ἐπειθον ἐφ' ὅπλα
 χωρῆσαι καὶ τῆς ἐλευθερίας ἀντέχεσθαι· δουλείαν
 γὰρ καὶ καθ' αὐτὴν μὲν πικρὰν ἔλεγον εἶναι, τὴν ἐφ'

ὑβρει δὲ παντάπασι ἀφόρητον. τῶν δὲ ἐν τέλει καταπραῦνει αὐτοὺς καὶ συστέλλει τὴν ταραχὴν πειρωμένων, καὶ πείσει τὸν Κομμανὸν ἐπαγγελλομένων δίκας εἰσπράσσειν ~~παρὰ τῶν ἀνηρηκότων~~, ἐκείνοις μὲν οὐ προσέσχον, ἀναλαβόντες δὲ τὰ ὄπλα καὶ βοηθεῖν 5 Ἐλεάζαρον τὸν τοῦ Δειναίου παρακαλέσαντες (ληστής δὲ οὗτος ἦν ἔτη πολλὰ τὴν διατριβὴν ἐν ὄρει πεποιημένος), κώμας τινὰς τῶν Σαμαρέων ἐμπρήσαντες διαρπάξουσι. Κομμανὸς δὲ, τῆς πράξεως εἰς αὐτὸν ἀφικόμενης, ἀναλαβὼν τὴν τῶν Σεβαστηνῶν ἰλην καὶ πεζῶν 10 τέσσαρα τάγματα, τοὺς τε Σαμαρείτας καθοπλίσας, ἐξῆλθεν ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους, καὶ συλλαβὼν πολλοὺς μὲν αὐτῶν ἀπέκτεινε, πλείους δὲ ζῶντας ἔλαβεν. οἱ δὲ πρῶτοι κατὰ τιμὴν καὶ γένος τῶν Ἱεροσολυμιτῶν ὡς εἶδον εἰς οἶον κακῶν μέγεθος ἤκουσι, μετενδυσάμενοι 15 σάκκους καὶ σποδοῦ τὰς κεφαλὰς ἀναπλήσαντες παντοιοὶ τοὺς ἀφεστῶτας παρακαλοῦντες ἦσαν, καὶ πείθοντες, πρὸ ὀφθαλμῶν θεμένους κατασκαφησομένην μὲν αὐτῶν τὴν πατρίδα, τὸ δὲ ἱερὸν πυρποληθησόμενον, αὐτῶν δὲ καὶ γυναικῶν σὺν τέκνοις ἀνδραπο- 20 δισμοὺς ἐσομένους, μεταθέσθαι τὸν λογισμόν, καὶ ὄπλα φέψαντας ἡρεμεῖν εἰς τὸ λοιπόν, ἀποχωρήσαντας εἰς τὰ αὐτῶν. ταῦτα δὲ εἰπόντες ἐπεισαν, καὶ οἱ μὲν διελύθησαν, οἱ λησται δὲ ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς τόπους πάλιν ἀπῆλθον. ἐξ ἐκείνου δὲ ἡ σύμπασα Ἰουδαία ληστηρίων 25 ἐπληρώθη.

2 Σαμαρέων δὲ οἱ πρῶτοι πρὸς Οὐμίδιον Κουδραῖτον τῆς Συρίας προεστηκότα, κατὰ τὸν καιρὸν ἐκείνον ἐν Τύρῳ τυγχάνοντα, παραγενόμενοι κατηγοροῦν τῶν Ἰουδαίων ὡς τὰς κώμας αὐτῶν ἐμπρήσειαν καὶ 30 διαρπάσειαν. καὶ περὶ μὲν ὧν αὐτοὶ πεπόνθασιν οὐχ οὕτως ἀγανακτεῖν ἔφασκον ὡς ὅτι Ῥωμαίων καταφρο-

νήσειαν, ἐφ' οὓς κριτὰς ἐχρῆν αὐτούς, εἴπερ ἡδικοῦντο,
 παραγενέσθαι ἢ νῦν, ὡς οὐκ ἐχόντων ἡγεμόνας Ῥω-
 μαίους, καταδραμεῖν. ἦκειν οὖν ἐπ' αὐτὸν ἐκδικίας
 τευξόμενοι. ταῦτα μὲν οὖν οἱ Σαμαρεῖς κατηγόρουν,
 5 Ἰουδαῖοι δὲ καὶ τῆς στάσεως καὶ τῆς μάχης αἰτίους γε-
 γονέναι Σαμαρεῖς ἔφασαν, πρὸ πάντων δὲ Κουμανὸν
 δώροισ ὑπ' αὐτῶν φθαρέντα καὶ παρασιωπήσαντα τὸν
 τῶν ἀνηρημένων φόνον. καὶ Κουαδρᾶτος ἀκούσας
 ὑπερτίθεται τὴν κρίσιν, εἰπὼν ἀποφανεῖσθαι ἐπειδὰν
 10 εἰς τὴν Ἰουδαίαν παραγενόμενος ἀκριβέστερον ἐπιγνῶ
 τὴν ἀλήθειαν. καὶ οἱ μὲν ἀπήεσαν ἄπρακτοι, μετ' οὐ
 πολὺν δὲ χρόνον ὁ Κουαδρᾶτος ἦκεν εἰς Σαμαρείαν,
 ἐνθα διακούσας αἰτίους τῆς ταραχῆς ὑπέλαβε γεγονέναι
 Σαμαρεῖς. ὡς δὲ καὶ Ἰουδαίων τινὰς νεωτερίζαντας
 15 ἔμαθεν, ἀνεσταύρωσεν οὓς Κουμανὸς ἔλαβεν ἀχμαλώ-
 τους. κάκειθεν εἰς κώμην τινὰ παραγενόμενος Λύδ-
 δαν λεγομένην, πόλεως τὸ μέγεθος οὐκ ἀποδέουσας,
 καθίσας ἐπὶ βήματος καὶ δευτέρου τῶν Σαμαρέων δια-
 κούσας διδάσκειται παρὰ τινος Σαμαρέως ὅτι τῶν Ἰου-
 20 δαίων τις πρῶτος, ὄνομα Δόρτος, καὶ τινες σὺν αὐτῷ
 νεωτερισταί, τέσσαρες τὸν ἀριθμὸν, πείσειαν τὸν ὄχλον
 ἐπὶ τῇ Ῥωμαίων ἀποστάσει. κάκείνους μὲν ὁ Κουαδρᾶ-
 τος ἀνελεῖν προσέταξεν, τοὺς δὲ περὶ Ἀνανίαν τὸν ἀρ-
 χιερέα καὶ τὸν στρατηγὸν Ἀνανὸν δῆσας εἰς Ῥώμην
 25 ἀνέπεμψε, περὶ τῶν πεπραγμένων λόγον ὑφέξοντας
 Κλαυδίῳ Καίσαρι. κελεύει δὲ καὶ τοῖς τῶν Σαμαρέων
 πρῶτοις καὶ τοῖς Ἰουδαίων, Κουμανῷ τε τῷ ἐπιτρόπῳ
 καὶ Κέλερι (χιλίαρχος δ' ἦν οὗτος), ἐπ' Ἰταλίας ἀπιέ-
 ναι πρὸς τὸν αὐτοκράτορα, κριθησομένους ἐπ' αὐτῷ
 30 περὶ τῶν πρὸς ἀλλήλους ζητήσεων. αὐτὸς δὲ δείσας μὴ
 τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων κάλιν νεωτερίσειεν, εἰς τὴν
 τῶν Ἱεροσολυμιτῶν πόλιν ἀφικνεῖται. καταλαμβάνει

δὲ αὐτὴν εἰρηνευομένην καὶ πάτριον ἑορτὴν τῷ θεῷ τελοῦσαν. πιστεύσας οὖν μηδένα νεωτερισμὸν παρ' αὐτῶν γενήσεσθαι, καταλιπὼν ἑορτάζοντας ὑπέστρεψεν εἰς Ἀντιόχειαν.

3 οἱ περὶ Κουμανὸν δὲ καὶ τοὺς πρώτους τῶν Σαμα-
 ρέων ἀναπεμφθέντες εἰς Ῥώμην λαμβάνουσι παρὰ τοῦ
 αὐτοκράτορος ἡμέραν, καθ' ἣν περὶ τῶν πρὸς ἀλλήλους
 ἀμφισβητήσεων λέγειν ἐμελλον. σπουδῆ δὲ μεγίστη
 τῷ Κουμανῷ καὶ τοῖς Σαμαρεῦσιν ἦν παρὰ τῶν Καί-
 σαρος ἀπελευθέρων καὶ φίλων, κἄν περιεγένοιντο τῶν 10
 Ἰουδαίων, εἰ μὴ περ' Ἀγρίππας ὁ νεώτερος ἐν τῇ Ῥώ-
 μῃ τυγχάνων, κατασπευδομένους ἰδὼν τοὺς τῶν Ἰου-
 δαίων πρώτους, ἐδεήθη πολλὰ τῆς τοῦ αὐτοκράτορος
 γυναικὸς Ἀγριππίνης πείσαι τὸν ἄνδρα, δικάσαντα
 προεπίτως τῇ αὐτοῦ δικαιοσύνῃ, τιμωρήσασθαι τοὺς 15
 αἰτίους τῆς ἀποστάσεως. καὶ Κλαύδιος τῇ δεήσει ταύ-
 τη προεντρεπισθεῖς καὶ διακούσας, ὡς εὔρε τῶν κα-
 κῶν ἀρχηγούς τοὺς Σαμαρεῖς γενομένους, τοὺς μὲν
 ἀναβάνας πρὸς αὐτὸν ἐκέλευσεν ἀναιρεθῆναι, τῷ Κου-
 μανῷ δὲ φυγὴν ἐπέβαλε, Κέλερα δὲ τὸν χιλιάρχον ἐκέ- 20
 λευσεν ἀγαγόντας εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, πάντων ὁρώντων
 ἐπὶ τὴν πόλιν κἄσαν σύραντας, οὕτως ἀποκτείναι.

7 πέμπει δὲ καὶ Κλαύδιος Φήλικα Πάλλαντος ἀδελ-
 φὸν τῶν κατὰ τὴν Ἰουδαίαν προστησόμενον πραγμά-
 των. τῆς δὲ ἀρχῆς δωδέκατον ἔτος ἤδη πεπληρωκῶς 25
 θεωρεῖται τὸν Ἀγρίππαν τῇ Φιλίππου τετραρχία καὶ
 Βαταναία, προσθεῖς αὐτῷ τὴν Τραχωυτινὴν σὺν Ἀβίλα
 (Λυσανία δὲ αὕτη ἐγγόνει τετραρχία), τὴν Χαλκίδα δ'
 αὐτὸν ἀφαιρεῖται, δυναστεύσαντα ταύτης ἔτη τέσσαρα.
 λαβὼν δὲ τὴν δωρεὰν παρὰ τοῦ Καίσαρος Ἀγρίππας 30
 ἐκδίδωσι πρὸς γάμον Ἀζίζῳ τῷ Ἐμέσων βασιλεῖ, περι-
 τέμνεσθαι θελήσαντι, Δρούσιλλαν τὴν ἀδελφὴν Ἐπι-

φραγής γὰρ ὁ Ἀντιόχου τοῦ βασιλέως καὶ παρητήσατο τὸν γάμον, μὴ βουληθεὶς εἰς τὰ Ἰουδαίων ἔθνη μεταβαλεῖν, καίπερ τοῦτο ποιήσειν προὔποσχόμενος αὐτῆς τῷ πατρί. καὶ Μαριάμην δὲ ἐξείδωκεν Ἀρχελάω τῷ Ἐλκίου παιδί, πρότερον ὑπὸ Ἀγρίππα τοῦ πατρὸς ἀρμοσθεῖσαν αὐτῷ· καὶ γίνεται θυγάτηρ αὐτοῖς ὄνομα Βερενίκη.

διαλύονται δὲ τῇ Δρουσίλλῃ πρὸς τὸν Ἄξιον οἱ 2
γάμοι μετ' οὐ πολὺν χρόνον τοιαύτης ἐμπεισούσης αἰτίας. καθ' ὃν καιρὸν τῆς Ἰουδαίας ἐπετρόπευσε Φήλιξ, 10
θεασάμενος ταύτην (καὶ γὰρ ἦν κάλλει πασῶν διαφέρουσα) λαμβάνει τῆς γυναικὸς ἐπιθυμίαν, καὶ Σίμωνα ὀνόματι, τῶν ἐαυτοῦ φίλων, Ἰουδαίου, Κύπριον δὲ γένος, μάγον εἶναι σκηπτόμενον, πέμπων πρὸς αὐτὴν 15
ἐπειθε τὸν ἄνδρα καταλιποῦσαν αὐτῷ γήμασθαι, μακαρίαν ποιήσειν ἐπαγγελλόμενος μὴ ὑπερηφανήσασαν αὐτόν. ἡ δὲ κακῶς πράττουσα, καὶ φυγεῖν τὸν ἐκ τῆς ἀδελφῆς Βερενίκης βουλομένη φθόνον (διὰ γὰρ τὸ κάλλος παρ' ἐκείνης ἐν οὐκ ὀλίγοις ἐβλάπτετο), παρα- 20
βῆναι τὰ τε πάτρια νόμιμα πείθεται καὶ τῷ Φήλικι γήμασθαι. τεκοῦσα δὲ ἐξ αὐτοῦ παῖδα προσηγόρευεν Ἀγρίππαν. ἀλλ' ὃν μὲν τρόπον ὁ νεανίας ἐκεῖνος σὺν τῇ γυναικὶ κατὰ τὴν ἐκκύρωσιν τοῦ Βεσβίου ὄρους ἐπὶ τῶν Τίτου Καίσαρος χρόνων ἠφανίσθη, μετὰ ταῦτα 25
δηλώσω· Βερενίκη δὲ μετὰ τὴν Ἡρώδου τελευτήν, ὅς 3
αὐτῆς ἀνὴρ καὶ θεῖος ἐγεγόνει, πολὺν χρόνον ἐπιχηρεύσασα, φήμης ἐπισχούσης ὅτι τὰδελφῶ συνείη, πείθει Πολέμωνα (Κιλικίας δὲ ἦν οὗτος βασιλεύς) περικεμόμενον ἀγαγέσθαι πρὸς γάμον αὐτὴν· οὕτω γὰρ 30
ἐλέγξειν ᾧετο ψευδεῖς τὰς διαβολάς. καὶ ὁ Πολέμων ἐπέισθη μάλιστα διὰ τὸν πλοῦτον αὐτῆς. οὐ μὴν ἐπὶ πολὺ συνέμεινεν ὁ γάμος, ἀλλ' ἡ Βερενίκη δι' ἀκολα-

σίαν, ὡς ἔφασαν, καταλείπει τὸν Πολέμωνα. ὃ δὲ ἄμα τοῦ τε γάμου καὶ τοῦ τοῖς ἔθεσι τῶν Ἰουδαίων ἐμμένειν ἀπήλλακτο. τῷ αὐτῷ δὲ καιρῷ καὶ Μαριάμμη, παραιτησαμένη τὸν Ἀρχέλαου, συνώκησε Δημητρίῳ τῷ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Ἰουδαίων πρωτεύοντι γένει τε καὶ 5 πλούτῳ· τότε δὴ καὶ τὴν ἀλαβαρχίαν αὐτὸς εἶχε. γενόμενον δ' αὐτῇ παιδίον ἐξ ἐκείνου Ἀγριππῖνον προσήγορευσεν.

ἀλλὰ περὶ μὲν ἐκάστου τούτων μετ' ἀκριβείας 8 ὕστερον ἀπαγγελοῦμεν· τελευτᾷ δὲ Κλαύδιος Καί- 10 σαρ βασιλεύσας ἔτη δεκατρία μῆνας ὀκτῶ πρὸς ἡμέραις εἴκοσι, καὶ λόγος ἦν παρὰ τινῶν ὡς ὑπὸ τῆς γυναικὸς Ἀγριππίνης φαρμάκοις ἀνήρητο. ταύτης πατὴρ μὲν ἦν Γερμανικὸς Καίσαρος ἀδελφός, ἀνὴρ δὲ Δομέτιος Ἡνώ- βαρβος ὁ τῶν ἐπισήμων κατὰ τὴν Ῥωμαίων πόλιν· οὗ 15 τελευτήσαντος χηρεύουσιν αὐτὴν ἐπὶ πολὺν χρόνον Κλαύδιος ἄγεται πρὸς γάμον, ἐπαγομένην καὶ παῖδα Δομέτιον ὁμώνυμον τῷ πατρί. προσηγήκει δὲ τὴν γυναῖκα Μεσσαλίαν διὰ ζηλοτυλίαν, ἐξ ἧς αὐτῷ παῖ- 20 δες ἐγεγόνεισαν Βρεττανικὸς καὶ Ὀκτασία. ἦν δὲ καὶ 20 αὐτῷ Ἀντωνία πρεσβυτάτη τῶν ἀδελφῶν, ἦν ἐκ Πετεινῆς τῆς πρώτης γυναικὸς εἶχε. καὶ δὴ τὴν Ὀκτασίαν ἤρμοσε τῷ Νέρωνι· τοῦτο γὰρ ὕστερον αὐτὸν ἐκάλε- σεν εἰσποιησάμενος υἱὸν ὁ Καίσαρ.

2 δεδοικυῖα δὲ ἡ Ἀγριππίνα μὴ ὁ Βρεττανικὸς ἀν- 25 δρωθῆις αὐτὸς παρὰ τοῦ πατρὸς τὴν ἀρχὴν παραλάβοι, τῷ δὲ αὐτῆς παιδί προαρπάσαι βουλομένη τὴν ἡγεμονίαν, τὰ τε περὶ τὸν θάνατον τοῦ Κλαυδίου, καθάπερ ἦν λόγος, διεπράξατο, καὶ παραχορῆμα πέμπει τὸν τῶν στρατευμάτων ἐπαρχον Βούρρον, καὶ σὺν αὐτῷ τοὺς 30 χιλιάρχους τῶν τε ἀπελευθέρων τοὺς πλεῖστα δυναμένους, ἀπάξοντας εἰς τὴν παρεμβολὴν τὸν Νέρωνα καὶ

προσαγορεύοντας αὐτὸν αὐτοκράτορα. Νέρων δὲ τὴν ἀρχὴν οὕτω παραλαβών, Βρεττανικὸν μὲν ἀδήλως τοῖς πολλοῖς ἀναιρεῖ διὰ φαρμάκων, φανερωῶς δὲ οὐκ εἰς μακρὰν τὴν ἡμετέρα τὴν ἑαυτοῦ φονεῦει, ταύτην ἀμοιβὴν ἀποτίσας αὐτῇ οὐ μόνον τῆς γενέσεως ἀλλὰ καὶ τοῦ ταῖς ἐκείνης μηχαναῖς τὴν Ῥωμαίων ἡγεμονίαν παραλαβεῖν. κτείνει δὲ καὶ τὴν Ὀκτασίαν ἣ συνώκει, πολλοὺς τε ἐπιφανεῖς ἄνδρας ὡς ἐπ' αὐτὸν ἐπιβουλάς συνθέντας.

10 ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἕω πλείω γράφειν· πολλοὶ 3 γὰρ τὴν περὶ Νέρωνα συντετάχασιν ἱστορίαν, ὧν οἱ μὲν διὰ χάριν, εὖ πεπονθότες ὑπ' αὐτοῦ, τῆς ἀληθείας ἠμέλησαν, οἱ δὲ διὰ μίσος καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν ἀπέχθειαν οὕτως ἀναιδῶς ἐνεπαρώνησαν τοῖς ψεύσμασιν ὡς ἀξί-
15 οὺς αὐτοὺς εἶναι καταγνώσεως. καὶ θαυμάζειν οὐκ ἔπεισέ μοι τοὺς περὶ Νέρωνος ψευσαμένους, ὅπου μὴδὲ τῶν πρὸ αὐτοῦ γενομένων γράφοντες τὴν ἀλήθειαν τῆς ἱστορίας τετηρήκασιν· καίτοι πρὸς ἐκείνους αὐτοῖς οὐδὲν μίσος ἦν ἂτε μετ' αὐτοὺς πολλῶ χρόνῳ γενομέ-
20 νοις. ἀλλὰ γὰρ τοῖς μὲν οὐ προνοουμένοις τῆς ἀληθείας ἐξέστω γράφειν ὡς θέλουσι· τούτῳ γὰρ χαίρειν εἰκόασιν· ἡμεῖς δὲ σκοπὸν τὴν ἀλήθειαν προθέμενοι, τὰ μὲν ἀπηρτημένα τῆς προκειμένης ἡμῖν πραγματείας ἐπ' ὀλίγον μνήμης ἀξιούμεν, τὰ δὲ ἡμῖν τοῖς Ἰουδαίοις
25 συμπεσόντα δηλοῦμεν οὐ παρέργως, μήτε τὰς συμφορὰς μήτε τὰς ἀμαρτίας διασαφεῖν ὀκνοῦντες. ἐπανάξω τοίνυν τὸν λόγον ἐπὶ τὴν τῶν οἰκείων πραγμάτων διήγησιν.

τῷ γὰρ πρώτῳ τῆς Νέρωνος ἀρχῆς ἔτσι τελευτή- 4
30 σαντος τοῦ Ἐμέσων βασιλέως Ἀζίζου Σόεμος ἀδελφὸς τὴν ἀρχὴν διαδέχεται. τὴν δὲ τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας προστασίαν Ἀριστόβουλος, Ἡρώδου τῆς Χαλκίδος βα-

σιλέως καίς, ὑπὸ Νέρωνος ἐγχειρίζεται. καὶ τὸν Ἀγρίπ-
παν δὲ δωρεῖται μίσην τιμὴν τῆς Γαλιλαίας ὁ Καίσαρ,
Τιβεριάδα καὶ Ταριχέας ὑπακούειν αὐτῷ κελεύσας·
δίδωσι δὲ καὶ Ἰουλιάδα πόλιν τῆς Περαιᾶς καὶ κώμας
τὰς περὶ αὐτὴν τεσσαρεσκαίδεκα.

5 τὰ δὲ κατὰ τὴν Ἰουδαίαν πράγματα πρὸς τὸ χειρὸν
αἰεὶ τὴν ἐπίδοσιν ἐλάμβανε· λησθηρίων γὰρ ἢ χώρα
πάλιν ἀνεπλήσθη καὶ γοήτων ἀνθρώπων, οἳ τὸν ὄχλον
ἠπάτων. ἀλλὰ τούτων μὲν ὁ Φῆλιξ πολλοὺς καθ' ἐκά-
στην ἡμέραν σὺν τοῖς λησταῖς λαμβάνων ἀνῆρει, καὶ 10
Ἐλεάζαρον δὲ τὸν Δειναίου παῖδα, τὸν συστησάμενον
τῶν ληστῶν τὸ σύνταγμα, δι' ἐνέδρας εἴλε ζῶντα· πί-
στιν γὰρ αὐτῷ προτείνας ὑπὲρ τοῦ μηδὲν κείσεσθαι
κακόν, πείθει πρὸς αὐτὸν ἀφικέσθαι, καὶ δῆσας ἀνέ-
πεμπεν εἰς Ῥώμην. ἔχων δὲ ἀπεχθῶς πρὸς τὸν ἀρχιε- 15
ρέα τὸν Ἰωνάθην ὁ Φῆλιξ διὰ τὸ πολλάκις ὑπ' αὐτοῦ
νουθετεῖσθαι περὶ τοῦ κρείττονως προϊστασθαι τῶν
κατὰ τὴν Ἰουδαίαν πραγμάτων, μὴ καὶ μέμψιν αὐτὸς
ὀφλοῖη παρὰ τοῖς πλήθεσιν αἰτησάμενος ἐκείνον παρὰ
τοῦ Καίσαρος πεμφθῆναι τῆς Ἰουδαίας ἐπίτροπον, πρό- 20
φασιν ἐπεισόει δι' ἧς μεταστήσεται τὸν συνεχῶς ὀγλη-
ρὸν αὐτῷ γινόμενον· βαρὺ γὰρ τοῖς ἀδικεῖν ἐθέλουσι
τὸ συνεχῶς νουθετοῦν. καὶ δὴ διὰ τοιαύτης αἰτίας ὁ
Φῆλιξ τὸν πιστότατον τῶν Ἰωνάθου φίλων, Ἱεροσολυ-
μίτην τὸ γένος, Δωρᾶν ὀνόματι, πείθει, πολλὰ χρή- 25
ματα δώσειν ὑπισχνούμενος, ἐπαγαγεῖν τῷ Ἰωνάθῃ
τοὺς ληστὰς ἀναιρήσοντας. κάκεῖνος ὑπακούσας ἐμη-
χανήσατο διὰ τῶν ληστῶν πραχθῆναι τοιοῦτω τρόπῳ
τὸν φόνον· ἀνέβησαν τινες αὐτῶν εἰς τὴν πόλιν ὡς
προσκυνησόντες τὸν θεόν, ὑπὸ τὰς ἐσθῆτας ἔχοντες ξι- 30
φίδια, καὶ συναναμιχθέντες τῷ Ἰωνάθῃ κτείνουσιν
αὐτόν. ἀνεκδικήτου δὲ τοῦ φόνου μεμενηκότος, μετὰ

πάσης τὸ λοιπὸν ἀδείας ἀναβαίνοντες ἐν ταῖς ἑορταῖς οὐ λησταί, καὶ τὸν σίδηρον ὁμοίως κεκρυμμένον ἔχοντες, συναναμιγνύμενοι τοῖς πλήθεσιν ἀνῆρουν οὓς μὲν ἑαυτῶν ἐχθρούς, οὓς δὲ ἐπὶ χροήμασιν ἄλλοις ὑπηρετοῦντες, οὐ μόνον κατὰ τὴν ἄλλην πόλιν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ ἱερὸν ἐνίους· καὶ γὰρ ἐκεῖ σφάττειν ἐτόλμων, οὐδὲ ἐν τούτῳ δοκοῦντες ἀσεβεῖν. διὰ τοῦτο οἶμαι καὶ τὸν θεὸν μισήσαντα τὴν ἀσεβείαν αὐτῶν ἀποστραφῆναι μὲν ἡμῶν τὴν πόλιν, τὸ δὲ ἱερὸν οὐκέτι καθαρὸν οὐκ ἐκλήθησαν αὐτῷ κρίναντα Ῥωμαίους ἐπαγαγεῖν ἡμῖν, καὶ τῇ πόλει καθάρσιον πῦρ καὶ δουλείαν ἐπιβαλεῖν σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, σωφρονίσαι ταῖς συμφοραῖς βουλόμενον ἡμᾶς.

τὰ μὲν οὖν τῶν ληστῶν ἔργα τοιαύτης ἀνοσιότητος 6
 15 ἐπλήρου τὴν πόλιν, οἱ δὲ γόητες καὶ ἀπατεῶνες ἄνθρωποι τὸν ὄχλον ἐπειθον αὐτοῖς εἰς τὴν ἐρημίαν ἐπεσθαι· δεῖξιν γὰρ ἔφασαν ἐναργῆ τέρατα καὶ σημεῖα, κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ πρόνοιαν γενόμενα. καὶ πολλοὶ πεισθέντες τῆς ἀφροσύνης τιμωρίας ὑπέσχον· ἀναχθέντας γὰρ 20 αὐτοὺς Φῆλιξ ἐκόλασεν. ἀφικνεῖται δὲ τις ἐξ Αἰγύπτου κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, προφήτης εἶναι λέγων, καὶ συμβουλεύων τῷ δημοτικῷ πλήθει σὺν αὐτῷ πρὸς ὄρος τὸ προσαγορευόμενον Ἐλαιῶν ἐρχεσθαι, ὃ τῆς πόλεως ἀντικρὺς κείμενον 25 ἀπέχει στάδια πέντε· θέλειν γὰρ ἔφασκεν αὐτοῖς ἐκείθεν ἐπιδειξάι ὡς κελεύσαντος αὐτοῦ πίπτει τὰ τῶν Ἱεροσολύμων τείχη, δι' ἧν τὴν εἰσοδὸν αὐτοῖς παρεῖξιν ἐπηγγέλλετο. Φῆλιξ δὲ ὡς ἐπύθετο ταῦτα, κελεύει τοὺς στρατιώτας ἀναλαβεῖν τὰ ὄπλα, καὶ μετὰ πολλῶν ἰπ- 30 πῶν τε καὶ πεζῶν ὀρμήσας ἀπὸ τῶν Ἱεροσολύμων προσβάλλει τοῖς περὶ τὸν Αἰγύπτιον· καὶ τετρακοσίους μὲν αὐτῶν ἀνείλε, διακοσίους δὲ ζῶντας ἔλαβεν.

ὁ δὲ Αἰγύπτιος αὐτὸς διαδράς ἐκ τῆς μάχης ἀφανῆς ἐγένετο. πάλιν δὲ οἱ λησταὶ τὸν δῆμον εἰς τὸν πρὸς Ῥωμαίους πόλεμον ἠρέθιζον, μὴ δεῖν ὑπακούειν αὐτοῖς λέγοντες, καὶ τὰς τῶν ἀπειθοῦντων κώμας ἐμπιπράν-
τες διήρπαζον.

7 γίνεται δὲ καὶ τῶν Καισάρειαν οἰκούντων Ἰου-
δαίων στάσις πρὸς τοὺς ἐν αὐτῇ Σύρους περὶ ἰσοπολι-
τείας. οἱ μὲν γὰρ Ἰουδαῖοι πρωτεύειν ἠξίουν διὰ τὸ
τὸν κτιστὴν τῆς Καισαρείας Ἡρώδην αὐτῶν βασιλέα
γεγονέναι τὸ γένος Ἰουδαῖον· Σύροι δὲ τὰ μὲν περὶ 10
τὸν Ἡρώδην ὠμολόγουν, ἔφασαν δὲ τὴν Καισάρειαν
Στράτωνος πύργον τὸ πρότερον καλεῖσθαι, καὶ τότε
μηδένα γεγονέναι τῆς πόλεως τῶν Ἰουδαίων οἰκήτορα.
ταῦτα ἀκούσαντες οἱ τῆς χώρας ἑπαρχοὶ, λαβόντες ἀμ-
φοτέρωθεν τοὺς αἰτίους τῆς στάσεως πληγαῖς ἠκίσαντο, 15
καὶ τὴν ταραχὴν οὕτω κατέστειλαν πρὸς ὀλίγον. πάλιν
γὰρ οἱ κατὰ τὴν πόλιν Ἰουδαῖοι τῷ πλούτῳ θαρροῦν-
τες, καὶ διὰ τοῦτο καταφρονοῦντες τῶν Σύρων, ἐβλα-
σφήμουν εἰς αὐτοὺς ἐρεθίσειν προσδοκῶντες. οἱ δὲ χρή-
μασι μὲν ἠττώμενοι, μέγα δὲ φρονοῦντες ἐπὶ τῷ τοὺς 20
πλείστους τῶν ὑπὸ Ῥωμαίους ἐκεῖσε στρατευομένων
Καισαρεῖς εἶναι καὶ Σεβαστηνοὺς, μέχρι μὲν τινος καὶ
αὐτοὶ τοὺς Ἰουδαίους λόγῳ ὕβριζον, εἶτα λίθοις ἀλλή-
λους ἔβαλλον, ἕως πολλοὺς παρ' ἀμφοτέρων τρωθῆναι
τε καὶ πεσεῖν συνέβη. νικῶσί γε μὴν Ἰουδαῖοι. Φῆλιξ 25
δὲ ὡς ἐθεάσατο φιλονεικίαν ἐν πολέμῳ τρόπῳ γενο-
μένην, προπηδήσας παύεσθαι τοὺς Ἰουδαίους παρεκά-
λει· μὴ πειθομένοις δὲ τοὺς στρατιώτας ὀπίσθας ἐπ-
αφίησι, καὶ πολλοὺς μὲν αὐτῶν ἀνεῖλε πλείους δὲ ζῶν-
τας ἔλαβεν, οἰκίας δὲ τινὰς τῶν ἐν τῇ πόλει πολλῶν 30
πάνυ χρημάτων γεμούσας διαρπάξειν ἐφῆκε τοῖς στρα-
τιώταις. οἱ δὲ τῶν Ἰουδαίων ἐπιεικέστεροι καὶ προῦ-

χοντες κατὰ τὴν ἀξίωσιν, δείσαντες περὶ ἑαυτῶν, παρ-
εκάλουν τὸν Φήλικα τοὺς στρατιώτας ἀνακαλεῖσθαι τῇ
σάλπιγγι καὶ φείδεσθαι τὸ λοιπὸν αὐτῶν, δοῦναί τε
μετάνοιαν ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις· καὶ Φήλιξ ἐπέισθη.

5 κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ὁ βασιλεὺς Ἀγρίππας δι- 8
δωσι τὴν ἀρχιερωσύνην Ἰσμαήλῳ· Φαβει παῖς οὗτος ἦν.
ἐξάπτεται δὲ καὶ τοῖς ἀρχιερεῦσι στάσις πρὸς τοὺς ἱερεῖς
καὶ τοὺς πρώτους τοῦ πλήθους τῶν Ἱεροσολυμιτῶν,
ἐκαστός τε αὐτῶν στίφος ἀνθρώπων τῶν θρασυτάτων
10 καὶ νεωτεριστῶν ἑαυτῷ ποιήσας ἡγεμῶν ἦν, καὶ συρ-
ράσσοντες ἐκακολογουν τε ἀλλήλους καὶ λίθοις ἔβαλλον.
ὁ δὲ ἐπιπλήξων ἦν οὐδεὶς, ἀλλ' ὡς ἐν ἀπροστατήτῳ πό-
λει ταῦτα ἐπράσσετο μετ' ἐξουσίας. τοσαύτη δὲ τοὺς
ἀρχιερεῖς κατέλαβεν ἀναίδεια καὶ τόλμα ὥστε καὶ πέμ-
15 πειν δούλους ἐτόλμων ἐπὶ τὰς ἄλωνας, τοὺς ληφομέ-
νους τὰς τοῖς ἱερεῦσιν ὀφειλομένας δεκάτας· καὶ συνέ-
βαινε τοὺς ἀπορομένους τῶν ἱερέων ὑπ' ἐνδείας τε-
λευτᾶν. οὕτως ἐκράτει τοῦ δικαίου παντός ἢ τῶν στα-
σιαζόντων βία.

20 Πορκίου δὲ Φήστου διαδόχου Φήλικι πεμφθέντος 9
ὑπὸ Νέρωνος, οἱ πρωτεύοντες τῶν τὴν Καισάρειαν κατ-
οικούντων Ἰουδαίων εἰς τὴν Ῥώμην ἀναβαίνουνσι Φήλι-
κος κατηγοροῦντες, καὶ πάντως ἂν ἐδεδῶκε τιμωρίαν
τῶν εἰς Ἰουδαίους ἀδικημάτων, εἰ μὴ πολλὰ αὐτὸν ὁ Νέ-
25 ρων τὰδελφῷ Πάλλαντι παρακαλέσαντι συνεχώρησε,
μάλιστα δὴ τότε διὰ τιμῆς ἔχων ἐκείνον. καὶ οἱ ἐν τῇ
Καισαρείᾳ δύο πρώτοι Σύρων Βούρρον (παιδαγωγὸς δὲ
οὗτος ἦν τοῦ Νέρωνος, τάξιν τὴν ἐπὶ τῶν Ἑλληνικῶν
ἐπιστολῶν πεπιστευμένος) πείθουσι πολλοῖς χρήμασι
30 αἰτήσασθαι παρὰ τοῦ Νέρωνος αὐτοῖς ἐπιστολὴν ἀκυ-
ροῦσαν τὴν Ἰουδαίων πρὸς αὐτοὺς ἰσοπολιτείαν. καὶ
Βούρρος τὸν αὐτοκράτορα παρακαλέσας ἐπέτυχε γρα-

φῆναι τὴν ἐπιστολὴν. αὕτη τῷ ἔθνει ἡμῶν τῶν μετὰ ταῦτα κακῶν τὰς αἰτίας παρέσχε· πυθόμενοι γὰρ οἱ κατὰ τὴν Καισάρειαν Ἰουδαῖοι τὰ γραφέντα πρὸς τοὺς Σύρους στάσεως μᾶλλον εἶχοντο, μέχρι δὴ τὸν πόλεμον ἐξῆψαν.

- 5
- 10 ἀφικομένου δὲ εἰς τὴν Ἰουδαίαν Φῆστου συνέβαινε τὴν Ἰουδαίαν ὑπὸ τῶν ληστῶν κακοῦσθαι, τῶν κωμῶν ἀπασῶν ἐμπιπραμένων τε καὶ διαρπαζομένων. καὶ οἱ σικάριοι δὲ καλούμενοι (λησταὶ δ' εἰσὶν οὗτοι) τότε μάλιστα ἐπλήθυνον, χρώμενοι ξιφιδίοις παραπλησίοις μὲν 10 τὸ μέγεθος τοῖς τῶν Περσῶν ἀκινάκαις, ἐπικαμπέσι δὲ καὶ ὁμοίοις ταῖς ὑπὸ Ῥωμαίων σίκαις καλουμέναις, ἀφ' ὧν καὶ τὴν προσηγορίαν οἱ ληστεύοντες ἔλαβον πολλοὺς ἀναιροῦντες. ἀναμιγνύμενοι γὰρ ἐν ταῖς ἐορταῖς, καθὼς καὶ τὸ πρότερον εἶπαμεν, τῷ πλήθει τῶν παντα- 15 χόθεν εἰς τὴν πόλιν ἐπὶ τὴν εὐσέβειαν συρρεόντων, οὗς βουλευθεῖεν ῥαδίως ἀπέσφαττον. πολλάκις δὲ καὶ μεθ' ὄπλων ἐπὶ τὰς κώμας τῶν ἐχθρῶν ἀφικνούμενοι διήρπαζον καὶ ἐνεπίμπρασαν. πέμπει δὲ Φῆστος δύναμιν ἰπικὴν τε καὶ πεζικὴν ἐπὶ τοὺς ἀπατηθέντας ὑπὸ τινος 20 ἀνθρώπου γόητος, σωτηρίαν αὐτοῖς ἐπαγγελλομένου καὶ παῦλαν κακῶν, εἰ βουλευθεῖεν ἔπεσθαι μέχρι τῆς ἐρημίας αὐτῷ. καὶ αὐτόν τε ἐκείνον τὸν ἀπατήσαντα καὶ τοὺς ἀκολουθήσαντας διέφθειραν οἱ πεμφθέντες.
- 11 κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τοῦτον ὁ βασιλεὺς Ἀγρίππας 25 ὠκοδομήσατο μεγέθει διάφορον οἰκημα ἐν τῷ βασιλείῳ ἐν Ἱεροσολύμοις, πλησίον τοῦ ξυστοῦ. τὸ δὲ βασίλειον ἐγεγόνει πάλαι ὑπὸ τῶν Ἀσαμωναίου παιδῶν, ἐφ' ὑψηλοῦ δὲ τόπου κείμενον τοῖς κατοπτεύειν ἀπ' αὐτοῦ βουλομένοις τὴν πόλιν ἐπιτερπεστάτην παρείχε τὴν θέαν, 30 ἧς ἐφιέμενος ὁ βασιλεὺς ἐκείθεν ἀφεώρα κατακείμενος τὰ κατὰ τὸ ἱερὸν πρασσόμενα. τοῦτο δὲ θεασάμενοι τῶν

Ἱεροσολυμιτῶν οἱ προύχοντες δεινῶς ἐχάλεπαινον· οὐ
 γὰρ ἦν πάτριον οὐδὲ νόμιμον ἡμῖν τὰ κατὰ τὸ ἱερὸν
 δρωμένα κατοπτεῦεσθαι, καὶ μάλιστα τὰς ἱερουργίας.
 τοῦτον οὖν ἐγείρουσιν ἐπὶ τῆς ἐξεόδου ὑψηλόν, ἧτις ἦν
 5 ἐν τῷ ἔσωθεν ἱερῷ τετραμμένη πρὸς δύοσιν. οὐ μόνον δὲ
 τοῦ βασιλικοῦ τρικλίνου τὴν ἄποψιν οὗτος οἰκοδομηθεὶς
 ἀπετέμνετο, ἀλλὰ καὶ τῆς δυτικῆς στοᾶς τῆς κατὰ τὸ
 ἱερὸν ἔξωθεν οὔσης, ἔνθα τὰς φυλακὰς οἱ Ῥωμαῖοι ταῖς
 10 εἰσοδαῖς ἐποιοῦντο διὰ τὸ ἱερὸν. ἐπὶ τούτοις ἡγανάκτη-
 σαν ὁ τε βασιλεὺς Ἀγρίππας, μάλιστα δὲ Φῆστος ὁ
 ἐπαρχος, καὶ προσέταξεν αὐτοῖς καθελεῖν. οἱ δὲ παρε-
 κάλεσαν ἐξουσίαν αὐτοῖς δοῦναι πρεσβεῦσαι περὶ τού-
 του πρὸς Νέρωνα· ζῆν γὰρ οὐχ ὑπομένειν καθαιρεθέν-
 15 τος τινὸς μέρους τοῦ ἱεροῦ. συγχωρήσαντος δὲ τοῦ Φῆ-
 στου πέμπουσιν ἐξ αὐτῶν πρὸς Νέρωνα τοὺς πρώτους
 δέκα καὶ Ἰσμάηλον τὸν ἀρχιερέα καὶ Ἑλλίαν τὸν γαζο-
 φύλακα. Νέρων δὲ διακούσας αὐτῶν οὐ μόνον συνέγνω
 περὶ τοῦ πραχθέντος, ἀλλὰ καὶ συνεχώρησεν οὕτως ἔαν
 τὴν οἰκοδομίαν, τῇ γυναικὶ Ποππηῖα (θεοσεβῆς γὰρ ἦν)
 20 ὑπὲρ τῶν Ἰουδαίων δεηθεῖσθαι χαριζόμενος· ἢ τοῖς μὲν
 δέκα προσέταξεν ἀπιέναι, τὸν δὲ Ἑλλίαν καὶ τὸν Ἰσμάη-
 λον ὀμνηρεύσοντας παρ' ἑαυτῇ κατέσχευεν. ὁ δὲ βασιλεὺς
 ταῦτα ὡς ἐπύθετο, δίδωσι τὴν ἀρχιερωσύνην Ἰωσήφω
 τῷ Σίμωνος παιδὶ ἀρχιερέως, ἐπικαλουμένῳ δὲ Καβί.
 25 πέμπει δὲ Καίσαρ Ἀλβῖνον εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἐπαρ-
 χον, Φῆστου τὴν τελευταίην πυθόμενος. ὁ δὲ βασιλεὺς
 ἀφείλετο μὲν τὸν Ἰωσήφον τὴν ἀρχιερωσύνην, τῷ δὲ
 Ἀνάνον παιδί, καὶ αὐτῷ Ἀνάφω λεγομένῳ, τὴν διαδο-
 χὴν τῆς ἀρχῆς ἔδωκε. τοῦτον δὲ φασὶ τὸν πρεσβύτατον
 30 Ἀνανὸν εὐτυχέστατον γενέσθαι· πέντε γὰρ ἔσχε παῖ-
 δας, καὶ τούτους πάντας συνέβη ἀρχιερατεῦσαι τῷ θεῷ,
 αὐτὸς καὶ πρότερον τῆς τιμῆς ἐπὶ πλείστον ἀπολαύσας,

ὅπερ οὐδεὶς συνέβη τῶν παρ' ἡμῖν ἀρχιερέων. ὁ δὲ νεώτερος Ἄνανος, ὃν τὴν ἀρχιερωσύνην ἔφαμεν παρεληφέναι, θρασὺς ἦν τὸν τρόπον καὶ τολμητῆς διαφερόντως, αἰρῶσιν δὲ μετῆει τὴν Σαδδουκαίων, οἵπερ εἰσὶ περὶ τὰς κρίσεις ἄμοι παρά πάντας τοὺς Ἰουδαίους, καθὼς ἤδη δεδηλώκαμεν. ἄτε δὴ οὖν τοιοῦτος ἦν ὁ Ἄνανος, νομίσας ἔχειν καιρὸν ἐπιτήδειον διὰ τὸ τεθνήσκειν μὲν Φῆστον Ἀλβίνου δὲ ἔτι κατὰ τὴν ὁδὸν ὑπάρχειν, καθίζει συνέδριον κριτῶν, καὶ παραγαγὼν εἰς αὐτὸ τὸν ἀδελφὸν Ἰησοῦ τοῦ λεγομένου Χριστοῦ (Ἰάκωβος ὄνομα αὐτῷ) καὶ τινὰς ἑτέρους, ὡς παρανομησάντων κατηγορίαν ποιησάμενος, παρέδωκε λευσθησομένους. ὅσοι δὲ ἐδόκουν ἐπιεικέστατοι τῶν κατὰ τὴν πόλιν εἶναι καὶ τὰ περὶ τοὺς νόμους ἀκριβεῖς, βαρέως ἠνεγκαν ἐπὶ τούτῳ· καὶ πέμπουσι πρὸς τὸν βασιλέα κρύφα παρακαλοῦντες αὐτὸν ἐπιστεῖλαι τῷ Ἀνάτῳ μηκέτι τοιαῦτα πράσσειν· μηδὲ γὰρ τὸ πρῶτον ὀρθῶς αὐτὸν πεποιηκέναι. τινὲς δὲ αὐτῶν καὶ τὸν Ἀλβίνου ὑπαντιάζουσιν ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρείας ὁδοιποροῦντα, καὶ διδάσκουσιν ὡς οὐκ ἔξον ἦν Ἀνάτῳ χωρὶς τῆς ἐκείνου γνώμης καθίσαι συνέδριον. Ἀλβίνος δὲ πεισθεὶς τοῖς λεγομένοις γράφει μετ' ὀργῆς τῷ Ἀνάτῳ, λήψεσθαι παρ' αὐτοῦ δίκας ἀπειλῶν. καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀγρίππας διὰ τοῦτο τὴν ἀρχιερωσύνην ἀφελόμενος αὐτὸν ἄρξαντα μῆνας τρεῖς, Ἰησοῦν τὸν τοῦ Λαμναίου κατέστησεν.

2 ἐπειδὴ δὲ ἤκεν ὁ Ἀλβίνος εἰς τὴν τῶν Ἱεροσολυμιτῶν πόλιν, πᾶσαν εἰσηνέγκατο σπουδὴν καὶ πρόνοιαν ὑπὲρ τοῦ τὴν χώραν εἰρηνεύεσθαι, τοὺς πολλοὺς τῶν σικαρίων διαφθείρας. ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐπὶ μέγα προύκοπτε δόξης, καὶ τῆς παρὰ τῶν πολιτῶν εὐνοίας τε καὶ τιμῆς ἤξιούτο λαμπρῶς. ἦν γὰρ χρημάτων ποριστικός· καθ' ἡμέραν οὖν τὸν Ἀλβί-

νον καὶ τὸν ἀρχιερέα δώροις ἐθεράπευεν. εἶχε δὲ οἰκέ-
 τας πάνυ μοχθηροῦς, οἱ συναναστρεφόμενοι τοῖς θρα-
 συτάτοις ἐπὶ τὰς ἄλωνας πορευόμενοι τὰς τῶν ἱερέων
 δεκάτας ἐλάμβανον βιαζόμενοι, καὶ τοὺς μὴ διδόντας
 5 οὐκ ἀπείχοντο τύπτειν. οἱ τε ἀρχιερεῖς ὅμοια τοῖς ἐκεί-
 νου δούλοις ἔπρασσον, μηδενὸς καλύειν δυναμένου.
 καὶ τῶν ἱερέων τοὺς πάλαι ταῖς δεκάταις τρεφομένους
 τότε συνέβαινε θνήσκειν τροφῆς ἀπορίᾳ.

πάλιν δὲ οἱ σικάριοι κατὰ τὴν ἑορτὴν (ἐνειστήκει 3
 10 γὰρ αὕτη) διὰ νυκτὸς εἰς τὴν πόλιν παρελθόντες συλ-
 λαμβάνουσι ζῶντα τὸν γραμματέα τοῦ στρατηγοῦντος
 Ἐλεαζάρου (παῖς δὲ ἦν οὗτος Ἀνανίου τοῦ ἀρχιερέως),
 καὶ δῆσαντες ἐξήγαγον· εἶτα πέμψαντες πρὸς τὸν Ἀνα-
 νίαν ἀπολύειν ἔφασαν τὸν γραμματέα πρὸς αὐτόν, εἰ
 15 πείσειε τὸν Ἀλβίνον δέκα δεσμώτας τοὺς ἐξ αὐτῶν λη-
 φθέντας ἀπολύσαι. καὶ ὁ Ἀνανίας διὰ τὴν ἀνάγκην πεί-
 σασ τὸν Ἀλβίνον, τῆς ἀξιώσεως ἐπέτυχε. τοῦτο μειζό-
 νων κακῶν ἤρξεν· οἱ γὰρ λησται πάντως ἐπεμηχανῶντο
 τῶν Ἀνανίου τινὰς συλλαμβάνειν οἰκείων, καὶ συνεχῶς
 20 ζωγοῦντες οὐκ ἀπέλυον πρὶν ἢ τινὰς τῶν σικαρίων
 ἀπολάβοιεν. γενόμενός τε πάλιν ἀριθμὸς οὐκ ὀλίγος,
 ἀναθαρρήσαντες τὴν χώραν ἅπασαν ἐκάκουν.

κατὰ τοῦτον δὲ τὸν καιρὸν ὁ βασιλεὺς Ἀγρίππας 4
 μείζονα τὴν Φιλίππου καλουμένην Καισάρειαν κατα-
 25 σκευάσας, εἰς τὴν τοῦ Νέρωνος τιμὴν Νερωνιάδα προση-
 γόρευσεν. καὶ Βηρυτίοις δὲ θέατρον ἀπὸ πολλῶν χρη-
 μάτων κατεσκευασμένον ταῖς κατ' ἔτος θεαῖς ἐδώρειτο,
 πολλὰς εἰς τοῦτο μυριάδας ἀναλίσκων· σίτον γὰρ ἐδί-
 δου τῷ δήμῳ καὶ ἔλαιον διένειμε. καὶ τὴν πᾶσαν δὲ
 30 πόλιν ἀνδριάντων ἀναθέσει καὶ ταῖς τῶν ἀρχαίων ἀπο-
 τύποις εἰκόσιν ἐκόσμη, καὶ μικροῦ δεινὸν πάντα τὸν τῆς
 βασιλείας κόσμον ἐκεῖ μετήνεγκεν. μῖσος οὖν αὐτῷ παρὰ

τῶν ὑπηκόων ἠΐξετο διὰ τὸ περιαιρούμενον τὰ ἐκείνων
 ξένην πόλιν κοσμεῖν. λαμβάνει δὲ καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ
 Γαμαλιήλ τὴν διαδοχὴν τῆς ἀρχιερωσύνης παρὰ τοῦ βα-
 σιλέως, Ἰησοῦν ἀφελόμενον τὸν τοῦ Δαμναίου· καὶ διὰ
 τοῦτο στάσις αὐτῶν πρὸς ἀλλήλους ἐγένετο. συστήματα 5
 γὰρ τῶν θρασυτάτων ποιησάμενοι πολλάκις μέχρι λί-
 θων βολῆς ἀπὸ τῶν βλασφημιῶν ἐξέπιπτον. ὑπερείχε
 δὲ Ἀνανίας τῷ πλούτῳ προσαγόμενος τοὺς λαμβάνειν
 ἐτοίμους. Κοστόβαρος δὲ καὶ Σαῦλος αὐτοὶ καθ' αὐ-
 τοὺς μοχθηρὰ πλήθη συνῆγον, γένους μὲν ὄντες βασι- 10
 λικοῦ, διὰ τὴν πρὸς Ἀγρίππαν συγγένειαν εὐνοίας τυγ-
 χάνοντες, βίαιοι δὲ καὶ ἀρπάζειν τὰ τῶν ἀσθενεστέρων
 ἔτοιμοι. ἐξ ἐκείνου μάλιστα τοῦ καιροῦ συνέβη τὴν πό-
 λιν ἡμῶν νοσεῖν, προκοπτόντων πάντων ἐπὶ τὸ χεῖρον.
 5 ὡς δὲ ἤκουσεν Ἀλβίνος διάδοχον αὐτῷ Γέσσιον 15
 Φιλῶρον ἀφικνεῖσθαι, βουλόμενος δοκεῖν τι τοῖς Ἱερο-
 σολυμίταις παρεσχῆσθαι, προσαγαγὼν τοὺς δεσμώτας,
 ὅσοι ἦσαν αὐτῶν προδήλως θανεῖν ἄξιοι, τούτους προσ-
 ἔταξεν ἀναιρεθῆναι, τοὺς δὲ ἐκ μικρᾶς καὶ τῆς τυχοῦσης
 αἰτίας εἰς τὴν εἰρκτὴν κατατεθέντας χρήματα λαμβάνων 20
 αὐτὸς ἀπέλυε. καὶ οὕτως ἢ μὲν φυλακὴ τῶν δεσμωτῶν
 ἐκαθάρθη, ἢ χάρα δὲ ληστῶν ἐπληρώθη.
 6 τῶν δὲ Λευιτῶν (φυλὴ δ' ἐστὶν αὕτη) ὅσοι περ ἦσαν
 ὑμνωδοί, πείθουσι τὸν βασιλέα, καθίσαντα συνέδριον,
 φορεῖν αὐτοῖς ἐπ' ἴσης τοῖς ἱερεῦσιν ἐπιτρέψαι λιγὴν 25
 στολήν· πρέπειν γὰρ αὐτοῦ τοῖς τῆς ἀρχῆς χρόνοις ἑφα-
 σκον, ἀφ' ὧν μνημονευθήσεται καινοποιεῖν. καὶ τῆς
 ἀξιώσεως οὐ διήμαρτον· ὁ γὰρ βασιλεὺς μετὰ γνώμης
 τῶν εἰς τὸ συνέδριον ἐποιχομένων συνεχώρησε τοῖς
 ὑμνωδοῖς ἀποθεμένους τὴν προτέραν ἐσθῆτα φορεῖν λι- 30
 νὴν οἷαν ἠθέλησαν. μέρους δὲ τινος τῆς φυλῆς λειτουρ-
 γοῦντος κατὰ τὸ ἱερόν, καὶ τούτοις ἐπέτρεψε τοὺς ὕμνους

ἐμαθεῖν ὡς παρεκάλουν. πάντα δὲ ἦν ἐναντία ταῦτα τοῖς πατρίοις, ὧν παραβαθέντων οὐκ ἔνῃν μὴ οὐχὶ δίκας ὑποσχεῖν.

ἤδη δὲ τότε καὶ τὸ ἱερὸν ἐτετέλεστο. βλέπων οὖν ὁ 7
 5 δῆμος ἀργήσαντας τοὺς τεχνίτας, ὑπὲρ μυρίους καὶ ὀκτακισχιλλοὺς ὄντας, καὶ μισθοφορίας ἐνδεεῖς ἔσομένους διὰ τὸ τὴν τροφήν ἐκ τῆς κατὰ τὸ ἱερὸν ἐργασίας πορῶσθαι, καὶ χρήματα μὲν ἀπόθετα διὰ τὸν ἐκ Ῥωμαίων φόβον ἔχειν οὐ θέλων, προνοούμενος δὲ τῶν τε-
 10 χνιτῶν καὶ εἰς τούτους ἀναλοῦν τοὺς θησαυροὺς βουλόμενος (καὶ γὰρ εἰ μίαν τις ὥραν τῆς ἡμέρας ἐργάσαιτο, τὸν μισθὸν ὑπὲρ ταύτης εὐθέως ἐλάμβανεν), ἐπειθὸν τὸν βασιλέα τὴν ἀνατολικὴν στοᾶν ἀνεγείραι. ἦν δὲ ἡ στοᾶ τοῦ μὲν ἔξωθεν ἱεροῦ, κειμένη δὲ ἐν φάραγγι βα-
 15 θείᾳ, τετρακοσίων πηχῶν τοὺς τοίχους ἔχουσα, ἐκ λίθων δὲ τετραγώνων κατεσκευάστο καὶ λευκῶν πάνυ (τὸ μὲν μῆκος ἐκάστου λίθου πήχεις εἰκοσι, τὸ δὲ ὕψος ἕξ), ἔργον Σολομῶνος τοῦ βασιλέως πρώτου δειμαμένου τὸ σύμπαν ἱερὸν. ὁ βασιλεὺς δὲ (ἐπεπίστευτο γὰρ ὑπὸ
 20 Κλαύδιου Καίσαρος τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ ἱεροῦ) λογισάμενος παντὸς μὲν ἔργου τὴν καθαίρεσιν εἶναι ἡδύαν, δυσχερῆ δὲ τὴν κατασκευὴν, ἐπὶ δὲ τῆς στοᾶς ταύτης καὶ μᾶλλον (χρόνου τε γὰρ καὶ πολλῶν χρημάτων εἰς τοῦργον δεήσειν), ἠρνήσατο μὲν περὶ τούτου δεομένοις,
 25 καταστορέσαι δὲ λευκῶ λίθῳ τὴν πόλιν οὐκ ἐκώλυσεν. Ἰησοῦν δὲ τὸν τοῦ Γαμαλιῆλ τὴν ἀρχιερωσύνην ἀφελόμενος, ἔδωκεν αὐτὴν Ματθίᾳ τῷ Θεοφίλου, καθ' ὃν καὶ ὁ πρὸς Ῥωμαίους πόλεμος Ἰουδαίοις ἔλαβε τὴν ἀρχήν.

ἀναγκαῖον δὲ εἶναι νομίζω καὶ τῇ ἱστορίᾳ ταύτῃ 10
 30 προσήκειν διηγῆσασθαι περὶ τῶν ἀρχιερέων, πῶς τε ἤρξαντο, καὶ τίσιν ἔξεστι τῆς τιμῆς ταύτης μεταλαμβάνειν, καὶ πόσοι γεγόνασι μέχρι τῆς τοῦ πολέμου τελευ-

τῆς. πρῶτον μὲν οὖν πάντων λέγουσιν Ἀαρῶνα τὸν
 Μωϋσέως ἀδελφὸν ἀρχιερατεῦσαι τῷ θεῷ, τελευτήσαν-
 τος δὲ ἐκείνου διαδέξασθαι τοὺς παῖδας εὐθύς, καὶ ἀπ'
 ἐκείνων τοῖς ἐγγόνοις αὐτῶν διαμεῖναι τὴν τιμὴν ἅπα-
 σιν. ὅθεν καὶ πάτριόν ἐστι μὴδένα τοῦ θεοῦ τὴν ἀρχιε- 5
 ρωσύνην λαμβάνειν ἢ τὸν ἐξ αἵματος τοῦ Ἀαρῶνος,
 ἑτέρου δὲ γένους οὐδ' ἂν βασιλεὺς ᾧν τύχη, τεύξεται
 τῆς ἀρχιερωσύνης. ἐγένοντο οὖν πάντες τὸν ἀριθμὸν
 ἀπὸ Ἀαρῶνος, ὡς ἔφαμεν, τοῦ πρώτου γενομένου μέ-
 χρι Φινεέσου τοῦ κατὰ τὸν πόλεμον ὑπὸ τῶν στασια- 10
 στῶν ἀναδειχθέντος ἀρχιερέως τρεῖς καὶ ὀγδοήκοντα.
 ἐκ τούτων κατὰ τὴν ἔρημον ἐπὶ τῶν Μωϋσέως χρόνων
 τῆς σκηνῆς ἐστώσης, ἣν Μωϋσῆς τῷ θεῷ κατεσκεύασε,
 μέχρι τῆς εἰς Ἰουδαίαν ἀφίξεως, ἐνθα Σολομῶν ὁ βα-
 σιλεὺς τῷ θεῷ τὸν ναὸν ἤγειρεν, ἠρχιεράτευσαν τρισ- 15
 καιδέκα. τὸ γὰρ πρῶτον ἕως τῆς τοῦ βίου τελευτῆς τὰς
 ἀρχιερωσύνας εἶχον, ὕστερον δὲ καὶ παρὰ ζώντων διε-
 δέχοντο. οἱ τοίνυν τρισκαιδέκα οὗτοι, τῶν δύο παίδων
 Ἀαρῶνος ὄντες ἔκγονοι, κατὰ διαδοχὴν τὴν τιμὴν παρε-
 λάμβανον. ἐγένετο δὲ αὐτῶν ἀριστοκρατικὴ μὲν ἡ πρώτη 20
 πολιτεία, μετὰ ταύτην δὲ μοναρχία, βασιλέων δὲ τρίτη.
 γίνεται δὲ τῶν ἐτῶν ἀριθμὸς ᾧν ἤρξαν οἱ τρισκαιδέκα,
 ἀφ' ἧς ἡμέρας οἱ πατέρες ἡμῶν ἐξέλιπον Αἴγυπτον Μωϋ-
 σέως ἄγοντος μέχρι τῆς τοῦ ναοῦ κατασκευῆς, ὃν Σολο-
 μῶν ὁ βασιλεὺς ἐν Ἱερουσολύμοις ἀνήγειρεν, ἔτη δυο- 25
 καιδέκα πρὸς τοὺς ἑξακοσίους. μετὰ δὲ τοὺς τρισκαιδέκα
 ἀρχιερεῖς ἐκείνους δέκα καὶ ὀκτὼ τὴν ἀρχιερωσύνην
 ἔσχον, ἀπὸ Σολομῶνος βασιλέως ἐν Ἱερουσολύμοις αὐ-
 τὴν διαδέξάμενοι μέχρις οὗ Ναβουχοδονόσορ ὁ τῶν Βα-
 βυλωνίων βασιλεὺς ἐπιστρατεύσας τῇ πόλει τὸν μὲν 30
 ναὸν ἐνέπηρσε, τὸ δὲ ἔθνος ἡμῶν εἰς Βαβυλῶνα μετή-
 νεγκε καὶ τὸν ἀρχιερέα Ἰωσαδάκην αἰχμάλωτον ἔλαβε.

τούτων χρόνος τῆς ἀρχιερωσύνης τετρακοσίων ἐξήκοντα
 5 ἔξ ἐτῶν ἐστὶ, μηνῶν ἕξ, ἡμερῶν δέκα, ἤδη βασιλευ-
 μένων Ἰουδαίων. μετὰ δὲ χρόνον ἐτῶν ἀλώσεως ἑβδο-
 μήκοντα τῆς ὑπὸ Βαβυλωνίων γενομένης Κύρος ὁ Περ-
 10 σῶν βασιλεὺς ἀπέλυσε τοὺς ἐκ Βαβυλῶνος Ἰουδαίους
 ἐπὶ τὴν οἰκίαν γῆν πάλιν, καὶ συνεχώρησε τὸν ναὸν
 ἀνεγείραι. τότε δὴ τῶν ὑποστρεφάντων ἀλχμαλώτων Ἰη-
 σοῦς ὁ Ἰωσεδὲκ τὴν ἀρχιερωσύνην λαμβάνει. οὗτος δὲ
 καὶ οἱ ἔκγονοι αὐτοῦ, πεντεκαίδεκα ἅπαντες, μέχρι βα-
 15 σιλέως Ἀντιόχου τοῦ εὐπάτορος ἐπολιτεύοντο δημοκρα-
 τικῶς ἔτη τετρακόσια δεκατέσσαρα. πρῶτος δ' Ἀντιόχος
 ὁ προειρημένος καὶ ὁ στρατηγὸς αὐτοῦ Ἀυσίας τὸν
 Ὀνίαν, ᾧ Μενέλαος ἐπίκλην, καίουσι τῆς ἀρχιερωσύ-
 νης, ἀνελόντες αὐτὸν ἐν Βεροία, καὶ τὸν παῖδα τῆς δια-
 20 δοχῆς ἀπελάσαντες καθιστᾶσιν Ἰάκιμον ἀρχιερέα, γέ-
 νους μὲν τοῦ Ἀαρῶνος, οὐκ ὄντα δὲ τῆς οἰκίας ταύτης.
 διὰ τοῦτο δὲ καὶ ὁ Ὀνίας ὁ τοῦ τετελευτηκότος Ὀνίου
 ἐξάδελφος, ὁμώνυμος τῷ πατρὶ, παραγενόμενος εἰς Αἴ-
 25 γυπτον καὶ διὰ φιλλίας ἀφικόμενος Πτολεμαίῳ τῷ φιλο-
 μήτορι καὶ Κλεοπάτρᾳ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, πέλθει τού-
 τους κατὰ τὸν Ἡλιοπολίτην νομὸν δειμαμένους τῷ θεῷ
 ναὸν παραπλήσιον τῷ ἐν Ἱεροσολύμοις, αὐτὸν ἀρχιε-
 30 ρέα καταστήσαι. ἀλλὰ περὶ μὲν τοῦ ἱεροῦ τοῦ κατα-
 σκευασθέντος ἐν Αἰγύπτῳ πολλάκις ἐδηλώσαμεν· ὁ δὲ
 Ἰάκιμος ἔτη τρία τὴν ἀρχιερωσύνην κατασχὼν ἐτελεύ-
 τησεν. διεδέξατο δὲ οὐδεις αὐτόν, ἀλλὰ διετέλεσεν ἡ
 πόλις ἐνιαυτοὺς ἑπτὰ χωρὶς ἀρχιερέως οὔσα. πάλιν δὲ
 οἱ τῶν Ἀσαμωναίου παίδων ἔκγονοι, τὴν προστασίαν
 τοῦ ἔθνους πιστευθέντες καὶ πολεμήσαντες Μακεδό-
 35 σιν, Ἰωνάθην ἀρχιερέα καθιστᾶσιν, ὃς ἤρξεν ἐνιαυτοὺς
 ἑπτὰ. τελευτήσαντος δὲ ἐξ ἐπιβουλῆς αὐτοῦ καὶ ἐνέδρας
 τῆς ὑπὸ Τρύφωνος μηχανηθείσης, ὡς ἀνωτέρω που

προειρήκαμεν, λαμβάνει τὴν ἀρχιερωσύνην Σίμων ὁ
 ἀδελφὸς αὐτοῦ. καὶ τοῦτον δέ, δόλω παρὰ συμπόσιον
 ὑπὸ τοῦ γαμβροῦ διαφθαρέντα, διεδέξατο καὶ Ἴρκα-
 νὸς ὄνομα, κατασχόντα τὴν ἀρχιερωσύνην πλείονα τῶ-
 δελφοῦ χρόνον ἑνιαυτῶ. τριάκοντα δ' ἐν ἔτεσι τῆς τι- 5
 μῆς Ἴρκανὸς ἀπολαύσας τελευτᾷ γηραιός, Ἰούδα τῶ καὶ
 Ἀριστοβούλῳ κληθέντι τὴν διαδοχὴν καταλιπών. κλη-
 ρονομεῖ δὲ καὶ τοῦτον ἀδελφὸς Ἀλέξανδρος, ὑπὸ νόσου
 μὲν τελευτήσαντα, τὴν ἱερωσύνην δὲ κατασχόντα μετὰ
 βασιλείας· καὶ γὰρ διάδημα περιέθετο πρῶτος Ἰούδας 10
 ἑνιαυτὸν ἕνα. βασιλεύσας δὲ ὁ Ἀλέξανδρος καὶ ἱερατεύ-
 σας ἔτη εἰκοσιεπτὰ καταστρέφει τὸν βίον, Ἀλεξάνδρῳ
 τῇ γυναικὶ καταστῆσαι τὸν ἀρχιερατευσόμενον ἐπιτρέ-
 ψας. ἡ δὲ τὴν μὲν ἀρχιερωσύνην Ἴρκανῶ δίδωσιν, αὐτῇ
 δὲ τὴν βασιλείαν ἑννέα ἔτη κατασχούσα τελευτᾷ τὸν 15
 βίον. τὸν Ἰσον δὲ χρόνον τὴν ἀρχιερωσύνην ὁ καὶ αὐ-
 τῆς Ἴρκανὸς ἔσχεν· μετὰ γὰρ τὸν θάνατον αὐτῆς πο-
 λεμῆσας πρὸς αὐτὸν ὁ ἀδελφὸς Ἀριστόβουλος καὶ νικῆ-
 σας ἀφαιρεῖται μὲν ἐκεῖνον τὴν ἀρχήν, αὐτὸς δὲ ἐβασί-
 λευσε καὶ ἱεράτευσε τῶ θεῶ. ἔτει δὲ τρίτῳ τῆς βασι- 20
 λείας καὶ πρὸς μῆσι τοῖς Ἰσοῖς Πομπήιος ἔλθων, καὶ τὴν
 τῶν Ἱεροσολυμιτῶν πόλιν κατὰ κράτος ἐλαύν, αὐτὸν μὲν
 εἰς Ῥώμην μετὰ τῶν τέκνων δῆσας ἐπεμψε, τῶ δὲ Ἴρ-
 κανῶ πάλιν τὴν ἀρχιερωσύνην ἀποδοὺς τὴν μὲν τοῦ
 ἔθρους προστασίαν ἐπέτρεψε, διάδημα δὲ φορεῖν ἐκώ- 25
 λυσεν. ἦρξε δὲ πρὸς τοῖς ἑννέα τοῖς πρώτοις ὁ Ἴρκανὸς
 τέσσαρα καὶ εἰκοσι. Βαρζαφάρνης δὲ καὶ Πάκορος οἱ τῆς
 Παρθυηνῆς δυνάσται διαβάντες τὸν Εὐφράτην καὶ
 πολεμήσαντες Ἴρκανῶ αὐτὸν μὲν ζωγρίᾳ συνέλαβον,
 τοῦ Ἀριστοβούλου δὲ υἱὸν Ἀντίγονον κατέστησαν βα- 30
 σιλέα. τρία δὲ ἔτη καὶ τρεῖς μῆνας ἄρξαντα τοῦτον Σόσ-
 σιός τε καὶ Ἡρώδης ἐξεπολιόρκησαν, Ἀντώνιος δὲ ἀνεί-

λεν εἰς τὴν Ἀντιόχειαν ἀναχθέντα. τὴν δὲ βασιλείαν
 Ἡρώδης παρὰ Ῥωμαίων ἐγχειρισθεὶς οὐκέτι τοὺς ἐκ τοῦ
 Ἀσαμωναίου γένους καθίστησιν ἀρχιερεῖς, ἀλλὰ τισὶν
 ἀσήμεοις καὶ μόνον ἐξ ἱερέων οὔσι, πλὴν ἑνὸς Ἀριστο-
 5 βούλου, τὴν τιμὴν ἀπένεμε. τὸν δὲ Ἀριστόβουλον Ἐρ-
 κανοῦ τοῦ ὑπὸ Πάρθων ληφθέντος υἱωνὸν ὄντα κατα-
 στήσας ἀρχιερέα, τῇ ἀδελφῇ αὐτοῦ συνώκησε Μαριάμ-
 μη, τὴν τοῦ πλήθους πρὸς ἑαυτὸν θηρώμενος εὐνοίαν
 διὰ τὴν Ἐρκανοῦ μημίην. εἶτα φοβηθεὶς μὴ πρὸς τὸν
 10 Ἀριστόβουλον πάντες ἀποκλινωσιν, ἀνεῖλεν αὐτόν, ἐν
 Ἰεριχοῖ πνιγῆναι μηχανησάμενος κολυμβῶντα, καθὼς
 ἦδη δεδηλώκαμεν. μετὰ τοῦτον οὐκέτι τοῖς ἐκγόνοις
 τῶν Ἀσαμωναίου παιδων τὴν ἀρχιερωσύνην ἐπίστευ-
 σεν. ἔπραξε δὲ ὅμοια τῷ Ἡρώδῃ περὶ τῆς καταστάσεως
 15 τῶν ἱερέων Ἀρχελάος τε ὁ παῖς αὐτοῦ καὶ οἱ μετὰ τοῦ-
 του τὴν ἀρχὴν Ῥωμαῖοι τῶν Ἰουδαίων παραλαβόντες.
 εἰσὶν οὖν οἱ ἀπὸ τῶν Ἡρώδου χρόνων ἀρχιερατεύσαν-
 τες μέχρι τῆς ἡμέρας ἧς τὸν ναὸν καὶ τὴν πόλιν Τίτος
 ἐλὼν ἐπυρπόλησεν, οἱ πάντες εἴκοσι καὶ ὀκτώ, χρόνος
 20 δὲ τούτων ἔτη πρὸς τοῖς ἑκατὸν ἑπτὰ. καὶ τινὲς μὲν αὐ-
 τῶν ἐπολιτεύσαντο ἐπὶ τε Ἡρώδου βασιλεύοντος καὶ ἐπὶ
 Ἀρχελαίου τοῦ παιδὸς αὐτοῦ· μετὰ δὲ τὴν τούτων τε-
 λευτὴν ἀριστοκρατία μὲν ἦν ἡ πολιτεία, τὴν δὲ προστα-
 σίαν τοῦ ἔθνους οἱ ἀρχιερεῖς ἐπεπίστευοντο.
 25 περὶ μὲν οὖν τῶν ἀρχιερέων ἱκανὰ ταῦτα· Γέσσιος 11
 δὲ Φλωῶρος, ὁ πεμφθεὶς Ἀλβίνου διάδοχος ὑπὸ Νέρω-
 νος, πολλῶν ἀνέπλησε κακῶν Ἰουδαίους. Κλαβομένηος
 δὲ ἦν τὸ γένος οὗτος, ἐπήγετο δὲ Κλεοπάτραν γυναῖκα,
 δι' ἣν φίλην οὔσαν Ποππηίας τῆς Νέρωνος γυναικός,
 30 καὶ πονηρία μὴδὲν αὐτοῦ διαφέρουσαν, τῆς ἀρχῆς ἐπέ-
 τυχευ. οὕτω δὲ περὶ τὴν ἐξουσίαν ἐγένετο κακὸς καὶ
 βίαιος ὥστε διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῶν κακῶν Ἀλβίνου

ἐπήνουν ὡς εὐεργέτην Ἰουδαῖοι· ἐκεῖνος μὲν γὰρ ἐπεκρύπτετο τὴν πονηρίαν καὶ τοῦ μὴ παντάπασι κατάφωρος εἶναι προυνόει, Γέσσιος δὲ Φλωῶρος, καθάπερ εἰς ἐπίδειξιν πονηρίας ~~πεμφθεῖς, τὰς~~ εἰς τὸ ἔθνος ἡμῶν παρανομίας ἐπόμπευε, μήτε ἀρπαγῆς παραλιπῶν μηδένα τρόπον μήτε ἀδίκου κολάσεως. ἦν γὰρ ἄτεγκτος μὲν πρὸς ἔλεον, παντὸς δὲ κέρδους ἄκληστος, ᾧ γε μηδὲ τὰ πλείστα τῶν ὀλλῶν διέφερεν, ἀλλὰ καὶ λησταῖς ἐκoinώνησεν· ἀδεῶς γὰρ οἱ πολλοὶ τοῦτο ἐκραττον, ἐχέγγυον παρ' ἐκείνου τὴν σωτηρίαν ἐπὶ τοῖς μέρεσιν ἔχειν πεπιστευκότες. καὶ τοῦτο μέτριον οὐκ ἦν, ἀλλ' οἱ δυστυχεῖς Ἰουδαῖοι μὴ δυνάμενοι τὰς ἀπὸ τῶν ληστῶν γινομένης πορθῆσεις ὑπομένειν, ἠναγκάζοντο τῶν ἰδίων ἐξανιστάμενοι ἠθῶν φεύγειν ἅπαντες, ὡς κρείττον ὀπουδήποτε παρὰ τοῖς ἄλλοφύλοις κατοικήσοντες. καὶ τί δεῖ πλείω λέγειν; τὸν γὰρ πρὸς Ῥωμαίους πόλεμον ὁ καταναγκάσας ἡμᾶς ἄρασθαι Φλωῶρος ἦν, κρείττον ἠγουμένους ἀθρόους ἢ κατ' ὀλίγον ἀπολέσθαι. καὶ δὴ τὴν ἀρχὴν ἔλαβεν ὁ πόλεμος δευτέρῳ μὲν ἔτει τῆς ἐπιτροπῆς Φλώρου, δωδεκάτῳ δὲ τῆς Νέρωνος ἀρχῆς.

ἀλλ' ὅσα μὲν δρᾶν ἠναγκάσθημεν ἢ παθεῖν ὑπεμείναμεν, ἀκριβῶς γινῶναι πάρεστι τοῖς βουλομένοις ἐντυχεῖν ταῖς ὑπ' ἐμοῦ περὶ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ πολέμου βίβλοις ² γεγραμμέναις· παύσεται δὲ ἐνταῦθά μοι τὰ τῆς ἀρχαιολογίας, μεθ' ἣν καὶ τὸν πόλεμον ἠρξάμην γράφειν. περιέχει δὲ αὕτη τὴν ἀπὸ πρώτης γενέσεως ἀνθρώπου παράδοσιν μέχρι ἔτους δωδεκάτου τῆς Νέρωνος ἡγεμονίας τῶν ἡμῖν συμβεβηκότων τοῖς Ἰουδαίοις κατὰ τε τὴν Αἴγυπτον καὶ Συρίαν καὶ Παλαιστίνην, ὅσα τε πεπόνθαμεν ὑπὸ Ἀσσυρίων τε καὶ Βαβυλωνίων, τίνα τε Πέρσαι καὶ Μακεδόνες διατεθείκασιν ἡμᾶς, καὶ μετ' ἐκείνους Ῥωμαῖοι. πάντα γὰρ οἶμαι μετ' ἀκριβείας ἀπάσης συν-

τεταχέναι. τηρῆσαι δὲ πεπειράμαι καὶ τὴν τῶν ἀρχιε-
 ρέων ἀναγραφὴν τῶν ἐν δισχιλλοῖς ἔτεσι γενομένων.
 ἀπλανῆ δὲ πεποιήμαι καὶ τὴν περὶ τοὺς βασιλεῖς δια-
 δοχὴν, τὰς πράξεις αὐτῶν καὶ τὰς πολιτείας ἀπαγγέλ-
 5 λων, μοναρχῶν τε δυναστείας, ὡς αἱ ἱερὰ βίβλοι περὶ
 πάντων ἔχουσι τὴν ἀναγραφὴν· τοῦτο γὰρ ποιήσῃεν ἐν
 ἀρχῇ ἐπηγγελιάμην τῆς ἱστορίας. λέγω δὲ θαρσύνσας
 ἤδη διὰ τὴν τῶν προτεθέντων συντέλειαν, ὅτι μηδεὶς
 ἂν ἕτερος ἠδυνήθη θελήσας, μήτε Ἰουδαῖος μήτε ἀλλό-
 10 φυλος, τὴν πραγματείαν ταύτην οὕτως ἀκριβῶς εἰς Ἑλ-
 ληνας ἐξευγκεῖν. ἔχω γὰρ ὁμολογούμενον παρὰ τῶν
 ὁμοεθνῶν πλείστον αὐτῶν κατὰ τὴν ἐπιχώριον παι-
 δεῖαν διαφέρειν· καὶ τῶν Ἑλληνικῶν δὲ γραμμάτων
 ἐσπούδασα μετασχεῖν, τὴν γραμματικὴν ἐμπειρίαν ἀνα-
 15 λαβῶν. τὴν δὲ περὶ τὴν προφορὰν ἀκριβείαν πατριος
 ἐκώλυσε συνῆθεια· παρ' ἡμῖν γὰρ οὐκ ἐκείνους ἀπο-
 δέχονται τοὺς πολλῶν ἔθνων διάλεκτον ἐκμαθόντας καὶ
 γλαφυρότητι λέξεων τὸν λόγον ἐπικομψεύοντας, διὰ τὸ
 κοινὸν εἶναι νομίζειν τὸ ἐπιτήδευμα τοῦτο οὐ μόνον
 20 ἔλευθέρων τοῖς τυχοῦσιν ἀλλὰ καὶ τῶν οἰκετῶν τοῖς θέ-
 λουσι, μόνοις δὲ σοφίαν μαρτυροῦσι τοῖς τὰ νόμιμα σα-
 φῶς ἐπισταμένοις καὶ τὴν τῶν ἱερῶν γραμμάτων δύνα-
 μιν ἐρμηνεῦσαι δυναμένοις. διὰ τοῦτο πολλῶν πονη-
 σάντων περὶ τὴν ἄσκησιν ταύτην μόλις τινὲς δύο ἢ τρεῖς
 25 κατώρθωσαν, καὶ τῶν πόνων τὴν ἐπικαρπλίαν εὐθύς
 ἔλαβον. ἴσως δὲ οὐκ ἂν ἐπίφθονον γένοιτο, οὐδὲ σκαιὸν
 τοῖς πολλοῖς φανήσεται, καὶ περὶ γένους τοῦμοῦ καὶ
 περὶ τῶν κατὰ τὸν βίον πράξεων βραχεία διεξελεθεῖν, ἕως
 ἔχω ζῶντας ἢ τοὺς ἐλέγξοντας ἢ τοὺς μαρτυρήσοντας.
 30 ἐπὶ τούτοις δὲ καταπαύσω τὴν ἀρχαιολογίαν, βίβλοισ
 μὲν εἰκοσι περιειλημμένην, ἕξ δὲ μυριάσι στίχων· κἄν
 τὸ θεῖον ἐπιτρέπη, κατὰ περιδρομὴν ὑπομνήσω πάλιν

τοῦ τε πολέμου καὶ τῶν συμβεβηκότων ἡμῖν μέχρι τῆς
 νῦν ἐνεστῶσης ἡμέρας, ἣτις ἐστὶ τρισκαιδεκάτου μὲν
 ἔτους τῆς Δομετιανοῦ Καίσαρος ἀρχῆς, ἐμοὶ δὲ ἀπὸ γε-
 νέσεως πεντηκοστοῦ καὶ ἑκτου. προήρημαι δὲ συγγρά-
 φαι κατὰ τὰς ἡμετέρας δόξας τῶν Ἰουδαίων ἐν τέσσαρσι 5
 βίβλοις περὶ θεοῦ καὶ τῆς οὐσίας αὐτοῦ, καὶ περὶ τῶν
 νόμων, διὰ τί κατ' αὐτοὺς τὰ μὲν ἔξεστιν ἡμῖν ποιεῖν
 τὰ δὲ κεκάλυται.

Ἐμοὶ δὲ γένος ἔστιν οὐκ ἄσημον, ἀλλ' ἐξ ἱερῶν ἄνωθεν καταβεβηκός. ὥσπερ δὴ παρ' ἐκάστοις ἄλλη τις ἔστιν εὐγενείας ὑπόθεσις, οὕτω παρ' ἡμῖν ἡ τῆς ἱερῶς σύνης μετουσία τεκμήριόν ἐστι γένους λαμπρότητος.

5 ἔμοι δ' οὐ μόνον ἐξ ἱερῶν ἔστι τὸ γένος, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς πρώτης ἐφημερίδος τῶν εἰκοσιτεσσάρων (πολλὴ δὲ καὶ τοῦτω διαφορά), καὶ τῶν ἐν ταύτῃ φυλῶν ἐκ τῆς ἀρίστης. ὑπάρχω δὲ καὶ τοῦ βασιλικοῦ γένους ἀπὸ τῆς μητρὸς· οἱ γὰρ Ἀσαμωναίου παῖδες, ὧν ἕκγονος ἐκείνη,

10 τοῦ ἔθνους ἡμῶν ἐπὶ μῆκιστον χρόνον ἡρχιεράτευσαν καὶ ἐβασίλευσαν. ἐρῶ δὲ τὴν διαδοχὴν. ὁ πρόπαππος ἦν ἔμοι Σίμων ὁ ψελλὸς ἐπικαλούμενος· οὗτος ἐγένετο καθ' ὃν καιρὸν ἡρχιεράτευσεν Σίμωνος ἀρχιερέως ὁ παῖς, ὃς πρῶτος ἀρχιερέων Ἰρκανὸς ἀνομάσθη. γίνονται δὲ

15 τῷ ψελλῷ Σίμωνι παῖδες ἑννέα· τούτων εἷς ἔστι Ματθίας ὁ Ἡφλίου λεγόμενος. οὗτος ἠγάγετο πρὸς γάμον θυγατέρα Ἰωνάθου ἀρχιερέως, τοῦ πρώτου ἐκ τῶν Ἀσαμωναίου παιδῶν γένους ἀρχιερατεύσαντος, τοῦ ἀδελφοῦ Σίμωνος τοῦ ἀρχιερέως· καὶ γίνεται παῖς αὐτῷ

20 Ματθίας ὁ κυρτὸς ἐπικληθεὶς, ἄρχοντος Ἰρκανοῦ τὸν πρῶτον ἐνιαυτὸν. τούτου γίνεται Ἰωσήπος ἐνάτῳ ἔτει τῆς Ἀλεξάνδρου ἀρχῆς, καὶ Ἰωσήπου Ματθίας βασιλεύοντος Ἀρχελαίου τὸ δέκατον, Ματθία δὲ ἐγὼ τῷ πρώτῳ τῆς Γαίου Καίσαρος ἡγεμονίας. ἔμοι δὲ παῖδες

εἰσι τρεῖς, Ἰρκανὸς μὲν ὁ πρεσβύτατος ἔτει τετάρτῳ τῆς Ἑσπεσσιανοῦ Καίσαρος ἡγεμονίας, ἐβδόμῳ δὲ Ἰουστός, ἐνάτῳ δὲ Ἀργίππας.

τὴν μὲν οὖν τοῦ γένους ἡμῶν διαδοχὴν, ὡς ἐν ταῖς δημοσίαις δέλτοις ἀναγεγραμμένην εὗρον, οὕτω παρατίθεμαι, τοῖς διαβάλλειν ἡμᾶς πειρωμένοις χαίρειν φράσας· ὁ πατήρ δέ μου Ματθίας οὐ διὰ μόνην τὴν εὐγενεῖαν ἐπίσημος ἦν, ἀλλὰ πλεον διὰ τὴν δικαιοσύνην ἐπηνεῖτο, γνωριμώτατος ὢν ἐν τῇ μεγίστῃ πόλει τῶν παρ' ἡμῖν τοῖς Ἱεροσολύμοις. ἐγὼ δὲ συμπαιδευόμενος ἀδελφῷ Ματθία τοῦνομα (ἐγεγόνει γὰρ μοι γνήσιος ἐξ ἀμφοῖν τῶν γονέων) εἰς μεγάλην παιδείας προύκοπτον ἐπίδοσιν, μνήμη τε καὶ συνέσει δοκῶν διαφέρειν. ἔτι δ' ἄρα παῖς ὢν, περὶ τεσσαρεσκαίδέκατον ἔτος, διὰ τὸ φιλογράμματον ὑπὸ πάντων ἐπηνόμην, συνιόντων ἅει τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν τῆς πόλεως πρώτων ὑπὲρ τοῦ παρ' ἐμοῦ περὶ τῶν νομίμων ἀκριβεστέρον τι γινῶναι. περὶ ἑκκαίδεκα δὲ ἔτη γενόμενος ἐβουλήθη τῶν παρ' ἡμῖν αἰρέσεων ἐμπειρίαν λαβεῖν· τρεῖς δ' εἰσὶν αὐταί, Φαρισαίων μὲν ἡ πρώτη καὶ Σαδδουκαίων ἡ δευτέρα, τρίτη δὲ ἡ Ἑσσηνῶν, καθὼς πολλάκις εἶπαμεν· οὕτως γὰρ ὥμοιη αἰρήσεσθαι τὴν ἀρίστην, εἰ πάσας καταμάθοιμι. σκληραγωγήσας γοῦν ἑμαυτὸν καὶ πολλὰ ποιηθεὶς τὰς τρεῖς διήλθον. καὶ μηδὲ τὴν ἐντεῦθεν ἐμπειρίαν ἱκανὴν ἑμαυτῷ νομίσας εἶναι, πυθόμενός τινα Βαβουῦν ὄνομα. κατὰ τὴν ἐρημίαν διατρέβειν ἐσθῆτι μὲν ἀπὸ δένδρων χρώμενον, τροφὴν δὲ τὴν αὐτομάτως φυομένην προσφερόμενον, ψυχρῷ δὲ ὕδατι τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα πολλάκις λουόμενον πρὸς ἀγνείαν, ξηλωτῆς ἐγενόμην αὐτοῦ. καὶ διατρέψας παρ' αὐτῷ ἑμαυτοῦς τρεῖς καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τελειώσας εἰς τὴν πόλιν ὑπέστρεφον. ἐννεακαίδεκα δ' ἔτη ἔχων ἠρξάμην [τε] πολι-

τεύεσθαι τῇ Φαρισαίων αἰρέσει κατακολουθῶν, ἣ πα-
ραπλήσιός ἐστι τῇ παρ' Ἑλλήσι Στωικῇ λεγομένῃ.

μετ' εἰκοστὸν δὲ καὶ ἕκτον ἐνιαυτὸν εἰς Ῥώμην μοι 3
συνέπεσεν ἀναβῆναι δια τὴν λεχθησομένην αἰτίαν.
5 καθ' ὃν χρόνον Φῆλιξ τῆς Ἰουδαίας ἐπετρόπευεν, ἱερεῖς
τινάς συνήθεις ἐμοί, καλοὺς ἀγαθοὺς, διὰ μικρὰν καὶ
τὴν τυχοῦσαν αἰτίαν δῆσας εἰς τὴν Ῥώμην ἐπεμψε, λό-
γον ὑφέξοντας τῷ Καίσαρι. οἷς ἐγὼ πόρον εὐρέσθαι
βουλόμενος σωτηρίας, μάλιστα δὲ πυθόμενος ὅτι καί-
10 περ ἐν κακοῖς ὄντες οὐκ ἐξελάθοντο τῆς εἰς τὸ θεῖον
εὐσεβείας, διατρέφονται δὲ σύκοις καὶ καρύοις, ἀφικό-
μην εἰς Ῥώμην πολλὰ κινδυνεύσας κατὰ θάλασσαν.
βαπτισθέντος γὰρ ἡμῶν τοῦ πλοίου κατὰ μέσον τὸν
Ἀδρίαν, περὶ ἑξακοσίους τὸν ἀριθμὸν ὄντες δι' ὅλης
15 τῆς νυκτὸς ἐνηξάμεθα, καὶ περὶ ἀρχομένην ἡμέραν ἐπι-
φανέντος ἡμῖν κατὰ θεοῦ πρόνοιαν Κυρηναικοῦ πλοίου,
φθάσαντες τοὺς ἄλλους ἐγὼ τε καὶ τινες ἕτεροι, περὶ
ὄγδοήκοντα σύμπαντες, ἀνελήφθημεν εἰς τὸ πλοῖον.
διασωθεῖς δ' εἰς τὴν Δικαιάρχειαν, ἣν Ποτιόλους Ἰτα-
20 λοὶ καλοῦσιν, διὰ φιλίας ἀφικόμην Ἀλιτύρῳ (μιμολό-
γος δ' ἦν οὗτος μάλιστα τῷ Νέρωνι καταθύμιος, Ἰου-
δαῖος τὸ γένος), καὶ δι' αὐτοῦ Ποππηία τῇ τοῦ Καίσα-
ρος γυναικὶ γνωρισθεῖς προνοῶ ὡς τάχιστα παρακαλέ-
σας αὐτὴν τοὺς ἱερεῖς λυθῆναι. μεγάλων δὲ δωρεῶν
25 πρὸς τῇ εὐεργεσίᾳ ταύτῃ τυχὼν παρὰ τῆς Ποππηίας
ὑπέστρεφον ἐπὶ τὴν οἰκίαν.

καταλαμβάνω δ' ἤδη νεωτερισμῶν ἀρχάς, καὶ πολ- 4
λοὺς ἐπὶ τῇ Ῥωμαίων ἀποστάσει μέγα φρονοῦντας. κα-
ταστέλλειν οὖν ἐπειρώμην τοὺς στασιῶδεις καὶ μετα-
30 νοεῖν ἐπειθὸν, ποιησάμενος πρὸ ὀφθαλμῶν πρὸς οὓς
πολεμήσουσιν, ὅτι Ῥωμαίων οὐ κατ' ἐμπειρίαν μόνην
πολεμικὴν ἀλλὰ καὶ κατ' εὐτυχίαν ἐλαττοῦνται, καὶ μὴ

προπετῶς καὶ παντάκασιν ἀνοήτως πατρίσι καὶ γενεαῖς καὶ σφίσι ἀντοῖς τὸν περὶ τῶν ἐσχάτων κακῶν κίνδυνον ἐπάγειν. ταῦτα δ' ἔλεγον καὶ λιπαρῶς ἐνεκείμην ἀποτρέπων, δυστυχεστάτων ἡμῶν τοῦ πολέμου τὸ τέλος γενήσεσθαι προορώμενος. οὐ μὴν ἐπεισα· πολὺ γὰρ ἦ 5 τῶν ἀπονοηθέντων ἐπεκράτησε μανία.

5 δεισας γοῦν μὴ ταῦτα συνεχῶς λέγων διὰ μίσους ἀφικοίμην καὶ ὑποψίας ὡς τὰ τῶν πολεμίων φρονῶν, καὶ κινδυνεύσω ληφθεὶς ὑπ' αὐτῶν ἀναιρεθῆναι, ἐχομένης ἤδη τῆς Ἀντωνίας, ὅπερ ἦν φρούριον, εἰς τὸ ἐνδοτέρῳ ἱερὸν ὑπεχώρησα. μετὰ δὲ τὴν ἀναίρεσιν Μανασίου καὶ τῶν πρώτων τοῦ ληστρικοῦ στίφους, ὑπεξελθὼν τοῦ ἱεροῦ πάλιν τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς πρώτοις τῶν Φαρισαίων συνδιέτριβον. φόβος δ' οὐκέτι μέτριος εἶχεν ἡμᾶς, ὁρῶντας τὸν μὲν δῆμον ἐν τοῖς 15 ὄπλοις· αὐτοὶ δ' ὄντες ἐν ἀπόρῳ τί ποιήσωμεν, καὶ τοὺς νεωτεριστὰς παύειν οὐ δυνάμενοι, προδήλου δ' ἡμῖν τοῦ κινδύνου παρεστῶτος, συγκατανεύειν μὲν αὐτῶν ταῖς γνώμαις ἐλέγομεν, συνεβουλευόμεν δὲ μένειν ἐφ' αὐτῶν καὶ τοὺς πολεμίους ἀπελθόντας ἔαν, 20 ἐλπίζοντες οὐκ εἰς μακρὰν Γέσσιον, μετὰ μεγάλης δυνάμεως ἀναβάντα, παύσειν τὸν νεωτερισμὸν.

6 ὃ δ' ἐπελθὼν καὶ συμβαλὼν μάχῃ ἐνικήθη, πολλῶν τῶν μετ' αὐτοῦ πεσόντων. καὶ γίνεται τὸ Γασσίου πταῖσμα συμφορὰ τοῦ παντὸς ἡμῶν ἔθνος· ἐπήρθησαν γὰρ ἐπὶ τούτῳ μᾶλλον οἱ τὸν πόλεμον ἀγαπήσαντες, καὶ νικήσαντες τοὺς Ῥωμαίους εἰς τέλος ἤλπισαν, προσγενομένης καὶ ἑτέρας τινὸς τοιαύτης αἰτίας. οἱ τὰς πέριξ τῆς Συρίας πόλεις κατοικοῦντες τοὺς παρ' ἑαυτοῖς Ἰουδαίους συλλαμβάνοντες σὺν γυναιξὶ καὶ 25 τέκνοις ἀνήρουν, οὐδεμίαν αὐτοῖς αἰτίαν ἐπικαλεῖν ἔχοντες· οὔτε γὰρ ἐπὶ Ῥωμαίων ἀποστάσει νεώτερόν.

τι πεφρονήκεσαν, οὔτε πρὸς αὐτοὺς ἐκείνους ἐχθρὸν ἢ ἐπίβουλον. Σκυθοπολιταὶ δὲ πάντων ἀσεβέστατα καὶ παρανομώτατα διεπράξαντο· ἐπελθόντων γὰρ αὐταῖς Ἰουδαίων ἐξωθεν πολεμίων, τοὺς παρ' αὐτοῖς Ἰουδαίους ἐβίασαντο κατὰ τῶν ὁμοφύλων ὄπλα λαβεῖν, ὅπερ ἐστὶν ἡμῖν ἀθέμιτον, καὶ μετ' ἐκείνων συμβαλόντες ἐκράτησαν τῶν ἐπελθόντων, ἐπειδὴ δ' ἐνίκησαν, ἐκλαθόμενοι τῆς πρὸς τοὺς ἐνοίκους καὶ συμμάχους πίστεως πάντας αὐτοὺς διεσχρήσαντο, πολλὰς μυριάδας ὄντας. ὅμοια δ' ἔπαθον καὶ οἱ τὴν Δαμασκὸν Ἰουδαῖοι κατοικοῦντες. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἀκριβέστερον ἐν ταῖς περὶ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ πολέμου βίβλοις δεδηλώκαμεν· νῦν δ' αὐτῶν ἐπεμνήσθην βουλόμενος παραστήσαι τοῖς ἀναγινώσκουσιν ὅτι οὐ προαίρεσις ἐγένετο τοῦ πολέμου πρὸς Ῥωμαίους Ἰουδαίοις, ἀλλὰ τὸ πλεον

νικηθέντος οὖν, ὡς ἔφαμεν, τοῦ Γεσσίου, τῶν Ἰε- 7
ροσολυμιτῶν οἱ πρῶτοι, θεασάμενοι τοὺς μὲν ληστὰς ἅμα τοῖς νεωτερισταῖς εὐπορουμένους ὄπλων, δείσαντες δὲ αὐτοὶ μὴ ἄνοπλοι καθεστηκότες ὑποχείριοι γίνωνται τοῖς ἐχθροῖς, ὃ καὶ μετὰ ταῦτα συνέβη, καὶ πυνθόμενοι τὴν Γαλιλαίαν οὐπω πᾶσαν Ῥωμαίων ἀφεστάναι, μέρος δ' αὐτῆς ἠρεμεῖν ἔτι, πέμπουσιν ἐμὲ καὶ δύο ἄλλους τῶν ἱερέων, καλοὺς κάγαθούς ἀνδρας, Ἰωάξαρον καὶ Ἰούδαν, πείσοντας τοὺς πονηροὺς καταθέσθαι τὰ ὄπλα, καὶ διδάξοντας ὡς ἐστὶν ἄμεινον τοῖς κρατίστοις τοῦ ἔθνους αὐτὰ τηρεῖσθαι. ἔγνωστο δὲ τούτοις ἀεὶ μὲν ἔχειν τὰ ὄπλα πρὸς τὸ μέλλον ἔτοιμα, περιμένειν δὲ τί πράξουσι Ῥωμαῖοι μαθεῖν. λαβὼν 8
οὖν ἐγὼ τὰς ὑποθήκας ταύτας ἀφικόμεν ἐπὶ τὴν Γαλιλαίαν, καὶ Σεπφορίτας μὲν οὐκ ἐν ὀλίγῳ περὶ τῆς πατρίδος ἀγῶνι καθεστῶτας εὔρον, διαρπάσαι κεκρικό-

των αὐτῆν τῶν Γαλιλαίων διὰ τὴν πρὸς Ῥωμαίους ἐκείνων φίλιαν, καὶ ὅτι καὶ Κεσίῳ Γάλλῳ τῷ τῆς Συρίας ἡγεμονεύοντι δεξιάν τε καὶ πίστιν προτείνειαν. ἀλλὰ τοὺτους μὲν ἐγὼ πάντας ἀπήλλαξα τοῦ φόβου, πείσας ὑπὲρ αὐτῶν τὰ πλήθη, καὶ ἐπιτρέψας ὁσάκις θέλουσι 5 διακέμπεσθαι πρὸς τοὺς ἐν Δώροις οἰκέλους ὁμηρεῖοντας Γεσσίῳ· τὰ δὲ Δῶρα πόλις ἐστὶ τῆς Φοινίκης. τοὺς ἐν Τιβεριάδι δὲ κατοικοῦντας εὗρον ἐφ' ὄπλα κωχωρηκότας ἦδη, δι' αἰτίαν τοιαύτην.

- 9 στάσεις τρεῖς ἦσαν κατὰ τὴν πόλιν, μίᾳ μὲν ἀν- 10
 δρῶν εὐσχημόνων, ἦρχε δ' αὐτῆς Ἰούλιος Κάπελλος. οὗτος δὴ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ πάντες, Ἡρώδης ὁ Μιαροῦ καὶ Ἡρώδης ὁ τοῦ Γαμάλου καὶ Κομφὸς ὁ τοῦ Κομφοῦ (Κρίσπος γὰρ ἀδελφὸς αὐτοῦ, τοῦ μεγάλου βασιλέως γενόμενός ποτε ἐπαρχος, ἐν ταῖς ἰδίαις κτήσεσιν ἐτύγ- 15
 χανε, πέραν τοῦ Ἰορδάνου), πάντες οὖν οἱ προειρημένοι κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἐμμένειν συνεβούλευον τῇ πρὸς τοὺς Ῥωμαίους καὶ τὸν βασιλέα πίστει. τῇ γνώμῃ δ' οὐ συνηρέσκετο Πίστος, παραγόμενος ὑπὸ Ἰούστου τοῦ παιδός· καὶ γὰρ ἦν φύσει πῶς ἐπιμανής. 20
 ἢ δευτέρα δὲ στάσις, ἐξ ἀσημοτάτων σινεστηκυῖα, πολεμῆν ἐκρινεν. Ἰοῦστος δ' ὁ Πίστου παῖς, ὁ τῆς τρίτης μερίδος πρῶτος, ὑπεκρίνετο μὲν ἐνδοιάζειν πρὸς τὸν πόλεμον, νεωτέρων δ' ἐπεθύμει πραγμάτων, ἐκ τῆς μεταβολῆς οἰόμενος δύναμιν ἐαυτῷ περιποιήσειν. παρ- 25
 ελθῶν οὖν εἰς μέσους διδάσκειν ἐπειράτο τὸ πλῆθος ὡς ἡ πόλις ἐστὶν ἀεὶ τῆς Γαλιλαίας, ἄρξειεν δὲ ἐπὶ γε τῶν Ἡρώδου χρόνων τοῦ τετράρχου καὶ κτίστου γενομένου, βουλευθέντος αὐτοῦ τὴν Σεπρωριτῶν πόλιν τῇ Τιβεριέων ὑπακούειν· ἀποβάλλειν δὲ τὸ πρωτεῖον αὐτοῦς 30
 μηδὲ ἐπὶ τοῦ βασιλέως Ἀγρίππα τοῦ πατρός, διαμεῖναι δὲ καὶ μέχρι Φήλικος προλισταμένου τῆς Ἰουδαίας.

νῦν δὲ ἔλεγεν αὐτοὺς ἠτυχηκέναι τῷ νεωτέρῳ δωρεᾶν
 Ἀγρίππα δοθέντας ὑπὸ Νέρωνος· ἄρξαι γὰρ εὐθύς τὴν
 μὲν Σέπρωριν, ἐπειδὴ Ῥωμαίοις ὑπήκουσε, τῆς Γαλι-
 λαίας, καταλυθῆναι δὲ παρ' αὐτοῖς τὴν τε βασιλικὴν
 5 τράπεζαν καὶ τὰ ἀρχεῖα. ταῦτα καὶ πρὸς τούτοις ἕτερα
 πολλὰ κατὰ βασιλέως Ἀγρίππα λέγων ὑπὲρ τοῦ τὸν
 δῆμον εἰς τὴν ἀποστασίαν ἐρεθίσαι, προσετίθει νῦν
 εἶναι καιρὸν ἀραμένους ὄπλα καὶ Γαλιλαίους συμμά-
 χους προσλαβόντας (ἄρξειν γὰρ αὐτῶν ἐκόντων διὰ τὸ
 10 πρὸς τοὺς Σεπρωρίτας μῖσος ὑπάρχον αὐτοῖς, ὅτι τὴν
 πρὸς Ῥωμαίους πίστιν διαφυλάσσουσιν) μεγάλην χεῖρ
 πρὸς τὴν ὑπὲρ αὐτῶν τιμωρίαν τραπέσθαι. ταῦτα λέ-
 γων προετρέψατο τὸ πλῆθος· ἦν γὰρ ἱκανὸς δημαγω-
 γεῖν καὶ τῶν ἀντιλεγόντων τὰ βελτίω περιεῖναι γο-
 15 ητεία καὶ ἀπάτη τῇ διὰ λόγων. καὶ γὰρ οὐδ' ἄπειρος
 ἦν παιδείας τῆς παρ' Ἑλλησιν, ἣ θάρρων ἐπεχειρήσει
 καὶ τὴν ἱστορίαν τῶν πραγμάτων τούτων ἀναγράφειν ὡς
 τῷ λόγῳ τούτῳ περιεσόμενος τῆς ἀληθείας. ἀλλὰ περὶ
 μὲν τούτου τοῦ ἀνδρός, ὡς φαῦλος τὸν βίον ἐγένετο
 20 καὶ ὡς σὺν τῷ ἀδελφῷ μικροῦ δεῖν καταστροφῆς αἰτίος
 ὑπῆρξε, προΐοντος τοῦ λόγου δηλώσομεν· τότε δὲ πεί-
 σασ Ἰοῦστος τοὺς πολίτας ἀναλαβεῖν τὰ ὄπλα, πολλοὺς
 δὲ καὶ μὴ θελήσαντας ἀναγκάσας, ἐξελθὼν σὺν πᾶσι
 τούτοις ἐμπύρησι τὰς τε Γαδαρηνῶν καὶ Ἰππηνῶν
 25 κώμας, αἱ δὲ μεθόριοι τῆς Τιβεριάδος καὶ τῆς τῶν
 Σκυθοπολιτῶν γῆς ἐτύγχανον κείμεναι.

καὶ Τιβεριάς μὲν ἐν τούτοις ἦν, τὰ περὶ Γίσχαλα 10
 δὲ εἶχε τὸν τρόπον τοῦτον. Ἰωάννης ὁ τοῦ Λευτ', τῶν
 πολιτῶν τινὰς ὄρων διὰ τὴν ἀποστασίαν τὴν ἀπὸ Ῥω-
 30 μαίων μέγα φρονοῦντας, κατέχειν αὐτοὺς ἐπειρᾶτο καὶ
 τὴν πίστιν ἠξίου διαφυλάττειν, οὐ μὴν ἠδυνήθη, καί-
 τοι πάννυ προθυμούμενος. τὰ γὰρ περίεξ ἔθνη, Γαδα-

ρηνοὶ καὶ Γαβαρηνοὶ, Σωγαναῖοι καὶ Τύριοι, πολλὴν ἀθροίσαντες δυνάμιν καὶ τοῖς Γίσχαλοις ἐπιπεσόντες λαμβάνουσι τὰ Γίσχαλα κατὰ κράτος, καὶ πυρπολήσαντες, εἶτα δὲ καὶ προσκατασκάψαντες, εἰς τὴν οἰκίαν ἀνέβησαν. Ἰωάννης δὲ ἐπὶ τούτῳ παροξυνθεὶς ὀπλίζει 5 πάντας τοὺς μεθ' αὐτοῦ· καὶ συμβαλὼν τοῖς προειρημένοις ἔθνεσι, τὰ τε Γίσχαλα κρείττονα πάλιν ἀνακτίσας, τεύχεσιν ὑπὲρ ἀσφαλείας τῆς εἰς ὕστερον ὠχύρωσεν.

- 11 Γάμαλα δὲ πίστει τῇ πρὸς Ῥωμαίους ἐνέμεινε δι' 10 αἰτίαν τοιαύτην. Φίλιππος ὁ Ἰακίμου παῖς, ἑπαρχος δὲ τοῦ βασιλείως Ἀργίππα, σωθεὶς παρὰ δόξαν ἐκ τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις βασιλικῆς αὐλῆς πολιορκουμένης καὶ διαφυγὼν εἰς ἕτερον ἐνέπεσε κίνδυνον, ὥστε ὑπὸ Μανανήμου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ληστῶν ἀναιρεθῆναι· διεκώλυ- 15 σαν δὲ Βαβυλώνιοι τινες, συγγενεῖς αὐτοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις ὄντες, πρᾶξαι τοὺς ληστὰς τὸ ἔργον. ἐπιμείνας οὖν ἡμέρας τέσσαρας ὁ Φίλιππος ἐκεῖ, τῇ πέμπτῃ φεύγει περιθιτῆ χρησάμενος κόμη τοῦ μὴ κατάδηλος γενέσθαι, καὶ παραγενόμενος εἰς τινα τῶν ἐαυτοῦ κωμῶν 20 κατὰ τοὺς ὄρους Γάμαλα τοῦ φρουρίου κειμένην, πέμπει πρὸς τινὰς τῶν ὑπ' αὐτῷ προστασσων ὡς αὐτὸν ἀφικέσθαι. ταῦτα δὲ αὐτὸν ἐννοούμενον ἐμποδίζει τὸ θεῖον ἐπὶ συμφέροντι· μὴ γὰρ τούτου γενομένου πάντως ἂν ἀπολώλει. πυρετοῦ δὲ κατασχόντος αὐτὸν ἐξ- 25 αἴφνης, γράψας ἐπιστολὰς τοῖς παισὶν Ἀργίππα καὶ Βερενίκη δίδωσι τῶν ἐξελευθέρων τινὶ κομίζειν πρὸς Ἰᾶρον. ἦν δ' οὗτος κατὰ τὸν καιρὸν ἐκείνον ὁ τὴν βασιλείαν διοικῶν, καταστησάντων αὐτὸν τῶν βασιλέων· αὐτοὶ γὰρ εἰς Βηρυτὸν ἀφικνοῦντο, ὑπαντῆσαι βουλό- 30 μενοι Γεσσίῳ. λαβὼν οὖν ὁ Ἰᾶρος τὰ παρὰ Φιλίππου γράμματα καὶ πυθόμενος αὐτὸν διασεσῶσθαι βαρέως

ἦνεγκεν, ἀχρεῖος τὸ λοιπὸν αὐτὸς νομίζων φανεῖσθαι
 τοῖς βασιλευσιν ἀφικομένον τοῦ Φιλίππου. προαγα-
 γῶν οὖν εἰς τὸ πλῆθος τὸν τὰς ἐπιστολάς κομίζοντα,
 καὶ πλαστογραφίαν ἐπικαλέσας, ψεύδεσθαι τε φήσας
 5 αὐτὸν ἀπαγγέλλαντα ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις Φίλιππον
 μετὰ τῶν Ἰουδαίων Ῥωμαίοις πολεμεῖν, ἀπέκτεινε.
 μὴ ὑποσιρέψαντος δὲ τοῦ ἐξελευθέρου, Φίλιππος ἀπο-
 ρῶν τὴν αἰτίαν δεύτερον ἐκπέμπει μετ' ἐπιστολῶν πάλ-
 λιν τὸν ἀπαγγελοῦντα πρὸς αὐτὸν τί τὸ συμβεβηκὸς
 10 εἴη τῷ ἀποσταλέντι, δι' ὃ βραδύνειεν. καὶ τοῦτον δὲ
 παραγνώμενον ὁ Ἰσᾶρος συγκοφαντήσας ἀνέλεν. καὶ
 γὰρ ὑπὸ τῶν ἐν Καισαρείᾳ Σύρων ἐπῆρτο μέγα φρο-
 νεῖν, ἀναιρεθῆσεσθαι μὲν λεγόντων ὑπὸ Ῥωμαίων
 Ἀγρίππαν διὰ τὰς ὑπὸ Ἰουδαίων ἀμαρτίας, λήψεσθαι
 15 δ' αὐτὸν τὴν ἀρχὴν ἐκ βασιλέων ὄντα· καὶ γὰρ ἦν
 ὁμολογουμένως ὁ Ἰσᾶρος βασιλικοῦ γένους, ἐκγονοῦ
 Σοῒου τοῦ περὶ τὸν Αἰθίον τετραρχοῦντος. διὰ τοῦτ'
 οὖν ὁ Ἰσᾶρος τυφούμενος τὰς μὲν ἐπιστολάς παρ' ἑαυτῷ
 κατέσχε, μηχανώμενος μὴ ἐντυχεῖν τοῖς γράμμασι τὸν
 20 βασιλέα, τὰς ἐξόδους δὲ πάσας ἐφρούρει, μὴ διαδράς
 τις ἀπαγγεῖλει τῷ βασιλεῖ τὰ πραττόμενα. καὶ δὴ χα-
 ριζόμενος τοῖς κατὰ τὴν Καισαρείαν Σύροις πολλοῦς
 τῶν Ἰουδαίων ἀπέκτεινεν. ἐβουλήθη δὲ καὶ μετὰ τῶν
 ἐν Βαταναίᾳ Τραχανιτῶν ἀναλαβὼν τὰ ὄπλα ἐπὶ τοὺς
 25 ἐν Ἐκβατάνοις Βαβυλωνίους Ἰουδαίους (ταύτην γὰρ
 τὴν προσηγορίαν ἔχουσιν) ὀρμησαί. καλέσας οὖν τῶν
 κατὰ τὴν Καισαρείαν Ἰουδαίων δάδεκα τοὺς δοκιμω-
 τάτους, προσέτασεν αὐτοῖς ἀφικομένοις εἰς Ἐκβάτανα
 πρὸς τοὺς ἐκεῖ κατοικοῦντας αὐτῶν ὁμοφύλους εἰπεῖν
 30 ὅτ' Ἰσᾶρος, ἀκούσας ὑμᾶς ἐπὶ βασιλέα μέλλειν ὀρμᾶν,
 κα μὴ πιστεύσας, πέπομφεν ἡμᾶς πείσοντας ὑμᾶς τὰ
 ὄπλα καταθέσθαι· τοῦτο γὰρ αὐτῷ τεκμήριον ἔσεσθαι

καὶ τοῦ καλῶς μὴ πιστεῦσαι τοῖς περὶ ὑμῶν λέγουσιν. ἐκέλευε δὲ καὶ τοὺς πρώτους αὐτῶν ἄνδρας ἑβδομήκοντα πέμπειν, ἀπολογησομένους περὶ τῆς ἐπενηνεγμένης αἰτίας. ἐλθόντες οὖν οἱ δώδεκα πρὸς τοὺς ἐν Ἐκβατάνοις ὁμοφύλους, καὶ καταλαβόντες αὐτοὺς μηδὲν ἐπὶ νεωτερισμῷ φρονούντας, ἐπεισαν καὶ τοὺς ἑβδομήκοντα πέμπειν. οἱ δὲ μηδὲν ὑποπτεύοντες τοιοῦτον οἶον ἔμελλεν ἀποβῆσεσθαι, ἐξαπέστειλαν. καταβαίνουσι δ' οὗτοι μετὰ τῶν δώδεκα πρέσβων εἰς τὴν Καισάρειαν. ὑπαντήσας οὖν ὁ Ἰάρος μετὰ τῆς βασιλικῆς δυνάμεως σὺν τοῖς πρέσβεσι πάντας ἀπέκτεινε, καὶ τὴν πορείαν ἐπὶ τοὺς ἐν Ἐκβατάνοις Ἰουδαίους ἐποιεῖτο. φθάσας δὲ τις ἐκ τῶν ἑβδομήκοντα σωθεὶς ἀπήγγειλεν αὐτοῖς, ἁκείνοι τὰ ὄπλα λαβόντες σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις εἰς Γάμαλα τὸ φρούριον ὑπεχώρησαν, καταλιπόντες τὰς κώμας πολλῶν ἀγαθῶν πλήρεις καὶ βρακχημάτων πολλὰς μυριάδας ἐχούσας. Φίλιππος δὲ πύθόμενος ταῦτα καὶ αὐτὸς εἰς Γάμαλα τὸ φρούριον ἦεν· παραγενομένου δὲ κατεβόα τὸ πλῆθος, ἄρχειν αὐτῶν παρακαλοῦντες, καὶ πολεμεῖν πρὸς Ἰάρον καὶ τοὺς ἐν τῇ Καισαρείᾳ Σύρους· διεδέδοτο γὰρ ὑπὸ τούτων ὄν βασιλέα τεθνήσκειν. Φίλιππος δ' αὐτῶν κατεῖχε τὰς ἰσχύας, ὑπομιμνήσκων τῶν τε τοῦ βασιλέως εἰς αὐτοὺς εὐεργεσιῶν, καὶ τὴν Ῥωμαίων διηγούμενος ὅση ἰσχύς ἐστὶν ἢ δύναμις, συμφέρειν οὐκ ἔλεγεν ἄρασθαι πρὸς τούτους πόλεμον, καὶ τέλος ἐπεισεν. ὁ δὲ βασιλεὺς πύθόμενος ὅτι Ἰάρος μέλλει τοὺς ἐπὶ τῆς Καισαρείας Ἰουδαίους σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις πολλὰς ὄντας μυριάδας ἀναρρεῖν ἡμέρᾳ μιᾷ, μεταπέμπεται αὐτόν, ἔκκουον Μόδιον πέμψας αὐτῷ διάδοχον, ὡς ἐν ἄλλῃ ἐδηλώσαμεν. ὁ δὲ Φίλιππος Γάμαλα τὸ φρούριον κ-

τέσχε καὶ τὴν περίεχ χώραν πίστει τῇ πρὸς Ῥωμαίους ἐμμένουσαν.

ἐπεὶ δ' εἰς τὴν Γαλιλαίαν ἀφικόμην ἐγὼ καὶ ταῦτα 12
 παρὰ τῶν ἀπαγγειλάντων ἔμαθον, γράφω τῷ συνεδρίῳ
 5 τῶν Ἱεροσολυμιτῶν περὶ τούτων, καὶ τί με πράττειν
 κελεύουσιν ἐρωτῶ. οἱ δὲ προσμεῖναι παρεκάλεσαν καὶ
 τοὺς συμπρέσβεις, εἰ θέλοιν, κατασχόντα πρόνοϊαν
 ποιήσασθαι τῆς Γαλιλαίας. οἱ δὲ συμπρέσβεις εὐπορή-
 σαντες πολλῶν χρημάτων ἐκ τῶν διδομένων αὐτοῖς δε-
 10 κάτων, ἃς ὄντες ἱερεῖς ὀφειλομένας ἀπελάμβανον, εἰς
 τὴν οἰκίαν ὑποστρέφειν γῆν ἔκριναν· ἐμοῦ δ' αὐτοῦς
 προσμεῖναι παρακαλέσαντος ἕως οὗ τὰ πράγματα κα-
 ταστήσωμεν, πείθονται. ἄρας οὖν μετ' αὐτῶν ἀπὸ τῆς
 Σεπφωριτῶν πόλεως εἰς κώμην τινὰ Βηθμαοὺς λεγο-
 15 μένην, ἀπέχουσαν Τιβεριάδος στάδια τέσσαρα, παρα-
 γίνομαι. καὶ πέμψας ἐντεῦθεν [τοὺς] πρὸς τὴν Τιβε-
 ριέων βουλήν καὶ τοὺς πρώτους τοῦ δήμου παρεκάλουν
 ἀφικέσθαι πρὸς με. καὶ παραγενομένων (ἐληλύθει δὲ
 καὶ Ἰουῆτος σὺν αὐτοῖς), ἔλεγον ὑπὸ τοῦ κοινοῦ τῶν
 20 Ἱεροσολυμιτῶν πρεσβεύσων μετὰ τούτων πεπέμφθαι
 / πρὸς αὐτούς, πείσων καθαιρεθῆναι τὸν οἶκον τὸν ὑπὸ
 Ἡρώδου τοῦ τετράρχου κατασκευασθέντα, ζῶων μορφᾶς
 ἔχοντα, τῶν νόμων οὕτω τι κατασκευάζειν ἀπαγορευ-
 ούντων· καὶ παρεκάλουν αὐτοὺς ἕαν ἡμῖν ἢ τάχος τοῦτο
 25 πράττειν. ἐπὶ πολὺ μὲν οὖν οἱ περὶ τὸν Κάπελλον
 καὶ τοὺς πρώτους αὐτῶν ἐπιτρέπειν οὐκ ἤθελον, βια-
 ζόμενοι δ' ὑφ' ἡμῶν συγκατατίθενται. φθάνει δ' Ἰη-
 σοῦς ὁ τοῦ Σαφρία παῖς, ὃν τῆς τῶν ναυτῶν καὶ τῶν
 ἀπόρων στάσεως πρῶτον ἔφραμεν ἄρξαι, παραλαβῶν τι-
 30 νας Γαλιλαίους καὶ τὴν πᾶσαν αὐλήν ἐμπρήσας, πολλῶν
 οἰόμενος εὐπορήσειν ἐξ αὐτῆς χρημάτων, ἐπειδὴ τινὰς
 οἰκῶν ὀροφᾶς κεχρυσωμένας εἶδεν. καὶ διήρπασαν

πολλά, παρὰ γνώμην τὴν ἡμετέραν πράξαντες· ἡμεῖς γὰρ μετὰ τὴν πρὸς Κάπελλον καὶ τοὺς πρώτους Τιβερίου ὁμιλίαν εἰς τὴν ἄνω Γαλιλαίαν ἀπὸ Βηθσαῶν ἀνεχωρήσαμεν. ἀναιροῦσι δ' οἱ περὶ τὸν Ἰησοῦν πάντας τοὺς ἐνοικοῦντας Ἕλληνας, ὅσοι τε πρὸ τοῦ πολέμου γεγόνεισαν αὐτῶν ἐχθροί.

- 13 πυθόμενος δ' ἐγὼ ταῦτα παρωξύνθη ἰσχυρῶς, καὶ καταβὰς εἰς Τιβεριάδα πρόνοιαν εἰσηνεγκάμην τῶν βασιλικῶν σκευῶν, ὅσα δυνατὸν ἦν τοὺς ἀρπάσαντας ἀφελῆσθαι. λυχνίαι δ' ἦσαν Κορινθιαὶ ταῦτα καὶ τράπεζαι τῶν βασιλικῶν καὶ ἀσήμου ἀργυρίου σταθμὸς ἰκανός. πάντα δ' ὅσα παρέλαβον, φυλάσσειν τῷ βασιλεὶ ἔκρινα. μεταπεμπόμενος οὖν τοὺς τῆς βουλῆς πρώτους δέκα καὶ Κάπελλον τὸν Ἀντύλλου τὰ σκεύη παρέδωκα, μηδεὺς παραγγείλας ἐτέρῳ πλὴν ἐμοῦ δοῦναι. 15 κἀκεῖθεν εἰς τὰ Γίσχαλα πρὸς τὸν Ἰωάννην μετὰ τῶν συμπρέσβειων ἀφικόμην, βουλόμενος γινῶναι τί ποτε φρονεῖ. κατείδον δ' αὐτὸν ταχέως νεωτέρων ὀρεγόμενον πραγμάτων καὶ τῆς ἀρχῆς ἐπιθυμίαν ἔχοντα. παρεκάλει γὰρ με τὸν Καίσαρος σίτον κείμενον ἐν ταῖς τῆς 20 ἄνωθεν Γαλιλαίας κώμαις ἐξουσίαν αὐτῷ δοῦναι ἐκφορῆσαι· θέλειν γὰρ ἔφασκεν εἰς ἐπισκευὴν τῶν τῆς πατρίδος τευχῶν αὐτὸν ἀναλωθῆναι. κατανοήσας δὲ ἐγὼ τὴν ἐπιχείρησιν αὐτοῦ καὶ τί διανοοῖτο πράσσειν, οὐκ ἔφην αὐτῷ συγχωρεῖν· ἢ γὰρ Ῥωμαίοις αὐτὸν ἐνενοούμην φυλάττειν, ἢ ἐμοὶ αὐτῷ, διὰ τὸ καὶ τὴν ἐξουσίαν τῶν ἐκεῖ πραγμάτων αὐτὸς παρὰ τοῦ κοινοῦ τῶν Ἰεροσολυμιτῶν πεπιστευθῆναι. μὴ πείθων δέ με περὶ τούτων ἐπὶ τοὺς συμπρέσβεις ἐτράπετο· καὶ γὰρ ἦσαν ἀπρονοήτοι τῶν ἐσομένων καὶ λαβεῖν ἐτοιμότεροι. 25 φθείρει δὲ χρήμασιν αὐτοὺς ψηφίσασθαι πάντα τὸν σίτον αὐτῷ παραδοθῆναι τὸν ἐν τῇ αὐτοῦ ἐπαρχίᾳ κείμε-

νον. κἀγὼ μόνος, ἠττώμενος ὑπὸ δύο, τὴν ἡσυχίαν
 ἤγρον. καὶ δευτέραν Ἰωάννης ἐπέσειεφερε πανουργίαν·
 ἔφη γὰρ Ἰουδαίους τοὺς τὴν Φιλίππου Καισάρειαν κα-
 τοικοῦντας, www.libjool.com.cn
 5 σιλέως ὑπὸ δίκου τοῦ τὴν δυναστείαν διοικοῦντος,
 πεπομφέναι πρὸς αὐτὸν παρακαλοῦντας, ἐπειδὴ οὐκ
 ἔχουσιν ἔλαιον ᾧ χρῆσονται καθαρὸν, ποιησάμενον πρό-
 νοιαν εὐπορίαν αὐτοῖς τούτου παρασχεῖν, μὴ δι' ἀνάγ-
 κην Ἑλληνικῶ χρῆσάμενοι τὰ νόμιμα παραβαίνωσιν.
 10 ταῦτα δ' οὐχ ὑπερ εὐσεβείας ἔλεγεν Ἰωάννης, δι' αἰ-
 σχροκέρδειαν δὲ φανερωτάτην. γινώσκων γὰρ πὰρὰ μὲν
 ἐκείνοις κατὰ τὴν Καισάρειαν τοὺς δύο ξέστας δραχ-
 μῆς μιᾶς πωλουμένους, ἐν δὲ τοῖς Γισχάλοις τοὺς ὀγ-
 δοήκοντα ξέστας δραχμῶν τεσσάρων, πᾶν τὸ ἔλαιον
 15 ὅσον ἦν ἐκεῖ διεπέμψατο, λαβὼν ἐξουσίαν καὶ παρ'
 ἐμοῦ τῷ δοκεῖν· οὐ γὰρ ἐκὼν ἐπέτρεπον, ἀλλὰ διὰ φό-
 βον τὸν ἀπὸ τοῦ πλήθους, μὴ κωλύων καταλευσθεῖν
 ὑπ' αὐτῶν. συγχωρήσαντος οὖν μου, κλειστῶν χρημά-
 των ὁ Ἰωάννης ἐκ τῆς κακουργίας ταύτης εὐπόρησεν.
 20 τοὺς δὲ συμπρέσβεις ἀπὸ τῶν Γισχάλων ἀπολύσας 14
 εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, πρόνοιαν ἐποιούμην ὄπλων τε κα-
 τασκευῆς καὶ πόλεων ὀχυρότητος. μεταπεμψάμενος δὲ
 τῶν ληστῶν τοὺς ἀνδρειοτάτους, ἀφελέσθαι μὲν αὐτῶν
 τὰ ὄπλα οὐχ οἶόν τε ὄν ἐώρων, ἐπεισα δὲ τὸ πλήθος
 25 μισθοφορίαν αὐτοῖς παρέχειν, ἄμεινον εἶναι λέγων
 ἐκόντας ὀλίγα διδόναι μᾶλλον ἢ τὰς κτήσεις διαρπαζο-
 μένας ὑπ' αὐτῶν περιορᾶν. καὶ λαβὼν παρ' αὐτῶν
 ὄρκους μὴ ἀφίξεσθαι πρότερον εἰς τὴν χώραν, ἐὰν μὴ
 μετακληθῶσιν ἢ ὅταν τὸν μισθὸν μὴ λάβωσιν, ἀπέ-
 30 λυσα, παραγγείλας μήτε Ῥωμαίους πολεμεῖν μήτε τοῖς
 περιοίκοις· εἰρηνεύεσθαι γὰρ πρὸ πάντων τὴν Γαλι-
 λαίαν ἐφρόντιζον. τοὺς δ' ἐν τέλει τῶν Γαλιλαίων,

- ὅσον ἑβδομήκοντα πάντας, βουλόμενος ἐν προφάσει
 φιλίας καθάπερ ὄμηρα τῆς πίστεως ἔχειν, φίλους τε
 καὶ συνεκδήμους ἐποιήσάμην, ἐπὶ τε κρίσεις παρελάμ-
 βανον, καὶ μετὰ γνώμης τῆς ἐκείνων τὰς ἀποφάσεις
 ἐποιούμην, μήτε προπετεία πειρώμενος τοῦ δικαίου 5
 διαμαρτάνειν, καθαρῆν τε παντὸς ἐν αὐταῖς λήμμα-
 15 τος. περὶ τριακοστὸν γοῦν ἔτος ὑπάρχων, ἐν ᾧ χρόνῳ,
 καὶ ἀπέχηται τις τῶν παρανόμων ἐπιθυμιῶν, δύσκολον
 τὰς ἐκ τοῦ φθόνου διαβολὰς φεύγειν, ἄλλως τε καὶ ἐπ’
 ἔξουσίας ὄντα μεγάλης, γυναῖκα μὲν πᾶσαν ἀνύβριστον 10
 ἐφύλαξα, πάντων δὲ τῶν διδομένων ὡς μὴ χρήζων κα-
 τεφρόνησα· ἀλλ’ οὐδὲ τὰς ὀφειλομένας μοι ὡς λερεῖ
 δεκάτας ἀπελάμβανον παρὰ τῶν κοιμιζόντων. ἐκ μὲν-
 τοι τῶν λαφύρων μέρος, τοὺς Σύρους τοὺς τὰς πέριξ
 πόλεις κατοικοῦντας νικήσας, ἔλαβον, ἃ καὶ εἰς Ἱεροσό- 15
 λυμα τοῖς συγγενέσιν ὁμολογῶ πεπομφέναι. καὶ δις
 μὲν κατὰ κράτος ἑλὼν Σεπρωρίτας, Τιβεριεῖς δὲ τε-
 τράκις, Γαδαρεῖς δ’ ἅπαξ, καὶ τὸν Ἰωάννην πολλάκις
 ἐπιβουλεύσαντά μοι λαβὼν ὑποχείριον, οὐτ’ αὐτὸν
 οὔτε τινὰς τῶν προειρημένων ἔθνων ἐτιμωρησάμην, 20
 ὡς προϊὼν ὁ λόγος παραστήσει. διὰ τοῦτ’ οἶμαι καὶ
 τὸν θεόν (οὐ γὰρ λελήθασιν αὐτὸν οἱ τὰ δέοντα πράτ-
 τοντες) καὶ ἐκ τῆς ἐκείνων ῥύσασθαι με χειρός, καὶ
 μετὰ ταῦτα πολλοὺς περιπεσόντα κινδύνοις διαφυλάξαι.
 περὶ ὧν ὕστερον ἀπαγγελοῦμεν. 25
- 16 τὸσαύτη δ’ ἦν πρὸς με τοῦ πλήθους τῶν Γαλι-
 λαίων εὐνοια καὶ πίστις ὥστε, ληφθεῖσῶν αὐτῶν κατὰ
 κράτος τῶν πόλεων, γυναικῶν δὲ καὶ τέκνων ἀνδραπο-
 δισθέντων, οὐχ οὔτω ταῖς ἑαυτῶν ἐπεστέναζον συμφο-
 ραῖς ὥσπερ τῆς ἐμῆς ἐφρόντισαν σωτηρίας. ταῦτα δ’ 30
 ὁρῶν Ἰωάννης ἐφθόνησε· καὶ γράφει πρὸς με παρακα-
 λῶν ἐπιτρέψαι καταβάντι χρήσασθαι τοῖς ἐν Τιβεριάδι

θερμοῖς ὕδασι τῆς τοῦ σώματος ἕνεκα θεραπείας. κα-
 γὰρ μὴδὲν ὑποπτεύσας πράξειν αὐτὸν πονηρόν, οὐκ
 ἐκώλυσα· πρὸς δὲ καὶ τοῖς τῆς Τιβεριάδος τὴν διοίκη-
 σιν ὑπ' ἐμοῦ πεπιστευμένοις κατ' ὄνομα γράφω κατὰ-
 5 λυσιν ἐτοιμάσαι τῷ Ἰωάννῃ καὶ τοῖς ἀφιξιμένοις σὺν
 αὐτῷ, πάντων τε τῶν ἐπιτηδείων ἀφθονίαν παρα-
 σχεῖν. διέτριβον δὲ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκείνον ἐν κώμῃ
 τῆς Γαλιλαίας ἣ προσαγορεύεται Κανά. ὁ δὲ Ἰωάννης 17
 ἀφικόμενος εἰς τὴν Τιβεριέων πόλιν ἐπειθε τοὺς ἀν-
 10 θρώπους ἀποστάντας τῆς πρὸς με πίστεως προστίθε-
 σθαι αὐτῷ. καὶ πολλοὶ τὴν παράκλησιν ἠδέως ἐδέ-
 ξαντο, νεωτέρων ἐπιθυμοῦντες αἰεὶ πραγμάτων καὶ
 φύσει πρὸς μεταβολὰς ἐπιτηδείως ἔχοντες καὶ στάσεις
 χαίροντες· μάλιστα δὲ Ἰοῦστος καὶ ὁ πατήρ αὐτοῦ Πί-
 15 στος ὠρμήκεσαν ἀποστάντες ἐμοῦ προστίθεσθαι τῷ
 Ἰωάννῃ. διεκώλυσα δ' αὐτοὺς φθάσας. ἦκε γὰρ ἄγ-
 γελός μοι παρὰ Σίλα, ὃν ἐγὼ καθεστάκειν τῆς Τιβε-
 ριάδος στρατηγόν, ὡς προείπον, τὴν τῶν Τιβεριέων
 γνώμην ἀπαγγέλλων καμὲ σπεύδειν παρακαλῶν· βρα-
 20 δύναντος γὰρ ὑπὸ τὴν ἐτέρων ἐξουσίαν γενέσθαι τὴν
 πόλιν. ἐντυχὼν οὖν τοῖς γράμμασι τοῦ Σίλα, καὶ δια-
 κοσίους ἀναλαβὼν ἄνδρας, δι' ὅλης τῆς νυκτὸς τὴν
 πορείαν ἐποιούμην, προπέμψας ἄγγελον τὸν τὴν ἐμὴν
 παρουσίαν τοῖς ἐν τῇ Τιβεριάδι σηματοῦντα. πρῶτ' δὲ
 25 πλησιάζοντός μου τῇ πόλει τὸ πλήθος ὑπηγντίαζεν, καὶ
 Ἰωάννης σὺν αὐτοῖς· ὃς καὶ πάνυ με τεταραγμένως
 ἀσπασάμενος, δείσας μὴ εἰς ἔλεγχον αὐτοῦ τῆς πράξεως
 ἀφικόμενης ἀπολέσθαι κινδυνεύσῃ, ὑπεχώρησε μετὰ
 σπουδῆς εἰς τὴν ἑαυτοῦ κατάλυσιν. καγὰρ δὲ γενόμενος
 30 κατὰ τὸ στάδιον, τοὺς περὶ ἐμὲ σωματοφύλακας ἀπολύσας
 πλὴν ἑνός, καὶ μετὰ τούτου κατασχὼν δέκα τῶν ὀπλι-
 τῶν, δημηγορεῖν ἐπειρώμην τῷ πλήθει τῶν Τιβεριέων,

στάς ἐπὶ τριγχοῦ τινὸς ὑψηλοῦ, παρεκάλουν τε μὴ οὕτως αὐτοὺς ταχέως ἀφίστασθαι· καταγνώσιν γὰρ αὐτοῖς οἴσειν τὴν μεταβολὴν, καὶ τῷ μετὰ ταῦτα προισταμένῳ δι' ὑποψίας γενήσεσθαι δικαίας, ὡς μηδὲ τὴν πρὸς ἐκείνους πίστιν φυλαξάντων.

- 18 οὐπω δέ μοι πάντα λελάλητο, καὶ τινος ἐξήκουσα τῶν οἰκείων καταβαίνειν κελεύοντος· οὐ γὰρ μοι καιρὸν εἶναι φροντίζειν τῆς παρὰ Τιβεριέων εὐνοίας, ἀλλὰ περὶ τῆς ἰδίας σωτηρίας, καὶ πῶς τοὺς ἐχθροὺς ἐκφύγω. ἐπεπόμφει δ' ὁ Ἰωάννης τῶν περὶ αὐτὸν ὀπλιτῶν ἐπιλέξας τοὺς πιστοτάτους, ἐκ τῶν χιλίων οἵπερ ἦσαν αὐτῷ, καὶ προσέταξε τοῖς πεμφθεῖσιν ἀνελεῖν με, πεπυσμένος ὡς εἶην μετὰ τῶν οἰκείων μεμονωμένος. ἦγον δ' οἱ πεμφθέντες, κἄν ἐπεπράχρισαν τοῦργον, εἰ μὴ τοῦ τριγχοῦ θάττον ἀφαλόμενος ἐγὼ μετὰ τοῦ σωματοφύλακος Ἰακώβου, καὶ ὑπὸ τινος Τιβεριέως Ἡρώδου προσανακουφισθεῖς, ὀδηγηθεῖς τε ὑπὸ τούτου ἐπὶ τὴν λίμνην καὶ πλοίου λαβόμενος καὶ ἐπιβάς, παρὰ δόξαν τοὺς ἐχθροὺς διαφυγὼν εἰς Ταριχαίας ἀφικόμην.
- 19 οἱ δὲ τὴν πόλιν ταύτην κατοικοῦντες ὡς ἐπύθοντο τὴν τῶν Τιβεριέων ἀπιστίαν, σφόδρα παρωξύνθησαν. ἀρπάζαντες οὖν τὰ ὄπλα παρεκάλουν σφᾶς ἄγειν ἐπ' αὐτούς· θέλειν γὰρ ἔφασκον ὑπὲρ τοῦ στρατηγοῦ δίκας λαβεῖν παρ' αὐτῶν. διήγγελλον τε τὰ γεγονότα καὶ τοῖς κατὰ τὴν Γαλιλαίαν πᾶσαν, ἐρεθίσαι καὶ τοὺς κατὰ τῶν Τιβεριέων διὰ σπουδῆς ἔχοντες· παρεκάλουν τε πλείστους συναχθέντας ἀφικέσθαι πρὸς αὐτούς, ἵνα μετὰ γνώμης τοῦ στρατηγοῦ πράττωσι τὸ δόξαν. ἦγον οὖν οἱ Γαλιλαῖοι πολλοὶ πανταχόθεν μεθ' ὀπλων, καὶ παρεκελεύοντό μοι προσβαλεῖν τῇ Τιβεριάδι καὶ κατὰ κράτος αὐτὴν ἐξελεῖν, καὶ πᾶσαν ἔδαφος ποιήσαντα τοὺς ἐνοίκους σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις

ἀνδραποδίσασθαι. συνεβούλευον δὲ ταῦτα καὶ τῶν φίλων οἱ ἐκ τῆς Τιβεριάδος διασωθέντες. ἐγὼ δὲ οὐ συνεπένευον, δεινὸν ἠγούμενος ἐμφυλίου πολέμου κατάρχειν· μέχρι λόγων γὰρ ᾧμην εἶναι δεῖν τὴν φιλο-
 5 νεικίαν. καὶ μὴν οὐδ' αὐτοῖς ἔφασκον συμφέρειν τοῦτο πράξει, Ῥωμαίων ταῖς πρὸς ἀλλήλους στάσεσιν αὐτοὺς ἀπολέσθαι προσδοκῶντων. ταῦτα δὲ λέγων ἔπαυσα τῆς ὀργῆς τοὺς Γαλιλαίους.

ὁ δὲ Ἰωάννης, ἀπράκτου τῆς ἐπιβουλῆς αὐτῷ γενο-
 10 μένης, ἔδεισε περὶ ἑαυτοῦ, καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν ὀπίστας ἀναλαβὼν ἀπῆρεν ἐκ τῆς Τιβεριάδος εἰς τὰ Γίσχαια, καὶ γράφει πρὸς με περὶ τῶν πεπραγμένων ἀπολογούμενος ὡς μὴ κατὰ γνώμην τὴν αὐτοῦ γενομένων παρεκάλει τε μηδὲν ὑπονοεῖν κατ' αὐτοῦ, προστιθεὶς
 15 ὄρκους καὶ δεινάς τινας ἀράς, δι' ὧν ᾧετο πιστευθήσεσθαι περὶ ὧν ἐπέστειλεν. οἱ δὲ Γαλιλαῖοι (πολλοὶ 21 γὰρ ἕτεροι πάλιν ἐκ τῆς χώρας πάσης ἀνήχθησαν μεθ' ὄπλων) εἰδότες τὸν ἄνθρωπον ὡς ποιηρὸς ἐστὶ καὶ ἐπίορκος, παρεκάλουν ἀγαγεῖν σφᾶς ἐπ' αὐτόν, ἄρδην
 20 ἀφανίσειν ἐπαγγελλόμενοι σὺν αὐτῷ καὶ τὰ Γίσχαια. χάριν μὲν οὖν ἔχειν αὐτῶν ταῖς προθυμίαις ὁμολόγουν ἐγὼ καὶ νικήσειν αὐτῶν τὴν εὐνοίαν ἐπαγγελλόμεν, παρεκάλουν δ' ὅμως ἐπισχεῖν αὐτοὺς ἀξιῶν, καὶ συγ-
 25 ρίς φόνων καταστέλλειν. καὶ πείσας τὸ πλῆθος τῶν Γαλιλαίων εἰς τὴν Σέπρωριν ἀφικνούμεν.

οἱ δὲ τὴν πόλιν ταύτην κατοικοῦντες ἄνδρες, κε-
 22 ρηκότες τῇ πρὸς Ῥωμαίους ἐμμεῖναι πίστει, δεδιότες δὲ τὴν ἐμὴν ἄφξιν, ἐπειράθησαν ἑτέρω με πράξει πε-
 30 ρισπάσαντες ἀδελεῖς εἶναι περὶ αὐτῶν, καὶ δὴ πέμψαντες πρὸς Ἰησοῦν τὸν ἀρχιεπίσκοπον εἰς τὴν Πτολεμαῖδος μεθορίαν, ὑπέσχοντο δώσειν πολλὰ χρήματα θελήσαντι

μετὰ τῆς σὺν αὐτῷ δυνάμεως (ἦσαν δὲ ὀκτακόσιοι τὸν ἀριθμὸν) πόλεμον ἐξάψαι πρὸς ἡμᾶς. ὁ δ' ὑπακούσας αὐτῶν ταῖς ὑποσχέσεσιν ἠθέλησεν ἐπιπεσεῖν ἡμῖν ἀνετοίμοις καὶ μηδὲν προγινώσκουσι. πέμψας γοῦν πρὸς με παρεκάλει λαβεῖν ἐξουσίαν ἀσπασόμενον ἀφικέσθαι. 5 συγχωρήσαντος δέ μου (τῆς γὰρ ἐπιβουλῆς οὐδὲν προηπιστάμην) ἀναλαβὼν τὸ σύνταγμα τῶν ληστῶν ἔσπευδεν ἐπ' ἐμέ. οὐ μὴν ἔφθασεν αὐτοῦ τέλος λαβεῖν ἢ κακουργία. πλησιάζοντος γὰρ ἤδη, τῶν σὺν αὐτῷ τις ἀντομολήσας ἤκε πρὸς με τὴν ἐπιχειρησιν αὐτοῦ φρά- 10 ζων. κἀγὼ πυθόμενος ταῦτα προῆλθον εἰς τὴν ἀγοράν, σκηψάμενος ἀγνοεῖν τὴν ἐπιβουλήν. ἐπηγόμην δὲ πολλοὺς ὀπλίτας Γαλιλαίους, τινὰς δὲ καὶ Τιβεριέων. εἶτα προστάξας τὰς ὁδοὺς πάσας ἀσφαλίστατα φρουρεῖσθαι, παρήγγειλα τοῖς ἐπὶ τῶν πυλῶν μόνον Ἰησοῦν, ἐπει- 15 δὴν παραγένηται, μετὰ τῶν πρώτων εἰσελθεῖν ἑᾶσαι, ἀποκλείσαι δὲ τοὺς ἄλλους, βιαζομένους δὲ τύπτειν. τῶν δὲ τὸ προσταχθὲν ποιησάντων εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς μετ' ὀλίγων, καὶ κελεύσαντος ἐμοῦ ῥῖψαι τὰ ὄπλα θάτον (εἰ γὰρ ἀπειθολή, τεθνήξεσθαι) περιεστῶτας ἰδὼν 20 πανταχόθεν αὐτῷ τοὺς ὀπλίτας, φοβηθεὶς ὑπήκουσεν. οἱ δ' ἀποκλεισθέντες τῶν ἐπακολουθούντων αὐτῷ πυθόμενοι τὴν σύλληψιν ἔφυγον. κἀγὼ προσκαλεσάμενος τὸν Ἰησοῦν κατ' ἰδίαν, οὐκ ἀγνοεῖν ἔφην τὴν ἐπ' ἐμὲ συσκευασθεῖσαν ἐπιβουλήν, οὐδ' ὑπὸ τίνων πεμφθείη. 25 συγγνώσεσθαι δ' ὅμως αὐτῷ τῶν πεπραγμένων, εἰ μέλλοι μετανοήσειν καὶ πιστὸς ἐμοὶ γενήσεσθαι. ὑπισχνουμένου δὲ πάντα ποιήσειν ἐκείνου ἀπέλυσα, συγχωρήσας αὐτῷ συναγαγεῖν πάλιν οὓς πρότερον εἶχεν. Σεπφωρίταις δ' ἠπέλλησα, εἰ μὴ παύσαιντο τῆς ἀγνω- 30 μούνης, λήψεσθαι παρ' αὐτῶν δίκας.

23 κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἀφικνοῦνται πρὸς με δύο

μεγιστᾶνες τῶν ὑπὸ τὴν ἔξουσίαν τοῦ βασιλέως ἐκ τῆς τῶν Τραχωνιτῶν χώρας, ἐπαγόμενοι τοὺς ἑαυτῶν ἵππους, καὶ ὄπλα καὶ χρήματα δ' ἐπικολιζόντες. τούτους περιτέμνεσθαι τῶν Ἰουδαίων ἀναγκαζόντων, εἰ θέλουσιν εἶναι παρ' αὐτοῖς, οὐκ εἴσα βιασθῆναι, φάσκων δεῖν ἕκαστον ἄνθρωπον κατὰ τὴν ἑαυτοῦ προαίρεσιν τὸν θεὸν εὐσεβεῖν, ἀλλὰ μὴ μετὰ βίας, χρῆναι δὲ τούτους δι' ἀσφάλειαν πρὸς ἡμᾶς καταφεύγοντας μὴ μετανοεῖν. πεισθέντος δὲ τοῦ πλήθους, τοῖς ἡκουσιν ἀνδράσι τὰ πρὸς τὴν συνήθη δόλαιταν ἅπαντα παρεῖχον θαψιλῶς.

πέμπει δ' ὁ βασιλεὺς Ἀγρίππας δύναμιν καὶ στρα- 24
τηγὸν ἐπ' αὐτῆς Αἰκουον Μόδιον, Γάμαλα τὸ φρούριον ἐξαιρήσοντας. οἱ δὲ πεμφθέντες κυκλώσασθαι μὲν τὸ
15 φρούριον οὐκ ἤρκεσαν, ἐν δὲ τοῖς φανεροῖς τῶν τόπων ἐφεδρεύοντες ἐπολιόρκουν τὰ Γάμαλα. Αἰβούτιος δὲ ὁ δεκάδαρχος ὁ τοῦ μεγάλου πεδίου τὴν προστασίαν πεπιστευμένος, ἀκούσας ὅτι παρεῖν εἰς Σιμωνιάδα κώμην ἐν μεθορίοις κειμένην τῆς Γαλιλαίας, αὐτοῦ δ'
20 ἀπέχουσαν ἐξήκοντα σταδίους, [νυκτὸς] ἀναλαβὼν τοὺς ἑκατὸν ἵππους οὓς εἶχε σὺν αὐτῷ, καὶ τινὰς πεζοὺς περὶ διακοσίους, καὶ τοὺς ἐν Γαβᾶ πόλει κατοικοῦντας ἐπαγόμενος συμμαχοῦς, νυκτὸς ὁδεύσας ἦκεν εἰς τὴν κώμην ἐν ἣ διέτριβον. ἀντιπαραταξαμένου δὲ κάμου μετὰ
25 δυνάμεως πολλῆς, ὁ μὲν Αἰβούτιος εἰς τὸ πεδῖον ὑπάγειν ἡμᾶς ἐπειρᾶτο (σφόδρα γὰρ τοῖς ἱππεῦσιν ἐπεκόιδει), οὐ μὴν ὑπηκούσαμεν· ἐγὼ γὰρ τὸ πλεονέκτημα συνιδῶν τὸ γενησόμενον τοῖς ἱππεῦσιν, εἰ καταβαίημεν εἰς τὸ πεδῖον (πεζοὶ γὰρ ἡμεῖς σύμπαντες ἦμεν), ἔγνων
30 αὐτοῦ τοῖς πολεμίοις συνάπτειν. καὶ μέχρι μὲν τινος γενναίως ἀντέσχε σὺν τοῖς περὶ αὐτὸν ὁ Αἰβούτιος· ἀχρεῖον δ' ὄρων κατὰ τὸν τόπον τοῦτον οὖσαν αὐτῷ

τὴν ἰπικίην δύναμιν, ἀναξεύγνυσιν ἄπρακτος εἰς Γαβρὴν πόλιν, τρεῖς ἄνδρας ἀποβαλὼν κατὰ τὴν μάχην. εἰκόμην δὲ κατὰ πόδας ἐγὼ, δισχιλίους ἐπαγόμενος ὀπίστας· καὶ περὶ Βησαράν πόλιν γενόμενος ἐν μεθορίοις τῆς Πτολεμαΐδος κειμένην, εἴκοσι δ' ἀπέχουσαν **5** στάδια τῆς Γαβᾶς, ἐνθα διέτριβεν ὁ Αἰβούτιος, στήσας τοὺς ὀπίστας ἔξωθεν τῆς κώμης, καὶ φρουρεῖν αὐτοῖς ἀσφαλῶς τὰς ὁδοὺς προστάξας ὑπὲρ τοῦ μὴ ἐνοχλῆσαι τοὺς πολεμίους ἡμῖν ἕως τὸν σιτον ἐκφορήσωμεν (πολὺς γὰρ ἀπέκειτο Βερενίκης τῆς βασιλίδος ἐκ τῶν πέριξ **10** κωμῶν εἰς τὴν Βησαράν συλλεγόμενος), πληρώσας καμῆλους καὶ τοὺς ὄνους (πολλοὺς δὲ ἐπηγόμεν) διέπεμψα τὸν σιτον εἰς τὴν Γαλιλαίαν. τοῦτο δὲ πράξας προεκαλούμην εἰς μάχην τὸν Αἰβούτιον. οὐχ ὑπακούσαντος δ' ἐκαίνου (κατεπέπληκτο γὰρ τὴν ἡμετέραν ἐτοιμότητα **15** καὶ τὸ θάρσος) ἐπὶ Νεοπολιτανὸν ἐτραπόμην, τὴν Τιβεριέων χάφραν ἀκούσας ὑπ' αὐτοῦ λεηλατεῖσθαι. ἦν δὲ ὁ Νεοπολιτανὸς Ἰλῆς μὲν ἑπαρχος, παρειλήφει δὲ τὴν Σκυθόπολιν εἰς φυλακὴν τὴν ἀπὸ τῶν πολεμίων. τοῦτον οὖν κωλύσας ἐπὶ πλέον τὴν Τιβεριάδα κακοῦν, περὶ **20** τὴν τῆς Γαλιλαίας πρόνοιαν ἐγινόμην.

25 ὁ δὲ τοῦ Λευὶ καὶς Ἰωάννης, ὃν ἔφαμεν ἐν τοῖς Γισχάλοις διατρέβειν, πυθόμενος πάντα κατὰ νοῦν μοι προχωρεῖν, καὶ δι' εὐνοίας μὲν εἶναι με τοῖς ὑπηκόοις, τοῖς πολεμίοις δὲ δι' ἐκπλήξεως, οὐκ εὖ τὴν γνώμην **30** ἐτέθη, κατάλυσιν δ' αὐτῷ τὴν ἐμὴν εὐπραγίαν φέρειν νομίζων εἰς φθόνον ἐξώκειλεν οὐ τι μέτριον, καὶ παύσειν με τῆς εὐτυχίας ἐλπίσας, εἰ παρὰ τῶν ὑπηκόων μίσος ἐξάψειεν, ἐπειθε τοὺς τὴν Τιβεριάδα κατοικοῦντας καὶ τοὺς τὴν Σέκφωριν, νομίζων πρὸς τούτοις καὶ **35** τοὺς Γάβαρα (πόλεις δ' εἰσὶν αὐταὶ τῶν κατὰ τὴν Γαλιλαίαν αἱ μέγισται) τῆς πρὸς με πίστεως ἀποστάντας

αὐτῷ προστίθεσθαι· κρείττον γὰρ ἐμοῦ στρατηγήσειν αὐτῶν ἐφασκεν ἑαυτόν. καὶ Σεπφορεῖς μὲν (οὐδετέρω γὰρ ἡμῶν προσεῖχον διὰ τὸ Ῥωμαίους ἡρῆσθαι δεσπότας) οὐκ ἐπένευον αὐτῷ, Τιβεριεῖς δὲ τὴν μὲν ἀπόστα-

5 σιν οὐκ ἐδέχοντο, [καὶ] αὐτοῦ δὲ συγκατένευον γενήσεσθαι φίλοι. οἱ δὲ Γάβαρα κατοικοῦντες προστίθενται τῷ Ἰωάννῃ· Σίμων δ' ἦν ὁ παρακαλῶν αὐτούς, πρωτεύων μὲν τῆς πόλεως, ὡς φίλῳ δὲ καὶ ἐταίρῳ τῷ Ἰωάννῃ χρώμενος. ἐκ μὲν οὖν τοῦ φανεροῦ τὴν ἀπόστασιν

10 οὐχ ὁμολογοῦν (σφόδρα γὰρ ἐδεδοίκεσαν τοὺς Γαλιλαίους ἅτε δὴ πείραν αὐτῶν τῆς πρὸς ἐμὲ πολλάκις εὐνοίας λαβόντες), ἐκ τοῦ λεληθότος δὲ καιρὸν παραφυλάττοντες ἐπιτήδειον ἐπεβούλευον. καὶ δὴ ἀφικόμενη εἰς κίνδυνον τὸν μέγιστον διὰ τοιαύτην αἰτίαν.

15 νεανίσκοι τινὲς θρασεῖς, Λαβαριττηνοὶ γένος, ἐπιτηρήσαντες τὴν Πτολεμαίου γυναῖκα τοῦ βασιλέως ἐπιτρόπου, μετὰ πολλῆς παρασκευῆς καὶ τινῶν ἱππέων ἀσφαλείας χάριν ἐπομένων διὰ τοῦ μεγάλου πεδίου τὴν πορείαν ποιουμένην ἐκ τῆς τοῖς βασιλεῦσιν ὑποτελοῦς

20 χώρας εἰς τὴν Ῥωμαίων ἐπικράτειαν, ἐπιπίπτουσιν αὐτοῖς ἄφνω, καὶ τὴν μὲν γυναῖκα φεύγειν ἠνάγκασαν, ὅσα δ' ἐπέφερετο πάντα διήρπασαν. καὶ ἦκον εἰς Ταριχαίας πρὸς μετέτταρας ἡμίονους καταφόρτους ἄγοντες ἐσθῆτος καὶ σκευῶν· ἦν δὲ καὶ ἀργυρίου σταθμὸς

25 οὐκ ὀλίγος καὶ χρυσοὶ πεντακόσιοι. ταῦτ' ἐγὼ βουλόμενος διαφυλάξαι τῷ Πτολεμαίῳ (καὶ γὰρ ἦν ὁμόφυλος, ἀπηγόρευται δ' ἡμῖν ὑπὸ τῶν νόμων μηδὲ τοὺς ἐχθροὺς ἀποστρεῖν) πρὸς μὲν τοὺς κομίσαντας ἔφην αὐτὰ φυλάττειν δεῖν, ἔν' ἐκ τῆς πράξεως αὐτῶν ἐπισκευασθῆ

30 τὰ τεῖχη τῶν Ἱεροσολύμων. οἱ δὲ νεανῖαι χαλεπῶς ἔσχον οὐ λαβόντες μοῖραν ἐκ τῶν λαφύρων καθάπερ προσεδόκησαν, καὶ πορευθέντες εἰς τὰς πέριξ τῆς Τι-

βεριάδος κάμας προδιδόναί μελλον με Ῥωμαίοις τὴν
 χώραν αὐτῶν ἔλεγον· κεχρηῆσθαι γὰρ σοφίσματι πρὸς
 αὐτούς, λέγοντα τὰ ἐκ τῆς ἀρπαγῆς κομισθέντα φυλάτ-
 τειν εἰς τὴν ἐπίσχευήν τῶν τευχῶν τῆς Ἱεροσολυμιτῶν
 πόλεως, ἐγνωκέναι δὲ πάλιν τῷ δεσπότη ἀποδοῦναι τὰ
 ἠρπασμένα. καὶ κατὰ τοῦτό γε τῆς ἐμῆς γνώμης οὐ διή-
 μαρτον· ἀπαλλαγέντων γὰρ αὐτῶν μεταπεμπόμενος
 δύο τοὺς πρώτους, Δασσίωνα καὶ Ἰάνναιον τὸν τοῦ
 Λευῖ, φίλους ἐν τοῖς μάλιστα τοῦ βασιλέως καθεστῶ-
 τας, τὰ ἐκ τῆς ἀρπαγῆς σκευὴ λαβόντας διαπέψασθαι
 πρὸς ἐκεῖνον ἐκέλευον, θάνατον ἀπειλήσας αὐτοῖς τὴν
 27 ζηνίαν, εἰ πρὸς ἕτερον ταῦτα ἀπαγγελοῦσιν. ἐπισχού-
 σης δὲ φήμης τὴν Γαλιλαίαν ἅπασαν ὡς τῆς χώρας αὐ-
 τῶν μελλούσης ὑπ' ἐμοῦ τοῖς Ῥωμαίοις προδίδοσθαι,
 καὶ πάντων παροξυνθέντων ἐπὶ τὴν ἐμὴν τιμωρίαν, οἱ
 15 τὰς Ταριχαίας κατοικοῦντες, καὶ αὐτοὶ τοὺς νεανίσκους
 ἀληθεύειν ὑπολαβόντες, πείθουσι τοὺς σωματοφύλακας
 καὶ τοὺς ὀπίτας κοιμώμενόν με καταλιπόντας παραγε-
 νέσθαι θᾶπτον εἰς ἱππόδρομον, ὡς ἐκεῖ βουλευσομένους
 μετὰ πάντων περὶ τοῦ στρατηγοῦ. πειδομένων δὲ τού-
 20 των καὶ συνελθόντων πολὺς ὄχλος ἤδη προσυνήθροι-
 στο, μίαν τε πάντες ἐποιοῦντο φωνήν, κολάζειν τὸν
 προδότην πονηρὸν περὶ αὐτοὺς γεγενημένον. μάλιστα δ'
 αὐτοὺς ἐξέκαιεν ὁ τοῦ Σαπφία παῖς Ἰησοῦς, ἀρχων τότε
 τῆς Τιβεριάδος, πονηρὸς ἄνθρωπος καὶ ταράξει μεγάλα
 25 πράγματα φύσιν ἔχων, στασιοποιός τε καὶ νεωτεριστῆς
 ὡς οὐχ ἕτερος. καὶ τότε δὴ λαβὼν εἰς χειρας τοὺς Μωϋ-
 σέως νόμους καὶ προσελθὼν εἰς μέσον, "εἰ μὴ ὑπὲρ αὐ-
 τῶν" ἔφη, "πολιται, μισεῖν δύνασθε Ἰώσηπον, εἰς τοὺς
 πατρίους ἀποβλέψαντες νόμους, ὧν ὁ πρῶτος ὑμῶν στρα-
 30 τηγὸς προδότης ἐμελλε γίνεσθαι, καὶ μισοπονηρήσαντες
 ὑπὲρ τούτων, τιμωρήσασθε τὸν τοιαῦτα τολμήσαντα."

ταῦτ' εἰπὼν, καὶ τοῦ πλήθους ἐπιβοήσαντος, ἀνα- 28
 λαβὼν τινὰς ὀπλίτας ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐν ἣ κατηγόμην
 ἔσπευδεν ὡς ἀναιρήσων. ἐγὼ δ' οὐδὲν προαισθηόμενος
 διὰ κόπον πρὸ τῆς ταραχῆς κατεσχήμεν. Σίμων δ' ὁ
 5 τοῦ σώματός μου τὴν φυλακὴν πεπιστευμένος, ὁ καὶ
 μόνος παραμείνας, ἰδὼν τὴν ἐπιδρομὴν τῶν πολιτῶν
 διεγείρει με καὶ τὸν ἐφροσύνά μοι κίνδυνον ἐξαγγέλλει.
 ἤξιόν τε γενναίως θνήσκειν ὡς στρατηγὸν ὑπ' αὐτοῦ,
 πρὶν διελθεῖν τοὺς ἐχθροὺς ἀναγκάσσοντας ἢ κτενοῦν-
 10 τας. ὃ μὲν ταῦτα ἔλεγεν, ἐγὼ δὲ τῷ θεῷ τὰ κατ' ἔμμου,
 τὸν ἐπιτρέψας εἰς τὸ πλήθος ὠρμήθην προελθεῖν. με-
 τευδὺς οὖν μέλαιναν ἐσθῆτα, καὶ τὸ ξίφος ἀπαρτησά-
 μενος ἐκ τοῦ ἀνέλεος, καθ' ὁδὸν ἑτέραν, ἣ μηδένα μοι
 τῶν πολεμίων ὑπαντιάζειν ᾤμην, ἤειν εἰς τὸν ἱππό-
 15 δρομον, ἄφνω τε φανείς καὶ πρηνῆς πεσῶν καὶ τὴν γῆν
 δάκρυσι φύρων ἔλεεινὸς ἔδοξα πᾶσιν. συνείδω δὲ τοῦ
 πλήθους τὴν μεταβολήν, διστάσαι τὰς γνώμας αὐτῶν
 ἐπειρώμην πρὸ τοῦ τοὺς ὀπλίτας ἀπὸ τῆς οἰκίας ὑπο-
 στρέψαι, καὶ συνεχώρουν μὲν ἀδικεῖν ὡς αὐτοὶ νομί-
 20 ζουσιν, ἐδεόμην δὲ διδάξαι πρότερον εἰς τίνα χρεῖαν
 ἐφύλαττον τὰ ἐκ τῆς ἀρπαγῆς κομισθέντα χρήματα, καὶ
 τότε θνήσκειν, εἰ κελεύοιεν. τοῦ δὲ πλήθους λέγειν
 κελεύοντος ἐπῆλθον οἱ ὀπλίται, καὶ θεασάμενοί με
 προσέτρεχον ὡς κτενοῦντες. ἐπισχεῖν δὲ τοῦ πλήθους
 25 κελεύοντος ἐπέισθησαν, προσδοκῶντες, ἐπειδὴν ὁμολο-
 γήσω πρὸς αὐτοὺς τὰ χρήματα τῷ βασιλεὶ τετηρηκέναι,
 ὡς ὁμολογηκότα τὴν προδοσίαν ἀναιρήσειν. σιγῆς οὖν 29
 παρὰ πάντων γενομένης, "ἄνδρες" εἶπον "ὁμόφυλοι,
 θανεῖν μὲν εἰ δίκαιόν ἐστιν, οὐ παραιτοῦμαι, βούλομαι
 30 δ' ὅμως πρὸ τοῦ τελευτῆσαι τὴν ἀλήθειαν φράσαι πρὸς
 ὑμᾶς. τὴν γὰρ πόλιν ταύτην φιλοξενωτάτην οὖσαν ἐπι-
 στάμενος, πληθύνουσάν τε τοσοῦτων ἀνδρῶν οἱ τὰς ἐαυ-

τῶν πατρίδας καταλιπόντες ἀφίκοντο κοινωνοὶ τῆς ὑμετέρας γενόμενοι τύχης, ἐβουλήθην τείχη κατασκευάσαι ἐκ τῶν χρημάτων τούτων, περὶ ὧν ἡ παρ' ὑμῶν ἐστὶν ὀργὴ δαπανωμένων εἰς τὴν οἰκοδομίαν αὐτῶν." πρὸς ταῦτα παρὰ μὲν τῶν Ταριχαιατῶν καὶ ξένων ἐγείρεται φωνή, χάριν ἔχειν ὁμολογούντων καὶ θαρρεῖν προτροπομένων, Γαλιλαῖοι δὲ καὶ Τιβεριεῖς τοῖς θυμοῖς ἐπέμενον. καὶ γίνεται στάσις πρὸς ἀλλήλους, τῶν μὲν κολάσειν ἀπειλούντων τῶν δὲ καταφρονεῖν. ἐπεὶ δὲ ἐπηγειλάμην καὶ Τιβεριάδι κατασκευάσειν τείχη καὶ ταῖς ἄλλαις πόλεσιν αὐτῶν ταῖς ἀναγκαίαις, πιστεύσαντες ὑπεχώρουν ἕκαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ. ἀγὼ παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα διαφυγῶν τὸν προειρημένον κίνδυνον, μετὰ τῶν φίλων καὶ ὀπλιτῶν εἰκοσιν εἰς τὴν οἰκίαν ὑπέστρεψα.

30 πάλιν δὲ οἱ λησται καὶ τῆς στάσεως αἴτιοι, δεισάντες περὶ ἑαυτῶν μὴ δίκας εἰσπραχθῶσιν ὑπ' ἐμοῦ τῶν πεπραγμένων, ἀναλαβόντες ἑξακοσίους ὀπλίτας ἤκον ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐνθα διέτριβον, ἐμπρήσοντες αὐτήν. ἀπαγγελθείσης δέ μοι τῆς ἐφόδου φεύγειν μὲν ἀπρεπὲς ἠγγεσάμην, ἔκρινα δὲ παραβαλόμενος χρῆσασθαι τι καὶ τόλμη. προστάξας οὖν ἀποκλείσαι τῆς οἰκίας τὰς θύρας, αὐτὸς ἐπὶ τὸ ὑπερῶον ἀναβὰς παρεκάλουν εἰσπέμψαι τινὰς ληψομένους τὰ χρήματα· παύσασθαι γὰρ οὕτω τῆς ὀργῆς αὐτοὺς ἔφην. εἰσπεμψάντων δὲ τὸν θρασύτατον αὐτῶν μάλιστα αἰκισάμενος, εἰς τὸ μυχαίτατον τῆς οἰκίας παρασύρας, τὴν ἑτέραν τε τῶν χειρῶν ἀποκόψαι κελεύσας καὶ κρεμάσας ἐκ τοῦ τραχήλου, τοιοῦτον ἐξέβαλον πρὸς τοὺς ἀποστείλαντας. τοὺς δ' ἔλαβεν ἑκπληξίς καὶ φόβος οὕτι μέτριος. δεισάντες οὖν καὶ αὐτοὶ ταῦτ' ἀπέσεισθαι εἰ μένοιεν (εἰλαξον γὰρ ἑνδον ἔχειν με πλείους αὐτῶν ὀπλίτας), εἰς φυγὴν ὄρμη-

σαν. καὶ γὰρ τοιοῦτο στρατηγήματι χρησάμενος τὴν δευ-
τέραν ἐπιβουλήν, διέφυγον.

πάλιν δὲ τὸν ὄχλον τινὲς ἠρέθιζον, τοὺς ἀφικομέ- 31
νους πρὸς με www.libriol.com μεγιστάνας οὐκ ὀφείλειν ζῆν
5 λέγοντες, μὴ μεταβῆναι θέλοντας εἰς τὰ παρ' αὐτοῖς
ἔθνη, πρὸς οὓς σωθησόμενοι πάρεισι· διέβαλλόν τε
φαρμακείας εἶναι λέγοντες καὶ κωλυτὰς τοῦ Ῥωμαίων
περιγενέσθαι. ταχὺ δὲ τὸ πλῆθος ἐπέιθετο, ταῖς τῶν
λεγομένων πρὸς χάριν αὐτοῖς πιθανότησιν ἀπατάμενοι.
10 πυθόμενος δὲ περὶ τούτων ἐγὼ πάλιν τὸν δῆμον ἀνε-
δίδασκον μὴ δεῖν διώκεσθαι τοὺς καταφυγόντας πρὸς
αὐτούς, τὸ δὲ φλύαρον τῆς περὶ τῶν φαρμάκων αἰτίας
διέσχυρον, οὐκ ἂν τοσαύτας μυριάδας στρατιωτῶν Ῥω-
μαίους λέγων τρέφειν, εἰ διὰ φαρμακῶν ἦν νικᾶν τοὺς
15 πολεμίους. ταῦτα λέγοντος ἐμοῦ πρὸς ὀλίγον μὲν ἐπέι-
θοντο, πάλιν δ' ἀναχωρήσαντες ὑπὸ τῶν ποιηρῶν ἐξη-
ρεθίζοντο κατὰ τῶν μεγιστάνων. καὶ ποτε μεθ' ὄπλων
ἐπὶ τὴν οἰκίαν αὐτῶν τὴν ἐν Ταριχαίᾳ ἐπῆλθον ὡς
ἀναιρήσοντες. ἔδεισα δ' ἐγὼ πυθόμενος μὴ τοῦ μύθους
20 τέλος λαβόντος ἀνεπίβατος γένηται τοῖς καταφυγεῖν εἰς
αὐτὴν θέλουσιν. παρεγενόμενην οὖν εἰς τὴν τῶν μεγιστά-
νων οἰκίαν μετὰ τινῶν ἐτέρων, καὶ κλείσας, διώρυνγά
τε ποιήσας ἀπ' αὐτῆς ἐπὶ τὴν λίμνην ἄγουσαν, μετα-
πεμψάμενός τε πλοῖον καὶ σὺν αὐτοῖς ἐμβὰς ἐπὶ τὴν με-
25 θόριον τῶν Ἰππηνῶν διεπέρασα, καὶ δοὺς αὐτοῖς τὴν
τιμὴν τῶν ἵππων (οὐ γὰρ ἠδυνήθην αὐτοὺς ἐπαγαγέ-
σθαι τοιαύτης γενομένης τῆς ἀποδράσεως) ἀπέλυσα,
πολλὰ παρακαλέσας τὴν προσπεσοῦσαν ἀνάγκην γεν-
ναίως ἐνεγκεῖν. αὐτὸς τε μεγάλως ἠχθόμεν βιασθεῖς
30 τοὺς προσφυγόντας ἐκθεῖναι πάλιν εἰς τὴν πολεμίαν,
ἄμεινον δ' εἶναι νομίσας παρὰ Ῥωμαίοις ἀποθανεῖν
αὐτούς, εἰ συμπέσοι, μᾶλλον ἢ κατὰ τὴν ἐμὴν χώραν.

οἱ δ' ἄρα διεσώθησαν· συνεχώρησε γὰρ αὐτοῖς βασι-
λεὺς Ἀργίππας τὰ ἡμαρτημένα.

32 καὶ τὰ μὲν περὶ ἐκείνους τοῦτ' ἔσχε τὸ τέλος, οἱ δὲ
τὴν τῶν Τιβεριέων πόλιν κατοικοῦντες γράφουσι πρὸς
τὸν βασιλέα, παρακαλοῦντες πέμψαι δύναμιν τὴν φυ- 5
λάξουσαν αὐτῶν τὴν χώραν· θέλειν γὰρ αὐτῷ προστί-
θεσθαι. κάκεινφ μὲν ταῦτ' ἔγραφον, ἀφικόμενον δὲ
με πρὸς αὐτοὺς παρεκάλουν τὰ τείχη κατασκευάζειν
αὐτοῖς ὡς ὑπεσχήμην. ἠκηκόεισαν δὲ τὰς Ταριχαίας
ἤδη τετειχίσθαι. κατανεύσας οὖν ἐγὼ καὶ πάντα τὰ 10
πρὸς τὴν οἰκοδομίαν παρασκευασάμενος, τοὺς ἀρχιτέ-
κτονας ἐκέλευον ἐνεργεῖν. μετὰ δὲ τρίτην ἡμέραν εἰς
Ταριχαίας ἀπερχομένου μου, τῆς Τιβεριάδος ἀπεχούσας
στάδια τριάκοντα, συνέβη τινὰς Ῥωμαίων ἰππεῖς οὐ
πόρρωθεν τῆς πόλεως ὀδοιποροῦντας ὀφθῆναι, οἱ δόξαν 15
παρέσχον τὴν παρὰ τοῦ βασιλέως δύναμιν ἦκειν. εὐ-
θέως γοῦν εἰς μὲν τὸν βασιλέα μετὰ πολλῶν ἐπαίνων
ἠφίεσαν φωνάς, κατ' ἐμοῦ δὲ βλασφήμους. καὶ ἐπιδρα-
μῶν τις ἀπήγγειλέ μοι τὴν διάνοιαν αὐτῶν, ὡς ἀφίστα-
σθαι μου διεγνώκασιν. ἐγὼ δ' ἀκούσας ἐταράχθην μὲν 20
σφόδρα· τοὺς γὰρ ὀπίστας ἔτυχον ἐκ τῶν Ταριχαιῶν
ἐπὶ τὰς αὐτῶν οἰκήσεις ἀφεικῶς διὰ τὸ τὴν ἐπιούσαν
ἡμέραν σάββατον ὑπάρχειν· οὐ γὰρ ἐβουλόμην ὑπὸ
τοῦ στρατιωτικοῦ πλήθους ἐνοχλεῖσθαι τοὺς ἐν ταῖς
Ταριχαίαις· ὁσάκις γοῦν ἐν αὐταῖς διέτριβον, οὐδὲ τῆς 25
περὶ τὸ σῶμα φυλακῆς ἐποιούμην πρόνοιαν, πείραν
παρὰ τῶν ἐνοικούντων τῆς πρὸς με πίστεως λαβὼν
πολλάκις. μόνους δ' ἔχων περὶ ἑμαυτὸν ἑπτὰ τῶν ὀπι-
τῶν καὶ τοὺς φίλους, ἠπόρουν ὁ πράξω. μεταπέμπεσθαι
γὰρ τὴν ἐμὴν δύναμιν διὰ τὸ λῆγειν ἤδη τὴν ἐστῶσαν 30
ἡμέραν οὐκ ἔδοκίμαζον· οὐδὲ γὰρ ἀφικομένης αὐτῆς
εἰς τὴν ἐπιούσαν ὄπλα λαβεῖν, κωλυόντων ἡμᾶς τῶν

νόμων, κὰν μεγάλη τις ἐπείγειν ἀνάγκη δοκῆ. εἰ δὲ τοῖς Ταριχαιάταις καὶ τοῖς παρ' αὐτοῖς ξένης ἐπιτρέψαιμι τὴν πόλιν διαρπάξειν, ἑώρων οὐχ ἱκανοὺς ἔσομένους. τὴν δὲ ἔμην ὑπέρθεσιν ἑώρων μακροτάτην φθῆσσεσθαι γὰρ καὶ τὴν παρὰ βασιλέως δύναμιν ἀφικνούμενην, καὶ ἐκπεσεῖσθαι τῆς πόλεως ὄμοιην. ἐβουλευόμεν ὄν στρατηγήματι χρῆσθαι τινι κατ' αὐτῶν. παραχρῆμα δὴ τοὺς πιστοτάτους τῶν φίλων ταῖς πύλαις τῶν Ταριχαιῶν ἐπιστήσας φυλάξοντας μετ' ἀσφαλείας τοὺς

10 ἔξιέναι θέλοντας, καὶ τοὺς πρῶτους τῶν οἰκῶν προσκαλεσάμενος, αὐτῶν ἕκαστον ἐκέλευσα καθελκυσάνατο πλοῖον, ἐμβάντα συνεπαγόμενον τὸν κυβερνήτην ἔπεσθαι μοι πρὸς τὴν Τιβεριέων πόλιν. καὶ αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν φίλων καὶ ὀπλιτῶν, οὓς ἔφην ἑπτὰ τὸν ἀριθμὸν

15 εἶναι, ἐμβὰς ἔπλεον ἐπὶ τὴν Τιβεριάδα. Τιβεριεῖς δὲ 33 τὴν παρὰ τοῦ βασιλέως δύναμιν ὡς ἔγνωσαν οὐχ ἤκουσαν αὐτοῖς, πλοῖον δὲ τὴν λίμνην πᾶσαν ἐθεάσαντο πλήρη, δεῖσαντες περὶ τῆ πόλει καὶ καταπλαγέντες, ὡς ἐπιβατῶν πλήρεις εἶεν αἱ νῆες, μετατίθενται τὰς γνώμας.

20 ῥίψαντες ὄν τὰ ὄπλα μετὰ γυναικῶν καὶ παίδων ὑπηντίαζον, πολλὰς μετ' ἐπαίνων φωνὰς εἰς ἐμὲ ἀφιέντες (εἰκαζον γὰρ οὐ προπεκύνσθαι με τὴν διάνοιαν αὐτῶν), καὶ παρεκάλουν φείσασθαι τῆς πόλεως. ἐγὼ δὲ πλησίον γενόμενος ἀγκύρας μὲν ἔτι πόρρω τῆς γῆς ἐκέλευον βαλέσθαι τοὺς κυβερνήτας ὑπὲρ τοῦ μὴ κατάδηλα τοῖς Τιβεριεῦσιν εἶναι τὰ πλοῖα κενὰ τῶν ἐπιβατῶν ὄντα, πλησιάσας δ' αὐτὸς ἐν τινι πλοίῳ κατεμεμφομένην αὐτῶν τὴν ἄγνοιαν, καὶ ὅτι δὴ οὕτως εὐχερεῖς εἶεν, πάσης δικαίας ἄνευ προφάσεως ἐξίστασθαι τῆς πρὸς με

30 πίστεως. ὠμολόγουν δ' εἰς τε τὸ λοιπὸν αὐτοῖς συγγνώσεσθαι βεβαίως, εἰ πέμψειαν δέκα τοῦ πλήθους προεστῶτας. ὑπακουσάντων δ' ἐτοίμως καὶ πεμψάντων

ἄνδρας οὓς προείπον, ἐμβιβάσας ἀπέλουν εἰς Ταριχαίας φυλαχθησμένους.

34 τῷ στρατηγήματι δὲ τούτῳ τὴν βουλὴν πᾶσαν κατ' ὀλίγους λαβῶν εἰς τὴν προειρημένην πόλιν, καὶ μετ' αὐτῶν τοὺς πολλοὺς τοῦ δήμου πρώτους, ἄνδρας οὐκ ἑλάττους ἐκείνων ὄντας, διεπεμφάμην. τὸ δὲ πλῆθος ὡς εἶδον εἰς οἶον κακῶν ἤκουσι μέγεθος, παρεκάλουν με τὸν αἴτιον τῆς στάσεως τιμωρήσασθαι. Κλείτος δ' ἦν ὄνομα τοῦτῳ, θρασύς τε καὶ προπετὴς νεανίας. ἐγὼ δ' ἀποκτεῖναι μὲν οὐχ ὄσιον ἠγούμενος ὁμόφυλον ἄνδρα, κολάσαι δ' ἀνάγκην ἔχων, τῶν περὶ ἐμέ τιμιωματοφυλάκων Λευὶ προσέταξα προσελθόντι κόψαι τοῦ Κλείτου τὴν ἑτέραν τῶν χειρῶν. δεισάντος δὲ τοῦ κελυσθέντος εἰς τοσοῦτο πλῆθος προδιελθεῖν μόνου, τὴν δειλίαν τοῦ στρατιώτου μὴ βουλευθῆις κατάδηλον γενέσθαι τοῖς Τιβεριεῦσιν, αὐτὸν Κλείτον φωνήσας "ἐπειδὴ καὶ ἄξιός" εἶπον "ὑπάρχεις ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας ἀποβαλεῖν, οὕτως ἀχάριστος εἰς ἐμὲ γενόμενος, γένου σου τοῦ δήμιος, μὴ καὶ ἀπειθήσας χεῖρονα τιμωρίαν ὑπόσχῃς." τοῦ δὲ τὴν ἑτέραν αὐτῷ συγχωρῆσαι πολλὰ δεομένου, μόλις κατένευσα. κἀκείνος ἄσμενος ὑπὲρ τοῦ μὴ τὰς δύο χεῖρας ἀποβαλεῖν λαβῶν μάχαιραν κόπτει τὴν ἀριστερὰν ἑαυτοῦ. καὶ τοῦτο τὴν στάσιν ἔκανσεν.

35 Τιβεριεῖς δέ, ὡς εἰς τὰς Ταριχαίας ἀφικόμεναι, γινόντες τὴν στρατηγίαν ἣ κατ' αὐτῶν ἐχρησάμην, ἀπεθανύμαζον ὅτι χωρὶς φόνων ἔκανσα τὴν ἀγνωμοσύνην αὐτῶν. ἐγὼ δὲ τοὺς ἐκ τῆς εἰρκτικῆς μεταπεμφάμενος τοῦ πλῆθους τῶν Τιβεριέων (ἦν δὲ σὺν αὐτοῖς Ἰουστὸς καὶ ὁ πατήρ αὐτοῦ Πίστος) συνδείκνους ἐποίησάμην, καὶ παρὰ τὴν ἐστίασιν ἔλεγον ὅτι τὴν Ῥωμαίων δύναμιν οὐδ' αὐτὸς ἀγνωῶ πασῶν διαφέρουσαν, σιγῶν μέντοι διὰ τοὺς ληστὰς περὶ αὐτῆς. καὶ αὐτοῖς δὲ ταῦτά συνε-

βούλενον ποιειν, τὸν ἐπιτήδειον περιμένουσι καιρόν,
 καὶ μὴ δυσανασχετεῖν ἐμοὶ στρατηγῶ· μηδεὶς γὰρ
 αὐτοὺς ἐτέρου δυνήσεσθαι θαδίως ἐπιεικοῦς ὁμοίως
 τυχεῖν. τὸν Ἰουστὸν δὲ καὶ ὑπεμίμησκον ὅτι πρόσθεν
 5 ἢ με παραγενέσθαι ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων οἱ Γαλιλαῖοι
 τᾶδελφοῦ τὰς χεῖρας ἀποκόψειαν αὐτοῦ, πρὸ τοῦ πολέ-
 μου πλαστῶν αὐτῶ γραμμάτων κακουργίαν ἐπικαλέ-
 σαντες, καὶ ὅτι μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τὴν Φιλίππου
 Γαμαλίται πρὸς Βαβυλωνίους στασιάζοντες ἀνέλοιεν
 10 Χάρητα (συγγενῆς δ' ἦν οὗτος τοῦ Φιλίππου), καὶ ὡς
 Ἰησοῦν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἄνδρα τῆς ἀδελφῆς Ἰουστου,
 σωφρόνως κολάσειαν. ταῦτα παρὰ τὴν ἐστίασιν δια-
 λεχθεὶς τοῖς περὶ τὸν Ἰουστὸν ἔωθεν ἐκέλευσα πάντας
 τῆς φυλακῆς ἀπολυθῆναι.
 15 πρὸ δὲ τούτων συνέβη τὸν Ἰακίμου Φίλιππον ἀπελ- 36
 θεῖν ἐκ Γάμαλα τοῦ φρουρίου, τοιαύτης αἰτίας γενομέ-
 νης. Φίλιππος πυθόμενος μεταστῆναι μὲν ὄϊνον ἀπὸ
 τοῦ βασιλέως Ἀγρίππα, διάδοχον δὲ ἀφιχθαι Μόδιον
 Αἰκουον, ἄνδρα φίλον αὐτῶ καὶ συνήθη πάλαι, γράφει
 20 πρὸς τοῦτον τὰς καθ' ἑαυτὸν τύχας ἀπαγγέλλων, καὶ
 παρακαλῶν τὰ παρ' αὐτοῦ πεμφθέντα γράμματα πρὸς
 τοὺς βασιλέας ἀποστέλλαι. καὶ Μόδιος δεξάμενος τὰς
 ἐπιστολάς ἐχάρη σφόδρα, σῶζεσθαι τὸν Φίλιππον ἐξ
 αὐτῶν ἐπιγνοῦς, καὶ πρὸς τοὺς βασιλέας ἐπεμψε τὰ
 25 γράμματα, περὶ Βηρυτὸν ὄντας. ὁ δὲ βασιλεὺς Ἀγρίπ-
 πας ὡς ἔγνω ψευδῆ τὴν περὶ Φιλίππου φήμην γενομέ-
 νην (λόγος γὰρ διήλθεν ὡς στρατηγολίη τῶν Ἰουδαίων
 ἐπὶ τὸν πρὸς Ῥωμαίους πόλεμον), ἐπεμψεν ἰππεὶς τοὺς
 παραπέμφοντας τὸν Φίλιππον. καὶ παραγενόμενον
 30 ἀσπάζεται τε φιλοφρόνως, τοῖς τε Ῥωμαίων ἡγεμόσιν
 ἐπεδείκνυεν ὅτι δὴ Φίλιππος οὗτός ἐστι περὶ οὐ διεξήγει
 λόγος ὡς Ῥωμαίων ἀποστάντος. κελεύει δ' αὐτὸν ἰπ-

πεις τινὰς ἀναλαβόντα θάττον εἰς Γάμαλα τὸ φρούριον πορευθῆναι, τοὺς οἰκείους αὐτῶ πάντας ἐκεῖθεν ἐξάξοντα καὶ τοὺς Βαβυλωνίους εἰς τὴν Βαταναλαίαν πάλιν ἀποκαταστήσοντα. παρηγγεῖλε δὲ καὶ πᾶσαν ποιήσασθαι πρόνοιαν ὑπὲρ τοῦ μὴ γίνεσθαι τινα νεωτερισμὸν ἢ παρὰ τῶν ὑπηκόων.

Φίλιππος μὲν οὖν, ταῦτα τοῦ βασιλέως ἐπιστεί-
 37 λαντος, ἔσπευδε ποιήσων ἃ προσέταξεν. Ἰώσηπος δ' ὁ
 τῆς Ιατρίνης πολλοὺς νεανίσκους θρασεῖς προτρεψάμε-
 νος αὐτῶ συναράσθαι, καὶ ἐπαναστὰς τοῖς ἐν Γάμαλα ἢ
 πρῶτοις, ἔπειθεν αὐτοὺς ἀφίστασθαι τοῦ βασιλέως καὶ
 ἀναλαβεῖν τὰ ὄπλα, ὡς δι' αὐτοῦ τὴν ἐλευθερίαν ἀπο-
 ληφόμενους. καὶ τινὰς μὲν ἐβιάσαντο, τοὺς δὲ μὴ συνα-
 ρεσκομένους αὐτῶν ταῖς γνώμαις ἀνῆρουν. κτείνουσι
 δὲ καὶ Χάρητα, καὶ μετ' αὐτοῦ τινὰ τῶν συγγενῶν Ἰη- 15
 σοῦν, καὶ Ἰούστου δὲ τοῦ Τιβεριέως ἀδελφὸν ἀνεῖλον,
 καθὼς ἤδη προεῖπομεν. γράφουσι δὲ καὶ πρὸς με, πα-
 ρακαλοῦντες πέμψαι δύναμιν αὐτοῖς ὀπλιτῶν καὶ τοὺς
 ἀναστήσοντας αὐτῶν τῇ πόλει τείχη. ἀγῶ πρὸς οὐδέ-
 τερον ἀντεῖπον ὧν ἠξίωσαν. ἀφίσταται δὲ τοῦ βασιλέως ἢ
 καὶ ἡ Γαυλαντίτις χώρα μέχρι κώμης Σολύμης. Σελευ-
 κεία δὲ καὶ Σωγάνη φύσει κώμαις ὀχυρωτάταις ἑκοδό-
 μησα τείχη· τὰς τε κατὰ τὴν ἄνω Γαλιλαίαν κώμας,
 καὶ πάνυ πετρῶδεις οὖσας, ἐτείχισα παραπλησίως·
 ὀνόματα δ' αὐταῖς Ἰάμνεια Μηρωθ' Ἀχαβάρη. ὠχύρωσα ἢ
 δὲ καὶ τὰς ἐν τῇ κάτω Γαλιλαίᾳ, πόλεις μὲν Ταριχαίας
 Τιβεριάδα Σέπρωριν, κώμας δὲ Ἀρβήλων σπήλαιον,
 Βηρσάβην Σελαμὶν Ἰωτάπατα Καφαρεκχῶ καὶ Σιγῶ
 καὶ Ἰαφὰ καὶ τὸ Ἰταβύριον ὄρος. εἰς ταύτας καὶ σκτον
 ἀπεδέμην πολὺν καὶ ὄπλα πρὸς ἀσφάλειαν τὴν μετὰ ἢ
 ταῦτα.

38 Ἰωάννη δὲ τῶ τοῦ Λευὶ τὸ κατ' ἐμοῦ μῖσος μᾶλλον

προσηύξετο βαρέως φέροντι τὴν ἐμὴν εὐπραγίαν. προ-
 θέμενος οὖν πάντως ἐκποδῶν με ποιήσασθαι, τῇ μὲν
 αὐτοῦ πατρίδι τοῖς Γισχάλοις κατασκευάζει τεῖχην, τὸν
 ἀδελφὸν δὲ Σίμωνα καὶ τὸν τοῦ Σισέννα Ἰωνάθην καὶ
 5 ὀπίστας περὶ ἑκατὸν εἰς Ἱεροσόλυμα πέμπει πρὸς τὸν
 τοῦ Γαμαλιήλου Σίμωνα, παρακαλέσοντας αὐτὸν πεῖσαι
 τὸ κοινὸν τῶν Ἱεροσολυμιτῶν, τὴν ἀρχὴν ἀφελομένους
 ἐμὲ τῶν Γαλιλαίων αὐτῷ ψηφίσασθαι τὴν ἐξουσίαν
 τούτων. ὁ δὲ Σίμων οὗτος ἦν πόλεως μὲν Ἱεροσολύμων,
 10 γένους δὲ σφόδρα λαμπροῦ, τῆς δὲ Φαρισαίων αἰρέ-
 σεως, οὗ περὶ τὰ πάτρια νόμιμα δοκοῦσι τῶν ἄλλων
 ἀκριβεῖα διαφέρειν. ἦν δ' οὗτος ἀνὴρ πλήρης συνέ-
 σεῶς τε καὶ λογισμοῦ, δυνάμενός τε πράγματα κακῶς
 κείμενα φρονήσει τῇ ἑαυτοῦ διορθώσασθαι, φίλος τε
 15 παλαιὸς τῷ Ἰωάννῃ καὶ συνήθης, πρὸς ἐμὲ δὲ τότε δια-
 φόρως εἶχεν. δεξάμενος οὖν πῆν παράκλησιν ἐπειθε
 τοὺς ἀρχιερεῖς Ἄνανον καὶ Ἰησοῦν τὸν τοῦ Γαμαλαῆ,
 τινάς τε τῶν τῆς αὐτῶν στάσεως ἐκείνης, ἐκκόπτειν με
 φυόμενον καὶ μὴ περιθεῖν ἐπὶ μήμιστον ἀυξήθεντα δό-
 20 ξης, συνιόσειν αὐτοῖς λέγων εἰ τῆς Γαλιλαίας ἀφαιρε-
 θεῖην. μὴ μέλλειν δὲ παρεκάλει τοὺς περὶ τὸν Ἄνανον,
 μὴ καὶ φθάσας γινῶναι μετὰ πολλῆς ἐπέλθω τῇ πόλει
 δυνάμεως. ὁ μὲν Σίμων ταῦτα συνεβούλευεν, ὁ δὲ ἀρ-
 χιερεὺς Ἄνανος οὐ ῥάδιον εἶναι τὸ ἔργον ἀπέφαινεν·
 25 πολλοὺς γὰρ τῶν ἀρχιερέων καὶ τοῦ πλήθους προεστῶ-
 τας μαρτυρεῖν ὅτι καλῶς ἐγὼ στρατηγῶ· ποιέσθαι δὲ
 κατηγορίαν ἀνδρὸς καθ' οὗ μηδὲν λέγειν δίκαιον δύ-
 νανται, φαύλων ἔργον εἶναι. Σίμων δ' ὡς ἤκουσε 39
 ταῦτα παρὰ τοῦ Ἀνάνου, σιωπᾶν μὲν ἐκείνους ἤξιωσε
 30 μηδ' εἰς πολλοὺς ἐκφέρειν τοὺς λόγους αὐτῶν· προ-
 νοήσασθαι γὰρ αὐτὸς ἔφασκεν ἵνα θάπτον μετασταθείην
 ἐκ τῆς Γαλιλαίας. προσκαλεσάμενος δὲ τὸν ἀδελφὸν τοῦ

Ἰωάννου προσέταξε πέμπειν δωρεὰς τοῖς περὶ τὸν Ἄνανον· τάχα γὰρ οὕτως ἔφη πείσειν αὐτοὺς μεταθέσθαι τὰς γνώμας. καὶ τέλος ἔπραξεν ὁ Σίμων ὁ προύθετο· ὁ γὰρ Ἄνανος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τοῖς χρήμασι διαφθαρέντες συντίθενται τῆς Γαλιλαίας ἐμβαλεῖν με, μηδενὸς ἄλλου τῶν κατὰ τὴν πόλιν τοῦτο γινώσκοντος. καὶ δὴ ἔδοξεν αὐτοῖς πέμπειν ἄνδρας κατὰ γένος μὲν διαφέροντας τῇ παιδείᾳ δ' ὁμοίους. ἦσαν δ' αὐτῶν οἱ μὲν δημοτικοὶ δύο, Ἰωνάθης καὶ Ἀνανίας, Φαρισαῖοι τὴν αἴρεσιν, ὁ δὲ τρίτος Ἰόξαρος Ιερατικοῦ γένους, Φαρισαῖος καὶ αὐτός, Σίμων δ' ἐξ ἀρχιερέων νεώτατος ἐκείνων. τούτους ἐκέλευον ἀφικομένους εἰς τὸ πλῆθος τῶν Γαλιλαίων πυνθέσθαι παρ' αὐτῶν τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἐμὲ φιλοῦσιν· εἰ δὲ φαίεν ὅτι πόλεως εἶην τῆς Ἱερουσολύμων, καὶ αὐτοὺς ἐξ ἐκείνων λέγειν ὑπάρχειν τοὺς τέσσαρας, εἰ δὲ διὰ τὴν ἐμπειρίαν τῶν νόμων, μηδ' αὐτοὺς ἀγνοεῖν ἔθνη τὰ πάτρια φάσκειν, εἰ δ' αὖ διὰ τὴν Ιερουσλήνην λέγοιεν ἀγαπᾶν με, καὶ αὐτῶν ἀποκρινασθαι δύο Ιερεῖς ὑπάρχειν.

40 ταῦθ' ὑποθέμενοι τοῖς περὶ τὸν Ἰωνάθην, τέσσαρας μυριάδας ἀργυρίου διδώσιν αὐτοῖς ἐκ τῶν δημοσίων χρημάτων. ἐπεὶ δὲ τινα Γαλιλαίων ἤκουσαν, Ἰησοῦν ὄνομα, περὶ αὐτὸν τάξιν ἑξακοσίων ὀπλιτῶν ἔχειν, ἐπιδημοῦντα τοῖς Ἱερουσολύμοις τότε, μεταπεμφάμενοι τοῦτον καὶ τριῶν μηνῶν μισθὸν δόντες ἐκέλευσαν ἐπισθαι τοῖς περὶ τὸν Ἰωνάθην πειθαρχοῦντα αὐτοῖς, καὶ τῶν πολιτῶν δὲ τριακοσίοις ἀνδράσι δόντες ἀργύριον εἰς τροφήν τῶν ὄλων, προσέταξαν ἀκολουθεῖν τοῖς πρέσβεσιν. πεισθέντων οὖν αὐτῶν καὶ πρὸς τὴν ἔξοδον εὐτρεπισθέντων, ἐξήρσαν οἱ περὶ τὸν Ἰωνάθην σὺν τούτοις, ἐπαγόμενοι καὶ τὸν ἀδελφὸν τὸν Ἰωάννου καὶ ὀπίστας ἑκατόν, λαβόντες ἐντολὰς παρὰ τῶν πεμφάν-

των, εἰ μὲν ἐκὼν καταθείμην τὰ ὄπλα, ζῶντα πέμπειν εἰς τὴν τῶν Ἱεροσολυμιτῶν πόλιν, εἰ δ' ἀντιτασσοίμην, ἀποκτεῖναι μηδὲν δεδιότας· αὐτῶν γὰρ εἶναι τὸ πρόσταγμα. ἐγγράφεισθαι δὲ καὶ τῷ Ἰωάννῃ πρὸς τὸν κατ' 5 ἔμοῦ πόλεμον ἐτοιμάζεσθαι, τοῖς τε Σέπρωσιν καὶ Γάβαρα κατοικοῦσι καὶ Τιβεριεῦσι προσέταττον συμμαχίαν τῷ Ἰωάννῃ πέμπειν.

ταῦτά μοι τοῦ πατρὸς γράψαντος (ἔξείπε δὲ πρὸς 41 αὐτὸν Ἰησοῦς ὁ τοῦ Γαμαλά, τῶν ἐν αὐτῇ τῇ βουλῇ γενομένων εἰς, φίλος ὢν καὶ συνήθης ἐμοί) σφόδρα περιήλγησα, τοὺς τε πολίτας οὕτω περὶ ἐμὲ γενομένους ἀχαρίστους ἐπιγνοὺς διὰ φθόνον ἀναιρεθῆναι με προστάξαι, καὶ τῷ τὸν πατέρα διὰ τῶν γραμμάτων πολλά με παρακαλεῖν ἀφικέσθαι πρὸς αὐτόν· ποθεῖν γὰρ ἔφη 15 θεάσασθαι τὸν υἱὸν πρὸ τοῦ τελευτῆσαι. ταῦτα δὴ πρὸς τοὺς φίλους εἶπον, καὶ ὅτι μετὰ τρίτην ἡμέραν καταλιπὼν τὴν χώραν αὐτῶν εἰς τὴν πατρίδα πορευσοίμην. λύπη δ' ἅπαντας τοὺς ἀκούσαντας κατέσχε, παρεκάλουν τε κλαίοντες μὴ ἐγκαταλιπεῖν αὐτούς, ἀπολουμένους εἰ τῆς ἐμῆς στρατηγίας ἀποστερηθῆειν. οὐ κατανεύοντος δέ μου ταῖς ἰκετείαις αὐτῶν, ἀλλὰ περὶ τῆς ἔμαντοῦ φρονιζόντος σωτηρίας, δείσαντες οἱ Γαλιλαῖοι μὴ ἀπελθόντος εὐκαταφρόνητοι τοῖς λησταῖς γένοιτο, πέμπουσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν ἅπασαν τοὺς σηματοῦν- 25 τας τὴν ἐμὴν γνώμην περὶ τῆς ἀπαλλαγῆς. πολλοὶ δὲ καὶ πανταχόθεν συνήχθησαν, ὡς ἤκουσαν, μετὰ γυναικῶν καὶ τέκνων, οὐ πόθῳ, δοκῶ μοι, τῷ πρὸς ἐμὲ μᾶλλον ἢ τῷ περὶ αὐτῶν δέει τοῦτο πράττοντες· ἐμοῦ γὰρ παραμένοντος πείσεσθαι κακὸν οὐδὲν ὑπελάμβανον. 30 ἤκον οὖν πάντες εἰς τὸ μέγα πεδῖον ἐν ᾧ διέτριβον· Ἄσως ἐστὶν ὄνομα τούτῳ.

θαυμάσιον δὲ οἶον ὄνειρον διὰ τῆς νυκτὸς ἐκείνης 42

ἐθεασάμην. ἐπεὶ γὰρ εἰς κοίτην ἐτραπόμην διὰ τὰ γρο-
φέντα λυπούμενος καὶ τεταραγμένος, ἔδοξά τινα λέγειν
ἐπιστάντα μοι "παῦσαι τὴν ψυχὴν, ὧ οὔτος, ἀλγῶν,
παντός τ' ἀπαλλάσσομαι φόβου. τὰ γὰρ λυποῦντά σε μέ-
γιστον ποιήσει καὶ ἐν πᾶσιν εὐτυχέστατον; κατορθώ- 5
σεις δ' οὐ μόνον ταῦτα ἀλλὰ καὶ πολλὰ ἕτερα. μὴ κάμνε
δὴ, μέμνησο δ' ὅτι καὶ Ῥωμαῖοι δεῖ σε πολεμῆσαι."
τοῦτον δὴ τὸν ὄνειρον θεασάμενος διανίσταμαι, κατα-
βῆναι προθυμούμενος εἰς τὸ πεδίον. πρὸς δὲ τὴν ἐμὴν
ὄψιν πᾶν τὸ πλήθος τῶν Γαλιλαίων (ἦσαν δ' ἐν αὐτοῖς 10
γυναικὲς τε καὶ παῖδες) ἐπὶ στόμα ῥίψαντες ἑαυτοὺς καὶ
δακρύνοντες ἰκέτευον μὴ σφᾶς ἐγκαταλιπεῖν τοῖς πολε-
μίοις, μηδ' ἀπελθεῖν ἐάσαντα τὴν χώραν αὐτῶν ἐνύ-
βρισμα τοῖς ἐχθροῖς ἐσομένην. ὡς δὲ ταῖς δεήσεσιν οὐκ
ἐπειθον, κατηνάγκαζον ὄρκοις μένειν παρ' ἑαυτοῖς, 15
ἐλοιδοροῦντό τε τῷ δῆμῳ πολλὰ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν ὡς
εἰρηνεύεσθαι τὴν χώραν αὐτῶν οὐκ ἐῶντι.

43 ταῦτα δὴ καὶ ἐπακούων αὐτῶν καὶ βλέπων τοῦ
πλήθους τὴν κατήφειαν, ἐκλάσθη πρὸς ἔλεον, ἄξιον
εἶναι νομίζων ὑπὲρ τοσούτου πλήθους καὶ προδήλους κ
κινδύνους ὑπομένειν. κατανεύω δὴ μένειν, καὶ πεντα-
κισχιλίους ἐξ αὐτῶν ὀπλίτας ἤκειν κελεύσας ἔχοντας
ἑαυτοῖς τροφάς, ἐπὶ τὰς οἰκῆσεις διαφῆκα τοὺς ἄλλους.
ἐπεὶ δὲ οἱ πεντακισχιλιοὶ παρεγένοντο, τούτους ἀναλα-
βῶν καὶ τρισχιλίους τοὺς σὺν ἑμαντῷ στρατιώτας, ἰπ- κ
πεῖς δ' ὄγδοηκοντα, τὴν πορείαν εἰς Χαβωλὴ κώμην,
Πτολεμαῖδος μεθόριον οὔσαν, ἐποιησάμην. κάκει τὰς
δυνάμεις συνείχον, ἐτοιμάζεσθαι σκηπτόμενος ἐπὶ τὸν
πρὸς Πλάκιδον πόλεμον. ἀφίκετο δ' οὔτος μετὰ δύο
σπειρῶν πεζοῦ στρατεύματος καὶ ἰππέων ἑλθῆς μιᾶς, ὑπὸ κ
Κεστίου Γάλλου πεμφθεῖς, ἵν' ἐμπρήσῃ τὰς κώμας τῶν
Γαλιλαίων αἱ πλησίον ἦσαν Πτολεμαῖδος. βαλλομένου

δ' ἐκείνου χάρακα πρὸ τῆς Πτολεμαέων πόλεως, τίθε-
μαι κἀγὼ στρατόπεδον, τῆς κώμης ὅσον ἐξήκοντα στα-
δίους ἀποσχών. πολλάκις μὲν οὖν τὰς δυνάμεις προση-
γάγομεν ὡς εἰς μάχην, πλέον δ' οὐδὲν ἀκροβολισμῶν
5 ἐπράξαμεν· ὁ γὰρ Πλάκιδος ὅσῳ περ ἐγίνωσκε σπεύ-
δοντά με πρὸς μάχην, αὐτὸς καταπληττόμενος ὑπεστέλ-
λετο. τῆς μέντοι Πτολεμαίδος οὐκ ἐχωρίζετο.

κατὰ τοῦτον δὲ τὸν καιρὸν ἀφικόμενος Ἰωνάθης 44
μετὰ τῶν συμπρέσβειων ὧν ἔφαμεν ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων
10 ὑπὸ τῶν περὶ Σίμωνα καὶ Ἄνανον τὸν ἀρχιερέα πεπέμ-
φθαι, λαβεῖν με δι' ἐνέδρας ἐπεβούλευεν· φανερώς γὰρ
ἐπιχειρεῖν οὐκ ἐτόλμα. γράφει δὲ πρὸς με τοιαύτην ἐπι-
στολήν. “Ἰωνάθης καὶ οἱ σὺν αὐτῷ πεμφθέντες ὑπὸ
τῶν Ἱεροσολυμιτῶν Ἰωσήφῳ χαίρειν. ἡμεῖς ὑπὸ τῶν ἐν
15 Ἱεροσολύμοις πρώτων, ἀκουσάντων τὸν ἀπὸ Γισχάλων
Ἰωάννην ἐπιβεβουλευκέναι σοι πολλάκις, ἐπέμφθημεν
ἐπιπλήξοντες αὐτῷ καὶ παραινέσοντες εἰς τὸ λοιπὸν ὑπ-
ακούειν σοι. βουλευσασθαι δὴ σὺν σοὶ θέλοντες περὶ
τῶν κοινῇ πρακτέων, παρακαλοῦμεν ἦκειν θᾶττον πρὸς
20 ἡμᾶς, καὶ μὴ μετὰ πολλῶν· οὐδὲ γὰρ ἡ κώμη δύναιτ'
ἂν στρατιωτῶν πλῆθος ὑποδέξασθαι.” ταῦτα δ' ἔγρα-
φον προσδοκῶντες δυοῖν θάτερον, ἢ ὅτι χωρὶς ὅπλων
ἀφικόμενον πρὸς αὐτοὺς ἔξουσιν ὑποχείριον, ἢ πολλοὺς
ἐπαγόμενον κρινοῦσι πολέμιον. ἦκε δέ μοι τὴν ἐπιστο-
25 λὴν Ἰπκεὺς κομιζῶν, θρασὺς ἄλλῶς νεανίας τῶν παρὰ
βασιλεῖ ποτὲ στρατευσαμένων· ἦν δ' ὥρα νυκτὸς ἤδη
δευτέρα, καθ' ἣν ἐτύγγανον μετὰ τῶν φίλων καὶ τῶν
Γαλιλαίας πρώτων ἐστιώμενος. οὗτος δὴ, προσαγγεί-
λαντος οἰκέτου μοι ἦκειν τινὰ Ἰππέα Ἰουδαῖον, εἰσκλη-
30 θεις ἐμοῦ κελεύσαντος ἠσπάσατο μὲν οὐδ' ὄλωσ, τὴν δὲ
ἐπιστολὴν προτείνας “ταύτην” εἶπεν “οἱ ἐξ Ἱεροσολύ-
μων ἦκοντες πεπόμφασί σοι. γράφε δὴ τάχιστα καὶ σύ·

καὶ γὰρ ἐπείγομαι πρὸς αὐτοὺς ὑποστρέφειν." οἱ μὲν οὖν κατακείμενοι τὴν τοῦ στρατιώτου τόλμαν ἐθαύμασαν, ἐγὼ δὲ καθίξασθαι παρεκάλουν καὶ συνδειπνεῖν ἡμῖν. ἀρνησαμένους δὲ τὴν μὲν ἐπιστολὴν μετὰ χειρᾶς εἶχον ὡς ἐδεξάμην, πρὸς δὲ τοὺς φίλους περὶ πραγμάτων ἐτέρων τὴν ὀμιλίαν ἐποιούμην. μετ' οὐ πολλὴν δὲ ὥρην ἐξαναστάς, καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ἀπολύσας ἐπὶ κοίτην, τέσσαρας δὲ μοι μόνον τῶν ἀναγκαίων φίλων προσμείναι κελεύσας, καὶ τῷ παιδί προστάξας οἶνον ἐτοιμάσαι, τὴν ἐπιστολὴν ἀναπτύξας μηδεὸς ἐμβλέποντος, καὶ αὐτῆς ταχὺ συνεῖς τὴν τῶν γεγραφότων ἐπίνοιαν, πάλιν αὐτὴν ἐσημηνάμην, καὶ ὡς μὴ προανεγνωκώς, ἀλλὰ μετὰ χειρᾶς αὐτὴν ἔχων, προσέταξα τῷ στρατιώτῃ δραχμὰς εἰκοσιν ἐφόδιον δοθῆναι. τοῦ δὲ λαβόντος καὶ χάριν ἔχειν φήσαντος, συνεῖς τὴν αἰσχροκερδίαν αὐτοῦ καὶ ὡς ταύτη μάλιστα ἐστὶν ἀλώσιμος, "ἀλλ' εἰ συμπιεῖν ἡμῖν" ἔφην "θελήσεις, λήψει κατὰ κύαθον δραχμὴν μίαν." ὃ δ' ἀσμένως ὑπήκουσεν, καὶ πολὺν τὸν οἶνον προσφερόμενος ὑπὲρ τοῦ πλείον λαβεῖν ἀργύριον καὶ μεθυσθεὶς οὐκέτι τὰ ἀπόρρητα στέγειν ἐδύνατο, ἀλλ' ἔφραξεν οὐκ ἐρωτώμενος τὴν τε συνεσκευασμένην ἐπιβουλὴν καὶ ὡς κατεψηφισμένος εἶην θάνατον παρ' αὐτοῖς. ταῦτα ἀκούσας ἀντιγράφω τὸν τρόπον τοῦτον.

"Ἰώσηπος Ἰωνάθῃ καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ χαίρειν. ἐρωμηνοὺς ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν ἦκειν πυθόμενος ἡδομαι, μάλιστα δ' ὅτι θυνήσομαι, παραδοὺς ὑμῖν τὴν τῶν ἐνθάδε πραγμάτων ἐπιμέλειαν, εἰς τὴν πατρίδα πορευθῆναι· τοῦτο γὰρ καὶ πάλαι ποιεῖν ἤθελον. ἔδει μὲν οὖν μὴ μόνον εἰς Παλῶθ παραγενέσθαι με πρὸς ὑμᾶς ἀλλὰ πόρρω, καὶ μηδὲ κελευσάντων· συγγνώμης δὲ τυχεῖν ἄξιόν μὴ θυνάμενος τοῦτο ποιῆσαι· παραφυλάσσω γὰρ ἐν Χαβωλῶ Πλάκιδον εἰς τὴν Γαλιλαίαν ἀναβῆναι

δι' ἐννοίας ἔχοντα. ἤκετε οὖν ὑμεῖς πρὸς με τὴν ἐπιστολὴν ἀναγνόντες. ἔρρωσθε.”

ταῦτα γράψας καὶ δοὺς τῷ στρατιωτῇ φέρειν, συνέ- 45
 εξέπεμψα τριακοντατῶν Γαλιλαίων δοκιμωτάτους, ὑπο-
 5 θέμενος αὐτοῖς ἀσπασασθαι μὲν ἐκείνους, ἕτερον δὲ μη-
 δὲν λέγειν. ἔταξα δὲ καθ' ἕκαστον αὐτῶν πιστῶν ὀπι-
 τῶν ἓνα παραφυλάζοντα μή τις τοῖς πεμψθεῖσιν ὑπ'
 ἐμοῦ πρὸς τοὺς περὶ τὸν Ἰωνάθην ὀμιλία γένηται. καὶ
 οἱ μὲν ἐπορεύθησαν, οἱ δὲ περὶ τὸν Ἰωνάθην, τῆς πρώ-
 10 τῆς πείρας ἀμαρτόντες, ἕτεραν ἐπιστολὴν μοι τοιαύτην
 ἔπεμψαν. “Ἰωνάθης καὶ οἱ σὺν αὐτῷ Ἰωσήφω χαίρειν.
 παραγγέλλομέν σοι χωρὶς ὀπιτιῶν εἰς τρίτην παραγενέ-
 σθαι πρὸς ἡμᾶς εἰς Γαβαρῶθ κώμην, ἵνα διακούσωμεν
 τῶν πρὸς Ἰωάννην ἐγκλημάτων σοι γεγυότων.” ταῦτα
 15 γράψαντες καὶ ἀσπασάμενοι τοὺς Γαλιλαίους οὓς πέ-
 πομψα, ἀφίκοντο εἰς Ἰάφαν κώμην μεγίστην οὕσαν τῶν
 ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, τελέεσιν ὀχυρωτάτην καὶ πολλῶν οἰκη-
 τῶν μεστήν. ὑπήντιαζε δὲ τὸ πλῆθος αὐτοὺς μετὰ
 γυναικῶν καὶ τέκνων, καὶ κατεβῶν κελεύοντες ἀπιέναι
 20 καὶ μὴ φθονεῖν αὐτοῖς ἀγαθοῦ τοῦ στρατηγοῦ. παρηγε-
 θίζοντο δὲ ταῖς φωναῖς οἱ περὶ τὸν Ἰωνάθην, καὶ φανε-
 ροῦν μὲν τὴν ὀργὴν οὐκ ἐτόλμων, οὐκ ἀξιώσαντες δ'
 αὐτοὺς ἀποκρίσεως εἰς τὰς ἄλλας κώμας ἐπορεύοντο.
 ὅμοιαι δ' ὑπήντων αὐτοῖς παρὰ πάντων αἱ καταβοήσεις,
 25 μεταπέσειν αὐτοὺς βοῶντων οὐδένα περὶ τοῦ μὴ στρα-
 τηγὸν ἔχειν Ἰωσήπον. ἄπρακτοι δὲ παρὰ τούτων ἀπελ-
 θόντες οἱ περὶ τὸν Ἰωνάθην εἰς Σέπφωριν, μεγίστην
 τῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ πόλιν, ἀφικνοῦνται· οἱ δ' ἐντεῦ-
 θεν ἄνθρωποι πρὸς Ῥωμαίους ταῖς γνώμαις ἀποβλέ-
 30 ποντες ἐκείνοις μὲν ὑπήντων, ἐμὲ δὲ οὔτε ἐπήνουν οὔτε
 ἐβλασφήμουν. παρὰ δὲ Σεπφωριτῶν εἰς Ἀσωχὶν κατα-
 βάντες, οἱ ἐντεῦθεν παραπλησίως τοῖς Ἰαφηνοῖς κατε-

βίων αὐτῶν· οἱ δὲ τὴν ὀργὴν οὐκέτι κατασχόντες κελεύουσι τοῖς μετ' αὐτῶν ὀπλίταις τύπτειν ξύλοις τοὺς καταβοῶντας. κατὰ Γάβαρα δὲ γενομένους ὑπαντιάζει μετὰ τρισχιλίων ὀπλιτῶν Ἰωάννης. ἐγὼ δ' ἐκ τῆς ἐπιστολῆς ἤδη συνεῖς ὅτι διεγνώκασι πρὸς με πολεμεῖν, 5 ἀναστὰς ἀπὸ Χαβωλῶ μετὰ τρισχιλίων ὀπλιτῶν, καταλιπὼν ἐν τῷ στρατοπέδῳ τὸν πιστότατον τῶν φίλων, εἰς Ἰωτάπατα παρεγενόμενην, πλησίον αὐτῶν εἶναι βουλόμενος ὅσον ἀπὸ τεσσαράκοντα σταδίων· καὶ γράψω πρὸς αὐτοὺς τάδε. “εἰ πάντως με πρὸς ὑμᾶς ἔλθειν 10 βούλεσθε, διακόσμαι καὶ τέσσαρες κατὰ τὴν Γαλιλαίαν εἰσὶ πόλεις καὶ κῶμαι· τούτων εἰς ἣν θελήσετε παραγενήσομαι χωρὶς Γαβάρων καὶ Γισχάλων· ἡ μὲν γὰρ πατρίς ἐστὶν Ἰωάννου, ἡ δὲ σύμμαχος καὶ φίλη.”

46 ταῦτα τὰ γράμματα λαβόντες οἱ περὶ τὸν Ἰωνάθην 15 οὐκέτι μὲν ἀντιγράφουσιν, συνέδριον δὲ τῶν φίλων καθιστάντες καὶ τὸν Ἰωάννην παραλαβόντες ἐβουλεύοντο τίνα τρόπον ἐπιχειρήσωσί μοι. καὶ Ἰωάννη μὲν ἐδόκει γράφειν πρὸς πάσας τὰς ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ πόλεις καὶ κώμας· εἶναι γὰρ ἐν ἐκάστη πάντως ἓνα γόνυ καὶ 20 δευτέρον διάφορον ἐμοί, καὶ καλεῖν τούτους ὡς ἐπὶ πολέμιον. πέμπειν δ' ἐκέλευε τὸ δόγμα τοῦτο καὶ εἰς τὴν τῶν Ἱεροσολυμιτῶν πόλιν, ἵνα κάκενοι γνόντες ὑπὸ τῶν Γαλιλαίων κερκίσθαι με πολέμιον καὶ αὐτοὶ ψηφίσωνται· γενομένου γὰρ τούτου καὶ τοὺς εὐνῶς ἔχον- 25 τὰς μοι Γαλιλαίους ἐγκαταλείψειν ἐφη φοβηθέντας. ταῦτα συμβουλευσάντος Ἰωάννου, σφόδρα καὶ τοῖς ἄλλοις ἤρесе τὰ λεχθέντα. περὶ δὲ ὄραν τῆς νυκτὸς τρίτην εἰς γνῶσιν ἤκέ μοι ταῦτα, Σακχαίου τῶν σὺν αὐτοῖς τινὸς αὐτομολήσαντος πρὸς με καὶ τὴν ἐπιχείρησιν 30 αὐτῶν ἀπαγγείλαντος. οὐκέτι δὲ ἤδειν ὑπερτίθεσθαι τὸν καιρὸν, ἄξιον δὲ κρίνας Ἰάκωβον ὀπλίτην τῶν περὶ

ἐμὲ πιστῶν κελεύω διακοσίους ὀπλίτας λαβόντα φρου-
 ρεῖν τὰς ἀπὸ Γαβάρων εἰς τὴν Γαλιλαίαν ἐξόδους, καὶ
 τοὺς παριόντας συλλαμβάνοντα πρὸς ἐμὲ πέμπειν, μά-
 λιστα δὲ τοὺς μετὰ γράμματων ἀλλοκομένους. Ἰερεμίαν
 5 δὲ καὶ αὐτὸν ἐκ τῶν φίλων μου μετὰ ἑξακοσίων ὀπλι-
 τῶν εἰς τὴν μεθόριον τῆς Γαλιλαίας ἔπεμψα, τὰς ἀπὸ
 ταύτης εἰς τὴν Ἱεροσολυμιτῶν πόλιν ὁδοὺς παραφυλά-
 ξοντα, πρόσταγμα δούς κάκεινω τοὺς μετ' ἐπιστολῶν
 ὀδεύοντας συλλαμβάνειν, καὶ τοὺς μὲν ἄνδρας ἐν δε-
 10 σμοῖς ἐπὶ τόπου φυλάττειν, τὰ δὲ γράμματα πρὸς ἐμὲ
 διαπέμπειν.

ταῦτα τοῖς πεμπομένοις ἐντειλάμενος, Γαλιλαίοις 47
 διήγγειλα κελεύων εἰς τὴν ἐπιουσαν ἀναλαβόντας τὰ
 ὄπλα καὶ τριῶν ἡμερῶν τροφὴν εἰς Γαβραῶθ κώμην
 15 παραγενέσθαι πρὸς με. τῶν δὲ περὶ ἐμὲ ὀπλιτῶν μοί-
 ρας τέτταρας νείμας, τοὺς πιστοτάτους αὐτῶν περὶ τὴν
 τοῦ σώματος φυλακὴν ἔταξα, ταξίαρχους αὐτοῖς ἐπι-
 στήσας, καὶ φροντίζειν κελεύσας ὑπὲρ τοῦ μηδένα στρα-
 τιώτην ἄγνωστον αὐτοῖς συναναμίγνυσθαι. τῇ δ' ἐπι-
 20 ούσῃ περὶ πέμπτην ὥραν ἐν Γαβραῶθ γενόμενος εὐρί-
 σκω πᾶν τὸ πεδίον τὸ πρὸ τῆς κώμης ὀπλιτῶν πλήρες,
 τῶν ἐκ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὴν συμμαχίαν παρόντων, ὡς
 αὐτοῖς παρηγγέλκειν· πολὺς δὲ καὶ ἄλλος ἐκ τῶν κω-
 μῶν ὄχλος συνέτρεχεν. ἐπεὶ δὲ καταστάς εἰς αὐτοὺς λέ-
 25 γειν ἠρξάμην, ἐβόων ἅπαντες εὐεργέτην καὶ σωτήρα
 τῆς χώρας αὐτῶν καλοῦντες. καὶ γὰρ χάριν αὐτοῖς ἔχειν
 ὁμολογήσας συνεβούλευον πρὸς μηδένα μήτε πολεμεῖν
 μήτε ἀρπαγῇ μολύνειν τὰς χεῖρας, ἀλλὰ σκηνοῦν κατὰ
 τὸ πεδίον ἀρκουμένους τοῖς ἑαυτῶν ἐφοδίοις· θέλειν
 30 γὰρ ἔφασκον τὰς ταραχὰς χωρὶς φόνων καταστατεῖλαι.
 συνέβη δὲ αὐθημερὸν εἰς τὰς ὑπ' ἐμοῦ κατασταθείσας
 τῶν ὁδῶν φυλακὰς τοὺς παρὰ τοῦ Ἰωνάθου πεμφθέν-

τας μετὰ τῶν ἐπιστολῶν ἐμπεισείν. καὶ οἱ μὲν ἄνδρες ἐφυλάχθησαν ἐπὶ τῶν τόπων, ὡς παρηγγεῖλα, τοῖς δὲ γράμμασιν ἐντυχῶν πλήρεσι βλασφημιῶν καὶ ψευσμᾶτων, οὐδενὶ ταῦτα φράσας, ὄρμᾶν ἐπ' αὐτοὺς διενουούμην.

- 48 ἀκούσαντες δὲ οἱ περὶ τὸν Ἰωνάθην περὶ τῆς ἐμῆς ἀφίξεως, τοὺς ἰδίους πάντας ἀναλαβόντες καὶ τὸν Ἰωάννην ὑπεχώρησαν εἰς τὴν Ἰησοῦ οἰκίαν· βᾶρις δ' ἦν αὕτη μεγάλη καὶ οὐδὲν ἀκροπόλεως ἀποδέουσα. κρύψαντες οὖν λόχον ὀπλιτῶν ἐν αὐτῇ, καὶ τὰς ἄλλας ἀποκλείσαντες θύρας, μίαν δὲ ἀνοίξαντες, προσεδόκων ἤκειν ἐκ τῆς ὁδοῦ με πρὸς αὐτοὺς ἀσπασόμενον. καὶ δὴ διδόασιν ἐντολὰς τοῖς ὀπλίταις, ἐπειδὴν παραγένομαι, μόνον εἰσελθεῖν εἶσαι, τοὺς ἄλλους ἀπείρξαντας· οὕτω γὰρ ᾤοντό με γενήσεσθαι βραδίως αὐτοῖς ὑποχείριον. ἐψεύσθησαν δὲ τῆς ἐλπίδος. ἐγὼ γὰρ τὴν ἐπιβουλήν προαισθόμενος, ὡς ἐκ τῆς ὁδοῦ παρεγενόμην, καταλύσας ἄντικρυς αὐτῶν καθεύδειν ἐσκηπόμην. καὶ οἱ περὶ τὸν Ἰωνάθην ὑπολαμβάνοντες ὄντως ἀναπαύεσθαι με καθυπνωμένον, ᾤρησαν καταβάντες εἰς τὸ πεδῖον μεταπελθεῖν αὐτοὺς ὡς ἐμοῦ κακῶς στρατηγοῦντος. τάναντία δὲ αὐτοῖς συνέπεσεν· ὀφθέντων γὰρ εὐθύς ἐγένετο βοή παρὰ τῶν Γαλιλαίων πρὸς ἐμὲ τὸν στρατηγὸν εὐνοίας ἀξία, κατὰ μεμψίν τε ἐποιοῦντο τῶν περὶ τὸν Ἰωνάθην, ὅτι ἀρείσιν οὐδὲν μὲν αὐτοὶ κακὸν προκεπονθότες, ἀνατρέφοντες δὲ τὰ ἐκείνων πράγματα. καὶ παρεκλεύοντο ἀπιέναι· μὴ γὰρ ἂν ποτε μεταπεισθῆναι προστάτην ἕτερον ἀντ' ἐμοῦ λαβεῖν. τούτων ἀπαγγελθέντων μοι προελθεῖν εἰς μέσους οὐκ ᾔκνησα. κατέβαινον οὖν εὐθέως αὐτὸς τί λέγουσιν οἱ περὶ τὸν Ἰωνάθην ἀκούόμενος. προελθόντος δὲ μου κρότος παρὰ παντὸς τοῦ πλήθους εὐθύς ἦν, καὶ μετ' εὐφημιῶν

ἐπιβοήσεις χάριν ἔχειν ὁμολογούντων τῇ ἐμῇ στρατηγίᾳ.
 ταῦτα δ' οἱ περὶ τὸν Ἰωνάθην ἀκούοντες ἐφοβήθησαν 49
 μὴ καὶ κινδυνεύσωσιν ἀποθανεῖν, ἐπ' αὐτοὺς ὀρησάν-
 των τῶν Γαλιλαίων **κατὰ τὴν πρὸς** ἐμὲ χάριν. δρασμὸν
 5 οὖν ἐπενόουν. μὴ δυνηθέντες δὲ ἀπελθεῖν (προσμεῖναι
 γὰρ αὐτοὺς ἤξιωσα) κατηφείς ὑπέμειναν, ἐνστησόμενοι
 τῷ λόγῳ. προστάξας οὖν τῷ μὲν πλήθει τὰς εὐφημίας
 ἐπισχεῖν, καὶ τῶν ὀπλιτῶν τοὺς πιστοτάτους ταῖς ὁδοῖς
 ἐπιστήσας ὑπὲρ τοῦ φρουρεῖν μὴ ἀπροσδοκίῳ ἡμῖν ὁ
 10 Ἰωάννης ἐπιπέσῃ, παραινέσας δὲ καὶ τοῖς Γαλιλαίοις ἀνα-
 λαβεῖν τὰ ὄπλα, μὴ πρὸς τὴν ἐφοδὸν τῶν πολεμίων, ἐὰν
 γένηται τις αἰφνίδιος, ταραχθῶσιν, πρῶτον τῆς ἐπι-
 στολῆς τοὺς περὶ τὸν Ἰωνάθην ὑπεμίμησκον, ὃν τρό-
 πον γράψαιαν ὑπὸ τοῦ κοινοῦ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν πε-
 15 πέμφθαι διαλύσονταις μου τὰς πρὸς τὸν Ἰωάννην φιλο-
 νεικίας, ὡς παρακαλέσειάν τέ με πρὸς αὐτοὺς ἀφικέσθαι.
 καὶ ταῦτα διεξιὼν τὴν ἐπιστολὴν εἰς μέσους προύτει-
 νον, ἵνα μὴδὲν ἀρνήσασθαι δυνηθῶσιν, ἐλεγχόντων
 αὐτοὺς τῶν γραμμάτων. "καὶ μὴν" ἔφην, "Ἰωνάθῃ
 20 ὑμεῖς τε οἱ συμπρέσβεις, εἰ πρὸς Ἰωάννην κρινόμενος,
 ὑπὲρ τοῦ παραστήσαι τὸν ἐμαντοῦ βίον, δύο τινὰς ἢ
 τρεῖς μάρτυρας καλοὺς ἀγαθοὺς ἤγαγον, δῆλον ὡς
 ἀνάγκην ἂν εἴχετε, προεξέτασαντες καὶ τοὺς τούτων
 βίους, ἀπαλλάξαι με τῶν ἐγκλημάτων. ἵν' οὖν γνῶτε
 25 καλῶς πεπερᾶχθαι μοι τὰ κατὰ τὴν Γαλιλαίαν, τρεῖς μὲν
 μάρτυρας ὀλίγους εἶναι νομίζω τῷ καλῶς βεβιωκότι,
 τούτους δὲ πάντας ὑμῖν δίδωμι. παρὰ τούτων οὖν πύ-
 θεσθε τίνα τρόπον ἐβίωσα, εἰ μετὰ πάσης σεμνότητος
 καὶ πάσης ἀρετῆς ἐνθάδε πεπολίτευμαι. καὶ δὴ ὀρκίζω
 30 ὑμᾶς, ὦ Γαλιλαῖοι, μὴδὲν ἐπικρύψασθαι τῆς ἀληθείας,
 λέγειν δ' ἐπὶ τούτων, ὡς δικαστῶν, εἰ τι μὴ καλῶς πέ-
 πρακται."

50 ταῦτ' ἔτι λέγοντός μου κοιναὶ παρὰ πάντων ἐγί-
 νοντο φωναί, καλούντων εὐεργέτην με καὶ σωτήρα· καὶ
 περὶ μὲν τῶν πεπραγμένων ἐμαρτύρουν, περὶ δὲ τῶν
 πραχθησομένων παρεκάλουν· πάντες δ' ᾧμνον ἀνυ-
 βριστοὺς μὲν ἔχειν τὰς γυναῖκας, λελυπήσθαι δὲ μηδέ- 5
 ποτε μηδένα ὑπ' ἐμοῦ. μετὰ τοῦτο δύο τῶν ἐπιστολῶν
 ἃς οἱ κατασταθέντες ὑπ' ἐμοῦ φρουροί, πεμφθείσας
 ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Ἰωνάθην ἐλόντες, ἀπεστάλκεισαν
 πρὸς ἐμέ, παρανεγίνωσκον τοῖς Γαλιλαίοις, πολλῶν
 βλασφημιῶν πλήρεις καὶ καταψευδομένας ὅτι τυραν- 10
 νίδι μᾶλλον ἢ στρατηγία χρῶμαι κατ' αὐτῶν· ἕτερά τε
 πολλὰ πρὸς τοῦτοις ἐνεγέγραπτο μηδὲν παραλιπόντων
 ἀναισχύντου ψευδολογίας. ἔφην δ' ἐγὼ πρὸς τὸ πλῆθος
 τὰ γράμματα λαβεῖν δόντων ἐκουσίως τῶν κομιζόν- 15
 των· οὐ γὰρ ἐβουλόμην τὰ περὶ τὰς φρουρὰς τοὺς
 ἐναντίους εἰδέναι, μὴ δέισαντες τοῦ γράφειν ἀποστῶ-
 51 σιν. ταῦτ' ἀκοῦσαν τὸ πλῆθος σφόδρα παροξυνθὲν ἐπὶ
 τὸν Ἰωνάθην ᾧρμα καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ συμπαρόντας ὡς
 διαφθεροῦντες. καὶ ἐπεπράχρισαν τὸ ἔργον, εἰ μὴ τοὺς
 μὲν Γαλιλαίους ἐπανσα τῆς ὀργῆς, τοῖς περὶ τὸν Ἰωνά- 20
 θην δ' ἔφην συγγινώσκειν τῶν ἤδη πεπραγμένων, εἰ
 μέλλοιεν μετανοήσειν καὶ πορευθέντες εἰς τὴν πατρίδα
 λέγοιεν τοῖς πέμψασι τάληθῆ περὶ τῶν ἐμοὶ πεπολιτευ-
 μένων. ταῦτ' εἰπὼν ἀπέλυον αὐτούς, καίτοι γινώσκων
 ὅτι μηδὲν ὧν ὑπέσχοντο ποιήσουσιν. τὸ πλῆθος δὲ εἰς 25
 ὀργὴν ἐξεκαίετο κατ' αὐτῶν, καὶ μὲ παρεκάλουν ἐπιτρέ-
 πειν αὐτοῖς τιμωρῆσασθαι τοὺς τοιαῦτα τολμήσαντας.
 παντοῖος μὲν οὖν ἐγινόμην πείθων αὐτοὺς φείσασθαι
 τῶν ἀνδρῶν· πᾶσαν γὰρ ἤδειν στάσις ὄλεθρον οὔσαν
 τοῦ κοινῆ συμφέροντος· τὸ δὲ πλῆθος ἔσχε τὴν κατ' 30
 αὐτῶν ὀργὴν ἀμετάβλητον, καὶ πάντες ᾧρησαν ἐπὶ τὴν
 οἰκίαν ἐν ἧ κατέλυον οἱ περὶ τὸν Ἰωνάθην. ἐγὼ δὲ συν-

ορωῶν τὴν ὄρμην οὐσαν αὐτῶν ἀνεπίσχετον, ἀναπηδήσας ἐφ' ἵππων ἐκέλευσα τοῖς πλήθεσι πρὸς Σωγάνην κώμην ἔπεσθαι, Γαβάρων ἀπέχουσαν εἰκοσι στάδια. καὶ τοιοῦτο στρατηγήματι χρησάμενος παρόσχον ἔμαντῶ τὸ μὴ
 5 δοκεῖν ἐμφυλλίον πολέμου κατάρχειν.

ἐπεὶ δὲ περὶ τοὺς Σωγανέας ἐγενόμην, ἐπιστήσας 52
 τὸ πλήθος, καὶ παραινέσει χρησάμενος περὶ τοῦ μὴ
 πρὸς τὰς ὀργὰς καὶ ταῦτ' ἐπ' ἀνηκέστοις τιμωραῖς ὀξέως
 φέρεσθαι, κελεύω τοὺς καθ' ἡλικίαν ἤδη προβεβηκότας
 10 καὶ πρῶτους παρ' αὐτοῖς ἑκατὸν ἄνδρας ὡς πορευσομέ-
 νους εἰς τὴν Ἰεροσολυμιτῶν πόλιν εὐτρεπίξασθαι, μέμψιν
 ποιησομένους ἐπὶ τοῦ δήμου τῶν τὴν χώραν αὐτῶν δια-
 στασιαζόντων· “καὶ ἂν ἐπικλασθῶσιν” ἔφη· “πρὸς τοὺς
 λόγους ὑμῶν, παρακαλέσετε τὸ κοινὸν γράφαι πρὸς ἐμέ,
 15 μένειν κελεύοντας ἐπὶ τῇ Γαλιλαίᾳ, τοὺς δὲ περὶ τὸν
 Ἰωνάθην ἀναχωρεῖν ἐκεῖθεν.” ταύτας αὐτοῖς τὰς ὑπο-
 θήκας δούς, ἐναρμοσαμένων τε ταχέως ἐκείνων, ἡμέρα
 τρίτη μετὰ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἀποστολὴν ἐποιησάμην,
 συμπέμφας ὀπίστας πεντακοσίους. ἔγραψα δὲ καὶ τοῖς
 20 ἐν Σαμαρείᾳ φίλοις προνοήσασθαι τοῦ ἀσφαλῆ γενέσθαι
 τὴν πορείαν αὐτοῖς· ἤδη γὰρ ὑπὸ Ῥωμαίοις ἦν ἡ Σαμα-
 ρεία, καὶ πάντως ἔδει τοὺς ταχὺ βουλομένους ἀπελθεῖν
 δι' ἐκείνης πορεύεσθαι· τρισὶ γὰρ ἡμέραις ἀπὸ Γαλι-
 λαίας ἐνεστιν οὕτως εἰς Ἱεροσόλυμα καταλῦσαι. συμ-
 25 παρέπεμψα δὲ τοὺς πρέσβεις κἀγὼ μέχρι τῶν τῆς Γαλι-
 λαίας ὄρων, φύλακας ἐπιστήσας ταῖς ὁδοῖς ὑπὲρ τοῦ μὴ
 ῥαδίως τινὰ μαθεῖν ἀπαλλαττομένους. καὶ ταῦτα πρά-
 ξας ἐν Ἰάφοις τὴν διατριβὴν ἐποιούμην.

οἱ δὲ περὶ τὸν Ἰωνάθην διαμαρτόντες τῆς κατ' ἐμοῦ 53
 30 πράξεως, Ἰωάννην ἀπέλυσαν εἰς τὰ Γίσχαλα, αὐτοὶ δὲ
 εἰς τὴν Τιβεριέων πόλιν πεπόρευντο λήψεσθαι προσδο-
 κῶντες αὐτὴν ὑποχείριον, ἐπειδὴ καὶ Ἰησοῦς ὁ κατὰ

τὸν καιρὸν τοῦτον ἐκείνων ἄρχων ἐγεγράφει πρὸς αὐ-
 τοὺς, πείσειν ἐπαγγελλόμενος τὸ πλῆθος ἐλθόντας ὑπο-
 δέχεσθαι καὶ αὐτοῖς ἐλέσθαι προστεθῆναι. ἐκείνοι μὲν
 ἐπὶ τοιαύταις ἐλλείπειν ἀπῆλθον, ἀπαγγέλλει δέ μοι ταῦτα
 Σίλλας διὰ γραμμάτων, ὃν ἔφην τῆς Τιβεριάδος ἐπιμε-
 λητὴν καταλειπέναι, καὶ σπεύδειν ἤξιον. κἀγὼ τα-
 χέως ὑπακούσας αὐτῷ καὶ παραγενόμενος εἰς κίνδυνον
 ἀπωλείας κατέστην ἐξ αἰτίας τοιαύτης. οἱ περὶ τὸν Ἰω-
 νάθην γενόμενοι παρὰ τοῖς Τιβεριεῦσι, καὶ πολλοὺς
 πείσαντες ἀποστῆναι μου διαφόρους ὄντας, ὡς ἤκουσαν
 τὴν ἐμὴν παρουσίαν, δεισαντες περὶ αὐτῶν ἤκουον πρὸς
 ἐμέ, καὶ ἀσπασάμενοι μακαρίζειν ἔλεγον οὕτω περὶ τὴν
 Γαλιλαίαν ἀναστραφέντα, συνήδεσθαι τε διὰ τιμῆς
 ἀγομένῳ κόσμῳ γὰρ αὐτῶν εἶναι τὴν ἐμὴν δόξαν ἔφα-
 σαν ὡς ἂν διδασκάλων τ' ἐμοῦ γενομένων καὶ πολιτῶν. Ἐ-
 δικαιοτέραν τε τῆς Ἰωάννου τὴν ἐμὴν πρὸς αὐτοὺς φι-
 λίαν ὑπάρχειν ἔλεγον, καὶ σπεύδειν μὲν εἰς τὴν οἰκίαν
 ἀπελθεῖν, περιμένειν δ' ἕως ὑποχείριον τὸν Ἰωάννην
 ἐμοὶ ποιήσωσιν. καὶ ταῦτα λέγοντες ἐπώμοσαν τοὺς φρι-
 κωδεστάτους ὄρκους παρ' ἡμῖν, δι' οὓς ἀπιστεῖν οὐ θε-
 μιτὸν ἠγούμην. καὶ δὴ παρακαλοῦσί με τὴν κατάλυσιν
 ἀλλαχοῦ ποιήσασθαι διὰ τὸ τὴν ἐπιούσαν ἡμέραν εἶναι
 σάββατον· ὀχλεῖσθαι δὲ μὴ δεῖν ὑπ' αὐτῶν τὴν πόλιν
 54 τῶν Τιβεριέων ἔφασκον. κἀγὼ μηδὲν ὑπονοήσας ἐς τὰς
 Ταριχάδας ἀπῆλθον, καταλιπὼν ὅμως ἐν τῇ πόλει τοὺς
 πολυπραγμονήσοντας εἴ τι περὶ ἡμῶν λέγοιτο. διὰ πά-
 σης δὲ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀπὸ Ταριχαιῶν εἰς Τιβεριάδα φε-
 ρούσης ἐπέστησα πολλοὺς, ἵνα μοι δι' ἀλλήλων σημή-
 νωσιν ἅπερ ἂν παρὰ τῶν ἐν τῇ πόλει καταλειφθέντων
 πυνθάνωνται. κατὰ τὴν ἐπιούσαν οὖν ἡμέραν συνάγον-
 ται πάντες εἰς τὴν προσευχήν, μέγιστον οἰκημα πολὺν
 ὄχλον ἐπιδέξασθαι δυνάμενον. εἰσελθὼν δὲ ὁ Ἰωνάθης

φανερώς μὲν περὶ τῆς ἀποστάσεως οὐκ ἐτόλμα λέγειν,
 ἔφη δὲ στρατηγοῦ κρείττονος χρεῖαν τὴν πόλιν αὐτῶν
 ἔχειν. Ἰησοῦς δ' ἄρχων οὐδὲν ὑποστειλάμενος ἀναφαν-
 δὸν εἶπεν "ἀμεινὸν ἐστίν, ὡς πολίται, τέσσαρσιν ἡμᾶς
 5 ἀνδράσιν ὑπακούειν ἢ ἐνί, καὶ κατὰ γένος λαμπροῖς καὶ
 κατὰ σύνεσιν οὐκ ἀδόξοις." ὑπεδείκνυε δὲ τοὺς περὶ
 Ἰωνάθην. ταῦτ' εἰπόντα τὸν Ἰησοῦν ἐπήνει παρελθῶν
 Ἰοῦστος, καὶ τινὰς ἐκ τοῦ δήμου συνέπειθεν. οὐκ ἤρέ-
 σκετο δὲ τοῖς λεχθεῖσι τὸ πλῆθος, καὶ πάντως ἂν εἰς
 10 στάσιν ἐχώρησαν, εἰ μὴ τὴν σύνοδον διέλυσεν ἐπελ-
 θοῦσα ἕκτη ὥρα, καθ' ἣν τοῖς σάββασιν ἀριστοποιεῖ-
 σθαι νόμιμόν ἐστιν ἡμῖν. καὶ οἱ περὶ τὸν Ἰωνάθην εἰς
 τὴν ἐπιούσαν ὑπερθέμενοι τὴν βουλήν ἀπήεσαν ἄπρα-
 κτοι. εὐθύς δέ μοι τούτων ἀπαγγελθέντων πρῶτ' διέ-
 15 γνων εἰς τὴν Τιβεριέων πόλιν ἀφικέσθαι. καὶ τῇ ἐπι-
 ούσῃ περὶ πρώτην ὥραν ἤκον ἀπὸ τῶν Ταριχαιῶν, κα-
 ταλαμβάνω δὲ συναγόμενον ἤδη τὸ πλῆθος εἰς τὴν
 προσευχὴν· ἐφ' ὅτι δ' ἦν αὐτοῖς σύνοδος, οὐκ ἐγίνω-
 σκον οἱ συλλεγόμενοι. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἰωνάθην ἀπροσ-
 20 δοκῆτως θεασάμενοί με παρόντα διεταράχθησαν· εἶτ'
 ἐπινοοῦσι διαδοῦναι λόγον ὅτι Ῥωμαίων ἱππεῖς ἐν τῇ
 μεθορίᾳ πόρρω τριάκοντα σταδίων ἀπὸ τῆς πόλεως,
 κατὰ τόπον λεγόμενον Ὀμόνοϊαν, εἰσὶν ἐωραμένοι. καὶ
 25 προσαγγελθέντων τούτων ἐξ ὑποβολῆς παρεκάλουν οἱ
 περὶ τὸν Ἰωνάθην μὴ περιδεῖν ὑπὸ τῶν πολεμίων λεη-
 λατουμένην αὐτῶν τὴν γῆν. ταῦτα δ' ἔλεγον δι' ἐν-
 νοίας ἔχοντες ἐμὲ προφάσει τῆς κατεπειγούσης βοηθείας
 μεταστήσαντες αὐτοὶ τὴν πόλιν ἐχθρᾶν μοι κατασκευά-
 σαι. ἐγὼ δὲ καίπερ εἰδὼς αὐτῶν τὸ ἐνθύμημα ὁμως 55
 30 ὑπήκουσα, μὴ δόξαν παράσχῃ τοῖς Τιβεριεῦσιν οὐ προ-
 νοούμενος αὐτῶν τῆς ἀσφαλείας. ἐξῆλθον οὖν, καὶ γε-
 νόμενος κατὰ τὸν τόπον, ὡς οὐδ' ἔχνος πολεμίων εὐ-

ρον, ὑποστρέφω συντόνως ὀδεύσας, καὶ καταλαμβάνω τὴν τε βουλὴν πᾶσαν συνεληλυθυῖαν καὶ τὸν δημοτικὸν ὄχλον, ποιουμένους τε πολλὴν κατηγορίαν μου τοὺς περὶ τὸν Ἰωνάθην ὡς τοῦ μὲν τὸν πόλεμον ἐπελαφρύνειν αὐτοῖς ἀμελοῦντος, ἐν τρυφαῖς δὲ διάγοντος. ταῦτα δὲ λέγοντες προύφερον ἐπιστολὰς τέσσαρας ὡς ἀπὸ τῶν ἐν τῇ μεθορίᾳ τῆς Γαλιλαίας γεγραμμένας πρὸς αὐτούς, ἐπὶ βοήθειαν ἤκειν παρακαλούντων (Ῥωμαίων γὰρ δύναμιν μέλλειν ἰκπέων τε καὶ πεζῶν εἰς τρίτην ἡμέραν τὴν χώραν αὐτῶν λεηλατεῖν) ἐπισπεύδειν τε καὶ μὴ περιοφθῆναι δεομένων. ταῦτ' ἀκούσαντες οἱ Τιβεριοῖς, λέγειν ἀληθῆ δόξαντες αὐτούς, καταβοήσεις ἐποιούντο, μὴ καθέξεσθαι με δεῖν λέγοντες, ἀλλ' ἀπελθεῖν ἐπικουρήσοντα τοῖς ὁμοεθνεῖσιν αὐτῶν. πρὸς ταῦτ' ἐγὼ (συνῆκα γὰρ τὴν ἐπίνοιαν τῶν περὶ τὸν Ἰωνάθην) ὑπακούσεσθαι μὲν ἔφην ἐτοίμως, καὶ χωρὶς ἀναβολῆς ὀφμήσειν πρὸς τὸν πόλεμον ἐπηγγειλάμην· συνεβούλευον δ' ὅμως, ἐπεὶ τὰ γράμματα κατὰ τέσσαρας τόπους Ῥωμαίους σημαίνει προσβαλεῖν, εἰς πέντε μολρας διελόντας τὴν δύναμιν ἐκάστη τούτων ἐπιστῆσαι τοὺς περὶ τὸν Ἰωνάθην καὶ τοὺς ἐταίρους αὐτοῦ· πρέπειν γὰρ ἀνδράσιν ἀγαθοῖς μὴ μόνον συμβουλεύειν, ἀλλὰ καὶ χρείας ἐπειγούσης ἠγούμενους βοηθεῖν· ἐγὼ γὰρ πλήν μιᾶς μολρας οὐκ ἔφην ἀφηγεῖσθαι δυνατὸς εἶναι. σφόδρα τῷ πλήθει συνήρυσεν ἡ ἐμὴ συμβουλίαι. κάκεινους οὖν ἠνάγκαζον ἐπὶ τὸν πόλεμον ἐξιέναι. τοῖς δ' οὐκ ἠμετρῶς συνεχύθησαν αἱ γνώμαι μὴ κατεργασαμένοις ἂν διανοηθήσαν, ἐμοῦ τοῖς ἐπιχειρήμασιν αὐτῶν ἀντιστρατηγήσαντος.

56 εἰς δὲ τις ἐξ αὐτῶν Ἀνανίας τοῦνομα, πονηρὸς ἀνὴρ καὶ κακοῦργος, εἰσηγείτο τοῖς πλήθεσι πανδημει νηστείαν εἰς τὴν ἐπιούσαν τῷ θεῷ προθέσθαι, καὶ κατὰ

- τὴν αὐτὴν ὄραν ἐκέλευσεν εἰς τὸν αὐτὸν τόπον ἀνό-
 πλους παρεῖναι, τῷ θεῷ φανερὸν ποιήσοντας ὅτι μὴ τῆς
 παρ' ἐκείνου τυγχάνοντες βοήθειας πᾶν ὄπλον ἄχρη-
 στον εἶναι νομίζουσιν. ταῦτα δ' ἔλεγεν οὐ δι' εὐσέ-
 5 βειαν, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ λαβεῖν ἀνοπλόν με καὶ τοὺς ἐμούς.
 κἀγὼ δι' ἀνάγκην ὑπήκουον, μὴ δόξω καταφρονεῖν τῆς
 περὶ τὴν εὐσέβειαν ὑποθήκης. ὡς οὖν ἀνεχωρήσαμεν
 ἐπὶ τὰ ἑαυτῶν, οἱ μὲν περὶ τὸν Ἰωνάδην γράφουσι τῷ
 Ἰωάννῃ, πρὸς αὐτοὺς ἔωθεν ἀφικέσθαι κελεύοντες μεθ'
 10 ὄσων ἂν στρατιωτῶν δυνηθῆ· λήψεσθαι γὰρ εὖ ἐμὲ
 ὑποχείριον καὶ ποιήσειν ὅπερ ἔχοι δι' εὐχῆς. δεξιόμενος
 δὲ τὴν ἐπιστολὴν ἐκεῖνος ὑπακούειν ἐμελλεν. ἐγὼ δὲ τῆς
 ἐπιούσης ἡμέρας δύο τῶν περὶ ἐμὲ σωματοφυλάκων,
 τοὺς κατ' ἀνδρείαν δοκιμωτάτους καὶ κατὰ πίστιν βε-
 15 βάλους, κελεύω ξιφίδια κρύψαντας ὑπὸ τὰς ἐσθῆτας
 ἐμοὶ συμπροελθεῖν, ἵν' εἰ γένοιτο παρὰ τῶν ἐχθρῶν ἐπί-
 θεσις ἀμυνώμεθα. θώρακα δ' ἔλαβον αὐτός, καὶ μά-
 χαιραν ὑπεξωσάμην ὡς οἶόν τε ἦν ἀφανέστατα, καὶ ἤλ-
 θον εἰς τὴν προσευχὴν.
- 20 τοὺς μὲν οὖν σὺν ἐμοὶ πάντας ἐκκλεῖσαι προσέταξεν 57
 Ἰησοῦς ὁ ἄρχων (αὐτός γὰρ ταῖς θύραις ἐφειστήκει),
 μόνον δὲ μετὰ τῶν φίλων εἰσελθεῖν εἶασεν. ἤδη δ' ἡμῶν
 τὰ νόμιμα ποιούντων καὶ εἰς εὐχὰς τραπομένων, ἀνα-
 σταὶς ὁ Ἰησοῦς περὶ τῶν ληφθέντων ἐκ τοῦ ἐμπρησμοῦ
 25 τῆς βασιλικῆς αὐλῆς σκευῶν καὶ τοῦ ἀσήμου ἀργυρίου
 ἐπυνθάνετό μου παρὰ τίνι τυγχάνει κείμενα. ταῦτα δ'
 ἔλεγε διατρέβειν τὸν χρόνον βουλόμενος, ἕως ἂν ὁ Ἰω-
 ἀννης παραγένηται. κἀγὼ πάντα Κάπελλον ἔχειν ἔφην
 καὶ τοὺς δέκα πρῶτους Τιβεριέων, ἀνακρίναι δ' αὐτοὺς
 30 ἔφην εἰ ψεύδομαι. τῶν δὲ παρ' ἑαυτοῖς εἶναι λεγόντων,
 "οἱ δ' εἴκοσιν" εἶπε "χρῆσοι οὓς ἔλαβες πωλήσας τινὰ
 σταθμὸν ἀσήμου, τί γεγόνασιν;" καὶ τούτους ἔφην δε-

δωκέναι πρέσβειν αὐτῶν ἐφόδιον πεμφθεῖσιν εἰς Ἱε-
 ροσόλυμα. πρὸς ταῦτα οἱ μὲν περὶ τὸν Ἰωνάθην οὐ κα-
 λῶς ἔφασαν πεποιημένοι με δόντα τοῖς πρέσβεσι τὸν μι-
 σθὸν ἐκ τοῦ κοινοῦ. παροξυνθέντος δὲ τοῦ πλήθους ἐπὶ
 τούτοις (ἐνόησαν γὰρ τῶν ἀνθρώπων τὴν πονηρίαν) ἰ-
 συνεῖς ἐγὼ στάσιν μέλλουσαν ἐξάπτεσθαι, καὶ προσεξ-
 ερεθίσαι μᾶλλον βουλόμενος τὸν δῆμον ἐπὶ τοὺς ἀν-
 θρώπους, "ἀλλ' εἰ γε μὴ ὀρθῶς" εἶπον "ἔπραξα δοὺς
 τὸν μισθὸν ἐκ τοῦ κοινοῦ τοῖς πρέσβεσιν ὑμῶν, παύ-
 σασθε χαλεπαίνοντες· ἐγὼ γὰρ τοὺς εἰκοσι χρυσοῦς ἀν-
 58 τὸς ἀποτίσω." ταῦτ' εἰπόντος οἱ μὲν περὶ τὸν Ἰωνάθην
 ἠσύχασαν, ὁ δὲ δῆμος ἔτι μᾶλλον κατ' αὐτῶν παρω-
 ξύνθη, φανεράν ἐπιδεικνυμένων τὴν ἄδικον πρὸς ἐμὲ
 δυσμένειαν. συνιδῶν δὲ τὴν μεταβολὴν Ἰησοῦς τὸν μὲν
 δῆμον ἐκέλευσεν ἀναχωρεῖν, προσμεῖναι δὲ τὴν βουλήν ἡ-
 ἤξιωσεν· οὐ γὰρ δύνασθαι θορυβουμένους περὶ πραγ-
 μάτων τοιούτων τὴν ἐξέτασιν ποιεῖσθαι. τοῦ δὲ δῆμου
 βοῶντος μὴ καταλείψειν παρ' αὐτοῖς ἐμὲ μόνον, ἦκέ τις
 ἀγγέλλων κρύφα τοῖς περὶ τὸν Ἰησοῦν Ἰωάννην μετὰ
 τῶν ὀπιλιτῶν πλησιάζειν. καὶ οἱ περὶ τὸν Ἰωνάθην οὐκ-
 ἔτι κατασχόντες αὐτούς, τάχα καὶ τοῦ θεοῦ προνοοῦν-
 τος τῆς ἐμῆς σωτηρίας (μὴ γὰρ ἂν γενομένου τούτου
 πάντως ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου διεφθάρην), "παύσασθε"
 ἔφη, "ὦ Τιβεριεῖς, τὴν ζήτησιν εἰκοσι χρυσῶν ἔνεκεν·
 διὰ τούτους μὲν γὰρ οὐκ ἄξιός ἐστιν Ἰώσηπος ἀποθα-
 νεῖν, ὅτι δὲ τυραννεῖν μὲν ἐπεθύμησε, καὶ τὰ Γαλι-
 λαίων πλήθη λόγοις ἀπατήσας τὴν ἀρχὴν αὐτῶν κατε-
 κτήσατο." ταῦτα δὲ λέγοντος εὐθύς μοι τὰς χεῖρας ἐπέ-
 βαλλον ἀναιρεῖν τε ἐπειρῶντο. ὡς δ' εἶδον οἱ σὺν ἐμοὶ
 τὸ γινόμενον, σπασάμενοι τὰς μαχαίρας καὶ παλεῖν ἀπει-
 λήσαντες εἰ βιάζοιντο, τοῦ τε δῆμου λίθους ἀραμένου

καὶ βάλλειν ἐπὶ τὸν Ἰωνάθην ὀρμήσαντος, ἐξαρκάζουσι με τῆς τῶν πολεμίων βίας.

ἐπεὶ δὲ προελθὼν ὀλίγον ὑπαντιάζειν ἔμελλον τὸν 59 Ἰωάννην ἰόντα μετὰ τῶν ὀπλιτῶν, δεῖσας ἐκείνου μὲν ἐξέκλινα, διὰ στενωποῦ δέ τινος ἐπὶ τὴν λίμνην σωθεὶς καὶ πλοίου λαβόμενος, ἐμβὰς εἰς τὰς Ταριχαίας διεπεραιώθην, ἀπροσδοκῆτως τὸν κίνδυνον διαφυγών. μεταπέμπομαι τε εὐθύς τοὺς πρωτεύοντας τῶν Γαλιλαίων, καὶ φράζω τὸν τρόπον ᾧ παρασπονδηθεὶς ὑπὸ τῶν περὶ 10 τὸν Ἰωνάθην καὶ τοὺς Τιβεριεὶς παρ' ὀλίγον διαφθαρείην ὑπ' αὐτῶν. ὀργισθὲν δ' ἐπὶ τούτοις τῶν Γαλιλαίων τὸ πλῆθος παρεκελεύετό μοι μηκέτι μέλλειν τὸν πρὸς αὐτοὺς πόλεμον ἐκφέρειν, ἀλλ' ἐπιτρέπειν αὐτοῖς ἔλθοῦσιν ἐπὶ τὸν Ἰωάννην ἄρδην αὐτὸν ἀφανίσαι καὶ 15 τοὺς περὶ τὸν Ἰωνάθην. ἐπειχον δ' ὅμως αὐτοὺς ἐγὼ καίπερ οὕτως ὀργιζομένους, περιμένειν αὐτοὺς κελεύων ἕως μάθωμεν τί οἱ πεμφθέντες ὑπ' αὐτῶν εἰς τὴν Ἱεροσολυμιτῶν πόλιν ἀπαγγελοῦσιν· μετὰ τῆς ἐκείνων γὰρ γνώμης τὰ δοκοῦντα πράξειν αὐτοὺς ἔφην. καὶ ταῦτ' 20 εἰπὼν ἔπεισα. τότε δὴ καὶ Ἰωάννης, οὐ λαβούσης αὐτοῦ πέρας τῆς ἐνέδρας, ἀνεξεύνηεν εἰς τὰ Γόσχαλα.

μετ' οὐ πολλὰς δ' ἡμέρας ἀφικνοῦνται πάλιν οὖς 60 ἐπέψαμεν, καὶ ἀπήγγελλον σφόδρα τὸν δῆμον ἐπὶ τοὺς περὶ τὸν Ἄνανον καὶ τὸν Σίμωνα τὸν τοῦ Γαμαλιήλου 25 παρωξύνθαι, ὅτι χωρὶς γνώμης τοῦ κοινοῦ πέψαντες εἰς τὴν Γαλιλαίαν ἐκπεσεῖν με παρεσκεύασαν. ἔφασαν δ' οἱ πρέσβεις ὅτι καὶ τὰς οἰκίας αὐτῶν ὁ δῆμος ᾤρησεν ἐμπιπράναι. ἔφερον δὲ καὶ γράμματα δι' ὧν οἱ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν πρῶτοι, πολλὰ τοῦ δῆμου δεηθέντος αὐ- 30 τῶν, ἔμοι μὲν τὴν τῆς Γαλιλαίας ἀρχὴν ἐβεβαίουν, τοῖς δὲ περὶ τὸν Ἰωνάθην προσέτασσαν εἰς τὴν οἰκίαν ὑποστρέφειν θᾶσσαν. ἐντυχὼν οὖν ταῖς ἐπιστολαῖς εἰς Ἄρ-

βηλα κώμην ἀφικόμην, ἔνθα σύνοδον τῶν Γαλιλαίων ποιησάμενος ἐκέλευσα τοὺς πρέσβεις διηγεῖσθαι τὴν ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Ἰωνάθην ὀργὴν καὶ μισοπονηρίαν, καὶ ὡς κυρώσειαν ἐμοὶ τῆς χώρας αὐτῶν τὴν προστασίαν, τὰ τε πρὸς τοὺς περὶ τὸν Ἰωνάθην γεγραμμένα περὶ ἀπαλλαγῆς πρὸς οὓς δὴ καὶ τὴν ἐπιστολὴν εὐθέως διεπεμφάμην, πολυπραγμονῆσαι τὸν κομίσαντα κελεύσας τί ποιεῖν μέλλουσιν.

- 61 δεξάμενοι δ' ἐκεῖνοι τὴν ἐπιστολὴν καὶ ταραχθέντες οὐχὶ μετρίως, μεταπέμπονται τὸν Ἰωάννην καὶ τοὺς ἕκ τῆς βουλῆς τῶν Τιβεριέων τοὺς τε πρωτεύοντας Γαβάρων, βουλὴν τε προτιθέασι, σκοπεῖσθαι κελεύοντες τί πρακτέον ἐστὶν αὐτοῖς. Τιβεριεῦσι μὲν οὖν ἀντέχεσθαι μᾶλλον ἐδόκει τῶν πραγμάτων· οὐ δεῖν γὰρ ἔφασαν ἐγκαταλιπέσθαι τὴν πόλιν αὐτῶν ἅπαξ ἐκείνοις προστεθειμένην, ἄλλως τε μηδ' ἐμοῦ μέλλοντος αὐτῶν ἀφῆξεσθαι· τοῦτο γὰρ ὡς ἠπειληκός ἐμοῦ κατεψεύδοντο. ὁ δὲ Ἰωάννης οὐ μόνον τούτοις συνηρέσκειτο, πορευθῆναι δὲ συνεβούλευεν αὐτῶν τοὺς δύο κατηγορήσοντάς μου πρὸς τὸ πλῆθος, ὅτι μὴ καλῶς τὰ κατὰ τὴν Γαλιλαίαν διοικῶ, καὶ πείσειν φραδίως αὐτοὺς ἔφη διὰ τε τὸ ἀξίωμα καὶ παντὸς πλήθους εὐτρέπτως ἔχοντος. δόξαντος οὖν τοῦ Ἰωάννου κρατίστην εἰσηγηνοχέειν γνώμην, ἔδοξε δύο μὲν ἀπιέναι πρὸς τοὺς Ἱεροσολυμίτας, Ἰωνάθην καὶ Ἀνανίαν, τοὺς ἑτέρους δὲ δύο μένον-
 62 τας ἐν τῇ Τιβεριάδι καταλιπεῖν. συνεπηγάγοντο δὲ φυλακῆς ἕνεκα τῆς ἑαυτῶν ὀπλίτας ἑκατόν. Τιβεριεὺς δὲ τὰ μὲν τείχη προενόησαν ἀσφαλισθῆναι, τοὺς ἐνοίκους δὲ κελεύουσιν ἀναλαβεῖν τὰ ὄπλα· καὶ παρ' Ἰωάννου δὲ μετεπέμφαντο στρατιώτας οὐκ ὀλίγους συμμαχήσον-
 τας, εἰ δεήσειεν, αὐτοῖς τὰ πρὸς ἐμέ. ἦν δὲ ὁ Ἰωάννης ἐν Γισγάλοις. οἱ τοίνυν περὶ τὸν Ἰωνάθην ἀναξεύξαν-

τες ἀπὸ τῆς Τιβεριάδος ὡς ἤκον εἰς Λαβάριττα κώμην
 ἐν ταῖς ἐσχατιαῖς τῆς Γαλιλαίας κειμένην ἐν τῷ μεγάλῳ
 πεδίῳ, περὶ μέσῃν νύκτα τοῖς ἔμοις φύλαξιν ἐμπέπτον-
 σιν· οἱ καὶ κελεύσαντες αὐτοὺς τὰ ὄπλα καταθέσθαι
 5 ἐφύλασσον ἐν δεσμοῖς ἐπὶ τόπου, καθὼς αὐτοῖς ἐντε-
 τάλημν. γράφει δὲ πρὸς με ταῦτα δηλῶν Δευίς, ὃ τὴν
 φυλακὴν ἐπεπιστεύκειν. παραλιπὼν οὖν ἡμέρας δύο
 καὶ μηδὲν ἐγνωκέναι προσποιησάμενος, πέμψας πρὸς
 τοὺς Τιβεριεῖς συνεβούλευον αὐτοῖς τὰ ὄπλα καταθεμέ-
 10 νους ἀπολύειν τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν ἑαυτῶν. οἱ δὲ
 (δόξαν γὰρ εἶχον τοὺς περὶ τὸν Ἰωνάθην εἰς τὰ Ἱεροσό-
 λυμα ἤδη διαπεπορευῆσθαι) βλασφήμους ἐποίησαντο τὰς
 ἀποκρίσεις. μὴ καταπλαγείς δ' ἐγὼ καταστρατηγεῖν αὐ-
 15 τοὺς ἐπενόουν· πρὸς γὰρ τοὺς πολίτας ἐξάπτειν πόλε-
 μον οὐκ ἐνόμιζον εὐσεβὲς εἶναι. βουλόμενος δ' αὐτοὺς
 ἀποσπάσαι τῶν Τιβεριέων, μυρίους ὀπλίτας τοὺς ἀρί-
 στους ἐπιλέξας εἰς τρεῖς μοίρας διείλον, καὶ τούτους
 μὲν ἀφανῶς ἐν κώμαις προσέταξα λοχῶντας περιμένειν,
 χιλίους δὲ εἰς ἑτέραν κώμην, ὄρεινὴν μὲν ὁμοίως, ἀπ-
 20 ἔχουσαν δὲ τῆς Τιβεριάδος τέσσαρας σταδίους, εἰσήγα-
 γον, κελεύσας ἐκεῖνους ἐπειδὴν λάβωσι σημεῖον εὐθὺς
 καταβαίνειν. αὐτὸς δὲ τῆς κώμης προελθὼν ἐν πρού-
 πτω καθεξόμην. οἱ δὲ Τιβεριεῖς ὄρῳντες ἐξέτρεχον συν-
 25 σὺνη κατέσχευ αὐτοὺς ὥστε ποιήσαντες εὐπρεπῆ κλί-
 νην προύθεσαν, καὶ περὶ αὐτὴν ἰστάμενοι ᾠδύροντό με
 μετὰ παιδιᾶς καὶ γέλωτος. διετιθέμην δ' ἐγὼ τὴν ψυ-
 χὴν ἠδέως τὴν ἄνοιαν αὐτῶν ἐπιβλέπων.
 βουλόμενος δὲ δι' ἐνέδρας λαβεῖν τὸν Σίμωνα καὶ 63
 30 σὺν αὐτῷ τὸν Ἰωάξαρον, πέμψας πρὸς αὐτοὺς παρεκά-
 λουν ὀλίγον τῆς πόλεως πορρωτέρω μετὰ φίλων πολλῶν
 τῶν φυλαζόντων αὐτοὺς ἔλθειν ὡς ἐμέ· βούλεσθαι γὰρ

ἔφην καταβὰς σπείσασθαι πρὸς αὐτοὺς καὶ διανείμασθαι τὴν προστασίαν τῆς Γαλιλαίας. Σίμων μὲν οὖν διὰ τε ἄνοιαν καὶ πρὸς ἐλπίδι κέρδους ἀπατηθεὶς οὐκ ὤκνησεν ἐλθεῖν, ὁ δὲ Ἰωάσαρος ἐνέδραν ὑποπτεύσας ἔμεινεν. ἀναβάντα δὲ τὸν Σίμονα μετὰ φίλων τῶν παραφυλασσόντων αὐτὸν ὑπαντιάσας ἤσπαζόμεν φιλοφρόνως καὶ χάριν ἔχειν ὁμολόγον ἀναβάντι. μετ' οὐ πολὺ δὲ συμπεριπατῶν ὡς κατὰ μόνας τι βουλόμενος εἰπεῖν, ἐπεὶ πορρωτέρω τῶν φίλων ἀπήγαγον, μέσον ἀράμενος ἀγαγεῖν εἰς τὴν κώμην τοῖς μετ' ἐμοῦ φίλοις ἔδωκα. τοὺς ὀπλίτας δὲ καταβῆναι κελεύσας προσέβαλλον μετ' αὐτῶν τῇ Τιβεριάδι. μάχης δὲ γενομένης ἀμφοτέρωθεν καρτερᾶς, καὶ ὅσον οὐκ ἔπαυον τῶν Τιβεριέων νικῶντων (ἐπεφεύγαισαν γὰρ οἱ παρ' ἡμῖν ὀπλίται), τὸ γινόμενον ἰδὼν καὶ τοὺς μετ' ἐμαυτοῦ παρακαλέσας νικῶντας ἤδη τοὺς Τιβεριεῖς εἰς τὴν πόλιν συνεδίωξα. ἑτέρωθεν δὲ δύναντες εἰσπέμψας διὰ τῆς λίμνης, προσέταξα τὴν πρώτην λαβοῦσιν οἰκίαν ἐμπρηῆσαι. τοῦτου δὲ γενομένου νομίσαντες οἱ Τιβεριεῖς εἰληφθῆναι κατὰ κράτος αὐτῶν τὴν πόλιν, ὑπὸ φόβου ῥίπτουσι τὰ ὄπλα, μετὰ γυναικῶν δὲ καὶ τέκνων ἰκέτευον φείσασθαι τῆς πόλεως αὐτῶν. ἐγὼ δὲ πρὸς τὰς δεήσεις ἐπικλασθεὶς τοὺς μὲν στρατιώτας τῆς ὁρμῆς ἐπέσχον, αὐτὸς δέ (καὶ γὰρ ἐσπέρα κατέλαβεν) μετὰ τῶν ὀπλιτῶν ἀπὸ τῆς πολιορκίας ὑποστρέψας περὶ τὴν τοῦ σώματος θαρραλίαν ἐγινόμεν. καλέσας δὲ ἐπὶ τὴν ἐστίασιν τὸν Σίμονα παρεμυθούμην περὶ τῶν γεγονότων, ὑπισχνούμην τε δοῦς ἐφόδια αὐτῷ καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ παραπέμψειν εἰς Ἱεροσόλυμα μετὰ πάσης ἀσφαλείας.

64 κατὰ δὲ τὴν ἐπιούσαν ἡμέραν μυρῖους ἐπαγόμενος ὀπλίτας ἦγον εἰς Τιβεριάδα, καὶ μεταπεμψάμενος εἰς τὸ στάδιον τοὺς πρώτους αὐτῶν τοῦ πλήθους ἐκέλευσα

φράζειν οἵτινες εἶεν αἰτιοὶ τῆς ἀποστάσεως. ἐνδαξα-
 μένων δὲ τοὺς ἄνδρας, ἐκείνους μὲν δεδεμένους εἰς
 τὴν Ἰωταπάτην πόλιν ἐξέπεμψα, τοὺς δὲ περὶ τὸν Ἰωνά-
 θην καὶ Ἀνανίαν λύσας τῶν δεσμῶν καὶ δοὺς ἐφόδια
 5 μετὰ Σίμωνος καὶ Ἰωαζάρου καὶ ὀπλιτῶν πεντακοσίων,
 οἱ παραφυλάξουσιν αὐτούς, ἐξέπεμψα εἰς τὰ Ἱεροσό-
 λυμα. Τιβεριεῖς δὲ πάλιν προσελθόντες συγγινώσκειν
 αὐτοῖς παρεκάλουν περὶ τῶν πεπραγμένων, ἐπανορ-
 θάσασθαι τὰς ἀμαρτίας τῇ μετὰ ταῦτα πρὸς ἐμὲ πίστει
 10 λέγοντες. τὰ δὲ ἐκ τῆς διαρπαγῆς περισσεύσαντα σώ-
 σαι με τοῖς ἀπολέσασιν ἐδέοντο. κἀγὼ τοῖς ἔχουσι
 προσέταττον εἰς μέσον πάντα φέρειν· ἀπειθούντων δὲ
 μέχρι πολλοῦ, θεασάμενός τινα τῶν περὶ ἐμὲ στρατιω-
 τῶν λαμπροτέραν τοῦ συνήθους περικείμενον στολήν
 15 ἐπυθόμην πόθεν ἔχοι, εἰπόντος δὲ ἐκ τῆς κατὰ πόλιν
 ἀρπαγῆς, ἐκείνον μὲν πληγαῖς ἐκόλασα, τοῖς δὲ ἄλλοις
 ἅπασιν ἠπέλλησα μελῶ τιμωρίαν ἐπιθήσειν μὴ κομί-
 σασιν εἰς ἐμφανῆς ὅσα ἠρπάκεισαν. πολλῶν δὲ συν-
 αχθέντων, ἐκάστῳ τῶν Τιβεριέων τὸ ἐπιγνωσθὲν ἀπέ-
 20 δωκα.

γεγονὸς δ' ἐνταῦθα τῆς διηγήσεως βούλομαι πρὸς 65
 Ἰουστον καὶ αὐτὸν τὴν περὶ τούτων πραγματείαν γε-
 γραφότα, πρὸς τε τοὺς ἄλλους τοὺς ἱστορίαν μὲν γρά-
 φειν ὑπισχνουμένους, περὶ δὲ τὴν ἀλήθειαν ὀλιγώρους
 25 καὶ δι' ἔχθραν ἢ χάριν τὸ ψεῦδος οὐκ ἐντροπομένους,
 μικρὰ διελθεῖν. πράττουσι μὲν γὰρ ὁμοίον τι τοῖς πε-
 ρὶ συμβολαίων πλαστὰ γράμματα συντιθεῖσιν, τῷ δὲ
 μηδεμίαν ὁμοίως τιμωρίαν ἐκείνοις δεδιέναι καταφρο-
 νοῦσι τῆς ἀληθείας. Ἰουστός γοῦν συγγράφειν τὰς
 30 περὶ τούτων ἐπιχειρήσας πράξεις καὶ τὸν πόλεμον,
 ὑπὲρ τοῦ δοκεῖν φιλόπονος εἶναι ἐμοῦ μὲν κατέψευσται,
 ἠλήθευσε δὲ οὐδὲ περὶ τῆς πατρίδος. ὄθεν (ἀπολογία-

σασθαι γὰρ νῦν ἀνάγκην ἔχω καταψευδομαρτυρούμενος) ἔρω τὰ μέχρι νῦν σεσιωπημένα. καὶ μὴ θαυμάση τις ὅτι μὴ πάλαι περὶ τούτων ἐδήλωσα· τῷ γὰρ ἱστορίαν ἀναγράφοντι τὸ μὲν ἀληθεύειν ἀναγκαῖον, ἔξεστι δ' ὅμως μὴ πικρῶς τὰς τινῶν πονηρίας ἐλέγχειν, οὐδ' 5 διὰ τὴν πρὸς ἐκείνους χάριν ἀλλὰ διὰ τὴν αὐτοῦ μετριότητα.

πῶς οὖν (ἵνα φῶ πρὸς αὐτὸν ὡς παρόντα), Ἰουῆστε, δεινότερα συγγραφέων (τοῦτο γὰρ ἀρχεὶς περὶ σεαυτοῦ) αἰτιοὶ γεγονάμεν ἐγὼ τε καὶ Γαλιλαῖοι τῇ πατρίδι σου τῆς πρὸς Ῥωμαίους καὶ πρὸς τὸν βασιλέα στάσεως; πρότερον γὰρ ἢ ἐμὲ τῆς Γαλιλαίας στρατηγὸν ὑπὸ τοῦ κοινοῦ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν χειροτονηθῆναι, σὺ καὶ πάντες Τιβεριεῖς οὐ μόνον ἀνειλήφατε τὰ ὄπλα, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐν τῇ Συρίᾳ δέκα πόλεις ἐπολεμεῖτε. σὺ γοῦν τὰς 15 κώμας αὐτῶν ἐνέπρησας, καὶ ὁ σὸς οἰκέτης ἐπὶ τῆς παρατάξεως ἐκείνης ἔπεσεν. ταῦτα δὲ οὐκ ἐγὼ λέγω μόνος, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς Ἑσπασιανοῦ τοῦ αὐτοκράτορος ὑπομνήμασιν οὕτω γέγραπται, καὶ τίνα τρόπον ἐν Πτολεμαίδι Ἑσπασιανοῦ κατεβόησαν οἱ τῶν δέκα πόλεων 20 ἔνοικοι, τιμωρίαν ὑποσχεῖν σε τὸν αἰτιὸν ἀξιοῦντες. καὶ ἐδεδώκεις ἂν δίκην Ἑσπασιανοῦ κελεύσαντος, εἰ μὴ βασιλεὺς Ἀγρίππας, λαβὼν ἔξουσίαν ἀποκτείνει σε, πολλὰ τῆς ἀδελφῆς Βερνίκης δεηθείσης οὐκ ἀνελὼν δεδεμένον ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐφύλαξεν. καὶ αἱ 25 μετὰ ταῦτα δὲ πολιτελαί σου σαφῶς ἐμφανίζουσι τὸν τε βίον τὸν ἄλλον, καὶ ὅτι σὺ τὴν πατρίδα Ῥωμαίων ἀπέστησας· ὧν τὰ τεκμήρια καὶ γὰρ δηλώσω μετ' ὀλίγον. βούλομαι δ' εἰπεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους Τιβεριεῖς ὀλίγα διὰ σέ, καὶ παραστῆσαι τοῖς ἐντυγχάνειν μέλλουσι 30 ταῖς ἱστορίαις ὅτι μήτε φιλορῶμαιοὶ μήτε φιλοβασιλεῖς γέγονατε. τῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ πόλεων αἱ μέγιστα

Σέπφορις και Τιβεριὰς ἡ σὴ πατρίς, ᾧ Ἰουῆτε· ἀλλὰ
 Σέπφορις μὲν ἐν τῷ μεσαιτάτῳ τῆς Γαλιλαίας κειμένη
 και περι αὐτὴν κώμας ἔχουσα πολλάς, και τι και θρασύνε-
 σθαι δυναμένη πρὸς Ῥωμαίους, εἶπερ ἠθέλησεν, εὐχε-
 5 ρῶς, διεγνωκυῖα τῇ πρὸς τοὺς δεσπότης ἐμμένειν πίστει
 και ἐμὲ τῆς πόλεως αὐτῶν ἐξέκλεισε, και στρατεύσα-
 σθαί τινα τῶν πολιτῶν Ἰουδαίους ἐκώλυσεν· ὅπως δὲ
 και τὰ πρὸς ἡμᾶς ἀσφαλῆς εἴη, ἠπάτησάν με τείχεσιν
 αὐτῶν τὴν πόλιν ὀχυρῶσαι προτρέψαντες. και παρὰ
 10 Κεστίου Γάλλου τοῦ τῶν ἐν τῇ Συρίᾳ Ῥωμαϊκῶν ταγ-
 μάτων ἡγεμονεύοντος φρουρὰν ἐκόντες ἐνεδέξαντο,
 καταφρονήσαντες ἐμοῦ τότε μέγα δυναμένου και πᾶ-
 σι δι' ἐκπλήξεως ὄντος. πολιορκουμένης τε τῆς με-
 γίστης ἡμῶν πόλεως Ἱεροσολύμων, και τοῦ κοινού
 15 πάντων ἱεροῦ κινδυνεύοντος ἐν τῇ τῶν πολεμίων ἔξου-
 σία γενέσθαι, συμμαχίαν οὐκ ἐπεμψαν, μὴ βουλόμενοι
 δοκεῖν κατὰ Ῥωμαίων ὄπλα λαβεῖν. ἡ δὲ σὴ πατρίς, ᾧ
 Ἰουῆτε, κειμένη ἐν τῇ Γεννησαριτιδι λίμνῃ, και ἀπέ-
 χουσα Ἴππου μὲν στάδια τριάκοντα Γαδάρων δὲ ἐξή-
 20 κοντα Σκυθοπόλεως δὲ εἴκοσι και ἑκατὸν τῆς ὑπηκόου
 βασιλεῖ, μηδεμιᾶς δὲ πόλεως Ἰουδαίων παρακειμένης,
 εἰ ἠθέλε τὴν πρὸς Ῥωμαίους πίστιν φυλάττειν, φαρδίας
 ἐδύνατο· και γὰρ πολὺς ἦτε δῆμος και ὄπλων εὐ-
 πορεῖτε. ἀλλ' ὡς σὺ φῆς, αἴτιος ἤμην ἐγὼ τότε. μετὰ
 25 ταῦτα δὲ τίς, ᾧ Ἰουῆτε; πρὸ γὰρ τῆς Ἱεροσολύμων πο-
 λιορκίας οἶδας ὑπὸ Ῥωμαίοις ἐμὲ γενόμενον και Ἰωτά-
 πατα κατὰ κράτος ληφθέντα, φρουρίά τε πολλά, πολὺν
 τε Γαλιλαίων ὄχλον κατὰ τὴν μάχην πεσόντα. τότε οὖν
 ἐχρῆν ὑμᾶς πάντως ἀπηλλαγμένους τοῦ δι' ἐμὲ φόβου
 30 ῥῖψαί τε τὰ ὄπλα και παραστῆσαι τῷ βασιλεῖ και Ῥω-
 μαίοις ὅτι δὴ οὐχ ἐκόντες ἀλλ' ἀναγκασθέντες ἐπὶ τὸν
 πρὸς αὐτοὺς ὠρμήσατε πόλεμον. ὑμεῖς δὲ και περιε-

μείνατε Ἐσπασιανόν, ἕως αὐτὸς ἀφικόμενος μετὰ πά-
 σης τῆς δυνάμεως προσέλθοι τοῖς τείχεσι, καὶ τότε διὰ
 φόβον τὰ ὄπλα κατέθεσθε· καὶ πάντως ἂν ὑμῶν ἡ
 πόλις ἦλω κατὰ κράτος, εἰ μὴ τῷ βασιλεὶ δεομένῳ καὶ
 τὴν ἄνοιαν ὑμῶν παραιτουμένῳ συνεχώρησεν Ἐσπα- 5
 σιανός. οὐκ ἐγὼ τοίνυν αἷτιος, ἀλλ' ὑμεῖς οἱ πολεμικὰ
 φρονήσαντες. ἢ οὐ μέμνησθε ὅτι τσαυτάκις ὑμῶν ἐγ-
 κρατῆς γενόμενος οὐδένα διέφθειρα; στασιάζοντες δὲ
 ὑμεῖς πρὸς ἀλλήλους, οὐ διὰ τὴν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ
 Ῥωμαίους εὐνοιαν, διὰ δὲ τὴν ὑμετέραν αὐτῶν πονη- 10
 ρίαν, ἑκατὸν ὀγδοήκοντα πέντε τῶν πολιτῶν ἀπεκτεί-
 νατε, κατὰ τὸν καιρὸν ἐκείνου ἐμοῦ πολιορκουμένου ἐν
 Ἰωταπάτοις ὑπὸ Ῥωμαίων. τί δ'; οὐχὶ κατὰ τὴν τῶν
 Ἱεροσολύμων πολιορκίαν δισχίλιοι Τιβεριέων ἐξητά- 15
 σθησαν οἱ μὲν πεπτωκότες οἱ δὲ ληφθέντες αἰχμάλω-
 τοι; ἀλλὰ σὺ πολέμιος οὐ γεγονέναι φήσεις, ὅτι πρὸς
 βασιλέα τότε ἔφυγες. καὶ τοῦτο δὲ διὰ τὸν ἐξ ἐμοῦ φό-
 βον φημί σε πεποιηκέναι. καὶ γὰρ μὲν πονηρός, ὡς λέ-
 γεις· ὁ δὲ βασιλεὺς Ἀγρίππας ὁ τὴν ψυχὴν σοι συγ-
 χωρήσας ὑπὸ Ἐσπασιανοῦ θανεῖν κατακριθέντι, ὁ το- 20
 σούτοις δωρησάμενος χρήμασι, τίνος ἕνεκεν ὕστερον
 δις μὲν ἔδησε, τσαυτάκις δὲ φυγεῖν τὴν πατρίδα
 προσέταξε, καὶ ἀποθανεῖν δὲ κελεύσας ἅπαξ τῇ ἀδελφῇ
 Βερενίκῃ πολλὰ δεηθείσῃ τὴν σὴν σωτηρίαν ἐχαρίσατο;
 καὶ μετὰ τσαυτὰ δέ σου κακουργήματα τάξιν ἐπι- 25
 στολῶν σοι πιστεύσας, ὡς καὶ ταύτας σε εὖρος ἡαδιουργ-
 οῦντα, ἀπήλασε τῆς ὄψεως. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων
 ἐλέγχειν ἐπ' ἀκριβὲς ἐῶ, θαυμάζειν δ' ἐπεισὶ μοι τὴν
 σὴν ἀναίδειαν, ὅτι τολμᾷς λέγειν ἀπάντων τῶν τὴν
 πραγματείαν ταύτην γεγραφότων αὐτὸς ἄμεινον ἐξηγ- 30
 γελκέναι, μήτε τὰ πραχθέντα κατὰ τὴν Γαλιλαίαν ἐπι-
 στάμενος (ἧς γὰρ ἐν Βηρυτῷ τότε παρὰ βασιλεῖ), μήθ'

ὅσα ἔπαθον Ῥωμαῖοι ἐπὶ τῆς Ἰωταπάτων πολιορκίας ἢ
 ἔδρασαν ἡμᾶς παρακολουθήσας, μὴδ' ὅσα κατ' ἔμαντὸν
 ἔπραξα πολιορκούμενος δυνήθεις πυνθέσθαι· πάντες
 γὰρ οἱ ἀπαγγέλλαντες ἂν δισφθάρησαν ἐπὶ τῆς παρα-
 5 τάξεως ἐκείνης. ἀλλ' ἴσως τὰ κατὰ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν
 πραχθέντα μετ' ἀκριβείας φήσεις συγγεγραφέναι. καὶ
 πῶς οἶόν τε; οὔτε γὰρ πολέμῳ παρέτυχες οὔτε τὰ Καί-
 σαρος ἀνέγνως ὑπομνήματα. μέγιστον δὲ τεκμήριον,
 τοῖς γὰρ Καίσαρος ὑπομνήμασιν ἐναντίαν πεποιήσαι τὴν
 10 γραφὴν. εἰ δὲ θαρρεῖς ἄμεινον ἀπάντων συγγεγραφέ-
 ναι, διὰ τί ζώντων Ἐσπασιανοῦ καὶ Τίτου τῶν αὐτοκρα-
 τῶρων τῶν τὸν πόλεμον κατεργασαμένων, καὶ βασιλέως
 Ἀγρίππα περιόντος ἔτι καὶ τῶν ἐκ γένους αὐτοῦ πάντων,
 ἀνδρῶν τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας ἐπὶ πλεῖστον ἠκόντων,
 15 τὴν ἱστορίαν οὐκ ἔφερες εἰς μέσον; πρὸ γὰρ εἰκοσιν
 ἔτων εἶχες γεγραμμένην, καὶ παρ' εἰδότεων ἔμελλες τῆς
 ἀκριβείας τὴν μαρτυρίαν ἀποφέρεσθαι. νῦν δ' ὅτε
 ἐκεῖνοι μὲν οὐκέτι εἰσὶ μεθ' ἡμῶν, ἐλεγχθῆναι δ' οὐ
 νομίζεις, τεθάρρηκας. οὐ μὲν ἐγὼ σοι τὸν αὐτὸν τρό-
 20 πον περὶ τῆς ἔμαντοῦ γραφῆς ἔδεισα, ἀλλ' αὐτοῖς ἐπέ-
 δωκα τοῖς αὐτοκράτορσι τὰ βιβλία, μόνον οὐ τῶν ἔρ-
 γων ἔτι βλεπομένων· συνήδειν γὰρ ἔμαντῷ τετηρη-
 κότε τὴν τῆς ἀληθείας παράδοσιν, ἐφ' ἣ μαρτυρίας
 τεύξεσθαι προσδοκήσας οὐ διήμαρτον. καὶ ἄλλοις δὲ
 25 πολλοῖς εὐθύς ἐπέδωκα τὴν ἱστορίαν, ὧν ἐνιοὶ καὶ
 παρατετεύχισαν τῷ πολέμῳ, καθάπερ βασιλεὺς Ἀγρίπ-
 πας καὶ τινες αὐτοῦ τῶν συγγενῶν. ὁ μὲν γὰρ αὐτο-
 κράτωρ Τίτος οὕτως ἐκ μόνων αὐτῶν ἐβουλήθη τὴν
 γνῶσιν τοῖς ἀνθρώποις παραδοῦναι τῶν πράξεων, ὥστε
 30 χαράξας τῇ ἑαυτοῦ χειρὶ τὰ βιβλία δημοσιῶσαι προσ-
 ἔταξεν· ὁ δὲ βασιλεὺς Ἀγρίππας ἐξήκοντα δύο γέγρα-
 φεν ἐπιστολάς τῇ τῆς ἀληθείας παραδόσει μαρτυρῶν.

ὧν δὴ καὶ δύο ὑπέταξα, καὶ βουλευθέντι σοι τὰ γεγραμμένα γνῶναι πάρεστιν ἐξ αὐτῶν.

“Βασιλεὺς Ἀγρίππας Ἰωσήφω τῷ φιλιτάτῳ χαίρειν. ἥδιστα διήλθον τὴν βίβλον, καὶ μοι πολὺ ἐπιμελέστερον ἔδοξας τῶν ταῦτα συγγραψάντων ἠκριβωκέναι. πέμπε δέ μοι καὶ τὰς λοιπὰς. ἔρωσω, φίλτατε.”

“Βασιλεὺς Ἀγρίππας Ἰωσήφω τῷ φιλιτάτῳ χαίρειν. ἐξ ὧν ἔγραψας οὐδεμιᾶς ἔοικας χρῆξιν διδασκαλίας ὑπὲρ τοῦ μαθεῖν ἡμᾶς ὅλους ἀρχῆθεν. ὅταν μέντοι συντύχῃς μοι, καὶ αὐτός σε πολλὰ κατηχήσω τῶν ἀγνοουμένων.”

οὕτω δέ μοι, ἀπαρτισθείσης τῆς ἱστορίας, Ἀγρίππας οὐ κολακεύων (οὐδὲ γὰρ ἐπέβαλλεν αὐτῷ) οὐδὲ εἰρωνευόμενος, ὡς σὺ φήσεις (πόρρω γὰρ ἦν ἐκεῖνος τοιαύτης κακοηθείας) ἀλλὰ τῇ ἀληθείᾳ ἐμαρτύρει καθάπερ πάντες οἱ ταῖς ἱστορίαις ἐντυχόντες.

ἀλλὰ τὰ μὲν πρὸς τὸν Ἰουῆτον, ἀναγκαίαν λαβόντα 66 τὴν παρέκβασιν, μέχρι τούτων λελέχθω· διοικήσας δ' ἐγὼ τὰ κατὰ τὴν Τιβεριάδα καὶ καθίσας τῶν φίλων συνέδριον, ἐβουλευόμην περὶ τῶν πρὸς Ἰωάννην πραχθησομένων. ἐδόκει μὲν οὖν πᾶσι τοῖς Γαλιλαίοις ὀπίσσαντα πάντα ἀπελθεῖν ἐπὶ τὸν Ἰωάννην καὶ λαβεῖν παρ' αὐτοῦ δίκας ὡς πάσης τῆς στάσεως αἰτίου γεγονότος· οὐκ ἠρεσκόμην δ' ἐγὼ ταῖς γνώμαις αὐτῶν, προαίρεσιν ἔχων τὰς ταραχὰς χωρὶς φόνου καταστέλλειν. ὅθεν δὴ παρήνεσα πᾶσαν εἰσενέγκασθαι πρόνοιαν ὑπὲρ τοῦ γνῶναι τὰ ὀνόματα τῶν ὑπὸ τῷ Ἰωάννῃ ὄντων. ποιησάντων δὲ ἐκείνων, γνοὺς ἐγὼ τοὺς ἀνθρώπους οἵτινες ἦσαν, ἐξέθηκα πρόγραμμα, διὰ τούτου πιστὴν καὶ δεξιὰν προτείνων τοῖς μετὰ Ἰωάννου θελήσασιν λαβεῖν μετάνοιαν, καὶ ἡμερῶν εἰκοσι χρόνον προτέινα τοῖς βουλευσασθαι θέλουσι περὶ

τῶν ἑαυτοῖς συμφερόντων. ἠπέλουν δέ, εἰ μὴ ῥίψουσι τὰ ὄπλα, κατακρήσειν αὐτῶν τὰς οἰκήσεις καὶ δημοσιώσειν τὰς οὐσίας. ταῦτα δὲ ἀκούσαντες οἱ ἄνθρωποι καὶ ταραχθέντες οὐ τι μετρίως, καταλείπουσι μὲν τὸν Ἰωάννην, τὰ δ' ὄπλα ῥίψαντες ἤκον πρὸς με τετρακισχίλιοι τὸν ἀριθμὸν ὄντες. μόνοι δὲ τῷ Ἰωάννῃ παρέμειναν οἱ πολῖται καὶ ξένοι τινὲς ἐκ τῆς Τυρίων μητροπόλεως, ὡς χίλιοι καὶ πεντακόσιοι.

Ἰωάννης μὲν οὖν οὕτω καταστρατήγηθεις ὑπ' ἐμοῦ τὸ λοιπὸν ἐν τῇ πατρίδι περίφοβος ἔμεινεν· κατὰ τοῦτον δὲ τὸν καιρὸν Σεπρωρίται θαρρήσαντες ἀναλαμβάνουσι ὄπλα, πεποιθότες τῇ τε τῶν τειχῶν ὀχρότητι καὶ τῷ πρὸς ἑτέροις ὄντα με ὄραν. πέμπουσι δὲ πρὸς Κέστιον Γάλλον (Συρίας δ' ἦν οὗτος ἡγεμῶν) παρακαλοῦντες ἢ αὐτὸν ἤκειν θάπτον παραληψόμενον αὐτῶν τὴν πόλιν, ἢ πέμψαι τοὺς φρουρήσοντας. ὁ δὲ Γάλλος ἐλεύσεσθαι μὲν ὑπέσχετο, πότε δὲ οὐ διεσάφησεν. κἀγὼ ταῦτα πυθόμενος, ἀναλαβὼν τοὺς σὺν ἐμοὶ στρατιώτας καὶ ὁρμήσας ἐπὶ τοὺς Σεπρωρίτας εἶλον αὐτῶν τὴν πόλιν κατὰ κράτος. λαβόμενοι δ' ἀφορμῆς οἱ Γαλιλαῖοι, καὶ παρῆναι τοῦ μίσους τὸν καιρὸν οἰηθέντες (εἶχον γὰρ ἀπεχθῶς καὶ πρὸς ταύτην τὴν πόλιν), ὤρμησαν ὡς ἄρδην ἀφανίσοντες πάντας σὺν τοῖς ἐποίκοις. εἰσδραμόντες οὖν ἐνεπίμψασαν αὐτῶν τὰς οἰκίας, ἐρήμους καταλαμβάνοντες· οἱ γὰρ ἄνθρωποι δείσαντες εἰς τὴν ἀκρόπολιν συνέφυγον. διήρπαζον δὲ πάντα, καὶ τρόπον οὐδένα πορθήσεως κατὰ τῶν ὁμοφύλων παρελίμπανον. ταῦτ' ἐγὼ θεασάμενος σφόδρα διετέθη ἀνιαρῶς, καὶ παύεσθαι προσέτατον αὐτοῖς, ὑπομιμνήσκων ὅτι τοιαῦτα δρᾶν ὁμοφύλους οὐκ ἔστιν ὄσιον. ἐπεὶ δ' οὔτε παρακαλοῦντος οὔτε προστάσσοντος ἤκουον, ἐνίκα δὲ τὸ μῖσος τὰς παραιθέσεις, τοὺς

πιστοτάτους τῶν περὶ ἐμὲ φίλων ἐκέλευσα διαδοῦναι λόγους ὡς Ῥωμαίων μετὰ μεγάλης δυνάμεως κατὰ τὸ ἕτερον μέρος τῆς πόλεως εἰσβεβληκότων. ταῦτα δ' ἐποίουν ὑπὲρ τοῦ τῆς φήμης ἐμπεισοῦσης ἐπισχεῖν μὲν τῶν Γαλιλαίων τὰς ὁρμὰς, διασωῶσαι δὲ τὴν τῶν Σεπ-⁵ φωριτῶν πόλιν. καὶ τέλος προυχώρησε τὸ στρατήγημα. τῆς γὰρ ἀγγελίας ἀκούσαντες ἐφοβήθησαν ὑπὲρ αὐτῶν καὶ καταλιπόντες τὰς ἀρπαγὰς ἐφυγον, μάλιστα δὲ ἐπεὶ καὶ μὲν τὸν στρατηγὸν ἑώρων ταῦτα ποιοῦντα· πρὸς γὰρ τὸ πιστὸν τῆς φήμης ἐσκηπτόμην ὁμοίως αὐτοῖς διατί-¹⁰ θεσθαι. Σεπφωριται δὲ παρ' ἐλπίδα τὴν ἑαυτῶν ὑπὸ τοῦ ἐμοῦ σοφίσματος ἐσώθησαν.

- 68 καὶ Τιβεριᾶς δὲ παρ' ὀλίγον ἀνηράσθη ὑπὸ Γαλιλαίων, τοιαύτης αἰτίας ὑποπεσοῦσης. τῶν ἐκ τῆς βουλῆς οἱ πρῶτοι γράφουσι πρὸς τὸν βασιλέα,¹⁵ παρακαλοῦντες ἀφικέσθαι πρὸς αὐτοὺς παραληφόμενον τὴν πόλιν. ὑπέσχετο δ' ὁ βασιλεὺς ἐρχεσθαι, καὶ τὰς ἐπιστολὰς ἀντιγράφει, καὶ τῶν περὶ κοιτῶνά τινι, Κρίσπῳ μὲν τοῦνομα, τὸ δὲ γένος Ἰουδαίῳ, δίδωσι πρὸς τοὺς Τιβεριεῖς φέρειν. τοῦτον κομίσαντα γράμ-²⁰ ματα γνωρίζαντες οἱ Γαλιλαῖοι καὶ συλλαβόντες ἄγουσιν ἐπ' ἐμέ· τὸ δὲ πᾶν πλῆθος, ὡς ἤκουσε, παροξυνθέν ἐφ' ὄπλα τρέπεται. συναχθέντες δὲ πολλοὶ πολλαχόθεν κατὰ τὴν ἐπιούσαν ἤκον εἰς Ἀσωχὴν πόλιν, ἐνθα δὴ τὴν κατάλυσιν ἐποιούμην, καταβοήσεις τε σφόδρα ἐποι-²⁵ οῦντο, προδοτὶν ἀποκαλοῦντες τὴν Τιβεριᾶδα καὶ βασιλείως φίλην, ἐπιτρέπειν τε ἤξιουν αὐτοῖς καταβάσιν ἄρδην ἀφανίσαι· καὶ γὰρ πρὸς τοὺς Τιβεριεῖς εἶχον
- 69 ἀπεχθῶς ὡς πρὸς τοὺς Σεπφωριτάς. ἐγὼ δὲ ἀκούσας ἠπόρουν τίνα τρόπον ἐξαρκάσω τὴν Τιβεριᾶδα³⁰ τῆς Γαλιλαίων ὀργῆς. ἀρνήσασθαι γὰρ οὐκ ἐδυνάμην μὴ γράφειναι τοὺς Τιβεριεῖς καλοῦντας τὸν

βασιλέα· ἤλεγχον γὰρ αἱ παρ' ἐκείνου πρὸς αὐτοὺς
 ἀντιγραφὰ τὴν ἀλήθειαν. σύννουσ οὖν πολλὴν ὄραν
 γενόμενος, "ὅτι μὲν ἡδίκηκασιν" εἶπον "Τιβεριεῖς, οἶδα
 καὶ γὰρ, τὴν πόλιν τε ὑμᾶς οὐ κωλύσω διαρπάσαι. δεῖ δ'
 5 ὁμῶς καὶ μετὰ κρίσεως τὰ τηλικαῦτα πράττειν. οὐ γὰρ
 μόνοι Τιβεριεῖς προδότες τῆς ἐλευθερίας ἡμῶν γεγό-
 νασιν, ἀλλὰ πολλοὶ καὶ τῶν ἐν Γαλιλαίᾳ δοκιματάτων.
 προσμείνατε δὲ μέχρι τοὺς αἰτίους ἀκριβῶς ἐκμάθω,
 καὶ τότε πάντας ὑποχειρίους ἔξετε, καὶ ὅσους ἰδίᾳ ἐπά-
 10 ξαι δυνήσεσθε." καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐπεισα τὸ πλῆθος,
 καὶ παυσάμενοι τῆς ὀργῆς διελύθησαν. τὸν παρὰ βασι-
 λέως δὲ πεμφθέντα δεῖσαι κελεύσας, μετ' οὐ πολλὰς
 ἡμέρας ἐπὶ τινα τῶν ἐμαντοῦ χρεῶν ἐπέιγουσιν ση-
 ψάμενος ἐκδημεῖν τῆς βασιλείας, καλέσας τὸν Κρίσπον
 15 λάθρᾳ προσέταξα μεθύσαι τὸν στρατιώτην φύλακα καὶ
 φυγεῖν πρὸς βασιλέα· μὴ γὰρ διωχθήσεσθαι. καὶ ὁ
 μὲν ταῖς ὑποθήκαις πεισθεὶς διέφυγε, Τιβεριᾶς δὲ μέλ-
 λουσα δεύτερον ἀφανίζεσθαι στρατηγία τῇ ἐμῇ καὶ
 προνοία τῇ περὶ αὐτῆς ὄξυν οὕτω κίνδυνον διέφυγεν.
 20 κατὰ τοῦτον δὲ τὸν καιρὸν Ἰουῆτος ὁ Πίστου παῖς 70
 λαθῶν ἐμὲ διαδιδράσκει πρὸς τὸν βασιλέα. τὴν αἰτίαν
 δέ, δι' ἣν τοῦτο ἐπραξεν, ἀφηγήσομαι. λαβόντος ἄρ-
 χὴν Ἰουδαίοις τοῦ πρὸς Ῥωμαίους πολέμου, Τιβεριεῖς
 διεγνώκεισαν ὑπακούειν βασιλεῖ καὶ Ῥωμαίων μὴ ἀφί-
 25 στασθαι. πείθει δ' αὐτοὺς Ἰουῆτος ἐφ' ὅπλα χωρῆσαι,
 νεωτέρων αὐτὸς ἐφιέμενος πραγμάτων, καὶ δι' ἐλπίδος
 ἔχων ἄρξειν Γαλιλαίων τε καὶ τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος.
 οὐ μὴν τῶν προσδοκηθέντων ἐπέτυχεν. Γαλιλαῖοί τε
 γὰρ ἐχθρῶς ἔχοντες πρὸς τοὺς Τιβεριεῖς διὰ μῆνιν ὧν
 30 ὑπ' αὐτοῦ πρὸ τοῦ πολέμου ἐπεπόνθεισαν, οὐκ ἠνεί-
 χοντο στρατηγοῦντος αὐτῶν Ἰουῆτου· καὶ γὰρ δὲ τὴν
 προστασίαν τῆς Γαλιλαίας πιστευθεὶς ὑπὸ τοῦ κοινουῦ

τῶν Ἱεροσολυμιτῶν πολλάκις εἰς τοσαύτην ἦκον ὀργὴν ὡς ὀλίγου δεῖν ἀποκτείνειν τὸν Ἰουῆτον, φέρειν αὐτοῦ τὴν μοχθηρίαν οὐ δυνάμενος. δεῖσας οὖν ἐκεῖνος μὴ καὶ λάβῃ τέλος ἀπ᾿ αὐτοῦ ὁ θυμὸς, ἐπεμψε πρὸς βασιλέα, κρείσσον καὶ ἀσφαλέστερον οἰκῆσειν παρ' ἐκείνων νομίμων.

71 Σεπφωριται δὲ παραδόξως τὸν πρῶτον κίνδυνον διαφυγόντες πρὸς Κέστιον Γάλλον ἐπεμψαν, καὶ ἦκειν παρεκάλουν ὡς αὐτοὺς θάπτον παραληψόμενον τὴν πόλιν, ἣ πέμπειν δύναμιν τὴν ἀνακόφουσαν τὰς ἐπ' αὐτοὺς τῶν πολεμίων ἐπιδρομάς. καὶ τέλος ἐπεισαν τὸν Γάλλον πέμψαι δύναμιν αὐτοῖς ἱππικὴν τε καὶ πεζικὴν πάνυ συχνὴν, ἣν ἔλθοῦσαν νυκτὸς εἰσεδέξαντο. κακουμένης δὲ ὑπὸ τῆς Ῥωμαϊκῆς στρατιᾶς τῆς πέριξ χώρας, ἀναλαβὼν ἐγὼ τοὺς περὶ ἐμὲ στρατιώτας ἦκον εἰς Γάρις κώμην· ἐνθα βαλόμενος χάρακα πόρρω τῆς Σεπφωριτῶν πόλεως ἀπὸ σταδίων εἰκοσι, νυκτὸς ἐπ' αὐτὴν προσέμιξα καὶ τοῖς τείχεσι προσέβαλον, καὶ διὰ κλιμάκων ἐμβιβάσας συχνοὺς τῶν στρατιωτῶν ἐγκρατῆς τοῦ πλείστου τῆς πόλεως μέρους ἐγενόμην. μετ' οὐ πολὺ δὲ διὰ τὴν τῶν τόπων ἄγνοιαν ἀναγκασθέντες ὑπεχωρήσαμεν, ἀνελόντες Ῥωμαίων μὲν δυοκαίδεκα πεζοὺς δύο δὲ ἱππεῖς, ὀλίγους δὲ Σεπφωριτῶν, αὐτοὶ δὲ ἓνα μόνον ἀπεβάλομεν. γενομένης δὲ ὕστερον ἡμῖν κατὰ τὸ πεδίον μάχης πρὸς τοὺς ἱππεῖς, μέχρι πολλοῦ καρτερῶς διακινδυνεύσαντες ἠττήθημεν· περιελθόντων γὰρ τῶν Ῥωμαίων οἱ μετ' ἐμοῦ δεῖσαντες ἐφυγον εἰς τοῦπίσω. πίπτει δὲ ἐπὶ τῆς παρατάξεως ἐκείνης εἰς τῶν πεπιστευμένων τὴν τοῦ σώματός μου φυλακὴν, Ἰουῆτος τοῦνομα, καὶ παρὰ βασιλεῖ ποτὲ τὴν αὐτὴν τάξιν ἐσχηκώς.

κατὰ τοῦτον δὲ τὸν καιρὸν ἡ παρὰ βασιλέως δύ-

ναμῖς ἦκεν ἰππική τε καὶ πεζική, καὶ Σύλλας ἐπ' αὐ-
 τῆς ἡγεμονίᾳ, ὃ ἐπὶ τῶν σωματοφυλάκων. οὗτος οὖν
 βαλούμενος στρατόπεδον Ἰουλιάδος ἀπέχον σταδίους
 πέντε, φρουρὰν ἐπέστησε ταῖς ὁδοῖς, τῇ τε εἰς Κανὰ
 5 ἀγούσῃ καὶ τῇ εἰς Γάμαλα τὸ φρούριον, ὑπὲρ τοῦ τὰς
 παρὰ τῶν Γαλιλαίων ὠφελείας τοῖς ἐνοικοῖσι ἀποκλείειν.
 ταῦτα δ' ὡς ἐγὼ ἐπυθόμην, πέμπω δισχιλίους ὀπλίτας 72
 καὶ στρατηγὸν αὐτῶν Ἰερραμίαν· οἱ δὲ καὶ χάρακα
 θέντες ἀπὸ σταδίου τῆς Ἰουλιάδος πλησίον τοῦ Ἰορδά-
 10 νου ποταμοῦ πλέον ἀκροβολισμῶν οὐδὲν ἔπραξαν, μέ-
 χρι τρισχιλίους ἐγὼ στρατιώτας ἀναλαβὼν ἦκον πρὸς
 αὐτούς. κατὰ δὲ τὴν ἐπιούσαν ἡμέραν ἐν τινὶ φάραγγι
 καθίσας λόχον οὐκ ἄπωθεν αὐτῶν τοῦ χάρακος, προε-
 15 καλούμην τοὺς βασιλικοὺς εἰς μάχην, παραινέσας τοῖς
 μετ' ἐμοῦ στρατιώταις στρέψαι τὰ νῶτα μέχρις ἂν ἐπι-
 σπάσωνται τοὺς πολεμίους προελθεῖν. ὅπερ καὶ ἐγένε-
 νετο· Σύλλας γὰρ εἰκάσας ταῖς ἀληθείαις τοὺς ἡμετέ-
 ρους φεύγειν, παρελθὼν ἐπιδιώκειν οἷός τε ἦν, κατὰ
 20 νώτου δ' αὐτὸν λαμβάνουσιν οἱ ἐκ τῆς ἐνέδρας, καὶ
 σφόδρα πάντας ἐθορύβησαν. ἐγὼ δὲ εὐθύς ὀξείᾳ χρη-
 σάμενος ὑποστροφῇ μετὰ τῆς δυνάμεως ὑπήντησα τοῖς
 βασιλικοῖς, καὶ εἰς φυγὴν ἔτρεψα. καὶν κατώρθωτό μοι
 κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἢ πρᾶξις μὴ ἐμποδῶν γενο-
 μένου δαίμονός τινος· ὃ γὰρ ἵππος ἐφ' ᾧ τὴν μάχην
 25 ἐποιούμην εἰς τελματώδη τόπον ἐμπεσὼν συγκατήνεγκέ
 με ἐπὶ τοῦδαφος, θραύσεως δὲ τῶν ἄρθρων γενομέ-
 νης ἐπὶ τὸν καρπὸν τῆς χειρός, ἐκομίσθην εἰς κώμην
 Κεφαρνώμην λεγομένην. οἱ δὲ ἐμοὶ ταῦτ' ἀκούσαντες,
 καὶ δεδοικότες μὴ τι χεῖρον ἔπαθον, τῆς μὲν ἐπὶ πλεῖον
 30 διώξεως ἀπέσχοντο, ὑπέστρεφον δὲ περὶ ἐμὲ λίαν ἀγω-
 νιῶντες. μεταπεμψάμενος οὖν ἰατροὺς καὶ θεραπευ-
 θείς τὴν ἡμέραν ἐκείνην αὐτοῦ κατέμεινα πυρῆξας, δό-

ξαν τε τοῖς ἰατροῖς τῆς νυκτὸς εἰς Ταριχαίας μετεκομίσθην.

73 Σύλλας δὲ καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ πυθόμενοι τὰ κατ' ἐμὲ πάλιν ἐθάρασσαν, καὶ γνόντες ἀμελεῖσθαι τὰ περὶ τὴν φυλακὴν τοῦ στρατοπέδου, διὰ νυκτὸς ἰκπέων λόχον ἰδρύσαντες ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, γενομένης ἡμέρας εἰς μάχην ἡμᾶς προεκαλέσαντο. τῶν δ' ὑπακουσάντων καὶ μέχρι τοῦ πεδίου προελθόντων, ἐπιφανέντες οἱ ἐκ τῆς ἐνέδρας ἰππεῖς καὶ ταράξαντες αὐτοὺς εἰς φυγὴν ἔτρεψαν, ἕξ τε τῶν ἡμετέρων ἀπέκτειναν. οὐ μὴν μέχρι τέλους τὴν νίκην ἤγαγον· καταπεπλευκέναι γάρ τινας ὀπλίτας ἀκούσαντες ἀπὸ Ταριχαιῶν εἰς Ἰουλιάδα, φοβηθέντες ἀνεχώρησαν.

74 μετ' οὐ πολὺν δὲ χρόνον Ἐσπασιανὸς εἰς Τύρον ἀφικνεῖται καὶ σὺν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ἀγρίππας. καὶ οἱ Τύριοι βλασφημεῖν ἤρξαντο τὸν βασιλέα, Τυρίων αὐτὸν καλοῦντες καὶ Ῥωμαίων πολέμιον· τὸν γὰρ στρατοπεδάρχην αὐτοῦ Φίλιππον ἔλεγον προδεδωκέναι τὴν βασιλικὴν αὐλὴν καὶ τὰς Ῥωμαίων δυνάμεις τὰς οὖσας ἐν Ἱεροσολύμοις κατὰ τὴν αὐτοῦ πρόσταξιν. Ἐσπασιανὸς δὲ ἀκούσας Τυρίοις μὲν ἐπέπληξεν ὑβρίζουσιν ἄνδρα καὶ βασιλέα καὶ Ῥωμαίους φίλον, τῷ δὲ βασιλεῖ παρήνευσε πέμψαι Φίλιππον εἰς Ῥώμην, ὑπέξοντα λόγον Νέρωνι περὶ τῶν πεπραγμένων. Φίλιππος δὲ πεμφθεὶς οὐχ ἤκεν εἰς ὄψιν Νέρωνι· καταλαβὼν γὰρ αὐτὸν ἐν τοῖς ἐσχάτοις ὄντα διὰ τὰς ἐμπεισοῦσας ταραχὰς καὶ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον, ὑπέστρεψε πρὸς τὸν βασιλέα. ἐπεὶ δὲ Ἐσπασιανὸς εἰς Πτολεμαῖδα παρεγένετο, οἱ πρῶτοι τῶν τῆς Συρίας δέκα πόλεων κατεβόων Ἰουστοῦ τοῦ Τιβεριεύως, ὅτι τὰς κώμας αὐτῶν ἐμπρήσειεν. παρέδωκεν οὖν αὐτὸν Ἐσπασιανὸς τῷ βασιλεῖ κολασθησόμενον ὑπὸ τῶν τῆς βασιλείας ὑποτελῶν. ὁ βασι-

λεὺς δ' αὐτὸν ἔδησεν, ἐπικρυψάμενος τοῦτο ἑσπασια-
 νόν, ὡς ἀνωτέρω δεδήλωται. Σεπφωρῖται δ' ὑπαντή-
 σαντες καὶ ἀσπασάμενοι ἑσπασιανὸν λαμβάνουσι δύ-
 ναμιν καὶ στρατηγὸν Πλάκιδον, ἀναβάντες δὲ μετὰ
 5 τούτων... ἐπομένου μου ἄχρι τῆς εἰς Γαλιλαίαν ἑσπα-
 σιανοῦ ἀφίξεως. περὶ ἧς τίνα τρόπον ἐγένετο, καὶ πῶς
 περὶ Ταριχαίαν κόμην τὴν πρώτην πρὸς ἐμὲ μάχην
 ἐποιήσατο, καὶ ὡς ἐκείθεν εἰς τὰ Ἰωτάπατα ἀνεχώρησα,
 καὶ τὰ πεπραγμένα μοι κατὰ τὴν ταύτης πολιορκίαν,
 10 καὶ ὃν τρόπον ζῶν ληφθεὶς ἐδέσθην, καὶ πῶς ἐλύθην,
 πάντα τε τὰ πεπραγμένα μοι κατὰ τὸν Ἰουδαϊκὸν πόλε-
 μον καὶ τὴν Ἱεροσολύμων πολιορκίαν, μετ' ἀκριβείας
 ἐν ταῖς περὶ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ πολέμου βίβλοις ἀπήγ-
 γελκα. ἀναγκαῖον δ' ἐστίν, ὡς οἶμαι, καὶ ὅσα μὴ κατὰ
 15 τὸν Ἰουδαϊκὸν πόλεμον ἀνέγραψα τῶν ἐν τῷ βίῳ μου
 πεπραγμένων νῦν προσαναγράψαι.

τῆς γὰρ τῶν Ἰωταπάτων πολιορκίας λαβούσης τέ- 75
 λος, γενόμενος παρὰ Ῥωμαίοις μετὰ πάσης ἐπιμελείας
 ἐφυλασσομένη, τὰ πολλὰ διὰ τιμῆς ἄγοντός με ἑσπα-
 20 σιανοῦ. καὶ δὴ κελεύσαντος αὐτοῦ ἡγαγόμενην τινὰ
 παρθένον ἐκ τῶν αἰχμαλωτιδῶν τῶν κατὰ Καισάρειαν
 ἀλουσῶν ἐγγώριον· οὐ παρέμεινε δ' αὕτη μοι πολὺν
 χρόνον, ἀλλὰ λυθέντος καὶ μετὰ ἑσπασιανοῦ πορευ-
 θέντος εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἀπηλλάγη. γυναῖκα δ'
 25 ἑτέραν ἡγαγόμενην κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν. κἀκεῖθεν
 ἐπὶ τὴν Ἱεροσολύμων πολιορκίαν συμπεμφθεὶς Τίτω
 πολλάκις ἀποθανεῖν ἐκινδύνευσα, τῶν τε Ἰουδαίων διὰ
 σπουδῆς ἐχόντων ὑποχείριόν με λαβεῖν τιμωρίας ἔνε-
 κεν, καὶ Ῥωμαίων, ὅσάκις νικηθεῖεν, πάσχειν τοῦτο
 30 κατ' ἐμὴν προδοσίαν δοκούντων συνεχεῖς καταβοήσεις
 ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος ἐγίνοντο, κολάζειν με ὡς καὶ αὐ-
 τῶν προδότην ἀξιούντων. Τίτος δὲ Καισαρ τὰς τοῦ

πολέμου τύχας οὐκ ἄγνοῶν, σιγῇ τὰς ἐπ' ἐμὲ τῶν στρα-
 τιωτῶν ἐξέλευεν ὁρμάς. ἤδη δὲ κατὰ κράτος τῆς τῶν
 Ἱεροσολυμιτῶν πόλεως ἐχομένης, Τίτος Καίσαρ ἐπει-
 θέν με ~~πολλάκις~~ ἐκ τῆς κατασκαφῆς τῆς πατρίδος πᾶν
 ὃ τι θέλομι λαβεῖν· συγχωρεῖν γὰρ αὐτὸς ἐφασκεν. 5
 ἐγὼ δὲ τῆς πατρίδος πεσοῦσης μηδὲν ἔχων τιμιώτερον,
 ὃ τῶν ἐμαντοῦ συμφορῶν εἰς παραμυθίαν λαβὼν φυ-
 λαξάμι, σωμάτων ἐλευθέρων τὴν αἰτησιν ἐποιούμην
 Τίτον καὶ βιβλίων ἱερῶν, <καὶ> ἔλαβον χαρισαμένου
 Τίτου. μετ' οὐ πολὺ δὲ καὶ τὸν ἀδελφὸν μετὰ πεντή- 10
 κοντα φίλων αἰτησάμενος οὐκ ἀπέτυχον. καὶ εἰς τὸ ἱε-
 ρὸν δὲ πορευθεὶς Τίτου τὴν ἐξουσίαν δόντος, ἐνθα
 πολὺ πλῆθος αἰχμαλώτων ἐγκέκλειστο γυναικῶν τε καὶ
 τέκνων, ὅσους ἐπέγνων φίλων ἐμῶν καὶ συνήθων ὑπ- 15
 ἄρχοντας ἐρρυσάμην, περὶ ἑκατὸν καὶ ἐνενηκοντα ὄν-
 τας τὸν ἀριθμὸν, καὶ οὐδὲ λύτρα καταθεμένους ἀπέ-
 λυσα, συγχωρήσας αὐτοὺς τῇ προτέρᾳ τύχῃ. πεμφθεὶς
 δὲ ὑπὸ Τίτου Καίσαρος σὺν Κερεαλίῳ καὶ χιλλοῖς ἰπ-
 πεῦσιν εἰς κώμην τινὰ Θεκῶαν λεγομένην, προκατα-
 νόησων εἰ τόπος ἐπιτήδειός ἐστι χάρακα δέξασθαι, ὡς 20
 ἐκεῖθεν ὑποστρέφων εἶδον πολλοὺς αἰχμαλώτους ἀνε-
 σταυρωμένους καὶ τρεῖς ἐγνώρισα συνήθεις μοι γενο-
 μένους, ἥλγησά τε τὴν ψυχὴν, καὶ μετὰ δακρῶν προσ-
 ελθὼν Τίτῳ εἶπον. ὃ δ' εὐθύς ἐκέλευσε καθαιρεθέν-
 τας αὐτοὺς θεραπείας ἐπιμελεστάτης τυχεῖν. καὶ οἱ 25
 μὲν δύο τελευτῶσι θεραπευόμενοι, ὃ δὲ τρίτος ἔζησεν.

76 ἐπεὶ δὲ κατέπαυσε τὰς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ταραχὰς Τί-
 τος, εἰκάσας τοὺς ἄγρους οὓς εἶχον ἐν τοῖς Ἱεροσολύ-
 μοις ἀνονήτους ἐσομένους μοι διὰ τὴν μέλλουσαν ἐκεῖ
 Ῥωμαίων φρουρὰν ἐγκαθέξασθαι, ἔδωκεν ἑτέραν χώ- 30
 ραν ἐν πεδίῳ μέλλων τε ἀπαίρειν εἰς τὴν Ῥώμην
 σύμπλον ἐδέξατό με, πᾶσαν τιμὴν ἀπονέμων. ἐπεὶ

δὲ εἰς τὴν Ῥώμην ἤκομεν, πολλῆς ἔτυχον παρὰ Ὑεσπασιανοῦ προνοίας· καὶ γὰρ καὶ κατάλυσιν ἔδωκεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τῇ πρὸ τῆς ἡγεμονίας αὐτῷ γενομένη, πολιτεία τε Ῥωμαίων ἐτιμῆσε καὶ συνταξὴν χρημάτων ἔδωκεν, καὶ τιμῶν διετέλει μέχρι τῆς ἐκ τοῦ βίου μεταστάσεως, οὐδὲν τῆς πρὸς ἐμὲ χρησιμότητος ὑφελών· ὃ μοι διὰ τὸν φθόνον ἤνεγκε κίνδυνον. Ἰουδαῖος γάρ τις, Ἰωνάθης τοῦνομα, στάσιν ἐξεγείρας ἐν Κυρήνῃ καὶ δισχιλλοῦς τῶν ἐγχωρίων συναναπέσας ἐκείνοις μὲν αἰτιος ἀπωλείας ἐγένετο, αὐτὸς δὲ ὑπὸ τοῦ τῆς χώρας ἡγεμονεύοντος δεθεὶς καὶ ἐπὶ τὸν αὐτοκράτορα πεμφθεὶς ἔφασκεν ἐμὲ αὐτῷ ὄπλα πεπομφέναι καὶ χρήματα. οὐ μὴν Ὑεσπασιανὸν ψευδόμενος ἔλαθεν, ἀλλὰ κατέγνω θάνατον αὐτοῦ, καὶ παραδοθεὶς ἀπέθανεν.

15 πολλὰκις δὲ καὶ μετὰ ταῦτα τῶν βασκαίνοντων μοι τῆς εὐτυχίας κατηγορίας ἐπ' ἐμὲ συνθέντων, θεοῦ προνοία πάσας διέφυγον. ἔλαβον δὲ παρὰ Ὑεσπασιανοῦ δωρεὰν γῆν οὐκ ὀλίγην ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. καθ' ὃν δὴ καιρὸν καὶ τὴν γυναῖκα, μὴ ἀρροσκομῆνος

20 αὐτῆς τοῖς ἡθεσιν, ἀπεπεμψάμην, τριῶν παίδων γενομένην μητέρα, ὧν οἱ μὲν δύο ἐτελεύτησαν, εἰς δὲ ὃν Ἰσκανὸν προσηγορευσα περίεστιν. μετὰ ταῦτα ἡραγόμεν γυναικα κατακηκυῖαν μὲν ἐν Κρήτῃ, τὸ δὲ γένος Ἰουδαίαν, γονέων εὐγενεστάτων καὶ τῶν κατὰ τὴν

25 χῶραν ἐπιφανεστάτων, ἦθει πολλῶν γυναικῶν διαφέρουσαν, ὡς ὁ μετὰ ταῦτα βίος αὐτῆς ἀπέδειξεν. ἐκ ταύτης δὴ μοι γίνονται πατέρες δύο, πρεσβύτερος μὲν Ἰοῦστος, Σιμωνίδης δὲ μετ' ἐκείνον, ὁ καὶ Ἀγρίππας ἐπικληθεὶς. ταῦτα μέντοι τὰ κατὰ τὸν οἶκον, διέμεινε

30 δέ μοι ὅμοια καὶ τὰ παρὰ τῶν αὐτοκρατόρων. Ὑεσπασιανοῦ γὰρ τελευτήσαντος Τίτος τὴν ἀρχὴν διαδεξάμενος, ὅμοίαν τῷ πατρὶ τὴν τιμὴν μοι διεφύλαξε,

πολλάκις τε κατηγορηθέντος οὐκ ἐπίστευσεν. διαδε-
ξάμενος δὲ τοῦτον Δομετιανὸς καὶ προσηύξησε τὰς
εἰς ἐμὲ τιμὰς· τοὺς τε γὰρ κατηγορήσαντάς μου Ἰου-
δαίους ἐκόλασε, καὶ δοῦλον εὐνοῦχον, παιδαγωγὸν τοῦ
παιδός μου, κατηγορήσαντα κολασθῆναι προσέταξεν. ἔ-
μοι δὲ τῆς ἐν Ἰουδαίᾳ χώρας ἀτέλειαν ἔδωκεν, ἥπερ
ἐστὶ μέγιστη τιμὴ τῷ λαβόντι. καὶ πολλὰ δ' ἡ τοῦ Καί-
σαρος γυνὴ Δομετία διετέλεσεν εὐεργετοῦσά με.

ταῦτα μὲν τὰ πεπραγμένα μοι διὰ τοῦ βίου ἐστίν,
κρινέτωσαν δ' ἐξ αὐτῶν τὸ ἥθος, ὅπως ἂν ἐθέλωσιν, ἔ-
τεροι. σοὶ δ' ἀποδεδωκώς, κράτιστε ἀνδρῶν Ἐπαφρό-
διτε, τὴν πᾶσαν τῆς ἀρχαιολογίας ἀναγραφὴν, ἐπὶ τοῦ
παρόντος ἐνταῦθα καταπαύω τὸν λόγον.

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn